

မြန်မာအဘိဓာန်

အကျဉ်းချုပ်

အတွဲ ၃၊ ပ-ယ

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
မြန်မာစာအဖွဲ့.

ပထမပုံနှိပ်ခြင်း။ ၁၉၇၉ - ခုနှစ်၊ မေလ ၁၀ ရက်၊ အုပ်စု ၃၀,၀၀၀

အမှတ် ၂၇၊ ပြည်လမ်း (၆ မိုင်ခွဲ)၊ ရန်ကုန်မြို့၊
မြန်မာစာအဖွဲ့၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးဥာဏ်စိုး (ကင်းသွတ်ခွင့် အမှတ် ၀၂၄၉) က ထုတ်ဝေသည်။

စာမေးပွဲမန်ပျူစီမံကိန်းအတွက်
ရန်ကုန်မြို့၊ အမှတ် ၁၅၀၊ ကင်ဆာလမ်း၊ မိုတိုထစ်သိုပျူစီမံကိန်းတွင်
ပုံနှိပ်သည်။

မာတိကာ

၁။ အသံထွက်နည်းလမ်းညွှန်	က
၂။ အတိုကောက်ဝေါဟာရများ	ခ
၃။ အဘိဓာန်ကြည့်နည်းလမ်းညွှန်	ဂ
၄။ အက္ခရာစဉ်ဇယား	ဃ
၅။ မြန်မာအဘိဓာန် (အကျဉ်းချုပ်) စာကိုယ်	င

အသံထွက်နည်းလမ်းညွှန်

ဗျည်းသံများ

၁။ မြန်မာစကား အသံထွက်ပုံကို ဖော်ပြရာတွင် မြန်မာဗျည်း (၃၃) လုံးအနက်မှ က ခ ဂ င၊ စ ဆ ဇ ည၊ တ ထ ဒ န၊ ပ ဖ ဗ မ၊ ယ ရ လ ဝ သ ဟ ဟူသော ဗျည်း (၂၂) လုံးနှင့် ထူးခြားသော မြန်မာအသံများအတွက် ဖြည့်စွက်ထားသော သု၊ ဟု ဟူသော အသံသင်္ကေတ (၂) လုံး၊ အစုစုပေါင်းအသံ (၂၄) မျိုးအတွက် အသံထွက်ပြဗျည်း (၂၄) လုံးကို အသုံးပြုထားသည်။ ယင်းတို့ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြနိုင်သည်။

(ဌာန်တူရာ အသံနီးစပ်ရာ ပြုလုပ်ထားသော ဇယားအင်းစောက်)

က	ခ	ဂ	င
			ည
တ	ထ	ဒ	န
ပ	ဖ	ဗ	မ
စ	ဆ	ဇ	
	ယ	ရ ^(၁)	
	လ	ဝ	
	သ	သ္မ ^(၂)	
	ဟ	ဟ္မ ^(၃)	

ရှင်းလင်းချက်

- ရ^(၁) ။ ။ 'ဒိမိုကရေစီ' နှင့် 'ပရိဘောဂ' တို့တွင်ပါဝင်သော 'ရ'သံကဲ့သို့ လျှာလိပ်သံ ဆိုရန်
- သ္မ^(၂) ။ ။ 'သလသီး' နှင့် 'သာသနာ' တို့တွင်ပါသော ဒုတိယ 'သ'သံကဲ့သို့ ဆိုရန်
- ဟ္မ^(၃) ။ ။ 'မောင်ဘရေ' ဟု ခေါ်လိုက်သောအခါ 'မေ' ဟု ပြန်ထူးသံတွင်ပါသည့် 'ဟ' သံကဲ့သို့ ဆိုရန်

မှတ်ချက်

- (၁) အသံတူဗျည်းတို့ကို အသံထွက်ပြရာ၌ အောက်ပါ အသံထွက်ပြဗျည်းတို့ကို သုံးသည်။

ဗျည်း	အသံထွက်ပြဗျည်း
ဂ၊ ဃ	ဂ
ဇ၊ ဈ	ဇ
ဋ၊ တ	တ
ဌ၊ ထ	ထ
ဒ၊ ဝ၊ ဒ၊ ဓ	ဒ
ဏ၊ န	န
ဗ၊ ဘ	ဗ
လ၊ ဌ	လ

- (၂) 'ရထား'၊ 'ရနံ့' စသည်တွင် ပါသော 'ရ' သည် 'ယ' သံထွက်လျှင် 'ယ' ဗျည်းကို အသုံးပြုသည်။
 (၃) 'ရှုလကာရည်'၊ 'လမ်းလျှောက်'၊ 'ငြိတိသျှ' စသည်တွင်ပါသော 'ရှ' သံကို 'ယှ' ဖြင့် ပြသည်။

သရသံများ

၂။ မြန်မာစကားအသံထွက်ပုံကို ဖော်ပြရာတွင် အခြေခံသရသံပေါင်း (၅၀) လိုသည်။ ထူးခြားသော မြန်မာသံများအတွက် ဖြည့်စွက်ထားသော သရသံ (၁) မျိုးနှင့်ဆိုလျှင် အစုစုပေါင်း သရသံ (၅၁) မျိုး လိုသည်။ သရသံ (၅၁) မျိုးတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

အ	အဲ	အောင်	အိန်
အာ	အံ့	အောင်	အိန်
အာ	အော	အောင်း	အိန်း
အား	အော့		
	အော်	အိုင်	အိုင်
အိ	အို	အိုင်	အိုင်
အိ	အို	အိုင်း	အိုင်း
အီး	အိုး	အစ်	အိုန်း
အူ	အက်	အတ်	အယ်
အူ	အောက်	အိတ်	အွတ်
အူး	အိုက်	အုတ်	
အေ	အင်	အန်	အွန်
အေ	အိုင်	အန်	အွန်
အေး	အင်း	အန်း	အွန်း

ဗျည်းသည် သရနှင့်ပေါင်းမှ အသံထွက်သဖြင့် သရသံများကိုပြရာ၌ သရသံများဖြစ်စေသော အသတ်များကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြရသည်။ သရသံ (၅၁) မျိုးတို့ကို အသံနီးစပ်ရာ အလိုက် ယေးအင်းစောက်ပြုလုပ်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြနိုင်သည်။ ခြွင်းချက်များကိုလည်း ရှင်းလင်း ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

(အသံနီးစပ်ရာ ပြုလုပ်ထားသော ယေးအင်းစောက်)

၁	အ ^(၁)	အာ	အား	အတ်	အန့်	အန်	အန်း
	အာ့ ^(၂)						
၂	အိ	အီ	အီး	အစ်	အိဉ်	အင်	အင်း
၃	အို	အို	အိုး	အုတ်	အုန့်	အုန်	အုန်း
၄	အေ	အေ	အေး	အိတ်	အိဉ်	အိန်	အိန်း
၅	အု	အူ	အူး	အွတ်	အွန့်	အွန်	အွန်း
၆	အဲ့	အယ်	အဲ	အက်			
၇				အိုက်	အိုဉ်	အိုင်	အိုင်း
၈				အောက်	အောဉ်	အောင်	အောင်း
၉	အော့	အော်	အော				

ရှင်းလင်းချက်

အ^(၁)။ ။ ‘အပြော၊ အဆို၊ အနေ၊ အထိုင်’ တို့တွင် ပါသော အ - သံကဲ့သို့ အသံ တဝက်သာ ထုတ်ရသောအသံမျိုး ဖြစ်သည်။

သာဓက။ ။ ကစား။ ကေား

အာ့^(၂)။ ။ ‘လူနဲ့လူအ၊ ဒင်္ဂါးအသည်’ တို့တွင်ပါသော အာ့-သံကဲ့သို့ အသံပြည့်ထုတ်ရ သော အသံမျိုးဖြစ်သည်။

သာဓက။ ။ ကခုန်

မှတ်ချက်

(၁) ‘အင်၊ အဉ်’ သံအတွက် သေတ် (င်) ကိုသာ သုံးသည်။

(၂) (က) ‘အတ်၊ အပ်။ အိတ်၊ အိပ်။ အုတ်၊ အုပ်’ သံတို့အတွက် တသတ် (တ်) ကိုသာသုံးသည်။

(၁) ‘ကိလိုဓိ’ ကဲ့သို့ ပသတ် (ပ်) သံ ထင်ရှားပီသစွာထွက်လျှင် ပသတ် (ပ်) ကိုသာ သုံးသည်။

- (၃) (က) 'အံ၊ အန်၊ အမ်။ အိန်၊ အိမ်။ အုံ၊ အိုင်၊ အုမ်' သံတို့အတွက် နသတ်(န်)
ကိုသာသုံးသည်။
(ခ) 'ကက်ကွမ်း၊ 'ဗြူစွမ်' တို့ကဲ့သို့ မသတ်(မ်)သံ ထင်ရှားပီသစွာ ထွက်လျှင်
မသတ်(မ်)ကိုသာ သုံးသည်။
(ဂ) 'နွမ်း၊ 'လွမ်း' စသည်ကဲ့သို့ မသတ်(မ်) သံ၊ နသတ်(န်) သံ ၂-မျိုး
ထွက်လျှင် ၂-မျိုးစလုံးကို ပြသည်။

၃။ သီးခြားအက္ခရာပုံစံရှိသော အက္ခရာများကို အောက်ပါအသံများတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြသည်။

သီးခြားအက္ခရာပုံစံ

အသံထွက်

ဣ
ဪ
ဴ
ံ
့
း
ဨ
ဪ
ဴ
ံ
့
း
ဨ

အိ
အီ
အု
အူ
အူး
အော၊ အေး
အော
အော်
အိုက်
ယွေ

ဗျည်းတွဲသံများ (ယပင့်၊ ရရစ်၊ ဝဆွဲ၊ ဟထိုး)

၄။ မြန်မာစကားအသံထွက်ပုံကို ဖော်ပြရာတွင် ဗျည်းတွဲအသံပေါင်း (၇)မျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့ကို
(၁) အမျိုးအစား (၂) ရေးပုံ (၃) သာဓက (၄) အသံထွက်တို့ဖြင့် ဇယားအင်းစောက်
ပြုလုပ်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြနိုင်သည်။

အမျိုးအစား	ရေးပုံ	သာဓက	အသံထွက်
ယပင့်	၂	ကျ	ကျ?
ရရစ်	၆	ကြ	ကျ?
ဝဆွဲ	၁	ခ	ခ?
ဟထိုး	၁	မှ	မှ?
ယပင့်ဝဆွဲ	၁	ကျ	ကျ?
ရရစ်ဝဆွဲ	၆	ကြ	ကျ?

အမျိုးအစား	ရေးပုံ	သာဓက	အသံထွက်
ယပင့်ဟထိုး ရရစ်ဟထိုး	၂ ၉	မျ မြ	မျ? မျ?
ဝဆွဲဟထိုး	ဆ	လွ	လွ?
ယပင့်ဝဆွဲဟထိုး ရရစ်ဝဆွဲဟထိုး	၁၂ ၉	မျ မြ	မျ? မျ?

မှတ်ချက်

- (၁) ဗျည်းနှစ်လုံးတွဲသော စကားလုံးတွင် ယှဉ်ဗျည်းသံ သီးခြားထွက်လျှင် ယင်း ယှဉ်ဗျည်းသံကို သီးခြားပြသည်။

သာဓက။ ။ကလျာဏ / ကလယာန? /
ကြိယာ / ကရိယာ /
တြိဂံ / တရိဂန် /
ပန်ကျာ / ပန်တယာ /

- (၂) ယပင့်၊ ရရစ်သံတို့ကို အပင့်(၂) ဖြင့်သာ ပြသည်။

အထွေထွေမှတ်ချက်

- ၅။ (က) သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်အရ အသံထွက်ခွဲပြရန် လိုအပ်သည်တို့ကို ခွဲ၍ပြသည်။

သာဓက။ ။သတင်းထောက် - ကြိ / သုဒင်းထောက် /
- န / သုဒင်းဒေါက် /

- (ခ) စကားစဉ်အရဖြစ်စေ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်လိုက်၍ဖြစ်စေ အသံပြောင်းနိုင်သော တလုံးချင်း ပုဒ်မျိုးတွင် ပြောင်းနိုင်သမျှသောအသံများကို ခွဲခြားမဖော်ပြပဲ မူလရှိသည့် အသံကိုပင် ပြသည်။

သာဓက။ ။ကာ / ကာ /
ခု / ခု /
ပါ / ပါ /

(ဂ) ပုန်တုလွင် အသံထွက်တမျိုးထက်ပို၍ရှိခဲ့သော် အသုံးများသည့် အသံထွက်ကို ရွေးက
ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ နွားချေး / နောက်ချီး / နုချီး / နုချေး / နွားချီး /

(ဃ) ပါဠိပုဒ်တို့ကို ပါဠိအသံထွက်အတိုင်းမပြပဲ မြန်မာအသံထွက်အတိုင်း ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ ဓမ္မာဠဗ္ဗ / ဖွတ်တတ်ဗဒ္ဒ /
အက္ခရာ / အက်ဇယာ /

(င) ဘာသာခြားစကားများကို မြန်မာအသံထွက်နှင့် အသတ်အလတ် အနီးစပ်ဆုံးဖြင့်
ပြသည်။

သာဓက။ ။ Banjo / ဗင်ဂျို /
Centigrade / စင်စီဂရိတ် /

အတိုကောက်ဝေါဟာရများ

ကဗျာ	ကဗျာသုံး	ဘန်း	ဘန်းစကား
ကြံ	ကြံယာ	မရာဌိ	မရာဌိစကား
ကြိဝိ	ကြိယာဝိသေသန	မြိတ်	မြိတ်ဒေသသုံး
ဂံကျောက်	ပုဂံကျောက်စာ	မွန်	မွန်စကား
လှပန်	လှပန်စကား	ယိုး	ယိုးဒယားစကား
စစ်	စစ်သုံး	ယက်	ယက်ကန်းသုံး
စည်း	ပစ္စည်း	ယဉ်	အယဉ်သုံးစကား
ဆေး	ဆေးကျမ်းသုံး	ရခိုင်	ရခိုင်ဒေသသုံး
တမိလ်	တမိလ်စကား	ရှုပ	ရှုပဒေသသုံး
တရုတ်	တရုတ်စကား	ရှိုင်း	စကားရှိုင်း
တင်းစာ	သတင်းစာ	ရုံး	ရုံးသုံး
ထားဝယ်	ထားဝယ်ဒေသသုံး	ရှေး	ရှေးခေတ်သုံး
ထန်း	ထန်းလုပ်ငန်းသုံး	ရှမ်း	ရှမ်းစကား
ဒေသ	ဒေသန္တရသုံး	လိပ်	အင်္ဂလိပ်စကား
ဓာတု	ဓာတုဗေဒသုံး	လွတ်	လွတ်ရုံးသုံး
ဓမ္မသတ်	ဓမ္မသတ်သုံး	ဝိ	ဝိဘတ်
န	နာမ်	သ	သင်္သကရိုက်၊ သက္ကတ
နစ	နာမ်စာ	သချ်	သချ်သုံး
နဝိ	နာမဝိသေသန	သဒ္ဒ	သဒ္ဒဗေဒသုံး
နန်း	ထီးသုံးနန်းသုံး	သဒ္ဒါ	သဒ္ဒါသုံး
ပထဝီ	ပထဝီဝင်သုံး	သိပ္ပံ	သိပ္ပံသုံး
ပယောဂ	ပယောဂသုံး	သမိ	သမ္မန္တ
ပသျှူး	ပသျှူးစကား	ဟိန္ဒူ	ဟိန္ဒူစကား
ပါ	ပါဠိ	ဟိန္ဒူ	ဟိန္ဒူစကား
ပါရှင်	ပါရှင်စကား	အဘိဓမ္မာ	အဘိဓမ္မာသုံး
ပေါ	ပေါရာဏ	အရဗီ	အရဗီစကား
ပုံ	စကားပုံ	အရပ်	အရပ်သုံး
ပြင်	ပြင်သစ်စကား	အာ	အာမေရိကန်
ဗိ	ဗိသုကာသုံး	အာလုပ်	အာလုပ်စကား
ဗေဒင်	ဗေဒင်သုံး	အဂ္ဂိ	အဂ္ဂိရတ်သုံး
ဘောဂ	ဘောဂဗေဒသုံး	ဥပစာ	ဥပစာစကား
ဘင်	ဘင်္ဂါလီ	ဥပဒေ	ဥပဒေသုံး

အဘိဓာန်ကြည့်နည်း လမ်းညွှန်

တည်ပုံ		အနက်ဓာတ်
အနက်ခိုက်ကျပြား	က - ကြ/ကု/ကုသိသိတိ/မုတိသတိ နှင့် တွဲဖက်၍ ခေါင်း၊ ကိုယ်၊ ခြေ၊ ယက် စသည်တို့ကို ချချင်စေ့ဖွယ် ညွှတ်ခတ်ပေးတန်း၊ လှုပ်ရှားပြသည်။	
အကိုးစာသားပြတ်	က - ကြ/ကု/ကု/ထွန်း၊ ထယ်၊ လှည်းတို့၌ ကျွဲ၊ ခွား၊ မြင်း စသည်တို့ကို တပ်ဆင်သည်။ ယှဉ်တွဲသည်။ “ငှားရမ်းသော ကျွဲခွားတို့ကို လှည်း၌ကပ်မြင်။” လွတ်။ ၂၃၄။ ၍ ဆင်း၊ မြင်းတို့ကို ကကြီးတန်ဆာ တပ်ဆင်သည်။ “မင်းကြီးလည်း မြင်းရွှေပန်းစာပွင့်ကို မြဲမြံစွာ က၍။” မှန်၊ ပ။ ၃၂၈ - ၉။	အသံထွက်
အနက်ဓာတ်အပုဒ်ကွင်း	ကကုရ - န/က/ကုယန်/ငါးစည်ဖောင်းကော် ထွက်သော ပင်လယ်ငါးကြီးတမျိုး။ [ထားဝယ်] ငါးကွဲယင်း ခြံပတ် ကျွဲယင်း။ [ရခိုင်] ငါးလက်ခွား။ ကတွင်းပေါက် - န/ကတွင်းပောက်/ မတွင်းပောက်/ ခွံ။ ကာဆီး - ကြ/ကာဆီး/ ပိတ်ပင်သည်။ ဟန့်တားသည်။ ကာ - ကြ/သည်။	သောဓာတ်ကွင်း သက်တည်ပုံ သက်စည်ညွှန်း
နှိုင်းယှဉ်ညွှန်း	ကုမုခြာ - န/ကုမုတ်ဆရာ/အပွင့်ဖြူသော ကြာပန်းတမျိုး။ (ညအခါ၊ စာစောင်ခန္ဓာ ပွင့်သည်ဟု ခေါ်ကြသည်။) ကံရိုဏ်း - န/ကရိုရိုင်း/ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို၍ ရှိခိုးမှု မှန်သည်ဟု အယူရှိသော သုဗျောဂိုဏ်းကို ခေါ်သောအမည်တမျိုး။ [ရခိုင်] - န/နုရိုဏ်းဟူသည်။ ကောက်ဆန်ကြွေ - န/ကောက်ဆန်ကျွေ/ ကောက်လှိုင်းတိုက်ရာတွင် လှည်းပေါ်၌ ကြွေကျသောဝမ်း၊ လှည်းကြွေ။ ကျောက်နီ - န/ကျောက်နီ/ ကျောက်စက် - န/နီနှင့် အတူတူ။	ပရိယာယ်ပုဒ် အနက်ကုသွန်း
အကိုးစာသား	ကျွမ်း - ကြ/ကျွမ်း/တတ်မြောက်လိမ္မာသည်။ “လူ့ပြည်နတ်၊ ရဟန်းတို့အထက်တွင်၊ နှိုင်းအပ်စပ်ဝင်၊ သောကျွမ်းသည်။” လူတတ်တော်မူကုန်းတား၏တည်း။ ပြာဇ္ဇိ ၁၀၇၁။	ကျွမ်းကုန်း
အနက်ဓာတ်အတွင်း ဂိုဏ်းကွင်း	ကျောင်း - ကြ/ကျောင်း/ (ကျွဲ၊ ခွား စသည်ကို) ထိန်းစောင့်သည်။	

အဘိဓာန်ကြည့်နည်းလမ်းညွှန်

တည်ပုဒ်

- ၁။ တည်ပုဒ်များကို မျက်နှာမည်းစာလုံးများဖြင့် ဖော်ပြပါသည်။
- ၂။ အရေးတယူသော်လည်း မူလအနက်ချင်းမတူသော တည်ပုဒ်များကို နံပါတ်ထိုး၍ သီးခြားတည်ပုဒ်အဖြစ် ဖော်ပြပါသည်။

သာဓက။ ။ကင်း^၁ - န / ကင်း / ကင်းခြေများ၊ ကင်းပုစွန်
စသည့် အဆိပ်ထန်သော ပိုးမွှားမျိုးကို ခြံခြံ
ခေါ်သော အမည်။
ကင်း^၂ - န / ကင်း / ၁၊ ရန်သူ၏ အခြေအနေကို
ထောက်လှမ်းရန် လှည့်လည်နေသူ။

- ၃။ တည်ပုဒ်များတွင် စကားလုံးများသာမက အများအားဖြင့် တွဲစပ်
ပြောဆိုသုံးနှုန်းလေ့ရှိသော စကားလုံးတွဲများလည်း ပါသည်။

သာဓက။ ။စကား (စကားလုံး)
စကားလက်ဆုံကျ (စကားလုံးတွဲ)

- ၄။ တည်ပုဒ်အဖြစ် ရွေးချယ်ထားသော အချို့ စကားလုံးတွဲများကို
အတွင်းပုဒ် အပြောင်းအလဲဖြင့် တွဲစပ်သုံးစွဲနိုင်သောကြောင့်
ပုံသေရေးသားရန် မဖြစ်နိုင်။ ထိုအခါတွင် ပုံသေရေးရန် မဖြစ်
နိုင်သော စကားလုံးကို ~ ဟူသော အမှတ်အသားပြသည်။
~ အမှတ်အသား နေရာတွင် သုံးလိုသော ကြံယာကို သွင်းလိုက်
လျှင် ပြည့်စုံတိကျသော စကားလုံးတွဲများ ဖြစ်လာသည်။

သာဓက။ ။မ ~ မချင်း = (မသွားမချင်း)
= (မလာမချင်း)
= (မဖြစ်မချင်း)

သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်

- ၁။ တည်ပုဒ်တို့သည် ဝါကျတွင်း၌ မည်သို့သော တာဝန်မျိုးကို
ထမ်းဆောင်ကြောင်းဖော်ပြလိုသည့်အတွက် တည်ပုဒ်နှင့်ယှဉ်ကာ
သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်ကို ဖော်ပြသည်။
- ၂။ သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်များကို အတိုကောက်ဝေါဟာရဖြင့် ဖော်ပြ
သည်။

သာဓက။ ။ကြံယာ = ကြံ
ကြံယာဝိသေသန = ကြံဝိ

၃။ တည်ပုဒ်တခုတွင် သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက် ၂-မျိုး၊ ၃-မျိုး ရှိနိုင်သည်။ သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက် မျိုးကွဲများကို အပိုဒ်ခွဲ၍ ဖော်ပြသည်။ ယင်းသို့ ဖော်ပြရာတွင် အသုံးတွင်ကျယ်သော သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်ကို ဦးစွာ ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ကလေး - န / ခလေး / ခ၊ အသေးအငယ်။
အသေးအဖွဲ့။ ၂၊ သားငယ် သမီးငယ်။
- ကြံ / ကလေး / ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် မညီ
အောင် ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်သည်။

အသံထွက်

၁။ သဒ္ဒါသတ်မှတ်ချက်၏နောက်တွင် အသံထွက်ကို ဖော်ပြသည်။
၂။ အနက်ဖော်စာသားနှင့် ကွဲပြားစေရန် အသံထွက်ကို မျဉ်းစောင်းနှစ်ခုအကြား၌ ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ကကူရံ - န / ကကူယန် / ငါးစည်ဖောင်းကော်
ထွက်သော ပင်လယ်ငါးကြီးတမျိုး။

အနက်ဖော်

အနက်ဖော်ကို အသံထွက်၏ နောက်တွင် ရိုးရိုးပုံနှိပ်စာလုံးဖြင့် ဖော်ပြသည်။

အနက်တူညွှန်း

အနက်ဖော်မပါသောတည်ပုဒ်မှ အနက်ဖော်ပါသည့် အနက်တူတည်ပုဒ်သို့ “နှင့် အတူတူ” ဖြင့် ညွှန်းသည်။

သာဓက။ ။ကျောက်နို့ - န / ကျောက်နို့ / ကျောက်စက် -
န၊ နှင့် အတူတူ။

အနက်ရိပ်ကွဲပြားမှု

တည်ပုဒ်တခုတွင် အနက်ရိပ်ကွဲပြားချက်များ ရှိနေလျှင် ထိုသို့ ကွဲပြားနေသော အနက်ရိပ်များထဲမှ အသုံးတွင်သော အနက်ကို ဦးစားပေး၍ နံပါတ်စဉ်ထိုးသည်။

ထောင့်ကွင်း

ပညာရပ်နှင့် သက်ဆိုင်သော တည်ပုဒ်များ[နက္ခတ်၊ ဗေဒင်၊ သိပ္ပံ စသည်]၊ တည်ပုဒ်ကို အသုံးပြုသော ဒေသများ[ထားဝယ်မြို့၊ ရခိုင် စသည်]၊ တည်ပုဒ်အမျိုးအစားများ [ပေါရာဏ၊ ဘန်း စသည်]၊ တည်ပုဒ်၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော ဘာသာစကားများ [ပါဠိ၊ မွန်၊ အင်္ဂလိပ် စသည်] ကို ထောင့်ကွင်းအတွင်း၌ ဖော်ပြသည်။

အနက်ဖော်အတွင်း ဝိုက်ကွင်း

အချို့ သောတည်ပုဒ်များကို အနက်ဖော်ရာ၌ အနက်ပိုမိုထင်ရှားပေါ်လွင်စေရန် စကားလုံးအချို့ဖြင့် ထောက်ကူပေးရသည်။ ယင်းအကူစကားလုံးများကို ဝိုက်ကွင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ကတောင်ချောက်ချား - ကြိဝီ / ဂဒေါင်ချောက်
ချား / (စိတ်)မတည်မတုံ (ဖြစ်သည်။)

အနက်ဖော်အပ ဝိုက်ကွင်း

တည်ပုဒ်ကို အနက်ဖော်ပြီးနောက် ယင်းတည်ပုဒ်နှင့် ဆက်စပ်၍ သိသင့် သိထိုက်သော အကြောင်းအရာတို့ကို အနက်ဖော်၏ နောက်၌ ဝိုက်ကွင်းဖြင့် ဖော်ပြသည်။

သာကေ။ ။ ကုမုဒြာ - န / ကုမုတ်ဓရာ/ အပွင့်ဖြူသော ကြာ
တမျိုး။ (ညအခါ၌ လရောင်ခံ၍ ပွင့်သည်ဟု
ဆိုကြသည်။)

လက်ခံတည်ပုဒ်

မြန်မာစာအဖွဲ့၏ “မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်း” နှင့် မညီ
သော်လည်း အသုံးတွင်နေသေးသော စကားလုံး အချို့ကို
တည်ပုဒ်အဖြစ်ယူကာ တည့်သွင်းဖော်ပြသည်။ သို့သော် ယင်း
တည်ပုဒ်၌အနက်မဖွင့်ပဲ မြန်မာစာအဖွဲ့၏ “မြန်မာစာလုံးပေါင်း
သတ်ပုံကျမ်း” နှင့်ညီသည့် တည်ပုဒ်၌သာ အနက်ဖော်သည်။
ထို့ကြောင့် လက်ခံတည်ပုဒ်ကို “ရွှ”ဖြင့် ညွှန်းသည်။

သာကေ။ ။ ကတွင်းပေါက် - န / ဂဒွင်းဗောက် / ခံတွင်း
ပေါက် - န၊ ရှ။

နှိုင်းယှဉ်ညွှန်း

အချို့သော တည်ပုဒ်များသည် အခြားတည်ပုဒ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်
ကြည့်ပါက အနက်မရှိ ပေါ်လွင်သည်။ ယင်းသို့သော တည်ပုဒ်
မျိုးတွင် နှိုင်းယှဉ်ရမည့် အခြားတည်ပုဒ်ကို “နှင့် နှိုင်းယှဉ်”ဖြင့်
ညွှန်းသည်။

သာကေ။ ။ ကံဂိုဏ်း - န / ကန်ဂိုင်း / ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊
မနောကံတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို၍ ရှိခိုးမှု မှန်သည်ဟု
အယူရှိသော သုဗ္ဗေဒဂိုဏ်းကို ခေါ်သောအမည်
တမျိုး။ ခွါရဂိုဏ်း - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

ဆက်စပ်ညွှန်း

တည်ပုဒ်တခုသည် အခြားတည်ပုဒ်တခုနှင့် အနက်အဓိပ္ပာယ်
ဆက်စပ်မှုရှိသောအခါဆက်စပ်မှုရှိသောအခြားတည်ပုဒ်ကိုလည်း
ရှုရန် “လည်းရှု”ဖြင့် ညွှန်းသည်။

သာကေ။ ။ ကာဆီး - ကြို / ကာဆီး / ပိတ်ပင်သည်။ ဟန့်
တားသည်။ ကာ - ကြို၊ လည်းရှု။

ပရိယာယ်ပုဒ်

တည်ပုဒ်တခုသည် အခြားသော တည်ပုဒ်တခု သို့မဟုတ်
တည်ပုဒ်များနှင့် အနက်ချင်း၊ အကြောင်းချင်း ထပ်တူထပ်မျှ
တူညီသည်။ သို့သော် အခေါ်ကွဲသည်။ ယင်းသို့သော တည်ပုဒ်
များတွင် အနက်ချင်း၊ အကြောင်းချင်းတူသောအခြားတည်ပုဒ်
ကိုပါ အနက်စာသား၏နောက်တွင် ကပ်၍ဖော်ပြသည်။

သာကေ။ ။ ကောက်ဆန်ကြွေ - န / ကောက်ဆန်ဂျွေ /
ကောက်လှိုင်းတိုက်ရာတွင် လှည်းပေါ်၌
ကြွေကျသော စပါး။ လှည်းကြွေ။

အကိုးစာသား

ဖော်ပြသည့်အနက် ပိုမိုပေါ်လွင်စေရန်လည်းကောင်း၊ တည်ပုဒ်
အသုံးပြုပုံကို သိစေလို၍ လည်းကောင်း အကိုးအကားများကို
အသုံးပြုသည်။ ယင်းသို့ ကိုးကားသည့် စာသားများကို
မျက်တောင်အတွင်း၌ ဖော်ပြပြီး တည်ပုဒ်ကို မျက်နှာမည်း

စာလုံးဖြင့် ဖော်ပြသည်။ (အကိုးစာသားတွင် ပါရှိသည့် စာလုံးပေါင်းများကို မပြင်ပဲ မူလအတိုင်းပင် ဖော်ပြပါသည်။)

သာဓက။ ။ ကျင် - ကြံ / ကျင် / တတ်မြောက်လိမ္မာသည်။
“လူ့ပြည်နတ်ရပ်၊ ဘုံသုံးထပ်တွင်၊ နိုင်အပ်
မထင်၊ ပညာကျင်သည်။ ။ တွတ်တင်
မော်ကွန်းထား၏တည်း။” ပြာဋီ* ၁၀၇။

အကိုးစာသားမြှုပ်

အကိုးစာသားများအတွက် အချို့သော စာသားများကို ရှည်လျားမည်စိုးသဖြင့်မြှုပ်ထားခဲ့သည်။ မြှုပ်ထားသောစာသားများရှိနေကြောင်း သိနိုင်ရန် အစက်(....)ဖြင့် ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ က - ကြံ / ကာ / ၂၊ ဆင်၊ မြင်း တို့ကို ကကြိုးတန်ဆာတပ်ဆင်သည်။ “မင်းကြီးလည်း မြင်းခွပ်နန်းစာပွင့်ကို မြဲမြံစွာ က၍။” မှန်၊ ပ။ ၃၂၈ - ၉။

ကျမ်းကိုး

၁။ ကိုးကားသောကျမ်း၏ အမည်၊ အတွဲတို့ကို အတိုပြု၍ ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ မှန်နန်းထုဇဝင်၊ ပထမတွဲ = မှန်၊ ပ။

၂။ ခရေပွင့်(*) နှင့် ဂဏန်းအမှတ်တို့သည် ပျို့၊ မော်ကွန်းစသော လင်္ကာပုဒ်တို့၏ ပုဒ်ရေအမှတ်ကို ဖော်ပြသည်။

သာဓက။ ။ ပြာဋီဟာခဏ်းပျို့၊ ပုဒ်ရေ - ၁၀၇ = ပြာဋီ* ၁၀၇။

၃။ ကျမ်းအတိုမှတ်နှင့် ကျမ်းကိုးစာရင်းကို ပဉ္စမတွဲတွင် ဖော်ပြမည်။

အက္ခရာစဉ်ဇယား

(က) ဗျည်းစဉ်

က	င	ဘ
ခ	ချ	မ
ဂ	စ	ယ
ဃ	ဏ	ရ
င	တ	လ
စ	ထ	ဝ
ဆ	ဒ	သ
ဇ	ဓ	ဟ
ဈ	န	ဗ
(ဉ)	ပ	င
ည	ဖ	အ
ဋ	ဗ	

(ခ) သရနှင့် အသတ်စဉ်

အ	အိ	အု	အေ
အာ	အီ	အူ	အော
(အံ့)	(အိံ)	(အူံ)	အေး
အား	အီး	အူး	အဲ
(အံး)	(အိး)	(အူး)	အဲ့

အော	အိုင်	အတ်	(အာတ်)
အော့	အိုင်	(အာတ်)	အမ်
အော်	အိုင်း	အိတ်	အမ်
အံ	အမ်		အမ်း
အံ့	အဉ်	အုတ်	အိမ်
အို	အဉ်	(အမ်)	အိမ်
(အိုယ်၊အိုရ်၊ အိုလ်၊အိုသ်၊ အိုဟ်၊အိုဉ်)	အဉ်း	(အိမ်)	အိမ်း
အို	(အဉ်)	(အမ်)	အုမ်
အိုး	(အိဉ်)		အုံ
အက်	(အိဉ်း)	အန်	အုမ်
(အိက်)	(အဉ်)	အန်း	အုံ
(အုက်)	(အဉ်)	(အာန်)	အုမ်း
အောက်	(အဉ်း)	အိန်	အုံး
အိုက်	အည်	အိန်း	အယ်
(အမ်)	အည့်	အုန်	(အာယ်)
(အုမ်)	အညး	အုန့်	
အင်	(အဉ်)	အုန်း	(အရ်)
အင့်	(အဉ်)	အပ်	(အာရ်)
အင်း	(အိဉ်)	အိပ်	(အေရ်)
(အိုင်)	(အဉ်)	အုပ်	(အလ်)
အောင်	(အက်)	(အမ်)	
အောင့်	(အိက်)	(အိမ်)	(အသ်)
အောင်း	(အုက်)	(အုမ်)	(အဟ်)

(ဂ) ဗျည်းတွဲစဉ်

၂ (ယပင့်)	၂ (ယပင့်ဝဆွဲ)	၃ (ဝဆွဲဟထိုး)
၆ (ရရစ်)	၆ (ရရစ်ဝဆွဲ)	၂ (ယပင့်ဝဆွဲဟထိုး)
၈ (ဝဆွဲ)	၂ (ယပင့်ဟထိုး)	၆ (ရရစ်ဝဆွဲဟထိုး)
၁ (ဟထိုး)	၆ (ရရစ်ဟထိုး)	

မှတ်ချက်။ ၁။ ပါဠိဆင့်ပုဒ်များ၊ ကင်းစီးပုဒ်များကို ရိုးရိုးအသတ်ပါပုဒ်များ၏ နောက်မှ အစဉ်အတိုင်းတစုတည်းထည့်သည်။

၂။ အဆင့်မဟုတ်သော သံယုတ်ဗျည်းတွဲများကို အမြင်အတိုင်း ရိုးရိုးအက္ခရာနောက်မှ ထည့်သည်။

ဥ၊ ည။ ဌ၊ ဋ။ သ၊ ဘ။ ယ၊ ဃ။ ဌ၊ ဋ။

၃။ အမြစ်ပါသောပုဒ်တို့ကို အမြစ်မပါသောဆိုင်ရာမူလပုဒ်နောက်မှ ထည့်သည်။

အာ၊ အာ့။ အာ၊ အာ့။

အိ၊ အိ့။ အိ၊ အိ့။

အူ၊ အူ့။ အူ၊ အူ့။

၄။ ဝိသဇ္ဇနီသံပါလျှင် ဝိသဇ္ဇနီပုဒ်များတွင် ထည့်သည်။

ဧရာဝတီ (အေးသံပုဒ်စုတွင်)

ဧချင်း (အေးသံပုဒ်စုတွင်)

သင်္ခါရ (အင်သံပုဒ်စုတွင်)

သင်္ဘော (အင်သံပုဒ်စုတွင်)

မန္တန် (အန်သံပုဒ်စုတွင်)

မန္တရာ (အန်းသံပုဒ်စုတွင်)

ပ° - န / ပါ / ဗျည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ့်တလုံးမြောက် ဗျည်း။ ပစောကဟု ခေါ်သည်။
ပ° - ကြိ / ပါ / စွမ်းမာန် ထုတ်ဖော် ဝင့်ဝါသည်။ “ဦးချိုပြတ် ပြီးသော နွားခါသဘက်သို့ ၎င်း မလွှားမပ။ မေ့ဝတ်၊ တ။ ၁၁။

ပ° - ကြိ / ပါ / ခ၊ ကွယ်ပျောက်သည်။ ပျက်သုဉ်းသည်။ “ထို မဟော်သာ၊ရောက်တို့ ပါက၊တို့ မှာလာဘ၊ ရောင်ဝါ မ လိမ့်။” မဟော်နာ* ၁၉။ ၂၊ ဆုတ်သည်။ ရှောင်သည်။ “ပြိုင်လာ သမျှ၊ ရန်ဆိုလျှင် ပ ရသည်။” ဝိရိ၊ တ။ ၆၈။ ၃၊ ဖယ်ရှား သည်။ ဖယ်ဖျောက်သည်။ “လေးပါးသော မှောင်ကို ဆီမီး ရောင် ပ ဘိသကဲ့သို့။” ဓာတု၊ ၁။ ၃၄။ ၄၊ ကင်းမဲ့သည်။ “အဆင်းလူလျက်၊ အချင်း ပ ယဉ်ဉ်၊ အလျဉ်းမှ မတင်တယ် ကြကုန်။” ဟိတော၊ ၄၁။ ၅၊ ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုသည်။ “ရှေ့ပညာရှိတို့၊ ထီးကျိုးစည်ပေါက် ဖြစ်၍ ရန်ထဲတွင် ပျောက်သည်ကို ပ စေသည်ဟု စီရင်သည်မှ။” နန်းစဉ်။ ၁၁၉။

ပ° - ကြိ / ပါ / ခ၊ တင်မြောက် ပူဇော်သည်။ “စွယ်စူဠာကို၊ မိုးတိသ၊ နတ်နယ် ပ ခြံ။” ဝိမော်* ၄၇။ ၂၊ မြှောက်စား သည်။ “ဘခင်စောထီး၊ နတ်မင်းကြီးကား၊ သမီးတော်နှင့်၊ မလျော်အဆ၊ မတော် ပ လျက်။” ဝိပျို့* ၃၈။ ၃၊ ပံ့ပိုး သည်။ “ဆံမြိတ်ကလေးများ ပခုံးအောက်ထိ ဖိုးယိဗားယား ကျနေရင် တယ်ပြီမ ပ နဲ့တော့၊ အနီ မိန်းကလေးဟာ သူရဲ ချစ်သူ...အောက်မေ့ပေရော့။” ယဉ်ကျေးမှု၊ ၂၊ ၁။ ၁၀၀။

ပ° - ကြိ / ပါ / ခ၊ ထွန်းတောက်သည်။ ဝင်းလက်သည်။ “တတန် တရာ၊ မဟုတ်ခါကို၊ နေဝါ ပ ကြိုက်၊ အမျက်အိုက်လျက်။” ဘသိ* ၂၄။ ၂၊ သန့်စင်သည်။ “လေးထွေသီလ၊ ဖြူစင် ပ သား။” နာဇာတ်။ ၄၁။ ၃၊ တင့်တယ်သည်။ “သုံးခန်း ခေတ္တ၊ စံတိုင်း ပ သည်၊ ရှင်ယုကိုသာ တမ်းမိခုံး။” ညွှန်းပေါင်း၊ ၃။ ၃၇။

ပ° - စည်း / ပါ / ခ၊ ကြိယာကို လေးနက်အောင် ထုတ်ဖော် တင်ပြသည့် စကားလုံး။ (ပါအစားသုံးသည်။) “အိမ်ကြီးနေ ညွှက်လေးနှင့်၊ ဝေးလံနဲ့ထင် ပ။” ခြေး။ ၁၀၃။ ၂၊ မိမိရ ဟင်ရှားစေရန် ကြိယာကို ဖြည့်သော စကားလုံး။ (ပြော၊ ချီး၊ ဝံ၊ တည်၊ ပါ၊ ရှင်လ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ပကတိ - န / ဗဂဒိ / မူလ သဘာဝ အနေ။ ပင်ကိုသဘော။ ပြကတော့။ [ပါ]

ပကတိကံ - န / ဗဂဒိကန် / [သဒ္ဒါ] ကြိယာနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ် သော ကံပုဒ်။ (သာကေ။ ။ဦးမြသည့် ဧည့်သည်အား စာအုပ်ကို ပေးသည်။ စာအုပ် - ပကတိကံ၊ ဧည့်သည် - ဝိကတိကံ။) [ပါ]

ပကတိပမာဏ - န / ဗဂဒိပမာနာ / ပင်ကိုအတိုင်းအရှည်။ အရွယ် အစား။ [ပါ]

ပကတိပေါက်ပင် - န / ဗဂဒိပေါက်ပင် / မူလ ဌာနေ သဘာဝ ဥတု ရေမြေ စသည်အလျောက် အလေ့ကျ ပေါက်ရောက်လေ့ ရှိသော အပင်မျိုး။

ပကတိမျက်စိ - န / ဗဂဒိမျက်စိ / ကိရိယာ တစုံတရာ မပါပဲ သဘာဝအားဖြင့် ရှိမြင်သော သတ္တဝါတို့၏ ပင်ကို မျက်စိ။

ပကတိအပူချိန် - န / ဗဂဒိအပူချိန် / ခ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ သာမန် အခါတွင် ကိန်းအောင်းသော ကိုယ်ဋ္ဌေ။ (ဧက၊ ၄ စိကရီ ဖယ်ရင်ဟိုက်) ၂၊ [သိပ္ပံ] ဓာတ်ဋ္ဌေတခုသည် အရည်အမဲ အဖြစ်သို့ မပြောင်းပဲလျက် ထုထည် ကင်းမဲ့သွားနိုင်၌ ရှိနေသော အပူချိန်ကို သညထား၍ တိုင်းတာရရှိသော အပူချိန်။

ပကတူပ နိဿယ - န / ဗဂဒ္ဒပါနိတ်သယာ / အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်း။ “မြေကြီးနှင့်မိုးရေသည် စပါး၏ ပကတူပ နိဿယ ပင် ဖြစ်ပေသည်။” [ပါ]

ပကတူး - န / ဗဂဒ္ဒ / အစအစီး။ ရွှေဦးကာလ။ ရွှေဦး အချိန်ဝိုင်း။

ပကာပျဉ် - န / ဗကာပျဉ် / သစ် အကာသား။

ပကာသန - န / ပကာသနာ / လိုအပ်သည်ထက် ပေါ်လွင် ထင်ရှားအောင် ဂုဏ်ဖော်ပြသမှု။ [ပါ]

ပကောဋီ - န / ပကောဒီ / ကုဋ္ဌပေါင်း တကုဋ္ဌေ။ (၁ နောက်၌ သည ၁၄ လုံးရှိသည်။) [ပါ]

ပကိတ္တက - န / ပကိန်နကာ / ပကိဏ်း - န၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

ပကိဏ်း - န / ပကိန်း / အမျိုးမျိုး အထွေထွေ။ ပြုံးပြုံးမိုးခြင်း။ - နဝိ / ပကိန်း / အမျိုးမျိုးအထွေထွေသော။ ပြုံးပြုံး သော။ [ပါ]

ပခုံး - န / ပခုန်း / လက်မောင်း အပေါ်စွန်းနှင့် လည်ပင်း၏ ကြားဖြစ်သော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း။

ပခုံးချင်းယှဉ် - ကြိ / ပခုန်းချင်းယှဉ် / [ဥပမာ] ရင်ပေါင်တန်း သည်။ တန်းတူရည်တူ အစွမ်းပြသည်။

ပခုံးထောက် - န / ပခန်းခေါက် / အင်္ကျီပခုံး တဘက်တချက်တွင် တွဲစပ်ချုပ်၍ လည်တိုင်ဘက်သို့ ပြန်ခေါက်ထားသော ဖျင်ထပ် အပတ်။

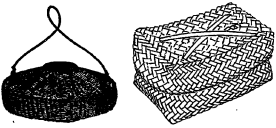
ပခုံးထမ်း - န / ပခန်းဒန်း / ကုန်ပစ္စည်းကို ပခုံးဖြင့် ထမ်းရွက်ခြင်း။ ယင်းသို့ ထမ်းရွက်အသက်မွေးသော အလုပ်သမား။

ပခုံးပေါက် - ကြို / ပခန်းပေါက် / ထမ်းပိုးသောဝန်၏ ပွတ်တိုက်မှုကြောင့် ပခုံးသားတွင် ပွန်းရိသောအနာ ဖြစ်ပေါ်သည်။

ပခုံးပြောင်း - ကြို / ပခန်းပျောင်း / တာဝန် လွှဲပြောင်းသည်။ “တင်နေသော ကြွေးကို မဆပ်ဘဲ ကြွေး ပခုံးပြောင်း ခြင်း ဖြူသာ ဖြစ်သည်။” ကပ္ပ။ ၄၀၅။

ပခုံးအိုး - န / ပခန်းအိုး / ၁၊ ပခုံး၏ ဝဲ ယာ အစွန်းနှင့် လက်ဖောင်းရင်းတို့ ဆုံရာ ပခုံးသားအိုး။ ၂၊ လက်မောင်းရင်း ကျယ်ကားသိုးသော နေရာကို ဖုံးအုပ်သည့် အင်္ကျီ လက်ရင်းအပွပိုင်း။

ပချုပ် - န / ပချူတ် / နှီး၊ ထန်းခေါက်၊ ရွှေ၊ ငွေ စသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်သည့် အဖုံးပါသော ထည့်စရာတမျိုး။

ပချုပ်

ပချုပ်သည် - န / ပချူတ်သယ် / ပြည့်တန်ဆာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပဂေး - န / ပဂေး / ဆိုဗဟ်ရာ မရှိအောင် ထွေးကဲသာလွန်သူ။ “လှပေါ်လှသေးဟော့၊ လှ ပဂေး လှတုရင်။” ရတနာ။ ၆၁။ [ပါ]

ပဇာ - န၊ နဝ် / ပဇာ / အဘယ်။ မည်သည့်။ ဘာ။ (ဘဇာဟုလည်း ရေးသည်။)

ပ ဇားပေး - ကြို / ပါဇားပေး / မျက်နှာလိုက်၍ အခွင့်အရေး ဦးစားပေးသည်။ (ပါဇားပေးဟုလည်း ရေးသည်။)

ပစိပစပ် - ကြိဝိ / ဗဇိဗဇတ် / ထွေထွေရာရာ ပြောင်းလဲပြောဆိုလျက်။ ဝင်ရောက်စွက်ဖက် ရှုပ်မွေ့လျက်။

ပ စောက် - န / ပါစောက် / ပ အကုရာ၏ အမည်။

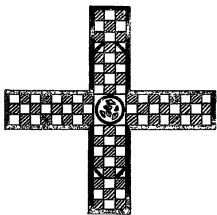
ပ စောက်နှီး - န / ပါစောက်ယိုး / လျှာရင်း၌ ပ စောက် ထည့်သည့်နေသော အစိုး။

ပဆစ် - န / ပဆစ် / ကြွေစေ့ ခြောက်စေ့ကို ပစ်ကြဲ၍ အလှန်အမှောက်ကျရာ ကြွေစေ့ အရေအတွက်အရ ပို ခေါ် ဇယ်ရွှေ၊ ကစားရသည့် ကစားနည်းတမျိုး။ [ဟိန္ဒီ]

ပဆစ်ကွက် - န / ပဆစ်ကွက် / ပဆစ်အိမ်ကဲ့သို့ လေးထောင့်ကွက်တုံး ရက်လုပ်ရေးခြယ်သော အဆင်ပုံစံ။

ပဆစ်ပစ် - ကြိ / ပဆစ်ပျစ် / ကြွေစေ့ ခြောက်စေ့ကို ပစ်ကြဲ၍ ကြွေပွင့်လန်ရာအလိုက် မိမိဇယ်ကို ပဆစ်ပျဉ်ပေါ်၌ အကွက်ရွှေ့ခြင်းဖြင့် (နှစ်ဦးမှ လေးဦးအထိ ပါဝင်) ကစားသည်။ ပဆစ်ကစားသည်။

ပဆစ်အိမ် - န / ပဆစ်အိမ် / ၁၊ ပဆစ်ပစ်ရာအခင်း။ ၂၊ ပဆစ်ကွက်။ ၃၊ [ဥပစာ] အမျိုးမျိုး အပုံပုံ ရောထွေးနေသော အရာ။ အရွပ်အထွေး။

ပဆစ်အိမ်

ပဆုပ်ပန် - န / ပဆုပ်ပန် / နကျယ်ကောင် အမျိုးအစားဝင် အဆိပ်ပြင်းသော ပျံနိုင်သည့် ပိုးကောင်တမျိုး။ (ပျားနှင့်တူ၍ ပျားတူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပဆုပ်ပန်၊ ပျားထုပ်ပန်၊ ပဆုပ်ပန် ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်သည်။)

ပညာ - န / ပျင်ညာ / အသိဉာဏ်။ ခွဲခြမ်း ဖေဖန် နိုင်စွမ်းသော အသိဉာဏ်။ အတတ်။ [ပါ]

ပညာကျော် - န / ပျင်ညာကျော် / ပညာအရာ၌ ထူးချွန်စွာ တတ်မြောက်ထင်ရှားသူ။

ပညာခံ - န / ပျင်ညာဂန် / ပင်ကို မူလ တတ်မြောက်ထားပြီးသည့် အတတ်။

ပညာချွန် - နဝ် / ပျင်ညာချွန် / အတတ်ပညာ တရပ်ရပ်၌ ထူးခြားစွာ ပိုမိုတတ်မြောက် ကျွမ်းကျင်သော။

ပညာကျေး - န / ပျင်ညာစက်ရ / ဉာဏ်အမြင်။ ဉာဏ်မျက်စိ။

ပညာစမ်း - ကြိ / ပျင်ညာစမ်း / အရည်အသွေးကို သိရအောင် ပြုသည်။

ပညာတတ် - ကြိ / ပျင်ညာတတ် / ပညာကို လေ့လာသင်ကြား၍ တတ်သိပေါက်ရောက်သည်။

- န / ပျင်ညာအတ် / အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ တတ်မြောက် ကျွမ်းကျင်သူ။

ပညာပေး - ကြိ / ပျင်ညာပေး / ၁၊ အတတ်ပညာ ပို့ချသင်ကြားသည်။ ၂၊ ပြည်သူ့ကျင့်ဝတ် မလိုက်နာသူအား သိနားလည်အောင် ဆုံးမပြင်သည်။

ပညာပြ - ကြိ / ပျင်ညာပြ / ၁၊ မိမိ အတတ်ပညာ စွမ်းရည်ကို ပေါ်ထင်အောင် အားထုတ်သည်။ ၂၊ သူတပါးအား ချီးနှိမ်

ဖျက်ဆီးလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အကွက်ဆိုင်သော အခါ၌ မိမိအစွမ်းကို စဉ်းစား ထုတ်ဖော်ပြသသည်။

ပညာရေး - န / ပျင်ညာပေး / ပညာနှင့် ပတ်သက်သမျှသော ခြင်းရာ တာဝန် လုပ်ငန်း။

ပညာရင်း - န / ပျင်ညာယင်း / [ပုစာ] အသိပညာ တိုးပွားရေးအတွက် မြတ်နိုးစွာ ခြည့်တင်းရယူအပ်သော ပညာ။

ပညာရပ် - န / ပျင်ညာယတ် / ပညာအပိုင်းအခြားတွင် တရပ်စီ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားအပ်သော ပညာအမျိုးအမည်တခု။

ပညာရှိ - န / ပျင်ညာယို / အကောင်းအဆိုးကို ဝေဖန်ခွဲခြား နိုင်၍ အကြားအမြင် ဗဟုသုတနှင့် ပြည့်စုံသူ။

ပညာရှင် - န / ပျင်ညာယင် / အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ တရပ်ရပ်ကို တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်သူ။

ပညာလောက - န / ပျင်ညာလင် / ထုဝန်း၍ ထိပ်ပိုင်းသော အရွက်စုံထွက်သည့် ဆေးဖက်ဝင် ချိုဖုတ်ပင်တမျိုး။ (သွေး လေ သလိပ် ကျေတေတ်၍ ရှင်ကျပ်ပန်းနု ဆေးဖက်အဖြစ် အသုံးဝင်သည်။)

ပညာသားပါ - ကြံ / ပျင်ညာသွားပါ / ထူးကဲသောအသိအတတ် တို့ကို စေားပြုလုပ်သဖြင့် ပညာစွမ်း ထင်ရှားပေါ်လွင် သည်။

ပညာသစ် - ကြံ / ပျင်ညာသင် / အတတ်ပညာ ဆည်းပူးရယူ သည်။

- န / ပျင်ညာသင် / ခ၊ ပညာရသမိုး လေ့လာနေဆဲ ဖြစ်သူ။ ။ ပညာရရှိရန်အတွက် လေ့ကျင့်လုပ်ကိုင်နေသူ။

ပညာသင်နှစ် - န / ပျင်ညာသင်နှစ် / ကျောင်း သို့မဟုတ် တက္ကသိုလ် စာသင်တန်း တခု စတင်သည်မှ နောက်တနှစ် သင်တန်း စတင်သည်အထိ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်လေ့ရှိသော ကာလအပိုင်းအခြား။

ပညာသည့် - န / ပျင်ညာသွယ် / ခ၊ ပညာတရပ်ရပ်ဖြင့် အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူ။ ။ ပညာတရပ်ရပ် ပြည့်စုံလုံလောက် စွာ တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်သူ။ ပ၊ စုန်း။

ပညောင် - န / ပညောင် / ဗောဓိညောင်ရွက်နှင့်တူသော အရွက် ရှိ၍ အကိုင်မှု တွဲလျားကျသော မြစ်ပျဉ်း အမျှားရှိသည့် ပညောင်ပင်တမျိုး။

ပညတ် - န / ပျင်းညတ် / ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ခြင်း။ အမည်အမှတ် အသား။ [ပါ]

ပညတ် - ကြံ / ပျင်းညတ် / ခ၊ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်သည်။ ။ ပြဋ္ဌာန်းသည်။ “သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပညတ်တော်မူရာ၌” သာသနံ။ ၂၉။ ပ၊ ဥပဒေ၊ ဝိနည်း၊ အာဏာ စသည်ဖြင့် ပိတ်ပင်သည်။ [ပါ]

ပညတ်ချက် - န / ပျင်းညတ်ချက် / ခ၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်သည့် အမည်။ ။ လိုက်နာရန် ပြဋ္ဌာန်းချက်။ ပ၊ ပိတ်ပင် တားမြစ်ချက်။

ပဋိသတ် - န / ပဗိဂတ် / အခဲမကျေနိုင်သော ခေါသ အမျက်။ [ပါ]

ပဋိဝီဇာ - န / ပတိဝီဇာ / ဆေး / ဆေးကုသမှုတို့ကို တိုက်ဖျက် သုတ်သင်နိုင်သော ဆေးဝါး။

ပဋိညာဉ် - န / ပဗိနိညဉ် / ခ၊ ဝန်ခံခြင်း။ ။ သဘောတူညီ ကတိပေးခြင်း။ [ပါ]

ပဋိပက္ခ - န / ပတိပက်ခါ / ပဗိပက်ခါ / ဆန့်ကျင်ခြင်း။ ဆန့်ကျင် တက်။ အငြင်းအခုံ။ ဝိဝါဒပြဿနာ။ [ပါ]

ပဋိပတ် - န / ပဗိပတ် / ခ၊ ကျင့်ဝတ်။ ။ အကျင့်တရား။ [ပါ]

ပဋိပတ္တိ - န / ပဗိပတ်တိ / ပဋိပတ် - န၊ ခ၊ ။ နှင့်အတူတူ။ [ပါ]

ပဋိတနုကဓိ - န / ပဗိမာနုကဓိ / ရုတ်တရက်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ သော ပညာရှိ။ [ပါ]

ပဋိတန် - န / ပဗိနိ / ဉာဏ်အား ထင်ခြင်း။ လျင်မြန်သော ဉာဏ်။ ဉာဏ်အမြင်။ [ပါ]

ပဋိလောမ - နဝိ / ပတိလောမာ / အဆုံးမှအစသို့ ပြောင်းပြန် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော။ [ပါ]

ပဋိလုံ - ကြံဝိ / ပတိလုံ / အဆုံးမှ အစသို့ ပြောင်းပြန် အစဉ် အတိုင်း။ [ပါ]

ပဋိဝေဓ - န / ပတိဝေဓါ / တရားတော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသော ဉာဏ်။ မဂ်ဖိုလ်တရား။ [ပါ]

ပဋိသေဝ ပုဒ် - န / ပဗိသေဝါပုတ် / တားမြစ်ခြင်းကို ပြသောပုဒ်။ (သာဓက။ ။ မ...နှင့်)။

ပဋိသန္တာရစကား - န / ပဗိသန်ခါရုဇကါး / ခ၊ ပြေပြစ်ရင်းနှီး ပျူငွာစွာ ပြောဆိုသောစကား။ ။ တွေ့ခါစ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုသော စကား။ (ပါဠိတွင် ပဋိသန္တာရယု ခိုသည်။)

ပဋိသန္ဓေ - န / ပဗိတိသဒ္ဓါ / ပဗိသန်ဒါ / ခ၊ ဘဝသစ်၌ဖြစ်ခြင်း။ “ပဋိသန္ဓေ၊ လေးပါးတွေပြန်၊ အလေ့အလောင်း၊ ဤလူပေါင်း ကား” ဆို ဂျ။ ။ ကိုယ်ဝန်။ ပ၊ သားလောင်းဘဝ။

ပ၊ ပင်ကိုရရှိသောရင်း အခြေအနေ။ “ခန့် ဝိတွင် နာ ဝဝ (ကျပ်) ကုန်အောင် လိုပိတ်ထိုး၊ အလိုချမ်းစေ၊ ကုန်လျှင် ဝဝ လုံစေ၏။ ပဋိသန္ဓေ မပျက်စေနှင့်။” ဝိဇ္ဇာ။ ၂၁၅။ [ပါ]

ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် - န / ပဗိသန်ဗိဒါဉာဏ် / ခွဲခြားစိတ်ဖြာ၍ သိ ခြင်း။ ဝေဖန် ပိုင်းခြားတတ်သော ဉာဏ်။ [ပါ]

ပဋိသမ္ပပါမ္ပိ - န / ပဗိတိစာသမုတ်ပတ် / အကြောင်းကြောင့် အကျိုး ဖြစ်ပေါ်ပုံကို ပြသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရား ဒေသနာ။ [ပါ]

ပဌမ - န / ပထမ၇ / ပထမ - န၊ ၅။

ပဌာန်း - န / ပထန်း / ၂၄ ပဌာန်း (အကြောင်းအရာ ၂၄ ပါး) ကို အကျယ် ဝေဖန်ဟောပြောသော ဗုဒ္ဓဒေသနာတရပ်။ အသိဓမ္မာ ၇ ကျမ်းတွင် နောက်ဆုံးကျမ်း။ [ပါ]

ပဏာမ - န / ပနာမ၇ / ခ၊ ရှိခိုးခြင်း။ (ကျမ်းပြုစုစုပုဇော် ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရှိခိုးကြောင်း စတင်ရေးသား၍ အစဉ်အတိုင်း ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ပဏာမ ချီ၊ ပဏာမ တင် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ။ ရေးဦးအစ။ အချိုး။ အဖွင့်။ (ကျမ်းဦး ရှိခိုးခြင်းကို စွဲ၍ အစ၊ အဖွင့် အဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ခံယူ သုံးနှုန်းသည်။ ပဏာမ ခံ၊ ပဏာမ ချီ၊ ပဏာမ ပျိုး စသည် ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) [ပါ]

- နဝိ / ပနာမ၃ / အကြံ့ရေ ပြေးမြင်သော။ အဦး
 အလျား ကြိုတင်ပြုလုပ်သော။ [ပါ]

ပဏိတဂါန - န / ပနိတဂါန၃ / တရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်း
 ကို စေတနာသုံးတန် ပြဋ္ဌာန်းလျက် လျှာခြားသော မွန်မြတ်
 သော အလှူ။ [ပါ]

ပစ္စုဒ္ဓက - န / ပစ္စုဒ္ဓက / အလျား ၁၄ လက်မခန့်ရှိ၍ မြေ၌
 တွင်းတူး အသိုက်လုပ်တတ်သော၊ ဦးခေါင်းပြားနှင့် ကိုယ်ရောင်
 စိမ်းသည့် ငှက်တမျိုး။

ပတဲကော - န / ပတဲကော / ပုစပ်ခါး အရသာရှိသည့် ဥအမြစ်သုံး
 ဆေးပင် တမျိုး။ (အကြီးအသေး နှစ်မျိုး ရှိသည်။)
 ပတဲကောကြီး အရွက်အပွင့်တို့ကို ဟင်းချက်စားရသည်။

ပတောက - န / ပတဲကော / နှိမ့်သည့်ဖြင့် ရက်လုပ်၍ ပစ္စည်း
 ထည့်ရသော ခြင်းငယ်တမျိုး။

ပတောကပယဇ် - ကြိဝိ / ပတဲကောပယဇ် /
 ၁။ တမြစ်တောက်တောက်။ ရောက်မိ
 ရောက်ရာ မြည်တုန် တောက်တီး
 လျက်။ ၂။ စိတ် မငြိမ် မသက်၊
 ကတောင် ချောက်ချား ဖြစ်လျက်။

ပတတ်ရပ် - ကြိ / ပတတ်ရပ် / ခြေ
 လေးချောင်း တီရစ္ဆာန်တို့၊ ရှေ့
 ခြေ နှစ်ချောင်းကို မြှောက်လျက်
 နောက်ခြေပေါ်တွင်အားပြု၍ ဆန့်
 ရပ်သည်။

ပတောက်

ပထမ - န / ပထမ၃ / အစ။ အဦး။
 - နဝိ / ပထမ၃ / ရှေးဦးစွာသော။ အစအမွန်ဖြစ်သော။
 - ကြိဝိ / ပထမ၃ / လက်ဦးအားဖြင့်။ လက်မွန်ဆွေ။ [ပါ]

ပထမကျော် - န / ပထမကျော် / ပထမပြန်စာမေးပွဲ၌ ပထမကြီး
 တန်းတွင် အမှတ်အများဆုံးနှင့် အောင်မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်။

ပထမပြန်စာမေးပွဲ - န / ပထမပြန်စာမေးပွဲ / ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်း
 စာများကို ပြန်ဆိုမြေကြားရသည့်စာပြန်ပုံတမျိုး။ (ပထမကြီး၊
 ပထမလတ်၊ ပထမငယ် ဟူ၍ သုံးပိုင်းခွဲခြားသည်။)

ပထဝီ - န / ပထဝီ / ၁။ မြေကြီး။ မြေအပြင်။ မြေဓာတ်။
 ၂။ ကမ္ဘာမြေ၏ သဘာဝလက္ခဏာ၊ အခြေအနေ၊ သယ်ငါးတ၊
 ရာသီဥတု၊ အခြေပြု နေထိုင်သော သတ္တဝါ စသည်တို့၏
 အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပညာရပ်။ [ပါ]

ပထဝီကြော - န / ပထဝီကျော / လူ၏ ခြေဖဝါး အလယ်သို့
 သွယ်ဆင်းသော အကြော။

ပထဝီဓာတ် - န / ပထဝီဓာတ် / နူးညံ့ ခက်မာခြင်းသဘော။ [ပါ]

ပထဝီဝင် - န / ပထဝီဝင် / ပထဝီ - န။ ၂။ နှင့် အတူတူ။

ပဏှာပြန် - ကြိ / ပထမယျာဉ် / [ဥပစာ] အကျယ်ဖြန့်ချိ၊
 စိတ်ဖြာ သုံးသပ်သည်။ ဖြန့်၍ ဉာဏ်ကျက်စားသည်။

ပထွေး - န / ပထွေး / မိခင်၏ နောက်လင်။

ပဗ - န / ပဗ / အနက် အဓိပ္ပာယ် တခုကို ဖော်ပြနိုင်သော
 စကားလုံး။ ပုဒ်။ [ပါ]

ပဗုရုဏ - န / ပဗုရုဏ၃ / ဝါကျတွင် အဓိပ္ပာယ် အတူတူရှိသည့်
 စေခြင်း ပြောင်းလဲစေခြင်း မရှိပဲ၊ ပုဒ်ပြည့်စေမှုမှ တည်သွင်း
 သော အပြည့်ပုဒ်မျိုး။ [ပါ]

ပဗုမာဏ - န / ပဗုမာမာဏ၃ / ပဗုမာဏ - န။ ရှ။

ပဒေသရပ် - န / ပဒေသရပ် / နိုင်ငံ၏ တစိတ်တဒေသကို
 အုပ်စိုးရသော မင်းငယ်။ မြို့နယ်ဒေသ စသည်ကို ပိုင်စား
 ရသူ။ [ပါ]

ပဒေသရာဇ်စနစ် - န / ပဒေသရာဇ်စနစ် / အခွင့်အာဏာရှိသော
 ဘုရင်၊ မြို့စား၊ ရွာစား၊ များမတ် စသည်တို့က မြေ၊ ကျွန်း
 နှင့်တကွ ကုန်ထုတ်အရင်းအနှီး ကိရိယာများကို ပုဂ္ဂလိက
 ပစ္စည်းအဖြစ် ပိုင်ဆိုင်ခြယ်လှယ်သော လူနေမှုစနစ်။

ပဒေသာ - န / ပဒေသာ / စေတနာဆာ ဝန်းပြာအောင်
 ဆွဲဆင်ထားသော အရာ။

ပဒေသာကပ္ပ - န / ပဒေသာကပ္ပ၃ / ကပြဖျော်ဖြေမှုအမျိုးမျိုးကို
 ပေါင်းစပ် တင်ပြသော ပုံတမျိုး။

ပဒေသာပင် - န / ပဒေသာပင် / ပဒေသာပင် / ၁။ ပဒေသာ - န။
 နှင့်အတူတူ။ ၂။ ကမ္ဘာဦးက မြောက်ကျွန်းတွင် ပေါက်
 ရောက်သည့် အလိုရှိရာ ဟုသမျှကို ဆွတ်ယူသုံးဆောင်နိုင်
 သည်ဟု အဆိုရှိသော သစ်ပင်တမျိုး။

ပဒေသာပင်ဓာတ် - န / ပဒေသာပင်ဓာတ် / ၁။ လူတို့လိုအပ်သမျှ
 ကို ပဒေသာပင်မှ အလွယ်အဆင် ဆွတ်ယူရယူ သုံးဆောင်နိုင်
 သည်ဟု အဆိုရှိသော ကမ္ဘာဦးကာလ။ ၂။ [ဥပစာ] စား
 ဝတ်နေထိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သမျှ ရယူစားသောက်နိုင်သည့်
 ဓာတ်ကာလ။

ပဒေသာသီချင်း - န / ပဒေသာသီချင်း / အကြောင်းအရာ
 အမျိုးမျိုး အဖွဲ့အစည်းမျိုးမျိုး ပါဝင်သည့် သီချင်းစု။

ပရိ - န / ပရိ / ၁။ အချွန်အတက် ကားထွက်သော ပင်လယ်
 ခရုတမျိုး။ (ယင်းခရုခွံကို အသုံးပြုကြသည်။) ၂။ အသုံးပြုအောင်
 မှုတ်စရာ ကိရိယာအဖြစ် ပြုလုပ်ထားသည့် ခရုသင်္ကန်း၊ ကွဲချို
 စသည့် ပစ္စည်း။

ပရိ

ပရိသေ - န / ပရိသေ / မျှော်ကြီး၍ ခေါင်းလောင်းပုံ အပွင့်နှင့်
 တကွ ဖျဉ်းအပြည့်ရှိသည့် အသီးသီးသော ဆေးဖက်ဝင်
 ပင်ငယ်တမျိုး။ (ပရိသေမြူ၊ ပရိသေနု၊ ပရိသေတ္တာဟူ၍
 ကွဲပြားသည်။)

ပရိသေဗုဒ္ဓမိအိဇ် - န / ပရိသေဗုဒ္ဓမိအိဇ် / မီးပွင့်မျှားစွာ စုပေါင်း
 ထွန်းညှိ၍ ဆွဲဆင်ထားသည့် မီးဆိုင်ကြီး။

ပဗ္ဗာဏာ - န / ပဗ္ဗာဏာ / ကြာမျိုးငါးပါး အပါအဝင်
 ဖြစ်၍ အမျှအားဖြင့် ပန်းရောင် အသွေးရှိလျက် အပွင့်
 ကြီးသောကြာ။ (ရိုးတံ မာ၍ ဆူးရှိသည်။)
 ပဗ္ဗာန - န / ပဗ္ဗာနမာ / ချည်ထည်အမျှစား ပိတ်ပါးတမျိုး။
 ပဗ္ဗာန - န / ပဗ္ဗာနာ / ခါး လိုင်း။ (ပဗ္ဗာနကျ၊ ပဗ္ဗာနထား၊
 ပဗ္ဗာနပြု၊ ပဗ္ဗာနဖြစ် စသည်ဖြင့် တွဲစပ်သုံးနှုန်းကြသည်။)
 ၂၊ အရေးကြီးသော အခြေခံ။ [ပါ]
 ပဗ္ဗာနကြိယာ - န / ပဗ္ဗာနာကြိယာ / ဝါကျ၏အခြေခံဖြစ်သော
 ကြိယာ။ (ပင်တိုင်ကြိယာ၊ အာချာတ်ကြိယာ ဟူ၍လည်း
 ခေါ်သည်။)
 ပန်စား - ကြံ / ပန်စား / ပန်နီစား / လိုက်ဖက် ဟပ်စပ်ခြင်း
 ရှိသည်။
 ပန်ရ - ကြံ / ပန်ယာ / ပန်နီယာ / ပန်စား - ကြံ၊ နှင့်အတူတူ။
 ပန်သင့် - ကြံ / ပန်သင့် / ပန်နီသင့် / ပန်စား - ကြံ၊ နှင့်အတူတူ။
 ပဗျောက် - ကြံ / ပါဗျောက် / ခါး ကျေပျက် ကွယ်လွင့်သည်။
 လုံးဝပေါ်ထွက် ရှိသည်။ ၂၊ ရွှေ့ကွယ်တိမ်ကောသည်။
 ပမာ - န / ပမာ / ခါး ခိုင်းနှိုင်းခြင်း။ နှိုင်းယှဉ်မှု။ ၂၊ ပုံစံ။
 နမူနာ။
 - စည်း / ပမာ / ကဲ့သို့။ သပ္ပယ်။ နည်းတူ။ [ပါ]
 ပမာဏ - န / ပမာနာ / အတိုင်းအရှည်။ အရွယ်အစား။
 - စည်း / ပမာနာ / သပ္ပယ်။ (နှင်) တပ်တူ။ ကဲ့သို့။
 မျှလောက်။ ပမာ - စည်း၊ လည်း။ [ပါ]
 ပမာတန္တု - န / ပမာတန်တု / ဥပမာ။
 ပမာဓ - န / ပမာဓါ / မေ့လျော့ခြင်း။ [ပါ]
 ပမာဓ လေဝ - န / ပမာဓါလေဝ / သတ်ယွင်းချွတ် မေ့လျော့
 သဖြင့် မှားယွင်း ရေးသားမိခြင်း။ [ပါ]
 ပမာမဓနံ - ကြံ / ပမာမဓနံ / မထိလေစား။ လေးစားစိုသေ
 ခြင်း မရှိပဲ။
 ပယောဂ - န / ပယောဂါ / ခါး အားထုတ်မှု။ လုံ့လ။ ၂၊ လုံ့
 ဆော်မှု။ နှိုးဆော်မှု။ ၃၊ ဖြစ်ပျက်စေသော အကြောင်း။
 ၄၊ စုန်းအတတ်။ သူတပါး ထိခိုက်နှစ်နာအောင် အစီအရင်
 အမျိုးမျိုးဖြင့် စေစားပန်တီးသော အတတ်။ ၅၊ အနှောင့်
 အယှက်။ [ပါ]
 ပယင်း - န / ပယင်း / အမျှအားဖြင့် ဝါညှိရောင်ရှိ၍
 ကြည်လင်သော အမေးမှ ပြောင်းလဲသည့် ကျောက်ဖြစ်
 ရတနာတမျိုး။
 ပယင်းရောင် - န / ပယင်းယောင် / ဝါညှိရောင်ရှိသောအရောင်။
 ပယင်းကျောက်၏ အရောင်။
 ပယတ် - န / ပယတ် / အကွထတို့ကို ရွတ်ရန် အားထုတ်ပုံ
 အခြင်းအရာ။ [ပါ]
 ပရချာ - ကြံ / ပရချာ / ပရချာ - ကြံ၊ ရှု။
 ပရချာလိုက် - ကြံ / ပရချာလိုက် / ပရချာလိုက် - ကြံ၊ ရှု။
 ပရဇေတနာ - န / ပရဇေတနာ / ကောင်းမှုပြုပြီး နောက်
 ကာလ၌ ဖြစ်ပေါ်သော ကျေနပ်ပမ်းမြောက်မှု။ [ပါ]
 ပရဆေး - န / ပရဆေး / ဗယာဆေး / ရောဂါ ပျောက်ကင်း

စေနိုင်သော အသီးအပွင့်အရွက်၊ အခေါက်၊ အမြစ် စသည့်
 ပင်ထွက်ပစ္စည်းနှင့် မြေထွက်သတ္တုဓာတ်ဆား စသည်။
 ပရခါရက - န / ပရခါရကနံ / သူတပါး၏ဗဟုနှင့် ဓောက်ပြန်
 ကျူးလွန်ခြင်းအဖြစ်။ [ပါ]
 ပရပျဉ် - ကြံ / ပရပျဉ် / ပရပျဉ် - ကြံ၊ ရှု။
 ပရပြတ် - ကြံ / ပရပြတ် / ပရပြတ် - ကြံ၊ ရှု။
 ပရပာဏပြု - န / ပရပာဏပြု / သာမန်မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်
 အောင် သေးငယ်သော မြူမှုန်။ (အရမြူ၏ ပုံစံ ပုံ ဝ ပုံစံ
 ရှိ၍၊ လွှတ်ကြောင်းတွင် လွင့်သော မြူမှုန်၏ ငှက်ငြေ ပုံ
 ဝ ပုံ။) [ပါ]
 ပရပတ် - န / ပရပတ် / ခါး စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်
 ဟူသော ပင်ရင်းသဘော မဖောက်မပြန်သော ကေနံအမှန်
 ရှိသည့် ပရမတ္ထတရား။ ၂၊ ခေါ်ဝေါ်ရုံမျှ မဟုတ်ပဲ တကယ်
 ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ်။ (ပညတ်အခေါ် အမှတ်နှင့်
 ကွဲလွဲ ခြားနားစေရန် ခွဲခြားသုံးနှုန်းသည်။) [ပါ]
 ပရမတ္ထတရား - န / ပရမတ်တဘယား / ပရမတ် - နှစ်၊ ၂၊ နှင့်
 အတူတူ။
 ပရမတ္ထပါရမီ - န / ပရမတ်တပါရမီ / ဘုရားလောင်းတို့
 ဆည်းပူးသည့် အမြတ်ဆုံးပါရမီ။ [ပါ]
 ပရလောက - န / ပရလောကဘု / တမလွန်ဘဝ။ သေပြီးနောက်
 ဖြစ်ရာဘဝ။ [ပါ]
 ပရရိုဏ်း - န / ပရရိုဏ်း / ပရရိုဏ်း - နှစ်၊ ရှု။ [ပါ]
 ပရဟိတ - န / ပရဟိတဘု / သူတပါး၏အကျိုး။ [ပါ]
 ပရာတာ - န / ပလာတာ / ပရာတာ / ဂျုံပုန့်ညက်ကို အပြား
 အထပ်အထပ်ပြု၍ ထောပတ် စသည်နှင့် ကြော်ထားသော
 စားစရာ။ (ထုတ်ထုဟုလည်း ခေါ်သည်။) [ပါ]
 ပရိုက် - န / ပရိုက်နံ / ခါး ရွှေ့လျှိုးပြုလုပ် စီမံဆောင်ရွက်မှု။
 ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှု။ အခြေခံပြုလုပ်မှု။ ၂၊ အစဉ်အလာ
 အတိုင်းတီးမှုတ်သည့် ရွှေ့လျှိုးတီးကွက်တီးလုံး။ [ပါ]
 ပရိဇေဝ - န / ပရိဇေဝါ / ငိုကြွေးပူဆွေးခြင်း။ [ပါ]
 ပရိနိဗ္ဗာန်စံ - ကြံ / ပရိနိတ်ဗန်စန် / ပရိနိတ်ဗန်စန် / (ဘုရား၊
 ရဟန္တာတို့) နောက်ဆုံး ဘဝမျှ ပြုပြီးသည်။ [ပါ]
 ပရိနိဗ္ဗာန် - န / ပရိနိတ် / လောကီကို စွန့်ခွာ၍ ဖန်ရည်ဆီသော
 အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်လျက် တနေရာမှ ဘနေရာသို့ သွားလာ၍
 မိမိ အယူဝါဒကို ဟောကြားတတ်သော သာသနာမှ
 အပဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ [ပါ]
 ပရိဘောဂ - န / ပရိဘောဂါ / စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်၊ ဗီစီ စသော
 အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း။ [ပါ]
 ပရိဘောဂဓဇီ - န / ပရိဘောဂဓဇီ / မြတ်စွာဘုရား၏ အသုံး
 အဆောင်ပစ္စည်းတို့ကို ငွေပဒ္မာနုကိစ္ဆယ်ရာ အဆောက်အအုံ။
 ကိုးကွယ်ရာ ပစ္စည်း။ [ပါ]
 ပရိယေသန - န / ပရိယေသနာ / ခါး ရှာမှီးခြင်း။ ၂၊ အသက်
 မွေးဝမ်းကျောင်းမှု။ [ပါ]
 ပရိယတ် - န / ပရိယတ် / ခါး ပိဋကတ်စာပေ သင်အလေ့လာမှု။
 ၂၊ ပိဋကတ်စာပေ။ [ပါ]

ပရိယတ္တိ - န / ပရိယတ်တိ / ပရိယတ် - န၊ ဘ၊ ဂ၊ နှင့် အတူတူ။
[ပါ]

ပရိယယ် - န / ပရိယယ် / ဘ၊ အဓိပ္ပာယ်တူ စကားလှယ်။
ဂ၊ ဆိုလိုရင်းကို သွယ်ဝိုက်ပြောဆိုသော စကား။ ခ၊ ဟန်
ဆောင် လှည့်စားမှု။ [ပါ]

ပရိရုဏ် - န / ပရရုန် / ပလဝန် / ခြမြေ စသည်တို့ကို ဆီးတား
ကာရံထားသော စည်း။ တံတိုင်း။ [ပါ]

ပရိဆတ် - န / ပယိတ်သတ် / တရံတရသောအကြောင်းကိုစွဲဖြင့်
စုဝေးရောက်ရှိလာသော လူစု။ လူစုလူဝေး။ [သ]

ပရိဟာရ - န / ပရိဟာရ / အမြေစကား။ အငြိအစွန်း အပြစ်
မသင့်ရောက်အောင် ပြန်လည် ပြုပြင် ဖြည့်စွက်ပြောင်းလဲ
ချက်။ [ပါ]

ပရိမိယဋ္ဌေ - န / ပရိမိယန်ဋ္ဌေ / အသက် အာမခံ၊ မီးအာမခံ
စသည်တို့အတွက် ပေးသွင်းရသည့် အာမခံကြေးငွေ။ [လိပ်]

ပရ - န / ပရ / စာပုံနှိပ်ရာတွင် အချောမရိုက်နှိပ်မီ စိစစ်ရန်
အကြမ်းရိုက်ထားသော ပုံနှိပ်စာ။ [လိပ်]

ပရောပရိ - ကြိဝိ / ပယောပယိ / ပရောပရည် - ကြိဝိ၊ ချ။

ပရောပရည် - ကြိဝိ / ပယောပယိ / မတည်မကြည် အထောက်အ
အားဖြင့်။

ပရပရ - န / ပရန်ပရ / ဘဝအဆက်ဆက်။ အစဉ်အဆက်။ [ပါ]

ပရိုက္ခိ - န / ပရိုက္ခိ / ကုန်ထုတ် လုပ်သူများ၏ သမဂ္ဂယဇ
အသင်း။ [လိပ်]

ပရိုဂျက် - န / ပရိုဂျက် / ဆောင်ရွက်ရန် ကြံရွယ်ချမှတ်ထားသည့်
စီမံကိန်း။ [လိပ်]

ပရိတင်း - န / ပရိတင်း / ကိုယ်ခန္ဓာအတွက် အထောက်အပံ့
ဖြစ်စေနိုင်သော အာဟာရဓာတ်တမျိုး။ (နို့၊ ကြက်ဥ၊ အသား
တို့မှ ရနိုင်သည်။) [လိပ်]

ပရိတုန် - န / ပရိတုန် / မြူတလုံစီဉ် ဗဟိုဝတ်ဆံအဖြစ်ဖွဲ့စည်း
ပါဝင်သော ဓာတ်ဖိုအစိုင်။ [လိပ်]

ပရိက္ခရာ - န / ပယိတ်ယော / ဘ၊ ဂဟန်းအသုံးအဆောင်ပစ္စည်း။
ဂ၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း။ [ပါ]

ပရစ်ဗေ - န / ပရစ်ဗေ / ထိပ်နှစ်ဘက် မျက်နှာပြင်ပုံပန်းတူညီ၍
ပတ်လည်မျက်နှာပြင်အားလုံးအနားပြိုင်စေတက်များ ဖြစ်သော
ခေါင်းပိတ်ပန်တုံး။ [လိပ်]

ပရိစ္ဆာ - န / ပရိတ်စာဂါ / ပရိစာဂါ / စွန့်ကြဲခြင်း။ [ပါ]

ပရိစ္ဆေဝ - န / ပရိတ်ဆေဝါ / အပိုင်အခြား။ [ပါ]

ပရိတ် - န / ပယိတ် / ဘေးရန် အန္တရာယ်မှ အရံအတားအပြစ်
ရွတ်ဆိုရန် စီစဉ်ထားသည့် ဘုရားဟော စသည် ပါဠိစု။ [ပါ]
ပရိတ်ကြီး - န / ပယိတ်ကြီး / သီးခြားသတ်မှတ်စုပေါင်းထားသည့်
ပရိတ်တော် သ ဘုတ်။

ပရိတ်ချည် - န / ပယိတ်ချီ / ပရိတ်ရွတ်သောအခါ ပရိတ်၏
အကျိုးအာနိသင်ရစေရန် ပရိတ်အိုး သို့မဟုတ် ကန်တော့ပွဲ
တွင်ထားသော ချည်မျှင်။

ပရိတ်ပန်း - န / ပယိတ်ပန်း / ဂဟန်းတော်များ ပရိတ်ရွတ်ပတ်
ပြီးနောက် ပရိတ်၏အာနိသင် ကိန်းဝင်ကျန်နေသောပန်း။

ပရိတ်မုမ်း - န / ပယိတ်မုန်း / ပရိတ်တော်များ၏ ဖြစ်ပေါ်လာ
ပုံနှင့် အကျိုးအာနိသင် စသည်တို့ကို ဖော်ပြ အမွှမ်းမင်၍
ရွတ်ဆိုရန် စီကုံးထားသောစာ။

ပရိတ်ဓရ - န / ပယိတ်ဓာ / ဂဟန်းတော်များ ပရိတ် ရွတ်ပတ်
ပြီးနောက် ပရိတ်၏အာနိသင် ကိန်းဝင်ကျန်နေသောဓရ။

ပရိတ်ရွတ် - ကြိ / ပယိတ်ယွတ် / ပရိတ်တော်ကို ရွတ်ဆိုသည်။

ပရုတ် - န / ပယုတ် / အပင်၏ အစေး၊ အမြစ်တို့မှ ချက်လုပ်
ရရှိသော အရသာပူ၍ အမိုးအေးသည့် ပရုဆေးတမျိုး။ [သ]

ပရုတ်ဆီ - န / ပယုတ်ဆီ / ပရုတ်အပါအဝင် ဖော်စပ်ထားသော၊
အသားအရေပေါ်တွင်လိမ်းသုတ်ရသည့် ပူသော လိမ်းဆေးဆီ
တမျိုး။

ပရုတ်လုံး - န / ပယုတ်လုံး / ကျောက်မီးသွေး ကတ္တရာမှ
ထုတ်လုပ်ရရှိသော ပိုးမွှားသေစေသည့် (အမိုးအနံ့အပြစ်
ပြောင်းလဲကုန်ခံသွားနိုင်သည့်) အဖြူရောင်ဝတ္ထုပစ္စည်း။

ပရုဇ္ဈာ - န / ပယန်နုဝါ / ပရန်နုဝါ / မြေပေါ်တွင် တွားပြန်၍
ပေါက်တတ်သော အခက်အလက် အမိုး ကြွပ်ဆတ်သည့်
ဆေးဖက်ဝင် အပင်တမျိုး။ (အဖြူ၊ အနီ၊ အညို စသည့်
အမျိုးမျိုး ရှိသည်။) [ပါ]

ပရမ်းပတာ - ကြိပုံ / ပယန်ဗေဒါ / သေသပ်ခြင်း မရှိပဲ။
စည်းကမ်း မရှိပဲ။

ပလာချာ - ကြိ / ပလာချာ / ဗရချာ - ကြိ၊ ချ။

ပလာ - န / ပလာ / ပလာ - န၊ ချ။ [ဗွန်]

ပလာကျွင်း - ကြိ / ပလာကျွင်း / ပလာကျွင်း - ကြိ၊ ချ။

ပလာစတာ - န / ပလာစတာ / ပလာစတာ - န၊ ချ။

ပလာစတာ - န / ပလာစတာ / ပလာစတာ - န၊ ချ။

ပလာစာအုပ် - န / ပလာစာအုပ် / ပလာစာအုပ် - န၊ ချ။

ပလာဆိုင်း - န / ပလာဆိုင်း / ပလာဆိုင်း - န၊ ချ။

ပလာတာ - န / ပလာတာ / ပလာတာ / ပလာတာ - န၊ ချ။

ပလာတူးငါး - န / ပလာတူးငါး / တားဝယ်မြို့နယ်နှင့်
မြို့ကြီးမြို့နယ်ပတ်လည်ရေပြင်တွင် အတွေ့ များသော အစုလိုက်
နေတတ်သည့် ရေငန်းငါးတမျိုး။ [ယိုး]

ပလာနယ် - န / ပလာနယ် / ပလာနယ် - န၊ ချ။

ပလာပွဲ - န / ပလာပွဲ / ပလာပွဲ - န၊ ချ။

ပလာပဲ - န / ပလာပဲ / ပလာပဲ - န၊ ချ။

ပလာယာ - န / ပလာယာ / ပလိုယာ / မျက်နှာပြင်ညီ
နှုတ်သီးခေါင်းနှစ်ခုခိုင်၍ ညှပ်ယူရသော သတ္တု လက်ကိုင်
ညှပ်။ [လိပ်]

ပလိဗောဓ - န / ပလိဗောဓါ / ကြောင်ကြရမှု။ [ပါ]

ပလိ - ကြိ / ပလိ / မာယာထွေပြား လှည့်ပတ်သည်။
မပြောင့်မသား ကျင့်ကြံပြောဆိုသည်။

ပလိ - န / ပလိ / ပလိ - န၊ ချ။

ပလိဗျောက်ချက် - န / ပလိဗျောက်ချက် / အမျိုးမျိုး အပုံပုံ
ညာဝါးပြောဆိုခြင်း။

ပလိပလာ - ကြိဝိ / ပလိပလာ / ဘ၊ လှည့်ခြား ညာဝါးလျက်။
ဂ၊ ချစ်စဖွယ်။ တိတိတာတာ။

ပလီစိုး - န / ပလီစိုး / [ဥပစာ] ပလီစိုး ပြောဆိုလေ့ရှိသူ။

ပလူ - န / ပလူ / အပူပိုင်းဒေသ နိုင်ငံများတွင် မြေတွင်းမှ ထွက်၍ပျံ့သန်းတတ်သော ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။ (ခြကောင်မှ အတောင်ပေါက်၍ ပလူအဖြစ် ကူးပြောင်းသည်။ ပိလူ ဟူ၍လည်း ရှေးရောဂါရှိသည်။)

ပလူတံ - န / ပလူတံ / အရည်ထွင်းနိုင် စုပ်နိုင်သော ခေါင်းပွ မြွန်တံငယ်။

ပလူတိုဂြိုဟ် - န / ပလူတိုဂြိုဟ် / အာကာသရှိ နေနှင့်အဝေးဆုံး သော ဂြိုဟ်ကြီးတလုံး။ (၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင်မှ စူးစမ်း မြင်တွေ့လာကြရသည်။)

ပလူတိုနီယမ် - န / ပလူတိုနီယမ် / ဓာတုဗေဒတွင် ဖြစ်ပေါ်စေ ထမီး။ [လိပ်]

ပလူပျံ - နဝိ / ပလူပျံ / [ဥပစာ] အလွန်ပေါများသော။ ပျံ့နှံ့ လှုပ်ရှားသော။

ပလူး - ကြိ / ပလူး / ၁။ အရာတဝှမ်း ခင်းနှိုးစွာဆက်ဆံသည်။ ၂။ ကာမဂုဏ်ဖြင့် ခြားယောင်းမြို့ဆွယ်ဆက်ဆံသည်။

ပလူးပလဲ - ကြိဝိ / ပလူးပလဲ / ၁။ ခင်းနှိုးဆောင်စွာ။ ၂။ ချစ်ခင် ယုယ ကျီစယ်လျက်။

ပလေ - စည်း / ပလေ / ယူကျုံးမရ ဖြစ်သည့်သဘောကို ဖော် ပြလိုသောအခါ ကြိယာနောက်မှ တွဲဖက်သုံးသော စကားလုံး။ (လုပ်ရက်ပလေ၊ ပြောရက်ပလေဟု အသုံးရှိသည်။)

ပလေကတီ - န / ပလေကတီ / ပါးချောသော စက်ရက် ချည်တည်း။ (အများအားဖြင့် အမြိတ်အနား ထင်ရှားပြီး ယောကျ်ားပုဆိုးအဖြစ် ဝတ်ဆင်ကြသည်။) [လိပ်]

ပလဲနံပသင် - ကြိ / ပလဲနံပသင် / ပလဲနံပသင် / ကျွမ်းစင် သင့်မြတ်သည်။ ဆက်ဆံမှု ပြေလည်သည်။

ပလဲပတင် - ကြိဝိ / ပလဲပတင် / အပြန်အလှန်။ အတူအပြန်။ “ရန်ဘက်သတ္တဝါနှစ်ခုတို့၏ အချင်းချင်း ပလဲပတင်ချစ်ခင်မှု နှင့်” မဟော၊ ပ။ ၁၀၈။

ပလောခြောက် - န / ပလောခြောက် / ပုစွန်ခြောက် တမျိုး။ (အထူးသဖြင့် ပုစွန်လေပေခြောက်ကို ခေါ်တွင်သည်။)

ပလိက - န / ပလိက / အများအား ဖြင့် တံတောင် ဆစ်ကို ဖျတ်လတ်စွာချိုး၍ ဆိုင်းချက်ကျ လှုပ်ရှားကပြရသော ခြန်မာ က ကွက်တမျိုး။

ပလက်တီနမ် - န / ပလက်တီနမ် / ပလက်တီနမ် / အရောင်ဖြူ၍ အပူဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုသိပ်သည်းသည့် အလေးဆုံးဓာတ် သတ္တုတမျိုး။ (ရွှေဖြူဟူ၍လည်း ခေါ်ကြသည်။) [လိပ်]

ပလက်ဖောင်း - န / ပလက်ဖောင်း / လမ်းသားတဘက် တချက်ရှိ မြေညှိမြင့် အပြင်။ လမ်းဘေးကြို။ [လိပ်]

ပလောင် - န / ပလောင် / မွန်မောအုပ်စုဝင် ဘာသာစကားကို ပြောဆိုကြသော မြန်မာတိုင်းရင်းသားလူမျိုး တမျိုး။ (အ များအားဖြင့် ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း နှစ်ဆယ့်ဒေသတိုက်တွင် နေထိုင်သည်။)

ပလောင်ပလဲ - ကြိဝိ / ပလောင်ပလဲ / ပလောင်ပလဲ - ကြိဝိ၊ ရှ။

ပလိင်း - န / ပလိင်း / ကြိမ်းနီး စသည်ဖြင့် ရက်လုပ်ထားသော၊ ကြိုးတပ်၍ လွယ်ရသည့် ထည်စရာ ခြင်းတောင်းရှည်။

ပလိင်း

ပလစ်ပလစ် - ကြိဝိ / ပလစ်ပလစ် / ပလစ်ပလစ် - ကြိဝိ၊ ရှ။

ပလတ် - န / ပလတ် / ၁။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဆက်သွယ်ရာတွင် ဓာတ်အားသုံးပစ္စည်းနှင့် ဆက်သွယ်ထားသော အမလျှပ်စစ် ပေါက်၌ တပ်ဆင်ရန် သတ္တု (ကြေး) ခို တိုင်ပါရှိသည့် လျှပ်စစ် သွယ်ခေါင်း။ ၂။ ကက်ကိယာတွင် မီးကူးသောပစ္စည်း။ [လိပ်]

ပလတ်စတာ - န / ပလတ်စတာ / ပလတ်စတာ / ၁။ မာခဲသွား စေနိုင်သော ပုံစံပြုလုပ်သည့် ထုံးကျောက်မှုန့်တမျိုး။ ၂။ လိုရာပုံ ပြုလုပ်နိုင်သော အင်္ဂါတော်သို့သွတ်နုတမျိုး။ [လိပ်]

ပလတ်စတာ - န / ပလတ်စတာ / ဒဏ်ရာ အနာစသည်တို့အတွက် အသားအရေပေါ်တွင် ကပ်ရသည့် ဆေးနှင့် ကော်စေး ပေါင်းစပ် သုတ်လိမ်းပြုလုပ်ထားသောအရာ။ (စက္ကူ၊ ပလတ် တစ်စုံ၊ အဝတ် စသည် အမျိုးမျိုး အချပ်အလိပ် ပြုလုပ်လေ့ ရှိသည်။) [လိပ်]

ပလတ်စတစ် - န / ပလတ်စတစ် / ဓာတုဗေဒ နည်းဖြင့် ထုတ်လုပ်ရရှိသော ပုံစံအမျိုးမျိုးသွန်းလုပ်နိုင်သည့် အပျော့ အမာ အစားအစာရှိသော ခြပ်ပေါင်းပစ္စည်းတမျိုး။ [လိပ်]

ပလုတ် - န / ပလုတ် / ၁။ ပါးစောင်အတွင်းပိုင်းသန်းကျင်။ ၂။ အဖတ် သို့မဟုတ် အရည် အပြည့်ထား၍ ပူဖောင်းသော ပါးစောင်။

ပလုတ်ကျင်း - ကြိ / ပလုတ်ကျင်း / ပါးစောင်၌ အရည်၌ လှုပ်ခတ်ဆေးကြောသည်။

ပလုတ်တုတ် - န / ပလုတ်တုတ် / နှိုးကွင်းကို မျက်နှာနှစ်ဘက်စတုရန်းကြက်လျက်၊ ဆေးတ ဘက်တချက်ပါ ကြိုးတံတပ်အသီးဖြင့် အပြန် အလှန်ရိုက်စေ၍ အသိခြည်အောင် ပြုလုပ် ထားသော ကလေးကစားရာတမျိုး။

ပလုတ်ပလောင်း - ကြိဝိ / ပလုတ်ပလောင်း / ပါး စောင်နှစ်ဘက် အပြည့်အဝဖြင့်။

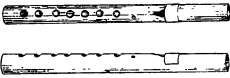
ပလိန်းကိတ် - န / ပလိန်းကိတ် / သစ်သီးသစ်စေ့ စသည် မပါ ရှိသော ရိုးရိုးကိတ်မုန့်။ [လိပ်]

ပလပ် - ကြိ / ပလပ် / ၁။ ကင်းလွတ်ခွင့် ရသည်။ “၂ ပါးစုံ လုပ်ကိုင်ရာကြံရသည့်ပစ္စည်းနှင့် ပေးဆပ်ရလျှင် ပလပ်စေ” သတ်ကြီး၊ ၃၇။ ၃၈။ ၂။ ဖယ်သည်။ ချန်သည်။ “ညှက်နု

ပလုတ်တုတ်

သူတို့ ခဲယဉ်းအံ့သည်ကို၎င်း၊ ပလပ်နုတ်ပယ်၍။”ပဉ္စလက်။
 ဂဥ။
 ပလပ်မြေ - န / ပလတ်မေ့ / မစိုက်မပျိုးပဲ အလွတ်ထားသည့်
 မြေ။
 ပလိပ် - န / ပလိတ် / အကျိတ်ရောင်ရမ်း၍ အပြင်းဖျားစေသော
 ကူးစက်ရောဂါတမျိုး။ [လိပ်]
 ပလိပ်ဆေး - န / ပလိတ်ဆေး / ပလိပ်ရောဂါ ကာကွယ်သည့်
 ထိုးဆေး။
 ပလိပ်ဆေး - န / ပလိတ်ဆေး / ရောဂါပျိုးနှင့် ကြွက်များကို
 နှိမ်နှင်းရာတွင် အသုံးပြုသော ပိုးသတ်ဆေးရည်။
 ပလိပ်ပကျံ - ကြိဝီ / ပလိပ်ပကျံ / ပလိပ်ပကျံ / မဖြောင့်
 မသား လိမ်လည် ကွေ့ပတ်လျက်။
 ပလွဲ - န / ပလွန် / ပလွန် / ပလွဲ - န၊ ဂ္ဃ။
 ပလွဲ - န / ပလွန် / နှိုင်းရက်လုပ်ထားသော ထည့်စရာ
 ခြင်းတောင်းငယ်။
 ပလွေ - န / ပလွေ / အတွင်းလျှာနှင့် လက်နှိပ်ပေါက် ပါရှိသည့်
 သံစုတ်ခိုင်သော အခေါင်းပြွန် တူရိယာ။

ပလွေ

ပလွှား - ကြံ / ပလွှား / ဝါကြားပြောဆိုသည်။ ဝင့်ဝါဂုဏ်ထုတ်
 သည်။
 ပဝါ - န / ပဝါ / ခေါင်း၊ ကိုယ်တို့တွင် အနည်းနည်း ဆင်မြန်း
 ရသည့်အများအားဖြင့်ပါးလွှာသောအဝတ်အထည်ပိုင်း။ [ပါ]
 ပဝါရဏာ - န / ပဝါရနာ / သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့၌
 ရဟန်းတော်များ စုဝေး ဥပသံ(ဗုဒ္ဓ)ပြီးနောက် ရဟန်းတပေးစီက
 မိမိ၌ အပြစ်ရှိသည်ဟု အခြားရဟန်း ပရိသတ်က မြင်လျှင်၊
 ကြားလျှင် သို့မဟုတ် ယုံမှားလျှင် ဆုံးမရန် ဖိတ်ကြားခြင်း
 အမှု။ [ပါ]
 ပဝေဏီ - န / ပဝေဏီ / ရှေးအစဉ်အလာ။ ထုံးတမ်းစဉ်လာ။ [ပါ]
 ပဝေသနီ - န / ပဝေသနီ / အလွန်ဝေးသော ရှေးအခါကာလ။
 ပဝဂ် - န / ပဝဂ် / ပအစချီသော အက္ခရာငါးလုံးစု။ ပ၊ ဖ၊ ဗ
 ဘ၊ မ။
 ပဝတ္ထိ - န / ပဝတ်တိ / ခ၊ မွေးသည်မှ သေသည့်အထိကာလ။
 ၂၊ မွေးဖွားပြီး နောက်ကာလတွင် နေထိုင်ကြီးပြင်းရာ
 အရပ်။ [ပါ]
 ပသ - ကြံ / ပါသာ / တင်မြောက်ပူဇော်သည်။
 ပသာဓ - န / ပသာဓါ / အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့ တို့
 ပေါ်ထင်ရာအကြည့်စာတို့။ ပသာဓရုပ် - န၊ လည်းဓ။ [ပါ]
 ပသာဓာ - န / ပသာဓါ / ကြည့်ရှုချင်ဖွယ် မြင်ခင်း၊ ရှုပါရုံ။ [ပါ]

ပသာဓရုတ် - န / ပသာဓါရုတ် / စာပေကဗျာလင်္ကာ၌ သိလွယ်
 နားလည်လွယ်စေသော အရည်အသွေး။
 ပသာဓရုပ် - န / ပသာဓါရုပ် / မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊
 ကိုယ်ဟူသော အကြည့်ဓာတ်။ ပသာဓ။
 ပသီ - န / ပသီ / အာခေါ်အတွင်းပိုင်း အသက်ရှူလမ်းကြောင်း
 ထိပ်ရှိ အသားနု။
 ပသီရောင်နာ - န / ပသီယောင်နာ / ပသီရောင်ရမ်းသော ရောဂါ။
 ပသီ - န / ပသီ / ပါရင်ခေါ် (ဖာရဗီ) ပသီလူမျိုး။ [ပါရင်]
 ပသတ် - ကြံ / ပါသတ် / စာရေးရာတွင် ‘ပ’၏ အသံ အပြည့်အဝ
 မထွက်ပေါ်စေ အပ်၊ အိပ်၊ အုပ် အသံ တမျိုးမျိုးရရန် အ၊
 အိ၊ အု တို့နောက်မှ ပ ဗျည်းအပေါ်တွင် (င) လက္ခဏာကို
 ထည့်သည်။ ပ ဗျည်းဖြင့် အသတ်ပြုသည်။ ပ ဗျည်းကို သတ်
 သည်။
 - န / ပါသတ် / ယင်းသို့ သတ်ထားသောပ အက္ခရာ။ (ပံ)
 ပသျှူးချပ် - န / ပသျှူးလျှပ် / (ပသျှူးလူမျိုးများ ချပ်လုပ်
 လေ့ရှိသော) အထည်စပ်ကြောင်းနှစ်ဘက်လှချပ်နည်း။
 ပသျှူးမုန့် - န / ပသျှူးမုန့် / ကောက်ညှင်း ဆန်လှော်မှုန့်တွင်
 အုန်းသီးမှုန့်နှင့် သကြားထောစွက်ထားသော စားစရာတမျိုး။
 (ကတော့ရည်တွင် ထည့်သိုရောင်းချလေ့ရှိသည်။)
 ပသျှူးသောက္ခ - န / ပသျှူးသောက္ခ / သာက္ခဓဇာန် သကြား
 သို့မဟုတ်ထန်းလျက် အုန်းသီးစသည့်နှင့် အားလုံး သို့မဟုတ်
 ကန်စွန်းရွှေဝါ၌ အတုံးအစိတ်ငယ်များရေထည့်၍အရည်သွက်
 ကျိုထားသည့် စားစရာ။
 ပသျှူးအင်္ကျီ - န / ပသျှူးအင်္ကျီ / (ပသျှူး အမျိုးသမီးများ
 ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည့်) လက်ရှည် လက်ဖျားကျပ်နှင့် ကိုယ်ထည့်ပွ
 ရင်စေ့အင်္ကျီတမျိုး။
 ပဟောဋီ - န / ပဟောလီ / ခ၊ စဉ်းစားတွေးဆ ဖော်ယူရန်အတွက်
 အဓိပ္ပာယ်ကိုဂုဏ်၍ ရေးသားပြောဆိုချက်။ ၂၊ ဉာဏ်စမ်းရန်
 ဝက်မေးထားသောအညွှန်းအရ အဖြေစကားလုံး သို့မဟုတ်
 ကိန်းဂဏန်းများ ပြည့်သွင်းရသည့် ဇယားကွက်ပုံစံ။ ၃၊ ဉာဏ်
 စမ်းပုစ္ဆာ။ ဉာဏ်စမ်းရန် ရည်ရွယ်ဝက်
 ဆိုသော ဉာဏ်စမ်းနည်း အမျိုးမျိုး။
 စကားတော။ [ပါ]
 ပဟိရိ - န / ပဟိ / ခ၊ မြန်မာဘုရင်များ
 လက်ထက်တွင် အချိန်နာရီ အချက်
 မေးတီးခတ်သည့်စည်ကြီး။ ၂၊ ရှေး
 မြန်မာဘုရင်လက်ထက်က နေလေး
 ပိုင်း ညလေးပိုင်းပိုင်းခြားထားသော
 အချိန် အပိုင်းအကန့်။ (ရုပ်ပဟိရိ
 လျှင် တရက်ဖြစ်သည်။) [ပါ]
 ပဟိရိစင် - န / ပဟိရိစင် / ပဟိရိစင်
 ထားရှိရာ ပြာသာဒ်စင်မြင့်။
 ပဟိရိစင် - န / ပဟိရိ / အများအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရွှမ်းပြည်နယ်
 အနောက်ပိုင်း၊ အလယ်ပိုင်းနှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့တွင် နေထိုင်
 ကြသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတမျိုး။

ပဟိရိစင်

ပအိုဝ်းရည် - န / ပအိုဝ်းရည် / အချဉ်ခံထားသော ဆန်ဆေးရေ၊
ခန့်ရည် စသည်။

ပါ

ပါ^၁ - န / ပါ / ၁။ ပဆစ်ပစ်ကစားရာ၌ ကြွေစေ့ခြောက်လုံးကို
ပစ်ရာတွင် လေးစေ့မှောက်၌ နှစ်စေ့လှန်နေခြင်း။ (နှစ်ကွက်
ရွှေ့ခွင့်ရသည်။) ၂။ သုံးပုံတွင် ရှမ်းပုံဆယ်ပြားအနက် ရှစ်
ပွင့်ရှိသောပုံပြား။ ပါတင်း။ (ပါတင်းဆွဲနှစ်ချပ်ပါသည်။)

ပါ^၂ - ကြိ / ပါ / ၁။ အတူတကွ တွဲဖက်လိုက်လာသည်။ “ရေဝင်
နေရာ၊ ထက်ကြပ်ပါလျက်၊ ပြုပါဝင်းစင်း၊ ဆူသင်းလည်း”
တန်ရံ* ၁၆။ ၂။ တဦးတယောက် သယ်ဆောင်သွားခြင်းခံရ
သည်။ “စင်စစ် နှစ်ဦး ထားမြဲတိုင်တွင် ထားပါလျက် သူ့အိရာ
ပါခဲသည်မှန်လျှင်” နူ။ ၂၅။ ၃။ ပင်ကို ရှိရင်း ပိုင်ရင်း ဖြစ်
သည်။ “ဝမ်းတွင်းပါဉာဏ်” ၄။ လိုက်လျောသည်။ “ခေါင်း
အကြီးတို့ မရပ်စမ်းနေကြလေသည်မှာ အလိုပါရာ ရောက်လေ
သည်။” အရေး။ ၂၂။ ၅။ တိမ်းညွတ် ဝင်စားသည်။
“ဝါသနာပါရှိမျှအကျိုးငှာ ဟောတော်မူလေသည်။” သမန်၊
ပ။ ၄၄၇။ ၆။ အကျိုးစင်လျက်ရှိသည်။ “စာအုပ်ထဲမှာ
အမှားများပါနေသည်။” ၇။ ဝင်ခံသည်။ ဝင်ရောက် ရွက်
ဆောင်သည်။ “ထုတ်ဆီးတို့ပွဲတွင် ကျမ ပါချင်ပါသည်။”
တင်းစာ။ ၈။ သရုပ်ပေါ်လွင်သည်။ အပြုအမူအပြောအဆို
ပိုင်နိုင်ထိရောက်သည်။ သဘောသရုပ်ကို သယ်ဆောင်သည်။
“အပြောကလဲပါ အဟောကလဲသပ်ပါပေရဲ့။” ထွက် ၁၁။

ပါ^၃ - ကြိ / ပါ / ခွန်ထုတ်သည်။ ထွက်ကျသည်။ (ချေးပါ
သေးပါ၊ စသည်ဖြင့်သာသုံးသည်။)

ပါ^၄ - စည်း / ပါ / ၁။ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ မှီသေမှုအနေဖြင့် သုံးနှုန်း
သော စကားလုံး။ ၂။ စေခိုင်း တိုက်တွန်းမှုကို ဖော်ပြသော
စကားလုံး။ “ငါကောင်းမှုကို သာဓုခေါ်ပါ၊ နတ်တကာတို့။”
တန်ရံ* ၄၃။

ပါ^၅ - န / ပာ / အာ - န၊ ရှ။ “မောင်မောင်ငဲ့ သည်ကို
တိုးခဲ။ ပါကိုမျှ ကြောင်ကြွေးခိုခိုခြင်း မရှိပါနှင့်။” အိန်ဒေါင်။
၁၅၃။

ပါ^၆ - စည်း / ဗာ / အာ - စည်း၊ ရှ။ (အများအားဖြင့်
ဘာပြု၊ ဘာတုန်း၊ ဘာကြောင့်၊ ဘာလို့၊ စသည်ဖြင့် ကြိယာနှင့်
ဖြစ်စေ၊ ဝိဘတ်နှင့်ဖြစ်စေ တွဲဖက်သုံးစေလှသည်။ စကား
ဖက်ကြောင့် နှာခံစားအဖြစ်မှ အမေးဖွဲ့သည့်သွယ် ဖြစ်တည်
လာသည်။) “ပါပြုသလဲလို့ အလွဲလွဲဆို၊ မရှိမသေ၊ ဘေးအက
တော့၊ ချောတော့တော့များပြောပြီ။” ရာမ၊ ပ။ ၄၅။

ပါ^၇ - စည်း / ပါ / ပူးတွဲ ပါဝင်သည်ကို ပြသော စကားလုံး။
ရော။ လည်မ။ “ကြည်ပါရေပါချီတော်မူသည်ကား။” ဟံ
သာဝံ။ ၄၀၈။

ပါချည်ပါချဲ့ - န / ပါချည်ပါချဲ့ / သိမ်းသေးမှုကိုသောအရာ။

ပါစက - န / ပါစက / အစာချက်သော ဝမ်းတွင်း အပူဓာတ်။
ဝမ်းဗီး။ [ပါ]

ပါစကတေဇာ - န / ပါစကတေဇာ / ပါစက - န၊ နှင့်
အတူတူ။

ပါစားပေး - ကြိ / ပါစားပေး / ပစားပေး - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။
ပါစင် - ကြိဝိ / ပါစင် / [ဥပစာ] လုံးဝ။ အလျဉ်း။ အကုန်
အစင်။ “အိုကွယ် ရှေးထုံးစံတွေနဲ့ ပါစင်ကွာ။” ဆင်ယင်။ ၉၀။

ပါစင်မင်လာဖမ်း - ကြိ / ပါစင်မင်လာဖမ်း / သုံးပုံပုံ ကစားရာ
တွင် တဦးတည်းက ပဲသုံးပြားတပွဲအားဖြင့် ရှစ်ပုံလုံး (ပါစင်)
ရရှိထားရုံမက နောက်ဆုံးအလှည့်တွင် မင်လာ (ခြောက်
ပေါက်မနှင့် သုံးပေါက်ချွန်း) ပဲအတွက်ပြု၍ အနိုင်ယူသည်။

ပါစဉ်ကျီ - ကြိ / ပါစဉ်ကျီ / ဆေးရည် စသည်တို့ကို အများ
အားဖြင့် သုံးခွက်တခွက်တင် ကျန်သည်အထိ ခန်းအောင်
ချက်သည်။

ပါစဉ်ဆေး - န / ပါစဉ်ဆေး / ခါးသောချက်ဆေး။

ပါစွဲ - န / ပါစွဲ / ငါးမျှင်မျှင်ကလေးများကို အစိမ်းလိုက်
ဆား၊ ဆန်ကွဲတို့နှင့် ခက်ကြာသိပ်၍ထားသော စားရာ
တမျိုး။ [ရွမ်း]

ပါဆယ် - န / ပါဆယ် / နိုင်ငံတော် ဝိုင်းဆောင်ရေးဌာနမှ
တဆင့် ပေးပို့ရန် လိုချင်သပ်ယပ်စွာ ထုတ်ပိုးထားသည့်
ဖွဲ့စည်းထုပ်။ [လိပ်]

ပါစာတိပါတ် - န / ပါစာတိပါတ် / သက်ရှိ သတ္တဝါတို့၏
အသက်ကို သတ်ခြင်း။ သူ့အသက်ကို သတ်သည့် ကာယ
ဒုစရိုက်မှု။ [ပါ]

ပါဏုပေတံ - ကြိဝိ / ပါဏုပေတံ / အသက်ထက်ဆုံး။
တသက်ပတ်လုံး။ [ပါ]

ပါတာနီ - န / ပါတာနီ / ပတာနီ / ဆေးနီဆိုးကာ လှော်၍
ရောင်းချသော၊ အခွံပါး၍ အချင်းတလက်မ၏ ငါးပုံပုံခန့်
လုံးဝိုင်းသော ပဲဖြူစေ့တမျိုး။

ပါတီ - န / ပါတီ / ၁။ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်တစုံတရာအတွက်၊
လမ်းစဉ်တရပ်ရပ်ကိုချမှတ်၍၊ ယုံကြည်မှုတည်စွာ ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်ရန် စနစ်တကျဖွဲ့ စည်း ထူထောင်ထားသည့် နိုင်ငံ
ရေးအဖွဲ့။ ၂။ မိတ်ဆွေသက်တော့၊ စုပေါင်းကျင်းပသည့် လူမှု
ပွဲလမ်း။ [လိပ်]

ပါတီကလပ်စည်း - န / ပါတီကလပ်စည်း / ပါတီဝင်များကို
ဦးရေကန့်သတ်ချက်ဖြင့် စုစည်းထားသော အခြေခံအဖွဲ့။

ပါတီကေဒါ - န / ပါတီကေဒါ / ပါတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်တခုခုကို
ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ရွေးချယ် လေ့ကျင့်ထားသော
လက်ရွေးစင်ပါတီဝင်။ [လိပ်]

ပါတီကျ - ကြိ / ပါတီကျ / ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်းသည်။

ပါတီစိတ် - န / ပါတီစိတ် / ပါတီ ကလပ်စည်းများကို စုရုံး
ဖွဲ့စည်းထားသည့် အခြေခံပါတီအဖွဲ့စိတ်။

ပါတီစိတ် - န / ပါတီစိတ် / ပါတီ၏ အပေါ်၌ ထားရှိသော
ယုံကြည်ခံစိတ်။

ပါတီမိတ်ဆွေ - န / ပါတီမိတ်ဆွေ / ပါတီမိတ်ဆွေ / ပါတီသို့

အရန်ပါတီဝင်လျှောက်လွှာထဲသွင်းထားသူများအနက် ပါတီ စည်းရုံးရေးမဟုတ်ကောမိတ်က ပါတီမိတ်ဆွေအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုထားသူ။

ပါတီယူနစ် - န / ပါတီယူနစ် / မြို့နယ်အတွင်းရှိ ပါတီမိတ်ဆွေ စုများ၊ ပါတီကလပ်စည်းများ၊ ပါတီအဖွဲ့ စိတ်များနှင့် ပါတီ ကော်မတီများအားလုံးကို စုစည်းထားသော အခြေစိုက်ပါတီ အဖွဲ့ အစည်း။ [လိပ်]

ပါတီဝင် - န / ပါတီဝင် / ပါတီတရပ်၏ ဖွဲ့ စည်းပုံစည်းမျဉ်းအရ ပါတီအဖွဲ့ သားအမြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရပြီးသူ။ (အရန် ပါတီဝင်၊ တစ်ပြည့်ပါတီဝင် ဟူ၍ရှိသည်။)

ပါတင်း - န / ပါတင်း / သုံးပုံစံတွင် ရှမ်းပဲ ဆယ်ပြားအနက် စုတိယအကြီးဆုံး၊ ရှစ်ပွင့်ပါ ဖဲချပ်။

ပါတင်းကောက် - န / ပါတင်းဂေါက် / သုံးပုံစံတွင် ရှမ်းရှစ်ပွင့်ပဲ နှစ်ပြားအနက်၊ အနီငါးပွင့်နှင့် အဖြူသုံးပွင့်ပါရှိ၍ သုံးပွင့် အတန်းမှ ကောက်လျက်ရှိသော ဖဲချပ်။

ပါတင်းခြောင် - န / ပါတင်းဗျောင် / သုံးပုံစံတွင် ရှမ်းရှစ်ပွင့်ပဲ နှစ်ပြားအနက်၊ အနီလေးပွင့်နှင့် အဖြူလေးပွင့် ပါရှိသော ဖဲချပ်။

ပါတီဝ် - န / ပါတီဝ် / ထည်လုံးပြည့်အဆင်ပုံထုတ်ကာ ဆေး ရောင်စုံပန်းစုံကံထားသော သို့မဟုတ် ဆေးရောင်စုံပုံ ပန်းရေး ထားသော အထည်တမျိုး။ (ဂျာဗား၊ အင်ဒိုနီးရှားဒေသတွင် စတင်တီထွင် ချိတ်နှိပ်ဝတ်ဆင်ခဲ့သည်။) [ပသျှူး]

ပါစ - န / ပါခါ / ပါစါ / ခါ၊ ကဗျာလင်္ကာတို့တွင် စကားလုံး အရေအတွက် သတ်မှတ်ဖွဲ့ စည်းထားသည့်စကားစု။ ၂၊ ဂါထာ ၏အစိတ်အပိုင်း။ (တဂါသာတွင် လေးပါးရှိသည်။) [ပါ]

ပါစရက် - န / ပါစရက် / ပါစယက် / ခြေတောက်ပိုင်းတွင် သွေး နှင့်လေ အလိုက်မည်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ရောဂါမျိုး။ (ဝါ တရုတ်နာ ဟူ၍လည်းခေါ်သည်။ သွက်ချာပါစ ရောဂါ ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

ပါစရာ - န / ပါလော / ပါစရာ / ပဲမုန့်တွင် ရှိန်းခို၊ ဇီယာ စသော အမွှေးအကြိုင်ရောင်စွပ်၍ ပါးလွှာသော အပြားအချပ်ငယ် ပြုလုပ်ကာ ဆီနှင့်ကြော်၍စားရသော စားစရာတမျိုး။ (ပါစလာဟုလည်းခေါ်သည်။) [ဟိန္ဒူ]

ပါမောက္ခ - န / ပါမောက်ခါ / တက္ကသိုလ်ပညာ တရပ်ရပ်တွင် သင်ကြားမှုဆိုင်ရာ ရာထူးအမြင့်ဆုံးသော ဆရာ။ [ပါ]

ပါမောက္ခချုပ် - န / ပါမောက်ခါဂျုတ် / တက္ကသိုလ်တရပ်ကို စီမံ ခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်သူ။

ပါမစ် - န / ပါမစ် / ခွင့်ပြုချက်။ တရားဝင် ခွင့်ပြုအမိန့်။ [လိပ်]

ပါမန်နိနိတ် - န / ပါမင်းနန်တ် / ပါမန်နန်တ် / ပိုးမွှားနှင့် အနံ့ဆိုးများကို ယယ်သတ်နိုင်စွမ်းသော ခရမ်းရင့်ရောင် သလင်း ပုံဆောင် ခဲရုပ်။ [လိပ်]

ပါမ္မား - န / ပါမ္မား / လူရာမဝင် သေးနုပုံ သိမ်ငယ်သူ။

ပါရဂူ - န / ပါရဂူ / ခါ၊ အတတ်ပညာ တရပ်ရပ်တွင် အထူးကျွမ်း ကျင်လိမ္မာသူ။ ၂၊ ပညာသက်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုဘွဲ့ ထူး။ (ပီ အိပ်ချီစီ အစရှိသည့်ဘွဲ့၊ ရသေ့။) [ပါ]

ပါရမီ - န / ပါရမီ / ခါ၊ မိမိအကျိုးအတွက် ငဲ့ကွက်လိုလားခြင်း မရှိပဲ အများကောင်းကျိုးအတွက် သံသရာမှလွတ်မြောက်ရန် ပြုအပ်သော ဒါန စသောကောင်းမှုများ။ ဘုရားအလောင်း သည် ရှေးကပြုကူးသော ဒါန၊ သီလ စသော ပါရမီတို့ကို ဆင်ခြင်၍။” တိုးပွား။ ၉၉။ ၂၊ အလှူပေးခြင်း စသော ကောင်းမှုကုသိုလ်။ ၃၊ အထပ်ထပ်ဆည်းပူးထားသောအလှူ အကျင့်။ အထုံဝသီ။ “မိမိ၏ပညာပါရမီကို အမြဲတိုးပွား အောင်”။ ရနာဂုဏ်။ ၃၁။ [ပါ]

ပါရမီပြည့် - ကြ / ပါရမီပျေ / ပါရမီပျို / ခါ၊ ပါရမီ ပြည့်ဝရေန် ကြီးပမ်းဖြည့်တင်းသည်။ ဆည်းပူးကျင့်ဆောင်သည်။ ၂၊ တစ် တုတ်၏ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်မှု ထမြောက်ကြောင်းအတွက် ထိရောက်စွာ ကူညီသည်။

ပါလေတ္တာ - န / ပါလာရတ်တာ / အစိမ်းရောင်ရှိသော သံရတ္တာ။

ပါလိမန် - န / ပါလိမန် / ပြည့်သူ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ နှင့် နိုင်ငံ ထိပ်သီးက ရွေးချယ်ခန့်အပ်သူများအဖွဲ့တို့ ပူးတွဲ ပါဝင် ဖွဲ့ စည်းထားသည့် တိုင်းပြည်၏အုပ်ချုပ်မှုအာဏာ အမြင့်ဆုံး အဖွဲ့ကြီး။ လူမျိုးစုလွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော် နှစ်ရပ်ပေါင်း ပါဝင်သောအဖွဲ့ကြီး။ (ပါလိမန်ဒီမိုကရေစီစနစ် ကို ကျင့်သုံးသောနိုင်ငံတွင်ရှိသည်။) [လိပ်]

ပါလောက - န / ပါလောဂါ / အနည်းငယ်။
- ကြိဝီ / ပါလောဂါ / ပါရမ္မ။

ပါလေရာ - န / ပါလေယာ / နေရာတကာတွင် ပါဝင်သူ။ ပဲခူး ဆား။

ပါလစ် - န / ပါလစ် / သစ်သားထည်များကို တောက်မြှောင် သောအရောင်တင်ရန် သုတ်လိမ်းရသည့် ချိပ်ပျော် ဆေးရည်။ [လိပ်]

ပါဝါ - န / ပါဝါ / ခါ၊ စွမ်းအား။ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း။ ၂၊ တန်ခိုး ဩဇာ။ အရှိန်အဝါ။ ဂုဏ်။ [လိပ်]

ပါဝင် - ကြ / ပါဝင် / အစုအဖွဲ့၊ အပေါင်းအစပ်တခုခု၌ အကျုံး ပါဝင်သည်။ အရေအတွက်ဝင်သည်။

ပါသတိ - စည်း / ပါသတိ / ကြိယာကို လေးနက်အောင် ဖြည့်၍ သုံးသောစကားလုံး။ (ရွှေစကားနှင့်ဆက်ရန် သမ္မုနမဓိ သမ္မုနဓု၌ “ပါလျင်ခြင်း၊ ပါသော် ဟူသော သမ္မုနအနက်ကို ထွန်းပြန်ရသည်။)

ပါဠိ - န / ပါလိ / ခါ၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်နှင့် သာဝကတို့၊ ဟောကြားတော်မူသော ဗုဒ္ဓဝိဇ္ဇာကတ်တော်ကို ရေးသားရာ မူလမာဂတောသာစကား။ (သီဟိုဠ်ကျွန်းပြုအဋ္ဌ ကထာဋီကာတို့ တွင်မူလပရိသတ်နှုန်းသည်ကို တွေ့ရသည်။) ၂၊ ပါဠိတော် - န၊ ခါ၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

ပါဠိတော် - န / ပါလိဒေါ / ခါ၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် နှင့် သာဝကတို့၊ ဟောကြားတော်မူသော ဗုဒ္ဓဝိဇ္ဇာကတ်တော်။ ၂၊ ပါဠိ - န၊ ခါ၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

ပါဠိမျှက် - န / ပါလိမျှက် / ပါဠိသက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပါဠိအာသော - န / ပါလိဗာသာ / ပါဠိ - န၊ ခါ၊ နှင့် အတူတူ။

ပါဠိသက် - န / ပါလိသက် / ပါဠိဘာသာမှ ဆင်းသက် ရှေ့။

လျော့လာသော စကားလုံး။ (သာဓက။ ။စိတ္တ > စိတ်၊ ရူပ > ရုပ်။)

ပါး

ပါး - န / ပါး / ခ၊ နှာတံနှင့် ပါးစပ်တို့၏ ဝဲယာနှစ်ဘက် အသားပြင်။ မျက်နှာစောင်းအပြင်။ ၂။ သစ်တုံး၏ ဘေးဘက် အပြင်။

ပါး - စည်း / ပါး / အရေအတွက်ကို ဖော်ပြသောစကားလုံး။ (သာဓက။ ။ မီးတဆယ်တပါး၊ ဘုံသုံးပါး၊ ရဟန်းတပါး စသည်။)

ပါး - န / ပါး / အနီး။ “စရပ် ပါး သို့၊ နင်းသွားကြွကြွ၊ ချုပ် တည်းမလျက်” ဗျူ။* ၁၃။

ပါး - နဝိ / ပါး / ခ၊ သွယ်လျသော။ ဆူဖြိုးခြင်း ကင်းသော။ “ပါးထိုက်သောအရာ၌ မမိုး၊ ဖြိုးထိုက်သောအရာ၌ မကြုံ။” သမန်၊ ပ။ ၂၆၈။ ၂။ အထူးနည်းသော။ “ပါးလွှာသော ခြေစိုင်ခဲကို။” ထိပုံ။ ၂၃၂။ ၃။ နည်းသော။ “ဧည့်သည် များပါး သောအချိန်။”

ပါး - နဝိ / ပါး / ခ၊ အရိပ်အခြည် သိမြင်လွယ်သော။ “အလွန် ပါးသော မိန်းမဖြစ်၍။” ဗိုင်း၊ ပ။ ၂၁။ ၂။ သွက်လက် ချက်ချာသော။

ပါး - ကြိ / ပါး / ခ၊ တစုံတည်းမှတဆင့်ပေးပို့သည်။ “ဆုလာဘ် များလည်း ပါးလိုက်သည်။” စစ်သား။ ၁၀၂။ ၂။ တိမ်းရွှေ့ သည်။ “တောင်တိမ်းမြောက် ပါး၊ ညွတ်ကွေးစေသည်သာ ဖြစ်၏။” ခေါ၊ ခု။ ၂၆၂။

ပါး - စည်း / ပါး / စကားဖက်အဖြစ် ပြည့်သွင်းပြောဆိုသော စကားလုံး။ (သာဓက။ ။ နားပါးမလည်၊ အားပါးမနာ စသည်။) “ဖော်ညီသဖြား၊ လူကိုမျှားသော်၊ အား ပါး လည်းနာ။” ပေါဇူ။ ၁၈၃။

ပါးကန့် - န / ပါးကန့် / လှေဝမ်းတွင် နံရံတဘက်တချက်ကို ထောက်ကန်ထားသော အကန့်။ (ပင့်ကန် ဟုလည်း ခေါ် သည်။)

ပါးကန့်ပျဉ် - န / ပါးကန့်ပျဉ် / ဗဂန့်ပျဉ် / လှေဝမ်းအတွင်း နံရံ တဘက်တချက်ကို ကန့်ထောက်ထားသော လှေကန့်ပျဉ်ချပ်။

ပါးကျိတ် - န / ပါးကျိတ် / ပါးစောင်ရင်းအောက်တွင်ရှိသော အရေအကျိတ်။

ပါးကွက် - န / ပါးကွက် / ခ၊ ပါးပေါ်တွင် သနပ်ခါး မျက်နှာချေ စသည် လိမ်းကျထားသည့် အကွက်။ ၂။ မြန်မာတရုင်ခေတ်က ပါးပေါ်တွင် ဆေးမည်းထိုးမှတ်ထားသော လူသတ် လက်မရှည် အမှတ်တံ။ အာဏာသား။ (ပါးကွက်သမား၊ ပါးကွက်သား ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြသည်။)

ပါးချောင်းကျ - နဝိ / ပါးချောင်းကျ / ပါးပြင်သား ပိန်လျော့ ချိုင်ဝင်သော။

ပါးချိုင့် - န / ပါးချိုင့် / စကားပြောရာတွင် ဖြစ်စေ၊ ပြုံးရယ်ရာ တွင် ဖြစ်စေ ပေါ်လာသည့် ပါးပြင်အောက်ပိုင်းရှိ တွင်းခွက် ကလေး။

ပါးချိတ် - န / ပါးချိတ် / ပါးပြင်၏ထောင့် အောက်မေးရိုး အဆုံး နေရာ။

ပါးချပ် - န / ပါးချပ် / ခ၊ ကျွဲ နွား စသည်ကို နဖားကြိုး မသုံး သည့်အခါ ထိန်းကိုင်ရန် လွယ်ကူအောင် နှုတ်သီးဖျားတွင် ပတ်ချည်ထားသည့် အရာ။ ၂။ မြင်း စသော တိရစ္ဆာန်မျိုး ကို ထိန်းချုပ်ရန် ဇက်မခွံ့ သည့်အခါ နှုတ်သီးဖျားကို ပတ်ချည်ထားသော ကိရိယာ။

ပါးချုပ် - န / ပါးချုပ် / ခ၊ မြင်း စသော တိရစ္ဆာန်မျိုးကို ထိန်း ကိုင်ရန်အတွက် အာစောင့်၌ ကန့်လန့်သွင်း၍ ထိပ်နှစ်ဘက် တွင်းနှင့် ထိန်းကြိုးချည်ထားသော ကိရိယာ။ ၂။ တလင်း နယ်ရာတွင် ကျွဲ နွားများ ကောက်ပဲသီးနှံ ဆွဲစမားနိုင်အောင် နှုတ်ဖျားတခုလုံးကို စွပ်ထားသောခြင်းငယ်။

ပါးစောင် - န / ပါးစောင် / ခ၊ ပါးစပ်အတွင်း အာစောင့်။ ခံတွင်း ဘေးထောင်စွန်း။ ၂။ ပါးပြင်။ “မေးနှင်နှာယောင်၊ ပါးစောင်မျက်ခွက်၊ ကြန့်ညီလျက်တည်။” သစ္စာ* ၂၀၉။

ပါးစုန် - န / ပါးစုန် / ဖောင်းကြွနေသော ပါးပြင်အသားအုံ။

ပါးစပ် - န / ပါးစပ် / မျက်နှာပိုင်းရှိ အစာသွတ်သွင်းရာ ခံတွင်း ပေါက်၊ အာခံတွင်း။

ပါးစပ်ကြမ်း - နဝိ / ပါးစပ်ကြမ်း / အပြောအဆို ရုန်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော။ ရိုင်းပျာရင်သီးစွာ ပြောဆိုလေ့ရှိသော။

ပါးစပ်ဆော့ - နဝိ / ပါးစပ်ဆော့ / စဉ်းစား ဆင်ခြင်ခြင်း မရှိ၊ နှုတ်လွတ်စွာ ပြောလွယ်သော။

ပါးစပ်ပုပ် - န / ပါးစပ်ပုပ် / အဖျက်စကား၊ နိမိတ် မကောင်း သောစကား စသည်ကို ကြိုတင်ပြောဆိုသော ပါးစပ်။

ပါးစပ်ပွာ - နဝိ / ပါးစပ်ပွာ / ခ၊ နှုတ်မလုပ် ပြောဆိုတတ်သော။ ၂။ ပြောသင့်သောထိုက်သည်ထက် ပိုမိုပြောဆိုတတ်သော။

ပါးစပ်ရာဇဝင် - န / ပါးစပ်ရာဇဝင် / စာပေ အထောက်အထား မရှိပဲ တဆင့် စကား အားဖြင့် မှတ်သားလာခဲ့သည့် သမိုင်း အကြောင်းအရာ။

ပါးစပ်သတင်း - န / ပါးစပ်သတင်း / ခိုင်မာသော အထောက် အထား မရှိပဲ တဆင့် ပြောစကားဖြင့် ပျံ့နှံ့လာသော အကြောင်းအရာ။

ပါးတော့နားတော့ - ကြိဝိ / ပါးတော့နားတော့ / ပါးတော့နားတော့ / တဦးနှင့် တဦး ထိက်လန့်နိုး

ပါးနိုး - န / ပါးနိုး / အနီးအပါး။ “မြတ်စွာဘုရား၏ သန္တိကေ၊ ထံတော်ပါးနိုး၍။” မေပဒ၊ တ။ ၂၆၇။

- စည်း / ပါးနိုး / ရောက်လှသော ကာလကို ညွှန်းသော စကားလုံး။ “မသေသော်လည်း သေဝါးနိုး ခံရကြကုန်၏။” သောမန။ ၃၈။

ပါးနပ် - နဝိ / ပါးနပ် / ပါး - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ပါးပုတ် - ကြိ / ပါးပုတ် / ၁၊ သစ်လုံးများကို လိုရာအနေ ကျန်ရှိအောင် ချောသည်။ ၂၊ ကန်သင်း၏ ဘေးသားကို လိုရာအနေ ဂွဉ်အောင် လျှပ်ချသည်။

ပါးပျဉ်း - န / ပယျဉ်း / ၁၊ အပြားအပြင်အဖြစ် တွဲလျားစောင်းထောင်၍နေသောအရာ။ (အမြစ်ပါးပျဉ်း၊ စောင်းပါးပျဉ်း၊ ကြက်ပါးပျဉ်း၊ မြွေပါးပျဉ်း စသည် သုံးနှုန်းသည်။) ၂၊ မြွေဒေါသထွက်သောအခါ မော့ထောင်လာသည့် မြွေ၏လည်မျိုရှိအသားပြင်။ ၃၊ ကြက်ဖမ်း နှုတ်သီးအောက်မှပေး တွဲလျားကျနေသော အသားပြင်။ ၄၊ သစ်ပင်၏ ပင်စည် အခြေတွင် ပြားသော အမြောင်းပုံ ဆောင်သည့် အမြစ်။ ယင်းပုံရှိသည့် ပွင့်၊ ထွားသန်စွမ်းသော နွယ်ညှန့်။ (ဖရုံပင်၊ ပွားပင် စသည်တို့၌ တွေ့ရတတ်သည်။) ၅၊ စောင်းကောက်၏ စောင်းကျင်းနှင့် ဖောင်းရိုးဆက်စပ်သည့် နေရာအောက်ရှိ ပြားချပ်သောအရာ။ ၆၊ အဆောက်အအုံ နံရံ၌ ထောက်ကန်ထားသော အုတ်ရိုးစသည်။

ပါးပျဉ်း

ပါးရိုး - န / ပရိုး / ပါးရိုး - န၊ နှင့် အတူတူ။
ပါးမှန်းမွေး - န / ပမှန်းမွေး / နားထင်စပ် ပါးပြင်ပေါ်၌ ပေါက်လေ့ရှိသော အမွှေးအမှင်။ (ပါးမြိုင်းမွေး ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပါးရဲခိုး - ကြိ / ပယဲထိုး / ပါးပြင်ပေါ်၌ ဆေးမည်းနှင့် ထိမှန်သည်။ (ပါးမည်းထိုးဟုလည်း သုံးသည်။)

ပါးရည်နှစ်ရည် - န / ပါးယေနှတ်ယေ / အခြေ အနေ ကိုလည်းကောင်း၊ တဘက်သား၏ သဘောဆန္ဒကို လည်းကောင်း သိစွမ်း လိမ္မာသော အရည်အချင်း။ (ပါးရည်နှစ်ရည်ရှိ၊ ပါးရည်နှစ်ရည်ဝ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ပါးရှား - နဝိ / ပါးဟူး / ၁၊ နည်းပါး ယုတ်လျော့သော။ ၂၊ ရနိုင် ခက်ခဲသော။

ပါးလှပ် - နဝိ / ပါးလုတ် / အလွန်ပါးသော။

ပါးလျှပ် - နဝိ / ပါးလုတ် / ပါးဟုတ်/ပါးလှပ် - နဝိ၊ နှင့်အတူတူ။

ပါးလွှာ - နဝိ / ပါးလွှာ / ပါးလှပ် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ပါးသက်နာ - န / ပသက်နာ / ပါးစပ် နှုတ်ခမ်း ထောင်တို့၌ ကွဲအက်သော အနာ။ (နှုတ်ခမ်းကွဲနာ၊ ကျိုးကန်းပါးစပ်နာ၊ ပါးအက်နာဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပါးသိုင်းမွေး - န / ပသိုင်းမွေး / နားထင်စပ်မှပေးအောက်အထိ၊ ပါးပြင်ကို သိုင်းပတ်၍ ပေါက်သော အမွှေးအမှင်။

ပါးသွယ် - န / ပသွယ် / ပါးပြင်၏ အောက်ပိုင်း။

ပါးဟက် - န / ပဟက် / ငါးစသော ချောသတ္တဝါတို့၏ ခေါင်းပိုင်းဘေးတဘက်တချက်တွင်ရှိသော လေချူသွင်းရာနှင့် လေနှင့်ရေ စစ်ထုတ်ရာ အလျားရှည်အပေါက်။

ပါးစို့ - န / ပစို့ / ပါးပြင် အထက်ပိုင်းရှိ ဖောင်းကြွသော အသားစိုင်။ ပါးစို့။

ပိ

ပိ - ကြိ / ပိ / ၁၊ အမိခံရသည်။ “ကျောက်ဖျာဖိက၊ ဖိအံ့သောဟူ။” ပြည်စုန့်* ၃၃။ ၂၊ ခံနိုင်ရည် ရှိသည်ထက် ပိုသောစက်ဖြင့် အမိခံရသည်။ “စစ်စက် ပိ နေသည်မှာ ကြာလှပြီ။” သာလွန်။ ၂၁။

- နဝိ / ပိ / ၁၊ ပြားချပ်သော။ “နှာတ် ပိ သော မိန်းကလေး။” ၂၊ သေဝပ်သော။ ကျိုးနွံသော။ “အနေအထိုင်ပိ သော မိန်းမ။” ၃၊ ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းသော။ “အလွန် ပိ သော လိပ်ပုံညာပုံ။”

ပိစိကွေး - န / ပိစိကွေး / အလွန်သေးငယ်သော အရာ။

ပိစပ် - န / ပိစပ် / ၁၊ စားကောင်းသည့် ချဉ်သော အသီးသီး၍ ချွန်သော အပူငယ်များ ပူပွင့်သည့် ဆေးဖက်ဝင် အပင်တမျိုး။ ၂၊ ရွက်နုမွေး ပါရှိ၍၊ အပြူရောင်၊ အပြာနုရောင် အပွင့်ငယ်ပွင့်သော နှစ်ကြာခံချိုရိုင်း ပေါင်းပင်ယောင်တမျိုး။ (ဂျာမနီပင် ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

ပိစပ်မွေး - န / ပိစပ်မွေး / ပိစပ်မွေး သတ္တန် ရှိသော ထုပ်ကော အတွတ်။

ပိဋက - န / ပိဋက / ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ ဒေသနာ။ [ပါ]

ပိဋကတ် - န / ပိဋကတ် / ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမဖြစ်သော သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ ဟူသော ပိဋကသုံးပါး* [ပါ]

ပိဋကတ်တိုက် - န / ပိဋကတ်တိုက် / ၁၊ စာအုပ် စာတမ်းများကို လူအများ အလွယ်တကူ ကြည့်ရှုနိုင်ရန် စီစဉ်ထိန်းသိမ်းထားသော အဆောက်အအုံ။ (စာကြည့်တိုက်ဟုလည်းခေါ်သည်။) ၂၊ ပိဋကတ်တော်တို့ကို ပူဇော်ထားရှိသောနေရာ။ “ထိုပိဋကတ်တော်များကို ရတနာပြာသာဒ် ပိဋကတ်တိုက်မှ ထား၍။” ဘုဒ္ဓပိ။ ၁၁၈။

ပိဋကတ်သင်္ချာနည်း - န / ပိဋကတ်သင်္ချာနည်း / ကိန်းဂဏန်းကို အက္ခရာဖြင့် ရေးနည်းတမျိုး။ (သာကေ။ ၁၁=က၊ ၉၊ ပ၊ ယ

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
က	ခ	ဂ	ဃ	င	စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ရ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ	တ	ထ	ဒ	ဓ	န
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ					
ယ	ရ	လ	ဝ	ဓ	မ	သ	ဟ	ဋ	သရ

များ

မူရလက္ခဏာ။* ၉၈ တွင် “မမိခရာ၊ သာသနာ၊ သင်္ချာမှတ်စင်စစ်။”ဟု သုံးစွဲပုံကို ဖော်ပြသည်။ မမိခရာ = ၂၂၉။ ဈ၊ နောက် ပြောင်းပြန်အားဖြင့် ယူရသည်။)

ပိဋကတ်အိုး - န / မိဒကတ်အိုး / [ဥပစာ] စာပေကျမ်းဂန်တို့ကို နှံ့စပ်ကျမ်းကျင့်စွာ တတ်မြောက်သူ။

ပိဋကတ်အိုးကွဲ - န / မိဒကတ်အိုးကွဲ / [ဥပစာ] စာပေ ကျမ်းဂန် တို့ကို တတ်မြောက်ဟန်ဆောင်သူ။ တကယ် ကျမ်းကျင့် တတ်မြောက်ခြင်း မရှိသူ။

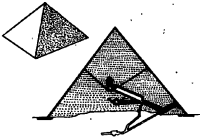
ပိတောက် - န / ပဒေါက် / အသားမာ၍ နီညိုရောင် အနှစ်ရှိပြီး ရာသီအလိုက် ရွှေဝါရောင် အဖွင့်ပွင့်သော ပင်စောက်တမျိုး။

ပိတုန်း - န / ဗဒုန်း / တောင်ပင်လေးခု၊ ခြေခြောက်ချောင်း ရှိ၍ ပန်းဝတ်ရည်များကို စုပ်ယူတတ်သော အနက်ရောင် ပိုးကောင် တမျိုး။

ပိတုန်းချေးလိုက် - ကြို / ဗဒုန်းချေးလိုက် / ဖွယ်သွားသည်။

ပိတုန်းပိတ် - န / ဗဒုန်းပိတ် / ခ၊ ကျွဲနွား စသည်၏ စအို ပတ်လည်၍ အသားနု။ ၂။ တပ်ပါး နှစ်ဘက်ကြားတွင် ပုဆိုးကိုချပ်မြှောင်၍ ခါးတောင်းကျိုက်ထားပုံ။ “ခါးတောင်း ကျိုက် ပိတုန်းပိတ် ခွဲ ကျုံးထိပ်ကငလေ။” ခ၊ အကြားအလယ် ကို လူမဝင်နိုင်အောင် ပိတ်ထားသောအကား။ “အချင်တို့၏၊ ဥပရိအထက်၌၊ ကေဠိဟူ၍သကမဏ္ဍလံ ပိတုန်းပိတ် ခေါင်အုပ် တခုချလည်း။ အတ္တိရှိမူကား။” မဟာထာနီ။ ၃၆၁။

ပိရပစ် - န / ပရ်ရပစ် / ခ၊ ကြီးမားသော၊ စတုရန်းပုံ အခြေမှ အထက်သို့ ချွန်တက်သော ပုံစံရှိသည့် ရွေးဟောင်း အီဂျစ် ဘုရင်တို့ ၏ သင်္ချိုင်း အဆောက်အအုံ။ ၂။ [သင်္ချာ] စတုရန်း အခြေရှိပြီး ကြိုင် လေးမျက်နှာတက်၍ အဖျားချွန်သော ထုထည်ပုံ။ [လိပ်]

ပိရပစ်

ပိရိ - နဝိ / ပိယိ / ခ၊ ချပ်ရပ်သော။ ၂။ သေသည်သော။ ခ၊ ကျစ်လျစ် သိပ်သည်းသော။

ပိယာ - န / ပိတ်သာ / ကျပ်ချိန်တရာရှိ အလေးချိန်။ [တမိလ်] ပိယုဏဝါစာ - န / ပိယုနုဒဝါစာ / ချောပစ် ကုန်းတိုက်သော ကောင်း။ [ပါ]

ပိ

ပိ - နဝိ / ပိ / ခ၊ အရည်အချင်း ပြည့်ဝသော။ “လူရည်လူသွား ကိုကြည့်၍ ချီးမွမ်းတတ်မှ ပညာရှိ ပိ ချေမည်။” ကိပု။ ၁၃၁။ ၂။ သရုပ်တူသော။ “အသွင်ပီအောင်။” ဝေါ၊ ပ။ ၁၇၈။ ခ၊ အသံပြည့်မီ ထင်ရှားသော။ “မပီတော့ အ၊ ဒုသနသော၊

လျင်ဆော့ရွတ်မြောက်၊ ခေါင်းဦးစောက်ဖြင့်။” ရာသီ* ၁၃၉။

ပိတိ - န / ပိတိ / ဝမ်းမြောက်ခြင်း။ [ပါ]

ပိနသီး - န / ပိနနသီး / အတောင့်သေး၍ အစပ် လွန်ကဲသော ငရုတ်သီးတမျိုး။

ပိပါ - န / ပိပါ / ပေပါ / သတ္တုနှင့် ပြုလုပ်ထားသော ထည့်စရာ စည်ပုံးကြီး။ [ဟိန္ဒူ]

ပိပိ - န / ပိပိ / ပါးစပ်ဖြင့် အသံမြည်အောင် မူတ်ရသော ကလေးကစားစရာ။

ပိပိ - ကြိဝိ / ပိပိ / ပိပိသား - ကြိဝိ၊ နှင့်၊ အတူတူ။

ပိပိသား - ကြိဝိ / ပိပိသား / အပြည့်အဝ။ လုံးလုံးလျားလျား။

ပိပြင် - နဝိ / ပိပြင် / ခ၊ တိကျထင်ရှားသော။ ၂။ သရုပ်တူ သော။ ခ၊ အသံပြည့်မီသော။ အသံထင်ရှား ပြတ်သား သော။ -

ပိယဝါစာ - န / ပိယာဝါစာ / ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သော စကား။ [ပါ]

ပိလမ - န / ပိလမာ / နေ၊ မီးကားကွယ်ဝန် လယ်သူမများ ဆောင်းလေ့ရှိသော ကျောပြင်ပါလိုသည့်၊ လှေ၊ ဝါးပတ်စသည် ကို နှီးဖြင့် ချုပ်သတ်ပြုလုပ် ထားသော ခေါင်းဆောင်း ရှည်တမျိုး။

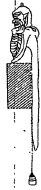
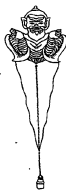

ပိလာ

ပိလား - န / ပိလား / အခွံမာ၍ မြင်းခွာပုံ ကျောက်နှင့် ဆူး ကဲ့သို့သော အမြီးရှိသည့် ရေ သတ္တဝါတမျိုး။ (ရေကင်းဟု လည်း ခေါ်သည်။)

ပိလား - န / ပိလား / ခေါင်းဆောင်းရှည် တမျိုး။

ပိလားကြိုး - န / ပိလားကြိုး / အစောက်နှစ်ပြင်၏ ထောင့်မှန် နှင့် အမြင့်မှတ် တိုင်းသော၊ ပိလားခွံဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် လက်သမားကိရိယာ။

ပိလားကြိုး

ပိလော - န / ပိလော / ခွဲကျသော အရည်ထွက်သည့် အရွက်ကို ဟင်းချိုချက်၍ သောက်ရသော အပင်တမျိုး။

ပိလောပိန် - န / ပလောပိန် / ဥက္ကိဇာဒ်နိုင်သော အရွက်လက်ခြား အပင်တမျိုး။

ပိသ - နဝိ / ပိသု / ၁၊ အရည်အချင်း ပြည့်ဝသော။ ရှိသင့်သော အရည်အချင်းနှင့် ကိုက်ညီသော။ ၂၊ ထင်ရှားပြတ်သားသော။ ၃၊ သရုပ်တူသော။ ၄၊ အသံပြည့်မီထင်ရှားသော။

ပု

ပု - နဝိ / ပု / ရှိသင့်သော အမြင့်အောက် ခိုမိပျုပ်သော။
- ကြိ / ပု / တိုဝင်အောင်၊ နိမ့်ဝင်အောင် ပြုလုပ်သည်။
“...လည်ပင်းကို ပခုံးကြားတွင် ပုထားလေ့ရှိသည်။” ငှက်။
၃၇၇။

ပုခက် - န / ပခက် / ၁၊ ကလေးငယ်များကို လွှဲသိပ်ရသော ပရိဘောဂတမျိုး။ ၂၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် လူနာ စသည်တို့ကို ထမ်းပိုး သယ်ဆောင်ရသည့် အလျားနှစ်ဘက် ကြိုးသိုင်း၍ စောင်ရွက်ထည် စသည်နှင့် ထုံးစံထားသော သယ်စရာပစ္စည်း။ ၃၊ ဆင်၏ ကျောပေါ်တွင် လူအနည်းငယ်ထိုင်၍ စီးသောအောင် သိုင်းခွဲ တင်ထားသော အမိုးမပါ- ဘောင်ခတ်ကြိမ်ခွက်။

ပုခက်တွင်း - န / ပခက်တွင်း / ပုခက်နှင့်သိပ်သော မွေးမွေး တနှစ်ခန့်အထိ အရွယ်။

ပုဗ္ဗရ - န / ပုဗ္ဗရယု / သားမြေး ကလေးငယ်စု။ အရွယ် အမျိုးမျိုး ပါဝင်သော အသေးစား အရာဝတ္ထုများ။

ပုစင်း - န / ပစင်း / ပါးလွှာသော အတောင်ငယ်တဘက် နှစ်ချပ်ပါရှိ၍ အော်မြည်တတ်သော ပိုးကောင်ငယ်။

ပုစင်းကြီး - န / ပစင်းကြီး / အသံ စီစီ မြည်တတ်သော ပုစင်းတမျိုး။

ပုစင်းတောင်သံကြိုး - န / ပစင်းတောင်သုန်ကြိုး / ထံတျာတေရှင်အစရှိ ကြိုးသီချင်း။ (ပုစင်း အတောင်ပံမှ ပေါ်ထွက်သော အသံကိုခွဲ၍ ခေါ်တွင်သည်။)

ပုစင်းရင်ကွ - န / ပစင်းယင်ကွ / ပုစင်းကြီး - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပုစွန် - န / ပစွန် / အခွံမာနှင့် ခြေလက်အများရှိ၍ မျက်စိပြူးထွက်သော စားရသည့် ရေသတ္တဝါငယ် တမျိုး။

ပုစွန်ကျား - န / ပစွန်ကျား / အရောင်ကျားသော ပုစွန်အလတ်စားတမျိုး။

ပုစွန်ကျော့ - န / ပစွန်ကျော့ / ပုစွန်အလတ်စား တမျိုး။

ပုစွန်ချဉ် - န / ပစွန်လှိုင် / ပုစွန်ကို ထမင်း၊ ဆား စသည်ဖြင့် နယ်သိပ်၍ အချဉ်ခံထားသော စားဖွယ်။ (ပုစွန်အကောင်ငယ်အတိုင်းပါသော အကောင်ချဉ်နှင့် အခွံမပါ ပုစွန်တုပ်အသားချည်းပါသော အထုပ်ချဉ် သို့မဟုတ် ဓားလှီးချဉ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။)

ပုစွန်ခြေကြွင်း - န / ပစွန်ချီ ကျွေ ပင် / ဆေး ဖက် ဝင် သော နွယ်ယောင် ပင် (ယောင်) တမျိုး။

ပုစွန်ခြောက် - န / ပစွန်ကျောက် / ဆားနှင့်လှော်၍ နေလှန်းကာ အခွံချွတ်၍ ထားသည့် ပုစွန်။ (ရွှေပုစွန်ခြောက်၊ အ

ခြောက် စသည်ဖြင့် ပုစွန် အသေးအကြီး အမျိုးမျိုးကို အခြောက်ပြုလုပ်သည်။)

ပုစွန်ငါးပိ - န / ပစွန်ငါးပိ / မျှင်ကောင်၊ ဂွေးကောင်များကို ဆားဖြင့် နယ်သိပ်ပြုလုပ်ထားသော ငါးပိ။ (စိမ်းစားငါးပိ၊ မျှင်ငါးပိ၊ ဓမ္မင်းငါးပိ စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သည်။)

ပုစွန်စာ - န / ပစွန်စာ / ရွက်ချွတ်တွင် အဖြူပွင့်ငယ်များ ပွင့်လေ့ရှိသော စားရသည့် မြေကပ်အပင်တမျိုး။ (မြက်ကြွပ်ရွက်၊ မြိုကြွပ်ရွက်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပုစွန်ဆီ - န / ပစွန်ဇီ / ပုစွန်တုပ် သို့မဟုတ် လယ်ပုစွန်လုံးတို့မှ ရရှိသည့်အဆီ။

ပုစွန်ဆီတ - န / ပစွန်ဇီတ / အသေးစား ပုစွန်တမျိုး။

ပုစွန်တာရာ - န / ပစွန်တာယာ / (အဖြောင့်သွား၊ ဖိလာသွား စသည်အားဖြင့် အသွားမြဲသော) အတွင်းတာရာ ကိုလုံးအနက် ပုစွန်လုံးပုံရှိသော ကြယ်စုဖြစ်သည့် တတိယ တာရာ။

ပုစွန်တုပ် - န / ပစွန်စုတ် / ကိုယ်ထည် ပြီးတုတ်၍ ကွေးကွေး ခွေခွေရှိသော ပုစွန်အလတ်၊ အကြီးမျိုး။

ပုစွန်တုပ်ကွေး - ကြိဝိ / ပစွန်တုပ်ကွေး / အနှစ်ဘက်နှင့် ခင်ကိုထိလှန်း ကိုယ်ကို စောင်းခွေလျက်။

- န / ပစွန်စုတ်ကွေး / ၁၊ ပြာသည့်အခေါ် ပန်းထောင်၌ အပူအလှေများကိုအရစ်အကျွေးပုံ ဆက်ကာဆက်ကာ ထုလုပ်ထားသည့် အမိုးမတန်ဆာ။ ၂၊ ဆည်းလည်း၊ ခေါင်းလောင်း စသည်၏ ထိပ်ပိုင်းတွင် ကိုင်း၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် အစွန်းကျွေးကောက်စေ၍ မွမ်းမံထားသော အရာ။

ပုစွန်တုပ် - န / ပစွန်စုတ် / ပုစွန်တုပ် - န၊ ၅။

ပုစွန်ဖောင် - န / ပစွန်ဖောင် / ငါးပုစွန်ဖမ်းရန် အကြား၌ ထောင်ချောက် ပါရှိသည့် ကျောက် ချထားသော ဖောင်သို့မဟုတ် လေ့နှစ်စင်းတို့။

ပုစွန်ဖွဲ - န / ပစွန်ဖွဲ / ပုစွန်ခြောက်ပြုလုပ်ရာတွင် ရိုက်ခါထုတ်လိုက်သော ပုစွန်ခွံမုန်။

ပုစွန်လက်မ ခည် - န / ပစွန်လက်မာဇီ / ပင်လယ်ပုစွန်ကြီး၏ လက်မမြင့် ပြုလုပ်သည်ဟု အဆိုရှိသော သိကြားမင်း၏ စည်း။

ပုစွန်လုံး - န / ပစွန်လှန်း / လယ်ကွင်းရေတံမိစပ်တို့တွင် တွင်းနှင့် နေလေ့ရှိသော ကဏန်းတမျိုး။ (လယ်ပုစွန်လုံးဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပုဆိုး - န / ပဆိုး / ၁၊ မြန်မာယောကျ်ားတို့ ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည့် ခါးဝတ်လုံချည်။ (လုံကွင်းပုဆိုး၊ တောင်ရှည်ပုဆိုး စသည်ဖြင့် ရှိသည်။) ၂၊ ဖျင်ထည်။ အဝတ်။

ပုဆိုးကြမ်း - န / ပဆိုးကျန်း / ၁၊ ချည်ကြမ်းဖြင့် ရက်ထားသော လုံချည်။ ၂၊ ပုဆိုးကွက် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော နွား ဆိတ် စသည်တို့၏ ဝမ်းတွင်း အစာသစ်အိမ်။

ပုဆိုးတန်းတင် - န / ပဆိုးတန်းတင် / မြန်မာ ထုံးတမ်းစဉ်လာ အရ ရွေးက လက်ထပ်နည်းတမျိုး။ (ယောကျ်ား၏ ပုဆိုးကို မိန်းမအပ်ရာ အဝတ်တန်းတွင် တင်ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် အိမ်ရှင်လင်ယောကျ်ားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုသည်။)

ပုဆိုးအိတ်ထောင် - န / ပုဆိုးအိတ်ထောင် / တောင်ရှည်ပုဆိုး၏ တဘက်အစွန်း၊ အမြတ်အဖျားစ နှစ်ခုကို လွှာချင်းထပ် စပ်၍ ချုပ်ထားသောအိတ်။

ပုဆစ် - န / ပုဆစ် / ပုဆစ်။ ပုဆစ်နံ။

ပုဆစ်တပ် - ကြံ / ပုဆစ်တုတ် / အုန်းစိတ်။ ပြုကြမ်း စသည့် အခင်းနှင့် ထိစေလျက် ထိုင်သည်။

ပုဆိန် - န / ပုဆိန် / ပေါက်ဆိန် / သစ်၊ ထင်း စသည်တို့ကို ခွဲစိတ် ရာ၌ အသုံးပြုရသည့် အသွားတဘက်ပါ သံတုံးကို လက်ကိုင် ဖို့ရှည်တပ်ထားသော ကိရိယာ။

ပုဆိန်ရိုး - န / ပုဆိန်ရိုး / [ဥပဇာ] မိမိအမျိုးသားကို သစ္စာ ဖောက်ဖျက်၍ အကျိုးမပြုသူ။ (သစ်သားဖြစ်သော ပုဆိန် ရိုး၏ အကုအညစ်ကြောင့် ပုဆိန်သွားက သစ်ပင်ကို ခုတ်ဖြတ် ခြင်း ပြုနိုင်သည်ကို တင်စား၍ သုံးသည်)။

ပုည - န / ပုည / ၁၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်။ ၂၊ ရှေးက ပြုခဲ့ ဖူးသော ကောင်းမှုကုသိုလ်၏ အကျိုးဆက်။ “ဇာတိပုည၊ ဂုဏ်မာနနှင့်၊ သံယဟိုးရိုး၊ ဖက်မဲ့ကြိုးသား။” ကိုး။ ၁။ [ပါ]

ပုညကြိယာဝတ္ထု - န / ပုညကြိယာဝတ်ထု / သုကတိသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ကုသိုလ်ပြုခြင်း ကောင်းကျိုး၏ တည်ရာ။ (၁၊ ဒါန - အလှူပေးခြင်း။ ၂၊ သီလ - အကျင့် သီလရှိခြင်း။ ၃၊ ဘာဝနာ - ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးပွန်းခြင်း။ ၄၊ အပ စာယန - ရိုသေထိုက်သတိအား ရှိသော်ခြင်း။ ၅၊ ဝေယျာ ဝဇ္ဇ - ကုသိုလ်မှု ကြိုးငယ်ပြုခြင်း။ ၆၊ ဗျတ္တိဒါန - မိမိကုသိုလ် အမှုကို အမျှအတိုင်း။ ၇၊ ပတ္တာနုမောဒနာ - သူတပါး၏ ကောင်းမှုအတွက် သာဓုခေါ်ခြင်း။ ၈၊ ဓမ္မသာဝန - တရား တော်ကို နာကြားခြင်း။ ၉၊ ဓမ္မဒေသနာ - တရားတော်ကို ဖြန့်ဖြူးဟောကြားခြင်း။ ၁၀၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပ - မြှောင်မတ်သော အယူကို ယူခြင်း။ ဟူ၍ ဆယ်ပါးရှိသည်။) [ပါ]

ပုညကံ - နဝိ / ပုညကံ / သောဓုကံသော။ ပကတိရှိသင့်သော အရွယ်အောက် ငယ်သော။

ပုတီး - န / ပုတီး / ၁၊ လည်၌ ဆွဲဆင်ရန်အတွက် အဝတ်စွယ်များ ကို သီထွန်းဆက်ထားသည့် အဆင်တန်ဆာ။ ၂၊ ခိပ်ပုတီး - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပုတီးစိပ် - ကြံ / ပုတီးစိပ် / ဂုဏ်တော် စသည့်ကို ပွားများရာ၌ စိတ်ကို မမျှလွှင့်စေရန် အများအားဖြင့် တရုတ်ရုပ်လုံးရှိသော ပုတီးဖြင့် တလုံးချင်း မှတ်သားထွက်ချသည်။

- န / ပုတီးစိတ် / သာမဏေများ ပုတီးစိပ်ရာတွင် ရွတ်ဆို ရပြီဖြစ်သော ပါဠိစကားများ။ (ကျောင်း၊ သတ်နံ၊ ဆွမ်း၊ အေး၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို တရားသဘောဖြင့် ချွဲဆင်ခြင်ရသည်။)

ပုတို - န / ပုတို / အရပ်တိုရှိသောသူ၊ အရာဝတ္ထု။

ပုတစ် - န / ပုတစ် / အသီးအနှံ သစ်ဥသစ်ဖုစားသော၊ ကိုယ်၌ အပြောက်အစက်များ ပါရှိသည့် တွင်းအောင်း တွားသွား သတ္တဝါတမျိုး။

ပုတစ်ကော - န / ပုတစ်ကော / ပုတစ်ကောင် ခါးကိုမော့ ထောင်သည့်နှင့် တူသော ပုံစံ။

ပုတစ်စာ - န / ပုတစ်စာ / အနှံ့ရှိသော အဝါဝတ်ဆံပါ၊ အပွင့်

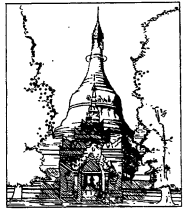
ဖြူဖျား စုပြုံထွက်တတ်သည့် မြေပေါက်အပွင့် ဟင်းလျာ တမျိုး။

ပုတတ်မေ - န / ပုတတ်မေ / ပုတတ်ကောင်များ ငြိမ်သက်စွာ ရပ်ဆိုင်းစောင့်နေတတ်သကဲ့သို့၊ စေတု သင်္ဃိလစ်ဟင်းနေခြင်း။

ပုတတ်ရပ် - ကြံ / ပုတတ်ရပ် / ပုတတ်ရပ် - ကြံ၊ ရှု။

ပုထုဇဉ် - န / ပုထုဇဉ် / အရိယာမဟုတ်သော သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ကိလေသာ အမျိုးမျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သူ။

ပုထိုး - န / ပုထိုး / ဓာတ်တော်မွေတော် စသည်တို့ကို ဌာပနာ၍ အုတ် ကျောက် စသည်ဖြင့် တည်ထားသော၊ မှန်ပေါက် သို့မဟုတ် မှန်ယောင် မပါရှိသော စေတီ။ (မြေစိုက်ဘုရား၊ မြေပေါက်စေတီဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပုထိုး

ပု၊ ဒါ၊ အာ - န / ပုဒါအာ / ပုဒေဒါဝါ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ အသံကွယ် ဟူသော ဉာဏ်တော်သုံးပါးကို အစအကုန်ဖြင့် အတိုကောက် မှတ်သားထားသော သင်္ကေတ။ [ပါ]

ပုပုရွှေ - န / ပုပုရွှေယုတ္တ / သတ္တဝါအားလုံး။

ပုပျပ် - နဝိ / ပုပျပ် / အရပ်အမောင်း နိမ့်သော။

ပုရပိုက် - န / ပုရပိုက် / အများအားဖြင့် သစ်ခေါက်၊ ဝါးစသည်ဖြင့် ပြုလုပ်၍ စာနှင့် ရုပ်ပုံ စသည် ရေးသားရန် ဗယ်ပြန် ညာပြန် တွန့်ခေါက်ထားသော အလွှာပြင်ထပ်။ (ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေး စသည်ဖြင့်လည်း ပြုလုပ်သည်။)

ပုရပိုက်ခေါက်ရွှေ - န / ပုရပိုက်ခေါက်ရွှေ / ပျော့ပျောင်းသော ရွှေစင်ရွှေကောင်း။

ပုရိပေါ - န / ပုရိပေါ / ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တရက်နေ့၌ ရဟန်း တော်များ ကပ်ဆီကုသိုလ်။ [ပါ]

ပုရောဟိတ - န / ပုရောဟိတ / မင်း၏ အကြံပေးညာရှိ။ [ပါ]

ပုရန် - န / ပုရန် / ၁၊ မျက်လုံးတောက်ပ၍ အတောင်ရှိပြီး ညအခါမှ ထွက်လေ့ရှိသော အသံစူးရှသည့် ဖိုကောင်တမျိုး။ ၂၊ ထွက်ခါစ အရွက်အပွား။

ပုရန် - န / ပုရန် / ၁၊ အဲဒီအငုတ်။ “ကျောင်း၏ အထက်၌ ထားအပ်သော ပုရန် မတ်ပသော အပေါက်၌ အခြေစွပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို။” သီလဝိ။ ၂၃။ ၂၊ လှည်း ဝင်ရိုးစွန်း၌ လျှီသောစုံ၊ တံ။ “လှည်းဘီး ကျွတ်မထွက်ရန် ပုရန်ကို ဝင်ရိုးထိပ်မှ တပ်ဆင်ရသည်။”

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပယဓိဝိ / ထွက်ခါစ အရွက်အဖူး။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပယဓိဝိ / ပိတ်စအနားကို ဆက်ကာဆက်ကာ ပုဂ္ဂိုလ်ခွေသည့်သတ္တန် အတွင်းသို့ ထပ်သွင်း၍ ချုပ်ပုံ။

ပုဂ္ဂိုလ်ကျမ်း - န / ပုဂ္ဂိုလ်ကျမ်း / ငွေ၊ ဟောင်း ဖြစ် ပျက် ကြောင်းရာများကို မှတ်သားထားသော ဗြဟ္မာပုဂ္ဂိုလ်။ ပဌ ပုဂ္ဂိုလ် စသော အိန္ဒိယနိုင်ငံဖြစ် ကျမ်းများ။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပယဓိ / ပန်းရန် - န၊ ချ။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပယဓိ / အုပ်စုဖွဲ့၍ အများအားဖြင့် မြေတွင်း၌ နေတတ်သော အနုခဲကောင်သည့် ပိုးမွှားတမျိုး။

ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင်း - န / ပယဓိကျောင်း / (ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်သွားသည့် လမ်းကြောင်းကိုသိ) အတက်အဆင်း အတွန့်အချိတ် ရက် လုပ်သည့် အဆင်။

ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင်း

ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ် - န / ပယဓိဆိတ် / အုပ်စုဖွဲ့၍ အများအားဖြင့် မြေတွင်း၌နေတတ်သော အနု ခဲကောင်သည့် အနီ သို့ မဟုတ် အနက်ရောင်ရှိသော ပိုးမွှားငယ်တမျိုး။

ပုဂ္ဂိုလ်မျှ - န / ပယဓိမျှ / အတောင်ပံဖြင့် ခုန်ပျံကူးသန်းတတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်ငယ်တမျိုး။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပယဓိ / ငယ်ရွယ်သူ။ မွေးကင်းစ၊ ကလေးငယ်။

ပုဂ္ဂိုလ်ကွေးကွေး - န / ပယဓိကွေးကွေး / ပုံလှ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပယဓိ / မှတ်ကောင် ဝမ်းတွင်းမှ ရရှိသော တောက် ပြောင်သော အရောင်ရှိသည့် ရတနာတုံး။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပယဓိ / မြန်မာ တူရိယာ တပေါက်သံ၊ သံစဉ်တမျိုး။ (မဇ္ဈိမသံဟုလည်းခေါ်သည်။ ဇောင်းတွင် ပုလဲသံစဉ် ညှိ သောအခါ အသံအားဖြင့် ၁၆၅၄၂၀၆၇၂၁၇၂ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သည်။)

ပုလဲတမျှ - န / ပယဓိတမျှ / မူးချိန်ပြည့်မီ၍ အဖိုးထိုက်တန်သည့် ပုလဲ။

ပုလဲ - ကြိဝိ / ပယဓိတမျှ / ချစ်ခင်လေးမြတ်စွာ။ “ဝမ်းပါး ဝမ်းကွဲ၊ ပုလဲတမျှ၊ ပိုက်ကျူးမြတ်နိုး၊ သူ့ဆွေမျိုးကို” မြား ၇၁။

ပုလဲပေါက် - န / ပယဓိပေါက် / ပုလဲလုံးပုံ ဖော်၍ ရက်လုပ်ထား သော အဆင်။

ပုလဲမိ - န / ပယဓိမိ / ပုလဲထွက်သော မှတ်ကောင်။

ပုလဲမိ - န / ပယဓိမိ / အများအားဖြင့် ဖန်နှင့် ပုံသတ္တန် အမျိုးမျိုးပြုလုပ်ထားသော ထည့်စရာ။

ပုလဲမိ - န / ပယဓိမိ / ပြည်သူများကို တရားဥပဒေအရ အကာ အကွယ်ပေးရန်နှင့် တရားဥပဒေ ကျူးလွန်သူများကို အရေး ယူရန် ဆောင်ရွက်ရသည့်အမှုတမ်း။ (ပြည်သူ့ရဲဟု ပြောင်းလဲ ခေါ်တွင်သည်။) [လိပ်]

ပုလဲမိထီး - န / ပယဓိမိထီး / ဝါးတို့ပိတ်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော

ထီး။ (ပုလဲမိမြို့တွင် အများအပြား ထုတ်လုပ်ရောင်းချသော ကြောင် ထွက်ရာအသေကိုခွဲ၍ ခေါ်တွင်သည်။)

ပုတိုင်အိုင် - ကြိဝိ / ပုတိုင်အိုင် / အရပ်နှင့် အလုံးအမည် အချိုး အစား မမျှလောက်အောင် နှိပ်စွာ။

ပူ

ပူ - နဝိ / ပူ / ၁၊ လောင်ရှိန်ရှိသော။ ၂၊ စပ်၍အခိုးပြင်းသော။

ပူ - နဝိ / ပူ / စွကား မိုးဟောင်းသော။

ပူ - နဝိ / ပူ / စိတ်တွင် ဆင်းရဲစွာ ခံစားရသော။

ပူ - ကြိ / ပူ / ၁၊ တတ်လဲလဲတိုက်တွန်းသည်။ “အာသာငန်းငန်း၊

တမ်းပေးတုရ၊ သူ ပူလှသောကြောင့်။” ရာမ၊ ပ။ ၁၆၇။

၂၊ မပြတ်မလပ် နားငြီးအောင်ပြုသည်။ “ဒီကလေးက သိပ်

ပူတဲ့ ကလေးပဲ၊ နေ့စဉ်ညပဲ သူ့ငိုသံကို ကြားနေရတယ်။”

၃၊ အလျှင်လို ရွက်ဆောင်ရမည့် အခြေအနေ ဆိုက်ရောက်

သည်။ “ငါ့မှာ အလုပ်ပူလို့ လိုက်ကုလည်စမ်းပါ။” ကျည်း။

၁၈၉။ ၄၊ မကြာမကြာ အနှောင့်အယှက်ပြုသည်။ “သူနဲ့

သူတို့ ပူတဲ့အကြောင်း ပြောမလား။” သွေး၊ ၁၇၂။ ၁၈၄။

၅၊ အနှောင့် အယှက်ကြောင့် မငြိမ်မသက် ဖြစ်ရသည်။

“ဤရွာသည် အလွန်သန့်ရှင်းသည်။” သွေး၊ ၁၇၂။ ၁၈၄။

၆၊ နှောင့်ယှက်မှုတောရန်များ၍ ငြိမ်းချမ်းခြင်း ပျက်ပြားရ

သည်။ “မြန်မာမင်းကို ချီဝင် တိုက်ခိုက်သောကြောင့် ပြည်ရွာ

ပူသည်ဟု။” ဝိပျို့၊ ၂၄၀။

ပူ - ကြိ / ပူ / တွင်းရာပေးသည်။ အတန်ငယ် နိမ့်ချိုင့်ဝင်အောင်

ထွင်းဖောက်သည်။ “လက်ပွတ်ဖူးဖြင့် ပူ၍ကုကာ၊ ဆုံးအောင်

တုည့်တည့်လှည့်သွင်းပါ။” ဆောက်။ ၆၁။

ပူ - န / ပူ / ပူတာ - န၊ နှင့်အတူတူ။

ပူချစ် - နဝိ / ပူချစ် / (အရာဝတ္ထုတရတရ) ပြင်းပြစွာ ပူသော။

ပူစည်မောင်း - န / ပူစည်မောင်း / ပူမောင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပူစပ်ပူလောင် - ကြိဝိ / ပူစပ်ပူလောင် / ခံရခက်ခဲအောင် အပူ

ရှိန်၏ ထိုးကျင့်နှိပ်စက်ခြင်း ခံရလျက်။

ပူဆာ - ကြိ / ပူဆာ / ၁၊ ထပ်ပြန်တလဲလဲ တိုက်တွန်းတောင်းဆို

သည်။ မရနေတောင်းဆိုသည်။ ၂၊ စိတ်မချမ်းမသာ

ကသိကအောင် ဖြစ်သည်။ “တိုင်းကားနိုင်ငံ၌ နေသောသူ

အပေါင်းတို့ သည် ပူဆာကုန်သည်ဖြစ်၍။” ကုလား၊ ပ။

၅၂။ ၃၊ ကြောင့်ကြ စိုးရိမ်သည်။ လိုအပ်ဆန္ဒ မပြည့်ဝ

ခြင်းကြောင့် စိတ်ထိခိုက် နှမ်းလှသည်။ “လင်ကွေးသားကွေး၊

ပူဆာဒကူ၊ ရှိသည်ကား။” ဝိပျို့၊ ၂၄၄။

ပူဆွေး - ကြိ / ပူဆွေး / စိတ်နှလုံး ဆင်းရဲပင်နား နှမ်းရှိသည်။

ပူဇော် - ကြိ / ပူဇော် / ၁၊ အမြတ်တနိုး တရိုက်သေပေးသည်။

၂၊ ကိုးကွယ်သည်။ အနိစ္စသေပြုသည်။ [ပါ]

ပူညီပူညီ - ကြိဝိ / ပူညီပူညီ / အသံကျယ်လောင်စွာ မကျေ

မနပ် ပြောဆိုတစ်ကြိမ်လျက်။

ပူတာ - န / ပူတာ / နိုး သို့မဟုတ် သစ်သား စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်

ထားသော အပုံစံ၊ ကျည်တောက်ပုံ ထည့်စရာတမျိုး။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပုဂ္ဂိုလ် / ချစ်စနိုး ခေါ်သည့် အခေါ်အဝေါ် တမျိုး။ (ပုဂ္ဂိုလ်လေး၊ ပုဂ္ဂိုလ်မူ စသည်ဖြင့် ခေါ်သည်။)

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပုဂ္ဂိုလ် / ကြက်၊ နွား၊ သိုး၊ သင်္ကြာ၊ စသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော မုန့်နပ်တမျိုး။ [လိပ်]

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပုဂ္ဂိုလ် / လုံစေရန် ထေးဖာသော မြေမြူ ပွဲလျက်။ [ဟိန္ဒီ]

ပုဂ္ဂိုလ် - နဝိ / ပုဂ္ဂိုလ် / ၁။ ရုတ်တရက် မမျှော်လင့်သော အာရုံ ခံစားမှုကြောင့် တကိုယ်လုံး သွေးပြန်ပြီး ပွသွားသော။

၂။ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် မင်သက်မိသော။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပုဂ္ဂိုလ် / အနုပြင်းသော အရွက်ရှိသည့် ဟင်းရွက် စိမ်းပင်တမျိုး။ (အတို၊ အမြွပ်အမြစ် လည်းကောင်း၊ လက်သုပ်၊ ချိုချပ်၊ သနပ် စသည်တို့တွင် ထည့်၍ လည်းကောင်း စားသုံးလေ့ရှိကြသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဇီယာ စသည်ဖြင့် ခေါ်သော အားလျော်စွာ ခေါ်ကြသည်။) [ဟိန္ဒီ]

ပုဂ္ဂိုလ် - နဝိ / ပုဂ္ဂိုလ် - န / ၁။ ပုဂ္ဂိုလ်နပ် အားဖြင့်။

၂။ [ဥပစာ] လောလောလတ်လတ်။ ချက်ချင်းလက်ငင်း။

ပုဂ္ဂိုလ်လောလော - ကြိဝိ / ပုဂ္ဂိုလ်လောလော / ပုဂ္ဂိုလ်နပ် - ကြိဝိ၊

၁။ ၂။ နှင့် အတူတူ။

ပုဂ္ဂိုလ် - ကြိ / ပုဂ္ဂိုလ် / ပုဂ္ဂိုလ် - ကြိ နှင့် အတူတူ။

ပုဂ္ဂိုလ် - ကြိ / ပုဂ္ဂိုလ် / ပြစ်ပြီး ပြစ်ဆဲ ပြစ်လတ္တံ့ အမှတ်အတွက်၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ သံသယဖြစ်ခြင်းတို့နှင့် ယှဉ်၍ စိတ်မတည်မငြိမ် ခံစားရသည်။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပုဂ္ဂိုလ် / လော၊ အခိုး၊ ဓာတ်ငွေ့စသည်တို့ အတွင်း၌ ကိန်းအောင်း တွန်းကန်သဖြင့် စုကားလာသည့် အလုံးအဝန်း။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပုဂ္ဂိုလ် / ဂျုံမုန့်ညက်ကို အပြားအချပ်ငယ်ပြု၍ ကြော် ထားသော စားဖွယ်။ [ဟိန္ဒီ]

ပုဂ္ဂိုလ် - နဝိ / ပုဂ္ဂိုလ် / လွန်ကဲစွာပူသော အငွေ့အခိုက် ထိတွေ့ ခံစားရသော။

- န၊ ချင်း၊ ယုတ်စသော အပူဓာတ်ကိန်း ပစ္စည်းမျိုး ထည့်ထွင်းပြုလုပ်ထားသော သင်္ကြာလုံး၊ သင်္ကြာပြား၊ (စပ်စပ်ပြားဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပုဂ္ဂိုလ် / ကြိုးစာသည့် တုံ့ခေါက်ပုတ်ဆွဲရာတွင် ချော မြေလွယ်ကူစေသည့် ကြားခေါင်မြောင်း ပါသောဘီး။

စက်သီး။ [လိပ်]

ပုဂ္ဂိုလ် - ကြိ / ပုဂ္ဂိုလ် / လေလောင်ရာ နေရာ၌ အပူငွေ့ကို အပျံ့အနှံ့ ထိတွေ့ ခံစားရသည်။

ပု

ပု - န / ပု / ၁။ ကြွက်နှင့်တူသော သတ္တဝါတမျိုး။

၂။ သောကြာဂြိုဟ်၏ အမှတ်အသား။

ပု - ကြိ / ပု / ၁။ အမြဲတစေ နိဂဏ်ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံသည်။

၂။ ဝိညာဉ် ရိုက်သည်။ ၃။ ထိက်စေသည်။ “လက်များ ကိုလည်း ရှိခိုးဆက်သို့ ပူးလျက်။” အိပ်ဓမ္မ။ ၇၁။

၄။ ထိက်သည်။ “မြို့ဟန်နှင့်နက်တို့ ကောင်းစွာ ပူးခြင်း၊ ယှဉ်ခြင်းကို နက်တို့ကြတ်သည်ဟု ဆို၏။” ကမ္မဘူတိ။ ၂၇၄။

၅။ ဆက်စပ်သည်။ တွေ့စပ်သည်။ “ထုတ်လုပ်သည့် အသုံးစင် တန်ဖိုးသည် ပူးနေသည်။” ဘောဂ။ ၁၁၃။

ပူးကပ် - ပူးကပ် / ၁။ ဝိညာဉ် တွယ်သည်။ အပ ပို့သည်။ ပယောဂ ပူးစပ်သည်။ ၂။ ထိက်သည်။

ပူးတွဲ - ကြိ / ပူးတွဲ / ၁။ သီးခြားအရာတို့ကို တပေါင်းတည်း စုစည်းသည်။ ၂။ အတူယှဉ်၍ ပြစ်တည်သည်။

- ကြိဝိ / ပူးတွဲ / အတူ ပေါင်းစပ်လျက်။ တကွ ယှဉ်ကပ် လျက်။

ပူးပေါင်း - ကြိ / ပူးပေါင်း / ၁။ တသဘောတည်းစပ်နေသည်။ “ခိုက်တ လွန်စဉ်တို့သည် ပူးပေါင်း နီးနှောမိကြသဖြင့်။”

နဂါ၊ ဝိပဿနာ။ ၂။ တခုတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ “မေလိမ ဖြစ်သည်။ လတ္တံတွင်း ၂၇-၄၂” တွင် မေခွေနှင့် ပူးပေါင်း မိသည်။” ၃။ အတူတူစပ်သည်။ “အမျိုးအစားတူချင်း ကိုသာ ပူးပေါင်း၍ လိပ်ထားရသည်။” စာချုပ်။ ၂၉။

ပူးသတ် - ကြိ / ပူးသတ် / ၁။ ကိုယ်ချင်းထိကပ်၍ ထိုးနှက်သည်။ ၂။ အနီးကပ်ပေါင်းပြီး ခန့်ပြုသည်။

ပေ

ပေ - န / ပေ / ၁။ အကိုင်းမထွက်သော အပင်အမျိုးအစား အပါအဝင် စွတ်စိုပူပြင်းသော (အိကောတာဝန်းကျင်) ဒေသ အပင်မြင့်တမျိုး။ (တကြိတ်သားသီးပွင့်၍ အရွက်ကိုစားရသော ပုလင်းကောင်း၊ ယပ်တောင်အပြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုကြ သည်။) ၂။ စာ သို့မဟုတ် အမှတ်အသားတစုံတရာရေးသား ရန် ဖြတ်ညှိပြုပြင်ထားသော ပေပင်၏အရွက်။ ၃။ စာ သို့မဟုတ် အမှတ်အသား တစုံတရာ ရေးသားထားသော ပေပင်၏အရွက်။ ယင်း ပေရွက်ထပ်။

ပေ - န / ပေ / ပန်းပု၊ ပန်းထိမ်စသည့် လုပ်ငန်း၌ အသုံးပြုသည့် ထုရှိက်ရန် ပစ္စည်းတင်သော သံထည်ခံတုံး။

ပေ - န / ပေ / ၁၂ လက်မ အတိုင်းအရှည်။

ပေ - ကြိ / ပေ / ၁။ မကောင်းသောဥပသေသို့ စွဲစိုက်ဆိုးတေ သည်။ ၂။ မှည်သူ၏ စကားကိုမျှ မလိုက်မနာ စွဲစွဲစွဲစွဲထုတ်၍ ပြုမူသည်။ ကြိ၊ ကြိရပ်သည်။

ပေ - ကြိ / ပေ / လက်နက် စသည်၏ အသွား ခွေလိပ်သည်။ “လွှာပင်ခြေ ပန်းအောင်းနေ၍၊ မပေအသွား၊ ဆိပ်လူးမြား ဖြင့်။” ဘုပေါင်း* ၃၈။

ပေ - ကြိ / ပေ / ချိန်ခွင်စသည့် မောင်းနှင်လေးပေါ့မညီသည့် ကို ည်အောင်ညီသည်။ “ချိန်ခွင် ည်အောင်ပြုသည်ကို ချိန်ခွင်စသည့်ဟု ဆိုသည်။” ကျည်း။ ၁၉။

ပေ - ကြိ / ပေ / စွန်းထင်းသည်။ မလိုအပ်သောအရာ စွဲထင် သည်။

ပေ - စည်း / ပေ / သေချာမှုကို လေးနက်စေရန် ကြိယာတွင် ဖြည့်၍သုံးလေ့ရှိသော ကောင်းလုံး။

ပေကလတ်ပေကလတ် - ကြိဝိ / ပေကလတ်ပေကလတ် / မျက်စိ
ကိုမေး၍ မျက်စိတောင်ကို ဆက်ကာဆက်ကာခတ်လျက်။

ပေကတ် - ကြိ / ပေကတ် / မလိုက်မလျော့ဘဲ ကြိ ကြိ ခံသည်။

ပေကတ်ကတ် - ကြိဝိ / ပေကတ်ကတ် / ဆုံးမသွန်သင်မှုကို မနာ
ခံပဲ၊ တင်းမာဖိဆန်လျက်။

ပေကျိ - ကြိ / ပေကျိန့် / အနှံ့အပြား စွန်းထင်းသည်။

ပေကြီး - န / ပေကြီး / ပေ၊ လက်မ၊ ဂိုက် စသည်အားဖြင့်
တိုင်းတွာစရာစည်း။ (ကြီး၊ အဝတ်ပြား၊ သံပြားရှည်၊ သံကြိုး
စသည့် အမျိုးမျိုးဖြင့်ပြုလုပ်သည်။)

ပေခွက် - န / ပေခွက် / သံစိမ်းသံပျော့စသည်ကို လိုရာပုံ ပေါ်
စေရန် ဖိနှိပ်ထွန်ကပ်ရာ၌ ပုံစံဖော်ထားသော အောက်ခံသံတုံး။

ပေခွက်အုပ် - န / ပေခွက်အုပ် / သံစိမ်းသံပျော့စသည်ကို လိုရာ
ပုံပေါ်စေရန် ဖိနှိပ်ထွန်ကပ်ရာ၌ ပုံစံဖော်ထားသော အပေါ်ဖိ
သံတုံး။

ပေစာ - န / ပေစာ / ၁၊ ပေရွက်ပေါ်၌ ရေးသားထားသော
အက္ခရာ။ ၂၊ စာရေးသားထားသော ပေထုပ်။

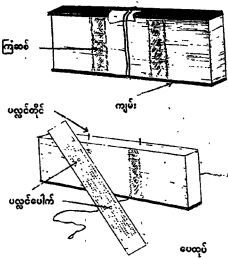
ပေတရာလမ်း - န / ပေတရာလမ်း / အနံ့ ပေတရာကျယ်ဝန်း
သောလမ်း။ လမ်းမကြီး။

ပေတ - န / ပေဒရ် / တပေတိုင်းတာရန် စံထားသောတုတ်။
(သစ်သားပြား၊ ကော်ပြား၊ သတ္တုပြားစသည့် အမျိုးမျိုးဖြင့်
ပြုလုပ်သည်။)

ပေတုံးတော - န / ပေဒရ်တော / ထိုင်းမှိုင်းညက်လေးသူ။

ပေထက်အက္ခရာတင် - ကြိ / ပေဒရ်အက်ခရာတင် / ကာလ
ကြာရှည်တည်စေရန်အတွက် စာ သို့မဟုတ် အရေးအသား
တရပ်ရပ်ကို ပေရွက်ပေါ်တွင် ရေးသားသည်။

ပေထုပ် - န / ပေဒရ် / ပေစာရွက်များကို စုပေါင်းစည်းနှောင်
ထားသော အထုပ်။

ပေထုပ် - န / ပေဒရ် / ပစ်ဖောက်လျှင်မြည်ဟိန်းပေါက်ကဲ့စေရန်
ယမ်း၊ ဆေးဒန်းစသည်နှင့် ကျောက်စရစ်ခဲတို့ကို ပေရွက်
ခြောက်ဖြင့် ထပ်ပိုးစည်းနှောင်ထားသည့် အလုံး။ (ပေရွက်

မသုံးဘဲ စက္ကူနှင့်အဝတ်ကိုသုံးသော်လည်း ပေထုပ်ပင်ခေါ်
သည်။)

ပေးလွှာ - န / ပေးလွှာ / ပေးလွှာ / ပေပင်၏ အရွက်နု
ချပ်လွှာများကို ပြုပြင်၍ ပေစာ၊ အမိန့်စာ၊ အမှာစာရေး
သားထားသော ပေရွက်ပေးချပ်။

ပေပီ - န / ပေပီ / အမျှားနည်းတူ အရပ်အမောင်း ပြည့်ရောက်
သောသူ။ သတ်မှတ်သောအရွယ်အစား ပြည့်ဝသောအရာ။

- ကြိ / ပေပီ / သတ်မှတ်သောအတိုင်းအတာပြည့်မီသည်။

ပေမူ - န / ပေမူ / ၁၊ ပေထက်တွင် ရေးထားသောစာ။ ၂၊ စံ
အဖြစ်နှင့် ကိုးကား မှီငြမ်းပြုလောက်သော ပေစာတစောင်
တဖွဲ့။

ပေမဲ့ - သမ် / ပေမဲ့ / ပေမည်၏ နှုတ်ပြောစကား။ ပေမည် - သမ်၊
ရွှ။

ပေမည် - သမ် / ပေမည် / ပေမည် - သမ်၊ နှင့်အတူတူ။

ပေမည် - သမ် / ပေမည် / ရှေ့စကားကို မြစ်ပယ်သောစကားဆက်။
သော်လည်း။

ပေမြှေး - န / ပေမြှေး / ၁၊ ပင်ကိုအားဖြင့် မျက်ပေါက်ကျဉ်း
သူ။ မျက်လုံးမပွင့်တပွင့်ဖြစ်အောင် မျက်ခွံချင်း နှိပ်ကပ်သူ။
၂၊ မျက်ခွံကိုအနည်းငယ်သာပွင့်ကြည့်သူ။

ပေယျာလကန် - ကြိ / ပေယျာလကန် / စကား၊ စာ ဖြစ်ချန်
သည်။ လျစ်လျူရှုသည်။ [ပါ]

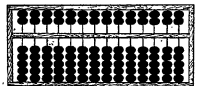
ပေယျာလထိုး - ကြိ / ပေယျာလထိုး / စကား၊ စာ စသည်
ဖြစ်ချန်ကြောင်း သိစေရန် ပ၊ ပေ သို့မဟုတ် လ ဟူသော
သင်္ကေတ ရေးပြသည်။

ပေရေ - ကြိ / ပေရေ / စွန်းထင်းသည်။

ပေလုပ်မျဉ်းကိုင် - န / ပေလုပ်မျဉ်းကိုင် / ၁၊ ပေရွက်ကြမ်းမှ စာ
ရေးရန် အဆင်သင့်ဖြစ်သည့် ပေ အဖြစ်သို့ရောက်အောင်
အဆင်ဆင်ပြုပြင်၍ ပေချပ်ပေါ်၌ မျဉ်းသားပေးရသော
အတတ်ပညာ။ ၂၊ ယင်းအတတ်ပညာဖြင့်အသက်မွေးသူ။

ပေသီး - န / ပေသီး / ၁၊ ပေပင်၏အသီး (နှုလျှင်စားရသည်။
ရင့်လျှင် ကလေးများ ဂေါ်လီအဖြစ်အသုံးပြုသည်။ အခွံကို
ခွက်မှုတ်ငယ်စသည်လည်း ပြုလုပ်ရသည်။) ၂၊ ဂေါ်လီလုံး။
ဖန်ဂေါ်လီ။ ကျောက်ဂေါ်လီ။

ပေသီးတွက်ခုံ - န / ပေသီးတွက်ခုံ / ကိန်းဂဏန်းများ ပေါင်း
နှုတ်မြောက်စားရာတွင် လွယ်ကူအောင် တွက်ချက်ရန်
အသီးလုံးတန်းများပါရှိသော ယေားဘောင်။ (ပေသီးလုံး
များကို အသုံးပြုသဖြင့် ပေသီးတွက်ခုံဟု ခေါ်တွင်သည်။
မည်သည့်အရာထုနှင့်မဆို ပြုလုပ်နိုင်သည်။)

ပေသီးတွက်ခုံ

ပေ

ပေ - စည်း / ပေ / ကြိယာ၏ လွန်ကဲခြင်းကို ဖော်ပြသည့် စကားလုံး။ (ပေ ခီအတိုသုံးစကား။)

ပေး

ပေး - ကြံ / ပေး / ၁၊ တစုံတရာကို အခြားသူတို့သို့ စွန့်လွှဲ အပ်နှံခြင်းသည်။ လွှဲပြောင်းပိုင်စေသည်။ ၂၊ စိတ်၌ဆက်ရောက် ခံစားစေသည်။ (ကောင်းချီးပေး၊ ချမ်းသာပေး၊ ခုက္ခပေး၊ ဘေးမဲ့ပေး၊ သီလပေး၊ ဦးစားပေး စသည်ဖြင့် အမြဲသုံးစွဲ၍ သုံးလေ့ရှိသည်။) ၃၊ တန်ဖိုးချေသည်။ “စက္ခုတထုပ်လျှင် ၂၀ ပေး၍ ရိုက်ရပါသည်။” သား။ ၄။ ၄၊ အနက်အဓိပ္ပာယ် ပြသည်။ “ပုရိသ သဒ္ဓါ ယောကျ်ားကိုပေးသည်။”

ပေး - စည်း / ပေး / ၁၊ သူတပါးအတွက် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှု ထင်ရှားစေရန် ကြိယာတွင်ဖြည့်ထောက်ပေးသောစကားလုံး။ (ရေး ပေး သည်၊ ပြော ပေး သည်၊ လုပ် ပေး သည် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၂၊ တိုက်တွန်းကြောင်း ထင်ရှားစေရန် ကြိယာတွင် ဖြည့်ထောက်ပေးသော စကားလုံး။ (တိုးပေးကွ၊ ပြေးပေးကွ စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)

ပေးကမ်း - ကြံ / ပေးကမ်း / တစုံတဦးအား တစုံတရာကို ရယူစေ သည်။

ပေးချေ - ကြံ / ပေးချေ / မိမိကပေးရန်တာဝန်ကို ကျေပျောက် စေရန် ဆပ်သည်။

ပေးစာ - န / ပေးစာ / တစုံတဦးက တစုံတဦးထံသို့ ရေးသား ပေးပို့သည့်စာ။

ပေးစာကမ်းစာ - န / ပေးစာကမ်းစာ / သူတပါးက ထောက်ပံ့ ပေးကမ်းသော ဥစ္စာပစ္စည်း။

ပေးစား - ကြံ / ပေးစား / ၁၊ လက်ထပ်ပေးသည်။ အိမ်ထောင် ဖက်စေသည်။ ၂၊ ယောကျ်ားမိန်းမတို့အား အခြား မိန်းမ ယောကျ်ား တစုံတဦးနှင့် သမုတ်သည်။

ပေးဆပ် - ကြံ / ပေးဆပ် / မိမိအပေါ်၌ တင်သော ကြွေးမြီ သို့မဟုတ် ကျေးဇူးကို အတိုအားဖြင့် ကျေလည်အောင် ပြုသည်။

ပေးထားကိန်း - န / ပေးထားကိန်း / သင်္ချာတွင် မူလထုတ်ဖော် ပြထားသော ကိန်း။

ပေးပို့ - ကြံ / ပေးပို့ / တစုံတရာကို တနေရာသို့၊ တနည်းနည်း ဖြင့် ရောက်ရှိစေသည်။

ပေးရန်တာဝန် - န / ပေးရန်တာဝန် / ငွေကြေးစသည့် ပေး ဆပ်ရန်ရှိသော တာဝန်။

ပေးလေ့ - ကြံ / ပေးလေ့ / ပေးလေ့ / ၁၊ မိမိကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာ ကုန်ကျရသမျှကိုနှစ်သိမ့်ကျေနပ်စေရန်ပြန်လည် ထုတ်ပေးသည်။ ၂၊ မိမိပေးရန် ရှိသည်ကို ထုတ်ပေးသည်။ “ငွေက ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးကိုပေးလျှော်ရသည်။”

ပေးစေ - ကြံ / ပေးစေ / ၁၊ အစုအဖွဲ့ ခွဲခြားပိုင်းကန်၍ ပေးသည်။ ၂၊ အပျံအနွံ ရယူစေသည်။ ကမ်းလှမ်းသည်။

“တစ်သော အသပြာ စတင်ထပ်ကိုက်၍ ဇမ္ဗူဒီပိတကျွန်း လုံးကို ပေးစေသော်လည်း မကုန်စေသော” ဝိသမေ ၅။ ၆။

ပေးအပ် - ကြံ / ပေးအပ် / လွှဲပြောင်းပေးသည်။

ပဲ

ပဲ - န / ပဲ / အများအားဖြင့် ပဓိတင်းဓာတ်ပါ အစေ့ကို ဓားသုံးရသော အတောင့်အသီး သီးသည့် အပင်မျိုး။ ယင်း အပင်၏အစေ့။

ပဲ - န / ပဲ / ၁၊ ဗြိတိသျှခေတ် မြန်မာနိုင်ငံသုံး ငွေတကျပ်၏ ၁၆ ပုံ ၁ ပုံ တန်ဖိုးရှိသော ငွေ။ (လေးပြားနှင့် ညီမျှ၏။) ၂၊ ရှေး မြန်မာနိုင်ငံသုံး ငွေတကျပ်၏ ၂၀ ပုံ ၁ ပုံ တန်ဖိုးရှိ ငွေ။ ၃၊ အလေးချိန် တကျပ်သား၏ ၁၆ ပုံ ၁ ပုံအလေးချိန်။ ၄၊ တလက်မ၏ ၁၆ ပုံ ၁ ပုံ အတိုင်းအတာ။

ပဲ - စည်း / ပဲ / ၁၊ မူ၍။ (တားမြစ်စကားနှင့် တွဲ၍ မသွားပဲ၊ မလာပဲ စသည် သုံးလေ့ရှိသည်။) “ငယ်လည်းငယ်ကိုယ်၊ ပျိုလည်းပျိုမြဲ၊ မအိုပဲလျှင်” ဘုံ*၄၃။ ၂၊ ဆိုလိုရာနာမ် သို့မဟုတ် နာမ်စားပုဒ်ကို အခြားနာမ် သို့မဟုတ် နာမ်စား ပုဒ်မှ ခွဲခြား၍ အထူးသေချာ သီးသန့်ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြရာ၌ နှုတ်ပြောအားဖြင့် သုံးသည့်စကားလုံး။ (“ပင်လျှင်၊ သာပင် စသည်နှင့် တူသည်။”) “ကျုပ်ပဲသွားမယ်။ တခြားသူသွားစရာ မလိုတော့ဘူး။” ၃၊ ဆိုလိုရာ အပိုင်း အခြားကို ကန့်သတ်သတ်မှတ်ဖော်ပြရာ၌ နှုတ်ပြောအားဖြင့် သုံးသည့်စကားလုံး။ “ကျွန်တော် စားရုံပဲစားမယ်။” ၄၊ သီးခြားကြိယာ သဘောဖြင့် ဖြစ်သည်ဟူသော အနက်၌ ဖြစ်ကြိယာကို မြွပ်ချန်၍ သုံးသော စကားလုံး။ (ပဲပါ၊ ပေပဲ စသည်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။ ပေတည်း နှင့် အရတူသည်။) “အလှူပေးသူဟာ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။”

ပဲကတ္တီပါ - န / ပဲကတ္တီပါ / နိဗ္ဗိရောင် ပြားသောပဲစေ့ ရရှိသည့် ပင်ပျပ်ပဲတမျိုး။

ပဲကပ်ကြော် - န / ပဲကပ်ကြော် / ကောက်ညှင်း မုန့်ညက်လုံးကို ကုလားပဲမြစ်မေးသည် ကပ်၍ ကြော်ထားသော စားဖွယ်။

ပဲကျား - န / ပဲကျား / ပဲကြီးမျိုးအဝင် အစေ့ပြား၍ အရောင် အနီအဖြူ ပြောက်ကျားသော ပဲတမျိုး။

ပဲကျပ်ပျဉ် - န / ပဲကျပ်ပျဉ် / ပဲငယ်ပြာရည်၊ ပဲငယ် စသည် ပြုလုပ်ရသော ပဲစေ့ငယ်ရရှိသည့် ချွေယောင် ဖိပျပ်ပဲတမျိုး။

ပဲကြာဆံ - န / ပဲကြာဆံ / ပဲနောက်စသည် ပဲမုန့်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အခြောက်လှန်းထားသည့် အမျှင်ရှည်ရှည် စားဖွယ်တမျိုး။

ပဲကြီး - န / ပဲကြီး / ပြား၍ ဖြူသော အစေ့ရှိသည့် အတောင့် သီးသော နွယ်ပဲတမျိုး။

ပဲကြီးခွံတွန့် - ကြံ / ပဲကြီးခွံတွန့် / [ဥပစာ] ပဲကြီးရေစိမ် အခွံ ကဲ့သို့ လက်ထိပ်အရေပြား ချိုင့်ခွက်၍ တွေ့သည်။

ပဲကြီးတွန့်တက် - ကြိ / ပဲကြီးခွန့်တက် / ပဲကြီးခွန့်၊ တွန့်သကဲ့သို့၊ တွန့်ချုံ့သည်။

ပဲကြီးရေစိပ် - န / ပဲကြီးယေဇိန် / အခွံအချွတ်ရလွယ်အောင် ရေစိပ်ထားသဖြင့် နူးပွနေသော ပဲကြီးစေ့။

ပဲကြီးလှော် - န / ပဲကြီးလှော် / ပဲကြီးစေ့ကို ရေစိပ်၊ နေလှန်း၍ ဆားနှင့်လှော်ထားသည့် စားစရာ။ (အချို့ အရောင်ဆိုးလေ့ရှိသည်။)

ပဲခူးဆား - န / ဗဂိုးဆား / ခ၊ (ပဲခူးဒေသတဝိုက်တွင်) ပင်လယ်ရေမှ ထုတ်ယူသော ဆား။ (မြေချက်ဆား၊ နေလှန်းဆား၊ ရုက္ခမုဆား၊ သတ္တုတွင်းထွက်ဆား စသည်နှင့် ခွဲ၍ ခေါ်ဝေါ်သည်။) ၂၊ [ဥပစာ] (အရသာအားလုံးတွင် ပါသောဆားကဲ့သို့) နေရာတကာတွင် ရောပါတတ်သူ။

ပဲချဉ်ပေါင် - န / ပဲချဉ်ပေါင် / မီးခိုးရောင်၊ မွဲပြာရောင် အဆင်းရှိ၍ အညို သို့မဟုတ် အနက်စက်မျိုးရှိသော ပဲစေ့တမျိုး။

ပဲခြမ်း - န / ပဲဂျန်း / ပဲစေ့ကို အခွံချွတ်၍ ခွဲထားသော ပဲစေ့ခြမ်း။ (ကုလား၊ ပဲ၊ ပဲခင်း၊ မတ်၊ ပဲရာဇာ စသော ပဲအမျိုးမျိုးကို ချက်ပြုတ်လွယ်ကူစေရန် ခွဲခြမ်းပြုလေ့ရှိသည်။)

ပဲခွပ် - န / ပဲဂွတ် / လက်ကိုင် အမှီးတုံး၊ အသွားကန့်လန့်တကာရှိ ကိရိယာတမျိုး။

ပဲခွပ်သမား - န / ပဲဂွတ်သမား / ပဲခွပ် စသည်ကို ခွဲကိုင်၍ အဆောက်အအုံစသည် ဆောက်လုပ်သူ။ လက်သမား။

ပဲငါးမိ - န / ပဲငယ် / ပဲကျပ်ပျဉ် သို့မဟုတ် ပဲမိစပ်ကိုပြုတ်၍ အပုပ်ခံကာ ပြုလုပ်ထားသော ဟင်းလျာ အငန်စားဖွယ်။

ပဲငြောရည် - န / ပဲငြောယုယေ / ပဲပေါင်းဖတ်ကို အပုပ်ခံ၍ ဆားသိပ်ပြုလုပ်ထားသော ဟင်းခတ်ရည်။ (အငန်နှင့် အချိုအရသာရှိသည့် အငန်ပွဲအဖြစ် သီးခြားချက်၍လည်း စားသည်။)

ပဲစေ့ - န / ပဲငွေ / ပဲငါး / အမျှားအားဖြင့် ပရိုတင်းဓာတ်ပါရှိသည့်၊ အတောင့်လိုက်သီးသော စားသုံးရသည့် အသီးတမျိုး၏ အစေ့။

ပဲစေ့ - န / ပဲငွေ / ပဲငါး / ဗြိတိသျှခေတ် မြန်မာနိုင်ငံသုံး၊ ငွေတကျပ်၏ ၁၆ ပုံ ၁ ပုံ တန်ဖိုးရှိသော ငွေအကြေစေ့။

ပဲခင်းငုံ - န / ပဲခင်းငုံနံ / ပဲခင်းဂုန် / ပင်ပျပ်မှ အတောင့်မျှား အမြွတ်လိုက်သီးသော အစေ့စား ပဲတမျိုး။ (ပဲခင်းခုံဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပဲစောင်းလျား - န / ပဲစောင်းယား / ပဲစောင်းငါး / အမြောင့်လေးမြောင့်ပါသော အသီးတောင့်သီးသည့် အသီးတောင့်စား ပဲတမျိုး။ (အမြွတ်ကိုလည်း ပဲမြွတ်အဖြစ် စားသုံးရသည်။)

ပဲနုနီဖြူး - န / ပဲနုနီဖြူး / ရေစိပ်၍ သို့မဟုတ် ပြုတ်၍ မနုန်းနိုင်အောင် မာသောပဲစေ့။ (ပဲနုနီကြိုးဟုလည်း ရေးကြသည်။)

ပဲစိမ်းစားဥ - န / ပဲစိမ်းစားဥ / အရည်ရွမ်း၍ ပြူးသောဥကို စားသုံးရသည့် ပဲမျိုးစင် အပင်တမျိုး။ (အသီးအရွက်မှာ တောက်တက်သည့်ဖြစ်၍ မစားသုံးကြချေ။ စိမ်းစားဥဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပဲဆီ - န / ပဲငါး / မြေပဲစသည် ပဲမျှားကိုပေါင်း၍ သို့မဟုတ် အစိမ်းကြက်၍ ရရှိသော စားသုံးနိုင်သည့်ဆီ။

ပဲဆီ - န / ပဲငါး / ကြာညှို့ခေါ် ပဲငြောရည် အနောက်။

ပဲဆေးလုံး - န / ပဲဆေးလုံး / စားတော်ပံတက်ကြီး၍ အရောင်ဖြူပြီး လှည့်နိုင်သော ပဲစေ့တမျိုး။

ပဲဆန် - န / ပဲငန် / ခ၊ ပဲမျိုး၏အစေ့အခြမ်း။ ၂၊ ကုလားပဲခြမ်း။

ပဲဆုပ် - န / ပဲငုတ် / ခ၊ ကုလားပဲလှော်၊ ပဲမွန့်နှင့်ထန်းလျက်၊ သကြား စသည့် ရောစပ်ပြုလုပ်ထားသော စားဖွယ်တမျိုး။

၂၊ ပဲလွန်းစေ့ကိုပြုတ်၍ ဆန်မှုန့်နှင့် ရောနယ်ပြီး အဆုပ်လိုက် ပေါင်းထားသော စားဖွယ်။ ပဲမွန့်။

ပဲတလက် - န / ပဲခလက် / နှစ်ရှည် နွယ်ပင်မျိုးမှ အတောင့်ပြားရှည်သီးသော ပဲတမျိုး။ (အစေ့အနီ အဖြူ နှစ်မျိုးရှိသည်။)

ပဲတီ - န / ပဲဒီ / အမွှေးနုရှိသော၊ ငှက်တောင့်သီး နွယ်ပင်ပဲမျိုးမှ ရရှိသည့် စားသုံးရသော အစေ့စား ပဲတမျိုး။

ပဲတီချဉ် - န / ပဲဒီလျှင် / ပဲတီပင်ပေါက်ကို ဆန်ဆေးရေ၊ ဆား စသည်နှင့် အချဉ်ပြုလုပ်ထားသော စားစရာ။

ပဲတီပင်ပေါက် - န / ပဲဒီပင်ပေါက် / ပဲနောက်စေ့ သို့မဟုတ် ပဲတီစိမ်းစေ့ စသည်ကို အဖို၊ ဖောက်ထားသော ပဲညွှောက်။

ပဲတင်းပဲကျော - န / ပဲခင်းပဲကျော / ခ၊ ငွေချေးယူသည့်အခါ တပဲလျော့၍ ရသည့်နှင့် ဆပ်သည့်အခါ ထိုတပဲအတွက် ချန်၍ ပေးဆပ်ခွင့်ရှိခြင်း။ ၂၊ အပိုအလှို၊ အလျော့အသာတို့ ညီမျှထပ်မံခြင်း။ သူမနာ ကိုယ်မနာ ရှိခြင်း။

ပဲတောင့် - န / ပဲခေါင် / ပဲအစေ့မျှားပါရှိသော အသီးအိမ်ရှည်။

ပဲတောင့်ပြုတ် - န / ပဲခေါင်ပြုတ် / အညာဒေသတွင် တွေ့ရှိရသော ငှက်ငယ်တမျိုး။

ပဲတောင့်ရှည် - န / ပဲခေါင်လှေ / စားသုံးရသော အသီးတောင့်ရှည်သီးသည့် ပဲတမျိုး။

ပဲတောပတ် - န / ပဲတောပတ် / ပဲကြီးစေ့ထက် အတန်ငယ်ကြီး၍ ပြားသော ပဲစေ့ဖြူရရှိသည့် ပင်ပျပ်ပဲတမျိုး။

ပဲတွေး - န / ပဲမွေး / ရေစပ်တွင် ကျက်စားလေ့ ရှိသော ငှက်တမျိုး။

ပဲနုပြား - န / ပဲနုဗျား / ပြား၍အရည်ရွမ်းသော အသီးတောင့်သီးသည့် ပဲကြီးမျိုးဝင် ပဲတမျိုး။ (ပဲပြား၊ ဝက်စွယ်ပဲ ဟူ၍လည်းခေါ်သည်။ အတောင့်စိမ်းကိုလည်း စားသုံးကြသည်။)

ပဲနုပြားမွန့် - န / ပဲနုဗျားမွန့် / ကိုယ်လုံးပြား၍ အမြန်နီသော ပင်လယ်ပဲမွန့်တမျိုး။

ပဲနီ - န / ပဲနီ / ဗြိတိသျှနိုင်ငံသုံး ပေါင်ငွေ၏ ၂၄၀ ပုံ ၁ ပုံ တန်ဖိုးရှိသော ဒင်္ဂါး။ (ပဲနီသံမှာ ပေါင်ငွေ၏ ၁၀၀ ပုံ ၁ ပုံ တန်ဖိုးရှိသည်။) [လိပ်]

ပဲနီကလေး - န / ပဲနီကလေး / အပင်ငယ်၌ အတောင့်လိုက်သီး၍ အခွံအပြာရောင်ရှိပြီး အသားနီသည့် ပြာဆိုင်သီးသော ပဲစေ့တမျိုး။ (ပဲရာဇာဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပဲနံ့သား - န / ပဲနံ့သား / အရောင်ငယ်၌ မာကျောပြီး အနံ့သင်းပျံ့သော ဆေးဖက်ဝင် ပဲတမျိုး။

ပဲနောက် - န / ပဲနောက် / အစိပ်ရင်ရောင် အစေ့သေးငယ်သော ပဲတမျိုး။ (ပဲတိဟုလည်း ခေါ်သည်။ ပဲပင်ပေါက်အဖြစ် အပင်ဗျောက်၍လည်း စားသုံးသည်။)

ပဲစိစပ် - န / ပဲစိစပ် / အနီရောင်မှ အညိုရောင်အထိ အရောင် မှီသော ပဲတမျိုး။ (ပုန်းညှပ်ချက်လုပ်ရာတွင် သုံးသည်။)

ပဲပုဇွန် - န / ပဲပုဇွန် / အကြောနီ၍ အစေ့အိမ် လုံးဖုဖောင်းကြွ သော အသီးအတောင်များ ကွေးကောက်စွာ အမြှတ်လိုက် သီးသည့် ပဲကြီးမျိုးဝင် ပဲတမျိုး။ (ပဲဝါကြိတ်လိပ်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပဲဖိုးတိ - န / ပဲဖိုးတိ / အရစ်အရစ်နှင့် အလယ်တွင် ဖောင်းမို့၍ အသီးတောင်ကို စားသုံးရသည့် ဖိုးတိကောင်နှင့် တူသော ပဲတမျိုး။

ပဲပင်ပေါက် - န / ပဲပင်ပေါက် / ပဲတိပင်ပေါက် - န၊ နှင့်အတူတူ။

ပဲပေါင်း - န / ပဲပေါင်း / ပေါင်းထားသော စားတော်ပဲစေ့။

ပဲပေါင်းဆီ - န / ပဲပေါင်းဆီ / ပဲဆီ - န၊ နှင့်အတူတူ။

ပဲပုပ် - န / ပဲပုပ် / ပဲကျပ်ပျဉ်သို့ မဟုတ်ပဲပိတ်ကိုပြုတ်၍အပုပ် ခံကာ ပြုလုပ်ထားသော စားဖွယ်။

ပဲပုပ်မြား - န / ပဲပုပ်မြား / ပဲပုပ်ကို အပြားပြု၍ အခြောက် လှန်းထားသော စားဖွယ်။

ပဲမြား - န / ပဲမြား / မတ်ပဲ စသည် အမှုန့်ကို မုန့်ညက်အဖြစ် နယ်၍ ပေါင်းထားသော စားစရာတမျိုး။

ပဲမြုတ် - န / ပဲမြုတ် / စားတော်ပဲကို ရေခန်း ပြုတ်ထားသော စားစရာ။

ပဲဖတ် - န / ပဲဖတ် / ဆီကြိတ်ရာတွင် အဆီထုတ်ပြီး ကျန်သော မြေပဲ စသည့် အဖတ်။

ပဲဖြူကလေး - န / ပဲဖြူကလေး / ကလေးပဲလုံးထက် အစေ့ငယ်၍ အရောင်ဖြူသော ပဲချွန်းတမျိုး။ (လှော်၍ စားလေ့ရှိ သည်။)

ပဲမုန့် - န / ပဲမုန့် / ပဲတမျိုးမျိုး ရောစပ်ထည့်သွင်း၍ ဖြစ်စေ၊ အဆာသွတ်၍ ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ထားသောစားဖွယ်။

ပဲမုန့်ညက် - န / ပဲမုန့်ညက် / ရေနင့်နယ်ထားသော ပဲမုန့်။

ပဲမြစ် - န / ပဲမြစ် / စားသုံးရသည့် ပဲစောင်းလျားမြစ်။

ပဲမှော် - န / ပဲမှော် / ပဲစေ့နှင့် ပဲရွက်ကြွေ အမှုန့်များ။ (ကျွဲ နွား စသည့် ကျွေးရသည်။)

ပဲမုန့် - န / ပဲမုန့် / ကလေးပဲ၊ စားတော်ပဲ စသည့် ပဲများကို ညက်အောင် ကြိတ်ထောင်းထားသည့် အမှုန့်။

ပဲရာဇာ - န / ပဲရာဇာ / ပဲနီကလေး - န၊ နှင့်အတူတူ။

ပဲလဲဝါ - န / ပဲလဲဝါ / မျက်နှာတွင် ဖုံးအုပ်ရသော အပုံးခွံ။ မျက်နှာဖုံး။ “အမေမြင် ငိုချင်၊ ပဲလဲဝါ မြင် ရယ်ချင်” ဟု။

ပဲလေးညှင်း - န / ပဲလေးညှင်း / လေးညှင်းပွင့် သဏ္ဌာန် ပွင့်သီး သော အနွယ်ပင် ပဲတမျိုး။ (အစေ့တစ် ဟည်။ အသီးအုံ တခုလုံး စားသုံးရသည်။)

ပဲလင်းမွေ - န / ပဲလင်းမွေ / လင်းမွေပမာ အလုံး ပွင့်ငါး၍ အလျား ၁ ဖေပု ၄ ဖေခန့်ထိရှည်ပြီး အရင်း အဖျား သွယ်

သွားသော အတောင့်ကို ချက်ပြုတ်စားသုံးရသော အသီးပင် တမျိုး။ (ဗိုလုံသီး ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပဲလိပ်ခြောက် - န / ပဲလိပ်ခြောက် / ပဲမုန့်ကို အပြားပြုလုပ်၍ ပေါင်းတင် အခြောက်လှန်းထားသော စားစရာ။

ပဲလိပ်ပြာ - န / ပဲလိပ်ပြာ / ပဲကျားမျိုးဝင် အစေ့အရောင် အနီတွင် အဖြူပြောက်သော်လည်းကောင်း၊ အနက်ရောင်တွင် အဖြူစင်းသော်လည်းကောင်း ပါရှိသော ပဲတမျိုး။

ပဲလုံး - န / ပဲလုံး / စားတော်ပဲ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပဲလွမ်း - န / ပဲလွမ်း / အသီးတောင့်ရှည် သီး၍ အစေ့ သေးငယ် ရှည်လျားသော ပဲမျိုး။ (သားရေအိတ်ပါ၊ ကောက်ညှင်းခဲပါ၊ ကောက်ညှင်းကုပ် ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

ပဲလှော် - န / ပဲလှော် / ပဲကြီး၊ ပဲကျား စသော ပဲစေ့ကို ရေစိမ် နေလှန်း၍ ဆားနှင့်လှော်ထားသော စားစရာ။

ပဲသိတာ - န / ပဲသိတာ / အ ဖု အ လုံး ငယ် မျှ ထွက် သော ကျောက်ရောဂါတမျိုး။

ပဲ

ပဲ - န / ပဲ / ရေယာဉ် လေယာဉ် စသည်၏ နောက်ပိုင်း။ နောက်ပိုင်းကျသည့်နေရာ။

ပဲ - န / ပဲ / လိုရာရောက်အောင် ထိန်းကျောင်း ပေးနိုင်သည့် အရာ။

- ကြံ / ပဲ / လှေသင်္ဘော စသည်ကို လိုရာအရပ်သို့ ရွှေ့လျား နေရာမှ ထိန်းပေးသည်။

ပဲ - ကြံ / ပဲ / ခ၊ ကျိုးမျက်သည်။ တစိတ်တဒေသ ကွာစဉ် ထွက်သည်။ ၂၊ အပေါင်းအစုမှ ကွာထွက်သည်။ သား သမီး ကိုးယောက် မှီတဲ့ ငါတောင် မိသိန်းမေတယောက် ပဲ့ပြီး ရန်ကုန်ရောက်နေတာ ငါမကျေနပ်ဘူး။” အတာ၊ ၁။ ၃၈။

ပဲကိုင် - ကြံ / ပဲကိုင် / လိုရာရောက်အောင် ထိန်းကျောင်းပေး သည်။

- န / ပဲကိုင် / လှေ သင်္ဘော စသည်ကို လိုရာရောက်အောင် ထိန်းကျောင်းပေးသူ။

ပဲချိတ် - န / ပဲချိတ် / ခ၊ လှေကို ရွှေ့လျားစေရန် ပဲ့ပိုင်းတွင် တပ်ဆင်ထားသော အင်ဂျင်စက်။ ၂၊ ပဲချိတ်စက် တပ်ထား သော လှေ။

ပဲမီး - န / ပဲမီး / ခ၊ လှေတွင် တက်မ ကိုင်ရသူ။ ၂၊ လှေကို အုပ်ချုပ်သူ။ ၃၊ ဆင်၏ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုင်လိုက်ရသူ။ ဆင်မူတမ်း။

ပဲစင် - န / ပဲစင် / လှေကြီးများတွင် ကော့နေသော ပဲ့ပိုင်း၌ ပဲကိုင်သူထိုင်ရန် ပြုလုပ်ထားသော စင်မြင့်။

ပဲတင်ခတ် - ကြံ / ပဲတင်ခတ် / အသံရင်းကိုစွဲ၍ အလားတူအသံ တွဲ ပြန် ဖြစ်ပေါ်သည်။

ပဲတင်ချိုက် - ကြံ / ပဲတင်ချိုက် / ပဲတင်ခတ် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ပဲတင်ဆံ - န / ပဲတင်ဆံ / အသံရင်းကိုစွဲကာ အလားတူ တုံ့ပြန် ဖြစ်ပေါ်လာသော အသံ။

ပဲတုံး - န / ပဲခွန်း / လှေကြီးများတွင် ပဲပိုင်၌ အတုံးလိုက် လှပ
 စွာ ပန်းကော်ပန်းနွယ် ထူထားလေ့ရှိသော သစ်သားတည်။
 ပဲခွန်း - န / ပဲခွန်း / လှေကို အုပ်ချုပ်သူ။
 ပဲမြင် - ကြို / ပဲမြင် / ခ၊ လှေ၊ သင်္ဘော စသည်ကို သွားလိုရာသို့
 ရောက်အောင် ထိန်းကိုင်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] ဆုံးမသည်။
 သွန်သင်သည်။
 ပဲရည် - န / ပဲယေ / ကောက်ညှင်းဆန်ကို ကစော်ဖောက်ပြီး
 ရေထပ်မရေစပ်၍ စစ်ယူရသော အရည်။ လှော်စာရည်။
 ခိုရည် - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

ပေါ

ပေါ - နဝိ / ပေါ / ကြွယ်ဝများပြားသော။
 ပေါ - နဝိ / ပေါ / ဈေးနှုန်း သက်သာသော။ အဖိုးအခ
 နည်းလျော့သော။
 ပေါ - ကြို / ပေါ / လေးလေးနက်နက် မရှိပဲ ပေါ့ပေါ့တန်တန်
 ပြုမူပြောဆိုသည်။ “သူ့ ပေါ့ငါ့ ပေါ့၊ တသောသော၊ ပြော
 ဟောမနေရာ။” ကလျာ။ ၃၇။
 ပေါ - စည်း / ပေါ / ပျိုးစည်းများကို ရေတွက်ရာ၌ သုံးသော
 စကားလုံး။ “ပျိုးတပေါလျှင် တကိုင်းလေးသစ် ရှိရသည်။”
 အလင်းရောင်၊ ၁၊ ၄။ ၉၃။
 ပေါ - စည်း / ပေါ / လှေ၏လုံးပတ် (စပ်ပေါ)ကို တိုင်းထွာရာ၌
 သုံးသော စကားလုံး။ (ကိုးလက်မနှင့် ညီမျှသည်။) “ဒီလှေ
 လုံးပတ်က ခြောက် ပေါ့ လောက်ရှိတယ်။”
 ပေါဇော်တစ် - န / ပေါဇော်တစ် / ခ၊ အလင်းအမှောင် အားဖြင့်
 ပုံရိပ်ထင်သောဓာတ်ပုံကော်ပြား။ ၂၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်ပုံ။ [လိပ်]
 ပေါယယ် - ကြို / ပေါယယ် / [ပေါ] များပြားသည်။
 ပေါရာဏ - န / ပေါရာနု / ပေါယာနု / စကားဟောင်း၊ ရှေးက
 သုံးနှုန်းခဲ့သော ဝေါဟာရ။ [ပါ]
 ပေါလော - ကြိဝိ / ပေါလော / ဗောလော / ရေမျက်နှာပြင်
 ထက်တွင် လုံးဝသို့ မဟုတ် အစိတ်အပိုင်းအားဖြင့်ပေါ့လျက်။
 ပေါသော - န / ပေါသော / ဗောသော / အသိပညာ၊ အကျင့်
 သိက္ခာ စသည် ချို့တဲ့သောသူ။

ပေါ့

ပေါ့ - နဝိ / ပေါ့ / ခ၊ လျော့နည်းသော။ “အချမ်းပေါ့သော
 ညဖြစ်၍ အနွေးထည် ဝတ်ထားပါ။” ၂၊ အလေးချိန်
 လျော့နည်းသော။ ၃၊ အရသာ လျော့နည်းသော။
 “အလွန် ပေါ့သော အာဟာရကိုဝင်း” ငါး၊ ထ။ ၅၃၂။
 ၄၊ ခံစားမှု လျော့နည်းသော။ ၅၊ လုံ့လ နည်းသော။
 ၆၊ အကျင့် လျော့နည်းသော။ ၇၊ လေးနက်မှု လျော့နည်း
 သော။ “ထိုမင်းသည် အရှက် အကြောက်ကို မစောင့်၊
 စကားပေါ့ကို ဆိုတတ်၏။” သုသော၊ ဒု။ ၁၁၅။ ၈၊ သတိ

လျော့နည်းသော။ ၉၊ စိတ်အနည်းငယ် ဖောက်ပြန်သော။
 “စိတ်ပေါ့သော မိန်းမငယ်တဦး ရှိချေ၏။”
 ပေါ့ - နဝိ / ပေါ့ / လျင်သော။ သွက်လက်သော။
 ပေါ့ဆ - နဝိ / ပေါ့ဆ / ခ၊ လေးနက်မှု လျော့နည်းသော။
 “ပေါ့ဆသော အရေးကိစ္စ မဟုတ်ပေ။” စစ်သား။ ၁၁၆။
 ၂၊ သတိ လျော့နည်းသော။ ၃၊ လုံ့လ လျော့နည်းသော။
 “လုံ့လပေါ့ဆ၊ ပျင်းရိလှသော။” ကလျာ။ ၃၆။
 ပေါ့ဆမှု - န / ပေါ့ဆမှု / သတိလျော့နည်းစွာ သို့မဟုတ်
 ပျက်ချော်စွာ ပြုလုပ်မိသော အမှု။
 ပေါ့ပါး - နဝိ / ပေါ့ပါး / ခ၊ အလေးချိန် လျော့နည်းသော။
 “ပေါ့ပါးသော သစ်ပျဉ်ပြားတို့ဖြင့်” ပါရာ။ ၁၆၆။
 ၂၊ လုံ့လလျော့နည်းသော။ “ခန္တိဒဿ၊ ကရုဏာနှင့် စိတ်ခြာ
 ဝေခွဲ၊ စွမ်းရံကိုယ်ထ၊ လုံ့လပေါ့ပါး။” ဝိပျို့* ၂၄၁။
 ၃၊ တာဝန် သေးငယ်သော။ “ပေါ့ပါးသော အိမ်မွက်စွဲများ
 ကိုလည်း အတန်အသင့် လုပ်နိုင်သည်။” အိမ်ဖြူ။ ၂၃၂။
 ပေါ့ပါး - နဝိ / ပေါ့ပါး / လျင်သော။ သွက်လက်သော။
 “လျင်တက်ပေါ့ပါး၊ မျောက်ရိုင်းသားကို။” ရာဇဝိ* ၇၃။
 ပေါ့ပါးတန်တန် - ကြိဝိ / ပေါ့ပါးတန်တန် / သေချာခြင်း မရှိ။
 ပျက်ချော်စွာ။ သတိကင်းမဲ့စွာ။
 ပေါ့ပျက်ပျက် - ကြိဝိ / ပေါ့ပျက်ပျက် / ခ၊ အလေးအနက် ကု
 မထားပဲ။ ၂၊ အရသာ လျော့နည်းစွာ။
 ပေါ့လျော့ - နဝိ / ပေါ့လျော့ / ပေါ့လလျော့ / သတိ လျော့နည်း
 သော။

ပေါ်

ပေါ် - ကြို / ပေါ် / ခ၊ အရည်၏ မျက်နှာပြင်ထက်၌ တည်
 သည်။ “ရေပေါ်သောသူကို ဒဏ်ပေးအပ်၏။” အိမ်မှု။ ၃၈။
 ၂၊ ရေအောက်မှ ရေမျက်နှာပြင်ထက်သို့ ထိုးတက်သည်။
 “ဘောသိလ၊ အိုကျောက်ဖျားကြီး။ ဥဗ္ဗုဇ္ဇ၊ ရေမှာ ပေါ်ပါ
 လော့။” နိရုတ်။ ၃၈။
 ပေါ် - ကြို / ပေါ် / ခ၊ ထင်ရှားစေသည်။ မြင်သာစေသည်။
 “လွန်ကားမြင်မြော်၊ ကျွန်းသို့ ပေါ်လျက်၊ အံ့အော်မနိုင်။”
 ‘ဓမ္မ’ ၃၂။ ၂၊ သီးသီးခြားခြား မြင်သာသည်။ “အသားဝါ၊
 ရုပ်ရည်ချော၊ နှာခေါင်းပေါ်၊ ကိုယ်မှာ ဆေးနီအပြည့်။”
 မြန်တင်၊ ၈၈။ ၃၊ စားသုံးရန် ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက် သတ္တဝါ
 များကို သတ်ဖြတ်သည်။
 ပေါ် - ကြို / ပေါ် / ခ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လာသည်။ အခွင့်ဆိုက်
 သည်။ “အကြောင်းပေါ်ပါ၊ နှိုးဆော်ပါ။ သွန်သင်ပြသည်။”
 သောမ* ၆။ ၂၊ ငုပ်ကွယ်နေသော အရာများ ပြန်၍ ထင်
 လာသည်။ “မင်းနှာမည် စဉ်းစားတာ ခုမှ ပေါ်လာတယ်။”
 ၃၊ (အသီးအပွင့်စသည်) ဖြစ်ထွန်းချိန် ကျရောက်သည်။
 ပေါ်ကြော့ - နဝိ / ဗော်လော့ / အပယ်က ဖြစ်သော။ လေးနက်
 စွာ စဉ်းစားဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသော။ ဆင်းရဲပုပ်နန်းခြင်း
 မရှိသော။

- ကြိဝိ / ဗောဂျော့ / အပေါ်ယံ ဟန်ဆောင်အားဖြင့်။

- န / ဗောဂျော့ / လေးနက်စွာ အာခံမစိုက်ပဲ ပေါ်ဆာစွာ ပြုလုပ်နေထိုင်တတ်သူ။

ပေါ်ဆန်းမွေး - န / ပေါ်ဆန်းမွေး / ဆန်းမွေး ပေါ်တမျိုး၊ (အမျှအားဖြင့် မြစ်ကွန်းပေါ်တွင်စိုက်ပျိုးလေ့ရှိသည်။)

ပေါ်တေဉ်မူ - န / ပေါ်တေဉ်မူ / ၁။ အချိန်ကာလ အတန်ကြာ တိမ်မြုပ်ကွယ်ပ နေခဲ့ပြီးမှ မမျှော်လင့်ပဲ ပြန်လည် ဖူးမြင်ကြ ရပြန်သော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားနှင့် ကိုးကွယ်ရာများ။ ၂။ အတန်ကြာ ကွယ်ပျောက်နေပြီးမှ ရောက်လာတတ်သူ။ (ငေါ့၍ ပြောသော စကား။)

ပေါ်တက် - ကြိ / ပေါ်တက် / ထွက်ပြု၍ အထက်သို့ ရွှေ့ရောက်လာသည်။ “သီလာယဝီ ခေါ်သော ကျောက်မျာ အပြင်မှ ပေါ်တက်သည်ကို ဆိုမှကား။” ရွှေပဒီ။ ၇၄။

ပေါ်တက် - န / ပေါ်တက် / ပိုတက် - န။ ရှု။

ပေါ်ထွက် - ကြိ / ပေါ်ထွက် / အသံမြစ် တည်လာသည်။

ပေါ်ထွန်း - ကြိ / ပေါ်ထွန်း / ထူးခြား ထင်ရှားစွာ ဖြစ်လာသည်။

ပေါ်ပလင် - န / ပေါ်ပလင် / မာဆရိုက်ချည်နှင့် ရက်လုပ်ထားသော အထည်ချော တမျိုး။ [လိပ်]

ပေါ်ပေါက် - ကြိ / ပေါ်ပေါက် / အသစ်တစ်ခုခု ဖြစ်တည်လာသည်။

ပေါ်ပင် - န / ပေါ်ပင် / မျက်မှောက်ကာလ အခိုက်အတန့်တွင် ထင်ရှား တွင်ကျယ်နေသော အရာ။

ပေါ်ဖြူလာ - ကြိဝိ / ပေါ်ဖြူလာ / ပေါ်လွင် ထင်ရှားစွာ။ ခေတ်စားလျက်။ [လိပ်]

ပေါ်လီစီ - န / ပေါ်လီစီ / မူဝါဒ။ လိုက်နာရမည့် အခြေခံချမှတ်ချက်။ [လိပ်]

ပေါ်လီစီ - န / ပေါ်လီစီ / အာမခံစာချုပ်။ (အသက်အာမခံ၊ မီးအာမခံ စသည့် နှစ်ဘက်သဘောတူ လက်ခံသည့် ပဋိညာဉ်စာတမ်း။) [လိပ်]

ပေါ်လစ်ဗျူရီ - န / ပေါ်လစ်ဗျူရီ / ပါတီ၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဦးဆောင်အဖွဲ့။ (ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသုံး ဝေါဟာရဖြစ်၍ ကွန်မြူနစ်ပါတီများတွင် လက်ခံသုံးစွဲသည်။) [လိပ်]

ပေါ်လွင် - ကြိ / ပေါ်လွင် / ထင်ရှားသည်။ သိသာမြင်သာသည်။

- နဝိ / ပေါ်လွင် / ဝါကြွားသော။ “သူ့ဝတ်စားကို၊ ပလွေးပါချင်၊ လူပေါ်လွင်တို့၊ ချစ်ခင်မိတ်တွဲ၊ ငှားပါခဲ့၍။” ဆု* သဇာ။

ပေါ်ဦးပေါ်များ - န / ပေါ်အားပေါ်များ / ပေါ်ထွက်ခါစ အရာဝတ္ထု။ (အသီးအနှံစသည်နှင့် စပ်၍သုံးသည်။)

ပုံ

ပုံတွယ် - န / ပုံတွယ် / သံသိုက်ရာ၌ အောက်ခံ။

ပုံသုက္က - န / ပုံသုက္က / ပုံသုက္က - န။ ရှု။

ပုံ

ပုံ - ကြိ / ပုံ / ကူညီထောက်မသည်။

ပုံဦး - ကြိ / ပုံဦး / ၁။ ပုံ - ကြိ၊ နှင့်အတူတူ။ ၂။ အကျိုးမျှော်၍ ပေးကမ်းသည်။ “ကျွန်ုပ်၏ ပခင်သည် ဗြေခိုးဖောက်လျက် ဇာတ်ကရီရသော ငွေကလေးများကို ယိမ်းသမ အားပံ့ပိုးနေရခြင်း။” ကမ္မ။ ၄၆။

ပုံသက္က - န / ပုံသက္က / အရှင်မရှိ စွန့်ပစ်ထားသော ပစ္စည်း၊ သက်န်း စသည်။ [ပ]

ပုံသက္ကပစ် - ကြိ / ပုံသက္ကပစ် / သက်န်း၊ အဝတ် စသည်တို့ကို ထိုက်သုယူစေဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စွန့်ပစ်ထားသည်။

ပုံသံဃာသား - န / ပုံသံဃာသား / မိမိ ပယောဂကြောင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းမဟုတ်သော သားငါး စသည်။

ပို

ပို - နဝိ / ပို / ၁။ မှီသင့်သည်ထက် ကဲလွန် များပြားသော။ ၂။ အသုံးမလျိုဖြစ်သော၊ မရှိပဲ လုံလောက်သော။ “ပိုနေသော စာအုပ်များကို ရောင်းချပစ်သည်။”

ပို - န / ပို / ပခစ်ပစ်ရာတွင် ကြွေလက်အလိုက် အကွက်များ ပေါ်တွင် ရွှေ့ကစားရသော ပစ္စည်း။ “ဗျ ကျမက နှစ်ရိုသတ်ထားပြီဦး။” စာဆို၊ ပ။ ၂၃၇။

ပို - န / ပို / တပ်သား၏ ၂၅ ပုံ ၁ ပုံ အလေးချိန်။ (လေးကျပ်တပိ၊ ငါးကျပ်တပိ၊ တဆယ်ကျပ်တပိ စသည့် အမှတ်အယူကွဲများရှိသည်။) [ပ]

ပို - န / ပို / ငါးကိုက်ခွံရှိသော အတိုင်းအတွာ။ “တဧကလျှင် ပိုပေါင်း ၁၆၀ ရှိသည်ဟု မမှီသတ်ကျမ်းတွင် ပါရှိသည်။” မြေတိုင်း။ ၂၀။ [လိပ်]

ပို - န / ပို / ကြက်သွန်၊ ထန်းလျက်၊ ဆေးလိပ်ဖက် (သနပ်ဖက်) စသည့် ထည်သော ခြင်းစောက်ကြီး။ (ပုတ်ထက်ငယ်သည်။) - စည်း / ပို / ယင်း ခြင်းစောက်ငယ်မျိုးကို ရေတွက်သော စကားလုံး။

ပို - န / ပို / ၁။ လှေနှံနှစ်ဘက်ကို ထောက်ခံထားသော တန်း။ ၂။ လှေနှစ်စင်းကို မောင်းပို့ရာတွင် ပူးတွဲချည်နှောင်သော တန်း။ “ပိုခင်း၍ ဘောင်တော်ကို ရွှေပိန်း ထည့်တော်မူသည်။” သုသော၊ မ။ ၁၈၆။

ပို - န / ပို / တိုင်လုံးငယ်။ “မျှော်ကြီး၊ ပိုကြီးမျှားဖြင့်။” အိမ်၊ ၉၆။

ပို - န / ပို / ငါးဖမ်းသည့် ယင်းဆည်ပြုလုပ်ရာတွင် ကမ်းပါး အမြင့်အောက်ဘက်၌ ချည်သည့် တန်း။

ပိုကာ - န / ပိုကာ / ၁။ ပဲကစားရာတွင် ပွင့်တူ ထက်အောက် ဂဏန်းစဉ်ဖြစ်စေ၊ ဂဏန်းတူ ပွင့်ကိုဖြစ်စေ သုံးချပ်ထက်မနည်း တွဲ၍ကစားရသော ကစားနည်းတမျိုး။ ၂။ ပဲကစားရာတွင် အပွင့်မျိုးမည့်နှင့် အပွင့်အရေအတွက်၊ လိုရာဇာတ်ယူနိုင်သော ပဲချပ်။ (မီးထိုးခွက်ထားသော လူမြောင်ရုပ်ပုံကို

အစွဲပြု၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာခေါ်တွင်သောအမည်။ လူ့ပြောင်
ဂုဏ်ရှိ၍ ဂျီကာဟုလည်း ခေါ်သည်။ (လိပ်)

ပိုစတာ - န / ပိုစတာ / စာ သို့မဟုတ် ဂုဏ်ပုံရေးခြယ်ထားသော
နံရံကပ်ကြောင့်ခြာချပ်။ (လိပ်)

ပိုစွန်း - န / ပိုစွန်း / ကမ္ဘာ၏ တောင်မြောက် ဝင်ရိုးစွန်း။

ပိုစက် - န / ပိုစက် / ပိုတက်ဆီယမ်ကာဗွန်နိုက်ဒေါ် ခြပ်ပေါင်း
တမျိုး။ (လိပ်)

ပိုစ် - ကြံ / ပိုလျစ် / လှေ သို့မဟုတ် ဝါးဖောင် နှစ်စင်း တွဲ၍
ချည်သည်။

ပိုမို - နဝ / ပိုမို / မြင့်သင့်သည်ထက် တိုးသော။

ပိုလီဆို - န / ပိုလီဆို / ကလေးသူငယ်များတွင်ဖြစ်ပွားတတ်သော
အကြောဆေးရောဂါတမျိုး။ (လိပ်)

ပိုလို - န / ပိုလို / ၁။ မြင်းစီးလျက် သစ်သားလုံးကို တုတ်ဖြင့်
ရိုက်ကစားနည်းတမျိုး။ ၂။ မြင်းစီးတုတ်ရိုက်သမားပုံ တဆိပ်
ပါရှိသည့် စီးကရက်တမျိုး။ ၃။ စီးကရက်။ (အချို့ဒေသ
ခေါ်သည်။) (လိပ်)

ပိုလွန် - နဝ / ပိုလွန် / မြင့်သည်ထက် များပြားကဲကြူးသော။

ပိုလျှ - နဝ / ပိုလျှ / ရည်မှန်းသတ်မှတ်သည်ထက် များပြားသော။

ပိုလ်ဗတ်သီ - ကြိတ် / ပိုသိုဗတ်သီ / သပ်သပ်ရပ်ရပ် မရှိပဲ။

ပိုသွား - ကြံ / ပိုသွား / ပခံစ ကစားရာတွင် ကြွေပွင့်ကျသည့်
အတိုင်း ပိုကို ရွှေ့သည်။

ပိုး

ပိုး - ကြံ / ပိုး / ၁။ ရောက်အောင်ပြုသည်။ ၂။ အထောက်
အပံ့ပြုသည်။ “ဇာတ်ပွဲမထွက်ခင်ကတည်းက ပိုးလင်းသစ်
တိုင်အောင် တာဝန်ကျေစွာ တီးမှုတ်၍ ပိုးနေသော ဆိုင်း
အဖွဲ့သည်။” မြဝတီ၊ ၁၀၊ ၄၊ ၆၈။

ပိုး - ကြံ / ပိုး / ရပ် ပိုး တက်လာသည်။ “မြင့်၏တောင်ပိုး၊
ပိုး၏ကမ်းနယ်၊ ကျယ်၏ မြေပြင်။” သစ္စာ* ၃၈။ ၂။ ထပ်
လောင်း တိုးပြည့်သည်။ “မချို မချို၊ ကျေးဇူးပိုး သည်ငါတို့
မင်းဖျား။” သံ* ၁၇၀။ ၃။ ပြည့်ပြီးသည်။ “ဘဝါးဘမိုး၊
ပြီးပြီးပိုးပိုး၊ ပိုးရိုင်းနှင့်” ဘလ္လာ* ၄၂။

- န / ပိုး / ဆို - န၊ ၅။

ပိုးချ - ကြံ / ပိုးချ / ၁။ သင်ကြားပေးသည်။ ၂။ ဆိုက်ရောက်
စေသည်။ “ရွေးကပို့ချ၍ ပဋိသန္ဓေတည်နေသမှာ။” မဂဏ်။
၂၄။ ၃။ သယ်ယူပေးသည်။ “သမ္ဗုဒ္ဓန်များနှင့်ယူဆောင်ပို့ချ
နိုင်သည်။” တိုင်းရင်း။ ၅၀။ ၄။ တနေရာမှ တနေရာသို့
သယ်ဆောင်စုတင်စေသည်။ “မြစ်များသည် မြစ်ဝ၌ အနည်
များကို ပိုးချလေ့ရှိသည်။”

ပိုးစက် - န / ပိုးစက် / ၁။ စာအိတ်သွတ်ရန် မလိုပဲ
ဓာတ်ရိုက်မှတဆင့် အမြင်ခံပေးပို့သော စာချပ်။ ၂။ ဓာတ်ပုံ
သို့မဟုတ် ဂုဏ်ပုံ ရိုက်နှိပ်ထားသော စာပို့ကတ်ပြားအရွယ်
ဂုဏ်ပုံချပ်။ “မိမိ၏ ပိုးစက်ဓာတ်ပုံကို။” ဤရွှေ။ ၃၇။

ပိုး ဂုဏ်ပုံကတ်ပြား အရွယ်အစား။ (အများအားဖြင့် အနံ
၃ လက်မခွဲ၊ အလျား ၆ လက်မအရွယ်။) (လိပ်)

ပိုးဆောင် - ကြံ / ပိုးဆောင် / ရောက်ရှိစေသည်။

ပိုးသ - ကြံ / ပိုးသ / အလေးအနက်ပြု၍ ရောက်ရှိစေသည်။
ကူးရောက်စေသည်။ “ပစ္စာကာချ အဆဆပြင့်၊ ပိုးသ မပြတ်၊
စေပါလွှတ်၍။” တန်ခိုး* ၇။

ပိုး

ပိုး - န / ပိုး / ၁။ ပူသော ဝတ္ထုပစ္စည်းများ၊ အပင်များ
စသည်ကို စားသောက်ဖျက်ဆီးတတ်သည့် သတ္တဝါငယ်မျိုး။

၂။ သာမန်မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်အောင် သေးငယ်သော သက်ရှိ
သတ္တဝါမျိုး။ ၃။ မြွေဆိုး၏ ပရိယာယ်စကားတမျိုး။ (စကား
ဖော့၍လည်းကောင်း၊ နှိမ့်၍လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုသော
အမည်။) ၄။ လောက်ကောင်။ “ငါမိ ပိုးတွယ်နေပြီ။”

ပိုး - န / ပိုး / ၁။ ပိုးကောင်၏အိမ်မှရရှိသော ချော့ပြောင် ဖြူ
မွေးနုညံ့သည့်အမျှင်။ ၂။ ပိုးကောင်၏အိမ်မှ အမျှင်နှင့်
ရက်လုပ်သော အထည်သား။

ပိုး - န / ပိုး / ကရင်နွယ်ဝင်လူမျိုးတမျိုး။

ပိုး - ကြံ / ပိုး / ၁။ ကျော့ပြင် (နောက်လက်ပြင်) ပေါ်တွင်
သယ်ဆောင်သည်။ ၂။ ထပ်၍ကပ်သည်။ ထပ်၍ပြည့်ဆောင်း
သည်။ “ကျွန်းတိုင်မှာ ဝါးကိပိုးရင်၊ မျိုးတွလို့ချော်။”
ကီချုပ်။ ၇၅။ ၃။ ပိုမိုတိုးပွားလာသည်။ “အမြတ်ငွေတရာ
ပိုးတက်လာသည်။”

ပိုး - ကြံ / ပိုး / ယောက်ျားမိန်းမတို့ တဦးက တဦး၏မေတ္တာကို
ရယူရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သည်။

ပိုးကောင် - န / ပိုးဂေါင် / ၁။ ပိုး - န၊ ၁။ နှင့် အတူတူ။
၂။ တောက်ပြောင် ချောမွေ့သော အမျှင် ထုတ်လုပ်သည့်
ပိုးသတ္တဝါမျိုး။ ၃။ ကျား၊ တောဝက် စသည်တို့ကို မုဆိုး၊
တောလိုက်သမားတို့က နှိမ့်ချခေါ်ဝေါ်သည့်အမည်။

ပိုးကောင်ကြော - န / ပိုးဂေါင်ကျော / တွင်းပိုးကောင် သို့မဟုတ်
ပိုးချည် ထုတ်သော ပိုးကောင်ကို ဆီနှင့် ကြော်ထားသည့်
စားဖွယ်။

ပိုးကျ - ကြံ / ပိုးကျ / ၁။ စိုက်ပျိုးပင်များတွင် ဖျက်ဆီးတတ်
သော ပိုးကောင်များ၊ ရောက်ရှိကပ်မိသည်။ “လယ်ယာတို့၌
ပိုးကျသည်ရှိမှ။” ဝိဇ္ဇာ။ ၈၇။ ၂။ အသီးအပင် သစ်ဥသစ်ဖု
စသည်တို့ကို ပိုးစားခံရသည်။ “ပေါးတခင်းလုံး ပိုးကျကုန်
ပြီ။”

ပိုးကြေးပန်းကြေး - န / ပိုးကြေးပန်းကြေး / အများအားဖြင့်
မိန်းမ တဦးတယောက်အား ယောက်ျား တဦးတယောက်က
ပိုးပန်ရာ၌ ပေးကမ်းကုန်ကျမှု။

ပိုးချ - ကြံ / ပိုးချ / ပိုးချည်ခေါ်ကို ချားတွင်သွတ်၍ တညင်းလုံး
ဖြင့် ရစ်သည်။

ပိုးချင်းမ - န / ပိုးချင်းမာ / ပိုးကောင်တမျိုး။ (ကိုင်လျှင် အရေပေါ်၌ သားနံရံဖုများ ဖြစ်ပေါ်တတ်သည်။)

ပိုးချင်းမ - န / ပိုးချင်းမာ / ဆေးဖက်ဝင်သော အဝါနှင့် အနက်ကျားပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။

ပိုးချည် - န / ပိုးဂါ / ပိုး - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

ပိုးစာ - န / ပိုးစာ / ငှက်ငယ်တမျိုး။

ပိုးစာ - န / ပိုးစာ / အမျှင်ထုတ်ပိုးများ နှစ်သက်စွာ စားလေ့ ရှိသော နူးညံ့သည့်အရွက်ရှိ ပင်ပျပ်တမျိုး။ (အသီးမှည့်နှင့် အရွက်ကို စားသုံးရသည်။)

ပိုးစား - ကြံ / ပိုးစား / ၁၊ ပိုးကောင်များ ကိုက်စား ဖောက်ဝင် ဖျက်ဆီးသည်။ ။ ဝတ္ထုပစ္စည်းများ ပိုးကြောင့် ပျက်စီးသည်။

ပိုးစိတုတ် - န / ပိုးစိတုတ် / နွားချေးပုံများတွင် တွေ့ရတတ် သည့် နုငယ်သော ပိုးကောင်တမျိုး။

ပိုးစားနွား - န / ပိုးစားနွား / သစ်ပင်တွင်တွယ်ကာ အရည်ကိုစုပ်ယူ ခြင်းဖြင့် ဖျက်ဆီးတတ်၍ အစေးဖုံးသားသော အမည်းစက် သဖွယ် သေးငယ်သော ပိုးကောင်တမျိုး။

ပိုးစိပက်စက် - ကြံဝိ / ပိုးစိပက်စက် / မညာမစာ။ ရက်ရက် စက်စက်။ ခိုင်းယူစွာ။

ပိုးစောက်ထိုး - န / ပိုးစောက်ထိုး / ပိုးလောက်လမ်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပိုးစုန်းကြူး - န / ပိုးစုန်းကျူး / ညအခါ ထွက်လေ့ မှီ၍ ကိုယ်မှ ဝင်းလက်တောက်ပသောအရောင် ဖြစ်ပေါ်စေသည့် ပိုးတောင်မာမျိုးစင် ပိုးကောင်တမျိုး။ (ပိုးစိမ်းဖြူ၊ ပိုးရည် မြူး စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သည်။)

ပိုးစကောင် - န / ပိုးစကောင် / ပိုးရောင်တွင် လူးလာ ပျံသန်းလေ့ရှိသည့် ပိုးကောင်တမျိုး။

ပိုးစိမ်းကောင် - န / ပိုးစိမ်းကောင် / သစ်ပင်များတွင် ကျရောက် ဖျက်ဆီးတတ်သော အစိမ်းရောင်ရှိသည့် ပိုးငယ် တမျိုး။ (ပန်းဖူးများကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်။)

ပိုးတီ - န / ပိုးတီ / ၁၊ ကိုယ်လုံး အရစ်အရစ်ရှိသော ပိုးကောင် ငယ်တမျိုး။ ။ အရစ်အရစ်လုံးထားသည့် သစ်သီး သစ်ပင် (သရက်သီး၊ ဂွေးသီး၊ ချင်းစသည်။)

ပိုးတီကောင် - န / ပိုးတီကောင် / ပိုးတီ - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

ပိုးတောက် - ကြံ / ပိုးတောက် / အဝတ်အစုံသည် စသည်ကို အလွန်သေးငယ်သော ပိုးကောင်များ ကိုက်ဖောက်သည်။

ပိုးတောက် - ကြံ / ပိုးတောက် / ကျွဲနွား သေညှတ်ရစ္ဆာန်များ ပိုးပါသောအသီးအရွက်ကို စားသုံးခြင်း အဆိပ်သင့်သည်။

ပိုးတောင်မာ - န / ပိုးတောင်မာ / ကိုယ်ခွံမာကျောသော သန်မာ သည့် ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။

ပိုးတောင်တ - န / ပိုးတောင်တ / တုန့်၍သွားတတ်သောပိုးစလဲလောင်း ပိုးတမျိုး။ (ကွတ်နာပိုး၊ နတ်ပိုး၊ ပင်ဖြတ်ပိုး၊ ရောက်ဆူးပိုး စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သည်။)

ပိုးတုံးလုံး - န / ပိုးတုံးလုံး / လိပ်ပြာဖြစ်လာမည့် အကောင် လောင်း။

ပိုးတွန့် - န / ပိုးတွန့် / ပျော့အိပါးလွှာသော ပိုးထည်ဖျင်တမျိုး။

ပိုးတွယ် - ကြံ / ပိုးတွယ် / ဖျက်ဆီးတတ်သော ပိုးကောင်ငယ်၊ ပိုးလောက်တို့ ကပ်မိသည်။

ပိုးထိ - ကြံ / ပိုးထိ / မြေပွေး စသောအဆိပ်ပြင်းမြေ အကိုက်ခံရ သည်။

ပိုးထိုးလောက်ကိုက် - န / ပိုးထိုးလောက်ကိုက် / ၁၊ ပိုးကောင် များ ဖျက်ဆီးကိုက်ဖဲ့ထားသောအရာ။ ။ [ဥပစာ] ညှဉ်ဖျင်း သောအရာ။

ပိုးထည် - န / ပိုးထည် / ပိုးမျှင်ဖြင့် ရက်လုပ်သော အထည်။ ပိုးထွေး - ကြံ / ပိုးထွေး / ဆန်၊ ပဲ စသည်တို့တွင် ပိုးလောက်ကောင် တွယ်ကပ်၍ တစ်စုနှင့်တစ်စု ရစ်ထွေးအိမ်ဖွဲ့သည်။

ပိုးနဂါး - န / ပိုးနဂါး / မြင်း၏ ဗျက်စိတ်တွင် တွယ်တတ်သော ရွှေ့လျားနေတတ်သည့် ပိုးငယ်တမျိုး။

ပိုးနသန် - န / ပိုးနသန် / မြေချောင်း များ၍ ရှည်လျားသော အနီရောင်ကိုယ်လုံးရှိသည့် ပိုးကောင်ငယ်။ (တိုက်လျှင် ခွေ၍ နေတတ်သည်။)

ပိုးနံကောင် - န / ပိုးနံကောင် / ကိုယ်မှ ဆိုရွှားသောအနံ့ ပေါ် ထွက်နေသည့် ပျံတတ်သော ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။

ပိုးပန်း - ကြံ / ပိုးပန်း / ယောက်ျား မိန်းမတို့ တညီကတည်း၏ မေတ္တာကိုရယူရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သည်။

ပိုးဖလဲ - န / ပိုးဖလဲ / မီးရောင်တွင် ပျံပဲတတ်သောအဖြူရောင် ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။

ပိုးဖျင် - န / ပိုးဖျင် / ထုတ်သော ပိုးထည်တမျိုး။

ပိုးမမည် - န / ပိုးမမည် / ပိုးအိမ်ရပ်တတ်သောသော ပိုးလောင်း နှင့် ပိုးကောင်အကြား အသွင်ပြောင်းဆဲ ပိုးကောင်။

ပိုးမည်းတောင်စာ - န / ပိုးမည်းတောင်စာ / စိမ်းရွှေ ပြောင်လက် သော အခွံအတောင်မာရှိသည့် ပိုးလူးကောင်တမျိုး။ (ပိုး ရည်တောင်စာ ဟုလည်းခေါ်သည်။)

ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ် - န / ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ် / လူတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာ အတွင်း၌မိတ္တယ်ကြီးစွာအနေသော ပိုးအမျိုးမျိုး။

ပိုးမွေးစုတ် - န / ပိုးမွေးစုတ် / အမွေးစုတ်ဖွားရှိ၍ တွားသွား တတ်သော အရွက်စား ခူကောင်တမျိုး။

ပိုးမွှား - န / ပိုးမွှား / သေးငယ်သော ပိုးကောင် အမျိုးမျိုးကို စုပေါင်းခေါ်သည့် အမည်။

ပိုးရှုပ်ပိုး - န / ပိုးရှုပ်ပိုး / မြေလက် အင်္ဂါများ မရှိပဲ မြေလုံး မြေကြက်သို့ လုံးနေသော လယ်ဖျက်ပိုး။

ပိုးစိပက်စက် - ကြံဝိ / ပိုးစိပက်စက် / ပက်လက်အားဖြင့် အနေအထား မကျပဲ။

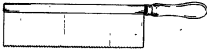
ပိုးလောက်လမ်း - န / ပိုးလောက်လမ်း / ခြင်္သေ့ပေါက်ဖွားသော ခြင်္သေ့လောင်း ပိုးငယ်မျိုး။ (ကျွမ်းထိုးကောင် ဟုလည်းခေါ် သည်။)

ပိုးလောင်မီး - န / ပိုးလောင်မီး / သေးငယ်၍ တောက်ပသည့် အပြာရောင်ရှိသော စပါးဖျက်ပိုး တမျိုး။

ပိုးလောင်း - န / ပိုးလောင်း / ဥပျော့ပေါက်စ အင်္ဂါမစုံသေးသော ပိုးကောင်။

ပိုးလွှဲ - န / ပိုးလွှဲ / စရွေး စသည် စေ့စေ့ရန် တိုက်လုံးသည့်

အသွားပါးလျှော့သော စားပွဲ လက်ထိုးလွယ် တမျိုး။ (စုရွေး လွှ၊ စုသားကောက်လွှ၊ စိကောက်လွှ ဟူ၍လည်းခေါ်သည်။)

မိုးလွှ

မိုးသံချောင်း - န / မိုးသန်ချောင်း / အပင်များကို ဖျက်ဆီးစားသောက်တတ်သော ကိုယ်လုံးရှည်သည့် မိုးကောင် တမျိုး။

မိုးသတ်ဆေး - န / မိုးသတ်ဆေး / မိုးများကို သေအောင် ပြုနိုင်စွမ်းသောဆေး။

မိုးဟပ် - န / မိုးဟပ် / လူနေအိမ်များတွင် မှောင်သောချောင်ကြားတို့၌ ခိုအောင်း နေထိုင်လေ့ရှိသော အညိုရင့်ရောင် ပြောင်လက်သည့် ကိုယ်လုံးရှိ၍ အရေခွံလေး ရှိသော မိုးကောင်တမျိုး။

မိုးဟပ်ဖြူ - န / မိုးဟပ်ဖြူ / ၁။ အရေခွံလဲပြီးစံ မိုးဟပ်ကောင်။ ၂။ [ဥပစာ] အသားဖြူပပ်ဖြူရောင်ရှိသောသူ။

မိုးအခိုးကောင် - န / မိုးအယိုးဂေါင် / သစ်ကိုင်းခြောက် အစကဲ့သို့ ပုံစံရှိသော ကိုယ်နှင့် နံကောင်ကဲ့သို့ တွားသွားတတ်သော မိုးကောင်တမျိုး။

မိုးအိမ် - န / မိုးအိန် / ၁။ မိုးကောင်များ ခိုအောင်းရန် ရွဲထားသည့် အမျှင်ထွေး။ ၂။ မိုးမျှင်ထုတ်ယူရရှိသည့် မိုးကောင်၏ အမျှင်အိမ်လုံး။

ပက်

ပက် - ကြိ / ပက် / ၁။ ပြန့်ကျဲအောင် ပစ်လွှင့်သည်။ ၂။ မလှမ်းမကမ်းသို့ ချေ သို့မဟုတ် အရည်ကို ပစ်လွှင့်သည်။ “တဘက်ခြံမှလာသော မိန်းကလေးကိုရေနှင့်ပက်သည်။” ၃။ ပုပင်ကော်၍ ထိုးသည်။ “သစ်ခတ်သမားကို ပက် ပက်သည်။” ၄။ ထိုးကော်ခပ်၍ သွန်ထုတ်သည်။ ထိုးကော်ခပ်၍ ထည့်သွင်းသည်။ “ရေလုပ်သားသည် မိုးပစ်တွင် ငါးပမ်းရန် ခန့်ဖြင့် ပက်နေသည်။” ၅။ ကြိုးသူ၏ စကားကို မနာခံ ပြန်လှန်ပြောဆိုသည်။ “အရိုးလေးကလည်း ဩဇာမခံ နှုတ်လှန်၍ပြန် ပက်လိုက်၏။” နဝဒေ။ ၂။ ၉။ ၂၁၃။

ပက် - နဝိ / ပက် / တိမ်၍ အဝှမ်း ပြန့်သည်။

ပက်ကနဲ - ကြိဝိ / ပက်ကနဲ / ရုတ်တရက် လက်ငင်း။ မတွန့်တိပ်။ “ဟော်တယ် တခါတက်ယင်၊ ၅ဝိ မျိုး၊ ၁ဝဝိ-မျိုး ပက်ကနဲ သုံးပင်နိုင်တယ်။” ကောင်း။ ၂၅၂။

ပက်ကျီ - န / ပက်ကျီ / နွေးစွာရှေ့သွားတတ်သော ကိုယ်သည် ပျော့တို့ ချွေကျိသည့် အကောင်တမျိုး။ (ကိုယ်ခွံမာနှင့် ပက်ကျီမျိုးလည်း ရှိသည်။)

ပက်ခွန့် - န / ပက်ခွန့် / လေ့တွင်ရေခပ်ပက်ထုတ်သောခွက်ငယ်။

ပက်စက် - ကြိ / ပက်စက် / ၁။ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပုဂ္ဂိုလ် မသပ်မရပ် ပြုလွယ်သည်။ ၂။ မထောက်မထား ရိုင်းပျာသည်။ “အကြံပက်စက် ကောလောကီမှ ခောက်မနက်။” ပုံ။

ပက်ပင်း - ကြိဝိ / ပက်ပင်း / လက်ငင်းရင်ဆိုင်။ မျက်မြင်တပ်အပ်။ (ပက်ပင်းပါဟုလည်း သုံးသည်။) “ဒီအပြစ်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် တပ်အပ်သေချာ ပက်ပင်း မြင်လိုက်ရတော့။” ပသိ။ ၁၆၉။

ပက်ပြဲ - န / ပက်ပြဲ / ပက်ပြဲ / သိပ်သည်း စုစည်းခြင်း။ သပ်ရပ်ခြင်းမရှိ ပြန့်ထွက်သည့် အရာ။

ပက်လက် - ကြိဝိ / ပက်လက် / ၁။ မျက်နှာ၊ ရင်၊ ဝမ်းကို အပေါ်ဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက်။ ကျောခင်းလျက်။ ၂။ အဖုံးအအုပ်မရှိ၊ ဟင်းလင်းပွင့်လျက်။ ၃။ တွယ်ရာမဲ့ ဖြစ်လောက်အောင် အကျိုးမရှိလျက်။ “ပက်လက် ရှုံးသော ကုန်သည် ယောက်ျားကဲ့သို့။” ဒေါသ။ ၁၇၄။

ပက်လက်ကလားထိုင် - န / ပက်လက်ကလားထိုင် / ကိုယ်ကို နောက်သို့ လှန်၍ ထိုင်နိုင်သော ထိုင်စရာတမျိုး။

ပက်လက်တွဲ - န / ပက်လက်တွဲ / အဖိုး မပါသော ကုန်တင် ရထားတွဲ။

ပက်လက်လန် - ကြိ / ပက်လက်လန် / ၁။ နောက်သို့ ကျောခင်းလျက်လဲကျသည်။ ၂။ [ဥပစာ] ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်သည်။ “အနစ်နာကြီး နစ်နာ၍ ပက်လက်လှန်ပြီး ကျန်ရစ်ရတော့တာပေါ့။” သူရ၊ ပ။ ၁၉၀။

ပက်လက်လှန် - ကြိ / ပက်လက်လှန် / ပက်လက် အနေအထား ဖြစ်အောင် ပြုသည်။

ပက်လက်အိုး - န / ပက်လက်အိုး / အထူးသဖြင့် အိပ်ရာမှ မထနိုင်သော လူမမာများ အပေါ်အလေးစွန့်ရန် ပြုလုပ်ထားသည့် ပြားနီမရှိသော နောက်ဖေးအိုး တမျိုး။

ပက္ကလာ - န / ပက်ကလာ / ပီပယ် - နှ၊ နှင့် အတူတူ။

ပက္က - န / ပက်ခါ / ၁။ ၂။ ပိုင်းခွဲထားသော အပိုင်းအခြား။ ၂။ အရအစို။ [ပါ]

ပေါက်

ပေါက် - ကြိ / ပေါက် / ၁။ အတားအဆီး ပြိုပျက်ပွင့်လပ်သည်။ “ရန်သူ အလုံးအရင်းကြီး၍ ပြိုပေါက်သည်။” ၂။ ကျိုးပျက်ပွင့်ကျွံသည်။ “ဆင်၏မျက်စိကို သည်ပေါက်ကုန်လတ်သော်။” ၃။ ရဲရဲနိုးသည်။ (လျှာထုံးပေါက်သည်၊ ပခုံးပေါက်သည်၊ ခြေထောက် ပေါက်သည် စသည် အသုံးရှိ၏။) ၄။ ပွင့်လွှတ်ထုတ်သည်။ “လူရွေ့ အိုးပေါက်ချင် ပေါက်မှာပေါ့ဗျ။” ၅။ ၇။ ၈။ ၁၄၁။ ၇။ မတားမဆီးနိုင် သွန်ထွက်သည်။ “မကြာမြင့်မီ ဝမ်းပေါက်ပြီး ဓာတ်သက်ခြင်း။” ဇီဝက။ ၄၈။ ၆။ ပွင့်ယိထွက်သည်။ “အနာပြည် ပေါက် သည်။” ၇။ ပျက်ယွင်းသည်။ “သီလကုမကျိုးမ ပေါက်၊ မပြောက်မကျားရအောင် အားထုတ်ပြီးကွာလ။” လူကျင့်။ ၁၃၀။ ၈။ ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သည်။ ဥပထွက်သည်။ “တဝမ်းပေါက်နှင့်၊ တယောက် တဌာန။” ဥက္ကံ။ ၆၃။ ၉။ ထုတ်ချင်း ထွင်းဖောက်သည်။ “ရေသက်သက်သည် အလွန်ကြည်လင်သောကြောင့် ဖလံတုံးကဲ့သို့ ပေါက်သော အရောင်ရှိ၏။” ဥတု။ ၈၀။ ၁၀။ (အညို

ညက်) ပွင့်လင်းသည်။ “သဘောပေါက်ပြီ ဖြစ်ရကား။” ကပ်သေ။ ၇၇။ ၁၁။ ခရီးလမ်းပွင့်သည်။ “မိဂသမ္ပတာ၊ မည်သဘာဝသွင်မြောက်၊ မြစ်သို့ ပေါက်လျက်။” မြား* ၅၉။ ၁၂။ အာရုံကောင်းစွာ စိမ်းနိုင်သော အခြေသို့ ရောက်စေသည်။ “အရင်းယိုကလေးနဲ့ကုမ္ပ ခံတွင်းပေါက်တော့တယ်။” ၁၃။ အောင်မြင်ထိရောက်သည်။ “ဓာတ်လုံး ပေါက်တော့ တူရွာသယ လိုရာပြီးတာပေါ့။” ၅။ ၈။ ၇၉။ ၁၇၃။ ၁၄။ နှံ့ ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ “ငိုက်ဆဲလဲပေါတယ်၊ အရာရာ တော်တော် ပေါက် တုံလွတ် ဘုရားဟု ပြောပြီးလျှင်။” ဝေယ်။ ၉၆။ ၁၅။ ရောက်ရှိသည်။ “ဒီ ရာသီ နွေပေါက်၊ သေမလောက်ကြောက်တယ်။” မျောက်ခွီ။ ၂၀။ ၁၆။ ပေါ်ထွက်လာသည်။ “ပြောင်ပြောင်ထွန်းတောက်၊ ပလွင်ပေါက်၍။” ရာသီ* ၁၁။ ၁၇။ အသွင်သစ်ပေါ်ထွန်းသည်။ “ကြာရည် အစိမ်းအတိုင်းကို မြင်ရှင်စွာ ထား၍ ပေါက်သောကစောရည် သီတသီရမည်၏။” ၂၀၇။ ၁၅။ ၁၈။ ပေါက်ထင်မြင်သည်။ “မနာလိုရပ် ပေါက်နေပါသည်။” ၅။ ၄၂။ ၇၇။ ၁၉။ ပေါ်ထင်အောင်ပြုသည်။ “အချက်၌ ပေါက်ထားသော ဘော်ကြယ်များကလည်း။” ကိုးပြေ၊ ပ။ ၂၄၇။

- နဝိ / ပေါက် / ပျံ့မျစ်သော။ “ဆင် ပေါက်၊ ကျွဲ ပေါက်၊ လူပျံ့ပေါက် စသည်ကို ပေါ်တဆိုသည်။” နိရုတ်။ ၁၄၂။

ပေါက်^၁ - ကြံ / ပေါက် / ၁။ တစ်စုံတစ်ရာဖြင့် ပစ်ခတ်သည်။ ၂။ တစ်ခုလက်ဆောင်သဘောဖြင့် မတန်တဆ အကုန်အကျခံသည်။ “အမှုကို ငွေနှင့် ပေါက်ပြီး။” မိုးမြေ။ ၄၆။ ၃။ အချိန်နှင့် လွှဲ၍ထိုးသည်။ (မြေပေါက်သည်။) ပုသိန် ပေါက်သည်။ အပ်နှင့် ပေါက်သည်ဟု အသုံးရှိသည်။) ၄။ (မြင်း) မြေနှင့် ဆောင်ခတ်သည်။ “မြင်းနား မသွားပါနှင့်။ တယ် ပေါက်တတ်သည်။” ယု။ ၆၄၉။ ၅။ မြောက်ခုန်သည်။ (ခုန်ပေါက်၊ ကန်ပေါက်၊ ကဆုန်ပေါက်ဟု တွဲ၍ အသုံးများသည်။)

ပေါက်^၂ - န / ပေါက် / အနီရောင် အပွင့်များ ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်တတ်သော အပင်စောက်ကြီး တမျိုး။

ပေါက်^၃ - န / ပေါက် / အခေါင်း။ အဝ။ “ဝံခါး ပေါက် လိုက်ပေါက်။”

- စည်း / ပေါက် / အခေါင်းအဝ ထသည်တို့ကို ရေတွက်ရာတွင် သုံးသောစကားလုံး။

ပေါက်^၄ - န / ပေါက် / ၁။ အစက်။ မိန့်။ “ဝိသစ် ပေါက်၊ နှင်းပေါက်။” ၂။ အစက်အပေါက်တို့ကို ရေတွက်ရာတွင် သုံးသောစကားလုံး။ “ရေတပေါက်၊ တံတွေးတပေါက်။”

ပေါက်^၅ - န / ပေါက် / ဆင်ငယ်ဆင်ပျို။ “ပေါက်နှင့်ဟိုင်း ဟန်၊ တည်တန် မှန်ယူး။” ဝိမော* ၇၃။

ပေါက်^၆ - န / ပေါက် / ငါးခြောက်တမျိုး။

ပေါက်^၇ - န / ဗောက် / ဗောက် - န၊ ၅။

ပေါက်^၈ - န / ပေါက် / ၁။ လေယူလေသိမ်း။ အသွင်အပြင်။ ဟန်ပန်။ “ကိုသာအောင်က ကိုဆေးမိုး၏ ပြော ပေါက်ကို မနော့စွေ လှစွာဖြင့် ရယ်သံပြုလိုက်၏။” သွေး။ ၁၁၁။ ၆၀။ ၂။ အခြေအနေ။ “မင်းအလုပ်ကတော့ ငတ်ပေါက်ပဲ။”

၃။ တူရိယာသံစဉ် (နှံအပေါက်ကို အစွဲပြု၍ခေါ်မှတ်သည်။) “ငါးပေါက်သံ၊ ခြောက်ပေါက်သံ။”

ပေါက်ကရ - န / ပေါက်ကယု / ထွေထွေရာရာ။ အစီအစဉ် မရှိသော အရာ။

ပေါက်ကရီ - န / ပေါက်ကယု / မြေသယ်သော ခြင်းတောင်း။

ပေါက်ကောင် - န / ပေါက်ကောင် / ၁။ လေးကောင်ဂျင်၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ကောင် စသည့် လောင်းကစားပွဲတွင် အနိုင်ရရန် သတ်မှတ်ထားသော အရပ်ကောင်။ ၂။ [ဥပစာ] အောင်မြင်မှု တစုံတရာကို ရရန်ရှိသူ။

ပေါက်ကျော် - န / ပေါက်ကျော် / နေရာတကာတွင် ပေါက်ရောက်နှံ့စပ်သူ။ လူသိများသူ။

ပေါက်ကြား - ကြံ / ပေါက်ကျား / သိုသိပ်စွာ ထိန်းနိုင်စွမ်းမရှိ၊ ပွင့်ပေါ်သည်။

ပေါက်ကွဲ - ကြံ / ပေါက်ကွဲ / ၁။ ပွင့်အာ စဉ်ထွက်သည်။ ရုတ်တရက် မြည်ဟည်း၍ ရုန်းပွင့် ကန်ထွက်သည်။

၂။ ဒေါသစသည်ကို မထိန်းသိမ်းနိုင်ပဲ ပွင့်ထွက်သည်။

ပေါက်ချပ် - န / ပေါက်ချပ် / ၁။ ဦးခေါင်း အဆင်တန်ဆာ။ ဆံထုံးတမျိုး။ ၂။ နှီးဖြင့် ခက်ထားသော ပလိင်းယံ။

ပေါက်ခြမ်း - န / ပေါက်ချန်း / သစ်တုံးမှ ပွဲထုတ် ခွဲစိတ်ထားသော အဖုံအခြမ်း။ ထင်းခွဲခြမ်း။

ပေါက်ချွန်း - န / ပေါက်ချွန်း / တဘက်တွင် ကန်လန် အသွား၊ အခြားတဘက်တွင် အချွန် ပါရှိသော လက်ကိုင်ခိုးတပ် လက်နက်ကိရိယာ တမျိုး။

ပေါက်ကဏန်း - န / ပေါက်ကန်း / ထိဖွင့်လှစ်ရာတွင် ဆု တခုခု ရရှိမည့် မဲကျသော ထိလက်မှတ်ကဏန်း။

ပေါက်စ - န / ပေါက်စဉ် / ဖြစ်တည်စ အရွယ်။ သေးငယ်သော အရာ။

ပေါက်စီ - န / ပေါက်စီ / ဂျုံ၊ မုန့်ညက် အတွင်း၌ အဆာသွတ်၍ ပေါင်းထားသည့် မုန့်တမျိုး။ [တရုတ်]

ပေါက်စေးကျ - ကြံ / ပေါက်စေးကျ / (ပေါက်ပင်မှ ထွက်သော အစေးကဲ့သို့) စေးထန်းဖျစ်ချွဲသော အနေသို့ ရောက်ရှိသည်။ (သကြားရည်၊ သကာရည် စသည် ကျိုချက်ရာ၌ သုံးသည်။)

ပေါက်ဆား - န / ပေါက်ဆား / မြေမှုထွက်သော ဆား။

ပေါက်ဆတ်ဆတ် - ကြံဝိ / ဗောက်ဆတ်ဆတ် / ဘောက်ဆတ်ဆတ် - ကြံဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ပေါက်ဆတ်ပေါက်ဆတ် - ကြံဝိ / ဗောက်ဆတ် ဗောက်ဆတ် / ဒူးပေါင်ကို မြောက်စေလျက်။

ပေါက်ဆပ်ပြာ - န / ပေါက်ဆတ်ပြာ / ဓာတ်ဆားအဖြူပွင့်များ

ပွင့်ပေါ်နေတတ်ကာ စေးထန်းသော အရည်ရရှိစေသည့် သန့်တမျိုး။ သံဆပ်ပြာ။

ပေါက်ဈေး - န / ပေါက်ဇေး / လက်ငင်း အရောင်းအဝယ်ဖြစ်နေသော ရောင်းဈေးဝယ်ဈေး။

ပေါက်တူး - န / ပေါက်တူး / ၁၊ ပေါက်ချွန်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

၂၊ ပေါက်ပြား - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပေါက်တတ်ကရ - န / ပေါက်တတ်ကယာ / အမျိုးအမည် မခွဲခြားနိုင်အောင် ရောထွေးလွယ်လျက် စိတ်ကူးပေါက်ရာ လုပ်ကိုင်ပြောဆိုချက်မျှား။

ပေါက်နွယ် - န / ပေါက်နွယ် / ဥပမာနွယ်ပင်ပေါက်သော၊ အရွက်ပြားကြီးသည့် ဆေးဖက်ဝင်သော အပင်တမျိုး။

ပေါက်ပက်ခတ် - ကြိဝီ / ဗောက်ပက်ခတ် / မငြိမ်မသက်လှုပ်ရှားလျက်။ မတည်ငြိမ်။

ပေါက်ပေါက် - န / ပေါက်ပေါက် / ကောက်ညှင်းစပါးသို့ မဟုတ် ပြောင်းပွားစေ စသည်ကို မီးနှင့်လှော်ဖောက်သဖြင့် ပွင့်အာထွက်နေသော အရာ။

ပေါက်ပေါက်ဆုတ် - န / ပေါက်ပေါက်ဆုတ် / ပေါက်ပေါက်ပွင့်ကို ထန်းလျက်ရည်၊ သကဲ့သို့ ဆည်ဖြင့် နယ်၍ အလုံးအဆုပ် ပြုလုပ်ထားသော စားဖွယ်။

ပေါက်ပေါက်ရှာရှား - ကြိဝီ / ပေါက်ပေါက်ယာယာ / မရအရ အခက်အခဲ ကြုံပမ်းလျက်။ ဆန်းပြားစွာ ကြံစည်စိတ်ကူးလျက်။ ကြံကြံဖန်ဖန်။

ပေါက်ပန်းဈေး - ကြိဝီ / ပေါက်ပန်းဇေး / လွယ်ကူပေါများစွာ။ အကန့်အသတ် အရွေးအချယ် မရှိပဲ။

ပေါက်ပန်းဖြူ - န / ပေါက်ပန်းဖြူ / အပွင့် အဖြူ ပွင့်သော၊ အရွက်သား အခက်တို့သည် ပင်စည်ပွ ပင်စောက်တမျိုး။

ပေါက်ပြား - န / ပေါက်ပျား / ပြားသော အသွားကို အရိုးနှင့် ထောင့်ချိုး တပ်ထားသော မြေပေါက်သည့် ကိရိယာတမျိုး။ (အချို့အရပ်တွင် ပေါက်တူးဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပေါက်ပွား - ကြိ / ပေါက်ပွား / မျိုးဆက် ပြန့်သည်။ မျိုးနွယ် ဆင်းသက်သည်။

ပေါက်ဖော် - န / ပေါက်ဖော် / ၁၊ မိရင်းဘရင်းမှ ပေါက်ပွားသော သားချင်း။ ၂၊ ဆွေမျိုး။ ၃၊ တရုတ် အမျိုးသား အမျိုးသမီးများအား ရင်းနှီးစွာ ခေါ်တွင်သောအမည်။

ပေါက်ဖတ် - န / ပေါက်ဖတ် / လိပ်ပြာ ပိုးဖတ်စသော ပိုးများ၏ ဥပ ပေါက်ပွားသည့် ပိုးလောင်း။

ပေါက်ဖွား - ကြိ / ပေါက်ဖွား / ၁၊ မျိုးဆက် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဖြစ်တည်လာသည်။ ၂၊ အရင်းအမြစ်ခံမှ ပွားထွက်သည်။

ပေါက်မဲ - န / ပေါက်မဲ / ကံစမ်းမှုခွက်ရာတွင် အောင်ဆုတံစုံတရာကို ဖော်ညွှန်းထားသည့် အမှတ်အသား။

ပေါက်မြောက် - ကြိ / ပေါက်မျောက် / တစုံတရာသော အတိုင်း အတားသို့ အောင်မြင်စွာရောက်ရှိသည်။ ထိရောက်အောင် မြင်သည်။

ပေါက်ရောက် - ကြိ / ပေါက်ယောက် / ၁၊ တစုံတရာသော

အတိုင်းအတာသို့ ထိခိုက်သည်။ ၂၊ ခရီးတွင်ကျယ်သည်။ ၃၊ အရာရာနှစ်စပ်သည်။

ပေါက်ရောက် - ကြိ / ပေါက်ယောက် / အပင် ပေါ်ထွက်သည်။

ပေါက်လောက်ညှီ - န / ဗောက်လောက်ညှီ / ဗောက်လောက်ညှီ - န၊ ချ။

ပေါက်လွှတ်ပဲစား - ကြိဝီ / ပေါက်လွှတ်ပဲစား / အထိန်းအကွပ် မရှိပဲ စိတ်ထင်ရာအားဖြင့်။

ပေါက်သောက် - ကြိဝီ / ဗောက်သောက် / အစီအစဉ် စနစ်မရှိ အလျဉ်းသင့်သလို ရောနှောလျက်။

- နဝီ / ဗောက်သောက် / အစီအစဉ် စနစ်မရှိသော။

အမျိုးမျိုးအထွေထွေ ရောနှောသော။

ပေါက်ရဝသမျှ - န / ပေါက်ရခွာဝသမျှ / စွတ်စိုစေလိုသူကို စွတ်စိုစေ၍ မစွတ်စိုစေလိုသူကို မစွတ်စိုစေသော ကွက်ကြားမိုး။ [ပ]

ပိုက်

ပိုက် - ကြိ / ပိုက် / ၁၊ ရင်နှုတ်မှောက်၍ ထိန်းပွေ့ ကိုင်ထားသည်။ ၂၊ (ခါးပိုက်တွင်) ထပ်ပိုးသည်။ ၃၊ ချွေလျော်သည်။ (ကိန်းပိုက်၊ ပျော်ပိုက်၊ နေပိုက်၊ ခွင်ပိုက် စသည် အသုံးရှိသည်။) ၄၊ သိမ်းသွင်း မှတ်ယူသည်။ ရခိုသည်။ (နှုတ်ပိုက်၊ သဘောပိုက်ဟူ၍ အသုံးရှိသည်။)

ပိုက် - န / ပိုက် / ၁၊ သားငါး စသည် အုပ်ဖမ်းရန် ချည်စသော အမျှင်တမျိုးမျိုးဖြင့် အကွက်ဖော်ထိုးထားသော ကွန်ရက်။ ၂၊ ဆံထိုးအုပ်သော ကွက်ကြားအအုပ်။ ၃၊ ဘော်လီဘော၊ ကြက်တောင် စသော ကစားပွဲ၌ ကွင်းလယ်တွင် ကန်သော အတာအဆီး။ ၄၊ ချည်သွယ် စသည်ဖြင့် ကွန်ကွက်ထိုးတပ် ဆွဲထားသော ထည်စရာ။

ပိုက် - န / ပိုက် / ခိုက် - န၊ ၁၊ ၂၊ ချ။

ပိုက် - န / ပိုက် / ပြန်ချောင်း။ [လိပ်]

ပိုက်ကနား - န / ပိုက်ကနား / သားငါး စသည်ကို ကာဆီးစာနဲ့ တားရံ၍ တန်းချည်ထားသည့် ပိုက်တမျိုး။

ပိုက်ကား - န / ပိုက်ကား / တလက်မ၏ ၆ ပုံ တပုံခန့်အရွယ်ရှိသော ပုံနှိပ်စာလုံး။ ၁၂ ပွိုင်အရွယ်။ (၁ ပွိုင် = ၁၀၁၇ လက်မ။) [လိပ်]

ပိုက်ကျူး - န / ပိုက်ကျူး / စက္ကူဖဲချပ်ချည်တမျိုးဖြင့် ကစားရသည့် လောင်းကစားတမျိုး။ (အမျှားအားဖြင့် တရုတ်အမျိုးသားများကစားလေ့ရှိသည်။) [တရုတ်]

ပိုက်ကွက် - န / ပိုက်ကွက် / နှစ်ထောင့် သွယ်ချွန်းသော လေးထောင့်ကွက်ပုံစံ။ ဆန့်ငါးမကင်းပုံ။

ပိုက်ကွန် - န / ပိုက်ကွန် / ပိုက် - န၊ ၁၊ နှင့်အတူတူ။

ပိုက်ချ - ကြိ / ပိုက်ချာ / ငါးဖမ်းရန် ပိုက်ကို ရေအောက်တွင် ချထားသည်။

ပိုက်ခြေတို - န / ပိုက်ချီဒို / ရေတပ် ရေပြန့်တွင် ငါးဖမ်းသော အလျား အတောင်သုံးရာကျော်၊ စောက် ဆယ်တောင်ရှိ၍

သစ်သားချပ်ပြားပေးများတပ်ပြီး၊ ဆောက်ခြေတွင် ခဲများ၊
အိတ်များပါရှိသော ဆွဲပိုက်တမျိုး။

ပိုက်စိပ်တိုက် - ကြို / ပိုက်စိတ်တိုက် / ၁။ အကွက်စိပ်သော
ပိုက်ဖြင့် ငါးအကောင်သေးငယ်မကျန် ပါအောင် ဆွဲယူသည်။
၂။ [ဥပစာ] အသေးစိတ်စုစမ်း၍ မလွတ်မကျန်အောင် အနှံ့
အပြား ရွာဖွေသည်။

- ကြိဝိ / ပိုက်စိတ်တိုက် / အနှံ့အပြားအားဖြင့်။

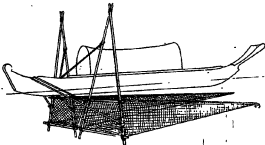
ပိုက်ဆံ - န / ပိုက်ဆန် / ပိုက်ဆတ် / ထောင်းဝယ်ရာတွင် တန်ဖိုး
သတ်မှတ်သုံးစွဲသောအရာ။ ငွေ။ [ဟိန္ဒူ]

ပိုက်ဆန် - န / ပိုက်ဆန် / အခေါက်ခွံမှ လျှော်မျှင် ထုတ်ယူရရှိ
သော အပင်တမျိုး။ [ဟိန္ဒူ]

ပိုက်ဆန်ချည် - န / ပိုက်ဆန်ရို / ပိုက်ဆန် လျှော်မျှင်ဖြင့်
ကျစ်ထားသောချည်။

ပိုက်ဆိုး - ကြို / ပိုက်ဆိုး / ပိုက်ဖြစ်လာအောင် ချည် စသော
အမျှင်တမျိုးမျိုးဖြင့် ထုံးစံ ဂုဏ်လုပ်သည်။

ပိုက်ပမင်း - န / ပိုက်ပမင်း / ရေမီး မျက်နှာပြင် အပေါ်ယံ၌
ပိုက်ဝ ထား၍ ထောင်လေ့ရှိသော ငါးပမ်းပိုက်အိတ်တမျိုး။

ပိုက်ပမင်း

ပိုက်ပဝန်း - န / ပိုက်ပဝန်း / ပိုက်ပဝင်း / ရေလယ်သောင်း၊ ကမ်း
စပ်တို့တွင် ရေတက်၌ ပါလာလေ့ရှိသောငါးမျိုး၊ ထောင်
ပမ်းရန် ဝါးခြမ်းထဲရှိဖြင့် ဆင်ခြေလျှော့ဘလျှောက် ဝင်းခတ်
ချထားသော ကိရိယာ။ (မြစ်ကွင်း၊ ခြံလှေ စသည့်မြင့်လည်း
ခေါ်သည်။)

ပိုက်ပမင်း

ပိုက်မင်းသား - န / ပိုက်မင်းသား / ပင်လယ်တွင်း၌ ငါးပမ်း
သည့် မျှားချိတ်များ တပ်ဆင်ထားသော ပိုက်တမျိုး။

ပိုက်လကွင်း - န / ပိုက်လကွင်း /
တောင် လေးထောင်ကို
ကြက်ခြေခတ်ကြိမ်တန်းချည်၍
မောင်းဆင်ကာ ရေထဲ၌နှစ်ချည်
ဖော်ချည်ပြုလုပ်၍ ငါးပမ်းရ
သော ကိရိယာတမျိုး။

ပိုက်လကွင်း

ပိုက်လုံး - န / ပိုက်လုံး / လုံးဝန်းသော ပြွန်ချောင်း။

ပိုက်ဝမ်းပူ - န / ပိုက်ဝန်းပူ / အလယ်တွင် အိတ်သဖွယ် ဝမ်းပူ
အောင်ပြုလုပ်၍ ပိုက်အလယ်မှစ၍ချကာ ဘေးအဖျားစွန့်
နှစ်ဘက် ဝန်းပတ်စီသောအခါ ဆွဲယူရသည့် ဆွဲပိုက်ကြီး
တမျိုး။

ပိုက်သမား - န / ပိုက်သမား / ပိုက်ကွန်ဖြင့် အလုပ်လုပ်သော
ရေလုပ်သား။

ပုဂ်

ပုဂ္ဂလခိဋ္ဌာန် - ကြိဝိ / ပုဂ္ဂလကလ္ပာစိတ်ထန် / တဦးဦးအား၊ ဦးတည်
ရည်ရွယ်လျက်။ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲဖြင့်။ [ပါ]

ပုဂ္ဂလနာမိစား - န / ပုဂ္ဂလကလ္ပာနာမိစား / ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်အစား
သုံးသော နာမိစားပုဒ်။ (ကျွန်ုပ်၊ သူ၊ သင် စသည်။)

ပုဂ္ဂလိက - နဝိ / ပုဂ္ဂလိကိက / ပုဂ္ဂိုလ် တဦး ဟုယောက်နှင့်
သက်ဆိုင်သော။ [ပါ]

ပုဂ္ဂလိကပိုင် - န / ပုဂ္ဂလိကိကပိုင် / ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး သို့မဟုတ်
သီးခြားပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ။

ပုဂ္ဂိုလ် - န / ပုဂ္ဂိုလ် / ၁။ လူ။ သတ္တဝါ။ ၂။ လေးစားအပ်
သောသူ။ [ပါ]

ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ - န / ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ / ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်မကြည့်ပဲလွတ်စွာယောက်ကို
စွဲလမ်းစွာ သတ်မှတ်ရည်ညွှန်း၍ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်မှု။

ပင်

ပင် - စည်း / ပင် / ၁။ မတ်ရပ်စိုက်ထောင်သောအရာနှင့် အ
လျားရှည်သွယ်သောအရာတို့ကို ရေတွက်ရာတွင် သုံးသော
ကားလုံး။ (သစ်တပင်၊ တိုင်သုံးပင်၊ ဆံတပင်၊ ချည်နှစ်ပင်
စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂။ ဆိုလိုရာပုဒ်အနက်ကို အခြား
တပါးသောပုဒ်အနက်တို့ထက် ပိုမိုလေးနက် ထင်ရှားစေရန်
သုံးသော စကားလုံး။ “ဥပတိဿ၊ ငါကား အသစ်ပင် ရဟန်း
ပြုပါသည်။” ပါရာ။ ၁၃။ ၃။ ဖြစ်ကြိယာအစားသုံးသော
ကားလုံး။ “ပညိန္ဒြဟူသည်လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိပင်။” စာ၊
တ။ ၆၉။

ပင်ကို - န / ပင်ကို / မူလအခြေ။ မူရင်း။

- နဝိ / ပင်ကို / မူရင်းဖြစ်သော။ အခြေခံဖြစ်သော။

- ကြိဝိ / ပင်ကို / မူရင်းအားဖြင့်။ အခြေခံအားဖြင့်။

ပင်ကိုဉာဏ် - န / ပင်ကိုဉာဏ် / မူရင်းစိတ်အသိ။ ပဋိသန္ဓေဉာဏ်။

ပင်ကိုသတ္တိ - န / ပင်ကိုသတ်တိ / မူရင်းစွဲအားအစွမ်း။

ပင်ကိုယ် - န / ပင်ကို / ပင်ကို - န၊ ရှ။

ပင်ကျနေကျော် - န / ပင်ကျနေကျော် / နံနက်ဆယ်နာရီခန့်တွင်
ထန်းပင်ပေါ်မှ မြူအိုးချ၍ အရိပ်တွင် နေစောင်းအောင်
တည်ထားသော ထန်းရည်ခါး။

ပင်ကျရည် - န / ပင်ဂျာယေ / ထန်းပင်ပေါ်၌ မြူအိုးထဲသို့ ကျလျင်ကျချင်း အချဉ်ပေါက်ပြီးသော ထန်းရည်။

ပင်ကျော်ပင်ချ - န / ပင်ကျော်ပင်ဂျာ / ယက်ကန်း တွင် ဖောက်ချည်က တိုင်ချည်ကို တပင်အထက်၊ တပင်အောက် ထား၍ ရက်သည့်ရက်နည်း။

ပင်ကျပ်နုတ် - ကြို / ပင်ဂျာနုတ် / ခါသစ်တောတွင်သစ်ပင်ကြီး များ အရွယ်ကြီးရင့် ကားစွင့်လာရာ၌ လွတ်လပ်စွာ ကြီးပွား ခွင့်ရအောင် အပင်ကြားရှိ ပင်သေးပင်ငယ်များကို ခုတ်ထွင် သင်းသတ်ထုတ်ယူသည်။ ။ အပင်များအကြားရှိ အလိုအပ် သောအပင်များကို နုတ်ယူပယ်ရှင်းပစ်သည်။

ပင်ကြေ - န / ပင်ဂျေ / အပင်ပေါ်တွင်မှည့်၍ အလိုအလျောက် ကြွေကျသောအသီး။

ပင်စောက် - န / ပင်ဇောက် / ပင်စည်ဖြင့်သော သစ်ပင်အမျိုး အစား။

ပင်စင် - န / ပင်စင် / ပင်စင် / ခါ အစိုးရအမှုကို ထမ်းဆောင်ပြီး နောက် အခွင့်ပြုချက်အရ အလုပ်မှ အနားယူခြင်း။ ။ အလုပ်မှ အနားယူရာတွင် ရရှိခံစားရသည့် လစာခိုကွာ။ [လိပ်]

ပင်စင်စား - န / ပင်စင်စား / ပင်စင်ခံစားနေသူ။

ပင်စင်ရိက္ခာ - န / ပင်စင်ရိတ်ခါ / အလုပ်မှ အငြိမ်းစား အနား ယူပြီးသည့်အခါမှစ၍ ခံစားခွင့်ရှိသော ငွေကြေးအထောက် အပံ့။

ပင်စည် - န / ပင်ဇီ / သစ်ပင်၏ကိုယ်ထည် ပင်လုံး။

ပင်စိမ်း - န / ပင်စိန်း / အရွက်မှာ ဆေးဖက်ဝင်၍ ဟင်းခတ် အ ငွှေးအကြွင်းအမြစ် အသားပြုသော၊ အနံ့မြင်းသည့် အပင်ငယ် တမျိုး။ (ကုလားပင်စိမ်း၊ မြန်မာပင်စိမ်း၊ ပင်စိမ်းရိုင်းဟူ၍ ရှိသည်။)

ပင်တရော် - န / ပင်တယော် / အချို့ရည် ရှိသော အခေါက်ကို ခေါင်းလျှော်ရာ၌ အသုံးပြုရသည့် ပင်စောက်သစ်ပင်၏ အခွံ လျှော်။ (နွယ်တရော်နှင့် ခွဲခြားခေါ်ဆိုသည်။)

ပင်တိုင် - ကြိတ် / ပင်ဒိုင် / အစဉ်အမြဲ ထာဝစဉ်။

- န / ပင်ဒိုင် / အမြဲတစေ တဦးတည်း သီးသန့်တာဝန် ယူ ဆောင်ရွက်ရသူ။ တပင်တိုင်။

ပင်တိုင်ဆောင်းပီးရှင် - န / ပင်ဒိုင်ဆောင်းဗားယုင် / သတင်း စာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် အလှည့်အတိုင်း အမြဲရေးသား သူ။

ပင်တိုင်ဟင်း - န / ပင်ဒိုင်ဟင်း / ခါ အမြဲတမ်းလို ချက်ပြုတ် စားသောက်နေကျ ဟင်းအမျိုးအစား။ ။ အခြေခံ အားဖြ ချ် စားသောက်ရမည့်ဟင်းပွဲ။

ပင်ထောင် - န / ပင်ဒေါင် / ခါ မတ်မတ်စိုက်ထောင်၍ ပေါက် နေတတ်သော အပင်အမျိုးအစား။ ။ စပါး၊ မြေပဲ စသည် အပင်ပေါက်ခါစ။

ပင်ထောင်ချေး - ကြို / ပင်ဒေါင်ချီး / ကောက်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့်ကာလတွင် နောင်သီးနှံထွက်ရှိသည့်အခါ သီးနှံကို ကြို တင်သတ်မှတ်သည့် တန်းဖိုးအတိုင်း တွက်ချက်ပေးဆပ်ရန်

သို့မဟုတ် မူလချေးရင်းအတိုင်း ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် ကတိ ဝန်ခံချက်ဖြင့် ငွေထုတ်ချေးသည်။

- န / ပင်ဒေါင်ဂျီး / ယင်းသို့ ထုတ်ချေးသောငွေ။

ပင်ထောင်စရိတ် - န / ပင်ဒေါင်ဇယိတ် / ကောက်ပဲသီးနှံမပေါ်မီ အစိုးရက တောင်သူလယ်သမားတို့အား ကြိုတင်ထုတ်ပေး သော စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်ချေးငွေ။

ပင်ထောင်တိုး - န / ပင်ဒေါင်တိုး / ကောက်ပဲသီးနှံ စိုက်ချိန်တွင် ငွေထုတ်ချေး၍ သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရာ၌ မူရင်းချေးငွေထက် ပိုမိုပေးဆပ်ရသော တန်ဖိုး။

ပင်ထောင်ရိတ် - ကြို / ပင်ဒေါင်ယိတ် / ကောက်ပဲ စသည်များ ကို ထောင်လျက်အနေတွင် ရိတ်ဖြတ်သည်။

ပင်ထွက် - န / ပင်ဒွက် / ခါ အပင်မှရရှိသောပစ္စည်း။ ။ အပင် မှရရှိသော သေရည်။ ပါ၊ ထန်းပင်ငယ်။

ပင်ထွက် - န / ပင်ဒွက် / ပင်ကိုအရင်းခံ။ “ယုက်ထွေးရာရာ၊ စုစာမဖက်၊ ပင်ထွက်စင်စစ်၊ ပင်ရင့်သတ်လတ်။” ဟံချပ်။ ဘဉ္စ။

- နဝိ / ပင်ဒွက် / ပင်ကို ပကတိဖြစ်သော။ “ပင်ထွက် ဘက်ဖြင့် အမြန်စီရေး။” ပညာ၊ ဘ။ ၇။

- ကြိဝိ / ပင်ဒွက် / ပင်ကိုအားဖြင့်။ “ဆရာမသင်ပင်ထွက် ဖြစ်သော၊ ရှင်တော်ဘုရားသည်။” အဋ္ဌ၊ တ။ ၂၄၆။

ပင်ထွက်ပစ္စည်း - န / ပင်ဒွက်ပျစ်စီး / အပင်မှ ထွက်ရှိသော ပစ္စည်း။

ပင်နယန် - န / ပင်နယန် / ပိနယန် / စက်ယန္တရားတို့တွင် လည်စေ သော၊ အချက်အချာဖြစ်သည့် ခွေးသွားစိပ် ပါစား။ [လိပ်]

ပင်နီ - န / ပင်နီ / နဂိုအုန်းခွံရောင်ရှိသောခါ။ ယင်းခါမှထုတ် လုပ်သည့်ချည်နှင့်ရက်လုပ်သောအထည်။ ယင်းအရောင် ဆိုး ၍ ရက်လုပ်ထားသောအထည်။

ပင်နီဆီလင် - န / ပင်နီဆီလင် / အလွန်သေးငယ်သော ရောဂါ ပိုးမျိုးများစွာကိုတိုက်ဖျက်နိုင်စွမ်းရှိသောပဋိဇီဝဆေးတမျိုး။ [လိပ်]

ပင်ပေါင် - န / ပင်ပေါင် / ကစားသူနှစ်ဘက် စားပွဲထိပ် တဘက်စီ တွင် နေရာယူ၍ ကော်ဘောလုံးငယ်ကို ရိုက်တံဖြင့် စားဆွဲ အလယ်၌ ဝိုက်တန်းကို ကျော်ဖြတ် ရိုက်ပို့ကစားရသော ကစားနည်း။ (တရုတ်)။

ပင်ပန်း - ကြို / ပင်ပန်း / ကိုယ်စိတ် နှမ်းနယ်သည်။

ပင်ပျပ် - န / ပင်ပျပ် / အတန်အသင့်သာဖြင့်သော အပင်မျိုး။ (တရုတ်ကစားပင်၊ ပန်းအိပ်ပွားလှပင် စသောအပင်မျိုး။)

ပင်ပွား - န / ပင်ပွား / ကုလားပင်စိမ်းပင်၏ အစေ့။ (ရေစိမ် လိုက်သောအခါ အစေ့အပေါ်ယံရှိ အမြွေးများ ကြွေပောင်း လာသည်။ အဖျော်များတွင် ထည့်သွင်းစားသုံးသည်။)

ပင်ဖြူ - န / ပင်ဖြူ / ဝါချည်ဖြူနှင့် ရက်လုပ်ထားသော ဖျင်။

ပင်ဖြတ်ပိုး - န / ပင်ဖြတ်ပိုး / ကောက်ပဲသီးနှံပင်များကို အပင် ရိုးတွင်းမှမနေ၍ ဖျက်ခင်းတတ်သော ပိုးမွှားတမျိုး။

ပင်မ - န / ပင်မာ / ခါ ပင်စည်။ ကိုင်းစွယ်တက်ပွားမဟုတ်သော မူလအပင်။ ။ အခြေခံအရင်းမူလ။

ပင်မညွှန် - န / ပင်မ / အပင်ပေါ်တွင် သဘာဝ အလျောက် မှည့်သော သစ်သီး။

ပင်မညွှန် - န / ပင်မ / လုံးဝိုင်း၍ အတွင်း၌ အနံ့ကောင်းမွန်သော အပင်နှင့် အရည်ပါရှိသော အသီးများသီးသည့် စင်တင် နှယ်ပင်တမျိုး။ (အဖျော်၍ လုပ်စားသုံးသည်။)

ပင်ရင်း - နဝိ / ပင်ယင်း / ၁၊ အစုအစည်း အခြေစိုက်ရာဖြစ်သော။ ၂၊ အခြေခံမူလ ဖြစ်သော။ ၃၊ မူလ၊ ထုတ်လုပ်ရောင်းချရာ ဖြစ်သော။

ပင်ရင်း - န / ပင်ယင်း / သစ်ပင်၏ ခြေရင်းပိုင်း။

ပင်လောင်း - န / ပင်လောင်း / အစေ့မှ အပင်ဖြစ်ရန် ပေါ်ထွက် လာသော ရှေးဦး အရွက်ထွက်စ အပင်ပေါက်။

ပင်လိမ် - ကြိဝိ / ပင်လိန် / ကြီး၊ ချည်မျှင်၊ လွန်၊ နှယ်စသည် တို့ကို တပင်ထက်ပို၍ ယှက်လိမ်လျက်။

- န / ပင်လိန် / ယင်းသို့ ယှက်လိမ်ထားသည့်ကျစ်ကြိုး။ (သုံးပင်လိမ်၊ လေးပင်လိမ် စသည့် အသုံးရှိသည်။)

ပင်လုံးကျွတ် - ကြိဝိ / ပင်လုံးကျွတ် / တပင်လုံး အပျံ့အနှံ့၊ တပင်လုံး အကုန်အစင်။

ပင်လယ် - န / ပင်လယ် / ကြီးမား ကျယ်ပြန့်သော ဆားငန် ရေပြင်။

ပင်လယ်ကသစ် - န / ပင်လယ်ကသစ် / ပင်လယ်ကမ်းနားရှိ သစ်တော များတွင် ပေါက်လေ့ ရှိသော၊ အပွင့်လည်းနု၊ ဆူးလည်းရှိသည့် ပင်စောက်တမျိုး။

ပင်လယ်ကူး - ကြိ / ပင်လယ်ကူး / မြင်း စသည်ကို သင်းကွပ် သည်။

ပင်လယ်ကူး - န / ပင်လယ်ကူး / (ဥပစာ) (ပိဋကတ်စာပေ၌) တကက်ကမ်းပေတတ်မြောက်သူ။ “နိကာယဝါသီနိ၊ ပင်လယ် ကူးဖြစ်သော မောင်းတောင်ဆရာကြီး။” ကဝိဒီ၊ ၃၀၈။

ပင်လယ်ကူး - န / ပင်လယ်ကူး / စိပ်ပုတ်တွင်ကြီးနှစ်စ ပေါင်းကူး စုသွင်းသော ပုတ်ခေါင်း။

ပင်လယ်ကျောက်ပွင့် - န / ပင်လယ်ကျောက်ပွင့် / ပင်လယ်တွင်း ကျောက်ဆောင်တို့၌ ပေါက်ရောက်လေ့ရှိသော ရေမှော်ပင် တမျိုး။

ပင်လယ်ကြမ်းပြင် - န / ပင်လယ်ကြမ်းပြင် / ပင်လယ်ရေအောက် ခြေရှိ အပြင်။

ပင်လယ်ကျွေ - န / ပင်လယ်ကျွေ / အရပ် သုံးမျက်နှာ နီးပါး ကုန်းမြေပတ်ဝိုက်ထားသော ပင်လယ်ပြင်။

ပင်လယ်ခူး - န / ပင်လယ်ခူး / ပင်လယ်ထဲတွင် ကျက်စားသည့်၊ အရောင်အမျိုးမျိုးရှိ၍ ချွဲကျိသော သတ္တဝါတမျိုး။

ပင်လယ်ငါး - န / ပင်လယ်ငါး / ရေနံတွင် ကျက်စားနေထိုင် လေ့ရှိသော ငါးအမျိုးမျိုး။

ပင်လယ်စုန်း - န / ပင်လယ်စုန်း / ပင်လယ်စပ်၌ ညဉ့်အခါတွင် ရေ၌မြင့်ရတတ်သော၊ အရောင်လင်းလက်သည့်အရာ။

ပင်လယ်တိမ် - န / ပင်လယ်တိမ် / ကမ်းစပ်အနီးအပါး တိမ်သော ပင်လယ်စပ်။ အနက် ပေ ၆၀၀ ထက်မပိုသော ပင်လယ်ပြင် ခုဒသ။

ပင်လယ်အမြ - န / ပင်လယ်အမြ / ပင်လယ်ထဲတွင် လှည့်လည် ကာ လေ့သဘောများကို တိုက်ခိုက်လှယ်ကိ၍ အသက်မွေး သူ။

ပင်လယ်ပျံလွှား - န / ပင်လယ်ပျံလွှား / တနှစ်ပတ်လုံး တနေ့ ထူထွက်သော စွဲမြဲနေထိုင်၍ အသိုက်ပြုလုပ်ပေါက်ဖွားတတ် သော ဇီဝဇေးခေါ် ငှက်တမျိုး။

ပင်လယ်ပျံ - န / ပင်လယ်ပျံ / ပင်လယ်ရေထဲတွင် နေထိုင်လေ့ ရှိသော ကိုယ်လုံး ချောမြေ့သည့် အသားစား သတ္တဝါ တမျိုး။

ပင်လယ်ရေမြုပ် - န / ပင်လယ်ရေမြုပ် / ရေမြုပ် - န၊ ၃၊ နှင့် အတူတူ။

ပင်လယ်ပုပ်ခြား - န / ပင်လယ်ပုပ်ခြား / ၁၊ ပင်လယ်ခြားသော ဟရပ်တကျေးဒေသ။ ၂၊ (ဥပစာ) နိုင်ငံခြား။

ပင်လယ်လက်ကြား - န / ပင်လယ်လက်ကြား / ကျွန်းဆက်၊ ကျွန်းမြောင်တို့၏ အကြားတွင် သွယ်မြောင် တည်ရှိသော ကျဉ်းမြောင်းသည့်ပင်လယ်ပြင်။ ပင်လယ်ရေပြင်ကြီးနှစ်ရပ်ကို ဆက်စပ်နေသည့် ပင်လယ်ကျဉ်း။

ပင်လယ်ဝ - န / ပင်လယ်ဝ / ပင်လယ်ပြင်သို့ စီးဝင်သော မြစ်ပေါက်။ ပင်လယ်ပြင်နှင့်ဆက်စပ်နေသော မြစ်ပေါက်ဝ။

ပင်လယ်ဝေ - ကြိ / ပင်လယ်ဝေ / (ဥပစာ) များပြားသည်။

ပင်လယ်ဟိန်း - ကြိ / ပင်လယ်ဟိန်း / အဝေပင်လယ်ပြင်မှ လှိုင်းလေတို့၏ လှုပ်ရှားတကြည့် ပြင်းထန်စွာ မြည်လာသည်။

ပင်လယ်အလျောက်နာ - န / ပင်လယ်အလျောက်နာ / ဝမ်း ခေါင်း၌ မခံမရပ်နိုင်အောင် ထိုးကျင့်ရစ်နှာ၍ ဝမ်းသက်သော ဝေဒနာ။ (ပင်လယ်အလိမ်နာဟုလည်းခေါ်သည်။ အထက်လှန် အောက်လျော့ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပင်လယ်အော် - န / ပင်လယ်အော် / ကမ်းကျွေ ဝန်းကျင်ရှိ ပင်လယ်ပြင်။

ပင်လယ်ရိတ် - ကြိ / ပင်လယ်ရိတ် / ကောက်စင်များကို ဝါးလုံးနှင့် မိလုံပြီးမှ တံစပ်ဖြင့်ကော်၍ ရိတ်ဖြတ်သည်။

ပင်သား - န / ပင်သား / ဆည် ရေတံခါးစောင့်သော အမှုထမ်း။

ပင်အပ် - န / ပင်အပ် / ထိပ်ဖူးပါသောတဘက်ချွန်အပ်။ [လိပ်]

ပင်

ပင် - ကြိ / ပင် / ၁၊ မြင့်တင်သည်။ ၂၊ အောက်မှဆင့်ခံသည်။

“အက္ခရာပဋိရစ်၊ တလစ်ပုစိမ္မ၊ ယွင်းသွေလစ်ဟင်းခြင်းမရှိစေ ရန်” မနော၊ နိဝါန်း(ထ)။ ၃၊ ချီးမြှောက်သည်။ ကြီးမြင့် သေသည်။ “မြင့်မည်မည်မည်၊ မြောက်စားမည်ဟု။” နာနာ* ၁၀၈။ ၄၊ တစ်စည်း၏ထက်ကို ပိုက်ချီးမြှောက်ပြောဆိုသည်။

၅၊ အရှိန်အဟုန် တိုးအောင် အထောက်အကူ ပြုသည်။ “ပြင်သစ် အရေးတော်ပုံမီးကို လေပင်၍ ပေးနေလေသည်။”

ပြည်အာ၊ ပ။ ၅၃။

ပင် - ကြိ / ပင် / ကြွေရောက်လာရန် ရှိသောစွာပန်ကြားသည်။

ပင်ကူ - န / ပင်ကူ / မိမိ၏အမျှင်ကို အိမ်ပို့၍ နေထိုင်တတ်သော
ခြေရွတ်ချောင်းရှိ ပိုးစားသတ္တဝါ။
ပင်ကူဆွဲမျှ - န / ပင်ကူဆွဲမျှ / ပင်ကူအိမ်တွင် တွဲလျားကျလျက်
သေနေသော ပင်ကူခြောက်။
ပင်ကူနီ - န / ပင်ကူနီ / နှင်းဆီပင်မျှားတွင် ကျရောက်တတ်သော
အန်ရောင်ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။
ပင်ကူမျှင် - န / ပင်ကူမျှင် / ပိုးကောင်ပမ်းရန်နှင့် တွယ်နေရန်အိမ်
ရပ်ပို့ သည့် ပင်ကူ၏ ကိုယ်မှထွက်သော အမျှင်စေး။
ပင်ကူအိမ် - န / ပင်ကူအိမ် / ခါ ပင်ကူမျှင်မျှားကို ရပ်ဖို့ ထားသော
တောင်ချောက်သဖွယ် အမျှင်သိုက်။ ၂၊ [ဥပစာ]
ရှုပ်ထွေးသောအရာ။
ပင်ကန် - န / ပင်ကန် / ပါးကန် - န။ နှင့် အတူတူ။
ပင်မိတ် - ကြို / ပင်မိတ် / ပင် - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။
ပင်ဆဲသနီ - န / ပင်ဆဲသနီ / အလျှူချေရန် သီးသန့် ရည်ရွယ်၍
ပင်မိတ်ခြင်းခံရသော ရဟန်း။
ပင်သက် - န / ပင်သက် / အသက်ရှူထွက် ဝအောင်ရှိုက်၍
မရှူပဲ ဝင်ထွက်ရုံမျှသာ ရှူသော ဝင်သက်ထွက်သက်။
ပင်အား - န / ပင်အား / အထက်သို့ တွန်းမြှောက်နိုင်စွမ်းသော
အား။

ပင်း

ပင်း - ကြို / ပင်း / အကြားအာရုံ ကင်းပြတ်သည်။
ပင်း - ကြို / ပင်း / ဆို ကျပ် သိပ်သည်းစေသည်။ ထပ်ဖြည့်
သိပ်သည်းသည်။ “ဒွိလျင်ကားသပ်၊ ခိုင်လျင်ထပ်၊ ကြပ်လျင်
သပ်ပင်း ဘယ်သို့နည်း။” စွယ်၊ ပ* ၅၁၇။
ပင်း - ကြို / ပင်း / တဘက်ဘက်သို့ ငဲ့ညှာလိုက်လျောသည်။
တဘက်ဘက်သို့ လိုက်ပါပူးပေါင်းသည်။
ပင်းပိတ် - နှိပ် / ဝင်းပိတ် / ဗင်းပိတ် / အခေါင်းအပေါက်မရှိ
သော။ “ပင်းပိတ်ဝါးကို တောင်ထူးပြုလုပ်ရသည်။”
ပင်းမင်း - န / ပင်းမင်း / အဝတ်လျှော်ဖွပ်ဆေးဆိုး စသည့် လုပ်
ငန်း လုပ်ဆောင်သူ။ [လိပ်]

ပေါင်

ပေါင် - ကြို / ပေါင် / ငွေချေးယူသည့်အခါ ပစ္စည်းဥစ္စာ တစုံ
တရာကို အာမခံသွင်းအပ်ထားသည်။
ပေါင် - ကြို / ပေါင် / မြှောင်စပ်သည်။ အတူတကွ ရှိစေသည်။
“သစ်ရွက် ဝါးကို မပေါင်ပြီဆိုက်သကဲ့သို့။” အက်မီ၊ ၁၂၄။
ပေါင် - န / ပေါင် / ကိုယ်ခန္ဓာရှိ ခြေထောက်အရင်းပိုင်း။
ပေါင် - န / ပေါင် / ခါ၊ အောင် - န၊ ၁၊ ၅။ ၂၊ အောင် - န၊
၂၊ ၅။
ပေါင် - န / ပေါင် / အောင် - န၊ ၅။

ပေါင် - န / ပေါင် / မြိတ်သျှောင်နိုင်သုံးငွေ။ [လိပ်]
ပေါင် - န / ပေါင် / ခါ၊ ၁၊ အောင်စရိ အလေးချိန်။ (၂၇-၇)
ကျပ်သားနှင့် ညီမျှသည်။ ၂၊ လေဝီအား၊ မီးအပူရှိန် စသည်
ကို တိုင်တားသောပမာဏ။ [လိပ်]
ပေါင် - စည်း / ပေါင် / မပါသော ကြံယူ၏ အဆုံးသတ်စကား
လုံးတမျိုး။ “ဟယ်...ငါနိမ့်ဆိုင်ပေါင်။” ကန်အင်း၊ ၁၈။
ပေါင်ချိန် - န / ပေါင်ချိန် / ခါ၊ ပေါင်နှင့် ပေါင်၏အစိတ်အပိုင်းကို
စံတား၍ ချိန်တွယ်သော အလေးချိန်။ ၂၊ ပေါင်အလေးပြင်
ချိန်သောက်သိသာ။
ပေါင်ခြံ - န / ပေါင်လျန် / ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ပေါင်နှစ်ဘက်၏ အရင်း
အတွင်းပိုင်း။
ပေါင်ခွံ - န / ပေါင်ခွံ / ကွေးခွေထားသော ပေါင်ရင်းတဝိုက်
နေရာ။
ပေါင်တံထိုး - ကြိပ် / ပေါင်အန်ထိုး / ပေါင်နှစ်ဘက်နှင့် ညှပ်
လျက်။ “သစ်ပင်ကို ပေါင်တံထိုးတက်သည်။”
ပေါင်တုတ် - န / ပေါင်တုတ် / အမွေးအတောင်ညှိ၍ မျက်လုံး
ဝါသော ငှက်ငယ်တမျိုး။ (ရေလွှမ်းသော မြက်ခင်းချိုဖုတ်
ကိုင်းတောများတွင် ကျက်စားတတ်သည်။)
ပေါင်တွင်းကြော - န / ပေါင်ခွံကြော / ပေါင်၏ အတွင်းပိုင်း
ရှိ အကြော။
ပေါင်ခါးမုန့် - န / ပေါင်ခါးမုန့် / မျက်နှာ ကိုယ်တို့ကို လိမ်းခြယ်
သောအမှုန်။ ပေါင်ခါး။ [လိပ်]
ပေါင်နု - ကြို / ပေါင်နု / ပေါင် - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။
ပေါင်ပု - န / ပေါင်ပု / ဆီရွက်သဏ္ဌာန် အရွက်ရှိပြီး မှည့်လျှင်
မည်းနက်၍ အရသာချိုသော ကုလားပဲစေ့ခွံအရွယ်ရှိ အသီး
သီးသည် ဆေးကုစင် နှယ်ယောင် ပင်ယောင် တမျိုး။
(သကြားရေစင်ပင်ဟုလည်းခေါ်သည်။ ပေါင်ပုဟုလည်း ခေါ်
သည်။)
ပေါင်မိုးခွံ - ကြို / ပေါင်မိုးခွံ / ပေါင်ရင်း၊ ပေါင်ခြံရှိ အကျိတ်
ရောင်သည်။ (ပေါင်မိုးခွံသည်ဟုလည်း သုံးသည်။)
ပေါင်မိုးစေ့ - န / ပေါင်မိုးစေ့ / ပေါင်ရင်း၊ ပေါင်ခြံ၌ ရောင်
သောအကျိတ်။ အကျိတ်နာ။
ပေါင်မိုးစေ့ - ကြို / ပေါင်မိုးစေ့ / ပေါင်မိုးခွံ - ကြို၊ နှင့်
အတူတူ။
ပေါင်ပုလက်ပုန်နာ - န / ပေါင်ပုလက်ပုန်နာ / ကျွဲနွားများ
တွင် ဖြစ်တတ်သော ရောဂါတမျိုး။ (ကျိတ်နာဟုလည်း
ခေါ်သည်။)
ပေါင်မိန်း - ကြို / ပေါင်မိန်း / ကောက်ပဲ ချိန်တွယ်စဉ် အချိန်
အတွယ် မှန်မမှန် ကြားဖြတ်စစ်ဆေးသည်။
ပေါင်မုန့် - န / ပေါင်မုန့် / ပွအောင် ဖောက်တားသော ဂျုံမုန့်ညက်
ကို လိုသလိုပြုလုပ်၍ မှတ်သော မုန့်တမျိုး။
ပေါင်မြှောင် - ကြို / ပေါင်မြှောင် / ရောနှော လိုက်ပါသည်။ ပါ
ဝင်ပေါင်းစပ်သည်။ “ပေါင်မြှောင်လျှို့ကတ်၊ ရောက်လာလတ်
သော်။” သ* ၁၆၃။
ပေါင်ဝင် - ကြို / ပေါင်ဝင် / အောင်ဝင် - ကြို၊ ၅။

ပေါင်းစုံ - န / ပေါင်းစုံ / ၁၊ ပေါင်းစုံလုံးပတ်။ “လက်ပြင်မိုး
နှင့်၊ ပေါင်းစုံမျက်လုံး၊ ကျယ်ဆုံးသုံးအင်။” ကုသ* ၂၂၉။
၂၊ ဘောင်းဘီ ပေါင်းစုံ။

ပေါင်းစုံအုတ် - န / ပေါင်းစုံအုတ် / ခုံးစိုင်းသော ပေါင်းစုံ ပြု
လုပ်ရာ၌ စီရင်သည့် အထက်ကားအောက်ချုပ်စုံအုတ်ခဲ။

ပေါင်းစုံအုတ်

ပေါင်း

ပေါင်း - ကြိ / ပေါင်း / ၁၊ ရောသွင်း ထည့်စပ်သည်။ ရောစု
ရေတွက်သည်။ “အောက်ထက်ပေါင်းသော်၊ ရှစ်သောင်းရေ
ပယ်၊ လေးထောင်ကယ်လျှင်” သစ္စာ* ၁၅၃။ ၂၊ အဖော်
အဖက်ပြုသည်။ ဆက်ဆံသည်။ “မိတ်ဆွေကြီး ဖြစ်စေ
ကာမူ ပေါင်းမိ၍ အတော်ကြာလျှင်။” စာကကျ၊ ပ။ ၁၁၂။
၃၊ အိမ်ထောင်ဖက်ပြုသည်။ “တမ္မာဆွတ်၊ ဆုယူဆုတောင်း၊
ညောင်ရေလောင်းလျက်၊ ပေါင်းရလို့ငှာ။” ဥဗ္ဗာ* ၂၂။
၄၊ ကာမဆက်ဆံသည်။

ပေါင်း - ကြိ / ပေါင်း / အဆွေ ဖြင့်ကျက်နပ်စေသည်။ “လူလူ
ခြောင်းခြောင်း၊ လက်ဖက်ပေါင်းသို့၊ သူကောင်းစားဖို့၊
ကျက်စေ၍၊ သော်။” မြား* ၅၄။

ပေါင်း - ကြိ / ပေါင်း / ဦးခေါင်းကို ပေါ်စသည်ဖြင့် ရပ်ပတ်
ဖုံးအုပ်သည်။ ဦးခေါင်း တန်ဆာဆင်သည်။ “ခေါင်းတွင်
သရဖူပေါင်း၍။” ကန်မင်း။ ၃၆။

- န / ဗောင်း / ဗောင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။ “စလွယ်
သင်းကျစ်၊ ဦးရစ်ရွှေပေါင်း။” သံ* ၁၂၃။

ပေါင်း - န / ပေါင်း / ၁၊ အပေါ်ကခုံး၍ အုပ်ထားသောအမိုး
ခုံး။ “လှေသိန်းသောင်းနှင့် ပဲ့ပေါင်းတင်တင်။” သံ* ၂၃။
၂၊ ဆင်၏ ကျောပေါ်၌ အမိုးရှိသော လူထိုင်ရာ နေရာ။
“ယာဉ်ထီးကျာက၊ မပါပေါင်းက။” မင်းရာ* ၈။ ၃၊ အမိုး
ပါသော ထမ်းစင်ယာဉ်။ “တံခါးနီရောက် ပေါင်းစီး၍ ဝင်ရ
သည်။” ဝိဇာတ်၊ နိဒါန်း။

ပေါင်း - န / ပေါင်း / သီးနှံပင်များကြား၌ မြှောင်ကပ်၍
ပေါက်သော အသုံးမဝင်သော အပင်ငယ်များ။ “ပေါင်းသင်
မြက်ထိုး၊ ရေမိုးသွန်းလောင်း။” သီလဝ* ၇၃။

ပေါင်းစုံ - န / ပေါင်းစုံ / ၁၊ နှစ်ဘက်စွန်း သို့မဟုတ် လေး
ဘက်စွန်းစသည့်မှ အုပ်ကိုင်းနှင့်တက်သော အစွန်းချင်းထိစပ်
ကူးဆက်သောအရာ။ ခုံးသောအမိုး။ ၂၊ ဆက်စပ်နေသော
အမိုးဆက်နေရာ။ ၃၊ ကမ်းဦးဘက်ထိ နှစ်ဘက် ဆက်စပ်ထား
သောတံတား။

ပေါင်းစုံကျောက် - န / ပေါင်းစုံကျောက် / အုပ်စီအမိုးခုံး နှစ်
ဘက်၏ ထိပ်အလယ်ကြားတွင် ဖိကပ်အားဖြင့် တဘက်
တချက် အမိုးခုံးကို သိပ်သည့်တောင့်ခိုင်စေသော အပေါ်
ကားအောက်ချုပ် ကျောက်တံတီးတံ။

ပေါင်းစုံတံတား - န / ပေါင်းစုံအမိုး / ကမ်းတဘက်တချက်ကို
ပေါင်းစုံဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော တံတားတမျိုး။

ပေါင်းစုံ - န / ပေါင်းစုံ / လေ့ လည်း စသည်တွင် အုပ်မိုး
သော အမိုး။

ပေါင်းစုံ - ကြိ / ပေါင်းစုံ / ထရံ၊ ကြမ်းခင်း စသည်ကို
တောင့်ခိုင်စေရန် အနားသတ်ပေါင်းထပ်၍ တုပ် စည်း ဖိချုပ်
သည်။

- န / ပေါင်းစုံ / အဆောက်အအုံ၌ ဆင်တင်သည့်ရက်မ
တန်း။ (ပေါင်းစုံတံတားလည်း ရေးသည်။) “ရက်မ ပေါင်း
စုံတံ၊ ကိုင်သည်ရွတ်၊ မပွတ်မယိုင်ပင်။” ကဝိသတ်* ၁၁၀၉။
ပေါင်း - ကြိ / ပေါင်းစုံ / ခြပ်တရံတရာ အရည်အခဲ စသည်ကို
အပူရိုင်းဖြင့် အဆွေ အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းစေသည်။

ပေါင်းစုံအိုး - န / ပေါင်းစုံအိုး / ပေါင်းစုံရန်အတွက် ရေခွေး
ငွေ့ ထုတ်လွှတ်ရာ ပေါင်းချောင်၏အောက်ခံအိုး။

ပေါင်းချောင် - န / ပေါင်းချောင် / စာအွယ်တို့ကို အောက်ခံ
အိုးဖြင့် အဆွေ ခံ၍ ကျက်နပ်စေသည့် အဆွေ ဝင်ပေါက်ပါရှိ
သောအိုး။

ပေါင်းချောင်ပတ် - န / ပေါင်းချောင်ပတ် / ပေါင်းစုံနှင့် ပေါင်း
ချောင်အကြား၊ အဆွေ လိုအောင် ပတ်ထားသော အဝတ်စ။

ပေါင်းချုပ် - ကြိ / ပေါင်းချုပ် / ၁၊ သဘာဝ တူသော
အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုးကို တနေရာတည်း၌ သိမ်းရုံးစပ်
သည်။ ၂၊ ကျမ်းအမျိုးမျိုးကို စုစပ်ပေါင်းစည်း၍ချုပ်သည်။

- န / ဗောင်းဂျယ် / သဘာဝတူသော အကြောင်းအရာ
အမျိုးမျိုး ပေါင်းစပ်ဝင်သောအရာ။ (ပေါင်းချုပ်ဆေး၊
ပေါင်းချုပ်ကျမ်းဟူ၍သုံးသည်။)

ပေါင်းချုပ် - န / ဗောင်းဂျယ် / ပေါင်းစုံပါရှိသော ယာဉ်
ရထား။ (ရထားပေါင်းချုပ်ဟုလည်း သုံးသည်။)

ပေါင်းခြုံ - ကြိ / ပေါင်းခြုံ / အစုစုရောစပ် သိမ်းသွင်းသည်။
သိမ်းရုံးသည်။

ပေါင်းချေး - န / ပေါင်းချေး / ပေါင်းခံခြင်းဖြင့် အဆွေ မှတဖန်
ပြန်လည်ထုတ်ယူရရှိသော အရာ။

ပေါင်းတင် - ကြိ / ပေါင်းတင် / အဆွေ သို့မဟုတ် လေ့ဖြင့်
အပူပေးသည်။

ပေါင်းထိုး - ကြိ / ပေါင်းထိုး / မြက်ပင် ပေါင်းပင်တို့ကို သုတ်သင်
ဖယ်ရှင်းသည်။

ပေါင်းပီ - န / ဗောင်းပီ / ဘောင်းဘီ - န၊ ရှ။

ပေါင်းပင် - န / ပေါင်းပင် / ပေါင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပေါင်းပြန်ရေး - န / ပေါင်းပြန်ရေး / ပေါင်းခံခြင်းဖြင့် အဆွေ မှ
တဖန် ပြန်လည်အသွင်ပြောင်းယူသော ပေါင်းချေးရေး။

ပေါင်းစေ့ - ကြို / ပေါင်းစေ့ / ခ၊ အဖော်အဖက် မိတ်ဆွေ
အပေါင်းအသင်းအဖြစ် အတူတကွဆက်ဆံသည်။ “လောက၌
သုတေသနကောင်းနှင့် ပေါင်းစေ့ရသောသူသည် ကောင်းကျိုး
ချမ်းသာကို ခံစားရတတ်သကဲ့သို့။” ကိုးပွဲး။ ၁၉၂။
၂၊ အိမ်ထောင်ဖက် ပြုသည်။ “ကျင်လျင်မွေ့လျော်၊
ပေါင်းစေ့ယှဉ်နှိုင်း၊ မဟာမိတ်၊ မေတ္တာမြဲဆုံး၊ ချစ်ကြီးထုံး၍။”
ဘူလင်* ၄၀။ ၃၊ ကာမဆက်ဆံသည်။ “မုဆိုးတယောက်
သည် တော၌ လှည့်ပတ်သော် ကုန္တအမည်ရှိသော ကိန္နရီနှင့်
ပေါင်းစေ့ခြင်းကိုပြု၏။” သံဝတ်။ ၂၁။

ပေါင်းစို - န / ပေါင်းစို / အပူငွေ့ဖြင့် ပေါင်းနှပ် ဖုတ်ကင်ရာ
မီးဖို။

ပေါင်းဖက် - ကြို / ပေါင်းဖက် / ခ၊ အဖော်အပေါင်း ပြုသည်။
၂၊ အိမ်ထောင်ဖက် ပြုသည်။

ပေါင်းဖတ် - န / ပေါင်းဖတ် / ပေါင်းခံပြီး၍ ပေါင်းအိမ် ကြွင်း
ကျန်သော ဝတ္ထုပစ္စည်း။

ပေါင်းမိုး - န / ပေါင်းမိုး / နှံ့ထိပ်စွန်းချင်း ဆက်စပ်၍ မိုးနေ
သော အမိုး။

ပေါင်းယက် - ကြို / ပေါင်းယက် / ဆက်စပ် ရောပြွမ်းသည်။

ပေါင်းရိုး - ကြို / ပေါင်းရိုး / စင် သိမ်းခြံသည်။

ပေါင်းလိုက် - ကြို / ပေါင်းလိုက် / စိုက်ခင်း အကြိုအကြားရှိ
ပေါင်းပင်များကို ခုတ်ထွင်ဖယ်ရှင်းသည်။

ပေါင်းလည်းတော် - န / ပေါင်းလည်းတော် / ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ
ဟန် လျောင်းတော်မူ ခုတ်ပွားတော်။

ပေါင်းလန် - ကြို / ပေါင်းလန် / (လေ့ လည်း ပေါင်းမိုး တောင်း
တင်းစသည့် မုဆိုးအောင်) များပြားပြည့်လုံသည်။

ပေါင်းသင် - ကြို / ပေါင်းသင် / ပေါင်းပင်တို့ကို သုတ်သင် ဖယ်
ရှင်းသည်။

ပေါင်းသင်း - ကြို / ပေါင်းသင်း / ခ၊ ရောနှော ဆက်ဆံသည်။
“ကုန်သည်ဆင်းရဲသားနှင့် ပေါင်းသင်းနေလို ဘာလုံးအုန်း
မှလဲ။” မဟာဆန်း။ ၄၅။ ၂၊ အိမ်ထောင်ဖက် ပြုသည်။
“ပယားနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်သည့် အခင်းကို။” ဥပမာ၊
ပ။ ၅၉။ ၃၊ ကာမဆက်ဆံသည်။ “ပေါင်းသင်းရာ၌ များစွာ
သော ယောက်ျား မိန်းမတို့သည် အခြားကို စိတ်ရောက်
သည်။” မ စိတ်။ ၁၁၃။

ပေါင်းအိုး - န / ပေါင်းအိုး / ခ၊ ပေါင်းချောင်း - န၊ နှင့်အတူတူ။
၂၊ အပူငွေ့လှောင်ပိတ်၍ အပူဖြင့် နူးနပ်အောင် ချက်ရ
သော အိုးတမျိုး။

ပိုင်

ပိုင် - ကြို / ပိုင် / ခ၊ တစုံတရာကို ထိန်းသိမ်း သုံးစွဲစေစားခွင့်
ရရှိထားသည်။ “အကြင်သူ တယောက်သည် မိုး၊ မြေ၊ လယ်
ယာပိုင်သည်။” န။ ၈။ ၂၊ အချက်ကျသည်။ အကြောင်း
ခိုင်မာသည်။ “ခင်ဗျားစိတ်ကူး အတော်ပိုင်တယ်။” ရွှေ၊ ၈၊
၈၆။ ၂၁။ ၃၊ နိုင်နင်းသည်။ “အဆိုပိုင်ရုံမက ဦးဖိုးစိန်သည်

အသံလည်းသာသည်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၈။ ၃၅၇။ ၄၊ အခွင့်ရှိ
သည်။ “မှန်မည်မှန်မည်ကို အတပ်မဆိုပိုင်။” စွယ်၊ ပ။ ၁၅၃။
“စားပိုင်သော ဘီလူးအဖြစ်ကိုဆိုမူ။” ထိကုတ်။ ၁၂၀။
၅၊ စောင့်ပိုင်သည်။ “စောင့်နန်းသည်။” ရှဲ့၊ ကို ပိုင်အောင် နယ်
လေ။”

ပိုင် - စည်း / ပိုင် / ပေါ သက်န်း စသည် အတည် အရေအတွက်
ပစ္စည်း။ “ဘာပေါ ပိုင် ရေ ခုနှစ်ထောင့်ကိုးရာသုံးဆယ့်ကိုး။”
ခိုင်မြန်လင်း။ ၃၂၇။

ပိုင် - န / ပိုင် / ဝါးဖြင့်ပြုလုပ်သည့် ငါးဖမ်းသော ခြင်းတောင်း
စောက်တမျိုး။

ပိုင် - န / ပိုင် / စက်ဝိုင်းတွင် ချင်းဝက်၏ အတိုင်အတွက်ကို
အခြေပြု၍ စက်ဝိုင်းပတ်ကို တိုင်းထွာ တွက်ချက်သည့် အဆ၊
၃၊ ၁၄၁။

ပိုင် - န / ပိုင် / မြိတ်သျှခေတ် အိန္ဒိယနှင့်မြန်မာနိုင်ငံသုံး တကျပ်
၏ ၁၉၂ ပုံ ၁ ပုံ တန်ဖိုးရှိသော ကြေးပြားပိုင်းငယ်။ [ဟိန္ဒူ]

ပိုင်စေ့ - န / ပိုင်စေ့ / ပိုင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပိုင်စိုးပိုင်နင်း - ကြိတ် / ပိုင်စိုးပိုင်နင်း / ပိုင်ဆိုင်သော သဘော
အမူအရာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ။

ပိုင်ဆိုင် - ကြို / ပိုင်ဆိုင် / တစုံတရာကို ထိန်းသိမ်းသုံးစွဲ၊ စေစား
ခွင့် ရရှိသည်။

ပိုင်ဆိုင်ခွင့် - န / ပိုင်ဆိုင်ခွင့် / တစုံတရာကို စေစား၊ သုံးစွဲ၊ ထိန်း
သိမ်းရန် အခွင့်အရေး။

ပိုင်နက် - န / ပိုင်နက် / တစုံတစဉ်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံ တနိုင်ငံ၏
ပိုင်ဆိုင်ရာဒေသ အပိုင်းအခြား။

ပိုင်နိုင် - ကြို / ပိုင်နိုင် / ခ၊ ထိရောက်စွာ စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။
“အတက်ပါကန်နည်းရှစ်မျိုးကိုပိုင်နိုင်အောင်လေ့ကျင့်ပါက။”

လုံး။ ၁၅။ ၂၊ ပြည့်စုံစွာ သိကျွမ်းသဘောပေါက်သည်။ “အနိစ္စ
လက္ခဏာရေး ပိုင်နိုင်ခဲ့လျှင် ထိုအလုံးစုံတို့၌ ပိုင်နိုင် တော့
သည်။” ဘာဝနာ။ ၇၉။

ပိုင်ရင်း - န / ပိုင်ရင်း / မူလက ပိုင်ဆိုင်ထားပြီးသော အရာ။

ပိုင်ရှင် - န / ပိုင်ရှင် / တစုံတရာကို ပိုင်ဆိုင်သောသူ။

ပိုင်

ပိုင် - န / ပိုင် / တဂါလံ၏ ၈ ပုံ ၁ ပုံ ရှိသော ရေ သို့မဟုတ်
အရည်အချင်း။ [လိပ်]

ပိုင်း

ပိုင်း - ကြို / ပိုင်း / ခ၊ ဖြတ်သည်။ “ဖြတ်ပိုင်းလည်းချ၊ တတ်စွမ်း
လှသား။” ကိုး* ၁။ ၂၊ အရှိန်နှင့် လွှဲ၍ခုတ်သည်။ ၃၊ ခွဲကန်
လည်။ ခွဲခြားသည်။ “စကြာဝဠာ၊ ကျယ်စွာတန်တိုင်း၊
ခြားနားပိုင်းလျက်။” သစ္စာ* ၁၇၃။ ၄၊ တိကျစွာကန်သတ်
ဆုံးဖြတ်သည်။ “ထိုရာအုပ်ကို ငါ ကျေပြန်အောင် သင်မည်
ဟု စိတ်ပိုင်း၏။” သား။ ၈၅။ ၅၊ မိမိအတွက် အကျိုးကျေး

ဇာတိအောင် လှည့်ပြား၍ ယူသည်။ တနေရာရာတွင် ခြားမြတ် တန်ခိုးရသည်။ “တွေ့ကုန်ရကညာကို ပိုင်းတယ်လို့။” တင်မြ၊ ၅။ ၄၇။

ပိုင်း-န / ပိုင်း / အမြတ်၊ အကုန်၊ အစိတ်၊ အခန်း စသည်ကို ရေတွက်သော ပစ္စည်း။ “ပတာမပ္ပံ၊ ပြီးစီးခဲ့၍၊ တဆယ့်ရှစ် ပိုင်း၊ အလင်းကျယ်ပွား၊ တရားမူလ။” အဓိပ္ပာယ်* ၁။

ပိုင်းခြား-ကြ / ပိုင်းများ / တကွ တသန့်စီ ဖြစ်အောင် ခွဲကန့် သည်။

ပိုင်းခြေ-န / ပိုင်းချေ / ကိန်းဂဏန်း တခုကို အစိတ်အပိုင်း ခွဲခြားထားသည့် အပိုင်းအစိတ် ပမာဏ။ ပိုင်းဝေ-န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

ပိုင်းတန်း-န / ပိုင်းဒဏ် / ပိုင်းခြား ကာမိထားသည့် သစ်ဝါး စသည့်အတန်း။

ပိုင်းမြတ်-ကြ / ပိုင်းပျတ် / ၁၊ ပိုင်း-ကြ၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ တိက္ခာ ကန့်သတ် ဆုံးဖြတ်သည်။ “မိမိတို့စိတ်ကို ပိုင်းဖြတ်ခဲ့ပါမူ။” ဆေးပညာ၊ ၁၇။

ပိုင်းလုံး-န / ပိုင်းလုံး / ချစ်ကြိုက်ဟန်ဆောင်၍ လိုက်လျော ခြင်းဖြင့် မိမိအကျိုး အခွင့်ကို အရယူပြီးနောက် စွန့်ခွာသွား လေ့ရှိသူ။

ပိုင်းဝေ-န / ပိုင်းဝေ / ကိန်းဂဏန်းတခုကို အစိတ်အပိုင်း ခွဲစိတ် ပြီးနောက်၊ ယင်းအစိတ်အပိုင်းပေါင်း မည်မျှကို ရည်ရွယ် ကြောင်း ဖော်ပြသည့် ပမာဏ။

ပစ်

ပစ်-ကြိ / ပျစ် / ၁၊ အခြားတနေရာသို့ အရှိန်နှင့်ရောက်စေ သည်။ “မြောက်၍ တွင်းအပြင်သို့ ပစ်လိုက်၏။” တိုးပွား၊ ၃၉။ ၂၊ စွန့်လွှတ် ဖယ်ရှားသည်။ စွန့်ခွာသည်။ “သုမေဓာ ဇာတ်၊ အပြည် ပစ်၍၊ တောချစ်သည့်ရှင်။” နာနာ* ၆။ “ခင်ပင်ရစ်၍၊ မပစ်နိုင်ဘဲ။” ကော၊ ၁၆။ ၃၊ အဝေးမှ လှမ်း၍ ကိုယ်လုံးနှင့် အားသွန်ထိုးဝင်သည်။

ပစ်-စည်း / ပျစ် / ရက်ရက်ကင်းကင်း၊ ပြီးပြတ်အောင် ပြုလုပ် ပြီးသည့် သဘောကို ထင်ရှားစေသည့် ကြိယာပစ္စည်း။ (သတ်ပစ်၊ ပျောက်ပစ်၊ ဖျက်ပစ် စသည် နောက်ဆက်နွှင်း၊ ပစ်အုပ်၊ ပစ်ထိုး၊ ပစ်စား စသည် ရှေ့ဆက် အခြေ သုံးနှုန်း သည်။)

ပစ်ကြက်-န / ပျစ်ကြက် / အနီးကပ်၍ မခွပ်ပဲ အဆေးမှ အဟုန် နှင့် ခြေအတက်ဖြင့် ထိုးခွပ်တတ်သော တိုက်ကြက်။

ပစ်ကွင်း-န / ပျစ်ကွင်း / ၁၊ လေး မြား သေနတ် စသည် ပစ်ခတ် ရန် ဦးတည် ရည်မှတ်ထားသည့် ပတ်ဝန်းကျင်။ ၂၊ သူတပါး တိုက်ခိုက်ခြင်းကို မပြတ်ခံရသူ။

ပစ်ခတ်-ကြိ / ပျစ်ခတ် / တရုတ်ရာကို ထိမှန်အောင် ချိန်ရွယ်၍ ၁၊ မြား၊ ကျည် စသည် တရုတ်ရာကို အရှိန်နှင့်လွှတ်သည်။

ပစ်ခွင်း-ကြိ / ပျစ်ခွင်း / ကြေပျက် ပျောက်လွင့်အောင် လက် နက် တရုတ်ရာဖြင့် ထိမှန်စေသည်။

ပစ်စလက်ခတ်-ကြိဝိ / ပျစ်စလက်ခတ် / လေးစား တန်ဖိုးထား ခြင်း မရှိပဲ။ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းခြင်း မရှိပဲ။

ပစ်စာ-န / ပျစ်စာ / တစ်တိုက်ကို စွပ်စွဲ၍ မိမိ အမည် နေရပ် မပါမရှိပဲ ပေးပို့ သော အကြောင်းကြားစာ။ ကုန်းချောစာ။

ပစ်စုတ်တရ-ကြိဝိ / ပျစ်စုတ်တယာ / နှိမ်ချ ပယ် ရှား လျက်။ အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျသိမ်ငယ်စွာ။ (ပစ်စုတ်တရ နေသည်၊ ထားသည်၊ ပြောသည် ဟူ၍ အသုံးရှိသည်။)

ပစ်တောင်းဆန်က-ကြိဝိ / ပျစ်တောင်းဆန်က / နှိမ်ချ အထင် သေးလျက်။ မထိလေးစားပြုလျက်။

ပစ်တိုင်းတောင်-န / ပျစ်တိုင်းတောင် / ၁၊ မည်သို့ပင် ပစ်သော် လည်း အမြဲတောင်လျက်နေအောင် အောက်ခြေတွင် အတွင်း မှ အလေး တပ်ထားသည့် ကလေး ကစားစရာ ချပ်လုံး။ ၂၊ [ဥပစာ] လောကဓါဒိတိကို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်သူ။

ပစ်ထား-ကြိ / ပျစ်ထား / ဂရုမစိုက်ပဲ ထားသည်။

ပစ်ပယ်-ကြိ / ပျစ်ပယ် / အသုံးမပြု၊ အရာမသွင်းပဲ ဖယ်ထုတ် စွန့်လွှတ်သည်။ ဖယ်ရှားသည်။

ပစ်မှတ်-န / ပျစ်မှတ် / ၁၊ ပစ်ခတ်ရန် ဦးတည်ထားသည့် အမှတ် အသား။ ၂၊ မြား၊ သေနတ် စသည့် ချိန်ရွယ် ပစ်ခတ်ရန် စက်ဝန်းချပ်၊ ချပ်ပုံချပ် စသည်။

ပစ်ရ-ကြိ / ပျစ်ယာ / ၁၊ အသုံးမဝင်၊ တန်ဖိုးမဲ့သည့် အခြေသို့ ရောက်သည်။ ၂၊ စွန့်လွှတ်ဆုံးပါးရသည်။

ပစ္စယလက်ခတ်-ကြိဝိ / ပျစ်ယောလက်ခတ် / ပစ်စလက်ခတ်- ကြိဝိ၊ နှင့်အတူတူ။

ပစ္စယာ-န / ပျစ်ယာ / စေတီတော်၏ အခြေအဆင့်။ (အများ အားဖြင့် သုံးဆင့်တည်လေ့ရှိသည်။) [ပါ]

ပစ္စယ-န / ပျစ်ပယ / ပစ္စယာ-န၊ နှင့် အတူတူ။

ပစ္စဝေက္ခဏာ-န / ပျစ်ဝေက္ခဏာ / တရားသဘောနှင့် ယှဉ်၍ သုံးသပ် ဆင်ခြင်မှု။ (ရဟန်း သာမဏေတို့ ပစ္စည်းလေးပါး သုံးဆောင်ရာ၌ နှလုံးသွင်းမှု။) [ပါ]

ပစ္စု-န / ပျစ်စု / ထီးဖြူ။ “ဆွတ္တထီးဖြူ၊ ဆောင်းပစ္စုဖြင့်၊ ကာထုအုပ်လှာ၊ ကြွလေရာသို့။” ဓမ္မ* ၉၀။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓာ-န / ပျစ်စေကဗုဒ္ဓာ / သစ္စာလေးပါးကို သိသော် လည်း သတ္တဝါတို့ကို သိသရာမှ ကယ်ချွတ်ခြင်း မပြုသော သီးခြားသုဇာ။ သုဇာငယ်။ [ပါ]

ပစ္စက္ခ-န / ပျစ်စက်ခါ / မျက်မှောက် ကာလ။ လက်ငင်း လော လောဆယ် ကာလ။ [ပါ]

ပစ္စဇ်-န / ပျစ်စဉ် / ပြတန်ဆောင်းထက်၌ အခိုင်အခံခင်း၍ လက်ရန်တပ်ထားသော နေရာပြန့်။

ပစ္စည်း-န / ပျစ်စီး / ၁၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပြုခြင်း။ ဆက်စပ်သောသဘော။ မိဗ္ဗာ။ “ပဋိသန္ဓေနေခြင်းငှာ အကြင် အကြောင်းတရား အထောက်အပံ့ ပစ္စည်း တရားသည် ရှိ၏။” မိလိန်၊ ၆၃။ ၂၊ [သဒ္ဒါ] ပုဒ်တရုတ် အဓိပ္ပါယ်ရင်းကို ထပ် ဖြည့်သော စကားလုံး။ “ဓာတ်နှင့်ပစ္စည်း၊ နည်းပဋိညာဉ်။” ရာမ၊ ပ* ၁၂။ [ပါ]

ပစ္စည်း-န / ပျစ်စီး / အသုံးအဆောင် အရာဝတ္ထု။ ဥစ္စာ

ရတနာ။ “သာဝတ္ထိပုဂံ၊ မောင့်မိမောင့်၊ ကြွယ်ဝစီးပွား၊ ပစ္စည်းများ၍။” ငွေ* ၂၅။ [ပါ]

ပစ္စည်းကား - န / ပျစ်စီးစား / ပစ္စည်း - န၊ ၂၊ နှင့်အတူတူ။

ပစ္စည်းထိန်း - န / ပျစ်စီးစား / ပစ္စည်း တစ်တရာကို တာဝန်ယူ ထိန်းသိမ်းရသူ။

ပစ္စည်းပစ္စယ - န / ပျစ်စီးပျစ်စယ / အမျိုးအမည်ကွဲပြားသော အရာဝတ္ထုများ။

ပစ္စည်းပစ္စယစား - န / ပျစ်စီးပစ္စယစား / ကုန်ထုတ်အရင်း အနှီး တစ်တရာ မပိုင်ဆိုင်ပါ၊ လုပ်အားဖြင့် အသက်မွေးသော လူတန်းစား။

ပစ္စည်းရှိ - ကြံ / ပျစ်စီးယို / ပိုက်ဆံရှိ - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ပစ္စည်းလေးပါး - န / ပျစ်စီးလေးပါး / ရဟန်းတို့အား မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုသော ကျောင်း၊ သင်တန်း၊ ဆွမ်း၊ ဆေး ဟူသော အလှူခံ၍ သုံးဆောင်ကောင်းသည့် အရာများ။

ပစ္စန္ဒရစ် - န / ပျစ်စီးရစ် / ပြည်စွန့်ဆွဲပွား အရပ်။ နယ်စွန့် နယ်များ။ [ပါ]

ပစ္စုပ္ပန် - န / ပျစ်စုတ်ပန် / မျက်မှောက်ကာလ။ မျက်မှောက် ဘဝ။ [ပါ]

ပုဂံ

ပုစ္ဆာ - န / ပုတ်ဆာ / အမေးစကား။ မေးခွန်း။ [ပါ]

ပုဂံ

ပုဇွန် - န / ပျစ်ပုဇွန် / ရွှေသွန်းသောမိုး။ မိုးနတ်သား။ [ပါ]

ပုဂံ

ပုဏ္ဏနိသီး - န / ပျစ်စကာနိသီး / ရွက်ထွန်းပွင့်ကြီးမျိုးမှ သီးသော ဆေးဖက်ဝင်သည့် အသီးတမျိုး။

ပုဏ္ဏ - န / ပျစ်စရန် / အနားငါးခု၊ ထောင့်ငါးထောင့် ညီညာစွာ ဝန်းပတ်သောပုံ။ ငါးထောင့်ညီပုံ (တထောင့်လျှင် ၁၀၈ ဝိဂရိမ် ရှိသည်။) [ပါ]

ပုဏ္ဏါးပါး - န / ပျစ်စာငါးပါး / ၁၊ အပင်တပင်၏ အရွက်၊ အပွင့်၊ အခေါက်၊ အမြစ်၊ အသီး ဟူသော အစိတ်အပိုင်း ငါးပိုင်း။ ၂၊ [ဥပစာ] အလုံးစုံ။

ပုဏ္ဏားဂြိုဟ် - န / ပျစ်စရန် / ပျစ်စရန် / ဗေဒင်၌ ရန်ဂြိုဟ် ဟု မှတ်ယူလေ့ရှိသော အင်္ဂါဂြိုဟ်၊ ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်၊ စနေဂြိုဟ်၊ ကြာသပတေးဂြိုဟ်၊ သောကြာဂြိုဟ် ငါးလုံး။ ဗျူဟားဂြိုဟ်။ [ပါ]

ပုဏ္ဏုတ် - န / ပျစ်စပွတ် / [ဗေဒင်] လိုဏ်ဂြိုဟ်ကို အစပြု၍ ရေလျှင် ငါးခုမြောက် နံဂြိုဟ်။

ပုဏ္ဏ - န / ပျစ်စမာ / ငါးခုမြောက်။ [ပါ]

ပုဏ္ဏိတပိသား - န / ပျစ်စမာတတ်သား / မိမိနိုင်ငံတွင်း၌ နေ

ထိုင်လျက် ရန်သူ သို့မဟုတ် အခြားတပါး နိုင်ငံအကျိုးကို လျှို့ဝှက်ဆောင်ရွက်သူ။ သူလျှို့။ (သူ့ဘုရား ၉ ဟိန်ပြည်တွင်း စစ်မှ တစ်ည သုံးစွဲသည့်ကောင်း)

ပုဏ္ဏု - န / ပျစ်စယုပျစ် / ဆင် (နာမောင်း အစွယ်)၊ နွား (လည်ပို့)၊ ငါးကြင်း (အမြီး)၊ တိုး (ချိုနှစ်ဘက်၊ လက်တက်၊ ခြေတက်)၊ မြင်း (နားရွက်နှစ်ဘက်၊ လက်တက်၊ ခြေတက်)၊ တို့၏ ပုစိအချို့ကို ပေါင်းစပ် ဖွဲ့ဆင် ပြုလုပ်ထားသော အကောင်ပုံ။ [ပါ]

ပုဏ္ဏုပ - န / ပျစ်စယုပျစ် / အရောင်အသွေးစုံသော ရွက်ဖားရှည် ရွက်လှပတမျိုး။ [ပါ]

ပုဏ္ဏလောဟာ - န / ပျစ်စာလောဟာ / ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေး၊ သံ၊ သန့် ငါးမျိုးပေါင်းစပ်ထားသော သတ္တုတမျိုး။ [ပါ]

ပုဏ္ဏလက် - န / ပျစ်စလက် / လှည့်စားသော အတတ်ပညာ။

ပုဏ္ဏဝရီ - န / ပျစ်စဝရီ / မွေ့ကြာတရားကို ရွှေ့ပြောင်းသော ရသော ရဟန်းငါးပါးအစု။ (ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ၊ အဘာဇီ။) [ပါ]

ပုဏ္ဏသီလ - န / ပျစ်စာသီလ / ငါးပါးသီလ။ ဆောက်တည်အပ်သော အကျင့်ကောင်းငါးမျိုး။ (သူတပါး၏အသက်ကိုမသတ်ခြင်း၊ သူတပါး၏ ဥစ္စာကို မခိုးခြင်း၊ သူတပါး၏ သားမယားကို မပြုစားခြင်း၊ လိင်လည်မပြောခြင်း၊ သေရည်မသေဒုက်ခြင်း။) [ပါ]

ပုဏ္ဏတုရိယာ - န / ပျစ်စတုရိယာ / ပုံ၊ မောင်း၊ စည်း၊ လင်းကွင်း၊ နှံ တုရိယာငါးပါးစု။ (နရည်၊ ခေကင်း စသော အတီးများကို တိုမမှတ်လေ့ရှိသည်။) ကြေး၊ ကြိုး၊ သား၊ ရေ၊ လေး၊ လက်ခုပ် ဟူသော တုရိယာငါးပါးစု။

ပုဏ္ဏ - န / ပုဏ္ဏ / (ဥပသမ္ပဒါကဆောင်သော) ရဟန်း။ (ပုဏ္ဏလောင်း၊ ဘတ်၊ ကမ္ပဝါ၊ သိမ်၊ သံဃာ ပရိတ်သတ် ဟူသော အင်္ဂါငါးပါး ပြည့်စုံစွာ ဖြစ်လာသော သူမြတ်ဘဝ။) [ပါ]

ပုဏ္ဏခံ - ကြံ / ပုဏ္ဏခံ / ရဟန်းတောင်သို့ တက်ရောက်သည်။ တစ်ဦးအား ရဟန်းတောင်သို့ တက်ရောက်နိုင်အောင် ပစ္စည်းလေးပါး စသည့်ဖြင့် ကူညီအားပေးဆောင်ရွက်သည်။

ပုဏ္ဏိတကံ - ကြံ / ပုဏ္ဏိတကံ / ရဟန်းပြုသည်။ ရဟန်းတောင်သို့ ဝင်ရောက်သည်။

ပညာ

ပညာ - နဝိ / ပျိုး / များပြားသော။ “ဤဖြင့် ပညာ သော လက်ဝတ် ရတနာတို့ကို”

ပညာဖြင့် - နဝိ / ပျိုးဖြင့် / များပြားသော။ “ဆွေလင့်ဘဝ၊ ကာမသို့ စင်၊ မစပ်ခင်သော်၊ ပညာဖြင့်စွာ၊ အသွင်းသာလျှင်၊ ပြန်ပါပစေ။” အိမ်မှ။ ၁၀၈။

- ကြံ / ပျိုးဖြင့် / များပြားသည်။ “ဆံမြဖြူညွန့်၊ ဆည်တန်မရွာ၊ ထပ်ကာကာတိ၊ မေတ္တာပညာဖြင့်၊ သက်လုံးစင်၍။” နုရည်။ ၂၇၀။

ပါဠိ

ပါဠိ - န / ပတ် / ပါဠိပုဒ်။ ပိဋကတ် စာကိုယ်စာသား။ [ပါ]
 ပါဠိကြွင်း - န / ပတ်ကြွင်း / အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ရာ မပါသော
 ပါဠိပုဒ်ကျန်။
 ပါဠိဆင့် - န / ပတ်ဆင့် / အသတ်ပါသော အက္ခရာတွင် အသတ်
 ကိုဖြုတ်၍ အောက်၌ အက္ခရာတလုံးလုံးသွင်းကာ ပေါင်းစပ်
 ရေးသည့် အက္ခရာတွဲ။ (ရှေ့အက္ခရာတခုခု၏ နောက်၌ ထည့်
 လေ့ရှိသည်။ သာဓက။ ။ အတ္တ၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပဏ္ဍိတ။)
 ပါဠိပျက် - န / ပတ်ပျက် / သဒ္ဒါ မှားယွင်း ချွတ်ချော်သော
 ပါဠိပုဒ်။
 ပါဠိယောက် - ကြိဝိ / ပတ်ယောက် / ပါဠိပုဒ် တပုဒ်စီ အစဉ်
 အတိုင်း လိုက်လျက် (ပြန်ဆိုသည်။)
 - နဝိ / ပတ်ယောက် / ပါဠိပုဒ်ကို အစဉ်လိုက်၍
 ပြန်ဆိုသော။

ပတ်

ပတ္တိတ - န / ပန်ဒိတဘု / ပညာရှိ။ [ပါ]
 ပတ္တကမ္မလာ - န / ပန်ဒကမလာ / ဗန်ဒကမလာ / သိကြားမင်း
 ၏ နေရာ ကျောက်မျက်။ [ပါ]
 ပတ္တကိ - န / ပန်းရုတ် / ဇိ မ လိင် မထင်ရှားသောသူ။
 နပန်း။ [ပါ]
 ပတ္တိတ် - န / ပန်ဒိတ် / ပညာရှိ။ [ပါ]
 ပတ္တာ - န / ပနာ / ၁။ သဏ္ဍိဆက်စာ။ မှာစာ။ ၂။ လက်
 ဆောင်ပစ္စည်း။ (လက်ဆောင် ပတ္တာ ဟု တွဲဖက်သုံးလေ့ ရှိ
 သည်။) [ပါ]
 ပတ္တာကာရ - န / ပနာကာရ / လက်ဆောင်ပစ္စည်း။ [ပါ]

ပိတ်

ပိတ္တပိတ်ဆွမ်း - န / ပိန်ဒပတ်ဆွမ်း / ဗိန်ဒပတ်ဆွမ်း / နေစဉ်
 သပိတ်ဖြင့် ခံ၍ရသောဆွမ်း။
 ပိတ္တပိတ်စုတင် - န / ပိန်ဒပတ်စုတင် / ခံ၍ရသော ဆွမ်းကိုသာ
 စားမည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ကျင့်သောအကျင့်။ [ပါ]
 ပိတ္တတ္ထ - န / ပိန်ဒတ်ထာ / အလုံးစုံ ပေါင်းခြုံ၍ ပြန်ဆိုသော
 အနက်။ [ပါ]

ပုတ်

ပုတ္တရိက် - န / ပုန်နယိတ် / သေးငယ်သော အပွင့်ကလေးမျှား
 စုပေါင်း၍ အဆုပ်လိုက် ပွင့်သော နွယ်ယောင် ပင်ယောင်
 တမျိုး။ [ပါ]
 ပုတ္တရိက်ကြာ - န / ပုန်နယိတ်ကြာ / ကြာဖြူ။
 ပုတ္တကတိုက် - ကြိ / ပုန်နကတိုက် / နေအိမ်မျှားတွင် နှောင့်ယှက်

ခြောက်လှန်စေနိုင်စွမ်းသည်ဟု ယုံကြည်သော ပယောဂ အစီ
 အရင်ကို ခြုံလုပ်သည်။
 ပုတ္တမာ - န / ပုန်နမာ / ပြည့်ဝန်းသောလ။ လဝန်းပြည့်စွာထွက်
 သောနေ။ လပြည့်နေ။ [ပါ]
 ပုတ္တနာ - န / ပုန်နာ / အမျှားအားဖြင့် ဗေဓင်ဟောခြင်း၊ အ
 လှူခံခြင်း စသည်ဖြင့် အသက်မွေးလေ့ရှိသော ဗြာဟ္မဏ
 ဇာတ်ဝင် လူမျိုးတမျိုး။
 ပုတ္တားကွယ် - န / ပုန်နကွယ် / အိမ် အဆောက်အအုံမျှားတွင်
 တံခါးပေါက် ဘေးတဘက်တချက်ရှိသော အကော။
 ပုတ္တားကွယ်ကား - န / ပုန်နကွယ်ကား / ဇာတ်ခုံတွင်က ခွင်ဘေး
 တဘက်တချက်၌ အတွင်းဘေးစွယ်ခန်းကို ပုန်ရံရ ရေရန်
 အသေချီတ်ဆွဲထားသော ပိတ်ကား။
 ပုတ္တားစားရိန်းရံ - န / ပုန်နားစားရိန်းရံ / ပျော့ပျောင်း နူးညံ့
 သည့် ရိန်းခိုတ်မျိုး။
 ပုတ္တားတိုင် - န / ပုန်နတိုင် / နှစ်ဦးနှစ်ဘက်က ခုံသမတ်ကဲ့သို့
 အားကိုးတိုင်တည်ရာ ကြားလူ။ အခြေခံ အားကိုးမရှိရာ။
 ပုတ္တားတိုင်မေး - န / ပုန်နတိုင်မေး / ကစားမည့်သူမျှားအနက်
 ခေါင်သူကြီးတဦးထား၍၊ ထိုသူအားမေးလှည့်ကျသူ တဦးက
 အကြောင်းအရာအလိုက် သစ်သီး၊ ပန်းစသည်တမျိုး၏အမည်
 ကို ပြောပြထားပြီး၊ ကျန်ပါဝင်သူမျှားက ထိုသူပြောထားခဲ့
 သော အမည်ကို မှန်း၍ခေါင်သူကြီးထံ ပြောရသော ကစား
 နည်းတမျိုး။
 ပုတ္တေးပ - န / ပုန်နေမာ / ပုတ္တား အမျိုးသမီး။

ပတ်

ပတ် - ကြိ / ပတ် / ၁။ ဝိုက်လှည့်သည်။ “ဝဲသောင်လှည့်မှတ်၊
 ညောင်ဦးပတ်၍၊ သာထွတ်ရပ်ဟောင်း။” ပြည်ရန်* ၂၀။
 ၂။ ရစ်စည်းသည်။ “သိပြားမျှားဖြင့် ပတ်ထားရသည်။”
 ဂျင်နီ* ၉။
 - န / ပတ် / ၁။ အရစ် သို့မဟုတ် ဝိုက်လှည့်သည့် အကြိမ်
 အရေအတွက်။ “ရစ်ခွေကွတ်၊ ခုနစ်ပတ်ဖြင့်၊ လွန်ကဲကြေး
 မုံ။” တန်ခူး* ၂၃။ ၂။ ခုနစ်ရက်တကြိမ်အားဖြင့် ရေထွက်
 သော ရစ်အပိုင်းအခြား။
 ပတ် - န / ပတ် / သစ်သားအခေါင်းထိပ် တဘက်တချက်တွင်
 သားရေပါးကြက်ထားသော တီးစရာ တူရိယာ။ [မှန်]
 ပတ်ကြမ်းတိုက် - ကြိ / ပတ်ကျန်းတိုက် / ၁။ တိုက်ခိုက်ခန်း
 မျိုးတွင် ပတ်မသည့်စေလျက် အကြမ်းတီးမှုတ်သည်။ ၂။
 ကြမ်းတမ်းစွာပြောဆိုသည်။
 ပတ်ကြမ်းတပ် - ကြိ / ပတ်ကျန်းတပ် / ၁။ ပတ်မကြီးကို ညံ
 အောင်တီးသည်။ ၂။ [ဥပစာ] ကြမ်းတမ်းစွာ ဆီရေးတိုင်း
 ထွာသည်။
 ပတ်ချာလည် - ကြိ / ပတ်ချာလယ် / တပြန်ဝဲဝဲ ရစ်လည်သည်။
 တနေရာတည်းတွင် လှည့်ရစ်၍နေသည်။
 - ကြိဝိ / ပတ်ချာလယ် / တရစ်ဝဲ။ တပတ်လည်လည်။

ပတ်ခြောက် - န / ပတ်ချောက် / ခ၊ သံစုံ တူရိယာမပါသော တီးခိုင်း။ ။ အသံမမြည်သောတူရိယာအတူများဖြင့် နှုတ်မှ အသံထွက်၍ တီးမှုတ်သောဝိုင်း။

ပတ်ချွန်ပိချွန် - ကြိဝိ / ပတ်ချွန်ပတ်ချွန် / ယုယ အခွင့်ပေးခံရအောင် ပလိန့်ညလျက်။ အပုံမွမ်းမသွယ်လွယ်ကာ အကြက်ပြု လျက်။

ပတ်စာ - န / ပတ်စာ / ဗုံများတွင် လိုသောအသံရစေရန် ဗုံ မျက်နှာ၌ ထပ်ပိုးကပ်ရသော ထမင်းနှင့် ပြာနွယ်ထား သော အရာ။

ပတ်စာခွာမျှာသိမ်း - ကြိဝိ / ပတ်စာခွာမျှာသိမ်း / ဆုံးခန်းတိုင် အောင်။ ဆုံးခန်းအထိ။

ပတ်စာပိုး - န / ပတ်စာပိုး / ဆိုင်းခိုင်းတွင် ပတ်လုံးအသံ တက် အောင် ပတ်စာထပ်ပိုး၍ အသံညိုခြင်း။ ယင်းသို့ ညိုထားသည့် အသံ။ (သံခိုးတွင် ခြောက်ပေါက်လုံးကို ခုနစ်သံအထိ လည်း ကောင်း၊ နှစ်ပေါက်လုံးကို သုံးပေါက်သို့ လည်းကောင်း၊ ငါးပေါက်လုံးကို ခြောက်ပေါက်သို့ လည်းကောင်း ပိုး၍ တီးလေ့ရှိသည်။)

ပတ်တီး - န / ပတ်တီး / ဆိုင်းခိုင်းတွင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော ဆိုင်းခိုင်းတီးသူ။

ပတ်တီး - န / ပတ်တီး / ဒဏ်ရာ၊ အနာစသည်ကို စည်းပတ် သော အဝတ်ရည်။

ပတ်တိုက် - န / ပတ်တိုက် / ခ၊ ဇာတ်သဘင်တွင် ပါဝင်သရုပ် ဆောင်သူက ဆိုင်းအလှည့်ပေး၍ တီးမှုတ်စေလိုရာ၌ အမျိုး အားဖြင့် ဆက်သွားနှင့် ခွတ်ဆိုရန် ပန်ကြားသည့်စကား။ ။ ဇာတ်ကွက်တွင် အကြမ်းတီးရန် ပန်ကြားချက်။

ပတ်တုပ် - ကြိ / ပတ်တုပ် / ပတ်မကြီးကို အသံရှိန်မိ၍ တီးသည်။ ပတ်ထမ်းတွေ့ - ကြိ / ပတ်ထမ်းတွေ့ / [ဥပစာ] သူတပါးအတွက် အကျိုးပြုရာ၌ မမျှော်လင့်ပဲ ဒုက္ခဆိုက်ရောက်သည်။

ပတ်ပတ်နပ်နပ် - ကြိဝိ / ပတ်ပတ်နပ်နပ် / လည်ပတ်ကျွမ်းကျင် စွာ။ နံ့ စပ်သေချာစွာ။

ပတ်ပတ်လည် - ကြိဝိ / ပတ်ပတ်လည် / ဝန်းကျင်အဘက်ဘက် အားဖြင့်။

ပတ်ပျိုး - န / ပတ်ပျိုး / ဆိုင်းခိုင်း ပတ်လုံးသံကို အခြေပြု၍ သာယာအောင် တီးမှုတ်ရသော မြန်မာ့ဓမ္မာရိုး သီချင်းတမျိုး။

ပတ်မကြီး - န / ပတ်မကြီး / ဆိုင်းတူရိယာများတွင် ပါရှိသော ကြိုးနှင့် ကန့်လန့်ချိတ်ဆွဲ၍ မျက်နှာနှစ်ဘက် တီးရသော အကြိုးဆုံး ဗုံကြီး။

ပတ်မမီး - န / ပတ်မမီး / ခြောက်လုံးပတ်၊ စဉ့်၊ ပတ်မ စသည် ကို တီးခတ်သူ။

ပတ်မလုံးစုံ - ကြိဝိ / ပတ်မလုံးစုံ / အစပ်သိမ်း။ မကြွင်း မကျန်။

ပတ်လုံး - န / ပတ်လုံး / ဆိုင်းခိုင်းတွင် သံစုံတွဲဖက်၍ တီးလေ့ ရှိသော ဗုံများ။

ပတ်လုံး - ကြိဝိ / ပတ်လုံး / ကာလတလျှောက်။

ပတ်ဝိုင်း - န / ပတ်ဝိုင်း / ဆိုင်းခိုင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပတ်ဝိုင်းလွှာ - န / ပတ်ဝိုင်းလွှာ / သစ်ကော်များတွင် လည်ပတ်စေ၍ သစ်ခွံသော ချေးသွားစိပ် ချွန်အသွားပါ စက်ဝိုင်းပုံလွှာ။

ပတ်ဝန်းကျင် - နဝိ / ပတ်ဝန်းကျင် / ပတ်လည်တဝိုက်ဖြစ်သော။ - န / ပတ်ဝန်းကျင် / အနီးတဝိုက် ဒေသနယ်ပယ်။

ပတ်သက် - ကြိ / ပတ်သက် / ဆက်စပ်သည်။ အကြောင်းစပ်ဆိုင် သည်။

ပတ္တပိုက် - န / ပတ်ဒဗိုင်း / ပတ္တပိုက်စူတင် - န၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

ပတ္တပိုက်စူတင် - န / ပတ်ဒဗိုင်းဒုဒ / ရသမျှစားဖွယ်ကို တခွက် တည်းခွဲသာ စားမည်ဟု အမိန့်ချန်ပြု၍ ကျင့်သောအကျင့်။ (စူတင် - သု ပါးတွင် တပါးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။) [ပါ]

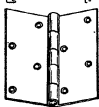
ပတ္တမြား - န / ဗဒ္ဒမြား / အရောင်အသွေးနီ၍ ကြည်လင်သော တွင်းထွက်ကျောက်မျက်ရတနာတမျိုး။ (ဗဒ္ဒမြားဟူ၍လည်း ရေးသည်။) [သ]

ပတ္တရောင် - န / ပတ်တရောင် / လှည့်လည်စောင့်ကြပ်ခြင်း။ လှည့်ပတ်စောင့်ကြပ်ရန် တာဝန်ရှိသူ။ [လိပ်]

ပတ္တလား - န / ပတ်တလား / ပတ်တလား / အသံနီမမြင့် ကွဲပြား သော ဝါးသို့မဟုတ် သတ္တုချပ်ငယ်များကို ကြိုးနှင့်သိ၍ ဖြစ် စေ၊ သံငုတ်တွင် စွပ်၍ဖြစ်စေ၊ လက်ခတ်နှင့် တီးခတ်ရသော တူရိယာတမျိုး။ [မွန်]

ပတ္တလားရွက် - န / ပတ်တလားယွက် / ပတ္တလားတွင် တပ်ထား ရသည့် တီးခတ်လျှင် အသံမြည်သည့် သစ်၊ ဝါး သို့မဟုတ် သတ္တုပြားငယ်များ။

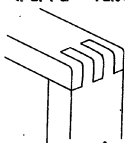
ပတ္တာ - န / ပတ်တု / အပုံ၊ တံခါးရွက်စသည် တပ်ဆင် ထည့် ချိုးခေါက်ဖွင့်ပိတ်၍ ရ နိုင်စေရန်ကြားခံအဖြစ်တွယ် ဆက်ပေးသော သတ္တုပြား လက်ယှက်တမျိုး။ [ဟိန္ဒူ]

ပတ္တာ

ပတ္တာခံ - ကြိ / ပတ်တာခံ / မြေကွက်တခုခုကို အစိုးရထံမှ ကာလအတိုင်းအခြားအားဖြင့် စာချုပ်ပြုလုပ်၍ အသုံးပြုခွင့် ရယူသည်။ [ဟိန္ဒူ]

ပတ္တာဆက် - န / ပတ်တာဆက် / ဆက်စပ်မည့် တဘက်အနာနှင့် အခြား တဘက်အစတို့ တွင် အချိုင့်အခုံးစခန်းစုအသီးသီး ပါရှိ၍ တခုနှင့် တခု အတွင်း သို့ အပြန်အလှန်စခန်းသွင်း ကာ လက်ယှက်ထားသော အဆက်။

ပတ္တာဆက်

ပတ္တာမြေ - န / ပတ်တာမြေ / စာချုပ်ဖြင့် ကာလအတိုင်းအခြား အသုံးပြုသော ကရံမြေ။

ပတ္တူ - န / ပတ်တူ / ထူသော ရွက်ထည်ဖွင့်။ သိပ်သည်းသော အထည်။ [ပါရှင်]

ပတ္တနာ - န / ပထနာ / ဆုတောင်းခြင်း။ [ပါ]

ပိတ်

ပိတ် - ကြိ/ပိတ် / ၁၊ အကြားအပေါက်ကို ဆိုကာသည်။
 “ပုလင်းကို မော့နှင့် ပိတ်သည်။” ၂၊ (တံခါးရက်စသည်ကို) မပွင့်အောင်ပိုးဆပ်သည်။၊ “မြို့တံခါးကို ပိတ်နှင့်လေသဖြင့် မဝင်ရသောကြောင့်။” ဗိပုံ။ ၁၆၈။ ၃၊ အခွင့်အလမ်း တားမြစ်သည်။ ၄၊ အပိုင်းအခြား . တန်ခိုးရပ်ပြတ်စေသည်။ (စာရင်းပိတ်၊ ကျောင်းပိတ်၊ ဆိုင်ပိတ်စသည် အသုံးရှိသည်။)
 ပိတ် - ကြိဝိ / ပိတ် / အလျင်း။
 ပိတ် - န / ပိတ် / ချည်နှင့် ရက်လုပ်ထားသောအထည်။
 ပိတ်ကွယ် - ကြိ / ပိတ်ကွယ် / လုံးဝ ငြင်းဆိုသည်။ လုံးဝ ငြင်းကွယ်သည်။
 ပိတ်ချင်း - န / ပိတ်ချင်း / အရသာ ပူပန်သော အသီးပြုပ်ကလေးများပါ အတောင့်ငယ်များသီးသည့် ဆေးဖက်ဝင် နွယ်ပင်တမျိုး။
 ပိတ်ချင်းထိုး - ကြိ / ပိတ်ချင်းထိုး / ကြိုးစသည်ကို ပိတ်ချင်းတောင်သဏ္ဌာန် ထိုးပို့သည်။
 ပိတ်စိမ်းပါး - န / ပိတ်စိန်းအား / ကော်မတပ် လျှံကျရက်ထားသည့် ပိတ်ပါး။
 ပိတ်စွယ် - န / ပိတ်စွယ် / ချည်မြင့်တက်သော၊ ရေစပ်တွင် ပေါက်လေ့ရှိသည့် ဟင်းလျှာအဖြစ် အစို့ကို စားသုံးရသော အပင်တမျိုး။ (အပွင့်ကို ခေါင်းအိုးအစာအဖြစ် အသုံးပြုရသည်။)
 ပိတ်ဆို့ - ကြိ / ပိတ်ဆို့ / မဝင်မထွက်နိုင်အောင် အဝကို ကာသန့်သည်။
 ပိတ်တွန့် - န / ပိတ်တွန့် / ၁၊ ပိတ်သား အရှုံးအတွန့်ငယ်များပါရှိသော ချည်ထည်တမျိုး။ ၂၊ ကော်တင်ထားသော ချည်နှင့် မစိပ်မကျ ရက်ထားသည့် အထည်ကြမ်းတမျိုး။
 ပိတ်ပင် - ကြိ / ပိတ်ပင် / တန့်ထားသည့် အခွင့်မပြုပဲထားသည်။
 ပိတ်ပေါင်း - န / ပိတ်ပေါင်း / ပုစပေါင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ပိတ်ပိတ်သား - ကြိဝိ / ပိတ်ပိတ်သား / အလျင်း။ မညံ့သို့မျှ။
 ပိတ်ဝမ်း - န / ပိတ်ဝမ်း / အခွဲ အကျ အမြုပ်စသည် ပါရှိသော အစာဟောင်း။

ပုတ်

ပုတ် - ကြိ / ပုတ် / တစုံတရာဖြင့် အပေါ်စီးမှ တို့ထိရံဖြစ်စေ၊ ပြင်းပြင်းခက်၍ဖြစ်စေ အုပ်စိုးခိုက်သည်။
 ပုတ် - န / ပုတ် / စပါးစသည့် ကောက်ပဲသီးလျှောင်ရသော ဝါးကိုဖြာ၍ ရက်ထားသည့် အငိုင်းပုံ တောင်းကြိုး။
 ပုတ်ခတ် - ကြိ / ပုတ်ခတ် / ၁၊ ရိုက်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] သူတပါးအား နစ်နာအောင် ထိခိုက်၍ ပြောဆိုသည်။
 ပုတ်ပြတ် - န / ပုတ်ပြတ် / အလုပ်ပမာဏအလိုက် အလုံးစုံ အစိုးအခ အပြီးအပြတ် ကြိုတင်ပိုင်းဖြတ် သတ်မှတ်၍ ချထားလုပ်ကိုင်စေသည့် အလုပ်မျိုး။
 - ကြိဝိ / ပုတ်ပြတ် / အလုံးစုံကိုခြုံ၍ တန်ဖိုးဖြတ်လျက်။

ပုတ်ဆင့်ညို - န / ပုတ်ဆင့်ညို / ၁၊ (သစ်ပင် ချုံနွယ်များတွင် မှီတင်းနေထိုင်လေ့ရှိသည့်) ချဉ်းအံ့ဖွဲ့ယောင်းအမောက်စသော ကာ ဆူကက်ရှိဦးခေါင်းကို ညှိတ်တတ်သည့် ခြေလေးဘက်ပါ တွားသွားကောင်တမျိုး။ ၂၊ [ဥပစာ] သူတပါးပြောသမျှကို တုံ့ပြန်ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိ လက်ခံတတ်သူ။

ပုဗ်

ပုဗ် - န / ပုဗ် / ၁၊ အစိပွယ် ဖော်ဆောင်သော အက္ခရာ အစုအပေါင်း။ ၂၊ စီကုံးဖွဲ့ နွဲ့ထားသည့် စာစုကို ရေတွက်သည့် စကား။ (သီချင်း၊ သတင်း၊ ဆောင်းပါးစသည်ကို ရေတွက်သည်။) ၃၊ ဝါကျ၊ ပစ္စယစသည်၌ ဆဲစစ်အပိုင်း အမြတ်အရှုပ်ကို ပြသောသင်္ကေတ။ (တချောင်းပုဗ်၊ နှစ်ချောင်းပုဗ်ပုဗ်ငယ်၊ ပုဗ်မ စသည့် အသုံးရှိသည်။) [ပါ]
 ပုဗ်ကလေး - န / ပုဗ်ကလေး / မတ်ရပ်တုံးကို တချောင်းဖြင့် ပြသော ဝါကျပဒဆုံး ပုဗ်ဆုံး အမှတ်သင်္ကေတ (၊)။
 ပုဗ်ကြီး - န / ပုဗ်ကြီး / မတ်ရပ်တုံးကို နှစ်ချောင်းဖြင့် ပြသော ဝါကျဆုံးနှင့် ကိန်းဂဏန်းဆုံး အမှတ်သင်္ကေတ (။)။
 ပုဗ်ခွဲ - န / ပုဗ်ခွဲ / စာပိုဒ်တခုအတွင်း၌ သီးခြားဖော်ပြသော စာပိုဒ်ငယ်။
 ပုဗ်ပြည့် - န / ပုဗ်ဖျိ / ပုဗ်ဖျေ / ပုဗ်ပုဗ် - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ပုဗ်မြတ် - န / ပုဗ်ဖျတ် / ပုဗ်ကလေး - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ပုဗ်မ - န / ပုဗ်မာ / ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့၌ သီးခြား အကြောင်းရပ် တခုစီနှင့်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ဖော်ပြချက် အပိုင်းအခြားတခု။ (ဂဏန်းသတ်မှတ် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။)
 ပုဗ်မ - န / ပုဗ်မာ / ပုဗ်ကြီး - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ပုဗ်မခွဲ - န / ပုဗ်မာခွဲ / ဥပဒေ ပုဗ်မကြီးတခုအတွင်း အကျုံးဝင်ပြီးသော အကြောင်းအချက်တရပ်စီအတွက် သီးခြားရည်ညွှန်းဖော်ပြသော စာပိုဒ်စု။

ပိုဗ်

ပိုဗ် - စည်း/ပိုက်/စာ၊ သီချင်း ကဗျာ စသည်ကို ပိုင်းခြားရေတွက်သော စကားလုံး။ [ပါ]
 ပိုဗ်ကြီး - န / ပိုဗ်ကြီး / ပုဗ်ကြီး - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ပိုဗ်ရီရတု - န / ပိုဗ်ရီရယု / အပိုင်းသုံးပိုဒ် ပါရှိသောရတု။

ပန်

ပန် - ကြိ / ပန် / ၁၊ ဦးခေါင်း သို့မဟုတ် နား၌ ဆင်မြန်းသည်။ “ကြတပန်းမာလံ၊ ပန်ခဲတုံပြီး။” ပြည်စုနီ ၆၄။ ၂၊ [ဥပစာ] အမြတ်တနိုး ထိန်းသိမ်းထားသည်။ “မြူသားစေတနာ၊ ဣတိသဒ္ဓါဖြင့်၊ မေတ္တာပန်ပြီ၊ ဆင်မငြီးသား။” တန်ခိုး ၃၇။

ပန် - ကြိ/ပန်/တောင်တည်။ တောင်သည်။ “ဘုရား
ရေ၌ ပန်သော ဆုရှိသည်။” ကိကုတ်။ ၆၆၂။ “သားကို
မင်းမြစ် ပန်သည်ကို မင်းကြီးအမျက်ထွက်၍” ကိကုတ်။

၉၂။
ပန်ကိဇယ - န/ပန်ကိဇယ/လူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာ အတွင်းပိုင်း
အစာအိမ်၏ အောက်ဘက်နောက်နားရှိ အစာခြေချက်သော
အရည်များ ထုတ်လုပ်ပေးသည့် အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း။
(အရွယ်ရောက်သည့် အလျားခုနစ်လက်မ၊ အလေးချိန် သုံး
အောင်စခွဲခန့်ရှိသည်။) လိပ်

ပန်ကာ - န/ပန်ကာ/ခါ လည်ပတ်ခြင်းဖြင့် လေကို လှုပ်ရှား
စေသော လက်တံရွက်ပါ လေမြှန်ကိရိယာ။ ၂။ [ဥပစာ]
အလွန်ပါးနပ် လည်ဝယ်သူ။ ကျွမ်းကျင်လည်ပတ်သူ။ [ဟိန္ဒူ]

ပန်ကြား - ကြိ/ပန်ကြား/ တစ်ခုတည်းသော တုံ့ပြန်မှုအတွက်
သိစေသည့် တောင်းပန်သည်။ ရိုသေစွာ ခွင့်တောင်းသည်။

ပန်ကြားချက် - န/ပန်ကြားချက်/ မေတ္တာရပ်ခံချက်။
ပန်တောချုပ်အနီးလျက် - န/ ပန်တောချုပ်ထည်ကို / အလုံး
အဆုပ်ပြု၍ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသော၊ ဖွယ်သည့် ထန်းလျက်
တမျိုး။

ပန်တောမြက် - န/ ပပေါ်မျက် / အပေါ်သို့ စွင့်တောင်၍
သွယ်ချွန်သော အရွက်ရှိသည့် အမိုးအဆစ်တို့ မြက်တမျိုး။
(အဖြူ၊ အနီ၊ အညို စသည် အမျိုးမျိုးရှိသည်။)

ပန်တော - န/ပန်တော/ ဂီတအတီးအမှုတ်။ ကီးမှုတ်ခြင်း။
ပန်ထွာ - ကြိ/ ပန်ထွာ / တောင်းပန်သည်။ “ထိုရောအခါ၊
သွားစီမံခါလျှင်၊ ပန်ထွာ စကား၊ ဆိုသည်ကြားသော်။”
ယသံ* ၅၂။

ပန်ထွေပျော် - န/ပန်ထွေပျော်/ မျှင်ငုပ်ရည်၊ ခရမ်းချဉ်သီး
မှည့်၊ ငရုတ်သီးစိမ်း၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ နံနပ် စသည်ကို၊ ရော
ချေ၍ ပျော်ထားသည့် စားဖွယ်။
- ကြိ/ ပန်ထွေပျော် / ယင်းစားဖွယ်ကို စပ်နှောသည်။

ပန်ရွက် - ကြိ/ ပန်ရွက် / ဝန်ထုပ်ကို ဦးထိပ်၌ထား၍ သယ်
ဆောင်သည်။ “ရွာသားတို့ကိုပင် ဥစ္စာပန်ရွက်စေ၍။” ငါး
ကောက်၊ ပ။ ၈၈။ ၂။ နာခံသည်။ “အမိန့်တော်ကို ဦးထိပ်
ထက် ပန်ရွက်၍။”

ပန်ရသီ - န/ ပန်ရသီ / လ၏ တဆယ့်ငါးရက်မြောက်သောနေ့။
လပြည့်နေ့။ [ပ]

ပန်ကု - န/ ပန်ကု / ခါ အဆောက်အအုံအခြေစိုက်ရာ မြေကွက်
တွင် မှတ်သားသော ငုတ်တိုင်။ ၂။ အဆောက်အအုံတစ်ခုရာ
ဆောက်လုပ်ရန် အခြေခံသည့် အုတ်မြစ်။ ခ၊ အခြေခံ။
အဦးအခြေခံသော လုပ်ငန်းအဆင့်။ [မွန်]

ပန်ကုချ - ကြိ/ ပန်ကုချ/ခါ အဆောက်အအုံတစ်ခုရာ ဆောက်
လုပ်ရန် အခြေခံ စတင်သည်။ ၂။ လုပ်ငန်းစသည်။ အစပြု
သည်။

ပန်ကုခိုက် - ကြိ/ ပန်ကုခိုက် / ခါ အဆောက်အအုံအခြေစိုက်
ရာ မြေမှတ်တိုင်တိုင်များ ခိုက်သွင်းသည်။ ၂။ အခြေခံစတင်
သည်။ ဇာတ်လမ်းမျိုးသည်။

ပန်ကုသည်း - န/ ပန်ကုသည် / ပန်ကု - န၊ နှင့် အတူတူ။ [မွန်]

ပန်း

ပန်း - န/ ပန်း / ခါ အပင်မှ ပွင့်သောအပွင့်။ ၂။ အပွင့်၊
အခက်၊ အရွက်၊ အနွယ် စသည် ချွေယှက်ပါဝင်သော ပုံစံ။
ပန်းချီပန်းပု အမျိုးအစင်။ ခ၊ ငွေဒင်္ဂါး၏ အရပ်ပါသော
မျက်နှာနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် မျက်နှာ။ (ပန်းချေး-ပန်းနွယ်
ပုံထုလုပ် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။) ထပြားက နှစ်ဘက်စလုံး
ခေါင်း၊ နောက်တပြားက နှစ်ဖက်စလုံးပန်း။ လက်ဆောင်။
၁၆၂။ ၄။ အနီနုရောင်။ (ငှက်၊ ခေါင်ရန်း၊ နှင်းဆီ စသော
ပန်းမျိုးတို့တွင် ပါရှိတတ်သော အရောင်။) “ဝလာမေဃ၊
မရန်းရောင်မှာ၊ ပန်းပေါင်လေ့။” မျက်ပွင့်၊ ၁။ ၂၆၇။ ၅။
စိန်းမတို့၏ ဓမ္မတာသွေး။ “အကြင်အခါ ပါရိကာ ခုသေမ
သည် ပန်းဟုဆိုအပ်သော ဥတ္တလာ၌ စံ၏။” မိလိန်၊ ၂၃၃။
၆။ ယောက်ျား၏လိပ်တန်ဆာ။ “လှုပ်ကောင်နွယ် ပန်းကြား
က၊ သန်းစကားရဝါ။” ပညာတေး။ ၉။ ၇။ လှေ၊ လှည်း၊
အပြေး စသည့် ပြိုင်ပွဲများတွင် အနိုင်ရယူရန် တောင်
အမှတ်အသား။ “လှေပြိုင်ပွဲ၌ ပန်းကို ရအောင် လုရသော
ကြောင့်။” အင်းလူးခြေ၊ ၂၆။

ပန်း - ကြိ/ ပန်း / နှစ်နယ်သည်။ အလုပ်ကို အားသွန်လုပ်
ကိုင်ပြီးနောက် အားကုန်ခန်းသည်။ “ကျောက်ကောင်းကို
တွေ့သောသူသည် ပန်းမန်းကို မသိ။” သင်္ခါ၊ ၁၁။

ပန်း - ကြိ/ ပန်း / အဖို့နှင့် လွတ်ထုတ်သည်။ သွန်ထွက်စေ
သည်။ “အဆိပ်ကို ပန်းထုတ်၍ ထားခဲ့လေ၏။” မြေ၊ ၇၈။

ပန်း - ကြိ/ ပန်း / တွေ့ရှိရ၍ ကျော်ပြတ်သည်။ “နောက်က
ပန်းပြီးလျှင် ထီးအယားတပ်များကို တိုက်လေ၏။” ထီး၊ ၈။
၁၆၈။ (ပန်းသွား၊ ပန်းတက်၊ ပန်းလိုက် စသည်ဖြင့် ကြိယာ
တွဲဖက် အသုံးများသည်။)

ပန်း - ကြိ/ ပန်း / ချည်နှောင်သည်။ ပတ်စည်းသည်။ “တစ်
နက် ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ချုပ်အပ်သော ခါးကြိုးကို ပန်း၍။”
ဇိ၊ ၂၃။

ပန်းကရာ - န/ ပန်းယေား / ပန်းပင် သစ်ပင်များကို ရေဖျန်း
သော နှုတ်သီးစဉ် စကားပေါက်အုံ ပါရှိသည့် ရေပုံ။

ပန်းကလပ် - န/ ပန်းကလပ် / နန်းဆောင်မျှား၊ ကျောင်းကန်
မျှားတွင် ကွမ်း၊ ပန်း၊ ပေါက်ပေါက် စသည် ထည့်တင်စရာ
ကလပ်။ ကလပ် - န၊ လည်း။

ပန်းကန် - န/ ဗဂန် / မြေ၊ ကြေး၊ ပန်း၊ ပလတ်စတစ် စသည့်
ပစ္စည်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ပြုလုပ်သော ထည့်စရာ အသုံး
အဆောင်။ [ပသျူး]

ပန်းကန်ခွက်ယောက် - န/ ဗဂန်ခွက်ယောက် / ထည့်စရာ အသုံး
အဆောင်အမျိုးမျိုး။ မီးဖိုချောင်သုံး ထည့်စရာ ပစ္စည်း
အထွေထွေ။

ပန်းကန်စောက် - န/ ဗဂန်စောက် / စောက်အတန်ငယ် နက်
သော ပန်းကန်။

ပန်းကန်ဆိုင်ပုံ - န / ဗဂန်ဆိုင်ဗုန် / ဆေးရွက် စသည်များကို ပဲ
ကြေးခြင်းမရှိရအောင် စနစ်တကျ လှည့်တံ၍ ပုံထားသည့်
အပုံ။

ပန်းကန်ပြား - န / ဗဂန်ဗျား / အစောက်တံ၍ ပြန်သော
ပန်းကန်။

ပန်းကန်လုံး - န / ဗဂန်လုံး / အစောက်နက်၍ လုံးဝိုင်းသော
ပန်းကန်။ အရည်ထည့် ပန်းကန်။

ပန်းကုံး - န / ပန်းဂုန်း / ၁။ အပွင့်ချည်းကိုသာ ကြိုး၊ နှိမ့်
စသည်နှင့် ဆင်၍ သွယ်ထားသော ပန်းဆိုင်း။ ပန်းဆိုင်း
ခွေ။ ၂။ ခြေသည်။ လက်သည်ကို ခါ အခြေအရစ်။
“နှာမောင်းလေဝေ၊ နှာရွပ်စွယ်ပိုး၊ ပန်းကုံးမောင်းချက်။”
ပြောင်မွန်* ၉။ ၃။ ရေဆိုးနှုတ်ခမ်းအတွန်း။ ၄။ အိုးစည်
သားရေပြင် ပတ်လည်ကို တင်းဆွဲထားသော အနားဆိုင်း
ကြိုး။ “ပန်းကုံးကျနေသော အိုးစည်ကို အနားထုသမျိုး။”
လက်ခတ်။ ၃၃။

ပန်းကုံးကြိုး - န / ပန်းဂုန်းဂျိုး / ဗုံများတွင် မျက်နှာပြင်၌
ကြက်သော သားရေပြင်ကို တင်းအောင် ဆွဲထားသည့်
သားရေကြိုး။

ပန်းကုံးစွပ် - ကြိ / ပန်းဂုန်းစွတ် / ၁။ ပန်းကုံးကို တစုံတယောက်
သောသူ၏လည်၌ ဆွဲဆင်ပေးသည်။ ၂။ (ဇာတ်နိပါတ်တို့
တွင်) ယောက်ျား မိန်းမ တဦးကတဦးကို ပန်းကုံးစွပ်၍
ဖူးစာဖက် သတ်မှတ်သည်။ ဖူးစာဖက်အဖြစ် ရည်မှတ်သည်။

ပန်းကုံးအောက် - န / ပန်းဂုန်းအောက် / သားရေကို အဝိုင်း
အပေါက်ဖောက်သော ဆောက်ရံတမျိုး။

ပန်းကြိုး - န / ပန်းဂျိုး / ၁။ အလအပ မွမ်းမံသော အလျား
လိုက် ပန်းခက် ပန်းခွယ်ပုံအမွမ်း။ “ပန်းလှမျိုး တခုနှင့်တခု
ဆုံရာ၌ ပန်းကြိုးများ ထောင်ချိုးအတိုင်း ပေါ်လာစေရန်။”
ဂျင်နီ။ ၁၆၇။ ၂။ မွမ်းမံထားသော ကြိုးသွယ်။ ဇာကြိုး။
“ပန်းကြိုး လိုက်တမီ၊ ပိတ်အင်္ကျီ ကွန်ချာဇာ။” ပုည။
၁၇၂။

ပန်းကြဲ - န / ပန်းဂျွာ / မျက်နှာပြင်၌ ဖောင်းကြပေါ်နေသော
အမွမ်းပန်းပုံစံ။

ပန်းခွန်ပည် - န / ပန်းခွန်နယ် / ခုနစ်နေ့ ခုနစ်နံဆိုင်ရာ နံသင့်
ပန်း ခွန်မျိုး။ (တနင်္ဂနွေ-အုန်း၊ တနင်္လာ-ကံကော်၊
အင်္ဂါ-နေစ၊ ဗုဒ္ဓဟူး-ပုရာ၊ ကြာသပတေး-သပြေ၊
သောကြာ-သီး၊ စနေ-အိန်။)

ပန်းခတ် - ကြိ / ပန်းခတ် / ရွှေ၊ ငွေ၊ မြေထည် စသည်တို့၌
ပန်းပုံပေါ်အောင် ထုရိုက်ပုံဖော်သည်။

ပန်းခပ် - ကြိ / ပန်းခတ် / ပျား စသည်တို့၊ ပန်းပတ်ရည်ကို စုပ်
ယူသည်။

ပန်းခုံ - န / ပန်းဂုန် / မြန်မာဘုရင် ဥယျာဉ်တော်တွင် မင်း၊
မိဖုရား၊ မင်းသား၊ မင်းသမီးတို့ အနားယူရာ အဆောက်
အအုံ။ “ရဲဘန်ရဲခါ...မြောက်မောက်တော်သို့ ထွက်တော်မူ၍
ပန်းခုံရောက် အစရှိသည်တို့ကို ကြည့်ရှုတော်မူခြင်း။” ရွှေဘုံ။
၂၉။

ပန်းချီ - န / ဗဂျီ / ရုပ်ပုံရေးခြယ်သော အတတ်ပညာ။

ပန်းခြောက် - န / ပန်းဂျောက် / ပွင့်ပတ် ချောတော့ခြင်း၊
အဆောင်ပြောင်းခြင်းမရှိသော ပန်းတမျိုး။

ပန်းခြောက် - န / ပန်းဂျောက် / တင်းလျှာအဖြစ် ချက်ပြုတ်
စားသောက်ရသော ပန်းပွင့်အခြောက်တမျိုး။

ပန်းခွေ - န / ပန်းဂျေ / ၁။ ပန်းပွင့် ပန်းခက်တို့ကို ဝါးကြိမ်
စသည်ဖြင့် အဝိုင်းအခွေ ပြုလုပ် စည်းနှောင် ထားသော
ပန်းစည်းခွေ။ ၂။ ပန်းထိုးခွေ။

ပန်းဂေါ် - န / ပန်းဂေါ် / တင်းလျှာအဖြစ် စိမ်းစားသုံးရသည့်
အလုံးအဝတ်အဖြစ် အပွင့်များ ယှက်ပြာစုအုံ၍ ပွင့်သော
မုန်လာတမျိုး။ (ပန်းမုန်လာ၊ ပန်းပွင့်၊ ဂေါ်ပွင့် စသည်ဖြင့်
လည်း ခေါ်သည်။)

ပန်းစက္ကူ - န / ပန်းစက်ကျ / အဆင်တန်ဆာအဖြစ် လည်း
ကောင်း၊ ပန်းပွင့် ပန်းခိုင်အဖြစ်လည်းကောင်း ပြုလုပ်လေ့ရှိ
သော ရောင်စုံစက္ကူတွန်း။

ပန်းစည်းကြိုး - န / ပန်းစီးဂျိုး / အများအားဖြင့် ဆံပင်ကို
စုစည်းဆွဲနှောင်လေ့ရှိသည့် ရောင်စုံသိုးမွေးကြိုး။

ပန်းစုံ - န / ပန်းဇုန် / ထိပ်၊ ခွာလေးဘက်၊ အမြီးဖြူသော
ကြွန်စုံခွား။

ပန်းစုံ - န / ပန်းဇုန် / အမျိုးမျိုး အထွေထွေ ရောနှောပါဝင်
သော။ “ကုန်စုံ၊ ခြူး သို့မဟုတ်၊ ပန်းစုံသားဖြစ်ပြီး၊ ထင်း
တပုံလျှင်။” တင်စာ။ ၂။ အဆောင်အမျိုးမျိုး ပါဝင်သော။
(ပန်းစုံပရိ၊ ပန်းစုံကြိုး စသည် အသုံးရှိသည်။)

ပန်းစုံလှေ - န / ပန်းဇုန်လှေ / ငါးအမျိုးအစားများစွာ ရော
နှောပြုလုပ်ထားသော ငါးပုံ။

ပန်းစုံပွား - န / ပန်းဇုန်ပွား / ရောင်စုံပုံစံအမျိုးမျိုး ရှုမြင်ရအောင်
ကြည့်မှန်ချပ်များကို ထောင်ချိုးအမျိုးမျိုး ဆက်စပ်အခေါင်း
ပြု၍ ထိပ်တွင် ရောင်စုံပန်းကွဲများ ထည့်ထားပြီး၊ လှည့်ပတ်
ကြည့်ရသော ပြောင်းအိမ်တမျိုး။

ပန်းစုံသား - န / ပန်းဇုန်သား / သစ်ညှိအမျိုးမျိုး ရောပြွမ်းပါ
ရှိနေသည့် ထင်း သို့မဟုတ် ပျဉ်ချောင်းများ။

ပန်းစုံ - ကြိ / ပန်းစုံ / [ဥပစာ] ပန်းတိုင်သို့ အောင်မြင်ပေါက်
ထွက်သည်။

ပန်းဆီ - န / ပန်းဇီ / ပန်းရောင်ရင့် ဆိုးဆေးတမျိုး။ ပန်းရင့်
ရောင်။

ပန်းဆိုး - ကြိ / ပန်းဆိုး / အဝတ်အထည်ကို ဆေးရောင်ဆိုး
သည်။ “တမုတ်နယ်နှု၊ ပန်းဆိုးမုက၊” ကီး* ၁၄၇။

ပန်းဆင် - န / ပန်းဇင် / ဆင်အုပ်ကို ဝိုက်ပန်း၍ စောင်ရှောက်
ကာ တကောင်တည်း ထွက်တတ်သော တောဆင်။

ပန်းဆိုင်း - န / ပန်းဇိုင်း / အခါ၊ မျက်နှာကြက် စသည်တွင်
အလှအပအလို့ငှာ ဆွဲချထားသော ပန်းခိုင် ပန်းကုံး စသည်။

ပန်းဆည်းလည်း - န / ပန်းဆွဲလှေ / ဝတ်မှုန်စုံလည်ပါရှိ၍ အနားဝ
လန်ကာ ပန်းရင့်ရောင်ပန်းပွင့်များ တွဲလဲစိုက်ကျလျက်
ပွင့်တတ်သော ပန်း။ ယင်းအပင်။

ပန်းဆယ်မျိုး - န / ပန်းဆယ်မျိုး / လက်မှုအတတ်ပညာ ဆယ်

မျိုး။ (ပန်းထိမ်း၊ ပန်းပဲ၊ ပန်းတင့်၊ ပန်းပု၊ ပန်းပွတ်၊ ပန်းချီ၊ ပန်းယွန်း၊ ပန်းတော၊ ပန်းတမော၊ ပန်းရန်။)

ပန်းဆွေ - န / ပန်းဆွေ / အမီး တံစက်မြိတ်အောက်တွင် ဆွေဆင်သော ပန်းပုစံပြုလုပ်ထားသည့် အမြိတ်တန်း။

ပန်းဆွေရေကျ - န / ပန်းဆွေရေကျ / လေပြိုင်လွှတ် ပန်းဝင်၍ ပန်းကို ရယူပြီးနောက် လေပေါ်သို့ ပြန်မကျပဲ ရေထဲသို့ ကျခြင်း။

ပန်းဆွတ် - ကြို / ပန်းဆွတ် / ပန်းတိုင်ကို လှမ်းဝင်သည်။ အောင်မြင်မှုရယူသည်။

ပန်းညို - န / ပန်းညို / ခွေးသွားစိပ်ပါ အရွက်၏ အကြောက်များ နီကြန့်၍ နှိုသော အနံ့သင်းသည့် ပဉ္စင်းပါး ဆေးဖက်ဝင်သည့် အပင်တမျိုး။

ပန်းတမော - န / ပန်းတမော / ကျောက်သားကို ထုဆစ်၊ ခြယ်လှယ်သော ကျောက်ဆစ်အတတ်ပညာရပ်။

ပန်းတာ - န / ပန်းတာ / ပြေပျံ့၊ လေပျံ့ စသော ပြိုင်ပွဲများတွင် ပန်းဝင်ရန် စည်းအပိုင်းအခြား။

ပန်းတော - န / ပန်းတော / အင်္ဂါတောရွတ်ဖြင့် ရုပ်လုံးရုပ်ကြွအမွမ်းတန်ဆာပြုလုပ်သော အတတ်ပညာ။

ပန်းတော်မြက် - န / ပဒေါ်မျက် / ပန်းတော်မြက် - န၊ နှင့်အတူတူ။

ပန်းတင် - ကြို / ပန်းတင် / လိန်လည်သည့်အခါ မချော်စေရန် ပွန်းနေသော ဖော်တော်ကား ကြက်ပေါင်စေး သီးခွံ (တိုင်ယာ) ပေါ်တွင် အစင်းအထစ် ပန်းတွန့်များ ပေါင်းတင် ထပ်ပြီးသည်။

ပန်းတင်ခို - န / ပန်းတင်ရန် / စေတီတော်၏ အောက်ဆုံးအခြေအုတ်ခို။

ပန်းတောင်းလည် - န / ပေါင်းလယ် / ပန်းခေါင်းလယ် / မျက်နှာကြက် ပတ်လည်တွင် တွဲလဲဆွဲဆင်သော ယုတ်စ။ ပတ်လည်ကြာယပ်။

ပန်းတိုင် - န / ပန်းတိုင် / ခ၊ ပြေးပွဲ ပြိုင်ပွဲတို့တွင် နောက်ဆုံးအောင်မြင်မှု ရယူရာ တာဝင်နေရာ။ ၂၊ [ဥပစာ] ရည်မှန်းရာလမ်းဆုံး။ ရည်ရွယ်မှန်းထားချက်။

ပန်းတိုင်း - န / ပရိုင်း / ပရိုင်း - န၊ ရှု။

ပန်းတိုင်းပွင့်မီးအိပ် - န / ပရိုင်းပွင့်မီးအိပ် / ပရိုင်းပွင့်မီးအိပ် - န၊ ရှု။

ပန်းတုံး - န / ဗဒင်း / ကြေးထည်ပုံစံအမျိုးမျိုး သွန်းထုလုပ်ကိုင်သည့် အတတ်ပညာ။

ပန်းတုံးတိုင် - န / ပန်းဒုန်းတိုင် / တစုံတရာ အမှတ်အသားပြု၍ စိုက်ထူထားသော တိုင်။

ပန်းထိုးပန်းချုပ် - န / ပန်းထိုးပန်းချုပ် / ပိတ်သားပေါ်တွင် အင်ချည်အဖြူ သို့မဟုတ် ရောင်ရဖြင့် ပုံစံအမျိုးမျိုးချုပ်လုပ်သော အတတ်ပညာ။

ပန်းထိုးယွန်း - န / ပန်းထိုးယွန်း / သားရိုးဖြင့် ပန်းနှင့် ရုပ်ကြွတင်၍ ပြုလုပ်သော ယွန်းထည်လုပ်အတတ်ပညာ။

ပန်းထိပ် - န / ဗဒိန် / ရွှေငွေ စသည်ကို လက်ဝတ်တန်ဆာမှစ၍

အသုံးအဆောင်အမျိုးမျိုး သွန်းထုလုပ်သည့် အတတ်ပညာ။

ပန်းထိပ်မို - န / ဗဒိန်မို / လှပသော လိမ္မော်ရောင်အပွင့်ငယ်များ ပွင့်သော ပန်းပင်တမျိုး။

ပန်းထိပ်မို - န / ဗဒိန်မို / ရွှေ ငွေ စသည်ကို လက်ဝတ်တန်ဆာမှ စ၍အသုံးအဆောင်အမျိုးမျိုး သွန်းထုလုပ်ရာ အဆောက်အအုံ။

ပန်းထိပ်မိုက် - န / ဗဒိန်မိုက် / အလျားခြောက်လက်မခန့်ရှိ၍ ကိုယ်လုံးကိုယ်တည်တတ်ခိုင်ပြီး မေးစေ့ရှင်လည်ပင်းတွင် အဝါရောင်၊ ရုပ်အင်ပန်းနုရောင်နှင့် အောက်ပိုင်းအဝါနုနှင့် အစိမ်းကျားချိပြီး ပန်းထိပ်တူထည် တိမ်တိမ်ဟု တသံတည်းမြည်လေ့ရှိသော ငှက်ငယ်တမျိုး။

ပန်းနာ - န / ပန်းနာ / သလိပ်ဆိုပိတ်၍ အသက်ရှူကျပ်သော ရောဂါ။

ပန်းနု - န / ပန်းနု / ပင်စည်ဖြောင့်၍ အလျားနှစ်ပေမှ သုံးပေခန့်ရှည်သည့် ခွေးသွားစိပ်ပါ သုံးမြှောင်ပုံ အရွက်ရှည်ရှိပြီး၊ အမြစ်မှာ ဆေးဖက်ဝင်သည့် နှစ်ရှည်ခံ ချုံပင်တမျိုး။

ပန်းနုရောင် - န / ပန်းနုရောင် / အပြုတွင် အနီအနုညှင်းငယ်ရောနှောသမထားသည့် အရောင်။ ပန်းရောင်နု။

ပန်းပု - န / ဗဟု / သစ်သား၊ ဆင်စွယ်၊ ဖယောင်းစသောဝတ္ထုပစ္စည်းများကို ရုပ်လုံးရုပ်ကြွထွင်းထုသော အတတ်ပညာ။

ပန်းပေး - ကြို / ပန်းပေး / ခ၊ စကားထား၊ ပစ္စာစသည် မဖြေဆိုနိုင်၍ အနှိုးပေးကြောင်း ဝန်ခံသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] အနှိုးခံသည်။ ရှုံးကြောင်းဝန်ခံသည်။

ပန်းပဲ - န / ဗဟု / သံထည်ပုံစံအမျိုးမျိုး သွန်းထုလုပ်ကိုင်သည့် အတတ်ပညာ။

ပန်းပေါင်း - န / ပန်းပေါင်း / ရနံ့မွှေးကြိုင်သည့် ပန်းမျိုးစုံကို အခြောက်ခံရပေါင်းထားသည့် နံ့သာတမျိုး။

ပန်းပေါင်းရည် - န / ပန်းပေါင်းယေ / ရနံ့ မွှေးကြိုင်သည့် ပန်းမျိုးစုံမှထုတ်လုပ်သည့် နံ့သာရည်။

ပန်းပြားပင် - န / ပဲဗျားပင် / ခ၊ ရေထဲတွင် ပေါက်လေ့ရှိပြီး၊ လေတိုက်ရာယိမ်းနဲ့သော မြက်ရှည်တမျိုး။ ၂၊ [ဥပစာ] တဘက်ဘက်သို့ လွယ်ကူစွာယိမ်းပတ်တတ်သူ။

ပန်းပြေး - ကြို / ပန်းပြေး / အပြေးပြိုင်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်၍ ပြေးသည်။

ပန်းပြောက် - န / ပန်းပြောက် / အလှအပ အမွမ်းအမံအမြင်၊ ပန်းအပွင့်၊ အရွယ်၊ အပုံ၊ အလုံးစသည့် ရုပ်လုံးရုပ်ကြွအနေဖြင့် ထုလုပ်ထားသော လက်ရာပုံ။

ပန်းပွင့် - န / ပန်းပွင့် / ပန်း - န၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။

ပန်းပွင့် - ကြို / ပန်းပွင့် / အမ သတ္တဝါတို့ မေ့တာပေါ်သည်။

ပန်းပွတ် - န / ပန်းပွတ် / သစ်သား၊ ဆင်စွယ် စသည့် ပစ္စည်းဝတ္ထုများကို လိုရာပုံအတိုင်း ချောမွတ်အောင် ပွတ်ခဲပြုလုပ်သည့် အတတ်ပညာ။

ပန်းဖျား - န / ပန်းဖျား / မောပန်းနှမ်းနယ် အားနည်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည့် အဖျားမျိုး။

ပန်းစွား - န / ဗဗွား / ပိုး၊ ချည်း လျော် စသော အမျှင်များကို တဘက်တွင် ဖွားရသေးသော တဘက်တွင် စုစည်းထားသော အထုံးအပွဲ့။

ပန်းမ - န / ပန်းမာ / သပြေအမျိုးအစားအပါအဝင်၊ အခေါက် ပန်းရောင်ပျော့သွေးရှိပြီး၊ အပွင့်အချင်းတလက်မသာသာခန့် ရှိသော ဆေးဖက်ဝင်သည့် ပင်လတ်တမျိုး။

ပန်းမန် - န / ပန်းမန် / အလှအပ ဆင်မြန်းသုံးစွဲရသည့် ပန်း အမျိုးမျိုး။

ပန်းမုန်လာ - န / ပန်းမုန်လာ / ပန်းဂေါ်ဖီ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပန်းမွေ့ရာ - န / ပန်းမွေ့ယာ / ပန်းပွင့်များ ပြန့်ခင်းထားသော အိပ်ရန်နေရာ။

ပန်းယွန်း - န / ပန်းယွန်း / သရိုးသစ်စေ့တည် အသုံးအဆောင် အဆုတ်မျှားများကို ပြုလုပ်သော အတတ်ပညာ။

ပန်းရက် - န / ပန်းရက် / ပန်းပွင့်တို့တွင် တည်ရှိသည့် ချိုသော ဝတ်ရည်။

ပန်းရိုက် - ကြို / ပန်းရိုက် / အဝတ်အထည် စသည်အပေါ်တွင် အမျှားအားဖြင့် ပန်းပုံစသည်တို့ကိုဆွဲသည်။

ပန်းရောင် - န / ပန်းရောင် / အနီနုရောင်။ (ပဗ္ဗာ ကြာပွင့် အရောင်မျိုး။)

ပန်းရန် - န / ပယန် / ခ၊ အုတ်၊ အင်္ဂတေတို့ဖြင့် အဆောက်အအုံတည်လုပ်သည့် အတတ်ပညာ။ ယင်းအတတ်ပညာဖြင့် အသက်မွေးသူ။

ပန်းရဲ - န / ပန်းရဲ / ကျောက်ကို ပုံစံအမျိုးမျိုးပေါ်အောင် သွေးသော အတတ်ပညာ။

ပန်းလည်တိုင် - န / ပန်းလည်တိုင် / ညီညာ ချောပြောင်၍ တဖြေငုံတသားတည်း လုံးဝိုင်သောတိုင်။

ပန်းလှ - န / ပန်းလှ / သစ်သား၊ အုတ် စသည် မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင် တန်ဆာဆင်ထားသည့်အမွှမ်း။

ပန်းလှေ - န / ပန်းလှေ / လှေပြင်ပွဲများတွင် ပန်းဝင်ရန်နေရာ အဖြစ် သတ်မှတ်ကျောက်ချထားသည့် အောင်ပန်းတပ်ဆင်ထားသော လှေ။

ပန်းဝင် - ကြို / ပန်းဝင် / ပန်းတိုင်ထို့ ရောက်ရှိသည်။ ပန်းတောထို့ ရောက်ရှိသည်။

ပန်းဝှက် - ကြို / ပန်းဝှက် / အဖြေဖော်ပရန်အလိုငှာ လျှို့ဝှက်စကားဖြင့် မေးသည်။ စကားထာဝရတတ်သည်။

ပန်းသီး - န / ပန်းသီး / သမပိုင်းဒေသတွင် ပေါက်လေ့ရှိသည့် ပင်လတ်တမျိုးမှသီးသော အသားမွေ့၍ ချိုသောအသီးတမျိုး။

ပန်းသေရောင် - န / ပန်းသေရောင် / လိင်အင်္ဂါ တောင့်တင်း နိုးကြွခြင်း သတ္တိဆုံးပါးပျက်စီးသော ရောင်။

ပန်းသေ - န / ပန်းသေ / မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် တရုတ်လူမျိုး။

ပန်းသေးခေါက်ဆွဲ - န / ပန်းသေးခေါက်ဆွဲ / ခ၊ အမျှားအားဖြင့် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် တရုတ်အမျိုးသားတို့ ရောင်းချလေ့ရှိသော ခေါက်ဆွဲ။ ကြော်ငြာပြီးသား ခေါက်ဆွဲပတ်တွင် ကြက်သား၊ စသည် ပါဝင်သည်။ မုန့်ကြွပ်၊ ကြက်သွန်စမ်း

စသည်နှင့် ဟင်းရည်အနည်းငယ်ထည့်၍ထားသော ခေါက်ဆွဲတမျိုး။

ပန်းသိုးတိုင် - န / ပန်းသိုးတိုင် / ခ၊ မြို့တော်တံခါးတို့ တံခါးအမည် မြို့တော်အမည် စသည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း အုတ်ပလ္လင်သုံးဆင့်ခံလျက် မီးတားအနီး စိုက်ထူထားသောတိုင်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် (ပန်းသိုးတိုင်တည်ဟုလည်းခေါ်သည်) ။ ဘုရင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို သိရှိစေရန်စိုက်ထူထားသော အမှတ်အသားတိုင်။ ခ၊ အမှတ်အသားတစ်ခုတည်း ဝင်ရိုးစေရန် မှတ်သားစိုက်ထူထားသော တိုင်။

ပန်းအိ - န / ပန်းအိ / ခ၊ ပါးလျား၍ တွန့်သောပွင့်ဖတ်နှင့် ပန်းအပွင့်လိုက်ပွင့်လေ့ရှိသော အပင်တမျိုး။ (အဖြူ၊ ပန်းရောင်၊ မရမ်းရောင် စသည် ပြားသည်။) ။ ပန်းပု လက်ရာတွင် ခွဲပျောင်းသော ပန်းလက်ရာ။

ပန်းအိုး - န / ပန်းအိုး / ခ၊ ပန်းပင် စိုက်ပျိုးသော မြေ၊ ကြွေအိုးခွက်စသည်။ ။ ပန်းအလှစိုက်သည်။ ပုံစံအမျိုးမျိုးရှိသော ပန်း၊ ယွန်း၊ ကြွေ ထည့်စရာ။

ပန်းအုပ်နန်းကြွ - န / ပန်းအုပ်နန်းကြွ / ပန်းပု၊ ဗိသုကာ၊ အမွှမ်းအမံ၊ အဆင်တန်ဆာဖြစ်သော ရုပ်ကြွပန်းခက် ပန်းနွယ်ပုံစံ။

ပန်းဥ - န / ပန်းဥ / ဥပေါသော ဆေးဖက်ဝင် အပင်တမျိုး။ (လေနှာ၊ ချောင်းဆိုးနှာ၊ ဖျားနှာတို့အတွက် ဆေးဝါးအဖြစ် အသုံးပြုသည်။)

ပိန်

ပိန် - နဝိ / ပိန် / ခ၊ မဆူမမြိုး ကြုံလို့သော။ “တတောကဝင်၊ တပင်ကဆွဲ၊ အောက်တည်လေ့ပြင့်၊ တနေမပျက်၊ မည်းနက် ပိန်ခြောက်” ဗပျို့* ၁၃၃။ ။ ချိုင့်ဝင်သော။ ခ၊ နည်းပါးသော။ ပါးရှားသော။ “ခေတ်ပိန်ခိုက်၊ သူ့စရိုက်ကို” ဟိန်။ ၂၂။ “ကုသိုလ်ညှိုးပိန်၊ ဇီဝိခြေ၊ အနေကွဲလွဲ” ငရဲ* ၇၆။

ပိန်ကပ် - နဝိ / ပိန်ကပ် / အသားအရေကြုံလို့၍ အသားနှင့် အရိုးထိစပ်လေသော။

ပိန်ချည် - နဝိ / ပိန်ချည် / အသားအရေကြုံလို့၍ အသားနှင့် ပါးလျက် တက်ကြွလှံရှားခြင်းမပြုသော။

ပိန်ချိုး - နဝိ / ပိန်ချိုး / အသားအရေ လျော့ပါး ကျုံ့ယုံသော။

ပိန်ညှင်းငှက် - န / ပိန်ညှင်းငှက် / ရေရှိရာတွင် ကျက်စား၍ ရေထဲမှပါးကို ထိုးငုပ် မှမ်းယူနိုင်စွမ်းသော အလျားနှုတ်လက်မ ခန့်ရှိသော ငှက်တမျိုး။ (ပိန်ညှင်း၊ ပိန်ညှင်း၊ ဘိန်ညှင်း ဟူ၍ အမျိုးမျိုးခေါ်ကြသေးသည်။)

ပိန်မသာလိန်မသာ - ကြိဝိ / ပိန်မသာလိန်မသာ / (တခွန်တခွန် ဖြင့် ဖြည့်ထည့်) မည်သည့်ဘက်ကမျှ ပိုသောသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ပိန်နှံ - နဝိ / ပိန်နှံ / လျော့တွန့်ချိုင့်ဝင်သော။

ပိန်း

ပိန်း - နဝိ / ပိန်း / မကျားမပြောကပ်၊ တပြင်တည်းပိတ်သော။
 - ကြိဝိ / ပိန်း / တပြင်တည်း။
 - န / ပိန်း / အရောင်မရောသောအဆင်။

ပိန်း - န / ပိန်း / အမြင်စွဲ၍ အရွက်ပြန့်သော ပင်စည်မဲ့တနှစ်ခံ အပင်တမျိုး။ (ပိန်းရိုင်းနှင့် စားပိန်းဟူ၍ ကွဲသည်။)

ပိန်းကော - န / ပိန်း ကေါ / သစ်လုံးကိုထွင်းထားသော လှေရှည် တမျိုး။

ပိန်းကောမ - န / ပိန်းကေါမာ / ပိန်းကော - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပိန်းကျား - ကြိဝိ / မိန်းကျား / လိမ်ခြယ်ရာ၌ သေသပ်အောင် မပြုပြင်ပဲ ကွက်ကွက်ထနေလျက်။

ပိန်းတန်းမိနပ် - န / ပိန်းဒန်းဒနတ် / သားရေစိမ်းအောက်ခံတွင် ကတ္တီပါ စသည်အုပ်၍ ချုပ်ထားသော ညပ်မိနပ်တမျိုး။

ပိန်းပိတ် - ကြိ / မိန်းပိတ် / မကျားမပြောကပ် တပြင်တည်း ဖုံးလွှမ်းသည်။

ပိန်းပြုကိုယ်ရောင် - န / ပိန်းဗျဲကိုယောင် / အသားအရေတကိုယ်လုံး ဗောဗွေရောင်ရမ်းသောရောဂါ။

ပိန်းဥ - န / ပိန်းဇာ / စားသုံးရသော ပိန်းပင်မျိုး၏ ဥဖြစ်။

ပိန်း - န / ပိန်းနု / ပုအိုက်စွတ်စိုသောအေသတွင် ပေါက်လေ့ရှိ၍ ပင်စည်မှ ဆူးပြုပုံရှိ စားရသော အသီးကြီးမျိုးသီးသည့် ပင်စောက်တမျိုး။ [ပါ]

ပိန္နဲကွင်း - န / ပိန်းဒွင်း / ပိန္နဲသီးအနုကိုဖြုတ်၍ တို့စရာ အမြစ်စားသုံးရန် အကွင်းအချပ်လိုက် ကန့်လန့်ပါးပါးလှီးထားသော စားဖွယ်။

ပိန္နဲဆိုး - န / ပိန်းဆိုး / ပိန္နဲပင်၏ အခေါက်ကိုဖြုတ်၍ (လိမ္မော်ရောင်) ဆေးဆိုးထားသည့် သက်န်းစသည်အထည်။

ပိန္နဲတိုင် - န / ပိန်းဒိုင် / ခ၊ စေတီ၏ထိပ်ပျားတွင် ငှက်ပျော့ပူးသို့ မဟုတ် ဆပ်သွားပူး၌ လျှိုစိုက်သွင်းထားသော ထီးတော်တင်ရန် အတိုင် တိုင်လုံး။ (ပန်းလည်တိုင် ဟုလည်း ခေါ်သည်။) ။ အဆောက်အအုံ၌ အလယ်မဟိုချက်တွင် ထုတ်တန်းပေါ်၌ မ တည်စိုက်သောတိုင်။

ပိန္နဲတိုင်

ပိန္နဲပျဉ် - န / ပိန်းဒဲပျဉ် / ပိန္နဲသီးမှည့်အသားမျှားကို ခြေနယ်၍ အပြားအပျဉ်ပြုကာ အခြောက်လှန်းထားသည့် စားစရာအချပ်။

ပိန္နဲရောင် - န / ပိန်းနဲယောင် / ပိန္နဲဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးရာတွင် ရရှိသည့် လိမ္မော်ရောင်ရောင်။

ပုန်

ပုန်ကန် - ကြိ / ပုန်ကန် / ခ၊ မင်း၊ အစိုးရ စသည်ကို လက်နက်ဖြင့် အံတုတ်ခိုက်သည်။ ။ ထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်သူအား ပြန်လှန်ဆန့်ကျင်၍ ရန်ပြုသည်။

ပုန်စား - ကြိ / ပုန်စား / ပုန်ကန် - ကြိ၊ ခ၊ ။ နှင့် အတူတူ။

ပုန်ပုသျှ - န / ပုန်နုဖုတ်ယု / သဘောပုံ ဆောင်သော ကြယ်ငါးလုံးပါဝင်သည့် နက္ခတ်။ [သ]

ပုန်း

ပုန်း - ကြိ / ပုန်း / ခ၊ ကွယ်ရာတွင် ခိုအောင်းသည်။ “မြည်တမ်း ခိုကြွေးလျက်၊ ပြေးပုန်းကြကုန်၏။” - တေ။ ၆၃၁။ ။ ဘေးရန်ကင်းလွတ်အောင် တနေရာရာတွင် ခိုခိုနေသည်။ “ဘေးမဲ့ရာ အရပ်သို့ ပုန်းကြလေကုန်၏။” ဗျာ။ ၂၁။

ပုန်းကွယ် - ကြိ / ပုန်းကွယ် / မိမိကိုယ်ကို သူတပါး မတွေ့ မမြင်ရအောင် ကွယ်ရာအရပ်၌ခိုသည်။

ပုန်းခို - ကြိ / ပုန်းခို / ဘေးရန်အန္တရာယ် အန္တရာယ်အယှက် စသည်မှ ကင်းလွတ်ရာနေရာတွင် ရောင်တိမ်းနေသည်။

ပုန်းခိုးကွယ်ခိုး - ကြိဝိ / ပုန်းခိုးကွယ်ခိုး / ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုး - ကြိဝိ၊ နှင့်အတူတူ။

ပုန်းစေလွတ် - န / ပုန်းစေလွတ် / ဗုတ်တလွတ် / တဦးတယောက်၏ မျက်စိကိုပိတ်စည်း၍ ကျန်လူမျိုးကိုမိအောင် အဝတ်ထုပ်နှင့် ခိုက်သောစား ကစားနည်းတမျိုး။ (ဘုတ်တလွတ်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပုန်းညက် - န / ပုန်းညက် / အရွက်အတန်ဖယ် ရှည်ဝိုင်း ချောပြောင်လျက်၊ အနုမွှေးသော အဖြူရောင်ပန်းအခိုင်လိုက် ပွင့်သည့် ပင်စောက်တမျိုး။ [ပါ]

ပုန်းရည်တောင်စာ - န / ပုန်းယိုတောင်စာ / ပိုးမည်းတောင်စာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပုန်းရည်တောင်စာ - န / ပုန်းယိုတောင်စာ / သစ်ရရှိသော အပင်ကြီးတမျိုး။

ပုန်းရောင် - ကြိ / ပုန်းယောင် / ဘေးရန်အန္တရာယ် ကင်းလွတ်ရာသို့ ထွက်ခွာတိမ်းဖယ်နေသည်။

ပုန်းလျှိုး - ကြိ / ပုန်းယှိုး / မမြင်မတွေ့ စေလိုသူများ မတွေ့ရအောင် လျှိုဝှက်နေထိုင်သည်။

ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုး - ကြိဝိ / ပုန်းယှိုးကွယ်ယှိုး / သူတပါး မမြင်မတွေ့ စေ။ ပြောင်ပြောင်ထင်းထင်း သိသာမြင်သာ မရှိစေပေ။

ပုန်းအောင်း - ကြိ / ပုန်းအောင်း / မမြင်မတွေ့ စေလိုသူတို့ မတွေ့ မမြင်နိုင်ရာအရပ်၌ ခိုလှုံနေထိုင်သည်။

ပပ်

ပပ် - ကြိ / ပတ် / ခ၊ ကွဲအက်သည်။ ကွဲကြောင်း ပေါ်သည်။
“မကွဲပပ်၊ လွန်စေ့ပပ်၍။” မဆ* ၄၂၉။ ၂၊ (အပေါ်ယံ အပေါင်း) သွေ့ခြောက် ကွဲအက်သည်။ “ဆောင်းရာသီ၌ အသားပပ်သည်။”

ပပ်ကြားအက် - ကြိ / ပတ်ကျားအက် / ကွဲဟကြောင်း ပေါ်သည်။

- န / ပတ်ကျားအက် / ကွဲဟကြောင်း။ စပ်ကြားချိုင်ငယ်။

ပပ်သေးထ - ကြိ / ပတ်သေးထာ / ကွဲကြောင်းငယ်များ ဖြစ်ပေါ်သည်။

ပုတ်

ပုတ် - နဝိ / ပုတ် / ခ၊ သိုး၍အု၍အနံ့ထွက်သော။ ၂၊ အလဟဿဖြစ်သော။ မသိုးစွဲရပ် နေသော။ ၃၊ ယတ်ညံ့ဆိုးရွားသော။ “ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်၊ သဘောပုတ်သည်။” ကိကုဏ်၊ နိခါနကထာ။ ၄၊ အလိုမကျသောအမှုအရာပေါ်သော။ ၅၊ မည်းညစ်ရောင်သန်းသော။ (အစိမ်းပုပ်၊ အနံ့ပုပ်)။ ၆၊ မလိုလားဖွယ်လွန်ကဲသော။ “အစားပုတ်သောသူ။”

ပုတ်စော်န - ကြိ / ပုတ်စော်နနံ / ခ၊ သိုးသောအူသောအနံ့ လွှမ်းမိုးသည်။ ၂၊ သိုးသောအူသောအနံ့ခံစားရသည်။

ပုတ်စပ် - နဝိ / ပုတ်စပ် / ခ၊ ပျက်စီးစော်သော။

ပုတ်ပေါင်း - န / ပုတ်ပေါင်း / ပုပေါင်း - န၊ ရှ။

ပုတ်သိုး - နဝိ / ပုတ်သိုး / အစား အစာ စသည် အခြေ အနေ ဖောက်ပြန်ရိပ်ပျက်၍ အနံ့ ဆိုးထွက်သော။

ပုပေါင်း - န / ပုတ်ပေါင်း / ချုံနွယ်ထူထပ်သော တောအုပ်။

ပဗ္ဗ

ပဗ္ဗဇီတ - န / ပတ်ပဗ္ဗဇီတ / ခုတ်နန်း။ [ပါ]

ပဗ္ဗဇ္ဇ - န / ပတ်ပဗ္ဗဇ္ဇ / ခုတ်ရဟန်းပြုခြင်း။ ခုတ်ရဟန်းအဖြစ်။ [ပါ]

ပုဒ်

ပုဒ္ဓဇေတနာ - န / ပုတ်ဗာဒဇေတနာ / ကောင်းမှု မပြုမီ ရှေးဦးကာလက ကြိုတင်၍ဖြစ်ပေါ်သော စိတ်နှိုးဆော်မှု။ [ပါ]

ပုဒ္ဓနိမိတ် - န / ပုတ်ဗာဒနိမိတ် / တစုံတရာဖြစ်ပေါ်မည်ကို ကြိုတင်၍ သိစေနိုင်သော အကြောင်းအရာ။ ကြိုတင်၍ အချိန်အသွင်ပေါ်ခြင်း။ [ပါ]

ပုဒ္ဓဝိဒေဟကျွန်း - န / ပုတ်ဗာဒဝိဒေဟကျွန်း / ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အယူအဆအရ စကြာဝဠာ၌ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းအနက် အရှေ့ဘက်ကျွန်းကြီး။

ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ် - န / ပုတ်ဗေနိဝါသညာဏ် / ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ကို ပြန်၍သိနိုင်သော ညာဏ်။ [ပါ]

ပိဋ်

ပိဋ် - န / ပိဋ် / ပြန်သောအပုဒ်။

ပိဋိ - န / ပိဋ် / ဖဲချပ်တွင် ပါဝင်သော မိုးတံမဲ့ ညောင်ရွက်ပုံအနီရောင်ပုံပုံတမျိုး။

ပိဋိ - နဝိ / ပိဋ် / အနည်းငယ်ချိုင်သော။

ပိဋိ - စည်း / ပိဋ် / မိမိဆန္ဒကို ဖော်ပြသော ကြိယာ ပစ္စည်းစကားလုံး။ ပေအံ့။

ပုဗ္ဗ

ပုဗ္ဗာဝ - န / ပုဗ္ဗဗာဝ / ယောက်ျားအဖြစ်။ အဖိုလိင်။ အဖိုဇာတ်။ [ပါ]

ပုံ

ပုံ - န / ပုံနံ / ခ၊ အသွင်သဏ္ဌာန်။ “ရွှေလှော်ဆင်းတု၊ ပုံထွန်းပြသို့။” ကိုး* ၁၄။ ၂၊ နမူနာ။ ပြယုဂ်။ “ပုံကား လူမကိုင်သော ဒုတိယသည် ဒုတိယသည်။ လူကိုင်သောအခါ တောင်ရိုးမည်သကဲ့သို့တည်း။” မနောရထ။ ၄၆။ ၃၊ ရေးဆွဲထားသော မြင်ခင်းတောင်။ အသွင်အောင် သရုပ်ပြ။ “အောက်တွင် ရေးဆွဲထားသော ပုံကိုခွဲပါ။” ၄၊ ဖွဲ့ပုံကား ချပ်ကို ရေတွက်သော ပစ္စည်းစကား။ ၅၊ စံပြ မှတ်သားအပ်သော အတိတ်ဖြစ်ပျက်ခြင်းရာ အကြောင်းစု။ ၆၊ အလားပမာ။ “ထွက်သော ပုံသို့၊ ဝိုင်းအံ့မိုလ်ပါ။” မဆ* ၆၂။ “တတ်ပွန်နိုင်တုံ၊ ဝိသကြာအား၊ ကျင့် ပုံနာသွင်း။” ကိုး* ၂၇။ ၇၊ အချိန်အရောင်ဟန်သွင်။ “မေတ္တာကို ရှေ့ထားပြီး သနားပုံလည်းရကြသည်။” မှိုင်း၊ တ။ ၉၉။

ပုံ - န / ပုံနံ / ပုံ - န၊ ၁၊ ရှ။ “ပုံနဲ့ရော၊ တီးပွတ်ကာနှင့်။” သဓဇ* ၄၇။

ပုံ - ကြိ / ပုံနံ / ခ၊ တနေရာတည်းတွင် စုထပ်သွန်းထားသည်။ တခုပေါ်တခု ထပ်တင်သည်။ ၂၊ တာဝန်တခုစုတပေါင်းတည်း အပ်နှံချပေးသည်။ လုံးဝမရှိ အားထားသည်။ “စိတ်အား ကိုယ်ယုံ၊ မယ်တို့ကို ပုံ ခဲ့သည်။” ဝိရိ၊ ပ။ ၁၉၅။ ၃၊ များသည်။ “ဝတ်လွှမ်းကိုယ်ရုံ၊ မိုးမျှ ပုံလည်း၊ မလွန်တွန့်၊ ခန္ဓာဝန်အား။” ဆ* ၇၉။ ၄၊ မိမိမောက်သည်။ “အလိုင်ပြည့်စုံ၊ တောင်နှယ်ပုံ၏။” မဇ္ဇ* ၅၁။

- န / ပုံနံ / ၁၊ အပေါင်းအရင်းအမြင့် ခွဲဝေထားသည်။ အဖိုပမာဏ။ “လေးပုံတ ပုံ။” ၂၊ အစုအဖုံ၊ ဝိတင်သော အရာတို့ကို ရေတွက်သော ပစ္စည်းစကား။ ၃၊ လူအစုအစား။

ဗိုလ်ပုံ။ “တိုက်ဆင်ငါးဆယ်နှင့် ချွန်းဖွင့်၍ ပုံကို လွှတ်သည်။”
မှန်၊ ၅။ ၁၅၅။ “တလပန်း ပုံက ထွက်၍ မကစားပုံရှိသည်နှင့်
မနည်းကြာလျှင်။” သုတေ၊ ၈။ ၁၇၆။

ပုံကျ - နဝ / ပုန်ကျာ/အချိုးအစားသွင်ပြင်သပ်ရပ်သော။
ပုံကျမနုကျ - ကြိမ်/ ပုန်ကျာပုန်ကျာ/ ခါး ချိုး အစား သွင်ပြင်
ကောင်းမွန်စွာ။ သပ်ရပ်စွာ။

ပုံကြီး - န / ပုန်ဂိုး / ပုံကြီး - န၊ ၅။
ပုံကြီးချဲ့ - ကြ / ပုန်ဂိုးချဲ့ / ခ၊ ဓာတ်ပုံ ရုပ်ပုံ စသည်ကို မူလ
အချိုးအစားမပျက် အရွယ်မတူကြီးစေသည်။ ၂၊ [ဥပစာ]
ရှိရင်း၊ ဖြစ်ရင်းသက်ပို၍ပြောဆိုသည်။

ပုံကြမ်း - န / ပုန်ဂျန်း / ခ၊ အသေးစိတ် အချော မရေးဆွဲမီ
လျာထားသော ရှေးဦးအဆင့်ပုံ။ ၂၊ [ဥပစာ] ယေဘုယျ
အားဖြင့် ကြိုတင်မှန်းထားသည့် လျာထားချက်။ ၃၊ အကြမ်း
အားဖြင့် သိမြင်ချက်။

ပုံကြမ်းထုတ် - ကြ / ပုန်ဂျန်းထုတ် / အချောမပြုလုပ်မီ ကြိုတင်
၍ လျာထားချက်ပေါ်အောင် အကြမ်းစီစဉ် ပြုလုပ်သည်။
အစီအမံ စသည်တို့ကို ရှေးဦးအဆင့် စတင်ရေးဆွဲသည်။

ပုံကြမ်းလောင်း - ကြ / ပုန်ဂျန်းလောင်း / ခ၊ အချောပုံစံအဖြစ်
အသေးစိတ် မပြုပြင်မီ ရှေးဦးအဆင့်အဖြစ် အကြမ်းစား ပုံစံ
ပေါ်အောင် ပြုလုပ်သည်။ (ရွှေခြင်း၊ အောက်ခံလှပြင်း
စသည့် လှုပ်နည်းများစွာ ကွဲပြားသည်။) ၂၊ ပုံကြမ်းရရန်
အရည်သွန်းထည့်သည်။

ပုံကြ - န / ပုန်ဂျ / အထုထွာ မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ အဖောင်း
အချိုင့် စသည်ဖြင့် လိုရာပုံစံများ ဖော်ထားသည့် ပန်းပုပ်။
ပုံခိုင်း - န / ပုန်ဂိုင်း / ဥပမာ တင်စားသုံးနှုန်းသော ဥပမာ ဟပ်ပြ
ချက်။

- ကြ / ပုန်ခိုင်း / ဥပမာဟပ်၍ ပြောဆိုသည်။

ပုံငွေ - န / ပုန်ငွေ / တုံငွေ - န၊ ၅။

ပုံစနစ် - န / ပုန်စနစ် / တုံစနစ် - န၊ ၅။

ပုံစံ - န / ပုန်စံ / ခ၊ တစုံတရာသောအရာ၏ အချိုးတူ ပုံငယ်။
“နတ်ဗိမာန် ပုံစံ ကို ရေးသားတော်မူပါဟု လျှောက်၏။” မွန်၊
၉၆။ ၂၊ အတူယူလိုက်နာရန် သတ်မှတ်ထားသည့်နည်းလမ်း။
“အထူးတူးသော ပုံစံ နည်းနာ၊ အတတ်ပညာတို့ကိုလည်း
အလွန်အလှိုဏ်း။” ပုထုက၊ ၄။ ၃၊ စဉ်းစား နားလည်နိုင်
အောင် ဖော်ပြချက်။ “နှုန်းနှုန်းသက်ဆံ၊ ပုံစံ မခြား၊ နတ်
သား နတ်သမီးစုတေးခိုး၍၊ ဇက်ကတီးချွေးစုတ်။” ကုသ*၆။

၄၊ လိုအပ်သော အရာများ ရေးသားဖြည့်သွင်းရန် နေရာအတိ
အကျ သတ်မှတ်ညွှန်ပြထားသည့်မျဉ်း၊ ဇယားကွက် စသည်
ပါရှိထားသော စာရွက်။ “ကုန်ဝယ်ရန် ပုံစံ စာရင်းများနှင့်
တကျ” လွှတ်။ ၅၁။ ၅၊ ထောင်များ၌ ထမင်းဟင်း စသည်
ကို သတ်မှတ်သည့် အချိန်အတွယ်အတိုင်း ထည့်သည့်ခွက်။
(ပုံစံခွက်၊ ထောင်ပုံစံဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

ပုံစံခွက် - န / ပုန်စံခွက် / ခ၊ ပုံစံ - န၊ ၅၊ နှင့်အတူတူ။ ၂၊ တစုံ
တရာသောပုံစံအဖြစ်တို့ သွန်းရန် ပြုလုပ်ထားသည့် သွန်းခွက်။
ညှပ်ပုံ။

ပုံစံတုတ် - န / ပုန်စံတုတ် / ဗြိတိသျှခေတ် ပုလိပ်သားများကိုင်
ဆောင်လေ့ရှိသော ကျည်ပွေ့ပုံ လက်ကိုင်ကြိုးတပ် သစ်သား
ချောင်း။ နံပါတ်တုတ်။

ပုံစံထိုင် - ကြ / ပုန်စံထိုင် / (ထောင်ထဲတွင်) ဆောင်ကြောင်
ထိုင်၍ ဦးခေါင်း သို့မဟုတ် ချွန်းစိတ်ကပေါ်တွင် လက်နှစ်
ဘက်ယှက်တင်ကာ မျက်လွှာချ၍ထိုင်သည်။

ပုံစံထိုင် - ကြ / ပုန်စံထိုင် / စက်ကိရိယာ၊ အဆောက်အအုံ
အစိတ်အပိုင်း စသည်ကို အခြေခံ ခုံဘောင်တို့ အပေါ်၌
တည်စိုက်သည်။

ပုံစံထုတ် - ကြ / ပုန်စံထုတ် / ဆောက်လုပ်မည့်ပစ္စည်းကိရိယာ၊
အဆောက်အအုံစသည့်အတွက် အချိုးတူပုံငယ် ပြုလုပ်သည်။
ပုံငယ်ရေးဆွဲသည်။

ပုံဆောင် - ကြ / ပုန်ဆောင် / ဥပမာတင်သည်။ အကြောင်း
ချင်းရာပြ၍ ဆိုသည်။

ပုံဆောင်ခဲ - န / ပုန်ဆောင်ခဲ / တိကျသည့်ပုံပန်းနှင့် အတွင်းရုပ်
အက်တမ်းများ၏ အနေအထားကြောင့် တိကျသည့်မျက်နှာ
ပြင် အရေအတွက်များရှိသော ဖြစ်ပုံတခု၏ အစိုင်အခဲ
ပုံသဏ္ဌာန်။

ပုံဆွဲ - ကြ / ပုန်ဆွဲ / ရုပ်ပုံ ပုံစံစသည့် ရေးသည်။

ပုံဆွဲမျဉ်း - န / ပုန်ဆွဲမျဉ်း / ပုံရေးရာ၌ အောက်ခံထားသော
အမှားခံစက္ကူထူချပ်၊ ပျဉ်ချပ်စသည်။

ပုံဆွဲခွံ - န / ပုန်ဆွဲခွံ / ပုံရေးစက္ကူ မရွေ့လျားစေရန် ထောင်
များကို ဖိနှိပ်ထားရာ၌ သုံးသော အဖုံးပြားကြီးသည့်သံချွန်
သို့မဟုတ် ကြေးစွန်းချွန်။

ပုံညီနောင် - န / ပုန်ညီနောင် / ပုံညီနောင် - န၊ ၅။

ပုံတူကား - န / ပုန်တူကား / ပကတိသက်ရှိ ရုပ်ပုံနှင့် ဓာတ်ပုံ
သို့မဟုတ် ရေးဆွဲထားသော ကားချပ်စသည် တစုံတရာကို
တူအောင်ရေးဆွဲထားသည့်ပုံ။

ပုံတူကူး - ကြ / ပုန်တူကူး / ခ၊ ပင်ကိုယ်ပုံနှင့်တူညီအောင် ထပ်မံ
ရေးဆွဲသည်။ ၂၊ စာရေးသားရာတွင် တထပ်တည်းလိုက်၍
ရေးသည်။

ပုံတော်မိနပ် - န / ပုန်ခေါ်ဖနတ် / ရတနာပုံခေတ်တွင် ထင်ရှား
ခဲ့သော သားရေစိမ်းအောက်ခံ၊ ကတ္တီပါသည်းကြိုးတပ်၊
ဝိုင်းသော ဦးပိုင်းနောက်ပိုင်း၌ ကတ္တီပါအတွန်ထည့်၍ ထား
သည့် ဖိနပ်တမျိုး။ (မိနပ်မစီး၊ ယောက်ျားစီးနှစ်မျိုးရှိသည်။)

ပုံတို - န / ပုန်တို / ပုံတို - န၊ ၅။

ပုံတိုပတ်စ - န / ပုန်တိုပတ်စ / စကားပြောဆိုရာတွင် ဥပမာပြု၍
သွင်းညပ်ပြောလေ့ရှိသော ဝတ္ထုတို၊ ပါဠိအတိုအစများ။

ပုံတိုက် - ကြ / ပုန်တိုက် / ရှေးချယ်ခွဲခြားမှုမရှိပဲ အစုလိုက်။

ပုံတိုက်ရန်ပုံငွေ - န / ပုန်တိုက်ရန်ပုံငွေ / ကိစ္စတစုံတရာအတွက်
ခြံ၍ သတ်မှတ်ပေးသော ရန်ပုံငွေ။

ပုံတောင်း - န / ပုန်ဒေါင်း / လည်းဘီးအကုန် တကူထောက်
ရာ ဝင်ရိုးအို။

ပုံတောင်းချက် - န / ပုန်ဒေါင်းချက် / ပုံတောင်း၏အလယ်ဗဟို။

ပုံတောင်းစကြာ - န / ပုန်ဒေါင်းစက်ကျာ / တန်ခိုးကြီးသော

စကြာမင်းတို့ ရရှိပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ကျမ်းဂန်၌ ဖော်ပြသော ယာဉ်ပုံ။

ပုံထောက်သံ - န / ပုန်ဒေါက်သန် / ပုံထောက် - န၊ ၅။

ပုံထောင် - န / ပုန်ဒေါင် / ပုံထောင် - န၊ ၅။

ပုံထုံး - န / ပုန်ထုံး / အစဉ်အလာ လိုက်နာ စံပြရသည့်နည်း နှာ။ အရိုးအစဉ်။ ဥပဒေသ။

ပုံနှိပ် - ကြိ / ပုန်နှိတ် / ရုပ်ပုံစာလုံးစသည်ကို စက္ကူနှင့် အခြား ပစ္စည်းများပေါ်၌ မင်ဖြင့် ထင်အောင်ပြုလုပ်သည်။

ပုံနှိပ်စာ - န / ပုန်နှိတ်စာ / ပုံနှိပ်ခြင်းဖြင့် ချက်ကူးထားသောစာ။

ပုံနှိပ် - ကြိ လည်း၅။

ပုံနှိပ်စက် - န / ပုန်နှိတ်စက် / စာနှင့်ရုပ်ပုံစသည်ကို ချက်ကူးပေးသော ကိရိယာ။

ပုံပမာ - န / ပုန်ပမာ / ဥပမာတင်စားသော အကြောင်းအရာ။

ပုံပန်း - န / ပုန်ပန်း / ၁။ အလုံးစုံဖြည့် ရှုမြင်သုံးသပ်သော မြင်ခင်း။ အသွင်သဏ္ဌာန်။ “အထိန်းတော်လည်း နောင်တော် ပုံပန်းနှင့် ဆင်သည်။” ဝံသသစ်၊ ဒု။ ၂၀၀။ ၂။ ဟန်ပုန်၊ ဖြစ်ယောင်ဖြစ်ရိပ်။ “စော်ကားသည့်ပုံပန်း၊ ရမ်းကားသည့် ပုံပန်း၊ မထေရေစား၊ ပြပါထင်လာလို့။” နေကန်၊ ၁၁။ “ပရဝိဇ်ရပန်း၊ ဝတ်သင်္ကန်းနှင့်၊ ပုံပန်းဆောင်။” ဝိဇယ၊ ၂၉။

ပုံပျက် - ကြိ / ပုန်ပျက် / ၁။ ရှိနေကျသွင်ပြင်မှယွင်းချွတ်ဖောက်ပြန်သည်။ အခြေအနေယွင်းသည်။ ၂။ ရှိအပ်သောစရိုက်ဟန်ပန် ကျင့်ဝတ်ယွင်းပါးသည်။ ဗုဒ္ဓမြောက်သည်။ “တို့ကလဲ ဟန်မလုပ်နိုင်၊ ဆာဆာနဲ့ စားလိုက်ကြတာ၊ ပုံပျက်တာတော့ မပြောနဲ့။”

ပုံပျက်ပန်းပျက် - ကြိဝိ / ပုန်ပျက်ပန်းပျက် / “၁။ ရှိအပ်သော သွင်ပြင်အချိုးအစားမကျမန။ ၂။ စည်းကမ်းအစီအစဉ်မကျမပါ။ သေပ်သပ်ရပ်မှုမရှိပါ။ ကိုးရိုးကားရား။

ပုံပြုမျဉ်း - န / ပုန်ပြုမျဉ်း / ကိန်းအတိုးအလျှောက် ဇယားကွက်ပေါ်တွင် အချိုးမှန်ကန်စွာ ဖော်ပြသော မျဉ်းကြောင်း။

ပုံပြင် - န / ပုန်ပြင် / ရည်ရွယ်ချက် တခုခုအရ စိတ်ကူးဖြင့် အဆန်ဖောကြယ် ဖွဲ့နွဲ့ ရေးသား ပြောဆိုသော ပုံဝတ္ထု။

ပုံဖော် - ကြိ / ပုန်ဖော် / လိုရာပုံစံ ပေါ်ထင်အောင် ပြုလုပ်သည်။ ပုံကြမ်းလောင်းသည်။

ပုံဖမ်း - ကြိ / ပုန်ဖမ်း / ၁။ (ဓာတ်ပုံဖိုက်ရာ၌) ရုပ်ပုံကိုလိုသည့် အတိုင်း ခိုက်ကွက်ဝင်အောင် ချိန်ရွယ်သည်။ (ပုံဆွဲရာ၌) အခြေခံပုံကြမ်းပေါ်အောင် ခဲရာပေးသည်။ (အိုးလုပ်ရာ၌) လိုရာပုံစံလိုအောင် ပုံထုတ်သည်။ ၂။ အမှုအရာကို အတုယူသည်။ “သူ့သားမှာ သဌေးပုံဖမ်းနေလေသည်။” ဥဒါန်၊ ၁၀၇။ “ပုံဖော်မှန်းဆသည်။” “သူ့ကိုအကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ပုံဖမ်းနိုင်မည်။” ညိုး။ ၅။

ပုံမှားရိုက် - ကြိ / ပုန်မှားရိုက် / အယောင်ဆောင်၍ လိမ်လည်လှည့်ပြားသည်။ လွဲမှားယုံကြည်အောင်ပြုသည်။ (ပုံမှားကြွတ်၊ ပုံမှားချဟူ၍လည်းသုံးသည်။)

ပုံမှန် - နဝိ / ပုန်မှန် / ၁။ အပြောင်းအလဲမရှိသော။ မူရင်း

အခြေခံဖြစ်သော။ “ပုံမှန်ထွားဆိုင် ခြင်းမှာ မြောက်ကျပ်သားခန့်ရှိသည်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၂။ ၄၃၃။ ၂။ ရှိသင့်သည့်အတိုင်း ရှိနေသော။ “ကလေးကတော့ ပုံမှန်အနေအထားမှာ ရှိပါတယ်။”

- ကြိဝိ / ပုန်မှန် / ၁။ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း။ “မိမိသဘောအတိုင်း တခုခုကို ပုံမှန်လုပ်ချေက။” ကယ့်လူ၊ ၃။ ၂။ မူသေအားဖြင့်။ အတည်တကျ။ “ပုံမှန် မှီခိုနေထိုင်ရန် မရှိသည့်အလျောက်။” မြဝတီ၊ ၁။ ၉။ ၁၆၄။

ပုံမှန် - န / ပုန်မှန် / အဆန်းတကြယ် ကွန်ဆန်းပြုလုပ်ခြင်းမရှိသော ပင်ရင်းအခြေခံပုံစံ။

ပုံယင် - နဝိ / ပုန်ယင် / ပေါ်အလွန်များပြားသော။ “လွမ်းရေးပုံယင်၊ ညိုးမရင်ဟု။” ဝဲ။ ၃၉။

- ကြိဝိ / ပုန်ယင် / အလွန်များပြားစွာ။ “ပြန်ချီးဗိုလ်ပါ၊ စောနရာကို၊ များစွာပုံယင်၊ နေနေဆင်၍။” ညွှန်ပေါင်၊ ၁။ ၁၁၈။

ပုံရှည် - န / ပုန်ယွေ / ပုံရှည် - န၊ ၅။

ပုံလောင်း - ကြိ / ပုန်လောင်း / ၁။ တစုံတခုသော ပုံသဏ္ဌာန်အကြမ်းပေါ်အောင် ပုံထုတ်သည်။ (ပန်းချီ ပုံလောင်းသည်၊ ပန်းပုပုံလောင်းသည်ဟု အသုံးရှိသည်။) ၂။ အရည်အမြစ် ပြောင်းလဲထားသော ဖယောင်း၊ ထုံးကျောက်၊ ကြေး စသည်ကို ပုံစံတွင်းသို့ သွန်းထည့်သည်။

ပုံလုံ - န / ပုန်လုံ / ပုံလုံ - န၊ ၅။

ပုံလုံ - န / ပုန်လုံ / ပုံလောင်းမြေ အမျိုးအစားဝင် အသီးတောင်တို့တတ်၍ အသီးစားရသော နယ်ပင်တမျိုး။ (တောပုံလင်းမြေ၊ ပုံလုံနွယ် စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သည်။)

ပုံလုံ - န / ပုန်လုံ / အမြှောင်လေးမြှောင်ပါသော မာလကသီးသီးခန့်အသီးသီးသည့်၊ မြစ်ချောင်းကမ်းပါး၌ပေါက်လေ့ရှိသော၊ အဖျားချွန်အရွက်ရှည်နှင့် ပြူချောသောအခေါက်ရှိသည့် အပင်ငယ်တမျိုး။ (အစေးပုလောင်သည်။)

ပုံလုံတိုင် - န / ပုန်လုံတိုင် / ကြိုးချည်ရန်အတွက် လှေသင်္ဘောကုန်းပတ်ပေါ်တွင် စိုက်ထားသော ငုတ်တိုင်။

ပုံဝတ္ထု - န / ပုန်ဝတ်ထု / ရှေးခေတ်ကာလတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ဟန် ဖန်တီးဖွဲ့စည်း၍ ပြောပြသော သို့မဟုတ် ရေးသားသော ဇာတ်ကြောင်း။

ပုံသား - န / ပုန်သွာ / ပုံသား - န၊ ၅။

ပုံသေ - ကြိဝိ / ပုန်သေ / အပြောင်းအလဲမရှိ အတိအကျသတ်မှတ်လျက်။

- နဝိ / ပုန်သေ / နှုန်းအပြောင်းအလဲ မရှိသော။

ပုံသေကားကျ - ကြိဝိ / ပုန်သေကားကျ / ရေရာသေချောစွာ။ တိတိကျကျ။

ပုံသေတိုး - န / ပုန်သေတိုး / မူလ ချေးယူရင်း ငွေပေါ်၌သာ တပြောင်တည်း တွက်ယူရသည့် အတိုး။ ယင်းအတိုးနှုန်း။ နှစ်ထပ်တိုး - န၊ လည်း၅။

ပုံသေနည်း - န / ပုန်သေနည်း / ဘက်စုံဂဏန်းပြောင်းသော်လည်း အခြေခံ တွက်ပုံ မပြောင်းသော သင်္ချာတွက်နည်း။

၂။ အပြောင်းအလဲ မရှိ၊ တသမတ်တည်း လိုက်နာနိုင်သည့် နည်းနာ။

ပုံသေနန်း - န / ပုန်သေနန်း / တသမတ်တည်း သတ်မှတ်ထားသောနန်း။

ပုံသေလစာ - န / ပုန်သေလစာ / နှစ်တိုးမရှိ သတ်မှတ်ထားသော လစာ။

ပုံသက်သေ - န / ပုန်သက်သေ / ဆိုလိုသော အကြောင်းအချက်ကို အထောက်အခံပြသသည့်ပုံဝတ္ထု၊ အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာ စသည်။

ပုံသဏ္ဌာန် - န / ပုန်သဏ္ဌာန် / အရာဝတ္ထုတခု၏ ပုံစံကို သီးခြားရေရာစွာ ဖော်ပြနေသော အခြင်းအင်္ဂါများ။ (ပုံစံ ၊ အရွယ်အစောင်း၊ အမျိုးအစား၊ ဝတ္ထုပစ္စည်း စသည်များစွာပါဝင်သည်။)

ပုံသွင်း - ကြို / ပုန်သွင်း / ၁။ လိုအပ်သောပုံစံ ရရှိအောင် ပြုလုပ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] လိုလားသော စဉ်ကလေးအကျင့်၊ အယူအဆစသည် စုံဝင်အောင် သိမ်းသွင်းသည်။

ပုံသွန်း - ကြို / ပုန်သွန်း / အရည်အဖြစ်သို့ ပြောင်း၍ လိုရာပုံစံအတွင်းသို့ သွန်းချခံမာစေလျက် ပုံပန်းတစ်ခုဖြစ်အောင် ပြုလုပ်သည်။

ပုံဟန် - န / ပုန်ဟန် / ပြုမူသောအသွင်အပြင်။

ပုံ.

ပုံ.ပ. - ကြိဝိ / ပုန်ဗုဒ္ဓ / ကိုယ်ကိုယ့်.ကာ ပျောင်းနွဲ့လျက်။

ပုံး

ပုံး - န / ပုန်း / မျက်နှာဝမှတစ်ပါး အလိုပိုက်အစောက်ရှိသော ထည့်စရာပစ္စည်း။

ပုံးမကျီ - န / ပုန်းမကျီ / ကောက်ပဲသီးနှံ ဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် ကောက်သစ် ပေါ်ဦးစတွင် တင်မြှောက်ပသသည့် လယ်ယာဆိုင်ရာနတ်။ (ပုဗ္ဗကြယ်ဟူ၍လည်း ရေးသားသည်။)

ပုံးရည် - န / ပုန်းယေ / ဆန်ဆေးရေ၊ ထင်းရည် စသည်ကို ဆားနှင့်အချဉ်ပောက်ထားသည့်အရည်။

ပုံးရည်ကြီး - န / ပုန်းယေကျီး / ပပိစပ်ပြုတ်ရည်ကို အချဉ်ခံပြုလုပ်ထားသည့် စေးပျစ်သော အညိုရောင် ပဲပျပ်ရည်။ (ပုံးရည်ချေးဟုလည်း ရေးသားသည်။)

ပယ်

ပယ် - န / ပယ် / ရှေးခေတ်မြေအတိုင်းအတာပမာဏ။ (ပကတိပယ်၊ မင်းပယ်ဟူ၍ကိုးသည်။)

ပယ် - ကြို / ပယ် / ဖယ်ရှားသည်။ လက်မခံပဲထားသည်။

ပယ်ချ - ကြို / ပယ်ချ / လက်မခံနိုင်၊ လက်မခံလိုသဖြင့် လုံးဝဖယ်ရှားပစ်သည်။

ပယ်ပယ်နယ်နယ် - ကြိဝိ / ပယ်ပယ်နယ်နယ် / အားပါးတရ။ မိမိရရအားဖြင့်။

ပယ်မျက် - ကြို / ပယ်မျက် / ရုပ်သိမ်းသည်။ ပျက်ပြယ်စေသည်။ ဖယ်ရှားသုတ်သင်သည်။

ပယ်ရီစကုပ် - န / ပယ်ရီစကုပ် / အဖြောင့်မမြင်ရသော ရှုခင်းကို အရိပ်ပြန်ထိုးစေသော ကြားခံမှန်အဆင့်ဖြင့်မြင်ရအောင် ကြည့်ရှုနိုင်သော ဆစ်ချိုးမှန်ပြောင်းတမျိုး။ [လိပ်]

ပယ်ရီစကုပ်

ပယ်ရှား - ကြို / ပယ်ယား / ၁။ လက်သင့်မခံပဲနေသည်။ ထည့်သွင်းရေတွက်ခြင်းမပြုပဲထားသည်။ ၂။ ရှင်းလင်းစေသည်။ ဖယ်ရှောင်စေသည်။

ပယ်လမ်း - န / ပယ်လန်း / ကျွဲနွား ထွန်ထယ်တို့ သွားလာရန် ကွက်လပ်ချန်ထားသော လယ်ကွက်စပ်ကြားမြေလွတ်။

ပလင်

ပလ္လင်အက္ခရာ - န / ပလင်အက်ခရာ / အိန္ဒိယနိုင်ငံတောင်ပိုင်းတွင် အရပ်ဒီယံလူမျိုးများအနက် လူမျိုးစု အုပ်စုခွဲတစ်ခုဖြစ် ထင်ရှားသော ပါလာမင်းတို့၏ခေတ်အရေးအသားဖြစ်သည့် ပြာဟိန္ဒယ်အက္ခရာ။ [ဟိန္ဒီ] [သ]

ပလ္လင် - န / ပလင် / အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထိုင်ရန်မွမ်းမံထားသောရုံမြင့်။ (အပရာဇိတ (ဘုရား) ပလ္လင်၊ ရာဇ (မင်း) ပလ္လင်၊ ဒီဗ္ဗ (နတ်) ပလ္လင်ဟူ၍ကွဲပြားသည်။) [ပါ]

ပလ္လင်ခံ - ကြို / ပလင်ခံ / စကားပလ္လင်ခံ - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။

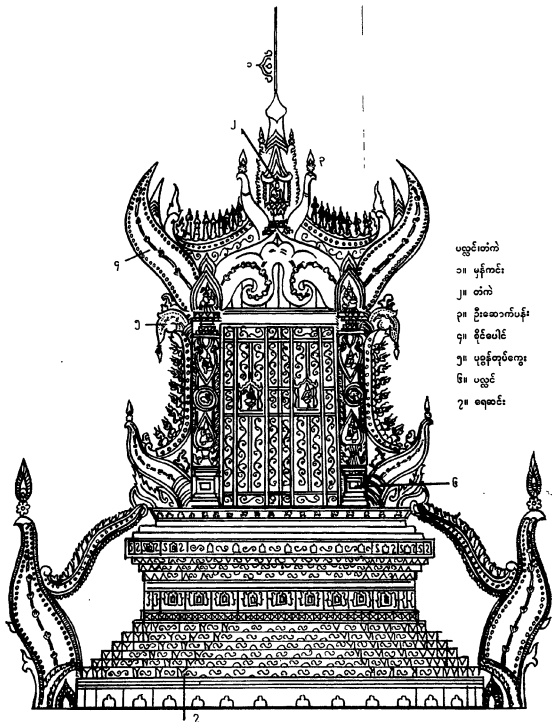
ပလ္လင်ချပ် - န / ပလင်ဂျပ် / ပေစာထုပ်အထက်နှင့်အောက်တွင် အပိုးသဖွယ်ပေချပ်အနည်းငယ်စီ ပေါင်းထပ် ချုပ်စည်းထားသော ပေချပ်အစုအထုပ်။

ပလ္လင်ဆေးမိုး - န / ပလင်ဆေးမိုး / သီတင်းကျွတ် လတွင် သည်းတန်စွာ ရွာချသောမိုး။

ပလ္လင်ဆင်းငွေချေ - ကြိဝိ / ပလင်ဆင်း ငွေချေ / တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ် ဟောပြောပြီးလျှင်ပြီးချင်း တရားပုဇော်ခငွေကို အခြေအကျောပေးအပ်ရသည့် စည်းကမ်းချက်အတိုင်း။

ပလ္လင်တို - န / ပလင်ဒို / ပေစာထုပ်၏ ပလ္လင်ချပ်တွင် ပေ၏ အလယ်ပိုင်း အကန့်အတွင်း၌သာ ရေးသားသော အစွန့်အစားစာသား။

ပလ္လင်တိုင် - န / ပလင်ဒိုင် / ပေချပ်များထပ်ဆင့်ရာတွင် မရွေ့

- ပလ္လင်၊တံကဲ
- ၁။ မှန်ကင်း
- ၂။ တံကဲ
- ၃။ ဦးဆောက်ပန်း
- ၄။ စိုဏ်ပေါင်
- ၅။ ပုဗ္ဗန်တုပ်ကျေး
- ၆။ ပလ္လင်
- ၇။ ရေဆင်း

မတိမ်းခေရန် အထက်အောက်ကြမ်းအထိ ဖောက်ထားသော ပလ္လင်ပေါက်များတွင် လျှိုသောဝါးတံ။

ပလ္လင်ပေါက် - န / ပလင်ဇောက် / ပေချပ်များတွင် ပလ္လင်တိုင် စိုက်ရန် ပေရွက်အလယ်ကြော တဘက်တချက်၌ဖောက်ထားသော အပေါက်ငယ်တစ်ခု။

ပုလ်

ပုလ္လိုင် - န / ပုန်းလိန် / သဒ္ဓါ၌ နှာမ် သို့မဟုတ် နှာမ်ပုဒ်တို့အား အပိုအမျိုးအစားသတ်မှတ်ချက်။ အထီး။ အမီး။ [ပါ]

ပျ

ပျ - နဝိ / ပျ၃ / အားနည်းပျော့ညံ့သော။ “မဝင်းနေလ၊ပူရောင်ပျ၌။” ဆု* ၁၆၈။

ပျ - န / ပျ၃ / ပင်ပျက်ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။

ပျ - နဝိ / ပျ၃ / သေးငယ်သော။ မွန်သော။ “အကောင်ပျကလေးများကိုမှန်တီးလွန်ကြည့်မှ ကောင်စွာမြင်နိုင်မည်။”

ပျစားပိုး - န / ပျ၃စားပိုး / အပင်ပျက် ပျကောင်များကို စားတတ်သော၊ ပဲခြမ်းကဲ့သို့ ကိုယ်ထည်ခွဲဝိုင်းသေးငယ်သော အတောင်မာ ပိုးကောင်တမျိုး။

ပျပျ - ကြိဝိ / ပျ၃ပျ၃ / ၁။ ဖြည်းဖြည်းချီအေးစွာ။ “ကြမ်းကြုတ်မသို၊ ချိုပျပျ၊ သံခြေမြနှင့်။” ဘုလင်* ၅၀။ ၂။ မှန်ဝါးစွာ။ “ပျပျကလေးသာ မြင်ရသည်။”

ပျာ

ပျာ - ကြိ / ပျ၃ / အလျင်စလိုပြုသည်။

ပျာပျာသလ - ကြိဝိ / ပျာပျာသလ / သွက်လက်ဖျတ်လတ်စွာ။ အရေတယူ ပျူငှာစွာ။

ပျာယာခတ် - ကြိ / ပျာယာခတ် / သုတ်သုတ်ပျာပျာပြုသည်။ အလျင်စလိုပြုမှုလုပ်ရှားသည်။

ပျာယံပျာယာ - ကြိဝိ / ပျာယံပျာယာ / အလျင်စလို၊ မိုးရိမ်ကြောင့်ကျမမြင့် သပ်ရပ်ကျနခြင်း မရှိပဲ။

ပျာလောင်ခတ် - ကြိ / ပျာလောင်ခတ် / ပျာယာခတ်သည်။

ပျား

ပျား - န / ပျား / အအုံဖွဲ့လျက် စုပေါင်းနေထိုင်လေ့ရှိ၍ ရန်သူကို တပ်တတ်သော ဝတ်ရည်စပ် ပိုးပျက်တမျိုး။ (ပျားကြီး၊ ယင်ပျား၊ သစ်ခေါင်းပျား၊ ခွေးလေးပျား၊ မွေးလိမ်ပျားဟူ၍ ကွဲပြားသည်။)

ပျားကြီး - န / ပျားကြီး / အကောင်အတန်ငယ်ကြီးသော ပျားတမျိုး။

ပျားကြီးရည် - န / ပျားကြီးမေ့ / ပျားကြီးကောင်များ၏ အအုံ (ပျားသလက်)မှ ရရှိသော အရည်။

ပျားစားလက်ဆေး - ကြိဝိ / ပျားစားလက်ဆေး / (ပျားရည်စစ်စစ်သည် လက်တွင် စွန်းပေက ဆေးကြောသော် လုံးဝ ခြောက်စင်ဘိသကဲ့သို့ မကြွင်းမကျန်၊ အကျန်အစင်။

ပျားစွဲ - ကြိ / ပျားစွဲ / တနေရာရာတွင် ပျားများ အုံဖွဲ့သည်။ - န / ပျားစွဲ / အဆောက်အဦး၏ အပေါက်ဝ အထက် ထောင့်ကွေး တဘက်တချက်တွင် ဆွဲဆင်သော ပန်းခက် ပန်းနွယ် ထွင်းထုပြုလုပ်ထားသည့် အဆင်တန်ဆာ။

ပျားစွဲလ - န / ပျားစွဲလ၃ / တန်ခူးလ။

ပျားဆွဲ - န / ပျားဆွဲ / ကျွဲနွားတို့၏ လက်နှစ်ဘက်အကြားနှင့် ဝမ်းဗိုက်အောက်တွင် ပျားအုံကဲ့သို့ အရေပြားတွဲလဲပါရှိသည့် အပြစ်အနာတမျိုး။

ပျားတူ - န / ပွ၃ / နုကျယ်ကောင်အမျိုးအစားဝင်၊ ပျားကဲ့သို့ နုကျင်အောင်တုပ်တတ်သော ပိုးမွှားကောင်တမျိုး။

ပျားတူဆုံလိုက် - ကြိ / ပွ၃အုန်လိုက် / ပျားတူဆုံပမာ အေး၍ ပျားဆက်ပြန်ပြုစေလိုသည်။ စကားပေါက်ဖြစ်သည်။

ပျားပန်းခပ် - ကြိ / ပျားပန်းခပ် / [ဥပစာ] ခေါက်တို လှေလှာရွပ်ယှက်ခတ် သွားလာလှုပ်ရှားသည်။

ပျားဖေယောင်း - န / ပျားဖေယောင်း / ပျားကောင်တို့၏ စာမကြွင်းမဖြစ်သော ဖယောင်း။

ပျားမွှင် - ကြိ / ပျားမွှင် / ပျားကောင်ကို အများအားဖြင့် မှိုင်းတိုက်၍ နှင်ထုတ်ကာ ပျားအုံကို ရယူသည်။

ပျားမွှင်ငှက် - န / ပျားမွှင်ငှက် / ပျားရည်ကို ရှာဖွေ စားသောက်တတ်သော ငှက်ငယ်တမျိုး။

ပျားအုရင်မ - န / ပျားအုရင်မ၃ / ပျားအုံ (အအုံတွင် အဥများဥသော အကြီးအကဲပျားမ။

ပျားရည် - န / ပျားယံ / ပျားမေ့/ကောင်များ ပန်းပေါင်းစုံမှ စုပ်ယူစုဆောင်းထားသည့် ဝတ်ရည်စုံ။ (ပျားကြီးရည်၊ ပျားကလေးရည်ဟု ကွဲပြားသည်။ ပျားလပို့မှ ညစ်ယူရသည်။)

ပျားရည်ဆမ်း - န / ပျားမေ့စန်း / ငှက်ပျော၊ ပိန္နဲ၊ သရက်၊ နှာနတ် စသော သစ်သီးမျိုးတွင် နေရာသ ချိုလေးသည့်အသီးကိုခေါ်သောအမည်။

ပျားရည်နှိုင်းဝမ်းချ - ကြိ / ပျားမေ့စန်းချ၃ / [ဥပစာ] လိုရာကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် နှစ်သိမ့်ဖွယ်တစုံတရာဖြင့် လိုက်လျောဆွဲဆောင်သည်။

ပျားလပို့ - န / ပျားလပို့ / ပျားကောင်တို့ ဝတ်ရည်သို့လှောင်ရာ ပျားအုံအောက်ပိုင်း။

ပျားသလက် - န / ပျားသလက် / ပျားလပို့နှင့် ဆက်လျက် အောက်သို့ကွဲလျားကျ နေသောပျားဥနှင့် ပျားကောင်နှုများ နေရန် အပေါက်လိုက် ခေါင်းကလေးများ ပါရှိသည့် ပြားချပ်သော ပျားအုံအောက်ပိုင်း။

ပျားအုံ - န / ပျားအုံ / ပျားလပို့နှင့် ပျားသလက်အပါအဝင် ပျားအုံအောက်အအုံ။

ပျူ

ပျူ - န / ပျူ / မြန်မာနိုင်ငံတွင် သရေခေတ္တရာဝိသနိုး၊ ဟန်လင်း စသော အေးများ၌ တစ်စုစုနှင့်မတိုင်မီမှ ကိုးရာစုနှစ်အတွင်း အခြေစိုက် နေထိုင်ခဲ့ကြဖူးသည့် ယဉ်ကျေး တိုးတက်သော လူမျိုးကြီးတမျိုး။

ပျူငှာ - န / ပျူငှာ / ဖော်ရွေခြင်း။ ဖော်ရွေမှု။ လောကဝတ် ကျေသော အပြုအမူ။ တောင်သူပမာ၊ လူ့ပျူငှာလည်း၊ များစွာမမေ့၊ မစေ့မစို။” ဘူပေါင်း* ၁။

- ကြိ / ပျူငှာ / ဖော်ရွေသည်။ အယဉ်အကျေးပြုသည်။ “လင်္ကာစကားပြေ၊ နှစ်တွေရေပြင်း၊ ချီးမွမ်းပျူငှာ။ ဟုတ် တိုင်းသာလျှင်။” တန်ခိုး* ၁။

- ကြိဝိ / ပျူငှာ / လူမှုအလေ့စရိုက်နှင့်ညီစွာ။ “ကယ်ကွဲ ခြင်းရာ၊ လူသာသာပင်၊ ပျူငှာသင်ကျော်၊ ငှက်နန်းပျော်က။” ဇာယန်စွမ်းမျိုး။ ၂၆။

- နဝိ / ပျူငှာ / လူမှုလူရာဖြစ်သော။ ယဉ်ကျေး ဖော်ရွေ သော။ “မေးမြန်းကုန်လျက်၊ ပျူငှာလောကဝတ်ကိုပြုကုန် ၏။” ငါ။ ၃။ ၁၇၅။

ပျော့

ပျော့ - နဝိ / ပျော့ / ၁။ နုနယ်ပျောင်းအိသော။ မာကျန်းခက် တံဆေးခြင်း မရှိသော။ ၂။ လျော့ပါးသော။ မတင်းမာ သော။ “လူငယ်၍အသံသည် ယခုသိသိသာသာပျော့လာပြီ ဖြစ်၏။” အတား၊ ၃။ ၁၄၉။ ၃။ အားနည်းသော။ “ဤ သူငယ် အလွန်ပျော့သည်။ ခရီးဝေး မလျှောက်နိုင်။”

ပျော့ကြောင်း - န / ပျော့ / ပျောင်း / ပျဉ်ချပ်၊ ဓား စသည်တွင် အလွတ်အ လွတ်၊ အလျားလိုက် လျှောက်ထားသော မြောင်းကြော။

ပျော့ကြောင်းထိုး - ကြိ / ပျော့ / ပျောင်းထိုး / ရွှေပေါ်၊ ဆေးကပ် စသည်ဖြင့် မြောင်းကြောထင်အောင်ပြုလုပ်သည်။

ပျော့စိစိ - ကြိဝိ / ပျော့စိစိ / ၁။ အားနည်းစွာ။ တက်ကြွခြင်း ကင်းစွာ။ ၂။ ပျော့ညံ့နူး၊ ခိုလျက်။

ပျော့စိပျော့နု - ကြိဝိ / ပျော့စိ၊ ပျော့နု / ပျော့စိစိ - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ပျော့ညံ့ - နဝိ / ပျော့ညံ့ / မိမိယုံကြည်ချက်ကို စွဲကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိပဲ လွယ်ကူစွာ ပြောင်းလဲလို့ ခံလျော့တတ်သော။

ပျော့ပျော့ - ကြိဝိ / ပျော့ပျော့ / အနည်းငယ်နည်းလျော့လျက်။ မရှိတတ်။ “သူတို့အတွက် ငွေတောင်းရ ပျော့ပျော့ လောက်ကျန်ပါသည်။” မြန်၊ ၃။

ပျော့ပျောင်း - နဝိ / ပျော့ပျောင်း / ၁။ နူးညံ့ အိန်သော။ “သူ၏အသားအရေတို့သည် ပျော့ပျောင်းသောရုတ်ရှိ၏။” ၂။ ညင်သာသော။ သိမ်မွေ့သော။

ပျော့ပတ် - န / ပျော့ပတ် / အများအားဖြင့် စက္ကူ ပြုလုပ်ရာ

တွင် အသုံးပြုရန် ဝါး၊ သစ်သား စသည့် အမျှင်အဖုန်များကို နူးနပ်အောင် ကြိတ်ခြေနယ်ဖတ်ထားသော ကော်ပျစ်။

ပျော့ပတ် - နဝိ / ပျော့ပတ် / ပျော့ - နဝိ၊ ၁။ ပျော့ အတူတူ။

ပျော့အိ - နဝိ / ပျော့အိ / ပို၍ ပျော့သော။

ပျော်

ပျော် - ကြိ / ပျော် / ၁။ နှစ်ခြိုက်မွေ့လျော်သည်။ “နတ်တို့၊ ရွာ၌၊ ပျော်ရာစဉ်းစိမ်း၊ အကြိမ်ကြိမ်လျှင်။” ဂါထာ* ၂၂။ ၂။ ပျောင်းအိသည်။ “မုည့်ပျော်သီးမျိုး၊ ရွှံ့မြီးမည်း။” ညွန့် ပေါင်း၊ ၃။ ၄၁။ ၃။ နူးနပ်ကြွေမြည်သဖြင့် အရည်အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။

- စည်း / ပျော် / ထိုက်လျော်သင့်မြတ်ကြောင်း ပြသော ကောင်းလုံး။ (အခြားကြိယာနှင့်တွဲ၍ သုံးလေ့ရှိသဖြင့် ပစ္စည်း သဘောသို့ ရောက်သည်။ နေပျော်၊ နာပျော်၊ စားပျော်၊ ဝယ်ပျော် စသည်။) “လေ့ကျွန်နှင့်မရွာ၊ နှစ်ဂါမာ မြေပေါ် ဝယ်၊ နေပျော်သူအများ။” ဂါ၊ ပ။ ၄၂။

ပျော်ဆီ - န / ပျော်စိ / သာမန် အပူချိန်တွင် အရည်အသွင် ဆောင်သော ဆီမျိုး။

ပျော်တော်ဆက် - ကြိ / ပျော်ခေါ်ဆက် / သူတပါး ပျော်ရွှင် အောင် အတတ်ပညာတရပ်ရပ်ကို အသုံးပြု၍ ဖန်တီးပေး သည်။

- န / ပျော်ခေါ်စက် / ယင်းသို့ ဖန်တီးပျော် ဖြေသူ။

ပျော်ပါး - ကြိ / ပျော်ပါး / ၁။ မိမိကိုယ်ကို မွေ့ လျော်နှစ်သိမ့် အောင်ပြုသည်။ မွေ့လျော်စွာနေထိုင်သည်။ “စောရမင်း သား၊ ပျော်ပါးနေရာ၊ သစ်မီးသက်၊ တန်ဆာဆင်မ၊ ဆော လျင်မနေ။” ဘူလင်* ၁၈။ ၂။ ကာမဆက်ဆံသည်။ “တ ထောင်ပေးမှ ပျော်ပါးရသော၊ သာမာအမည်ရှိသော ပြည့် မျက်စိသည်။” ထိက္ကုတ်၊ ၄၃၂။

ပျော်ပိုက် - ကြိ / ပျော်ပိုက် / ရွှင်လန်းနှစ်သိမ့်သည်။

ပျော်ပွဲစားထွက် - ကြိ / ပျော်ပွဲစားထွက် / စိတ်ကြည်နူးဖွယ်ရာ အေတစုခုသို့ ထွက်ခွာ၍ ပျော်ရွှင်စွာ စားသောက် နေထိုင် သည်။

ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ - န / ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ / ပျော်ရွှင်စရာ ပွဲသဘင်မျိုးစုံ။

ပျော်ပွဲသဘင် - န / ပျော်ပွဲသဘင် / လူအများပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ စေရန် ကျင်းပသော ပွဲလမ်း။

ပျော်မွေ့ - ကြိ / ပျော်မွေ့ / နှစ်သိမ့်ကျေနပ်ရွှင်လန်းသည်။

ပျော်မှတ် - န / ပျော်မှတ် / ခြပ် အသီးသီးတို့ကို အရည်ပျော် စေနိုင်သော အပူချိန်အမှတ်အမျိုးမျိုး။

ပျော်ရည် - န / ပျော်ရည် / အစိုင်အခဲမှ အရည် အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာသော အရည်။

ပျော်ရွှင် - ကြိ / ပျော်ရွှင် / နှစ်သိမ့်လန်းဆန်းသည်။ ဝမ်းသာ ကြည်နူးသည်။

ပျော်ဝင်နိုင်စွမ်း - န / ပျော်ဝင်နိုင်စွမ်း / မူလရှိရင်းအရည်တခုထဲသို့ အစိုင်အခဲ ပျက်ကြောင်းရောက်၍ သမရောနှောနိုင်သော ဂုဏ်တစ်မျိုး။

ပျော်ဝင်ပစ္စည်း - န / ပျော်ဝင်ပျစ်စီး / မူလ အရည်တခုထဲသို့ ပျော်ဝင်နိုင်သောအရာ။

ပျံ

ပျံ - ကြံ / ပျန် / ၁။ လေထဲသို့ ထိုးတက်သည်။ လေထဲ၌ ရွေ့ရှားသွားလာသည်။ “ကျေးရစ်ခုံတို့လည်း ပျံကြလေ၏။” ဗျာသ။ ၁၆။ ၂။ ရောင်ခြည်ကွန်မြူးသည်။ “တေဇာရောင်လျှံ၊ ရှုန်းရုန်းပျံ့မျှ၊ နိုင်ငံတလျှောက်။” တန်ခိုး* ၂။ ၃။ မြင့်မြူးသည်။ “အထက်ရိုးတံ၊ ဝါးနှယ်ပျံလျက်၊ ဝတ်ဆံပွင့်ကော်၊ အရွက်ဖားဖား။” မြား* ၂၄။ ၄။ (သာလွန်မြင့်မြတ်ရာ) ဘဝတပါးသို့ ကူးပြောင်းသည်။ နတ်ရွာစံသည်။ ခန္ဓာစုတေသည်။ “တမားစောစီး၊ ငြီး၍လူ့ထံ၊ နတ်ရပ်ပျံသော်၊ စီးစံကြီးမြင့်၊ ရေနန်းပွင့်၍။” ပဉ္စ* ၈။ ၅။ မတည်မငြိမ် ဖြစ်သည်။ စိတ် မြူးကြွလှုပ်ရှားသည်။ “စိတ်ကအကြံ၊ နှလုံးပျံနှင်း၊ ငါ့ထံအသေ၊ ခံချေတော့မည်။” ပဉ္စာ* ၇၅။ “တော်တော်ပျံတဲ ပျံလွှားမကလေးလားမသိ။” မြဝင်း* ၉၉။

ပျံကျ - န / ပျန်ကျ / တနေရာတည်းတွင် စွဲမြဲတည်တံ့လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိ အဆင်သင့်ရာတွင် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်လုပ်ကိုင်လေ့ရှိသူ။

ပျံတော်မူ - ကြံ / ပျန်တော်မူ / စုတေသည်။ (ရဟန်းတော်များ အတွက်သာ သုံးသည်။)

ပျံလွန် - ကြံ / ပျန်လွန် / ပျံတော်မူ - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ပျံလွှား - ကြံ / ပျန်လွှား / ၁။ ခုန့်ကျော် ရွေ့လျားသည်။ ၂။ မတည်မတဲ လှုပ်ရှားသည်။

- န / ပျန်လွှား / အမြဲလိုလိုပင် လှုပ်ရှားပျံသန်းနေတတ်၍၊ နှုတ်သီး၊ အမြီး၊ အတောင်ရှည်ချွန်သော၊ ပိုးမွှားစား ငှက်ငယ်တမျိုး။

ပျံသန်း - ကြံ / ပျန်သန်း / တနေရာမှ တနေရာသို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် သွားလာသည်။

ပျံ

ပျံ - ကြံ / ပျန် / ၁။ အနှံ့အပြား ရောက်သည်။ အဘက်ဘက်သို့ စိမ့်ဝင်သည်။ “သတင်းထက်ဝန်းပျံ့၊ ခံတည်း။” ပြာဋိ* ၆၉။ ၂။ (ရောဂါ) ကူးစက်သည်။ “ရောဂါပျံ့သည်။” ၃။ (ရန်) ပြာထွက်သည်။ “ထက်ဝန်းရုန်း၊ မွေးမွေးပျံ့၊ ပျံ” ဝေါ၊ ၁။ ၂၄၇။ ၄။ မတည်မတဲ ပြောင်းရွှေ့ကူးသန်းသည်။

ပျံ့ကြိုင် - ကြံ / ပျန်ကြိုင် / ကြံ့ခိုင်ပျံ့ - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

- နဝိ / ပျန်ကြိုင် / အမွှေးနံ့ ပြာထွက်သော။

ပျံ့နှံ့ - ကြံ / ပျန်နှံ့ / အရပ်ဝန်းကျင်သို့ ကူးရောက်သည်။

ပျံ့ပျူး - နဝိ / ပျန်ပျူး / ၁။ မြန်မြူး - နဝိ၊ ရှု။ ၂။ ချိုသာနှစ်သိမ်ဖွယ်သော။ “ဓမ္မဒေသနာ၊ သာယာပျံ့ပျူး၊ တရားနံ့၍။” ပြာဋိ* ၆၆။

- ကြံဝိ / ပျန်ပျူး / ချိုသာနှစ်သိမ်ဖွယ် ဖြစ်စေလျက်။ “သံမြတရား၊ ဟောကြားပျံ့ပျူး၊ ဖောင်ကျူးမှ။” ပြာဋိ* ၂၇။

ပျံ့မွှေး - နဝိ / ပျန်မွှေး / ရနံ့ကောင်း သော။ အနံ့ အလွန်မွှေးသော။

ပျံ့လွင့် - ကြံ / ပျန်လွင့် / (အာရုံ စသည်) မတည်မငြိမ်၊ ရွေ့လျားပြောင်းရွှေ့သည်။

ပျို

ပျို - နဝိ / ပျို / နုနယ်ငယ်ရွယ်သော။ “ထိနတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ယာဂ ခံဖွယ် တောဇဉ်တို့ကို သောက်စားကုန်၍၊ ပျိုသော လူခြေရှိကုန်၏။” မင်္ဂလတ်* ၂၉၅။

- န / ပျို / မိန်းကလေးကို ရည်ညွှန်းသုံးစွဲသည့် ကောင်း။

“ဘုရားစေတီမှာ ခဲချီစီးလေး။ ပျိုချီမယ် စေတီလှကို မင်းကြွခဲ့လေး။” မျက်ပွင့်၊ ၁။ ၁၁၃။

ပျိုမျှစ် - နဝိ / ပျိုမျှစ် / နုနယ်စိ်ပြေသော။

ပျိုရွယ် - နဝိ / ပျိုရွယ် / နုနယ်ငယ်ရွယ်သော။

ပျို

ပျို - န / ပျို / သိမ့်တစ်ရာအကြောင်းအရာများကိုအပိုင်ရည်အရေအတွက်များစွာ ဖွဲ့ဆိုထားသော လေးလုံးစပ်လင်္ကာစု။ (အများအားဖြင့် ဇာတ်နိပါတ်တော်များကို ဖွဲ့ဆိုလေ့ရှိသည်။)

ပျို - ကြံ / ပျို / နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သည်။ “ဤမဟုတ်မမှန်လတ်၊ အကျိုးမရပ်၍၊ တရပ်သူတို့၊ မပျို၊ မနှစ်၊ မချစ်နာလို၊ ထိုစကားတစွန်း။” ဘာနီ၊ ၃၄၆။

ပျို - ကြံ / ပျို / အစပြုသည်။ ထွက်ပြုသည်။ “နေစာပျိုသည်။”

ပျို - ကြံ / ပျို / အစာအိမ်မှ လေပင့်တက်၍ အန်ချင်သည်။ “ဝါယောဓာတ်ဟု၊ မည်မှတ်ဝေါဟာ၊ ဆောင်သူများကား၊ ရင်မှပျိုတို့၊ လေကြို၊ ရောက်ပြီး။” အပ်ပင်၊ ၃၄။

ပျိုး

ပျိုး - ကြံ / ပျိုး / ၁။ အပင်ပေါက်အောင် ပျိုးစေ့ချစိုက်သည်။ ၂။ ရွှေ့သို့ ဆက်ရန် အမှိန်ယူ ပြင်ဆင်လျက် အကြောင်းရင်းခံသည်။ “ဘယ်ကိစ္စမျိုးဖြစ်၍ ဤလိုစကားပျိုးနေသနည်း။” အရှေ့က၊ ၁။ ၉၁၆။

- န / ပျိုး / ၁။ ရှင်သန်ကြီးပွားစ မျိုးပွားပင်။ ၂။ ကောက်ပင်ပျိုး။

ပျဉ်းကြဲ - ကြိ / ပျဉ်းကြဲ / စပါးပျဉ်းပင် ဖောက်ရန်အတွက် အညောင်ထွက် စပါးစေ့ကို အပျံ့အနှံ့ပက်သည်။

ပျဉ်းခင်း - န / ပျဉ်းခင်း / ခါ ပျဉ်းပင်များ ရှင်သန်ပေါက်ပွားနေသည့် စိုက်ကွက်။ ၂။ ပျဉ်းကြဲရန် ထွန်ယက်မြေညှိ၍ ပြင်ဆင်ထားသည့် လယ်ကွင်း။

ပျဉ်းခင်းကျွတ် - န / ပျဉ်းခင်းကျွတ် / ချွေ့ပြောင်းစိုက်ရန် ပျဉ်းပင်များ အကုန်အစင် နုတ်ယူပြီး၍ ကောက်ပင်များ အစေ့အငစိုက်ပျဉ်းပြီးစီးချိန်။

ပျဉ်းချေးခါ - ကြိ / ပျဉ်းချေးခါ / ပျဉ်းပင်ရင်း၌ပါရှိသော ခွံ့များကို ငေါ်ကြယ်အောင် ပြုလုပ်သည်။

ပျဉ်းစည်း - န / ပျဉ်းစီး / နုတ်ယူပြီးနောက် ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အထုံးလိုက်ပေါင်းစုစည်းနှောင်ထားသည့် စပါးပင်စု။

ပျဉ်းထောင် - ကြိ / ပျဉ်းထောင် / ခါ စိုက်ပျိုးရန် ပျဉ်းစေ့များကို ခွေးဦးစွာ ပျဉ်းပင်အဖြစ်ဆောက်အောင် စတင်စိုက်ပျိုးသည်။

၂။ [ဥပစာ] စတင်ထူထောင်သည်။ အခြေချသည်။

ပျဉ်းပေါ - ကြိ / ပျဉ်းပေါ / ပျဉ်းချေးခါပြီး ပျဉ်းပင် သုံးဆုပ် လေးဆုပ်ခန့်ကို စုစည်းသည်။

- န / ပျဉ်းဗော / ယင်းသို့ စုစည်းထားသည့်ပျဉ်းစည်း။

ပျဉ်းမတ် - န / ပျဉ်းမတ် / စိုက်ပျိုးရာ၌ အသင့် အလွယ်ရအောင် (လက်တင်ကိုင်စာ) ပြုလုပ်ထားသော ပျဉ်းပင်စု။

ပျဉ်းလက် - န / ပျဉ်းလက် / စိုက်ရန် အသင့် ခွဲယူထားသော ပျဉ်းပင်စု။

ပျဉ်းသက် - န / ပျဉ်းသက် / ပျဉ်းပင်အဖြစ် ကြီးပွား ရင့်သန်ချိန်ကာလ။

ပျက်

ပျက် - ကြိ / ပျက် / ခါ ပကတိအတိုင်းမတည် ဖောက်ပြန်လွှဲလျားခြင်း ခံရသည်။ “မျက်စိ ပျက် လေ၏။” သမန်၊ ဒု။ ၁၁၄။

၂။ ပျောက်သည်။ ဆိတ်သုဉ်းသည်။ “စောနာလည်း ပျက် လေအံ့သည်။” ကိပုံ၊ ၁၇။ ၃။ ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်း မရှိဖြစ်သည်။ “ငါ၏လယ်ထွန်ခြင်းကိုစွဲလည်း ပျက်လတ်ရာသည်။” ကိပုံ၊ ၂။ ၄။ စာရိတ္တ လွှဲလျားခြင်းသည်။ “ကောင်းမလေဟာ ပျက် နေတယ်လို့ မင်းက ဆိုလိုတာလား။” မြဝတီ၊ ၁၁၊ ၆။ ၇။

ပျက်ကိန်း - န / ပျက်ကိန်း / ပျက်စီးမည့် အခြေအနေ။

ပျက်ကယ်ပျက်ကယ် - ကြိဝိ / ပျက်ကယ်ပျက်ကယ် / ကရော်ကမည်အားဖြင့်။ တသမတ်တည်းမရှိပဲ ကြိုကြား ပြတ်လပ်သော အားဖြင့်။

ပျက်ကွက် - ကြိ / ပျက်ကွက် / ဆောင်ရွက်ရမည့်တာဝန်ဝတ္တရား၊ မကျေမနပ်ရှိသည်။ တာဝန်လစ်ဟင်းသည်။

ပျက်ချော်ချော် - ကြိဝိ / ပျက်ချော်ချော် / တည်ကြည်လေးနက်ခြင်းကင်းလျက်။ ကရော်ကမည်။

ပျက်စီး - ကြိ / ပျက်စီး / ပကတိကောင်းမွန်သောအခြေအနေမှ လွှဲလျားခြင်း ဖောက်ပြန်သည်။

ပျက်တီးပျက်ချော် - ကြိဝိ / ပျက်တီး ပျက်ချော် / ပျက်ချော်ချော် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ပျက်ပြယ် - ကြိ / ပျက်ပြယ် / ပကတိအစွမ်း ကုန်ပျောက်သည်။ ပကတိအစွမ်း လျော့နည်းသွားသည်။

ပျက်ပြုန်း - ကြိ / ပျက်ပြုန်း / ပကတိအခြေမှ ယိုယွင်းကွဲကြဲ ပျောက်သွားသည်။

ပျက်ယွင်း - ကြိ / ပျက်ယွင်း / ရှိမဲ့အခြေအနေမှ ယုတ်လျော့ပျက်စီးသွားသည်။

ပျက်သုဉ်း - ကြိ / ပျက်သုဉ်း / ခါ လုံးဝ ပျောက်လွင့် ကွယ်ပသည်။ ၂။ အသုံးဝင်သည့် အခြေအနေ တန်ဖိုး တိမ်ကောသည်။ “လသည် ပျက်သုဉ်း နေသော ကမ္ဘာတခု ဖြစ်ပြီး။” လ၊ ၁၁။

ပျောက်

ပျောက် - ကြိ / ပျောက် / ခါ အမြင်အကြား စသည် အာရုံမှ ကွယ်သွားသည်။ “နတ်သမီးရောက်လာ၍ ပေးရာထွက် ပျော်မြူး၍ ပျောက်လေ၏။” ကိပုံ၊ ၁၀၈။ ၂။ ကင်းစင်လွတ်ကွာသည်။ “ဒီရသေ့ကြီးက ပျောက်အောင် ကုသခဲ့ပါတယ်။” ပြည်တီ၊ ၄၉။

ပျောက်ကင်း - ကြိ / ပျောက်ကင်း / အနာရောဂါ အန္တရာယ် စသည်မှ ငြိမ်းသည်။

ပျောက်ခြင်းမလွှဲပျောက် - ကြိ / ပျောက်ချင်းမလွှဲပျောက် / သဲလွန်စ မကျန်လောက်အောင် ပျောက်သည်။

ပျောက်ကွယ် - ကြိ / ပျောက်ကွယ် / အာရုံမှ ကွယ်ပသည်။

ပျောက်စေတရာ - န / ပျောက်စေတော / တန်ခိုး ဣဒ္ဓိပိမိရှိသူ ဖြစ်သည့် ဆို၍ ပျောက်စေ ဟု မန်းမှတ် ကုသတတ်သော ဆရာ။

ပျောက်ဆုံး - ကြိ / ပျောက်ဆုံး / ရွာဖွေမတွေ့ရပဲ ရှိသည်။

ပျောက်ပျက် - ကြိ / ပျောက်ပျက် / တစုံတရာ မကျန်ရှိအောင် တဖြည်းဖြည်း လျော့ပျက်ကုန်ခန်းသည်။

ပျောက်ရှု - ကြိ / ပျောက်ရှု / တည်နေရာမှ တစုံတရာရွှေ့ ကွယ်ဆုံးရှုံးသည်။

ပျဉ်း

ပျဉ်း - ကြိ / ပျဉ်း / ပြီးစေ့သော အာရုံကို ခံစားရသည်။

- နဝိ / ပျဉ်း / လုံ့လတိရိယ နည်းပါးသော။

ပျဉ်းရီ - ကြိ / ပျဉ်းရီ / ခါ ထိုင်းမြို့ငှါ ပြီးစေ့သော အာရုံကို ခံစားရသည်။ ၂။ လုံ့လနည်းပါး လေးကန်သည်။

ပျောင်း

ပျောင်း - နဝိ / ပျောင်း / ခ၊ ပျော့သော။ ။ နူးညံ့နွဲ့နောင်းသော။ “ပျိုတော်ပေါင်းတို့၊ ယဉ်ပျောင်းဟန်ချို၊ ရေပိုးတို့သို့။” ဆယ်နှစ်မျိုး။ ၄၇။ ပ၊ နှမ်းလျဉ်းရိသော။ ပျောင်းနွဲ့ - နဝိ / ပျောင်းနွဲ့ / ယိမ်းညှပ်သော။ “ညိုစပ်ပြာလဲ့၊ မပါခဲ့၍၊ ပျောင်းနွဲ့ပူဆာ။” ဘလ္လာ* ၂၄။
 ပျောင်းစိ - နဝိ / ပျောင်းစိ / နူးညံ့ ပျော့ညက်သော။ “ဂွမ်းဆီထိသကဲ့သို့၊ ပျောင်းစိသော ဓာတ်တော် ဌိုရကား။” သေတ္တာ၊ ပ။ ၈၄။

ပျပ်

ပျပ် - နဝိ / ပျပ် / မကျမသွက်သော။
 - ကြိ / ပျပ် / ခ၊ စုရုံးပေါင်းစည်းသည်။ တွဲကပ်စေသည်။ “သုတော်စစ်နှင်၊ ပေါင်းပျစ်စည်အောင်။” ငရဲ* ၃။ ။ ပြတ်သိပ်နီးကပ်စေသည်။ “တင့်ပြေပြစ်သား၊ ခြယ်ပျစ်ပန်းဆိမ်း။” မဆ* ၄၇။ ပ၊ အတူအချပ် ပြုလုပ်သည်။ “ကျမတို့ အမျိုးသမီးတွေ ပျစ်တဲ့ သက်ငယ်ထဲက နှစ်ဆယ်မှာတပျစ် ပေးရမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။” မျက်ပွင့်၊ ခ။ ၂၈။
 - န / ပျပ် / ပေါင်းစည်း တွဲစပ်နေသော အရာ။ (သက်ကယ်ပျစ်၊ နှမ်းပျစ် စသည် အသုံးရှိသည်။)
 - စည်း / ပျပ် / ပေါင်းစည်း တွဲစပ်နေသော အရာကို ရေတွက်ရာတွင် သုံးသော စကားလုံး။ (သက်ကယ်တပျစ်၊ နှစ်တပျစ် စသည် အသုံးရှိသည်။)
 ပျစ်ချ - နဝိ / ပျစ်ချ / စေးကပ်ငြိတ်သော။
 ပျစ်ဆွ - ကြိဝိ / ပျစ်ဆွ / လေးလံထိုင်းမှိုင်းစွာ။
 ပျစ်တောင်း - န / ပျစ်တောင်း / နီးကပ်ရက်၍ (အချို့ သစ်စေးသုတ်ထားသော) အောက်ခြေလေးထောင့် အပေါ်ဝိုင်း ရက်ထားသည့် ပတ်လည်အခြေပါသော တောင်းစောက်။
 ပျစ်ထူ - ကြိဝိ / ပျစ်ထူ / ပြတ်သိပ်များပြားစွာ။
 ပျစ်ထိုင်း - န / ပျစ်ထိုင်း / ခ၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းသွ။ အထအကြွ လေးဖင်ဆိုင်းတုတ်တုတ်။ ။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် သွယ်လျခြင်း မရှိပဲ ဆူဖြူမှုအိုင်သွ။
 ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် - ကြိဝိ / ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် / ခ၊ အလွန်စေးဖွဲသိပ်သည်းစွာ။ “နွားနို့ကို ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် ကျိုသည်။” ။ အားပါတရ။ မထောက်မထား။ “ကလေးကို ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် ဆဲသည်။”

ပျဉ်

ပျဉ် - နဝိ / ပျဉ် / ခ၊ သိပ်သည်းစွာ ပြန့်နေသော။ “ပင်လယ်ရေနယ်တဖင် ခံပျဉ်သောကြောင့်။”

- ကြိဝိ / ပျဉ် / တပြေးတည်းယှဉ်လျက်။ “ပရမ္မာကြာဆူးသဏ္ဌာန် ပျဉ် ထွက်တတ်သော အပူငယ်။”
 ပျဉ် - န / ပျဉ် / အစိတ်စိတ် ခွဲလွှာထားသော သစ်သား။
 ပျဉ် - န / ပျဉ် / ပျဉ်တံလား - န၊ နှင့်အတူတူ။ “ပျဉ်ကိုအဖုံးရေကန်ပါနှင့် စပ်လုပ်ပြီးလျှင် ပျဉ်ကိုယ်နှင့်အဖုံးကို ခတ္တိပါနီ မှမ်း၍ ရေမှော်ကြသည်။” အင်ရဲ၊ ၃၂၂။
 ပျဉ်ကြွပ် - န / ပျဉ်လျှတ် / အမိုးမိုးရန်အတွက် အထူ တဘက်ထူ တဘက်ပါး ဖြတ်တောက်ထားသည့် ပျဉ်ချပ်တို့။
 ပျဉ်စင်း - န / ပျဉ်ဂင်း / ပျဉ်ချပ်နှင့် စီထားသော အခင်း။
 ပျဉ်ခုံ - န / ပျဉ်ဂုန့် / လူသေအလောင်း တင်သည့်ခုံ။ (မြင်းပေါင်း အလောင်းတင်ခုံ၊ ကလပ်ဟူ၍ အမျိုးမျိုးခေါ်သည်။)
 ပျဉ်တလား - န / ပျဉ်တလား / လူသေကောင် သွင်းသော ခေါင်း။
 ပျဉ်ထောင်အိမ် - န / ပျဉ်ခေါင်အိမ် / ပျဉ်ချပ်ဖြင့် နံရံ ကာထားသည့်အိမ်။
 ပျဉ်မြား - န / ပျဉ်ဗျား / အထူပါး၍ ပြက်ကျယ်သောပျဉ်ရှည်။
 ပျဉ်ပြီးအက် - ကြိဝိ / ပျဉ်အက် / လိုအပ်သော အလျားအတိုင်းအောက်ပြည့် ပျဉ် မရသည့်အခါ အခြားပျဉ်ချောင်းနှင့် ပြည့်အောင် ဖြည့်စွက်လျက်။

ပျဉ်း

ပျဉ်း - ကြိ / ပျဉ်း / လေးဖင် ဆိုင်းတွသည်။ “ဖင့်ဇုန်းနွဲ့ ပျဉ်း၊ မခိုင်မျဉ်းနှင့်။” မဆ* ၁၉၈။
 ပျဉ်း - န / ပျဉ်း / အိတွသောအပြင်။ (ဝမ်းပျဉ်း၊ မျက်ပျဉ်း၊ ပါးပျဉ်း၊ ဖြစ်ပျဉ်း စသည် အသုံးရှိသည်။)
 ပျဉ်း - န / ပျဉ်း / အပင်စောက် သစ်မာပင် တမျိုး။ (ပျဉ်းကတိုး၊ ပျဉ်းဖြူ၊ ပျဉ်းမ စသည် အမျိုးမျိုးကွဲသည်။)
 ပျဉ်းကတိုး - န / ပျဉ်းကတိုး / အသားအလွန်မာပျဉ်းသော သစ်ကောင်းထွက်သည့် အလွန်မြင့်မားသော ပင်စောက်ရွက်ကြော့ပင်တမျိုး။
 ပျဉ်းစောင့်သိပ် - န / ပျဉ်းခေါ်သိန် / ထူထဲ တောက်ပြောင်၍ အဖျားချွန်ပြီး အနံ့မွှေးကြိုင်သော လက်မခန့် အရွက်ရှိသည့် ဟင်းတောရသော အပင်တမျိုး။
 ပျဉ်းတွဲ - နဝိ / ပျဉ်းတွဲ / မကြွပ်မဆတ် အိတွဲသော။
 ပျဉ်းမ - န / ပျဉ်းမ / နွေဥရာသီ၌ မရန်းစေရောင် အပွင့်စွင့်လေ့ရှိသော ခက်လက်စေ့သောသည့် သစ်ပင်ကြီးတမျိုး။

ပျပ်

ပျပ် - နဝိ / ပျပ် / ခ၊ နိမ့်သော။ “အပင်ငယ်ပျပ်သည့် ဇလဏ်ဖြူကို။” ညွှန်ပေါင်း၊ ၅။ ၆။ ။ ပူသော။ တိုသော။ “နိမ့်သည်အရပ်၊ ကုန်း၍ပျပ်သည်၊ ပါးစပ်ကျယ်စွ၊ ဥပါတသို့။” ကသ* ၅၅။
 - ကြိ / ပျပ် / ကျုံ့ယုံသည်။ နိမ့်ခွင်စေသည်။ “လည်

ကိုမိုးအောင်၊ ထောင်၍ချီပျံကွေး၊ မေးကိုက်လျက်၊ ပျပ်၍ နောက်ကွေး၊ ရပ်မနေတည်း။” သူဇာ* ၁၅။

ပျပ်- န / ပျတ် / ပျပ် - န၊ ရှ။

ပျပ်ပျပ် - ကြိပ် / ပျတ်ပျတ် / ၁၊ ကိုယ်ကိုနှိပ်ပျပ်လျက်။ “ညတ် တွာပျပ်ပျပ်၊ ဆက်ကပ်သော၊ ပေးလိုက်မှာ၏။” သူဇာ* ၂၆။ ၂၊ နှိပ်လျက်။ ပုလျက်။ “ကျောင်းအိမ် နန်းပြာသာဒ် ဖြစ်သကား ပျပ်ပျပ်ရှိ၏။” ဝေါ။ ၂၀၈။

ပျပ်ဝပ် - ကြိပ် / ပျတ်ဝပ် / မိုသေ လေးစားသော အမူအရာ အားဖြင့် ကိုယ်ကိုကျီယုံသည်။

ပျပ်း

ပျပ်း - ကြိပ် / ပျန်း / ထက်ဝန်းကျင် ပျံ့နှံ့စေသည်။ “ကုသိုလ် ဆယ်ပါး၊ တရားသွန်းချ၊ ဝေပျမ်းငှသား။” ဘုံ* ၅၁။

ပျပ်းမျှ - ကြိပ် / ပျန်းမျှ / အား လုံး ပေါင်း ခြုံ၍ အချိုး တူ တွက်ကိန်းချလျက်။ ကြိတ်နှုန်းအားဖြင့်။

ပျပ်းမျှကြေး - န / ပျန်းမျှကျေး / ၁၊ အချိုးကျသင့်သော ငွေ အစု။ ၂၊ ကြိတ်နှုန်း။

ပျပ်းမျှခြင်း - န / ပျန်းမျှချင်း / အားလုံးပေါင်းခြုံ၍ အချိုးတူ တွက်ကိန်းချခြင်း။ ကြိတ်နှုန်း။

ပြ

ပြ - ကြိပ် / ပျာ / ၁၊ မြင်စေသည်။ မြင်အောင်ပြသည်။ ၂၊ သိစေသည်။ (ပြောပြ၊ ရှင်းပြ၊ ဖတ်ပြ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၃၊ သင်ကြားလမ်းညွှန်သည်။

- စည်း / ပျာ / ကူညီ ညွှန်ကြားသည့်သဘော ထင်စေရန် ကြိယာ၌ တွဲစပ်သည့် စကားလုံး။ (ဟောပြ၊ စားပြ၊ လုပ်ပြ စသည် အသုံးရှိသည်။)

ပြ - န / ပျာ / ၁၊ ပြအုံး - န၊ နှင့်အတူတူ။ ၂၊ (မန္တလေး) နန်းမြို့၊ ရိုးရိုး ပြအုံးကို ဦးတိုက်ထားသောလမ်း။ နေပြည်တော် ရှိလမ်း။ (တာဝါးဆယ်လျှင် တကွက်ချ၍ ဖောက်လုပ် သည်။) ၃၊ လမ်းအကွာအဝေးကို မှတ်သားသော သင်္ချာ ပစ္စည်းစကား။ (မန္တလေးမြို့တွင် အသုံးများသည်။) “ဆေးရုံကြီးမှာ တောင်ဘက် တပြန့် အဝေးအကွာတွင် တည်ရှိသည်။” မယ်ကျော့၊ ပ။ ၉၇။

ပြကတေ - န / ပျာဒဂဗေ/ဗဂဒိ / ဗကတိ - န၊ နှင့်အတူတူ။ [သ]

ပြကွင်းပြကွက် - န / ပျာပွင်းပျာပွက် / ကြည့်မြင်သားစေရန် စီစဉ်ထားသည့် မြင်ကွင်း။

ပြခန်း - န / ပျာဂန်း / ပံ့ပိုးပေးရန် စနစ်တကျ ခင်းကျင်း စီစဉ်ပြသထားရာ အဆောက်အအုံ၊ အဆောင်။

ပြစား - ကြိပ် / ပျာစား / ၁၊ အထူးပြသသည်။ “ထူးမြတ်သော ရတနာကို အများအပြားသိစေလို၍ ပြစား၏သို့။” ဝိဋ္ဌနီ၊ ပ။ ၄၀၄။ ၂၊ ပြ - ကြိပ် နှင့်အတူတူ။ “ရုပ်ပုံတော်များ

ကြည့်ပါရစေ၊ ပြစားတော်မူပါဦး သခင်မခွဲ။” နေ၊ ပ။ ၄၃။

ပြဆိုချက် - န / ပျာဆိုချက် / တစုံတရာ တင်ပြရေးသား ပြောဆိုဖော်ထုတ်ထားသော အချက်အလက်။

ပြဇာတ် - န / ပျာဇာတ် / ၁၊ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် တစုံတရာကို လက်ကစပ်စကားပြေဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အပြန်အလှန် ပြောခန်းများ ဖြင့်ဖြစ်စေ ရေးဖွဲ့သော စာပေအဖွဲ့အနွဲ့။ ၂၊ ယင်းအဖွဲ့ အနွဲ့တမျိုးမျိုးကို သရုပ်ဆောင်ပြသသော ပွဲလမ်းတမျိုး။

ပြဋ္ဌာန်း - ကြိပ် / ပျာထန်း / ပျတ်ထန်း / ၁၊ တစုံတရာကို လိုက်နာရန် သတ်မှတ်ပေးသည်။ (အမိန့်၊ ဥပဒေ၊ စည်းကမ်း၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း စသည်တို့ နှင့် တွဲစပ်သုံးသည်။) ၂၊ တိကျ စွာ ဖော်ညွှန်းသည်။ “ဤသဒ္ဒါ ပြဋ္ဌာန်းသော အနက်ကို မသိပါ။” [ပါ]

ပြဋ္ဌာန်းချက် - န / ပျာထန်းချက် / ပျတ်ထန်းချက် / သတ်မှတ် ဖော်ညွှန်းချက်။ လိုက်နာရန် ချမှတ်ချက်။

ပြတို - န / ပျဒို / ပေါ်ထွေးခံ။ [သ]

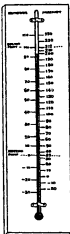
ပြတက်ပျား - န / ပျာဒက်ပျား / လေး သည်းခြေ၊ သလိပ် စသည် အကြောင်းတပ်းတည်းကြောင့်ဖြစ်သော အပျားမျိုး။

ပြတိုက် - န / ပျာဒိုက် / တစုံတရာကို အများ ကြည့်ရှုနိုင်ရန် နေရာတကျ စီစဉ်ခင်းကျင်းပြသထားသော အဆောက်အအုံ။

ပြခါး - န / ပျခါး / ဗခါး / သတ္တု အမျိုးအစား များစွာကို ပျက် ကြေစေနိုင်၍ အရည်အဖြစ်ဖြင့် ကျုံးခြင်း၊ ဆန်းခြင်းများစွာ ပြုနိုင်ပြီး ငွေရောင်ရှိသည့် အလွန်လေးသော သတ္တု တမျိုး။ [သ]

ပြခါးတိုင် - န / ဗခါးတိုင် / ပြခါး သွင်း၍ ပြုလုပ်ထားသောအပူ အအေးတိုင်း ဖန်ပြန်ကိရိယာ။

ပြခါးချိန် - န / ဗခါးဂျိန် / ဗခါးဂျိန် / ပြခါးတိုင်ဖြင့် တိုင်းတာရ ရှိသော အပူချိန်ပမာဏ။

ပြခါးတိုင်

ပြခါးရှင်လုံး - န / ဗပျင်လုံး / အစိုရတ်အစွမ်းဖြင့် ပြုလုပ် စီရင်ထားသည့် တန်ဖိုးသိရှိအမျိုးမျိုး ဖော်ဆောင်ဖြည့်စွမ်းနိုင် သည့်ဟု ယူဆသော ပြခါးလုံး။

ပြပွဲ - န / ပျာပွဲ / ကြည့်ရှုဖွယ်အမျိုးမျိုးကို ကာလအပိုင်းအခြား အားဖြင့် အစီအစဉ်တကျခင်းကျင်းပြသ သည့် ပွဲလမ်းအခမ်း အနား။

ပြယိုးယား - န / ပျာယိုးယား / ပြာလဲ့သော အရောင် ရှိသည့် တွင်းထွက် ကျောက်မျက်တမျိုး။ (ဗမ္မ၊ နေ၊ ရခါး၊ မာလာ၊ ဘသမာလာဟူ၍ လေးမျိုးရှိသည်။)

ပြယုဂ် - န / ပျာယုတ် / သိသာထင်ရှားအောင် အကိုးဆောင်၍ တင်ပြချက်။ ဥပ၊ ဟရုဏ်။ ပုံစံ။ [ပါ]

ပြဇဝ် - န / ပျာဇဝ် / ပြန်ပျာသော ဖြစ်သော ရှုကြည့်စရာ။

အမည်ခံမျှသာဖြစ်သောသူ။ “ဤလူသည် အသင်းတွင် ပြရပ် မျှသာဖြစ်သည်။”

ပြလမ်း - န / ပျာလန်း / (ပန္နလေး) နေပြည်တော်၌ ပြအိုကို ဦးတိုက်၍ တပြောင့်တည်းဖောက်လုပ်ထားသော လမ်း။

ပြသ - ကြံ / ပျာသု / သိမြင်လွယ်အောင် နည်းနာ ထုတ်ဖော် ရှင်းဖွင့်သည်။ သင်ကြားပေးသည်။

ပြသဝါး - န / ပျာသုဒါး / မင်္ဂလာရှိသော လုပ်ငန်းဆောင်တာ များ မဆောင်ရွက်ကောင်းဟု ယူဆသောရက်။ ရက်ရာဇာ-န၊ နှင့် ရှိင်းယှဉ်။ [သ]

ပြသနာ - န / ပျာသနာ / ၁၊ ပြေရှင်းရန် အကြောင်းဆိုက် သော အခြင်းအရာ။ “ကမ္ဘာမြေကြီး လုံးသည် ပြားသည်ဟူ သော ပြသနာနှင့်ပတ်သက်၍။” ဂရိ။ ၇။ ၂၊ ပဓာနကိစ္စ။ “လူအမျိုးမျိုး၏ အသက်မွေး နေထိုင်မှု ပြသနာအရပ်ရပ်ကို” ဆင်နည်း။ ၁၁၇။ ၃၊ မေခွန်း။ “ထိုပြသနာအတွက် အပြေရရန်မှာ။” ကျေးဇူး။ ၃၇။ [သ]

ပြသနာတက် - ကြံ / ပျာသနာတက် / ကိစ္စတစ်ခုပေါ်ပေါက် သည်။ အရေးကိစ္စ ကြီးကျယ်လာသည်။

ပြသနာရှင်း - ကြံ / ပျာသနာယှဉ် / ပြေလည်အောင် ဆောင် ရွက်သည်။

ပြအိုး - န / ပျာအိုး / မြို့၊ မိုးပေါ်တွင် အရပ်မျက်နှာတိုင်း ၌ ပြာသာဒ်နှင့်တကွ ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောင်။

ပြာ

ပြာ - နဝိ / ပျာ / မဲနယ်အရောင်မျိုးရှိသော။

ပြာ - နဝိ / ပျာ / ၁၊ (အမြင်အား) ရှိဝေခါးသော။ “မျက်စိ ပြာ သောသူ။” ၂၊ (အသံအား) လျော့ပါး ဆုတ်ယုတ်သော။ အသံပြာသောသူ။

ပြာ - ကြံ / ပျာ / ကောက်စပါး စသည်မှ အလေအမှန်များကို စကောမြင့် မြောက်ခတ်၍ သန့်စင်အောင် ခွဲထုတ်သည်။

ပြာ - န / ပျာ / အပြီးသတ် မီးကျွမ်းလောင်ပြီး နူးညံ့ကျော့ပျက် နေသည့် မွဲသောအရောင်ရှိသော အမူနဲ့။

ပြာချ - ကြံ / ပျာချ / ပြာဖြစ်သည်အထိ လောင်ကျွမ်းအောင် ပြုသည်။

ပြာခွက် - န / ပျာခွက် / ဆေးလိပ်မှ ပြာ စသည် ခြွေထည့်ရန် ထည့်စရာ။

ပြာဆား - န / ပျာဆား / မီးအကျွမ်းဖုတ်မြိုက်၍ရသော ပြာကို အရည်ကြည်ခံ၍ ချက်ယူသော ဓာတ်ဆားမျိုး။ (သတ္တု ဆား၊ ရုက္ခမုဆား စသည် ရှိသည်။)

ပြာခိုဟာ - န / ပျာခိုဟာ / ထူးကဲ အံ့ဩဖွယ် တန်ခိုးပြခြင်း။ ထူးကဲထင်ရှားစွာပြသော တန်ခိုး။ [သ]

ပြာတာ - န / ပျာတာ / ဗြဟ္မာ့ခေတ်က ရုံးတွင် အသေးအမွဲ ဆောင်ရွက်ရန် အကူအညီအဖြစ် ထားရှိသော အမှုထမ်း။ [ဟိန္ဒူ]

ပြာသာဒ်

ပြာသာဒ်ဆောင် - န / ပျာသတ်ဆောင် / ဘုံဆင့် အမိုးပါသော အဆောင်။

ပြာသိပ်မိုး - န / ပျာသိပ်မိုး / အများအားဖြင့် နေရာသီတွင် အခါမဟုတ် ရွာသော မိုး။

ပြား

ပြား - နဝိ / ပျား / ချပ်ရပ်သော။

- ကြံ / ပျား / ၁၊ ဖိနှိပ် ဖက်ကြောင့် မျက်နှာပြင် ပြန့်သည်။ ၂၊ ပျာလွင့်သည်။ အစိတ်စိတ်ပြာထွက်သည်။ “လှည့် ပြားဘို့၊ ရန်သူရဲ့ အာရုံပြားအောင်လုပ်ဘို့။” ရုပ်ပန်။ ၅၄။ ၃၊ အမျိုးမျိုးပြာထွက်သည်။ “ရတု၊ လှားတား၊ အနံ၊ သံပေါက်၊ ဝဲရိက်ဝဲသွင်းဟူ၍ ၁၄ မျိုးပြား၏။” နရည်။ ၈၁။

- စည်း / ပျား / ၁၊ အချပ် အရေအတွက်ကို ပြသော

စကားလုံး။ (ဒဂုံ၊ တပြာ၊ ပျဉ်တပြာ၊ စသည်အသုံးရှိသည်။)

၂။ ကျပ်၏ တရာပုံတပုံ တန်ဖိုးရှိ အသပြာ။

ဗျားလောက - န / ဗျားလောက / ကွ။ နွား စသည်၏ လည်ပင်းတွင်ဆွဲသော လောကအပြားတမျိုး။ (အများအားဖြင့် သစ်သားနှင့် ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။)

ဗျားချပ် - နဝိ / ပျားချပ် / အထုပ်လျှားသော။

ဗျားတော - န / ပျားခေါ / ပင်လယ်ရေနေဝင်၍ ရွှံ့နွံမျှား ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ။ (မြူးပင်၊ ဗျိုက်ပင်၊ လမုံပင် စသည် ပေါက်လေ့ရှိသည်။)

ဗျားပေါ် - ကြိတ် / ပျားပျားဝတ် / ခါ၊ [ဥပစာ] ရှိညွတ်စွာ။ မဝိမဆန် လုံးမခန်လျော့လျက်။ ၂။ ကြောက်ရွံ့စွာ။

ဗြ

ဗြဿ - န / ပျိုတ်သု / ၁၂ ရာသီတွင် ကဆုန်လနှင့် တိုက်ဆိုင်သော ရာသီ။ [သ]

ဗြ

ဗြ - စည်း / ပျို / ၁၊ ဖြစ်ပျက် ပြုလုပ်မှုပြီးကြောင်း ဖော်ပြသော စကားလုံး။ “သုသွား ပြီ၊ မလိုက်နှင့်တော့။”

၂။ ပိုင်းဖြတ်ခြင်းပြ နောက်ဆက်စကား။ (ပဋိသေကြိယာနှင့်သာ အသုံးများသည်။) “ဇနအခါ ညဉ့်အခါဟူ၍ မရှိပြီ” လောကုပ်။ ၉။

ဗြ - ကြိ / ပျို / ပေါ်တပြိုင်တည်း တညီတည်း ယှဉ်တွဲပြုလုပ်သည်။ တွန်းသည်။ တုယှဉ်သည်။ “လုလင်နုတို့၊ ပြိုင်တုလှော်ချီ၊ လှေချင်းမြီသို၊ တညီတည်းပင်။” ကိုး* ၁၉၉။

ဗြ

ဗြ - စည်း / ပျိုး / ပြုလုပ် ဖြစ်ပျက်ခြင်း ထမြောက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်ကို ထင်ရှားစေသော စကားလုံး။

- ကြိ / ပျိုး / ၁၊ တစ်တု ဆောင်ရွက်မှု ကျောက်ပြတ်စသည်။ “ရန်ခိုး၏ အရေးတော် ပြီးပါစိမ့်မည်တရား။” ကော။ ၉။ ၂။ သိန္နီတန်ခိုးပြည့်စုံသည်။ ခံနိုင်ရည် အစွမ်းရှိထားရင်းဖြစ်သည်။ (ဇားပြီး၊ တုတ်ပြီး၊ သေနတ်ပြီး စသည် အသုံးရှိသည်။) ၃။ အရာဝတ္ထုတမျိုးတည်းနှင့် လုပ်ထားသည်။

ရွှေနှင့် ဗြ သော ပြာသာဒ်။

ဗြးကပစ် - ကြိဝိ / ပျိုးကပစ် / သပ်ရပ်သေချာခြင်း မရှိပဲ။ ပစ်လောက်ခတ်။

ဗြးမြိုး - ကြိ / ပျိုးမြိုး / တစ်တုသော အခက်အခဲ၊ မူခင်း၊ ပြဿနာ စသည် ပြတ်စဲ အစသည်သည်။ အဆုံးသို့ ရောက်သည်။

ဗြးစလွယ် - ကြိဝိ / ပျိုးစလွယ် / ပေါ့ပေါ့ဆဆ။ လေးနက်ခြင်း မရှိ ပြုလုပ်ကာမျှဖြင့်။

ဗြးစီး - ကြိ / ပျိုးစီး / လုပ်ငန်းတာဝန် အဆုံးသတ်သည်။ ကျေပွန်စွာ ရွက်ဆောင် အောင်မြင်သည်။

ဗြးဆေး - န / ပိဗေး / လက်နက်ထိခိုက်မှု စသည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိစေသော ဆေးဝါး။

ဗြးဆုံး - ကြိ / ပျိုးဆုံး / လက်စသည်သည်။ စခန်းသိမ်းသည်။

ဗြးပြီးပျောက်ပျောက် - ကြိဝိ / ပျိုးပြီးပျောက်ပျောက် / ဆက်လက် အာရုံထားခြင်းမရှိပဲ။ တာဝန်ပြီးရုံအတွက်သာ အရေးထားလျက်။

ဗြးမြေ - ကြိ / ပျိုးမြေ / တစ်တု တာဝန်တင်ရှိခြင်း လွတ်စင်အောင် ပြီးစီးသည်။ ရှင်းလင်းပြီးပြတ်သည်။

ဗြးမြည့်စုံ - ကြိ / ပျိုးမြီဇုန် / ပျိုးမြေဇုန် / တစ်တု ဆက်လက်ဖြည့်စွမ်းဆောင်ရွက်ရန် မရှိဖြစ်သည်။ ပြည့်စုံခြင်းနှင့် ပြီးစီးခြင်းသို့ ရောက်သည်။

ဗြးမြတ် - ကြိ / ပျိုးမြတ် / ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် မရှိဖြစ်သည်။

ဗြးမြောက် - ကြိ / ပျိုးမြောက် / အလုံးစုံ အောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။

ဗြ

ဗြ - ကြိ / ပျူ / ၁၊ ဆောင်ရွက်သည်။ “တောထွက်မှုကို၊ ဗြသည်မဟုတ်။” ကိုး* ၂။ ၂။ တစ်တုသော အခြေအနေသို့ ရောက်အောင် အားထုတ်သည်။ “သိရိဝဇနလည်း ရဟန်းငါမြအားခွဲ၊ ငါခင်ပွန်းလျှင် ရဟန်းပြုဟူ၏။” ပါရာ။ ၄။ ၃။ စိမ်းဖန်တီးသည်။ ဘယ်သူမမြုမိမူ။ ပုံ။ ၄။ အခြေခံထားသည်။ အကြောင်းရင်း အမှတ်ထားသည်။ “အတယ်မြ၍ မယူခဲ့သနည်းဟု မေးပြန်၏။” ကိပုံ။ ၈၀။ ၅။ ယုယဖေးမ ကူညီသည်။ စောင့်ရှောက်သည်။ “မူးပြီး သတိလစ်နေလို့၊ မြရတာပေါ့။” ချစ်ညီ။ ၁၈။

- စည်း / ပျူ / ကောင်းဖက်အဖြစ် ပြည့်စွက်သော စကားလုံး။ (ပြောစကားတွင် အသုံးများသည်။) “မတော်လို့လိမ့်မြကျမှဖြင့်။” စာဆို၊ ၁။ ၅၀၈။

ဗြကျင့် - ကြိ / ပျူကျင့် / ၁၊ ကိုယ်အားဖြင့် အားထုတ်သည်။ “ဘဝနာခံဆိုတဲ့ တရားကြီးဟာလဲ သူတော်ကောင်းတို့၊ မြကျင့်အပ်တဲ့ တရားကြီးပါဘဲ။” သာဓက၊ ၁။ ၇၄။ ၂။ ကိုယ်နှုတ်နုလုံးအားဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်သည်။ ၃။ ကျူးလွန်သည်။ “ကြော့ကြမ်းသမူ မြကျင့်သဖြင့် ပြည်သူတို့ သဘောတူ။” ခွေး၊ ၁။ ၁၄၀။

ဗြးစား - ကြိ / ပျူစား / ပယောဂပညာဖြင့် သူတပါးအား ဒုက္ခအန္တရာယ်ဖြစ်အောင် လုပ်သည်။

ဗြးရ - ကြိ / ပျူရ / ၁၊ ယုယဖေးမ ကူညီသည်။ စောင့်ရှောက်သည်။ ၂။ တစ်တု ဖွဲ့စပ်စဉ်သည်။

ဗြးမြင် - ကြိ / ပျူမြင် / ၁၊ ကောင်းမွန်သော အခြေအနေသို့ ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်သည်။ ၂။ လိုရာအခြေအနေပုံစံသို့ ပြောင်းလဲအောင် ဆောင်ရွက်သည်။

မြူး - ကြိ / ပျူး / ၁၊ ကိုယ်အားဖြင့် အားထုတ် ဆောင်ရွက်သည်။ ၂၊ အလေ့အကျင့်စွဲပိုက်သည်။ “မြန်မာကဲ့သို့ မြူးနေထိုင်သူတို့မှာ” ချုပ်ပုံ၊ ၈၊ ၁၂၃။

မြူးလုပ် - ကြိ / ပျူးလုပ် / ၁၊ အားထုတ် ဆောင်ရွက်သည်။ “ဗွဲ့သီလအမှု၊ အလေ့အမှုတို့ကို မြူးလုပ်ခြင်း” တိုးပွား။ ၁၂။ ၂၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုပစ္စည်းဖြစ်မြောက်အောင် စီမံသည်။ “ကိုယ်မှန်ကို ဂျူ၊ သကြား၊ ကြက်ဥ စသည်တို့နှင့် မြူးလုပ်သည်။”

မြူ

မြူ - ကြိ / ပျူ / ၁၊ ပြင်ပသို့ စွန်းထွက်သည်။ “တွင်းက မြူသည်၊ ပလူပရွက်၊ ခြံထွက်သောပုံ” ကုသ* ၅၂။ ၂၊ တင်ရှားပေါ်လာသည်။ “မိုးထိပ်ကုန်း၊ နေမင်းမြူသို့၊ ရောင်မြူချက်ချက်” ပြည်စုန* ၁၃။ ၃၊ စွန်းပို့သည်။ “နှုတ်ဝယ် အရေအတွက်၊ ဆယ်ရက်က မမြူ၊ လူမှာ အနှစ်တထောင်။” နေဇာတ်။ ၁၃၀။

မြူ - ကြိ / ပျူ / (သားထိရစွာနယ်) အော်သည်။ “ဟောက်သည့် ချေငယ်၊ ဒရယ်ကမြူ၊ မျောက်ကအူလျက်။” ညွန့်ပေါင်း၊ ပ။ ၇၅။

မြူတစ်မြူတစ် - ကြိ / ပျူတစ်ပျူတစ် / အစွန်းအစ အနည်းငယ်စီ ပေါ်ထွက်လျက်။ ထွက်ချည်ဝင်ချည် ပြုလျက်။

မြူး

မြူး - နဝိ / ပျူး / ဝန်းဝိုင်းကျယ်ပြန့်သော။ “မျက်စိမြူးသော မိန်းကလေး။”

- ကြိ / ပျူး / အပြင်သို့ စွန်းထွက် ကဲမြူစေသည်။ “မျက်စိကို မြူး၍ ကြည့်ခြင်းမျိုးလည်းမဟုတ်။” အိပ်မွေ့။ ၁၇။

မြူး - ကြိ / ပျူး / စုမြုံ့ရောဖက်သည်။ (နှစ်လုံးမြူး၊ တပြူးနှစ်ပြူး စသည် အသုံးရှိသည်။)

- န / ပျူး / အတွဲအစုံကို ရေတွက်သော စကားလုံး။

မြူးကလူးပျာကလာ - ကြိဝိ / ပျူးကလူးပျာကလာ / ပျာယီးပျာယာ။ အတိတ်တလန်။

မြူးတူးကြောင်တောင် - ကြိဝိ / ပျူးတူးတောင်တောင်/အံ့အားသင့်လျက်။ မျက်လုံး မြူးကြောင်၍ ကြည့်လျက်။

မြူးတူးမြို့ - ကြိဝိ / ပျူးတူးမြို့ / ထိတ်လန့် အံ့သြသော အမူအရာဖြင့်။

ပြေ

ပြေ - ကြိ / ပျေ / ၁၊ ပျက်ပြယ်သည်။ (အဆိပ်ပြေ၊ ဒေါသပြေ၊ အမှူးပြေ၊ အပန်းပြေ စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂၊ အစုအစည်းပျက်သည်။ (အစည်းပြေ၊ ဆီဝုံးပြေ စသည် အသုံး

ရှိသည်။) ၃၊ တာဝန်ပြီးပြတ် ကျေကုန်သည်။ “အခွန်တော် မမြေ့ကျန်ငွေကို။” သမဒေ။ ၃၇၇။ ၄၊ အဖုအဆစ် အခက်အခဲ ကျေပျောက်ရှင်းလင်းသည်။ (အဆင်ပြေ၊ လမ်းပြေ၊ စနစ်ပြေဟု အသုံးရှိသည်။)

- နဝိ / ပျေ / ၁၊ ဆင်ခြေလျော့ ဖြစ်သော။ ၂၊ လိုက်ဖက်သော။ (အဆင်ပြေ၊ အရောင်ပြေ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ပြေခြိမ်း - ကြိ / ပျေခြိမ်း / ပျောက်ပြယ် ပြီးပြတ်သည်။ ကျေအေးသည်။

ပြေစာ - န / ပျေစာ / တစုံတဦးထံမှ တစုံတရာ ရရှိကြောင်း ဝန်ခံချက်ပေးသည့် စာရွက်။

ပြေပျောက် - ကြိ / ပျေပျောက် / ပြယ်လွင့်သည်။ ကျေသည်။

ပြေမြစ် - နဝိ / ပျေမြစ် / ၁၊ ချောမြေ့သော။ အချိုးအစားကျသော။ “ခင်လေးကြီးမှာ ကျော့ရှင်း ပြေမြစ်သော ရုပ်ရည်ရှိ၍” ရွှ၊ ၇၊ ၈၉။ ၁၃၁။ ၂၊ ကောင်းမွန် ပြောင်းပြူးသော။ “အဆိုအမိန့် ပြေမြစ်ကျစ်လစ်သော ပညာရှိ အမတ်ကြီး”။ မျက်ပွင့်၊ ၁။ ၁၉၂။

ပြေပြတ် - ကြိ / ပျေပြတ် / ကောင်းစွာ ရှင်းလင်း ပြီးဆုံးသည်။

ပြေစာပြေကြောင်း - န / ပျေယာပျေကျောင်း / နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူ ညီညွတ်စေရန် အကျိုးအကြောင်း ညှိနှိုင်းတင်ပြချက်။

ပြေလည် - ကြိ / ပျေလည် / အဆက်အဆံ ကောင်းမွန် ပြောင်းပြူးသည်။ ချောချောမောမော ဖြစ်သည်။

ပြေအေး - ကြိ / ပျေအေး / ၁၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ကျေနပ်ခွင့်လွှတ်သည်။ “အမှုကြီးကို ခံတင်ခံပြီးတိုင်းခြေဖြင့် ပြေအေးလိုက်ကြလေသည်။” ၂၊ အမှတ်စွဲပြီးပြတ် ငြိမ်းချမ်းသည်။ “ပရိပက္ခများ ပြေအေးသွားပြီ။”

ပြေး

ပြေး - ကြိ / ပျေး / ၁၊ လျင်မြန်သော အဟုန်ဖြင့် ဆန်လှမ်းသည်။ ၂၊ ရုတ်မောင်းသည်။ “လမ်းသစ်တွင် မီးရထားတင်ပြေးပြီ။” ၃၊ စိတ်ကူးရောက်သည်။ လွင့်ပါးသည်။

“ဆယ်ခြောက်ဆူဟု၊ ဆူယူရေးရေး၊ ရှင်စိတ်ပြေးလော့၊ ကျပ်လေးမှန်စွာ။” တန်ခိုး ၂၈။ ၄၊ အရောင်တမျိုးမျိုး အနည်းငယ် ရောယှက်သည်။ ၅၊ အရောင်တသမတ်တည်း မတည်ပဲ ပြောင်းလဲသည်။ “လုံချည်အရောင်ပြေး၍ မကြိုက်ပါ။” ၆၊ ကြိုတင် (သတင်း) ဖြစ်ပွားသည်။ “သံအမတ်ကိုယ်တိုင် ကြွရောက်မည်ဟု သတင်းပြေးနေသည်။” ခါးကုန်း။ ၁။ ၇၊ သစ်၊ ဝါး စသည် အလျားလိုက် စီခင်းသည်။

ပြေး - ကြိ / ပျေး / ယာဉ်ကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အသုံးချသည်။ “မော်တော်တစင်းတင်ပြီး ပြေးဘို့ စီစဉ်နေတယ်။” လမ်း။ ၄၈။

ပြေး - ခုန် - ပစ် - န / ပျေးခုန်ပစ် / ပြေးခြင်း၊ ခုန်ခြင်း။

ပစ်ခြင်း စသော အားကစားလုပ်ငန်း ယှဉ်ပြိုင်မှု မျိုးစုံကို
ခေါ်သော အတိုကောက်စကားလုံး။

ပြေးပေါက် - န / ပျေးပောက် / လွတ်မြောက်ရန် လမ်းပေါက်။
လွတ်မြောက်ရန် အခွင့်အလမ်း။

ပြေးလွှား - ကြို / ပျေးလွှား / သုတ်သုတ်ပျာပျာ ခုန်ကျော်
ပြေးသည်။

မြ

မြ - ကြို / ပျံ / ခ၊ ကွဲပြတ်သည်။ စုတ်ပြတ်သည်။ “ပုဆိုးမြ
သည်။” ၂၊ ပတ်ဝန်းကျင်သို့ ကားသည်။ “အနာမြ၍ မနဲ

ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရလျှင်။” သက်စောင့်။ ၂၁၃။

- နဝိ / ပျံ / အဝန်းကျယ်သော၊ ပွင့်အာသော။ “ပါးစပ်
မြသော မိန်းကလေး။”

မြမြခင် - ကြိဝိ / ပျံမြဲစင် / အကုန်အနှံ့။ အနှံ့အပြား။

ပြော

ပြော - ကြို / ပျော / ခ၊ နှုတ်ဖြင့် ထုတ်ဖော် မြွက်ဆိုသည်။
စကားဖြင့် သိစေသည်။ ၂၊ သိစေသည်။ “ငွေ့မျိုးဖြစ်

ကြောင်း သွေးက ပြောသည်။”

ပြော - နဝိ / ပျော / များပြားသော။ “လောဘရမှူးပြော၍
မြေလွှာကွယ်လျှင်။” ခိုင်မြန်လှိုင်း။ ၇။

ပြောကြား - ကြိ / ပျောကြား / ပြော - ကြိ၊ ခ၊ ၂၊ နှင့် အံ
ထူထူ။

ပြောင့် - န / ပျောင့် / ဇာတ်သဘင်၌ တေးသီချင်းမပါပဲ
စကားပြောသက်သက်ဖြင့် ပွဲနဲ့၍ ငိုချင်းချခြင်း။

ပြောစကား - န / ပျောစကား / ခ၊ တစ်စဉ်း၏ မှာကြား
ပြောဆိုချက်။ ၂၊ အများအားဖြင့် နှုတ်ပြောတွင်သာ

သုံးနှုန်းသော ပြောဟန်နှင့် စကားလုံး။

ပြောဆိုစေ - န / ပျောဆိုစေ / အပြော အဆိုနှင့် ပတ်သက်
သော အရည်အသွေးအစွမ်းအစ။

ပြောမေ့တ် - န / ပျောမေ့တ် / အစဉ်အလာအားဖြင့် မှတ်သား
စွတ်နေသော အကြောင်းအရာ။

ပြောလောက် - န / ပျောလောက် / အထူးတလည်ထုတ်ဖော်
ပြောဆိုစရာဖြစ်နိုင်ကောင်းသောအရာ။

ပြောစား - ကြိ / ပျောစား / အကြောင်းအရာတခု အဖြစ်
အရေးတယူ ပြောဆိုသည်။ “လူ့တော်စာလွှာ၊ သူကောင်း

သားဟု၊ ပြောစားရစ်လိမ့်။” ဥဝိနီ* ၁၀၂။

ပြောဆို - ကြိ / ပျောဆို / အကြောင်းအရာ တစုံတရာကို နှုတ်
ဖြင့် ထုတ်ဖော်သိစေသည်။

ပြောပ လောက် - ကြိ / ပျောပါလောက် / စကားအဖြစ် အထူး
တင်ပြပြောဆိုနိုင်သည့်အနေသို့ ရောက်သည်။

ပြောပြောဆိုဆို - ကြိဝိ / ပျောပြောဆိုဆို / ပြောရင်း ဆိုရင်း။
ပြောဆိုလျက်ပင်။

ပြောရေးဆိုခွင့် - န / ပျောရေးဆိုခွင့် / ပြောပိုင်ခွင့်။

ပြောရိုးပြောစဉ် - န / ပျောရိုးပြောစဉ် / အစဉ်အလာ စွဲမြဲ
မှတ်ယူ တားသော အကြောင်းအချက်။ “မြန်မာပြည်၌

ပြောရိုးပြောစဉ်ရှိသော သီဟိုဠ်ကျွန်းပေါ်ရှိ ကျေး ၂၈ ပြည်
ထောင် တည်း။” မဟာဝင်။ ၃၉၆။

ပြောသံကြား - န / ပျောသံကြား / တဆင့်စကား ကြားရသော
အကြောင်းအရာ။

ပြောဟော - ကြိ / ပျောဟော / တစုံတခုသော အကြောင်းအရာကို
နားထောင်သူအတွက် ရှင်းလင်းပြဆိုသည်။

ပြော

ပြောကြီးမျိုး - န / ပျောကြီးမျိုး / မြန်မာဘုရင် နန်းတော်တွင်
ပြောသားလုလင်တို့ကို ကြီးကဲရသည့် အကြီးအမှူး။

ပြောပလ္လင် - န / ပျောပလင် / ထွင်းထုခြင်းမပြုပဲ သားရီးတင်၍
ပန်းဖော်ထားသည့် ပလ္လင်တမျိုး။

ပြောသား - န / ပျောသား / မြန်မာဘုရင် မြေနန်းစုမှတ်ဦး
မင်းတက်လေကား၊ ဘုမမတ်အပြင်၌ ခစား ထမ်းရွက်ရသော

အစောင့်အမှုထမ်းငယ်။

မြိ

မြိ - ကြိ / ပျို / ခ၊ ရှိရင်းအခြေအနေ ပျက်ယွင်း၍ အောက်သို့
ပုံကျသည်။ “အကယ်၍ မြေမြို့ခဲသော် ဘယ်သို့ ပြေးရပါအံ့

နည်း။” လင်းရောင်။ ၅၆။ ၂၊ ဖရိုဖရဲ ကွဲပြားသည်။
ကစင်ကလာားကွဲပျက်သည်။ “ချောက်ချားလှမို့လဲ၊ ထိတ်လန့်

မြို့လျက်။” မင်းမယ်* ၃၈။ ၃၊ ကျေသည်။ မတင်မကျန်
ရှိသည်။ “ဝါဆိုလအတွင်း၊ ရက်ဗိုလ်အဓိမာသိမြို့ခြင်း၊ ရက်

လွန်မြို့ခြင်း။” တင်းမိုင်း။ ၃၂။

မြိကွဲ - ကြိ / ပျိုကွဲ / ခ၊ အခြေအနေ မတည် ယွင်းပျက်သည်။
“ဟမတ်လည်း... လိုက်လံရှေ့ပက်၍ ဘရမ်းဘတာ မြိကွဲ၍

ရှိချေ၏။” ကုလား၊ ၃။ ၃၆။ ၂၊ ပျက်ပြားသည်။ “ညီ
ညွတ်ရေး မြိကွဲအောင် လုပ်ကြခြင်း။” ကျူးကျော်။ ၇၃။

မြိပျက် - ကြိ / ပျိုပျက် / အခြေမတည် ယွင်းယိုစိမ်းပါးသည်။

မြိလဲ - ကြိ / ပျိုလဲ / ရပ်တည်ရာမှ ယွင်းပျက်ကျသည်။

မြိုး

မြိုးမြိုးမြက်မြက် - ကြိဝိ / ပျိုးမျိုးပျက်ပျက် / အရောင်အလွှာ
လုပ်ငွားတောက်ပလျက်။

မြိုးမြိုးမြောက်မြောက် - ကြိဝိ / ပျိုးမျိုးပျောက်ပျောက် / ခ၊
အရောင်တောက်ပလျက်။ “မြိုးမြိုးပျောက်ပျောက်အရောင်၊

စိန်နက်သနီလွှာ။” ပညဝတ်။ ၂၁၅။ ၂၊ အနည်းအပါး။
ကွက်တိကွက်ကျား။

မြိုးမြိုးမြောင်မြောင် - ကြိတ်/ပျိုးပျိုးပျောင်ပျောင် / အရောင်
အလွန်အမင်းတောက်ပလျက်။

မြိုးမြိုး - ကြိတ်/ပျိုးပျိုး/ ပျိုးပျိုး/ အမျိုးမျိုး အထွေထွေ
ရောနှောပါဝင်သည်။

မြက်

မြက် - ကြိတ်/ပျက်/ ရုတ်တရက် လင်းလက်သည်။ “ရေက ထက်
ဝယ်၊ တင်လျက်တင်လျက်၊ လျပ်ခြည်မြက်သို့။” တန်ခိုး*
၁၀။

မြက် - ကြိတ်/ပျက်/ ရယ်မောဖွယ်ပြောသည်။ ပြသည်။ အရွှန်း
ဖောက်သည်။ “လူမြက်တွေထက်တောင်မှ သောနေလိုက်၊
မြက်နေလိုက်တာကိစ္စ။” ရွှ၊ ၇၊ ဂဌ။ ၄၆။

မြက် - ကြိတ်/ပျက်/ ဖြန့်လွှမ်းသည်။ “နေရပ်ဖြန့်ကြက်၊ စောင်
ပြုမြက်ချ၊ ရဲမက်ကာရံ၊ ဗိုလ်ရှင်လျက်။” ပြည်စုနီ* ၆၆။

မြက် - ကြိတ်/ပျက်/ အတန်ငယ် ထည့်စွက်သည်။ “သည်ဆေး
အားလုံး ဒီ စီ၊ ထန်းလျက်ချိုမြိန်။” ဇာတု၊ တ။ ၅၂။

မြက်ကွယ် - ကြိတ်/ပျက်ကွယ်/ အမှန်အကန် မထွက်မဆို၊ ထိမ်
ချန်သည်။ “မြားမြောင်လူမိုလ်၊ မြက်ကွယ် ဆိုလည်း။”
သစ္စာ* ၁၆၇။

မြက်မြက် - ကြိတ်/ပျက်ပျက်/ အရောင်အဝါထင်လင်းမြင်သာ
စွာ။ “ပတ္တမြားနားသောင်း၊ ရောင်မောင်မြက်မြက်၊ ဘယက်
တန်ဆာ။” သစ္စာ* ၂၁၀။

မြက်မြက် - ကြိတ်/ပျက်ပျက်/ ၁၊ သိသာ ထင်ရှားစွာ။
သေချာစွာ။ “ကျွန်ုပ်ထွက်ကို၊ မြက်မြက်မျိုးမြင့်၊ စီးပွား
ထင်ပူ။” ဘုလင်* ၁၀၃။ ၂၊ ပေါ်လွင်စွာ။ “အင်္ကျီမဝတ်ဘဲ
မင်သွေခါးမြက်မြက်နှင့်။” ဆင်ယင်။ ၅၂။

မြက်မြက်ဆင်ဆင် - ကြိတ်/ပျက်ပျက်ထင်ထင်/ သေချာစွာ။
မျက်မြင်ထင်ရှားစွာ။

မြက်ရယ်မြိ - ကြိတ်/ပျက်ယယ်ပျူ/သရော်သည်။ ပြောင်လွှာင်
ရှုတ်ချသည်။

မြက်လုံး - န/ပျက်လွန်း/ ရယ်မောဖွယ်ပြောဆိုချက်။ ရယ်စရာ
ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ဖန်တီးပြောဆိုချက်။

မြက်သီကာ - န/ပျက်သီကာ/ အနည်းငယ်။ ပါသည် ဆိုရုံမျှ
အတိုင်းအဆ ပမာဏ။

မြက်စိန် - န/ပျက်စိန်/ နှစ်၊ လ၊ ရက်၊ နေ့ စသည်တို့ကို
လွယ်ကူစွာသိမြင်သာအောင် စီမံထားသော မှတ်သားချက်။
[၁]

မြောက်

မြောက် - န/ပျောက်/ အစက်အကွက်ငယ်။ “ပွင့်ဖူးငုံလျက်၊
မြောက်စိုစိုပန်း၊ ကီးရန်းမလွတ်။” ပြည်စုနီ* ၂၅။

- ကြိတ်/ပျောက်/ ၁၊ အစက်အကွက် စွန့်ထင်းသည်။
၂၊ ကျိုးပျက် လစ်ဟင်းသည်။ “သီတင်းလျောက်လျှင်၊ မ

မြောက်မကျား၊ ကျင့်သူများ၍။” ဓမ္မ* ၂၀။ ၃၊ အစက်
အကွက် ကြိုးကြား ရောသည်။ “အမည်းအနက် စိုးစဉ်း
မြောက်သည်။” သမန်၊ ပ။ ၄၁၇။

မြောက်ကျား - နှစ်/ပျောက်ကျား/ ၁၊ ကွဲပြားသောအရောင်
ကွက်များ ရောပါနေသော။ ၂၊ သန့်စင်ပြည့်ဝခြင်းမရှိပေါက်
ပျက်နေသော။ “မြောက်ကျားသောသီလ။”

- ကြိတ်/ပျောက်ကျား/ တရုတ်စေးတည်း
မဟုတ်ပဲ ပြတ်တောင်း ပြတ်တောင်း။ “ဦးခန့်ကြီးအလှူ
အကြွနေ့တွင် မြောက်ကျားရောက်လာကြသော...ပရိသတ်
တို့အား။” ယမုန့်။ ၁၅၁။

မြောက်ကျား - န/ပျောက်ကျား/ တပ်ဖွဲ့ ထင်ရှားမပေါ်လွင်
စေပဲ တိုက်လိုသောအခါ၌သာ တိုက်ခိုက်ပြီး တိုက်ပွဲပြီးကာ
တပ်ပျောက်နေလေ့ရှိသော တပ်။

မြောက်ကျားစစ် - န/ပျောက်ကျားစစ်/ ပြောက် ကျား
တိုက်နည်းဖြင့် တိုက်ခိုက်သော စစ်။

မြောက်သောက် - နှစ်/ပျောက်သောက်/ အမျိုးအစား မတူ
သောအရာများ ရောပြွမ်းနေသော။

- ကြိတ်/ပျောက်သောက်/ အမျိုးအစား မတူ
သောအရာများ ရောပြွမ်းလျက်။

မြိုက်

မြိုက် - ချင်း/ပျိုက်/ ဆီးနှင်းကျက်မြိုနှင့် မီးရှာသည့် အကြိမ်ကို
ရေတွက်သော စကားလုံး။ (ဆီးနှင်းတပြိုက်၊ မီးတပြိုက်
စသည့် အသုံးရှိသည်။)

မြိုက်ကနဲ - ကြိတ်/ပျိုက်ခနဲ/ ရုတ်တရက်အားဖြင့် ရှင်းရှင်း
လင်းလင်း ကုန်စင်လျက်။ “ပစ္စည်းများ မြိုက်ကနဲ ကုန်သွား
သည်။”

မြိုက်မြိုက် - ကြိတ်/ပျိုက်ပျိုက်/ ၁၊ ဆက်ကာဆက်ကာ မထိန်း
မဆည်းနိုင်အောင် သွန်ထွက်လျက်။ “ချွေးမြိုက်မြိုက်ကျ
လျက် ရှိနေကြလျှင်။” နန္ဒီ၊ ၇၉။ ၂၊ အစီအရီ၊ အပြုငြိမြိုင်၊
တသွတ်ပြီးတသွတ်။ “ဦးစီဆိုင်ရာ၊ မြိုက်မြိုက်သက်ဆင်း။”
မယ်မင်း* ၄၄။ ၃၊ တရပ်။ မပြတ်မလပ်။ “လဲ၍သေချင်၊
နှားခိုင်းသွင်သို့၊ ဆွဲငင်မြိုက်မြိုက်၊ ပုဏ္ဏားပိုင်သည်၊
ရိုက်သည်ကကို။” ဗုဒ္ဓပျို့* ၁၄။

မြင့်

မြင့် - ကြိတ်/ပျင့်/ ၁၊ ကြိုတင် ပြုလုပ်သည်။ အသင့် ဖြစ်စေ
သည်။ “စုန်တော့မည်ပင်၊ လှေတက်မြင့်သည်။” သောမ*
၃၀။ ၂၊ လှပတင့်တယ်အောင် ပြုလုပ်သည်။ “ရွှေလင်ပန်း
နှင့် သင်ပုတ်တော်မြင့်၍။” ဝဇီရ၊ ၁၉၆။ ၃၊ ပျက်စီး
သို့မဟုတ် အခြေရွေ့သို့မဟုတ် မှားယွင်းသည်ကို ကောင်း
မွန်အောင် ပြုလုပ်သည်။ ပြောင်းလဲသည်။ “ခင်ဘလည်း
ငွေတရာချေး၍ လှော်ကားအိမ်ဆောင်ကို မြင့်၏။” ကိပု။

၁၆၁။ ခ၊ အနေအထား၊ အစီအစဉ် ပြောင်းလဲသည်။ “ခင်
 ဗျားစကားကို မပြန်နိုင်တော့”
 ပြင်- စည်း/ပျင်/စကား၊ အဆို စသည် အရေအတွက်ကိုပြသော
 စကားလုံး။ “ဝါဒစစ်ပြင်ကို ယဉ်ပြခြင်း” ဟံ၊ ၂။ ၇၃၈။
 ပြင်ကျယ်- န / ဗျင်ကျယ် / ပြန်ပြူးသောအပြင်။
 ပြင်ချက်- န / ပျင်ချက် / ပကတိအရာကို ပြောင်းလဲထားချက်။
 ပြင်ဆင်- ကြံ / ပျင်ဆင် / ၁၊ ကြံတင် စီစဉ် ပြုလုပ်သည်။
 “လက်နက်ကိရိယာ ဗိုလ်ပါသူရဲတို့ကို ပြင်ဆင်ခွင့်ရကြောင်း
 စကားကို” မဟော၊ ပ။ ၁၇၉။ ၂၊ ပျက်ယွင်းသည်ကို
 မူရင်းအခြေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိအောင် ပြုလုပ်သည်။ “ပိပိ
 အထင်နှင့်လည်း ပြင်ဆင်ခွင့် မရသောကြောင့်” မေ့၊ ၉။
 ၃၊ အစားထိုး ပြောင်းလဲသည်။ “ဒုတိယမေးခွန်း၌ ပြင်ဆင်
 ရန် အချက်ရှိ၏” လယ်ဖြေ၊ ပ။ ၄။
 ပြင်ဆင်ချက်- န / ပျင်ဆင်ချက် / ၁၊ အမှားအယွင်းအပိုအလို
 တို့ကို မှန်ကန်ပြည့်စုံစေရန် ပြောင်းလဲ ပြုဆွဲနည်းအရာ။
 ၂၊ ရှိရင်းအရာကို အစားထိုး ပြောင်းလဲသည့်အရာ။
 ပြင်ညီ- န / ဗျင်ညီ/ပျင်ညီ / မျက်နှာပြင် တပြေးတည်း ရှိသော
 အရာ။
 ပြင်ပ- န / ပျင်ပ / အတွင်း၏ အခြားတဘက်။ တပါးသော
 အရပ်။
 ပြင်ပြင်- ကြိဝိ / ပျင်ပြင် / အလျင်း၊ လုံးဝ။ “သူစိမ်းပြင်ပြင်
 ဖြစ်လေတော့” မြင့်၊ ပ။ ၉၃။
 ပြင်သစ်ကော်ဖီ- န / ပျင်သစ်ကော်ဖီ / ချက်ကရီ (ချိုကိုရီ)
 ရောစပ်ပြုလုပ်ထားသော ကော်ဖီမှုန့်။
 ပြင်သစ်ကျောက်- န / ပျင်သစ်ကျောက် / ဓာတုဗေဒနည်းဖြင့်
 ချက်လုပ်သည့် ကျောက်မျက်မျိုး။
 ပြင်သစ်ချစ်ရိုး- န / ပျင်သစ်ချစ်ရိုး/အင်္ကျီစသည်ကို လိုသော
 အခါ အလွယ်တကူ ပွကျယ်စေနိုင်အောင် အစပ်ပိတ်ထား၌
 အနားစအပိုကို အဖျားသိ၍ အတွင်းသို့ သွင်းခေါက်ပြီး
 ချုပ်ထားသည့် ချုပ်နည်းချုပ်ပုံ။

ပြင်း

ပြင်း^၁ - ကြံ / ပျင်း / ၁၊ အချိန်အဟုန် သည်းထန်သည်။
 “ဆာမုတ်ခြင်း ပြင်းလှသောကြောင့်” ကိပုံ၊ ၄၅။ ၂၊ အားကြီး
 သည်။ “အခွင့်မြင်ခြင်း မတန်မြင်း၍၊ လက်ရင်းငါ့အောက်၊
 အကြီးမြောက်သည်” ပါဠိ* ၄။ ၃၊ အစွမ်းအာနိသင်
 လွန်ကဲသည်။ အစိုး စူးရှသည်။ (အရက်ပြင်း၊ ဆေးပြင်း၊
 ဆေးလိပ်ပြင်း စသည် အသုံးရှိသည်။)
 ပြင်း^၂ - စည်း / ပျင်း / မလိုလားသော အာရုံနှင့် မလိုလားမှုကို
 ထင်ရှားစေသည့် စကားလုံး။ (မြင်ပြင်း၊ ကြားပြင်း၊ ခံပြင်း
 စသည် အသုံးရှိသည်။)
 ပြင်းထန်- ကြံ / ပျင်းထန် / ပြင်း^၃ - ကြံ၊ ၁၊ နှင့်အတူတူ။

ပြင်းမြ- ကြံ / ပျင်းပျံ့ / (ဆန္ဒ သို့မဟုတ် ခံစားချက်)အား
ကြီးသည်။

ပြောင်

ပြောင်^၁ - ကြံ / ပျောင် / ၁၊ အရောင်ထွက်သည်။ “ပတ္တမြား
 ရောင်၊ လှံမြောင်ပြိုးပြက်၊ ထမ်းပိုးထက်ဝယ်” ဗျူ၊ * ၂၄။
 ၂၊ ပြုံးပြတ်ကန်ခန်း ရှင်းလင်းသည်။ “မစည်မွေးတောင်၊
 နှုတ်၍ မြောင်မှ၊ တူအောင် ဗျိုင်းနှင့်၊ ထားသဖြင့်လျှင်”
 သောမ* ၁၃၁။
 ပြောင်^၂ - ကြံ / ပျောင် / လှောင်သရော်သည်။ “ရန်သူကို
 တိုက်တာဟာ ပြောင်စရာမဟုတ်” ရုပ်ပန်၊ ၉၂။
 ပြောင်^၃ - နဝိ / ပျောင် / ၁၊ အကွက်အပြောက် အစွန်းအထင်း
 ကင်းရှင်းသော။ ၂၊ ထယ်ဝါ လာသော။ “သီလ တိုး၍
 မြောင်ရာသည်” ဇော၊ ပ။ ၂၄။ ၃၊ ထူးခြား ထင်ရှား
 သော။ (စကားလုံးပြောင်၊ လက်သံပြောင်၊ ဝတ်စင်ပြောင်
 စသည် အသုံးရှိသည်။)
 - န / ပျောင် / အကွက်အပြောက် အမွမ်းအမံမပါသော
 အရာ။
 ပြောင်^၄ - န / ပျောင် / ဆင်ပေါက်ကြီး။ “မြောင်ကျော်မာတင်၊
 ခွေစက်တင်၍” သောမ* ၄၇။
 ပြောင်^၅ - န / ပျောင် / အဖျားခိုက်၍ အတွန့်ပါသော ဦးချိုရှိပြီး၊
 နှားထက် ကြီးမားသန်မာသော တောရိုင်း ခြေလေးချောင်း
 သတ္တဝါတမျိုး။
 ပြောင်^၆ - ကြိဝိ / ပျောင် / မြောင်^၁ - ကြိဝိ၊ ၅။
 ပြောင်ကိုင်း - န / ပျောင်ကိုင်း / အရွက် ဝှဉ်သော ကိုင်းပင်
 တမျိုး။
 ပြောင်ကွမ်းသီး - န / ပျောင်ကွမ်းသီး / အမုည့်လွန်သော
 ကွမ်းသီးကို အနို့ခွာထားသည့် ကွမ်းသီးတမျိုး။
 ပြောင်ခေါင်းစိမ်း - န / ပျောင်ခေါင်းစိန်း / အဖျားအားဖြင့်
 ပိုးကုတ်မြို့ ပြောင်ခေါင်းအရပ်တွင် ထွက်ရှိတတ်သော စိမ်းဝါ
 ရောင် တွင်းထွက်ကျောက်မျက်တမျိုး။
 ပြောင်ချော - န / ပျောင်ချော / အပြောက်အဖု၊ အကွက်အဆင်
 မပါသော ပြိန်းအထည်ပစ္စည်း။
 - ကြံ / ပျောင်ချော / မျက်နှာပြင် ရှင်းလင်း
 ညီညာပြုပြန်သည်။
 ပြောင်ချောချော- ကြိဝိ/ပျောင်ချောချော / ၁၊ မတည်မကြည်
 ရွတ်နောက်နောက်။ ၂၊ မလေးမစား၊ ပမာမခန့်။
 ပြောင်စာပင် - န / ပျောင်စာပင် / အရိုးတံရှိပြီး၊ အဖျားတွင်
 အပွင့်များပွင့်၍ တပြက်စည်း ပြုလုပ်လေ့ရှိသော ကိုင်းပင်
 တမျိုး။
 ပြောင်စပ်စပ် - ကြိဝိ / ပျောင်စပ်စပ် / ပြက်ချော်သော
 မျက်နှာထားနှင့်။
 ပြောင်တလင်းခါ - ကြံ / ပျောင်တလင်းခါ / [ဥပစာ] လုံဝ
 ကုန်ဝသည်။ အကြွင်းအကျန်မရှိအောင် ကုန်ခန်းသည်။

ပြောင်းတိုက် - ကြိ / ပျောင်းတိုက် / မခံချင်စိတ်နှင့် တမင် ဆန့်ကျင်ပြုလုပ်သည်။

ပြောင်ပြောင် - ကြိဝိ / ပျောင်ပျောင် / ပွင့်လင်းစွာ။ မကွယ် မကွယ်။

ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း - ကြိဝိ/ပျောင်ပျောင်တင်းတင်း/ ၁၊ မပဲ မတွက်၊ထင်ပေါ်စွာ။ “ဖုလုနှင့် ခင်လေးမှာ ယခုကဲ့သို့ ပြောင် ပြောင်တင်းတင်းတွေ ဆန့်ငံကာ။” မြဝတီ၊ ၁၂၊ ၁၁။ ၂၃၁။

၂၊ ခေါင်းမာစွာ။ “ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ငြင်းမယ်သည်။”

ပြောင်ပြောင်ဆောင်ဆောင် - ကြိဝိ/ပျောင်ပျောင်ယောင်ယောင် / အခြေအနေ တင့်တယ်ထိုက်တန်စွာ။

ပြောင်ပြိုင် - ကြိဝိ / ပျောင်ပျံ့ / ပြောင်စပ်စပ် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ပြောင်ပြောက် - နဝိ / ပျောင်မျောက် / ဂုဏ် ရသ စသည် အသည်အသွေး ထူးချွန်ထက်မြက်သော။ (ပြောင်မြောက်သော စာပေ၊ ပြောင်မြောက်သောလက်ရာ စသည် အသုံးရှိသည်။)

ပြောင်ရွတ်ရွတ် - ကြိဝိ/ပျောင်ယွတ်ယွတ်/မလေးမစား ကျီစယ် ပြက်ရယ်ပြုသည့် သဘောနှင့်။

ပြောင်လက် - နဝိ / ပျောင်လက် / မျက်နှာပြင် ချောမွတ် တောက်ပသော။

ပြောင်လောင် - ကြိ/ ပျောင်လောင် / သူတပါး မခံချိစေရန် သရော်ကျီစယ်သည်။

ပြောင်း

ပြောင်း - န / ပျောင်း / ၁၊ အပင်ထိပ်ပျားတွင် အစေ့ပါသော အနှံထွက်သည့် တနှစ်ခံ စားသုံး သီးနှံပင်တမျိုး။ ၂၊ အုတ်ငါးနှင့် အစေ့များ ပါသော အဖူးများ အဆစ်ကြားမှ သီးသည့် ကိုင်းမြက်မျိုးဝင် တနှစ်ခံ စားသုံးသီးနှံပင်တမျိုး။ ၃၊ ယင်း အပင်မှအစေ့၊ ပြောင်းဖူးစေ့။

ပြောင်း - န / ပျောင်း / ၁၊ ပြွန်တံအခေါင်း။ (မှန်အိမ်ပြောင်း၊ ပြောင်းဝါး၊ မီးပြောင်း စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂၊ ပြွန်တံ အခေါင်းမှ ပစ်ခတ်ရသော လက်နက်။ သေနတ်။ အမြောက်။ “ဗြဟ္မဓူရေ နောက်၊ ပြောင်းအမြောက်တံ။” မင်းမယ်* ၃၃။

ပြောင်း - ကြိ / ပျောင်း / ၁၊ တနေရာမှ တနေရာသို့ ရွှေ့သည်။ “ချမ်းအေးကြက်ဆောင်။ ဝှံသီပြောင်း၍၊ တပေါင်း လေ့ဝင်း” ပြည်စုနီ* ၆၄။ ၂၊ ရှိရင်းတခုအစား အခြားတခု ကို လက်ခံသည်။ “တလင်းမကောင်း၊ တလင်းပြောင်း” ပုံ။

ပြောင်းကောက် - န / ပျောင်းဂေါက် / ဂ ပေ ဆော် ခာ ခွံ မီးတောက်ကို လိုရာနေရာသို့ စွဲငြိအောင် မှတ်ပေးသော အဖျားရှူးကောက်သည့် ပန်းထိမ်ဖိုသုံး ကြေးပြွန်တံ။

ပြောင်းကြီး - န / ပျောင်းကြီး / အဖူးအစေ့ကို စားသုံးရသော သက်ရင့် ပြောင်းတမျိုး။

ပြောင်းဆန် - န / ပျောင်းဆန် / ပြောင်းဖူးအစေ့။

ပြောင်းဆန် - ကြိ / ပျောင်းဆန် / ဖရိုဖရဲ ရောထွေး ရှုပ်ပွေ့ သည်။ ဖရမ်းပတာဖြစ်သည်။

ပြောင်းပြန် - ကြိဝိ / ပျောင်းပြန် / အစီအစဉ် အနေအထား အစဉ်အလာ ဆန့်ကျင်လျက်။

ပြောင်းပြန်ကိန်း - န / ပျောင်းပြန်ကိန်း / အဆုံးမှအစသို့ အစဉ် အတိုင်း လှန်ထားသည့် ကိန်း။

ပြောင်းဖူး - န / ပျောင်းဖူး / ၁၊ ပြောင်း - န၊ ၂၊ နှင့်အတူတူ။ ၂၊ ယင်းပြောင်း၏ အဖူး။

ပြောင်းလဲ - ကြိ / ပျောင်းလဲ / ၁၊ တခုမှ အခြားတခုသို့ လွှဲ၍ ရယူသည်။ လွှဲ၍ ဖြစ်သည်။ ၂၊ ရှိရင်း အခြေမတည်မတုံ ရွေ့လျားသည်။

ပြောင်းဝ - န / ပျောင်းဝါ / သေနတ် အမြောက် ပြွန်ခေါင်းအဝ။

ပြောင်းဝါး - န / ပျောင်းဝါး / ဝါးမြားတံထည့်ပြီး၊ ခံတွင်းလေ အားဖြင့် မှုတ်၍ လိုရာပစ်ခတ်ရသည့်၊ အဆစ် တောက် လျောက်တွင်းထားသော ဝါးပြွန်လက်နက်။

ပြိုင်

ပြိုင် - ကြိ / ပျိုင် / ၁၊ အစွမ်းဂုဏ်ရည် စသည် ဖက်ယှဉ်သည်။ “ဗျူးမတ်ပြည်၌နေသော လူတို့ သည် မင်းနှင့်ပြိုင်၍ မြတ်စွာ ဘုရားအား အလှူပေးကုန်၏။” ဒေဝါ၊ ၁၃၉။ ၂၊ ယှဉ်လျက် အတူပြုသည်။ တပြေးတညီတည်းပြုသည်။ “ငါ့အား ဤ နေ့နှင့်တကွ ပြိုင်၍ သွားသဖြင့်။” ဝါး၊ ၈။ ၉။ ၂၊ တသဘောတည်း ကျသည်။ “သင့်အကြံနှင့် ငါအလို ပြိုင်မိကြ ၏။” တေ၊ ၁၇၈။ ၄၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အနိုင်အရှုံးအတွက် အဆုံးအဖြတ် ခံယူသည်။ (စစ်ပြိုင်၊ တရားပြိုင် စသည် အသုံးရှိသည်။)

- ကြိဝိ / ပျိုင် / အတူတမျိုးတည်း။ (နှစ်ယောက်ပြိုင်၊ သုံး ယောက်ပြိုင် စသည် အသုံးရှိသည်။)

ပြိုင်ဆိုင် - ကြိ / ပျိုင်ဆိုင် / အတူ ယှဉ်ပက်၍ သာလွန် စွမ်းဆောင်နိုင်ကြောင်း ပြသည်။

ပြိုင်တူ - ကြိဝိ / ပျိုင်တူ / တမျိုးတည်းတွင် တွဲဖက်လျက်။

ပြိုင်ပွဲ - န / ပျိုင်ပွဲ / အစွမ်းဂုဏ်ရည် စသည် သာလွန်မှုကို ဖော် ထုတ်ရန် တွဲယှဉ်အစွမ်းပြသည့် အခမ်းအနား။

ပြိုင်ဖော်ပြိုင်ဖက် - န / ပျိုင်ဖော်ပျိုင်ဖက် / မိမိကို ပြိုင်မည့် အခြားတဘက်သား။

ပြိုင်မြင်း - န / ပျိုင်မြင်း / အပြေးပြိုင်ရန်အတွက် အထူးလေ့ကျင့် မွေးမြူထားသော မျိုးကောင်းမြင်း။

ပြိုင်း

ပြိုင်းပြိုင်း - ကြိဝိ / ပျိုင်းချိုင်း / ထင်ရှား ပေါ်လွင်စွာ ယှဉ်တန်းလျက်။ “နိမ့်ပြိုင်းပြိုင်းပေါ်သည်။”

ပြိုင်းရခိုင်း - ကြိဝိ / ပျိုင်းယယိုင်း / အပြိုင်အဆိုင်၊ အစီအရီ။

မြစ်

မြစ်ချက် - န / ပျစ်ချက် / ကျူးလွန်မိသည့်အမှု။

မြစ်ဆာ - န / ပျစ်ဆာ / အပြစ်အနာအဆာ။ ချို့တဲ့ချက်။

မြစ်ဖက် - န / ပျစ်ဖန် / တစ်တရာ ကျူးလွန်မှု အတွက် ကျူးလွန်သူက ဥပဒေအရ ခံယူရမှု။

မြစ်မှား-ကြုံ/ပျစ်မှား/ လေးစားအပ်သူ သို့မဟုတ် ကျေးဇူးရှိသူ တဦးတယောက်ကို မကောင်းကြံစည် ပြောဆို ပြုမူသည်။

မြစ်မှု - န / ပျစ်မှု / သူတပါးအား တစ်တရာ ထိပါး ကျူးလွန် သည့် လုပ်ရပ်။ ဥပဒေကို ဖိနပ်မှု။

မြည်

မြည် - န / ပျီ / ပျေ / ဘ၊ နိုင်ငံ - န၊ နှင့်အတူတူ။ ၂၊ မင်းနေ မြို့တော်။ “သာဝတ္ထိမြည်၊ ပြောလင်စည်မှ။” ကိုး* ၁။

၃၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ စသည်နှင့် ငရဲ၊ ဗြဟ္မာ စသည်ဖြစ်ရာနေရာ။ (နတ်မြည်၊ ဗြဟ္မာမြည်၊ ငရဲမြည် စသည် အသုံးရှိသည်။)

မြည် - န / ပျီ / တတင်း၏ ၁၆ ပုံ ၁ ပုံ အခြင်အတွယ်။

မြည် - န / ပျီ / အနာ၌ ဖြစ်ပေါ်သော အဝါနို့ သို့မဟုတ် အစိမ်းနုရောင် အရည်ပျစ်။

မြည် - နဝိ / ပျီ / မြည်းညှင်းသာယာသော။ “လေမြည်လာ က၊ အေးသောကြောင့်။” ကြေး။ ၁၄၇။

မြည် - ကြိ / ပျီ / ကျီစယ်သည်။ “ကြည်ညိုမယ်လို၊ မြည် သလိုလို၊ သိဆိုကြသည်မှာလည်း။” အောက်။ ၁၅၈။

မြည်ကြီးငါး - န / ပျီကြီးငါး / ပျေကြီးငါး / ခေါင်း၌ အမျှတ် ဆယ်ရရှိ၍ ကျယ်ခနွာအတွင်း အမည်းရည်အိတ် ရှိပြီး ရန်သူ လာလျှင် ထိုအရည်ကို မှတ်ထုတ်ခုံခတ်တတ်သော စားသုံးနိုင် သည့် ပင်လယ်သတ္တဝါငယ်တမျိုး။ (ကင်းမွန် ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မြည်ကြီးငါး

မြည်ကြီးခါး - န / ပျီကြီးခါး / မြည်တန်ဆာ - န၊ နှင့်အတူတူ။ “မြည်ကြီးခါး၊ ဆင်းသိရှိနှင့်၊ ယာယီကြိုက်၊ လေလိုက်တဲ့ သူ မှတ်သလား။” ဝိဇယ။ ၃၄။

မြည်ကြီးပန်း - န / ပျီကြီးပန်း / ဗေဓပန်း။

မြည်ကြီးမျှော့ - န / ပျီကြီးမျှော့ / ပျေကြီးမျှော့ / စားသုံးရသော ပင်လယ်မျှော့နက်ကြီးတမျိုး။

မြည်ဆူးမြည်ခြောက် - န / ပျီဆူးပျီညောင် / နိုင်ငံကို အန္တရာယ် ပြုတတ်သူ။ မြည် ရန်သူ။

မြည်ညောင်ပင် - န / ပညောင်ပင် / ပျီညောင်ပင် / ဗောဓိညောင် ဂွက်နှင့်တူသော အရွက် မကြီးမငယ်၍ အကိုင်းမှ တွဲလျား

ကျသော မြစ်ပျဉ်းမှတ်ဆိတ် အများရှိသည့် ညောင်ပင် တမျိုး။ (မြည်ညောင်ပင်၊ ပညောင်ပင် ဟူ၍လည်း အခေါ် ကွဲသည်။)

မြည်တောင်း - န / ပျီတောင်း / တပြည်ဆုံသော တောင်းငယ်။

မြည်တည် - ကြုံ / ပျီတယ် / ၁၊ နိုင်ငံသစ် ထူထောင်သည်။ ၂၊ (ဇာတ်ရုပ်သေးတို့တွင် ဇာတ်လမ်းကပြရန် ရှေးဦးအဆင့် အဖြစ် မင်းနှင့် ပူးမတ်တို့ တိုင်ပင်ခန်းတွက်၍) ဇာတ်လမ်း ပနက်ရိုက်သည်။

မြည်တည် - ကြုံ / ပျီတယ် / အနာတွင် ပြည်ကိန်းအောင်းသည်။ မြည် စတင်ဖြစ်ပွားသည်။

မြည်တည်တည် - ကြိဝိ / ပျီတီတီ / ကျီစယ်သော အမှုအရာနှင့်။ (အများအားဖြင့် ယောက်ျားက မိန်းမကို ပြုမူလေ့ရှိသည်။)

မြည်တွင်း - န / ပျီတွင်း / နိုင်ငံတခု၏ နယ်နိမိတ်အတွင်း ဒေသ။

မြည်တွင်းစစ် - န / ပျီတွင်းစစ် / နိုင်ငံတခုတွင်းအတွင်း၌ မြည်သူ့ တောက်ခံမှု ရရှိသော၊ အယူအဆ ကွဲလွဲသည့် နိုင်ငံသား အင်အားစုအချင်းချင်း တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ခွင့် အာဏာရရှိရေး အတွက် လက်နက်စွဲကိုင်၍ တိုက်ခိုက်မှု။

မြည်တွင်းမြစ် - နဝိ / ပျီတွင်းမျှစ် / ပျေတွင်းမျှစ် / နိုင်ငံတွင်း၌ ထုတ်လုပ်သော။

- န / ပျီတွင်းမျှစ် / နိုင်ငံတွင်း၌ ထုတ်လုပ်သော ကုန်ပစ္စည်း။

မြည်တွင်းရေ - န / ပျီတွင်းယေး / ပျေတွင်းယေး / နိုင်ငံတခု၏ အကျယ်အခြာ အာဏာစက်အောက်၌ ဖြစ်ပျက်သော အရေး အခင်း။

မြည်ထဲရေ - န / ပျီထဲယေး / နိုင်ငံကို စိမ့်ခန့်ခွဲရေးနှင့် တရား ဥပဒေ စိုးမိုးရေး လုပ်ငန်းတာဝန်ကိစ္စရပ်များ။ (မြည်ထဲရေ ဟုလည်း အရေးရှိသည်။)

မြည်တောင်စု - န / ပျီခေါင်စု / ပျေခေါင်စု / ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း အများကို ပေါင်းစည်း၍ ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့ကစိမ့်ခန့်ခွဲသည့် နိုင်ငံ။

မြည်နယ် - န / ပျီနယ် / ပျေနယ် / နိုင်ငံအတွင်း၌ အခြေစိုက် နေထိုင်သော အများစုဖြစ်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအလိုက် ဖြစ်စေ၊ ပထဝီနယ်နိမိတ်အလိုက်ဖြစ်စေ ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ထားသော ဒေသ။

မြည်နှင်းစက် - န / ပျီနှင်းစန် / ပျေနှင်းစန် / အပြစ်အလျောက် နိုင်ငံအတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားရန် ချမှတ်သည့် မြစ်ဖက်။

မြည်ပ - န / ပျီပါ / ပျေပါ / နိုင်ငံတခု၏ နယ်နိမိတ် အပြင် ဒေသ။ နိုင်ငံရပ်ခြား။

- နဝိ / ပျီပါ / ယင်းဒေသနှင့် ဆိုင်သော။

မြည်ပန်းညို - န / ပျီပန်းညို / ထိပ်ခိုင်းသော ဂွက်ဆိုင်အစုံလိုက် ထွက်သည့် ဂွက်လက်မှို၊ ဆေးဖက်ဝင်၍ စားသုံးရသည့် ပင်လယ်တမျိုး။ (မြည်ပန်းရွှေဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မြည်ပန်းရွှေ - န / ပျီပန်းရွှေ / မြည်ပန်းညို - န၊ နှင့် အတူတူ။

မြည်မြေး - န / ပျီမျေး / နိုင်ငံတခု၏ တရားစင် အစိုးရကို တော်လှန်ဆန့်ကျင်၍ တိုင်းတပါးသို့ ထွက်သွားခိုလှုံသူ။

ပြည်ဖု - န / ပျီပု / ပျေပု / ပြည် ကိန်းအောင်းနေသော အဖု။

ပြည်ဖုးကား - န / ပျီဗုန်းကား / ပျေဗုန်းကား / ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် မြင်ကွင်းကို ဖုးရန် ဖွင့်ရန် အသုံးပြုသော ရွှေဘက်အကျဆုံး ကန်လန်ကား။

ပြည်ဖုးကားချ - ကြံ / ပျီဗုန်းကားချ / [ဥပစာ] ကိစ္စတစုံတရာကို ပြီးပြတ်စေသည်။

ပြည်ဖုည့် - ကြံ / ပျီဖု. / အနာအငုံအတွင်းရှိပြည်ခဲများ ပျော်ကျေသည်။

ပြည်ဖုးပြည်စု - န / ပျီယေးပျီယာ / နိုင်ငံ၏ အရေးကိစ္စ။ နိုင်ငံအတွက် ဆောင်ရွက်ပွယ်ကိစ္စ။

ပြည်လုံးကျွတ် - နဝိ / ပျီလုန်းဂျွတ် / ပျေလုန်းဂျွတ် / နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ဆက်စပ်သော။ နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးရှိ ဒေသအသီးသီးကို ကိုယ်စားပြုသူများ ပါဝင်ဆင့်ခွဲသော။
- ကြိဝိ / ပျီလုန်းဂျွတ် / နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးအားဖြင့်။

ပြည်လုံးချမ်းသာ - န / ပျီလုန်းချမ်းသာ / သွယ်ချမ်းပြီး အနားပတ်လည် အနီစင်းပါရှိသော အရွက်နီညို၍ ပင်စည်၌ အရွက်ပတ်၍ ထွက်သည့် ဆေးဖက်ဝင် အပင်တမျိုး။

ပြည်လေးပြည်မွှား - န / ပျီလေးပျီမွှား / နိုင်ငံကို အနှောင့်အယှက်ပြုသည့် သူခိုး ဒဗြ စသည့် ရန်အန္တရာယ် အသေးအမွှေး။

ပြည်ဝင်ကြေး - န / ပျီဝင်ကျေး / နိုင်ငံတခုအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ရရန် ထမ်းဆောင်ရသည့် အခွန်တော်။

ပြည်ဝင်အိုး - န / ပျီဝင်အိုး / ဆန်တပြည် အခြင်အတွယ်ချက်နိုင်သော အိုး။

ပြည်ဝတ် - န / ပျီဝတ် / ခ၊ အတွင်းရှိ မာခဲနေသော ပြည်အစု။
ပ၊ ပြည်ဖုယ်။

ပြည်သူပိုင် - နဝိ / ပျီသူပိုင် / ပျေသူပိုင် / ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသော။

- န / ပျီသူပိုင် / ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသော အရာ။

ပြည်သူပြည်သား - န / ပျီသူပျီသား / ပျေသူပျေသား / နိုင်ငံတွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြသော လူများ။

ပြည်သူလူထု - န / ပျီသူလူထု / ပျေသူလူထု / နိုင်ငံတွင်းရှိ လူအပေါင်း။

ပြည်သူ့ ကောင်စီ - န / ပျီသူ့ ကောင်စီ / လုပ်သားပြည်သူများက ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ရွေးချယ် တင်မြှောက်သည့် ပြည်သူ့ ရေးရာ စီမံခန့်ခွဲသော အဖွဲ့။ (တိုင်း၊ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ မြို့နယ်၊ ကျေးရွာ၊ သို့မဟုတ် ရပ်ကွက်အလိုက် ခွဲခြား၍ တင်မြှောက်ပွဲ စည်းသည်။)

ပြည်သူ့ စစ် - န / ပျီသူ့ စစ် / ပြည်သူများ လက်နက်စွဲ၍ ပါဝင်ဆင်နွှဲ တိုက်ခိုက်သည့် လုပ်ငန်း။ ၂၊ သောင်းကျန်းမှု စီမံခန့်ခွဲရေးတွင် ပြည်သူများ လက်နက်ကိုင် ပါဝင်ဆင်နွှဲရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့။

ပြည်သူ့ ဆန္ဒ - န / ပျီသူ့ ဆန်ဒါ / ပြည်သူတို့၏ လိုအင်၊ ပြည်သူတို့၏ စိတ်၌ ထင်မြင်ယူဆချက်များကို ထုတ်ဖော်တင်ပြချက်။

ပြည်သူ့ ဆန္ဒခံယူပွဲ - န / ပျီသူ့ ဆန်ဒါခန့်ယူပွဲ / ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒကို ခံယူနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေးသော အစီအမံ။

ပြည်သူ့ တရားရုံး - န / ပျီသူ့ တယားယုန်း / ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်များက တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်သည့်ရုံး။

ပြည်သူ့ နီတိ - န / ပျီသူ့ နီစီ / ပြည်သူများ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ကျင့်ဝတ်။

ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ - န / ပျီသူ့ ယဲတပ်ဖွဲ့ / ပြည်သူတို့၏ လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို တာဝန်ယူ စောင့်ကြပ်ထိန်းသိမ်းရသော အမှုထမ်းအဖွဲ့။

ပြည်သူ့ လွှတ်တော် - န / ပျီသူ့ လွှတ်တော် / ပြည်သူ့က ရွေးချယ်တင်မြှောက်သော ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ပွဲ စည်းထားသည့် လွှတ်တော်။

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း - န / ပျီသူ့ ဝန်စန်း / နိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များကိုဆောင်ရွက်ရန် အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ လက်အောက်တွင် ဝင်ရောက် ထမ်းဆောင်သော အမှုထမ်း။

ပြည်စိုး - န / ပျီစိုး / ပြည်ဝမ်းဟုခေါ်သည့် ဆန်စပါး ကောက်ပဲသို့လျှောက်ရာ ကျိုကြွများ။ “ပြည်စွယ်မချိုး၊ ပြည်စိုးမချိုး၊ ပြည်ထဲအဝှမ်း၊ ပြည်တင်းကျမ်းလျှင်” သစ္စာ* ၂၁။

ပြည်

ပြည် - ကြံ / ပျီ / ပျေ. / ခ၊ သတ်မှတ်သော အတိုင်းအတာပမာဏ သို့မဟုတ် အရေအတွက်ကိုလိုသည်။ “ဗျည်းတို့သည် တမကြာမျှမပြည့်” ခေါ်၊ ပ။ ၁၂။ ၂၊ ထက်ဝန်းကျင်မဟုတ် မလျော့၍သည်။ အလုံးစုံလွှမ်းမည်။ “အနွှစ်ပြည်သော သစ်လည်း ဆောက်၏” ရာဇကျော်၊ ၂၇။ ၃၊ ပြီးမြောက်စုံလင်သည်။ “ကိစ္စကုန်၍ အလုံးစုံပြည့်ခဲ့ပြီ” ကောသ၊ ၃၁။ ၄၊ များပြားပေါကြွယ်သည်။ “တမင်းဆိုင် မုန့်ဆိုင်တွေပြည့်လို့ ပါ။” ချစ်ကြွေး၊ ၁၄။

- စည်း / ပျီ / ပျေ. / ခုကုန်း အစွန်းမထွက်သော နှစ်အရေအတွက်ပြ စကားလုံး။ (တထောင် သုံးရာ နှစ်ဆယ်ပြည့်နှစ်၊ နှစ်ထောင် ငါးရာပြည့်နှစ် စသည် အသုံးရှိသည်။)

ပြည်ကျပ် - ကြံ / ပျီကျပ် / နေရာလပ်မရှိ သိပ်သည်းသည်။

ပြည်စင် - န / ပျီစင် / ရေပင်တွင် ပေါက်တတ်၍ အနီရောင်ရှိသည့် ချဉ်သော အသီးငယ် သီးသည့် ပင်နိမ့်တမျိုး။ (အမွှင်ကို ပန်းအဖြစ် သုံးစွဲကြသည်။)

ပြည်စုံ - ကြံ / ပျီစုံ / ခွံသင့်သမျှ ကုံလိုသည်။ လိုခြင်း၊ လစ်ဟာခြင်း မရှိ ဖြစ်သည်။

ပြည်တင်း - နဝိ / ပျီတင်း / ခ၊ ကုံလုံစွာ စုံလင်သော။ ၂၊ အစွမ်းကုန် ဖောင်းကားသော။

ပြည်တန်ခာ - န / ပျီတန် / ပျေ. ဒဇာ / အဖိုးအခ ယူလျက်ကာမ လိုအင် ခြည့်စွမ်းသောသူ။

ပြည်နှက် - နဝိ / ပျီနှက် / ပြတ်သိပ်များပြားသော။

ပြည်မောင်း - နဝိ / ပျီမောင်း / အစွမ်းကုန်စကားပွဲထွက်သော။

မြည့်မိ - ကြံ / ပျိုမိ / လျာထားချက် အတိုင်း ပြီးစီး အောင်မြင်သည်။

မြည့်မြိုး - နဝိ / ပျိုမြိုး / တင်းမောက် ဖို့ ထွားသော။

မြည့်မြောက် - ကြံ / ပျိုမျောက် / ရည်ရွယ်ချက် သို့ မဟုတ် လိုအပ် ရရှိပြီးသောအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။

မြည့်လျှံ - ကြံ / ပျိုလှယ်နံ / ပျိုယုန် / တစုံတစုံ သေ အပိုင်းအခြားနှင့် မဆီအောင် များပြားသည်။

မြည့်ဝ - ကြံ / ပျိုဝါ / လိုအပ် အလုံးစုံ ရရှိသည်။

မြည့်ဆိပ် - ကြံ / ပျိုဆိပ် / များပြားမြတ်သည်။

မြတ်

မြတ် - ကြံ / ပျတ် / ခ၊ အပိုင်းပိုင်း ကျ်မြတ်သည်။ ၂၊ အဆက်အစပ် ကင်းကွာသည်။ “သူတပါး လုံ့လမြင့်၎င်း ဇီဝိတိန္ဒြေ မြတ်ခြင်းငှာ အခွင့်ကိုမြဲသတတ်။” ကာယာ။ ၂။ ၃၊ အလျဉ်ရပ်သည်။ “ကောက်သေခြင်း၊ ရေမြတ်ခြင်း။” ဇိကုတ်။ ၂၃၃။ ၄၊ အကြားလစ်လပ်သည်။ “ကပ္ပမြတ်၍ ပျင်းနေသောသူ။” ၅၊ လွတ်စင်သည်။ “၂၄ ရက်ကြာမှ အများမြတ်မည်။” သဘာဝ။ ၉၀။ ၆၊ ကွဲပြားတိကျသည်။ “ဤသူ စကားပြော မြတ်သည်။” ၇၊ အဆက်အဆံ ကင်းကွာသည်။ ၈၊ ကွာရှင်းမှု ပြီးမြောက်သည်။ “အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ်သည် ယနေ့ပင်လျှင် မြတ်တော့မည်။” ဇိကုတ်။ ၆၆၀။ ၉၊ တန်ဖိုး ပိုင်းခြားသည်။ “မင်းမှ အခွင့်ရသော အရာအထူး၌ တည်သူ့မြတ်သောကြောင့်၊ ထိုသူ မြတ် တိုင်း တည်ရာ၏။” ဇိကုတ်။ ၃၀၄။ ၁၀၊ အသွားထက်သည်။ ၅၁၁။ “ဓားအလွန်မြတ်သည်။”

မြတ်စဲ - ကြံ / ပျတ်စဲ / ခ၊ အဆက်အဆံ ရပ်သည်။ အဆက်အဆံ မြတ်တောက်သည်။ “လင်မယားအဖြစ်မှ မြတ်စဲအောင်ဟာ တခါထဲ ကွာရှင်းခဲ့လို့ပါကြောင်း။” ဒေါင်းသစ်။ ၁၆၅။ ၂၊ ရပ်တန့် ပြီးကုန်သည်။ “မီးလျှံ မြတ်စဲသော အခါသည်။” နုရ။ ၅၁၁။

မြတ်တောက် မြတ်တောက် - ကြံ / ပျတ်တောက်ပျတ်တောက် / တဆက်တည်းမဟုတ်ပဲ ကြီးကြားကြီးကြား။

မြတ်တောင်း မြတ်တောင်း - ကြံ / ပျတ်တောင်းပျတ်တောင်း / မြတ်တောက်မြတ်တောက် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

မြတ်မြတ် - ကြံ / ပျတ်ပျတ် / ခ၊ တိကျသောချော့စွာ။ ၂၊ အတွယ်အတာ ကင်းစင်လျက်။

မြတ်မြတ်သတ်သတ် - ကြံ / ပျတ်ပျတ်သတ်သတ် / သိသာထင်ရှား ခြားနားစွာ။

မြတ်လပ် - ကြံ / ပျတ်လတ် / တောက်လျောက် တဆက်တည်း ဆက်မစပ် အကြား လစ်ဟာသည်။ “အစီအစဉ် မြတ်လပ်သည်ကို မကြိုက်။” သင်္ဃ။ ၉၇။

မြတ်သား - နဝိ / ပျတ်သား / ခ၊ ကွဲပြား ထင်ရှား သော။ ပိုင်းပိုင်းခြားခြားဖြစ်သော။ ၂၊ တိကျစွာ လုပ်လေ့ရှိသော။

မြတ်သတ် - ကြံ / ပျတ်သတ် / ခ၊ မြတ် - ကြံ၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ မြတ်လပ် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

မြတ်

မြတ်မြတ် - န / ပျတ်ပျတ် / အရွက် ရှည်သော မြက်တမျိုး။ (အနုသင်း၍ အမြစ်အရင်းသည် ဆေးဖက်ဝင်သည်။)

မြိတ္တာ - န / ပိတ်တာ / အပါယ်လေးဘုံသား အပါအဝင် ချမ်းသာခြင်းကင်းသော တစ္ဆေ၊ မင်္ဂလာ၊ သရ၊ ဘီလူး စသော နာနာတာဝ သတ္တဝါအမျိုးမျိုး။ [သ]

မြတ်

မြတ် - ကြံ / ပျတ် / ခ၊ အတွဲအဆက် ကွာလွတ်သည်။ ၂၊ တာဝန်မှ မြတ်ပယ်ခြင်း ခံရသည်။ ၃၊ တည်တံ့ခိုင်မြဲခြင်း မရှိ ပျက်ပြားသည်။ “နောက်ဆုံး ဆိုင်ကလေး မြတ်သွားလေတော့၏။” လင်ကွန်း။ ၃၈။

မြတ် - ကြံ / ပျတ် / တစုံတရာကို ရေ သို့ မဟုတ် အရည်တွင် ထည့်၍ မီးအပူတိုက်သည်။

မြတ် - ကြံ / ပျတ် / ဒရယ် အော်ဟစ်သည်။ “ကြံ့ကဟက်ရက်၊ မြတ်သည်ဒရယ်၊ ချေ ငယ်က ဟောက်။” နဝ ဒေးရတု၊ ၆၇။ ၁။

မြတ်ကြော် - န / ပျတ်ကြော် / ခ၊ ဆီရောရေပါ တပေါင်းတည်း ချက်ပြီး ရေခန်းသည့်အခါ ဆီကျန်နှင့်ဗွေထားသောစားဖွယ်။ ၂၊ မြတ်ပြီးနောက် ဆီရေထားသော စားဖွယ်။ ၃၊ ကြော်ပြီးနောက် ရေအတန်ငယ် ထည့်၍ ချက်သော စားဖွယ်။

မြတ်ချက် - န / ပျတ်ချက် / အရည် ရွှမ်းစွာဆီကျန် ရေကျန် ချက်ထားသည့်ဟင်း။

မြတ်ဆေး - န / ပျတ်ဆေး / ရေနှင့် ကျိုထားသော ဆေး။

မြတ်ဆတ်ဆတ် - ကြံ / ပျတ်ဆတ်ဆတ် / မနူးမနပ် ဖြစ်လျက်။ နူးမညှိယောင်နှင့် မနူးနပ်။

မြတ်ဆန် - န / ပျတ်ဆန် / စပါးကို ပေါင်းပြုတ် နေလှန်းပြီးမှ ကြိတ်ခွဲသည့်ဆန်။

မြတ်တု - န / ပျတ်တု / မြတ်တု - န၊ ၅။

မြတ်တု - န / ပျတ်တု / တစုံတရာကို မြဲမြံစွာ ထိန်းညှပ်ထားနိုင်သော ကိရိယာ။

မြတ်မြတ် - ကြံ / ပျတ်ပျတ် / လုံ့လကုန်စင်။ အကြွင်းမဲ့။ “နာသမုတ်က မြတ်မြတ်စင်မယ်၊ ဘယ်ထိထင်၊ ရန်ကိုချိုးချည်။” ရတနာ။ ၇၃။

မြတ်မြတ် - န / ပျတ်ပျတ် / မြတ်မြတ်ဟူ၍မြည်သံ။ “စသည်မြတ်မြတ်၊ ပလုတ်တုတ်၊ တီးမှတ်တီးမှတ်သည်။” ဗန္ဓ။ ၁၅။

မြတ်မြတ်မြန် - န / ပျတ်ပျတ်ပျန် / မြော တီးရာတွင် ပလုတ်တုတ် နှစ်ချက်နှင့် စည်းတို တချက် တီးသံ။

မြတ်မြတ်မြန် - ကြံ / ပျတ်ပျတ်ပျန် / လုံးဝ ပျက်စီးဆုံးရှုံးသည်။

မြတ်မြော - ကြံ / ပျတ်ပျော / ခေ နှေးသည့်တိုင်အောင် တည်၍ နှမ်းသိပ်၍ အပူပေးသည်။

မြတ်မနူး - န / ပျတ်မနူး / ခ၊ မြတ်ရာတွင် မနူးနပ်ပဲ ကျန်သည့် ကျစ်သောပုစေ။ ၂၊ [ဥပစာ] နှံအ ထုထိုင်းသူ။

မြန်

မြန် - ကြံ / ပျန် / ခ၊ အထက်အောက်၊ အတွင်းအပြင်၊ ရှေ့ နောက် စသည် လှန်လှောသည်။ “ထမီကို အောက်အထက် မြန်၍ မဝတ်ရာ။” သမန်၊ ပ။ ၉၂။ ၂၊ ဘာသာစကားတခုမှ တခုသို့ ဖလှယ်သည်။ “ရှမ်းစာလည်း ပါသည့်အတိုင်း မြန် သည်။” ဘုရား၊ တ။ ၁၉၂။ ၃၊ အနက် ဖော်ဆိုသည်။ အခြား စကားပရိယာယ် တရပ်ဖြင့် လှယ်၍ ပြောဆိုသည်။ “အမိပွယ်ကို မှန်ကန်စွာ မမြန် ဆိုနိုင်ကြပေ။” မြန်မာပုံ။ ၁၇။ ၄၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီးနောက်ကြောင်းကို ပြောဆိုသည်။ “လူလင် တယောက် အိပ်မက်ကို မြန် လာသောကြောင့်။” မှန်၊ ပ။ ၂၄၃။ ၅၊ စကားတို့ ပေးသည်။ (အကြောင်းပြန်သည်၊ စာပြန်သည် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၆၊ ထုတ်ဖော်ခြက် ဆိုသည်။ “အမိန့်တော်ကို မြန် လေ၏။” ထီး၊ ၈။ ၁၇၂။ ၇၊ မူလနေရာသို့ လည်ဆိုက်သည်။ “ကောက်ယူပြီးလျှင် အိမ်ကိုမြန်စေ။” ကော၊ ၂၇။ ၈၊ တုံ့၍ သွားသည်။ တုံ့၍ လာသည်။ “တောင်လေစေ၍၊ မြောက်လေပြန်၏။” လောင်း ခေ။ ၃၉။ ၉၊ အရောင် တုံ့ဟပ်သည်။ “အစည်းခုံ ဘုရား အပိုင်မြန်၏။” ပိပိုင်း။ ၂၃၈။

မြန် - စည်း / ပျန် / တဖန် တဆင့် ထပ်မံ ပြုလုပ်ကြောင်းကို ဖော်ပြသည့် စကားလုံး။ “ရှိပါသေးသည်ဟု ပြောကြ မြန် လေ၏။” ဝက်။ ၂၆။

- န / ပျန် / ထပ်ပိုး အကြိမ်။ အဆ။ “သူတို့စွန်းကို၊ စွန်းစွန်းခုံသိ၊ ရှပ်မြန်မိသည်။” သစ္စာ* ၂၃၇။

မြန် - န / ပျန် / အတိုင်းအတာပမာဏ။ (ဝါးတဖိုက်ခန့်အကွာ အဝေး။)

မြန် - န / ပျန် / အချိန်အပိုင်းအခြား ပမာဏ။ လေးစက္ကန့်နှင့် ညီသော မြန်မာအချိန်။

မြန်ကဟပ် - န / ပျန်ကဟတ် / ကဗျာပွဲ ဆရာတွင် ကာရန်ယူနည်း တမျိုး။ (ကြားတွင် ကာရန်လွတ် ပါခြင်းပြီးမှ ကာရန်ကို ပြန်၍ ကောက်ယူစပ်သည်။ သာဓက။ “အဝန်ညီမျှ၊ ကျွန်းဒီပုမှ၊ ကွန်းချီပြန်၊ နံနင်းသာခုံ၊ ပယင်းဝါမည်ကဲ့သို့၊ ဝင်းလှုပ်ဆိန်။)

မြန်ကောက် - ကြံ / ပျန်ကောက် / (သိချင်း စသည်၌) လိုရာ နေရာမှစ၍ တဖန် ကျော့ဆိုသည်။ ပြောပြီးစကား စသည်ကို ထပ်မံ ဆက်လက်၍ ပြောဆိုသည်။

မြန်ကုန် - န / ပျန်ကုန် / အရပ်တပါးသို့ ကုန်ရောင်းသွားရာ၌ အပြန်တွင် တဖန် ဝယ်ယူလာပြီး ရောင်းချသည့် ကုန်ပစ္စည်း။

မြန်ကြား - ကြံ / ပျန်ကြား / ခ၊ တဖန်တုံ့၍ သိစေသည်။ “ဤတရာကို၊ မြန်ကြားသိုက်သိုက်၊ မိန့်ပါလိုက်ဟု။” ဓမ္မ* ၃၃။ ၂၊ ထုတ်ဖော်သိစေသည်။ “အမိန့် မြန်ကြားရန် ဖြစ်ရာ ၏။” အသောက။ ၈၀။

မြန်ကြော် - န / ပျန်ကျော် / ခ၊ (အမျှအအားဖြင့် ကျက်ပြီး) အသားနှင့် အသီးအရွက်စိမ်းတို့ ရောစပ်၍ နှမ်းရုံကြော်ထား သော စားဖွယ်။ ၂၊ သင့်ရုံ ကြော်ပြီး အရာကို ထပ်၍ ကြော် ထားသည့် စားဖွယ်။

မြန်စာ - န / ပျန်စာ / တုံ့၍ ပေးသောစာ။

မြန်စင်ရေ - န / ပျန်စင်ရေ / ပေါင်းချွေခံထားသောရေ။

မြန်စင်အရက် - န / ပျန်စင်အရက် / ပေါင်းချွေခံ၍ ချက်သော အရက်။

မြန်စောင်းကြည် - ကြံ / ပျန်စောင်းကျီ / ဦးခေါင်း ကို နောက်မြန်လည်၍ ရှည်သည်။

မြန်ဆို - ကြံ / ပျန်ဆို / ခ၊ ဘာသာစကားတခုမှ အခြားဘာသာ စကားတခုသို့ အနက်လှယ်သည်။ ၂၊ အမိပွယ် ဖော်ထုတ် သည်။

မြန်ညွှန်း - န / ပျန်ညွှန်း / ရေးသားပြီး တစုံတရာကို ကြည့်ရှုရန် မှာထားချက်။

မြန်တမ်း - န / ပျန်ဒန်း / ခ၊ သူရဲ လွှတ်တော် အမိန့်တော်။ ၂၊ အစိုးရ၏ ထုတ်ပြန်ချက် အမိန့်။ ၃၊ အစိုးရ၏ တရားဝင် ထုတ်ပြန် ကြေငြာချက်များ စုပေါင်းပါရှိသော အချိန်မှန် ထုတ်ဝေလေ့ရှိသည့် စာစောင်။

မြန်တမ်းဝင် - နဝိ / ပျန်ဒန်ဝင် / ထုထုခန့်အပ်ကြောင်း အာဏာပိုင် အမိန့်ကြေငြာချက်တွင် ဖော်ပြခြင်းခံရသော (အရာတမ်း)။

မြန်ပေးဆွဲ - ကြံ / ပျန်ပေးဆွဲ / လိုလားချက် တစုံတရာ အကျပ်ကိုင် တောင်းဆိုရန်၊ လူတို့တယောက် သို့မဟုတ် တစုတဖွဲ့ကို ပမ်းသီးထား၍ စားစာခံပြုလုပ်သည်။

မြန်ပေါင်း - န / ပျန်ဗောင်း / ကောက်ညှင်းပေါင်းကို အုန်းသီး မှုန့် စသည် ရောစပ်၍ နှပ်ထားသည့် စားဖွယ်။

မြန်ပေါင်းထုပ် - ကြံ / ပျန်ဗောင်းထုပ် / တဖန် သင့်မြတ်သည်။

မြန်ပြော - ကြံ / ပျန်ပြော / မနာမခံ ဆန့်ကျင်ဖယ်လှန်လိုသော သဘောဖြင့် လူကြီးသူမတို့ အား ခွန်းတုံ့ ဆိုသည်။

မြန်ပြောင်း - ကြိဝိ / ပျန်ပြောင်း / တဖန် ထပ်လောင်းလျက်။

မြန်ဘက် - န / ပျန်ဘက် / အပြန်အလှန်အားဖြင့် အတွဲအရုံ ဖြစ် နေသော အခြားဘက်အရာ။ ပြောင်းပြန် အခြားဘက်။

မြန်လည် - ကြိဝိ / ပျန်လယ် / ခ၊ အတုံ့အားဖြင့်။ ၂၊ နောက် တကြိမ်အားဖြင့်။

မြန်လမ်း - န / ပျန်လန်း / ခ၊ အတုံ့ခရီးကြောင်း။ ၂၊ ပြန်လာ ရန် အခွင့်အလမ်း။

မြန်လှန် - ကြိဝိ / ပျန်လှန် / ခ၊ နောက်ထပ် အား ဖြင့်။ ၂၊ အ လှယ်အလှယ်အားဖြင့်။

မြန်

မြန် - နဝိ / ပျန် / ဝ၊ မျက်နှာပြင်အလွှာ စန့်သော။ ။ အဝန်း ကျယ်သော။ “အနောက်အထိ စစ်မျက်နှာ မြန် နေသည့် ပြင်။” သမိုင်း၊ ၅။ ၄၇၀။

မြန်ကျ - ကြိ / ပျန်ကျ / တနေရာတည်း၌ မစုမခဲဝ ဝန်းကျင် သို့ နှံ့ ထောက်သည်။

- ကြိဝိ / ပျန်ဂျိ / အဝန်းကျယ်စွာ နှံ့ထောက်လျက်။

မြန်ကျယ် - နဝိ / ပျန်ကျယ် / ပျန်ကျယ် / မျက်နှာပြင် စန့်ထွက် သော။

မြန်ပြူး - နဝိ / ပျန်ပြူး / မျက်နှာပြင်ညီညာကျယ်ဝန်းသော။

မြန်ပြော - နဝိ / ပျန်ပြော / ဝ၊ ကြယ်ဝပေါများသော။ “ကြေ ညာကျော်စော၊ ဂုဏ်မြန်ပြောသည်၊ ပုထောက်တ။” တိတ်* ၃၀။ ။ မျက်နှာပြင် ကျယ်ဝန်းညီညာသော။ “ဤတောင် မွန်၌၊ ဗိမာန်မြန်ပြော၊ တည်အံ့သောဟူ။” မန်း* ၇။

- ကြိ / ပျန်ပြော / တိုးပွား ပျံ့နှံ့ သည်။ “ထိုကုသိုလ် တရားတို့၏ ဗြဟ္မာသမ္ဘာမြန်ပြောရာအကြောင်းကို။” ပါရမီ၊ ၅။

မြန်မြန်ရန်ရန် - ကြိဝိ / ပျန်မြန်ရန်ရန် / ညီညာပြောကျယ်စွာ။

မြန်ပွား - ကြိ / ပျန်ပွား / အဆင့်ဆင့်ဆက်ကာ တိုးသည်။

မြန်

မြန်မျှင်း - နဝိ / ပျန်မျှင်း / သိန်မျှင်း / သေးနုပိသိမ်ငယ်သော၊ အနှစ်သာရ မရှိသော (စကား)။

မြန်း

မြန်း - နဝိ / ပိန်း / ပိန်း - နဝိ၊ ရှ။

- ကြိဝိ / ပိန်း / ပိန်း - ကြိဝိ၊ ရှ။

- န / ပိန်း / ပိန်း - န၊ ရှ။

မြန်း - နဝိ / ပိန်း / ဝ၊ ဉာဏ်ထုံထိုင်းသော။ “ရယ်တော်မျိုး ပြီး၊ တယ်မြန်းပါလား၊ ပိန်းနံသီးကိုချက်သတဲ့။” ဝိပြေ၊ ၁၂၃။ ။ ထူးသော။

မြန်း - န / ပိန်း / ပိန်း - န၊ ရှ။

မြန်းကျား - ကြိဝိ / ပိန်းကျား / ပိန်းကျား - ကြိဝိ၊ ရှ။

မြန်းမြက် - န / ပိန်းမျက် / ကျူ၊ ကိုင်းမျိုးအောင် မြက်ကြမ်း တမျိုး။ (အရွက်ကိုကျစ်၍ ဖိနပ်စသည်ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။)

မြန်းဥ - န / ပိန်းဥ / ပိန်းဥ - န၊ ရှ။

မြန်း

မြန်း - ကြိ / ပျန်း / ဝ၊ ကုန်ပြတ်သည်။ အကျိုးမဲ့ ယွင်းပါး ပျောက်ပျက်သည်။ “ကျွန်းတုန့်ပုပ်၊ အလုပ်သင့်ဆုန်း၊ တောမမြန်း၍။” မဂ်စိုး* ၇။ ။ ပျက်စီးသည်။ “စီးပွား

ချမ်းသာ၊ မညှိုးမကျန်း၊ မပြုန်းသည်ဖြစ်၍။” တေသစ်၊ ၁၁၂။ ။ ပ၊ ဝက်အူ၊ ဆွေးသွားစိပ် စသည်ပွန်းသည်။

ပြုန်းတီး - ကြိ / ပျန်းတီး / ပွန်းရိပ်ပျက်စီးသည်။ အသုံးမကုန်ခန်း လေလွင့်သည်။

ပြပ်

ပြပ် - န / ပျပ် / အဖအပြောက်ငယ်အစု။

ပြပ်ဆတ်ဆတ် - ကြိဝိ / ပျပ်ဆတ်ဆတ် / အဖအပြပ်များဖြင့် အပြင်ကြမ်းလျက်။ (ပြပ်ရှပ်ရှပ်ဟုလည်း သုံးသည်။)

ပြပ်ထ - ကြိ / ပျပ်ထာ / အဖအပိမ့်များ အစီအရံ စုဖွဲ့မ်း ပေါ်သည်။

ပြပ်ရှပ် - ကြိဝိ / ပျပ်ရှပ် / အထိအတွေ့၊ ကြမ်းတမ်း ခက်ထလေ့ရှိစွာ။ အဖအစုငယ်များ ထိပွတ်လျက်။

ပြုပ္ပဗလဂုဏ်နက္ခတ် - န / ပျပ်ဗာဗလဂုဏ်နက္ခတ် / ညောင် စောင်း၏ရွှေ၊ ခြေသဏ္ဌာန် ကြယ်နှစ်လုံးပါဝင်သော နက္ခတ်။ (ဥတ္တရဗလဂုဏ် တွဲလျက် လေးလုံး၊ ညောင်စောင်းသဏ္ဌာန် ရှိသည်။ ပြုပ္ပာဗလဂုဏ်ဟုလည်း ရေးသည်။) [၁]

ပြုပ္ပဘဒြိဂုဏ်နက္ခတ် - န / ပျပ်ဗာဗာဗဒြိဂုဏ်နက္ခတ် / ညောင် စောင်း၏ ရွှေ၊ ခြေသဏ္ဌာန် ကြယ်နှစ်လုံးပါဝင်၍ တော်သလင်း လတွင် နန်းယဉ်ပြည့်သော နက္ခတ်။ (ဥတ္တရဘဒြိဂုဏ်နှင့် တွဲလျက် လေးလုံး၊ ညောင်စောင်းသဏ္ဌာန် ရှိသည်။ ပြုပ္ပာ ဘဒြိဂုဏ်ဟုလည်း ရေးသည်။) [၁]

ပြုပ္ပသန်နက္ခတ် - န / ပျပ်ဗာဗသန်နက္ခတ် / ဆင်စွယ်သဏ္ဌာန် ကြယ်နှစ်လုံးပါဝင်သော နက္ခတ်။ (ဥတ္တရသန်နက္ခတ်နှင့် တွဲလျက်လေးလုံး၊ ဆင်မခြေလှမ်းဟန်ရှိသည်။ ပြုပ္ပာသန်၊ ပြုပ္ပာသဠိဟုလည်း ရေးသည်။) [၁]

မြိ

မြိ - ကြိ / ပျို / ဝိုင်းအံ့သည်။

- ကြိဝိ / ပျို / တစုတရုံး တမြိုင်တည်း အုံ့လျက်။

မြီး

မြီး - ကြိ / ပျိုး / ဝ၊ အသံထွက်ပုံ ရယ်ယောင်မြဲသည်။ ။ နှစ်သက်ကြည်နူးသော မျက်နှာအမူအရာပြသည်။

မြီးနဲ့နဲ့ - ကြိဝိ / ပျိုးနဲ့နဲ့ / နှုတ်ခမ်းကိုစေ၍ မြီးလျက်။

မြီးစိစိ - ကြိဝိ / ပျိုးစိစိ / အတန်ငယ် မြီးယောင်မြဲလျက်။ ချုပ်တည်း၍မြီးလျက်။

မြီးမြိမြိ - န / ပျိုးမြိမြိ / ပျိုးမြီးမြီး / အပိုးမသေ၊ မတည် ငြိမ်သော အပြုံး။

မြီးရယ် - ကြိ / ပျိုးရယ် / နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက်မြီးသည်။

ပြယ်

ပြယ် - ကြိ / ပျယ် / ခ၊ ကုန်ခန်းပျောက်လွင့်သည်။ ၂။ လျော့ပါးဆုတ်ယုတ်သည်။

ပွ

ပွ - ကြိ / ပွ့ / ခ၊ ပကတိအနေမှ အဘက်ဘက်သို့ ဆန့်ကာ ကြွလွှာသည်။ “ကျွန်းသည် အသားသေလွယ်သော သစ်မျိုးဖြစ်၍ ဥတုအလွန်ပွခြင်း၊ ရွှံ့ခြင်းနည်း၏။” ရှု၊ ၁၃၊ ၁၄၇၊ ၇၄။ ၂။ ရှပ်ပွ့ ပြန့်ကျသည်။ ၃။ အခွင့်အလမ်းကောင်း ကြုံကြုံကပ်သည်။

- နဝိ / ပွ့ / ကျစ်လျစ်ခြင်းမရှိသော။
ပွ့စာတက် - ကြိ / ပွ့စာတက် / ရှပ်ထွေး များပြားသည်။
ပွ့စိ - ကြိဝိ / ပွ့စိ / မသိပ်သည်း၊ မသေမသပ်။ ရှပ်ပွ့လျက်။
- နဝိ / ပွ့စိ / ပျံ့ပွားကျွန်းလျက် ပေါများသော။ “ပွ့စိနေသောအပိုက်ပုံ။”

ပွ့စိပွ့စိ - ကြိဝိ / ပွ့စိပွ့စိ / ခ၊ ပွ့ချည် ကျုံ့ချည်။ ၂။ မကျေမနပ် ပြောဆိုလျက်။

ပွ့ပေါက် - န / ပွ့ပေါက် / အကျိုးအမြတ်ကို အလွယ်အဆင့်အများအပြားရနိုင်သော အခွင့်အလမ်း။

ပွ့စောင်းစောင်း - နဝိ / ပွ့စောင်းစောင်း / မောင်းကြွ ကားကျယ်သော။ မကျစ် မလျစ်သော။

ပွား

ပွား - ကြိ / ပွား / ခ၊ အရေအတွက် တိုးတက်များပြားသည်။ ၂။ များအောင်လုပ်သည်။ “ဘုရားလောင်းအား သဓ္မိပွားစီမံသောငှာ။” ထိကုတ်။ ၁၃၆။ ၃၊ ပျံ့နှံ့ ကူးစက်သည်။ “ဆိုသည်စကား၊ နှုတ်ဆင့်ပွား၍။” ပြာဇီ။ ၁၈။ ၄၊ ထပ်ကာထပ်ကာ၊ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်သည်။ “ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့၏ ပွားစာ။” နရ။ ၄၇၃။

ပွားစီး - ကြိ / ပွားစီး / တိုးတက်ပြန့်ထွန်းသည်။

ပွားများ - ကြိ / ပွားများ / ခ၊ တိုးကြွယ် များပြားလာသည်။ “ရမ္မက်ကလေးသားများ၍ အိမ်ရာတောင်ခြင်း ပြုကြကုန်၏။” ကဗျတ္ထ။ ၆၉။ ၂။ ပွား - ကြိ၊ ၄၊ နှင့် အတူတူ။

ပွေ

ပွေ - ကြိ / ပွေ / ခ၊ ထွေပြားသည်။ ၂။ လည်ပတ် မွေ့နှောကာ သွားလာလုပ်ကိုင်သည်။ ၃။ အကျင့်ဆိုးဆွမ်းသည်။ “သည်ဆွေလုံဗေဒါဝါကြွ ကို၊ နောင်တွေ့ရင်ကွင်းမယ်။” ပုညတေး။ ၄၂။

ပွေနှောက် - ကြိ / ပွေနှောက် / ရှပ်ထွေးသည်။

ပွေ့

ပွေ့ - ကြိ / ပွေ့ / သိမ်းကျုံး ထွေ့ပိုက်သည်။

ပွေ့ပိုက် - ကြိ / ပွေ့ပိုက် / ရင်ခွင်ထက်၌ လက်ဖြင့် ထွေးထားသည်။

ပွေ့အုံး - န / ပွေ့အုံး / အိပ်ရာ၌ ရင်ဝယ်ပိုက်ကာ မှီကပ်ထားသော ခေါင်းအုံမျှင်။ (ဖက်လုံး၊ ခွအုံး၊ ဟူ၍လည်းခေါ်သည်။)

ပွေး

ပွေး - န / ပွေး / မြေတွင်းအောင်းတတ်သော၊ မျက်စိမှေး၍ အမွေမွှားသည်။ သစ်ဖြစ်သစ်ဥစား ခြေလေးချောင်း တွားသွား သတ္တဝါငယ်။

ပွေး - န / ပွေး / ယားယံလေ့ရှိ၊ အပြုပ်အနုများ ပတ်လည်ရံ၍ တဖြည်းဖြည်း ကားပြန့်သွားတတ်သော အရေပြားနာတမျိုး။

ပွေးကိုင်း - န / ပွေးကိုင်း / ရွက်ငယ်များ အဆိုင်အဆိုင် အခက်ပြု၍ ထွက်သော (ဝမ်းနှုတ်ဆေးများတွင် အသုံးပြုလေ့ရှိသည့်) အရွက်သုံးဆေးပင်တမျိုး။

ပွေးကွက် - န / ပွေးကွက် / ပွေးအနာကွက်။ ပွေး - န၊ လည်း ရှူ။

ပွေးစုန့် - န / ပွေးစုန့် / အရေပြား စုကျုံ့ နီကြန့်စေသော ပွေးနာတမျိုး။

ပွေးစုန့် - ကြိ / ပွေးစုန့် / ပွေးသတ္တဝါက မြေစာကိုယက်ထုတ်၍ တွင်းပြုသည်။

- န / ပွေးစုန့် / ယင်းသို့ ယက်ထုတ်ထားသော မြေစာအစုအပုံ။ (ပွေးကျစ်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပွဲ

ပွဲ - န / ပွဲ / ခ၊ ပရိသတ်စုဝေးရာ သဘင်။ “ကျောင်းသာရိပ်ပဲ့၊ ဆွေမျိုးပွဲ၌၊ ဝင်ဆဲလှိုက်လှိုက်။” မွေ* ၂။ ၂။ ပျော်ရွှင်ကြည်နူးဖွယ် ပြခင်း။ “မြင်းခင်း ပွဲသဘင်တော်ခါ။” ဆန္ဒရီမျိုး။ ၃၂။ ၃။ ကုန်လှောင် ရောင်းဝယ်ရာဌာန။ “အကောက်၊

အဆောင်၊ ဆိပ်တည်း။ ပွဲ၊ တံခါး။ ကင်းသင်း။” ခုကြီး။
 ၄၃။ ၄။ အကြောင်းအခွင့်။ “မီးခဲရဲ၍၊ ခိုခွဲစည်မော၊ ခံသည်
 ဩဟု။” ခရီး၊ ၁၃၄။
 ပွဲ - န / ပွဲ / ၁။ စားဖွယ်အမျိုးအမည်။ ၂။ ကန်တော့ရန် ပစ္စည်း
 အစု။ ဆရာယောင်တို့၏ ပွဲသုံးပစ္စည်းသည်မှာ နတ်ပွဲသုံးပွဲ
 ဖြစ်၍။” ကမ္မ၊ ၂၇၉။
 ပွဲ - န / ပွဲ / အဆေအတွက် ပစ္စည်းစကား။ (ကန်တော့ပွဲ၊ လယ်
 ယာ၊ ဟင်းရံ စသည်နှင့် တွဲဖက်သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။)
 ပွဲ - ကြိ / ပွဲ / ကုန်စသည်။ ပြီးပြတ်သည်။ “ပြည့်ပြီး အား
 အနံ၊ ဖြန့်ဖြန့်ဖြန့်၍၊ ရွာဝှန်ညစ်၊ မိုးလပွဲသော်။” ကိုးရီ၊
 ၃၈၈။
 ပွဲကျ - ကြိ / ပွဲကျ / ၁။ အမှုအရာ၊ ပြတ်လုံးစသည် ရယ်မော
 ဖွယ်ရာ ပြောင်မြောက်သည်။ ၂။ (ပွဲသတ်ကို) ပရိသတ်က
 နှစ်ခြိုက်သည်။
 ပွဲကြီးပွဲကောင်း - န / ပွဲကြီးပွဲကောင်း / ကြာကြိုက်ခံသော ယူ၊
 ခြားသည့် အခါအခွင့်ပွဲလမ်း။ အကြိတ်အနယ် ပြိုင်ဆိုင်သည့်
 ပွဲလမ်း။
 ပွဲကြီးလမ်းကြီး - န / ပွဲကြီးလမ်းကြီး / ၁။ ကြီးကျယ်သောပွဲလမ်း။
 ၂။ ကြီးမားသောအောင်မြင်မှု။
 ပွဲကြပ် - န / ပွဲကြပ် / ပွဲသတ်ကို စောင့်ရှောက် ကြီးကြပ်ရသူ။
 ပွဲခ - န / ပွဲ / အရောင်းအဝယ် ထမြောက်ရာတွင် ရောင်းသူ
 ဝယ်သူ နှစ်ဘက်ကြားမှ စေ့ဆိုင်ပေးသူက ခံစား ရရှိသော
 အခ။
 ပွဲခ - ကြိ / ပွဲခန့် / ပွဲသတ်တစုံတရာ ကျင်းပသည်။
 ပွဲခင်း - န / ပွဲခင်း / ပွဲသတ်ကျင်းပရာ အပိုင်းအခြားဝန်းကျင်။
 ပွဲချင်းပြီး - ကြိပိ / ပွဲချင်းပြီး / တကြိမ်တည်း။ တနေရာတည်း။
 လက်ငင်းချက်ချင်း။
 ပွဲစကား - န / ပွဲစကား / ပွဲလမ်း ဇာတ်သဘင်တို့တွင် ပြောဆို
 သောစကား။ ဇာတ်စကား။
 ပွဲစား - န / ပွဲစား / ၁။ ရောင်းသူဝယ်သူနှစ်ဘက်ကြားမှ စေ့ဆိုင်
 ပေးသူ။ ၂။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်အကြား လုပ်ငန်းဆက်သွယ်စေ့စပ်
 ပေးသူ။
 ပွဲစမ်း - ကြိ / ပွဲစမ်း / ၁။ အစွမ်းကို ကြိုတင်စိစစ်သည်။ ၂။ အ
 စမ်းကပြသည်။
 ပွဲဆက်များ - ကြိ / ပွဲဆက်များ / ၁။ သဘင် ပွဲပေါင်းများစွာ
 ဆက်တိုက်ဆင်နွှဲကပြရသည်။ ၂။ အခမ်းအနား ပွဲပေါင်းများ
 စွာ ဆက်တိုက်တက်ရောက်ရသည်။
 ပွဲဈေး - န / ပွဲဈေး / ဇာတ်၊ ရုပ်သေးစသည်ပွဲကျင်းပရာ ပွဲခင်း
 အပြင်တွင် ယာယီခင်းကျင်းသောဈေး။
 ပွဲဈေး - န / ပွဲဈေး / ပွဲရအများ စုပေါင်းတည်ရှိ၍ အရောင်း
 အဝယ်စည်ကားရာနေရာ။
 ပွဲဈေးတန်း - န / ပွဲဈေးတန်း / ပွဲခင်း ပြင်ပ လမ်းကလျှောက်
 စီတန်းခင်းကျင်းရောင်းချသည့် ဆိုင်တန်း။
 ပွဲတော် - န / ပွဲတော် / ကြီးကျယ်ခမ်းနားစည် ကားစွာ ဆင်ယင်
 ကျင်းပသည့် ပွဲသဘင်။

ပွဲတော်တည် - ကြိ / ပွဲတော်တည် / (ဘုရင်၊ မိဖုရားစသည်)
 အစာအစာ စားသောက်သည်။
 ပွဲတော်အုပ် - န / ပွဲတော်အုပ် / (ဘုရင်၊ မိဖုရား စသည်တို့
 အတွက်) စားသောက်ဖွယ်များ ထည့်သိုသောအနီးနှင့် အခြေ
 ပါ ထည့်စရာ။
 ပွဲတိုး - ကြိ / ပွဲတိုး / ၁။ ပွဲသတ်အခမ်းအနား၌ ပေါက်ရောက်
 ဝင်ဆံ့သည်။ ၂။ (ပွဲလမ်း) အတွေ့အကြုံ ရှိသည်။
 ပွဲတောင်း - ကြိ / ပွဲတောင်း / ပြသပျော်မြေ ဟောပြောရန်
 ပရိသတ်က လိုလားတောင်းဆိုသည်။
 ပွဲတိုင်းကျော် - န / ပွဲတိုင်းကျော် / နေရာများစွာတွင် ပါဝင်လေ့
 ရှိ၍ ထင်ရှားလူသိများသူ။
 ပွဲတွေ့ - ကြိပိ / ပွဲတွေ့ / လက်ငင်းမိ၌။ အတွေ့အကြုံအရ။
 တခုနှင့် ရင်ဆိုင်ပြီး။
 - န / ပွဲတွေ့ / စမ်းသပ်အောင်မြင်ပြီး အတွေ့အကြုံ။
 ပွဲထိုး - ကြိ / ပွဲထိုး / နတ်စသည်ကို ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့် ပူဇော်
 ပသသည်။
 ပွဲထိုင် - န / ပွဲထိုင် / အခမ်းအနား။ မင်္ဂလာကျက်သရေရှိသော
 ပွဲလမ်းသဘင်။
 - ကြိ / ပွဲထိုင် / ပွဲသတ်တွင် ပါဝင်တက်ရောက်သည်။
 ပရိသတ်ချေတွင် အခမ်းအနားဖြင့် ထွက်ပြသည်။
 ပွဲထုတ် - ကြိ / ပွဲထုတ် / ၁။ သိသာပေါ်ထင်အောင် အခါအခွင့်
 အလျောက် ထုတ်ဖော်ပြသည်။ “မင်္ဂလာဆောင်တွင် သတို့
 သားအား ပွဲထုတ်လာသည်။” ၂။ စမ်းသပ်၍ အစွမ်းတင်ပြ
 စေသည်။ “မုန့်စိကမှ စရေတာ၊ သွေးသောက်ကစပြီး
 ပွဲထုတ်ပေးတာပါ။” သွေး၊ ၁၆၇။ ၁၉၆။
 ပွဲထိန်း - ကြိ / ပွဲထိန်း / ၁။ ပွဲကို ချောမော အောင်မြင်စေရန်
 စောင့်ရှောက်ပေးသည်။ ၂။ ပရိသတ်ကို စိတ်ပါဝင်စားအောင်
 ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသည်။
 - န / ပွဲထိန်း / ပွဲကို ထိန်းကြပ်ရသူ။
 ပွဲထွက် - ကြိ / ပွဲထွက် / ၁။ ဇာတ် စသည် ပွဲသဘင်၌ ရှေးဦး
 စတင်၍ ကပြသည်။ စတင်ဆောင်ရွက်သည်။ ၂။ မင်း
 မျိုးမတ် စသည် ပွဲသဘင် အခမ်းအနားသို့ ထွက်ခွာ
 တက်ရောက်သည်။
 ပွဲနေပွဲထိုင် - န / ပွဲနေပွဲထိုင် / ပွဲလမ်းသဘင် တက်ရောက်ဆင်နွှဲ
 ခြင်း။
 ပွဲပေး - ကြိ / ပွဲပေး / ပွဲထိုး - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။
 ပွဲပြီးမီးသေ - ကြိပိ / ပွဲပြီးမီးသေ / [ဥပစာ] ပြီးပြီး ပျောက်
 ပျောက်။ အစဉ်မစွဲစိပ်ပဲ။
 ပွဲပြတ် - ကြိ / ပွဲပြတ် / အရောင်းအဝယ်၌ ပစ္စည်းတန်ဖိုး
 သတ်မှတ်ပိုင်းခြားပေးသည်။
 - န / ပွဲပြတ် / အရောင်းအဝယ်၌ ပစ္စည်းတန်ဖိုးသတ်မှတ်
 ပေးသူ။
 ပွဲမိန့် - န / ပွဲမိန့် / ပွဲကပြရန် သက်ဆိုင်ရာ ဒေသအာဏာပိုင်က
 ခွင့်ပြုစာ။
 ပွဲရလမ်းရ - န / ပွဲယာလန်းယာ / အောင်ပွဲရရှိသူ။

ပွဲရံ - န / ပွဲယုန် / ပဝာနဟင်းလျာမှအပ အခြား ဟင်းခွက် (မျှာ)။

ပွဲရန် - န / ပွဲယုန် / လိုအပ်က ပြည့်တင်းရန် အစောင်ထားသော စားသောက်ဖွယ်။

ပွဲခွံ - န / ပွဲယုန် / ကုန်ပစ္စည်းသိုလှောင်၍ ယယ်သူနှင့်ရောင်းသူ တွေ့ဆုံင် ဆက်သွယ်ပေးရာ အဆောက်အအုံ။ ရောင်းကုန် လှောင်ခုံ။

ပွဲခွံ - န / ပွဲယုန် / ဇာတ်ပွဲ စသည် ခင်းကျင်းကပြရာ ပရိသတ် အပါအဝင် အဆောက်အအုံ။

ပွဲလန် - ကြိ / ပွဲလန် / ပွဲခင်းတွင် အနှောင့်အယှက် တစုံတရာ ကြောင့် ပရိသတ် ဖရိုဖရဲ ချောက်ချားသည်။

ပွဲလန်မျှာခင်း - ကြိ / ပွဲလန်မျှာခင်း / [ဥပစာ] ဗရတ်ဗရက် အခြေအနေတွင် အခွင့်အရေးကို အချောင်ရယူရန် ကြိုးစား သည်။

ပွဲလမ်း - န / ပွဲလန်း / ၁။ ပွဲသတင်း ၂။ အောင်ပွဲ။ “အရင် ဖမ်းသည်။ ။ ပွဲလမ်းလှည့် ဖန်ဆင်းတည်း” ကုသ^၁ ၄၂။

ပွဲလမ်းသတင်း - န / ပွဲလန်းသွဗင် / လူအများရှင်လန်းစွာ ပါဝင် ဆင်နွှဲသည့် အခမ်းအနား။

ပွဲလှန် - ကြိ / ပွဲလှန် / ဇာတ်ပွဲသတင်း စသည် ကပြနေစဉ် ပွဲ ကြည့်ပရိသတ်များ ထိတ်လန့် ပြေးလွှားစေရန် နှောင့်ယှက် သည်။

ပွဲဝင် - ကြိ / ပွဲဝင် / ၁။ (ပွဲရက်များစွာအနက်) ပွဲဦးနေ့ စတင် သည်။ ၂။ အရေးပါသော ပွဲလမ်းအခမ်းအနားတို့ကို တက် ခွင့်ရသည်။ မင်းပွဲစိုးပွဲ ပေါက်ရောက်သည်။ ၃။ ပွဲလမ်းသတင်း တွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲသည်။

- န / ပွဲဝင် / ပွဲသတင်း စတင်သောနေ့။

ပွဲဝင် - ကြိ / ပွဲဝင် / ကုန်ပစ္စည်းကို ပွဲရံသို့ ပို့သည်။

ပွဲဝိုင်း - န / ပွဲဝိုင်း / ဇာတ်ပွဲ စသည် ခင်းကျင်းပြသရာ (ဇာတ်ရံ အပါအဝင်) ပရိသတ်ကြည့်ရှုရန် အပိုင်းအခြား။

ပွဲသတင်း - န / ပွဲသွဗင် / ထိုက်လျော်စွာ ခမ်းနားအောင် ဆင်ယင်ကျင်းပသည့်ပွဲ။

ပွဲသိမ်း - ကြိ / ပွဲသိမ်း / ၁။ ဇာတ်ပွဲ စသည် တကြိမ် ကပြခြင်း ပြီးဆုံးသည်။ ၂။ [ဥပစာ] ကိစ္စပြီးပြတ် ရပ်နားသည်။

ပွဲဦးထွက် - ကြိ / ပွဲအထွက် / ၁။ ဇာတ်ပွဲ စသည်၌ ရှေးဦးဆုံး ကပြခန်း စတင်သည်။ ၂။ ပွဲကသောရာသီတွင် ဇာတ်သား ပြန်လည်စုံစည်း စည်းပြီးနောက် အရပ်ရပ်တွင်ကပြရန် စတင် ထွက်ခွာသည်။ ၃။ စစ်မှုရေးရာ၊ ပွဲလမ်း စသည်၌ အစအဦး အားဖြင့် ပါဝင်ဆင်နွှဲသည်။

- န / ပွဲအားခွက် / ၁။ ဇာတ်ပွဲ စသည်တွင်ရှေးဦးထွက်၍ ကပြချော်မြေရသူ။ ၂။ (ဇာတ်ပွဲတွင် အများအားဖြင့် ရှေ့ ထွက်ရသော) ပွဲဦးအမျိုးတော်။ ၃။ အတတ်ပညာသည်တဦး ဦးစီး အဦးအစပြုလုပ်သော လက်ရာ။ ၄။ ရှေးဦးအဆင့်။ ရှေးဦးအခါအခွင့်။

- ကြိဝိ / ပွဲအားခွက် / ကနဦးအားဖြင့်။ ရှေးဦးအားဖြင့်။

ပွဲ.

ပွဲ. လျှက် - န / ပွဲညက် / အင်တွဲပွဲနှင့် စသည်ကို ရေနံချေးနှင့် နယ်သော လေးစရာအစေး။

ပွက်

ပွက် - ကြိ / ပွက် / ၁။ ငါး စသည် ရေသတ္တဝါတို့ ရေပြင်အပေါ် ယံသို့ လေမှုတ်ထုတ်သည်။ ၂။ ရေဖလှယ်သည်။ ၃။ မီးတွင် ကျိုသောရေ သို့မဟုတ် အရည် စသည်တို့ အခိုးထွန်းကန် ၍ ဗလုံထိုးသည်။ ၄။ [ဥပစာ] နှုတ်မှ မြည်တွန်တောက်တီး သည်။ ၅။ [ပေါ်] ပြောဆိုသည်။ “မင်းကျော်မေးငြားနတ် သားပြန်ပွက်၊ ရှေးဟန်တက်သည်။” ဘုံ* ၆၄။

ပွက်ပွက်ဆူ - ကြိ / ပွက်ပွက်ဆူ / ၁။ အပူခိုက်ကြောင့် ရေ သို့မဟုတ် အရည်စသည် ဗလုံထိုးသည်။ ကျိုက်ကျိုက်ဆူ သည်။ ၂။ ဆူညံသည်။ မငြိမ်မသက် ဆူပူလှုပ်ရှားသည်။

ပွက်ပွက်ညှပ် - ကြိ / ပွက်ပွက်ညှပ် / ဆူညံသည်။

ပွက်ပွက်ခိုက် - ကြိ / ပွက်ပွက်ခိုက် / ၁။ ပတ်ဝန်းကျင် သို့ ဂယက်ရိုက်ခတ်၍ ဆူကြွသည်။ ၂။ ဆူညံသည်။

ပွက်လေခိုက် - ကြိ / ပွက်လေခိုက် / စိတ် ဆူပူက် လှုပ်ရှား သည်။

ပွင့်

ပွင့် - ကြိ / ပွင့် / ၁။ (ဖုံးပိတ်ရာမှ) ကွဲအာသည်။ ဟသည်။ ၂။ ကိုယ်တွင်းမှ အခိုးထွန်းကန်ခွင့် ရသည်။ အာကာသ ရစေ သည်။ “ဤဆေးကား ပွင့် ပွင့်သောအေး ဖြစ်သည်။” ဆေး ကျော်၊ ၅၂။ ၃။ အပင်မှ ပန်းပေါ်ထွက်သည်။ ၄။ ပေါ် ထွန်းလာသည်။ (ဘုရားပွင့်သည်၊ ဉာဏ်ပွင့်သည်၊ ဇာတာ ပွင့်သည်၊ လက်သည်းပွင့်သည်ဟု အသုံးရှိသည်။) ၅။ မီးလင်း လက်သည်း။ အရောင်ထွက်သည်။ (ကျောက်မျက်ပွင့်၊ မီးပွင့် စသည် အသုံးရှိသည်။) ၆။ လမ်းကြောင်း ပေါ်သည်။ တိုးလျှံပေါက်သည်။ “တောင်ကပ်သို့ လမ်း ပွင့်သည်။” ၇။ မထိမချန်နိုင်၍ ဖော်ထုတ်သည်။ “သူနှုတ်ဖျားမှ ပွင့်ထွက် လာသည့်စကား။” ကုန်စုံလိုခြင်းခံရသည်။ (မျက်နှာပွင့်သည်၊ နန်းပွင့်သည်ဟု အသုံးရှိသည်။)

- စည်း / ပွင့် / ပန်း၊ မီး၊ ကြယ်၊ ကျောက်မျက် စသည် တို့ကို ရေတွက်ရာ၌သုံးသော စကားလုံး။

ပွင့်ချပ် - န / ပွင့်ချပ် / ပန်းပွင့်၏ အညှာခင်းတွင်ရှိသော ရွက် လွှာရင့်။

ပွင့်ဆိုင် - ကြိဝိ / ပွင့်နိုင် / အပွင့် သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုချင်း ဗဟိုချက်တခုတည်းသို့ ဦးဆိုင်တည်ရှိလျက်။

- န / ပွင့်နိုင် / ယင်းသို့ တည်ရှိသောပုံစံ။ (သုံးပွင့်ဆိုင်၊ လေးပွင့်ဆိုင်၊ ငါးပွင့်ဆိုင် စသည် အသုံးရှိသည်။)

ပွင့်ဖတ် - န / ပွင့်ဖတ် / ပန်းပွင့်အဖြစ် အဖွဲ့ထားသော ရွက်
လွှာဆိုင်။

ပွင့်ဖြူ - န / ပွင့်ဖြူ / ဆေးဖက်ဝင်သော အပင်ငယ်တမျိုး။

ပွင့်ခိုက်ထည် - န / ပွင့်ယိုက်ထည် / အပွင့်အပြောက် စသည်
ခတ်နိပ်ထားသော အထည်။

ပွင့်လင်း - ကြို / ပွင့်လင်း / ၁။ လျှို့ဝှက် မျိုသိပ်၍ မထားပဲ
ပုံစံစားစား ပြောဆိုပြုမူလေ့ရှိသည်။ ၂။ အပိတ်အကွယ်မရှိ
အရောင်ထွက်သည်။

ပွင့်လန်း - ကြို / ပွင့်လန်း / ၁။ လတ်ဆတ်စိုပြည်သည်။ ရွှန်းတင့်
သည်။ ၂။ ရွှင်ပျသည်။ ၃။ အခွင့်အရေး မပြင်ဖြူးချော
မြေ့သည်။ “သူ့ဘုန်းက နောက်အခါ ချီးမြှောက်သမျှ
ပွင့်လန်း တောက်ပလျက်”။ တေ။ က၇။ ၄။ အမျှား၏
နှစ်သက်ခင်မင်ခြင်း ခံရသည်။ “သွားလေရာရာမှာ မျက်နှာ
ပွင့်လန်းစွာနှင့်”။ နီရီ။ ပ။ ၁၆၀။ ၅။ အရောင်အား ကြွယ်
သည်။ “ထွန်းသစ်ကြည်စင်သည်။ အဝတ်တန်းဆာရောင်
စသည်တို့ဖြင့်လည်း အခါမလပ်ပွင့်လန်း၏”။ ဇာတ်။ ၂၆၇။

ပွင့်လျှာ - န / ပွင့်လျှာ / ၁။ အပွင့်ဖြစ်မည့် အပွင့်။ ၂။ [ဥပစာ]
ဘုရားအလောင်း။ “ပွင့်လျှာရင့်ညောင်း၊ ဗောဓိလောင်းကို”။
ကုသ* ၇၃။

ပွင့်သစ်စ - န / ပွင့်သစ်စ / ၁။ ပွင့်ဦးစပန်း။ ၂။ [ဥပစာ] ပေါ်
ထွန်းစ ပညာသည်။ အစွမ်းပြစ အနုပညာရှင်။

ပွိုင်

ပွိုင် - န / ပွိုင် / ခဲစာလုံး အရွယ် အစား။ (တပွိုင်သည်
တလက်မ၏ ၇၂ ပုံ ၁ ပုံနှင့် ညီမျှသည်။) [လိပ်]

ပွတ်

ပွတ် - ကြို / ပွတ် / ၁။ အရာဝတ္ထု နှစ်ခု ဖိညှပ် ကြိတ်ချေသည်။
“နှမ်းကိုပွတ်ထား၊ ဆီလျှင်ရသို”။ ကိုး* ၃၅။ ၂။ ချောမွတ်
အောင် တိုက်စားသည်။ “ခရသင်းမြတ်၊ အရွှေ့ပွတ်သို၊
ထွတ်ထွတ်ဖြူထွား”။ သစ္စာ* ၁၅၉။ ၃။ သံ၊ သစ်သား၊
ဆင်စွယ် စသည် အရာဝတ္ထုကို လည်လေ့လျက် လိုရာပုံပေါ်
အောင် ဆောက်သွားဖြင့် ညှိတိုက်စားသည်။ “ဆင်စွယ်
ကြွတ် ရှစ်လုံးကို ပွတ်ရေ၍”။ ပါရာ။ ၁၆၈။ ၄။ အပြင်
ပျံ့နှံ့အောင် လိမ်းသပ်သည်။ “သနပ်ခါးရေကျ ပွတ်သည်”။
၅။ ထိလှမတတ် အနီးကပ်လျက် ဖြတ်သန်းရွေ့လျားသည်။
- ကြိဝိ / ပွတ် / သတ်မှတ်သည့် အချိန်နှင့် နီးကပ်စွာ။
“ခြေထိုးခွင့် မရအောင် ပွတ်၍ တင်ကြမည်”။ တင်းစာ။
- န / ပွတ် / တိုက်စား ပုံဖော်ရာ ကိရိယာ။

ပွတ်ကားသီးကား - ကြိဝိ / ပွတ်ခါးထိက / များစွာ ကွာလှမ်းခြင်း
မရှိပဲ၊ ထိစပ်လှ နီးစွာ။

ပွတ်ခံ - ကြို / ပွတ်ခန့် / ပွတ် - ကြို၊ ၃။ နှင့် အတူတူ။

ပွတ်ခို - န / ပွတ်ခန့် / ပန်းပုပန်း ဖော်သည့်ခို။

ပွတ်ခုံ - န / ပွတ်ခန့် / မီးဖြစ်အောင် ပွတ်တိုက်ရသည့် ကိရိယာ။

ပွတ်ခြမ်း - န / ပွတ်ချန်း / မျက်နှာပြင် တခြမ်းသာလျှင်
အောင်းလျှံ၍ ကျန်တဘက် ပြားသောအရာ။

ပွတ်စူး - န / ပွတ်စူး / လက်ဝါးနှစ်ဘက်ဖြင့် ညှပ်လိုက်ပေးခြင်း
ဖြင့် ချိုင့်ဝင်စေသော ဖောက်တံ။ လက်ပွတ်စူး။

ပွတ်စေတီ - န / ပွတ်စေတီ / အဆင့်ဆင့် ပွတ်တိုက်ပြုလုပ်ထား
သော စေတီ။

ပွတ်စင် - န / ပွတ်စင် / ပွတ်လုံးပြုလုပ်သည့် ကိရိယာ။

ပွတ်တိုင် - န / ပွတ်တိုင် / ၁။ အဖုအဆစ် အလုံးအရစ် ပုံဖော်၍
ပြုလုပ်ထားသော တိုင်။ ၂။ ခြေပွတ်တိုင် - န။ နှင့် အတူတူ။

ပွတ်လုံး - န / ပွတ်လန်း / အဖုအဆစ် အခုံးအချိုင့် စသည် ရစ်၍
ထားသော အတံ။ (ပွတ်လုံးတိုင်၊ ပွတ်လုံးတန်း၊ ပွတ်လုံး
လက်ကောက် စသည် အသုံးရှိသည်။)

ပွတ်သဘင် - န / ပွတ်သုဗင် / မိန်းမနှင့် ယောကျ်ား ရင်ချင်း
နီးကပ်စွာထား၍ ရွှေ့လျား က လေ့ရှိသော အနောက်တိုင်း
အကတမျိုး။

ပွတ်သီးပွတ်သပ် - ကြိဝိ / ပွတ်သီးပွတ်သတ် / ရင်းနှီး တွယ်တာ
မှုဖြင့် ကိုယ်ချင်းထိကပ် ယုယဆက်ဆံလျက်။

ပွတ်သပ် - ကြို / ပွတ်သတ် / တစုံတရာကို လက်ဝါးဖြင့် ထိကပ်
ထားလျက် လက်ဝါးကို ရွှေ့လျားသည်။

ပွတ်အိုး - န / ပွတ်အိုး / မြွတ်အိုး - န။ ရှူ။

ပွန်

ပွန် - ကြို / ပွန် / ၁။ လုပ်ငန်း ကျေကုန်သည်။ ပြီးစီးသည်။
“လက်ကြပ်ယောညွန့်၊ ပြမပွန်လျက်”။ ပါမီ* ၄၃။ ၂။ ပြည့်
စုံစွာ လိမ္မာတတ်မြောက်သည်။ “ရွေးချယ်မဲ့ထွန်း၊ ဆိုမှု ပွန်
လျက်၊ တတ်တန်ကောင်းရာ”။ ဓမ္မ* ၁၅။

ပွန်း

ပွန်း - ကြို / ပွန်း / ၁။ တစုံတရာ ထိပါးဖိပွတ်မှုကြောင့် အပေါ်
ယံ တိုက်စားခြင်း ခံရသည်။ ၂။ [ဥပစာ] ထပ်ခါထပ်ခါ သုံးစွဲ
ခြင်းကြောင့် ကုန်ကျ နှစ်နာသည်။ “မောင်ကကြီးတို့မှာ
စိုရိတ် ပွန်းလာသည့်အတိုင်း”။ သွေး။ ၁၅၆။ ၃။ ၃။ ဆိုရုံမျှ
သာလျော့သည်။ “ငွေတကျပ်မျောက်ပွန်းလျှင် လက်မခံပါ”။

ပွန်းတီး - ကြို / ပွန်းဒီး / ပျန်းဒီး / ပညာရပ် တခုခု၌ လိမ္မာရေး
ခြားသည်။ တတ်မြောက်သည်။ ကျွမ်းကျင်နှံ့စပ်သည်။

ပွန်းပု - ကြို / ပွန်းပု / ထိခိုက်ပွတ်တိုက်ခံခြင်းကြောင့် စုတ်ပြတ်
ပြုတ်ထွက်သည်။

ပွန်းပွန်းတီးတီး - ကြိဝိ / ပွန်းပွန်းတီးဒီး / ရင်းနှီးစွာ။ အကျွမ်း
ဝင်စွာ။

မြေ

မြေ - န / ပလွေ / ပလွေ - န၊ ရှ။

မြတ်

မြတ် - ကြိ / ပျတ် / ခ၊ စုပြု မြတ်ယုက်သည်။ တနေရာတည်းတွင် ရောစုနေသည်။ မြတ်၍ သီးသော သရက်သီး ငါးလုံးတွဲကို။” မျိုးစာ။ ၃၂။ ၂၊ ပြည့်ကျပ် များပြားသည်။

“တများ မြတ်လျက် ရှိလေရာ။” သွေး၊ ၁၀၉။ ၁၇၇။
မြတ် - န / ပျတ် / ပျတ် / ခ၊ ရေ သို့ မဟုတ် အရည် ပန်းထုတ်ရန် ဖိတ်နှင့် ပြုလုပ်ထားသော မြန်ရှည်။ ၂၊ ပျတ်/(ဆေးထိုး) မြန်။

မြတ်ခဲ - ကြိ / ပျတ်ခဲ / တနေရာတည်းတွင်စုပြုပြည့်ကျပ်သည်။

မြတ်တံ - န / ပျတ်တံ / မြတ် - န၊ ၁၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။

မြတ်မြတ် - န / ပျတ်ပျတ် / “မြတ်မြတ်” ဟူ၍ မြည်သံ။ “သာယာ မြတ်မြတ်၊ မုခပါဌ်တိ” ဆို* ၃။

မြတ်သိုက် - ကြိ / ပျတ်သိုက် / အလွန်အမင်း စုပြုလျက်။

မြတ်သိပ် - ကြိ / ပျတ်သိပ် / အလွန်အမင်း စုပြုမိသည်။

မြွန်

မြွန် - န / ပျွန် / ထုတ်ချင်းခပ် အခေါင်း ပေါက် ပွင့် သော လုံးခေါင်း။

မြွမ်း

မြွမ်း - ကြိ / ပျွန်း / ရောယှက်သည်။ အမျိုးမျိုး အထွေထွေ ရောနေသည်။

မြွမ်းမြွမ်းထ - ကြိ / ပျွန်းပျွန်းထာ/များပြားကဲလွန်စွာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်သည်။ “ခိုးသားစမြ၊ မြွမ်းမြွမ်းထ က။ ပဉ္စာ*၅၁။

၀

ဖ^၁ - န / ဖ၃ / ဗျည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ့်နှစ်လုံးမြောက် ဗျည်း။ ဖဦးထုပ်ဟု ခေါ်သည်။

ဖ^၂ - ကြိ / ဖ၃ / [[မြိတ်၊ တားဝယ်] ဖလွယ်သည်။ လဲလွယ်သည်။ “ငွေတဆယ်တချပ် သွား ဖ လိုက်ပါ။” “ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကဆပ တူကိုင် ဖ ကြ၏။” ဂံကျောက်၊ မင်စာ။ ၁၅၉။

ဖ^၃ - န / ဖ၃ / အဖ။ အထီး။ (ကြက်ဖ၊ ယောက်ဖ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ဖ^၄ - န / ဖ၃ / ဖခင် - န၊ ၁၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။ (မွေးဖ၊ ဖခင်၊ ဖအေ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ဖခင် - န / ဖ၃ / ခ၊ သားသမီး ဖြစ်ထွန်းစေသော ဖိုမုနှစ်ဦး အနက် အဖိုသတ္တဝါ။ ၂၊ သားသမီးက တိုက်ရိုက်မျိုးနွယ်စပ်သော အထက်ဆွေဆက်ယောက်ျား။ ၃၊ ထူးခြား ပြောင်မြောက်စွာ စွမ်းဆောင်နိုင်သူ။ “လွတ်လပ်ရေးဖခင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း။”

ဖစောင်း - န / ဖစောင် / ခြေဖဝါး၏ ဘေးဟပ်လည်။

ဖထိုင် - န / ဖဒိုင် / သလွန်ညောင်စောင်းတို့ ကဲ့သို့၊ လဲလျောင်း နိုင်လောက်အောင် အလျားဆွဲသော ထိုင်စရာခု။ (ခေါင်း ခင်းဘက်တွင် အမှီအထောက်ပါသည်။)

ဖနောင် - န / ဖနောင် / ဖဝါးပြင်၏ နောက်ဘက်အစွန်း။

ဖနောင်

ဖနောင်ဖကျည်း - န / ဖနောင်ဖဂျိုး / ဖနောင် - န၊ နှင့်အတူတူ။ ဖမိုး - န / ဖမိုး / ခြေဖဝါး အပေါ်ပိုင်း၌ ခုံးမောက်နေသော ခြေခုံ။

ဖမျက် - န / ဖမျက် / ဖနောင်အထက် ခြေမျက်စိအဆစ်နှစ်ဘက် ဝန်းကျင်နေရာ။

ဖယောင်း - န / ဖယောင်း / အပူ အနည်းငယ်ဖြင့် ပျော့လွယ်၊ ပျော်လွယ်ပြီး ပျားလပိုမှု လည်းကောင်း၊ ခရန်မှု လည်းကောင်း ထုတ်လုပ်ရရှိသည့်ကြွပ်ဆတ်သောဝတ္ထုပစ္စည်း။

ဖယောင်းချက် - န / ဖယောင်းဂျက် / အပူ၊ အကျိတ်၊ အနာ

များကို ကုသရသည့် အုံဆေး၊ ကပ်ဆေးမျိုး။ (ဗက်စလင်း သို့မဟုတ် အင်တို့နှင့် ဆေးဖက်ပစ္စည်းများ စုပေါင်းကျိုချက် ထားသည့် ဆေးပစ္စည်း။)

ဖယောင်းစက္ကူ - န / ဖယောင်းစက်ကူ / ၁၊ ရေလုံစေ၍ အရောင် ပိုမိုကြည်လင်စေရန်အတွက် ဖယောင်းရည်စသည် တင်ထားသောစက္ကူပါး။ ဆိမ့်စက္ကူ။ ၂၊ လိုရာရုပ်ပုံ၊ စာလုံး စသည် ရိုက်နှိပ်ရေးခြစ်ခြင်းဖြင့် ရေးခြစ်ရာကို ခြံသာ မင်ရည် စိပ်ထင်စေရန် အမျှင်ပါ စက္ကူပေါ်တွင် ဖယောင်းရည် တပြင်လုံးသုတ်လိမ်ထားသော စက္ကူကူးစက္ကူ။

ဖယောင်းတိုင် - န / ဖယောင်းဒိုင် / မီး ထွန်းညှိရန်အတွက် အလယ်တွင် မီးစာချည်သွတ်၍ အချောင်းအတိုင် ပုံသွန်း ထားသော ဖယောင်းတောင်။

ဖယောင်းတိုင်အား - န / ဖယောင်းဒိုင်အား / လျှပ်စစ်စသည် မီး ထွန်းညှိရာတွင် မီး၏အလင်းအားကို တိုင်းတာသောအခြေခံ။

ဖယောင်းပဆိုး - န / ဖယောင်းပဆိုး / ရေလုံစေရန် ရေနံ၊ သစ် ဝေး၊ ကော်ရည်၊ ဖယောင်း၊ ကျွဲကော်၊ ပလတ်စတစ် စသည် တစုံတရာသုတ်လိမ်ထားသော အတ်တီ။

ဖယောင်းပန်း - န / ဖယောင်းပန်း / ဖယောင်းသား ကဲ့သို့ အသားရိသော ထုံးခြောက်ရောင် ပွင့်ဖတ်ရှိ သစ်ခွပန်းတမျိုး။

ဖယောင်းဝါး - န / ဖယောင်းဝါး / နှိုအဖြစ် သုံးစွဲရသော ရှိသော အသားညက်ညောပျော့ပျောင်းသည့် ပင်လုံးငယ်ဝါးတမျိုး။

ဖရကာပီတီ - န / ဖရနာပီတီ / တကိုယ်လုံးပျံ့၍ ဖြစ်ပေါ်သော နှစ်ဘက်တမ်းခြောက်ခြင်း။ [ဝါ]

ဖရဿဝါစာ - န / ဖရတ်သုဝါစာ / ရှုခင်း ကြမ်းတမ်းသော ကောင်း။ [ဝါ]

ဖရဲ - န / ဖယံ / အရသာ ချို၍ အရည်ရွှမ်းသော အသားပြည့် သည့် အသီးကြီးများသီးသော နွယ်ပင်တမျိုး။

ဖရဲအူ - န / ဖယံအူ / ဖရဲသီး အတွင်းသားအရောင်နှင့် တူသည့် ပန်းရင့်ရောင် ကျောက်မျက်တမျိုး။

ဖရိုဖရဲ - ကြိတ် / ဖယံဖယံ / အစီအစဉ်မကျ ပြန့်ကျဲလျက်။

ဖရင်းချား - န / ဖရင်းကျား / ယိုးဒယား တေးသွားကို နွယ်၍ တီးကွက် ဖန်တီးမှု စပ်ထားသော မဟာဂီတ သီချင်းတမျိုး။ ('ပန်းမြိုင်လယ်၊ သာနယ်ဗွေ' အစချီ ဖရင်းချားကြီးနှင့် 'ပန်းဟောခုံ၊ ခုနစ်ခွေ' အစချီ ဖရင်းချားကလေး ဟူ၍ ရှိသည်။ မိန်းချား၊ ဖြင်းချား၊ ပြိန်းချား ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။) [ယိုး]

ဖရည် - န / ဖယံ / မူးယစ်စေတတ်သော အရည်။ သေရည်။ ယဇ်နရည်။ ဆိပ်သို့ စည်လျက်၊ ယင်းသည်တဇာဓိ၊ ကျင့်၍ ဖြစ်သား။ ပါဠိ* ၇၇။ 'ပျလိမ့်မည်လျက်၊ ဖရည်သောက် နှမ်း၊ ကျီးကိုပမ်းသား၊ မသွမ်းစတောင်း။' သစ္စာ* ၁၂၁။

ဖရုံ - န / ဖယုန် / အရွက်၌ အမွှေးကြမ်း၍ အသားပြည့်သော အသီးလုံးကြီးများသီးသည့် နွယ်ပင်တမျိုး။ (ကျောက်ဖရုံ၊ ရွှေဖရုံ၊ ဖရုံခါး၊ ဖရုံစည် စသည်ကွဲသည်။)

ဖရုံခါး - န / ဖယုန်ခါး / ဆေးဖက်ဝင်သော အရသာခါးသည့် ကျောက်ဖရုံတမျိုး။

ဖရုံစိတ် - န / ဖယုန်စိတ် / ၁၊ ရွှေထည်တွင် ကျောက်မျက်မြှုပ် စီစဉ် ကျောက်အိုးတွင် အထက်ပိုင်း၌ အမြှူစိတ်၍ ကပ် အုပ်ထားသည့် စွန်ကုပ်တမျိုး။ ၂၊ သစ်တုံး၏ အလယ်ချက် ကို ဗဟိုပြု၍ ခေါင်းလိုက်ခွစိတ်ထားသော ထင်းခြမ်း။ ၃၊ သစ်လုံး၏ အနှံနှင့် အထုလိုက် ထက်ဝက်လေးစိတ်ခြမ်းပြီး အစိတ်စိတ် လိုရာပြန်၍ ခွဲပြာနည်း။ ၄၊ မျက်နှာသုံးဘက်ရှိ သစ်ချောင်း။

ဖရုံဆွဲ - န / ဖယုန်ဆွဲ / တပ်ပါးနှစ်ဘက်အောက်ပိုင်း အသားစိုင်း။

ဖရုံတုတ် - န / ဖယုန်တုတ် / ရင်းဆွဲ၏ အဖျားဘက် ထိပ်တွင် အောက်ခံဝါးနှစ်လုံး၏ ထိပ်ဖျားချင်း စု၍ ချည်နှောင်ထား သည့် နေရာ။

ဖရုံသီး - န / ဖယုန်သီး / ရွှေပရုံဝတ်မှ သီးသော အသား အဝါ ရောင်ရှိသည့် အဖျားအားဖြင့် ပုပြားသောအသီး။ ရွှေဖရုံ သီး။

ဖလား - န / ဖလား / သတ္တုတမျိုးမျိုး သို့မဟုတ် နှိုးဖြင့် ပြု လုပ်ထားသော ဖင်ပိုင်း လုံးပိုင်းသည့် အဖုံးမပါ၊ ထည့်စရာ ခပ်စရာ ခွက်ပိုင်း။

ဖလားစုံကွမ်းအစ် - န / ဖလနုကွန်းအစ် / ကွမ်းသီစိတ်၊ ထုံး၊ ရှားစေးနှင့်အမွှေးအကြိုင်ထည့်ရာ အဖျားအားဖြင့်ဖလားငယ် လေးလေးပါရှိသည့် ကွမ်းအစ်။

ဖလူပစာ - န / ဖလူပစာ / အကျဉ်း၏ သဘောကို အကြောင်း ပေါ်၌ တင်စား၍ပြောဆိုသော ဥပစာနည်း။ (သာဓက။ ။ ထမင်းရအောင်ချက်သည်ကို ထမင်းချက်သည် လက်ကောက် ဖြစ်အောင် လုပ်သည်ကို လက်ကောက်လုပ်သည် စသည်ဖြင့် ဆိုနည်း။)

ဖလံ - န / ဖလန် / ပိုးဖလံ - နှ၊ နှင့် အတူတူ။

ဖလံ - န / ဖလန် / အဝါရောင်သန်းသော အဖြူပွင့် အခိုင်လိုက် ပွင့်၍ ဆေးဖက်ဝင်သော ပင်စည်ကောက်ကော့၍ မြေသို့ ညွတ်တက်သော ပင်စောက်တမျိုး။

ဖလံ - န / ဖလန် / အခွံကြမ်း၍ အနီရောင်၊ အမည်းရောင် ပင်စည်ရှိပြီး အသီးတောင့်သီးသော နွယ်ပင်တမျိုး။

ဖလံတောင်စေး - န / ဖလန်တောင်စေး / မွေးနွှံရှိသော အရွက် များ ပင်တလုံး၌ ဆင့်၍ထွက်သော စားသုံးရသည့် အဖိုးနဲ့ ပင်ငယ်တမျိုး။

ဖလံဖြူ - န / ဖလန်ဖြူ / နှုတ်က ခြောက်သွေ့သဖြင့် အရောင် ဖြူပျော့သော ဖရတ်သီး။

ဖလင် - န / ဖလင် / ၁၊ ဓာတ်ပုံ ရိုက်ကူးရာ၌ ရုပ်ပုံ စွဲထင်စေရန် ဓာတုဗေဒ နည်းဖြင့် စီမံ ပြုလုပ်၍ ဆေးသား တင်ထားသော ပါးလွှာသည့် ကော်ပြား။ (ရုပ်ရှင် ဖလင်တွင် အသံသွင်းရန် အနားပါရှိသည်။ အချပ်၊ အလိပ် စသည်ရှိသည်။) ၂၊ ရုပ်ရှင် ရိုက်ကူးထားပြီးသော ကော်ပြားလိပ်။ [လိပ်]

ဖလွယ် - ကြိ / ဖလွယ် / တခုနှင့် တခု အပြန် အလှန် ပြောင်းလဲ သည်။

ဖဝါး - န / ဖဝါး / ၁၊ မြေပမိုး၏ အောက် မျက်နှာပြင်။ လက် ဖဝါး၏ အတွင်းဘက် မျက်နှာပြင်။ ၂၊ မြေဖဝါး၏အလျားနှင့်

ညီမျှသော အတိုင်းအတာ။ ပါ၊ နေမုန်းတည့်ချိန်၌ တောင်မြောက် နေရိပ်ယံးပျက် ဖဝါးလျားဖြင့် တိုင်းထွာသည့် အတိုင်းအတာ။ (နေတက် ဖဝါး ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဖဝါးခြေထပ် - ကြိဝိ / ဖဝါးချေဒတ် / နောက်ပါးမူ အတုမကွာ။

“ငါဘုရား၏ သင်္ကန်းစွန်းကို စွဲကိုင်၍ ဖဝါးခြေထပ်၊ မပြတ်စဉ် စိုက် လိုက်ပါလျက်။” ဝိခြောက်။ ၄၂။

ဖဝါးထက်ကြပ် - ကြိဝိ / ဖဝါးထက်ချွတ် / ဖဝါးခြေထပ် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတုတူ။

ဖဝါးမကွာ - ကြိဝိ / ဖဝါးမကွာ / ဖဝါးခြေထပ် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတုတူ။

သေဆိုး - န / ဗာသုဆိုး / ဖဝင်သေဆိုး၍ မိခင်နှင့် အတူကျန်ရစ်ခဲ့သော သားသမီးငယ်။

သေ - န / ဖတ်သု / အတွေ။ အာရုံကို ငွေ့ ထိခြင်း သဘော။ [ပါ]

ဖအောင်း - န / ဖအောင်း / အခေါက်ကို ဆိုးရည် ပြုလုပ်ရ၍ အသီးကို စားသုံးရသော သဖန်း၊ သတ္တဝါ မျိုးဝင် ပင်စောက်တမျိုး။

ဖဦးထုပ် - န / ဖာအူးထုတ် / ဖာအုတ်ထုတ် / မအကွ ခု ခါ အသည်။

ဗာ

ဗာ^၁ - ကြိ / ဗာ / ခ၊ မစေ့မစပ် ပွင့်လပ်သည်ကို ပိတ်သည်။ “ကန်ဟောင်းဗာသို့၊ စိတ်ဖြာယှိကွ” ကိုး* ၁၁၂။ ၂၊ ကာမိအောင် ဖြည့်တင်းသည်။ “အရွယ်ရှိပြီးသတိုင်း တတ်နိုင်သမျှ အိပ်စရိတ် ဗာရေးကို ဆောင်ရွက်ကြ၏။” ခြိမ်၊ ၃၀။ “နှမ်းကောင်းရင်တော့ လယ်စရိတ် ဗာတန်ကောင်းရဲ့။” သွေး၊ ၁၂၉။ ၇၄။ ပါ၊ ပြောပြီးစကားကို ထပ်မံ၍ဖမ်းပြောဆိုသည်။ “မင်းသားကလေးလည်း နောင်တော်ကို ရှက်၍ စကားမာပြီး လျှင်...အနောက်ထဲသို့၊ ဇွတ်ထွက်၍ သွားစေ။” ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁။ ၁၃၉။

ဗာ^၂ - န / ဗာ / အမျှအတားဖြင့် ထန်းကြောနှင့် ရက်လုပ်ထားသော အဖုံးစွပ်ပါ ထည်စရာ။

ဗာ^၃ - န / ဗာ / ဖြည့်တန်ဆာ - န၊ နှင့် အတုတူ။

ဗာထေး - ကြိ / ဗာထေး / ခ၊ မစေ့မစပ် ပွင့်လပ်သည်ကို ဆို့ပိတ်သည်။ ၂၊ မယိုယွင်းအောင် ပြုပြင် ဆောင်ရွက်သည်။ “ပျက်သမျှ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများကို ဗာထေး ဖြည့်စွက်ပေးရေးတို့ အတွက်။” သင်္ကရည်။ ၁၁၃။ ပါ၊ လစ်လပ်ကြွင်းကျန်၊ မစေ့မစပ်၊ မားယွင်းလွှဲချော် ရှိသည့်များကို ပြေလည်အောင် ပြုပြင် ပြင်ဆင်သည်။ “သုလုပ်သ၍ကိုသာ လူတွေ မထိတ်မလန့်အောင် အပြုတမ်းလိုက်၍ ဗာထေးနေရရှာတော့သည်။” မှော်၊ ၁။ ၇၀။

ဗာရဓီ - န / ဗာရဓီ / ၇-ရာစု၊ ၈-ရာစုနှစ်လောက်က ပါရှားနိုင်ငံမှ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့ အခြေစိုက် နေထိုင်သော ပါရှားအနွယ် လူမျိုးတမျိုး။ (အာဟန့်နစ်စတန် နိုင်ငံ အနောက်ဘက် ဒေသတွင် ရှေးက အခြေစိုက်ခဲ့ကြသည်။)

ဗာရဓီပွဲ - န / ဗာရဓီပွဲ / ဗာရဓီ လူမျိုးတို့ ခင်းကျင်း ကပြလေ့ရှိသော၊ အခမ်းအနား ပြင်ဆင်မှုများ ထပ်ဝါ၍ ဆွဲဆောင်မှုရှိသော ကဗျာတမျိုး။

ဗာရင်ဟိုက် - န / ဗာရင်ဟိုက် / ဖယ်ရင်ဟိုက် - န၊ ရှူ။

ဗာလာ - န / ဗာလာ / အစေ့ကို အသုံးပြုရသော သုံးမြွေသံပုံ အသီးငယ်သီးသည့် ဆေးကပ်ဝင် ပင်စောက်တမျိုး။

ဗာလာမျိုးငါးပါး - န / ဗာလာမျိုးငါးပါး / ဗာလာကြီး (ထူလနုဟု)၊ ဗာလာငယ် (စူဠနုဟု)၊ ဗာလာနုမိတ်၊ ဗာလာဝတ်၊ ချဉ်ပေါင်ဗာလာ ဟူသော ဗာလာငါးမျိုး။

ဗာလူဝါ - န / ဗာလူဝါ / ကျောက်ကျော၊ သာကုဇေ၊ မလိင်၊ သကြားရည်၊ ရေခဲ စသည် ရေစပ်ထားသော နို့ အမျှော်။

ဗာလုံ - န / ဗာလုံ / တခိုင်၏ ရွပ်ပုံတပုံ သို့မဟုတ် ဂိုက်ပေါင်း နှစ်ရသွန်ဆယ်ရှိသော အင်္ဂလိပ် အက္ခရာအစေးအတိုင်းအတာ။ (၂၀၁၁၆၈ မီတာနှင့် ညီမျှသည်။) [လိပ်]

ဗာသာ - ကြိဝိ / ဗာသုာ / တာသာ - ကြိဝိ၊ ရှူ။

ဗာသာလဝါ - ကြိဝိ / ဗာသုာလဝါ / တာသာလဝါ - ကြိဝိ၊ ရှူ။

ဗာသီဗာသာ - ကြိဝိ / ဗာသီဗာသုာ / တာသီတာသာ - ကြိဝိ၊ ရှူ။

မား

မား^၁ - န / မား / ခ၊ ကျောရိုးနှင့် ခြေလေးချောင်းရှိပြီး ခုန်ဆွခုန်ဆွ သွားတတ်၍ အသံမြည်စွာ အော်တတ်သော ကုန်းနေ၊ ရေနေ သတ္တဝါငယ် တမျိုး။ ၂၊ သစ်သား စသည် ဆက်စပ်ရာတွင် အပေါ်ယံ အပြင်ညီအောင် အောက်က ဖြည့်စုသော သစ်သားတို့။ (မားခသည်ဟု သုံးသည်။) ပါ၊ သဲကျောက်၏ အောက်ဘက်ရှိ မြေလွှာထပ် တမျိုး။

မား^၂ - ကြိ / မား / လွန်မင်းစွာ ပင်ပန်းသည်။ “အလုပ်များလို့ မားနေရတာသိ။” တင်းစာ။

မား^၃ - ကြိ / မား / ရှည်လျားသည်။ တွဲကျသည်။ (မွေးမှင်ဆံပင်မား၊ လုံချည်မား၊ အကိုင်းအခက်မား၊ အညွန့်မား၊ အမြိတ်မား၊ အခြွေမား စသည် သုံးသည်။)

မားကပေါင် - န / မားကပေါင် / မားပေါင် - န၊ နှင့် အတုတူ။

မားကူး - န / မားကူး / မားသတ္တဝါ ရေကူးသကဲ့သို့ လက်စုံခြေစုံဆန်ထုတ်၍ ကူးသော ရေကူးပုံတမျိုး။

မားခုန်မြေး - န / မားခုန်မြေး / ခြေနှစ်ဘက်၊ လက်နှစ်ဘက် ထောက်၍ ကုန်းကွလျက် ခုန်၍ မြေရသော ကစားနည်းတမျိုး။

ဖားခန့်ဖားဆင်း - ကြိပ် / ဖားကုန်ဖားဝင်း / မညီမညွတ်။ “သို့၊ ပက်ဆန်မှုန့်၊ ကြမ္မာဟန်ဖြင့်၊ ဖားခန့်ဖားဆင်း၊ တဖျင်ယွင်းလျှင်။” ဆု* ၁၈၄။

ဖားခဲညင်း - န / ဖားခဲညင်း / ဝမ်းဗိုက် ကိုယ်ထည် လုံးဝိုင်း၍ အရောင်မွဲခြောက်ပြီး ကျယ်လောင်စွာ အော်မြည်တတ်သော ဖားတမျိုး။

ဖားခြေကျိုးထိုင် - ကြိ / ဖားချိုလျိုးထိုင် / ခြေဖျား နှစ်ဘက်ကို နောက်တည့်တည့်သို့ ထုတ်၍ တုတ်ပျပ်ခွားကွေးကာ ဖင်ချထိုင်သည်။

ဖားဂမုန်း - န / ဖားဂမုန်း / ဖားပြုပ် သဏ္ဌာန်ဥရှိသော ဆေးဖက်ဝင်သည့် ဂမုန်းတမျိုး။

ဖားဝီးငါးစီး - ကြိပ် / ဖားဝီးငါးစီး / အငမ်းမရ။ လျှိုက်လှဲတက်ကြွစွာ။ “လူယက်မတတ်၊ ပတ်ပတ်ဝမ်းမျှ၊ ဖားဝီးငါးစီး ပြုကြန်ကြသော်။” ညွှန်ပေါင်း ၈။ ၂၀၄။

ဖားစည် - န / ဖားစို / ကယား၊ ကရင်၊ မွန် အမျိုးသားတို့ သုံးစွဲလေ့ရှိသည့်၊ ကြေးနှင့်သွန်းသော တဘက်ပိတ် စည်တူသောတမျိုး။

ဖားစည်

ဖားတလက် - န / ဖားတလက် / အသံပြတ်တောင်းစွာ မြည်တတ်သော ဖားကလေးတမျိုး။

ဖားတပိုင်းငါးတပိုင်း - န / ဖားအပိုင်းငါးအပိုင်း / ၁၊ ဖားအပြစ်ကြီးထွားဆဲ အမြီးမပြတ်သေးသော ရေနုဖားလောင်းကြီး။ ၂၊ [ဥပစာ] လုပ်ငန်းတာဝန်တက်တက်တွင် ပြတ်သားစွာ ဆုံးဖြတ်ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသူ။ အဆုံးအဖြတ် မပြတ်သားသူ။ အလုပ်နှစ်မျိုးနှစ်စား ဆောင်ရွက်နေတတ်သူ။

ဖားထိုင် - န / ဖားခိုင် / ဖားသတ္တဝါထိုင်သကဲ့သို့၊ ခြေနှစ်ဘက် ချော့ဝမ်း၍ လက်နှစ်ဘက် ဆန့်ထောက်ထိုင်ဟန်။

ဖားပေါင် - န / ဖားပေါင် / အရိုးအဆစ်ပွပြီး နီကြန့်ကြန့်၍ အဆစ်မှ မြစ်မြွှာနှင့် အရွက်သေးများ စုထွက်တတ်သော တို့စရာ၊ မြေကပ်နွယ်ပင်တမျိုး။

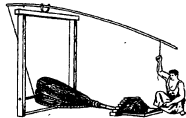
ဖားပေါင်စင်း - န / ဖားပေါင်စင်း / ဖားဗဇင်း / ၁၊ ပိန်သွယ်သော ဖားကလေးတမျိုး။ ၂၊ ခြေလက်ကားဆန်၍ စန့်စန့်အိပ်သော ပက်လက်အနေအထား။

ဖားပျံ - န / ဖားပျံ / အတော်ကွာလှမ်းအောင် ပေါ့ပါးစွာ ခုန်ပျံလွှားသွားတတ်သော ဖားလတ်တမျိုး။

ဖားပြုပ် - န / ဖားပြုပ် / ဖားပြုပ် / ကျောတွင် အဖုအပြုပ်ရှိပြီး ကုန်းပိုင်းအနေများသည့် အရောင်မွဲခြောက် ကွက်ကျား၍ မာကျစ်လုံးဝိုင်းသော ဖားတမျိုး။

ဖားပြုပ်ရေနာ - န / ဖားပြုပ်ရေနာ / အာဟာရ ချို့တဲ့သဖြင့် ကိုယ်ပေါ်တွင် ဖားပြုပ်ကျောအရေပြားကဲ့သို့ အဖုအပြုပ်ကလေးများ ဖြစ်ပေါ်သောအနာ။

ဖားစို - န / ဖားစို / ၁၊ မီးသွေးဖိုကို လေမှုတ်ပေးရန် ပိန်ချည်ဖောင်းချည်ပြုနိုင်သော လေပွန်ပျံသည့် သားရေလေအိတ်။ ၂၊ လေမှုတ်အားဖြင့် တောက်စေသော မီးသွေးဖို။

ဖားစို - န၊ ၁

ဖားမျက်စိရောင် - န / ဖားမျက်စိရောင် / အများအားဖြင့် ဆေးရွက်များတွင် ဖားမျက်စိကဲ့သို့ အဝိုင်းစက်များကွက်၍ စွဲထင်တတ်သော သစ်ပင်ရောင်တမျိုး။

ဖားလက်တက် - န / ဖားလက် / ဖားတလက် - န၊ ၅။

ဖားလောင်း - န / ဖားလောင်း / အမြီးနှင့်တကွ ရေထဲတွင် ကူးယက်နေသော ဖားအကောင်ပေါက်စ။

ဖားလျား - ကြိပ် / ဖားလျား / အစွန်းအမြိတ် ချည်သွယ်ခြာကျလျက်။

ဖားသင့် - န / ဖားသင့် / ကြမ်းပြင်အောက်ပိုင်းကမြင့်၍ ကြမ်းပြင်အထက် အိမ်ခေါင်ပိုင်းက နိမ့်သော အိမ်မျိုး။

ဖားညွှဲ - ကြိ / ဖားအညွှဲ / အဝတ်အထည်စသည်တို့တွင် စိုထိုင်းထူမှ အမည်းအစက်အပြောက်များ စွန်းထင်းပေါ်လာသည်။

၆

မိ - ကြိ / မိ / ၁၊ အပေါ်မှအားနှင့် နှိပ်ချသည်။ “မြင်းမိုရ်တောင်ကိုချီ၍ မိခြားသော်လည်း။” ဟိကုဏ်။ ၆၇၇။

၂၊ အလေးဝန်ကို ထပ်တင်သည်။ “ငပိအိုးပေါ်ကိုအလေးတုံးမိပါ။” ၃၊ တတက်သတ်အနိုင်ယူသည်။ “အနောက်ပက်မှာ ဂျာမန်က သူတို့ကိုမိနေတယ်။” အရှေ့က၊ တ။ ၈၇၃။

မိ - ကြိပ် / မိ / ၁၊ ထပ်ကာထပ်ကာ။ “ဆေးကိုသမ မိစားသောအားဖြင့် ကျန်းမာလိမ့်မည်ဟူသော ယူဆချက်။” ရန်စာ။ ၅။ ၂၊ အားစိုက်ကြိုးစားလျက်။ “အလုပ်ကိုမိလုပ်ပါ။”

- န / မိ / ဘိ - န၊ ၅။

မိစီး - ကြိ / မိစီး / ၁၊ လွှမ်းမိုးအနိုင်ယူသည်။ “နှိပ်နင်းသည်။” “ပြည်သူ့ ပြည်သားတို့ကို မိစီး နှိပ်ကွပ် ရေးတွင်သာ။” သရာဇ်။ ၂၇၁။ ၂၊ ခက်ခဲသည်။ “နှိပ်စက်သည်။” “ကြွေးမြီ

မိစီးခြင်းကို ခံနေကြရခြင်း။” လောနီင်။ ၁၂။ ၃၊ လွှမ်းမိုးသည်။ လွန်ကဲစွာအကြောင်းပြုသည်။ “အအေးသိုတ မိစီးအားကြီးသဖြင့်။” သက်စောင့်။ ၃၆။ ၄၊ အားစိုက် ကြိုးစားသည်။ “ရေသမုန်ကြီး ကူးစက်ပြီး မိစီးလုပ်ကြံ လေးတော်

နှင့်နိမ့်ရာတွင်။” ညွှန်ပေါင်း၊ ၃။ ၁၄၃။

မိခင် - န / မိခင် / နှိပ်အားဖြင့် တစုံတရာကို သိပ်သည်း အောင်မြင်နိုင်သော ကိရိယာ။

မိနပ် - န / ဖုန်တံ / ၁။ လူတို့၏ခြေကို ချနင်း လှမ်းသွားရာ၌ မလိုလားအပ်သော ရာသီတရား၏မူလည်းကောင်း၊ ပွတ်တိုက် နာကျင်စေမှုမူလည်းကောင်း ကာကွယ်ရန် စီရင်သောအရာ။
၂။ စေတီအောက်ခံအခြေ။ ၃။ အဆောက်အအုံတို့၏အောက် ခြေ။ ၄။ ပန်းတင်ခုံ၊ အုတ်ခုံ စသည့် မတ်အောင် စိုက်တည် ရသည့် ဝတ္ထုပစ္စည်း၏ အောက်ခံအခြေ။

မိနပ်ချွတ် - န / ဖုန်တံချွတ် / အိမ်မ၏ ကြမ်းခင်းအောက် နိမ့် သောလေကားထိပ်ရှိ ကြမ်းပြင်။

မိနပ်စီး - ကြံ / ဖုန်တံစီး / မိနပ်ကို ခြေတွင်စွပ်သည်။ သို့မဟုတ် ခြေဖြင့်မိနပ်ကို လျှိုစွပ်သည်။

မိနပ်ပေါက် - ကြံ / ဖုန်တံပေါက် / မိနပ် အတွင်းသားနှင့် ပွတ် တိုက်မှုကြောင့် ခြေတွင် ပွန်းရိနာကျင်သည်။

မိနိပ် - ကြံ / မိနိပ် / ၁။ အားနှင့်တွန်းပိသည်။ “လက်ဖြင့် မိနိပ် ကြည့်လျှင် ဖောင်းအိ၍ အထဲ၌လေရှိသကဲ့သို့ ထင်ရပေ သည်။” ကူးရောဂါ။ ၄၅။ ၂။ လွတ်လပ်မှု ကင်းမဲ့အောင် စိုးမိုးသည်။ “ပစ္စည်းမဲ့တို့အား မိနိပ်ချယ်လှယ် ကြပြန်လေ သည်။” ရေသောက်။ ၉၅။ ၃။ နှိမ့်ချပျက်စိတ်သည်။ “တခါ တရံ၊ ရုက္ခနိဟူသည့် အတိုင်း၊ အခြားစာဆိုသူကို မိနိပ်၍ ချေး၏။” မဇ္ဈ။ ၉။

မိနိပ် - ကြံ / မိနိပ် / မလူးလွန်း၊ မဆန့်ကျင်သောအောင် ထိန်း အုပ်သည်။

မိမိစီးစီး - ကြိဝိ / မိမိစီးစီး / ၁။ ထိဆောက်အောင် အားထုတ် လှမ်းပန်းလျက်။ “ထိုအလုပ်ကို မိမိစီးစီး နိုင်နိုင်နင်းနင်း ထိမြှောက်အောင်မြင်အောင် ကြိုးစား၍။” လောမိ။ ၁၃၆။
၂။ အားသွန်ကြပ်မတ်လျက်။ “မြန်မာတို့ စစ်သည်အင်အား နည်းသည်ကို သိလေလျှင် မိမိစီးစီးတိုက်လေ၏။” သုဘော၊ တ။ ၃၄၄။

မိအား - န / မိအား / မိနိပ်သည့် စွမ်းအင်မဟုတ်။

မိ

မိ - ကြံ / မိ / တဘက်ကို ဆန့်ကျင်အန်တူကာ၊ ကြံ၊ ကြံ့ရပ်တည် သောသဘောဖြင့် တင်းခံသည်။ ခက်ထန်မှုထူပြ၍ ခုန်သူကို စိန်ခေါ်သည်။ (မာန်ဖီဟူအသုံးများသည်။)

မိဆန် - ကြံ / မိဆန် / မနာမခံ၊ ငြင်းပယ်ဆန့်ကျင်သည်။

မိနော - န / မိနော / ပိမ္မား ကာကွယ်နှိမ်နင်းနိုင်၍ အနံ့ဆိုး ပျောက်စေသော ဆေးရည်။ ကာဘောလစ်အက်ဆစ်။ [လိပ်]

မိနိုင် - န / မိနိုင် / မိနော - န၊ နှင့် အတူတူ။

မိလော - ကြိဝိ / မိလော / ၁။ အများအားဖြင့် အနံ့အလှိုက်၊ ကန့်လန့် အနံ့အတားအားဖြင့်။ “နန္ဒမင်းသား၏ ခင်ဝဉ္စ၊ ကန့်လန့်မိလော လေးလေးနာနာကူးဝင်လျက်။” ဗုဒ္ဓိ၊ ၂။ ၂။ ၈၄။
၂။ ဆန့်ကျင်ဖီဆန်လျက်။ တန်ပြန်အားဖြင့်။ “အစိုးရစီမံကိန်း နှင့် မိလောလုပ်မည့်အပြင်။” တင်းစာ။

မိလောမြ - ကြံ / မိလောမြ / ၁။ ဆန့်ကျင် ဆောင်ရွက်သည်။
၂။ အတာအဆီးအမြစ်ဖြင့် တည်ရှိသည်။

မီး

မီး - ကြံ / မီး / မြီးသည်။ “မိလ်ကြီး၏ ဝခြင်း၊ မြီးခြင်းမှာ အရုပ်ဆိုးလောက်အောင် ပခြင်း၊ မီးခြင်း မဟုတ်။” ခြေ လေး။ ၄။

မီး - န / မီး / သီးမြှတ်တန်းရှိသော အသီးများကို ရေတွက်ရာ တွင် သုံးသော စကားလုံး။ (သာဓက။ ။) ၎က်ပျော တမီး။

မီးကြမ်း - န / မီးကျန်း / အသီးအခွံကြမ်းထူ၍ အမြှောင့် ထင်ရှားသော ဖွံ့မြီးသည့် ၎က်ပျောသီးတမျိုး။

မီးဆိုင် - န / မီးဖိုင် / အမီးချင်းဆိုင်၍ ထည့်သော ၎က်ပျောသီး ခုံ။ (ကန်တော့ပွဲတွင် အုန်းသီး၏တဘက်တချက် အမီးချင်း မျက်နှာဆိုင်၍ ထည့်လေ့ရှိသည်။)

မု

မု - နဝိ / မု / မျက်နှာပြင်မညီမညာ မိမိမောက်စူထွက်သော။

မုဆစ် - န / မုဆစ် / သိသာစွာ ဖောင်းမို့စူထွက်သော အပိုင်း အဆစ်။

မုထိုး - န / မုထိုး / ချည်၊ ကြိုးစသည်တွင် ခေါက်လျှိုး၍ ထား သောအရာ။

မုဆာရထား - န / မုဆာရထား / မုဆာရကုတ်နှင့် ယှဉ်သော နေ့တွင် မင်းမြှင်အံ့သော သုန်းရှိသူရှေ့မှောက်၌ အလိုလို ဆိုက်နေစေတည်းဟူ အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍လွတ်သော မင်းလောင်း ရှာရထား။ (နိပါတ်တော်များတွင် ဖော်ပြသည်။ မုဆာရသွင်း ရထားဟုလည်းခေါ်ကြသည်။)

မုဆာရကုတ် - န / မုဆာရကုတ် / ပြာသိုလွှတ် နန်းနှင့်ယှဉ် လေ့ရှိသော ၎က်ချေးခံသတ္တုနီ ၁၀ လုံးအရေအတွက် ပါဝင် သော နကုတ်။ [သ]

မူ

မူ - န / မူ / ၁။ ထည့်စရာယွဲစွဲ။ “မူ၊ ဟ၊ တံတင်း စသည် တို့၌ ထည့်၍။” အနုဝဏ္ဏနာ၊ ၃။ ၃၀၆။ ၂။ သုံးပုံစံ ကစား ရာတွင် ကစားဖက်တည်းက ထေ၍ ရရှိသောပဲသုံးပြားစုကို ရေတွက်သော စကားလုံး။

မူလှေ - ကြံ / မူလှေ / ၁။ သုံးပုံစံကစားရာတွင် ကစားဖက်တည်းက စ ပြားအရေအတွက် (ပဲသုံးပြားလျှင် တမျှ အားဖြင့်၊ ပဲ တဆယ့်နှစ်ပြား) လေးဖုရင့်သဖြင့် မရိုးဖို၊ သေချာသည်။
၂။ [ဥပစာ] ထိုက်သင့်စွာ၊ လောက်ပြည့်စုံသည်။

ပူး

- ပူး - ကြိ / ပူး / ၁။ ဘုရားပုထိုးနှင့် ရဟန်းသံဃာ စသည်အား ရိုသေစွာဥဉ်နှိမ်ပျပ်ပူဇော်သည်။ ၂။ ဘုရား၊ ပုထိုး၊ ရဟန်း သံဃာ စသည်ကို ရိုသေစွာလက်အပ်ချီးလျက် ရှုမျှော်သည်။
- ပူး - ကြိ / ပူး / ၁။ နဂါးမျက်နှာပြင်ထက် ဖောင်းကြွ၊ စူဠိ ရောင်ရမ်းသည်။ ၂။ အပင်အညွန့်မျှားမှ အပွင့်ဖြစ်ရန် စူဠိ ဖောင်းပြည့်သော အဖုအလုံး စတင်ပေါ်ထွက်သည်။
- န / ပူး / ၁။ အင်အပွင့်ဖြစ်ပေါ်လာစေမည့် ပွင့်လောင်း အဖုအလုံး။ ၂။ ဖဲချပ်တွင် ဖော်ပြချက်နှိပ်ထားသည့် အပွင့် လေးမျိုးအနက် ပန်းဖူးပုံအနက်ရောင်အပွင့်တမျိုး။
- ပူး - စည်း / ပူး / ကြုံတွေ့ သိမြင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပြီးကြောင်း ထင်ရှားစေသည့် ကြိယာပစ္စည်းစကား။ “ရွေးဖြစ်ဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အမည် ဖြစ်၏။” ဝေါ၊ ပ။ ၂၂၁။
- ပူးကောက် - န / ပူးကောက် / အလျား ၁၅ လက်မမှ ၁၇ လက်မ နှင့် အနံ ၁၂ လက်မမှ ၁၃ လက်မခွဲအထိရှိသော စာရေး စက္ကူအရွယ်အစား။ [လိပ်]
- ပူးစာ - န / ပူးစာ / ဖိနှင့်မတို၊ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှု၊ အတုံ့အပြန် တည်အပ်စပ်မှုရှိခြင်း။ ဖိ မ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အတွက် အိမ်ထောင် ပြုရန် အလားအလာ၊ အခွင့်အလမ်း။
- ပူးစာဆုံ - ကြိ / ပူးစာဆုံ / ဖိနှင့်မတို၊ အိမ်ထောင် ပြုရန် အကြောင်းညှိညှပ်သည်။
- ပူးစားပြောင်း - န / ပူးစားပြောင်း / အဖူးမှအစေ့ကို စားသုံးရ သော ပြောင်းတမျိုး။ (အနံအစေ့ကို စားသုံးရသော နှံစား ပြောင်းနှင့် ခွဲခြားခေါ်သည်။)
- ပူးဖူးထ - ကြိ / ပူးဖူးထ / ဖောင်းမို့ ရောင်ကြွသည်။
- ပူးဖူးမှတ် - ကြိ / ပူးဖူးမှတ် / ၂ ပုစာ) အမြတ်တနိုးထားသည်။ ယုယအရေးပေးသည်။
- ပူးဖူးရောင် - ကြိ / ပူးဖူးရောင် / အသားစိုင့်မျှား မလိုလား ပယ်ဖောင်းကြွသည်။
- ပူးမြော် - ကြိ / ပူးမြော် / ဘုရား၊ ပုထိုး၊ သံဃာ စသော လေးမြတ်ရာတို့အား ပူဇော်တတ်ပြုသည်။ တွေ့ဆိုင်ရသွယ် တတ်သည်။
- ပူးမြင် - ကြိ / ပူးမြင် / လေးစားမြတ်နိုးအပ်သော သံဃာ စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တွေ့ဆိုင်ခါရဝပြုသည်။

ပေ

- ပေတော့မောင်တော့ - န / ပေတော့မောင်တော့ / ၁။ ချစ်ရေး ကြိုက်ရေးနှင့် လောကီကမဂုဏ်စသည်တို့ကို အသားပေး ရေးဖွဲ့ထားသောဝတ္ထု၊ သီချင်းစသည်။ ချစ်ရေးကြိုက်ရေးကို အရေးထားပြသသော နှစ်ပါးသွားစကားစသည်။ ၂။ (မိန်းမ ချင်းချင်း) ခြင်္သေ့တိုင်းတွာသော စကား။
- ပေပေ - န / ပေပေ / ဖခင်ကို သားသမီးက ခေါ်ဝေါ်သော တာလုပ်စကား။

ပေပော်ဝါရီ - န / ပေပော်ဝါ / အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်အရ ဖုတ်ယလ။ (မြန်မာပြက္ခဒိန် အရ ပြာသို၊ တပို့တွဲလ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ကျရောက်သည်။) [လိပ်]

ပေး

- ပေး - ကြိ / ပေး / ၁။ တဦးတယောက်ကို ခိုင်းပင်းကူညီသည်။ “ကြံမှားမလေး၊ ငါလည်းပေးချို့ ကိုယ်ရေးမလို့”။ ရာမ၊ ပ။ ၁၅၇။ ၂။ ထိန်းပင့်ထောက်ကန်ထားသည်။ “ခေါင်းကိုထွန် ပခုံးနှင့်ပေးထားလေ၏။” စပယ်။ ၁၈။ ၃။ ဘက်လိုက်သည်။ ပင်းသည်။ “အတွင်းဝန်မင်းသည်...မယ်ဝန်တို့ ဖက်ကလည်း ပေး၍မပြောနိုင်သောကြောင့်”။ မှိုင်း၊ ခု။ ၆၁။
- ပေး - ကြိ / ပေး / နှမ်းချပ်ပန်းသည်။ အားလျော့ ပန်းလျ သည်။ “ဤရာကဆင်ကြမ်းကို ချက်ကောင်းကောင်းရွေးပြီး လျှင် ပေးလှအောင်နှိမ်နိုင်မူ”။ ကာမေ။ ၁၆၄။ “တောင်း၍ မပေး၊ ရဟန်းကိုသတ်ရလျှင်၊ ဆွမ်းငတ်လို့ပေးရော့ပ”။ ညွန့် ပေါင်း၊ စ။ ၃၁၁။
- ပေးပေးတက် - ကြိဝိ / ပေးပေးတက် / ပြည့်ဝစွာ။
- ပေးပေးတတ် - ကြိဝိ / ပေးပေးတတ် / ပေးပေးတက် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။
- ပေးပေ - ကြိ / ပေးပေ / ထိန်းပဲ့ကူညီသည်။

ပဲ

- ပဲ - န / ပဲ / ၁။ လောင်းတမ်း ကစားရန်အတွက် အရပ်နှင့် အပွင့်အပြောက်ပါသောစက္ကူကတ်ပြားချပ်။ (၁ မှ ၁၀ အထိ ကစားစဉ်နှင့် ကင်း၊ ကွင်း၊ ဂျက် ဟူသော ကုလားခေါ် အရပ် ၃ မျိုးအပေါ်အဝင် ၁၃ မျိုး၌ အပွင့်မျိုးကဲ့ ဂု ခုံအပြင် ဂျီကာပဲ ၂ ချပ်၊ စုစုပေါင်းချပ်ရေ ၅၄ ချပ်ပါဝင်သည်။) ၂။ ယင်း ကတ်ပြားချပ်မျှားနှင့် လူတယောက်ထက် ပို၍ ဝိုင်းရပ်ပါဝင် သော လောင်းကစားနည်းတမျိုး။ [တရုတ်]
- ပဲ - န / ပဲ / ပိုးချည် အမျှင်ငယ်မျှားဖြင့် ရက်လုပ်ထားသော ချောမွတ်ပြောင်လက်သော အထည်တမျိုး။
- ပဲ - ကြိ / ပဲ / ၁။ ရှောင်ရှားသွားသည်။ “ဤဆိတ်ကား ငါ့အား ပူဇော်၏ ဟူသော အမှတ်ဖြင့် မမဲမရွံ့”။ မင်လတ်။ ၆၈။ ၂။ ဆုတ်ခွာသွားသည်။
- ပဲကက် - န / ပဲကက် / ပဲချပ်မျှားအနက် ကုလားပဲခေါ် အရပ်ပါ ပဲအနက်ကိုချွန်၍ သစ်သားပြား ကက်ဆွဲသကဲ့သို့ ကစား ရသော လောင်းတမ်းကစားနည်း တမျိုး။ (၆၅ ပွင့်ရလျှင် ရာကျော်သည်ဟု ခေါ်သည်။)
- ပဲကြိုး - န / ပဲကြိုး / ပဲသားကဲ့သို့ ချောမွတ်တောက်ပြောင်သော ချည်မျှင်နှင့်အရှည်ရက်လုပ်ထားသော ကျပ်ကြိုးပြား။
- ပဲကြည် - ကြိ / ပဲကြည် / ၁။ ရှောင်ခွာသည်။ ၂။ ဝိုင်းပယ်သည်။
- ပဲချ - ကြိ / ပဲချ / ပဲခိုက် - ကြိ နှင့် အတူတူ။

ဖဲချိုး - ကြိ / ဖဲချိုး / ဖဲချပ်များကို ကစားသူများအား မဝေမီ
ဝေလှည့်ကျသု၏ အထက်ဘက် ကစားသူက၊ မိမိဆန္ဒအတိုင်း
ဖဲထုပ်မှမဝေပဲ၊ ချန်ထားရမည့်အပိုင်းကို ဦးစွာပိုင်းဝက်ခွဲခြား
ပေးသည်။

ဖဲခွာ - ကြိ / ဖဲခွာ / ရှောင်လွှဲသွားသည်။ အပါးမှ အဝေးသို့
ထွက်သည်။

ဖဲစားဖဲချေ - ကြိဝိ / ဖဲစားဖဲကျေ / [ဥပစာ] အရန့်အကုန်
ထေမိလျက်။ (ဖဲတချပ် စားလိုက်လျှင် ဖဲပိုတချပ်မပြန်၍
ပစ်ရသဖြင့် လက်ရှိ ဖဲအရေအတွက်အတိုင်း မခြားမနားရှိ
သည်ကို တင်စား သုံးဖွယ်ရှိသည်။) ပဲတင်းပကျေ - န၊
လည်ချ။

ဖဲဆင် - ကြိ / ဖဲဆင် / ဖဲကစားရာတွင် ဖဲဝေလှည့်ကျသုက လိုရာ
ဖဲချပ်ကို လိုရာအိမ်၌ ကျရောက်အောင် ဝေနိုင်ရန်အတွက်
ဖဲချပ်များကို ပါးနပ်ကျမ်းကျင်စွာ ပြုပြင်ထားသည်။

ဖဲထီး - န / ဖဲထီး / ဖဲထား စသော ဖျင်အနက်ပါး အုပ်မိုးထား
သော သံကိုင်တပ်ထီးမျိုး။

ဖဲထီးသံချောင်း - န / ဖဲထီးသံချောင်း / ဖဲထီးပြုလုပ်ရာ၌ အသုံး
ပြုသော သံကိုင်တံ။ (စူး သိတ် သေည် ပြုလုပ်သုံးစွဲ
သည်။)

ဖဲပြား - န / ဖဲပြား / ဖဲကြိုး။

ဖဲပွင့် - န / ဖဲပွင့် / ခ၊ ဖဲချပ်တွင် ဂဏန်း အရေအတွက်ပြရန်
အနီရောင် ချိတ်နှိပ်ထားသော ချွန်း၊ ပူးနီ(ဖိန့်)နှင့် အနက်
ရောင် ချိတ်နှိပ်ထားသော ညှင်း၊ ပူးနက် ဟူသော အပွင့်ပုံ
လေးမျိုး။ ၂၊ ဖဲပြား - န၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။

ဖဲပွင့်

ဖဲဖန် - ကြိ / ဖဲဖန် / ဖဲချပ်များကို ရောနှောသမအောင် ပြုလုပ်
သည်။

ဖဲဖိုက် - ကြိ / ဖဲဖိုက် / ဖဲချပ်များဖြင့် လောင်း တမ်း က စား
သည်။

ဖဲသေ - ကြိ / ဖဲသေ / ရှုံးဖဲချည်း အလှည့်ကျမျှအနေသည်။

ဖဲသုံးချပ် - န / ဖဲသုံးချပ် / ဖဲချပ် သုံးမျိုးသုံးချပ်ဖြင့် လှည့်စား
ကစားနည်း။

ဖဲ

ဖဲ - ကြိ / ဖဲ / အရ သို့မဟုတ် အစိုင်အခဲမှ အစိတ်အပိုင်း တစုံ
တရာ ခွာဖြတ်ထုတ်သည်။

ဖဲထွက် - ကြိ / ဖဲထွက် / နဂိုတည်ရာ သို့မဟုတ် အရအဖွဲ့မှ
အခြားစာပါးသို့ ခွာထွက်သည်။

ဖဲရွှါ - ကြိ / ဖဲရွှါ / အစိတ်အပိုင်းတစုံတရာကို ပြတ်ကွာထွက်
အောင် ပြုသည်။

ဖော

ဖော - ကြိ / ဖော / ခ၊ ဖောင်းပွ ပြည့်မို့သည်။ ရောင်သည်။
အနံ့သည်။ ခိုက်လာအာပေါ။ သူ့သဘောကား၊ ဖောခြင်း
ရောင်ခြင်း၊ လေကင်းဆန်လျက်။” အင်သင်။ ၃၂။

၂။ လေအိတ်သဖွယ် ရေပေါ်တွင် မျောပေါ်စေသည်။ “လွန်း
အိမ်လည်း... စည် မောင်းတီး၍ ကြွေးလယ်သို့ ဖော၍
ဆန်လေ၏။” စိပုံ။ ၃၂၀။ ၃။ များပြား ကြွယ်ဝသည်။
“စကားဖော၍ စာလုံးကြွယ်သောစာရေးဆရာကြီးတယောက်
အတွက်။” နန္ဒ။ ၂၁၄။

ဖောခြင်းသောခြင်း - ကြိဝိ / ဖောဂျင်းသောဂျင်း / များပြား
စွာ။ “မည်ရွှေ့ မည်မျှပင် ရှိသည်ကို မခန့်မှန်းနိုင်အောင်
ဖောခြင်းသောခြင်းဖြစ်နေပေတော့၏။” တင်းစာ။

ဖောဥဉ္ဇာရ - န / ဖွတ်ထပ်စာယုန် / တွေ့ထိမှုအာရုံ။ အတွေ့
အာရုံ။ [၁]

ဖောဖော - ကြိဝိ / ဖောဖော / ခ၊ ပေါ့ပါးစွာ မျောပေါ်လျက်။
“မြစ်ရေလယ်ကြောသို့ ဖောဖော ဆန်တက်သွားပါသတဲ့။”
ရှုန်း။ ၃၅။ ၂။ များပြားစွာ။ “ဝမ်းဖောဖော သွား
သည်။”

ဖောဖောသီသီ - ကြိဝိ / ဖောဖောသီသီ / များပြားစွာ။
လုံလောက်ပြည့်စုံစွာ။

ဖောရောင် - ကြိ / ဖောရောင် / ဝေဒနာ တခုခုကြောင့်
ကိုယ်ခန္ဓာအသားအရေ ဖောင်းကြွပူမို့သည်။

ဖောသွပ် - ကြိ / ဖောသွပ် / ရှိရင်းစွဲ ကိုယ်ခန္ဓာ အသားအရေ
ထက် ရောင်အနံ့ဖောင်းပွသည်။

ဖော့

ဖော့ - ကြိ / ဖော့ / ခ၊ အလေးချိန် လျော့ပါးစေသည်။ ဖိအား
လျော့ပါးစေခြင်းဖြင့် ရေပေါ်ခွဲပေါ်အောင်ပြုသည်။ “ရေ
ထဲ၌ပင် ပျင်းခိုစွာ ကိုယ်ကိုဖော့၍နေလေသည်။” လန့်။ ၂၀။

၂။ သက်သာပေါ့ပါးစေသည်။ လျော့ပေါ့သည်။ “အပြစ်ကို
ဖော့ပြီး ခတ်ပေါ့ပေါ့ ခတ်ပေးတော်မူမည်။” မျောက်။ ၁၈၀။

- န / ဖော့ / ခ၊ ရေပေါ်တွင် ပေါ်နိုင်သော ခေါင်းပွ
ဖွဲ့သည်။ ၂။ ပွဲ၍ပေါ့ပါးသော (အပင်) အုတ်တမျိုး။
၃။ ရေပေါ်တွင် ပေါက်သော ခွံတံအပွမြက်မျိုးဝင် အပင်
တမျိုး။

ဖော့ချိတ် - န / ဖော့ချိတ် / အသားကျစ်သော အလတ်စား
ပုစွန်တုပ်တမျိုး။

ဖော့ဆို - န / ဖော့ဆို / ဗု၊ ပုလင်း စသည်ကို ဖုံးပိတ်ရသည့်
လှာတံတို။ ဖော့ပြားပိတ်။

မော့ဗျက် - န / မော့ဗျက် / ခဲဖြင့်ရေးသောအရာကို ပွတ်တိုက်
ချေဖျက်နိုင်သောပစ္စည်း။ ခဲဗျက်။

မော့ဖြူလိပ် - န / မော့ဗျူလိပ် / အထောင်ဖြူသော ကွမ်းသီး
ဖက်။ သို့မဟုတ် ပြောင်းဖူးဖက်ဆေးလိပ်။ (ဖက်စိမ်း ဖြစ်
သော သနပ်ဖက်။ ဘန်ပွေးဖက် စသည်နှင့် ခွဲခြားခေါ်ဝေါ်
သည်။)

မော့လုံး - န / မော့လုန်း / ပဝါဖြူကို ကျစ်အောင် လုံးလိပ်၍
ဦးခေါင်းတွင် ပတ်ထားသော
ခေါင်းပေါင်းတမျိုး။ (နောက်
ဘက်တွင် ပဝါစ နှစ်စထောင်
ယူနီနားရွက်ပုံ မှူးမတ်သုံးနှင့်
တစ်ထောင် ညောင်ရွက်ပုံ
ဘုရင်သုံးဟူ၍ ကွဲပြား
သည်။)

မော့လုံး

မော့ဝါး - န / မော့ဝါး / ၁။ လှေနှင့် တဘက်တချက်တွင်
တောင်တင်း၍ မော့အားကောင်းစေရန် တွယ်ပိုးထားသော
ဝါးလုံးတန်း။ ၂။ ဖြစ်သည့် သွားလာခတ်မောင်းနေသော-
လှေ သင်္ဘောများအတွက် ခေါင်း အတိမ် အနက်ကိုသိရန်
ဝါး၏ ထိပ်များတွင် သံပြားငယ်ချပ်၍ ဆေးအဖြူ အနီ
အနက် တရစ်စီသုတ်လျက် ရေတွင်ချထားသော ဗေဒယာ
တမျိုး။

မော့ဦးထုပ် - န / မော့အုတ်ထုပ် / မော့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော
အနားပတ်လည်ဖြန့် ပါရှိသည့် ဦးထုပ်တမျိုး။

မော်

မော် - ကြို / မော် / ၁။ ပေါ်ထင်အောင်ပြုသည်။ ထုတ်ပြသည်။
“လွတ်လပ်ရေး လမ်းစကို မော်လိုက်လေသည်။” တို့တိုင်း
ပြည်။ ၁၈၇။ ၂။ ပေါ်လွင်စေသည်။ ထင်ရှားမြင်သာအောင်
ပြုသည်။ “ကိုယ်ထည်တွင် အနီစင်းများ မော်၍ ရက်လုပ်
ပြီး။” ကယား။ ၁၂၄။ ၃။ နှစ်မြှုပ်ရာမှ ထူးထုတ်ယူသည်။
“ပြာသိုလွင် မြေပိုက်မော်သည်။” ကရင်။ ၈၄။ ၄။ ပန်တီး
ပေါင်းစပ် ပြုလုပ်သည်။ နှောစပ် စီမံသည်။ “ထို ဆေးလေး
မြှာ ချိန်စက်ကာ၊ မော်ကာသောက်စားပါ။” ကလျာ။ ၇၁။

မော်ကောင်း - န / မော်ဂေါင် / ၁။ မူခင်းတွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့
ရာ၌ မိမိသိသမျှသော မူခင်းဖြစ်ပွားပုံများကို ရဲဘက်ဆိုင်ရာ
သို့ မထိမ်မချန် ထုတ်ဖော် အစစ်ခံသူ။ ၂။ သဘောတူ
လျှို့ဝှက်ကြံစည် လုပ်ဆောင်ပြီးမှ မပြောသင့်သူများအား
ထုတ်ပြောသူ။

မော်ကျုံး - ကြို / မော်ကျုံး / အမွမ်းတင်၍ ဖွင့်ထုတ် ချီးမွမ်း
သည်။

မော်စပ် - ကြို / မော်စပ် / အရာဝတ္ထုများကို ပေါင်းထည့်စပ်နှော
၍ ဝတ္ထုပစ္စည်းသစ်တမျိုး ပြုလုပ်သည်။ (ဆေးဝါး၊ အင်္ဂတေ၊
သတ္တု စသည် ပြုလုပ်သည့် သုံးသည်။)

မော်ဆောင် - ကြို / မော်ဆောင် / အနက် အဓိပ္ပါယ် သဘော
စသည်ကို ထွန်းပြသည်။

မော်ဆွန်း - ကြို / မော်ဆွန်း / သုံးသပ်လေ့လာ ရှုကြည့်ဖွယ်ကို
သိသာထင်ရှားအောင် ထောက်ပြသည်။

မော်ထုတ် - ကြို / မော်ထုတ် / မြှုပ်ကွယ်ခြင်းမရှိသဖြင့်ထင်ရှား
အောင်ပြုသည်။

မော်နည်းကား - န / မော်နီကား / ခိုင်မာစွာ လက်တွေ့ စူးစမ်း
သိမြင်ရခြင်း မရှိပဲ၊ စာအုပ်စာတန်း သို့မဟုတ် တရုတ်ဦး၏
ညွှန်ပြချက်အရ မှတ်သားရသည့် နည်းလမ်း။ ဆေးနည်း။

မော်ပြ - ကြို / မော်ပျာ / ထင်ရှား သိမြင်အောင် ပြသည်။

မော်ရွှေ - နဝိ / မော်ဟွေ / ဧည့်ဝတ်ပျူငှာသော။ လိုက်လံဝင်ရင်
မူဆောင်ပြသော။

မော်ဝံအား - ကြို / မော်လန်ဖား / မိမိအကျိုး အခွင့် ရရှိရန်တုန့်
တဦးအား အကြိုက်လိုက်၍ ခယ မြှောက်ပင့်သည်။ [တရုတ်]

မို

မို - န / မို / ၁။ အထီး။ ကိုယ်တိုင်သန္ဓေမဆောင်သောသတ္တဝါ။
ပုလွင်။ ၂။ အသီး သီးခြင်းမရှိသော အပင်။ မျိုးပွားခြင်း
မပြုသောအပင်။ (သင်္ဘောဖို၊ ထန်းဖို၊ လဲလှူဖို စသည်ဖြင့်
သုံးနှုန်းသည်။) ၃။ ဆန့်ကျင်ဘက် နှစ်မျိုးတစုံ တွဲဖက် တည်
ရှိသော အရာတို့တွင် တဘက်ကို အမည်သတ်မှတ် ခေါ်ဆို
သည့်စကား။ (သာကော။ ။ ကြွင်းဖို၊ ကြွင်းမ။ ဓာတ်ဖို၊
ဓာတ်မ။)

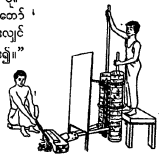
မို - ကြို / မို / ၁။ (မီးမွှေးရန်) ထင်း သည်ကို တနေရာတွင်
စုအုံ ပြင်ဆင်သည်။ မီးပျိုးသည်။ မီးပုံပြုသည်။ ၂။ ထိတ်
လန့်မှုကြောင့် ရင်ထဲတွင် လှုပ်ရှားသည်။ ရင်တုန်သည်။
“ဘဘုန်းလျှံ နုတ်ထံသို့ ကြွပြီလို့၊ တင်ကြတအလို၊ သန့်ကနဲ
ရွှေရင်မှာစိုလှ။” ပရ။ ၂၁။

မို - န / မို / ၁။ မီးတည့်ရာ နေရာ။ ၂။ မီးအား၊ အပူ
အားသုံးအလုပ်ရုံ။ (ပန်းပို၊ ပဲလှော်ဖို၊ မုန့်ဖို၊ မုန့်ဟင်းခါးဖို
စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

မို - န / မို / မီးအားကောင်းရန် မှတ်အားပေးသောလေအိတ်။

မိုလ် - န / မို / မှတ်တတ်ပေါက်သဖြင့် ခံစားရသောအကျိုး။ [ပါ]

မိုကျင် - န / မိုကျင် / ဝါးဖိုးကြီး နှစ်လုံးပူး ပြုလုပ်ထားသော
ခေါင်းပွဲဖြန့်၌ ငှက်မွှေးထိတ် နှစ်ချောင်းဖြင့် နိမ့်တံမြင့်တံ
ပြု၍ လေအားပေးသော ဖို။
ခမည်တော် အလောင်းတော်
ကို ရွှေကွန်ယက်ခံပြီးလျှင်
ရွှေ ဖိုကျင် ရှစ်လုံးထိုး၍။”
သုသော။ တ။ ၁၁၈။

မိုကျင်

မိုးနောက် - န / မိုးနောက် / မိုးနောက် - န။
မိုးနောက်ဆိုင် - ကြိပ် / မိုးနောက်ဆိုင် / မိုးနောက်ဆိုင် - ကြိပ်။

မိုးနောက် - န / မိုးနောက် / မီးတောက်၊ မီးပိုက်တက်တွင် တည်မည့်အိုးအင် စသည်ကို ထောက်တင်ရန်ပစ္စည်း။ (အများအားဖြင့် အခြေသုံးခုပါ အပူပေးပစ္စည်းဖြင့် ပြုလုပ်သည်။)

မိုးနောက်ဆိုင် - ကြိပ် / မိုးနောက်ဆိုင် / မိုးနောက် အခြေ ပမာသုံးပွင့်ဆိုင် တည်သောအားဖြင့်။ ကြိပ်တောင့် အနေအထားအားဖြင့်။

မိုးတိုတတ် - န / မိုးတိုတတ် / ဓာတ်ပုံရိုက် ကိရိယာ တမျိုးဖြင့် စာချုပ်စာတမ်း၊ စာအုပ်၊ ရုပ်ပုံစသည်ကို မိတ္တူကူးနည်း။ [လိပ်] မိုးထိုး - ကြိပ် / မိုးထိုး / ၁။ မီးကိရိယာဖြင့် တောက်လောင်အောင် ဖားဖိုက် မှန်မှန် လှုပ်ရှားစေသည်။ မိုးကုင်၏ ထိုးတံကို ဆွဲ၍ လှုပ်ရှားပေးသည်။ ၂။ အရှိရတ်ထိုးသည်။

မိုးပင် - န / မိုးပင် / ၁။ အလုပ်ကြပ်။ ၂။ ငယ်သားများကို ကြီးကြပ်၍ စီမံခန့်ခွဲရသော လုပ်သားခေါင်း။ [လိပ်]

မိုးသံ - န / မိုးသံ / ၁။ ယောကျ်ားပျိုရွယ်တို့ ကြည်နူးပျော်ရွှင် တက်ကြွစွာ အော်မြည် ပြောဆိုသော အသံ။ ၂။ နိမ့်သော အသံ။ ဗယ်သံနိမ့်ဖြင့် သီဆိုလေ့ရှိသော ယောကျ်ားတေးသံ။

မိုး

မိုး - ကြိပ် / မိုး / ၁။ စုအုံထပ်တင်သည်။ မောက်မိုးအောင်ပြုသည်။ သွယ်တန်းဖို့ လုပ်ထားသော ရေကတားများ။ အပင်။ ၃၄။ ၂။ ချိုင့်ရာကို ပြည့်စေသည်။ "အင်းကြီးလေး အင်းကိဖို့ ချို" အင်းလုံးခြေ။ ၃။ ပါပြည့်သွင်းသည်။ "ယင်း အလိုက် သွင်းကုန်ဖြင့် မိုးထားသည်။" ဗမာစီး။ ၁၃၇။ ၄။ မိမိအပြစ်ကို တပီးသူအပေါ်၌ ကျရောက်အောင်ပြုသည်။ "နီနာအား အပြစ်မို့ ကာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှတို့ကို။" စစ်သား၊ ပ။ ၂၀၀။ ၅။ ထောက်ပံ့သည်။ "သူ့ မယားက ဆွေမျိုးများကို မိုး နေသည်။" ဆုတောင်းမချို၊ ကြမ္မာ မိုး၏။ နာပျို။* ၅၁။

မိုးမြေ - န / မိုးမြေ / ချိုင့်ရာတွင် ပြည့်ညီအောင်ထပ်မံဖြည့်သိပ်ထားသည့် မြေသစ်။

မိုးဖိုး မားစား - ကြိပ် / မိုးဖိုး မားစား / မိုးဖိုး မားစား - ကြိပ်။

မိုး

မိုး - န / မိုး / မိုး - န။
မိုးခေါင်ငှက် - န / မိုးခေါင်ငှက် / နှုတ်သီးတုတ်၍ လည်ပင်းတွင် အပြာရောင်၊ ကြက်သွေးရောင် ချိုးပြီး၊ တကိုယ်လုံး စိမ်းသည့် အငယ်စား ငှက်တမျိုး။ (မြည်သံကိုစွဲ၍ ခေါ်သည်။)
မိုးဖိုး - န / မိုးဖိုး / မိုးဖိုး / မိုးဖိုး - န။

မိုးဖိုးမားစား - ကြိပ် / မိုးဖိုးမားစား / ဆံပင်၊ အဝတ် စသည် အဖွန်းအမြွတ် မသပ်မရှင် ဖြစ်လျက်။

မိုးလမင်း - န / မိုးလမင်း / ၁။ လမင်းအား ဖြတ်နိုးရင်းနှီးစွာ ခေါ်ဝေါ်သောအမည်။ ၂။ မိုးလမင်း ကောင်။

မိုးလမင်းကောင် - န / မိုးလမင်းကောင် / သစ်ပင်အရွက်များကို ဖျက်ဆီး စားသောက်တတ်သော၊ ကိုယ်ထည်လုံး၍ အတောင်ခြမ်း နှစ်ဘက် အုပ်ထားတတ်သော မိုးကောင်ငယ် တမျိုး။

မိုးလမင်းကျား - န / မိုးလမင်းကျား / ကျား ကစားနေရင်း တမျိုး။ (မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ စက်ဝိုင်းကွင်းအတွင်း အလျားလိုက်၊ ခေါင်လိုက် အချင်းကန့် နှစ်ခုထား၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော လေးကွက် အနက်၊ တကွက်ကို မကျော်ရန် တားမြစ်ထားပြီး၊ လူ့နှင်းက တဘက်လျှင် ဇယ်နှစ်လုံးကျွန်း၍ မျှင်ဆုံများတွင် နေရာချ၍ ကာ တဦးကိုတဦး ပိတ်ဖမ်းကစားသည်။)

မိုးဝရပ် - န / မိုးဝရပ် / ကလေးကစားစရာ လူဝပ်စက္ကူအရပ်။ (အများအားဖြင့် ဆံပင်ကြက်တောင်စည်း၊ ပုဆိုးခါးတောင်းကျက်၊ ဘယက်ခွက်လည်ဆွဲ၊ ပါးကွက်နှင့် ဝါပြီးသောလူဝပ်ကို စက္ကူကော်တို့ဖြင့် ခေါင်းပွဲ ဖြူလုပ်လေ့ရှိသည်။)

မိုးသုည - န / မိုးသုည / အသိ အတတ်မည်သာ လုံးဝမရှိသူ။ အသိပညာနည်းသူ။ လူ့အနွဲ့။

မိုးသူတော် - န / မိုးသူတော် / ဝတ်ဖြူ စင်ကြယ် ဝတ်၍ ခေါင်းတုံးရိတ်ကာ၊ ငါးပါးသီလထိန်းသော ယောကျ်ား။

မိုးအေး - န / မိုးအေး / မိုးအေး / မိုးအေး - န။

မက်

မက် - န / မက် / ၁။ ထုပ်ရာ၌ အသုံးဝင်သော အပင်ထွက် အရွက်ပြန့်ကြီး။ (အင်မက်၊ မိုက်မက်၊ လေ့မက်၊ တောင်စွန်မက်၊ ကြာမက်၊ ငှက်ပျော့မက် စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂။ အေးလိပ် လိပ်ရသည့် မျက်နှာဖြင့် ပြန့်သော ပင်ထွက်ပစ္စည်း။ (သနပ်မက်၊ ဘန်ပွေးမက် စသောအရွက်၊ ကွမ်းသီးမက် စသော ရွက်အုံအမျိုးမျိုး ပြောင်းဖူးမက် သော ဖူးခွံများကိုပါ ခေါ်ဆိုသည်။)

မက် - န / မက် / မက် - န။

မက် - ကြိပ် / မက် / ၁။ ယှဉ်စပ်သည်။ ပေါင်းယှဉ်သည်။ ပူးတွဲသည်။ "ခါးတောက်မြစ်ယက်၊ စိုက်ရောမက်သား။" ကိုး ၁၇။ ၂။ အလိုက်အဟပ် ဆင်သည်။ လိုက်လျောညီထွက်သည်။ "အော်... ဦးဖေနှင့်ဒေါ်အေးကြည် မက်ဘဲမက်မိသေးတော့။" အရှေ့က၊ ပ။ ၁၂၃။ ၃။ ယှဉ်ပြိုင်သည်။ "ဟဲ့ ပေါက်ကျိုင်း၊ သူ့ကို မက်မပြောနဲ့။" ရှု၊ ၁၃၊ ၁၄၈၊ ၁၁၁။

မက် - ကြိပ် / မက် / လက်မောင်းဖြင့် သိမ်းငင်ပိုက်ယူသည်။

မက်ခွက်နာ - န / မက်ခွက်နာ / အခြေပေါ်တွင်ပေါက်သည့် ချိုင့်ခွက်နေသော ပြည်တည်နာတမျိုး။

မက်စပ် - ကြိပ် / မက်စပ် / ၁။ အတူပူးတွဲ၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သည်။ ၂။ အဆက်အသွယ်ဖြစ်သည်။ တွဲယှဉ်သည်။ "သင်

ကြားပြသရာ၌ ဘာသာစာပေနှင့် ယှဉ်တွဲ မက်စပ်ပေးရပေမည်။” သင်နည်း။ ၄၀။

- ကြိဝိ / မက်စပ် / အတူပူတွဲသက်ဆိုင်သောအားဖြင့်။

- န / မက်စပ် / တဦးတဘက်ထက်ပို၍ ပေါင်းပွဲ၊ ရင်းနှီးထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်း။

မက်စိမ်းလိပ် - န / မက်စိမ်းလိပ် / အပူတိုက်၊ အခြောက်ခံခြင်း မပြုသော မက်များနှင့်လိပ်သည့် ဆေးပေါလိပ်။ (ကွမ်းသီးဖက်၊ ပြောင်းဖူးဖက် စသော မက်ဖြူလိပ်နှင့် ခွဲခြား ခေါ်တွင်သည်။)

မက်ဆစ်ဝါး - န / မက်ဆစ်ဝါး / အကြမ်း ပိနှိပ် အုပ်စိုးသော အာဏာရှင်ဝါး။

မက်ဆွတ် - န / မက်ဆွတ် / ကုန်မြင့်ပိုင်းတွင် ပေါက်လေ့ရှိ၍ ရန်ဆွေးသော ပန်းအခိုင်မျှား ပွင့်သည့် ပင်စောက်တမျိုး။ (အေသအလိုက် သစ်စော်တွား၊ သစ်ဆည်းလည်း စသည်ဖြင့်လည်းခေါ်သည်။)

မက်ဆွတ် - န / မက်ဆွတ် / တပေါင်းလကုန်း၊ တန်ခူးလဆန်းခန့်တွင် မိုးဦးရွာရာ၌ သစ်ရွက်ဆွေးမျှားကို တိုက်စားစီးဆင်းလာသည့် နီကြန့်ကြန့်အရောင်ရှိသော မိုးဦးရေ။ “မက်ဆွတ်ရေမျိုး၊ မချိုးသောက်ရာ။” နေ* ၂၀၈။

မက်ဆွတ်မိုး - န / မက်ဆွတ်မိုး / သစ်ရွက်ဆွေး မြေဆွေးမျှားတွင် ပေါက်လေ့ရှိသော စားကောင်းသည့်မိုးတမျိုး။ (ကျင်းမိုး၊ မိုးဖြူစသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်တွင်သည်။ မက်သွတ်မိုးဟုလည်းအခေါ်အဝေါ်ကွဲသည်။)

မက်ညီ - ကြိ / မက်ညီ / အက်ညီ - ကြိ၊ ၅။

မက်တော်သား - န / မက်တော်သား / အက်တော်သား - န၊ ၅။

မက်တွဲ - ကြိ / မက်တွဲ / တခွနှင့်တခု အတူယှဉ်စပ်သည်။

မက်ထုပ် - န / မက်ထုပ် / စဉ်းထားသောဘိသားစက်သားစသည်ကို နှိပ်ပြီး ဂျုံရွက်ပြန့်ငယ်တို့ထဲ ထည့်ထုပ်ကာ ကြော်၍ ဖြစ်စေ၊ ပြုတ်၍ ဖြစ်စေ စားရသော စားစရာ။

မက်ပြိုင် - ကြိ / မက်ပြိုင် / တဦးနှင့်တဦး သို့မဟုတ် တဘက်နှင့်တဘက် အနိုင်အသားရအောင် တူပြိုင်ကြိုးပမ်းသည်။

မက်ဖူးရောင် - န / မက်ဖူးရောင် / အဝါနှင့်အစိမ်း ရောစပ်ထားသော အရောင်နု။ ငှက်ပျော့ညွန့်ရောင်။

မက်ယား - န / မက်ယား / ကွမ်းရွက်ပုံ အရွက်ငယ် များတွင် ယားယံစေတတ်သော အမွေးမျှားရှိသည့် အပင်ငယ်တမျိုး။

မက်ရွက် - န / မက်ရွက် / ထုပ်ပိုးရာ၌လည်းကောင်း၊ မီးကာရာ၌လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်လောက်သော သစ်ရွက်။

မက်ရှင် - န / မက်ရှင် / ၁။ အများသူငါး တပုလိက်စားပြုလုပ်လေ့ရှိသော အပြုအမူ။ အများနှင့်အတူလိုက်၍ လုပ်သော အလုပ်။ ခေတ်စားမှု။ “ဘုရားဆုကိုပန်သော မက်ရှင်ရှိပုံကို တွေ့မြင်ရလေသည်။” တင်း။ ၇၈။ ၂။ ဆန်းသစ်အောင် တီထွင်တတ်စားမှု။ “ဘောင်းဘီရုပ်အပွဲ ခြေသလံညီသကျည်းနှင့် တည့်တည့်တွင် ခေါက်ရိုးပံထားခြင်း မက်ရှင်ကို သတ္တမမြောက် အက်ဒွပ်ဘုရင်က ထွင်ခဲ့သည်ဟု။” ငါးနှစ်။ ၉၀။ ၃။ ခေတ်မီအဆင်အယင်။ “ရှပ်ရှင်မြို့ဖြစ်သဖြင့်

မက်ရှင်လဲ ခေတ်စားပါသည်။” တင်းစာ။ ၄။ အင်္ကျီ၊ လုံချည်၊ ထီး၊ ပန်း စသော အသုံးအဆောင်မျှား တတ်နိုင်သမျှအရောင်တူ ဆင်ယင်သုံးစွဲမှု။ ၅။ တဦးနှင့်တဦး ဆင်တူ ဝတ်စားမှု။ “သုငယ်ချင်းမတွေအားလုံး မက်ရှင်ဝတ်ပြီး ဘုရားဖူးသွားချင်လို့ပါ။” ချစ်ကြွေး။ ၉။ [လိပ်]

မက်လဲတကင်း - ကြိဝိ / မက်လဲတကင်း / ရင်းနှီးရောဝင်စွာ။ ယုယမြတ်နိုးစွာ။ “ချစ်ခင်မရဲ၊ ပီတိကံလျက်၊ မက်လဲတကင်း၊ ပြုပြီးလျှင်းမှ၊ နတ်မင်းဘုန်းကြီး။” ဝိဇ္ဇာ* ၂၂၁။

မက်လိပ်ပိုး - န / မက်လိပ်ပိုး / စပါးရွက်ကို လိပ်အောင် အိမ်ပွဲ၌ စားသောက် မျက်သီးတတ်သော ပင်မျက်ပိုးတမျိုး။ (ပိုးကုလား၊ ပိုးကျား၊ ပိုးစိမ်းကျားဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

မက်ဝန်း - န / မက်ဝန်း / အကြောအဖျပ်ထူသော၊ အသားအနီရင့်ရောင် လုံးပတ်ကြီးသော ပင်ဖြင့် သစ်ပင်ကြီးတမျိုး။ (သစ်သားကို ထွန်း၊ ထယ်၊ လှော်တက်၊ လေးကိုင် စသည်ပြုလုပ်ရသည့်၊ တောင်ကဝန်း၊ မက်ဝန်းကြီး၊ မက်ဝန်းကလေး ဟူ၍လည်း ရှိသေးသည်။)

မက်သန်း - န / မက်သန်း / ကွေးညွတ်၍ ရသော လိမ္မော်ရောင် သစ်သားထွက်ရှိသည့် မြေနီခဲပေါက် အလတ်စား သစ်ပင်တမျိုး။

မောက်

မောက် - ကြိ / မောက် / ၁။ အပေါက် ဖြစ်စေသည်။ ထွင်းသည်။ “ရွှေစားဖြင့် လက်ရုံးကို မောက်၍။” သံဝတ်။ ၄၂၄။ ၂။ ချင်းနင်းလျှီထွက်မြတ်သန့်သည်။ ထုတ်ချင်းခတ်ထွက်သည်။ “ဖမ်းစေသည်ရှိသော်၊ လူအပေါင်းတို့ကို မောက်၍ ကြောက်လန့်တကြား ပြေးလေပြီးလျှင်။” ကိကုတ်။ ၁၄၉။ ၃။ (စိတ်သဘော) ပကတိ အနေမှ တမျိုးတမည် ပြောင်းလဲပျက်ယွင်းသည်။ “တဖက်မြင်စီးသမားက ငေါက်လိုက်လျှင်၊ အုပ်မနိုင် ထိန်းမရဖြစ်၍ မောက်ချင်တော့သည်။” ဋ္ဌရဒေါင်း။ ၁၀၀။ ၄။ ပွင့်အာ ကွဲပြတ် စဉ်ထွက်စေသည်။ ပေါက်ကွဲစေသည်။ “ရဲဘော်အမြောက်၊ သုံးကြိမ်မောက်၍။” ဗုဒ္ဓပျို့* ၁၃။ ၅။ ပွင့်ပေါ်ထွက်လာစေသည်။ ဖြစ်စေသည်။ (ပေါက်ပေါက်မောက်၊ အပင်မောက်၊ သားမောက်၊ ကြက်ငှက်မောက်စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၆။ အသွင်သစ် ပေါ်လာစေသည်။ “တဆေးနှင့် ရောစပ်ဖောက်ယူရသောသေရည်တမျိုး။” ကာ။ ၇။ ၇။ ပေါက်ရောက်စေသည်။ ပွင့်ပေါက်စေသည်။ “ဤလမ်းမျှားမောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်။” ဗမာ။ ၂၃။ ၈။ တိုင်ချည်ကို ကန်လန်ဖြတ်၍ လျှိုင်ငုပ်ကျော်ကာ ရက်လုပ်သည်။ “တိုင်ဖောက်ရွှေချည်ဝတ်စားရည်နှင့်။” သု* ၄။ ၉။ စွက်နှောဖြည့်လိုက်သည်။ စကားပြောစဉ် ကြားဖြတ်ပြောသည်။ “တိုင်သန့်နှင့် အကြောင်းအရာ ဆက်စပ်အောင် လိုက်ဖြည့်ပစ်ကြွေးသည်။” “သံချပ်ထိုးမြှောက်၊ တိုင်ဖောက်တွတ်တွတ်။” ခွေး၊ ၃။ ၂၁။

- ကြိဝိ / မောက် / အကြားတွင်ခွက်ဟက်လျက်၊ ကြားဖြတ်

လျက်၊ “နှင်းနုသည် ဦးဘိုးထူးက ဖောက်မေးလိုက်သဖြင့်။”
မိုးမြေ။ ၁၇။

ဖောက်ကား - ကြိ / ဖောက်ကား / အပြန်အလှန် ကုန်စည်
ဖလှယ်သည်။ ကူးသန်းဆက်သွယ် ရောင်းဝယ်သည်။

ဖောက်ချည် - န / ဖောက်ချီ / ယက်ကန်းစင်တွင် တိုင်ထား
သော အလျားချည်မျှင်တန်းတွင် ကန့်လန့်လျှိုဝင်၍ လိုရာ
အကွက်အဆင်အလိုက် ကျော်နှင့်ချက်သွင်းရသောချည်။

ဖောက်စူး - န / ဖောက်စူး / အပေါက်ငယ် ပြုလုပ်နိုင်သော
လက်ကိုင်ပါ သံချွန်။ လက်ပွတ်စူး။

ဖောက်စို - န / ဖောက်စို / မာထက်သော သတ္တုဖြင့် ပြုလုပ်
ထား၍ အားနှင့်ခိုက်သွင်းလှုပ်နှံခြင်းအားဖြင့် အပေါက် ပြု
လုပ်ရသော အတံချွန်။

ဖောက်စက် - န / ဖောက်စက် / မိနီပ်ခြင်းဖြင့် စာရွက်စသည့်
တို့၌ အပေါက်ပြုလုပ်နိုင်သော ကိရိယာ။

ဖောက်ဆေး - န / ဖောက်ဆေး / ဆေးဝါးအဖြစ် အာနိသင် ရှိ
အောင် ပြုလုပ်ထားသော ကစော်ဖောက်ထားသည့်အရည်။
ဆေးအရက်။

ဖောက်ဇာ - န / ဖောက်ဇာ / မူလပိတ်သားတွင် စက်ဖြင့်ဖောက်
ခြင်း၊ အနားလုံးခြင်း၊ အဖူးထိုးခြင်း၊ အကန့်ချက်ခြင်း စသည့်
အားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဇာ။

ဖောက်တံ - န / ဖောက်တန် / ဘိလပ်ရည်ပုလင်း၊ သံစူး စသည့်
လေလံအပိတ်မျှားကို ဖွင့်သောအတံ။

ဖောက်ထွင်း - ကြိ / ဖောက်ထွင်း / ၁၊ အခေါင်းအပေါက် ဖြစ်
အောင် ပြုလုပ်သည်။ ၂၊ ချင်းနင်း ဖြတ်သန်း ဝင်ရောက်
သည်။

ဖောက်ထွင်းမှု - န / ဖောက်ထွင်းမှု / သူ တပါး၏ အိမ်အိမ်ကို
တိတ်တဆိတ် ဖြတ်ခွဲ ဖွင့်လှစ်၍ ကျူးကျော် ဝင်ရောက်သော
ရာဇဝတ်ဖြစ်မှု။

ဖောက်ပန်း - န / ဖောက်ပန်း / ၁၊ ပန်းပုထည်တွင် ရုပ်ကြွသော
မက ချိုင့်ရာတို့ကို ထွင်းလုပ်၍ထုလုပ်သော ပန်းလက်ရာ။
သံပြု၊ စက္ကူ စသည်တွင် ဆေးမရေပဲ လုံးထွင်းဖြတ်တောက်
ခြင်းဖြင့် ခြယ်လှယ်ထားသည့် ပန်းပုံစံ။ ၂၊ အဝတ်အစည်း
တွင် မူလပိတ်သားကို ညှပ်ထုတ်၍ လိုရာပုံ ဖော်ထားသော
ပန်းထိုးလက်ရာ။

ဖောက်ပြား - ကြိ / ဖောက်ပြား / အကျင့်လောဘလည်းသည်။ လူမှု
စည်းကမ်းအရ တားမြစ်ထားသည်တို့ကို လွန်ကျူးသည်။

ဖောက်ပြန် - ကြိ / ဖောက်ပျန် / ၁၊ ပကတိပိုင်ခွင့်အခြေ၌ မတည်ပဲ
ယွင်းရွှေ့ပြောင်းလဲသည်။ ၂၊ ဖောက်ပြားသည်။

ဖောက်ပြန်ရေးသား - န / ဖောက် ပျန် ရေး သူ မား / ပကတိ
စိတ်ထား၊ အယူအဆ စသည့် မတည်ပဲ ဆန့်ကျင်ပြောင်းလဲ
တတ်သူ။ စာရိတ္တ ပျက်ယွင်း လေးလံသည်။

ဖောက်ဖျက် - ကြိ / ဖောက်ဖျက် / မူလ စောင့်စည်း ခံယူချက်
တို့ကို မထိန်းသိမ်း မဆောင်ရွက်ပဲနေသည်။

ဖောက်နည် - န / ဖောက်ယေ / ကစော် ပေါက်စေခြင်းဖြင့်
ပြုလုပ်ထားသောအရည်။

ဖောက်ထုပ် - ကြိ / ဖောက်ထုတ် / လမ်းပန်း စသည့်
ပေါက်ရောက်အောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သည်။

ဖောက်ထွဲဖောက်ပြန် - ကြိဝိ / ဖောက်ထွဲဖောက်ပျန် / မတည်
မကြည် ပြောင်းလဲချွတ်ယွင်းလျက်။

ဖောက်သည် - န / ဖောက်သယ် / ၁၊ အမြဲတစေ ဆက်သွယ်
ဝယ်ယူနေကျဖြစ်သူ။ ၂၊ တဆင့် ဖြန့်ဖြူးရောင်းချရန် စုခြံ၍
ဝယ်ယူသူ။

ဖောက်သည့်ခံ - ကြိ / ဖောက်သယ်ခန့် / တဆင့်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချ
ရန်၊ ပင်ရင်းဈေးဖြင့် စုခြံဝယ်ယူသည်။

ဖောက်သည့်ချ - ကြိ / ဖောက်သယ်ချ / ၁၊ ပင်ရင်းဈေးအတိုင်း
စုခြံ၍/ထုတ်ပေးရောင်းချသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] မိမိ ကြားသိရ
သမျှကို အတိအကျအားဖြင့် ထပ်ဆင့် ဖြန့်ဖြူး ကြားသိ
အောင်ပြုသည်။

ဖောက်သည့်ဈေး - န / ဖောက်သယ်ဈေး / ပင်ရင်းမှ အစု
အပြုံလိုက် အများအပြား ဝယ်ယူသူအား ရောင်းချသည့်
ဈေးနှုန်း။

ဖောက်သည့်ပေး - ကြိ / ဖောက် သယ် ပေး / ဖောက် သည် ချ
- ကြိ၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

ဖောက်အိတ် - န / ဖောက်အိတ် / တိုက်ပုံ အင်္ကျီ စသည်တွင်
အင်္ကျီပိတ်သားအပေါ်မှ မကပ်ပဲ၊ အသားကို အပေါက်ရာ
လှိုမြတ်၍ အတွင်းဘက်မှ အသားစ အပိုက်ကာ အိတ်ဖြစ်
အောင် ချုပ်တပ်လေ့ရှိသော အင်္ကျီအိတ်။

ဖင်

ဖင် - န / ဖင် / ၁၊ တင်ပါး။ တင်ဆုံ။ ၂၊ ဓဒ္ဒိ။

ဖင်ဆော့ - နဝိ / ဖင်ဆော့ / ယောက်ျားအများနှင့် ဖောက်ပြား
တတ်သော(မိန်းမ)။

ဖင်တကြွကြွ - ကြိဝိ / ဖင်ဈေးဈေး / ထသွားမည် တက်ကဲ
ပြုလျက်။ တည်ငြိမ်စွာ မရပ်မနေနိုင်ပဲ ထွက်သွားလေ့စိတ်
လှုပ်ရှားလျက်။

ဖင်တရွက်ဆွဲ - ကြိ / ဖင်ယွတ်ဆွဲ / ခြေဖြင့် မထောက်မလှမ်းပဲ
တင်ပါးဖြင့် ပွတ်တိုက်ရွှေ့လျားသည်။

ဖင်ဆိုင်ခုံ - န / ဖင်ခိုင်ဂုန် / ကြမ်းပြင်ထက် မြင့်အောင် ခုထိုင်
ရသည့် အခြေခိုင်တပ်သော ထိုင်စရာ။

ဖင်ပေါ - နဝိ / ဖင်ပေါ / [ဥပစာ] သွက်လက် ဖျတ်လတ်သော။
ပေါ့ပေါ့လွယ်လွယ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တတ်သော။

ဖင်ဗူးတောင်းထောင် - ကြိ / ဖင်ဗူးဒေါင်းထောင် / ကြမ်း ပေါ်
တွင် ရင်ပိုင်းမှောက်ဝပ်လျက် ဗူးထောက်၍ တင်ပါးဖြင့်
ပျောက် ထားသည်။

ဖင်မြ - နဝိ / ဖင်မျှ / [ဥပစာ] လုပ်ငန်းတခုခု၊ တနေရာရာတွင်
မပြောင်းမရွှာ စူးစိုက်စွဲမြဲတတ်သော။

- ကြိ / ဖင်မျှ / အခြေတကျ စွဲစိုက်ရပ်တည်သည်။

ဖင်လေး - နဝိ / ဖင်လေး / [ဥပစာ] သွက်လက် ဖျတ်လတ်ခြင်း
မရှိသော။ လေးစင်ဆိုင်းကွသော။

ဖင့်

ဖင့် - ကြိ / ဖင့် / လေးကန်သည်။ ကြန့်ကြာသည်။ “သွားလာ လုပ်ကိုင်ရာ၌ ခရီးဖင့်ခြင်း။” ပြည်သက်။ ဂဌ။

ဖင့်နှေး - ကြိ / ဖင့်နှေး / ပြုလုပ်ဖြစ်ပေါ်သင့်ချိန်ထက် နောက်ကျစွာပြုလုပ်သည်။ ဖြစ်ပေါ်သည်။

ဖင့်နွဲ့ - ကြိ / ဖင့်နွဲ့ / လုံ့လနည်းလျော့စွာ အချိန် ကြန့်ကြာ စေသည်။

ဖင်း

ဖင်း - ကြိ / ဖင်း / တဘက်သို့ လိုက်သည်။ တဘက်ကို မေးမ အားပေးသည်။ “ဖင်းကဘ၊ ဖင်းကဘ၊ အတင်းညာတဲ့။” ခွေး၊ ပ။ ငှက်။

ဖောင်

ဖောင်^၁ - န / ဖောင် / ခ၊ ရှေ့ စုန်မျောရန် တွဲနှောင်းဖွဲ့ စည်း ထားသော သစ်ဝါး စသည် အစု။ ၂။ မျောပေါ်စေသော သစ်လုံး၊ ဝါးလုံး စသည်ကို အခြေခံပြု၍ ဖွဲ့သော ရေယာဉ်။

ဖောင်^၂ - န / ဖောင် / လူတယောက် လက်မြောက်၍ ရပ်ရာ၌ လက်ခုပ်များ အထိနှင့် ညီမျှသော အမြင့်ကို တိုင်းတာရာတွင် သုံးသည့် စကားလုံး။ “လက်ခုပ်ခုနစ်ဖောင်လောက် သာ လျှင်။” ပဏီ။ ဘဂ္ဂေ။

ဖောင်^၃ - န / ဖောင် / ပုံနှိပ်ရာတွင် တသုတ်တည်း ရိုက်နှိပ်ရန် အသင့် စီစဉ် မျက်နှာဖွဲ့ထားသော ခဲစာလုံး စာပြင်ဘောင် ခွေကြီး။ (စာမျက်နှာ အရွယ်အစားကိုလိုက်၍ ၄ မျက်နှာ၊ ၈ မျက်နှာ၊ ၁၆ မျက်နှာ၊ ၃၂ မျက်နှာ စသည် ကွဲပြား သည်။) [လိပ်]

ဖောင်^၄ - န / ဖောင် / ဇယားကွက်များနှင့် ခေါင်းစဉ်များ ပါ အသင့်ရိုက်နှိပ်ပြီး၍ လိုရာစာသား ပြောင်းလဲရေးသွင်းရသည့် ပုံစံ။ “ဟောဒီလို အမူမျိုးကို ဖောင်နံပတ် ၆ အမှတ် ထည့် ရတယ်။” ထမ်း။ ငှါး။ [လိပ်]

ဖောင်^၅ - ကြိ / ဖောင် / ခ၊ စကားများစွာပြောဆိုသည်။ “မြို့ က အကြောင်းတွေ အာပေါက်အောင် ဖောင်လိုက်မည်။” စက်ယုတ်။ ငှာ။ ၂။ အသံ ကျယ်လောင်စွာ မြည်သည်။ “စကားတွေကို ဖောင်လောက်အောင် ပြောနေ၏။” မမြင့်။ ၂၂၉။ ၃။ များပြားသည်။ “ရေတွေလည်း ဖောင်လျှိုပြီ။” ရှု၊ ၄၊ ၃၇။ ၁၄၂။

ဖောင်စား - န / ဖောင်စား / ပုံနှိပ် လုပ်ငန်းတွင် စာဖောင် အလိုက် ပုတ်ပြတ်ပေးသော နေစံ။

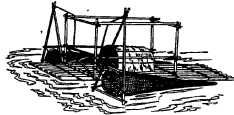
ဖောင်စီးကန်နား - န / ဖောင်စီးကန်နား / ရေငန်ပိုင်း၊ ပင်လယ်စပ် ဒေသများတွင် ဒီရေနှင့် မျှောပါလာ၍ နှုန်းပြင်၌ တစ်ကျန် နေတတ်သော ကကန်းအငယ်စား။ ပင်လယ်ပစ္စုန်လုံးငယ်။

ဖောင်စိမ်း - န / ဖောင်စိမ်း / ပုံနှိပ်ပြီး၍ မဖုံး မဖြတ်ရသေး

သော ပုံနှိပ်စာရွက်။ ပုံနှိပ် ချုပ်လုပ်ပြီးနောက် လိုရာ အဖုံး ကပ်နိုင်ရန်နှင့် အနှောင်များ ဝါရော်ခြင်း မပြုစေရန် မဖုံး မဖြတ်သေးပဲထားသော ပုံနှိပ်စာရွက်ထပ်။

ဖောင်တိန် - န / ဖောင်တိန် / မင်ကို သိုလှောင်ထားနိုင်၍ ရေး ရာ၌ တဆက်တည်း စီးဆင်းနိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားသော ကလောင်တံ။ [လိပ်]

ဖောင်ပေး - န / ဖောင်ပေး / ကျောက်ချထားသော ဖောင် နှစ်စုစပ်ကြား၌ တပ်ဆင်ထားသည့် ငါးဖမ်းသော အဖျားရှူး အဝကျယ် ဝါးခြင်းထောင်ချောက်။ ပုစွန်ဖောင်။

ဖောင်ပေး

ဖောင်ဖောင် - ကြိဝိ / ဖောင်ဖောင် / ကျယ်လောင်စွာ။ “ပညာရှိ ယောင်၊ သံဖောင်ဖောင်နှင့်၊ ဆောင်သူတို့သာ၊ သံအပ်စွာ သည်။” နာနာ* ၁၀၈။

ဖောင်သွင်း - ကြိ / ဖောင်သွင်း / စာစီပြီး ခဲစာလုံး စာမျက်နှာ များကို တသုတ်တည်း ရိုက်နှိပ်အောင် ဘောင်ကွင်းထဲတွင် စီစဉ်နေရာချသည်။

ဖောင်း

ဖောင်း^၁ - ကြိ / ဖောင်း / ခ၊ ပွကြသည်။ ပြည့်တင်း ကလွန် သည်။ ၂။ ပွကြစေသည်။ “ဗိုက်ကိုဖောင်းပြီး သေချင်ယောင် ဆောင်နေပါသည်။” မြန်ပုံ။ ၁၂၁။ “လက်ာ ဆရာများ ခေါ်မဖောင်းရာ။” ဂန္ဓ။ ၁၄၀။ ၃၆၃။

- န / ဖောင်း / ခ၊ နောက်ပိတ်ထည့်ရန် ခေါင်းပွပါသော နားကပ်၏ အတိုင်အတံ။ ၂။ နှားနားကျိုးနှင့် လည်ပင်းကြိုး နှစ်ခု ပူးနေစေရန် စုပ်ထားသော ခေါင်းပွ ကြေးကွင်းတမျိုး။ (ဖောင်းလုံး၊ ဖောင်းချည် ဟူ၍ ကွဲသည်။)

- နဝိ / ဖောင်း / ခွံဖို့ မိုမောက်သော။

- န / ဖောင်း / ခ၊ လျော့တေး နှုတ်ခမ်းရှိ ကုန်းပတ် အောက်တွင် ရိုက်ထားသည့် ကြွန့်သောတန်း။ ၂။ စေတီ တော် သပိတ်မှောက် အထက်ရှိ အရစ်အဆင့်ဆင့် ပြုလုပ် ထားသော ဖုလုံး ခွေပတ်။ ဖောင်းရစ်။ ၃။ အိမ်နံရံ၌အလွှအပ အလိုငှာ ကြွန့်အောင် ပြုလုပ်၍ ကပ်ရိုက်ထားသော သစ်သားတန်း။ ၄။ ခမောက်၏ ခွေမအထက်တွင် ကပ်၍ ပတ်ပတ်လည် လှည့်ကပ်ချုပ်တပ်ထားသော နှီးပြားငယ်။

ဖောင်း^၂ - န / ဖောင်း / အပွင့်ပြု ပွင့်သော ကိုင်းမြက်မျိုးစင် အပင်တမျိုး။ “ဖောင်း ပင်မြင့်ဗွေ၊ ငွေပွင့်အလား။” သာ။ ၄၆။

ဗောင်း- န / ဗောင်း / အဖြူရောင်မျိုး။ (ဗောင်းကြက်၊ ဗောင်းဝတ်မြင်း စသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။)

ဗောင်းကန် - န / ဗောင်းကန် / အဝကျဉ်း ဝမ်းပူ၍ ဖင်ချွန်း ယောင် ထိုးတမျိုး။ “ခေါမားဗောင်းကန်၊ ဖျဉ်းဖိုးတန်ကို၊ ဖွင့်လှန်ထားမြောက်၊ ဆီးရေပေါက်သို့”။ မဆ* ၅၀၅။

ဗောင်းကြဲ - ကြဲ / ဗောင်းကျွဲ / စုန့်ပွတ်က်သည်။ ဖူးနို့ရောင် ထသည်။

- န / ဗောင်းကျွဲ / ခ၊ မျက်နှာပြင်မှ ခုံးမောက် အောင် ထွင်းထုထားသော ရုပ်လုံးခြမ်း။ ၂၊ မင်သား ဖုတ်စ် ပေါ်ထင်အောင် ခိုက်နှိပ်ထားသည့် ပုံနှိပ်လက်ရာ။

ဗောင်းပွ - ကြိ / ဗောင်းပွဲ / ခ၊ ပိုမိုကြီးထွား ကြွလာသည်။ တွန်းကန်ပြည့်ကြွသည်။ ၂၊ သိပ်သည်းကျစ်လျစ်ခြင်း မရှိပဲ၊ မလိုလားဖွယ် အရေအတွက် များပြားသည်။ “ဝေါဟာရ ဗောင်းပွနေသည်။” ပ၊ ငွေတန်ဖိုးကျသည်။ ငွေစက္ကူ၏ ထုတ်ဝေမှု စုစုပေါင်း တန်ဖိုးသည် ကျောထောက်နောက်ခံ နေအင်အားထက် ပိုလျှံနေသော အခါ ငွေစက္ကူ၏ ပကတိ တန်ဖိုးသည် လျော့ကျ၍ သုံးစွဲမှု တန်ဖိုးသာ ကြုံမြင့်သည်။

ဗောင်းရစ် - န / ဗောင်းယစ် / ခ၊ စေတီတော် သပိတ်မှောက် အထက်၌ အဆင့်ဆင့်ရှိသော ခုံးကြွ ပတ်လည်ခွေ။ ၂၊ ပွတ်ခံ ပစ္စည်းနှင့် အဆောက်အအုံ စသည်တို့၌ ပတ်လည်ခုံးမောက် လုံးကြွအောင် ပြုလုပ်ထားသည့် အခွေ၊ အထပ်။ ပ၊ နား တောင်း အုတ်ငါးအမျှာ၌ အပတ်လှည့်သွင်းရန် ဖော်ထား သည့် အခွေ။

ဗောင်းလုံး - န / ဗောင်းလုံး / ခုံးကြွသောသစ်သား သို့မဟုတ် အင်္ဂတေတန်း။ (စေတီတော် ဗောင်းရစ်ကိုလည်း ဗောင်းလုံး ခေါ်သည်။)

ဗောင်းဝတ် - န / ဗောင်းဝတ် / မီးခိုးသန်းသော အဖြူရောင်။

ဗောင်းဖိုး - န / ဗောင်းဖိုး / ခါးလယ် ဝမ်းပူ၍ အောက်ခြေ ၅။ သော စဉ်းထိုး။

မိုင်

မိုင် - နဝိ / မိုင် / ပြည့်ပြီးသော။ ဖို့ထွားသော။ “ခေါင်းလောင်း နင်းခွက်၊ တဖက်တလုံး၊ မြဲသုံးနှောင်ချည်၊ ပုံပြည်တင်မြိုင်၊ မမိုင်မလျ၊ သပ်သပ်လလျက်”။ မနော* ၅၄။

မိုင် - န / မိုင် / ခ၊ အဖိုးနှင့်တကွ ဖြုတ်လွယ်တပ်လွယ်အောင် သိမ်းကွပ်စည်းထားသော စာရွက်တွဲ။ မိုင်တွဲ။ ၂၊ စာရွက် လွတ်များကို အပေါက်ဖောက်၍ သီသွင်းမိုင်သော သီတပျေ ၃ ပါရှိသည့် ကတ်ထုအဖုံးခေါက်။ မိုင်အဖုံး။ [လိပ်]

မိုင်တွဲ - န / မိုင်တွဲ / မိုင် - န၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။

မိုင်

မိုင် - နဝိ / မိုင် / ဖို့၊ ပြီးစွင့်ကားသော။ “ကိုယ်မိုင်သော မိန်းမ ကား”။ ဣတ္ထိ* ၃၈။

ပည်

ပည် - နဝိ / ပယ် / မပြောင့်မတန်း ခွေလိပ်လွှဲယမ်းသော။ “မြေ ထက်ရပ်တည်၊ ညာခြေ ပည်လျက်၊ သည် ကတိက”။ ဌေး* ၆၉။

ပည် - ကြိ / ပယ် / ခ၊ ပယ်ရှားသည်။ “တရားရောင်ခြည်၊ မှောင်ကို ပည်သား၊ ကောင်းသည့်အလျောက်”။ သစ္စာ* ၂၀၈။ ၂၊ လွှဲလှည့်သည်။ ဘေးသို့ တိမ်းရွှေ့သည်။ “ထိုက တတည်၊ မြင်ဦး ပည်လျက်၊ ခွေစည်သံလွင်၊ ကြွေးရှင်ရှင်တိ”။ ဘုံ* ၁၂၄။ ပ၊ သွေသည်။ “မင်းဝတ်များ၌၊ မမှားမပည်၊ တည်စပါစေ၊ အုပ်ထွေဆွေဝါး”။ မုဒ္ဒါ* ၁၆။ င၊ ယွင်းပျက် သည်။ “တရား၌မတည်၊ စကား၌လိမ်းပည်”။ ဉက္ခံ* ၄။ “စာရမပည်၊ သိလတည်၍”။ ကုသ* ၃၆။

ပည်ယမ်း - နဝိ / ပယ်ယန်း / ဘေးသို့ စောင်းရွှေ့၊ ခွေလိပ်သော။

ဖတ်

ဖတ် - ကြိ / ဖတ် / ခ၊ အကွရာစာလုံးများကိုကြည့်၍ နှုတ်ဖြင့် အသံထွက်ကာ ရွတ်ဆိုသည်။ “ကဗျာရတနာဖတ်ရွတ်မှုလည်း”။ ဟောစာ* ၉။ ၂၊ အကွရာစာလုံးများကို ဆက်ကာဆက်ကာ ကြည့်၍ဆိုလိုရာအနက်ကို စိတ်ဖြင့်ဖော်ယူသည်။ ပ၊ စကားလုံး သင်္ကေတများကို ကြည့်၍ဖြစ်စေ၊ စမ်း၍ဖြစ်စေ၊ အဓိပ္ပါယ် ဖော်ယူသည်။ င၊ အမှတ်လက္ခဏာ၊ ကိန်း၊ နိမိတ်စသည်တို့ကို ဆင်ခြင်၍ အတိတ်၊ အနာဂတ်အဖြစ်အပျက်တို့ကို ထုတ်ဆို သည်။ (အိပ်မက်ဖတ်၊ နိမိတ်ဖတ်၊ ဇာတာဖတ်၊ လက္ခဏာ ဖတ် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

ဖတ် - ကြိ / ဖတ် / လ၊ ဝါစသည်တို့ကို ဝါဖတ်လေးကြိုးဖြင့် တောက်၍ ပွမွလာအောင် ဖွသည်။ “ခုနစ်ကြိမ်ဖတ်အပ်သော ဝါဂွမ်းနှင့်တူစွာ နှုတ်သည်ဖြစ်လို၏”။ ဒေဝီ* ၁၂၈။

ဖတ် - န / ဖတ် / ခ၊ အရည်တွင် ရောနှောပါဝင်သော အခိုင်အခဲ။ (ဟင်းဖတ်၊ ငှက်ပျောအူဖတ် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၂၊ ကြိတ်ညစ်ရာမှကျန်သောအရာ။ (နှမ်းဖတ်၊ ပဲဖတ်၊ ကြဲဖတ်၊ ကွမ်းဖတ်စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

ဖတ်ကြား - ကြိ / ဖတ်ကြား / သူတပါးကြားသိအောင် စာကို ကြည့်ရှုရွတ်ဆိုပြသည်။

ဖတ်စာ - န / ဖတ်စာ / စာသင်ကျောင်းများတွင် ဘာသာစကား တရပ်ရပ်ကို သင်ကြားပေးရာ၌ ဖတ်ရန်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အခြေခံသင်ရိုးစာအုပ်။

ဖတ်တင့် - ကြိဝိ / ဖတ်တင့်နှင့် / မပြီးမပြတ်၊ တပိုင်းတန်းလန်း အားဖြင့်။ မရောင်မရ မပြည့်မဝ အားဖြင့်။

ဖတ်ဖတ် - ကြိဝိ / ဖတ်ဖတ် / နှစ်မျိုးစွာ။ ပင်ပန်းကြီးစွာ။

ဖတ်ရွတ် - ကြိ / ဖတ်ရွတ် / အသံထွက်စေမှုကို အရင်းခံထား၍ ဖတ်ဆိုသည်။

ဖတ်ရှု - ကြိ / ဖတ်ရှု / အနက်ကောက်ယူနားလည်မှုကို အရေ ထား၍ ဖတ်သည်။

ဖတ်လတ်ဖတ်လတ် - ကြိဝိ / ဖတ် လတ် ဖတ် လတ် / ဖတ် လတ်
 ဖတ်လတ် / တဘက်က တွယ်ကပ်လျက်၊ ကျန်တဘက်က
 တွဲလျားကျလျက်။
 ဖတ်သိဖတ်သိ - ကြိဝိ / ဖတ်သိဖတ်သိ / ပင်ပန်းမိရှားစွာ။
 မသပ်မရပ်ပင်ပန်းတကြီး အားထုတ်ကြိုးစားလျက်။

ဖိတ်

ဖိတ် - ကြိ / ဖိတ် / ခ၊ လာရောက်ရန် လေးစားစွာဖြင့်ပန်ကြား
 သည်။ ၂၊ (ပုဒ်နန်းသံစာတို့၊ အား) အလျှင်ယူခွင့်ပြုကြောင်း
 လျှောက်ကြားသည်။
 ဖိတ် - ကြိ / ဖိတ် / ခ၊ အပြင်ပသို့ စဉ်ကျသည်။ “မ ဖိတ်မယို
 ရအောင် ကိုင်၍ သွားဟု။” ထေ။ ၁၀၅။ ၂၊ (အရောင်)
 ထွန်းပသည်။ “ပညာရောင်ဖိတ်၊ ပုရောဟိတ်ကား၊ ဆိတ်ဆိတ်
 သံဝေ၊ ရလျင်းလေတိ။” ကိုး* ၁၄၃။
 ဖိတ်ကြား - ကြိ / ဖိတ်ကျား / လာရောက်စေလိုကြောင်း သိရှိ
 အောင်ပြုသည်။
 ဖိတ်ခေါ် - ကြိ / ဖိတ်ခေါ် / လာရောက်ရန် တိုက်တွန်းသည်။
 ဖိတ်စာ - န / ဖိတ်စာ / လာရောက်စေလိုကြောင်း ဖော်ပြသော
 စာ။
 ဖိတ်စဉ် - ကြိ / ဖိတ်စဉ် / ခ၊ ပြင်ပသို့ လျှံထွက်လွင့်ကျသည်။
 ၂၊ အသက် မရှင်မကျန် ပျက်စီးသည်။ သေလွန်သည်။
 (သားသမီး) အဖတ်မတင်ရှိသည်။
 ဖိတ်တဝက်စဉ်တဝက် - ကြိဝိ / ဖိတ်တဝက်စဉ်တဝက် / သို့သိပ်
 သပ်ခြင်းမရှိ အချို့ ပျက်စီး၍ အချို့ သာကျန်လျက်။
 ဖိတ်ဖိတ်စဉ်စဉ် - ကြိဝိ / ဖိတ်ဖိတ်စဉ်စဉ် / ဖိတ်တဝက်စဉ်တဝက်
 - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။
 ဖိတ်ဖိတ်တောက် - ကြိ / ဖိတ်ဖိတ်တောက် / အ ရောင် ခြာ ထွက်
 ထွန်းပသည်။ ပြောင်လက်သည်။
 ဖိတ်မန္တကပြု - ကြိ / ဖိတ်မန်ဒကု ပျူ / ဖိတ်ကြားသည်။

ပုတ်

ပုတ် - ကြိ / ပုတ် / ခ၊ မီးအပူရှိန်ဖြင့် ကျက် နှပ် အောင်
 သို့ မဟုတ်၊ လောင်ကျွမ်းအောင်ပြုသည်။ ၂၊ အလောင်းကို
 မီးသင်္ဂြိုဟ်သည်။
 ပုတ် - န / ပုတ် / ခ၊ မြေညက်မှုန့်။ “တင်သည်မြူပုတ်၊ လက်
 နှင့်သုတ်၍၊ ပရဘုတ်ခါ။” ဗျူ* ၂၁၁။ ၂၊ မြေမှုန့်များထဲ
 တွင် တီဆင်၍နေတတ်သော မီးခြစ်ဆန်ထိပ်ပူအရွယ် ပိုး
 ကောင်ငယ်။
 ပုတ် - န / ပုတ် / မြေစောင်ပြိတ္တာ။ “ဝိနိပါတိကအသုဉာ။ နာနာ
 ဘာဝကောင်။” [ပါ]
 ပုတ် - န / ပုတ် / ပွာဆန်ကြနေသောဆံပင်၊ မြက်စသည့်အမွေး
 အမျှင်စူး (ဦးစွန်းဖုတ်၊ မြက်ဖုတ် စသည်အသုံးရှိသည်။)
 ပုတ်ကြည်း - ကြိ / ပုတ်ကျိုး / မီးသင်္ဂြိုဟ်သည်။ မီးမြှိုက်သည်။

ပုတ်ဝင် - ကြိ / ပုတ်ဝင် / ပုတ်ပြိတ္တာပျက်သည်။ (ဝေဒနာသည်း
 သောလူနာအား ပုတ်ပြိတ္တာက ဝိညာဉ်စွဲခိုင်ရောက်နေသဖြင့်
 လူနာသေဆုံးသွားသော်လည်း ပုတ်ပြိတ္တာက ဆက်လက်
 လှုပ်ရှားစားသောက်နေသည်ဟု ဆိုသည်။)
 - နဝိ / ပုတ်ဝင် / [ဥပစာ] အဝမ်းမရ အစားကျူး
 သော။
 ပုတ်သိုက် - ကြိဝိ / ပုတ်သိုက် / အများအားဖြင့် ဆံပင်၊ အဝတ်
 အထည်စသည်တို့၊ ရွပ်စွေးတွဲလျားကျလျက်။
 - န / ပုတ်သိုက် / ကျဉ်းကျပ်ရွပ်ပွေနေသော တံငယ်
 စသည့် နေထိုင်ရာ။ “ဒီပုတ်သိုက်ကလေးထဲမှာပဲ နေနေယင်
 ကျန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်တယ်။”
 ပုတ်သွင်းရထား - န / ပုတ်သွင်းယထား / ပုသိရထား - န၊ နှင့်
 အတူတူ။

ဖန်

ဖန် - နဝိ / ဖန် / ဖန်ခါးသီး၊ ဆီဖြူသီး၊ တည်သီးစိမ်း၊ ရှားစေး
 စသည်တို့၏ အရသာကဲ့သို့ ရှိသော။
 ဖန် - န / ဖန် / သဲတွင်ပါငင်သော ဆီလီကာနှင့်ဆော်ခါ၊ ပိုတက်
 စသည်ဖြင့် ပေါင်းစပ်ချက်လုပ်ရရှိသည့် အရောင်ကြည်လင်
 တောက်ပြောင်သော အရာဝတ္ထု။ (အပူရှိန်ကြောင့် အရည်
 ပျက်စီးပျော့ပျောင်းစဉ် အသုံးအဆောင်အမျိုးမျိုး ပုံထုတ်
 ပြုလုပ်နိုင်၍ အေးသောအခါမာဆတ်သည့် အရာဝတ္ထု။) [ပါ]
 ဖန် - ကြိ / ဖန် / အိပ်ရေးပျက်သောအခါနှင့် မျက်စိနာခါစ
 အခါမျိုးတွင် မီးခိုးသင့်သကဲ့သို့ မျက်စိစပ်သည်။
 ဖန် - ကြိ / ဖန် / ခ၊ မရှိမဖြစ်သေးသည်ကို ရှိအောင် ဖြစ်အောင်
 ကြိုးစားဆောင်ရွက်သည်။ ၂၊ အစုအခဲမှ ယူခြာထွက်အောင်
 ပြုသည်။ (ဝါဖန်၊ စက္ကူဖန်၊ အုန်းဆီဖန်စသည်အသုံးရှိသည်။)
 ဖန် - န / ဖန် / အကြိမ်။ (သွားဖန်၊ လာဖန်၊ ပြောဖန် စသည်
 ဖြင့် သုံးသည်။)
 ဖန်ခါး - န / ဖန်ခါး / အရသာဖန်သော အသီးလုံးများသီးသည်၊
 ပင်စည်အပွေးနက်၍ အက်ကြောင်းသေးငယ်သော ပင်စောက်
 ကြိုးတမျိုး။
 ဖန်ခုန် - န / ဖန်ခုန် / ကလေးငယ်များ၊ ခြေ ဆင်းထိုင်၍
 လက်ဖဝါး၊ ခြေဖဝါး တဘက်နှစ်ဘက် စသည်တို့မြှင့်ခင်ကာ
 အလှည့်နှင့်အကြိမ်ကြိမ်ခုန်ကျော်သည့် ကစားနည်းတမျိုး။
 - ကြိ / ဖန်ခုန် / ယင်းကစားနည်းဖြင့် ကစားသည်။
 ဖန်ချက်ကျောက် - န / ဖန်လျက်ကျောက် / ဖန်ပြုလုပ်ရာတွင်
 ထည့်သွင်းအသုံးပြုရသော ကျောက်တမျိုး။ မန်ဂန်နိုဒိုင်
 အောက်ဆိုက်။
 ဖန်ချက်စက် - န / ဖန်လျက်စက် / ဖန်ပြုလုပ်ဖော်ပုံပြီး ယင်း
 ပန်နှင့် အရဝတ္ထုအမျိုးမျိုးပုတ်ခြင်း၊ သွန်းခြင်းပြုလုပ်သော
 စက်ရုံ။

ဖန်ချိုင့် - န / ဖန်ဂျိုင် / ဖန်နှင့်ပြုလုပ်ထားသော နှုတ်သီးအနား နှင့် လက်ကိုင်ပါသည့် အရည်ထည့်သော စောက်နက် ခွက် ရည်။

ဖန်ခွက် - န / ဖန်ခွက် / ဖန်နှင့် ပြုလုပ်ထားသော စောက်နက် အဝကျယ် အရည်ထည့်စရာပစ္စည်း။

ဖန်ခွက် - န / ဖန်ခွက် / ငါးဖန်ခွက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဖန်ဆင်း - ကြံ / ဖန်စင်း / ဝ၊ မရှိမပေါ်သေးသော တစ်တရာကို ရှိပေါ်လာအောင် တန်ခိုးအစွမ်းဖြင့် ပြုလုပ်သည်။ ၂၊ ပြုပြင် စီမံသည်။ “အလေးတောင်းတင်းကို ပြဋ္ဌာန်းဖန်ဆင်းရာ အရပ် တို့၌ဖြစ်သော မင်းတို့သည်။” သမန်၊ ၅၊ ၉၉။

ဖန်တရာတေ - ကြံ / ဖန်တယာတေ / အကြိမ်ပေါင်း များစွာ ထပ်ခါတလဲလဲ ကြံတွေ့ခဲ့ရပြီး ဖြစ်သည်။

- ကြံဝိ / ဖန်တယာတေ / ထပ်ခါတလဲလဲ။ ကြိမ်ဖန် များစွာ။

ဖန်တဖန်တွတ် - ကြံဝိ / ဖန်တဖန်တွတ် / တိတိတာတာအဆက် မပြတ်ပဲ။ “ဆွေနှင်းမပီတပ၊ ဖန်တဖန်တွတ်၊ ဆွတ်လွတ်သနား စရာနှင့်။” ရတနာ၊ ၉၈။

ဖန်တီး - ကြံ / ဖန်တီး / ဖန် - ကြံ၊ ဝ၊ နှင့် အတူတူ။

ဖန်တို့တမ်း - န / ဖန်တို့တမ်း / လိုက်တမ်းပြေးတမ်း ကစားနည်း တမျိုး။ (အမျိုးသမီးများ တလင်းပြင်တွင် နှစ်ဖွဲ့ခွဲကာ မျက်နှာချင်းဆိုင် စီရပ်၍ အသံမထွက် မပြုံးမရယ်မိစေပဲ၊ တဘက်ကလူကို ထိအောင်တို့၍စည်းကျော်အောင် အလွတ် ပြေးရပြီး ကျန်တဘက်က လာ၍ တို့သု စည်းမကျော်မီ မိအောင် လိုက်၍ပြန်တို့ခြင်းဖြင့် စည်းကမ်းမပျက် တို့နိုင် သူက နိုင်၍ အတို ချသူက ရှုံးသည်။)

ဖန်တွတ်တွတ် - နဝိ / ဖန်တွတ်တွတ် / ငှက်ပျောင်းသံစိမ်းကို စား သည့်အခါမျိုးကဲ့သို့ မနှစ်သက်ဖွယ် လျှာကို စေးဖွဲ့အောင် ဖြစ်စေသော။

ဖန်တည် - န / ဖန်တယ် / ဖန်နှင့်ပြုလုပ်ထားသော အရာဝတ္ထု။

ဖန်ဖိုး - န / ဖန်ဖိုး / တလုံးနှင့်တလုံး ထိမှန်အောင် ပစ်ခတ် ကစားရသည့် ဖန်နှင့်ပြုလုပ်ထားသော လုံးဝိုင်းသော အလုံး ငယ်။

ဖန်ပဗိုင်း - န / ဖန်ပဗိုင်း / ဆိုင်း ဝိုင်း စသည်တွင် အမွှမ်းအပံ အဖြစ် တပ်ဆင်လေ့ ရှိသော အတွင်း၌ ဖ ယောင်း တိုင်း လျှပ်စစ်မီးလုံး စသည် ထွန်း ညှိထားလေ့ရှိသည့် ပဗိုင်းပွင့် ပုံသဏ္ဌာန်၊ ပက် လက် အံ အစောက်တွင်အနားဖန်းတွန့် ပါရှိသော ဖန်ခွက်တမျိုး။

ဖန်ပဗိုင်း

ဖန်ပေါင်းချောင် - န / ဖန်ပေါင်းချောင် / ကြည်လင်သော ဖန် နှင့် ပြုလုပ်သည့် ပတ်လည်ဝိုင်း၍ ခုံးသောအအုပ်အဆောင်း။ (ဓာတ်တော်၊ မွေတော်၊ ဆင်းတုတော်စသည် ကျိန်းဝပ်ရာ ကလပ်၊ စမ္မဓာတ်စသည်တွင် ပုံအုပ်သည်။)

ဖန်မြွှ် - န / ဖန်ပျွန် / ဖန်နှင့်ပြုလုပ်ထားသော အခေါင်း ထုတ်ချင်းပေါက် ပါရှိသည့်အတိုင်း။

ဖန်မီးအိမ် - န / ဖန်မီးအိမ် / ဖန်၊ မှန် စသည်ဖြင့် လေးထောင့်၊ ရစ်ထောင့်ကာရံပြုလုပ်ထားသော မီးအိမ်။

ဖန်မြေမှန်မြေ - န / ဖန်မြေမှန်မြေ / ဖန်ချပ်၊ ဖန်အုတ်တို့နှင့် ခင်းထားသောကြမ်းအပြင် သို့မဟုတ် ယင်ပြင်။

ဖန်ရည် - န / ဖန်ယေ / ဝ၊ အနာများကို ကာကွယ်ဆေးကြော သည့်အရည်။ (မာလကာခေါက်၊ တမာရွက်စသည့် အရသာ ဖန်သော အခေါက်အရွက်များကို ကျို၍မြစ်စေ၊ ပိုက်ကဆီ ယပ် ပါမင်ဂနိုတ်စသော ဂရောဂါပိုးမွှားသတ်သင်နိုင်သည့်ဆေး များ၊ ဂရေစပ်ခြံမြစ်စေ ဆေးကြောသည်။) ၂၊ သက်နှံ၊ သက်နှံလျာစသည့် ဆိုချန်အတွက် ပိန္နဲခေါက်၊ ငှက်ခေါက်၊ ညောင်ခေါက်၊ ရှားခေါက်စသော အဝါရောင်၊ အညိုရောင် ထွက်ရှိစေသည့် သစ်ခေါက်တမျိုးမျိုး၏ ပြုတ်ရည်။

ဖန်ရည်စွန်း - ကြံ / ဖန်ယေစွန်း / သစ်ခေါက်ပြုတ်ရည် စွဲထင်း သည်။ ဖန်ရည် - န၊ ၂၊ လည်းရှု။

ဖန်ရည်ဆိုး - ကြံ / ဖန်ယေဆိုး / သစ်ခေါက်ပြုတ်ရည်ဖြင့် အဝတ် အထည်၌ အရောင်စွဲထင်အောင်ပြုသည်။ ဖန်ရည် - န၊ ၂၊ လည်းရှု။

ဖန်သီး - န / ဖန်သီး / လျှပ်စစ်ဓာတ်အားမှ မီးလင်းစေသော လောင်စာမျှင်ပြု ဖန်လုံးခေါင်းပွ။ (ဖီးသီး၊ ဘတ်သီး၊ မီးလုံး စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သည်။)

ဖန်

ဖန် - နဝိ / ဖန် / ဝ၊ ခြောက်သွေ့လှနိုး အစိုဓာတ် ယုတ်လျော့ သော။ ၂၊ အရသာအနည်းငယ် လျော့နည်းသော။ ရှားရှား ငန့်ငန့်၊ ခါးခါးဖန်၊ ဟင်းကန့်ကလာခက်။” ကဝိ* ၇၇။

ဖန်ဖန် - နဝိ / ဖန်ဖန် / အတန်ငယ် သွေ့ခြောက်လှဖြစ်သော။

ဖန်ဖန် - နဝိ / ဖန်ဖန် / အနည်းငယ်ဖန်သော။

ဖန်ဖန် - နဝိ / ဖန်ဖန် / အရောင် အသွေးတမျိုး အနည်းငယ် သန်းသော။ (ဝါဖန်ဖန်၊ စိမ်းဖန်ဖန်၊ ပြာဖန်ဖန်စသည် အသုံး ရှိသည်။)

ဖိန်း

ဖိန်း - ကြံ / ဖိန်း / ကိုယ်နေအနံ့အာရုံကြောများ ထိန်းမျဉ်း ခြင်းကို ခေါ်ရသည်။ “ကိုယ်တွင်းကိုယ်၊ ကြောခြင်စသည်၊ ပုပ္ဖရုပ်ဖိန်း၊ ပီတိလိန်းလျက်။” ပါမီ* ၉၄။ “ဝမ်းမြောက် ရင်ဖိန်း၊ ပိုလိဝင်ကျိန်းသည်။” ပြာဇီ* ၁၁။

ဖိန်း - ကြံ / ဖိန်း / (ရပ်ငှက်) အော်သည်။

ဖိန်းခါ - န / ဖိန်းခါ / ယနေမှ လေးရက်မြောက်သောနေ့။ ဖိန်း ခွဲခါ၏ နောက်တနေ့။ “ဘန်ဘန်ရက်ချိန်း၊ ပျော့ရွှင်သိန်း၍၊ ဖိန်းခွဲဖိန်းခါ၊ ရှည်စွာအရေ၊ တသွေးသွေးနှင့်။” မယ* ၁၅။

မိန်းချား - န / မိန်းချား / မရင်းချား - န၊ နှင့် အတူတူ။
[ယိုး]

မိန်းခွဲခါ - န / မိန်းခွဲဂါ / မွဲဂါ / ယနေ့မှ သုံးရက် ပြောက်သော
နေ့။ သန့်ဘက်ခါ၏ နောက်တနေ့။

ဖုန်

ဖုန် - နဝိ / ဖုန် / ထင်းထင်းမပေါ်မလွင် ခုန်ဝါးမေးမှိန်သော။
“မဖုန်ပညာ၊ ဝါသလံာ်တုင်၊ ကြီးရာထင်ရောင်း၊ လက်စောင်
ကောင်းဟု၊ ချီသောင်းမပိုသတ်။” ပါမိ* ၉၇။ “မထင်း
မဖုန်၊ အကျွန်ုပ်ကကြောင်း။” သံ* ၁၅၀။

ဖုန် - န / ဖုန် / မြူဖုန်။ လေတွင် လွင့်ပျံနိုင်သော အမှုန်အမွှား။

ဖုန် - နဝိ / ဖုန် / မိ - န၊ ၅။

ဖုန်မုဗ္ဗ - နဝိ / ဖုန်မုဗ္ဗ / သိပ်သည်းခြင်း မရှိသော။ အမွှေး
အပင်အဖွေးသော။

ဖုန်ဖုန် - ကြိဝိ / ဖုန်ဖုန် / မြင့်သာအောင် ထင်ရှားစွာ။ “လည်း
ကြောင်း ဖုန်ဖုန်၊ စမုန်လက်ကောက်။” သာလွန်။ ၂၄။
“နေလဖုန်ဖုန်၊ ရာသီကုန်၍၊ ပဉ္စနိသွန်းကြ၊ ခြိမ့်စိုက်မဲက။”
ဝိပျို့* ၁၀၈။ “ဗြဟ္မစိုရဟ၊ ကြည့်ဝတ်ဆံ၊ လိန်းကျ
ဖုန်ဖုန်၊ ဈာန်စက်ဟန်ဖြင့်။” ဇပျို့* ၁၇၈။

ဖုန်ညက်ညက် - ကြိဝိ / ဖုန်ညက်ညက် / အစိတ်စိတ်
အကွက် ကြေမှုလျက်။

ဖုန်မှုန့် - န / ဖုန်မှုန့် / လေတွင် ပျံဝဲနိုင်အောင် သေးငယ်သော
မြေညက်အစအနု၊ မြူအစအနု။

ဖုန်း

ဖုန်း - န / ဖုန်း / ဘုန်း - န၊ ၅။

ဖုန်း - န / ဖုန်း / တယ်လီဖုန်း - န၊ နှင့် အတူတူ။ [လိပ်]

ဖုန်းကံ - န / ဖုန်းကံ / ဘုန်းကံ - န၊ ၅။

ဖုန်းဆိုး - န / ဖုန်းဆိုး / မြို့၊ ရွာ သို့မဟုတ် ဥယျာဉ်တောင်ယာ
ပျက်စီးတိပ်ကော၍ တောချိုမြိန်နေသော ကုန်းခြေ။ ရွာ
ဟောင်းကုန်း။ ရွာဆိုးကုန်း။

ဖုန်းဆိုးတော - န / ဖုန်းဆိုး / တောင်၊ ယာ ခုတ် ထွင် ပြီး မှ
သစ်ပင် ချုံနွယ်များ ပြန့်၍ပေါက်ရောက် ဖုံးလွှမ်းသွားသော
တောအုပ်။

ဖုန်းတောင်းယာစကော - န / ဖုန်းတောင်းယာစကော / ဘုန်းတောင်း
ယာစကော - န၊ ၅။

ဖပ်

ဖပ်ဖပ် - နဝိ / ဖပ်ဖပ် / ရွှံ့ခွဲတစ်စုံသော။ “စောင်စည်းကြပ်၏၊
ဖပ်ဖပ်မုန့်ပျို့၊ ပျို့ပျို့ထွားထွား။” ဘု* ၄၈။ “သွေးတံဖပ်ဖပ်၊
ပျပ်ဝပ်မြေတွင်။” ဘူပေါင်း* ၃၈။

ပမ်း

ပမ်း - ကြိ / ပန်း / ၁၊ တစုံတရာကို အရအမှီယူသည်။ “ပမ်းကော
ချည်နှောင်၊ သုသာန်ကောင်သို။” မဃ* ၂၄၃။ “ရွေးချယ်
စုံစမ်းခြံခြည်ပမ်းကမာမသိမ်းမြူမဲ့၊ ကြေးမုံကဲ့သို့။” သံ* ၃၁။
၂၊ နာနာဘာဝ၊ တစ္ဆေသရ စသည် နှောင်ယက် စွဲဝင်သည်။
“နတ်ဆိုယက္ခ၊ ဘူမဒေဝါ၊ ဗြတ္တာတစ္ဆေ၊ မမ်းလောသလော။”
ဥဗ္ဗာ* ၄၆။ ၃၊ စွဲကပ်သော ဝေဒနာ၏ ဖိစီးခြင်းခံရသည်။
(ငန်းပမ်းသည်၊ သွေးလေပမ်းသည် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်း
သည်။) ၄၊ အသွင်အပြင်တမျိုးမျိုးကို ဆောင်ယူသည်။
“သဌောဂိုက် မမ်းနေသူ တဦး။”

ပမ်းချုပ် - ကြိ / ပန်းချုပ် / တစုံတရာကို မလွတ်မထွက်အောင်
နှိပ်နှင်းစွာ ထိန်းကိုင်နှောင်ဖွဲ့သည်။

ပမ်းစား - ကြိ / ပန်းစား / တစုံတဦးအား မိမိ၏ အစွမ်းဖြင့်
ဆွဲဆောင်လွှမ်းမိုးသည်။

ပမ်းဆီး - ကြိ / ပန်းဆီး / တစုံတဦးကို မလွတ်မထွက်အောင် အရ
အမိ သိမ်းယူသည်။

မိမ့်

မိမ့်မိမ့်တုန် - ကြိ / မိမ့်မိမ့်တုန် / တကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့စွာ လှုပ်ရှား
လျက် ထိတွေ့ ခံစားရသည်။

- ကြိဝိ / မိမ့်မိမ့်တုန် / တကိုယ်လုံးချောက်ချားလျက်။

ဖုံ

ဖုံ - န / ဖုန် / ၁၊ ဆေးဝါးတမျိုးမျိုးတွင် ဖော်စပ် ထည့်သွင်း
ထားသော အလေးချိန် ကန့်သတ်ထားသည့် ဆေးမည်စု၏
စုပေါင်းပမာဏ။ ၂၊ ပိုက်၊ ဝါ၊ ကက်ချပ် စသည်ကို ရေတွက်
သော စကားလုံး။ ၃၊ အမျိုးအမည်တရ။

ဖုံ - န / ဖုန် / ခင်းနှီးတပ်၍ သို့မဟုတ် လဲမှု စသည် သွတ်၍
ခင်းထားသော ထိုင်စရာ။

ဖုံး

ဖုံး - ကြိ / ဖုန်း / ၁၊ အပေါ်မှ အုပ်၍ ပိတ်ကာသည်။ “ထိအခါ
ဝယ်၊ သတ္တာဟလုံ၊ တိမ်တိုက် ဖုံးလျက်၊ ပတ်ကုံးထက်ဝန်း။”
တန်ခိုး* ၂၃။ ၂၊ ကွယ်ထားသည်။ ဝှက်ကွယ်သည်။ “ကိုယ့်
အပြစ်ကို ကိုယ် ဖုံးရန် အတွက်။” ပေါ်ဇော်၊ ဒု၊ ၆၅။
၃၊ စပါးပင်၌ ရွက်ခွံခွံ အုပ်ထားသော စပါးစေ့များ စတင်
ထွက်ပေါ်သည်။ “ဖုံးတုန်းလုံးတုန်း၊ တန်ဆောင်မုန်း။” ပုံ။

ဖုံးကွယ် - ကြိ / ဖုန်းကွယ် / မသိမမြင်သာအောင် သိုသိပ်ထား
သည်။ ဆိုပိတ်ကာဆီးထားသည်။

ဖုံးတုန်းလုံးတုန်း - န / ဖုန်းဖုန်းလုံးလုံး / စပါးပင်မှ စပါးသီးနှံ
များ စတင်ထွက်ပေါ်စ အချိန်၊ ယင်းအဆင့်အခြေ။

ဖိုးဖိုး - ကြံ / ဖုန်းဖိုး / အစွန်းအစ၊ အရိပ်အမြက်၊ မပေါ်မထွက်၊ မမြင်မသိသာအောင် ဆိုပိတ်ကာဆီးသည်။

ဖိုးမသိနီ - န / ဖုန်းမသိနီ / ပရတ်ဇာတ်ဆောင်သော အမွှေးစုတ် အရွက်ရှိ၍ အပွင့်ဝါပွင့်သည့် အမြင့်ငါးပေမှ ဆယ်ပေအထိ မြင့်သော အပင်တမျိုး။ (ဖုမသိနီဟုလည်း အရေးရှိသည်။) [ဟိန္ဒူ]

ဖိုးလွှမ်း - ကြံ / ဖုန်းလွှမ်း / ဖုန်းလွန်း / တခွင်တပြင်လုံး သိမ်းစိုး ဖြန့်အုပ်သည်။ အပျိုအနွဲ့ သက်ရောက်သည်။

ဖိုးဂုဏ် - ကြံ / ဖုန်းဂုဏ် / မသိ မမြင် သာအောင် သိုသိပ်စွာ ကွယ်ဆီးဆိုပိတ်ထားသည်။

ဖိုးအုပ် - ကြံ / ဖုန်းအုပ် / ခ၊ အပေါ်မှ လွှမ်းခြုံသည်။ ၂၊ မသိ မမြင်သာအောင် ကွယ်ဆီးပိတ်ဆိုသည်။

ဖယ်

ဖယ် - ကြံ / ဖယ် / ခ၊ တစုံတရာကို အခြားတပါးသို့ ရွှေ့လျားအောင် ရွှေ့ပြောင်းသည်။ ဖယ်ထုတ်သည်။ ၂၊ လွှဲသွားများ ဗယ်ညာအနည်းငယ် ရွှေ့စောင်းအောင် ပြုပြင်သည်။

- န / ဖယ် / လွှဲသွားသိုက်အောင် ပြုလုပ်သော လက်သမား ကိရိယာ။

ဖယ်ခွာ - ကြံ / ဖယ်ခွာ / အခြားတပါးသို့ ဖဲ့ထွက်သည်။ ရှောင်ရွှားသည်။

ဖယ်ထုတ် - ကြံ / ဖယ်ထုတ် / ပြင်ပသို့ လွှင့်ထုတ်စေသည်။ ကြည့်သည်။

ဖယ်ထွက် - ကြံ / ဖယ်ထွက် / လွတ်အောင် ရှောင်ရွှားတိမ်းခွာသည်။

ဖယ်ရင်တိုက် - န / ဖယ်ရင်တိုက် / ရေခဲမှတ် ၃၂ ဒီဂရီ၊ ရေဆူမှတ် ၂၁ ဒီဂရီအားဖြင့် မှတ်သားလေ့ရှိသော အပူအအေးတိုင်း ပြဿနာတိုင် အမှတ်အသား။ စင်တီဂရိတ် - န၊ လည်း ၅။ [လိပ်]

ဖယ်ရှား - ကြံ / ဖယ်ရှား / ဖယ် - ကြံ၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။

ဖလ်

ဖလ် - န / ဖန် / ဖန် - န၊ ၅။

ဖျ

ဖျ - နဝိ / ဖျ / သေးမွှားသော။ "မုန်းညင်းသီးသို့၊ မကြီးသိမ်ဖျ၊ ငယ်စေမှလျှင်။" ပြာဋိ* ၇၃။

ဖျာ

ဖျာ - ကြံ / ဖျာ / ဖြာ - ကြံ၊ ၅။
ဖျာ - န / ဖျာ / ဝါးနွဲ့ကြော၊ သင်၊ ကြိမ်၊ ထန်းကြော၊

သပေါ၊ ကျူစသည် တမျိုးမျိုးဖြင့် ရက်လုပ်ထားသော ထိုင်စရာ အခင်းအချပ်။

ဖျား

ဖျား - ကြံ / ဖျား / ကိုယ်ပူရှိန်ကြောင့် မအိမ်သာ ဝေဒနာခံစားရသည်။

ဖျား - န / ဖျား / ဖြား - န၊ ၅။ "ရေလည်းတခြား၊ ဖျားလည်းတက်သက်၊ ကြောက်မက်ချင်ဖွယ်။" ဗျာညွန့် ၆၄။

ဖျား - န / ဖျား / ခ၊ အစွန့်။ အစွန်း။ "သွယ်တက်ငွှားငွှား၊ တန်းတဖျားလောက်၊ တန်ဆောင်းပြောက်လည်း။" တန်ရ* ၉။ ၂၊ အစိုင်း။ အညိုရိုင်း။ "မြစ်ဖျားခံရာ အရပ်အဝေး ဖြစ်သော။" လူမှု၊ ၇၅။

ဖျားနာ - ကြံ / ဖျားနာ / ကိုယ်ငွေ့ရှိသော ရောဂါဝေဒနာခံစားရသည်။

ဖျော့

ဖျော့ - ကြံ / ဖျော့ / ခြော့ - ကြံ၊ ၅။

ဖျော့

ဖျော့ - နဝိ / ဖျော့ / အရောင်အား လျော့သော။ "တဆင့်ပြီးတဆင့် အရည်ဖျော့တဲ့ ကျောက်ရောင်တွေကို။" ညို။ ၇၈။

- ကြံ / ဖျော့ / တောင်တင်းခြင်းကို လျော့မြေသည်။ "ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတို့ကို မအိပ်ခင် တခါတည်း လုံးလုံး ဖျော့လိုက်ပါ။" လောဓံ။ ၂၅။

ဖျော့တော့ - နဝိ / ဖျော့တော့ / ခ၊ ဖျော့ - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။ ပတ္တမြားတို့၏ အတွင်း၌ ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိသော ချည်ကြိုးကိုသွင်းသကဲ့သို့။" သတ်။ ၃၃။ ၂၊ သွေးအား နည်းသဖြင့် နှမ်းနယ် အားနည်းပုံ ရသော။ "ဖျော့တော့ ကြည့်လိုသော ကိုယ်ရှိ၏။" မုန်း၊ ပ။ ၁၁၃။

ဖျော့တော့နာ - န / ဖျော့တော့နာ / သွေးအား နည်းပါးသော ရောဂါ။

ဖျော်

ဖျော် - ကြံ / ဖျော် / ခ၊ ရေ သို့မဟုတ် အရည်တွင် ကျေပျက်စေသော သမုဒယသည်။ ၂၊ ရောနှောသောအရည် တစ်တရာ ပြုလုပ်စီမံသည်။ "မီးဖိုဆောင် ကိုယ်တိုင်ငင်ပြီး၊ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ကာဖီဖျော်တာရယ်လို့။" ရွှ၊ ၉၊ ၉၇။ ၂၀၃။
ဖျော်ဖြေ - ကြံ / ဖျော်ဖြေ / နှစ်သိမ့်ပျော်ရွှင်အောင် ပြုသည်။

ဖျော်ရည် - န / ဖျော်ယေ / တစ်တရာသော ဝတ္ထုဒြပ်ကို ထည့် သွင်း၍ ကျေပျက်ပျော်ဝင်စေပြီးသော အရည်။

ဖျံ

ဖျံ - န / ဖျန် / ခြေလေးချောင်းနှင့် သားမွေးရှိ၍ ရေတွင် ငုပ်လျှိုးကာ ငါးကိုရှာဖွေ စားသောက်လေ့ ရှိသော သတ္တဝါ။

ဖျံ - န / ဖျန် / အစို့နှင့်ညှက် ချက်ပြုတ်စားသုံးသော အလှေကျ ပေါက် နွယ်ယောင်ပင်ယောင် အပင်တမျိုး။

ဖျက်

ဖျက် - ကြိ / ဖျက် / ၁။ ဖျက်စီးအောင်ပြုသည်။ ခွံရင်တိုင်း မတည်အောင်ပြုသည်။ ၂။ အထမမြောက်အောင် ဟန့်တား သည်။ “တို့နားမြင်မဝင်ဟု၊ တွင်တွင်ကြီး ပြောဖျက် လေက။” ဝဇီရ။ ၄၈။ ၃။ ကွယ်ပစေသည်။ ပယ်မြစ်သည်။ “ဘယ် ကြောက်ခြင်းကို နာသေတွာဖျက်၍၊ ဝါ၊ ဖျောက် ၍။” နရ။ ၅၂၄။ ၇။ ၄။ ပယ်ထုတ်သည်။ “ဖျာခိမင်း လက်ထက်ဝယ်၊ စာရင်းကိုဖျက်နိုင်မည်မဟုတ်။” ကာယာ။ ၆၁။ ၅။ (သားကောင်ကို) ခွဲခြားပိုင်းဖြတ်သည်။ “ယုန် ဆယ်နှစ်ကောင်၊ တောကြောင် သုံးဆူ... နေ့တိုင်းဖျက်သည်။” သံဝေ* ၇။ ၆။ ၆။ ငွေအကြွေနှင့် လဲလှယ်သည်။ “ငါးကျပ်တန် စက္ကူကိုဖျက်ရလေရာ။” လူလုံး၊ ဒု။ ၁၂၇။

ဖျက်ဆီး - ကြိ / ဖျက်ဆီး / ၁။ ဖျက်စီးအောင်ပြုလုပ်သည်။ “မြေခါအပိုင်းအခြားကို ဖျက်ဆီးရာစီရင်သော တရားတပါး။” နု။ ၅။ ၂။ အနှောင်အယှက် အဟန့်အတားပြုသည်။ “ဒါယ ကာတို့၊ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကုလဒူသက အနေသနဖြစ်သော။” တင်းမိုင်း။ ၁၂၁။ ၃။ ကျူးလွန် စော်ကားသည်။ “ထိုယောက်ျားတို့၊ ပြစ်မှားဖျက်ဆီး။” မဃ* ၃၇၅။

ဖျက်ရာ - န / ဖျက်ယာ / ရေးခြစ်ပြီးမှ ပြန်၍ဖျက်ထားကြောင်း မြင်သာသော အသွင်အပြင်။

ဖျက်လို့ဖျက်ဆီး - ကြိဝိ / ဖျက်လို့ဖျက်ဆီး / ဖျက်စီးစေလိုသော စိတ်နှင့်။

ဖျက်သင်္ဘော - န / ဖျက်သင်္ဘော / ရန်သူ ရေယာဉ်များကို နှစ်မြှုပ်နိုင်သော လက်နက်တပ်ဆင်ထားသည့် စစ်ရေယာဉ်။

ဖျက်သိမ်း - ကြိ / ဖျက်သိမ်း / မူလ ကြိုတင်စီစဉ်သတ်မှတ်ထား ချက်ကို ဆက်လက်မတည်အောင် ပယ်ရှားသည်။

ဖျောက်

ဖျောက် - ကြိ / ဖျောက် / ၁။ ဖျောက်ကွယ်စေသည်။ ကွယ်ပ စေသည်။ “ငါ၏ယုံမှားခြင်းကို ဖျောက်သဖြင့်။” ဝိဇာတ်။ ၁၂။ ၂။ ကွပ်မျက်သုတ်သင်သည်။ “မင်းရဲရန္တမိတ်တို့ကို

ရေမှာချ၍ ဖျောက်လေသည်။” ဗုဒ္ဓပုံ။ ၁၀၈။ ၃။ ယားပယ်ခြင်းကို သက်သာလျော့ပါး ကင်းပျောက်အောင် အားထုတ်သည်။ ကုတ်ခြစ်သည်။ “ကိုယ်ထက်ယား၍လက်ဝါး မဖျောက်၊ ဝမ်ပေါက်တည်။” ငရဲ* ၃၁။

ဖျောက်ဆိပ် - န / ဖျောက်ဆိတ် / ဝမ်းသက်ရေခန့် အရွက်ကို ဟင်းခါးချက်၍ စားသုံးရသည့် အပွေး ဖြူပြာရောင်သန်းပြီး အခက်အလက် ပြန့်ကားသော ဆေးပင်ကြီးတမျိုး။ (အရွက်၊ အခေါက်၊ အရေအားလုံး ဆေးပင်ဝင်၍ အချို၊ အရပ်တွင် ဖျောက်ဆိပ်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဖျောက်ဆိပ် - န / ဖျောက်ဆိတ် / ကြက်ငယ်စုသဏ္ဌာန် ၇ လုံး အစရှိသည့် ကြွတ္တိကာနက္ခတ်။

ဖျောက်ဆိပ်မိုး - န / ဖျောက်ဆိတ်မိုး / ဖျောက်ဆိပ်ကြယ် မွန်းတည့်ချိန်တွင် ရွာသောမိုး။ ဖျောက်ဆိပ် - န၊ နှင့် ဖျောက်ဆိပ်မွန်းတည့် - ကြိ၊ တို့လည်းရွ။

ဖျောက်ဆိပ်မျက်နှာသစ် - ကြိ / ဖျောက်ဆိတ် မျက်နှာသစ် / သကြန့် နှစ်သစ်ကျပြီးနောက် ၃ ရက်ခန့် အကြာတွင် ဖျောက်ဆိပ်ကြယ် ပေါ်ထွက်သည်။

ဖျောက်ဆိပ်မြေလူး - ကြိ / ဖျောက်ဆိတ်မြေလူး / သကြန့်နှစ်သစ် ကူးပြီးနောက် ရက်ပေါင်း ၂၇ ရက်ခန့်တွင် ဖျောက်ဆိပ် ကြယ် အနောက်မှီးကပ်စက်ပိုင်းသို့ သက်ဆင်းသည်။

ဖျောက်ဆိပ်မွန်းတည့် - ကြိ / ဖျောက်ဆိတ်မွန်းတည့် / သကြန့် နှစ်သစ်ကျပြီးနောက် ရက်ပေါင်း ၁၄၀ ခန့်တွင် ဖျောက်ဆိပ် ကြယ်ပိုင်းခေါင်းထက်သို့ ရောက်သည်။

ဖျောက်ဆိပ်မွန်းလွဲ - ကြိ / ဖျောက်ဆိတ်မွန်းလွဲ / သကြန့် နှစ်သစ် ကူးပြီးနောက် ရက်ပေါင်း ၁၅ ရက်ခန့်တွင် ဖျောက်ဆိပ် ကြယ်အနောက်ဘက်သို့ ရောက်သည်။

ဖျောက်ဖျက် - ကြိ / ဖျောက်ဖျက် / ၁။ ဖျောက်ဖျက်စေသည်။ တည်မြဲ ကြွင်းကျန်မှု မရှိအောင် ပြုသည်။ “မပြေမြဲချက်၊ ခဲစိတ်လက်ကို ဖျောက်ဖျက်မနိုင်၊ အခဲစိုင်သည်။” သူဇာ* ၁၃၄။ ၂။ ဖျက်ဆီးသည်။ “ပိုးမွှားတို့ကို ဖျောက်ဖျက်ရန် သွန်းလောင်းရသည်။” က။ ၁၆။ ၃။ ဖုံးကွယ်သည်။ “အမှုထမ်းက လာဘ်စား၍ အမှုကို ဖျောက်ဖျက်သည်။” ၄။ သတ်ဖြတ်သည်။ “ကစ္ဆာဗိုလ်လက်ကို သူတပါး မသိရအောင် ဖျောက်ဖျက်မည် ငါကြံ၏။” ဝိဇာတ်။ ၆၅။

ဖျင်

ဖျင် - နဝိ / ဖျင် / [ပေါ] ပေါများသော။ “လေးမြားမီးပေါက် အမြောက်မြောက်လျှင်၊ သောင်းသောင်းဖျင်ဖျင်၊ သို့ စင်တွေ့ ကြ၊ ရန်အပ်ဝယ်။” ရခိုင်နိုင်ငံ* ၁၈။

ဖျင် - န / ဖျင် / ၁။ အထည်။ ၂။ အထို့။ “ဣဗောက်တုလင်း သင်တိုင်း ဖျင်နှင့်။” သစ္စာ* ၁။

ဖျင် - ကြိ / ဖျင် / ၁။ ခုတ်ထစ်ဖြတ်ပိုင်းပြီးသည်ကို အချောသပ် သည်။ “ငယ်ကနုတ်လျှင်၊ ကညင်ပင်ကို၊ ခုတ်ဖျင်မခက်၊ ကြီးမှဖျက်သော်။” ပဉ္စာ* ၈၀။ “ကြံ့ခွဲချိုလည်း၊ ရွက်ကို

ခုတ်ဖျင်း၊ အရည်သင်္က၊ သွင်းသွင်းယိုတည်း၊ ဆိုးလျှင် ပြည့်သည်။” ဖြား* ၅၁။ ၂၊ ခွဲဖြတ်သည်။ အစိတ်အမြွှာ ကွဲပြား။

အောင် ပြုသည်။ ပါးလျားအောင် ပြုသည်။

ဖျင်ကြမ်း - န / ဖျင်လျှန်း / လက်ငင့်ချည် စသည့် ချည်ကြမ်းနှင့် ရက်လုပ်ထားသော အထည်။

ဖျင်ပိုင်း - န / ဖျင်ပိုင်း / ဆုတ်ပြတ်ထားသော ဖျင်အတိုအစ။

ဖျင်း

ဖျင်း* - နဝိ / ဖျင်း / အရည်အဆွေးညံ့သော။ ထက်မြက်တိုးတက်ခြင်း နည်းပါးသော။

ဖျင်း* - ကြိ / ဖျင်း / သစ် စသည်ကို ညှိရွှေသည်။

ဖျင်းမကြီး - န / ဖျင်းမကျီး / အမျိုးအစားအဖုံဖုံ ရောနှောနေသော ရောကျော်စပ်မျိုး။

ဖျောင်း

ဖျောင်းဖျ - ကြိ / ဖျောင်းဖျ / ခ၊ အလိုတူအောင် လိုက်လျောအောင် ချော့မော့ဆွဲဆောင်သည်။ ၂၊ သိမ်မွေ့ ဖျော့ဖျောင်းအောင် ကြိုးစားနှစ်သိင်သည်။

ဖျစ်

ဖျစ် - ကြိ / ဖျစ် / အားနှင့် ဆုပ်ညစ်သည်။

ဖျစ်ညှစ် - ကြိ / ဖျစ်ညှစ် / အားနှင့် တင်းကျပ်စွာ ဆုပ်ဖိသည်။
- ကြိဝိ / ဖျစ်ညှစ် / ခ၊ မရအရ။ အတင်းအကျပ်။ စစ်စစ် ပေါက်ပေါက်။ “အခွန်အကောက်တော် ဖျစ်ညှစ်ကောက်ခံနှိပ်စက်လွန်းသဖြင့်။” ယိုး။ ၁၅၇။ ၂၊ အထူး ကြိုးစားအားထုတ်လျက်။ “မနဲကြီး တိုက်တွန်းမှ တစောင်တလောက် ဖျစ်ညှစ်ရေးတော့တယ်။” ကချေ။ ၅၃။

ဖျဉ်

ဖျဉ် - ကြိ / ဖျဉ် / ခ၊ ဖျဉ် - ကြိ၊ ခ၊ ရှ။ “ဆင်းရွှားပင်၏ အခေါက်ကို အမိုးမားဖြင့် ဖျဉ်ပေးပြီ။” လူထုသိပ္ပံ၊ ၃။ ၁၈၄။ ၂၊ ဝေဖန်ခွဲခြမ်းသီးသပ်သည်။ “တရားစင်ဖြူ၊ အလူလူလျှင်၊ မယူမိစဉ်၊ တနင်္ဂနွေဖျဉ်၍၊ ပညာဉ်ရေးရေး၊ တကွေးတွေးသော်။” ဆ* ၁၈၃။ ၃၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ခြားကွာစေလျက် ခိုက်ရန်ဖြစ်မှုကို တားမြစ် တန့်ရပ်စေသည်။ “လင်မယား ရန်ဖြစ်လျှင် ဖျဉ်ရသည်။” ရှ၊ ၇၊ ၂၇၉။ ၁၁၀။ ၄၊ ဖယ်ရှားသည်။ “ငှက်သံမျှသာ၊ ဖျာပလွင့်ကြည့်၊ ရန်ကိုဖျဉ်၍၊ ဝိညာဉ်အထူး၊ တက်စေသေးသည်။” ရွှေဘို။ ၁၇။ “ယမမင်းကို၊ စီးချင်းယှဉ်ယှဉ်၊ ဘယ်သူဖျဉ်မိ။” ငရဲ* ၁၂၇။

ဖျဉ်း

ဖျဉ်း - န / ဖျဉ်း / ခ၊ အမျှအတားဖြင့် စဉ်ရည်သုတ်လေ့ရှိသည့် ဝမ်းပူဇော်စောက်ကြီး။ ၂၊ မြေနှင့်လုပ်သော ပြုတ်အိုး။ ထည့်စရာ မြေခွက်။ ၃၊ သွေး၊ လေ၊ အရည် စသည်ကြောင့် ဝမ်းပူဇော်သော ရောဂါ။

ဖျဉ်းစွဲ - ကြိ / ဖျဉ်းစွဲ / ဖျဉ်းရောဂါ ခံစားရသည်။ ဖျဉ်း - န၊ ၃၊ လည်းရှ။

ဖျဉ်းပက်လက် - န / ဖျဉ်းပက်လက် / ခ၊ အနား ကျယ်၍ ပက်သော မြေအင်တံ။ ၂၊ အဖုံးမဖုံးသော ဖျဉ်းအိုး။

ဖျဉ်းဖျဉ်း - ကြိဝိ / ဖျဉ်းဖျဉ်း / ခ၊ မပြတ်မလပ်၊ တရစပ်ထိုးကျင့် နာကျင်စေလျက်။ “ကျည်ပွေ့ထိုးသို့၊ ခြိုးခြိုး ဖျဉ်းဖျဉ်းချွတ်ချွတ် ညှဉ်း၍။” ငရဲ* ၄၇။ ၂၊ တစ်ခိုက်ခိုက် ပူလောင်စေလျက်။ “ရွှောက်သီးကို ပစ္စုန်ထုပ်နှင့် ခြုတ် ဖျဉ်းဖျဉ်းထည့်၍ သုတ်ပေး။” ကုထုံး။ ၆၈။

ဖျတ်

ဖျတ်လတ် - နဝိ / ဖျတ်လတ် / မထုံမထိုင်း၊ သွက်လက်တက်ကြွသော။

ဖျန်

ဖျန် - ကြိ / ဖျန် / ဖျဉ် - ကြိ၊ ၃၊ နှင့် အတူတူ။
ဖျန်ဖြေ - ကြိ / ဖျန်ဖြေ / ဖျဉ် - ကြိ၊ ၃၊ နှင့် အတူတူ။

ဖျန်း

ဖျန်း - ကြိ / ဖျန်း / ခ၊ ချေ အရည်စသည်ကို အဝန်းကျယ်စွာ ထိရောက်အောင် ဖြန့်ပက်သည်။ ၂၊ ပက်လောင်းတိုက်သွေးသည်။

ဖျပ်

ဖျပ်ဖျပ်လူး - ကြိဝိ / ဖျပ်ဖျပ်လူး / သည်းမခံနိုင်၊ မအောင်အည်းနိုင်အောင် လှုပ်ရှားလျက်။

ဖျမ်း

ဖျမ်းဖျ - ကြိဝိ / ဖျန်းဖျ / ဖျမ်းဖျ - ကြိဝိ၊ ရှ။

ဖြာ

ဖြာ* - ကြိ / ဖျာ / ခ၊ အရပ်မျက်နှာ အသီးသီးသို့ ပြန့်ကားထွက်သည်။ “ဧကလက်များစွာ၊ မြေဝယ်ဖြာလျက်။” သစ္စာ*။

၆၂။ ၂။ မြန်မာ့လွန်းတောက်သည်။ “နီလာရစ်သွေး၊ ညိုညိုလှလှ၊ မြက်သို့သာ၊ ရောင်ခြည်ဖြာသား။” သာမိ* ၁၄။

၇။ ခွဲခြမ်းပိုင်းခြားသည်။ “တတ်စိမ့်လေ့လာ၊ သမိုင်းခြာဝိဇ္ဇာ” ပုံရူပ။ ၁။

- စည်း/ဖျာ/အမျိုးကွဲပြား ဆင့်ပွား ထွေပြားရာ၌ သုံးသော အရေအတွက်ပြ စကားလုံး။ “ကိုးခြာကျေးဇူး၊ ဂုဏ်အထူးဖြင့်” ကိုး* ၂။

ခြာ' - ကြံ/ဖျာ/ သွယ်သပ်အောင် လုပ်သည်။

ခြား

ခြား' - ကြံ/ဖျာ/ ချောမော့ သွေးဆောင်သည်။

ခြား' - န / ဖျား / လမ်းဆွဲငင်အားကြောင့် ကြွချည်၊ နိမ့်ချည် ပြောင်းလဲသော ပင်လယ်စပ် ရေတက်ရေကျ။ ဒီရေ။

ခြားယောင်း - ကြံ / ဖျားယောင်း / မိမိအလိုလို ပါအောင် လှည့်ပတ်ဆွဲဆောင်သည်။

ခြီး

ခြီး' - နဝိ / ဖျိုး / ဖျားပြားသော။ “မိုးရေမီးဖျိုးသီးအဖျား၊ ကျသော အားကြောင့်” ရှေးဗျာ။ ၁၇၉။

ခြီး' - ကြံ / ဖျိုး / တတ်ယောင်ကား ညာဝါး ပြောဆိုသည်။ သေချာ မဆိုသည်ကို သိယောင်ပြု၍ပြောသည်။ “သူရဲကြီးရဲ၊ အကဲသိတာနဲ့ ထပ်ပြီး ခြီးလိုက်တယ်။” ရယ်စရာ။ ၁။ ၁၃၇။

ခြီး' - ကြံ / ဖျိုး / အမျှင်ဖျားကို မရှုပ်မထွေးရအောင် ဘီးဖြင့် သပ်ချသည်။ (ချည်မျှင်၊ ဆံပင်၊ အမွှေး၊ လျှော် စသည်တို့ နှင့် တွဲဖက်သုံးနှုန်းသည်။)

ခြီးလိမ်း - ကြံ / ဖိလိန်း / လှပတင့်တယ်စေရန် ဆံပင် သ ခြင်း၊ သနပ်ခါးနံ့သာ ခြယ်မှုန်း ပြင်ဆင်ခြင်းပြုသည်။

ခြီးထိုး - န / ဖျိုးလန်း / တတ်ယောင်ကား ဝါကြွားပြောဆိုချက်။

ခြူ

ခြူ' - နဝိ / ဖျူ / ၁။ ထုံး၊ နွားနို့ ကဲ့သို့ သော အရောင်ရှိသော။ ၂။ စင်ကြယ်သော။ အစွန်းအထင်း အပြစ်ကင်းစင်သော။ “ချစ်သမီးတို့၊ အကြီးအလတ်၊ လွန်ညီညွတ်၍ မိုးနတ် လျှောတူ၊ သဘော ခြူလျက်။” ဟင်္သာ* ၇၁။ ၃။ ကုန်ခန်းပျောက်စင်သော။ ဆင်းရဲသော။ “ရတိုင်းပျောက်လျှင် ခြူလွယ်သည်။” ကျည်း။ ၇။

ခြူ' - န / ဖျူ / အဖြူ သို့မဟုတ် အဖြူနှင့် အနက်ရောင်ကျားသော ဆူရမ်းတို့များ တကိုယ်လုံးတွင် ပေါက်ပြီး၊ ချွန်ထက်သော ဓနု သွားရှိ၊ နို့တိုက်သတ္တဝါငယ်တမျိုး။

ခြူခါပြာခါကျ - ကြံ / ဖျူခါပြာခါကျ / ရှိသမျှ ကုန်ပျောက်သည်။ ဆင်းရဲသည်။

ခြူစင် - နဝိ / ဖျူစင် / အညစ်အကြေးမတင်၊ သန့်ရှင်းသော။

ဖြူဆံမြက် - န / ဖျူဇန်မျက် / အရွက်ကို ကြိုးကျစ်ခြင်း၊ ဖျာရက်ခြင်း စသည် ပြုလုပ်သုံးစွဲနိုင်၍ အရောင်ဖြူရော်သော မြက်ရှည်တမျိုး။

ဖြူဆွ - နဝိ / ဖျူဆွ / ၁။ အရောင် ဖွေးစင်သော။ “ဆန်လုံးဖြူဆွ၊ လှလှရွက်” နရ။ ၅၁၀။ ၂။ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော။ “သီတင်းဖြူဆွစွာသော ဗြဟ္မစရိုက်ကို” ဇောတံ။ ၆၈။

ဖြူဆွတ် - နဝိ / ဖျူဆွတ် / ဖြူဆွ - နဝိ၊ ၁။ နှင့်အတူတူ။

ဖြူနီကြောင်ကျား - နဝိ / ဖျူနီကျောင်ကျား / အရောင်အမျိုးမျိုး ရောနှောသော။ အရောင်စုံပါဝင်သော။ အမျိုးမျိုး အထွေထွေသော။

ဖြူပပ်ဖြူရော် - ကြိဝိ / ဖျူပတ်ဖျူယော် / အဖြူရောင်ဘက်သို့ သန့်လျက်။ ဖြူဖြောစွာ။

ဖြူဖြောင့် - နဝိ / ဖျူဖြောင့် / စိတ်နှလုံးသန့်စင် တည်မတ်သော။

ဖြူဖွေး - နဝိ / ဖျူဖွေး / သန့်စင်စွာ ဖြူသော။

ဖြူရော် - နဝိ / ဖျူယော် / ပကတိအရောင် မှိန်ဖျော့သဖြင့် ဖြူရောင်သန့်သော။

ဖြူလှုပ်ဆုပ် - နဝိ / ဖျူလှုပ်လှုပ် / အလွန်ဖြူသော။

ဖြူး

ဖြူး' - ကြံ / ဖျူး / ၁။ မျက်နှာပြင် တခုရပေါ်သို့ အမှုန်တစုံတရာကို ဖြည်းဖြည်း ဖြန့်ကြသည်။ “နီရည်ဖျန်းနူး၊ နွားမွန့်ဖြူးလျက်” မဃ* ၄၇။ ၂။ လေအဆက်မပြတ် ဖြည်းဖြည်းစွာ တိုက်သည်။ “မြောက်လေအေးသည်လည်း ဖြူးလျက်ရှိ၏” ဗုဒ္ဓလမ်း။ ၂၄။

ဖြူး' - နဝိ / ဖျူး / ၁။ ပြောဝင်းသော။ အကဲအခဲမရှိ ချောပြေသော။ “အစိုးရမျေးနွန်းနဲ့ အသားတင်ငွေ တထောင် ငါးရာဖြူးလို့” နွဲ့။ ၁၉၅။ ၂။ တပြောင့်တည်း မြင့်မားသော။ “တိမ်ထဲဖြူးသီ၊ ကျောက်စေတီကို” စိန်ကျော်* ၂၇။ ၃။ ပြေပြစ်ချောမောသော။ “ရုပ်တော်တော်ဖြူးတယ်၊ လှတာသက်သက်မဟုတ်ဘူး” စိတ်။ ၇၉။

ဖြူးဆေး - န / ဖျူးဆေး / အနာ စသည်အပေါ်တွင် ကြံချပေးရသော ဆေးမှုန့်မျိုး။

ဖြူးဖြူးမြောင့်မြောင့် - ကြိဝိ / ဖျူးဖျူးမြောင့်မြောင့် / အကွေ့အကောက် အဟန့်အတားမရှိ ရင်းလင်းချောပြေစွာ။

ဖြေ

ဖြေ - ကြံ / ဖျေ / ၁။ အမေးပြဿနာကို ဖြေလည်အောင် ပြောသည်။ ရေးသည်။ “ထိုမေးခွန်းကို ဖြေသောအနေဖြင့်” ပေါ်ဇော်။ ပ။ ၁၆။ ၂။ နှုတ်တုံ့ပြန်သည်။ ၃။ ကျေနပ်လျော့ပြယ်အောင် အားထုတ်သည်။ (စိတ်ဖြေ၊ အပန်းဖြေ၊ အလွမ်းဖြေ၊ ဒေါသဖြေ၊ အငြီးဖြေ၊ အပျင်းဖြေ၊ အဆိပ်ဖြေ၊ အညောင်းဖြေ စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၄။ အထိုအဖွဲ့

မြေရှင်းအောင် ပြုသည်။ “ဤကျော့ကွင်းကို ငါမမြေနိုင်
ရာ။” လောရေ။ ၂၇။

မြေကြား - ကြံ / ဖျေကျား / မေးခွန်းအရ အတုံ့ဆိုဖွယ်ရှိသမျှ
ကို တစုံတည်းအား သိအောင်ပြောပြသည်။

မြေဆေး - န / ဖျေဆေး / ၁၊ တစုံတခုသော အရာ၏ အစွမ်း
အာနိသင်ကို ဖျက်ပြယ်အောင် ပြောင်းလဲ၊ ဖျက်ဆီး၊ နှုတ်
ပယ်နိုင်သော ဆေးမျိုး။ ၂၊ [ဥပစာ] ပြင်းပြသော ခံစားမှု
ကို သက်သာလျော့ပါးစေသည့် အကြောင်းအရာ။ “ကရုဏာ
ရွှေ့ပြေး၊ မေတ္တာတော် ရေအေးခြင်း၊ မြေဆေးကလေး ကုရ
အနီးတောမှာပဲ လေ။” ဟံ၊ ၂၊ ၉၉။

မြေဆီ - ကြံ / ဖျေဆီ / သိသိ စူးစမ်းမေးမြန်းချက်ကို သိရှိ
နားလည်သမျှ ပြေလည်ပေါ်လွင်အောင်ပြောပြ၊ ရေးပြသည်။

မြေအညံ - ကြံ / ဖျေအံ / မိမိ၏စိတ်ကို ပြင်းထန်သော ခံစားမှု
ကြောင့် နာကျင်ခြင်း မဖြစ်စေရန် ထိန်းချုပ်သိမ်းဆည်း
သည်။

မြေမျှော် - ကြံ / ဖျေမျှော် / တစုံတည်းအား နှစ်သိမ့်ပျော်မွေ့
စေရန် အနည်းနည်းဖြင့် အားထုတ်ဆောင်ရွက်သည်။

မြေပျောက် - ကြံ / ဖျေပျောက် / စိတ်တွင် နာကျင်ခံစားရသမျှ
ကို ကွယ်ပ မေ့ပျောက်အောင် နှလုံးသွင်းသည်။

မြေဖျန် - ကြံ / ဖျေဖျန် / နှစ်ဦးနှစ်ဘက်အကြား ဖြစ်ပွားသော
ပဋိပက္ခကို ပြေလည်အောင် ကြားဝင်စေ့စပ် ဖြေရှင်းသည်။

မြေရှင်း - ကြံ / ဖျေရှင်း / မကျေလည်၊ မရှင်းလင်းသည်များ
ကို သိမြင်နားလည်အောင် အကြောင်းအကျိုး ခွဲခြမ်းတင်ပြ
သည်။

မြေရှင်းချက် - န / ဖျေရှင်းချက် / တစုံတခုသော အငြိအစွန့်၊
အမှားအယွင်းတို့အတွက် အမှန်ကိုသိမြင်အောင် ဖော်ပြ
ချေဆိုချက်။

မြေသိမ့် - ကြံ / ဖျေသိမ့် / မိမိကိုယ်ကို သို့မဟုတ် သူတပါးကို
စိတ်တွင်နာကျင်ခံစားရခြင်းများမှ လွင့်စဉ် ပ ပျောက်အောင်
အားပေးသည်။

မြ

မြ - ကြံ / မြ / ၁၊ ပွင့်လင်ကျယ်ကားစေသည်။ ကွာဟ စေ
သည်။ “ကျယ်စွာသော ခံတွင်းကို မြလျက်။” စွယ်၊ ပ။
၁၇။ ၂၊ မြည်း - ကြံ၊ ၅။

မြမြောက် - ကြံ / မြမြောက် / ၁၊ ကြောက်လန့်ဖွယ် ရုပ်သွင်
ပေါ်အောင် ပါးစပ်ကိုလက်နှင်မြှင့် လှန်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ]
ပိုမိုကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်အောင် အန္တရာယ်ကို ပိုမိုမျှ တွင်
ပြောပြ၍ လှန်သည်။

မြော

မြော - နဝိ / မျော / [ပေါ] လွန်ကဲ များပြားသော။ “ပေး
လျှာခြင်း၌ စေတနာမြောလှ၏။” ကျင်ကျား၊ ၆၄။

မြော - ကြံ / မျော / စားဖွယ်တစုံတရာကို ရေခန်းတွင်နှစ်၍
နှမ်းပျော့အောင် ပြုသည်။

မြို့

မြို့ - ကြံ / မြို့ / ၁၊ အထူအထည် ကွဲပျက်ကျအောင်ပြုသည်။
မြို့ကွဲအောင်ပြုသည်။ “ရှစ်သောင်းမြေထဲ၊ တူးမြို့ခွဲလည်း။”
သစ္စာ* ၁၄၄။ ၂၊ ဖယ်ခွင်းသည်။ ကျေပျောက်စေသည်။
“ဆယ်ခွင်ရပ်သောင်း၊ ရန်အပေါင်းကို၊ အောင်ကြောင်းမြို့တို၊
ချိုးနှိမ်ခြင်းလည်း ရှိတသော။” နန်းစဉ်။ ၂။
- ကြိဝိ / မြို့ / အတက်မှ အောက်သို့ အားဖြင့်။ “ဆေးကို
လက်မောင်း၌ မြို့လှိမ်းသည်။”

မြို့ခွဲ - ကြံ / မြို့ခွဲ / မြို့ကွဲအောင် အားအင်နှင့် ပြုလုပ်သည်။

မြို့ခွင်း - ကြံ / မြို့ခွင်း / ပျက်စီးလွင့်ကွာစေသည်။

မြို့ဖျက် - ကြံ / မြို့ဖျက် / ပျက်စီးကျေပျောက်စေသည်။

မြို့လှံ - ကြံ / မြို့လှံ / တပန်ပြန်၍ မထူထောင် နိုင်အောင်
ချေဖျက်သည်။

မြိုး

မြိုး - နဝိ / မြိုး / ၁၊ ပြည့်ဝသော။ “ပစ်ရသောကျိုး၊ ဇီးပွား
မျိုးတို့၊ မြိုးစိမ့်သရော်၊ ငါ့ကိုမျှော်၍။” ဆ* ၉၉။ ၂၊ များ
ပြားသော။ ပြည့်လှုံသော။ “မြည်တမ်းမဆည်၊ မျက်ရည်
မြိုးမျိုး၊ တွေ့နိုင်မြင်နိုင်၊ ညှိုးချိုးငိုကြွေးလျက်။” ဝေဇာတ်။
၅။ ၃၊ ပြည့်မောက်သော။ ဆွပ်သော။ “ပါးထိုက်သော
အရာ၌မမိုး၊ မြိုးထိုက်သောအရာ မကြာသော ကိုယ်တော်
ရှိသည်အဖြစ်။” သမန်၊ ပ။ ၂၆၈။ ၄၊ လွန်ကဲတောက်ပ
ခြင်းနှင့် ပြည့်ဝသော။ “ကြည့်ကာ၊ ရောင်ဝရှိန်လို မြိုး။”
ဆယ်နှစ်မျိုး။ ၅၅။ “ဝင်းတောက်လျှံ၊ ရတနာ ရောင်
မြိုး။” ဝိမာန။ ၃၀။

မြိုးမြိုး မြောက်မြောက် - ကြိဝိ / မြိုးမြိုး မျောက်မျောက် /
အနည်းအပါး ကွက်ကျား ကျိုးကျဲအားဖြင့်။

မြိုးမြိုးမြိုင်မြိုင် - ကြိဝိ / မြိုးမြိုးမြိုင်မြိုင် / (မိုးရင်စသည်)
များပြားစွာ သွန်သြလျက်။

မြိုးမောက် - နဝိ / မြိုးမောက် / ပြည့်လှုံပိုက်သော။ ဖောင်း
ပြည့်တင်းမိုသော။

မြိုးဝေ - နဝိ / မြိုးဝေ / များထွေကြွယ်ဝသော။ ပြည့်လှုံ
များပြားသော။

မြောက်

မြောက်မြောက် - န / မျောက်မျောက် / မိုးပေါက်၊ နှင်းပေါက်
စသည်တို့ ကျသည့်မြည်သံ။

မြောက်မြောက် - ကြိဝိ / မျောက်မျောက် / ၁၊ သေးငယ်စွာ။
အနည်းအပါးအားဖြင့်။ “မင်းသားစစ်လည်း ရှစ်နှစ်မရောက်၊

ယ်မြောက်မြောက်က၊ တတ်မြောက် ပညာ၊ အလိမ္မာ
ကြောင့်။” ပဉ္စာ* ၄၁။ ၂။ သွက်သွက်မြန်မြန်။ “နွားကို
ကြိတ်တို့ ပေးကွာ၊ ဒါမှမြောက်မြောက်သွားမယ်။”

မြိုင်

မြိုင် - န / ဖျိုင် / မြိုင် - န၊ ရှ။ “သိန္နင်းတလိုက်၊ မိုး
တမြိုင်ကယ်နှင့်။” စွန့်။ ၃။

မြင်

မြင် - နဝိ / ဖျင် / [ပေါ] ပေါများသော။ “အပုံအယဉ်၊ မြင်
လင့်ကစား။” ကိုး* ၇။

မြင်ညီး - နဝိ / ဖျင်ညီး / [ပေါ] ပေါများသော။ “ရဲခက်
ပြောင်လင်၊ ဆင်လေးစီးနှင့်၊ မြင်ညီးလက်ဆောင်။” ပြည်စုန်
*၅၀။

မြင်ပေါ - နဝိ / ဖျင်ပေါ / [ပေါ] များပြားသော။ “ပျောက်
ကြားစိန်ရောင်၊ အကြောင်အနီမြင်ပေါသိ၍။” ဆု* ၁၈။

မြင်ပည်း - နဝိ / ဖျင်ပီး / [ပေါ] ပေါများသော။ “ဖလား
သဏ္ဌေး၊ ရစ်ထွေးမြင်ပည်း၊ ခုံတည်လည်းသည်။” အာသ*
၂၇။

မြင့်

မြင့် - ဝိ / ဖျင့် / ခ၊ ရှေ့ကယှဉ်စပ်သော နှာပုံပစ်၏ အလုပ်
သဘောကို ဖော်ပြသည့်စကားလုံး။ “သစ်သီးမြင့် ဘုရား
သခင်ကို လုပ်ကျွေး၏။” ပါရာ။ ၅။ ၂။ ရှေ့ကယှဉ်စပ်
သော နှာပုံပစ်အား အခြားတပါးသို့မူ ခွဲခြား၍ ထူးခြားစွာ
ရည်ညွှန်းသောသဘောကိုဖော်ပြသည့်စကားလုံး။ က တော့။
“အင်မတန်ရှုပ်အောင် မိမိမြင့်ပြောတတ်သည်။” ဝံသသစ်၊
ပ။ ၂၃၈။ ၃။ အတိုင်းအတာ၊ အချိန်ကာလ စသည်ကို
တစုံတရာပိုင်းကန့်၍ သတ်မှတ်ဖော်ပြရာ၌ သုံးသောစကား
လုံး။ (မျှမြင့်၊ မမြင့်၊ လျင်မြင့် စသည်ဖြင့် တွဲစပ်သုံးစွဲသည်။)
“နေအိမ်သို့ရောက်မှမြင့် ခြိမ်းခြောက်တန်လျှင် ခြိမ်းခြောက်
လို့။” စိုး။ ၂၈။

မြောင်

မြောင် - ကြိ / ဖျောင် / [ဘန်း] ခ၊ လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်သည်။
၂။ ခိုးယူသွားသည်။ “ငါစာအုပ်ကို ဘယ်သူ မြောင်သွား
သလဲ။”

မြောင်

မြောင် - နဝိ / ဖျောင် / ခ၊ မကောက်မကော့ တည့်တန်း

သော။ “ရေသဖန်းပင်၏မြောင့်သောကြိုးသောရေသောက်မြစ်
ကို ပုဆိန်ဖြင့်ပေါက်သက်သို့။” တိုးပွား။ ၄၈။ ၂။ တိုက်ရိုက်
ရှေးရှုသော။ ကွက်တိကျသော။ ရှင်းလင်းသော။
“အဗ္ဗာယ်မြောင့်ရာ၏။” ခေါ၊ ဒု။ ၂၆၄။ ၃။ တည့်မတ်
မှန်ကန်သော။တည့်ကြည်သော။ “မောဟထူ၍အယူမမြောင့်၊
မစောင့်သစ္စာပညာခေါင်းပါး။” သံဝေ* ၁၃။ ၄။ အနှောင့်
အယှက်အဟန့်အတား အခက်အခဲမရှိသော။ “လွမ်းတ သော
ကြောင့်၊ စိုးရိမ်နှောင့်၍၊ မမြောင့်စားသောက်၊ အိပ်နေ
ဖောက်သော်။” သ* ၉၉။ “ဝင်ငွေလည်း တော်တော်မြောင့်
လာခဲ့လေသည်။” မျက်ပွင့်၊ ၂။ ၆၁။ ၅။ ချောမော
ပြေပြစ်သော။ “လှေသူကြီးကတော်ရုပ်ကမြင့် တယ်မြောင့်ပါ
ပေသည်ယူ။” ဝိဖြေ။ ၁၀၉။ ၆။ အဆက်အဆံ ပြေလည်
သော။ “ဘုန်းဘိုးညိုတော့ သိပ်ကို မြောင့်နေတာတဲ့။”
သွေး၊ ၁၆၄။ ၁၃၂။

- ကြိ / ဖျောင် / တည့်တန်းစေသည်။

မြောင်ကွယ်ကွယ် - ကြိ / ဖျောင်ကွယ်ကွယ် / ကျူးလွန်သည့်
အပြစ်ကို အမှန် အချက်အလက်များနှင့်အတူ ဖုံးကွယ် ထွက်
ဆိုသည်။

မြောင့်ချက် - န / ဖျောင့်လျက် / မိမိကိုယ်တိုင်ပါဝင်သော အပြစ်
ကျူးလွန်မှုကို ထုတ်ဖော်ဝန်ခံပြောပြချက်။

မြောင့်ချက်ပေး - ကြိ / ဖျောင့်လျက်ပေး / မိမိကိုယ်တိုင်ပါဝင်
သော အပြစ်ကျူးလွန်မှုကို ထုတ်ဖော်ဝန်ခံပြောဆိုသည်။

မြောင့်စင်း - နဝိ / ဖျောင့်စင်း / မကျေမကောက် တည့်မတ်
သော။

မြောင့်ဆို - ကြိ / ဖျောင့်ဆို / မြောင့်ချက်ပေးသည်။

မြောင့်တန်း - နဝိ / ဖျောင့်တန်း / မကျေမကောင့် တည့်မတ်
သော။

မြောင့်ဖြူ - နဝိ / ဖျောင့်ဖြူ / တသမတ်တည်းတူရသို့ ဦးတည်
သော။

မြောင့်မတ် - နဝိ / ဖျောင့်မတ် / ခ၊ မကျေမကောက်ပါ၊
တသမတ်တည်း ချော့ရှုသော။ ၂။ မကုန်းမညွတ်ပဲ တည့်စွာ
ထောင်သော။ “မြောင့်မတ်စွာရပ်နေ၍၊ နောက်အဖို့ဖြင့်
ပြန်လွန်လိုက်သည်ရှိသော်။” နရ။ ၂၁၂။ ၃။ ကောက်ကျစ်
စဉ်းလဲခြင်းကင်းသော။ “သဘောမြောင့်မတ်မျှဉ်းခတ်သော
သွင်၊ ရွှေချိန်ခွင်သို့၊ စီရင်ကောက်ယူ။” သုဇာ* ၇၇။

မြောင့်မှန် - နဝိ / ဖျောင့်မှန် / မလိမ်မကောက်၊ရိုးသားစင်ကြယ်
သော။ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းကင်းသော။

မြောင်း

မြောင်းမြောင်း - ကြိဝိ / မျောင်းမျောင်း / လက်ပမ်းပေါက်၊
လက်ခုပ်စသည် ထိခတ်ရိုက်တီးသောအသံများ တဖြည်းတည်း
မြည်လျက်။

မြိုင်

မြိုင်မြိုင် - ကြိဝိ / ဖျိုင်ဖျိုင် / အများအပြား တပြိုင်တည်း။ တဟုန်တည်း အဆက်မပြတ်အားဖြင့်။ (မိုးမြိုင်မြိုင်၊ မျက်ရည်မြိုင်မြိုင်၊ လက်ခုပ်သံမြိုင်မြိုင် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

မြစ်

မြစ် - ကြိ / ဖျစ် / ၁။ တစုံတရာသော ဘဝ၊ တစုံတရာသော သဘော မှန်ကန်ပြီးမြောက်ပီသခြင်းရှိသည်။ “ဤအဆောက်အဦကား ပြတိုက်မြစ်သည်။” “ကြောက်ရွံ့သည့် မြစ်၍။” ဝက။ ၂၁။ ၂။ မရှိသေးသည်မှ စတင်ပေါ်ရှိသည်။ “ရုရှားပြည်တွင်းစစ်မြစ်သည်။” ကျောင်းဒါ။ ၉၃။ ၃။ အခြေစွဲတည်ပေါ်ပေါက်သည်။ (ပြည်းတွင်းမြစ်၊ လက်မြစ်၊ စက်မြစ် စသည် သုံးနှုန်းသည်။) “သေခြာမြစ်၊ လက်ျာရစ်ခေ့သင်းကို ကိုင်ပြီးသော်။” မြန်မင်း။ ၁၆။ ၄။ ဘဝသစ်၊ အခြေသစ် တစုံတရာ ရရှိသည်။ ဖွားမြောက်ဝင်စားသည်။ “ထိုအမတ်ရသေမြစ်လျှင်၊ ကမ္ဘာတန်းဆာမြစ်သော မေ့သတ်ကျမ်းကို။” နူ။ မာတိကာ။ ပုဏ္ဏားအမျိုး၌ မြစ်၍၊ သာရဓလ္လင်ဟု အမည်တွင်၏။” ပါရာ။ ၃။ ၅။ ပြီးစွန်းသည်။ ရည်ငံသည်။ (“ရည်စားမြစ်” စသည်၌ မြစ်၍ သုံးသည်။) “သူ့လင်သည် ကျွန်တော်နှင့် မြစ်နေမှန်းသိလျက်နှင့် အတင်း လှယူသူ။” ဖြတ်ကျော်။ ၉။ ၆။ စွမ်းမြောက်သည်။ လက်ရာထူးချွန်သည်။ “လက်သမားအတတ်မှာ အလွန်မြစ်သည့်လူ။” ယု။ ၆၉၉။

- စည်း / ဖျစ် / ဆောင်ရွက်မှု တစုံတရာ အထမြောက်ကြောင်း ဖော်ပြသည့်စကားလုံး။ “ဤမိသည့်အတိုင်း၊ မလုပ်မြစ်ခဲ့ချေ။” သေမင်း။ ၃၄၈။

မြစ်ကတတ်ဆန်း - ကြိဝိ / ဖျစ်ကတတ်ဆန်း / အထူးပြုပြင် ဖန်တီးရန် အားထုတ်ကြိုးစားမှုမပြုပဲ အလျောက်ဘာသာ မြစ်လာသည့်အတိုင်း။ မြစ်ကကျ။ ကပျက်ကချော်။

မြစ်ကြောင်း - န / ဖျစ်ကြောင်း / ၁။ မြစ်ပျက် ခဲ့သည့် အစုအစု။ ၂။ စတင်ပေါ် ပေါက်စေသည့် အခြေခံအချက်။

မြစ်ခေါင်းမြစ် - ကြိဝိ / ဖျစ်ခေါင်းဖျစ် / မြစ်ခိုင်ရန် မလွယ်ပဲလျက်။ အကြောင်းအားလျော်စွာ မြစ်သောအားဖြင့်။ မြစ်ရိုးမြစ်စဉ်မဟုတ်ပဲလျက်။

မြစ်စဉ် - န / ဖျစ်စဉ် / ကာလအပိုင်းအခြားအားဖြင့် အတိတ်မှ ပစ္စုပ္ပန်အထိ မြစ်ပျက်သမျှ အကြောင်းအရာအဆင့်ဆင့်။

မြစ်ဆစ် - န / ဖျစ်ဆစ် / မြစ်ပျက်ပုံအခြေအရာ။

မြစ်ဆန်း - န / ဖျစ်ဆန်း / မြစ်သည်ဆိုင်ရုံမျှသာရှိသောအရာ။ အမြစ်အနုပီသပြည့်စုံပြီးမြောက်ခြင်း မရှိသေးသောအရာ။ သာမည။ “အမြတ်အစွန်တော် မြစ်ဆန်းကိမ်း၍။” ကန်မင်း။ ၅၁။ “ထိရွာသားတို့၊ စကားမြစ်ဆန်း၊ ဆိုရွာလွန်းဟု။” မွေ* ၃၁။

မြစ်ဆန်းက - ကြိဝိ / ဖျစ်ဆန်းက / သာမညအားဖြင့်။ မြစ်သည်ဆိုင်ရုံမျှအားဖြင့်။

မြစ်ထွန်း - ကြိ / ဖျစ်ထွန်း / အောင်မြင်စွာပေါ် ပေါက်တည်လာသည်။ အကောင်အထည်ပေါ်သည်။

မြစ်ပေါ် - ကြိ / ဖျစ်ပေါ် / မတည်ရှိသေးသောအနေမှ စာညှိလာသည်။

မြစ်ပုံ - န / ဖျစ်ပုံ / မြစ်ပျက်သည့်သဘောအနေ။

မြစ်ပျက် - ကြိ / ဖျစ်ပျက် / စိတ်နှင့် ရုပ်ခြံတို့၏ အသွင်သဘော ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲသည်။ အမြစ်သဘောနှင့် အပျက်သဘောတို့ ရှေးနောက်အဆက်မပြတ်ပေါ်သည်။

မြစ်ပွား - ကြိ / ဖျစ်ပွား / ၁။ တစုံတရာ အမြစ်အခင်းပေါ်ပေါက်သည်။ ၂။ စည်ပင်ပျံ့နှံ့သည်။ “ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ၊ ပီတိပဿနိတရာမြစ်ပွားသည်ကို ရည်၍။” နရ။ ၆၄၃။

မြစ်မချည်း - ဝိ / ဖျစ်မချိုး / ၁။ အနည်းဆုံး မြစ်ဖွယ်ရှိသည့် အတိုင်းအတာကိုဖော်ပြသည့်စကားလုံး။ မြစ်စေ။ “အနည်းငယ် မြစ်မချည်းအရေးပေးခြင်း ခံရတို၊ ရှိသည်။” ကဂါ။ ၃၈။ ၂။ ရှေးဦးကြိယာ၏အနက်ကို မြစ်ဝယ်၊ ဆန်ကျင်ပြောလိုရာသုံးသောစကား။ မြစ်စေကာမူ။ မြစ်သော်လည်း။

မြစ်မြဲ - န / ဖျစ်မြဲ / မြစ်ရိုးမြစ်စဉ် မြစ်နေကျအရာ။

မြစ်မြောက် - ကြိ / ဖျစ်မြောက် / ၁။ အောင်မြင်စွာ အကျိုးဖြစ်ပေါ်လာသည်။ “အရွယ်တော် ရောက်ဦးစကပင် အပ်နှင်းသဖြင့် မင်းမြစ်မြောက်၍။” တေ။ ၁၈။ ၂။ စွမ်းစွမ်းတမံ လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ “ယခုကာလ၌ မြစ်မြောက်အောင် မလုပ်နိုင်ကြ၍ အနုပုဒ်ဟုဆိုအပ်သော သမာဓိ၊ ပညာနှစ်ရပ်၌။” မေ။ ၅၇။

မြစ်ရပ် - န / ဖျစ်ယတ် / မြစ်ပျက်သောအကြောင်းအရာ၊ အရေးအခင်း။

မြည့်

မြည့် - ကြိ / ဖျေ / ၁။ လိုသည်ကို ထပ်သွင်း လောင်းစွက်သည်။ “ငွေနှည်းသော်၊ မြည့်၍လျော်စေ။” နူ။ ၈၃။ ၂။ ပြည့်တင်းစေသည်။ “မြန်မြတ်ရသာ၊ ဩဇာနက်တည့်၊ အားအင်မြည့်လျက်။” ဗပျီ* ၂၃။ ၃။ တာဝန်ရှိသည်ကို ကျေနပ်ပြီးပြေအောင်ပြုသည်။ “ကတိကဝတ်ကို မြည့်အံ့သောငှာ သွားလေ၏။” ပါရာ။ ၁၄။ ၄။ ဆည်းပူးစုဆောင်းသည်။ ပွားစွာစုစေသည်။ “ပါရမီတော်ကို မြည့်ရသည်လည်း လူ့ဘဝသက်သက်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာသက်သက် မြည့်တော်မူရသည်မဟုတ်။” ကာယာ။ ၁၃၁။ ၅။ အရေအတွက်သွင်းသည်။ သွင်းထည့်သည်။ အပါအဝင်ဖြစ်စေသည်။ “ဖိုးရာကို ဥပျာဉ်မှာ မြည့်တော်မူလေသည်။” ဓည။ ၆၃။

မြည့်ကျင့် - ကြိ / ဖျေကျင့် / ပြည့်စုံ တိုးပွားအောင် ကြိုးစားသည်။

မြည့်စာ - န / ဖျေစာ / ပုံနှိပ်ရာတွင် စာသား ပြီးပြတ်သဖြင့်

ကြွင်းလပ်သောနေရာ၌ စာမျက်နှာပြည့်အောင် ထည့်သွင်းရသော စာအတိအတွာ။

မြည့်စွက် - ကြံ / ဖျေ့စွက် / ပြည့်စုံအောင် ထပ်ဆောင်းထည့်သွင်းသည်။

မြည့်ဆင်း - ကြံ / ဖျေ့ဆင်း / စုဆောင်းခြင်းဖြင့် တိုးပွားစေသည်။

မြည့်တင်း - ကြံ / ဖျေ့တင်း / လိုခြင်း၊ လက်လံခြင်းမရှိအောင် သွင်းထည့်သည်။

မြည့်ထိုး - နှ/ဖျေ့လှန်း / ထပ်မံဖြည့်သွင်းသောစကားပို။ ကဗျာစသည့်၌ စကားလုံးရေနှင့် ကာရန်ကိုင့်၌ လိုအပ်ပုံ ကြားညှပ်ဖြည့်ထည့်ရသော စကားစု။ ပဒေပုရက။

မြည့်သွင်း - ကြံ / ဖျေ့သွင်း / ၁။ ထပ်မံ၍ နှောထည့်သည်။ လက်နက်လှည့်မြည့်သွင်း၍ ကိုယ်ပြို ကိုယ်ခွာနှင့် အသီးသီးနေကြရ၍။ သုသော၊ တ။ ၁၇၅။ ၂။ ပုံစံ၊ ကွက်လပ်စသည့်၌ လိုရာရေထည့်သည်။ “ပုံစံစာရွက်တွင် လိုအပ်သော အချက်အလက်များ မြည့်သွင်းပြီးနေကုန်” စွယ်ကျမ်း၊ ၆။ ၉၀။

မြည်း

မြည်း - ကြံ / ဖျေ့ / ၁။ အသံ၊ အရှိန် စသည် ညှင်းညှပ်လျော့ပေါ့အောင်ပြုသည်။ “များစွာမသည်း၊ ခြေသံမြည်းလျက်” သစ္စာ* ၄၉။ ၂။ ညှင်းစွာတီးခတ်သည်။ “နာဖျော်ဖွယ်ချည်း၊ ရွှေစောင်းမြည်းသို၊ ခြည်းခြည်းချောင်း” ဘုဇြေ။ ၂၇၉။ ၃။ သိမ်မွေ့စွာ တိုက်ခတ်သည်။ “မိုးကြွင်းနှင်းသည်း၊ မြောက်လေမြည်းမူးမယ်ချည်းချမ်းစွာ လွမ်းမော်တ အံ့” ဘုံ* ၁၁၅။

မြည်း - ကြံ / ဖျေ့ / ဖွင့်လှပ်၍ ပြသည်။ (သွားမြည်းသည်ဟု အသုံးရှိသည်။)

မြည်းညှင်း - နဝံ / ဖျေ့ညှင်း / (အရှိန်အဟုန်) ပျောင်းညှံညှံသောသော။

မြည်းမြည်းဆေးဆေး - ကြိဝိ / ဖျေ့ဗျေးဆေးဆေး / အလျင်စလိုမရှိ၊ လေးမင့်လျက်။

မြည်းမြည်းနှေးနှေး - ကြိဝိ / ဖျေ့ဗျေးနှေးနှေး / အလျင်စလိုမရှိ၊ အချိန်ယူလျက်။

မြည်းမြည်းသာသာ - ကြိဝိ / ဖျေ့ဗျေးသာသာ / ညံ့ပျောင်းသိမ်မွေ့စွာ။

မြတ်

မြတ် - ကြံ / ဖျတ် / ၁။ အပိုင်းအပိုင်းဖြစ်စေသည်။ “ထားသန်လျက်ဖြင့်၊ ပြက်ပြက်ခတ်လိုး၊ မြတ်လျင်းပြီးမှ” ဘုလင်း* ၂၃၆။ ၂။ ကျော်သန်းကူးသွားသည်။ “ရေကြောကို မြတ်ခြင်းကိစ္စ” စတု၊ တ။ ၂၉၇။ ၃။ တနေရာရာကိုကျော်လွန်သွားသည်။ ၄။ ပယ်သတ်ရှင်းလင်းသည်။ “သုံးသွယ်စို့”

ထိန်ဝါစောင်လွတ်၊ ရန်ညွန့် မြတ်သည်။” နာပျို့* ၂။ ၅။ ပိုင်းခြားသည်။ “ပုန်မြတ်လေ ဟူပြလိုကား” ကခံ၊ ၂၂။

၆။ ကျော်လွမ်းသွားလွန်သည်။ “အမတ်ရွေးပွဲ ပါတိသမားကို မဲ ၁၀၀၀ နီးပါးမြတ်သွားပုံ” တင်းစာ။ ၇။ မဆက်မလက်ပုံ (တပိုင်းတစ အားဖြင့်) တန်ရပ်သည်။ “စကားကို မြတ်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏” ငါး။ ၄။ ၈။ အဆက်အဆံ ရပ်ပစ်သည်။ “သီလရောင်၊ ပညာရောင်ပြောင်ပေသည့် ရဟန်းကို သေခန်းကြီး မြတ်ရအောင်၊ ကုတ္တပတ် ကြံတော်မူ” ကျီး။ ၈၆။

၉။ နှုတ်ယူသည်။ “ဒီကောင်မလေး လခ ထဲက၊ တလကို ငါးကျပ်...သုံးလဖြတ်လိုက်ဟေ့” ရွှေ၊ ၁၂၊ ၁၃၇။ ၂၇၁။

မြတ်ကနဲ - ကြိဝိ / ဖျတ်ကနဲ / အမှတ်မထင် ရှိရာမှ ရုတ်တရက် အားဖြင့်။

မြတ်စ - နှ / ဖျတ်စာ / ပိုင်းမြတ်ထားသော အစအန။

မြတ်စာ - နှ / ဖျတ်စာ / ၁။ လင်နှင့်မယား အကြား တဦးဦးက ပြတ်စဲလိုကြောင်း မော်ပြချက်။ ၂။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အကြား ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေး၍ ပြီးပြတ်ကျေလည်အောင် စီရင်ချမှတ်ချက်။ တရားအဆုံးအဖြတ် ကောက်ချက်။

မြတ်စားလျှပ်စား - ကြိဝိ / ဖျတ်စားယတ်စား / မိမိ ရပိုင်ခွင့်မရှိသောဥစ္စာကို အကြားမှ မြတ်တောက် သိမ်းယူ၍ အလွဲသုံးစား ပြုလျက်။

မြတ်စက် - နှ / ဖျတ်စက် / စက္ကူ၊ ကောက်ရိုး၊ သစ်သားစသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုတရာကို သက်သာလွယ်ကူစွာ မြတ်တောက်နိုင်သော ကိရိယာမျိုး။

မြတ်တောက် - ကြံ / ဖျတ်တောက် / ၁။ အပိုင်းအပြတ် ဖြစ်အောင် ပြုသည်။ ၂။ အဆက်အစပ်ကင်းအောင် ပြုသည်။ “ချစ်ခင်ခြင်း အာသာတရားတို့ ကို၊ ဆေတွာ၊ တစမကျန်၊ တရား အချ မြတ်တောက် ခဲ့ကြ၍” မေဃသာရ။ ၁၃၀။

၃။ လျော့ဖျက်ပယ်နုတ်သည်။ “သွင်းကုန်များကိုမြတ်တောက် ပစ်ရန်ပင် ဖြစ်ပေသည်” ဗမာ့စီး။ ၇၀။

မြတ်တောက်အဆို - နှ / ဖျတ်တောက်အဆို / မြိတ်သျှခေတ် ပါလိမန်ဗွတ်တော်တွင် အစိုးရအဖွဲ့က ရသုံးငွေစာရင်းတင်ရာ၌ အစိုက်အခံဘက်မှ အစိုးရ၏ ဆောင်ရွက်မှု ဟုစုံတရာကို ဝေဖန်ဆွေးနွေးနိုင်ရန်အတွက် အသုံးစရိတ်မှ စုတ်အားဖြင့် ငွေတကျပ် စသည် လျော့မြတ်ရန် တင်သွင်းသည့်အဆို။

မြတ်ထိုး - ကြိဝိ / ဖျတ်ထိုး / မမျှော်လင့်သော အခိုက်အတံ့၌ ကြားဝင်လျက်။

မြတ်ထိုးညှက် - နှ / ဖျတ်ထိုးညှက် / ကြံတင် တွေးနုထားခြင်းမရှိပဲ / အကြောင်းပေါ်မှ ရုတ်တရက် ကြံဆထုတ်ဖော်အသုံးပြုသည့်ညှက်။ တခံနွဲ့ညွှန့်ညှက် - နှ၊ လည်း၍။

မြတ်ထိုး - နှ / ဖျတ်ထိုး / ကာလစဉ်ဆက် လိုက်နာ စံမှီးခြင်း ပြုလေ့ရှိသော အမှုအခင်းစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်။

မြတ်ပိုင်း - ကြံ / ဖျတ်ပိုင်း / အစိတ်စိတ်ခွဲတုတ်သည်။ ကွဲပြားစွာ ပြတ်တောက်သွားစေသည်။

- နှ / ဖျတ်ပိုင်း / ၁။ တစုံတရာမှ မြတ်တောက်ထားသည့် အစိတ်အပိုင်း။ ၂။ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တို့မှ မှတ်သားလိုရာ

မြတ်ထုတ်စုဆောင်းထားသည့် စာရွက်စ။ ပ၊ တစုံတရာ ရရှိကြောင်း ဝန်ခံချက်အနေဖြင့် ပေးအပ်သူအား ရရှိသူက (မိမိအတွက် လက်ခံမိတ္တူတပိုင်းချန်၍) ပေးအပ်ရမည် ပြောပိုင်း။

မြတ်လမ်း - န / ဖျတ်လမ်း / ခ၊ သာမန်သွားလမ်းဖြင့် ရောက် နိုင်သော တနေရာရာသို့ ထိုထက်ခေါ်မှုကို ကျူ အောင်သွား နိုင်သောလမ်း။ ၂၊ ကျယ်ပြန့်သော နေရာဒေသပြင်တခု၏ တဘက်မှ တဘက်သို့ ပေါက်ရောက်သော သွားလမ်း။

ပ၊ [ဥပစာ]အမြန်အလွယ်ပြီးနိုင်သောနည်း။

မြတ်လွှ - န / ဖျတ်လွှာ / သစ်တုံး၊ သစ်ချောင်း စသည်ကို ကန့်လန့်ဖြတ် ခွဲဖြတ်သောလွှ။ ငါးမန်းစွယ်လွှ။

မြတ်သား - န / ဖျတ်သား / မြတ်စွာရှင် လွှ စသည် ပုတ်တိုက် စားခြင်းကြောင့် လွှသားအထူးနည်မျှသော အတိုင်းအတာ စားပွဲပါးမည်ဖြစ်သဖြင့် ပိုမို ချွန်လှုပ်ထားရသော အဖြည့် အဆောင်း ပမာဏ။

မြတ်သန်း - ကြိ / ဖျတ်သန်း / တစုံတခုသော နေရာကို လွန် မြောက်အောင် ကူးကျော်၍သွားသည်။ လမ်းခရီးတလျှောက် တွင် ကျော်လွန်သွားသည်။

မြတ်

မြတ် - ကြိ / ဖျတ် / ခ၊ မူလရှိရင်းနေရာမှ ခွာလှုပ်ဖယ်ထုတ် သည်။ “လောကားကို မြတ်၍ တဲတဲကလေးထားခဲ့လေ၏။” မှိုင်း၊ ပ။ ၆၉။ ၂၊ လုပ်ကိုင်ရင်းစွဲလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် တာဝန်တစုံတရာကို ရပ်စဲသည်။ ရပ်သိမ်းသည်။ “နောက်ဆုံး ထမ်းဆိုင်ပါ မြတ်ပစ်လိုက်ရသည်။” အတာ၊ ဒု။ ၂၀၈။ ပ၊ ဖယ်ရှားပစ်သည်။ “ငယ်ကျွမ်းသက်နံ၊ ပစာခံအံ့၊ အရံ သုတ်သုတ်၊ ထွက်၍မြတ်ကာ၊ ကျောက်အုတ်နှင့်ဖြို၊ ကျီးနှယ် ပြိုစံ။” စပျို့* ၁၁။ ၄၊ ကွာလွတ်စေသည်။ “ဓမ္မတွင် ခြတ်ခြတ်၊ တဖက်တုတ်၍၊ ညို့မြတ်ထစ်ထစ်၊ ရွယ်၍ပစ် သည်။” ဘုလင်* ၃၉။

မြတ် - န / ဖျတ် / သေးငယ်သော ယင်ကောင်တမျိုး။

မြတ်ကနဲ - ကြိဝိ / ဖျတ်ကနဲ / အသံတသံ မြည်လိုက်မျှသော အချိန်ကာလအတွင်း လျင်မြန် သွက်လက်စွာ။ ခုတ်တရက်။ ချက်ချင်း။

မြတ်ချ - ကြိ / ဖျတ်ချ / ခ၊ စွဲမိုရမှု ဖယ်ထုတ် ကွာကျစေ သည်။ ၂၊ တင်မြောက် သို့မဟုတ် ခန့်ထားသောအရာဌာန တခုမှ ဖယ်ထုတ်သည်။

မြတ်ချည်း - ကြိဝိ / ဖျတ်ချီး / ရုတ်တရက်။ တစေအတွင်း။

မြတ်စိမ်းပိုး - န / ဖျတ်စိမ်းပိုး / ပန်းအဖူးအပွင့်တို့တွင် ပိုင်းအံ့ ၍ အစိအနှစ် ခုပ် ယူချက်သိတတ်သော ပျံသန်းတတ်သည့် အစိမ်းရောင် ပိုးကောင်ငယ်မျိုး။

မြန်

မြန် - ကြိ / ဖျန် / ခ၊ စန့်အောင်ဖြေခွာဖွင့်ထုတ်သည်။ “ရောင် ပြိုးပျက်နှင့်၊ ရွှေလက်မြန်ကာ၊ နိဗ္ဗူတာသို့။” သံဝေ* ၄၁။ ၂၊ မျက်နှာပြင် ကားပြန့်အောင် ပြုသည်။ “ဝန်းကျယ်ပြန့် ပြန့်၊ ရွှေပြား မြန်သို့၊ ကွန်ကွန်ကက။” ဟင်္သာ* ၁၈။

ပ၊ မျက်နှာပြင်အနီး ဖြာစေသည်။ “ပတ်ပတ်လည် တပ်မြန် လျက်၊ ဝိုင်းဝန်းပိတ်ဆို့ကြလေတည်း။” သင်္ကြံ၊ ၃၄၆။

မြန်ကြ - ကြိ / ဖျန်ကျ / ခ၊ နေရာအနှံ့အပြားပေါ်သို့ ကျရောက် အောင် ဖြာ၍ ချထားသည်။ ၂၊ အစီအစဉ်မရှိ ဖရိုဖရဲ မသိမ်းမစုထားသည်။

မြန်ချီ - ကြိ / ဖျန်ချီ / မြန်ချီ - ကြိ၊ ၅။

မြန်ချီ - ကြိ / ဖျန်ချီ / အပျံ့အနှံ့ရောက်ရှိအောင် ပို့စေသည်။

မြန်ဖြူ - ကြိ / ဖျန်ဖြူ / ခ၊ အနှံ့ရောက်ရှိအောင် ခံဝင်ပေးပို့ သည်။ ၂၊ (လက်ဝဲ) ဝယ်သူအများသို့ ထုတ်ပေးရောင်းချ သည်။

မြန်စေ - ကြိ / ဖျန်စေ / ပုဂ္ဂိုလ်၊ နေရာအသီးသီးသို့ ရောက်ရှိ အောင် ပေးအပ်သည်။

မြန်စေစာ - န / ဖျန်စေစာ / အများ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်သူ များ သိရှိနိုင်ရန် ထုတ်ပြန်ချက်။

မြန်း

မြန်း - ကြိ / ဖျန်း / ခ၊ ဖျန်း - ကြိ၊ ၁၊ ၅။ “ယင်းသို့ ပြီးလတ်မှ၊ နွားနို့ရည်ကို အနှံ့မြန်းရလေ၏။” ညေ၊ ၇။ ၂၊ ဖျန်း - ကြိ၊ ၂၊ ၅။ “မြောက်လေမြန်းစ၊ ကောင်းကင်လ နှင့်။” အင်းလူး၊ ၂၀။ ပ၊ အသံလှိုင်း တုန်ခါ နှံ့ရောက်စေတတ်သော ဗုံ၊ လေးညှို့ စသည်ကို ခိုက်တီးသည်။ “သံလွင်ပတ်ဝန်း၊ မုရိမြန်း လျက်၊ လှစ်တွန်းကျည်းငင်။” ခင်ထွေး* ၉။ “လေးသမား သည် မိုးကြိုးသံကဲ့သို့ ညို ကိုမြန်း၏။” ဇာတိ၊ ၅၆၈။ ၄၊ နှုတ်မှ ဖွင့်ထုတ်ရွတ်ဆိုသည်။ “ရပ်၍နေမှ၊ ဖမ်းစေရအံ့၊ စိတ်က ကြဆန်း၊ နှုတ်ခြည် မြန်း၍။” သောမ* ၄၂။ ၅၊ အလေးအနက်စူးစိုက်ခြင်း၊ တိကျခြင်းမရှိပဲ၊ အလုံးစုံ လွှမ်း ခြုံလျက် မှန်းရမ်းသုံးသပ်ပြောဆိုသည်။ စာတယောင်ကား ညာဝါးသည်။ “ဝိနည်းမပါ လူတတ်လူငယ်ပြု၍၊ တော့ ရမ်းပယ်၍...ငယုဉ်းဖမ်း၊ မြန်း၍သာ စီရင်ကြသည်ကား။” သံလေ၊ ၁၁၁။ ၆၊ (သွေးလေစသည်) ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများသို့ ဝင်ရောက် ကိန်းအောင်းသည်။ “လည်းကောင်းနောက် တကိုယ်လုံး မြန်း၍ ဖောလာစေ သည်။” အိမ်ဝန်၊ ၆၉။

မြန်းကနဲ - ကြိဝိ / ဖျန်းကနဲ / ရုတ်တရက်အားဖြင့် တကိုယ်လုံး နှံ့လျက်။

မြန်းမြန်းကျိုး - ကြိ / ဖျန်းမြန်းကျိုး / အပိုင်းပိုင်းကျိုးသည်။

မြန်းမြန်းကြိုး - ကြိ / ဖျန်းမြန်းကြိုး / အသံထင်ရှားစွာ မြည်

ဟည်းသည်။ “ကမ္ဘာမြေမှိုင်း၊ မြန်းမြန်းကြီးမျှ၊ တန်ခိုးရှိန်
ဝါ၊ စက်အာဏာတို့ကိုလည်း။” ရောဂါ။ ၁၈၀။

မြန်းမြန်းထ - ကြိ / ဖျန်းဖျန်းထာ / ထင်ရှားစွာ တက်ကြွ လှုပ်
ရှားသည်။ “ခြောက်ပါးသော မြန်းမြန်းထ ချို။” ဝိဇီ။ ၁၃၅။

မြန်းသန်း - ကြိဝိ / ဖျန်းသန်း / မသိမတတ်ပဲ မှန်းဆ ခုမ်းတမ်း
လျက်။

- ကြိ / ဖျန်းသန်း / မသိပဲ အထင်အမှန်းနှင့် သိယောင်
ပြုမူသည်။

မြန်

မြန်မြန် - နဝိ / ဖျန်ဖျန် / အရေအဆန်း၊ အဖွဲ့အလုံး မပျောက်
မကြွေသော။ “မြန်ရှက်ဘယ်ရုပ်၊ ကောင်းစွာလုပ်သား၊ သုံး
ဆုပ်မြန်မြန်၊ မယောမုန့်ကို။” ဘလ္လာ* ၁၁၅။

မြန်း

မြန်း - ကြိ / ဖျန်း / ၁။ ကျေပျက်စေသည်။ “လေဖျက်မြန်း၍၊
ဆုံးတော့မည်ရှိရာတွင်။” ဝိဇယ။ ၁၄။ “ပြည်ကြီးစုနန်း၊ ရန်ကို
မြန်းသား။” ညွန့်ပေါင်း၊ ပ။ ၂၁၅။ ၂။ မိမိအတွက် အကျိုး
မထင်စေပဲ ကုန်ဆုံးစေသည်။ (အချိန်ဖြုန်း၊ ငွေဖြုန်းစသည်
သုံးစွဲသည်။)

မြန်းကန် - ကြိဝိ / ဖျန်းကန် / မမေ့လုပ်ပဲ ရုတ်တရက်
တွေ့မြင်ရသောအားဖြင့်။ ရုတ်တရက်။

မြန်းစပ်တမ်း - န / ဗျန်းစပ်တမ်း / ဆန်း၊ အသား၊ အသီး
အရွက် စသည်ကို ရောကျိုထားသော စားဖွယ်။

မြန်းတီး - ကြိ / ဖျန်းတီး / အကျိုးမဲ့ ကုန်ဆုံးစေသည်။

မြန်းဖြုန်း - ကြိဝိ / ဖျန်းဖြုန်း / အမှိုက်ပြင်းထန်စွာ။ အဟန့်
သည်စွာ။ “မြင်းသိန္နောတို့၊ ထွေးရောဘယ်ညာ၊ မြန်းဖြုန်း
ခါလျက်၊ လှစ်ခွာကြွားကြွား။” သာဓိ* ၇၈။ “ငှက်ပျား
ပိတုန်း၊ မြန်းဖြုန်းဝဲယောင်၊ ရေပြင်မှောင်မျှ။” နာပျို* ၉၅။
“ထစ်ထစ်ရိုက်ချုန်း၊ မြန်းဖြုန်းကွဲပြီ။” ပုည၊ ၁။ ၂၅။

ဖွ

ဖွ - ကြိ / ဖွ / ၁။ ပွ၍စေသည်။ ကြွကားစေသည်။ “ကြက်
ဆင်ဖို့သည်...အမွေးအတောင်မျှားကိုဖွလျက် ကြက်ဆင်မကို
ပြုလေ့ရှိသည်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၂။ ၁၆၂။ ၂။ အလေးချိန်
ပေါ့ပါးအောင် ညင်သာကြွေစွာ ပြုသည်။ ကိုယ်ဖော့သည်။
“တပြည်းမြည်းရှေ့သို့၊ တလှမ်းချင်းရွ၍၊ ဖွ၍၊ တိုးသွားကြ
သည်။” မောဝ်ဂုံ၊ ၅၆။ ၃။ ရှုပ်ရွံ့စေသည်။ “ဖွစစ်ခဲတဲ့
အဝတ်အစားတို့။” ခွေ၊ ၄၄။

ဖွ - န / ဖွ / ၁။ ဂါထာမန္တန်ရွတ်ဖတ်ရာတွင် အစုရုံးသည့်အခါ
အဆုံးသတ်သည့် အခါတို့တွင် ရွတ်ဆိုသည့် စကားလုံး။
၂။ မဖြစ်ကောင်းသည့်အရာကို ဥပမာတင်စားပြောဆိုသည့်

အခါဖြစ်စေ၊ မလိုလားသော အမတ်လာ စကား။ နိမိတ်ဆိုး
စကားများကို ကြားရသည့်အခါ ပယ်ရှင်း ပထုတ်ရန် ဖြစ်စေ
ပြောဆိုသည့်စကား။ (ဖွ - လွဲစေ၊ ပယ်စေ၊ ဖွ - ရွှေအိမ် ငွေ
အိမ် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

ဖွာ

ဖွာ - ကြိ / ဖွာ / ၁။ တစုတစည်းတည်းမရှိ၊ ကွဲပြားပြန့်ထွက်
သည်။ “တကောင်သာသာမျှ၊ ဖွာကျနေသည့် ဆံမြိတ်
ကလေးမှာ။” ချစ်စံ။ ၁၀၂။ ၂။ ကွဲပြားထွက်စေသည်။ ဖွာ
စေသည်။ ၃။ နှုတ်မလိုပဲ၊ စကားထွေရာ ပျံ့ထွက်သည်။
“ပါးစပ်ကဖွာသဖြင့်။” တုတ်။ ၃၇။ ၄။ အသုံးအစွဲ စသည်
မကျစ်လေ့ရှိ၊ ရက်ရောလွယ်သည်။ (လက်ဖွာသည်၊ အသုံး
ဖွာသည်ဟု သုံးသည်။)

ဖွာ - ကြိ / ဖွာ / အခိုးကို ခံတွင်းသို့ စုပ်ယူ၍မှတ်ထုတ်သည်။
- န / ဖွာ / အခိုးမှတ်ချက် အရေအတွက်ကို ဖော်ပြသော
စကား။ တရွက်။ “ကွမ်းနုတရာ၊ ဆေးတဖွာမှ၊ ဆီးကာ
မတည့်။” ဥပက။ ၃၀။

ဖွာဆန်ကြ - ကြိ / ဖွာဆန်ကျဲ / ဖရိုဖရဲ ကွဲပြား လွင့်ပါးသည်။
အစွန်းအဖျားကွဲပြာသည်။

- ကြိဝိ / ဖွာဆန်ကျဲ / ၁။ ကွဲပြားလွင့်ပါးစွာ။ “ရွက်ကို
လေတိုး၍၊ ဖွာဆန်ကြ စုတ်သွားသည်။” ယု။ ၇၈၆။
၂။ အကြောင်းအရာ အကန့်အသတ်မရှိ ရောက်မီရောက်ရာ
အားဖြင့်။

ဖွာလောင် - နဝိ / ဖွာလောင် / ၁။ အသံကျယ်လောင်သော။
(ဖွာလောင်ဖွာလောင်ဟူ၍ ကြိယာဝိသေသနအဖြစ် အသုံး
များသည်။) ၂။ ကျယ်ဝန်းသော။ “ဖွာလောင်ဘောင်းဘီ၊
အင်္ကျီဖားဖား။” မနုဗျာ။ ၁၆၁။

ဖွား

ဖွား - ကြိ / ဖွား / ၁။ မိခင်အဝမ်းမှသားသမီးကို မွေးထုတ်သည်။
၂။ နေရာတခုခုကို အခြေပြု ပေါက်ပွားသည်။ “မြန်မာပြည်
ဖွား၊ တိုင်းရင်းသား။” တိုးပွား။ ပဏာမ။

ဖွား - နဝိ / ဖွား / အမွေးအမှင်စသည် ပွရောင်း၍ ကားမြန်
သော။

ဖွား - န / ဖွား / သွား - န၊ ရှ။

ဖွားစာရင်း - န / ဖွားဇယား / ကလေးငယ်ကို ဖွားမြင်သည့်
အခါ၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနတွင် လိုအပ်သော အကြောင်းအရာ
နှင့်အတူ တိုင်ကြား သတင်းပို့ချက်အတိုင်း မှတ်သွင်းထား
သော မှတ်တမ်း။

ဖွားဖက် - န / ဖွားဖက် / တစုံတဦးနှင့် တချိန်တည်း သို့မဟုတ်
တနေ့တည်း ပြိုင်၍ ဖွားမြင်သူ။ (ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ္ထ
မင်းသားနှင့်အတူ ဖွားဖက်တော် ၇ - ဦးရှိသည်။)

ဖွားဖက် - န / ဖွားဖက် / ငွေပိပင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပွားဖက်တော် - န / ပွားဖက်တော် / [ဥပစာ] ယောက်ျား လိင်အင်္ဂါ။

ပွားပွား - န / ပွားပွား / ဘွားဘွား - န၊ ဂ္ဃ။

ပွားမြင် - ကြိ / ပွားမြင် / ပွား - ကြိ၊ အ၊ နှင့် အတူတူ။

ပွားသီလ - န / ပွားသီလ / သံပင်ကို ပယ်၍နီဝါကြင့်ကြင့် အဝတ်ကို ဝတ်ရုံလျက်၊ သီလစောင့်ထိန်းသော အမျိုးသမီး။ သီလရှင်။

ပွားသေစာရင်း - န / ပွားသေစာရင်း / သက်ဆိုင်ရာရုံးတွင် မွေး ပွားသူ၊ ကွယ်လွန်သူတို့ အမည်နေရက် စသည်ကို ရေးမှတ် ထားသော စာရင်း။

ပွားသန့်စင် - ကြိ / ပွားသန့်စင် / မိခင်ဝမ်းမှ ကျွတ်လွတ် မွေး ပွားသည်။

ပွားအေး - န / ပွားအေး / ပွားအေး / ဘွားအေး - န၊ ဂ္ဃ။

ဖွဲ့

ဖွဲ့ - အာ / ဖွဲ့ / ရွှံ့ရှာစက်ဆုပ်မှုကြောင့် ရွေ့တ်သောအသံ။

မွေး

မွေး - နဝိ / မွေး / ခ၊ ပြု။ သော။ “လ မင်းက သာပါပေ၏။ ချောင်းတချောင်းလုံး မွေးနေလေသည်။” မောင်ဝ။ ၄၀။
၂။ [ဥပစာ] တခွင်တပြင် ပျံ့အောင် များပြားသော။ “သေ လိုက်ကြတဲ့ လူတွေဟာ မွေးနေတာ” ဂ္ဃ၊ ၈၊ ၉၄။ ၄၆။

မွေးမွေးလျှပ် - နဝိ / မွေးမွေးလျှပ် / များပြားသော။ (အဝေး အထိ များပြားစွာ ပြန့်ကျဲနေသော အရာများကို ပြုလေ့ရှိသော မြင်ရသည့်အတိုင်း တင်စားသုံးနှုန်းသည်။) “ဥယျာဉ်တော် အတွင်းမှာ မွေးမွေးလျှပ် နေတဲ့ သမင်အုပ်ကြီးကို မြင်ရတဲ့ အခါ။” မဉ္ဇူ၊ ပ။ ၆၄။

ဖွဲ့

ဖွဲ့ - နဝိ / ဖွဲ့ / သေးနုပင်သော။ “မြီးမြောက်သေးဖွဲ့၊ မကျပ် လျှင်” သူလင်* ၃၇။

- ကြိ / ဖွဲ့ / အမှုန့်အမှုန့်၊ အစက်အမှုန့်၊ ကပ်ယံများ ကျသည်။ “မြိုင်မြိုင်မကျ၊ စွတ်ဖွဲ့ဖွဲ့ယို၊ သွန်းပြန်မှသာ ဆင်ရာ တစ်ခွက်” ဝဲ။ ၃၄။

ဖွဲ့ - န / ဖွဲ့ / ခ၊ စပါးအခွံ။ ဆန်စေ့အပေါ် မြွေး။ ဖွဲ့ကြမ်း - န၊ ဖွဲ့နု - န၊ တို့လည်းရှိ။ “ဆန်ခွံပုန်နု၊ ဖွဲ့တဆုပ်မျှ ရရပ် မထင်၊ အချည်းစင်လိမ့်” သူလင်* ၁၁၈။ ၂။ [ဘန်း] အသေးအနုပင်၊ အသုံးမကျ ညှိဖျင်း အရာမဝင်သောသူ။
၃။ ပုစွန်မြောက်မှထွက်သော အခွံအမှုန့်။

ဖွဲ့ကြမ်း - န / ဖွဲ့ကြမ်း / ဆန်စေ့ထုတ်ယူ၍ ကွဲပြီးသော စပါးခွံ။

ဖွဲ့နု - န / ဖွဲ့နု / ပွတ်တိုက်မှုကြောင့် မှန်ညက်နေသည့် ဆန်စေ့ အခွံခြွေပါး။

ဖွဲ့နုဆီ - န / ဖွဲ့နုဆီ / ဖွဲ့နုမှ ထုတ်လုပ်သော ဆီ။

ဖွဲ့မြာ - န / ဖွဲ့မြာ / ဖွဲ့ကြမ်းကို လောင်စာအဖြစ် အသုံးပြုရာမှ ကြွင်းရစ်သည့် မြာ။

ဖွဲ့မီး - န / ဖွဲ့မီး / ခ၊ ဖွဲ့ကြမ်းကို လောင်စာပြု၍ အောက်လောင် စေသော မီး။ (မီးအပူချိန် တချိန်တည်းညီညာဖြင့် ဆေးဝါး ချက်ရာတွင် သုံးသည်။) ၂။ အချိန်မပြတ် တနေ့၊ ငွေ့လောင် သော မီး။ ၃။ [ဥပစာ] ပြီးပြီးပျောက်ပျောက်မဟုတ်ပဲ အမြဲတစေ အာရုံတွင်း အားထုတ်တတ်သူ။

ဖွဲ့

ဖွဲ့ - ကြိ / ဖွဲ့ / ခ၊ ပေါင်းစုစည်းနှောင်သည်။ “ဦးချို၌ မြက် သစ်ညွန့်တို့ဖြင့် ဖွဲ့ ချီ” ဝေါ၊ ပ။ ၁၁။ ၂။ စည်းရုံးစုစည်း သည်။ အစုအသင်း၌ တည်စေသည်။ “အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ ချီ” ကိကုဏ်။ ၃၉၈။ ၃။ သိမ်းအောင်ထားသည်။ “ဖွဲ့ တတ် ယိုစီးတတ်သော လက္ခဏာရှိသော” သမန်၊ ပ။ ၉၀။ ရန်ပြီး ဖွဲ့ သဖြင့် အမှုကို မသွတ်သင့်ဘဲ။” ကိကုဏ်။ ၁၁၁။ ၄။ အမျိုး တူရာ ဖွဲ့ခြင်းသိမ်းစု၍ ရေတွက်သည်။ “အမြေကို ပေပေါင် ဖွဲ့ ချီ ပေးပါ။” မဏ္ဍင်းနစ်။ ၁၄၇။ ၅။ စုစည်းထူထောင် သည်။ “တန်တား မဖွဲ့ မှု၌ မြစ်ကိုသာ ကူးကြသည်။” သု သော၊ ၃။ ၃၆၅။ “တောင်သူ ယောက်ျားတို့သည် အာဠိ ဓနနတ္ထာယ၊ လယ်ကန်သင်္ဃွေ ခြင်းအကျိုးငှာ” သုပ၊ ၁၂။ ၆။ စီကုံးသည်။ “သီချင်းသာယာစွာ ဖွဲ့ စေ၏။” ပါရာ။ ၉၂။

ဖွဲ့ကြိုး - န / ဖွဲ့ကြိုး / ခ၊ ကောင်းသောစည်းရန် စပါးပင်များ ကို ပေါင်းစုရစ်လိမ်ထားသော ကောက်ပင်ကျစ်ကြိုး။ (စည်း ဖွဲ့ ဟုလည်း ခေါ်သည်။) ၂။ / ဖွဲ့ကြိုး / စောင်းကြိုးအလျှော့ အတင်းပြုနိုင်ရန် စောင်းလက်ခွီးတွင် လက်ခံအဖြစ် ချည်ပတ် ထားသော ပန်းပွားအမျိုးမျိုး ကျစ်ကြိုး။ ၃။ / ဖွဲ့ကြိုး / လှည်းတွင် နွားလည်ပင်းကိုပတ်၍ ထမ်းပိုးကျည်းတွင် စွပ်ချည် သော နွားလည်ပတ်ကြိုး။ ထမ်းပိုးကြိုး။

ဖွဲ့စည်း - ကြိ / ဖွဲ့စည်း / ခ၊ ပေါင်းစုစည်းနှောင်သည်။ “မျက်နှာ ကို ပုဆိုးဖွဲ့ စည်းချီ” ဂီတိ၊ ၇၃။ ၂။ ပေါင်းရုံးသည်။ “တရားတော်တို့ကို ပိဋကတ်သုံးပုံ ဖွဲ့ စည်းချီ” လယ်မြေ၊ ပ။ ၄၈။ ၃။ ကျစ်လျစ်စေ့ကပ်စေသည်။ “အာပေါဓာတ်၏ သဘောဟူသည်မှာ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ယိုးဒြင်းဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုလိုသည်။” ဖိဋ္ဌေ၊ ၁၈၇။ ၄။ အသင်းအဖွဲ့ စသည် စုရုံးတည်ထောင်သည်။ “အစုစပ် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရာ၌ လည်းကောင်း၊ အသင်းအပင်း ဖွဲ့ စည်းရာ၌ လည်းကောင်း၊ မိန်းမကြာအတွက်၊ မကြာမကြာ ပျက်စီးကြကုန်၏” တိုး ပွား။ ၁၇၇။

ဖွဲ့ဆို - ကြိ / ဖွဲ့ဆို / သီချင်း သို့မဟုတ် ကဗျာအဖြစ် စပ်ဟပ် သည်။

ဖွဲ့နွဲ့ - ကြိ / ဖွဲ့နွဲ့ / ခ၊ သာယာ နာပျော်ဖွယ် ဖြစ်အောင် စပ်ဟပ်သီကုံးသည်။ ၂။ ပြောရာ၊ ရေးရာ၌ သွယ်ဝိုက်တန်ဆာ ဆင်သည်။

ပွဲ.ပွဲ.ခွဲ.ခွဲ. - ကြိဝိ / ပွဲ.ပွဲ.ခွဲ.ခွဲ. / စကားလုံး၊ ဥပမာ စသည်ဖြင့် ပြည့်သွင်းအကျယ်ချဲ့လျက်။

ပွဲ.

ပွဲ. - နဝိ / ပွဲ. / ၁၊ ပကတိ ရှိသင့်သည်ထက် ပြည့်မြီးသော။
“စိုက်ကြခေါက်ရက်၊ ပွဲ. ထွက်သီးမှည့်၊ အပြည့်နှင့်နှင်း။”
ဟသာ* ၇၉။ “ဤမြေကား ဦးခေါင်းလည်းကြီး၏၊ အမြီး
လည်းပွဲ.၏။” မဟော၊ ပ။ ၃၉။ ၂၊ တိုးပွားသော။
“ဩဇာနားပေမာ၊ ပီတိပွဲ. လော၊ ခွဲ.မည် ဉာဏ်ဆေး၊ မိုက်
မျက်စေးစိမ့်။” နာနာ* ၁၄။

ပွဲ.တူး - နဝိ / ပွဲ.တူး / သာမန်ထက် ပြည့်မြီးသော။
ပွဲ.မြီး - နဝိ / ပွဲ.မြီး / စည်ပင်တိုးပွားသော။

ပွင့်

ပွင့် - ကြိ / ပွင့် / ၁၊ ပွင့်လပ်စေသည်။ “တပ်စွေးစားကွမ်း၊
နှုတ်ခမ်းပွင့်အုပ်၊ မေးလုပ်လုပ်နှင့်။” တန်ခဏ်* ၁၆။ ၂၊ အချုပ်
အချယ်၊ အတားအဆီး အပိတ်အဆို. စသည်တို့ကို ဖယ်ရှား
သည်။ ထိုးလွတ်သည်။ “ရွပ်ရွပ်ချဲ့ချဲ့၊ လှေဦးပွင့်က၊ လကွန်း
အိမ်တပ်ကို မင်းလုစည်သူ တိုက်ခိုက်ရာ။” လောင်း* ၁၉။
“ချွန်ကို ပွင့်ကာလိုက်၏။” ဖွယ်၊ ပ။ ၁၆၈။ ၃၊ စတင်
ထူထောင်သည်။ (ကမ္ဘာကိုပွင့်၊ ဆိုင်ပွင့် စသည် သုံးနှုန်းသည်။)
“သိမ်းမြန်းဆောင်သည်၊ ရွှေတောင်နန်းပွင့်။” ကိုး* ၅။
၄၊ တစ်စုံတစ် ဖြုလုပ်ခွင့်စတင်ပေးသည်။ “အင်းဝ တန်တား
ကို ပြန်၍ ပွင့်ပြီ။” “ပြေကို ယနေ့မှစ၍ ပွင့်ပြီ။” ၅၊ အနက်
ဖော်ဆို ရှင်းလင်းသည်။ “စုတ္တိယဝိမ္ဗိ၊ နှစ်ခုနှစ်လျှင်၊ ဆိုခိုက်
သင့်စွာ၊ ပွင့်သောခါတွင်။” ဓမ္မ* ၁၄။ ၆၊ ထုတ်ဖော်သိစေ
သည်။ “ငါလည်း မစီးနိုင်သလောဟု ပွင့်၍ မပြောသော်
လည်း။” ဓာတက၊ ပ။ ၉၅။ ၇၊ အရောင်ထွန်းပွင့်အောင်
ကြွေးညော်ဖယ်ချွတ်သည်။ “ရောင်တော်ပွင့်သည်။”

ပွင့်ချ - ကြိ / ပွင့်ချ / မျိုသိပ်အောင်အညှင်းမထားပဲ ဖော်ထုတ်
ပြောဆိုရေးသားသည်။

ပွင့်ဆို - ကြိ / ပွင့်ဆို / အနက်ထုတ်ဖော် ရှင်းလင်းသည်။
ပွင့်ပြ - ကြိ / ပွင့်ပြ / သိမြင်သာအောင် ထုတ်ဖော်ပေးသည်။
ပွင့်လှေ - ကြိ / ပွင့်လှေ / ၁၊ အပေါက်ကိုလှုပ်သည်။ “ပုဝါကို
ပွင့်လှေကြည့်၍ကြာရာ၊ ကလေးအခွင်မဟုတ်။” ဝိဇ္ဇေ၊ ၁၀၆။
၂၊ ရှင်းလင်းထုတ်ဖော်ပြသည်။ “ရှေးကသစ်၊ မြတ်ရှင်
ဇာတိကို၊ ပွင့်လှေရသော်။” နာနာ* ၂။ ၃၊ အပေါက်အလမ်း၊
အခွင့်အရေး ပွင့်ပေါ်စေသည်။ “ထိုတရားလမ်းကြောင်း၊
ပွင့်လှေရတရား နှိုးဆော် အမတ်ကြီးများ။” အသောက။
၁၂၇။ ၄၊ စတင်သုံးခွင့်ရစေသည်။ “၁၈၇-၈၈ ခုနှစ်တွင်
ပွင့်လှေခံသော ပဲခူး-စစ်တောင်း တူးမြောင်းကို။” မြန်သွေး။
၁၇။

ပွင့်ဟ - ကြိ / ပွင့်ဟ / မျိုသိပ်ခြင်းမရှိပဲ ထုတ်ဖော်ပြောဆို
သည်။

ဖွတ်

ဖွတ် - န / ဖွတ် / ခြေလေးချောင်းနှင့် အပြီးရှိ၍ အရောင်မဲ့ပြီး၊
မြေတွင်း၌ နေတတ်သော တွားသွားသည့် သတ္တဝါတမျိုး။

ဖွတ်ကျား - န / ဖွတ်ကျား / ၁၊ အရောင် ပြောက်ကျားရှိသော
ဖွတ်တမျိုး။ ၂၊ [ဥပစာ] အရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းသူ။

ဖွတ်ချေးမြေ - န / ဖွတ်ချေးမြေ / ကျောက်ခဲပြုပ်များနှင့် အစုန့်
အထွေး မြေလုံးမများပါရှိသော၊ တောင်သူများ သုံးမရ
အောင် မြေဩဇာညံ့သောမြေ။ (ဒက်ချေးမြေဟုလည်းခေါ်
သည်။)

ဖွတ်စဇ္ဇိနာ - န / ဖွတ်စဇ္ဇိနာ / နှာခေါင်းတွင်း၌ နှာပုပ်တည်၍
နှာခေါင်းအုံ ပွန်နေစေတတ်သော ရောဂါတမျိုး။ (ဖွတ်သိုနာ
ဟုလည်း ခေါ်သေးသည်။)

ဖွတ်တက် - နဝိ / ဖွတ်တက် / [ဥပစာ] အလွန် ဆင်းရဲ မွဲထေ
သော။

ဖွတ်ဖွတ်ကျိုး - ကြိ / ဖွတ်ဖွတ်ကျိုး / သိသိညက်ညက် ပဲ့ကြေ
ပြတ်တောက်သည်။

ဖွတ်ဖွတ်ကြေ - ကြိ / ဖွတ်ဖွတ်ကြေ / ၁၊ မှန်မွန်ညက်ညက်ဖြစ်
သည်။ ၂၊ နှမ်းနယ်ဖျော့တော့သည်။

ဖွတ်မိကျော့င်း - န / ဖွတ်မိကျော့င်း / လည်ပင်းမှ အမြီးအဆုံး
အထိ အဝါနှင့်အနက် ကန်လန်ဝင်းရှိသော ဖွတ်ကျားတမျိုး။

ဖွတ်မေပုတတ်မေ - ကြိဝိ / ဖွတ်မေ ပဗတ်မေ / ကြာမြင့်စွာ သတိ
လစ်ဟင်းမေ့လျော့လျက်။ (ဖွတ်၊ ပုတတ် စသော သတ္တဝါ
များသည် တစ်စုံတစ်ခုသို့ အာရုံထောက်မိနေလျှင် အခြား
အာရုံကို မေ့ပျောက်ထားမိသကဲ့သို့ ဖြစ်လေ့ရှိသည်။)

ဖွတ်မြီး - န / ဖွတ်မြီး / ၁၊ ဖွတ်သတ္တဝါ၏ကိုယ်မှ ဖြတ်ယူသော
အမြီးတံ။ ၂၊ အရင်းတုတ်၍ အဖျား

ရှူးသော ဖွတ်သတ္တဝါ၏ အမြီးပုံစံ။
၃၊ အမျှင်သုံးစပ် သုံးလွန်းကို တပ်နှင့်
တပ် ကျော်နှင်းလိမ်ယှက်၍ ထိုးထား
သော ကျစ်ကြိုးပင်။ ၄၊ ယင်း
ကဲ့သို့ ချည်ကို ဇာအပ်နှင့် ကျော့၌
လိမ်ယှက် ထိုးသော ဇာထိုးနှင်း
တမျိုး။ ၅၊ ဖွတ်မြီးကဲ့သို့ ကျော်နှင်း
လိမ်ယှက် ဖွဲ့ချည်ထားသော ဆိပ်ပ်
တို့လျား။

ဖွတ်မြီးချုပ်မြီး - န / ဖွတ်မြီးချုပ်မြီး / အပေါ်ယံတွင် ဖွတ်မြီး
ကြိုး တန်း၍ တင်ထားသကဲ့သို့ ချုပ်ရာကျန်အောင် ချုပ်
ထားသော အပ်ချုပ်ပုံ။

ဖွတ်မြီးထိုး - ကြိ / ဖွတ်မြီးထိုး / ၁၊ ချည်စသည် သုံးပင်လွန်းကို
တင်နှင့်တပ်ပ် ကျော်နှင်းယှက်တင်၍ ဖွဲ့သည်။ ၂၊ အပ်
ချည်ကို ကွင်းရစ်ပြီး ကျန်အစကို ဇာအပ်နှင့် ကွင်းကျော့ကွာ

မူလကွင်းထဲမှ ဖြတ်ယူကော်ထုတ်၍ ထိုကွင်းထဲသို့ တဖန် ကျန်အစကို ကွင်းကျောကော်ယူပြန်ခြင်းဖြင့် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖွဲ့ယူသည်။

ဖွတ်သို - န / ဖွတ်သို / ခ၊ ဖွတ်အိန်နာ။ ၂၊ ခြေဖဝါးကဲ့၍ အသားထွက်သော အနာ။ “ဖနောင့်ဖဝါး ခေါင်းတွင် ပေါက်သော် ဖွတ်သို။” လောက။ ၁၇၂။

ဖွတ်ဥကျည် - န / ဖွတ်အုဂျယ် / ကိုယ်တွင် မန်ကျည်းစေ့ခန့် အဝါ အကွက်အဝိုင်းများအလယ်၌ ခုတ်ကောင်းစေ့ခန့်အမည်းစက် ကုလေးများ ပါရှိတတ်သော တောင်ပေါ်ဒေသနေ ဖွတ်သတ္တဝါတမျိုး။ (ဖွတ်ကျည်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဖွတ်

ဖွတ် - ကြိ / ဖွတ် / ခ၊ ဆေးလျော်သည်။ သန့်စင်အောင် ပြုသည်။ “မြေပယ်လည်းထား၊ အလျားပျပ်ဝပ်၊ ပုဆိုးဖွတ်သို့။” ဘုလင်* ၂၃၅။ ၂၊ အညစ်အကြေး စင်ကြယ်စေသည်။ “ရေကြည်လျော်ပြန်၊ နှလုံးဖွတ်လျက်၊ လှုပ်လှုပ်စင်ဖြူ၊ သီလဟူသည်။” ဘူပေါင်း* ၃၉။ ၃၊ မြူစင်အောင် ပွတ်တိုက်သည်။ အချောကိုင်သည်။ “ထိုသလေးစပါးကို တောင်းဖွတ်သောအခါ။” ဇိ။ ၂၇၅။ ၄၊ ပျားကောင်များကို ဖယ်ရှင်းထုတ်၍ အရည်ရယူသည်။ “တောစရိုက်ဖြင့်၊ သားလိုက် ပျားဖွတ်။” ဗဆ* ၄၆၈။

ဖွယ်

ဖွယ် - နဝိ / ဖွယ် / မဆေးမကပ်သော။ အမှန်အခဲ သီးခြားတည်သော။ “အနင်းမနာသော ရှုံ့မှာ ဖွယ်၍။” လက်ခတ်။ ၄၃။

ဖွယ် - ဝိ / ဖွယ် / ရည်ညွှန်းကြောင်း ပြသောစကား။ ရန်။ ရန်အလို ၄၁။ လောက်အောင်။ “စားဖွယ်ကောင်းသည်။”

- စည်း / ဖွယ် / တစုံတရာသော ပြုလုပ်မှု၊ ခံစားမှုအလို ၄၁ ထိုက်လျော်ကြောင်း ဖော်ပြသော စကားလုံး။ လောက်စရာ။ (ဖွယ်ရာ၊ စဖွယ် စသည်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။) “ကြည့်ဖွယ်၊ ရှုဖွယ်၊ ဆင်ခြင်ဖွယ်အမှု၊ အသုဘ အစရှိသည်ကို။” စတုရက္ခ။ ၅၆။

ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ - ကြိဝိ / ဖွယ်ဖွယ်ယာယာ / လိုလားနှစ်သက်ဖွယ်အမျိုးအမည်များစွာအားဖြင့်။

ဖွယ်ရာ - ဝိ / ဖွယ်ယာ / နှင့် လျော်ညီစွာ။ သဘာဝအတိုင်း။ “သူမြတ်ကျင့်လေ့၊ ရသေ့ဖွယ်ရာ၊ အိပ်နေငှနှင့်။” ဘုလင်* ၁၃။

- န / ဖွယ်ယာ / တင့်တယ်လျောက်ပတ်သော အပြုအမူ။ “ကိုယ်ကို ရှိခိုး၍ ခြေကို ဦးတင်သည်ကား ဖွယ်ရာတည်း။” အဋ္ဌကတ္တိ။ ၂၁။

- နဝိ / ဖွယ်ယာ / တင့်တယ်လျောက်ပတ်သော။ “တင့်တယ်မှသာလျှင် လူလယ်ရှင်လယ်မှာ ဖွယ်ရာသည်။” လူပြင်။ ၁။ ၁၁၄။

- စည်း / ဖွယ်ယာ / တစုံတရာပြုမှု၊ ဖြစ်ပျက်၊ လက်ခံရန် အကြောင်းအရာလျော်ကြောင်း ဖော်ပြသည့် စကားလုံး။ လောက်စရာ။ “အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိပါမည်နည်း။”

ဗ

ဗ - န / ဗာ / ဗျည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ့်သုံးလုံးမြောက် ဗျည်း။ ဗထက်မြိုက်ဟု ခေါ်သည်။

ဗကရီအပ် - န / ဗကရီအပ် / မွတ်စလင်ဘာသာဝင်တို့ ဥပုသ်ထွက်သောနေ့မှ ရက်ပေါင်း ၇၀ မြောက်နေ့။ [အရခါ]

ဗဇီဗေ - န / ဗဇီဗေတ် / ပဗ္ဗိပဗ် - န၊ ရှ။

ဗဇီဗေတ် - န / ဗဇီဗေတ် / ပဗ္ဗိပဗ် - န၊ ရှ။

ဗတောက်ဗရက် - ကြိဝိ / ဗဒေါက်ဗယက် / ဗတောက်ဗရန် - ကြိဝိ။ ရှ။

ဗထက်မြိုက် - န / ဗာဒက်ချိုက် / ဗအက္ခရာ၏အမည်။

ဗထက်မြိုက်လိုက် - ကြိ / ဗာဒက်ချိုက်လိုက် / ဗထက်မြိုက် ပုံသဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ အလယ်တွင် လှိုက်စားခံရသည်။ ပွန်းရံသည်။

ဗမာ - န / ဗမာ / မြန်မာဟူသော စကားလုံးကို ရွတ်ဆိုခေါ်ဝေါ်ရာ၌ ထွက်သောအသံ။ မြန်မာ - န၊ လည်းရှ။

ဗမာ - န / ဗမာ / သုံးပုံစံတွင် ပါဝင်သော တင်၊ တီ၊ ယင်း၊ ဝေါ၊ မဲအို၊ ဆင့်ဆံ၊ ကုတင် ဟူသော၊ နှစ်ချပ်စီ ပါဝင်သည့် ဝဲ ၇ မျိုး။

ဗယာကြော် - န / ဗယာဂျော် / ကုလားပဲခြမ်း၊ မတ်ပဲ စသည်ကို ရေစိမ်ထောင်း၍၊ ကြက်သွန်၊ ငရုတ်သီး၊ အမွှေးအကြိုင် စသည် ရောနယ်ကာ ဆီနှင့်ကြော်ထားသော စားစရာ။ [ဟိန္ဒူ]

ဗယားအိတ် - န / ဗယားအိတ် / ရှေးက ဆေးပစ္စည်းများထည့်၍ သမားများပန်၌ လွယ်ဆောင်လေ့ရှိသော အိတ်လျားရှည်။ သားကောင်သေများထည့်၍ လွယ်သော မုဆိုးအိတ်။

ဗယောက်ဗယက် - ကြိဝိ / ဗယောက်ဗယက် / မတည်မငြိမ်၊ မူလ

အခြေမှ ယွင်းပျက်လျက်။ ဣန္ဒြေမရ လှုပ်ရှားလျက်။ “ဝင်းမှူး ကြီးကတော့က...ဗယောက်ဗယက် ရှုပ်ရှက်ခတ်နေတုန်းကို။”
 မှိုင်း၊ ချ။ ၆၂။

ဗရချာ - ကြိဝိ / ဗရချာ / ဗလချာ / ညစ်နွမ်းစုတ်ပြတ် ပျက်စီးလျက်။

ဗရချာလိုက် - ကြိ / ဗရချာလိုက် / ဗလချာလိုက် / ညစ်နွမ်းစုတ်ပြတ် ပျက်စီးသည်။

ဗရန့် - ကြိဝိ / ဗရန့် / ဗလန့် / အန့်အပြား။

ဗရပျစ် - ကြိဝိ / ဗရပျစ် / ဗလပျစ် / ရောထွေး စုစုံပွေလျက်။

ဗရပွ - ကြိဝိ / ဗရပွ / ဗလပွ / မသပ်မရပ် ရှုပ်ပွလျက်။

ဗရပွစောင်ရမ်း - ကြိဝိ / ဗရပွစောင်ရမ်း / ဗလပွစောင်ရမ်း / သပ်သပ်ချောမွေ့ရိပ် ရှုပ်ပွပြန့်ကျဲစေလျက်။

ဗရပွာ - ကြိဝိ / ဗရပွာ / ဗလပွာ / မသပ်မရပ် ပြန့်ကျဲလျက်။

ဗရပွေ - ကြိဝိ / ဗရပွေ / ဗလပွေ / ရှုပ်ထွေးရောနှောလျက်။

ဗရပွက် - ကြိဝိ / ဗရပွက် / ဗလပွက် / အထပ်ထပ်အခါခါ ဆူညံစေလျက်။

ဗရပြွတ် - ကြိဝိ / ဗရပြွတ် / ဗလပြွတ် / စုစုစပ်လျက်။

ဗရရွတ် - ကြိဝိ / ဗရရွတ် / ဗလရွတ် / မတည်မကြည်အပြောင်အပြက်အားဖြင့်။

ဗရာဇိယာ - န / ဗရာဇိယာ / ဘရာဇိယာ - န၊ ရှ။ [လိပ်]

ဗရိုက်ကိတ် - န / ဗရိုက်ကိတ် / ဘရိုက်ကိတ် - န၊ ရှ။ [လိပ်]

ဗရင်ဂျီ - န / ဗရင်ဂျီ / နှစ်ခြင်းသာသနာပြု ရောမ ကက်သလစ် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်။ ပေါ်တူဂီ စသော ဥရောပတိုက်သားမျက်နှာဖြူလူမျိုး။ [အရဝီ]

ဗရင်းဂန်း - န / ဗရင်းဂန်း / ဘရင်းဂန်း - န၊ ရှ။ [လိပ်]

ဗရိတ် - န / ဗရိတ် / ဘရိတ် - န၊ ရှ။ [လိပ်]

ဗရုတ် - န / ဗယုတ် / စည်းကမ်း၊ ဣန္ဒြေမစောင့်ပုံ ရှုပ်ပွေတတ်သူ။

ဗရုတ်ကျ - ကြိ / ဗယုတ်ကျ / စည်းကမ်း၊ ဣန္ဒြေမစောင့်ပုံ ရှုပ်ပွေသည်။

ဗရုတ်ဗရက် - ကြိဝိ / ဗယုတ်ဗယက် / ဆူပူလှုပ်ရှား ရှုပ်ထွေးစွာ။

ဗရုတ်သုတ်ခ - ကြိဝိ / ဗယုတ်သုတ်ခ / ရောထွေး ရှုပ်ပွေစွာ။

ဗရုန်ဒီ - န / ဗရုန်ဒီ / ဘရုန်ဒီ - န၊ ရှ။ [လိပ်]

ဗရုန်းဗရင်း - ကြိဝိ / ဗယုန်းဗယင်း / ဆူပူလှုပ်ရှားလျက်။

ဗရုန်းသုန်းကား - ကြိဝိ / ဗယုန်းသုန်းကား / စိတ်ထင်ရာ ရမ်းကားဆူပူလျက်။ ရှုပ်ထွေးစွာ လှုပ်ရှားလျက်။

ဗရုန်းပတာ - ကြိဝိ / ဗရုန်းဗဒါ / ဗရုန်းပတာ - ကြိဝိ၊ ရှ။

ဗရုတ်ရွတ်တ - န / ဗလယွတ်တ / မတည်မကြည်၊ အပြောင်အပြက် ပြောသော စကား။

ဗလ - န / ဗလ / ခွန်အား။ [ပါ]

ဗလချာ - ကြိဝိ / ဗလချာ / ဗရချာ - ကြိဝိ၊ ရှ။

ဗလချာလိုက် - ကြိ / ဗလချာလိုက် / ဗရချာလိုက် - ကြိ၊ ရှ။

ဗလအသက - န / ဗလဒုတ်သက / အသက် သုံးဆယ့်တနှစ်မှ လေးဆယ်အထိ အင်အားကြီးမားဆုံးသော အသက် အငိုင်းအခြား ဆယ်နှစ်ကာလ။ [ပါ]

ဗလပွာ - ကြိ / ဗလပွာ / ဗရပွာ - ကြိ၊ ရှ။

ဗလပွေ - ကြိ / ဗလပွေ / ဗရပွေ - ကြိ၊ ရှ။

ဗလပွက် - ကြိ / ဗလပွက် / ဗရပွက် - ကြိ၊ ရှ။

ဗလဝ - န / ဗလဝါ / အားကြီးခြင်း၊ များပြားခြင်း။ “လောကီပညာ၊ ဗလဝကြောင့်၊ ပြည့်မျိုးနွယ်။” မွေ* ၅၉။

- ကြိဝိ / ဗလဝါ / အားကြီးစွာ။ များပြားစွာ။ “ပုထုဇဉ်အနက်၊ ဗလဝပြိုင်။” ပညာ၊ ၂။ ၂၂။

- နဝိ / ဗလဝါ / အားကြီးသော။ များပြားသော။ “ထိရာအရပ်မှ သွေးယိုကျလျက်၊ ဗလဝဝေဒနာသည် သည်းကန်စွာ ဖြစ်၏။” သံဝတ်၊ ၂၂။ [ပါ]

ဗလာ - န / ဗလာ / ခ၊ ဟင်းလင်းပြင်။ အလွတ်နေရာ။

၂။ ကင်းမဲ့ခြင်း။ ကင်းရှင်းခြင်း။ [မွန်]

ဗလာကျင်း - ကြိ / ဗလာကျင်း / ခ၊ ကင်းမဲ့သည်။ ၂။ လွတ်စဉ်ကင်းရှင်းစေသည်။ လွတ်စဉ် ကွာကျွတ်အောင် ပြုသည်။

ဗလာစာအုပ် - န / ဗလာစာအုပ် / စာရေးရန် စာအုပ်။

ဗလာဆိုင်း - န / ဗလာဆိုင်း / ဇာတ်သဘင် စသည်တို့နှင့် မတွဲမကပ် အတီးကို အသားပေး ထုတ်ဖော် တီးမှုတ်ညွှန်လေ့ရှိသည့် တူရိယာအဖွဲ့။

ဗလာနယ် - န / ဗလာနယ် / လေနှင့် ဓာတ်ခိုး ဓာတ်ငွေ့ စသည်ကင်းမဲ့သော နေရာဝန်းကျင်။ လေဟာနယ်။

ဗလာပွဲ - န / ဗလာပွဲ / အခကြေးငွေ ပေးစရာမလိုပဲ ကြည့်ရှုနိုင်သောပွဲ။ ကြည့်ချင်ပွဲ။ (အများအားဖြင့် အခိုးအကာမဲ့ ကျင်းပြင်၌ ဇာတ်နတ်တို့ ကပြလေ့ရှိသည်။)

ဗလာမဲ - န / ဗလာမဲ / ကံစမ်းမိနိုက်ရာတွင် အောင်ဆုတံစုံတရာ မရရှိစေသောမဲ။ ပေါက်မဲ - န၊ နှင့်ငြိုင်းယှဉ်။

ဗလိဗောဓ - န / ဗလိဗောဓါ / ဗလိဗောဓ - န၊ ရှ။

ဗလီ - န / ဗလီ / မွတ်စလင် ဘာသာဝင်တို့၊ ဝတ်ပြုသည့် အဆောက်အအုံ။ (ပလီဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။)

ဗလီ - န / ဗလီ / မြင်းစီးယင်း တုတ်တံကိုင့်၍ မြေပြင်ပေါ်ရှိ အလုံးငယ်ကို ပြေးလွင့်အောင် ခိုက်ခတ်စကားနည်း။ “ထန်းတက်ပြေးချီ၊ ဗလီခတ်ရိုက်၊ ဆိတ်ကြက်တိုက်လျက်။” ငရဲ* ၇၂။

ဗလက္ကာရ ပြု - ကြိ / ဗလက်ကာယာဗျူ / အမျိုးသမီးကို ကာယန္တရိယိဓိကိလောကအောင် အနှိပ်အထက် ပြုသည်။

ဗလောင်ဆူ - ကြိ / ဗလောင်ဆူ / ခ၊ ကျွက်ကျက် ဆူညံသည်။

၂။ လွန်မင်းစွာ ပုန်သောကရောက်သည်။

ဗလောင်ဆန် - ကြိ / ဗလောင်ဆန် / ဗလောင်ဆူ - ကြိ၊ နှင့်အတူတူ။

ဗလောင်ဗလ - ကြိဝိ / ဗလောင်ဗလ / အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ကြိမ်ဖန်မျှားစွာ အပြောင်းအလဲပြုလျက်။

ဗလစ်ဆန် - ကြိ / ဗလစ်ဆန် / တတွတ်တွတ် ထပ်မန်းပြောဆိုသည်။ စကားများသည်။

ဗလစ်ဗလစ် - ကြိဝိ / ဗလစ်ဗလစ် / မရပ်မနား။ ဆက်တိုက်အားဖြင့် မပြတ်မလပ်။ တရပ် (ပြောသည်။) တတွတ်တွတ်။

ဗလန်း - ကြိဝိ / ဗလန်း / အချက်အလက်မှန် မဟုတ်ပဲ ရမ်းဆ

သောအားဖြင့်။ ယုတ္တိမတန်ပဲ။ ဖြန့်သန်းလျက်။ “ယုတ္တိ
မပါပါ။ ဗလန်းဆဲဆို၊ ရှင်းလင်းကြလျက်ကား။”

—န/ဗလန်း/ ရမ်းဆ ပြောဆိုသောစကား။ အကိုး
အထောက်မရှိ၊ ပြောချင်ရာ ပြောသောစကား။ “အဆန်း
အပြား၊ အဖြန်းသမားတို့၊ ဗလန်းများလဲ ပညာပါတုန်း။”
တင်မြှ၊ ၁။ ၈၂။

—နဝိ/ဗလန်း/ ရမ်းဆ ပြောဆိုသော။ “ဟုတ်သည်
မဟုတ်သည်ကိုကား အပထားပြီးလျှင်၊ ဗလန်းစကား၊ အဖြန်း
စကားတို့ဖြင့် အရမ်းဝါးလျက်။” ဟိတော။ ၆၂။

ဗလုပ်ရှုပ်ထွေး — ကြိဝိ / ဗလုပ်ယူတ်ထွေး / အစီအစဉ်မကျ၊
ထွေးချွန်ရောနှောလျက်။

ဗလုံ — န/ဗလုန်/ ရေပွက်။ ရေပူဖောင်း။

ဗလုံထိုး — ကြိ / ဗလုန်ထိုး / ၁၊ ရေပွက်ထသည်။ ၂၊ အဟုန်ဖြင့်
ရပြုတိုးပွေ့သည်။

ဗလုံးဗထွေး — ကြိဝိ / ဗလုန်းဗထွေး / ထွေးရှုပ်ရောနှောလျက်။

ဗဝန်း — န/ဗဝန်း/ မြစ်တွင် တက်ရေမြင့် ပါလာသော ငါး
များ ရေကျသောအခါ တင်ကျန်ခဲ့ရေန် မြစ်ကမ်းဆင်ခြေ
လျှောတွင် ကမ်းနှင့်မြင့်လျက် ဝါးခြမ်းထရံများဖြင့် ပြုလုပ်
ထားသော ငါးဖမ်းကိရိယာ။ (ခြံလမု မြစ်ကွင်း ဟူ၍လည်း
ခေါ်သည်။)

ဗဝန်း

ဗသျှ — န/ဗသျှ/ ရှစ်ခုသော။ ၀သျှ။ (ဝသုနတ်မျိုး ရှစ်ပါး
ကို အဆိုပြု၍ မှတ်သားသည်။) [ပါ]

ဗသျှူးပိုက် — န/ဗသျှူးပိုက် / ငါးဆလောက်ဖမ်းသောပိုက်။

ဗဟုဂ် — န/ဗဟုဂ်/ အနား လေးဘက်ထောင့်လေးထောင့်ထက်
ပိုမိုပါရှိသော ညီညာသည့် မျက်နှာပြင်ပုံ။

ဗဟုဂုတ် — န/ဗဟုဂုတ် / တခုထက်ပိုသော အများပြက်နှံး။ [ပါ]

ဗဟုသုတ — န/ဗဟုသုတ / များသောအကြားအမြင်။ နှစ်စပ်
ကြွယ်ဝသော အသိအမြင်။ [ပါ]

ဗဟို — န/ဗဟို / ၁၊ အလယ်အချက်အချာ။ “လေးကျွန်းဗဟို၊
နဂိုထိပ်ပြင်၊ တသောင်းတွင်လည်း” သစ္စာ* ၅၂။ ၂၊ ပင်မ
အခြေခံ။ ဌာနချုပ်၊ တနိုင်ငံလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သောအဖွဲ့၊
ဌာန စသည်။

ဗဟိုစွဲ — န/ဗဟိုစွဲ/ ပြင်ပ။ အပေါ်ယံ။ [ပါ]

ဗဟန်း — န/ဗဟန်း/ သံဓာတ်ပါရှိသော၊ အများအားဖြင့် ရွှေဝါ
ရောင်၊ နီညိုရောင်ရှိသောကျောက်။ (ဗဟန်းဖြူ၊ ဗဟန်းနက်၊
ဗဟန်းပြာ ဟူ၍လည်း ရှိသည်။)

ဗာ

ဗာဂျီးနီးယားဆေး — န/ဗာဂျီးနီးယားဆေး / စီးကရက်ဆေး၊

ဆေးတံသောက်ဆေး စသည် ထုတ်လုပ်နိုင်သော ဆေးပင်
မျိုး။ (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ပြည်နယ်တနယ်ဖြစ်သော
ဗာဂျီးနီးယားနယ်တွင် စတင်စိုက်ပျိုးခဲ့သော ဆေးမျိုး ဖြစ်
သည်။) [လိပ်]

ဗာဗံပင် — န/ဗာဗံပင် / အကိုင်းအလက် ဘေးပတ်လည်သို့
တည့်တည့်မြှာထွက်တတ်၍ အစေ့ဆန် စားသုံးရသော အနား
ချွန် အသီးလုံးပြားငယ်များသီးသည့် ရွက်ကြွေ ပင်စောက်
တမျိုး။ [ဟိန္ဒူ]

ဗာဇာ — န/ဗာယာ / ပထဝီပစ္စုပ္ပန် ကြွေစေ့ခြောက်စေ့လုံး
ပက်လက်ကျ၍ ဆယ်နှစ်ကွက်ရွေ့ခွင့်ရစေခြင်း။ [ဟိန္ဒူ]

ဗာဇာ — န/ဗာယာ / ထောင်ကြပ် အမှုတမ်း။

ဗာဇာဏသီချဲ့ — ကြိ/ဗာယာနသီချဲ့ / [ဥပစာ] လိုအပ်သည်ထက်
ကိမ့်ချဲ့ထွင် ပြောဆိုပြုမူသည်။ အကျယ်ချဲ့သည်။

ဗာဇာဏသီဖွဲ့ — ကြိ / ဗာယာနသီဖွဲ့ / [ဥပစာ] ပကတိအဖြောင့်
မဆိုပဲ သွယ်ဝိုက်ပွဲ့ ခွဲဆိုသည်။ ချဲ့ထွင်တင်စားပြောဆိုသည်။

ဗာလ — န/ဗာလ / လူမိုက်။ [ပါ]

ဗာလ အရွယ် — န/ဗာလအရွယ် / မွေးသည်မှ တဆယ်ခြောက်
နှစ်တိုင် အသက်စား မပြည့်ဝသေးသော အရွယ်။ [ပါ]

ဗာလီ — န/ဗာလီ / ဘာလီ — န၊ ရွှေ။ [လိပ်]

ဗာဟိုရ ကိစ္စ — န/ဗာဟိုယာကိုတိစာ / ၁၊ အမည်မတတ်သော
သောအသေးအဖွဲ့ အထွေထွေလုပ်ငန်းတာဝန်များ။ ၂၊ သာ
သနာဗျူဟာ အပါဖြစ်သော လုပ်ငန်းကိစ္စ။ [ပါ]

ဗာဟိုရဝိထိ — န/ဗာဟိုယာဝိထိ / နေမင်းသည် ကဆုန်လပြည့်
ကျော် တရက်နေ့မှ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ အတွင်း၌လည်းကောင်း၊
တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှ ပြာသီလပြည့်နေ့
အတွင်း၌လည်းကောင်း ရွှေ့လျားရာလမ်းကြောင်း။ [ပါ]

ဗား

ဗားနစ် — န/ဗားနစ် / အရောင် တောက်ပြောင် စေသော
သုတ်ဆေး။ အပေါ်ယံမှ ဖုံးတိမ်အရောင်တင်သော အရောင်မဲ့
အစေးအဆိပါသည့် ဆေးရည်။ [လိပ်]

ဗိ

ဗိစပ် — န/ဗိစတ် / ဗိစပ် — န၊ ရွှေ။

ဗိစပ်ဖူး — န/ဗိစတ်ဖူး / ပြာသာဒ်ထိပ်များတွင် တပ်လေ့ရှိသော
အချွန်ဖူးငယ်။

ဗိတာန — န/ဗိတ်ဒန် / အမိုးမျက်နှာကြက်။ အမိုးအောက်မှ
မျက်နှာကြက် သဖွယ် ဆွဲဆွဲထားသော အောက်ခံ
အမိုးလွှာ။ [ပါ]

ဗိမာန် - န / ဗိတ်မုန် / မုန်မြတ်တင်တယ်သော အဆောက်အအုံ။
 သုံဆောင်ပါရှိသော အဆောက်အအုံ။
 ဗိလိယက် - န / ဗိလယက် / ဘိလိယက် - န၊ ရှ။
 ဗိလိယက်ခုံ - န / ဗိလယက်ခုံ / ဘိလိယက်ခုံ - န၊ ရှ။
 ဗိလတ် - န / ဗိလတ် / ဘိလပ် - န၊ ရှ။
 ဗိလတ်မြေ - န / ဗိလတ်မျှေ / ဘိလပ်မြေ - န၊ ရှ။
 ဗိလတ်ရည် - န / ဗိလတ်ယေ / ဘိလတ်ရည် - န၊ ရှ။
 ဗိသုကာ - န / ဗိသုကာ / ဗိတ်သုဂါ / ဆောက်လုပ်မှုဆိုင်ရာ
 ပညာကျွမ်းကျင်သူ။ [ပါ]

ဗ

ဗိစိဂျီ - န / ဗိစိဂျီ / ဘိစိဂျီ - န၊ ရှ။
 ဗီဇ - န / ဗီဇာ / ခ၊ မျိုးဇေ၊ မျိုးပြန့်ပွားရာ အခြေခံ။ အရင်း
 အမြစ်။ “ဗီဇမျိုးစေ့ကပါခဲ့သော အနာအဆာများဖြစ်၍။”
 ငါးနှစ်။ ၁၀၇။ ၂။ မျိုးရိုး။ “လူချောကြီး ဖြစ်တဲ့အတွက်
 အမျိုးဗီဇလိုက်ပြီး အမေတူသမီးကလေးဖြစ်လာလို့ ချောတာ
 ပါ။” ထီး၊ ပ။ ၇၇။ ခ၊ ပင်ကိုယ်စရိုက်။ “ပြောယင်း
 ပြောယင်း ကျမ ဗီဇတွေ ပေါ်ကုန်သည်။” သူ့လူ၊ ၉၃။
 ငှါ [ဥပစာ] မိန်းမအင်္ဂါဇာတ်။ “ဗီဇတွင်၎င်း ဖြစ်တတ်သည်။
 နှုတ်ခမ်းနှင့်လျှာတွင်စ၍။” မြိုင်သာ၊ ပ။ ၄၄။ [ပါ]
 ဗီဇနာ - န / ဗီဇနာ / မြန်မာနာရီ၏ ခြောက်ဆယ်စိတ် တစ်စိတ်
 မျှသော အချိန်။ (စက်နာရီ နှစ်ဆယ်လေးစက္ကန့်နှင့် ညီမျှ
 သည်။)
 ဗီဇာ - န / ဗီဇာ / နိုင်ငံဝင်ခွင့်လက်မှတ်။ နိုင်ငံတနိုင်ငံသို့ ဝင်
 ရောက်ရန် ခွင့်ပြုချက်။ (ပြည်ဝင်ဗီဇာ၊ မြတ်သန်းခွင့်ဗီဇာ၊
 ပြည်ပြန်ဝင်ဗီဇာ ဟူ၍ ကွဲပြားသည်။) [လိပ်]
 ဗီတာမင် - န / ဗီတာမင် / သတ္တဝါတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာ ကြီးထွား
 ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ထောက်ပံ့နိုင်စွမ်းသည်။ သက်စောင့် ဩဇာ
 ဇာတ်။ [လိပ်]
 ဗီတို - န / ဗီတို / ဥပဒေ၊ အဆုံးအဖြတ်၊ သတ်မှတ်ချက် စသည်
 တို့ကို အများစုက ပြဌာန်းရန် ဆန္ဒပြုလင့်ကစား၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 တစ်ဦး (တဦး၊ တနိုင်ငံ) အား ယင်းဆန္ဒပြုချက်ကို အခြေခံ
 ဥပဒေအရ ပယ်မြစ်ထားဆီနိုင်ခွင့် လွှဲအပ်ထားသည့် တချက်
 လွှတ် အာဏာ။ ယင်းအာဏာကို ပိုင်ခြင်း။ [လိပ်]
 ဗီဒီ ဆေးလိပ် - န / ဗီ ဒီ ဆေး လိပ် / ဘီ ဒီ ဆေး လိပ် - န၊ ရှ။
 [ဟိန္ဒီ]
 ဗီပီပီ - န / ဗီပီပီ / ဗီပီပီ - န၊ ရှ။
 ဗီရို - န / ဗီရို / အဝတ်အထည်၊ စာအုပ်၊ ပန်းကန်စသော ပစ္စည်း
 အမျိုးမျိုးထည့်သိုရသည့် အဆင့်နှင့် အများအားဖြင့် အပိတ်
 တံခါးပါရှိသော မတ်ရပ်ထောင် ပရိဘောဂတမျိုး။ [လိပ်]
 ဗီလား - န / ဗီလား / ပီလား - န၊ ရှ။
 ဗီသွာပင် - န / ဗီသွာပင် / လျှော်နှင့်အစေ့ကို အသုံးပြုရသော
 အပင်တမျိုး။

ဗု

ဗုဓဓမ္မ - န / ဗုဓဓယု / ဗုဓဓမ္မ - န၊ ရှ။

ဗူ

ဗူဇိုဇာ - န / ဗူဇိုဇာ / ဘူဇိုဇာ - န၊ ရှ။
 ဗူလိနတ်စ - န / ဗူလိနတ်စာ / အမျိုးအမည် များပြားသော
 တွေ့တွေရာရာ ပစ္စည်းအသေးအဖွဲ့စု။

ဗူး

ဗူး - န / ဗူး / ချက်ပြုတ်စားသောက်ရသည့် အသားပြည့်သော၊
 အများအားဖြင့် လည်တိုင်ခေါင်းမှီသော အသီးကြီးများ
 သီးသည့် နွယ်ပင်တမျိုး။
 ဗူး - န / ဗူး / ခ၊ ထည့်သိုရန် အသုံးပြုရသော ဗူးသီးခြောက်
 အခွံ။ ၂။ ထည့်သိုရန် အဖုံးအပိတ်နှင့် ပြုလုပ်ထားသော
 ကြွတ်ခွက်။ (ဗူး၊ ဆေးဗူး၊ ပေါင်းဒါဗူး၊ မီးခြစ်ဗူး စသည်
 အသုံးရှိသည်။)
 ဗူး - န / ဗူး / အလင်းလုံး။ ဗူးသွင်း - ကြို၊ လည်းရှ။
 ဗူးခါး - န / ဗူးခါး / အတွေးသဖြင့် အသီးခွံကို ဗူးတောင်းပြုလုပ်
 လေ့ရှိသောအသီး အရသာခါးသည့် ဗူးပင်တမျိုး။
 ဗူးစင် - န / ဗူးစင် / အပင်နွယ် တက်ဖြန့်တင်နေစေရန် ထောက်ခံ
 ထားသောစင်။
 ဗူးဆီ - န / ဗူးဆီ / ဗူး၊ ပြန်၊ ပုလင်း စသည်တို့၏ အပေါက်ကို
 လုံအောင်သွင်းပိတ်သော အရာ။
 ဗူးဆင်စွယ် - န / ဗူးဆင်စွယ် / အသီးရှည်လျားသော ဗူးပင်
 တမျိုး။
 ဗူးတား - န / ဗူးတား / ဗိုင်းငင်ရာ၌ ရစ်ခေါင်းစင်မှီတွင် ရစ်သွင်း
 သော ချည်မျှင်များ ကျော်လွန်ရစ်ပတ်မသွားစေရန် အရင်း
 ဘက်မှပင်ရှိကိုင်စွပ်၍တားကန့်ထားသော အပိုင်းပုဒ်တောင်းခွံ
 အပြားငယ်။ (အုန်းခွံကိုလည်းပြုလုပ်သည်။)
 ဗူးတောင်း - န / ဗူးတောင်း / အများအားဖြင့် ရေထည့်
 ဆောင်ယူလေ့ရှိသော ခေါင်းပုဒ်ဗူးသီးခွံ။
 ဗူးဖယောင်း - န / ဗူးဖယောင်း / အခွံကို ရေဗူးအဖြစ်အသုံးပြု
 ရသည့် လည်ပတ်ကောက်သော ဗူးသီး သီးသည့် ဗူးပင်တမျိုး။
 (ဗူးတောင်းစင်၊ ဗူးလည်း အရေးရှိသည်။)
 ဗူးနွယ် - န / ဗူးနွယ် / ရုန်းပြန်အားအတွက် အသုံးပြုရသော
 အဆင့်ဆင့် ရစ်ခွေထားသည့် သံမဏိစသော သတ္တုကြိုးလိပ်။
 စပရင်။
 ဗူးမှုတ် - ကြို / ဗူးမှုတ် / (မွေးကင်းစကလေးငယ်များ) နှုတ်ခမ်း
 စေ့၍ လေမှုတ်ထုတ်ကာ၊ ဗူး-ဗူးဟု မြည်သံပြုသည်။
 ဗူးမျော - ကြို / ဗူးမျော / ခ၊ ငါးမျှားချိတ်တစ်စုံကို ဖော့တပ်၍
 ရေတွင်ချသည်။ ၂။ ရေကြောမြစ်ကြောကို သိရှိအောင် ဗူးခွံ
 စသည်ကို မျှောချသည်။

ဗူးလည်သီးခေတ် - န / ဗူးလယ်သီးခတ် / ကြိုးနှစ်စကို ဆက်ချည်
ရာ၌ တကေ အခြားတစ်ကို ခိုက်ကျော်ပြီး မူရင်းဘက်သို့
ပြန်ထွက်အောင် လျှိုးဝင်စေကာ ဆွဲလေ့ခိုင်လေ ဖြစ်အောင်
ချည်နည်း။ ကြိုးတစ်ဖြင့် ငတ်
တိုင်စသည်ကို ပတ်ချည်ရာ၌
ကြိုးကို ခိုက်ခွေ၍ စွပ်ပြီး၊
နောက်တဖန် ကြိုးကိုပြောင်း
ပြန်လိမ်၍ ခိုက်ခွေ တပ်စွပ်
ကာဆွဲလေ့ခိုင်လေဖြစ်အောင်
ချည်နည်း။

ဗူးလည်သီးခေတ်

ဗူးလုံးနားမထွင်း - ကြိပ် / ဗူးလုံးနားမထွင်း / ရှင်းလင်းပြတ်
သားခြင်း မရှိပဲ။
ဗူးသီးခေတ် - န / ဗူးသီးခေတ် / ဗူးသီးကို အစိတ်အချောင်းငယ်
စား၍ ဆန်မုန့်နှင့် နယ်ကာ ဆီနှင့် ခြေကြားထားသော
စားစရာ။
ဗူးသီးငါးပေါင်းကြော် - န / ဗူးသီးငါးပေါင်းကို / ဗူးသီးကြော် -
န၊ နှင့် အတူတူ။
ဗူးသွင်း - ကြိ / ဗူးသွင်း / ဝ၊ စုန်းအတတ် တတ်မြောက်သူက
တစ်တိုင်းအား စုန်းပညာရယူဆက်ခံရေရန်၊ ကိုသူ၏ ကိုယ်
တွင်းသို့ ထိုသူမသိစေပဲ စုန်းပညာစွမ်း ပေါ်ထွက်စေသော
အပင်းလုံးလည်းသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] လိုရာအတိုင်း သိမြင်
သဘောထားအောင် တစ်တိုင်းအား သိမ်းသွင်းသွန်သင်
သည်။ “နယ်ချဲ့သမားများက နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဗူးသွင်းပေးခဲ့
ကြရာ။” တင်းစာ။

ဗေ

ဗေ - န / ဗေ / ကိုယ်ခန္ဓာ ဝမ်းဗိုက်အတွင်း၌ သွေးပျက်၊ သလိပ်
ပွား၍ အဖျားရောဂါ ကြာရှည်စွာမှ ဖြစ်လာတတ်သော
အအေးအပျဉ်အခဲ။ (သရက်ရွက် ကြီးခြင်းဟုလည်း ခေါ်
ဆိုသည်။)
ဗေထီ - န / ဗေထီ / ပတ်မကြိုးနှစ်ဘက်ကို လက်ဆုပ်နှင့် ထုရာမှ
မြည်သောအသံ။
ဗေဖ - န / ဗေဖ / ဝ၊ အတတ်ပညာ။ (ရှုပဗေဖ၊ ဓာတုဗေဖ၊
ရူပဗေဖ စသည် အသုံးများသည်။) ၂၊ ဗေဖကျမ်း။ သယံ
ကရိုက်ဘာသာဖြင့်ရေး၍ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တို့ အလေးအမြတ်
ပြုသည့်ကျမ်း။ ဟိန္ဒူဘာသာ၌ ဒေဝများအား အထိသာယာ
စွာဖြင့် လျှောက်ထားရန် စပ်ဆိုထားသောကျမ်း။ [ပါ]
ဗေခါ - န / ဗေခါ / အင်းအိုင်စသည် ရေဝပ်၊ ရေပြင်ပေါ်၌
လွယ်ကူစွာ မျိုးပျံ့ပွား ပေါက်ရောက်တတ်သည့် ပြောင်ချော
သော အရွက်တစ်ခုနှင့် ဖောင်းပွအိပ်တခုပါရှိ၍ အပွင့်ပြာ
ပွင့်သည့် မှော်ပင်ကြီးတမျိုး။
ဗေခင် - န / ဗေခင် / မွေးရက်၊ မွေးနေ့၊ မွေးချိန်တို့ကို အခြေခံ
တွက်ချက်လျက် အတိတ်အနာဂတ် ဖြစ်ရပ်တို့ကို ဟောပြော
နိုင်သော အတတ်ပညာ။ [ပါ]

ဗေခင်ကြည့် - ကြိ / ဗေခင်ကြည့် / မိမိ၏ ရွှေဖြစ် နောက်ဖြစ်
များကို ခုနစ် တွက်ချက် ဟောပြောတတ်သူထံ၌ မေးမြန်း
တိုင်ပင်သည်။
ဗေလုံး - န / ဗေလုံး / ဗေ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဗော

ဗောတံတား - န / ဗောဒဒါး / လေးသင်္ဘောဆိုင်ကပ်ရာ၊ ရေပေါ်
သော ဆိပ်ခုံနှင့် မြစ်ကမ်း သို့မဟုတ် ပင်လယ်ကမ်းကို
သွယ်ဆက်ထားသော ပေါင်းကူးတံတား။
ဗောဓိဉာဏ် - န / ဗောဓိဉာဏ် / သစ္စာလေးပါးနှင့် အလုံးစုံသော
တရားတော်ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်။
ဗောဓိညောင် - န / ဗောဓိညောင် / ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား
ပွင့်တော်မူစဉ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရရှိတော်မူရာ အရပ်၌
အုပ်ပိုးဖြန့်ကြက်သော ညောင်ပင်ကြီး။ ယင်းညောင်ပင်မှ
ဆက်ပွားသော ညောင်မျိုး။
ဗောဓိပင် - န / ဗောဓိပင် / မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်ကို ရမည်ဆိုသည့် အမျိုးမျိုး သစ်ပင်ကြီး။ (နှစ်ကျိပ်ရစ်ဆူ
သော ဘုရားတို့၏ ဗောဓိပင် အမျိုးအစား ကွဲပြားသည်။)
ဗောဓိမဏ္ဍိုင် - န / ဗောဓိမန်ဒိုင် / မြတ်စွာဘုရားရှင် တို့
သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ကြည်လင်ထင်ရှားစွာ ရရှိတော်မူရာ
ဗောဓိရိပ်ဝန်း။
ဗောဓိသတ် - န / ဗောဓိသတ် / ဘုရားလောင်း။ [ပါ]

ဗေ့

ဗေ့ - န / ဗေ့ / ဗေ့ - န၊ ၃၊ နှင့်အတူတူ။ “မြက်သောက်
ဗေ့ခါး၊ ပန်းပြားကျူပျံ့။” ဝေမျိုး * ၆၅။

ဗော်

ဗော်ယာ - န / ဗော်ယာ / ဝ၊ လှေသင်္ဘောစသည်ကို မရွေ့လျား
အောင်၊ ရေပြင်၌ ထိန်းရပ်ထားရာတွင် ကြိုးချည်
ရသော ကျောက်စွဲထားသည့် ရေပေါက်ရိယာ။ ၂၊ ရေ
ကြောင်းပြန်အတွက် ရေပြင်၌ မရွေ့လျားအောင် ထိန်းရိုက်
မျှောပေါ် နေစေသောအရာ။ ရေကြောင်း ကုမ္ပဏီ
အသား။ [လိပ်]

ဗိုလ်

ဗိုလ် - န / ဗို / ဝ၊ အစုအဖွဲ့တွင် ကြီးကဲပြီး ဆောင်သူ။
“ဉာဏ်တိုက်မှာ ဘယ်သူ ဗိုလ်ဖြစ်သည်ကို။” ပေါ်ဇော်၊
ဒု၊ ၁၀၁။ ၂၊ စွမ်းမြောက်သူ။ “သင်္ချာပညာမှာ သူဗိုလ်
ပါပဲ။” ၃၊ ရွှေးမြန်မာစစ်တပ်တွင် တပ်မှူးငါးယောက်အပေါ်မှ

ကွပ်ကဲရသော စစ်မှုသမ်း။ ၄။ မျက်ငမ္ဘာကခေါ် ဗမာ
တပ်မတော်တွင် ဗိုလ်ကြီးအောက် ဒုတိယ ဗိုလ်၏ အထက်
ဖြစ်သော ရာထူး။ [ပါ]

ဗိုလ်ကတော်မျက်ခုံးပင် - န / ဗိုလ်ခေါ် မျက်ခုံးပင် / ခြံစည်းခိုး
မျှားတွင် စိုက်လေ့ရှိသော အရွက်အနားထိပ်ပိုင်း အတွန့်ပါမြွေ
ရွက်ဆိုင်ထွက်ပြီး၊ အပွင့်ခရမ်းပြာနု၊ အဖြူစသည် ပွင့်တတ်
သော ချုံပင်တမျိုး။

ဗိုလ်ကေ - န / ဗိုလ်ကေ / နောက်ရေနှင့် နားကင်တို့တွင် ပါးလျား
စေ့၍၊ ဦးထိပ်တွင် အတန်ငယ်အရှည်ထားသော ဆံပင်ညှပ်
ပုံ။

ဗိုလ်ကိတ်ပ - န / ဗိုလ်ကိတ်ပ / အစေ့မလိုင်နှစ်ဆင့်ရှိ၍ ရှည်သွယ်
ပြီး ကောက်သယောင်ရှိသည့် အရသာဆိပ်သော ပဲတမျိုး။

ဗိုလ်ကျ - ကြံ / ဗိုလ်ကျ / သူတပါးအပေါ်တွင် နိုင်လိုမင်းထက်
အသာရအောင် ပြုမူသည်။

ဗိုလ်ကျိုး - န / ဗိုလ်ကျိုး / ဗမာ့တပ်မတော်၌ ဗိုလ်အထက် ဗိုလ်မှူး
၏ အောက်ဖြစ်သော ရာထူး။

ဗိုလ်ချုပ် - န / ဗိုလ်ချုပ် / ဗမာ့တပ်မတော်၌ ဗိုလ်မှူးချုပ်အထက်
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၏ အောက်ဖြစ်သော ရာထူး။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး - န / ဗိုလ်ချုပ်ကြီး / ဗမာ့တပ်မတော်၏ အကြီး
အချုပ်။ စစ်သေနာပတိကြီး။

ဗိုလ်ခြေ - န / ဗိုလ်ခြေ / ၁။ စစ်သည်အင်အား။ “ကျွန်သင်းဖန်စေ၊
ထောင်ဗိုလ်ခြေတို့၊ မင်းစေတန်တား။” ဓမ္မ * ၁။ ၂။ လူထု
အစုအဝေး။ လူအများ။ “အကြင်မျိုးဆွေ၊ လူဗိုလ်စေခြင်း၊
သဗ္ဗေသတ္တ၊ သတ္တဝါတို့။” ဂါထာ * ၂၉။

ဗိုလ်ဇားငှက် - န / ဗိုလ်ဇားငှက် / စနိုက်ငှက် - န၊ နှင့်အတူတူ။

ဗိုလ်ဇားပ - န / ဗိုလ်ဇားပ / အသီးအတောင့်ထူပွ၍ နှံ့ညံ့သော
အသီးစားနွယ်ပင် ပဲတမျိုး။

ဗိုလ်ခွံ - ကြံ / ဗိုလ်ခွံ / ယှဉ်ဖက်မျှားအနက် ထူးချွန်ဆုံး အဆင့်
အနေသို့ ရောက်ရှိသည်။

ဗိုလ်ဆံတောက် - န / ဗိုလ်ခေါက် / ဗိုလ်ကေ - န၊ နှင့်အတူတူ။

ဗိုလ်ဆန် - နဝိ / ဗိုလ်ဆန် / အနောက်တိုင်းသား အပြုအမူ အလေ့
အထက် တပုလေ့ရှိသော။

ဗိုလ်ဆွဲ - ကြံ / ဗိုလ်ဆွဲ / ယှဉ်ဖက်မျှားထက် သာလွန်မှုပြနိုင်သည်။
ပထမဆု ဆွတ်ခူးရယူသည်။

ဗိုလ်တဲ - န / ဗိုလ် / ခေါင်သော သစ်တောခရီးလမ်း၌ဖြစ်စေ၊
မြို့များ၌ ဖြစ်စေ၊ နယ်လှည့်အစိုးရ အမှုထမ်းများ တည်းခိုရန်
ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံ။ (ဗိုလ်ရွှံ၊ မင်းတံ၊
သံတဲစသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်ဝေါ်သည်။) လမ်းခရီးရှိ တည်းခို
နားနေရာ အဆောက်အအုံ။

ဗိုလ်ထု - န / ဗိုလ် / ၁။ စစ်သည်အင်အားထု။ ၂။ လူထုအစု
အဝေး။ လူအများ။

ဗိုလ်ပါ - န / ဗိုလ်ပါ / ၁။ မင်း၊ မှူးမတ်စသည်တို့၏ နောက်လိုက်
အခြေအခို၊ စစ်သည်တပ်သား။ “ဗိုလ်ပါမြို့ပျားနွယ်အံ့သို့။”
ဘုံ * ၅၈။ ၂။ လူအများ။ “ထိုမျှသတ္တဝါ၊ များဗိုလ်ပါ
အား။” မဃ * ၂၆၇။

ဗိုလ်ပုံ - န / ဗိုလ်ပုံ / ပရိသတ်အများစုဝေး။ “အုတ်ကျက်ဗိုလ်ပုံ၊
ဓူတုံတုံတည်၊ အာပုံမငြီး။” တန်ခိုး * ၁၈။

ဗိုလ်မထား - ကြံ / ဗိုလ်မထား / မည်သူကမျှ မိမိထက်မသာလွန်
အနိုင်မယူစေရအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သည်။ သူတပါး
ထက် ပိုက်သာလွန်သည်။

ဗိုလ်မှူး - န / ဗိုလ်မှူး / ဗမာ့တပ်မတော်၌ ဗိုလ်ကြီးအထက် ဒုတိယ
ဗိုလ်မှူးကြီး၏ အောက်ဖြစ်သော ရာထူး။

ဗိုလ်မှူးကြီး - န / ဗိုလ်မှူးကြီး / ဗမာ့တပ်မတော်၌ ဒုတိယဗိုလ်မှူး
ကြီးအထက် ဗိုလ်မှူးချုပ်၏ အောက်ဖြစ်သော ရာထူး။

ဗိုလ်မှူးချုပ် - န / ဗိုလ်မှူးချုပ် / ဗမာ့တပ်မတော်၌ ဗိုလ်မှူးကြီး
အထက် ဗိုလ်ချုပ်၏အောက်ဖြစ်သော ရာထူး။

ဗိုလ်လွဲ - န / ဗိုလ်လွဲ / နှစ်ဘက်ယှဉ်ပြိုင်၍ နောက်ဆုံး အနိုင်
ရယူရသည့် အခွင့်အခါ၊ ပွဲလမ်း။

ဗိုလ်လောင်း - န / ဗိုလ်လောင်း / ဗမာ့တပ်မတော်၌ အရာရှိအဖြစ်
အမှုထမ်းဆောင်နိုင်ရန်လေ့ကျင့်သင်ကြားဆဲ သင်တန်းသား။

ဗိုလ်လုပ် - ကြံ / ဗိုလ်လုပ် / ၁။ အစုအဖွဲ့တွင် ဦးစီးဦးဆောင်ပြုသည်။
၂။ သူတပါးအပေါ်တွင် အနိုင်အသာယူကာ စိုးမိုးသည်။

ဗိုလ်သင်တန်း - န / ဗိုလ်သင်တန်း / ဗမာ့တပ်မတော်တွင် အရာရှိ
အဖြစ် ထမ်းရွက်နိုင်ရန် အရည်အချင်းပြည့်ဝအောင် လေ့ကျင့်
သင်ကြားပေးရာ သင်တန်း။

ဗို

ဗိုအား - န / ဗိုအား / လျှပ်စစ်အား၊ ပမာဏကို တိုင်းသောစံ။
(လျှပ်စစ်ခဲအား ၁ အမ်တွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ၁ အမ်ပီယာ
လွှတ်ခြင်းဖြင့် ပေါ်ထွက်လာသော လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ပမာဏ။)
[လိပ်]

ဗက်

ဗက်စလင် - န / ဗက်စလင် / ရေနံမှထုတ်လုပ်သော စေးပျစ်သည့်
ဖယောင်းဆီ။ (ခေါင်းလိမ်းဆီ၊ ပရုတ်ဆီ၊ ချောဆီစသည်
ပြုလုပ်သည်။) [လိပ်]

ဗက်တံ - န / ဗက်တံ / ၁။ ခရစ်ကက်နှင့် ဘောစဘောစသည့်
ကစားရာတွင် သစ်သားဘောလုံးကို အဝေးသို့ ရောက်အောင်
ရိုက်ပို့ရသော ရိုက်စရာ လက်ကိုင်ပါ ထိပ်ခိုင်း သစ်သား
ထူပြား။ ၂။ ပိုက်စည်းအတားတားကန်မှ တဘက်သို့
ကြွက်တောင်ရိုက် သို့မဟုတ် ဘောလုံးပို့ ကစားနည်းတွင်
ပင့်ရိုက်ရသည့် လက်ကိုင်ပါ သစ်သားဘောင်ကွင်း၌ ကြိုးမျှင်
ရက်ကွန်ထားသည့် ကိရိယာ။ ရက်ကက်။ [လိပ်]

ဗက်ထရီအိုး - န / ဗက်ထရီအိုး / ဘက်ထရီအိုး - န၊ ရှု။

ဗောက်

ဗောက်^၁ - န / ဗောက် / ဦးခေါင်းအရေခွံတွင် ကွက်၍ အရေပါး ကွာပဲ့ ထွက်တတ်သော ယားနုတမျိုး။

ဗောက်^၂ - န / ဗောက် / ၁၊ လေခိုနေသည့် အသီးရွက်ဖတ်အိမ် ကို လက်ဝါးတွင် တင်၍ ဖိရိုက်လျှင် အသီးမြည်တတ်သော၊ အသီးငယ်များသီးသည့်၊ ခိုးပြတ်လယ်ကွင်းများတွင် ပေါက် လေ့ရှိသော နွယ်ပင်တမျိုး။ ၂၊ ရွက်ဖတ်အိမ်ဖုံးသော ရေခဲချဉ် ကဲ့သို့ အစေ့များ၍ စားရသည့် လက်ညှိုးဖျား အရွယ် အဝါရောင် အသီးငယ်များသီးသော အပင်ငယ်တမျိုး။

ဗောက်ခွေးပင် - န / ဗောက်ခွေးပင် / မုရိုးပင် - န၊ နှင့်အတူတူ။ (ငဖြူကြီးပင်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဗောက်တူ - န / ဗောက်တူ / ဘောက်တူ - န၊ ရှ။

ဗောက်ဖတ် - န / ဗောက်ဖတ် / ပေါက်ဖတ် - န၊ ရှ။

ဗောက်လောက်ညို - န / ဗောက်လောက်ညို / တပင်လုံး ပဉ္စ ငါးပါး အသီးဆင်သည့် ဆေး ဖက် ဝင် အ ပင် ငယ် တ မျိုး။ (ပေါက်လောက်ညို၊ ဗောက်လောင်ညိုဟူ၍လည်း ရေးသည်။)

ဗောက်သောက် - ကြိဝီ / ဗောက်သောက် / ပျောက်သောက် / ပေါက်သောက် - ကြိဝီ၊ ရှ။

ဗိုက်

ဗိုက် - န / ဗိုက် / ၁၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ဝမ်း။ ၂၊ (ဝမ်း၌ ထိန်းဆောင် သော)သန္ဓေ။ ကိုယ်ဝန်။

ဗိုက်ကြီး - ကြိ / ဗိုက်ကြီး / [ဗိုင်း] ကိုယ်ဝန်ရှိသည်။

ဗိုက်ကြောပြတ် - ကြိ / ဗိုက်ကြောပျက် / အမျိုးသမီးတို့၏ ဝမ်းဗိုက်တွင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်းကြောင့် အရစ်အစင်းထင် သည်။

ဗိုက်ခေါက် - န / ဗိုက်ခေါက် / ပျော့တွဲသော ဝမ်းအရေပြား တွန့်။

ဗိုက်ခွံ - နဝိ / ဗိုက်ပွဲ / ဝမ်းပျဉ်း စူးတွဲသော။

ဗိုက်သူခိုး - န / ဗိုက်သူခိုး / မည်မျှပင် စားသောက်စေကာမူ အဝင်ဆွဲ၍ စုကား မှီ မောက်ခြင်း မရှိတတ်သော ဝမ်းဗိုက်။ သာမန်အရွယ်အစားရှိလျက် အခြားသူထက်ပို၍ အစာလက် ခံနိုင်သော ဝမ်းဗိုက်။

ပင်

ပင်တို - န / ပင်တို / အနီညိုရောင် ဘိလပ်ရည်တမျိုး။

ဘိလပ်ရည် - န၊ လည်းရှ။ [လိပ်]

ပင်လိဆား - န / ပင်လိဆား / ဘက်လိဆား - န၊ ရှ။

ပင်း

ပင်လားကျွဲ - န / ပင်းဂလားကျွဲ / ဘက်လားကျွဲ - န၊ ရှ။

ပင်လားဆီးသီး - န / ပင်းဂလားဗီးသီး / ဘက်လားဆီးသီး - န၊ ရှ။

ပင်လားနွား - န / ပင်းဂလားနွား / ဘက်လားနွား - န၊ ရှ။

ပင်လားဖုံး - န / ပင်းဂလားဖုန်း / ဘက်လားဖုံး - န၊ ရှ။

ပင်လားသရက် - န / ပင်းဂလားသယက် / ဘက်လားသရက် - န၊ ရှ။

ဗောင်

ဗောင် - န / ဗောင် / ဘောင် - န၊ ရှ။

ဗောင်တုတ် - န / ဗောင်တုတ် / ပေါင်တုတ် - န၊ ရှ။

ဗောင်ပင်ခတ် - ကြိ / ဗောင်ပင်ခတ် / ဘောင်ပင်ခတ် - ကြိ၊ ရှ။

ဗောင်ဗောင် - န / ဗောင်ဗောင် / အသီးမြည်စေသောကစားစရာ တမျိုး။ (ဝါးလုံးငယ်အခေါင်းတွင် တဘက်ထိပ်၌ မြေသီး သို့မဟုတ် ကျွေးဝါးဖတ် စသည့် ဖိသိပ်၍ ကျန်တဘက်မှ ထိုးထဲကျပ်ကို နှိပ်သွင်းခြင်းဖြင့် အတွင်းလေ တွန်းကန်၍ အသီးမြည်စေသည်။)

ဗောင်ဘုံ - န / ဗောင်ဗုံ / ပေါင်ဗုံ - န၊ ရှ။

ဗောင်း

ဗောင်း - န / ဗောင်း / ဦးခေါင်း၌ ဆင်ဝတ်သော တန်ဆာ။ ပေါင်း။

ဗောင်းတော် - န / ဗောင်းတော် / ဘုရင်၊ နတ်စီမံ စသည်တို့၏ ခေါင်းဆောင်းအဆင်တန်ဆာ။

ဗောင်းထုပ် - န / ဗောင်းထုပ် / အလျားရှည် ဖျင်ဖြူဖြင့် အထပ်ထပ် ရစ်ပတ်ထားသော ခေါင်းပေါင်းတမျိုး။

ဗောင်းဘီ - န / ဗောင်းဗီ / ဘောင်းဘီ - န၊ ရှ။ [မုန်း]

ဗောင်းလန် - ကြိ / ဗောင်းလန် / ပေါင်းလန် - ကြိ၊ ရှ။

ဗိုင်း

ဗိုင်း^၁ - န / ဗိုင်း / ချည်ဝင်ရန်အတွက် ဖတ်ပြီးသားဝါကို အရည် တည့်ခန့် အတောင်ပြုလုပ်ထားသော ဝါလိပ်။ ဗိုင်းတောင်။

ဗိုင်း^၂ - န / ဗိုင်း / လဲကျခြင်း စသော အားအချိန်နှင့် ရိုက်ခတ် မိသော အရာ၌ မြည်သံ။

ဗိုင်းကောင်းကျောက်ဖိ - ကြိဝီ / ဗိုင်းကောင်းကျောက်ဖိ / (ကျောက် နှင့် ဖိထားသော ဗိုင်းကဲ့သို့) သေဝပ်ပိပြားလျက်။

ဗိုင်းငင် - ကြိ / ဗိုင်းငင် / ဗိုင်းတောင်မှ ချည်စ ပေါ်ထွက်အောင် ရစ်ဖြင့်လှည့်ကာ ဆွဲယူ၍ ကျစ်သည်။ ဗိုင်းတောင်မှ ချည် ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်သည်။ (ဗိုင်းငင်သည်၊ ဗိုင်းဝင်သည်ဟု လည်း ဆုံးနှုန်းသည်။)

ဗိုင်းတာမ - န / ဗိုင်းဒါမာ / အမျိုးသမီးကို နှိမ့်ချ ဆဲဆိုသော စကား။ (မြန်မာဘုရင်၏ အမှုထမ်းစုတွင် ဆိမ်းထွန်းရန် အတွက် ဗိုင်းတာလိပ်များလိပ်၍ သွင်းရသည့် စုသေးအမှုထမ်း အစုဝင် ဗိုင်းတာကို အစွဲပြု၍ နှိမ့်ကျသူဟူ၍ ရည်ရွယ်ဆိုလို ရင်းဖြစ်သည်။)

ဗိုင်းတောင် - န / ဗိုင်းခေါင် / ဗိုင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။
 ဗိုင်းဗိုင်းလဲ - ကြိ / ဗိုင်းဗိုင်းလဲ / ရပ်တည်ရာမှ တူးလုံးလဲ
 ကျသည့်။
 ဗိုင်းလိပ်တံ - န / ဗိုင်းလိပ်တန် / ဗိုင်းတောင် ပြုလုပ်ရာတွင်
 ဖတ်ပြီးတိုက် လိပ်သော တုတ်တံငယ်။

ဗတ်

ဗတ်ဂျက် - န / ဗတ်ဂျက် / ဘတ်ဂျက် - န၊ ရှ။

ဗိတ်

ဗိတ် - ကြိဝိ / ဗိတ် / ပိတ် - ကြိဝိ၊ ရှ။
 ဗိတ်ဗိတ်သား - ကြိဝိ / ဗိတ်ဗိတ်သား / ပိတ်ဗိတ်သား - ကြိဝိ၊ ရှ။

ဗုတ်

ဗုတ်ပွ - န / ဗုတ်ပွ / ဘုတ်ပွ - န၊ ရှ။

ဗုဒ်

ဗုဒ္ဓ - န / ဗုတ်ဒါ / သစ္စာလေးပါးကို ဆရာမရှိ မိမိအလိုလို
 သိတော်မူသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်။ [ပါ]
 ဗုဒ္ဓနေ - န / ဗုတ်ဒါနေ / သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရား
 အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော ကဆုန်လပြည့်နေ့။ (ကဆုန်
 လပြည့်နေ့၌ပင် ဖွားတော်မူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည်။)
 ဗုဒ္ဓဘာသာ - န / ဗုတ်ဒါဘာသာ / ဝါ၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား
 ဟောကြားတော်မူခဲ့သော နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း တရား။
 ၂၊ ယင်းတရားကို လက်ခံ ယုံကြည်ခြင်း။ လက်ခံ ယုံကြည်
 သူ။ [ပါ]
 ဗုဒ္ဓဝါဒ - န / ဗုတ်ဒါဝါဒ / သံသရာမှ လွတ်မြောက်ကြောင်းကို
 အခြေခံ၍ ဟောကြားထားသော ဗုဒ္ဓ၏ အယူအဆ တရား။
 [ပါ]
 ဗုဒ္ဓဝါဒီ - န / ဗုတ်ဒါဝါဒီ / ဗုဒ္ဓဝါဒအတိုင်း အားထုတ်ကျင့်ဆောင်
 သူ။ [ပါ]
 ဗုဒ္ဓဝင် - န / ဗုတ်ဒါဝင် / မြတ်စွာဘုရား၏ ဖြစ်တော်စဉ်။ [ပါ]
 ဗုဒ္ဓသရဏပင် - န / ဗုတ်ဒါသရဏပင် / ဥအမြစ်ရှိ၍ ရွက်ဖတ်
 တို့ဖြင့် ပင်စည်ပွဲပြီး အပွင့် အရောင်အမျိုးမျိုး ကွဲပြားသည့်
 ပန်းပင်တမျိုး။
 ဗုဒ္ဓသာသနာ - န / ဗုတ်ဒါသာသနာ / ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ။
 [ပါ]
 ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ - န / ဗုတ်ဒါဟူးနေ့ / တနင်္ဂနွေမှစသော နေ့ ခုနစ်နေ့တွင်
 စတုတ္ထနေ့။
 ဗုဒ္ဓဟူးနံ - န / ဗုတ်ဒါဟူးနံ / ယ၊ ဂ၊ လ၊ ဝ အက္ခရာတို့ဖြင့် မှတ်
 အပ်သော အမည်ရှိ သက်ရှိ သက်မဲ့များ။

ဗုဒ္ဓပြုဒနဝပဓာတ် - န / ဗုတ်ဒုတ်ပါဒါ နဝပဓာတ် / ရပ်ငြိမ်ရှစ်ပါးမှ
 လွတ်ကင်းသော နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ရရှိသည့် သာသနာတော်တွင်း
 ကြုံကြိုက်ရာကာလ။ [ပါ]

ဗန်

ဗန်ကာ - န / ဗန်ကာ / ဘန်ကာ - န၊ ရှ။
 ဗန်ကောက် - န / ဗန်ဂေါက် / ဖောက်ချည်အဖြစ် ပိုးချည်နှံပင်
 မှ ရှစ်ပင်အထိ၊ အရောင်ကွဲနှစ်မျိုး လိမ်ကျစ်၍ ရက်သွင်းလေ့
 ရှိသည့် အတည်။ (ယိုးဒယားနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြို့တွင် မူလ
 က ရက်လုပ်ခဲ့သည်ကို စွဲ၍ ခေါ်တွင်သည်။)
 ဗန်ချည်ကြိုး - န / ဗန်ဂျီကြိုး / ဘန်ချည်ကြိုး - န၊ ရှ။
 ဗန်တို - န / ဗန်ဒို / လက်နက်မပါပဲ လက်ချည်းဆွဲကာကွယ်သည့်
 ကိုယ်ခံပညာ။
 ဗန်ရှည် - န / ဗန်ဟေ / လက်နက်တစ်ခုခုကို ကိုင်၍ ဆွဲကာကွယ်
 သည့် ကိုယ်ခံပညာ။
 ဗန္တုတ် - န / ဗန်ဒုတ် / ဝါ၊ လူမျိုးကွဲသန္တုတ်ဦး ပေါင်းဖက်၍
 ဖွားမြင်သော သားသမီး။ ၂၊ မျိုးမတူသော အရာနှစ်မျိုး
 စပ်။ နှစ်နှစ်။ “ဇော်ဂျီနဲ့ငယ်၊ ဗန္တုတ်ထယ်တို့။” ဟိန်။
 ၄၅။ ၃၊ အဆက်အစပ်။ “ဗန်တော်တပ်လှသည်၊ စကား
 ဗန္တုတ်ဆိုသည်နယ်။” ရာမ၊ ၃။ ၂၀။ ၄၊ မျိုးမစပ်သောအရာ။
 အညွှတ်စား။ [ပါ]

ဗန့်

ဗန့်ဗွေး - န / ဗန့်ဗွေး / ဘန့်ဗွေး - န၊ ရှ။

ဗန်း

ဗန်း - န / ဗန်း / နှံး၊ ထန်းခေါက် စသည်ဖြင့် ရက်လုပ်ထား
 သော အနားစောက်တံစံသည့် ထည်စာ။ အနားစောက်ပါ၍
 ပြန့်သော ထည်စာ။
 ဗန်း - န / ဗန်း / အပေါ်ယံအမြင်။ အလွယ်အားဖြင့် အကဲ
 ဖြတ်နိုင်သည့် မြင်ခင်း။ (အပြင်ဗန်း၊ ရောင်းဗန်း၊ မျက်နှာဗန်း
 စသည်ဖြင့် တွဲစပ်သုံးသည်။)
 ဗန်း - န / ဗန်း / ဘန်းစကား - န၊ ရှ။
 ဗန်းကုပ် - န / ဗန်းကုပ် / ဗန်းခုံး - န၊ နှင့်အတူတူ။ “သည်နေပူ
 တိကျလှပမယ်၊ ဗန်းကုပ်နဲ့လေး။” သိချင်းမသေသာ၊ ၁။ ၄၅။
 ဗန်းခုံး - န / ဗန်းရန်း / အလယ်တွင် ရှိုက်ခွက်နေသော ဗန်း။
 ဗန်းစကား - န / ဗန်းဗန်း / ဘန်းစကား - န၊ ရှ။
 ဗန်းတင် - ကြိ / ဗန်းတင် / [ဥပစာ] အမြတ်တနိုး မြှောက်စား
 သည်။ ချီးပင့်ဖော်ထုတ်သည်။
 ဗန်းပြ - ကြိ / ဗန်းပျဉ် / [ဥပစာ] မြင်သာအောင် အရေးထား၍
 ပြသသည်။

ဗန်းမလှ - ကြိ / ဗန်းမလှ / အမြင်ဗန်း မလှပဲရှိသည်။ (ရောင်းဗန်းမလှ၊ မြင်ဗန်းမလှဟု သုံးလေ့ရှိသည်။)
 ဗန်းရှုံး - ကြိ / ဗန်းယှဉ်း / တပန်းရှုံး - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဗိန်

ဗိန်မသာလိမ်မသာ - ကြိဝိ / ဗိန်မသာလိန်မသာ / ဗိန်မသာ လိန်မသာ - ကြိဝိ၊ ရှ။
 ဗိန္ဒု - န / ဗိန်ခု / ခ၊ အစက်အပြောက်။ ။ အကုရာအထက်၌ ရေးထိုးရသည့် နိဂ္ဂဟိတ်အမှတ်အသား။ သေးသေးတင်။ [ပါ]

ဗိန့်

ဗိန့် - န / ဗိန့် / ပိဗ် - န၊ ရှ။

ဗိန်း

ဗိန်းပိတ် - ကြိ / ဗိန်းပိတ် / ဗိန်းပိတ် - ကြိ၊ ရှ။ “ဗိန်းပိတ်အောင် မောင်နေကာ။” သွေ၊ ၁။ ၈။
 ဗိန်းပြကုယ်ရောင် - န / ဗိန်းပြကုယ်ရောင် / ပိန်းပြကုယ်ရောင် - န၊ ရှ။
 ဗိန်းဗောင်း - န / ဗိန်းဗောင်း / ဇာတ်သဘင်တို့တွင် ထိုက်ခိုက် ထိုးရတ်ပြေးလွှားသော အကြမ်းလှုပ်ရှားခန်းတို့၌ တီးမှုတ်လေ့ရှိသည့် ပတ်မနှင့် လင်းကွင်းသံ လွှမ်းမိုးသော အတီးသံ။
 ဗိန္ဒော - န / ဗိန်းခေါ / ခ၊ ဖော်စပ်ပြီးသော ဆေးဝါးတို့ဖြင့် ကုသနည်းပညာ။ ။ ယင်းပညာရပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကျမ်း။ [သ]

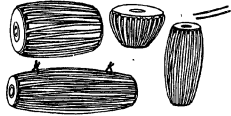
ဗုန်း

ဗုန်း - ကြိ / ဗုန်း / [ဘန်း] မိုးဟူသည်။
 ဗုန်းဗောလအော - ကြိဝိ / ဗုန်းဗောလအော / ပေါများစွာ။ [ဗုန်]
 ဗုန်းဗုန်းကျ - ကြိ / ဗုန်းဗုန်းကျ / ခ၊ မထောက်မတည်နိုင်ပဲ လဲကျသည်။ ။ [ဥပစာ] ကျန်းမာရေး သို့မဟုတ် စီးပွားရေး မထူထောင်နိုင်အောင် လျော့ပျက်သည်။
 ဗုန်းဗုန်းလဲ - ကြိ / ဗုန်းဗုန်းလဲ / ဗုန်းဗုန်းကျ - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

ဗုံ

ဗုံ - န / ဗုန် / ခ၊ သစ်သားလုံးခေါင်း ထိပ်တောက်တချက်တွင် သားရေပါကြက်ထားသော တီးရော တူရိယာ။ ။ ဗုံ၏ပုံစံ

ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ထားသော အောက်ဘက်တွင် အပေါက်များ ပါရှိသည့် ငါးဖမ်းမျိုးတမျိုး။

ဗုံ-န၊ ၁

ဗုံကြီး - န / ဗုန်ဂျီး / လုံးပတ်နှင့် အလျား ကြီးမားသောဗုံ။ လင်းကွင်းနှင့် တွဲဖက်၍ တေးသီချင်းကို အဆစ်အပိုင်းဖွဲ့၍ တီးသော တူရိယာတမျိုး။
 ဗုံကြေးသံ - န / ဗုန်ဂျီးသုန် / ဗုံကြီး တူရိယာနှင့်တွဲဖက်၍ သီဆိုသော တေးသံ။ ယင်းတေးသီချင်း။
 ဗုံညီနောင် - န / ဗုန်ညီနောင် / ဒိုးပတ်ပိုင်းတွင် ခေါ်သံနှင့် လိုက်သံအားဖြင့် တွဲဖက်၍တီးသည့် အရွယ်ညီ ဒိုးပတ်နှစ်လုံး။ (ဒိုးပို ဒိုးမဟုတ်လည်း ခေါ်သည်။)
 ဗုံတို - န / ဗုန်ဒို / အလျားတိုသော ဗုံတမျိုး။
 ဗုံတောင် - န / ဗုန်ခေါင် / ဗုံတောင် - န၊ ရှ။
 ဗုံတောက် - န / ဗုန်ခေါက် / ဗုံတောက်သံ - န၊ နှင့်အတူတူ။
 ဗုံတောက်သံ - န / ဗုန်ခေါက်သန် / ဒိုးပတ် ဗုံချက်ဖြင့်သီဆိုသော လေးဆစ်သဖြန် တေးသွား။
 ဗုံတောင် - န / ဗုန်ခေါင် / ထောင်လိုက် ထား၍ ပတ်စာမတပ်သော ဗုံမျက်နှာပြင်ကို တုတ်တငယ်ဖြင့် ခေါက်၍တီးရသော ဗုံငယ်တမျိုး။
 ဗုံမဟုတ်ပတ်မဟုတ် - န / ဗုန်မဟုတ် ပတ်မဟုတ် / မည်သို့မျှ အရာမဝင်သောအရာ။
 ဗုံမြူး - န / ဗုန်မျူး / ဗုံ - န၊ ။ နှင့် အတူတူ။
 ဗုံရှည် - န / ဗုန်ယှေ့ / လွယ်၍ မျက်နှာနှစ်ဘက် တီးရသော အလျားရှည်သည့် ဗုံတမျိုး။
 ဗုံလှံ - န / ဗုန်လှံ / အများအားဖြင့် ငါးဝင်ထွက်ရန် အင်တပ်ထားသော၊ ဝါးနှင့်ရက်ထားသည့် မတ်ရပ် တဖြောင့်တည်း ပုံရှိသော မြူးတမျိုး။
 ဗုံလှံ - န / ဗုန်လှံ / ပုံလှံ - န၊ ရှ။
 ဗုံလှံ - န / ဗုန်လှံ / ပုံလှံ - န၊ ရှ။
 ဗုံလှံတိုင် - န / ဗုန်လှံတိုင် / ပုံလှံတိုင် - န၊ ရှ။
 ဗုံသား - န / ဗုန်သား / ရှေးမြန်မာ ဘုရင်ခေတ်က မင်းခမ်းမင်းနားဝင် တူရိယာပိုင်းတွင် ထည့်သွင်းတီးမှုတ်ရသည့် ဗုံငယ်ကလေး။

ဗုံး

ဗုံး - န / ဗုန်း / ယမ်း သို့မဟုတ် ပေါက်ကွဲနိုင်သောလောင်စာ တစုံတရာထည့်သွင်းထား၍ ရည်မှန်းရာနေရာ၊ အဆောက်အအုံ

စသည်ကို ထိမှန်၍ ပေါက်ကွဲလေအောင် စိမ့်ထားသော အပျက်လက်နက်တမျိုး။

ဗုံး^၁ - န / ဗုန်း / ဗုံ၏ပုံကဲ့သို့ ပြုလုပ်ထားသော အောက်ဘက်တွင် အပေါက်ပါရှိသည့် ငါးဖမ်း မြူးတမျိုး။ (ဗုံ၊ ဗုံမြူးဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဗုံးခိုကျင်း - န / ဗုန်းခိုကျင်း / ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်းခံရသည့်အခါ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းလွတ်အောင် ပုန်းခိုရာ တွင်းကျင်းစသည်။

ဗုံးဆန် - န / ဗုန်းဇန် / ၁။ ဗုံး၏ထိပ်ပူးတွင်တန့်တရာကို ထိမှန်ပေါက်ကွဲသည့်အခါ ထိုးခတ်တိုက်ဖျက်အား ပြင်းထန်အောင် ထည့်သွင်းထားသည့် သတ္တုအစိုင်အခဲ။ ၂။ ဗုံးပေါက်ကွဲရာမှ စဉ်ထွက်သော အစအနုများ။

ဗုံးဖျံ - န / ဗုန်းဖျံ / အဝေး တနေရာသို့ ကောင်းကင်မှ ကူးရောက်သွားပြီးမှ ထိမှန်ပေါက်ကွဲအောင် စိမ့်ထားသော ဖန်လွှတ်ရသည့် ဗုံးတမျိုး။

ဗုံးရှင်း - ကြိ / ဗုန်းဟင်း / ချေမြုပ်ဗုံး ခြေမြုပ်ဗုံးနှင့် မပေါက်ကွဲသေးသော ဗုံးများကို ဖယ်ရှားပစ်သည်။

ဗယ်

ဗယ် - န / ဗယ် / လက်ဝဲဘက်။

ဗယ်ကျော် - န / ဗယ်ကျော် / ညာလက် သို့မဟုတ် ညာခြေဖြင့် ပြုလုပ်နေကျအလုပ်မျိုးကို ဗယ်လက် သို့မဟုတ် ဗယ်ခြေဖြင့် ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ။ ဗယ်လက် သို့မဟုတ် ဗယ်ခြေသန်သူ။

ဗယ်ပြန်ညာပြန် - ကြိဝိ / ဗယ်ဗျန်ညာဗျန် / ဗယ်မှ ညာသို့လည်းကောင်း၊ ညာမှဗယ်သို့လည်းကောင်း အထပ် အပြန်အားဖြင့်။

ဗယ်သံ - န / ဗယ်သွန် / နိမ့်သောအသံ။ တူရိယာတခုတွင် သံမှန်၏ ဗယ်ဘက်ရှိ အသံများ။

ဗယ်သန့် - န / ဗယ်သွန် / ဗယ်ဘက်လက် သို့မဟုတ်ဗယ်ဘက်ခြေကို ပိုမိုသန့်စွမ်းနိုင်နင်းစွာ အသုံးပြုသူ။

- နဝိ / ဗယ်သွန် / ဗယ်ဘက်ခြေလက် သန့်စွမ်းနိုင်နင်းသော။

ဗျ

ဗျ - န / ဗျာ / မြန်မာယောကျ်ားတို့ စကားပြောဆိုရာ၌ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာမူအနေဖြင့် အဆုံးသတ် ထည့်စွက် ပြောဆိုသော အာလုပ်စကား။ (ခင်ဗျာ၊ ခင်ဗျအစား အတိုသုံးသည်။)

ဗျတိရောနည်း - န / ဗျတိရောနည်း / ဆိုရာကိုထောက်၍ မဆိုရာကိုအပြန်အားဖြင့် ဆိုစေသောနည်း။ (သာဓက။ ။) ဤသူနှစ်ဦးအနက် ငယ်သူက လုံ့လရှိ၏ဟူသော စကားဖြင့်

ကြီးသူသည် လုံ့လမရှိ ဟူ၍ အပြန်အဓိပ္ပာယ်ကို ကောက်ယူနိုင်သည်။)

ဗျသနတရား ငါးပါး - န / ဗျာသနတယား ငါးပါး / ပျက်စီးခြင်းငါးပါး။ (အဆွအမျိုးတို့ ပျက်စီးခြင်း၊ စီးပွားညွှာပျက်စီးခြင်း၊ ရောဂါနှိပ်ဝက်၍ ပျက်စီးခြင်း၊ အကျင့်သီလပျက်စီးခြင်း၊ မှန်ကန်သောအယူဝါဒပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ ငါးမျိုးရှိသည်။)

ဗျာ

ဗျာ - န / ဗျာ / ၁။ (မြန်မာယောကျ်ားတို့) ထူးသံ။ (ခင်ဗျာ၏အတိုသုံးစကား။) ၂။ (မြန်မာယောကျ်ားတို့) စကားအဆုံးတွင် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာသုံးသော စကား။

- အာ / ဗျာ / (မြန်မာယောကျ်ားတို့) စကားပြောဆိုရာ၌ အံ့အားသင့်၍ဖြစ်စေ၊ မသံကဲ့သို့သော သီလိလိဖြစ်စေ ထုံပြန်မေးစမ်းသောသဘောဖြင့် ချုတ်တရက် ဆိုမြှက်သံ။

ဗျာကရုဏ်းကျမ်း - န / ဗျာကရုဏ်းကျမ်း / ပါဏိနိဝေသော သဒ္ဒါကျမ်းအတတ်။ “ဆန်း၊ အလက်၊ သဒ္ဒါ၊ ဗျာကရုဏ်း ရွေးထုံးပုံပြင်၊ ဝုဇဝင်မော်ကွန်း အစရှိသော။” ဩ။ ၄။

ဗျာထူး - ကြိ / ဗျာထူး / ခေါ်သံကို (မြန်မာယောကျ်ားတို့) ယဉ်ကျေးစွာ နှုတ်တုံ့ပြန်သည်။

ဗျာဒိတ် - န / ဗျာဒိတ် / ၁။ နောင် အခါ၌ ဖြစ်ပျက်မည့် အကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိန့်မြှက်သော ဘုရားစကားတော်။ ၂။ ဘုန်းကြီးသူတို့၏ အမိန့်။ [သ]

ဗျာဒိ - န / ဗျာဒိ / နာခြင်း။ ရောဂါဝေဒနာစွက်သံခြင်း။ [ပါ]

ဗျာပါဆံ - န / ဗျာဗာဇန / နားရွက်နှစ်ဘက်နေကပ်သို့ သိမ်းလှ၍ နားရွက်အောက်မှ ရွေ့သို့ပြန်၍ အဖျားကော့ထွက်အောင်ထားသော ဆံပင်စု။

ဗျာပါဓ - န / ဗျာဗာဇာ / သူတပါးအား ပျက်စီးစေ လိုသောစိတ်ထား။ [ပါ]

ဗျာပါရ - န / ဗျာဗာရ / စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှု။ [ပါ]

ဗျာများ - ကြိ / ဗျာများ / ၁။ ပူပန်ကြောင့်ကြမှု များသည်။ ၂။ အလွန်အလုပ်ရှုပ်သည်။

ဗျာ

ဗျာ - န / ဗျာ / ဗျ - နှင့် အတူတူ။

ဗျား

ဗျား - န / ဗျား / ၁။ (မြန်မာယောကျ်ားတို့) ထူးသံ။ (ခင်ဗျား၏အတိုသုံးစကား။) ၂။ (မြန်မာယောကျ်ားတို့) စကားပြောဆိုရာ၌ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာပြောသော အဆုံးသတ်စကား။

ဗျူ

ဗျင်

ဗျူရို - န / ဗျူရို / လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့။ [ပြင်]
ဗျူရိုကရေစီ - န / ဗျူရိုကရေစီ / ပြည်သူ့ ဆန္ဒမပါရှိပဲ အုပ်ချုပ်
သူလုပ်ငန်းစားက ရေးဆွဲသတ်မှတ်သော ဥပဒေအရ စီမံအုပ်
ချုပ်မှု။ [လိပ်]

ဗျူရိုကရက် - န / ဗျူရိုကရက် / ၁။ ဗျူရိုကရေစီ အုပ်ချုပ်မှု
စနစ်အရ အုပ်ချုပ်သူ။ ၂။ အခြေအနေ သဘောတရားကို
မငဲ့ပဲ စည်းကမ်းဥပဒေကို လေ့နည်းတစ်စုံ၍ လုပ်ဆောင်သူ
အကြီးအကဲ။ [လိပ်]

ဗျူဟာ - န / ဗျူဟာ / ၁။ စစ်ဆင်ခြင်။ “မင်းသားဖွယ်ရာ၊
တတ်ကောင်းစွာသည်။ ဗျူဟာသကဉ္စ၊ သေနက်နှင့်။” ဝိသိ၊
ပ။ ၂၅၀။ ၂။ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အခြေအရာ။ “နတ်ပေါင်း
ဝဲယာ၊ များဗျူဟာနှင့်၊ သူရာဖြိုနှင်း၊ မြင်းပိုင်းဝင်သို့။” ဘိက္ခု*
၁၂။ ၃။ စနစ်တကျ ဆက်စပ်သော အစီအစဉ်။
(ဗဟုဗျူဟာနည်းဗျူဟာစသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။) [ပါ]

ဗျူဟာကျင်း - ကြံ / ဗျူဟာကျင်း / ဗျူဟာခင်း - ကြံ၊ နှင့်
အတူတူ။

ဗျူဟာခင်း - ကြံ / ဗျူဟာခင်း / ၁။ စစ်ဆင်ခြင်သည်။ စစ်ရေး
ဆင်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] အပျံ့အနှံ့ ဖြန့်လွှမ်းသည်။ “ဆံ
ပင်မှ ရစ်ခလေးခေါင်းလိမ်းဆီအနံ့...တို့သည် ဗျူဟာခင်း
နေကြ၏။” မြဝတီ၊ ၁၊ ၄။ ၂၅၆။

ဗျို

ဗျို - န / ဗျို / (မြန်မာယောကျ်ားတို့...) ထူးသံ။

ဗျို

ဗျို - န / ဗျို / (မြန်မာယောကျ်ားတို့...) ပြောဆိုရာ၌တိုင်တည်
သည့် သဘောကြောင့် စကားအစ၌ လည်းကောင်း၊ အဆုံး၌
လည်းကောင်း သုံးလေ့ရှိသော အာလုပ်စကားမျိုး။

ဗျိုရေးဗျာရေး - န / ဗျို၊ ယေးဗျာယေး / ရပ်ရွာတစ်ရွာ လိုက်လံ
ဆော်ဩရသော ရပ်ရွေးရွာမှလုပ်ငန်းတာဝန်။

ဗျိုး

ဗျိုး - န / ဗျိုး / (မြန်မာယောကျ်ားတို့...) ပြောဆို ရာတွင်
အဆုံး၌ အမျှသီးကြားခရန် တိုင်တည်သည့် အာလုပ်
စကား။

ဗျိုးထိုး - ကြံ / ဗျိုးထိုး / ဗျိုးဟစ် - ကြံ၊ နှင့်အတူတူ။

ဗျိုးဟစ် - ကြံ / ဗျိုးဟစ် / လူအများ ကြားသိစေရန် ဟစ်အော်
ပြောဆိုသည်။ (အဆုံးတွင် ဗျိုးဟူသောအသံဖြင့်အပြီးသတ်
လေ့ ရှိသည်။)

ဗျူစရိယာ - န / ဗျူဂါစရိယာ / ဂြိုဟ် နက္ခတ်တို့ ရှေ့သွားမြဲ
ရာသီအစဉ်အတိုင်း မသွားပဲ (ကျားသည် ခုန်ရန် နောက်သို့
တုံ့၍ အားယူသကဲ့သို့) နောက်ရာသီခွင်သို့ ပြန်ဆုတ်ခြင်း။
(ဗျူစာဟုလည်း ဆိုသည်။) သီဟစာ-န၊ နှင့် နိယထုံ - န၊
တို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

ဗျူစာကျင်း - ကြံ / ဗျူဂဏကျင်း / ဂြိုဟ်တို့ လှည့်ပတ်ရာ၌
သွားရိုးသွားစဉ်အတိုင်း ရှေ့သို့ မသွားပဲ နောက်သို့ ပြန်၍
သွားသည်။

ဗျိုင်း

ဗျိုင်း - န / ဗျိုင်း / ရေပင်တွင် ကျက်စားလေ့ရှိသော ခြေတံ
ရှည် နှုတ်သီးရှည်နှင့် များသောအားဖြင့် အမွေးအတောင်
ဖြူသော ငှက်တမျိုး။

ဗျိုင်းချေးပင် - န / ဗျိုင်းချေးပင် / ဆေးဖက်ဝင်သော အပင်ငယ်
တမျိုး။ (ဗျိုင်းခြေ၊ ဗျိုင်းကြိုးဟူ၍လည်း ခေါ်သေးသည်။)

ဗျိုင်းငန်း - န / ဗျိုင်းငန်း / ကိုယ်ထည် အတန်ငယ်ကြီးကွား၍
လည်ဆံမွေးရှိသော ဗျိုင်းတမျိုး။

ဗျိုင်းတောင် - န / ဗျိုင်းခေါင် / ၁။ အသုတ ပွဲလမ်းမျိုးတွင်သာ
အခြားတူရိယာနှင့် တွဲဖက်တီးလေ့ရှိသော တုတ်တံဖြင့် ခေါက်
ရသည့် ဗိုလ်တမျိုး။ ၂။ ယင်ဗိုလ်ဖြင့်တီးသော တီးလုံး
သွား။

ဗျိုင်းနှမ်း - န / ဗျိုင်းနှမ်း / ကိုယ်ရောင်အပြောက်ရှိသော ဗျိုင်း
တမျိုး။

ဗျိုင်းအောက် - န / ဗျိုင်းအောက် / ကိုယ်ရောင် ညစ်ပုပ်ပုပ်ရှိ၍
အတောင်ပံဖြန့်မှ ဖြူရောင်ပေါ်သော ဗျိုင်းငယ်တမျိုး။

ဗျစ်

ဗျစ် - န / ဗျစ် / ကခပ်ဖောက်၍ ပြုပြင်ထားသော မူးယစ်စေ
သည့် သေရည်တမျိုး။ [ပြင်]

ဗျစ်ဆွဲ - ကြိဝိ / ဗျစ်ဆွဲ / ဗျစ်ဆွဲ - ကြိဝိ၊ ရှ။

ဗျစ်ထူ - ကြိဝိ / ဗျစ်ထူ / ဗျစ်ထူ - ကြိဝိ၊ ရှ။

ဗျစ်ထိုင်း - န / ဗျစ်ထိုင်း / ဗျစ်ထိုင်း - န၊ ရှ။

ဗျစ်ရည် - န / ဗျစ်ရည် / ဗျစ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဗျဉ်

ဗျဉ်တား - န / ဗျဉ်တား / အင်္ဂါ၊ ဗုဒ္ဓဟူး၊ ကြာသပတေး၊
သောကြာ၊ ဝေန ဟူသော ဂြိုဟ်ငါးလုံး။ [ပါ]

ဗျဉ်နဗုဒ္ဓိဆယ်ပါး - န / ဗျဉ်နဗုဒ္ဓိဆယ်ပါး / အက္ခရာများကို
ရွတ်ဖတ်ပုံ ဆယ်မျိုး။ (၁။ သီတိလ - လျှော့လျှော့ရွတ်ခြင်း။
၂။ ခနိတ - တင်းတင်းရွတ်ခြင်း။ ၃။ ဒီဃ - သံဂုဉ်ရွတ်ခြင်း။

၄၊ ရသ-သံတိရွတ်ခြင်း။ ၅၊ ဂရုက-သံလေး ရွတ်ခြင်း။
 ၆၊ လဟက-သံပေါ်ရွတ်ခြင်း။ ၇၊ နိဂုတိတ-ကရိုဏ်းကို
 ဖိနှိပ်၍ရွတ်ခြင်း။ ဂသမ္ဗုဒ္ဓ-ပုဂံပေါ်၍ရွတ်ခြင်း။ ၉၊ဝဝတ္ထိတ-
 ပုဂံဖြတ်၍ ရွတ်ခြင်း။ ၁၀၊ ဝိမုတ္တ-ကရိုဏ်းကိုလွှတ်၍ ရွတ်
 ခြင်း။ ပါ

ပျဉ်းမာန် - န/ဗျဉ်းမာန်ဘုံ/ ဗျဉ်းမာန်ဘုံနှင့်စပ်သောသရ
(သရယဉ်သောဗျဉ်း) နှင့် သရသက်သက်တို့၏ နောက်၌
အသံအလိုနှင့် ကပ်၍ ရေးလေ့ရှိသော အသံတမျိုး (က၊
ငါ၊ မ၊ ဉ်၊ ဉာ၊ တ၊ နှို၊ ပ၊ မ၊ ယ၊ ဝိ)၊ နိဂ္ဂဟိတံ (သေး
သေးတင်)နှင့် ဝိသဇ္ဇန္တံ။ [၁]

မူလသုံး

ဗျည်း-န/ဗျီး က မှ အ အထိ အက္ခရာသုံးဆယ့်သုံးလုံး။ သရဋ်
ယုဋ်မှ အသံပြည့်ရွတ်ဆိုနိုင်သော အက္ခရာများ။ ဗျည်း ၃၃ လုံး
မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ က ခ ဂ ဃ င ဇ ဈ တူ ည၊
ဋ ဌ ဒ ဍ ဎ ဏ ထ န ပ ဖ ဇ ဘ မ၊ ယ ရ လ ဝ သ
ဉ၊ ဋ (အချို့) (အချို့) (အ)-အစား အံ၊ အံး စား ဟူ၍လည်း
ကောင်း၊ အံ၊ အံး အား ဟူ၍လည်းကောင်း ဖြည့်သွင်းကာ
ဗျည်း ၃၅ လုံး မှတ်ယူကြသည်။) [၁]

ဗျည်း-န / ဗျည်း / ဗျည်းနည်း သို့မဟုတ် သုံးလုံး
ပေါင်းစပ်ရေးသားသောအက္ခရာတွင် (သာဓက။ ။ကျ၊ ကြ၊
ကု၊ ဗျ၊ မြ၊ မှ စသည်။)

ဗျည်းပေါက် - န / ဝါးဗောက် / မြန်မာနှင့် ပလွေအတံတွင်
အပေါ်ဘက်၌ ဖောက်ထားသော လက်နှိပ်ပေါက် ခုနစ်
ပေါက်။ သရပေါက် - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

ဗျတ်

ဗျတ္တိ - န / ဗျတ်တိ / သတ္တိစွမ်းအား ထက်မြက်ပေါ်လွင်ထင်ရှား
ခြင်း။ [ပါ]

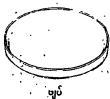
၁၂၆

ဗျဉ်းကနဲ - ကြိဝိ / ဗျဉ်းဂနဲ / ရုတ်တရက် အဟုန်ဖြင့် ကွဲပြတ်သံ၊
ထိခတ်သံမြည်လျက်။

ဗျန်းဗျန်းကွဲ- ကြိဝိ / ဗျန်းဗျန်းဂွဲ/[ဥပစာ]ချက်ချာပိုင်နိုင်စွာ။

ဗျပ်

ဗျပ်-န / ဗျတ် / အနားစောက်ပါ
သစ်သား သို့မဟုတ် သားရိုးကိုင်
နှီးသားပန်းတမျိုး။

ဗျပ်စောင်း-န./ဗျတ်စောင်း/ အသံ
အိမ် သို့မဟုတ် ကြိုးတပ်ခဲ့ဖြစ်
သော ဗျပ်ပုံ အစိုင်းများအိုးတွင်
မောင်းရိုးတပ်ထားသည့်ကြိုးတပ်
တူရိယာတမျိုး။

ဗျပ်ပြည် - န / ဗျတ်ပျေ. / ဗျတ်ပျို / ဗျပ်ဗန်းထဲတွင် ဖီးဆိုင်
ထည့်လျှင် ပြည့်လောက်အောင်ကြီးထွားသော ငှက်ပျောသီး
တမျိုး။

မိုးဝါ

ဗျူဟာ - န / ဗျူဟာပတ် / ဝေါဟာရစကားလုံးတို့၏ အခြေခံ
ရင်းမြစ် အဓိပ္ပာယ်။ မူလဆိုလျှင်ရင်းအနက်။ ဝေါဟာရ
ဖြစ်ပေါ်လာပုံ နောက်ခံအကြောင်း။ [ပါ]

၆၁-

မြာမ - န / ဗျာမာ / အမွေးအပြာထောင် နွားမ ကြက်မ စသည်။

မြာဥပန်း - န/ဗျာအုဗန်း/ အမွေးအပြာနုရောင်တွင် အဖြူအဝါ
ပြောက်ကျားပါသော ကြက်မီး။

၆၁၁

မြားခင်း - ကြို / ဗျားခင်း / အုတ်စသည်ကိုအပြားလိုက်စီသည်။

မြားခတ် - ကြံ / ဗျားခတ် / ရွှေ၊ သတ္တုစသည် အပြား ဖြစ်
အောင် ထုချိတ်သည်။

ပြားစီး-ကြိတ် / ပျားစီး / ရောက်မိရောက်ရာ အကြောင်းမျိုးစုံ
အားဖြင့်။ ဖြန့်ကြဲလျက်။ (အနှံ့ပြားစီးဟူ၍လည်း သုံး
သည်။)

৫২:

မြူး-န / ဗျူး / ပင်လယ်ကမ်းခြေ၊ ကမ်းမြောင်အေး၊ ရေငန်
ဝင်ရဲအရပ်၌ အလှေကျပေါက်ရောက်လေ့ရှိ၍ အခေါက်ကို
ဆေးဆိုးရာ၌ အသုံးပြုရသည့် ပင်ငယ်တမျိုး။

မြူးခြံထောက် - န / ဗျူးချီဒေါက် / အရွက်မှာ အဆောင်ဝါ၍
ဥသဏ္ဌာန်အဖျားချွန်ပြီး၊ မွေးသောအပွင့်ပွင့်သည့်၊ ဆီးချို
ရောဂါအတွက် ဆေးဖက်ဝင်သော မြူးအမျိုးအစားဝင်
အပင်တမျိုး။

15

မြတ်စွာဘုရား - န / ဗျဒိုက် / မြန်မာမင်းများလက်ထက် အတွင်းဝန်
လေးယောက်၊ သံတော်ဆင့် လေးယောက်၊ မြတ်စွာဘုရားသံဆင့်
လေးယောက် စသည်တို့ ထမ်းရွက်ရသော အတွင်းရေး။ လူပု

မြာဟူ

မြာဟူက - န / ဗျန်မနာ / ခ၊ မကောင်းမှုကို ပယ်ဖြတ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်။ ဂုဏ်း၊ ပုဏ္ဏား စသော အကျင့်ကောင်းရှိသူ။
၂။ မြာဟူကအနွယ်ဝင်လူမျိုး။ [ပါ]

မြာဟူအက္ခရာ - န / ဗရန်မီအက်ဇယာ / ဆီနီယူနိုင်ငံတွင် ခရစ်တော်မပေါ်မီ ရှစ်ရာစုနှစ်မှ စတင်ရေးသား သုံးစွဲခဲ့၍ အသံသက ကျောက်စာများတွင် တွင်ကျယ်စွာ သုံးစွဲခဲ့သည့် ရှေးဟောင်းအက္ခရာတမျိုး။ (မြန်မာအက္ခရာပုံစံသည် မြာဟူအက္ခရာမှ ရှေးပွားလာသည်ဟု ယူဆကြသည်။)

ဗို

ဗိုဝိဝိ - န / ဗိုဝိဝိ / လက်ခံရရှိမည့်သူက တန်ဖိုး ပေးအောင်၍ ရွေးယူရသော ချောစာ။ ချောထုပ်။ [လိပ်]

ဗွေ

ဗွေ - န / ဗွေ / ခ၊ ခြေချောင်းထိပ်၊ လက်ချောင်းထိပ် စသည်တွင် ပတ်ချာရစ်လည် ပုံစံပေါ်နေသော အရေးအကြောင်း၊ ဦးခေါင်းတွင် ဆံပင်ရစ်လည်၍ပေါက်နေသည့် အဝန်းအဝိုင်း။
၂။ အလယ်အချက်အချာ။ နေရာ။ “ပင်လယ်ဗွေ၌ လှိုင်းလေဆောင်ရာ၊ တသောင်ခွာလျက်။” ခေတ်စမ်း။ ၆၂။ “တပင်နန်းဗွေ၊ ရဲသန်းရွှေရွှင်။” ဝိဇယ။ ၆၆။

ဗွေ - န / ဗွေ / ကစားရာတွင် ပထမ အလှည့်ကျသူ။ ပထမအလှည့်။

ဗွေကောင် - န / ဗွေဂေါင် / ဒုက္ခအကျပ်အတည်း စသည်ကိုဖြစ်ပေါ်စေသူ။

ဗွေချာ - န / ဗွေဂျာ / အချက်အချာ၊ နေရာ။ “ဗွေချာပလ္လင်၊ အောင်မြေပြင်၌။” သမန်၊ ပ။ ၂၉၄။

- ကြိဝိ / ဗွေဂျာ / ပတ် လည် လှည့် လျက်။ “စိတ်တော်များဟာ ဗွေချာလည်ပြီး။” ထီး၊ စ။ ၂၃၂။

ဗွေစာထောင် - ကြိ / ဗွေဇာထောင် / ကောက်လှိုင်းများကို အသီးဖျားအထက်၊ ကောက်အရင်းအောက် ထားကာ လှည့်ပတ်စေသောစာ။

ဗွေစာဖွပ် - ကြိ / ဗွေဇာဖွပ် / ကောက်လှိုင်းများကို စီထောင်ပြီး ကျွဲနွားကို နင်းနယ်စေ၍ စပါးသီးကြွေအောင်ပြုသည်။ တလင်းနယ်သည်။

ဗွေဆော် - န / ဗွေဆော် / ဗွေ - န၊ နှင့်အတူတူ။

ဗွေဆော်ဦး - ကြိဝိ / ဗွေဆော်အား / အဦးအဖျားအားဖြင့်။

ဗွေဆိုင်ထိုး - ကြိ / ဗွေဇိုင်ထိုး / ကောက် လှိုင်း ဖျား ကို ဖြန့်ကာ ပတ်ချာလှည့်၍ စီထားသည်။ ဆိုင်ပုံထိုးသည်။

ဗွေဖောက် - ကြိ / ဗွေဖောက် / ပကတိ အခြေခံစိတ်ထား ယွင်းပျက်ဖောက်ပြန်သည်။

ဗွေယူ - ကြိ / ဗွေယူ / သည်းမခံပဲ အပြစ်အနာအမြစ် မှတ်ယူသဘောထားသည်။ အာအာန ကောက်သည်။

ဗွေလူ - ကြိ / ဗွေလူ / ခ၊ ကစားရာတွင် ပထမအလှည့် ရွေးသည်။ ၂။ ထွေဝင်းကစားရာတွင် ခင်းဖိုးကို စည်းနှင့် အနီးကပ်ဆုံးတင်အောင် အပြိုင်ပစ်သည်။

ဗွေလှည့် - ကြိ / ဗွေလှည့် / တစုံတရာကို ချပတ် ရစ်ခွေ စီထားသည်။ ဗဟိုချက်ကို အခြေပြု၍ လှည့်ပတ်စီထားသည်။

ဗွက်

ဗွက် - န / ဗွက် / ရေနှင့် မြေမှုန့် ရောနှောပျော်ဝင်၍ ထူပျပ်တင်ကျန်နေသော နေရာ။

ဗွက်ထ - ကြိ / ဗွက်ထာ / ဗွက်ဖြစ်သည်။

ဗွက်ပေါက် - ကြိ / ဗွက်ပေါက် / ဗွက်ထ - ကြိ၊ နှင့်အတူတူ။

ဗွိုင်

ဗွိုင်လာ - န / ဗွိုင်လာ / ဘွိုင်လာ - န၊ ရှ။

ဗွတ်

ဗွတ် - န / ဗွတ် / မြို့ရွာများကို ဖို့ခိုကျက်စားလေ့ရှိ၍ ရဲရင့်သည့် ငှက်ငယ်တမျိုး။ (ဗွတ်ဖင်နီ၊ ဗွတ်ကလုံ၊ ဗွတ်စာမဲ့၊ ဗွတ်ချုံ၊ ဗွတ်ကုလား စသည် များစွာရှိသည်။)

ဗွတ်ကလုံ - န / ဗွတ်ကလုံ / နှုတ်ခမ်းပတ်လည်၍ အမွေးနီရှိပြီး ဖျတ်လတ်ရဲရင့်၍ ရှာနီးပတ်ဝန်းကျင်နေ ငှက်ငယ်တမျိုး။

ဗွတ်ကုလား - န / ဗွတ်ကုလား / တောင်ပေါ် ထင်းရှူးတောနှင့် သွေ့ခြောက်သော အင်တိုင်းများတွင် ကျက်စားလေ့ရှိသည့် နက်သော ဦးခေါင်းနှင့်အမြီး၊ နီညိုရောင်ကျောပြင်၊ ဖြူသော လည်ပင်းနှင့် မည်းပြာစင်းပါ အတောင်ရှိသော တပေခန့်ရှည် ငှက်ငယ်တမျိုး။

ဗွတ်ချုံ - န / ဗွတ်ချုံ / ပြာကဲ့သို့ အရောင်ခွဲခြောက်ပြီး ငွေရောင် နားရွက်အုပ်မွေးရှိ၍ ဆူးချုံနှင့် လတာပြင် တောစပ်များတွင် အနေများသည့် အော်သံ မာဆတ်သော ငှက်ငယ်တမျိုး။

ဗွတ်စာမဲ့ - န / ဗွတ်စာမဲ့ / ဗွတ်ချုံ - န၊ နှင့် အတူတူ။ (ဗျူဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဗွတ်ဖိနပ် - န / ဗွတ်ဖိနပ် / ဘွတ်ဖိနပ် - န၊ ရှ။

ဗွတ်ဖင်နီ - န / ဗွတ်ဖင်နီ / လူနှင့် နီးကပ်စွာနေတတ်၍ အမွေးအရောင်စုံပါရှိတတ်ပြီး၊ အသံသာယာစွာ မြည်တတ်သည့် ငှက်ငယ်တမျိုး။

ဘ

ဘ - န / ဗဒ / ဗျည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ့်လေးလုံး မြောက် ဗျည်း။ ဘကုန်းဟု ခေါ်သည်။

ဘ - န / ဗဒ / ရှိသောမူဖြင့် သက်ကြီးကြီးယောက်ျားတို့အား ခေါ်ဝေါ်သည့် အာလုပ်စကား။ “ဟုတ်တယ်အခု၊ ဒီနယ်မှာ တော့ လိုက်ရှာလိုက်ရတာ ပြုပြင်နေပြီ။” ၅၊ ၇၊ ၇၆၊ ၂၄၆။

ဘ - န / ဗဒ / ဗ - န၊ နှင့်အတူ။ “မင်းကြီးသည် သင်တို့ကို ကြက်မြူတစ် ဆက်စေတော်မူလိုက်သည်။” မဟော၊ ပ။ ၄၀။

ဘ ကုန်း - န / ဗဒ / နုန်း / ဘအက္ခရာ၏ အမည်။

ဘ ကြီး - န / ဗဒ / ဂျီး / ဝ၊ ဖခင်၏ အစ်ကို။ ဖခင် အစ်မကြီး၏ လင်။ (အချို့အရပ်၌ မိခင်၏ အစ်ကို ကို ‘ဘကြီး’ဟု ခေါ်သည်။) ၂၊ ရှိသောမူဖြင့် သက်ကြီးကြီးယောက်ျားတို့အား ခေါ်ဝေါ်သည့် အာလုပ်စကား။

ဘဝင် - န / ဗဒ / ဝင် - န၊ ၅။

ဘဇ္ဇကာ - န / ဗဒ / ဇာ / တင်ကား စသော သံချပ်ကာယန္တရား များနှင့် ခိုင်ခန့်သော ကတုတ်တို့ကို ပစ်ခတ် ဖျက်ဆီးနိုင်သော ပြောင်းလက်နက်အပေါ်စားတမျိုး။ [လိပ်]

ဘတပြန် ကျားတပြန် - ကြိတ် / ဗဒ / ဗျန် ကျားဗျန် / [ဥပစာ] တယောက်တပြန်။ အနိုင်တလှည့် အရှုံးတလှည့်။

ဘထွေး - န / ဗဒ / ထွေး / ဖခင်၏ညီ။ ဖခင်နှမ၏ လင်။

ဘနန်း - စည်း / ဗဒ / နန်း / နီးပါး။ လူနီး။ လူလူ။ မျှလောက်။ “ရင်းချာမည်သူ၊ မပြုမထွက်၊ ပျောက်ပျက်အနန်း။” ကိုး* ၂၄၂။

ဘဘ - န / ဗဒ / ဗဒ / ဝ၊ ဘကြီးအား ခေါ်ဝေါ်သည့် အာလုပ်စကား။ ၂၊ ရှိသောမူဖြင့်သက်ကြီးကြီးယောက်ျားတို့အား ခေါ်ဝေါ်သည့် အာလုပ်စကား။

ဘဘကြီး - န / ဗဒ / ဗဒ / ဝ၊ ဝ၊ ၂ တို့နှင့်အတူ။

ဘယဆေး - န / ဗဒ / ယဆေး / ပရဆေး - န၊ ၅။

ဘယာ - န / ဗဒ / ယာ / ဘေးအန္တရာယ်။ ကြောက်လန့်ဖွယ်အရာ။ [ပ]

ဘယားအိတ် - န / ဗဒ / ယားအိတ် / ဗယားအိတ် - န၊ ၅။

ဘယက် - န / ဗဒ / ယက် / ဝ၊ လည်၌ ဆွဲဆင်ရသော အလှအပတန်ဆာ။ လည်ဆွဲ။ ၂၊ ‘ဗယ်သာစလွယ် နှစ်သွယ်တို့ ဆုံရာ’ ရင်ဘတ်ပေါ်၌ ထပ်မံသည့်တန်ဆာ။

ဘယက်ခွက် - န / ဗဒ / ယက်ခွက် / ရွှေငွေကို ခေါင်းရုပ် ကျားရုပ် စသည် ဖော်၍ လည်တွင် ကြိုးနှင့် ချိတ်ဆွဲရသော အချပ်အပြား အဆင်တန်ဆာ။

ဘယက်ခွက်

ဘရာဗီယာ - န / ဗဒ / ဗီယာ / အမျိုးသမီးတို့ ရင်သားကို ထိန်းပင်ရန် ဝတ်ဆင်သည့် အတွင်းခံအင်္ကျီ။ ရင်စည်း။ [လိပ်]

ဘရိတ်တံ - န / ဗဒ / ဗရိတ် / ယက်ကန်းစက်တွင် တိုင်ချည်း၊ ဖောက်ချည်းဖြင့် ပုံစံ အပွင့် အချိတ် စသည် ဖော်၍ ရက်သော ပိုးနှင့် ပိုးတူသည်။ [လိပ်]

ဘရက်ကက် - န / ဗဒ / ဂရက်ကက် / ဝ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို မြဲမြံခိုင်ခံ့အောင် ထိန်းချုပ်ချုပ်ကွပ်ကွယ်ရာ၌ သုံးသည့် အချုပ်ကွင်း။ “ဝိနွှတ်နိုင်ခင်ခင်ရန် ငွေအရက်ကက် ထပ်မံထည့်သွင်း။” တိဂုံ၊ လချုပ်။ ၂၊ အထိန်းအထောက်။ ၃၊ စာရေးဆရာတွင် စကားလုံးများကို ပြုစုဆန်းစစ်ကျယ် သုံးသန့်ခွဲခြား ဖော်ပြလိုရာ၌ ဖြစ်စေ၊ အရာရာစကားလုံး ကိန်းဂဏန်း စသည်ကို ထင်ရှားစေလိုရာ၌ဖြစ်စေ၊ ဂဏန်းသင်္ချာ၌ သီးခြားတွက်ချက်ရန် ပိုင်းစာနှင့် ဖော်ပြလိုရာ၌ ဖြစ်စေ သူ့စွဲသည့် ကွင်းဝ၊ ကွင်းပိတ်စုံ၊ (ဒီဂရီကွင်း()၊ ခါးသိမ်ကွင်း()၊ ထောင့်ကွင်း()၊ ဟူ၍ ရှိသည်။ [လိပ်]

ဘရင်ဂျီနာ - န / ဗဒ / ဂရင်ဂျီနာ / ဂရင်ဂျီနာ - န၊ ၅။

ဘရင်ဂန်း - န / ဗဒ / ဂရင်ဂန်း / ကျည်ဆန်ကပ်ရည် တပ်ဆင်ထား၍ တပြိုင်တည်း အချက်ပေါင်းများစွာ ပစ်ခတ်နိုင်ပြီး၊ ပြောင်းအံ့ဖလှောင် အဆစ်လဲလယ် ပြုတ်တင်နိုင်သော စက်သေနတ်အပေါ်စားတမျိုး။ [လိပ်]

ဘရင်ဂန်း

ဘရိတ် - န / ဗဒ / ဗရိတ် / ယာဉ်၊ စက် စသည် လည်ပတ်လှုပ်ရှားသော အရာတို့တွင် လှုပ်ရှားမှုကို တန်ဖိုးအောင် အိန်းချုပ်သည့် ကိရိယာ။ အီးပါသော ကုန်တွဲ စသည်တို့တွင် အီးမလည်နိုင်အောင် ထိန်းချုပ်သော ကိရိယာ။ [လိပ်]

ဘရိတ်အုပ် - ကြိတ် / ဗဒ / ဗရိတ်အုပ် / အီး စသည့် လည်ပတ်ရွေ့လျားခြင်းမရှိအောင် အထိန်းကိရိယာဖြင့် ထိန်းချုပ်သည်။

ဘရန်ဒီ - န / ဗဒ / ဂရန်ဒီ / ကရော် ဖောက်ထားသော - ဗျေစရည်၊ ထန်းလျက်ရည် စသည်ကို ပေါင်းဈေးခံ၍ ပြုလုပ်ထားသော မူးယစ်စေသည့် သေချင်တမျိုး။ [လိပ်]

ဘလောက် - န / ဗဒ / ဗလောက် / ပုံနှိပ်ရန် သို့မဟုတ် တံသိပ်ရိုက်ရန်အတွက် ကော်ပြား၊ သစ်၊ သတ္တု စသည်ပေါ်၌ ထွင်းယူခြင်း၊ ငရုန်းစားခြင်း စသည့် နည်းတရပ်ရပ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ပုံစံ။ [လိပ်]

ဘလောက် - န / ဗဒ / ဗလောက် / လမ်းမကြီးများဖြင့် ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားသော မြေကွက်။ [လိပ်]

ဘလောက် - န / ဗဒ / ဗလောက် / ပွလောင်းသော အမျိုးသမီးဝတ်အင်္ကျီ။ [လိပ်]

ဘလန်း - န / ဗဒ / ဗလန်း / ဗလန်း - န၊ ၅။

ဘလောက်

ဘဝ - န / ဗဝ / ခ၊ သတ္တဝါ၏အဖြစ်၊ ဖြစ်ခြင်း။ “ကျော့ကွင်း မောဟ၊ ညွတ်ထောင်ကြသို၊ အကြိမ်ရန်၊ ပဋိသန်လျှင်။”
ဘူလင်* ၁၅၇။ ။ အဖြစ်အနေ။ “ကျောင်းသားအဝက စတင်၍။” လူမှု။ ၆၇။ [ပါ]

အဝကူး - ကြိ / ဗဝကူး / ခ၊ အဖြစ်တခုမှ တခုသို့ ပြောင်းစင် သည်။ ။ [ဥပစာ] သေဆုံးသည်။

အဝခြား - ကြိ / ဗဝခြား / ခ၊ အဖြစ်အနေချင်း ကွဲပြား ကွာ လွှမ်းသည်။ ။ [ဥပစာ] သေဆုံးသည်။

အဝဆုံး - ကြိ / ဗဝဆုံး / အဝတုံး - ကြိ၊ ခ၊ ။ နှင့်အတူတူ။

အဝတပါးပြောင်း - ကြိ / ဗဝအပါးပျောင်း / [ဥပစာ] သေဆုံး သည်။

အဝတူ - န / ဗဝတူ / အဖြစ် အခြေအနေ အလုပ်အကိုင် အဆင့် အတန်း စသည် တရပ်ရပ်တူညီသောသူ။

အဝတုံး - ကြိ / ဗဝတုန်း / ခ၊ [ဥပစာ] တိုးတက်မှု အလားအလာ ကုန်ပြတ်သည်။ ။ သေဆုံးချုပ်ငြိမ်းသည်။ အတေ့ပြီးပြတ် သည်။

အဝပြောင်း - ကြိ / ဗဝပျောင်း / ခ၊ အဖြစ်အနေတခုမှ အခြား အဖြစ်အနေတခုသို့ ကူးစပ်သည်။ ။ [ဥပစာ] သေဆုံး သည်။

အဝဖြစ်စဉ် - န / ဗဝဖြစ်စင် / သက်တမ်းကာလတလျှောက်တွင် အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှသော အကြောင်းရပ်စု။

အဝပေး - ကြိ / ဗဝပေး / အတိတ်ဖြစ်ရပ်များကို လျစ်လျူပြု သည်။ ငယ်စဉ်ဘဝ ဖြစ်ရပ်များကို မထောက်ထားပဲနေသည်။

အဝရစက် - န / ဗဝယေဇက် / အတိတ်ဘဝက အကျိုးဆက်။

အဝသစ် - န / ဗဝသစ် / ခ၊ အဖြစ်သစ်။ ။ အဖြစ်အနေသစ်။ အခြေအနေသစ်။

အဝဟောင်း - န / ဗဝဟောင်း / ခ၊ အတိတ်အဖြစ်။ လွန်ခဲ့ သော ဘဝအဖြစ်။ ။ လွန်ခဲ့သော အဖြစ်အနေဟောင်း။ အခြေအနေဟောင်း။

အဝဲ - န / ဗဝ / ပါးစပ်ပေါက် ပတ်လည်တွင် ရပ်ယူနိုင်သော လက်တံရှစ်သွယ် ဖြာထွက်နေသည့် ပင်လယ်သတ္တဝါတမျိုး။ ရေမျောက်။

အဝဲ

အဝက် - န / ဗဝက် / ခ၊ သတ္တဝါတို့ဖြစ်ရာ သုံးဆယ်တဘုံတွင် အမြင့်ဆုံးသော (နေဝသညာ နာသညာယတန) မြဟူဘုံ။ ။ [ဥပစာ] အမြင့်ဆုံးအဆင့်။ [ပါ]

အဝင် - န / ဗဝင် / ခ၊ အသိစိတ်တရပ်ဖြစ်ရန်နှင့် နောက် အသိစိတ်တရပ်ဖြစ်ပေါ်မီအကြားအချိန်ပြတ်သောပတ်စိတ် ခက်။ ။ နှလုံး။ “ရင်ဝဘဝကို ရှေးဦးစွာ လက်ဖြင့် ဖိ လျက်။” ဘောဟိ။ ၂၆။ ခ၊ စိတ်။ “အဝင်ငယ် ထိတ်တယ် လေး၊ လွမ်းစိတ်ကဝင်။” ညွှန်ပေါင်း။ ၈။ ၁၃၀။ [ပါ]

အဝင်ကိုင် - ကြိ / ဗဝင်ကိုင် / ခ၊ [ဥပစာ] စိတ်ကြီးဝင်သည်။ မာနစိတ်ဝင်သည်။ ။ နှလုံးကို ထိခိုက်သော ဝေဒနာဖြစ် ပေါ်သည်။

အဝင်ကျ - ကြိ / ဗဝင်ကျ / ခ၊ စိတ်ဖြစ်မှုအစဉ်တွင် အာရုံအသိ ပြတ်၍ ပကတိစိတ်သို့ ပြန်ရောက်ရှိသည်။ “ထိုသူသည် အိပ်ပျော်၍ အဝင်ကျခိုက် မြင်မက်သလော။” မိလိန်။ ၅၀၄။ ။ [ဥပစာ] ကျေနပ်နှစ်သိမ့်သည်။ သဘောကျသည်။ “မနော ခွင်ပျ၊ အဝင်ကျလျက်၊ အားရနှစ်သက်စေပါလျက်လည်း။” ဟိတောပြန်။ ၁၈၅။

အဝင်ခုန် - ကြိ / ဗဝင်ခုန် / နှလုံးသွေးပို၍ လှုပ်ရှားသည်။

အဝင်ခွေ - ကြိ / ဗဝင်ခွေ / နှစ်သက် သဘောကျသည်။ (မနောခွေ သည်ဟူလည်း သုံးသည်။)

အဝင်တုန် - ကြိ / ဗဝင်တုန် / [ဥပစာ] စိတ်ချောက်ချားလှုပ်ရှား သည်။

အဝင်မြင့် - ကြိ / ဗဝင်မြင့် / ခ၊ မိမိကိုယ်ကို ဝိလွန် အထင်ကြီး သည်။ စိတ်ကြီးဝင်သည်။ ။ စိတ်နေမြင့်သည်။ “စစ်သူရဲ ကောင်းဟန်မျိုး နေထိုင်ရမည်ကို တွေးတောမီသောအခါမှာ လည်း အတော်ကလေး အဝင်မြင့်မိ။” စစ်ဝတ္ထု။ ၅။

အသားချော - န / ဗဝချော / ယောက်ျားငယ်တစ်ဦးဟောင်း ကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုသည့် အာလုပ်ကား။ (ဘကြီးသား၊ သူကောင်းသား စသည်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။)

ဘာ

ဘာ - န / ဗာ / အဘယ်အရာ (ဖြစ်သော)။ ဘယ်ဟာ (ဖြစ် သော)။

- စည်း / ဗာ / အမျိုးအမည်မကွဲပြားသော နာမ်တခုခုကို ကိုယ်စားပြု၍ သုံးသော စကား လုံး။

ဘာကလိုတိုတို - န / ဗာကလိုတိုတို / ဘာလိုလို - န၊ နှင့်အတူတူ။

ဘာဂီ - န / ဗာဂီ / မြင်းရထား။ မြင်းတကောင်မှ တစ်နှစ်စုံ အားဖြင့် ဆွဲသော လေးဘီးတပ်ယာဉ်။ [လိပ်]

ဘာဂျာ - န / ဗာဂျာ / သံရံ ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အခင်များကို တွန့်ခေါက်လေအိတ်ဖြင့် မြှင့်စေသော တူရိယာပစ္စည်း။ ။ အသံစုံဖြစ်ပေါ်စေသည့် အခင်များကို ပါးစပ်မှတ်အား ဖြင့် မြှင့်စေသော တူရိယာပစ္စည်း။ ခ၊ လက်ဆွဲဘာဂျာအိပ် ကဲ့သို့ တွန့်ခေါက်သောပုံစံ။ လှိုင်းချွန်တွန့်။ [ဟိန္ဒူ]

ဘာဂျာ - န၊

ဘာဂျီးနီးယားဆေး - န / ဗာဂျီးနီးယားဆေး / ဗာဂျီးနီးယား ဆေး - န၊ ရှု။

ဘာတာစနစ် - န / ဗာတာစနစ် / ထွက်ကုန်ပစ္စည်းကို တန်ဖိုး ထား၍ ပစ္စည်းချင်း လဲလှယ်ဖောက်ကားသည့် စနစ်။

အာဘာညာညာ - န / ဗာဘာညာညာ / ထွေထွေရာရာ။ အတိ အကျ အမည်မဖော်သော အရာများ။

ဘာဘူ - န / ဗာဗူ / အိန္ဒိယနိုင်ငံသား လူကြီးများကို ခေါ်ဝေါ်သော အမည်။ [ဟိန္ဒူ]

ဘာဘူစောင် - န / ဗာဗူစောင် / အနံ့သေး ဂွမ်းစောင် အညံ့တမျိုး။

ဘာမထီ - န / ဗာမထီ / ရဲရင့်သတ္တိရှိသူ။ ဘာကိုမျှ မကြောက်ဖို့။ သူ။

- နဝိ / ဗာမထီ / ဘာကိုမျှ ဖုန်မကြောက်သော။

ဘာလီ - န / ဗာလီ / မုယောစပါးတမျိုး။ [လိဝီ]

ဘာလိုလို - န / ဗာလိုလို / မသိမကွဲ မထင်မရှားသော အရာ။ အမျိုးမျိုး မှတ်ထင်ယူဆနိုင်သော အရာ။

ဘာဝ - န / ဗာဝါ / ၁။ ပင်ကို သဘော။ (ဘာဝအားဖြင့်တွင် 'အားဖြင့်' ကို ဖြုတ်၍ သုံးသောအခါ 'ဘာဝ' သည် ဖွဲ့စည်းကား သဘောဆောင်သည်။) "သူငယ်တို့ ဘာဝကစားရသော။" ဝံသမေ၊ ၃။ ၇၅။ ၂။ စိတ်၌ ထူးထွေစွာ ဖြစ်ပေါ်စားမှုတမျိုးမျိုး။ ၃။ လိင်အင်္ဂါ။ "ဘာဝခေါ်အားနှင့် သက်ဆိုင်ပြီး၊ စိတ်ကဲကြွလာလျှင်။" မယ်မောင်။ ၂၁။ ၄။ ဗြိဟိတို့၏ အရှိန်အဝါ လွှမ်းမိုးမှုနှင့် ဆိုင်ရာ အပိုင်းအခြား။ (လက်နှင့် ကွာဝေးရာ အတန်အလိုက် တတန် - တနဘာဝ၊ နှစ်တန် - ကုတမ္ဘာဝ၊ သုံးတန် - သဟဇကောဝ စသည်ဖြင့် ဘာဝ ၁၂ ပါး ပိုင်းခြားသည်။) [၁၂]

ဘာဝကြိယာ - န / ဗာဝါကရိယာ / ဖြစ်ခြင်း အခြေအနေကို ဖော်ပြသော စကားမျိုး။ [၁၂]

ဘာဝနာ - န / ဗာဝနာ / ပွားများခြင်း။ စီးခြင်းခြင်း။ [၁၂]

ဘာဝနာဉာဏ် - န / ဗာဝနာညန / ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများခြင်းကြောင့် သိမြင်ပေါ်ပေါက်သော ဉာဏ်။ [၁၂]

ဘာဝနာပွား - ကြံ / ဗာဝနာပွား / ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင် ရင့်သန်အောင် ဆင်ခြင်စူးစိုက်အားထုတ်သည်။

ဘာဝရုပ် - န / ဗာဝါယုတ် / ယောကျ်ား မိန်းမ အထီးအမ ဟူ၍ ကွဲပြားစွာ သိနိုင်သော ရုပ်အခြေခံ။ [၁၂]

ဘာသာ - န / ဗာသာ / ၁။ စကား။ ၂။ ကိုးကွယ်ရာအယူဝါဒ။ "ယခုတကလွင်လည်း ဘာသာတပါး ပြောင်းလဲသဖြင့် ပျက်ဆုံးမှု။" ဝိသိ။ ၅၇။ ၃။ ဓလေ့ထုံးစံ။ "သူတော်တယူ၊ လူလိမ္မာတို့၊ ဘာသာကျင့်တမ်း၊ ညီတင်းကျွမ်း၏။" ပါဠိ* ၉၀။ "ရခိုင်ဘာသာ ဆံကဲနောက်တွဲထိုး၍။" မုန်၊ ပ။ ၂၃၆။ (ဘာသာအလျောက်၌ အလျောက်အားဖြင့် သေသည်ကို ဖြုတ်ချန်၍ သုံးသည်။) ၄။ အကြောင်းရပ်။ (ပထဝီဘာသာ၊ သင်္ချာဘာသာ စသည်ဖြင့် သုံးစွဲသည်။ ဘာသာရပ် ဟူ၍ ခွဲခြားအသုံးများသည်။) [၁၂]

- ကြိဝိ / ဗာသာ / ၁။ အစဉ်အလာအတိုင်း။ "ဆွေမျိုးပွဲဝယ်၊ ဟောပြောဘာသာ၊ အနွယ်လာသား။" ဆု* ၃။ ၂။ အလိုအလျောက်။ "မင်းကြီးမင်းခေါင်နန်းသည် ဘာသာအလျောက် ပြေလေ၏။" ကိပိ။ ၂၄၇။ "တူရိယာတို့သည်လည်း၊ မတီးခတ်ပါသော်လည်း အလိုဘာသာမြည်ကြကုန်၏။" သီရိ၊ ၁၇၇။

ဘာသာခြား - န / ဗာသာဂျား / ၁။ မိမိဘာသာစကားမှတစ်ပါး

အခြားနိုင်ငံသားတို့၏ ဘာသာစကား။ ၂။ ယင်းဘာသာစကားကို ပြောဆိုသုံးစွဲသူ လူမျိုးကွဲ။ ၃။ ကိုးကွယ်ရာ အယူဝါဒ၊ ယဉ်ကျေးမှု စသည် ကွဲပြားသူ။

ဘာသာစကား - န / ဗာသာစကား / လူမျိုးတမျိုးက အစုလိုက်လက်ခံသုံးစွဲပြောဆိုသော စကား။

ဘာသာတရား - န / ဗာသာတရား / လူတို့ကမိမိတို့ယုံကြည်ရာအလိုက် စွဲယူကိုးကွယ် လိုက်နာသော အယူဝါဒ။

ဘာသာဓလေ့ - န / ဗာသာဓလေ့ / လူမျိုးတမျိုး၏ အစဉ်တစိုက်လိုက်နာပြုကျင့်သော ထုံးစံအလေ့အထ။

ဘာသာပြန် - ကြံ / ဗာသာပြန် / ၁။ ဘာသာတခုနှင့် ရေးသားချက်၊ ပြောဆိုချက်တို့ကို အခြားဘာသာတခုနှင့် ပြောင်းလဲ ရေးသားပြောပြသည်။ ၂။ [ဥပစာ] အဓိပ္ပာယ်ရှင်းအောင် ပြန်၍ ထပ်ဆင့် ပြောပြသည်။

- န / ဗာသာပြန် / ၁။ ဘာသာတခုနှင့် ရေးသားပြောဆိုထားသည့်ကို အခြားဘာသာတခုနှင့်လွယ်ထားချက်။ ၂။ ဘာသာတခုနှင့် ရေးသားပြောဆိုချက်ကို အခြားဘာသာနှင့် ပြန်ဆိုရေးပြောသူ။

ဘာသာဗေဒ - န / ဗာသာဗေဒ / ဘာသာစကားကို စိစစ်လေ့လာသည့် ပညာ။ [၁၂]

ဘာသာဘာဝ - ကြိဝိ / ဗာသာဗာဝါ / ပင်ကို စရိုက်အလေ့အလာအတိုင်း။ ပင်ကို ဓလေ့နှင့် လျော်စွာ။ [၁၂]

ဘာသာရပ် - န / ဗာသာယတ် / သီးခြားပိုင်းဆွဲ သတ်မှတ်ထားသည့် ပညာတမျိုးမျိုး။

ဘာသာလဝါ - ကြိဝိ / ဗာသာလဝါ / ၁။ ဘာသာဘာဝ။ အလေ့စရိုက်အလျောက်။ "တော့ခွေးတွေပါ သူတို့ ဘာသာလဝါတော့ထဲမှာ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်နေကြတာပါကွယ်။" နတ်သိက်။ ၁၁၄။ ၂။ အမှန်အမှတ်မဲ့၊ အာရုံမထားပဲ။ "လက်ဦးက ဘာသာလဝါ ခပ်စိမ်းစိမ်းနေလာခဲ့သော ကိုကျော်မြင့်မှာ။" မြဝတီ၊ ၃။ ၁၀။ ၁၁၉။

ဘာသိဘာသာ - ကြိဝိ / ဗာသိဗာသာ / အရေးပါပြု လျစ်လျူရှုလျက်။

ဘာသောညာသော - န / ဗာသောညာသော / မည်သည့်အရာမဆို။ (အမျိုးအမည် ခွဲခြား ဖော်ပြလိုခြင်း မရှိသည့် အကြောင်းကိစ္စအားလုံးကိုခြုံ၍ ခေါ်ဆိုသည့် ဝေါဟာရ။)

ဘာသန္တရ - န / ဗာသန္တရ / မိမိဘာသာစကားမှတစ်ပါးသော ဘာသာစကား။ [၁၂]

ဘား

ဘား - န / ဗား / ကိုယ်ကို လွှဲမြောက် ခုန်လွှား လှည့်ပတ် လှုပ်ရှားပြသသည့် ကစားခုန်စားမှုမျိုး။ ကျွမ်းကျင်မှု။ [လိဝီ]

ဘား - န / ဗား / အရက်ဆိုင်။ [လိဝီ]

ဘားတန်း - န / ဗားတန်း / ပြောဆိုတန်းစွာသွယ်တန်းထားသော သစ်သား သို့မဟုတ် သတ္တုချောင်းရှည်။

ဘိ

ဘိ - ကြံ / ဗိ / မိ - ကြံ။ ၁၊ ၂၊ ၅။

န - ဗိ / ဗိ - ၁၊ မိနိပ်ရသော ပစ္စည်း။

အိပ်ချုပ်စက်တွင်အတည်နှင့် စက်ခံမြင့်

ဖိကပ်အောင် နှိပ်ချသည့်အစိတ်အပိုင်း။

၂။ ကြက် ငှက် စသည်အပေါ် မှ နှိပ်ကွပ်

အုပ်ချ၍ ဖမ်းယူနိုင်သော ထောင်

ချောက်တမျိုး။

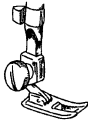
၃။ စည်း / ဗိ / ကြိယာဇာနက်ကို သေ

ချာစေရာ၌ သုံးနှုန်းသော ကြိယာ

နောက်ဆက်စကား။ “နှစ်ဖက်မျက်စိ၊

နီတိ ခြင်းခြင်း၊ ဝတ်ပန်းဆင်းသို့။”

ဘူလင်* ၂၁၆။

ဘိ - ၁၊

အိကျပ် - န / ဗိကျပ် / နိမ့်ပျပ်သော အစီဆောင်တမျိုး။ “ရဲရဲ

ရွှေလျှံ၊ မိုးခံအိကျပ်၊ ဝယ်လည်ပေါ်၊ မောင်းတော်စီလျှင်၊

စန့်ယှဉ်လျက်။” ကုသ* ၃၁၄။

ဘိစတိတ် - န / ဗိစတိတ် / အသားလွှာကို ကြော်ချက်ထား

သည့်စားဖွယ်။ [လိပ်]

ဘိဇိယက် - န / ဗိဇိယက် / အနီ၊ အဖြူနှင့် အပြောက်

ခေါင်းပိတ်အမာခံအလုံး သုံးလုံးကို သက္ကလတ်ခင်းတောင်ပိတ်

စားပွဲရှည်ပေါ်တွင် တွတ်တံဖြင့်ထိုးကာ အချင်းချင်း ထိတ်

စေ၍လည်းကောင်း၊ ထောင်လေးထောင့်နှင့် အလျား အလယ်

တဘက်တချက်ရှိ အိတ်များထဲသို့ ဝင်စေ၍လည်းကောင်း

ယှဉ်ဖြိုင်ကစားရသော ကစားနည်း။ [လိပ်]

ဘိဇိယက်ခုံ - န / ဗိဇိယက်ခုံ / ဘိဇိယက်ကစားသော စားပွဲ

ခုံ။ ဘိဇိယက် - န၊ လည်းရွှ။

ဘိဇိယ - န / ဗိဇိယ / တရားရုံးပစ္စည်းထိန်းစာရေးကြီး။ [လိပ်]

ဘိဇိလ် - န / ဗိဇိလ် / ရရှိသောစွန့်နိုင်ငံ။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ။

[ဟိန္ဒူ]

ဘိဇိလ်မြေ - န / ဗိဇိလ်မြေ / မီးသင်းထုံးကျောက်နှင့်ဂျစ်ပသန်

ရောကြိတ်ထားသည့် ကျောက်မှုန့်ရွှ။ (အုတ်၊ ကျောက်စသည်

တို့ကို စေးကပ်တွပ်စေနိုင်သည့် သရွတ်အင်္ဂါတော်ပတ်ရာ၌

လည်းကောင်း၊ ကျောက်သားအခေါင်းပြုလုပ်ရာ၌လည်းကောင်း

အသုံးပြုသည်။)

ဘိဇိလ်ရည် - န / ဗိဇိလ်ရည် / ကာဗွန် ခိုင် အောက် ဆိုက်

ထည့်သွင်းထား၍ ဖွင့်လှုပ်လျှင် အမြှုပ်ဆုတ်ကလေးရှိသော

ပုလင်းသွတ် အချို့ရှည်အဖျော့ယမကား။

ဘိသိက် - န / ဗိသိသိတ် / ရေစင်သွန်း၍ မင်္ဂလာပြုလုပ်ခြင်း။

သိဒ္ဓိတင်ခြင်း။ [ဝါ]

ဘိသိက်ပန်း - န / ဗိသိသိတ်ပန်း / ဘိသိက်ပွဲတွင် ထည့်သွင်း

သောပန်း။ မင်္ဂလာ အာနိသင်ခဲယူသည့်ပန်း။

ဘိသိက်ပန်း* - န / ဗိသိသိတ်ပန်း / အပွင့်အံ့မှ အမျှင်တံများ

ပွင့်ဖတ်အလိုက် ပြာထွက်၍ ခရမ်းရောင်နှင့် အဖြူရောင်

ပွင့်တတ်သည့် ပန်းတမျိုး။

ဘိသိက်မြောက် - ကြံ / ဗိသိသိတ်မြောက် / မင်္ဂလာပြည့်မြောက်
အောင် အမွှမ်းတင်သည်။ ကျက်သရေ ပြည့်စုံအောင်
ဆောင်ရွက်သည်။

ဘိ

ဘိ - န / ဗိ / မိမိမှအထက် စတုတ္ထဆွေဆက်။ (အဘ၊ အဘိုး၊
အဘေး၊ အဘီ၊ အဘင်၊ အဘောင်း၊ အဘော ဟူ၍ ရေတွက်

သည်။)

ဘိ - န / ဗိ / ကျသင့်ငွေတောင်းခံလွှာ။ [လိပ်]

ဘိကျား - န / ဗိကျား / ကိုယ်ထည်အလျား ၁၀ လက်မခန့်ရှိပြီး

အမြီးချည်း ၁၀ လက်မခန့်ရှည်သော ခြေတံရှည်ငှက်တမျိုး။

(ကြာဖက်နှင်းဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဘိစီ - န / ဗိစီ / ခရစ်တော်မပေါ်မီကာလကို ရေတွက်သောနှစ်။

[လိပ်]

ဘိစီဂျီ - န / ဗိစီဂျီ / အဆုတ်ရောဂါ ကာကွယ်သော ထိုးဆေး။

[လိပ်]

ဘိတင် - န / ဗိတင် / အဝတ်အထည်ပေါ်တွင် အင်္ကျီ၊ ခွေးပြန်

နောက်ပြန်အားဖြင့် ဖောက်ခြင်း၊ ရက်ခြင်း၊ သီခြင်း စသည့်

ချုပ်လုပ်မှု။ [လိပ်]

ဘိဒီ - န / ဗိဒီ / ဆင်ကို ငြိမ်သက်စွာနေရန် အမိန့် ပေးသော

စကား။

ဘိဒီဆေးလိပ် - န / ဗိဒီဆေးလိပ် / ဆေး အမွှန့် များ ကို

ပြည့်စုံဖက်၊ ဘန်မွေးဖက် စသည့်ဖြင့် အဖျားချွန်၊ ထိပ်ဖူး

ကားအောင်လိပ်ထားသော ဆေးလိပ်ငယ်။ (ဘိလိဆေးလိပ်

ဟုလည်း ခေါ်သည်။) [ဟိန္ဒူ]

ဘိယာ - န / ဗိယာ / ဂျုံ၊ မုယောပေါင်းညှောက်များကို ကစော်

ဖောက်စေ၍ ပြုလုပ်ထားသော သေရည်တမျိုး။ [လိပ်]

ဘိရီ - န / ဗိရီ / ဗိရီ - န၊ ၅။

ဘိလူး - န / ဗလူး / ဇာတ်တော်များနှင့် ဂဏ္ဍာရီများတွင် ဖော်

ပြုလေ့ရှိသော လူနှင့် ဆွင်ပြင်တူ၍ အစွယ် အမွေး ရှိပြီး

ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်သော သတ္တဝါ။ [ဝါ]

ဘိလူးကြီး - န / ဗလူးကြီး / ဇာတ်ပွဲသဘင်များတွင် ဘိလူး

ထွက်ရာ၌ လက်ယံပြတန်းတို့နှင့် ရွတ်ဆိုကြမ်းမောင်းသော

ဇာတ်ကဏားမျိုး။

ဘိလူးခေါင်း - န / ဗလူးခေါင်း / ဇာတ် ပွဲ သဘင် စသည့် တွင်

ဘိလူးအသွင် ကပြရန် ဦးခေါင်း၌ စွပ်ရသည့် ဘိလူးမျက်နှာ

ပုံဖော် ခေါင်းဆောင်း။

ဘိလူးစီး - ကြံ / ဗလူးစီး / ၁။ အိပ်ပျော်စဉ်အခါ လှုပ်ရှား

ရုန်းကန်၍မရသကဲ့သို့ ခံစားရပြီး ယောင်ယမ်းထိတ်လန့်

အော်ဟစ်သည်။ ၂။ ဘိလူးပျော်သကဲ့သို့ အမူးအရာခက်ထန်

ကြမ်းတမ်းသည်။

ဘိလူးစည်း လူ့ စည်း - န / ဗလူးစီးလူစီး / သူ့တာ ကိုယ့်တာ

စောင့်စည်းလိုက်နာအပ်သော အပြန်အလှန် စည်းကမ်း။

ဘီလူးစွယ် - န / ဗလူးစွယ် / သစ် သား တွေ ဆက် များ တွင်
ခေါင်းမြှုပ်၍ ခိုက်သွင်းရသော သံရိုက်နည်း။ ယင်းသို့
ခိုက်သွင်းထားသော သံမီး။

ဘီလူးတွေ့ ခူးတွေ့ - ကြိတ် / ဗလူးတွေ့ ခူးတွေ့ / နမူးတွေ့ ခူး
တွေ့ - ကြိတ် ၁၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။

ဘီလူးပန်းကိုင် - န / ဗလူးပန်းကိုင် / စေတီ ခေါင်းလောင်းပုံ
အထက်ပိုင်းအုံ ပတ်လည် သို့မဟုတ် ဂူဘုရားနံရံ စသည်တို့၌
မွမ်းမံထုလုပ်ထားသော ပန်းနွယ် ကိုက်ငုံထားသည့် ဘီလူး
ခေါင်းနှင့် ကနုတ်ပန်း အမွမ်းတန်ဆာ။

ဘီလူးပန်းဆွဲ - န / ဗလူးပန်းဆွဲ / စေတီ ခေါင်းလောင်းပုံ
အထက်ပိုင်း အုံပတ်လည် သို့မဟုတ် ဂူဘုရားနံရံ စသည်တို့၌
မွမ်းမံထုလုပ်ထားသောလက်နှစ်ဘက်ချိတ်ပွဲ၌ ပန်းကုန်ခွက်
ထားယာန် ကနုတ်ပန်းခြယ်လှယ်သော ဘီလူးခေါင်း အမွမ်း
တန်ဆာ။

ဘီလူးပန်းဆွဲ

ဘီလူးမ တိုင်ခိုး - န / ဗလူးမတိုင်ခိုး / တိုင်လုကစားနည်းတမျိုး။
(တိုင်သို့ မဟုတ်သစ်ပင်အရေအတွက်ထက်တယောက်ပိုသော
ကလေးစုအောက် ကိုယ်စီ တိုင်တတိုင်ကို တွယ်ကပ်မိ
အောင် လဲလှယ်ကူးပြောင်းရာ၊ တိုင်မဲ့သူတဦးက တိုင်အရ
လုပ်ငန်းသို့ ကစားနည်း။)

ဘီလူးမ ယက်ကန်းကြိုး - န / ဗလူးမယက်ကန်းကြိုး / နွယ်ပင်
တမျိုးမှ အောက်သို့ တွဲလျားကျနေသော နွယ်မျှင်မြစ်ပွား။

ဘီလူးမျက်ကွင်း - န / ဗလူးမျက်ကွင်း / လက်ဖွဲ့ ချည်သောကြိုး
ကို ထုံးစံ ချဉ် တိုင်ချည်ကို အခြားကြိုးတစ်ဖြင့် ရစ်ကျော့
၍ ပတ်ဖွဲ့ သည်ကြိုးထုံးနည်းတမျိုး။

ဘီလူးရယ်စပ်နည်း - န / ဗလူးယယ်စပ်နည်း / ၁၊ ကဗျာလေးလုံး
စပ်နည်းတွင် နှစ်ပါးအားဖြင့် တွဲလျက် ပထမပါး စတုတ္ထ
အက္ခရာနှင့် ဒုတိယပါး တတိယအက္ခရာ သို့မဟုတ် ဒုတိယ
အက္ခရာတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ပထမပါး တတိယအက္ခရာနှင့် ဒုတိယ
ပါး ဒုတိယအက္ခရာတို့ကိုဖြစ်စေ ကာရန်နည်းစသည့် စပ်
နည်း။ (သဘော။ ။ များလှတွက်ကိန်းသုံးသိန်းငါးသောင်း။
ညိုပြာမွတ်သည်။ ဖက်ဆွတ်လေလော။) ၂၊ သံတွဲသက်ကွဲ
တို့ကို နှစ်ပါးတစုံ ကာရန်စနစ်အတိုင်း ကြားပါးမခြားပဲ
တဆက်တည်း စပ်ဆိုနည်း။ (သဘော။ ။ ချိုဆိမ့်စွန့်ပလွံ
ပျားကြွချိုဟန်၊ တည်ထွန်ချိုမော။ လွဲ၊ ကြံ၊ ဟန်၊ လွန်။)

ဘီလူးရက် - န / ဗလူးရက် / ကွင်းပြင်၌ ကျက်စား၍ အထက်
သို့ မတ်မတ် ပျံတက်နိုင်သော မြေကြီးရောင် အမွှေးရှိသည့်
ငှက်တမျိုး။

ဘီဟောနား - န / ဗီဟောနား / စစ်ကြိုခေတ်က မြန်မာအမျိုးသမီး

မျှား၏ အဝတ်အထည်များတွင် ဆင်ယင်လေ့ရှိသည့် ထောင့်
ချွန်ပုံစံ အနားတွန်း။

ဘီဟောပေါင်း - န / ဗီဟောပေါင်း / ခေါင်းပေါင်းစ ရှည်ရှည်ချ၍
အုပ်ပေါင်းဆန်ဆန် ပေါင်းထားသော ခေါင်းပေါင်းပုံစံ။

ဘီး

ဘီး - န / ဗီး / ဆံပင်၊ အမွှေးမျှင် စသည်ကို ရှင်းပြီးရသည့်
သစ်သား၊ ဝါး၊ ကျွဲကော်၊ လိပ်ခွံ၊ ဆင်စွယ်၊ အရိုး စသည့်
တမျိုးမျိုးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် အသွားတံနှင့် အကြားပါရှိ
သော ဖြီးစရာ ပစ္စည်း။ (ဘီးကုပ်၊ ဘီးတန်း၊ ဘီးစိပ်၊ ဘီးကျ
ဟူ၍ ကွဲသည်။)

ဘီးစိပ်

ဘီးကုပ်

ဘီး

ဘီး - န / ဗိန်း / ဝင်ရိုးကို ဗဟိုချက်ပြု၍ လည်ပတ်သော
အင်္ဂါ၊ ပြားချွေ။ ယာဉ် စသည့် ရွေ့လျားစေရန် ဝင်ရိုးပျား၌
လည်ပတ်၍ လိမ်သော အင်္ဂါ၊ ပြားချွေ။

ဘီးကုပ် - န / ဗီးကုပ် / ဆံပင်တို့ကို ဖိထိန်းထားသော လခြမ်း
သဏ္ဌာန် မျက်နှာပြင် ကွေးကော့သည့် ဘီးတမျိုး။

ဘီးကျော်ပတ် - န / ဗီးကျော်ပတ် / ဆံပင်
ရင်း၌ ဘီးစိုက်၍ ဆံပင်ဖြင့် ပြန်၍ပတ်
ကာ ထုံမွဲထားသည့် ဆံထုံး။

ဘီးခွန် - န / ဗိန်းဂွန် / ယာဉ်ပျားအတွက်
မြူနီစီယံ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ
မြို့ပြ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ကောက်ခံ
သည့် အခွန်တော်ငွေ။

ဘီးကျော်ပတ်

ဘီးစိပ် - န / ဗီးစိပ် / ဆံပင်တွင် တွယ်ကပ်သော သန်းဥ
သန်းမျှ စသည်တို့ကို တိုက်ချနိုင်အောင် အသွားစိပ်သော
အသွားနှစ်ဘက်ရှိ ဘီးတမျိုး။

ဘီးဆံထုံး - န / ဗီးဆံထုံး / ဆံပင်တွင် စိုက်ဘီးစိုက်၍ ရစ်ပတ်
ပြီးလျှင် ထိပ်ပေါ်တွင် ခပ်ပုံ့ပုံ့ ခွေရစ်၍ထုံးသည့် ဆံထုံးပုံ။

ဘီးဆံထုံး

ဘီးဆံပတ် - န / ပီးဗေတ် / ဆံပင်ကို ခပ်ပတ်ပြီးလျှင် အပြား လိုက်ပြီးကာ ထိပ်ပေါ်တွင် မြင်စွာ ခွေပတ်၍ ထုံးသည့် ဆံ ထုံး။

ဘီးတောင်ပို - န / ပီးဒေါင်ပို / ဦးခေါင်းထက်တွင် အမောက်ပါ ရှိ၍ အော်သည့်အခါ လည်ပင်းကို ဖောင်းကြစေပြီး ခေါင်း ညိတ်လေ့ရှိသည့် နှုတ်သီးရှည် ငှက်ငယ်တမျိုး။ (တောင်ပိုစူး ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဘီးပတ်ကြိုး - န / ပိန်းပတ်ကြိုး / စက်ကိရိယာများ၌ လိုရာဘီး ကို လည်ရေခန့် မူလ လည်သောဘီးနှင့် ဆက်သွယ်ထားသည့် ချပ်ကြိုးပြား။

ဘီးပနောင် - န / ပီးပနောင် / မြင်းစီးရာတွင် မြင်းကို ဖိ၍ပြေး စေရန် ပနောင်နှင့်တူလှေရာ၌ ပနောင်တွင် တပ်ဆင်ထား သော ဆွားတက်ပါ ဘီးငယ်။

ဘီးပနောင် - န / ပိန်းပနောင် / လှည်းဘီးခွေ ပျဉ်ချပ်။

ဘီးမို - န / ပီးမို / ဆင်စွယ်နှင့်ပြုလုပ်သော ဘီး။

ဘီးမ - န / ပီးမ - နံ့သာသစ်သားနှင့်ပြုလုပ်သော ဘီး။

ဘီးလုံး - န / ပိန်းလုံး / ချည်ကြိုး စသည်ခပ်ပတ်သောခပ်လုံး။ အလယ်၌ အခေါင်းထုတ်ချင်းခတ် ပါရှိ၍ လိမ့်လည်နိုင်သော လုံးပတ်ကျယ် အပိုင်းပြား။

ဘု

ဘု - န / ဗု / ခ၊ မခြေမင် ကန်လန်ပြောဆိုသောစကား။ မပြေ ပြစ်သောစကား။ မပြေပြစ်သောအပြုအမူ။ ၂၊ မပြေမပြစ် ပြောဆိုပြုမူတတ်သူ။

ဘုကျ - ကြံ / ဗုကျ / မခြေမင် ဆန်ကျင်စွာ ပြောဆိုလေ့ ရှိသည်။

ဘုကြည့်ကြည့် - ကြံ / ဗုကြံ / ခော်ကား ရန်ထောင်လိုသော အမူအရာနှင့်ကြည့်သည်။

ဘုစုစု - န / ဗုစုစု / ဗုစုစု - န၊ ရှ။

ဘုပေပတ် - န / ဗုပေပတ် / အလွန်မြင့်မားသော တောင်တန်းများ တွင် ပေါက်ရောက်တတ်သည့် ပါးလွှာသောအခေါက်ခွံရှိသည့် ရွက်ကြွေပင်ကြီးတမျိုး။

ဘုတော - ကြံ / ဗုတော / ဘုမူတ် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ဘုပြော - ကြံ / ဗုပြော / ဘုမူတ် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

ဘုမသိအမသိ - ကြံဝိ / ဗုမသိဘုမသိ / ဘာမျှ ရေရာစွာမသိ နားမလည်လျက်။

ဘုမူတ် - ကြံ / ဗုမူတ် / မခြေမင်ပြောသည်။ အပေါက်ဆိုးမူတ် သည်။

ဘုစား - န / ဗယား / ခ၊ လူတို့ ခိုသေစွာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ ၂၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါး ကို မိမိအလိုသိမြင်တော်မူ၍ သတ္တဝါ စေနေယျတို့အား ဟောပြောကယ်ချွတ်၍ နိဗ္ဗာန်ခရီးကို ညွှန်းပြတော်မူသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်။ ၃၊ ဗုဒ္ဓဝါ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာကို စတင်ထူထောင် ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်။ ၄၊ မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍

ထုလုပ်အပ်သော ကိုးကွယ်ရာ ကိုယ်စားရုပ်ပွားတော်။ ၅၊ ရုပ်ပွားတော်၊ ဓာတ်တော်၊ ဓမ္မတော် စသည် ကိန်းဆပ်ရာ တော်ပုထိုး စသည်။ ၆၊ ရဟန်း၊ မင်းစသည့် ခိုသေထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား ပြောဆိုရာတွင် သုံးသည့် အာလုပ်စကား။ (ပါ)

ဘုရားကျ - န / ဗယာ / ခ၊ ရတနာသုံးပါးအား ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်သည့်နည်းဖြင့် ရောဂါဝေဒနာတို့ကို ပြေပျောက် အောင်အားထုတ်မှု။ ၂၊ အခြားနည်းဖြင့် မအောင်မြင်သည့် အခါ နောက်ဆုံးပြုလုပ်သည့် ကြိုးစားအားထုတ်မှု။

ဘုရားကိုးဆူ - န / ဗယားကိုးဆူ / ခ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တို့ ပူဇော် ကိုးကွယ်ကြသော ဘုရားနှင့် ရတနာရှစ်ပါး။ (ရှင်သာရိ ပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ ရှင်ကောဏ္ဍည၊ ရှင်အာနန္ဒာ၊ ရှင်ဂင် ပတိ၊ ရှင်ရာဟုလာ၊ ရှင်ဥပါလိ၊ ရှင်ရေဝတဟု ရှစ်ပါး ခိုသည်။ ဘုရားကိုးဆူပူဇော်ရာ၌ ခြိုလ်ကိုးကိုးလုံးကိုလည်း ခြိုဟ်စာ ကျွေးလေ့ရှိကြသည်။) ၂၊ ယင်းသို့ သော ပူဇော်ပွဲ။

ဘုရားငယ် - န / ဗယာငယ် / ပစ္စေကဗုဒ္ဓာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဘုရားစူး - ကြံ / ဗယားစူး / ဘုရားကို တိုင်တည်၍ ကျိန်ဆိုရာ၌ ကျိန်စာတံသည်။

ဘုရားစင် - န / ဗယားစင် / ဘုရားဆင်းတု ရုပ်ပွားနှင့် ရေချမ်း အိုး ဆွင်းကလပ် စသည် ပူဇော်ထားရှိရာ အလေးအမြတ် ထားသည့် နေရာမြင့်။

ဘုရားတဆူဂုဏ်လုံး - ကြံဝိ / ဗယားတဆူ ဂုဏ်လုံး / အထူး တလည် ခိုသေလေးစားစွာ။ အမြတ်တနိုးအားဖြင့်။

ဘုရားတင် - ကြံ / ဗယားတင် / မြတ် စွာ ဘုရားကို ရည်မှန်း၍ ဆွမ်း ပန်း စသည် ပူဇော်ဖွယ်တို့ကို လှူသည်။

ဘုရားပြ - ကြံ / ဗယားပြ / မကောင်းသော အကြောင်း အားလျော်စွာ မကောင်းကျိုး ထင်ရှားဖြစ်ထွန်းသည်။

ဘုရားပွင့် - ကြံ / ဗယားပွင့် / မြတ်စွာဘုရားတဆူ ပေါ်ထွန်း ဖြစ်လှသည့်။

ဘုရားဖူး - ကြံ / ဗယားဖူး / ခ၊ မြတ်စွာဘုရား သို့မဟုတ် ရုပ်ပွား၊ ဆင်းတု စေတီ စသည်ကိုသက်တော်ထင်ရှားဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ ကန်တော့ပူဇော်သည်။ ၂၊ ပူဇော် ရာ ဌာနတခုခုသို့ သွားရောက်၍ အလေးအမြတ်ပြုသည်။

- န / ဗယားစူး / ဘုရားဖူးသော။

ဘုရားမ - ကြံ / ဗယားမ / ကောင်းသော အကြောင်း အားလျော်စွာ ကောင်းကျိုးထင်ရှားဖြစ်ထွန်းသည်။

ဘုရားရှိခိုး - ကြံ / ဗယားရှိခိုး / ဘုရားကို ပူဇော် ကန် တော့ သည်။ ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်သည်။

- န / ဗယားရှိခိုး / ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်ရာတွင် ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသော ပူဇော်စာနှင့် ဆုတောင်းစာ။

ဘုရားရှိခိုးကောင် - န / ဗယားရှိခိုးကောင် / လူလက်နှစ်ဘက်ကို လက်အုပ်ချီသက်သို့ ပင့်မြှောက်ထားတတ်သော နှံကောင် တမျိုး။

ဘုရားလောင်း - န / ဗယားလောင်း / ဘုရားဆုကိုပန်၍ ဗျာဓိတ် ရခဲ့ပြီးနောက် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်ရန် ပါရမီအမျိုးမျိုး မြှည့်ဆည်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ။

ဘုရားသွားကျောင်းတက် - န / ဗယား သွား ကျောင်း တက် / ဘာသာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကိစ္စ။

ဘုရားအရေစောင့် - န / ဗယားအရေစောင့် / သက်န်း။ (ရှင်ပညာအဖြစ်ကိုလည်း တင်စားသည်။)

ဘုရင် - န / ဗယင်း / တိုင်းနိုင်ငံကို ရိုးရာအမွေ ဆက်ခံ၍ဖြစ်စေ၊ သီးခြားတင်မြှောက်ခံရ၍ဖြစ်စေစိုးမိုးအုပ်ချုပ်သူယောက်ျား။

ဘုရင်မ - န / ဗယင်း / နိုင်ငံ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တခုခုကို အုပ်ချုပ်ရန် ဘုရင် သို့မဟုတ် ဘုရင့်အစိုးရက ကိုယ်စားအခွင့်အာဏာလွှဲအပ်အုပ်ချုပ်စေသူ။

ဘုရင်မ - န / ဗယင်းမဟုတ် / တိုင်းနိုင်ငံကို ရိုးရာအမွေဆက်ခံ၍ဖြစ်စေ၊ သီးခြားတင်မြှောက်ခံရ၍ဖြစ်စေ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သူမိန်းမ။

ဘုရား - န / ဗလုန်း / ဖောင်းဖုနေသည့် အစိုင်အဖွဲ့။

ဘူ

ဘူ - န / ဗု / ဝါ (ကိုးမိုး) ဖက်စားထုတွင် ခုတ်နိုးအစွန်းမထွက်ပဲ ဆယ်ပြည့်အဖွင့်ရေ ရရှိခြင်း။ ၂။ [ဥပစာ] ဥစ္စာပစ္စည်းကင်းမဲ့သူ။ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ချို့တဲ့သူ။ [တရုတ်]

ဘူကောင် - န / ဗုဂေါင် / ဘူ - န။ ၂။ နှင့် အတူတူ။

ဘူဇာ - န / ဗုဇာ / အလယ်အလတ်တန်းစား အရင်းရှင်။ [ပြင်]

ဘူတရုပ် - န / ဗုတယုတ် / ထင်ရှား ရှိသောရုပ်။ မဟာဘုတ်လေး။ [ပါ]

ဘူတရုံ - န / ဗုတယုန် / မီးရထား တန်ခွပ်ဆိတ်နားထုဆိပ်။

ဘူဒီဇာ - န / ဗုဒီဇာ / မြေညှိ မြေထိုးစက်။ [လိပ်]

ဘူဖေး - န / ဗုဖေး / ကိုယ်တိုင် ကြိုက်ရာထည့်ယူစားသုံးရသော စားသောက်ပွဲ။ [ပြင်]

ဘူမိနတ်သန် - န / ဗုမိနတ်သန် / မြေကြန်လက္ခဏာ ညီညွတ်ကောင်းမြတ်သော အချက်အချာနေရာအောင်မြေ။ [သ]

ဘူမိဗေဒ - န / ဗုမိဗေဒ / မြေသား မြေယာနှင့် ပတ်သက်သည့် ပညာရပ်။ [ပါ]

ဘူမိဗို - န / ဗုယိုရို / စစ်သူရဲတို့၏ ဇာနည် သွေး စိတ်ဓာတ်။ (ဂျပန်နိုင်ငံ ဆမူရိုင်စစ်သူရဲတို့ ဂုဏ်ယူသည့် စိတ်ဓာတ်။) [ဂျပန်]

ဘူလီနတ်စာ - န / ဗုလီနတ်စာ / တွေ့တွေ့ရာရာ သေးဖွဲ သော ပစ္စည်း။

ဘူး

ဘူး - စည်း / ဗူး / ဝါ တားမြစ်ငြင်းပယ်ကြောင်းပြ ကြိယာနှင့် တွဲ၍သုံးသော စကားလုံး။ (မရှိဘူး၊ မသွားဘူး၊ မလာဘူး စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂။ ဖူး - စည်း။ ရှ။

ဘူးကွယ် - ကြိ / ဗူးကွယ် / မဟုတ်၊ မမှန်၊ မပြု စသည်ဖြင့် ငြင်းဆိုသည်။

ဘူးခိုင် - ကြိ / ဗူးခိုင် / ငြင်းပယ်စကားကို မလျှော့တမ်း အခိုင်အမာဆိုသည်။ တင်မာစွာ ငြင်းပယ်နေသည်။

ဘူးမှတ် - ကြိ / ဗူးမှတ် / ဗူးမှတ် - ကြိ။ ရှ။
ဘူးလုံးနားမထွင်း - ကြိဝိ / ဗူးလုံးနားမထွင်း / ဗူးလုံးနားမထွင်း - ကြိဝိ။ ရှ။

ဘေ

ဘေ - ကြိ / ဗေ / ဝါ [ဘန်း] ရိုက်သည်။ ထိုးသည်။ “နိုင်ငံကျော် စုံထောက်ကြီးကို ဘေပုံပါမလားရှင်” ချစ်ချင်း။ ၇၆။ ၂။ [ဘန်း]စားသောက်ပစ်သည်။ “တနေ့တကောင် ပေါင်းခိုင်းပြီး ထန်းရည်နှင့် ဘေအုန်းမှာတဲ့” ဖြတ်ကျော်။ ၂၃၂။ ၃။ ဝိုက်ကစားစရာပွဲ မိမိခင်းပြီး အတွဲတွဲဖြစ်စေ၊ တဘက်ကစားသူအတွဲတွဲဖြစ်စေ မိမိဖြည့်လိုသောဖက် ဖြည့်သည်။

ဘေလီထုပ် - န / ဗေလီထုပ် / ထုပ်ပိုးထားသော ကုန်ပစ္စည်းအထုပ်အပိုးကြီး။ [လိပ်]

ဘေသဇ္ဇ - န / ဗေသစ်ဇာ / ရောဂါကုသသည့် ဆေးဝါး။ [ပါ]

ဘေး

ဘေး - န / ဗေး / ဝါ ကိုယ်ခန္ဓာစသည်တို့၏ နှံစောင်။ ၂။ မိမိ၏ နှံစောင်ပတ်ဝန်းကျင်အရပ်။ နှံစောင်တဝိုက်နေရာ။

ဘေး - န / ဗေး / ဝါ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော အရာ။ မိမိအား ဒုက္ခအန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့်အရာ။ ၂။ ဒုက္ခ။ ဥပဒ်။ အနေနှင့်အယုတ်။ [ပါ]

ဘေး - န / ဗေး / မိမိမှ အထက် တတိယဆွေဆက်။ “နတ်ရှင်ဘေးလောင်း၊ ဘိုးတော်ကောင်းတို့” ထီးဇူ။

ဘေးကင်းရန်ကင်း - ကြိဝိ / ဗေးကင်းယန်ကင်း / ဘေးအန္တရာယ်ကင်းစေလိုသောအားဖြင့်။

ဘေးကျပ်နံကျပ် - ကြိဝိ / ဗေးကျပ်နံကျပ် / အခက်အခဲ ဝိုင်းရံလျက်။ မည်သည့်ဘက်မှ မရွှေ့ငွေ့မလွတ်သွားပဲလျက်။

ဘေးချင်းတိုက် - ကြိဝိ / ဗေးချင်းတိုက် / (အရာဝတ္ထု နှစ်ခုတို့) နှံစောင်ချင်းပြိုင်လျက်။ နှံစောင်ခိုင်းလျက်။

ဘေးချင်းယှဉ် - ကြိ / ဘေးချင်းယှဉ် / ဝါ နှံ စောင် ချင်း ပြိုင်လျက်ရှိအောင် နေရာယူသည်။ ၂။ [ဥပစာ] တပြိုင်သည်။ ခိုင်းနှိုင်းသည်။

ဘေးချိတ်ထား - ကြိ / ဗေးချိတ်ထား / [ဥပစာ] ဖယ်ထားသည်။ အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုပဲ ဖယ်ချန်ထားသည်။

ဘေးစက် - န / ဗေးစက် / မျှော့ခေတ် ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောဝမ်းပြားများနှင့် မြစ်ကြောင်းသင်္ဘောများတွင် ကိုယ်ထည်ခေတ်ဘက်ကတချက်၌ ရဟတ်တခုစီ ထပ်ဆင်သော အင်ဂျင်စက်မျိုး။

ဘေးစောင်း - ကြိဝိ / ဗေးစောင်း / စောင်းလိုက်အားဖြင့်၊ ခေါင်လိုက်အားဖြင့်။

- ကြိ / ဗေးစောင်း / မတန်းမမတ်ပဲ ဘေးသို့ သွေ့ထိုးသွားသည်။

ဘေးဆီးရန်ကော - ကြိဝိ / ဗေဇီးယန်ဂါ / ဘေးရန်ကို ကာကွယ်
နိုင်ရန်အလိုငှာ။

ဘေးဆိုး - န / ဗေးဇိုး / ဆိုးရွားသော ဘေး။

ဘေးတီး - ကြိ / ဗေးတီး / [ဘန်း] [ဥပစာ]အခြား တပါးကိစ္စ
တွင် ဝင်၍ သွယ်ဝိုက်တိုက်တွန်းသည်။

ဘေးတိုက် - ကြိဝိ / ဗေးတိုက် / နှောင့်ချင်း ပြိုင်လျက်။

- ကြိ / ဗေးတိုက် / နှောင့်နှင့် ပစ်၍တွန်းသည်။

ဘေးတွေ့ - ကြိ / ဗေးတွေ့ / ဘေးဥပစာနှင့် ကြုံသည်။ ဘေး
ဥပစာ သင့်ရောက်သည်။

ဘေးတွဲ - န / ဗေးဗွဲ / ၁။ စက်ဘီးတွင် ဘေးဘက်က ဘီးတလုံး
နှင့် ကိုယ်ထည့် တွဲဆက်ထားသော၊ လူနှင့် ဖယုဉ်းသယ်ဆောင်
နိုင်သည့် ယာဉ်။ ဆိုက်ကား။ ၂။ ယာဉ်၏ဘေးတွင် တွယ်
ဆက်ထားသော စီးစရာတပ်စရာ အစိတ်အပိုင်း။ ၃။ သင်္ဘော
ကိုယ်ထည့်၏ ဝဲယာဘက်ဘက် သို့မဟုတ် နှစ်ဘက်တွင်
ယှဉ်တွဲချိတ်ဆပ်၍ ဆွဲယူသယ်ပိုးလေ့ရှိသော စက်မပါသည့်
ကုန်တင်ရေယာဉ်။ ၄။ လွယ်အိတ် စသည်တွင် ဘေးဘက်
စီ၌ တွဲတပ်ဖြည့် ချုပ်ထားသော အိတ်ပိုဆံထပ်။

ဘေးထိ - ကြိ / ဗေးထိ / ဒဏ်၊ အန္တရာယ် စသည် သင့်ရောက်
သည်။

ဘေးထိုးရင်ကျပ်နာ - န / ဗေးဇိုးလယ်လျက်နာ / လေချုပ်နာ၊ လေထိုး
သော ဝမ်းခေါင်းဝေဒနာတမျိုး။ လေထိကျင်နာ။

ဘေးထွက်ပစ္စည်း - န / ဗေးဒွက်ပျစ်စီး / ပင်ကို ရည်ရွယ်
ထုတ်လုပ်ခြင်း မဟုတ်ပဲ အခြားပစ္စည်းတစ်ခုတရာကို ဖန်တီး
ထုတ်လုပ်ရာမှ လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် ထွက်ရှိသော အများ
အားဖြင့်တန်ဖိုးနည်း အသုံးဝင်သည့် ပစ္စည်း။

ဘေးဒုက္ခ - န / ဗေးဒုတ်ခါ / ကိုယ်စိတ်ပန်းဆင်းရဲစွဲ ခံစား
ရသော ထိခိုက်နှောင့်ယှက်မှု။ [ပါ]

ဘေးဒဏ် - န / ဗေးဒန် / တစ်တိုင်း၏ စေစားမှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊
သဘာဝအားဖြင့်ဖြစ်စေ သင့်ရောက်သော နှစ်နာခံစားရမှု။
မကောင်းမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော အကျိုးသက်ရောက်မှု။ [ပါ]

ဘေးနား - န / ဗေးနား / ပတ်ဝန်းကျင် အနီးတဝိုက် နေရာ။

ဘေးပေါက် - န / ဗေးပောက် / ၁။ အစီအစဉ်အတိုင်း သို့မဟုတ်
သမားမှီးကျ လုပ်မြဲအတိုင်းမဟုတ်ပဲ ကြားဖြတ်ဖြစ်ပေါ်သော
အခွင့်အလမ်း။ ၂။ ထိုသို့သော အခွင့်အလမ်းမှ ရရှိသော
ဥစ္စာပစ္စည်း။ ၃။ ထိုအခွင့်အလမ်းအရ လုပ်ကိုင်သောအလုပ်။

ဘေးပန်း - န / ဗေးပန်း / ၁။ ဘေးပေါက် - န။ ၂။ နှင့်အတူတူ။
“တင်လုပ်ငန်းကို ဘေးပန်းအလုပ်အဖြစ် လုပ်ကိုင်နေကြသည်
ဟူ။” မြန်စီး။ ပ။ ၁၄၇။ ၂။ နှမ်း တဘက်တချက်။
“အင်္ဂလိပ်တပ်များသည် မြန်မာတပ်မကြီးအား ဘေးပန်းမှ
ရှောင်ကွင်းချီတက်၍သွားပြီး” မင်းလှ။ ၁၇၂။ ၃။ အနီး
အပါးအရပ်။ “မောင်မင်းက ငှက်စွန့်မသန်းရအောင်ဘေးပန်း
က စောင့်ရှောက်ပြီလျက်ချေ။” အောင်စိန်။ ၂၅၉။
၄။ ဘေးဘက်မှ မြင်ကွင်း။

ဘေးဖယ် - ကြိ / ဗေးဖယ် / ထည့်သွင်းသုံးစွဲခြင်း၊ စဉ်းစားခြင်း၊
တားနားခြင်းမပြုပဲ ပစ်ပယ်သည်။

ဘေးဗယာ - န / ဗေးဗယာ / ဘေး - န။ ၁။ ၂။ နှင့် အတူတူ။

ဘေးဘီ - န / ဗေးဗီ / ဘေးပန်း - န။ ၂။ ၃။ နှင့် အတူတူ။

ဘေးမဲ့ - ကြိဝိ / ဗေးမဲ့ / ဘေးအန္တရာယ်မပြုပဲ ချမ်းသာသွန်ပေး
လျက်။

- န / ဗေးမဲ့ / ဘေးကင်းသော အဖြစ်။

ဘေးရန် - န / ဗေးယန် / အကျိုးပျက်မှု၊ နာကျင်ခံစားမှု၊ ကိုယ်
စိတ်ဆင်းရဲမှုတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အရာ။

ဘေးလူ - န / ဗေးလူ / အပေါင်းအသင်း အစုအဖွဲ့တွင် မပါဝင်
သော သူစိမ်း၊ အပြင်လူ။ အကြောင်းမသိသူ။

ဘေးသင့် - ကြိ / ဗေးသင့် / ဘေးဥပစာရရှိ ခံစားရသည်။

ဘေးအန္တရာယ် - န / ဗေးအန်ဒယ် / သင့်ရောက်လာတတ်သည့်
ဘေးရန်။ [ပါ]

ဘေးဂုဗ်း - န / ဗေးဂုဗ် / ကိုယ်ကို နှိပ်စက်တတ်သော
မလိုလားဖွယ် အဖြစ်ဆိုး။ [ပါ]

ဘဲ

ဘဲ - န / ဗဲ / အတောင်ရှိပြီး ခြေချောင်းအကြား အရေထူရှိ
သည့် ရေကူးတတ်သော ခြေနှစ်ချောင်း သတ္တဝါ။

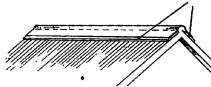
ဘဲ - န / ဗဲ / ခြေကို နက်ကွဲ ထိုးလွန်နိုင်သော ဘဲနှုတ်သီးပုံ
အသွားရှိသည့် ထယ်တမျိုး။

ဘဲ - စည်း / ဗဲ / ဗဲ - စည်း။ ၅။

ဘဲခန်း - န / ဗဲခန်း / လည်တံရည်၍ ကိုယ်ထည်ကြီးမားသော၊
အော်သံအက်ကွဲကျယ်လောင်သည့် ဘဲကြီးတမျိုး။

ဘဲတောင် - န / ဗဲတောင် / ၁။ အဆောက်အအုံ အပေါ်တွင်
ခေါင်အုပ်အောက်၌ တဘက်တချက် ထပ်မံချိတ်ထားသော
ပျဉ်ချပ်။ ၂။ မောင်၏ ဝဲယာအစွန်တဘက်စီရှိ ထိုးဝါးထိုးသူ
လျှောက်ရန် နေရာလွတ်အနားပတ်။ ၃။ လွန်းပျံယက်ကန်း
စင်၌ လွန်းအသွားအပြန် ရွေ့လျားအောင် ချိတ်ထားသော
သားရေသီးနှင့် တွယ်ထားသော ပစ္စည်း။

ဘဲတောင် - န ၁၀

ဘဲနှုတ်သီး - န / ဗဲနှုတ်သီး / ၁။ လက်ဖက်ရည်ကုတ် စသည်တွင်
အရည်ငုံ့ရာမြန်စိတ်။ အရည်ငုံ့ရာ အချိုင့်အရွန်း။ ၂။ ထွန်
သွား၏ ထိပ်ဖျားဝိုက်သော ပုံစံတမျိုး။ “ထွန်သွားပုံစံတွင်
ဘဲနှုတ်သီး၊ ဂုံပင်ရွက်ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။” ရွှေ၊ ၁၇၊
၁၈၁။ ၆၈။ ၃။ ဖွင့်ထားသော တံခါးရွက်များကို တည်ငြိမ်
အောင် တွန်းထောက်ထားသော အခွင့်၊ ဒလက်တယ်။

ဘဲလေး - န / ဗဲလေး / ဘေးသံအလိုက် လုပ်ရား ကပြမှုဖြင့်သာ
ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်ကို သရုပ်ဖော်လေ့ရှိသော ကပြမှု

တမျိုး၊ (နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ် နောက်ပိုင်း၌ ကမ္ဘာ့တိုက်ကြီးများအဖို့ ပြန့်ပွားလာသည်။) [ငြိမ်]

တဥပု - န / ဗေဒုန် / အလျားရှည်သော အဝန်းပုံ။

တဥစိုး - န / ဗေဒုစိုး / ဘဉ်များထည့်သွင်း သိုလှောင်ထားလေ့ရှိသော ဝမ်းရည်သည့် မြေသားလှောင်နက်သော အိုးကြီးတမျိုး။

ဘဲ

ဆဲတိုက် - ကြံ / ဗဲတိုက် / ကတ်ဖဲပြုသည်။ အရွဲ့တိုက်သည်။

ဘော

ဘော - န / ဗော / မိမိမှအထက် သတ္တမဆွေဆက်။

ဘော - န / ဗော / ဘောလုံး - န၊ ခ၊ ၂၊ နှင့်အတူတူ။ [လိပ်]

ဘော - န / ဗော / ဘယ်ယာရင်၌ထည့်သော သံမဏိအစုလုံး။ [လိပ်]

ဘောကြီး - န / ဗောဂျီး / ရွက်လှေတွင် ရွက်၏ အပေါ်ထိပ်တန်း(ဘော)ကို လေတိုရာအရပ်နှင့် အလိုက်သင့်အောင် လှည့်ပေးရသည့် ရွက်ထိန်းကြီး။

ဘောကွင်း - န / ဗောကွင်း / ဘောလုံးကစားသည့် ကွင်း။

ဘောဂ - န / ဗောဂါ / ၁၊ စီးပွား။ ထိုးတက်ဖို့ ပြီးဖြစ်ပေါ်လာသော အစုအဆောင်း။ ၂၊ ဥစ္စာပစ္စည်းအသုံးအဆောင်။ [ပါ]

ဘောဂဗေဒ - န / ဗောဂါဗေဒ / လူ့လောက၏ ကုန်ထုတ်အရင်းအနှီးများ၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများနှင့် ကုန်လုပ်ဆက်ဆံရေး စသည်တို့ကို သုံးသပ်လေ့လာသော ပညာ။ [ပါ]

ဘောဇကုဦး - န / ဗောဇကုဦး / ရွက်ဆိုင်အတ်များ ထွက်သော အပင်ငယ်။ (အခေါက်ကို ကိုယ်တွင်း ကိုက်ခွဲမှုများအတွက် စားဆေးတွင် အသုံးပြုရသည်။ အသီးနုကို ပြုတ်တို၊ ချပြီး အသီးရင့်အစေ့ကို လေဆေးအဖြစ် စားသုံးရသည်။ အဆိပ်မြေပင်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဘောဇဉ် - န / ဗောဇဉ် / စားစရာ။ [ပါ]

ဘောလုံး - န / ဗောလုံး / ၁၊ လေသွင်းသားရေကြက်ပေါင်စေးလုံးကို အထူးချုပ်ထားသော သားရေခွံ အုပ်ထားသည့် ဝတ်ကန်ပင်မြှောက် ထိုးပတ်ကစားရသော ကစားစရာပစ္စည်း။ ၂၊ လေသွင်းထားသော ကြက်ပေါင်စေးလုံး။

ဘောလယ် - န / ဗောလယ် / ဇလ္လဗျူဟာ၌ မျိုးကို အခြေခံ၍ ဖွဲ့ဆိုထားသော ဂီတဝင်သီချင်းအဖွဲ့အနွဲ့တမျိုး။

ဘောသော - န / ဗောသော / ပေါသော - န၊ ၅။

ဘော့

ဘောဝါး - န / ဗောဝါး / လှေတွင် ကုန်အလေးချိန်ပို၍ တင်နိုင်ရန်နှင့် လှိုင်းပုတ်သက်သာစေရန် ဘေးတဘက်တချက်၌ တွဲချည်ထားသော ဝါးမိုးလုံး။ ဘော့အားကောင်းအောင် ပြည့်တွဲပေးသော ဝါးလုံး။

ဘော်

ဘော် - န / ဗော် / အရာအနာမရှိ သန့်စင်သော ငွေသတ္တုစစ်။

ဘော် - န / ဗော် / ၁၊ အသိုက်အဝန်း။ အစု။ ဘောင်။ “လူဘော်မဝင် အင်္ဂါချို့တဲ့” တေ။ ဖြေ၊ ၂၊ အရအဖွဲ့ စသည်ကို ရေတွက်သော စကားလုံး။ “တရားကျင့်ဝတ်၊ မြတ်ရာမှတ်သည်၊ ပရိသတ်လေး ဘော်၊ အိဉ္ဇာတော်တို့” ဘူလင်*၁၀။

ဘော်ကြော - နဝိ၊ ကြိဝိ၊ န / ဗော်ကျော / ပေါ်ကြော - နဝိ၊ ကြိဝိ၊ န၊ ၅။

ဘော်ကြယ် - န / ဗော်ဂျယ် / အဝတ်အထည်များတွင် အလှအပမွမ်းမံသည့် အနေဖြင့် စီခြယ်ချုပ်တပ်ရသော အလယ်အပေါက်ပါ ပြောင်လက်သည့် သတ္တုပြား။ ပလတ်စတစ်ပြားစသည်။

ဘော်ခါ - န / ဗော်ခါ / ၁၊ ကျောင်းဆောင်တွင် တည်းခိုနေထိုင်၍ ပညာသင်ယူသူ။ ၂၊ ဓမ္မောဏ တည်းခိုနေထိုင်သူ ဧည့်သည်။ ၃၊ ဓမ္မောတည်းခိုနေထိုင်ရာ အဆောင်။ စုပေါင်းတည်းခိုဆောင်။ ကျောင်းအိပ် ကျောင်းစားဆောင်။ [လိပ်]

ဘော်လီ - န / ဗော်လီ / အမျိုးသမီးစက် အတွင်းခံအင်္ကျီ။ ကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီ။ ချွေးခံအင်္ကျီ။ [လိပ်]

ဘော်လီဘော - န / ဗော်လီဗော / ၁၊ ဘောလုံးကို လက်နှင့်ခိုက်မြှောက်ရသည့် ကစားနည်းတမျိုး။ (အလယ်ပိုက်တန်းခြားလျက် ကစားသူနှစ်ဦး၊ မျက်နှာချင်းဆိုင်ကာ လေသွင်းဘောလုံးကို မိမိဘက်တွင် မြေမထိစေပဲ တဘက်မှတဘက်သို့ ပိုက်စည်းကျော်အောင် ခိုက်မြှောက်ရသည်။) ၂၊ ယင်းသို့ ကစားရသော ဘောလုံး။ [လိပ်]

ဘော်လီဘောပုတ် - ကြံ / ဗော်လီဗောပုတ် / ပြုစုစားမိမိအပေါ်သို့ တာဝန်မကျအောင် အခြားတဦးဦးသို့ တာဝန်လွှဲပြောင်းပို့သည်။ တာဝန်ရွှေ့ရင်းသည်။

ဘော်လုံးပန်း - န / ဗော်လုံးပန်း / ပွင့်တံဖျား၌ နီ၍ လုံးဝိုင်းသည့် အပွင့်လုံးပွင့်သော ပင်စည်မှ ဥဇာမြစ်ပါသော နှင်းပန်းမျိုးဝင် အပင်တမျိုး။

ဘို

ဘို - န / ဗို / ၁၊ နှား စသော သတ္တဝါအချို့တွင် ရှိတတ်သည့် လည်ကုပ်နောက်တွင် မိုမောက်နေသည့် အဖု သို့မဟုတ် အရိုးခွံကြီး။ ၂၊ ပျားကောင်များ ပျားရည်စုလှောင်ရာ အဆောက်အအုံ။ ပျားလဗို။ ၃၊ လောက်လေး၊ လှံလေးကိုင်း လက်ကိုင်နေရာတွင် ဆုပ်ကိုင်၍ကောင်းအောင် ပို၍ပြုလုပ်ထားသော သစ်သားပု။

သိုး

သိုး - န / ဗိုး / မိခင် သို့မဟုတ် ဖခင်၏အဖေ။ အတွား၏လင်
ယောက်ျား။

သိုး - န / ဗိုး / တယောကြီးကို အသံမြည်စေရန် ပွတ်တိုက်ရ
သည့် မြင်းမြီးနှင့် ပြုလုပ်ထားသော သိုးတံ။ [လိပ်]

သိုး - န / ဗိုး / သေနတ်၊ အမြောက် သည်၏ ပြောင်းတံ
အခေါင်း။ ယင်းအခေါင်း၏ အရွယ်အစား။ [လိပ်]

သိုးစဉ်ဆောင်ဆက် - ကြိဝိ / ဗိုးစင်ဗောင်ဇက် / အထက်ဆွေစဉ်
တလျှောက်လုံး။

သိုးတပိုင် - နဝိ / ဗိုးဗာဗိုင် / ဆွေစဉ်တလျှောက် ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော။
- န / ဗိုးဗာဗိုင် / ဆွေစဉ်တလျှောက် ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော
ပစ္စည်း။

သိုးဘေးစဉ်ဆက် - ကြိဝိ / ဗိုးဗေးစင်ဆက် / အထက်ဆွေစဉ်
လက်ထက်များနှင့် တည်တည်း။

သိုးဘိုး - န / ဗိုးဗိုး / အဘိုးကို ခေါ်တွင်သည့် အာလုပ်စကား။
(အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သော ယောက်ျားများကိုလည်း
တင်စားခေါ်သည်။)

သိုးအေး - န / ဗိုးအေး / ဗိုးအေး / သိုး - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဘက်

ဘက် - န / ဗက် / ဝ၊ အရပ်မျက်နှာ။ လားရာ။ (မြောက်ဘက်၊
အနောက်ဘက် သည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၂၊ တစ်တည်း
သို့မဟုတ် တစ်တရာ၏ ရပ်တည်ရာအပိုင်းအခြား။ ဥ၊ ခွဲဖြာ
သော အပိုင်းအခြား (အမျှားအားဖြင့် ၂ ပိုင်း)ကို ရေတွက်
ရာတွင် သုံးသည့် စကားလုံး။ (မြေတဘက်၊ မြစ်ကမ်း
တဘက်၊ မိနပ်တဘက် သည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ဘက်ကန် - ကြိ / ဗက်ကန် / ဝ၊ အချင်းချင်းပြန်၍ ဆန့်ကျင်
သည်။ ကဏ္ဍကောဓ ပြုသည်။ ၂၊ နောက်ဘက်သို့ ပြန်၍
ရိုက်ခတ်သည်။

ဘက်ရုံ - နဝိ / ဗက်ရန် / အဘက်ဘက်မှပြည့်စုံသော။
- ကြိ / ဗက်ရန် / ပညာချပ်အဘက်ဘက်တွင် ကျွမ်းကျင်
နှံ့စပ်သည်။

ဘက်ညီ - နဝိ / ဗက်ညီ / အနားအဘက်ဘက် ညီသော။ လိုက်
ဖက်သော။

- ကြိ / ဗက်ညီ / အနားတခုနှင့်တခု အတိုင်းအတာ
ညီသည်။ လိုက်ဖက်ပြေလည်သည်။

ဘက်ဆော်သား - န / ဗက်တော်သား / တစ်တည်း၊ တဘက်ဘက်
ကို သစ္စာရှိစွာ ကျိုးစွဲနာခံတတ်သော စိတ်ချယုံကြည်ရသူ။
တဘက်ဘက်သို့ အယူအဆ တိမ်းငိုက်လိုက်ပါသူ။

ဘက်တံ - န / ဗက်တန် / ဗက်တံ - န၊ ၅။

ဘက်တိုက် - ကြိ / ဗက်တိုက် / ဖိဆန် ဆန့်ကျင်၍ နှားပူနှားဆာ
ပြုသည်။ အကျဉ်းသားက အကြောင်းမဲ့ တ ကျီ ကျီ

ထောင်မှူးတွေကို ဘက်တိုက်နေတာရယ်...။” စာမိမာန၊
၇၊ ၉။ ၈၀။

ဘက်ဆီအိုး - န / ဗက်ဆီအိုး / လျှပ်စစ်ဘက်အား သို့လျှောင်
၍ စွမ်းအား ပြန်လည်ထုတ်ပေးသော၊ ဆက်သွယ်ထားသည့်
အခန်းအကန့်များပါ ဓာတ်လျှောင်သေတ္တာ။ [လိပ်]

ဘက်ပဲ့ - ကြိ / ဗက်ပဲ့ / အဖော်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတည်း
သို့မဟုတ် တစ်တည်း လစ်လပ်ကင်းမဲ့သည်။ မပြည့်မစုံ ပြစ်
သည်။

ဘက်ပြောင်း - ကြိ / ဗက်ပြောင်း / တဘက်မှအခြားတဘက်သို့
ပြောင်းလဲကူးဝင်သည်။

ဘက်ပြန် - ကြိ / ဗက်ပြန် / တကြိမ်တွင် မိမိက သဘောတူညီ
လိုက်လျှော့နာခံခဲ့သူအား တဖန်ဖိဆန် ဆန့်ကျင်သည်။

ဘက်လိုက် - ကြိ / ဗက်လိုက် / တဘက်ဘက်သို့ အ လေး ပေး
လိုက်ပါသည်။

ဘိက်

ဘိက္ခု - န / ဗိတ်ခူ / ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဝိနည်းတော်ကို လိုက်နာခံ
ယူ၍ ဆံကိပ်ယ ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကိုဝတ်ရုံလျက် မြတ်သော
အကျင့်ဖြင့်နေထိုင်သူယောက်ျား။ ဂဟန်း။ [ပါ]

ဘိက္ခုနီ (မ) - န / ဗိတ်ခူနီ (မ) / ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဝိနည်းတော်
ကို လိုက်နာခံယူ၍ ဆံကိပ်ယ ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကို ဝတ်ရုံ
လျက် မြတ်သောအကျင့်ဖြင့် နေထိုင်သူ မိန်းမ။ ဂဟန်း။
[ပါ]

ဘောက်

ဘောက် - နဝိ / ဗောက် / ကြားဖြတ် ဖြစ်သော။ (ဘောက်
စိုက်၊ ဘောက်ဓာတ်ပြာ၊ ဘောက်စကား၊ ဘောက်လုပ်ခြင်း
သည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ဘောက် - န / ဗောက် / ဗောက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဘောက် - န / ဗောက် / ဗောက် - န၊ ဝ၊ ၂၊ နှင့်အတူတူ။

ဘောက်ကနဲ - ကြိဝိ / ဗောက်ခနဲ / ခုတ်တရက်။

ဘောက်ကျ - ကြိ / ဗောက်ကျ / အဆက်အဆံ အဆင်မပြေဖြစ်
သည်။ ပြေပြစ်ခြေငြိမ်းကင်းစွာ ပြောဆိုတတ်သည်။

ဘောက်ချာ - န / ဗောက်ချာ / ငွေရကြောင်း အထောက်အခံ
ပြုသည့် စာရွက်။ ငွေရပြေစာ။ [ပြင်]

ဘောက်ဆတ်ဆတ် - ကြိဝိ / ဗောက် ဆတ် ဆတ် / မ ခြေ မ င်
သံပြတ်နှင့် (ပြောသည်။)

ဘောက်တူ - န / ဗောက်တူ / တက်တချောင်းချင်း လှောင်ခတ်ရ
သော လှေ။ အမျှားအားဖြင့် တက်နှင့် လှောင်ခတ်ရသော
ဝန်တင်လှေကြီးတမျိုး။ (မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့်ပင်လယ်ကမ်းစပ်
တွင် သုံးသည်။) [ပြင်]

ဘောက်ပြား - န / ဗောက်ပျား / (ဇာတ်ထုပ်၊ တရားဟော စသည်ကဲ့သို့ အတွဲအစုံလိုက် မဟုတ်ပဲ) သီးခြား တပြားချင်း ထုတ်လုပ်သော သီချင်းခတ်ပြား။

ဘောက်အဖွဲ့ - န / ဗောက်အဖွဲ့ / ကောက်စိုက်သမ အစု။

ဘင်

ဘင် - န / ဗင် / မိမိမှအထက် ပဉ္စမဆွေဆက်။ “ဆရာကြီး၏ သိုးဘေးဘီဘင်မရ၍ မျိုးမိုးအနွယ်။” ဘေတင်၊ ပ။ ၁၇။

ဘင် - န / ဗင် / ခံမပြုသတ္တု။ သလွဲဖြူ။

ဘင် - န / ဗင် / ရွှေလျား ပျက်စီးနေဆဲ အခိုက်အတုံ့ကာလ။ ပျက်ဆဲအဆင်။ [ပ]

ဘင် - န / ဗင် / သတ္တုဓမ္မမျက်နှာနှစ်ဘက်တွင် သားရေကြက် ၍ ဖော့ သို့မဟုတ် အဝတ်အုပ်တုတ်တံဖြင့် ထုဂိုက်တီးခတ် ရသော အနောက်တိုင်းစည်တူရိယာတမျိုး။ [လိပ်]

ဘင် - န / ဗင် / ကာလသားရေဂါ ပိုးကြောင့် ချိုင်းကြား၊ ခေါင်းနှင့် ပါးစောင်အောက်တို့တွင် ဖြစ်ပေါ်သော အကျိတ် ရောင်နာ။

ဘင် - န / ဗင် / မစင်။ ချေး။ (ဘင်ပုပ်၊ ဘင်ကျုံးသမားဟု အသုံးရှိသည်။)

ဘင်ရော - န / ဗင်ယော / ဘင်နှင့် လေမှတ်တူရိယာများ ပါဝင်သော အတီးအမှုတ်။ ယင်းတီးဝိုင်း။

ဘင်ခေါင်း - န / ဗင်ဂေါင်း / ဆည်မြောင်းဌာန၌ ဆည်မြောင်း ကိုစောင့်၍ ရေမှတ်၊ ရေလွှတ်၊ ရေပိတ်လုပ်ရသူ အလုပ်သမား တို့၏ အကြီးအကြပ်။

ဘင်ဂျီ - န / ဗင်ဂျီ / သားရေကြက်သော မိုးပြားတွင် လက်ကိုင်မှီးတပ်လျက် ကြိုး ၃ ချောင်းမှ ၇ ချောင်းအထိ သွယ်၍ တီးခတ်ရသော တူရိယာတမျိုး။ [လိပ်]

ဘင်နာ - န / ဗင်နာ / ၁။ အကျိတ်ရောင်နာ။ ပြည့်စုံစွာ အကျိတ်ထွက်နာ။ ၂။ စဇို အူဆိုးထွက်သော ရောဂါ။ ဘင်ထွက်သော အနာ။

ဘင်သား - န / ဗင်သား / ဆည်မြောင်းဌာနတွင် ဆည်မြောင်း စောင့်၍ ရေမှတ် ရေလွှတ် ရေပိတ်အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရသူ။

ဘင်သိဆား - န / ဗင်ဂလိဆား / ဝမ်းလေ သက်စေသော အရသာခါးသည့် အရောင်မဲ့ ပုံဆောင်ခဲ ဓာတ်ဆားတမျိုး။ ဆားခါး။

ဘင်ဂါလီ - န / ဗင်ဂါလီ / အိန္ဒိယတိုက်ငယ် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင် အခြေစိုက်နေထိုင်သော လူမျိုး။ ယင်းလူမျိုးတို့ ပြောဆိုသုံးစွဲသော အင်ဒိုဥရောပ ဘာသာစကား။ [ဘင်]

ဘင်း

ဘင်း - န / ဗင်း / ၁။ အရွက်ကို စားသုံးလျှင် ယစ်မှားစေတတ်ပြီး လျော်မျှရသော အပင်တမျိုး။ ၂။ ယင်းအပင်၏အရွက်၊ ဆေးခြောက်။ [ဟိန္ဒီ]

ဘင်္ဂလားကျွ - န / ဗင်းဂလားကျွ / ဦးချို မကားမထောင်ပဲ အပြင်အောက်ဘက်သို့ ပြန်၍ ကွေးကုပ် ခွေရစ်နေသော ကျွတမျိုး။

ဘင်္ဂလားစီးသီး - န / ဗင်းဂလားစီးသီး / အရသာချို၍ အသားပွထူပြီး ပြောင်ချောပြားချွန်သော ခွံမာအစေ့နှင့်အစေ့ဆန်ပါ သီးသီးတမျိုး။

ဘင်္ဂလားနွား - န / ဗင်းဂလားနွား / ကိုယ်ထည်ကြီး၍ လည်ပတ်ကျပြီး နားရွက်ကြီးသော နွားကြီးတမျိုး။

ဘင်္ဂလားမိုး - န / ဗင်းဂလားမိုး / သားရေပြောင် အပြည့်ဖုံးထားသော စာအုပ်အဖုံးတမျိုး။ (ပိဋကတ်စာအုပ်မျိုးကို ဖုံးလွှဲသည်။)

ဘင်္ဂလားသရက် - န / ဗင်းဂလားသရက် / မုည့်လျှင်အရသာချိုလေး၍ အသီးအမျှားတွင် ကောက်သယောင်ရှိပြီး အနီထူ၍ လုံးဝိုင်းသော သရက်သီးတမျိုး။

ဘောင်

ဘောင် - န / ဗောင် / ၁။ ထိန်းကွပ်ထားသော အနားသတ်။ ပတ်လည်အနားခုံး။ ၂။ အပိုင်းအခြား။ “ဥပဒေဘောင်အတွင်း အလုပ်လုပ်ရမည်။”

ဘောင် - န / ဗောင် / ၁။ ရပ်တည်ရာ အပိုင်းအခြား။ ၁။ ဝန်းကျင်။ “အိမ်ရှင်စောဘောင်သော လူ၏ဘောင်၌ နေသောလူသည်လည်း တရားတော်ကို ကျင့်ပါသည် မဟုတ်လေလောဟု။” မိလိန်၊ ၃၁။ [ပ]

ဘောင် - န / ဗောင် / မိမိမှအထက် ဆဉ္စမဆွေဆက်။

ဘောင်ကိုက် - ကြို / ဗောင်ကိုက် / ၁။ ချိန်ခွင်ဖြင့် ချိန်စက်ရာ၌ တဘက်ဘက်သို့ လျှော့မထွက်ပဲ ဘောင်အတွင်း တည့်မတ်နေသည်။ ၂။ အပိုအလိုမရှိ ကွက်တိကျသည်။

ဘောင်ခတ် - ကြို / ဗောင်ခတ် / ၁။ ပတ်လည် အနားသတ်သည်။ ပတ်လည်အနားကန့်ဖွဲ့သည်။ ၂။ သတ်မှတ်ပိုင်းခြားသည်။

ဘောင်ဘင်ခတ် - ကြို / ဗောင်ဘင်ခတ် / ၁။ ရေ သို့မဟုတ် အရည်မျက်နှာပြင် မငြိမ်မသက်ဖြစ်၍ အသီးမြည်အောင် လှုပ်ရှား ရှက်ခတ်သည်။ ၂။ မငြိမ်မသက် ယောက်ယက်ခတ်သည်။

ဘောင်ဝင် - ကြို / ဗောင်ဝင် / သတ်မှတ်သော အပိုင်းအခြား၌ အကျုံးဝင်သည်။

ဘောင်သွင်း - ကြို / ဗောင်သွင်း / ၁။ ရုပ်ပုံကားချပ် စာရွက် စသည်ကို အနားဘောင်သိမ်းကွပ် တပ်ဆင်သည်။ ၂။ တရားဥပဒေ အပိုင်းအခြားသို့ ဝင်အောင် ဆောင်ရွက်သည်။

ဘောင်း

ဘောင်း - န / ဗောင်း / ဆီဆုံတွင် ကျည်ပွေ့ထိပ်နှင့် ဆုံလှည့် မောင်းတံဖြစ်သောကား ကို ဆက်သွယ်ထားသော သစ်သား ကိုင်းတံ။

ဘောင်းဘီ - န / ဗောင်းဗီ / ခြေတချောင်းစီစွပ်၍ ဝတ်ဆင်ရ သော ခါးဝတ်အထည်တမျိုး။ [ဖွန်]

ဘိုင်

ဘိုင်ကျ - နဝိ / ဗိုင်ကျ / [ဘန်း] ငွေကြေးပြတ်လပ်သော။
ဘိုင်ကုတ် - န / ဗိုင်ကုတ် / ချပ်ရှင် - န၊ နှင့် အတူတူ။ [လိပ်]
ဘိုင်ကေယ် - န / ဗိုင်ကေယ် / ကေ်ဘီး - န၊ နှင့် အတူတူ။ [လိပ်]
ဘိုင်ပင် - န / ဗိုင်ပင် / စိုစွတ်သော တောတွင် ပေါက်လေ့ရှိ သော ချေးသွားစိပ်အနားပါ နှလုံးပုံအရွက်ရှိ အပွေးဖြူ သစ်ပင်တမျိုး။

ဘိုင်း

ဘိုင်းဘိုင်းလည်း - ကြံ / ဗိုင်းဗိုင်းလဲ / ဗိုင်းဗိုင်းလဲ - ကြံ၊ ရှ။ “ထို မင်းလည်း ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး အစာမစားရသောကြောင့် မိန်းမောသဖြင့် မြေ၌ ဘိုင်းဘိုင်းလည်း၏။” ကိကုန်။ ၄၆၆။

ဘျဉ်း

ဘျဉ်းပေး - ကြံ / ဖုန်းပေး / (ရဟန်းသာမဏေတို့) စားသောက် သုံးဆောင်သည်။ [ပါ]

ဘဏ်

ဘဏ် - န / ဗန် / စုငွေ အပ်ငွေ စသည်တို့ကို လက်ခံထိန်းသိမ်း ထားရာ၊ ငွေထုတ်ချေးရာနှင့် အဖိုးတန်ပစ္စည်း အပ်နှံသည်ကို ထိန်းသိမ်းထားရာ ဌာန။ [လိပ်]
ဘဏ်တိုက် - န / ဗန်တိုက် / ဘဏ်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာ အဆောက်အအုံ။
ဘဏ်နှုန်း - န / ဗန်နှုန်း / စုငွေချေးငွေများအပေါ်တွင် ဘဏ်က ထုတ်ပေး သို့မဟုတ် ကောက်ခံသော အတိုးနှုန်း။
ဘဏ္ဍာ - န / ဗန်ခါ / ပစ္စည်းဥစ္စာ။ [ပါ]
ဘဏ္ဍာစိုး - န / ဗန်ခါစိုး / ပစ္စည်းဥစ္စာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ရသူ။
ဘဏ္ဍာတိုက် - န / ဗန်ခါတိုက် / အဖိုးတန် ရတနာ ခွေ ငွေ ဥစ္စာ ပစ္စည်းတို့ကို သိမ်းဆည်းထားသည့် အဆောက်အအုံ။
ဘဏ္ဍာထိန်း - န / ဗန်ခါထိန်း / အသင်းအဖွဲ့ လုပ်ငန်းဌာနစသည် တို့၏ ငွေကြေးအဝင်အထွက်ကို စိစစ်ထိန်းသိမ်းပိုင်ခွင့်ရှိသူ။

ဘဏ္ဍာရေး - န / ဗန်ခါယေး / နိုင်ငံ၏ ငွေဝင်ငွေထွက် ရသုံး ငွေကြေးနှင့် ပတ်သက်သော လုပ်ငန်းတာဝန်။

ဘဏ္ဍာရေးနှုန်း - န / ဗန်ခါယေးနှုန်း / နိုင်ငံဘဏ္ဍာတော်ကို စီမံ ခန့်ခွဲရာ၌ တနှစ်တာ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားသည့် အချိန် ကာလ။ (ဧပြီလ ၁ ရက်မှ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ။)

ဘတ်

ဘတ်ဂျက် - န / ဗတ်ဂျက် / တနှစ်ကာလ အပိုင်းအခြားအတွက် ရမည့် ငွေနှင့်သုံးမည့်ငွေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက် ရေးဆွဲထား သည့် နိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ ငွေစာရင်း။ [လိပ်]

ဘတ်ဓကက်ဘော - န / ဗတ်ဓကက်ဗော / ကွင်း၏ထိပ် တဘက် တချက်အလယ်ရှိ တိုင်အမြင့်၌ ချိတ်ထားသော ကွင်းပေါက် ထဲသို့ လက်ဖြင့် ဘောလုံးပစ်ဆွဲခွင့်ရှိအောင် နှစ်သင်း နှစ်ဘက် ပြိုင်ဆိုင်လှယူ ကစားရသော ကစားနည်း။ [လိပ်]

ဘတ်သီး - န / ဗတ်သီး / လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြင့် မီးလင်းစေ သော ဖန်လုံး။

ဘိတ်

ဘိတ် - န / ဗိတ် / နောက်ဆုံးအလှည့်။

ဘုတ်

ဘုတ် - န / ဗုတ် / စုတ်စီချိုထူသော ဒေသ၌ အနေများသော ကိုယ်ထည်မည်းနက်၍ အတောင် အုန်းခွံရောင် ခိုကြွင့်ကြွင့် ရှိသော ငှက်တမျိုး။

ဘုတ် - န / ဗုတ် / ဗုတ် - န၊ ရှ။

ဘုတ် - န / ဗုတ် / ညှိနှိုင်းကွပ်ကဲ ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့ အစည်း။ [လိပ်]

ဘုတ်ကိုင်း - န / ဗုတ်ကိုင်း / [ထောင်] အကျဉ်းထောင်ထဲ၌ ထောင်ကျ ထဲမှ ရွေးချယ်တာဝန်ပေးထားသော ထောင်သားခေါင်း။

ဘုတ်စုတိုင် - န / ဗုတ်စုတိုင် / ဆီဆုံ ကား ၌ ဘောင်းတပ်ရန် စိုက် ထူထားသော အပေါက်ရှိတိုင်။

ဘုတ်ဆုံ - န / ဗုတ်ဆုံ / ဗုတ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆုံကဲ့သို့ လည်းကောင်း ပုပျပ်ပင်ပိုင်သော မိန်းကလေးအား တင်စား ခေါ်ဆိုသော အမည်။

ဘုတ်တလတ်တောက်တဲ - န / ဗုတ်တလတ်တောက်တဲ / ပုန်းစလုတ် တောက်တဲ - န၊ ရှ။

ဘုတ်တိုင် - န / ဗုတ်တိုင် / လိုက်တမ်း မြေးတမ်း ကစားရာ၌ ပြေးသူတို့ အခမ်းမခံရပဲ အနားယူရာ နေရာ။ (ဘွာတိုင်ဟုလည်း ခေါ်သည်။ တိုင်၊ သစ်ပင်၊ တန်း စသည် တခုခုကို အမှတ်ထားသည်။)

ဘုတ်ထိုင် ထိုင် - ကြံ / ဗုတ်ထိုင် ထိုင် / [ထောင်] ကြမ်းပေါ်တွင် ပင်ချပြီး နူးထောင်ကာ လက်နှစ်ဘက်ပိုက်တင်၍ ထိုင်သည်။

ဘုတ်ထိုင်း - န / ဗုတ်ထိုင်း / ခ၊ ထိုင်းမှိုင်းလေးလံသူ။ ၂၊ အချိုးအဆစ် မပြေပြစ်အောင် ဝဗြီးသူ။

ဘုတ်ပွ - န / ဗုတ်ပွာ / ခ၊ သိပ်သည်းခြင်း မရှိအောင် ဝတ်စားသူ။ ၂၊ ဘုတ်ထိုင်း - န၊ ၂၊ နှင့် ၃၊ တူ။

ဘုတ်မွေး - န / ဗုတ်မွေး / အမှန်နှင့် အညှိ အကြား ဖြစ်သော အရောင်ရှိသည့် အရာ။ (နှစ်ဖိုကိုလည်းကောင်း၊ အမွေပညာသော တိုက်ကြက်ကိုလည်းကောင်း၊ မီးမကျက်သော အုတ်ခဲကိုလည်းကောင်း ဘုတ်မွေးဟု တင်စားခေါ်သည်။)

ဘုတ်ရည် - န / ဗုတ်ယေ / ထန်းရည်ချိုတုံးသော ရာသီ၌ ထန်းရည်လျှော်၍ ထန်းလျက်စေ၍ ဖောက်ထားသော ထန်းရည်တူ။

ဘုတ်သိုက် - ကြိဝိ၊ န / ဗုတ်သိုက် / ဖုတ်သိုက် - ကြိဝိ၊ န၊ ၅။

ဘုတ်အဖွဲ့ - န / ဗုတ်အဖွဲ့ / သီးခြား တာဝန်တရပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်း။ [လိပ်]

ဘုတ်အုပ် - န / ဗုတ်အုတ် / အများအားဖြင့် ကတ်ထူနှင့်ဖြစ်စေ၊ သားရေနှင့်ဖြစ်စေ ဖုံးအုပ်ချုပ်လုပ်ထားသော ကျမ်းစာအုပ်။ [လိပ်]

ဘဏ်

ဘဏ္ဍကမ္ဘာ - န / ဗတ်ခါဗာ / ဘုရားငါးဆူ ပွင့်သော ကမ္ဘာ။ မျက်မှောက်ကြည့် ကပ်ကမ္ဘာ။ [ပါ]

ဘန်

ဘန်ကာ - န / ဗန်ကာ / ခ၊ ရန်သူပစ်ခတ်မှုကို ကာကွယ်ရန် ပြုလုပ်ထားသည့် ကတုတ်။ ၂၊ ဂေါက်သီးရိုက်ကွင်းရှိ သံကျင်းသို့ မဟုတ် မြေနမူ စသည့် အတားအဆီးတမျိုး။ [လိပ်]

ဘန်ကောက် - န / ဗန်ဂေါက် / ဗန်ကောက် - န၊ ၅။

ဘန်ချည်ကြိုး - န / ဗန်ဂျီဂျိုး / ခိုင်မာသည့် ကျစ်ကြိုးလုံးငယ်တမျိုး။

ဘန်ပါ - န / ဗန်ပါ / မော်တော်ကား၌ တိုက်ခိုက်မှုကို ဆီးရှင်ရန် ရှေ့နောက်တွင် အစွန်းထုတ်ထားသော သတ္တုတန်း။ [လိပ်]

ဘန်

ဘန်မွေး - န / ဗန်မွေး / လျှော်နှင့် ဆေးလိပ်ဖက်ရွက်ရရှိသော ရွက်ကြွေပင်စောက်တမျိုး။

ဘန်း

ဘန်းစကား - န / ဗန်းစကား / ခေတ်ကာလအလျောက် ဝှက်၍ ဖြစ်စေ၊ တင်စား၍ဖြစ်စေ၊ အကြောင်းစွဲ၍ဖြစ်စေ အသစ်ဖြည့်သွင်း တီထွင်ပြောဆို သုံးနှုန်းသော စကားလုံး။

ဘန်းမုန့် - န / ဗန်းမုန့် / အရသာချိုသော ပေါင်မုန့် အလုံးဝိုင်းတမျိုး။

ဘိန်း

ဘိန်း - န / ဗိန်း / ခ၊ အစေ့ကို ဟင်းလျာ၌လည်းကောင်း၊ မုန့်တွင်လည်းကောင်း ထည့်သွင်းအသုံးပြုရသော ပန်းပွင့်သည့် မိုးသွယ် တနစ်ခံ အပင်တမျိုး။ ၂၊ မိုးသွယ်တနစ်ခံအပင်တမျိုး၏ အပွင့်အုံ အသီးမှထုတ်ယူရရှိသော မူးယစ်စေရန် အသုံးပြုကြသည့် အစေးတမျိုး။ [ပါ]

ဘိန်းချ - ကြံ / ဗိန်းချာ / ဘိန်းကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်သည်။

ဘိန်းချေး - န / ဗိန်းချေး / ဘိန်းချေ ပြောင်းတွင် ကပ်ငြိနေသော ဘိန်းဆီ။ ဘိန်းဆီချက်ရာတွင် ကြွင်းကျန်သော အပတ်။

ဘိန်းစား - ကြံ / ဗိန်းစား / ဘိန်းကို မှီဝဲစားသုံးသည်။
- န / ဗိန်းစား / ဘိန်းကို အမြဲတစေစားသောက်မှီဝဲနေသူ။

ဘိန်းစေ့ - န / ဗိန်းစိ / ဘိန်းပင်၏ အသီးအုံမှရရှိသော လုံးဝိုင်း၍ အလွန်သေးငယ်သည့် အစေ့။

ဘိန်းစိမ်း - န / ဗိန်းစိမ်း / ပြုပြင်ခြင်းမရှိသေးသည့် ဘိန်းစေးအရိုင်း။

ဘိန်းမုန့် - န / ဗိန်းမုန့် / ဆန်မုန့်နှင့် ထန်းလျက်ရည်ကို ပျော်ကာ ဖယ်အိုးပြား၌ အပေါ်မှ မြေပဲဆန်နှင့်ဘိန်းစေ့များ ဖြူးထားကာ အထက်အောက် မီးပူပေး၍ ဖုတ်ထားသော မုန့်ဝိုင်းပြား။

ဘုန်း

ဘုန်း - န / ဗုန်း / ခ၊ ရှေးကောင်းမှု။ အတိတ်ကာလကောင်းမှု၏ အကျိုးဆက်။ “အိမ်ရှင်သားညွန့်၊ တချုန်းချုန်းသည်၊ ရှေးဘုန်းကုသိုလ် မကြီးတည်း။” ဘု* ၉။ ၂၊ တန်ခိုးအာဏာ။ “အလောင်း မင်းတရားကြီး၏ ဘုန်းတော် နေ မီး ခိုင် ညီးတောက်ပပုံနှင့်။” စိန်၊ နိဒါန်း။ ၃၊ အချိန် အဝါ ဩဇာ။ “ဘုန်းကြီးသော မိန်းမကို မိမိကပ်ရပ်၍ သော်ငှား၊ ရအံ့ဟူလိုသည်။” သူဇာ။ ၁၂၄။ [သ]

ဘုန်းကံ - န / ဗုန်းကန် / တန်ခိုး အချိန်အဝါ။ [၁]

ဘုန်းကြီး - န / ဗုန်းဂျီး / ရဟန်း။ ခင်ကြီး။
- ကြံ / ဗုန်းဂျီး / တန်ခိုး အချိန်အဝါ ကဲလွန်သည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်း - န / ဗုန်းဂျီးကျောင်း / ရဟန်းတော်တို့ သီတင်းသုံးရာ အဆောက်အအုံ။

ဘုန်းကြီးဖျံ - န / ဗုန်းဂျီးဖျန် / ရဟန်းတော် ပျံလွန်တော်မူရာ၌ သြိုဟ်သည့် အခမ်းအနားပွဲ။

ဘုန်းကြီးဝတ် - ကြံ / ဗုန်းဂျီးဝတ် / ရဟန်းအဖြစ်ကို ရယူသည်။
- န / ဗုန်းဂျီးဝတ် / ရဟန်းဇာဖြစ်။

ဘုန်းတော်ကြီး - န / ဗုန်းဒေါ်ဂျီး / ရဟန်းတော်။ ထေရ်ကြီး ဝါကြီးသဖြတ်။

ဘုန်းတော်ကြီးဘုရား - န / ဖုန်းခေါ်ဂျီးပယား / ခ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကို ခေါ်ဝေါ်သည့် အာလုပ်စကား။ ၂၊ ပြည့်ရှင်မင်းအား ခေါ်ဝေါ်သည့် အာလုပ်စကား။

ဘုန်းတောက် - ကြံ / ဖုန်းတောက် / တန်ခိုးပွင့်လင်းသည်။

ဘုန်းတန်ခိုး - န / ဖုန်းခရီး / ထူးကဲသောအရှိန်အဝါ။ လူအများက လေးမြတ်ကြည့်သည့် နှာခံခြင်းပြုရသည့် စွမ်းရည်။

ဘုန်းပိ - ကြံ / ဖုန်းပိ / မိမိအခြေအနေနှင့် မထိုက်မတန် ကြီးမြင့်သောအရာကို တုပစ္စုပ္ပန်ကြောင့် အကျိုးပျက်စီးရသည်။

ဘုန်းမီးနေလ - န / ဖုန်းမီးနေလ / နေလ ပမာ တန်ခိုး အရှိန်အဝါ ကြီးမားမှု။

ဘုန်းလက်စွမ်း - န / ဖုန်းလက်ယုန်း / တန်ခိုးသတ္တိ ပြည့်ဝသော ကိုယ်စွမ်းရည်။

ဘုန်းသဗ္ဗာ - န / ဖုန်းသုဗာ / ကောင်းကျိုး အရှိန်အဝါ။ [ပါ]

ဘမ်း

ဘမ်းပရုတ်ဆီ - န / ဖုန်းပရုတ်ဆီ / ပရုတ်ဆီ - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဘုမ်

ဘုမ္မစိုး - န / ဖုန်းမစိုး / မြေကြီးကို ပိုင်ဆိုင်စောင့်ရှောက်သော နတ်။ မြေစောင့်နတ်။

ဘုံ

ဘုံ - န / ဖုန်း / ခ၊ သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာဌာန။ ၂၊ ပြာသာဒ်၏ အမိုးထက်ရှိ အဆောင်ဆင့်။ “တန်ဆောင်းသက်ရှည်၊ ဘုံငါးမည်က။” မင်းဝင်း။ ၁။ ၃၊ အာကာသဝန်းကျင်အရပ်။ “ဝေဟ်ပျံ၊ လှံကောင်းကင်ဘုံလည်း မှုမ့်မှိုင်းမှိုင်း။” သတ်ကြီး။ ၁၁၁။ [ပါ]

ဘုံ - န / ဖုန်း / အများ စုပေါင်းပါဝင် သက်ဆိုင်သော အရာ။

ဘုံကထိန် - န / ဖုန်းကထိန် / အများထည့်ဝင် စုပေါင်း ကျင်းပသော ကထိန်ပွဲ။

ဘုံကျောင်း - န / ဖုန်းကျောင်း / ခ၊ တရုတ်အမျိုးသား ဝတ်တက်ကျောင်း။ တရုတ်ဘုရားကျောင်း။ ၂၊ အထူးသဖြင့် တရုတ်အမျိုးသားတို့ အများ စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသည့် လူမှုရေးအဖွဲ့ တည်ရာ အဆောက်အအုံ။

ဘုံကျွန်း - န / ဖုန်းကျွန်း / ခ၊ အရှင်သခင်အများ စုပေါင်း ပိုင်ဆိုင်သည့်ကျွန်း။ ၂၊ [ဥပစာ] အများတကာ၏ အခိုင်းခံဖြစ်သူ။

ဘုံဓဇ - န / ဖုန်းဓဇ / လူအများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စုပေါင်းပိုင်ဆိုင်ဓဇ။

ဘုံစနစ် - န / ဖုန်းစနစ် / တဦးပိုင် မဟုတ်ပဲ အများ စုပေါင်းပိုင်ဆိုင်၍ အများပါဝင် စီမံခန့်ခွဲပြီး အများကပင် အချိုးကျအကျိုးခံစားရသည့် စနစ်။

ဘုံဆွဲကိန်း - န / ဖုန်းဆွဲကိန်း / [သင်္ချာ] ပေးထား

ကိန်း အသီးသီးတွင် (တစ်ထက် ပိုသော) ကိန်း တခုခုက ခွဲမြောက်ကိန်းအဖြစ် ပါဝင်နေသောကိန်း။ ကိန်းအသီးသီးကို အကြွင်းမရှိ ပြတ်အောင်စားနိုင်သော တစ်ထက်ပိုသည့် အကြီးဆုံးစားခြေကိန်း။ (ဘဏ္ဍာကဟုလည်း အတိုရေးသည်။)

ဘုံဆိုင် - န / ဖုန်းဆိုင် / ခ၊ အများ သို့မဟုတ် တဦးထက် ပို၍ စုပေါင်းပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်း။ ၂၊ အရက်ဆိုင်။

- နဝံ / ဖုန်းဝံ / အများ သို့မဟုတ် တဦးထက် ပို၍ စုပေါင်းပိုင်ဆိုင်သော။

ဘုံစေး - န / ဖုန်းစေး / အနောက် ဥရောပနိုင်ငံအချို့ စုပေါင်း၍ အကျိုးတူ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်ဖြင့် ထွက်ကုန်ဖလှယ်ရောင်းချမှုနှင့် သွင်းကုန် အကောက်ခွန် ညှိတိန်းရာ အုပ်စုအဖွဲ့။

ဘုံညီတိုင်း - န / ဖုန်းညီတိုင်း / [သင်္ချာ] ပေးထားသော ကိန်းအသီးသီးတို့ကို အကြွင်းမရှိ ပြတ်အောင်စားနိုင်သည့် တမျိုးတည်းသော အကြီးဆုံးကိန်း။ (သာဓက။ ။ဂ၊ ၂၀၊ ၆၄ တို့၏ဘုံညီတိုင်းကိန်းသည် ၄ ဖြစ်၏။) ဘုံသျှင်းကိန်း - န၊ နှင့် နိုင်ငံယှဉ်။

ဘုံစလေ - န / ဖုန်းစလေ / လူ့လောက၌ ဖြစ်ပျက်လေ့ရှိသော နိယာမ သဘောတရား။

ဘုံနိုင်ငံ - န / ဖုန်းနိုင်ငံ / ဘုံဝါဒကိုထူထောင်တည်ဆောက်သော နိုင်ငံ။ ကုန်ထုတ် အရင်းအမြစ်များကို ပြည့်သူ တရပ်လုံးက ပိုင်ဆိုင်၍ စုပေါင်းအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော နိုင်ငံ။

ဘုံပါသက - နဝံ / ဖုန်းဗာသက / ခ၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော။ အများစုပေါင်းပိုင်ဆိုင်သော။ ၂၊ အများက စည်းကမ်းမရှိသုံးစွဲသော။

ဘုံပိုင် - န / ဖုန်းပိုင် / အများစုပေါင်းပိုင်ဆိုင်သောအရာ။

ဘုံပိုင် - န / ဖုန်းပိုင် / ခ၊ ပြန်ဖြင့် သွယ်ဝိုက်သောရေကို ခံယူရာ ပြန်ပေါက် နှုတ်သီး တည်ရှိရာနေရာ။ ရေတိုင်။ ရေစက်။ ၂၊ အရည်ကိုစုပ်ယူသွယ်ဝိုက်သော ကိရိယာ။ [လိပ်]

ဘုံပစ္စည်း - န / ဖုန်းပစ္စည်း / အများစုပေါင်းပိုင်ဆိုင်သောပစ္စည်း။

ဘုံပြတ် - န / ဖုန်းပြတ် / [မော်လမြိုင်] အခင်းတပြင်တည်းရှိသော မြင်လှည်း။

ဘုံရိပ်သာ - န / ဖုန်းရိပ်သာ / ခ၊ အများ စုပေါင်း စတုရန်းချနေထိုင်ရာ အဆောက်အအုံ။ ရိပ်သာ။ ၂၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း တခုခုကို အခြေပြု၍ အိမ်ထောင်စုများ စုပေါင်း စားသောက်နေထိုင်သော ဓေသအပိုင်းအခြား။

ဘုံဝါဒ - န / ဖုန်းဝါဒ / ဘုံစနစ်ကို လက်ခံသော နိုင်ငံထူထောင်ရေးလမ်းစဉ်။

ဘုံသျှင်းကိန်း - န / ဖုန်းသျှင်းကိန်း / [သင်္ချာ] ပေးထားသော ကိန်းအသီးသီးအနက် မည်သည့်ကိန်းဖြင့်မဆို ပြတ်အောင်စားနိုင်သော အငယ်ဆုံးတည်ကိန်း။ ပေးထား ကိန်းအားလုံး ခွဲမြောက်ကိန်းအဖြစ် ပါဝင်နိုင်သော ကိန်း။ (သာဓက။ ။ဂ၊ ၂၀၊ ၆၄ တို့၏ ဘုံသျှင်းကိန်းသည် ၃၂၀ ဖြစ်၏။) ဘုံညီတိုင်း - န၊ နှင့် နိုင်ငံယှဉ်။

ဘုံတိမ် - န / ဖုန်းတိမ် / ဘုံကျောင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဘယ်

ဘယ်-စည်း / ဗယ် / အမျိုးအမည် မကွဲပြားသော နာမ်တခုကို ရွေးထုတ်ရည်ညွှန်း၍ သုံးသော စကားလုံး။

ဘယ်တော့ - စည်း / ဗယ်၊ / မည်သည့်အခါ ဟူ၍ အနာဂတ်ကာလကို ရည်ညွှန်းမေးမြန်းသည့် အမေးစကားလုံး။

ဘယ်တုန်းက - စည်း / ဗယ်၊ / မည်သည့် အခါကဟူ၍ အတိတ်ကာလကို ရည်ညွှန်းမေးမြန်းသည့် အမေးစကားလုံး။

ဘယ်နံရံစာအခါ - စည်း / ဗယ်၊ / အချိန် ကာလတခုကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုသည့် စကားလုံး။

ဘယ်န - စည်း / ဗယ်၊ / အကြိမ်၊ အရေအတွက် စသည်ကို သိလိုရာ၌ မေးမြန်းသည့် အမေးစကားလုံး။ (ဘယ်နှယောက်၊ ဘယ်နှခု၊ ဘယ်နှခါ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

ဘယ်ယာရင် - န / ဗယ်၊ / ဗယ်ဝါ / ဝင်ရိုးပေါ်၌ ပွတ်လည်သော ပုံတောင်းကို အတိုက်စားသက်သာ၍ ချောမွတ်စွာလည်ပတ်စေရန် ဝင်ရိုးနှင့် ပုံတောင်း အကြား၌ ခံသောပစ္စည်း။ (အလုံး၊ တောဘယ်ယာရင်နှင့် အလုံး၊ တေပါ ဘယ်ယာရင်ဟူ၍ ကွဲပြားသည်။) [လိပ်]

ဘယ်သူဘယ်ဝါ - စည်း / ဗယ်၊ / ဗယ်ဝါ / သိလိုသူ မည်သူ ဖြစ်သည်ကို မေးမြန်းရာ၌သုံးသော အမေးစကား။

- န / ဗယ်၊ / ဗယ်ဝါ / တစုံတယောက်သောသူ။

ဘယ်သို့၊ ဘယ်ညာ - စည်း / ဗယ်၊ / ဗယ်ညာ / မည်သို့ သော နည်းအားဖြင့် ပြုမူဆောင်ရွက်သည်ကို မေးမြန်းရာ၌သုံးသော အမေးစကား။

- န / ဗယ်၊ / ဗယ်ညာ / တစုံတရာ ရည်ညွှန်းဖော်ပြချက်။

ဘယ်

ဘယ်နှာ - စည်း / ဗွဲ၊ / မည်သည့်အရာဖြစ်ကြောင်း အမေးစကား။ ဘယ်နှယ်ဟာ။

ဘယ်နှယ် - စည်း / ဗွဲ၊ / မည်ကဲ့သို့၊ မည်သို့၊ မည်ပုံ ဟူ၍ မေးသော အမေးစကား။

ဘွာ

ဘွာခတ် - ကြိ / ဗွာခတ် / ဝ၊ ကစားရာတွင် ဆတ္တ ရပ်တန့်လိုကြောင်း သို့မဟုတ် ကစားရန် အဆင့်မြှင့်သေးကြောင်း ခွင့်ပန်သည်။ ။ တစုံတရာ ပြောဆိုပီသည်ကို ပြန်လည် နှုတ်သိမ်းသည်။

ဘွား

ဘွား - န / ဗွား / မိခင် သို့မဟုတ် ဖခင်၏အမေ။ အဘိုး၏ ဇနီး။

ဘွားကနဲ - ကြိဝိ / ဗွားကနဲ / ရုတ်တရက် မြင်ကွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့်။ ရုတ်တရက်။ ချက်ချင်း။

ဘွားဘွား - န / ဗွား၊ / မိခင် ဖ ခင် တဦးဦး ၏ မိခင် အား ခေါ်ဝေါ်သည့် အာလုံစကား။

ဘွားဘွားပေါ် - ကြိ / ဗွား၊ / လုံးဝ ထင်ရှားသိမြင်သာလာသည်။

ဘွားအေး - န / ဗွားအေး / ဗွားအေး / ဘွား - န၊ နှင့် အတူတူ။

ဘွဲ့

ဘွဲ့ - န / ဗွဲ့ / ဝ၊ ပုဂ္ဂိုလ် တစုံတဦးအား ချီးမြှောက် ဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် ပေးအပ်သော အမည်အရည်။ ။ ရဟန်း၊ ဘာမုကေ စသည့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းတို့ ၏အမည်။ ။ တတ်မြောက်သည့် ပညာရပ်အလိုက် သတ်မှတ်၍ သင်ကြားရေးဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တို့က အသိအမှတ်ပြုပေးအပ်သည့် ပညာရပ်အဆင့် အမှတ်အသား။

ဘွဲ့ - န / ဗွဲ့ / အသံ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတီး အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဆိုအားဖြင့်လည်းကောင်း ဗွဲ့၍ သီဆိုတီးမှုတ်ရသော သီချင်းတမျိုး။

ဘွဲ့ကြိုသင်တန်း - န / ဗွဲ့ / ဂျီသင်တန်း / အ တက် တန်း ပညာတတ်မြောက်ပြီးနောက် ဘွဲ့တခုရရှိအောင် သင်ကြားသော သင်တန်း။

ဘွဲ့ချုပ်ပင် - န / ဗွဲ့ / ဂျင်ပင် / နှစ်ခွက်သော အရွက်ဖြာ ရှိပြီး ကြမ်း၍ ညိုသောအခေါက်မှာ ဆေးဖက်ဝင်သည့် အလတ်စား တောသစ်ပင်တမျိုး။ (စွယ်တော်ပင်နှင့် မျိုးရင်းတူသည်။)

ဘွဲ့နှင်းဆာဇာ - န / ဗွဲ့ / နှင်းဆာဇာ / ပညာ သင် ကြား တတ်မြောက်မှုဆိုင်ရာဘွဲ့ကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည့် အခမ်းအနား။

ဘွဲ့ပြု - န / ဗွဲ့ / ဗျူ / [ဥပစာ] ပိုက်ဆံ။ ရွေးက အမှုနိုင်အောင် ဘွဲ့ပြုနိုင်ပေါက်ကြသည်။

ဘွဲ့ပြုလက်နက် - န / ဗွဲ့ / ဗျူလက်နက် / ဘီလူးတို့၏လက်နက် ဖြစ်သော ပုဆိုး။

ဘွဲ့ချ - န / ဗွဲ့ / ယာ / အတတ်ပညာဆိုင်ရာ ဘွဲ့တခု ရရှိထားသူ။

ဘွဲ့လွန်သင်တန်း - န / ဗွဲ့ / လွန်သင်တန်း / တက္ကသိုလ်မှဘွဲ့ တခုရ ရရှိပြီးနောက် အဆင့်မြင့်သော ဘွဲ့တခုအတွက် ထပ်မံ တက်ရောက်သင်ကြားရသည့် သင်တန်း။

ဘွင်း

ဘွင်းဘွင်းကြီး - ကြိဝိ / ဗွင်းဗွင်းကြီး / ပွင့်လင်းထင်ရှားစွာ။

ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း - ကြိဝိ / ဗွင်းဗွင်းရှင်းရှင်း / မကွယ် မပျက် မကွေ့ မပတ်ပဲ မြောင့်မတ်ပွင့်လင်းစွာ။

အိုင်

ဘွတ်

အိုင်လော-န/အိုင်လော/ ခေနေဒေအားကို အသုံးချရန် ဖြစ်စေ၊ ခေနေဒေကို အသုံးပြုရန်ဖြစ်စေ ရေကို ဆွဲအောင် ကျိုချက်ရသည့် အပူရန်ကြိုးစားသော သံအိုးကြီး။ [လိပ်]

ဘွတ်ဖိနပ်-န/ဗွတ်ဖနက်/ ခြေခုံလုံလဲအောင် စွပ်၍စီးရသော ဖနောင့်ခေါက်ပါသည့် သားရေဖိနပ်တမျိုး။ [လိပ်]

မ

မ^၁-န/မ၃/ ဗျည်းသုံးဆယ်သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ်ငါးလုံးမြောက် ဗျည်း။ မ ဟူ၍ပင်ခေါ်သည်။

မ^၂-န/မ၃/ ခ၊ မျိုးပေါက်ပွားတက်သော သန္ဓေဆောင် သတ္တဝါ။ ဣတ္ထိလိင်၊ အမ။ ၂။ ကြက် စသည်ကို ရေတွက်သော မိခင်နှင့်တကွ သားငယ်စုတပြု။ (ကြက်တမ၊ ခွေးတမ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၃။ (မိခင်မှ သားမြေးဆွယ်ပွားသကဲ့သို့) အဆင့်ဆင့် ခွဲဖြားပွားထုတ်ရာ အခြေခံကိုယ်ထည် ဝတ္ထု။ (မြို့မ၊ မြစ်မ၊ အိမ်မ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၄။ မြန်မာပဓာန ဟူသော အနက်မျှား ဆန့်ထွက်သည်။) ၄။ မြန်မာမိန်းမ၏ အမည်အစ။ (မမြ၊ မကြည် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၅။ မိန်းမ။ (အတိုစကား။) (မ တထောင် တကောင်ပွား။ မဘက်လိုက် မိုက်ဘက်ပါဟူ၍ အသုံးရှိသည်။) ၆။ အမသတ္တဝါ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေရန်၊ နာမ်ပုဒ်နှင့် ဆက်၍သုံးသော စကားလုံး။ (အိမ်ရှင်မ၊ လယ်သမီး၊ ကျွဲမ၊ နွားမ စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၇။ ဆန့်ကျင်ဘက်နှစ်မျိုးတစုံ တွဲဖက်တည်ရှိသော အရာတို့တွင် တဘက်ကို အမည်လက်မှတ် ခေါ်ဆိုသည့် စကားလုံး။ (သာဓက။ ။ ကြဌန်းဖို၊ ကြဌန်းမ၊ လဲလှဖို၊ လဲလှမ၊ ဓာတ်ဖို၊ ဓာတ်မ။)

မ^၃-ကြ/မ၃/ ခ၊ ပင်မြောက်သည်။ မြင့်ကြစေသည်။ “သံကျည်ပွေ့ကြီးကိုလက်ဖြင့် မကြည့်လိုက်သောအခါ။” ကမ္ဘာ့ပုံဖြင့်။ ၉။ ၂။ ထိန်းကွပ် ပင်ပိုင်သည်။ “မကွာမထွက်အောင် စုသိမ်းထိန်းချုပ်သည်။” “ဘုရင့်နောင် ကျော်စင်နော်ရတာတို့ ကြည်းကြောင်းကို မ၍ လိုက်တော်မူ၏။” ကုလား၊ ၁။ ၁၄၅။ “သာနုသည် ဆိတ်အုပ်ကို မ၍ ဆိတ်ကျောင်းထွက်သွား၏။” နွေဦး။ ၃၆၉။ ၃။ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသည်။ ပိန္နီ ကောင်းမွန်အောင် ကောက်ပင်သည်။ “မချွတ်စေရ၊ ကိုယ်တိုင် မလျက်။” ကိုး* ၁၅၁။ ၄။ ကူညီချီးမြှောက်သည်။ ကူပံ့သည်။ “ရွေးကံ မ၍၊ ပူရရွေးအိမ်၊ မင်းစည်းစိမ်ကို၊ မကြမိတောင်းဘဲ။” ၃၀၆။ ၄၄။ ၅။ တည့်မတ်အောင် ကူထောက်ပေးသည်။ (သာဓက။ ။ ဓာတည်း၊ ဓာမဆရာ။) ၆။ [ဥပစာ] အရေးပေးသည်။ “သာဠီးကလေးဆိုတော့ တအိမ်လုံး ဝိုင်း မကြ ဦးမှာပေါ့။”

မ^၄-စည်း/မ/ ကြိယာနှင့် နာမဝိသေသတို့၏ အနက်ကို ဟန်တား၊ ဆန့်ကျင်၊ ပယ်မြစ်လိုရာတွင် သုံးသောစကားလုံး။ (မသွား၊ မလာ၊ မလှ၊ မကောင်း စသည်ဖြင့် ရှေ့မှဆက်၍ သုံးနှုန်းသည်။)

-န/မ၃/ တစ် သို့တည်းမဟုတ် နှစ်ခုတစုံမှ အပိုစွန်းတွက်သော အရေအတွက်။ စုံ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အရေအတွက်။ မရက်ိန်း။ (ခ၊ ၃၊ ၇၊ ၉ စသည်ဖြစ်သည်။)

မ^၅-စည်း/မ/ အနာဂတ် ကာလညွှန်း “မည်” ၏ အတိုသုံးစကား။ “သွားမလား (သွားမည်လား)။ သွားမလိလိ (သွားမည်လိုလိ)” စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။ (အပြောစကားတွင် အသုံးများသည်။)

မက-ကြိဝိ/မက၃/ ပိုလွန်လျက်၊ သက်လျက်။ ပမာဏအကန့်အသတ် မတန်မရပ်မဲ့။ “ကိုယ်ထက်မက၊ ဆယ်ဆဆယ်ပြန်၊ လွန်စေဘိမော။” သစ္စာ* ၂၁၅။

-ကြ/မက၃/ ပမာဏ အကန့်အသတ် မပြီး မပြတ်ပဲ ကျော်လွန်သည်။ ပိုလွန်သည်။ “လုပ်ပြန်ကာမူ၊ မကသေးဘူး၊ ဘယ်သူ့လုပ်စေ၊ ဘယ်မြို့ရွာက။” မွေ* ၁၂။

မကာရ-န/မကာရ၃/ ၁၂ ရာသီတွင် ပြာသီလွန် တိုက်ဆိုင်သော ရာသီ။ (မကရ ဟုလည်းရေးသည်။) [ပါ]

မကာရလောပ-န/မကာရ၃လောပ/ မသိ၊ မတတ်၊ နားမလည်ဟူ၍ မရှိ၊ အလုံးစုံ တတ်သိကျွမ်းကျင်မှု၊ စပ် စွယ်စုံရ ပုဂ္ဂိုလ်။ မတလုံးကျေသူ။ (သာဓက။ ။ မကာရလောပ ဆရာတော် ခင်ကြီးဖျော်။) [ပါ]

မကဲ-န/မကဲ/မကဲ-န၊ ရှု။

မကောမက-ကြိဝိ/မကောမက၃/ နှစ်ဘက်အနက် မည်သည့်ဘက်သို့မျှ ပီပီသသက်ရောက်ပဲ၊ ခွတ်လတ်အားဖြင့်။ “စကောစက၊ မကောမကနှင့် မချောမလှတဲ့” မှိုင်း၊ တ။ ၉၂။

မကို-န/မကို/မကို-န၊ ရှု။

မကင်းတရား-န/မကင်းတယား/ အကျိုးအကြောင်း မကွဲမကွာ ဆက်စပ်နေမြဲသော။ “ညောင်ပင်ကြီးမှာ မျိုးစေ့အာနုဘော်ကဲ့သို့ မကင်းတရား မျှသာဖြစ်၏။” ဥတ္တမ၊ ၁၉၁။

မကင်းရာမကင်းကြောင်း-န/မကင်းယာ မကင်းလျောင်း/ခ၊ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသည့် အကြောင်းအရာ။ ၂။ ထောက်

ထား ငဲ့ညှာရလောက်အောင် သက်ဆိုင် ဆက်စပ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်။

မကောင်းဆိုးဝါး - န / မကောင်းဆိုးဝါး / ရုပ်ထင်ရှားမပြင်သာ ပဲ လူတို့အား ခြောက်လန့် နှောင့်ယှက်တတ်သည့် ဆိုးသော သရဲတစ္ဆေသော ဝိညာဉ်သတ္တဝါစု။

မကောင်းတရောင်း - ကြိဝိ / မကောင်းအယောင်း / မကောင်း သည့်အဖြစ် အနေအားဖြင့်။ မကောင်းပဲလျက်။ “သူက ကျွန်တော်ကို မကောင်းတရောင်း ထင်နေမည်စိုးသောကြောင့် အပြစ်ဖော်ပြခြင်း မပြုရပါ။”

မကောင်းတတ် - ကြိဝိ / မကောင်းဒုတ် / စေတနာ မပါသော် လည်း မလွှဲမရွောင်းသာသောအားဖြင့်။

မကောင်းမကန်း - နဝိ / မကောင်းမကန်း / မပြုလုပ်သင့်သော။ ဆိုးသွမ်းသော။

- န / မကောင်းမကန်း / မပြုလုပ်သင့်သော အပြုအမူ။

မကောင်းမှု - န / မကောင်းမှု / မိမိအားလည်းကောင်း၊ သူတပါး အား လည်းကောင်း အကျိုးတစုံတရာ မပြုပါ။ အပြစ်သာ ဖြစ်သော အပြုအမူ။ အကုသိုလ်။

မကိုင် - န / မကိုင် / မြင့်မြတ်သူတို့ဆောင်းသည့် အဖျားသွယ် ချွန်းသွားသော ထိပ်ဖူးပါ ဦးဆောင်းတန်ဆာ။ သရဖူ။ [ပါ]

မကန်း - န / မကန်း / ဝါ ဆူးရှိသော ကိုယ်၌ အထပ်ထပ်ရှိ၍ အမြီး လက်ခြောက်ဘက်နှင့် လက်မကြီးနှစ်ခုပါရှိသည့် ခြေ တွင်းအောင်း ပင်လယ်သတ္တဝါတမျိုး။ (ပင်လယ်ပိုင်းတွင် အသားကိုစားကြသည်။) ။ အစွာခံရမှုနှင့် ဇာတ်တော် များတွင် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ နှာမောင်း၊ ကိုယ်၊ အကြေးခွံ၊ ခြေလေးဘက်၊ အမြီး စသည်ပါရှိသော ရေနေသတ္တဝါတမျိုး။ [ပါ]

မကန်းကွက် - န / မကန်းကွက် / မကန်းကောင်၏ကိုယ်ရှိ အကြေး ကွက်ကဲ့သို့သော ပုံစံ။ တဘက်ရိုင်း၍ တဘက်ချွန်သော အကွက်ပုံစံ။

မကန်း - န / မကန်း / မကန်း - န၊ ချူ။

မကန်းကွက် - န / မကန်းကွက် / မကန်းကွက် - န၊ ချူ။

မကြာခဏ - ကြိဝိ / မကျာမနာ / တကြိမ်နှင့် တကြိမ် များစွာ မကျာခြားစေပဲ။ ထပ်ကာထပ်ကာအားဖြင့်။ ထပ်တလဲ လဲ။

မကြာမကြာ - ကြိဝိ / မကျာမကျာ / မ ှာလေးသော အချိန် ကာလ အားဖြင့်သာ ခြားလျက်။ ခုတင်ခု။

မကြာမတင် - ကြိဝိ / မကျာမတင် / အချိန်ကာလ များစွာရှည် မြင့်ခြင်း မရှိစေပဲ။

မကြာကောင်းမနာသော - န / မကျာမကောင်းမနာသော / မကြား ဝံ့မနာသော - န၊ နှင့် အတူတူ။

မကြာကျေးကျွန် - ကြိဝိ / မကျာကျေးကျွန် / မကြာဟန်ဆောင် လျက်။

မကြာဝံ့မနာသော - န / မကျာဝံ့မနာသော / နားမခံသောအောင် ရိုင်းစိုင်းယုတ်ညံ့သော အကြောင်းအရာ။

မကြံစပ်မကြရာ - န / မကျန်ဆတ်မကျန်ယာ / ကြံစည်ခြင်းငှာ မသင့် မလျော်သောအရာ။ မသင့်လျော်သော ကြံစည်ချက်။

မခေါ်ပုန်လုံး - န / မခေါ်ပုန်လုံး / ပုန်လုံးရေပေါ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မခံချီမခံသာ - ကြိဝိ / မခန့်ဂျီမခန့်သွာ / စိတ်တွင် သည်းခံရ ခက်ခဲပွယ်ဖြစ်လျက်။

မခံချင်စိတ် - န / မခန့်ဂျင်စိတ် / ဝါ သူတပါးနှင့် ယှဉ်ရာ၌ မိမိ ရှုံးနိုင်သည့်ပျင်းခြင်းကို မလိုလားသောစိတ်။ မိမိကသာ သူတ ပါးထက် သာလွန်ကဲမြင့် လိုသောစိတ်။ ။ မိမိနှင့် ပတ်သက် သမျှကို ထိပါးပုတ်ခတ်လာသော် မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်လာသည့် နာကျည်းစိတ်။

မခိုးမခန့် - ကြိဝိ / မခိုးမခန့် / မထိလေစား။ ပျက်ချော်စော်ကား သော အသွင်ရောက်လျက်။

မခေါက်မရက် - ကြိဝိ / မခေါက်မရက် / ညှာတာထောက်ထား လျက်။

မခေါက်မစား - ကြိဝိ / မခေါက်မစား / ဝါ တွယ်တာမြတ်နိုး စွာ။ နှစ်စွာ။ “မခေါက်မစား၊ ဆန်ရလေးများကို၊ ငွေသားမှ ဖြစ်စေတော့၊ ဈေးကုန်လျော့ပြီးလျှင်၊ နွားပေါက်ကို ထုတ်သက်သို့။” စလေ။ ၅၆။ ။ အခြေအနေ မပေးပဲ။ “သူကသော်လည်း မခေါက်မစား ရှိတတ်၏။ ငါတို့ကသော် လည်း အကြံမမြောက် ရှိတတ်၏။” ကြမ္မာ။ ၁၉။

မခန့်လေးစား - ကြိဝိ / မခန့်လေးစား / လေးစား ဝိုသေခြင်း ကင်းမဲ့လျက်။ မလေးမစား။ မရှိမသေ။ မထိလေးစား။

မချီ - ကြိ / မချီ / သည်းခံ ရပ်တန်းနိုင်ခြင်းမရှိ ဖြစ်သည်။

မချီတင် - ကြိဝိ / မချီတင် / ချုပ်နိုင်သည်ထက် လွန်ကဲသော ဝေဒနာကို ကြိတ်မှိတ်ခံစားလျက်။ “လင်ပူသားပူမိ၍ မချီ တင် ခုက္ကုရောက်၍” မြင့်၊ ပ။ ၃၃။

မချီတင် - ကြိဝိ / မချီတင် / ခြေသည်ချုပ်တင်းခြင်း မပြုနိုင် ပဲလျက်။ အလွန်ဝမ်းနည်းကြေကွဲလျက်။ “ဘုရင်ဖမ်းသွား ပုံကို မချီတင်က ကိုယ်တွေ့မြင်လိုက်ရပုံ” ကိုယ်မှိုင်း၊ ပ။ ၁၂၁။

မချီမဆုံး - ကြိဝိ / မချီမဆုံး / ခံနိုင်စွမ်းသည်ထက် ကဲလွန် ပြင်း ထန်သောစက်ကို ခံစားရလျက်။

မချီမချင် - ကြိဝိ / မချီမချင် / ဝါ အပိုးမသေသော မျက်နှာ ပေးဖြင့်။ ။ ပျက်ချော်သော မျက်နှာထားသွင်ပြင် ဖြင့်။

မချင်မရဲ - ကြိဝိ / မချင်မရဲ / ဖြစ်စေချင်သည့်အတိုင်း ဖြစ်မ လာသည့်အတွက် အားမလိုအားမရ မရေငုံမရဲ ဖြစ်လျက်။

မချည်း - စည်း / မချီး / ချီးမွမ်းမှု သို့မဟုတ် ကဲ့ရဲ့မှုကို ပို၍ ပေါ်လွင်စေရန် သုံးသောစကားလုံး။ သော်ငြားလည်း။ စကားမူ။ ပေမည်။ ပိုးဒဲကတိပါသော်မျှ၊ မဆင်ရ မချည်း တင်မေမှာ ခိုးသားပြီး အဆင်ပြေသည့် အလှူတက သူ့ အားကြည့်၍ မငြီးစေနိုင်ပါ။” ရှေ့စင်။ ၁၆၈။ “ယောက်ျား ဖြစ်မချည်း သတ္တိနည်းလှသည်။”

မချွတ် - ကြိဝိ / မချွတ် / ကေန့်မချ။ မလွဲမသွေ။

မဂ် - န / မဂ် / ကိုယ်ရောင်အနီကြောင်ကွင် အစိမ်းရောင်ပေါက်
သော ကြက်မျိုး။

မဂ် - န / မဂ် / ကိုယ်ရောင် နီကြောင်ကြောင်၊ ဝါကြောင်
ကြောင်ရှိ၍ ကြက်မ၏ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်ရှိသော ကြက်မ
မျိုး။

မသလူလင် - န / မဂ်လူလင် / သိကြားဖြစ်မည့် ဘုရားလောင်း၏
အမည်။ (ရုပ်ရွာအကျိုးကို သယ်ဖိုးဆောင်ရွက်သူများအား
တင်စားခေါ်ဝေါ်သည်။)

မ.စ - ကြံ / မာဇာ / ကူညီထောက်ပံ့သည်။ ချီးမြှင့်သည်။

မစားရတတ် - န / မစားယဇတ် / စားစရာချို့တဲ့သူ။ စားရဲပဲ။

မစူးမရဲ - ကြိဝိ / မစူးမလဲ / မချင့်မရဲ - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

မစို့. မပို့ - ကြိဝိ / မစို့. မပို့. / မဖြစ်စေလောက်။ ဖြစ်မြောက် လုံ
လောက်ခြင်း မရှိပဲ။

မစင် - န / မစင် / ကိုယ်တွင်းမှ စွန့်ထုတ်သော အစာဟောင်း။

(ချေး၊ ကျင်ကြီး စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သည်။)

မစင်စွန့် - ကြံ / မစင်စွန့် / မစင်ယိုထုတ်သည်။ (အညစ်အကြေး
စွန့်သည်။ အစာဟောင်း စွန့်သည်။ ကျင်ကြီးစွန့်သည် စသည်
ဖြင့်လည်း သုံးသည်။)

မစပ်စကား - န / မစပ်စကား / ရှေ့နောက်စကားရနှင့် မညီသို့ မှ
ဆက်သွယ်အကြောင်းပြုခြင်း မရှိသော မဆီမဆိုင်စကား။

မစပ်တင် - ကြိဝိ / မဆတ်တင်နှင့် / မဆတ်တင် - ကြိဝိ၊ ရှ။

မစပ်တရပ် - ကြိဝိ / မစပ်တယတ် / မည်သို့ မှ သက်ဆိုင်ဆက်စပ်
ခြင်းမရှိပဲ။

မစပ်မဟပ် - ကြိဝိ / မစပ်မဟပ် / မည်သို့ မှ အကြောင်းအကျိုး
ဆက်စပ်ခြင်း မရှိပဲ။ ပတ်သက်စရာနှောခြင်း မရှိပဲ။

မဆလာ - န / မဆလာ / ခ၊ ဇီရာ၊ နံနံစေ၊ သစ်ကြံပိုး၊ ဖာလာ
စသည့် ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်များကို စုပေါင်းထောင်းထု
ထားသည့်အမှုန့်။ ၂၊ ထုံး၊ သဲ၊ အုတ်နီမှုန့်၊ ဘီလပ်မြေ
စသည်တို့ကို ရေရေစပ် ပျော်ထားသည့် သရုပ်အင်္ကတေ။

၃၊ [ဘန်း] မလိုအပ်ပဲ ပြုမူပြောဆိုချက်။ [ဟိန္ဒူ]

မဆီမဆိုင် - ကြိဝိ / မဆီမဆိုင် / မည်သို့ မှ ဆက်စပ်အကျိုးစင်
ခြင်း မရှိပဲ။ လိုက်ပတ်စပ်ဟပ်ခြင်း မရှိပဲ။

မဆူးမရဲ - ကြိဝိ / မဆူးမလဲ / စိတ်တွင် ကျေနပ်မှု မရှိပဲ မငြိမ်
မသက် လှုပ်ရှားဆူကြွသောအားဖြင့်။ “မျက်ကလဲဆန့်ပြာ၊
ဝေချာနောက်မှ၊ မဆူးမရဲ တရင်လုံးကွဲမည့်နှယ်” ဝုမ၊
၅* ၁၈။

မဆံ့မပြဲ - ကြိဝိ / မဆန့်မပြဲ / လက်ခံနိုင်သည့် ပမာဏထက်
ပိုလွန်သဖြင့် အကျပ်အတည်းဖြစ်လျက်။ ပမာဏချင်း မတန်
မမျှပဲလျက်။ ပိုမိုလွန်ကဲလျက်။

မဆုရင်ကော - ကြိဝိ / မဆန့်ယင်ဂါ / မဆုရင်ကန် - ကြိဝိ၊ ရှ။

မဆုရင်ကန် - ကြိဝိ / မဆန့်ယင်ဂန် / ပမာဏချင်း မလိုက်မက်၊
မတော်မတန်ပဲလျက်။ တော်သင့်သည်ထက် ပိုလွန်လျက်။

မဆီ - စည်း / မဆီ / ခြင်းချက်မရှိ၊ အကုန်အစင်ဟူသော အ
နက်ကို ဖော်ပြလိုရာ၌ သုံးသောစကားလုံး။ “မည်သူမဆို
စည်းကမ်းရှိရမည်”

မဆိုစလောက် - ကြိဝိ / မဆိုစလောက် / ထည့်သွင်းရေတွက်
အရေးယူခြင်းငှာ မထိုက်လောက်အောင် နည်းပါးသေးငယ်
သော ပမာဏအားဖြင့်။ အနည်းငယ်မျှ။

မဆိုင်းမတွ - ကြိဝိ / မဆိုင်းမတွ / လေးဖင့်စောင့်ငံခြင်း မရှိပဲ။
သွက်လက်လျင်မြန်စွာ။ ချက်ချင်း။

မဆစ်ဆီ - န / မဆစ်ဆီ / ဆေးဝါးဖော်စပ်ရာနှင့် ပီယအစီအရင်
စသည်တို့၌ အသုံးပြုသော ဈေးမဆစ်ပဲ ဝယ်ယူခဲ့သည့်
ဆိတ်မျိုးမျိုး။

မဆတ်တင် - ကြိဝိ / မဆတ်တင်နှင့် / အာသာဆန္ဒ မပြည့်မဝ
အားဖြင့်။

မဆုတ်မဆိုင်း - ကြိဝိ / မဆုတ်မဆိုင်း / တုံ့ နှေးနှောက်တွန့်ခြင်း
မရှိ၊ လျင်မြန်ဆော့စွာ။ သွက်လက်လျင်မြန်စွာ။ ချက်ချင်း။

မဆုတ်မနစ် - ကြိဝိ / မဆုတ်မနစ် / စိတ်ပျက် အားလျော့ခြင်း
မရှိပဲ။

မဆွ - ကြိဝိ / မဆွ / ရှေးဦး။ “လက်ဦးမဆွ၊ ချက်ကျမ်းစမြင့်။”
ကီး* ၅၀။

မညှိုးလုံး - န / မညှိုးလုံး / နှမ်းခြောက်သည်အထိ အရောင်ပြယ်
လွင့်ခြင်းမရှိသော အဖြူရောင် သို့မဟုတ် တောက်ပသော
ပရမ်းရင့်ရောင် အဆုတ်လိုက် အပွင့်လုံးကလေးများ ပွင့်သည့်
ပန်းပင်ငယ်တမျိုး။

မဏီ - န / မနီ / ကျောက်မျက်ရတနာ။ (ပတ္တမြားဟူ၍ လည်း
ကောင်း၊ မြဟူ၍လည်းကောင်း အမျိုးမျိုး ရည်ဆွန်းသုံးစွဲ
ကြသည်။) [ဝါ]

မဏီတော် - န / မနီတော် / မြတ်စွာဘုရား ခုပ်ပွားတော်၏ ဦးထိပ်
ပြင်။ နပူတော်။ [ဝါ]

မဏိဩယဗ် - န / မနီအောက်ပင်/အသားကို ပရိဘောဂ လုပ်
ရာတွင် အသုံးပြု၍ အခေါက်နှင့် အမြစ်ကို ဆေးဝါးအဖြစ်
အသုံးပြုနိုင်သော အမြင်ပေ ၈၀ အထိမြင့်သည့် အပင်ကြီး
တမျိုး။

မတက ဘတ် - န / မတကဗတ် / ကွယ်လွန်သူ အကျိုးရစေရန်
ရည်မှန်း၍ ကျန်ရစ်သူတို့က ပေးလှူသောဆွမ်း။ သပိတ်
သွတ်ဆွမ်း။ (ကုဗ္ဗီးဟုလည်း ခေါ်သည်။) [ဝါ]

မတရား - န ဝိ / မတယား / လူမှုရေး သတ်မှတ်ချက် စည်းကမ်း
အရမျှတမှုန်ကန်ခြင်း မရှိသော။

- ကြိဝိ / မတယား / မျှတမှုန်ကန်ခြင်း ကင်းမဲ့စွာ။

မတလုံးကျော့ - န / မတလွန်းကျော့ / မ ကာရလောပ - န၊ နှင့်
အတူတူ။

မတူတရ - နဝိ / မတူမယူ / သံသယ ဖြစ်လောက်ဖွယ် အမှုအရာ
သဘာဝ ကွဲပြားထူးထွေသော။ “နေအခါမှာဖြစ်စေ၊ ည၌
အခါမှာဖြစ်စေ၊ မတူတရ လူများကို တွေ့ရှိသောအခါ။”
ရာမုန်း။ ၁၆၁။

- ကြိဝိ / မတူမယူ / ၁၊ သံသယ ဖြစ်လောက်ဖွယ် အမှု
အရာ ထူးထွေလျက်။ ၂၊ မတော်မသင့်စွာ။ “ကျွန်းပေါ်၌
မတူတရ သီးရည်းစား သွားပါက ဖမ်းစားတတ်လေသည်။”
ယဉ်ကျေးမှု၊ ၁၊ ၄။ ၃၆။

မတော် - နဝိ / မတော် / မသင့်လျော်သော။ မပြုလုပ်အပ်သော။ ညှိဖျင်းသော။

မတော် - သမ် / မတော် / မတော်လို့ - သမ်၊ နှင့် အတူတူ။

မတော်တဆ - ကြိဝိ / မတော်တဆာ / ရည်ရွယ်ရင်း မရှိပဲ။ ထိန်းနိုင်စွမ်း ကင်းမဲ့လျက်။ အမူအရာမှတ်မဲ့။

မတော်တရော် - န / မတော်အယော် / မသင့်လျော်သော အပြုအမူ။ မသင့်လျော်သော အရာ။ ရန်ရင်းသော ပြုမူချက်။

- ကြိဝိ / မတော်အယော် / မသင့် မလျော်သော အားဖြင့်။

မတော်မတရား - ကြိဝိ / မတော်မတယား / လူမှုကျင့်ဝတ်အရ မျှတမှန်ကန်ခြင်း မရှိပဲလျက်။

- န / မတော်မတယား / မျှတ မှန်ကန်ခြင်းမရှိသော ပြုမူဆောင်ရွက်မှု။

မတော်မတည့် - ကြိဝိ / မတော်မတဲ / ၁၊ အဆင်မရာအားဖြင့်။ ထိုက်သင့် အပ်စပ်ခြင်း မရှိပဲ။ ၂၊ ဖြောင့်မတ် မှန်ကန်ခြင်း မရှိပဲ။

- န / မတော်မတဲ / အပ်စပ်ဆီလျော်ခြင်းမရှိသော အရာ။

မတော်လောစာ - န / မတော်လောဗာ / လွန်ကဲစွာ ဖြစ်ပေါ်သော လိုချင်တောင့်တမှု။ ဝိသမလောစာ။

မတော်လို့ - သမ် / မတော်လို့ / အကယ်၍။ တပါးသော အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်သည်ရှိသော်။

မတောက်တခေါက် - ကြိဝိ / မတောက်တခေါက် / ကောင်းစွာ မနှုတ်မ ကျွမ်းကျင်ပဲ။ အနည်းအပါးမျှ။ အသင့်အတင့်။

မတင်မကျ - ကြိဝိ / မတင်မကျာ / ရည်ရွယ်ရင်း အရပ်ရပ်ကို တိကျသေချာစွာ ဖော်ထုတ်ခြင်း မရှိပဲ။ ပြတ်သားခြင်းမရှိ နှစ်ဘက် ကောက်ယူခွင့် ရှိစေလျက်။

မတည့် - ကြိ / မတတ် / ကနဦး အခြေခံတခု ဖြစ်စေသည်။ ရင်းနှီးရိုက်ထုတ်သည်။

မတတ်သာ - ကြိဝိ / မတတ်သာ / မစွမ်းဆောင်နိုင်သော အခိုက်အားဖြင့်။ အကြောင်းမသင့်သော အားဖြင့်။ မရွှေ့ငံမလွှဲနိုင်သော အားဖြင့်။

မတန်တဆ - ကြိဝိ / မတန်တဆာ / ထိုက်သင့်သော ဈေးနှုန်းထက် လွန်ကဲစွာ ပိုလျက်။ သင့်သည့်ပမာဏထက် ကျော်လွန်လျက်။

မတန်စေစော - န / မတန်ယေစာ / ထိုက်တန်သည်ထက်ပို၍ ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်စွာ ဝယ်ယူစားသောက်ရသည့် အရာ။

မတန်စေတန်စေ - န / မတန်ယေတန်ယေ / ပစ္စည်း ဝတ္ထု တခု၏ ပကတိ တန်ဖိုးပမာဏ။ (တန်သလော၊ မတန်သလောဟူသော ပိုင်းဖြတ်မှု)။

- ကြိဝိ / မတန်ယေတန်ယေ / တန်ဖိုးတန်ဖိုးထက် ပိုလျက်။ သို့မဟုတ် လျော့လျက်။

မတန်ရင်ကန် - ကြိဝိ / မတန်ယင်ဂါ / ၁၊ မတန်တဆ - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။ ၂၊ အလွန်ရင်းနှီးစွာ။ (မတန်ရင်ကာ ဟုလည်း သုံးသည်။)

မတမ်း - န / မဒန်း / ပျို့ရွယ်သော (သားမပေါက်သေးသည့်) သတ္တဝါပ။ (ရွာမတမ်း၊ ကြက်မတမ်း ဟူ၍ သုံးစွဲသည်။)

မတိမ်းမယိမ်း - နဝိ / မတိန်းမယိန်း / တရနှင့် တရ အရွယ်ချင်း၊ ပမာဏချင်း စသည် များစွာမကွာခြားသော။

- ကြိဝိ / မတိန်းမယိန်း / အရွယ်ချင်း၊ ပမာဏချင်း များစွာ မကွာခြားပဲ။

မကြာ - န / မတိတယာ / မတိတရာ / အချိန်ကာလကို အသေးငယ်ဆုံး ပိုင်းခြားရေတွက်သည့် ပမာဏ။ (တမကြာသည် လက်ဖျစ်တတွက်၊ မျက်စိတမှိတ်ခန့်မျှ ကြာသည်။) [သ]

မထီတထီ - ကြိဝိ / မထီတထီ / မထီဒေဝီ / ၁၊ ထိထိထောက်ထောက် မရှိပဲ။ အလွန်အမင်း ထိခိုက်ခြင်း မရှိစေပဲ။ ၂၊ ပွင့်လင်း ရဲတင်းခြင်း မရှိပဲ။

မထီမခိုက် - ကြိဝိ / မထီမခိုက် / ထိလောက်အောင် ပြုမူချက် မပြင်းလှပဲ။

မထီတရီ - ကြိဝိ / မထီတရီ / မထီလေးစား - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

မထီမပြင် - ကြိဝိ / မထီမပြင် / ရိုသေခန့်ညားခြင်း မရှိ၊ မခံချင်အောင် မသိမသာ ထိပါးစော်ကားလျက်။

မထီလေးစား - ကြိဝိ / မထီလေးစား / ရိုသေ လေးစားခြင်း မရှိပဲ။ ပေါ့ပေါ့တန်တန် သဘောထားလျက်။

မထေရ် - န / မထေ / မထီ / ဝါတော် နှစ်ဆယ်နှင့် အထက် ဖြစ်သော ရဟန်းတော်။ [ပါ]

မထေရ်မနန်း - ကြိဝိ / မထေရ်မနန်း / မသင့်မလျော် မလျောက်ပတ်ပဲ။

- န / မထေရ်မနန်း / မလုပ်သင့် မလုပ်ထိုက်သော အရာ။ ကျိုးကြောင်း ဆီလျော်မှု မရှိသော ပြုမူချက်။

မထောင်းတာ - ကြိ / မထောင်းဒါ / ပြောသလောက်အောင် ထိခိုက်နှစ်နာခြင်းမရှိ။ အရေးမပြုလောက်ပဲ ရှိသည်။

မထုတ်ကံသေး - ကြိဝိ / မထုတ်ကံတေး / မထုတ်မလုပ်၊ လေးတွဲ၊ ပေကတ်လျက်။ (မတန်တက်သေး ဟုလည်း သုံးကြသည်။)

မထွေးနိုင်မမျှနိုင် - ကြိဝိ / မထွေးနိုင်မမျှနိုင် / မထွေးနိုင်မအာန်နိုင် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

မထွေးနိုင်မအာန်နိုင် - ကြိဝိ / မထွေးနိုင်မအာန်နိုင် / [ဥပစာ] မတိုးသာ မထုတ်သာသော အခြေအနေ အကျပ်အတည်း၌ ရောက်ရှိလျက်။ မဖြေရှင်းနိုင်အောင် ချိတ်ချည် ဖြစ်လျက်။

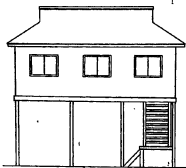
မဒမ - န / မဒမာ / ပင်လယ်စပ်တွင် ပေါက်တတ်သော သစ်ငယ်တမျိုး။ (အခေါက်ကို ဆေးဆိုးရန် အတွက် လည်းကောင်း၊ အသားကို မျောတိုင်း ထင်းစသည် အဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုသည်။)

မဒရင်ခေါင် - န / မဒယတ်ခေါင် / ခေါင်မှ အမိုးစောက် လေးဘက်လေးတန် ခြာဆင်းစေလျက် ဆောက်လုပ်သော အိမ်ခေါင်မျိုး။

မဒရင်ခေါင်

မာရတိအိပ် - န / မာယတအိန် / သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ထောင်ကာ
အောက်ဆင့်မပါသော ခြေတံရှည်အိပ်မျိုး။

မာရတိအိပ်

မဒီကိုင် - န / မဒီကိုင် / ခုပ်သောသတင်၌ မင်းသမီးရုပ်ကို ကြိုး
ဆွဲရသူ။

မဒီရည် - န / မဒီယံ / ထောပေးဆီဦးထုတ်ယူပြီး နို့ရည်ကို
ဆူအောင်ချက်၍ တဖန် ဒိန်ခဲအပတ် ထုတ်ယူပြီး ကျန်သော
နို့ရည်ကြည်။ ဒိန်ချဉ်။ [ဟိန္ဒူ]

မဒုဋ္ဌိကာ - န / မဒုဒိကာ / အတိမော ၇ ကျမ်း၏ သဘော
အချက်တို့ကို ဝိကရာဇ်ဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ပြရာ၌
မပြည့်စုံ၍ ကြွင်းကျန်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ မသိသာသည်ကို
လည်းကောင်း၊ ကုန်စင်သိသာအောင် (ပျားရည်ကို စစ်တံ
သကဲ့သို့) အနှစ်ကျအောင် ပြဆိုသောကျမ်း။ [ပါ]

မဒုရတာဂုဏ် - န / မဒုရတာဂုန် / ကဗျာ လင်္ကာ၌ ကာရန်တူ၊
ဌာန်တူ၊ အသတ်တူ စသည်မျိုးဖြင့် ဖတ်ရွတ် နာကြားရာ၌
သာယာချောမြေ့အောင် စပ်ဆိုထားသော စာအရည်
အသွေး (အလင်္ကာဂုဏ်) တမျိုး။ [ပါ]

မနုသကာရ - န / မနုသကာယာ / နှလုံးသွင်းခြင်း။ စိတ်၌ ရည်
မှတ်ထားခြင်း။ စိတ်ထား သဘောထား။ [ပါ]

မနုသီ - န / မနုသီ / ဆန္ဒစိတ်။ ရည်သန်ချက်နှလုံးသွင်း။ [ပါ]

မနာထို - ကြိ / မနာလို / သူတပါးအပေါ် မလိုလား မရွံ့ဆိတ်ပါ
ရှိသည်။

မနာလိုတို့ရှည် - ကြိဝိ / မနာလိုတို့ယော / သူတပါးအပေါ် မရွံ့
ဆိတ်သော စိတ်ဖြင့်။

မနာတမ်း - ကြိဝိ / မနာဒန်း / မရပ်မကန့်ပဲ။ မပြတ်မလပ်ပဲ။
ဆက်တိုက်။

မနာမနေ - ကြိဝိ / မနာမနေ / မလျော့သော လုံ့လဖြင့်။
မသုတ်မဆိုင်။

မနိုးယွဲခွဲ - ကြိဝိ / မနိုးယွဲခွဲ / ထပ်တူထပ်မျှ မတူညီစေကာမူ
အတော်နီးစပ်စွာ တူညီလျက်။

မနုဿ - န / မနုတိယာ / လူ။ [ပါ]

မနုဿဗေဓ - န / မနုတိယာဗေဓ / လူဆင်းသက် ဖြစ်ပေါ်ပုံနှင့်
တကွ လူသားတို့၏ သဘာဝကို လေ့လာသော အတတ်
ပညာ။ [ပါ]

မနုဿိဟ - န / မနုတိသိဟာ / လူ၏ မျက်နှာတခုနှင့် ခြင်္သေ့၏
ကိုယ် နှစ်ခုပါရှိသော ရုပ်သဏ္ဌာန်။ [ပါ]

မနူးမနု - ကြိဝိ / မနူးမနုတ် / [ဥပစာ] ကျွမ်းကျင်လည်ပတ်မှု
မရှိပဲ။

- န / မနူးမနုတ် / ငယ်ရွယ်သူဖြင့် အသိအလိမ္မာနည်း
ပါးသူ။ ကျွမ်းကျင်လည်ပတ်ခြင်း မရှိသူ။

မနေ (က) - န / မနေ (ဂါ) / ယနေ့မတိုင်မီ တနေ့။

မနေ့တနေ့ (က) - ကြိဝိ / မနေ့တနေ့ (ဂါ) / ယနေ့ မထောက်မ
လွန်ခဲ့သော ၂ ရက် ကာလ။ မကြာသေးသော ရက်ပိုင်း
ကာလ။

မနဲလေး - န / မနဲလေး / အပြင် ၃၇ မင်းနတ် အပါအဝင်၊
အမျိုးသမီးငယ် နတ်တပါး။ (ရှင်နိမိ ဟူ၍ ထင်ရှားသည်။)

မနော - န / မနော / စိတ်။ စိတ်သဘောထား။ [ပါ]

မနောကံ - န / မနောဂန် / စိတ်ဖြင့် ကြံစည်မှု။ စိတ်၌သာဖြစ်
ပေါ်သောအမှု။ [ပါ]

မနောပွဲ - န / မနောပွဲ / ကချင် လူမျိုးတို့ ရိုးရာ ဓလေ့ အရ၊
ကြီးကျယ်စွာ ကျင်းပသော နတ်ပူဇော်ပွဲ။ (မနိုင်နတ်ခေါ်
ကောင်းကင်နတ်နှင့် နတ်ပေါင်းများစွာကို ပူဇော်ကြသည်။
မနောပွဲတွင် ကျွေးမွေးညှော်၍ ပျော်ရွှင်စွာ ကပြကြသည်။)

မနောနွယ် - န / မနောနွယ် / မုညလျှင် အရသာချိုလေးသော
အလုံးရည်မျောသည့် သရက်သီး တမျိုး။

မနက် - န / မနက် / နေ့၏ နေထွက်စ ကာလပိုင်း။ နံနက်။

မနက်ခါ - န / မနက်ခါ / ယနေ့မှ နောက်တနေ့။ (နက်ဖြန်ဟု
လည်း သုံးသည်။)

မနက်ပြန်ညပြန် - ကြိဝိ / မနက်ပြန်ညပြန် / နံနက်ရော ညနေပါ။

မနက်ဖြန် - န / မနက်ဖြန် / ယနေ့မှ နောက်တနေ့။ (နက်ဖြန်ဟု
လည်း သုံးသည်။)

မနိုင်ရင်ကန် - န / မနိုင်ယင်ဂါ / ထောက်ထား ငဲ့ညှာရမည့်သူ။
တဦးနှင့်တဦး ခွင့်လွှတ်နိုင်အောင် ရင်းနှီးသူ။ (မနိုင်ရည်၊
မနိုင်ယင်ကော၊ မနိုင်ရင်ကော၊ မနိုင်အင်္ဂါ စသည့် သုံးသည်။)

- ကြိဝိ / မနိုင်ယင်ဂါ / ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်စွာ။

မနည်း - ကြိဝိ / မနဲ / များစွာ။ လုံ့လကြီးစွာဖြင့်။

မနစ်(က) - န / မနစ်(က) / လွန်ခဲ့သောနှစ်။

မပိကလာပိကလာ - ကြိဝိ / မပိကလာပိကလာ / ၁။ စကားဆံ
မှန်ကန်ပီသခြင်း မရှိပဲ။ ၂။ ကျနသေချာ ကွဲပြားခြင်း မရှိပဲ။

မပေါမပါး - ကြိဝိ / မပေါမပါး / [ဥပစာ] ကိုယ်ဝန်ရှိလျက်။
သန္ဓေလွယ်လျက်။

မပိုင်ဝက်မွေး - ကြိ / မပိုင်ဝက်မွေး / ၁။ [ဥပစာ] မိမိကိုယ်တိုင်
ပိုင်နိုင်စွာ ခန့်ခွဲစီမံနိုင်စွင့် အပြည့်အဝ မရှိပဲ။ ၂။ အကျိုး
ကျေးဇူးရှိ မရှိ သေချာသရေရာစွာ မသိပဲ။

မပျက်မကွက် - ကြိဝိ / မပျက်မကွက် / ကတိ၊ တာဝန် စသည့်
လစ်ဟင်းလပ်ကျန်ခြင်း မရှိပဲ။ ဆက်ဆက်။

မပြတ် - ကြိဝိ / မပျတ် / တဆက် တစပ်တည်း။ အစဉ်တစိုက်။
အမြဲတစေ။

မပွင့်တပွင့် - ကြိဝိ / မပွင့်တပွင့် / ကြားလောက်အောင် ကွဲပြား
ပုံသဏ္ဌာန်စွာ ဖွင့်ထုတ်ပြောဆိုခြင်းမရှိပဲ။ မြဲစိစိအားဖြင့်။
မဖောက်ထုံး - န / မဖောက်ထုံး / ထုံးကျောက်ကို မီးဖိုက်ကာ

ရေဖျန်းသတ်၍ ထုထောင်ရရှိသော ထုံးမှုန့်၊ ထုံးရိုင်း။
(ရေဖြင့်စိမ်ကာ ဆေးနယ်စစ်ယူပြီးမှ ကွမ်းစားထဲရရှိသည်။)

ပရိတ်စလောက - န / မပျစ်စလောက / တစုံတခုသော အတိုင်း
အတာ အပြည့်မရှိသော အလွန်နည်းပါးသည့် ပမာဏ။

ပရိတ်ညစ်ကျယ် - ကြိဝိ / မပျစ်ညစ်ကျယ် / ၁၊ အစွမ်းအားမရှိပဲ
ရန်တောင်လျက်။ ၂၊ အစွမ်းမရှိပဲ ရှိဟန် ပြုမူလုပ်ကိုင်လျက်။

- န / မပျစ်ညစ်ကျယ် / အစွမ်းအား မရှိပဲ ရှိဟန်
ပြုမူဆောင်ရွက်သူ။

ပဗ္ဗယံပရာ - န / ပဗ္ဗယံမယာ / လူမှုရေးအားဖြင့် သင့်ထင်လျှင်
ကန်မူ မရှိသော အပြုအမူ၊ အပြောအဆို။

မမ - န / မာမာ / ၁၊ ငယ်သူက အစ်မ သို့မဟုတ် နှမကြီးတို့အား
ခေါ်ဝေါ်သော အာလုပ်စကား။ ၂၊ အသက် သို့မဟုတ်
ဂုဏ်ကြီးမြင့်သော မိန်းမတို့အား ဂုဏ်တင် ခေါ်ဝေါ်သော
အာလုပ်စကား။ ၃၊ အမျိုးသမီးကို ရည်ညွှန်းသော
အမည်။

မမ - စည်း / မမမမ / ၁၊ ဝတ္ထုနှစ်လုံးရှိသောကြိယာကို
ပယ်မြစ်လိုသို့ ဝတ္ထုတလုံးစီ ရွှေ့တွင် ပြည့်၍ သုံးသော
(ပဋိသေစ) စကားလုံး။ (မတိုင်မပင်၊ မစဉ်းမစား စသည်
ပြင်သုံးသည်။) ၂၊ အဓိပ္ပာယ်တူ ကြိယာ နှစ်လုံး ပေါင်းစပ်
ထားသော ပုဒ်၌ ကြိယာပုဒ်တိုင်းကို ပယ်မြစ်လိုကြောင်း
ညွှန်ပြသည့် (ပဋိသေစ) စကားလုံး။ (မကျမချမ်း၊
မယိုင်မလှ၊ မလှမပ၊ မပြည့်မစုံ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)
၃၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အဓိပ္ပာယ်ရှိ ကြိယာနှစ်လုံး ပေါင်းစပ်ထား
သော ပုဒ်၌ ကြိယာနှစ်မျိုးလုံး ပယ်မြစ်လိုကြောင်း ညွှန်ပြ
သည့် (ပဋိသေစ) စကားလုံး။ (မကျဦးမကျယ်၊ မတိုမရှည်၊
မနီးမဝေး စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

မမချင်း - စည်း / မမချင်း / တစုံတခုသော ပိုင်းခြား
သတ်မှတ်ချက်ကို ထင်ရှားစေသည့် စကားလုံး။ တစုံတခု
သော ကာလအထိ အဆက်မပြတ် ဆက်တိုက် ဖြစ်နေပုံကို
ညွှန်ပြသည့် စကားလုံး။ (မရမချင်း၊ မလာမချင်း၊ မသွား
မချင်း စသည်ဖြင့်သုံးသည်။)

မမာမချာ - ကြိဝိ / မမာမချာ / ၁၊ ကျန်းမာမှု ချို့ငဲ့နေလျက်။
နာဖျားနေလျက်။ ၂၊ [ဥပစာ] ကိုယ်ဝန်ရှိလျက်။

- နဝိ / မမာမချာ / ကိုယ်ဝန်ရှိသော။ သနွေလွယ်
ထားသော။

မမိမာမိ - ကြိဝိ / မမိမာမိ / ၁၊ မိလုနီးလျက်နှင့် မမိနိုင်ပဲ။
၂၊ မမိသည့်ကို မိအောင် အထူးအားထုတ်ကြိုးစားလျက်။
မိလုမိနိုင်။

မမြင်ကျိုးကျွန် - ကြိဝိ / မမျှင်ကျိုးကျွန် / မမြင်ဟန် ဆောင်
လျက်။

မမြင်ကွယ်ယာ - န / မမျှင်ကွယ်ယာ / မမြင်နိုင်သော နေရာ၊
အရပ်။

မမြင်မကန်း - ကြိဝိ / မမျှင်မကန်း / ၁၊ အမြင်အားဖြင့် ကြည်
လက်ကွဲပြားခြင်း မရှိပဲ။ ၂၊ မြင်သာလျက်နှင့် အရေးထား၍
မြင်အောင် မကြည့်မရှုပဲ။ ၃၊ မမြင်ရပဲလျက်။

မမှု - ကြိ / မမှု / အရေးမစိုက်၊ အရေးမထားပဲနေသည်။ မလေး
မစားပြုသည်။

မမှိတ်မသွန် - ကြိဝိ / မမှိတ်မသွန် / သွေဖည် ဆုတ်ဆိုင်းခြင်း
မရှိပဲ။ တဿမတ်တည်း စွဲကြပ်လိုက်နာလျက်။

မမှန်သက်သေ - န / မမှန်သက်သေ / မဟုတ်မမှန် လိမ်လည်
ထွက်ဆိုသော သက်သေ။ မသားသက်သေ။

မယား - န / မယား / ယောကျ်ားတစုံတယောက်၏ အိမ်ထောင်
ဖက် မိန်းမ။ ဇနီး။

မယားကြီး - န / မယားကြီး / မယာကြီး / တရားဝင် လက်ထပ်ယူ
သော လက်ဦးမယား။

မယားငယ် - န / မယာငယ် / မယားကြီးမို့ပြီးလျက် နောက်ထပ်
ယူသော မယား။

မယားညီအစ်ကို - န / မယားညီအစ်ကို / ညီအစ်မနှစ်ဦး သို့
မဟုတ် နှစ်ဦးအထက်ရှိသော ညီအစ်မတို့၏ လင်သားများ
အချင်းချင်း တော်စပ်ပုံ။

မယားတ ရူး - န / မယာရူး / ရွံ့နွဲ့သွားသော သို့မဟုတ် မေတ္တာ
မမျှသော မိန်းမကို ရွံ့လမ်းတမ်းတနေသူ။ မိန်းမ တစုံတဦး
ကြောင့် စိတ်ဝေဒနာခံစားရသူ။

မယားနေ - ကြိ / မယားနေ / ယောကျ်ားတဦးက မိန်းမ တဦး
တယောက်နှင့် လက်ထပ်ယူသည်။

မယားပါ - နဝိ / မယာပါ / ၁၊ မယားဖြစ်သူက ယခင်အိမ်ထောင်
ဖက်နှင့် သင့်နေခဲ့စဉ် ဗွားမြင်ရရှိခဲ့သော (သားသမီး)။
၂၊ မယားဖြစ်သူက လက်ထပ်ပြီးနောက်၊ အတူ ယူဆောင်လာ
ခဲ့သော (ဥစ္စာပစ္စည်း)။

မယားပြု - ကြိ / မယားပြု / ၁၊ ယောကျ်ားတဦးက မိန်းမတဦး
အား အိမ်ထောင်ဖက် အဖြစ် တရားဝင် လက်ထပ်ယူသည်။
၂၊ ယောကျ်ားတဦးက မိန်းမတဦးအား အတည်တကျ
မရည်ရွယ်ပဲ မယားစာသို့ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းသည်။

မယားဝတ် - န / မယားဝတ် / မယားက လင့်အပေါ် ပြုမူကျင့်
ဆောင်အပ်သော တာဝန်။ (အိမ်တွင်းမှလုပ်၊ သိမ်းထုပ်
သေချာ၊ မိစ္ဆာကြည့်ရောင်၊ လျော်အောင်ဖြန့်ချိ၊ ပျင်းရိမမူ၊
ဝတ်ငါးဆူ အိမ်သူကျင့်အပ်စွာ။ ဟူ၍ သိင်္ဂါလောဝါဒ လင်္ကာ
၌ ဖော်ပြသည်။)

မယောင်မလည် - ကြိဝိ / မယောင်မလည် / အကြောင်း တစုံတရာ
အတွက် လှုပ်ရှားပြုမူ သွားလာသည်ဟု အခြားသူများ မသိ
စေပဲ။ အမှတ်တမဲ့ အားဖြင့်။

မယုတ်မလွန် - ကြိဝိ / မယုတ်မလွန် / စကားဆုတ်သဘာဝကသာ
ရှိစေရန် အတိအကျ မဖော်ပြပဲ။ လျော့သော တိုးသော ရှိစေ
လျက်။

မယုသင်္ကာ - ကြိဝိ / မယုသင်္ကာ / သံသယဖြစ်လျက်။

မယုဒက - န / မယုဒက / “ငါ့ဟာ ငါ့ဟာ” ဟူသော အဓိပ္ပာယ်
ရှိသည့် အသံဖြင့် မြည်တွန်တတ်သည့် ဆိုသော ငှက်တမျိုး။
(ကျမကန်၌ လောဘကြီးသောသူကို တင်စား၍ တွင်ကျယ်
စွာ ခိုင်းနှိုင်းသုံးစွဲသော ငှက်ဖြစ်သည်။) [ပါ]

မဂ္ဂဏ - န / မဂ္ဂဇာ / သေခြင်း။ သေခြင်းတရား။ သေမင်း။ [ပါ]

မရမက - ကြိဝိ / မဟာမက / ဖြစ်သည် ရသည်အထိ ခဲခက်စွာ ကုတ်ကတ်ကြိုးစားလျက်။ ခက်ခဲစွာဖြင့်။

မရမန - ကြိဝိ / မဟာမန / အောင်မြင်မှုရအောင်ခွင့်ရစွာဖြင့်။

မရမရ - ကြိဝိ / မဟာအဟာ / မရသေချာပိုင်နိုင်စွာရရှိအောင်။ သေချာရမိအောင်။ လုံ့လရှိစွာဖြင့်။

မရီး - န / မယီး / ညီက အစ်ကို၏မယားနှင့် တော်စပ်ပုံ။ အစ်ကို၏ မယား။ လင်က မယား၏ အစ်မနှင့် တော်စပ်ပုံ။ မယား၏ အစ်မ။

မရိမသေ - န / မယိမသေ / ရိသေမှု ကင်းမဲ့ရာ ရောက်မည် စိုး၍ ကြိုတင်တောင်းပန်သော စကား။

- ကြိဝိ / မယိမသေ / ရိသေခြင်း ကင်းမဲ့စွာ။

မရိသေစကား - န / မယိသေစကား / ရိသေမှု ကင်းမဲ့ရာ ရောက်သည့် ရန်ခင်သော အကြောင်းအရာကို မလွဲသွပ် ပြောဆိုရသည့် အခါတွင် ကြိုတင် ခွင့်ပန်သည့် အနေဖြင့် ပလ္လင်ခံသော စကား။

မရိမပစ္စ - ကြိဝိ / မယိမပစ္စ / စိတ်တွင် လှုပ်ရှား ခံပြင်းလျက်။ အာရုံလှုပ်ရှားလျက်။

မရန်းစေရောင် - န / မယန်းဇီယောင် / အပြာရောင် အနည်းငယ် ရေစပ်ပါဝင်နေသော အနီရောင်။ မရန်းသီး၏ အရေအရောင်မျိုး။

မရန်းဝင် - န / မယန်းဝင် / သဲဥပုံ အသီးလုံးငယ်များ ထုသိအလိုက် သီးသည့် ရွက်အုပ်ပင်စောက်ကြီး တံမျိုး။ (အသီးစိမ်းတွင် ချဉ်၍ အမှည့်တွင် ထုံးခြောက်ရောင် ဝါဝါးလျက် အတန်ငယ် ချိုသည်။)

မရန်းပြား - န / မယန်းပြား / ၁။ မရန်းသီး ခွဲခြမ်း ဆားနယ် အခြောက်။ ၂။ မရန်းသီးခွဲခြမ်း အခြောက်ကို အချိုစေရည် သို့မဟုတ် အစပ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် စားဖွယ်။

မရပ်မနား - ကြိဝိ / မယတ်မနား / တဆက်တည်း အဟန့်မပျက်။ မပြတ်မလပ်စေပဲ။ တန့်နေခြင်း မရှိပဲ။

မရွေး - ကြိ / မလွေး / မခွဲခြားပဲ။

မရွေးဖုန် - န / မလွေးဖုန် / ဖုန်ဆန်းကို ပေါက်ပေါက်ဖောက်၍ ထန်းလျက် သို့မဟုတ် သကာရည်နှင့် နယ်ကာ အစာအပျဉ် ပြုလုပ်ထားသော စားဖွယ်။ (ခေါက်ဆွဲ၊ ဆန်ကြာသံ စသည်ဖြင့်လည်း ပြုလုပ်သည်။)

မရိုဆင်းရဲ - နဝိ / မယိုဆင်းယဲ / ပစ္စည်းဥစ္စာ ပါးရှားသော။

မရိုနှမ်းပါး - နဝိ / မယိုနှမ်းပါး / လူမှုအခြေအနေ ချူချာနှုန်းသော။

မရိုမရှား - ကြိဝိ / မယိုမရှား / အလွန်မချမ်းသာ၊ အလွန်မဆင်းရဲသော၊ အလယ်အလတ်အားဖြင့်။

- န / မယိုမရှား / အလယ်အလတ် လူတန်းစား။

မရိုမရှိပဲ - န / မယိုမရှိပဲ / အလွန်နည်းပါးစွာ လက်ဝယ်ထားရှိသော ပစ္စည်းစက္ကူ။ နည်းပါးသော အရေအတွက်။

- နဝိ / မယိုမရှိပဲ / အလွန်နည်းပါးသော။

မရှုဆိတ် - ကြိ / မယှုဇိန် / မယှုဇိတ် / သူတပါး၏ အခွင့်သာမှု

ကို မလိုလားပဲ ရှိသည်။ ဝန်တိုသည်။ (မရှုစိမ့် ဟုလည်း ရှိသည်။)

မရှုမလှ - ကြိဝိ / မယှုမလှ / ခံချက်အက်ပြင်းပြစွာ ဆိုးရွားစွာ။

မရှုနိုင်မကယ်နိုင် - ကြိဝိ / မယှုနိုင်မကယ်နိုင် / ခံနိုင်ရည်ရှိသည်ထက် ပြင်းထန်စွာ ခံစားရလျက်။

မရှုနိုင်မရွက်နိုင် - ကြိဝိ / မယှုနိုင်မရွက်နိုင် / မရှုနိုင်မကယ်နိုင် - ကြိဝိ နှင့် အတူတူ။

မရှေးမနှောင်း - ကြိဝိ / မယွေးမနှောင်း / ကာလအားဖြင့် များစွာ မကွာခြားလှပဲ။

မရွာပင် - န / မယှောပင် / အဆိပ် ဖြေဆေးအဖြစ် အသုံးပြုလေ့ရှိသည့် ကချင်ပြည်နယ်၌ ပေါက်ရောက်သော အပင်တမျိုး။ [ကချင်]

မလေးမခန့် - ကြိဝိ / မလေးမခန့် / အရိအသေ ကင်းမဲ့စွာ။ ပမာဏမထားပဲ။ ပမာမခန့်။

မလိုတမာ - ကြိဝိ / မလိုတမာ / မလိုလား မရှုဆိတ်နိုင်ပဲ။ ငြူစုဝန်တိုသော စိတ်ဖြင့်။

- နဝိ / မလိုတမာ / မလိုလားအပ်သော။ အလိုမရှိအသုံးမဝင် အကျိုးမပြုသော။

မလိုနိုးထား - ကြိဝိ / မလိုနိုးခါး / နှစ်သက်ခြင်းမရှိ၊ စက်ဆုပ်သော အားဖြင့်။

မလိုလဲလိုလဲ - ကြိဝိ / မလိုလဲလိုလဲ / လိုအပ်သည်ရှိသော် အသုံးတည့်စေသော အားဖြင့်။ လိုလိုမည်မည်။ လိုကာမည်ကာ။

မလောက်လေးမလောက်စား - ကြိဝိ / မလောက်လေး မလောက်စား / ရိုသေလေးစားခြင်း မရှိပဲ။ အရိုအသေမဲ့ ပြုလျက်။

- န / မလောက်လေးမလောက်စား / အသက် ဉာဏ်ပညာစသည် နှုန့်နဲ့သူ။

မလိုင့် - န / မလိုင့် / ခွံ့ကို ကျိုချက်ရာမှ အပေါ်တွင် ပျစ်ခဲတက်လာသော ခွံ့နစ်။ [ဟိန္ဒူ]

မလိုင့် - န / မလိုင့် / လျှော်ကို ပုရပိုက်ပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုရသော နွယ်ပင်ကြီးတမျိုး။

မလိုင့် - န / မလိုင့် / ကြေးညှိမတက်စေရန် ကြေးအိုးကြေးခွက်များကို သုတ်လိမ်းလေ့ရှိသော သံဖြူကလိပ် - နလည်း။ [ဟိန္ဒူ]

မလည်မဝယ် - ကြိဝိ / မလယ်မဝယ် / ၁။ ကျွမ်းကျင်ပါးနပ်မှုမရှိပဲ။ သိနားလည် ကောင်းသည်ကို မသိနားမလည်ပဲ။

မလပ်တာနီဟင်း - န / မလတ်တာနီဟင်း / မန်ကျည်းနှစ်ရည်ကို ကြက်သွန်၊ မုန့်ညင်းစေ့ စသည်ဖြင့် ဆီသစ်၍ ချက်သော အိန္ဒိယအမျိုးသားများ စားသုံးလေ့ရှိသည့် ချဉ်ရည်ဟင်း။ (မလပ်တာနီဟင်း ဟုလည်း ခေါ်သည်။) [တမိလ]

မလိမ် - န / မလုလိမ် / လက်ရေးအသော ရေးရာတွင် တချက်တည်းဖြင့် ရေးဆွဲသော (ဟာသဏ္ဌာန်၌ အောက်ဘက်တွင် ပြန်၍ ဝိုက်ကျွေးထားသော) မ အက္ခရာရပ်။ (၂၈)

မလိမ်တမာ - န / မလိမ်တမာ / အသိအလုံမ္မာ မခွံ့ဖြိုးသေးသော အရွယ်။

မလိမ့်မိုးမလိမ့်မိုး - န / မလိမ့်မိုးမလိမ့်မိုး / တက်သိလိမ့်မိုး
မပြည့်ဝသောသော အရွယ်။

မလိမ့်မိုးမလိမ့်မိုး - ကြိဝိ / မလိမ့်မိုးမလိမ့်မိုး / မသိမသောလှည့်ပြားလျက်။
လှည့်စားမိုးမိုး မသိမသော လှည့်စားလိမ့်လှည့်လျက်။

မလှမလှ - ကြိဝိ / မလှမလှ / ခ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို အဝတ်အထည်
ပြည့်ဝလှခြင်း မိုးအုပ်ပဲ။ မလှမလှအုပ်ပဲ။ ၂။ [ဥပစာ] မိမိ
သိက္ခာကို စိတ်မချနိုင်ဖြစ်လျက်။ ကိုယ်လိပ်ပြာကို ကိုယ်
လှနိုင်လျက်။

မလွဲတမ်း - ကြိဝိ / မလွဲတမ်း / သေချာ ထိရောက်စွာ။ မပျက်
မကွက်။

မလွယ်မလွယ် - န / မလွယ်မလွယ် / ခ၊ လျင်မြန် သက်သာစွာ
ဝင်ထွက်နိုင်သော၊ တခါမကြီးနှင့် ယှဉ်၍ ဖောက်ထားသည့်
အပို တခါပေါက်ငယ်။ ၂။ အရေးအကြောင်းရှိက လျင်မြန်
စွာ ဝင်ထွက်ရန်အတွက် အခြားသူများ မသိအောင် လျှို့ဝှက်
စွာ ဖောက်ထားသော အပေါက်ငယ်။ ၃။ မြို့၊ မိုး စသည်နှင့်
တောင်ခြေခိုလိပ်တို့ ဝင်ထွက်ရန် မလွယ်ပဲ) တယောက်ချင်း
သာ ဂေဟ ပတ်လည်ထွက်ရသော အဝတ် ကန်လန်နှင့် တံတိုင်း
ကာထားသည့် အပေါက်ငယ်။

မလှ - စည်း / မလှ / အမြဲဆိုးရွားစွာ ဖြစ်ရသည့် သဘောကို
ပေါ်လွင်ရန် ပြည့်ဆက်သုံးသော ပစ္စည်းကောင်းလုံး(ပျောက်
ခြင်းမလှ ပျောက်၊ သေခြင်းမလှ သေ၊ ဝေးခြင်းမလှ ဝေး
စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

မလှအမ - ကြိဝိ / မလှအမ / မလှမလှ - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

မလှမ်းမကမ်း - န / မလှမ်းမကမ်း / မလှမ်းလှမ်း မဝေးလှမ်းသော
အကွာအဝေး။

မလွှ - န / မလွှ / လိမ္မော်ထောင်ဝါသောသစ် ထုတ်လုပ်ရရှိသည့်
ပင်လတ်တမျိုး။ (ဝါပျော့ပျော့ ရေပုပ် အပွင့်နှင့် ရှည်ပျော့၍
အမွေးရုတ်ဖွားရှိ အသီးတောင်ဖွားကို စားသုံးရသည်။)

မလွှမကင်းသော - ကြိဝိ / မလွှမကင်းသော / တာဝန် ကိုယ်လွတ်
ရှောင်ဖယ်ရန် မသင့်မလွယ်ပဲ။ စေတနာမပါပဲ။

မလွှသော - ကြိဝိ / မလွှသော / မရွှေငယ်တိမ်မသော၍ စိတ်ဆန္ဒကို
ဆန့်ကျင်လျက်။

မဝရေစာ - န / မဝရေစာ / ဝလင်အောင် မစားရသော အစာ။

မဝန့်မန့် - ကြိဝိ / မဝန့်မန့် / တွန့်ဆုတ်ဆုတ်ကွဲလျက်။

မဝတ်ရတတ် - န / မဝတ်ရတတ် / အဝတ်အစား ချို့တဲ့ကင်းမဲ့
သောသူ။ ဝတ်ရမဲ့။

မသကာ - ကြိဝိ / မသကာ / ခ၊ ယုတ်စွာအဆုံး အလွန်ဆုံး။
၂။ မတတ်သားသည့် အဆုံး။ ၃။ အခြား နည်းလမ်းအစား
အားဖြင့်။

- စည်း / မသကာ / မသေချာသည့်ကိစ္စနှင့်ပြသော ပစ္စည်း
ကောင်းလုံး(အကယ်၍နှင့် အခိုပါလျှင်) မသကာလို့ မလာ
ဖြစ်သင့် သွားနှင့်ပါ။

မသကာ - န / မသကာ / ထောပတ်စိမ်း။ ထောပေး။ ဆီဦး။

မသောစာစာ - န / မသောစာစာ / စေတနာမရှိပဲ၊ မလွှသော၍
ကျွေးမွေးသော အစားအစာ။

မသောစာစာစာ - န / မသောစာစာစာစာ / မသော
စေတနာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

- ကြိဝိ / မသောစာစာစာစာ / စေတနာမရှိပဲ။

မသမာ - နဝိ / မသမာ / တရားနည်းလမ်းမကျ မပြောင့်မန်သော။

မသာ - န / မသာ / ခ၊ လူသေအလောင်းကောင်။ ၂။ သေသူ
အား သိမြဲဟ်ရန် စီမံဆောင်ရွက်မှု။ အသုဘအမေအနား။

မသာချ - ကြိ / မသာချာ / ခ၊ သေသူအား သူတန်းသို့ ပို့ဆောင်
သည်။ ၂။ [ဥပစာ] ပြီးပြတ် ချုပ်သိမ်းစေသည်။

မသာပို့ - ကြိ / မသာပို့ / အသုဘချရာသို့ လိုက်ပါပို့ဆောင်
သည်။

မသာရှင် - န / မသာရှင် / မသာရှင် / ခ၊ သေဆုံးသူနှင့် အ
နီးစပ်ဆုံး တော်စပ်သူ။ ၂။ အသုဘကိုစွဲအတွက် တာဝန်ရှိသူ။

မသိကျိုးကျွန် - ကြိဝိ / မသိကျိုးကျွန် / မသိယောင်ဆောင်
လျက်။

မသိစိတ် - န / မသိစိတ် / အာရုံစူးစိုက်မှု မရှိပဲ အမှတ်မထင်
ပြုပြင် စီရင်စောစောလျက် ရှိသော အတွင်းသိ စိတ်တမျိုး။
(စာဖတ်စဉ် နားလားသော ခြင်္သေ့ကောင်ကို ရိုက်မိသော အပြု
အမူကို စောစောသောစိတ်မျိုး။)

မသိမသော - ကြိဝိ / မသိမသော / တန်တယောက်အား ထင်ရှားစွာ
သိမြင်သတ်မှတ်ခြင်း မရှိစေပဲ။

မသိလိုက်မသိတာသော - ကြိဝိ / မသိလိုက်မသိတာသော / မိမိနှင့်
မသက်ဆိုင်သက်သို့ ဖယ်ရှောင် လျစ်လျူပြုလျက်။ ဘာမျှ
မသက်သက်သို့ ပါဝင်စွက်ဖက်ခြင်း မရှိပဲ။

မသိသားဆိုးသား - ကြိ / မသိသား ဆိုးဝါး / အသိတရား
ခေါင်းပါးလွန်းသည်။ သာမန်အားဖြင့် သိသင့်သော အရာ
ဖြစ်လျက် မသိပုံရှိသည်။ မသိတတ်လွန်းသည်။

မသူတော် - န / မသူတော် / ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ပြားသူ။
သူတော်ကောင်း မဟုတ်သူ။

မသေကောင်း မပျောက်ကောင်း - ကြိဝိ / မသေကောင်း မပျောက်
ကောင်း / သေကြေပျက်စီးလောက်သော ဥပဓိအန္တရာယ်နှင့်
ကြုံပါလျက် လွတ်မြောက် ချမ်းသာလာသောအားဖြင့်။

မသေထမင်း မသေဟင်း - န / မသေ ခ မင်း မသေ ဟင်း /
အာဟာရ မပြည့်ဝ မလုံလောက်ပဲ အသက် မသေရုံမျှသာ
အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော အစားအစာ။ ဆင်ခြင်မြင်စွာ
စားသောက်ရခြင်း။

မသေမရှင် - ကြိဝိ / မသေမရှင် / သေလုနီးပါး အခြေအနေ
အားဖြင့်။

မသိုးထမင်း မသိုးဟင်း - န / မသိုး ခ မင်း မသိုး ဟင်း / ကာလ
ကြာရှည် မသိုးမပုပ်အောင် စီမံထားသော စားသောက်
ဖွယ်။

မသိုးမသန့် - နဝိ / မသိုးမသန့် / စင်ကြယ်သန့်ရှင်းခြင်းမရှိသော။
- ကြိဝိ / မသိုးမသန့် / ခ၊ စင်ကြယ် သန့်ရှင်းခြင်း
မရှိပဲ။ ၂။ စိတ်တွင် ကြည်လင်သန့်စင်ခြင်းမရှိပဲ၊ တန်တရ
သသယက်နီးဝင်လျက်။

မသိုးသက်န်း - န / မသိုးသက်န်း / နောက်တနေ့ အရက်မတက်မီ၊

ညချင်းအပြီး ပြုလုပ်စီမံ ခက်လုပ်ချုပ်သိ လှူဒါန်းသော သင်္ကာနိ။

မသင်္ကာ - ကြံ / မသင်ဂါ / တစုံတစဉ်ပေါ်တွင် ယုံကြည်စိတ်ချမှု မရှိပါ။ တမျိုးတမည် မှတ်ဆင်ယူဆထားသည်။ အထင်အမြင် လွဲသည်။

မသင်္ကာမူ - န / မသင်ဂါမူ / တစုံတစဉ်သော အပြစ်ကျူးလွန် ထားမှုစွယ် သို့ မဟုတ် ကျူးလွန်မည့် အခြေအနေရှိသည်ဟု မှတ်ဆင်ရခြင်းကြောင့် အရေးယူ စုံစမ်းစစ်ဆေးနေသောအမှု။

မသတ် - ကြံ / မသတ် / စာရေးရာတွင် မ၏ အသံ အပြည့်အဝ မထွက်ပေါ်စေပါ။ အမ်၊ အိမ်၊ အုမ်၊ အသံတမျိုးမျိုး ရရန်၊ အ၊ အိ၊ အု တို့ နောက်မှ မမျဉ်းကို အပေါ်တွင် (၁) လက္ခဏာ ကို ထည့်သည်။ မမျဉ်းဖြင့် အသတ် ပြုသည်။ မမျဉ်းကို သတ်သည်။ (၆)

- န / မသတ် / ယင်းသို့ သတ်ထားသော မ အက္ခရာ။

မဟာ - နဝိ / မဟာ / ၁။ ကြီးကျယ်သော။ ကြီးမြတ်သော။

(မဟာကရုဏာ၊ မဟာပထဝီ၊ မဟာဗောဓိ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၂။ မွန်မြတ်သော။ (မဟာနွယ်၊ မဟာသွံ၊ မဟာနမ္မ စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) ၃။ ခြင်း လုံး အကျကို အမှန်းဖြင့် ခတ်ရသည့် ခက်ခဲ ခန့်ညားသော ခတ်ပုံတမျိုး။ (မဟာ၊ မဟာညွန့်၊ မဟာနွယ်၊ မဟာခူး၊ ပတ်မဟာ၊ မဟာကြီးဟူ၍ ပုံအမျိုးမျိုးကွဲသည်။) [၁]

မဟာကာ - န / မဟာကာ / ချုံသောသော ပေါက်လေ့ရှိပြီး အဆစ် မှ ရွက်ကတ်ထွက်ကာ အပူဓာတ်ကသည့် ဆေးဗက်ဝင် အပင် ယေတမျိုး။ (မဟာကာကြံဆစ်၊ မဟာကာကြက်ဆစ်၊ မဟာ ကာကွဲ၊ ဆေးကျ၊ မဟာကာတင်းဆွေး၊ မဟာကာလုံတင်း မဟာ ကာလုံတမ်း၊ မဟာကာနက်၊ မဟာကာကြီး၊ မဟာကာခြည် ဝင်း၊ မဟာကာဆင်ပြီး စသည် အမျိုးကွဲပြားသည်။)

မဟာကသိုလ်စိတ် - န / မဟာကသိုလ်စိတ် / ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအရ အရေအတွက်အားဖြင့် ရှစ်ပါးရှိသော ကောင်းမှုကို အာရုံပြု သည့်စိတ်။ [၁]

မဟာဂီရိ - န / မဟာဂီရိ / အိမ်တွင်း၌ အုန်းသီးဆွဲ၍ ကိုးကွယ် လေ့ရှိသော ၃၇ မင်းတွင် ပါဝင်သည့် နတ်။ (အိမ်တွင်း မင်းမဟာဂီရိ ဟုလည်း ခေါ်သည်။) [၁]

မဟာဆိမဟာသွေး - န / မဟာဇီမဟာသွေး / ဘုရင်မျိုးနွယ်မှ ဆင်းသက်သူများ။ (မဟာသမ္မတမင်းမှ အနွယ်ဆက်သည်ဟု ယူဆသုံးနှုန်းသည်။)

မဟာဆန် - နဝိ / မဟာဆန် / အမှုအရာ သိမ်မွေ့ နူးညံ့ သော။ ယဉ်ကြော့၌ နှောင်းသော။

မဟာထေရ် - န / မဟာထီ / ဝါတော်နှစ်ဆယ်နှင့် အထက်ရှိ ရဟန်းတော်ကြီး။ [၁]

မဟာဓုတ်ဆွမ်း - န / မဟာဓုတ်ဆွန်း / သံဃာတော်တို့အား စာရေးတမ်းချ၍ လှူသောဆွမ်း။ (ဓမ္မပဒ၊ ပဏ္ဍိတသာမဏေ ဝဇ္ဇာကို စွဲ၍ ခေါ်သည်။) [၁]

မဟာဒါန - န / မဟာဒန် / ၁။ ကြီးမြတ်သော အလှူ။ ၂။ သာသနာအတွက် ဘုရင်မင်းမြတ်က လှူဒါန်း ထောက်ပံ့ရန်

ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ရဟန်းတော်တို့၏ ဝိနည်းသိက္ခာ မလျက် ကျင့်ကြံနေထိုင်နိုင်မှုကိုလည်းကောင်း တာဝန်ခံ ကြပ်မ ဆောင်ရွက်ရသည့် အမှုတမ်းအမတ်။ [၁]

မဟာဒါနဝန် - န / မဟာဒန်ဝင် / မဟာဒါန - ၂။ နှိုင်းအတူတူ။

မဟာနမ္မ - န / မဟာနမ္ပ / ဦးထိပ်နှစ်ဘက် ထောင်စွန်းသို့ ပြန့်တက်၍ အပြင်ကျယ်သည့် နမ္မပြင်။

မဟာဗောဓိ - န / မဟာဗောဓိ / ၁။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်။ ၂။ ဘုရား ပွင့်တော်မူရာ သစ်ပင်။ [၁]

မဟာဓာတ် - န / မဟာ ဗုတ် / ရုပ်ပြစ်တို့ ပွားစည်းမှု၏ ထောက် တည်ရာ အခြေခံအကြောင်း လေးပါး။ (ယင်းတို့ ကား၊ ၁။ ပထဝီ၊ ၂။ တေဇော၊ ၃။ အာပေါ၊ ၄။ ဝါယော ဟူ၍ ဖြစ် သည်။) [၁]

မဟာမေဇင် - န / မဟာမေဇင် / ၁။ အဓိကလမ်းဘာသာ (အဓိကလမ်း ဘာသာအရ အလွှာဟုခေါ် နောက်ဆုံး တမန်တော် ဘုမ္မိန်ကို အစွဲပြု၍ ခေါ်တွင်သည်။) ၂။ အဓိကလမ်းဘာသာကို ကိုးကွယ် သော မွတ်လင်။ အဓိကလမ်းဘာသာဝင်။ [အရင်]

မဟာမိတ် - န / မဟာမိတ် / ၁။ ပြည်ထောင်ဖက်ချင်း ချစ်ကြည် စွာ ဆက်ဆံမှု အနေ။ ဓိတ်ဆွေနိုင်ငံ။ ၂။ အချင်းချင်း ချစ် ကြည်ရင်းနှီးသော အဖော်အဖက်။ အတူ သဟဇာ ပေါင်းဖွဲ့ ခြင်း။ ၃။ ရည်ရွယ်ဦးတည်ချက် အတူထားလျက် စစ်ရေး အားဖြင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန် သဟာယဖွဲ့ထားသော နိုင်ငံစု။ [၁]

မဟာယာနဂိုဏ်း - န / မဟာယာနဂိုဏ်း / ဘုရားဆုပန်၍ ကျင့် သော ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းခွဲတခု။ မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်း။ [၁]

မဟာလှေကား - န / မဟာလှေကား / အမွေးနုပါသော ရွက်မြွှာ ရှိ၍ လှပသော အပွင့်နှင့် အသီးတောင့် ပွင့်သီးသော ဆေး ဖက်ဝင်သည့် ပင်လတ်တမျိုး။ (မဟာလှေကား အနီ၊ မဟာ လှေကား အဝါဟူ၍ မျိုးကွဲရှိ၍ စွယ်တော်၊ သွဲ့ချည်ပင်တို့နှင့် မျိုးရင်းတူသည်။)

မဟာဝေဠာ - န / မဟာဝေဠာ / ဗုဒ္ဓသာသနာပြန့်ပွားရာ ဒေသအလိုက် မဇ္ဈိမဒေသ (အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် သီဟိုဠ်နိုင်ငံ) ဗုဒ္ဓသာသနာပြု မင်းအဆက်ဆက်တို့၏ လက်ထက် အကြောင်းအရာများကို ရေးသားဖော်ပြထားသည့် ကျမ်း။ (မဟာနာမ မထေရ်က ပါဠိဘာသာနှင့် ရေးခဲ့သော မဟာဝေဠာခေါ် သီဟိုဠ်ရာဇဝင် ကျမ်း။) [၁]

မဟာသမယနေ - န / မဟာသမယနေ / မြန်မာနိုင်ငံ၌ မဟာ သမယသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်စုစောသည့် (နှစ်စဉ် နယုန်လပြည့်) နေ။ (ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာဝုန်တော၌ ဝါကပ် တော်မူစဉ် မဟာသမယသုတ်ကို ဟောကြားတော်မူသည့် နယုန်လပြည့်နေ့ကို အစွဲပြု၍ ကျင်းပသည်။) [၁]

မဟာသာဓက - န / မဟာသာဓက / ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား ရှင်၏ လက်ဝဲတော်ရံနှင့် လက်ယာတော်ရံ တပည့် ရဟန်းတော် အပါးရှစ်ဆယ်။ [၁]

မဟာသက္ကရာဇ် - န / မဟာသက်ကရာဇ် / အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ကမ္ဘာ

ဦး မဟာသမ္မတမင်းမူရ၍ နှစ်အစဉ် မှတ်သား ရေတွက်လာခဲ့သော အကြိမ်ကြိမ် ဖြိုပြားသည့် ခုနစ်။ (သာသနာ နှစ်ထက် ၁၄၈ နှစ်ပို၍ ကြီးသည်။) [ပါ]

မဟာသမ္မတ - န / မဟာသမ္မတ / ကမ္ဘာ့ဦး၌ လူတို့ က မိမိတို့ ကို တရားသဖြင့် အုပ်ချုပ်စီရင် ဦးဆောင်ရန် မိမိတို့ အထဲမှ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည့် အကြီးအကဲပုဂ္ဂိုလ်။ [ပါ]

မဟာရဇ္ဈ - န / မဟာဗြဟ္မ / အစ္စလာမ်ဘာသာ ထုံးတမ်းအရ ထိမ်းမြား လက်ထပ်ရာ၌ သတို့သားက သတို့သမီးအား အပိုင်ပေး တင်တောင်းရသည့် ရွှေ။ [အရဗီ]

မဟာတရား - ကြိဝိ / မဟာဒေဝား / ၁။ မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲ ရွှေ့တတ်လျက်။ ၂။ မသင့်မတော် ကျူးလွန် စော်ကားလျက်။ ဣန္ဒြေပျက်ပြားလျက်။

မဟူ - ကြိဝိ / မဟူ / မစွဲမခြားအားဖြင့်။ အတူအညီ အကျုံးဝင် လေ့ရှိ။

မဟူရာ - န / မဟူရာ / သပြေမှည့်ရောင်မှ အနက်ရောင်အထိ အရည်နောက် အရောင်ရှိသော တွင်းထွက် ကျောက်မျက်တမျိုး။

မဟူရာပိန်း - န / မဟူရာပိန်း / ဥအမြင်ရှိ၍ ရွက်ညှာအရင်းဘက် အဟိုက်အချိုင့်နှင့် အဖျားဘက်ချွန်သော အရွက်ရှိသည့် အပိုးအရွက် ကြီးမားသော ပိန်းအမျိုးအစားဝင် အပင်တမျိုး။

မဟော်ဂန် - န / မဟော်ဂန် / အမေရိကတိုက် အပူပိုင်းဒေသတွင် ပေါက်ရောက်သော ဖရဲသောဂျုလုပ်ရန်အတွက် နီညိုရောင် သစ်ထွက်ရှိသည့် အပင်ကြီးတမျိုး။ [လိပ်]

မဟော်ညွက် - န / မဟော်ညွက် / (ဘုရားအလောင်းမဟော်သေ၏ ညွက်တဲ့သို့) ကြီးမားကုန်သော စိတ်ကူးညွက်။

မဟော်ရာ - န / မဟော်ရာ / မဟူရာပိန်း - န။ နှင့် အတူတူ။ (မဟော်ရာကြက်ဆူ၊ မဟော်ရာကြက်တက်၊ မဟော်ရာကျွဲသည်။ မဟော်ရာကျွဲရေ၊ မဟော်ရာကျွဲချို၊ မဟော်ရာနို့၊ မဟော်ရာနုက၊ မဟော်ရာကြီး၊ မဟော်ရာမင်း စသည်အမျိုးကျဲပြားသည်။)

မဟော်သခာ - န / မဟော်သခာ / ၁။ ဇာတ်ကြီးဆယ်စောင် အပါအဝင်မဟော်သခာ (မဟာဥမာ) ဇာတ်တွင်ပါရှိသည့်ညွတ် ပညာကြီးမားသော ဘုရားလောင်းပညာရှိ။ ၂။ [ဥပစာ] ညွတ်ကြီးကျယ်သူ။

မဟုတ်ကဟုတ်က - န / မဟုတ်ကဘု ဟုတ်ကဘု / မဟုတ်မမှန်သော ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်းအရာ။

မဟုတ်တရုတ် - န / မဟုတ် ဖဟုတ် / မသင့်တော် မမှန်ကန်သော အကြောင်းအရာ။ မသင့်တော်သော အပြုအမူ။

မဟုတ်တမ်းတရား - န / မဟုတ်တန်းဒေဝား / မဟုတ်တမ်းတရား - န။ ခူ။

မဟုတ်တမ်းတရမ်း - န / မဟုတ်တန်းဒေဝား / မဟုတ် မမှန်ပဲ မှန်ရမ်းစွပ်စွဲပြောဆိုချက်။

မဟုတ်တယ် - န / မဟုတ်မဟတ် / အကြောင်းယုတ္တိမရှိ မမှန်မကန် လုပ်ကြံသောစကား။

မဟတ္တတာတန်ဆာ - န / မဟန်လတာဒဇာ / မလ္လိကာတန်ဆာ - န။ ၁။ ဂူ။

မအား - န / မအား / ၁။ [ယဉ်] ယောက်ျား၏လိင်အင်္ဂါ။ ၂။ ယောက်ျားလိင်အင်္ဂါရှိ သဘာဝအကျိုးတို့။ ကပ်ပယ်အိတ်။

မအိမလည် - ကြိဝိ / မအိမလယ် / ၁။ မနေသာမတိုင်သာ အမျိုးအမည်ခွဲခြားရန် ခက်ခဲသော ကိုယ်တွင်းခံစားရမှု ဖြစ်ပေါ်လျက်။ ချောမွေ့ ပြေပြစ်ခြင်းမရှိပဲ။ ၂။ (ခရ) မတက်မကျ ဖြစ်လျက်။

မအိမသာ - ကြိဝိ / မအိမသာ / ၁။ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်လျက်။ ကျန်းမာရေးထိခိုက်ပျက်ပြားလျက်။ နှမ်းနယ်ပင်ပန်းလျက်။ ၂။ ကြည်လင်သာယာမှုမရှိပဲ။

မအူ - န / မအူ / အဝါရောင် အပွင့်လုံးမျှားပွင့်သည့် ပေါ်ခြံပျဉ်းတွဲသော သစ်နှင့် ထင်းခရိုရှိသော ပင်စောက်သစ်ပင်ကြီးတမျိုး။

မအူမလည် - ကြိဝိ / မအူမလယ် / ကျွမ်းကျင်လည်ပတ်ခြင်းမရှိပဲ။ ပါးနပ်လိမ္မာခြင်းမရှိပဲ။

မအေ - န / မအေ / မခင် - န။ ၁။ နှင့် အတူတူ။

မအပ်မရာ - န / မအတ်မယာ / သင့်တင့် လျှောက်နီခြင်း မရှိသော အရာ။

မအိပ်မနေ - ကြိဝိ / မအိတ်မနေ / လုံ့လမပြတ်အားထုတ်လျက်။

မဦးမချွတ် - ကြိဝိ / မအားမချွတ် / ၁။ မဆင်ခြင်ပဲ အလွယ်အားဖြင့်။ လက်လွှတ်စပယ်အားဖြင့်။ ၂။ ဦးဦးဖျားဖျား။ ရွှေဦးကြိုတင်လျက်။

မာ

မာ - နဝိ / မာ / ၁။ ခိုင်ခံ့တောင့်တင်းသိပ်သည်းသော။ ၂။ ပျော့ညှိ အလျော့ပေးခြင်းမရှိ တင်းခဲသော။ “ပျော့သောလေသံသည် ထိုထက်ပင်ပို၍ မာသေး၏”။ ပေါဇော၊ ပ။ ၂၂၉။ ၃။ ကိုယ်အင်္ဂါ အနာရောဂါ ကင်းရှင်းလန်းဆတ်သော။

မာကျီ - န / မာကျီ / အမျှားအားဖြင့် လေ့စသည်ကို ဖာထေးသော ပွဲ လျက်တမျိုး။ (မာကျီတီးသည်ဟု အသုံးရှိသည်။)

မာကျူရီ - န / မာကျူရီ / ဗုဒ္ဓမဟူရီလီ - န။ နှင့် အတူတူ။ [လိပ်]

မာကျူရီ - န / မာကျူရီ / ၁။ ပြဒါးကိုခေါ်သော သိပ္ပံအမည်။ ၂။ ပြဒါးခေါက်စီးဖြင့် လင်းစေသော လျှပ်စစ်မီးလုံး။ [လိပ်]

မာကျော့ - နဝိ / မာကျော့ / ၁။ မပျောင်းမည့် ခိုင်မာကျစ်လျစ်သော။ ၂။ တင်းတောင့်သော။ ၃။ သန့်စွမ်းသော။ ၄။ ခက်ထန်သော။ “စကားပြောမာကျော့သောသူ။”

မာကျော့ကျော့ - ကြိဝိ / မာကျော့ကျော့ / ဆိုနိုင်ခက်ခဲလျက်။ ပြောရခဲရှိခက်ခဲလျက်။ မောက်ကြွားမာန်တင်းသော အသွင်ပေါ်လျက်။

မာကျော့ကံ - န / မာကျော့ကံ / တရုတ်အမျိုးသားတို့ စတင်ကစားခဲ့ကျသော ချပ်ပြားငယ် ၁၄၄ ချပ်ဖြင့် လူလေးယောက် ပါဝင်အနိုင်ရကစားရသည့် လောင်းကစားနည်းတမျိုး။ သုံးချပ်ပါဝင်သော အတိုလေးတွဲနှင့် ဖဲဝဲနှင့်ချပ်ချပ် သူက အနိုင်ရသည်။ [တရုတ်]

မာခေါက်ခေါက် - ကြိဝိ / မာခေါက်ခေါက် / နှည့်ခြင်းမရှိ ပျဉ်းသွဲ တင်းတောင်လျက်။ (အထည် မာခေါက်ခေါက်၊ ဝက်သားမာခေါက်ခေါက် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

မာချာ - နဝိ / မာချာ / ခါအနာရောဂါကင်းရှင်းသော။ ၂။ ဆိုနိုင် ခက်ခဲသော။ ခေါင်းမာသော။ “သူ၏ အိမ်ရှင်သည် အပြောရ မာချာကြောင်းကိုလည်း။” ပေါ် ဇော်၊ ဒု။ ၈၃။

မာဂတောသား - န / မာဂဒါဗာသု / ၁။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပေါ်ထွန်းချိန် ပတ်ဝန်းကျင်၌ အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း မဂဓတိုင်းသားတို့ ပြောဆိုသုံးစွဲသော ဘာသာစကား။ (မြတ်စွာဘုရားသည် တရားတော်များကို မာဂတောသားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ သည်။) ၂။ ကျေးဇူးငှက်ရိစ္ဆာန်တို့ ဘာသာဘာဝမြည်သံ။ ရှေးအခါက ကျေးငှက်စသည်တို့သည် မာဂတောသားဖြင့် သာ မြည်တွန်ခဲ့ကြသည်ဟု ယူဆသုံးနှုန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။) [ပါ]

မာယ - န / မာဂါ / တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း။ (သိကြားအလောင်း မဃလုလင်ကိုစွဲ၍ တွင် သောအမည်။) [ပါ]

မာယ - န / မာဂါ / တပို့တွဲလတွင် ဇန်နဝါယာလ်လွှဲသော ကြယ်ငါးလုံးစုပါဝင်သည့် နက္ခတ်။ (အိမ်သတ္တန်၊ သံကောက် သတ္တန်ဟု အနည်းနည်းမှတ်ယူ၍ ကြယ် ၄ လုံးစုယူ၍လည်း ဆိုသည်။) [ပါ]

မာဆရိုက်ချည် - န / မာဆလိုက်ချီ / မာဆရိုက်ချီ / ပိုးသားကဲ့သို့ အရောင်တောက်ပြောင်အောင် ဓာတုဓမ္မနည်းဖြင့် ပြုပြင် ထားသော ချည်ချော။ [လိပ်]

မာဆတ်ဆတ် - ကြိဝိ / မာဆတ်ဆတ် / ၁။ ပျဉ်းသွဲတောင်တင်း လျက်။ ၂။ မောက်ကြွေး မာန်တင်းလျက်။ (မျက်နှာထား မာဆတ်ဆတ်၊ အသံမာဆတ်ဆတ်ဟူ၍ သုံးသည်။)

မာတလီ - န / မာဒလိ / ၁။ သိကြားမင်း၏ အမှတ်ဆောင်ရွက်ပေး သော ဝေဇယန္တ ခုထားမှုန့်တံသား။ ၂။ [ဥပစာ] ပို့ဆောင် ဆက်သွယ်ပေးသူ။

မာတိကာ - န / မာတိကာ / ကျမ်း။ စာရင်းစသည်၌ ပါဝင်သော အကြောင်းအရာ ခေါင်းစဉ်များကို စာမျက်နှာအစဉ်အတိုင်း ညွှန်းပြသောအညွှန်း။ [ပါ]

မာတုဂါမ - န / မာတုဂါမ / မိန်းမ။ ဝတ်ကြောင့်အမျိုးသမီးကို ခေါ်သော ဂုဏ်သုံးဝေါဟာရစကား။ [ပါ]

မာတင်္ဂ - န / မာဒင်္ဂါ / [ဥပစာ] တောင်းရမ်းတတ်သူ။ (မာတင်္ဂ ဇာတ်မှ အလောင်းတော် မာတင်္ဂကို အစွဲပြု၍ ခေါ်တွင် သည်။) [ပါ]

မာတင်္ဂမော် - န / မာဒင်္ဂါမော် / ၁။ တောင်းရမ်း အလှူခံရာ၌ ဂုလွယ်အောင် စီရင်သော လောကီ အတတ်ပညာမျိုး။ ၂။ [ဥပစာ] တောင်းရမ်းအလှူခံရာ၌ ဂုလွယ်သောအစွမ်း။

မာကြာ - န / မာဒယာ / ကလေးသူငယ်တို့ကို ဖမ်းစားတတ်သည် ဟု အယူအမှတ်ရှိသော နတ်သမီး။ ယင်းနတ်ဖမ်းစားသည်ဟု ယူဆသော သူငယ်နာ။ (မာတရာဟုလည်းရေးသည်။)

မာန - န / မာနု / ထောင်လွှား မောက်မာမှု။ မာနဝိဇ္ဇာ။ (မာန

ကြီး၊ မာနထောင်၊ မာနတက်စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။) [ပါ]

မာနမ - န / မာနုဂါ / ထောင်လွှား မောက်မာတတ်သူ။

မာမလာ - န / မာမလာ / လည်ပင်းကို ထွေးနှွေးစေရန် စည်းပတ် ရသော အဝတ်အထည်။ [လိပ်]

မာယာ - န / မာယာ / ၁။ တမျိုးတမည် အယောင်ဆောင်ခြင်း။ ဟန်ဆောင်ခြင်း။ “ဘိက္ခုနီယောင်၊ မာယာဆောင်၊ ကြောင် သီလနယ်။” ဝိဇယ။ ၄၆။ ၂။ လှည့်ဖြားရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဆန်းပြားထူးထွေစွာပြုမူချက်။ ပရိယာယ်။ “မိန်းမတို့၏အမှု အရာပရိယာယ် မာယာ အမျိုးမျိုးကိုပြုပြီး။” ထေရီ၊ တ။ ၇။ ၃။ အမျိုးမျိုးဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲမှု။ [ပါ]

မာရဘင် - န / မာရဗင် / ၁။ နန်းဆောင်တွင် ကြမ်းပြင်မှ အမိုး အထိပိတ်ဆီးထားသော အကာအရံ။ ၂။ မြန်မာဘုရင် နန်း တော်တွင် ထမ်းရွက်သည့် သေနတ်အမှုထမ်းစု။ (မြတ်ကံ အတော်ဘက်၌ မာရဘင်အုတ်စိုင်း သီးခြားကာရံထားရှိ၍ တောင်မာရဘင်၊ မြောက်မာရဘင်အမှုထမ်းစုလည်း သီးခြား ရှိသည်။) [ပါ]

မာရသွန် - န / မာရသွန် / ကမ္ဘာမြေခန့်ကစားပွဲ၌ အားကစား နည်းတမျိုးအဖြစ် သတ်မှတ်ထည့်သွင်းထားသော ၂၆ မိုင်ရှည် တာဝေးပြေးပွဲ။ (ဂရိတ်နိုင်ငံအရှေ့ဘက်ကမ်းခြေရှိ မာရသွန် လွင်ပြင်ကို အစွဲပြု၍ ခေါ်တွင်သည်။) [လိပ်] - နဝိ / မာရသွန် / [ဥပစာ] အလွန်ရှည်လျားသော။

မာရကျော့ရေ - ကြိဝိ / မာယေကျော့ရေ / မောက်မာစွာ။ မောက်မာသောလေသံဖြင့်။

- န / မာယေကျော့ရေ / မောက်မာခြင်း။

မာလကာ - န / မာလကာ / ပုချိန်မှည့်ချိန်တွင် အသီးအတိုင်း စား နိုင်သောအသီး သီးသည့် ချောမြေ့သော အပွေးပါး အလွှာ ကွာလေ့ရှိ၍ အသားမာဆတ်သည့် အပင်တမျိုး။ (အူ၊ အူနု၊ အူနု၊ အူချဉ်နှင့် အသီးအရွယ်ပုံပန်းအလိုက် အမျိုးကွဲသည်။)

မာလကာပေါက် - န / မာလကာပေါက် / သင်္ဘော တံကင်း စသည် တို့တွင် ကုန်သွင်းထုတ်ရန် ကုန်ပတ်၌ ဖောက်ထားသော အပေါက်။

မာလကျင်ပိတ် - န / မာလဂျင်ပိတ် / ချည်ကြမ်းဖြင့် ပါးလျား စွာ ဂုတ်ထားသော အထည်တမျိုး။ [ဟိန္ဒူ]

မာလာ - န / မာလာ / ပန်း၊ ပန်းကုံး။ [ပါ]

မာလာကျိကျူ - န / မာလာကျိကျူ / ကုံမုန့် - နှု၊ နှင့်အတူတူ။

မာလာဗူး - န / မာလာဗူး / အညွှန့်အတိုင်းပတ်လည်၌ အစိမ်းရောင် ရွက်အုံနှင့် ပန်းရင့်ရောင် သို့မဟုတ် မရင်းရောင်အပွင့်ငယ် များစွာလျက် မြေကပ်၍ပွင့်သည့် တို့စရာအဖြစ်စားသုံးရသော အပွင့်အမျိုးတမျိုး။

မာလာသီယွန် - န / မာလာသီယွန် / အပင်အရွက်တို့ကို ဖျက်ဆီး တတ်သော ပိုးမွှားမျိုးကို သုတ်သင်နိုင်စွမ်းသည့် ပိုးသတ် ဆေးတမျိုး။ [လိပ်]

မာလောနွယ် - န / မာလောနွယ် / ခိုင်အပ်ကို ဖျက်ဆီးဖုံးလွှမ်း တတ်သော နွယ်ပင်ကြီးတမျိုး။ [ပါ]

မာလိန် - န / မာလိန် / သဘောကို တွဲဖက်ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲသူ။
ရေကြောင်းပြ။

မာလိန်မှူး - န / မာလိန်မှူး / [ဥပစာ] ဦးဆောင်ညွှန်ကြားသူ။
လမ်းပြညွှန်ကြားသူ။

မာသ - န / မာသ / (ပြက္ခဒိန်)လ။ “သူရိယာ၊ စန္ဒရ၊ သဝဏ
(သာဝန)ဟု မာသသုံးတန်း။” ဗေဒဝိဇ္ဇာ။ ၁၃၉။ [ပါ]

မား

မား - စည်း/မား/ကြွက်များလွန်းခြင်းသဘောကို ဖော်ပြသော
ပစ္စည်းကားလုံး။(ကြီးမား၊မြင့်မား၊ ရှည်မားစသည်ဖြင့် သုံး
နှုန်းသည်။)

မားမား - ကြိတ်/မားမား/ငွားငွား စွင့်စွင့် ကြမြင့်စွာ။ ထင်ရှား
စွာ။ “နိုင်ငံတော်အစိုးရကသာ ရဲရင့်စွာ လမ်းပြသွားဖြစ်နှင့်
မားမားရပ်ပါလျှင်။” နယ်။ ၁၂။

မားမားမတ်မတ် - ကြိတ် / မားမားမတ်မတ် / ၁။ တည်တံ့စွာ။
“ကိုယ်ခန္ဓာသည် မားမားမတ်မတ်နှင့် ထောက်ရာ တည်ရာ
ရရှိလေသည်။” ၂။ ထင်ရှားစွာ။ “တောချုံအရပ်၌ မားမား
မတ်မတ် သွားသော ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့။”

မားမားရပ် - ကြိ / မားမားယတ် / [ဥပစာ] တစ်တည်းတက်က
အားကိုးလောက်ဖွယ် ကာကွယ်ရပ်တည်သည်။ (မားမား
မတ်မတ် ရပ်ဟုလည်းသုံးသည်။)

မိ

မိ - ကြိ / မိ / ၁။ ပမ်းဆီရရှိသည်။ ၂။ တစ်တရာ၏လွှမ်းမိုးတိုးဝင်
ခြင်းကို မလွတ်မကွာ ထိတွေ့ ခံစားရသည်။ (မိုးမိ၊အအေးမိ၊
မုန်တိုင်းမိ၊ လေမိစသည်ဖြင့် သုံးသည်။) ၃။ ထိရောက်သည်။
သိမ်းငင်ကွပ်အုပ်နိုင်စွမ်းသည်။ “လေးဆစ်ကဗျာများသည်
တိုတိုဖြင့် အစိတ်မှတ်လေသောကြောင့်။” ဟိန်။ ၉။ ၄။ လိုက်
ဖက်အပ်စပ်သည်။ “အပြာကွက်ကလေးဝတ်လာတဲ့ ကလေးမ
ဟာ သိတ်မိတာဘဲ.....” မြင့်နီ။ ၁၅၄။

- စည်း / မိ / ပိုင်နိုင်ပြီးပြတ် ထိရောက်စွာ ပြုမူမိခြင်း
သဘောကို ဖော်ပြသည့် စကားလုံး။ (နောင်တရခြင်း၊
ဝန်ခံခြင်း၊ အမှတ်မထင်ပြုမူခဲ့ခြင်းသဘောကို ပေါ်လွင်
စေရန်လည်း သုံးသည်။ ပြေ-မိ၊ မှတ်မိ၊ ရိပ်မိ၊ ဝမ်းမိ
စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

မိ - န / မိ / ၁။ မိန်းကလေး။ “ထိုမိ မွန်လည်း ကလွန်အိမ်ပိုင်။”
မလ။ ၁၁၄။ ၂။ မွန်မိန်းကလေးအမည်အစ။ ၃။ မိန်းကလေး
ငယ်ကို ချစ်စနိုးခေါ်ရာ၌ သုံးသောအမည်အစ။ ၄။ မိန်းမကို
ရင့်သီးနှံမိချ၍ ခေါ်ရာ၌ သုံးသောအမည်အစ။

မိကောင်းမခင် - န / မိကောင်းမာဂင် / ဂုဏ်သိက္ခာ အကျင့်ကောင်း
ရှိသော မိတာ။

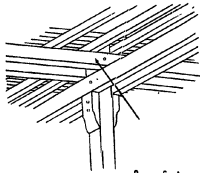
မိကျောင်း - န / မိကျောင်း / ၁။ ရေတွင်ကျက်စားသော တွား
သွားကောင်ဖြစ်သည့် ရန်သူတတ်သော အသားစား သတ္တဝါ
ကြီးတမျိုး။ (ခေါင်းတို ခေါင်းရှည်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။)

၂။ မိကျောင်းရပ်သက္ကာန်ရှိသော သစ်သားအိမ်လျားတွင်
ကြိုးသုံးချောင်းတပ်၍ လက်ချောင်းဖြင့် တိုခတ်တီးရသော
ရေးဟောင်း တူရိယာတမျိုး။

မိကျောင်းကြည်းတင် - ကြိတ် / မိကျောင်းကြီးတင် / [ဥပစာ]
ကျပ်တည်းသောအခြေအနေသို့ ရောက်ရှိလျက်။ (ကုန်းပေါ်
တင်ကျန်နေသော မိကျောင်းကို တင်စား သုံးနှုန်းသည်။)
“သည်ခလေးတွေနှင့် မင်းလှမြို့ကိုလဲ မပြန်နိုင်၊ မိကျောင်း
ကြည်းတင်ဖြစ်နေပါသည်။” မိုး။ ပ။ ၁၇၂။

မိကျောင်းကွမ်းဗတ် - န / မိကျောင်းကွမ်းဗတ် / အပင်မှ လျှော်
ထုတ်၍ အစေ့မှဆီထုတ်ရသည့် ဆေးဖက်လည်းခင်သော အပင်
နိမ့်တမျိုး။ (ရေစိမ့်လျှင် ချွဲကြံသော အစေ့မျိုးကို အနာအုံ
ဆေးအဖြစ် အသုံးပြုသည်။)

မိကျောင်းတုံး - န / မိကျောင်းတုံး / ၁။ အလျားလိုက် သစ်စွန်ခုံကို
ဆက်စပ်ရာ၌ ထပ်မိုးသော အလျားတုံးတို့။ ၂။ ကြမ်းခင်း
အောက်ခံဆင်ကို ထောက်ခံထားသောရတုံး။ ၃။ လှေကား
ပေါက်စသည်၌ ဆင်တိုင်ထိပ်မှ ပိတ်ထားသော အပိတ်တန်း။

မိကျောင်းတုံး-နု၂

မိကျောင်းဟန်း - န / မိကျောင်းဟန်း / တောစပ်ရေစပ်တွင် ပေါက်
လေ့ရှိ၍၊ ဝါဆိုလတွင် အပွင့်ဖြူများ ပွင့်တတ်သော နွယ်ပင်
တမျိုး။

မိကျောင်းဈေး - န / မိကျောင်းဈေး / အိမ်ယက်မနှစ်ခုအကြား
တွင် အကုသုတ္တံထားသော ယက်မအုပ်။

မိကျောင်းသွား - န / မိကျောင်းသွား / ဝမ်းလျားမှောက်၍
ခြေလှောက်၍ဖြင့် တွား၍သွားခြင်း။

မိကျောင်းသွား - န / မိကျောင်းသွား / ချပ်ကြိုးပြား၊ ဖျဉ်ချပ်
စသည် ဆက်စပ်ရာတွင် နှစ်ဘက် တွယ်ကွပ်ထားသော
ကိရိယာ။

မိခင် - န / မိခင် / ၁။ သားသမီးဖြစ်ထွန်းစေသော ဖိုမုနစ်ဦးအနက်
အမည်အစ။ ၂။ အခြေခံပင်ရင်းမှလ။ (မိခင်တပ်ရင်း၊ မိခင်
ဌာနစသည်ဖြင့် တွဲ၍သုံးလေ့ရှိသည်။)

မိခင်ဌာန - န / မိခင်ထာနာ / (လုပ်ငန်း၊ ရာထူး၊ နေရာစသည်

လွဲပြောင်းထမ်းရွက်ရာ၌) မိမိရာထူးတာဝန်စသည် သက်ဆိုင် ဆက်သွယ်နေသေးသည့် မူလအုပ်ချုပ်ရင်းစာတပ် ထုတ်ပေး ရင်းငွေနှစ်။

မိခင်တပ်ရင်း - န / မိခင်တပ်ရင်း / (တပ်မတော်သားတဦး အတွက် ရာထူးတာဝန်၊ နေရာ ရွှေ့ပြောင်း ထမ်းရွက်ရာတွင်) မိမိကို ဆက်လက်တာဝန်ယူ အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲနေသေးသည့် မိမိအမှုထမ်းခဲ့ရာ မူရင်းတပ်။

မိခင်လောင်း - န / မိခင်လောင်း / ၁ (မိခင်ဖြစ်တော့မည့်) သန္ဓေ လွယ်ထားသူ အမျိုးသမီး။ ၂ မိခင်ဖြစ်လာမည့် သို့မဟုတ် ဖြစ်နိုင်သည့်အမျိုးသမီး။

မိဂပစ္စန္ဓနန္ဒာ - န / မိဂါဗမ္မိလင်ဇနန္ဒာ / (ကျောက်ဖျာ ပေါ်သို့ သမင်တက်နင်း ဖြတ်သန်းပြေးကြောင်းကို အတက် ခြေရာ၊ အဆင်းခြေရာတို့ဖြင့် တွေးသိနိုင်သကဲ့သို့) အစနှင့် အဆုံးကို ဆိုသဖြင့် အလယ်ကို သိရသောနည်း။ [ပါ]

မိဂသီန္ဒကွတ် - န / မိဂသီန္ဒကွတ် / နတ်တော်လတွင် စန်းနှင့်ယှဉ် လေ့ရှိသော ကြယ်သုံးလုံးစပ်ဝင်သည့် နက္ခတ်။ [ပါ]

မိခင်တပ် - န / မိခင်တပ် / မိခင်ပရိသတ်တို့လုံး အသက်ရှင်ဆဲ ဖြစ်သူတို့၏ သားသမီး။

မိတဆိုး - န / မိတဆိုး / မိသဆိုး - န၊ ၅။

မိတိုင်ဘဏ္ဍာန် - ကြိဝိ / မိတိုင်ဗွာယောက် / မိဘကိုပင် ထိခိုက် ပတ်ဝတ်လျက်။ "ဝါစာပရသ၊ ကြမ်းသည် နှုတ်ဖြင့်၊ ရန်ချွတ် ပြိုင်ဆိုင်၊ မနာနိုင်တည့်၊ မိတိုင်ဘဏ္ဍာန် မအောင့်စောက် သော်။" ပါမီ*၁၀။

မိတိုင်ဘလဲ - ကြိဝိ / မိတိုင်ဘလဲ / မိတိုင်ဘဏ္ဍာန် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

မိထွေး - န / မိထွေး / ၁၊ မိခင်၏ညီမ (မိကြီး၊ မိထွေးဟူ၍ သုံး သည်)။ ၂ မိခင်၏နောက်မယား။

မိနု - န / မိနု / ၁၊ တနာရီ၏ အပုံ ဖြစ်ပုံ အတိုက်အတွဲ။ ၂၊ ထောင့်တိုင်းဒီဂရီတခု၏ ဖြစ်ပုံ။ [လိပ်]

မိပ - န / မိပ / မိဘ - န၊ ၅။

မိပမ္မ - နုဝိ၊ - န / မိပမ္မ / မိဘမ္မ - နုဝိ၊ - န၊ ၅။

မိပမောင်မွေး - န / မိပမောင်မွေး / မိဘမောင်မွေး - န၊ ၅။

မိပုရား - န / မိပုရား / ဘုရင်၏မယား။

မိဘ - န / မိဘ / သားသမီးတို့ကို ဖြစ်ထွန်းပွားမြောက်စေသော ယောက်ျားနှင့်မိန်းမ (လင်မယား) တို့အား ယင်းသားသမီး တို့က တော်စပ်ပုံ။ မိခင်နှင့်ဖခင်။

မိဘမ္မ - နုဝိ / မိဘမ္မ / မိဘသေဆုံးသော။

- န / မိဘမ္မ / မိဘသေဆုံးသော သားသမီး။

မိဘမောင်မွေး - န / မိဘမောင်မွေး / မိန်းမလေးတဦး၏အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပိုင်သော ဆွေမျိုးသားချင်းစု။

မိမိစစ် တမ္မဗေဒ - န / မိမိစစ်ပုဂ္ဂလိက / လင်မယားဟူ၍ အမှတ်မရှိပဲ ပျော်ပါးစရာမှ ရရှိသော သားသမီး။ (ဆဲရေးရာ၌သာ သုံး သည်။)

မိမိ - နုဝိ / မိမိ / ၁၊ တစုံတဦးက သူ၏ကိုယ်တိုင်ကိုရည်ညွှန်းသော စကား။ "ကျွန်တော်သည် မိမိ၏ကိုယ်ကို သန့်ရှင်းအောင်

ပြုပြင်သည်။" (ကျွန်တော်) ၂၊ တစုံတဦးက အခြားသူ တပါးကို ရည်ညွှန်းသောစကား။ "သူသည် မိမိ၏ဥစ္စာကို မ နှမြော့ဘတ်ချေ။" (သူ) ၃၊ တစုံတဦးက အခြားဘုံ တဘက် သားကို ရည်ညွှန်းသောစကား။ "သင်သည် မိမိ ၏ကိုယ်ကို ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်ပါလေ။" (သင်)

မိမိရ - ကြိဝိ / မိမိယာယ / ၁၊ ခိုင်မာတိကျစွာ။ "မေးတော် မှီ၍၊ မိမိရ၊ တ နှ သေချာ၊ လျှောက်သည်မှာကား။" ကုဿ* ၁၃၃။ ၂၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့စွာ။ "ပါးပင်ကိုပျော်တိရ၊ မိမိရကိုက် ခိုင်လေ၏။" မြေ၊ ၆၄။ ၃၊ ဝိုင်နိုင်စွာ။ "မိန်းမ မျက်ခိုင် မျက်ကဲကိုသိ၍၊ မိမိရ ယောက်ျားက ကြံမယ်ဆိုရင်လဲ။" မြင့်၊ ပ။ ၃၀။

မိမ္မာဗေဒ - န / မိမ္မာဗေဒ / မိဘက မကွယ်လွန်မီဖြစ်စေ၊ ကွယ်လွန်ပြီးနောက်ဖြစ်စေ သားသမီးတို့က ဆက်ခံခွင့်ရှိ သော ပစ္စည်းဥစ္စာ အကျိုးဆက်စသည်။

မိမ္မာတိုင်း အမ္မာတိုင်း - ကြိဝိ / မိမ္မာတိုင်းမ္မာတိုင်း / ၁၊ မိခင် ဝမ်းမ ကျက်လာစဉ်ကတည်းက ပါရှိလာသည့် အခြေအနေ အတိုင်း။ ၂၊ ပင်ရင်းမူလ အခြေအနေအတိုင်း။ ၃၊ ကိုယ် တုံးလုံး။

မိမ္မာ - နည်း / မိမ္မာယ / အမျှအအားဖြင့် ဆင်ခြင်မှုကင်း မဲ့စွာ ပြုမူပြောဆို ကြည်မိသမျှကို ဖော်ပြလိုရာ၌ စကား ပွဲ စပ်သည့် (ကြိယာမှ နာမ်ဖြစ်စေသော) စကားလုံး။ (ပြောမိပြောရာ၊ ပြောမိပြောရာ၊ ကြိမိကြရာ စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းလေ့ရှိသည်။)

မိမ္မာသော - နုဝိ / မိမ္မာသော / မိဘမိုးရာစဉ်ဆက် အစဉ်တစိုက် ဆောင်ရွက်ပြုမူမှုအတိုင်းဖြစ်သော။

မိရင်းအရင်း - နုဝိ / မိရင်းအရင်း / မိထွေး၊ ပထွေး၊ မွေးစားမိဘ တို့နှင့် ကွဲပြားသော မိဘအစစ်အမှန်။

မိလိုက်အပါ - ကြိဝိ / မိလိုက်အပါ / မိဘမိုးရာ စွဲလိုက်လျက်။

မိသဆိုး - န / မိသဆိုး / မိခင်သေဆုံးသွား၍ ဖခင် သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူနှင့်အတူ နေထိုင်ရသော သားသမီးငယ်။ (မိဘဆိုးဟုလည်းခေါ်သည်။)

မိသက - န / မိသက / ၁၊ ရောနှောနေသောအရာ။ ၂၊ ပါဠိ မြန်မာရောစပ်ထားသောစကား။ (သကက။ ။ ပညာ + ရှိ၊ ပါရမီ + ရှင်၊ သစ္စာ + တော်၊ ဘုမ္မာ + စိုး စသည်။) ၃၊ လက်ကစားပြေ ရောထားသော အရေအသား။ [ပါ]

မိသရာဇ် - န / မိသရာဇ် / တန်ခူးလနှင့် တိုက်ဆိုင်သော ရာသီ။ [ပါ]

မိသလင် - န / မိသလင် / ပုသောဂအမြစ်ကို ဆေးဝါးအဖြစ် အသုံးပြုရသော ဝါးရွက်ကဲ့သို့ ရှည်ချွန်သော အရွက်ရှိ၍ ပင်စည်လုံးမရှိသော အညောက်ပင်တမျိုး။

မိသားစု - န / မိသားစု / ၁၊ မိဘနှင့် သားသမီးများ၏ အစု အပေါင်း။ ၂၊ အိမ်ထောင်ဦးစီး တဦးအား မှီခို၍ တအိမ် ထောင်တည်း စုပေါင်းနေထိုင်သော အိမ်သားအပေါင်း။ ၃၊ [ဥပစာ] လုပ်ငန်းတခု ရည်ရွယ်ချက်တခုကို စုပေါင်း၍ လုပ်ကိုင်သော အစု။

မိသားစုသား - န / မိသားစုသား / မိကောင်မစင် သားသမီး ပီသသူ။

မိ

မိ - စည်း / မိ / တစ်တစ်သော ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်မှုထက် စော သော တင်ကြိုကာ လမ်းညွှန်ပြရာ၌ (ပဋိသေပေဗ် “မ” နှင့် တွဲ၍) သုံးလေ့ရှိသော စကားလုံး။ (မလာမီ၊ မပြောမီ၊ မသိမီ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

မိ - ကြို / မိ / တစ်တစ်ကို ထိခိုက်စွမ်းသည်။ ကာလ၊ ပမာဏ စသည် ထပ်တူကျသည်။

မိတာ - န / မိတာ / ခ၊ အတိုင်းကိရိယာ။ (လျှပ်စစ်ဓာတ်အား၊ ခေတိပမာဏ၊ အသံလှိုင်း၊ အလျင်ပမာဏ စသည်ကို တိုင်း တာသော မိတာအမျိုးအစား များစွာရှိသည်။) ၂၊ ယင်း ကိရိယာဖြင့် တိုင်းတာရရှိသော ပမာဏ။ [ပြင်]

မိတာ - န / မိတာ / ဂဗ္ဗ-ဂူ လက်မ (မီလီမီတာသလမ်း နှစ်ခု၏ အကွာအဝေးခန့်) ရှည်သော အတိုင်းအတာခံ။ စင်တီမီတာ ၁၀၀။ [ပြင်]

မိတာဏ - ကြို / မိတာဏ / လျှပ်စစ်အား၊ အလျင်နှုန်း စသည် မှတ်သားရေတွက်သော ကိရိယာတွင် ယူနစ်အမှတ် အသားပို၍ တိုးပွားများပြားသည်။

မိလိဂရပ် - န / မိလိဂရပ် / နိုင်ငံတကာသုံး အလေးချိန်ချင့် တွက်သည့် ဆယ်လီစီအရ အငယ်ဆုံးသော အလေးချိန်။ ၁၁၅ - ဂရမ် သို့မဟုတ် ၁ ကီလိုဂရမ်၏ တသန်းပုံ တပုံ။ [ပြင်]

မိလိမိတာ - န / မိလိမိတာ / နိုင်ငံတကာသုံး အလျားတိုင်း ဆယ်လီစီအရ အငယ်ဆုံးသော အလျားပမာဏ။ ၁၀၉ လက်မ။ သို့မဟုတ်၊ တမီတာ၏ တထောင်ပုံတပုံ။ (မိလိ မိတာကို တထောင်စိတ်စိတ်၍ တစိတ်ကို ၁ - မိုင်ကရုန့်ဟု ခေါ်သေးသည်။ ပကတိမျက်စိဖြင့် တိုင်းထွာရန် မလွယ်ပါ၊ အနုကြည့် ကိရိယာ စသည်ဖြင့်သာ တိုင်းထွာလေ့ရှိသည်။) [ပြင်]

မိလိလီတာ - / မိလိလီတာ / နိုင်ငံတကာသုံး ချင့်ဝန်တွက်သည့် ဆယ်လီစီအရ အငယ်ဆုံးသော အချင်းပမာဏ။ (အစက် ပေါင်း ၁၆-၉ သို့မဟုတ် တလီတာ၏ တထောင်ပုံ တပုံ။) [ပြင်]

မီး

မီး - န / မီး / ခ၊ အလင်းနှင့် အပူရှိန်ထွက်လွှတ်၍ ပူပြင်းကျွမ်း မြိုက်စေနိုင်သော တောက်လောင်အား။ ၂၊ နည်းအမျိုးမျိုး ဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်သော တောက်လောင်မှုမှ ပေါ်ထွက်သော

အလင်းရောင်။ (မီးထွန်း၊ မီးပွင့်၊ မီးပိတ်၊ မီးပြ စသည် သုံးနှုန်းသည်။) ၃၊ [ဥပစာ] ပူလောင်စေသော အရာ။ ပူလောင်စေသော အကြောင်းတရား။ (သံယောဇဉ်မီးဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ခေါင်းမီး၊ ရာဂမီး စသော မိတဆယ်တပယ်ဟူ၍ လည်းကောင်း သုံးနှုန်းသည်။) ၄၊ ကျောက်မျက်တို့တွင် တောက်ပသော အရည်အသွေး။ “ဂေါ်မိတ်တို့သည်... ညဉ့်အခါ စိန်ကဲ့သို့ မီးခိုး၏” စာဗိမာန်၊ ၂၊ ၁၀၊ ၅၁။

မီးကော - န / မီးက / မီးလောင်မှုကို တားဆီးရန် ပြုလုပ်ထား သော အတားအဆီး အကာအရံ။ (နန်းမြို့စိုး တံခါးမ အဝင်ဝ တည်တည်တွင် ခဲယမ်းမီးကျောက် အမြောက် ကျည်ဆန် ပစ်ခတ်မှုများကို ကာကွယ်ထားသော အုတ်မြို့စိုး ကိုလည်း မီးကာဟုခေါ်သည်။)

မီးကင်း - န / မီးကင်း / မီးအားအန္တရာယ်ကို တားဆီးကာကွယ် ရန် တနေရာတွင် တာဝန်ယူ စောင့်ကြပ်ရသူ၊ အဖွဲ့အစည်း။ ယင်းသို့ စောင့်ကြပ်သည့်နေရာ။

မီးကုန်ယမ်းကုန် - ကြိတ် / မီးကုန်ယန်းကုန် / [ဥပစာ] တတ်နိုင် သမျှ အစွမ်းကုန်။

မီးကပ် - န / မီးကပ် / မီးလောင်သောအခါ မီးကိုချိတ်၍ ငြိမ်း သတ်ရန်အတွက် ဝါးလုံးရှည်ထိပ်ဖျားတွင် သံပြား သို့မဟုတ် ဝါးကပ်ပြားတပ်ဆင်ကာ အသင့်ထားရှိသောမီးသတ်ပစ္စည်း။

မီးကပ် - န / မီးကပ် / မီးပွားသို့ ယာယီအားဖြင့် (မီးနေရက် အတွင်း) အိပ်စက်နားနေရန် ဝါးကြမ်းစသည် ခင်းထား သော ကွပ်ပျစ်တမျိုး။

မီးကျီး - န / မီးကျီး / အပူရှိန်ဖြင်းစွာ ရဲရဲခိုနေသော ထင်းမီး သွေးကျောက်မီးသွေး စသော မီးလောင်ခဲ။

မီးကျော် - ကြို / မီးကျော် / ခ၊ သစ်သားတွင် နိမိတ်မင်္ဂလာ ကင်းမဲ့၍ အပြစ်သင့်ရောက်သည်။ (မီးပွားစရာသုခသောသစ်၊ တောမီးလောင်ရာ ကျန်သောသစ်နှင့် အိမ်ဆောက်မိ ပိုင်ရှင် သေသောကြောင့် ကြွင်းကျန်သစ်တို့ကို မီးကျော်သည်ဟု ယူဆကြသည်။) ၂၊ ဆေးဝါးတွင် နိမိတ်မင်္ဂလာကင်းမဲ့၍ အပြစ်သင့်ရောက်သည်။ (မီးနေအိမ်၊ သေသောလူနာအိမ် တို့၌ ကျန်ရှိနေသော သို့မဟုတ် သမားနှင့်အတူပါ ဆေး ဆေးဝါးများကို မီးကျော်သည်ဟု ယူဆကြသည်။)

မီးကျော် - ကြို / မီးကျော် / သေနတ်ပြားသည်။ (သေနတ်နှင့် ပစ်သော်လည်း ယင်းကျည်မထွက်၊ ထွက်သော် ရှောင်လွှဲ သည်ဟုဆိုသည်။ မီးမကူးဟုလည်း သုံးသည်။)

မီးကျိုးမောင့်ပျက် - န / မီးကျိုးမောင့်ပျက် / ခ၊ ကျိုးပဲ့ပျက်စီး ရမှု ဖြစ်သလိုပြုပြင်လျက် သုံးစွဲရာ ပကတိ အနေကဲ့သို့ ကောင်းသွားသဖြင့် မရနိုင်လောက်သော သေနတ်လက်နက်။ ၂၊ [ဥပစာ] ထိုက်တန်စွာ အပြည့်အဝသုံး၍ မရသော အရာ။

မီးကျည် - န / မီးကျ / ခ၊ ယမ်းမှုန့်များကို ကောင်းကင်ကျမှ အရောင်ခံ၊ ပုံသဏ္ဌာန်စုံ တောက်လောင်စဉ်ထွက် လင်းလက် အောင် စိမ်ပစ်လွှတ်သည့်အရာ။ မီးရှု၊ မီးပန်း။ ၂၊ မြေပြင် ကို ညဉ့်အခါမြင်ရအောင် ကောင်းကင်မြင့်၌ မီးရောင်ထိန်

လင်းစွာ လောင်မြိုက်နေစေရန် ပစ်လွှတ်၍ ဖြစ်စေ၊ လေထီးဖြင့် လွှတ်ချ၍ဖြစ်စေ အလင်းပြသောမိုးတမျိုး။ ၃။ ညဉ့်အခါ ကျည်သွားလမ်းကြောင်းကို ဖော်ပြနိုင်သည့် ပစ်လွှတ်ရာတွင် လင်းစက်သော ကျည်ဖူးတပ်ကျည်ဆန်။ ၄။ ထိုမှန်ရာတွင် မိစ္ဆာလောင်စေရန် ပစ်လွှတ်သော ကျည်ဆန်။

မီးကျည်ဆန်တံ - န / မီးဂျီသနတ် / ကောင်းကင် မြင့်၌ မီးရောင်ထိန်လင်းနေစေရန် ကျည်ဆန်တည်၍ ပစ်လွှတ်ရသော ဆန်တံတမျိုး။

မီးကြိုး - န / မီးဂျီ / ၁။ အခြားတနေရာမှလောင်ကျွမ်းလာသော မီး ကူးစက်ခြင်းမရှိစေရန် ရွာပတ်လည်၌ နှစ်လသုံးလကျယ်ဝန်းအောင် လောင်စာအပိုက် ရှင်းလင်းထားသော နေရာ။ ၂။ တောမီး လောင်ရာတွင် တောမီး မစက်မကူးအောင် မလောင်သေးသော နေရာ၌ လောင်စာတို့ကို ကြိုတင်၍ ချိုးထားသောမီး။

မီးကြိုး - န / မီးဂျီ / လျပ်စစ်ဓာတ် ကူးလျှောက်နိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားသော ကြေးနန်းကြိုး သို့မဟုတ် အပေါ်ခွဲပါသတ္တုကြိုး။

မီးကွက်နာ - န / မီးကွက်နာ / အများအားဖြင့် ကွမ်းပင်များတွင် ကျနေထိခိုက်ရာမှ အဖျား၌ အညှိရောင်ပြောက်များစွဲကာ တပြည်းဖြည်း တပင်လုံးသေသွားစေနိုင်သော အပင်ရောဂါတမျိုး။

မီးကွင်း - ကြ / မီးကွင်း / ၁။ မီးလောင်ခြင်းတောမှ လွတ်ကင်းသည်။ ၂။ မီးက အခြားပတ်လည် နေရာများကိုသာ လောင်ကျွမ်းလျက် အလယ်တနေရာထုကိုမလောင်ပဲ ကွက်၍ ရှောင်သည်။

- န / မီးကွင်း / မီးထွန်းညှိရန် လောင်စာ ခပ်ပိတ်ထားသောကွင်း။

မီးကြွေတိုက် - ကြ / မီးရွှေတိုက် / မီးပူတိုက် - ကြို၊ နှင့် အတူတူ။

မီးခဲ - ကြ / မီးခဲ / မီးလောင်ကျွမ်းသည်။ (မြင့်မြတ်သော အရာဝတ္ထု၊ ရုပ်ပွားဆင်းတု၊ ကျောင်း တန်ဆောင်၊ နန်းတော်၊ အိမ်တော် စသည်တို့အတွက် ခြေခံသိမ်းဖွဲ့စေရန် သုံးနှုန်းသည်။)

မီးခလုတ် - န / မီးခလုတ် / လျပ်စစ်ဓာတ်မီးကို ဖွင့်ရန်ပိတ်ရန် ပြုလုပ်ထားသည့် ပစ္စည်းဝတ္ထု။

မီးခဲ - န / မီးခဲ / ၁။ မိစ္ဆာလောင်၌ ခိုရဲနေသော မီးသွေးအစိုင်။ ၂။ [ဥပစာ] ရဲရင့်ထက်မြက်စွာ မထောက်မညာ ပြုမူတုံ့ပြန်တတ်သောသူ။ မဟုတ်မခံ ဖြစ်တတ်သူ။

မီးခဲပြား - န / မီးခဲပြား / [ဥပစာ] (အပူရှိန်ရှိပါလျက် ပြာပုံ၌ အပူရှိန်ရှိမှန်း မသိသာသကဲ့သို့) အကြောင်းအခွင့် မကြုံကြိုက်သေးသဖြင့် ပကတိ ဇာရည်အချင်း မပေါ်လွင်ပဲ သိမ်ငယ်တိမ်မြုပ်နေသေးသူ။

မီးခဲ - ကြ / မီးခဲ / မီးခဲ အပူဓာတ်ကို ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲခြင်း ယုံလွင်းလျက်စီးခြင်းမရှိ ရပ်တည်နိုင်သည်။

မီးခဲပြား - န / မီးခဲပြား / မီးလောင်ကျွမ်းခြင်း မရှိသည့်

ကျောက်ဂွမ်းခေါ် အဖြူရောင် သို့မဟုတ် ဖောင်းဝတ်ရောင် အမျှင်ပါ တွင်းထွက်ပစ္စည်းဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အပြား။ (မီးခဲပစ္စည်းအဖြစ်နှင့် အဆောက်အအုံ မီးကာရန် အသုံးပြုသည်။)

မီးခဲသေတ္တာ - န / မီးခဲသစ်တာ / အတွင်းသို့ လောင်ကျွမ်းအား မဝင်ရောက်နိုင်အောင် မီးပြင်းဒဏ် ခံနိုင်ရန် ပြုလုပ်ထားသော သေတ္တာ။ အာမခံသေတ္တာ - န။ လည်းသူ။

မီးခဲအုတ် - န / မီးခဲအုတ် / အလွန်ပြင်းသော မီးပူရှိန်ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိအောင် ပြုလုပ်ထားသော အုတ်တမျိုး။

မီးခိုး - န / မီးခိုး / ပစ္စည်းဝတ္ထုတစ်ခုထုတ် မီးလောင်မြိုက်ရာမှ အပေါ်သို့ ထွက်ပျံသော မြင့်သာသည့်အငွေ့။

- ကြ / မီးခိုး / မီးခိုးပြန်ကျယ် များပြားစွာ အထွက်လွင့်ပျံသည်။

မီးခိုးကျောက်လျှောက် - ကြဝိ / မီးခိုးကျောက်လျှောက် / တဗုဒ္ဓတရသို့ ဆက်စပ်နိုင်စွမ်း ရှိသလောက် ကူးပြောင်း ဆက်လိုက်လျက်။ သဲလွန်စ ရသမျှ လိုက်စစ်လျက်။

မီးခိုးတိတ် - ကြ / မီးခိုးတိတ် / ၁။ မီးခိုးထွက်ခြင်း တန့်ရပ်သည်။ မီးခိုးမထွက်ပဲ ရှိသည်။ ၂။ [ဥပစာ] လူနေ ကင်းမဲ့သဖြင့် ဒေသလူတို့တိတ်ဆိတ်သည်။ လူသူအရပ်အရောင် ကင်းမဲ့သည်။

- ကြဝိ / မီးခိုးတိတ် / [ဥပစာ] ရွာလုံးကျွတ်။ (အလှူ၊ အတန်း၊ ကျွေးမွေးမှု စသည်ရှိသဖြင့် ရပ်ရွာတွင် ချက်ပြုတ်စားသောက်ခြင်း မပြုကြပဲရှိသည်။)

မီးခိုးမဆုံးမီးမဆုံး - ကြဝိ / မီးခိုးမဆုံးမီးမဆုံး / အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိပဲ။ အကုန်အသတ်မရှိပဲ။

မီးခိုးရောင် - န / မီးခိုးရောင် / အနက်နှင့်အဖြူ ရောစပ်နေသော အရောင်တမျိုး။ မီးခိုး၏ အရောင်မျိုး။

မီးခေါင်း - န / မီးခေါင်း / မီးလုံးတပ်ရန်အတွက် လျပ်စစ်ဓာတ်ကိန်းနေသော နန်းကြိုးနှင့် အမြဲ ဆက်သွယ်ထားသည့် အဆက်အသွယ်။

မီးခတ် - န / မီးခတ် / မီးပွားမီးပွင့် ပေါ်ထွက်အောင် အချင်းချင်း ဖိုက်ပွတ်ရသည့် ကျောက်တုံးစွနှင့် သံခဲ တစုံ။ (ရှေးအခါက မီးခြစ်အစား သုံးစွဲသည်။)

- ကြ / မီးခတ် / မီးပွင့်ထွက်အောင် ကျောက်ခဲချင်း ဖြစ်စေ၊ အောက်ခံ ကျောက်သားလွှာကို သံတုံးသံခဲဖြင့် ဖြစ်စေ ရိုက်ပွတ်သည်။

မီးခတ်ကျောက် - န / မီးခတ်ကျောက် / မီးပွင့်ထွက်လာအောင် သံခဲဖြင့် ပွတ်ခတ်ရာတွင် အသုံးပြုရသော အောက်ခံကျောက်ပြားစတယ်။

မီးချိတ် - န / မီးချိတ် / မီးလောင်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ဆွဲဖျက်ချခြင်းဖြင့် မီးငြိမ်းသတ်ရန် ဝါးလှုတ် အမျှားတွင် အဆွတ်ထားသည့် သံကောက် သို့မဟုတ် သစ်သားချိတ်။

မီးခြစ် - န / မီးချစ် / မီးကျွမ်း / မီးတောက်ရရှိအောင် ပွတ်တိုက်ရန် ပြုလုပ်ထားသည့် ပစ္စည်း။ (သစ်သားမီးခြစ်၊ ဓာတ်မီးခြစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ မီးခြစ်၊ လျပ်စစ် မီးခြစ် စသည် အမျိုးမျိုး ရှိသည်။)

မီးခြစ်ကျောက် - န / မီးကျစ်ကျောက် / ဓာတ်မီးခြစ်တွင် ထည့်ရသော မီးတောက်အောင် သံဘီးဖြင့် ပွတ်ရသည့် အတောင့်ငယ်။

မီးခြစ်ဆန် - န / မီးကျစ်ဆန် / ထိပ်ပျားတောက်တွင် ယမ်းပွတ်ထားသော မီးပွင့်အောင် ပွတ်တိုက်ရသည့် သစ်ပွတ်ငယ်။

မီးခြစ်ဗူး - န / မီးကျစ်ဗူး / မီးခြစ်ဆန်ပါရှိသော ဗူးငယ်။

မီးခွက် - န / မီးခွက် / မီးတောက်အလင်းရောင်ရအောင် ပြုလုပ်ထားသော မီးစာတပ် လောင်ဆီစည်စာ။

မီးစ - န / မီးစာ / ၁၊ မီးစွဲ၍ တောက်လောင်ဆဲ ထင်းစ။ ၂၊ မငြိမ်းမသေပဲ ကျန်နေသော မီးအကြွင်း။ ၃၊ [ဥပစာ] ဆူပူမှုလှုပ်ရှားမှု စသည်ကို စတင်ပန်းတီး၍ ခုက္ခအန္တရာယ် ကြီးမားအောင် ပြုတတ်သူ။

မီးစတောက် ရေမှုတ်တောက် - ကြိတ်/မီးစတောက်ယေမှုတ်တောက် / [ဥပစာ] တဘက်တွင် ငြိမ်းချမ်းအောင် အားထုတ်ဟန် ပြုလျက် အခြားတဘက်တွင် ရန်ဆွေပေးသောအားဖြင့်။

- န / မီးစတောက်ယေမှုတ်တောက် / ယင်းသို့ သဘောထားပြုလုပ်သူ။

မီးစလောင်း - န / မီးစလောင်း / မီးလုံး၊ မီးတောက် စသည်မှ ထွက်သည့် အလင်းရောင်ကို လိုရာ ထိန်းညွှန်ရန် တပ်ဆင်ထားသော အအုပ်အဆောင်း။

မီးစာ - န / မီးစာ / ၁၊ မီးတောက်စွဲညီရေဖြစ်သော လောင်စာရည် စုပ်ယူနိုင်သည့် ချည်မျှင်စသည်။ ဓာတ်ငွေ့ဖြင့် မီးစွဲလောင်စသော အရာ။ ၂၊ မီးလောင် ပျက်စီးနိုင်သည့် အရာဝတ္ထုများ။ မီးရှို့စရာများ။ “မီးစာ ကင်းကြောင်း၊ ကြောမောင်းဆော်ကြော။” ကုဿ ၁၈။

မီးစာကုန်ဆီခန်း - ကြိတ်/မီးစာကုန်ဆီခန်း / ၁၊ [ဥပစာ] ကံနှင့်အသက်တမ်းအားဖြင့် ပြိုင်တွဲကုန်ဆုံးလျက်။ သက်စေ့ကံကုန်။ ၂၊ အကြောင်းအတက်တက်မှ တိုက်ဆိုင်စွာ ပြိုင်တူအကျိုးပြုသောအားဖြင့်။

မီးစာကျိုး - န / မီးစာကျိုး / ၁၊ ရေနံဆီမီးဖိုတွင် မီးစာအဖြစ် တပ်ဆင် ထည့်သွင်းရသော ချည်မျှင်စ။ ၂၊ ဓာတ်မီးခြစ်တွင် မီးစာအဖြစ် ထည့်သွင်းရသော ချည်မျှင်စ။

မီးစား - ကြိတ်/မီးစား / ၁၊ ပျက်စီးကုန်ခန်းအောင် မီးလောင်ကျွမ်းသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] မီးရောင်ကြောင့် အလွှာပေါ်ပိုမိုပေါ်လွင်သည်။ “အလင်းရောင် အားကောင်းလှ၍ မီးစားထားသော မယ်စိန်တို့၏ ရုပ်ရည်ရူပကဗျာ။” ရွှ၊ ၇၊ ၇၆။ ၁၀၉။

မီးစက် - န / မီးစက် / ၁၊ ရေနွေးငွေ့ဖြင့် မောင်းနှင်သောစက်တမျိုး။ (မီးရထား၊ မီးသင်္ဘော၊ ဆန်စက်၊ သစ်စက်စသည်တို့တွင် သုံးသည်။) ၂၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးသောစက်။

မီးစက် - ကြိတ်/မီးစက် / တနေရာမှ တနေရာသို့ မိမိယုံ့နှံ့သွားသည်။

မီးစဉ်ကြည့်က - ကြိတ်/မီးစဉ်ကြည့်က / [ဥပစာ] အခြေအနေကို ကြည့်၍ ခြေလှည့်အောင် ပြုမူဆောင်ရွက်သည်။ အထိုက်အလိုက်ကိုကြည့်၍ ပြုမူဆောင်ရွက်သည်။

မီးစုန်း - န / မီးစုန်း / ၁၊ မီးစုန်းဓာတ် - န။ နှင့် အတူတူ။

၂၊ ယင်းဓာတ်မှ ထွက်သော အလင်းရောင်။

မီးစုန်းဓာတ် - န / မီးစုန်းဓာတ် / အမှောင်ထဲ၌ အလိုအလျောက် လင်းလက်သော အရောင်ကို ထွန်းပြန့်စွမ်းသော ဓာတ်ပစ္စည်းတမျိုး။ (ဥပမာ) နှုတ်ရလက်တံ၊ ကဏန်းတို့တွင် လှည့်ကောင်း၊ ပိုးစုန်းကြူတွင် လှည့်ကောင်း တွေ့ရှိနိုင်သည်။)

မီးစွဲ - ကြိတ်/မီးစွဲ / လောင်စာ တစုံတရာတွင် မီးညှိတွယ်လောင်မြိုက်သည်။

မီးစွယ် - န / မီးစွယ် / မီးတောက်၏ အညွှန်အဖျား။

မီးဆေး - ကြိတ်/မီးဆေး / သံကို ပို၍ မာကျောစေရန် မီးဖုတ်၍ ရဲရဲနီစင် (အလိုအလျောက် အအေးခံပဲ) ရေတွင် ရုတ်တရက် နှစ်သည်။ (ဓာမ) လုံး၊ စူးဆောက် စသည့် ပန်းပုထွက် ပစ္စည်းများကို ပုံပြုလုပ်စဉ် အပျော့ဆေး၍ ပြီးစီးလျှင် အမာဆေးလေ့ ရှိသည်။

မီးဆော် - ကြိတ်/မီးဆော် / မီးအန္တရာယ်ကို သတိပြုရန် လိုက်လံဆော်ကြသည်။

- န / မီးဖော် / မီးဘေးကာကွယ်မှု၊ သတိပေးမှုကို တာဝန်ယူ ကြပ်မန်းဆော် ဆောင်ရွက်သူ။

မီးဆိုက် - ကြိတ်/မီးဆိုက် / လောင်စာဝတ္ထု တစုံတရာကို မီးအားရအောင် မီးထဲသို့ ထည့်သွင်းအသုံးပြုသည်။

မီးညွှန်း - န / မီးညွှန်း / တက်နေသော မီးလျှံ၏ ထိပ်ဆုံးပိုင်း။

မီးညှိ - ကြိတ်/မီးညှိ / ၁၊ တစုံတရာကို မီးစွဲညီအောင် ဆောင်ရွက်သည်။ မီးစွဲလောင်ပြီး အရာဝတ္ထုတစ်ခုမှ မီးစွဲလောင်သေးသော အရာဝတ္ထုတစ်ခုသို့ မီးကူးယူသည်။ ၂၊ မီးတောက်အစွယ် နိမ့်မြင့်မညီအောင် မီးစာကို ညီအောင်ပြုသည်။

မီးညှပ် - န / မီးညှပ် / မီးခံ၊ မီးစ စသည် ပူလောင်သော အရာတို့ကို ကိုင်တွယ်ရာ၌ အသုံးပြုရသည့် ပစ္စည်း။

မီးတား - န / မီးတား / ၁၊ မီးမလောင်အောင် ကာကွယ်ဆီးဆို့ရန် ပြုလုပ်ထားသည့်အရာ။ ၂၊ အုတ်နံရံတိုင်း။

- ကြိတ်/မီးတား / မီးမလောင်ကျွမ်းအောင် ကာကွယ်တားဆီးသည်။

မီးတားလမ်း - န / မီးတားလမ်း / သစ်တောများတွင် မီးကူးစက်လောင်ကျွမ်းခြင်း မရှိစေရန် လောင်စာများကို ဖယ်ရှင်းထားသည့် လမ်းကြောင်း။

မီးတိုက် - ကြိတ်/မီးတိုက် / ဆေးလိပ်စသည် မီးညှိသည်။

မီးတောက် - ကြိတ်/မီးတောက် / ၁၊ မီးစွဲညီလောင်ကျွမ်း၍ မီးလျှံ တက်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] ကြီးကျယ်စွာ ပူပန်သောကရောက်သည်။

- နှိတ်/မီးဒေါက် / မီးစွဲလောင်နိုင်စွမ်းအောင် ပူပြင်းသော။ (မီးတောက်အရက်ဟု သုံးနှုန်းသည်။)

- န / မီးဒေါက် / ၁၊ မီးစွဲညီသော လောင်စာမရလွင့်ပုံတက်သော ပျဉ်နီလင်းရောင်အဟုန်၊ မီးလျှံ။ ၂၊ [ဥပစာ] အန္တရာယ်ကြီးမားနိုင်သည့် ရုတ်တရက်သံလှုပ်ရှားအကြွေမှု။

“လူကြီး၏ မီးတောက်သည် ဆထက်တန်ဖိုး တိုး၍သွားလာ၏။” ဝှဲ၊ ဒု။ ၅။

မီးတောက်မီးလျှံ - န / မီးခေါက်မီးလှယန် / မီး၏ လောင်ရှိန်အဟုန်။

မီးတိုက် - ကြို / မီးတိုက် / ခါးမီးနှင့် ရှိမြှိုက်သည်။ လောင်ကျွမ်းပျက်စီးစေသည်။ ၂။ [ဥပစာ] လွှဲဆော် သွေးထိုးပေးသည်။ နောက်ကွယ်မှနေ၍ စနစ်တကျ မီးတိုက်ရန်။” မြန်မာ၊ ၇၊ ၃။ ၅၃။

မီးတင်းကုပ် - န / မီးတင်းဂုတ် / မီးဖိုထားရှိသော အစောက်အအုံငယ်။ ထမင်းဟင်း သေသည် ချက်ပြုတ်ရာ စဖိုတီး။

မီးတောင် - န / မီးခေါင် / မီး၊ မီးခိုး၊ ပြာ၊ ချော်ရည်၊ ချော်မြှုပ်တို့ ထွက်ရှိသောတောင်။

မီးတောင်ရှင် - န / မီးခေါင်ယုင် / မီး၊ မီးခိုး၊ ပြာ၊ ချော်ရည်၊ ချော်မြှုပ် စသည် ထွက်ရှိနေသော မီးတောင်။

မီးတောင်သေ - န / မီးခေါင်သေ / တကြိမ်တခါက မီးတောင်ရှင်ဖြစ်ခဲ့ပြီးနောက်၊ မီး၊ မီးခိုး၊ ချော်ရည်တို့ ဆက်လက်မထုတ်လွှင့်တော့ပဲ ငြိမ်သက် တန်ရပ်သွားသည့် မီးတောင်။

မီးတိုင် - န / မီးခိုင် / ခါ၊ မီးစာနှင့် လောင်ဆီအားဖြင့် လင်းစေသော အောက်ခံကိုင်စရာ အခြေပါရှိသည့် မီးထွန်းရန်ပစ္စည်း။

၂။ ဓာတ်မီးတိုင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မီးဆွတ် - န / မီးဆွတ် / ခါ၊ မီးရှို့ရန် ထိပ်ဖျားတွင် လောင်ဆီဆွတ် မီးစာတပ်ထားသည့် တုတ်တံ။ ၂။ ထိပ်ဖျားတွင် မီးရှို့ထားသော တုတ်တံ။

မီးတွင်း - န / မီးတွင်း / မိန်းမ တဦးတယောက် မီးဖွားသည်မှ ခုနစ်ရက်လည်သည်အထိ ကာလ။ မီးဖွားသူ၏မီးနေခန်း။ မီးဖွားသူ မီးနေခန်း၌ နေထိုင်သည့်ရက် ကာလ။

မီးထိုး - ကြို / မီးထိုး / ခါ၊ မီးအားတိုးမြှင့်ရန် လောင်စာများကို မွေးဆွခြင်း၊ လောင်စာအသစ် ပြည့်ခြင်း စသည် ပြုလုပ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] တစ်တဦးအား ပြင်းထန်စွာ လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းသည်။

- န / မီးမီး / လောင်စာနှင့် မီးဖိုအသုံးပြုသော စက်ရုံ၊ စက်ယန္တရားတို့တွင် မီးအား အလုံအလောက် ရရန်အတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရသူ။

မီးထင်းကိစ္စ - န / မီးထင်းကိတ်စာ / ခါ၊ ရပ်ရွာ၌ မီးသင့်လောင်မှု။ “မီးထင်းကိစ္စ ဆိုရာမှာလည်း မြို့ဝန် ပြဝန်ကင်းသားများ တာဝန် ကျန်မရှိချေသည်။” တင်းမိုင်း၊ ၃၂။ ၂။ ကျေးရွာများ၌ တမိုးတွင်းစာအတွက် လုံလောက်စေရန် နွေကာလ၌ ထင်းရွာဖွေ ခုတ်ယူ စုဆောင်းမှုတာဝန်။

မီးထည် - ကြို / မီးထဲ / မီးတောက်ရရှိအောင် လောင်စာတို့ကို စုအုံ၍ မီးပျိုးသည်။

မီးထွက် - ကြို / မီးထွက် / သားဖွားပြီးသော မိန်းမသည် မီးနေကာလ (မီးတွင်း) လွန်သဖြင့် မီးနေခန်းမှ ပကတိနေမြဲနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သည်။ သားဖွားပြီး ရက်သတ္တပတ် လွန်မြောက်သည်။

မီးထွန်း - ကြို / မီးထွန်း / မီးရောင်ရရှိအောင် မီးတိုင်၊ မီးခွက် စသည်ကို မီးညှိသည်။ မီးအလင်းရောင် ရစေသည်။

မီးထွန်းချိန် - န / မီးထွန်းချိန် / ည မီးစတင်ထွန်းလေ့ ရှိသော အချိန်။ နေဝင်ပြီးနောက် အမှောင်သန်းချိန်။

မီးထွန်းလွဲ - န / မီးထွန်းလွဲ / မီးရောင်စုံ အလှအပ ထွန်းညှိ ပူဇော်သည်။

မီးနာ - ကြို / မီးနာ / မီးရှိုန်မီးခတ်လွန်ပြင်းသည်။ လွန်ကဲသော မီးခတ်သင့်သည်။ “ရွှေအလေးတတ်နိုင်သမျှကို ဆာတူပြာထည်ရစည်။ ထည့်ပြီးလျှင် ၁၂ လုပ်တ်၍ ထိုး။ မီးနာစေ။” ရွှေလမ်း၊ ၁၃၃။

မီးနေ - ကြို / မီးနေ / (သနွေ) ဖွားမြင်သည်။ သားဖွားမြင်၍ မီးလုံခြင်းစသော ကုသမှု ပြုအပ်ဖွယ်တို့ကို တဆက်တည်း ခံယူပြုလုပ်သည်။

- နှင့် / မီးနေ / မီးဖွားခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော။

မီးနေကပ် - န / မီးနေကတ် / မီးကပ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မီးနေခန်း - န / မီးနေခန်း / မီးဖွားရန်နှင့် ကုသပြုစုမှုခရန် သီးသန့်အခန်း။

မီးနေစိုက် - န / မီးနေစိုက် / ခါ၊ ကွပ်ပြီးလင်က သနွေကျန်မယားအတွက်၊ တနည်း ဖခင်လောင်းဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံရသူက မိခင်လောင်းအတွက် တရားဥပဒေအရ ထောက်ပံ့ရန် တာဝန်ရှိသော စရိတ်။ ၂။ မွေးဖွားရာတွင် ကုန်ကျငွေ။

မီးနေစောင့် - န / မီးနေစောင့် / မီးဖွားပြီးသူအား ကူညီရန်နှင့် စောင့်ရှောက်ရန် အခန်းမကွာ နေရသူ။

မီးနေထင်း - န / မီးနေထင်း / မီးဖွားပြီးသူ မီးလုံရန်အတွက် သီးသန့် ရွေးချယ်ထားသောထင်း။ (မပေါက်၊ မညှော်၊ မီးခိုးမဖွာသော မန်ကျည်း၊ ကပိုင် စသည့် အသားကို အသုံးများသည်။)

မီးနေဝင် - ကြို / မီးနေဝင် / ခါ၊ မီးဖွားသည်။ မီးနေခန်းတွင်း၌ (မီးဖွားပြီး ရက်ပိုင်းအတွင်း) ရှိနေသည်။ ၂။ မီးဖွားသော မိခင်အား၊ မွေးကလေးအတွက် ပစ္စည်း တစ်စုံတရာ ပေးဖွဲ့သည်။

မီးနေသွယ် - န / မီးနေသွယ် / မီးဖွားပြီးဖြစ်သူ၊ မွေးပြီးလူနာ။

မီးပသော - န / မီးပသော / မီးလွှင့်များစွာ စသောလှပစွာ စုအုံချိတ်ဆွဲထားသော မီးဆိုင်မျိုး။

မီးပူ - န / မီးပူ / အပူနှင့် မီးအားတို့ဖြင့် အဝတ်အထည် ပြန်စေရန် ပူတိုက်ရသော အောက်ခြံပြင်ညီနှင့် လက်ကိုင်ပါ အပူဓာတ်သွင်းအိုး။ (မီးသွေးမီးပူ၊ လျှပ်စစ်မီးပူ ဟူ၍ အမျိုးမျိုးရှိသည်။)

မီးပူတိုက် - ကြို / မီးပူတိုက် / အဝတ်အထည်ကို မီးပူဖြင့် ဖိပွတ်၍ စနစ်ပြန်အောင် ပြုသည်။

မီးပေါက် - ကြို / မီးပေါက် / အဝတ်အထည် စသည်၌ မီးဖွားလောင်မြိုက်၍ အပေါက်ဖြစ်သည်။

- န / မီးပောက် / မီးကျွမ်းလောင်၍ ဖြစ်သော အပေါက်။ မီးလောင်ပေါက်။

မီးပေါက် - န / မီးပောက် / စိန်ပြောင်ဟုခေါ်သောလက်နက်။

“လေးမြား မီးပေါက်၊ အမြောက် စိန်ပြောင်း၊ ထား၊ လှံ တို့၊ သည်၎င်း။” ကမ္ဘာဦး။ ၂၁။

မီးပေါင် - န / မီးပောင် / မတော်တဆ မီးလောင်ကျွမ်းခဲ့လျှင် လောင်ကျွမ်းသော ပစ္စည်းအတွက် ကြိုတင်ညှိပြတ်ထားသော တန်ဖိုးအတိုင်း ပေးလေ့ရှိရန် အာမခံသူ အပူ အစည်းအား ယင်းသို့ အာမခံသည့်အတွက် ပစ္စည်းရှင်က နှစ်စဉ် သတ်မှတ်သော အာမခံကြေး ပေးသွင်းရသည့် စနစ်။

မီးပေါင် - န / မီးပောင် / မီးအပူရှိန် ပမာဏ။ (စင်စစ် မီးအပူအားကို ပေါင်းဖြင့်မှတ်သားခြင်းမပြုပဲ ဖီဂျီဖြင့်သာ မှတ်သားသည်။)

မီးပန်း - န / မီးပန်း / ရှိမြို့ကသောအခါ လှပသော မီးပွား၊ မီးခွံများ လွင့်စဉ်ခြင်းဖြင့် လင်းလက်လှပသော ပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်ပေါ်စေရန် စီမံပြုလုပ်ထားသော ယမ်းဖျံ့တဲတမျိုး။

မီးပု - န / မီးပုန် / လောင်စာများကို စုစုံ၍ မီးရှို့ထားသော မီးတောက်အုံ။

မီးပွဲ - န / မီးပုန်စွဲ / ကွင်းပြင်၌ မီးပုံတခု ပြုလုပ်ကာ မီးပုံကို စုရုံးဝိုင်းပတ်လျက် ဖျော်ရွှင်စွာကခုန်ကြသည့် ပွဲတမျိုး။

မီးပွဲ - န / မီးပုန်း / ၁၊ အတွင်း၌ ထွန်းသည့် မီးကို လေဖက်ကာ ကွယ်ရန်နှင့် မီးရောင်ကို လှပတင်တယ်စေရန် အရောင်စက္ကူ စသည် ဝတ်ကာလျက် ပုံစံအမျိုးမျိုးပြုလုပ်၍ မီးထွန်းပွဲ ရာသီတွင် ဆင်ယင်လေ့ရှိသော မီးကားအိမ်တမျိုး။ ၂၊ အာကာသသို့ မှိုင်းဆီမြင့် ပျံတက်စေရန် စက္ကူ၊ အဝတ် စသည်ဖြင့် အခေါင်းလုံးအအုံအဖြစ် ဆက်လပ်ပြုလုပ်ထားသည့် အရာ။ အာကာသတွင် လွင့်ပျံနေသော ယင်းအခေါင်းအုံ။

မီးပုံမျှ - န / မီးပုန်းမျှ / ၁၊ မီးပုံ - နှုတ် အတူတူ။ ၂၊ အာကာသသို့ လူစီးနင်းလိုက်ပါရန် ဖြစ်စေ၊ အလွတ်လွင့်လွတ်ရန်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ထားသော မီးပုံ။ (ရေနံခိုင်းငွေ့ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဓာတ်ငွေ့ဖြင့် ဖြစ်စေ သွတ်သွင်း လွှတ်လေ့ရှိသည်။)

မီးပျိုး - ကြံ / မီးပျိုး / မီးစွဲညှိတောက်လောင်အောင် စုအုံပြုစသည်။ မီးမွေးရန် စတင်ပြင်ဆင်သည်။

မီးပြ - န / မီးပျံ / ရေယာဉ်များအား ကျောက်ဆောင်၊ ရေတံ၊ မီးရေအောက် အတားအဆီး စသည်တို့ကို သတိပေးပြည့်စုံရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ရေကြောင်း၌ မိမိတည်ရာကို ခန့်မှန်းရာ၌ အတောက်အကွ ဖြစ်စေရန်လည်းကောင်း အမြဲတစေ ထွန်းပြထားသော အဝေးမှ မြင်နိုင်သည့် မီးတိုင်။ (မီးပြတိုက်၊ မီးသင်္ဘော၊ မီးပြဘော်သာ စသည် အမျိုးမျိုးရှိသည်။) မီးပြ

မီးပြတိုက် - န / မီးပျံအိုင် / ကမ်းခြေ သို့မဟုတ် ကျောက်ဆောင်ပေါ်တွင် ပုံသေစိုက်ထူထားသော မီးပြ။

မီးပြင်းတိုက် - ကြံ / မီးပျိုးတိုက် / မီးအပူရှိန်ပြင်းစွာ ထိဟပ်စေသည်။ ပြင်းသောမီးရှိန်ဖြင့် ရှို့မြှိုက်သည်။

မီးပြင်းထိုး - ကြံ / မီးပျင်းထိုး / ၁၊ အပူရှိန်ပြင်းအောင် လောင်စာထပ်မြှည့်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] အပူတပြင်း ရှို့ဆော်တိုက်တုန်းသည်။

မီးပြောင်း - န / မီးပြောင်း / မီးတောက်လောင်စေရန် လေမှတ်အားပေးသော မြွန်တံ။ (မီးပလွေ ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မီးပွား - န / မီးပွား / ၁၊ မီးစွဲညှိရာမှ လွင့်စဉ်ထွက်သော မီးမှန်အစအန။ ၂၊ [ဥပစာ] ကျယ်ပြန့်သွားနိုင်သော အန္တရာယ်ရန်စ။ “ပြည်တွင်းပြည်ပရန်စ မီးပွား အလုံးစုံ အေးငြိမ်းသေးသည့် အခါ မဟုတ်။” မျက်ပွင့်၊ ၁။ ၁၄၂။

မီးပွင့် - န / မီးပွင့် / ပတ်ဝန်းကျင် အလင်းလက်ဖြာသည့် ထွန်းညှိထားသော မီးလုံး။ (မီးလုံး အရေအတွက်ကိုလည်း ပန်းပွင့်ကဲ့သို့ တပွင့်နှစ်ပွင့် စသည် ရေတွက်သည်။)

- ကြံ / မီးပွင့် / [ဥပစာ] ဒေါသဟုန် စသည့် ပြင်းထန်စိတ်တဟုန်ထိုး ပေါက်ကွဲထွက်သည်။ ရုတ်တရက် လှုပ်ရှားဆွဲစက်သည်။ “ငါ့လင်ကဲ့တော့ မထိနဲ့၊ ထိ မီးပွင့်သွားမယ်။” ဝိဇ္ဇာဒီ၊ ၂၁။

မီးဖို - ကြံ / မီးဖို / မီးတောက်အောင် ပြုလုပ်စီမံသည်။ ထင်းစသည် လောင်စာကို စုအုံ၍ မီးမွေးသည်။

- န / မီးဖို / ၁၊ ချက်ပြုတ်ရန်အတွက် မီးပြုလုပ်ရာ ဝတ္ထုပစ္စည်း။ မီးပြုလုပ်ရာခုံ။ ၂၊ မီးဖိုချောင် - နှုတ် အတူတူ။

မီးဖိုချောင် - န / မီးဖိုချောင် / အိမ်စသည် အဆောက်အအုံတွင် ချက်ပြုတ်ရာနှင့် စားသောက်ဖွယ်စသည့် ထားရှိရာ၊ အဖူးသဖြင့် အိမ်နောက်ပိုင်းရှိ အဆောင်တမျိုး။ (သီးခြားဆောက်လုပ်ထားသော မီးဖိုတံ၊ မီးစုတ်အိမ် စသည်လည်း ရှိသည်။)

မီးဖောင် - န / မီးဖောင် / ၁၊ ရှေးအခါက စစ်တိုက်ရာတွင် ရန်သူ ရေယာဉ်ယာဉ်များ မီးစွဲညှိ လောင်ကျွမ်း ပျက်စီးစေရန် ဖောင်ထက်တွင် လောင်စာတင်၍ မီးရှို့ကာ မြစ်ညာမှ မျှောချသောအရာ။ ၂၊ ရှင်ဥပဂုတ် ပူဇော်ရန် မီးထွန်းကာ ရေတွင် မျှောချသော ဆီမီးခွက်ဖောင်။

မီးဖုန်ပွဲ - န / မီးပုန်းပွဲ / ဆောင်ရာသီ တပို့တွဲလပြည့်နေ့ညတွင် ရေသမိုင်းရာအလိုက် ဘုရားပုထိုးရှေ့၌ မီးဖို၍ လျှူဒါန်းသောပွဲ။ (ကောက်ဦးပေါ် ဓပြစ်၍ ယာဂုလျှူပွဲနှင့် တွဲဖက် ကျင်းပတတ်ကြသည်။)

မီးပွား - ကြံ / မီးပွား / မိမိက သားသမီးကို မွေးသုက်သည်။

မီးပွားခွင့် - န / မီးပွားခွင့် / လစဉာ အမျိုးသမီး အမူသမီးတို့အပို ကိုယ်ဝန်မီးပွားမည့်အခါ ခံစားခွင့် ရရှိသည့် ရက်အား။ (အမျှားအားဖြင့် မပွားမီ ၄၅-ရက်၊ ပွားပြီး ၄၅-ရက် စုစုပေါင်း ၉၀ ထက်မပိုသော ကာလကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။)

မီးဘေး - န / မီးဘေး / မီးလောင်မှု အန္တရာယ်။ မီးခိုးပျက်ဆီးအား။

မီးမကူး - ကြံ / မီးမကူး / [ဥပစာ] သေနတ်နှင့် ပစ်ရာတွင် အပစ်ခံသည့် သိရှိစွမ်းကြောင့် သေနတ်ကျည်မပွင့်ပဲရှိသည်။

မီးမကင်ဆေး - န / မီးမကင်ဆေး / မီးပွားသူ အတွက် မီးလုံရန် မလိုပဲ၊ ခောက်သုံးရုံဖြင့် မီးလုံသည့် အကျိုးအာနိသင် တထပ်တည်း ရရှိစေနိုင်သည့် ဆေးပုတမျိုး။

မီးပသေဓမ္မနောက် - ကြိတ်/ မီးပသေဓမ္မနောက်/ (တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ ဆက်ဆံရာတွင်) ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု မပျက်ပဲ မျှတညီညွတ်စွာ။

မီးမောင်း - န / မီးမောင်း / တနေရာရာကို အလင်းရောင် အရှုအောင် ထိုးပြနိုင်သော မီးလင်းတန်း။ ယင်း မီးလင်းတန်း ထုတ်လုပ်ပေးသည့် ကိရိယာ။

မီးမောင်းထိုး - ကြိ / မီးမောင်းထိုး / [ဥပစာ] သိသာပေါ်လွင်အောင် အထူးတလည် အသားပေး ဖော်ညွှန်းသည်။ “အသွင်သဏ္ဌာန်ကို မီးမောင်းထိုး ပြနိုင်ရန်” ဟော။ ၂၆၆။

မီးမယ်ပျူး - န / မီးမယ်ပျူး / မီးထည့်သော အိုးကင်း။ မီးအိုးကင်း။ “ခုံခုံမင်မင် စီရင်တထူး၊ မီးမယ်ပျူးရှင်၊ သင်ဖြူမေ့ရာ။” မြား* ၅၃။

မီးပြတောင် - န / မီးမျှန်ခြင် / တခါတခါတွင်မူ ပေါက်ကွဲတတ်၍ အတွင်း၌ မီးနှင့် အပူအခိုးအငွေ့ ကိန်းအောင်းနေတတ်သော မီးတောင်။

မီးဖြိုက် - ကြိ / မီးမျိုက် / မီးတောက်နှင့် ချို့၍ လောင်စေသည်။

မီးမွေး - ကြိ / မီးမွေး / ၁။ မီးတောက်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] ဆူလှုပ်ရှားမှု၊ အကြွမှု၊ အကုသိုလ်ရောက်မှု စသည်များကို ဖန်တီးပြုလုပ်သည်။ စပ်ဖန်တီးရေး လုပ်ငန်းတွေကို... မီးမွေး ပေးနေကြတယ်။” လေ့လာ။ နိဒါန်း။

မီးယပ် - န / မီးယတ် / မိန်းမတို့တွင် ဖြစ်ပေါ်သော ဓမ္မတာရာသီသွေး။
- နဝိ / မီးယတ် / မိန်းမတို့ ဓမ္မတာရာသီသွေးနှင့် သက်ဆိုင်သော။

မီးယပ်ကျိုး - န / မီးယတ်ကျိုး / မီးယပ်ရောင်ကြောင့် ခြေလက်မသယ်နိုင်ဖြစ်ခြင်း၊ အသွားအလာမမှန် ထောင့်ခြင်း။

မီးယပ်ကွက် - န / မီးယတ်ကွက် / မီးယပ်ရောင်ကြောင့် မျက်နှာနှင့် ကိုယ်တွင်ပေါ်ထွက်သော အကွက်။

မီးယပ်ချည့် - န / မီးယတ်ချို / မီးယပ်ရောင်ကြောင့် ခြေလက်စသည် ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတို့ အကြောသေလျက် လှုပ်ရှားမရ ဆွဲကပ်နေသည့် ဝေဒနာ။

မီးယပ်ချမ်း - န / မီးယတ်ချမ်း / မီးယပ်ရောင်ကြောင့် ရာသီမရွေး ရုတ်တရက် ခိုက်ခိုက်တုန် ချမ်းခြင်း။

မီးယပ်ညာ - န / မီးယတ်ပျံ့ညာ / အမျိုးသမီးတို့၌သာ ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့် ဓမ္မတာကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သော ရောဂါဆိုင်ရာ ကုသမှုအတတ်။

မီးယပ်ပေါင် - ကြိ / မီးယတ်ပေါင် / မိန်းမတို့၌ ဓမ္မတာရာသီသွေး အချိန်မှန်မဆင်းပဲ စုအောင်းနေသည်။

မီးယပ်ပေါင် - န / မီးယတ်ပေါင် / ၁။ သစ်ဝါးနှင့် ပြုလုပ်ထားသည့် သားဖွားသောမိန်းမ မီးလုံရာတွင် ထိုင်ရသော ကွပ်ပျစ်ငယ်။ ၂။ ရေတွင်းအောက်ခြေ ရေစိမ့်ဝင်ရန်နှင့် မြေမပြိုစေရန် ခံထားသော ဘောင်ခတ်သစ်သားကွင်း။

မီးယပ်ပိန် မီးယပ်ခြောက် - န / မီးယတ်ပိန်မီးယတ်ချောက်/မီးယပ်ရောင်ကြောင့် အသားအရေ သွေ့ခြောက်ပိန်ကပ်သူ။

မီးယပ်မျက်စိ - န / မီးယတ်မျက်စိ / မီးယပ်ရောင်ကြောင့် ဖြစ်သော မျက်စိနာရောဂါ။

မီးယပ်ရောင် - န / မီးယတ်ယောင် / မိန်းမတို့တွင် ဖြစ်ပေါ်သည့် ဓမ္မတာ ရာသီသွေးနှင့် ပတ်သက်သော ရောင်။

မီးယပ်ဝမ်း - န / မီးယတ်ဝင်း/မီးယတ်ဝမ်း / သားဖွားပြီးနောက် ဝမ်းနူးစွာ အစားအသောက် မှားယွင်းသဖြင့် အစာအိမ်ထိခိုက်၍ ဆည်မရအောင် ဝမ်းအကြိမ်ကြိမ်သွားရသော ဝမ်းပျက်ရောဂါ။

မီးယပ်သည် - န / မီးယတ်သယ် / မီးယပ်ရောင် ခံစားနေရသူ။

မီးယပ်သွေးပျက် - ကြိ / မီးယတ်သွေးပျက် / မီးယပ် ရောင်ကြောင့် စိတ်ဖောက်ပြန်သည်။

မီးရထား - န / မီးယထား / မီးဖြင့် အပျက်စေသော ရေနွေးငွေ့ စွမ်းအင်ဖြင့် မောင်းနှင်သည့် သံလမ်းပြေးအမြန်ယာဉ်တမျိုး။ (လျှပ်စစ်စွမ်းအင်၊ ဇီလီစက်စွမ်းအင်ဖြင့်မောင်းသော ရထားများကိုလည်း မီးရထားပင် ခေါ်တွင်လေ့ရှိသည်။)

မီးရထားခေါင်းတွဲ - န / မီးယထားခေါင်းခွဲ / မီးရထားကို ရွှေ့လျားစေသော စက်ပါရှိသည့် အမျှားအားဖြင့် ရှေ့မှဆွဲသည့်တွဲ။

မီးရထားတုံ - န / မီးယထားခွဲ / မီးရထား စက်ခေါင်းနောက်မှ ချိတ်ဆွဲသော လူစီးရန် သို့မဟုတ် ကုန်တင်ရန်အသုံးပြုရသည့် (စက်သီးခြားမပါသော) ဘီးတပ်ယာဉ်။

မီးရထားလမ်း - န / မီးယထားလမ်း / မီးရထား ခုတ်မောင်းရန် လိုရာခရီးကို ဆက်သွယ်ထားသော ယာဉ်တီးလမ်းရန် သံလမ်းဖြင့် နှစ်ချောင်း ပါရှိသည့်လမ်း။

မီးရှူးတိုင် - န / မီးရှူးတိုင် / အလင်းရောင်ရရန်အတွက် မီးထွန်းညှိရန် လောင်စာကို ထိပ်ဖျားတွင် ထည့်သွင်း တပ်ဆင်ထားသောတိုင်မြင့်။ မီးတောက်ထွန်းညှိထားသော ယင်းတိုင်မြင့်။

မီးရှူးမီးပန်း - န / မီးရှူးမီးပန်း / အာကာသတွင် လှပသော အရောင်စုံ မီးပွားပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုး လင်းလက်ပေါ်ထွက်အောင် ယမ်းမှုန်နှင့် စီမံပြုလုပ် ပစ်ဖောက်ရသော အရာ။

မီးရှူးမြင် - ကြိ / မီးရှူးမျှင် / မီးရှူးသန့်စင် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

မီးရှူးသန့်စင် - ကြိ / မီးရှူးသန့်စင် / ဖွားမြင်သည်။ (မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် သုံးနှုန်းသည်။) “သတို့သားရတနာကို မီးရှူးသန့်စင် ဘွားမြင်တော် မူလေသည်။” လယ်တီ။ ၅။

မီးရှို့ - ကြိ / မီးရှို့ / ၁။ မီးရှို့လောင်အောင်ပြုသည်။ ၂။ မီးရှို့လောင်စေခြင်းဖြင့် ပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်သည်။

မီးလင်းဖို - န / မီးလင်းဖို / ၁။ ဘေးမှလေမဝင်နိုင်အောင် ဆုတ်ကျောက် စသည်ဖြင့် ကာရံ၍ ဖြစ်စေ၊ မြေ၌ တွင်းမြောင်းတူး၍ ဖြစ်စေ၊ မီးတောက်တက်ရန် အပေါ် မျက်နှာဝ ဖော်လျက် ချက်ပြုတ်ရန် ပြုလုပ်ထားသော မီးဖို။ ၂။ မီးလွှဲရန်အတွက် အိုးကင်း သေသည်တွင် မီးထည့်ထားသော အရာ။ မီးယပ်ပျူး။

မီးလောင် - ကြံ / မီးလောင် / ၁။ မီးပူရိန်ဖြင့် ကျွမ်းမြက်သည်။

၂။ [ဥပစာ] ဆူဆူပူပူဖြစ်သည်။

မီးလောင်ငုတ် - န / မီးလောင်ငုတ် / မီးလောင်ရာတွင် တစ်ဝတ်တံပိုင်း လောင်ကျွမ်းပြီး၍ ကြွင်းကျန်နေသောငုတ်။ (တိုင်ငုတ်၊ သစ်ပင်ငုတ် စသည်။)

မီးလောင်တိုက်သွင်း - ကြံ / မီးလောင်ခိုက်သွင်း / မီးခွံမြိုက်ရာ အလုံခန်းတွင်းသို့ သက်ရှိလူ (ရာဇဝတ်သား) ကို သွင်း၍ မီးရှို့ဖိုရင်သည်။

မီးလောင်မြိုင် - န / မီးလောင်ပျင် / မီးလောင်ကျွမ်းသွားသော မီးသွေးပြာပုံတို့တည်ရှိရာ မြေကွက်အပိုင်းအခြား။

မီးလောင်ဖု - န / မီးလောင်ဖု / အသားအရေပေါ်တွင် မီးခွံလောင်သဖြင့် သားနုရည်စုရာ အရေပါအံ့။

မီးလောင်မိုး - န / မီးလောင်မုန်း / ကြံချသောအခါတွင် ပေါက်ကွဲ၍ ထိတွေ့သော အရာဝတ္ထုများကို အရှိန်ပြင်းစွာ မီးခွံလောင်စေရန် ပြုလုပ်ထားသောမိုး။

မီးလောင်မာ - န / မီးလောင်မာ / မီးလောင်၍ အနာဖြစ်ရသည့် အမာရွက်။

မီးလောင်ရာလေပင် - ကြံ / မီးလောင်ယာလေပင် / [ဥပစာ] အခြေအနေကို ဖိုဖိုခက် ဖြင်းထန် ဆိုရာမှအောင် အားပေးအားမြှောက်ပြုသည်။

မီးလည် - န / မီးလယ် / မီးထွန်းစွဲတွင် အလှကြည့်စရာအဖြစ် ထွန်းထားလေ့ ရှိသည့် အတွင်း၌ အရပ်များ လှည့်ပတ်ပြေးသွားနေပုံကို အပြင်မှ တွေ့မြင်ရစေရန် ချားတိုင်ကို ထည့်သွင်းပြုလုပ်ထားသော မီးပုံကြီး။

မီးလန့် - ကြံ / မီးလန့် / မီးအနုထုတ်ကြောင့် ထိတ်လန့်လှုပ်ရှားဖြစ်သည်။

မီးလုံး - န / မီးလုန်း / စုစည်း၍ တဟုန်ထိုးတောက်လောင်သော မီးတောက်။

မီးလုံး - န / မီးလုန်း / လျှပ်စစ်အားဖြင့် မီးလင်းစေသော ဖန်လုံးခေါင်း။ မီးသီး။

မီးလွတ်စာ - န / မီးလွတ်စာ / မီးဖြင့် ချက်ပြုတ်ခြင်းမပြုပဲ အများအားဖြင့် အမိဋ္ဌာန်နှင့် စားသောက်သော အစားအစာ။ (အရွက်စိမ်း၊ သစ်သီး၊ သစ်ပင် စသည်။)

မီးလှဲ - ကြံ / မီးလှဲ / မီးအပူရိန်တွင် ကိုယ်လက်တို့ကို နွေးစေသည်။

မီးဝင် - ကြံ / မီးဝင် / မီးဖွားသည်။

မီးဝင်မီးထွက် - ကြံ / မီးဝင်မီးထွက် / တညီနှင့် တညီ အသက်အားဖြင့် ၇-ရက်ခန့်ကွဲကြားလျက်။

မီးသီး - န / မီးသီး / မီးလုံး - န။ နှင့် အတူတူ။

မီးသီးခေါင်း - န / မီးသီးခေါင်း / မီးလုံးခေါင်း။ (လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကူးသွယ်ရာ အစိတ်အပိုင်း။)

မီးသေ - ကြံ / မီးသေ / ၁။ မီးတောက် မီးငြေ့လုံးဝကုန်ပျောက်စေခြင်းသည်။ ၂။ စစ်မီး ရန်မီး စသည် ပြီးပြတ်ပြေငြိမ်းသည်။ “ဂရိတ်နှင့် တူရုဂ်မဟာမိတ်စာချုပ်ကလည်း ချုပ်ဆိုစေဟု ဖန်တီးခဲ့ပေရာ၊ အားလုံး မီးသေသည့်တိုင်” တင်းစာ။

၃။ [ဥပစာ] လုံ့လလျော့ပြေသည်။ သွေးအေးသည်။ “မိသတော့ သွေးမှနေလို့ ပါဗျာ၊ မနက်ကျ ပြီးပြီးပျောက်ပျောက် မီးသေသွားမှာပါ။” မြဝတီ၊ ၈၊ ၄၊ ၁၇၇။ ၄။ [ဥပစာ] ဝိုင်နိုင်သေချာသည်။ စိတ်ချရသည်။ “ကျုပ်တို့ ရွာကတော့ စည်းလုံးပါတယ်၊ ကွဲကွဲပြားပြား မရှိပါဘူး။ ဘာလုပ်လုပ် စည်းစည်းလုံးလုံးချည်းဘဲ၊ မီးသေတယ်။” လယ်မြေ။ ၁၀၇။

မီးသေ - ကြံ / မီးသေ / [အပို] မီးတကြိမ် ရှို့မြိုက်ပြီးပြတ်သည်။ “သုံးမီးသေ ကြေးနီဖြစ်တဲ့၊ သုတစစ်ခေါသထုတ်။” သာဖြည့်။ ၁၀၄။

မီးသင့် - ကြံ / မီးသင့် / မီးလောင်ကျွမ်းခြင်းခံရသည်။

မီးသင်း - ကြံ / မီးသင်း / မီးပူရိန်၊ မီးငြေ့တွင် သင့်ရုံမျှ နှမ်းပျော့ကျက်နပ်စေသည်။ (ငရုတ်သီးမီးသင်း၊ ငရဲ၊ မီးသင်း စသည် သုံးစွဲသည်။)

မီးသင်္ကြယ် - ကြံ / မီးသင်္ကြယ် / (အလောင်းစသည်ကို) ပြာကျအောင် ဖုတ်မြိုက်သည်။

မီးသင်္ဘော - န / မီးသင်းဗော / မီးကြောင့် ဆူပွက်သောရေနွေးလွှဲ အားဖြင့် မောင်းနှင်သော သင်္ဘော။

မီးသတ် - ကြံ / မီးသတ် / မီးကိုငြိမ်းသေအောင်ပြုသည်။
- န / မီးသုတ် / မီးဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နှိမ်နင်းသောသူ၊ အဖွဲ့အစည်း။

မီးသတ်စက် - န / မီးသုတ်စက် / မီးလောင်ကျွမ်းခြင်းကို ငြိမ်းသတ်နိုင်သော စက်ယာဉ်။

မီးသတ်မိုး - န / မီးသတ်မိုး / မီးငြိမ်းရာတွင် အလွယ်အသင့် အသုံးပြုရန် မီးကိုငြိမ်းစေနိုင်သော ဓာတ်ဆေးရည် စသည် ထည့်သောမိုး။

မီးသုံးပါး - န / မီးသုန်းဗား / လူတို့ကို ပူလောင်စေသော အရာသုံးမျိုး။ (လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ။)

မီးသုံးပါး - န / မီးသုန်းဗား / အထူးအလေးထား မြတ်နိုးရာ သုံးပါး။ (အိမ်ရှင်လင်း၊ ဂါဟပစ္စ၊ မိဘ၊ အာဟာရိယော။ အလှူပင် ရဟန်း၊ ဝိနည်းတို့။) “ရှိန်ဝါတောက်ပွား၊ မီးသုံးပါးတို့၊ ဝပ်တွားညှတ်ပျောင်း၊ မိုသေကောင်းဟု။ သူဇာ* ၂၄၅။

မီးသွေး - န / မီးသွေး / မီးအလွယ်တကူ စွဲလောင်နိုင်သည့် မီးကျွမ်းပြီးသော သစ်တင်းစသည် အတုံးအခဲ။ (ကုတ်မီးသွေး၊ ကျောက်မီးသွေး ဟူ၍လည်း ရှိသည်။)

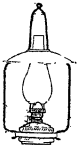
မီးအာပဒ် - န / မီးအာပဒ် / မီးပေါင် - န။ နှင့် အတူတူ။

မီးအေး - ကြံ / မီးအေး / ၁။ မီးငြိမ်းစေသည်။ ၂။ မီးအပူရိန်လျော့သည်။ ၃။ [ဥပစာ] ပူပန်ကြောင့်ကြပွယ် သို့မဟုတ် ရန်စစ် အန္တရာယ် ကင်းကွာပ ပျောက်သည်။

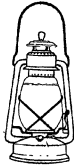
မီးအိုး - န / မီးအိုး / ၁။ အသီးမြည်၍ ပေါက်ကွဲစေရန် ယမ်းသွတ်၍ နေက်တံတပ်ထားသော အတောင့်။ “မီးရွှားမီးပျံ၊ တောက်လျှံအိုး၊ ဘုံးမီးအိုးက။” တရုတ်သံ* ၅၅။ ၂။ မီးပူ - န။ နှင့် အတူတူ။

မီးအုပ်ဆောင် - န / မီးအုပ်ဆောင် / မီးရောင်ကို လိုရာနေရာ၌သာ လင်းလက်စေရန် သို့မဟုတ် အရောင်အသင်းတင့်တယ်စေရန် အုပ်ကာသောအရာ။

မီးအိမ် - န / မီးအိမ် / ခ၊ ရေနံဆီမီးစာနှင့် ထွန်းညှိသည့် ပြောင်း
ကာထားသောမီးခွက်။ (စားပွဲတင်မီးအိမ်၊ လက်ဆွဲမီးအိမ်၊
လသာမီးအိမ်ဟူ၍ အမျိုးမျိုးရှိသည်။) မှန်အိမ်၊ မှန်မီးအိမ်။
၂၊ မီးခွက် သို့မဟုတ် မီးလုံး ထည့်သွင်းထားသော မှန်ကာ
ပုံး။

မီးအိမ်

မီးအိမ်ပျံ - န / မီးအိမ်ဗျန် / မီးပျံ - န၊ နှင့် အဟူတူ။
မီးအုံး - ကြံ / မီးအုန်း / ကျက်နပ်စေရန် မီးခဲ၊ ပြာပူ အောက်
တွင် သွတ်သွင်းထားသည်။

ပု

ပုဝါဠိ - န / မုဝတ် / မုကွပါဠိ - န၊ ဂူ။
ပုဈ - ကြိဝိ / မုတ်ဈာ / ဧကန်အမှန်။ မလွဲမသွေ။
ပုဆိုး - န / မုတ်ဆိုး / ကုန်း၊ ရေ သတ္တဝါတို့ကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်
ရောင်းချစားသောက်ခြင်းဖြင့် အသက်မွေးသူ။ [ဟိန္ဒူ]
ပုဆိုးကျော်ဆေး - န / မုတ်ဆိုးကျော်ဆေး / အပူဒဏ်ကို နိုင်နင်း
သော ငန်းဆေးတမျိုး။
ပုဆိုးစိုင်သင် - ကြိဝိ / မုတ်ဆိုးစိုင်သင် / [ဥပစာ] လုပ်ကိုင်
ဆောင်ရွက်ရင်း အခြေအနေအရ တတ်မြောက်စေသော
အားဖြင့်။
ပုဆိုးထိုင် - ကြိဝိ / မုတ်ဆိုးစိုင် / ဒူးတဘက်ကိုထောင်၍ ကျန်
ဒူးတဘက်ကို ထောက်ကာထိုင်လျက်။
- န / မုတ်ဆိုးစိုင် / ယင်းသို့သောထိုင်ပုံ။

ပုဆိုးထိုင်

ပုဆိုးပို - န / မုတ်ဆိုးပို / မယားသောဆိုးသော ယောက်ျား။
ပုဆိုးမ - န / မုတ်ဆိုးမာ / လင်သေဆိုးသော မိန်းမ။

ပုဋ္ဌော - န / မုတ်ထော / သရက္ခနှင့် နံ့သာ သစ်သားကို
လက်ဆုပ်ပမာဏအရွယ် ရုပ်ပွားတော်ထူ၍ ဌာပနာကာ
တည်ထားသော စေတီပုထိုးတော်။ (အလောင်းစည်သူ
တည်သော အတွင်းပုဋ္ဌော ၉ ဆု အပြင်ပုဋ္ဌော ၃ ဆုဟူ၍
အသီးသီးရှိသည်။) [ပါ]

ပုတ - န / မုတ / ခ၊ နံခြင်း၊ လျက်ခြင်း၊ ထိတွေ့ခြင်းဟူသော
အားရုံသုံးပါး။ “ဤသို့ဒိဋ္ဌ၊ သုတ ပုတ အားဖြင့်အငြင်းအခုံ
ရှိကြလေသော်။” မင်း။ ၂။ ၂၊ တကြိမ်တခါကထင်မြင်ဘူး
သော အခြင်းအရာ။ ၃၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့ထိမှု။ [ပါ]

ပုတမင်္ဂလာ - န / မုတမင်္ဂလာ / နံနက် စောစောတွင် ဦးစွာ
အားဖြင့် အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့ဟူသော အာရုံကောင်း
တမျိုးမျိုး ထိတွေ့ရခြင်းကို မင်္ဂလာဟူ၍ မှတ်ယူသော
အယူအလေ့။ [ပါ]

ပုသရက်ပန်းနွယ် - န / မုသရက်ပန်းနွယ် / ပန်းချီပန်းပု အဆင်
တန်ဆာတို့တွင် ခြယ်မှုန်းသော (မုရက်) စပျစ်ရွက်
စပျစ်နွယ် လိမ်ယှက်သော ပုံစံ။

မုရက်ပန်းနွယ်

မုဒိတာ - န / မုဒိတာ / သုတပါးကောင်းကျိုးချမ်းသာ ခံစား
ရသည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ခြင်း။ [ပါ]

မုဒိမ်း - န / မုဒိန်း / နိုင်ငံကို ဘေးအန္တရာယ်ပြုသော ခိုးသား
ဒဏ်။

မုဒိမ်း - န / မုဒိန်း / ခ၊ အလိုမတူသော မိန်းမအား အနိုင်
အထက်ပြု၍ ကာမကျူးလွန်ခြင်း။ ၂၊ မိမိယားမဟုတ်
သော အသက် ၁၄ နှစ်အောက် မိန်းကလေးကို သဘော
တူသည်ဖြစ်စေ၊ မတူသည်ဖြစ်စေ ကားမကျူးလွန်ခြင်း။

မုနီ - န / မုနီ / ခ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်သောအကျင့်နှင့်
ဉာဏ်ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်။ “ဘုရားမုနီ၊ ဖြစ်ခါရှိက၊ ဗောဓိ
ထေရ်ထင်၊ ရွှေညောင်ပင်ကို။” သာဓိ။ ၂၀။ ၂၊ ရသေ့။
ရဟန်း။ “ရသေ့၊ မုနီ၊ ရဟန်းတို့မှာ မိန်းမနှင့်တွေ့ကာ
ပျက်မြဲ။” နှ။ ၃၂၉။ [ပါ]

မုနော - န / မနော / ခ၊ နှစ်သက်ခြင်း။ ၂၊ အသရေ။

မုနောလင်ဗန်း - န / မနောလင်ဗန်း / တင့်တယ် ထည်ဝါသော
မင်းသားရွှေလင်ဗန်း။

မုယော - န / မယော / ခ၊ ဂျုံထက် အသီးလုံးငယ်သောကုန်း
ကြည်းစိုက်ကောက်စပါးတမျိုး။ ဘာလိ။ ၂၊ မုယောစပါးစေ့
၏ တလျားမျှရှိသော အတိုင်းအတာ ပမာဏ။ (ဆံချည်ပင်
၆၀ သို့မဟုတ် နှစ်မ ၆ လုံးအလျားနှင့် ညီမျှသည်။ ၄၇၆၂၅
ဖီလီမီတာ။) ဆယ်ဆံချည်တနှစ်၊ ခြောက်နှစ် တမုယော၊
လေးမုယောတလက်သစ်။

မုရားပင် - န / မုယာပင် / ဆေးဖက်ဝင်သော ပင်နို့မုံတမျိုး။

(မုရားကြီး၊ မုရားသိမ်း၊ မုရားနက်၊ မုရားဖြူ၊ မုရားနံ့သာဟူ၍ ငါးမျိုးကွဲပြားသည်။)

မုရိုး - န / မယိုး / အပူပိုင်းဒေသတွင် အလေ့ကျမျောက်ရောက်သော၊ အရွက်ထိပ်ပိုင်း အစေးဖြူထွက်သော မိုးတံရှည်နှင့် ပင်စုထိုက်ပေါက်တတ်သော အပင်တမျိုး။

မုရိုး - န / မယိုး / လွယ်၍ဖြစ်စေ၊ ရင်ခွင်၌ ပိုက်၍ဖြစ်စေ၊ ထောင်ရှိဖြစ်စေ တီးရသော နှစ်ဘက်အဝကျဉ်း၊ အလယ်ခါးအံ့ ပွယောင်းသော စည်ငယ်တမျိုး။

မုရင်းစပါး - န / မယင်းဗဗား / မီးကုန်ပြီးနောက် ဆောင်းတွင်းနှင့် နွေဦးအခါတွင် ရေသွင်း၍ စိုက်ပျိုးလေ့ရှိသော စပါးတမျိုး။

မုရင်းတက် - ကြံ / မယင်းတက် / (အများအားဖြင့် ကဆုန်လခန့်တွင်) မုရင်းစပါး သီးနှံပေါ်ထွက်သည်။ “တဝို၊ တွဲဝယ်၊ စိုက်မြဲမျိုးကုန်၊ ကဆုန်ကျက်ကျက်၊ မုရင်းတက်သည်။” ပိုးကြက် မပျက်မဖြုန်းတည်း။ ညွှန်ပေါင်း ၈၊ ၂၂၉။

မုလေးပင် - န / မလေးပင် / မျက်လေးပင် / နှစ်ရှည်ခံ နွယ်ဖောင်ချုပ်ငြိမ်း၍၊ ရှည်ချွန်သော ရွက်ပေါင်း အရွက်မျိုး ပင်တံမျက်နှာချင်းဆိုင် ထွက်လေ့ရှိပြီး မွေးသောအဖြူရောင် အပွင့်ငယ်များပွင့်သည့် ပန်းပင်တမျိုး။ (မြတ်လေးပန်း ဟုလည်းခေါ်သည်။)

မုလေးပွား - န / မလေးပွား / မုလေးပန်းပွင့် သဏ္ဌာန်ကိစ္စ၍ စက္ကူကို ဗဟို၌စုခေါက်၍ ကိုက်ညှပ်ကာ ဝါးတံထိပ်တွင် အလယ်မူ၍ ဆွဲတင်ထားသော ခေါင်းလောင်းပုံ တွဲလျား ကျနေသည့် ပူဇော်ဖွယ်ပစ္စည်း။ (မွန်မြတ်သော ပွဲလမ်း အခမ်း အနားတို့တွင်လည်း ဆွဲဆင်သည်။)

မုလေးပွား

မုသားဝါး - န / မုသားဝါး / မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း။ [ပါ]
မုသား - န / မုသား / မုသား / မဟုတ်မမှန် လိမ်လည် ပြောဆိုသောစကား။ [ပါ]

မုသားသက်သေ - န / မုသားသက်သေ / မုသားသက်သေ / မဟုတ်မမှန်လိမ်လည်ထွက်ဆိုသောသက်သေ။ သက်သေလိမ်။

မုဟုတ် - န / မဟုတ် / လက်ဖျတ်တထွက် ခေတလ ယ ဆယ်ခုသော အဆိုက်ကလ။ “ခေတချက်ဖြတ်၊ ကမုဟုတ်၊ တသုတ်တသုတ်ချီ။” ကဝိသတ်* ၁၂၅။ [ပါ]

မူ

မူ - ကြံ / မူ / ၁၊ ဆောင်ရွက်သည်။ (နှလုံးမူ၊ သတ်မူ၊ ရန်မူ၊ သစ္စာမူ၊ မျက်နှာမူ စသည် တွဲ၍လည်း သုံးသည်။) “သဒ္ဓါကြည်ဖြူ၊ အဘယ်သူလျှင်၊ မူတို့ သနည်း၊ ရှုဖွယ်ချည်းဟူ။” ဘူလင်* ၁၀။ ၂၊ ပရိယာယ်မြဲသည်။

ပကတိဆန္ဒနှင့် ဆန္ဒကျင်လျက် ဟန်ပန် ပြုလုပ်သည်။ “ဟန်ဆောင်မှု၊ ဝါ၊ မူခြင်းနွဲ့ခြင်း၊ ခွဲခြင်း စသော။” လင်တော်ကောင်း။ ၁၃၉။

- န / မူ / ၁၊ အခြေခံ။ အခြေခံသတ်မှတ်ချက်။ စွဲလိုက်နေကျ သွင်ပြင်။ “သူ့ဝတ္ထုကလေးများ၊ ရုတ်တရက်မူတမျိုး ပြောင်းသွားသည်ကို။” လက်ဆောင်။ ၂၂၇။ ၂၊ ဓလေ့စရိုက်။ “ငယ်မူကိုမျှောက် ကြီးမူကိုရောက်သောကြောင့်။” စကား၊ ၃။ ၂။ ၃၊ ဟန်ပန်။ အသွင်။ “ရေချိုးတောင်စွန်ဖြူတို့၊ လွမ်းမှုနှင့် သည်း။” သာ၊ ၈၂။ ၄၊ ရေးသားရင်းစာ။

မူ - စည်း / မူ / ၁၊ ကတ္တားကို အထူးခွဲခြား ထင်ရှားစေသော ကတ္တားနောက်ဆက် စကားလုံး။ မှာတော့။ မှာကား။ “တကားမမျိုးနွယ်ရာဟုမယ်။” ဗုဒ္ဓပျို့* ၈၄။ ၂၊ ကံနောက်ဆက်စကားလုံး။ (ကို)လျင်။ “အဘက်မူ၊ ပြောထု စည်းစိမ်၊ မတိမ်စောင့်ကာ။” ကျည်း၊ ၅၃။

မူ - သမ် / မူ / လျှင်။ ခွဲသော်။ “လူ့ အသက်ကား၊ နံနက်ကသည်၊ ညရောက်လည်။ အရည်ပတူ။” မဂ်ဇာ* ၁၃၉။ “စိတ်ညစ်ညစ်၊ ကန်မြစ်ဝန်ကြိမ်၊ ဆပ်ပြာစိမ်၍၊ ညစ်လိမ်လက်ဖြန်း။” ဘုံ* ၄၈။

- စည်း / မူ / လေးမြတ် ရှိသေထိုက်သော သူတို့နှင့် စပ်သော ကြံယာ၌ တော်နှင့်တွဲ၍ မွမ်းမံ သုံးနှုန်းသော စကားလုံး။ “ဂါထာတော်ကိုကြူးရင်တော်မူ၏။” ဝက်၊ ၂၇။

မူကြမ်း - န / မူရုန်း / အပြီးသတ်အချောကိုင်၊ အတည်ပြုခြင်း မရှိသေးသော အရေးအသား တစုံကရာ။ အကြမ်းစသည်။

မူကွဲ - န / မူကွဲ / ၁၊ စာမူတစုံတခုကို တလီဝီ တချိန်စီ၊ ကွဲပွားချက်နှိပ်ထားသဖြင့် ကွဲလွဲခြားနားချက် စသည် ပါရှိနိုင်သော မျိုးထူးပွားချက်။ ၂၊ ယေဘုယျအားဖြင့် အမျိုးအစား တူပါလျက် ခြားနားချက် အနည်းငယ် ရှိသေးသော အရာ။ (အဆိုမူကွဲအကမူကွဲစသည်။) ၃၊ ခြားနားသောအကြောင်းအချက်။ (မူကွဲစော်ပြချက်။) “အောက်ခြေတွင်မူကွဲပြရာ၌။” ဂါ၊ ၃။

- ကြံ / မူကွဲ / ၁၊ အကြောင်းအချက်၊ သဘောအနက်၊ အယူအဆ စသည် ခြားနားသည်။ ၂၊ ရှေးရိုးပြုမူရင်းစွဲ အမူအရာနှင့် မတူပဲ တမျိုးတဖုံ ပြောင်းလဲသည်။

မူချ - ကြံ / မူချ / အခြေခံ လမ်းစဉ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းသည်။

မူတည် - ကြံ / မူတည် / မူတီ / အခြေခံ လမ်းစဉ်အဖြစ် စွဲစိုက်လက်ခံသည်။

မူထား - ကြံ / မူထား / အခြေခံ လမ်းစဉ်အဖြစ် စွဲစိုးရန် သတ်မှတ်သည်။

- န / မူဒါး / အမူအရာ ။ အမူအကျင့်။

မူပိုင် - န / မူပိုင် / ၁၊ မူလအရင်းခံ ပြုလုပ်ရေးသား တီထွင်ချက် တစုံတရာနှင့် ပတ်သက်၍ တရားဝင် သက်ဆိုင်အကျိုးခံစားခွင့်။ ၂၊ ယင်းအကျိုးခံစားခွင့်ကို ပိုင်ဆိုင်သူ။

မူပျက် - ကြံ / မူပျက် / ၁၊ မူလစွဲပိုက်ရင်းသဘောထား အမူ

အရာမှ တိမ်းရှောင်ခြင်းနားသည်။ ၂။ အမူအရာပျက်သည်။

- န / မူပျက် / ချွတ်ယွင်း ပျက်စီးပြီး အစီအစဉ်မကျ ဖြစ်နေသော စာမူ။

မူပြောင်း - ကြို / မူပျောင်း / မူလစွဲပိုက်ရင်း သဘောထား အမူ အရာလမ်းစဉ် စသည်ကို ပြုပြင် ပြင်ဆင်သည်။ ယင်းသို့ ပြင်ဆင်သဖြင့် အသွင်အမူသစ် ဖြစ်ပေါ်သည်။

မူမမှန် - နဝိ / မူမမှန် / လူ့ခြေအမူအရာ ပျက်ပြားသော။

- န / မူမမှန် / မှားယွင်းသောစံ။

မူမှန် - န / မူမှန် / မှန်ကန်သောစံ။

- နဝိ / မူမှန် / ရိုးသားစင်ကြယ်စွာ ပြုမူသော။

မူရာမာယာ - န / မူရာမာယာ / အမျိုးမျိုး အလှယ်လှယ် ပြောင်းလဲ ဟန်ဆောင်ပြုမူသော အသွင်ဆောင်ချက်။ ပရိယာယ်။

မူရင်း - န / မူရင်း / ၁။ ပင်ကိုအခြေ အမြစ်အနေ။ ၂။ မူလ ရေးသားစိုက်နှိပ်ချက်။ ပကတိလက်ရာစစ်။ မိတ္တူ - န၊ လည်း ရှိ။ ၃။ မူလချမှတ်သည့်မူ။

မူရင်းလစာ - န / မူရင်းလစာ / (ရှာပါးစရိတ်စသည်ပေါင်းဖြည့် ခြင်း သို့မဟုတ် အမြတ်တော်ကြေးစသည် လျှော့နှုတ်ခြင်း မရှိ) ပကတိ သတ်မှတ်ထုတ်ပေးသော အခြေခံလစာ။

မူလ - န / မူလ / ၁။ အရင်းခံ။ အခြေခံ အကြောင်းရင်းဖြစ်။ “ကံသကြောင်းရင်း မူလဖြစ်သတည်း။” သံဝတ်။ ၄၇။ ၂။ လိုရင်းကိစ္စ။ “အနက်ကို သိခြင်းသာလျှင် မူလဖြစ်၏။” ဝေါ၊ ပ။ ၂၃။ ၃။ ပင်ကိုရိုင်းအရာ။ [ပါ]

- နဝိ / မူလ / ကနဦး ဖြစ်သော။ အစဦးဖြစ်သော။ “မူလအကြံအကံကို မကြည့်သိသောအားဖြင့် သီးခြားခွဲခွာ ၍။” ချုပ်ပုံ၊ ၃။ ၁၆၄။ [ပါ]

- ကြိဝိ / မူလ / ရှေးဦးအားဖြင့်။ ဦးစွာအားဖြင့်။ “မူလ ဆောက်သောကျောင်းနှင့် မင်းဖြစ်မှ ဆောက်သောကျောင်း သည် အတူတူ။” စွယ်ကျမ်း၊ ၃။ ၉၁။ [ပါ]

မူလတန်း - န / မူလတန်း / ၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အခြေခံပညာရေး စနစ်အရ မသင်မနေရ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော သူငယ် တန်းမှ စတုတ္ထတန်းအထိ ပညာသင်တန်း အပိုင်းအခြား။ ၂။ အခြေခံ အဆင့်။

မူလတန်းကြို - န / မူလတန်းကျို / မူလတန်းကျောင်းသို့ မဝင်မီ ကြိုတင်၍ လေ့ကျင့် ပျိုးထောင်ပေးသည့် အသက် ၄ နှစ်မှ ၅ နှစ်အတွင်း ကလေးငယ်သင်တန်း။ (မူကြိုဟုလည်း အတို ကောက်ခေါ်သည်။)

မူလဘူတ - န / မူလဘူတ / အရင်းအမြစ်။ အခြေခံအကြောင်း ရင်း။ [ပါ]

မူလီ - န / မူလီ / ရင်းဖျားညီ ဝက်အူတံ။ (ဝက်အူတံကို မူလီ ချောင်းဟုလည်းခေါ်၍၊ အရစ်အိုကိုပင် မူလီ၊ မူလီမ၊ မူလီ ခေါင်းဟု ခေါ်သေးသည်။)

မူလီ - န / မူလီ / မူလမှ ဆင့်ပွားသော အရာ။

မူလီခေါင်း - န / မူလီခေါင်း / မူလီကိုလျှော့သွင်းရသော အရစ်အံ့။ ဇာဘီ။

မူလီစုင် - ကြိ / မူလီစုတ် / မူလီသွင်း၍ ကျပ်သိပ်အောင် ဝက်အူအံ့ ရစ်လှည့်ပိတ်သည်။

မူဝါစ - န / မူဝါခြ / ပေါ်လစီ - န၊ နှင့် အတူတူ။

မူသေ - န / မူသေ / အတိုအလျှော့၊ အပြောင်းအလဲမရှိပုံ အတည် သတ်မှတ်ထားသောအရာ။ မဋ္ဌေ၊ မပြောင်းနိုင်အောင် တပ်ဆင် ထားသောအရာ။

- ကြိဝိ / မူသေ / အပြောင်းအလဲမရှိသောအားဖြင့်။ ပကတိ သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း။

မူး

မူး - န / မူး / ၁။ ကျပ်ချိန်တကျပ်သား၏ ရစ်ပုံတပုံအလေးချိန်။ (၃၁၁၇ ကိရိန် သို့မဟုတ် ၁၀၇၂ အောင်စနှင့်ညီမျှသည်။) ၂။ ခြိတ်သျှင်တော် မြန်မာနိုင်ငံတကျပ်၏ ရစ်ပုံတပုံ တန်ဖိုးရှိ သောငွေ။ နှစ်ပဲ သို့မဟုတ် ရစ်ပြား။ (ရွေးမြန်မာသုံး ဆယ်လီ တမူးလျှင်မူကာ၊ ခြိတ်သျှင်တော် မြန်မာငွေအရ ၆.၄ ပြားရှိ သည်။)

မူး - န / မူး / ချောင်း။ ချောင်းငယ်။ မြောင်းငယ်။ “ရေမြင် ပူးတော့၊ မူးကိုမြင်ထင်သည်။” ပုံ။

မူး - ကြိ / မူး / ၁။ အာရုံမပြတ်မသားဖြစ်ကာ သိဝေမှုကို ခံစားရ သည်။ ဦးခေါင်းထဲ၌ ရိဝေမှုနိဗ္ဗိဒ်၍ ကိုယ်ကိုမသောက်တည် နိုင်အောင်ဖြစ်သည်။ ၂။ အရက်သေစာစသည် သောက်စား မူကြောင့် ရိဝေယိုင်နိုင်သည်။

မူးစပ်စု - ကြိဝိ / မူးစပ်စု / မြိုးခြံချွေတာလျက်၊ ခြစ်ခြစ် ကုတ်ကုတ် စုသောင်းလျက်။

မူးတင်းပဲတင်း - ကြိဝိ / မူးတင်းပဲတင်း / [ဥပစာ] တွန့်တို စေးနဲ လျက်။ “ကိုယ်ကလျှံရမယ်ဆိုတော့ မူးတင်းပဲတင်း လုပ်ကြ တာလဲ ခိုတင်းသေးတယ်။” ဒေရီ၊ ၈။ ၅၉။

မူးနောက် - ကြိဝိ / မူးနောက် / ဦးခေါင်းထဲ၌ မကြည့်မလင်ဖြစ် သည်။

မူးမော် - ကြိ / မူးမော် / အာရုံစူးတဝါးဖြစ်၍ ရိဝေသည်။

မူးယစ် - ကြိ / မူးယစ် / ဦးခေါင်းထဲ၌ ရိဝေ၍ မဆောက်မတည် နိုင်၊ သတိကင်းလွတ်ဖြစ်သည်။

မူးလက်တံ - န / မူးလက်တံ / မူလရေစီးကြောင်းမှ ဝဲယာခွဲခြာ စီးဆင်းအောင် ဖောက်လုပ်ထားသော မြောင်းထွယ်။

မေ

မေ - န / မေ / မိန်းမကို ချစ်စနိုး ရည်ညွှန်းသုံးစွဲသော စကား။ (ပျိုမေ၊ မေပေ။၊ တမေ စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မေခင်၊ မေပျို စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း သုံးနှုန်းသည်။)

မေ - န / မေ / အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန် ပဉ္စမလ။ (မြန်မာကဆုန်လ ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ကျရောက်သည်။) [လိပ်]

မေထုန် - န / မေထုန် / ၁။ ယောက်ျားနှင့် မိန်းမတို့ တဦးနှင့်တဦး တပ်မက်စိတ်ဖြင့် သာယာမှုခံစားရယူခြင်း။ ကာမဆက်ဆံ

ခြင်း။ (ထိ၊ ပြော၊ ကြ၊ ရှ၊ ထောင်၊ သာ၊ ဆ၊ မေထု
ငယ်ခုနစ်ဟူ၍ မေထုန့်ငယ်ခုနစ်ပါရှိသေးသည်။) ၂။ နယုန်လ
နှင့် တိုက်ဆိုင်သောရာသီ။ (ယောကျ်ားနှင့် မိန်းမ ယှဉ်တွဲ
နေပုံဖြင့် ရာသီရပ် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။) [ပါ]

မေဗေး - န / မေဗေး / ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားနေ့။ (နှစ်စဉ်မေလ
တရက်နေ့။) [လိပ်]

မေမေ - န / မေမေ / မိခင်ကို သားသမီးက ခေါ်ဝေါ်သော
အာလုပ်စကား။

မေမြို့ပန်း - န / မေမျိုပန်း / အပြု၊ ခရမ်းပန်းရင့်စသည့် အရောင်
အမျိုးမျိုးရှိ၍ အဝါရောင် ဝတ်ဆံအံ့ကို အထပ်ထပ်ပိုင်းပတ်
သော ပွင့်ပတ်ရှည်မျှားရှည်ညို တရသီခံ ပင်နီပုံပန်းတမျိုး။

မေ့

မေ့ - ကြိ / မေ့ / ပြန်လည်မှတ်မိခြင်းမရှိ သတိယွင်းချွတ်သည်။
မှတ်ဉာဏ်လျော့ပါးသည်။ အာရုံသတိကင်းကွာသည်။

မေ့ကျန် - ကြိ / မေ့ကျန် / သတိယွင်းချွတ်၍ ချန်ထားခဲ့သည်။
ပြုလုပ်သင့်ရာကို သတိယွင်းချွတ်၍ မပြုမိခဲ့သည်။

မေ့ကြော - န / မေ့ကျော / လည်တိုင်စောင်း တဘက်တချက်တွင်
ထိခိုက်ပိနှိပ်ခြင်းကြောင့် အာရုံသတိ ကင်းကွာစေနိုင်သော
အာရုံကြော။

မေ့ဆေး - န / မေ့ဆေး / သတိမေ့အောင် ပြုလုပ်နိုင်သောဆေး။
(ခွဲစိတ်ကုသရာတွင် လူနာအား နာကျင်မှု မခံစားရစေရန်
အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။)

မေ့ပျောက် - ကြိ / မေ့ပျောက် / ကာလရှည်သဖြင့် စိတ်အမှတ်၌
လွင့်ပြယ်နေသည်။

မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် - ကြိဝိ / မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် / အသိစိတ်
မှ ပျောက်ပယ်လျက်။ အစွဲအမှတ်မထားပဲ။

မေ့မေ့ - ကြိ / မေ့မေ့ / အချိန်ကြာမြင့်စွာ သတိလစ်မိန်းမော
နေသည်။

မေ့မှား - ကြိ / မေ့မှား / မေ့လျော့၍ အမှတ်ယွင်းသည်။

မေ့လျော့ - ကြိ / မေ့လျော့ / သတိပေါ့လွတ်သည်။ အမှတ်အား
နည်းပါးသည်။

မေး

မေး - ကြိ / မေး / သိလိုမှုအတွက် တပီးသူက ဖွင့်ထုတ်ပြောဆို
ကြေကွားအောင် နှုတ်၊ စာ၊ အမှုအရာစသည့် တနည်းနည်း
ဖြင့် စူးစမ်းသည်။

မေး - န / မေး / သတ္တဝါ၏ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ပါစပ်၏ အောက်ဘက်
အစွန်းပိုင်း။

မေးခိုင် - ကြိ / မေးခိုင် / မေးရိုးဖွင့်ပိတ် လှုပ်ရှားမရအောင်
အကြောတောင့်တင်းသည်။

မေးခိုင်ရာဂါ - န / မေးခိုင်ယောဂါ / ကွဲနာ၊ ရှုနာတို့မှတဆင့်

ကိုယ်ခန္ဓာတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သောရာဂါပိုးကြောင့် မေးခိုင်
၍ တက်တတ်သောရာဂါတမျိုး။

မေးခွန်း - န / မေးခွန်း / မေးမြန်းချက်။ မြေဆီရန်တောင်းခံချက်။

မေးငေါ - ကြိ / မေးငေါ / ၁။ မေးစေ့ဖြင့် ညွှန်ပြသည်။ ၂။ [ဥပစာ]
အတင်းအချင်းစကား၊ ကဲ့ရဲ့ နှိမ့်ချလိုသောသဘောဖြင့် တစုံ
တဦးကို မေးတိုးညွှန်းပြသည်။ ကဲ့ရဲ့ နှိမ့်ချခြင်းပြုသည်။

မေးစေ့ - န / မေးစီ / မေး၏အစွန်း။

မေးစမ်း - ကြိ / မေးစန်း / စိစစ် တီးခေါက်ကြည့်သည့် သဘောဖြင့်
မေးမြန်းသည်။

မေးတခွန်းပြောတခွန်း - ကြိဝိ / မေးတခွန်း ပြောတခွန်း / ရင်းနှီး
ခင်မင်ခြင်းမရှိပဲ သာမန်ပြောဆိုဆက်ဆံရုံမျှအားဖြင့်။

မေးတင် - ကြိ / မေးတင် / ၁။ မေးအစွန်းကိုလက်တန်း၊ ခုံသည်
အမြင့်တစ်ထပ်ပေါ်တွင် မှေးထားသည်။ ၂။ အရာဝတ္ထုချင်း
အစွန်းထပ်ရုံမျှ တင်သည်။ ၃။ [ဥပစာ] အစေးမြင်ကွင်း
အလျားမျဉ်းပေါ်တွင် တစုံတရာပုံသဏ္ဌာန်ထိငြိနေတိသကဲ့သို့
မြင်သာသော အနေအထားတွင်ရှိသည်။ “နေမင်းကြီးသည်
သစ်ကိုင်ကို မေးတင် နေသည်။”

မေးတွဲကြိုး - န / မေးခွာကြိုး / မြင်းနှားစသော တိရစ္ဆာန်တို့၏
ပါးစောင်တွင် မေးရိုးနှစ်ဘက်ကို သိုင်ချွပ်တချည်းထားသော
ကြိုး။ က ကြိုးနာနာအစိတ်အပိုင်း။

မေးထူးခေါ်ကြား - ကြိဝိ / မေးထူး ခေါ် ကျား / (တအိမ်နှင့်
တအိမ်) ခေါ်ပြောသိကြားလောက်ရုံမျှ ကွာဝေးလျက်။

မေးထူးခေါ်ပြော - ကြိဝိ / မေးထူး ခေါ် ပျော့ / အထူးကျွမ်းဝင်
ခြင်းမရှိပဲ သာမန်ဆက်ဆံရုံမျှအားဖြင့်။

မေးထီး - ကြိ / မေးထီး / ၁။ မေးစွန်းကို ရေ့သို့ဆတ်ကနဲ
တွန်းထုတ် လှုပ်ရှားသည်။ (က ပြရာတွင် လှုပ်ရှားလေ့ရှိသည်။
သေခါနီး၌လည်း လှုပ်ရှားလေ့ရှိသည်။) ၂။ တစုံတရာကို ညွှန်
ပြရန် မေးကိုရေ့သို့ မော့ပြသည်။

- န / မေးဒိုး / ကပြရာတွင်မေးကိုလှုပ်ရှားသောအမှုအရာ
တမျိုး။

မေးထောက် - ကြိ / မေးထောက် / မေးကိုငယ်ဖြင့် ပင့်မှေး
ထားသည်။

- န / မေးဒေါက် / နန်းတွင်းအသုံးအဆောင်ဖြစ်သော
ထောက်တင်စရာ အကွေးအဟိုက်ပါသည့် အခြေတိုင်တမျိုး။

မေးမြူ - ကြိ / မေးမြူ / မေးမြန်း - ကြိ၊ နှင့်အတူတူ။ “ကိုယ့်ညို
ဖွပ်လျှော့၊ ချိုးရေသော်လည်း၊ လိုတော် မေးမြူ၊ ခေါ်မစူ
ကား။” မြူး ၂၅၁။

မေးမြန်း - ကြိ / မေးမြန်း / သိလိုရာကိုစူးစမ်းသည်။

မေးရိုး - န / မေးရိုး / နားထင်အောက်ဘက်တချက်မှ ငေါဝိုက်
၍ထွက်နေသော မျက်နှာအောက်ပိုင်း ရိုးဆက်။

မေးရိုက်သံ - န / မေးယိုက်သံ / တေးသီချင်းသီဆိုရာတွင် မေးရိုး
ကို လှုပ်ခတ်စေလျက် အသံကိုတုန်ခါအောင် သီဆိုသံ။

မေးဝဲမေးရိုက် - န / မေးဝဲမေးယိုက် / သီချင်းသီဆိုရာတွင် အသံဆွဲ
ရာ၌ မေးကိုတုန်ခါစေခြင်း၊ ယိမ်းရွှေ့ ရွေ့ခြင်းတို့ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်
စေသောအသံ။

မေးသိမ်းကြိုး - န / မေးသိမ်းကြိုး / ခမောက်၊ ဦးထုပ်စသည်
မလွင့်မကျအောင် ဆောင်းစရာ၏ အတွင်းသားနှစ်ဘက်စွန်းမှ
မေးအောက်ကိုသိမ်းချိန်သို့တွဲ ပတ်စည်းထားသောကြိုး။

မဲ

မဲ - ကြိ/မဲ/ ၁၊ ပ။ဟနုကိုသီးခြားအားဖြင့် ထက်ကြပ်လိုက်၍
အာရုံစိုက်သည်။ “တပါးတည်းတင်နိုင်လျှင် တပါးတည်းကိုပင်
မဲ၍ကြ” ဥတ္တမ။ ၅၄။ ၂၊ စုက္ခကံ၍ အပြိုးအပြစ်ထား
သည်။ “ကျွန်တော်ကိုသာ မဲနေသည်။”

မဲ - န/မဲ/ အရွက်မှမဲနယ်ဆိုးဆေးထုတ်လုပ်ရသောအပင်တမျိုး။
“ပုဆိုးတင်းမဲ၊ ခပ်မဲပွဲ၊ ထည့်လဲဆင်ဝတ်စား။” ကဝိသတ်*
၅၆။

မဲ - န/မဲ/ ၁၊ ဆန္ဒဖော်ပြချက်။ “ခွဲရေး တွဲရေးကစွတုန်းက
ဗမာတို့ တွဲရေးအတွက် မဲ မေးသည် မဟုတ်ပါလော။”
ကုလားပွဲ။ ၂။ ၂၊ လူတဦး၏ ကိုယ်ပိုင်ဆန္ဒကိုဖော်ထုတ် ပြသ
နိုင်သော စာရွက်ကတ်ပြား၊ ကြေးပြား၊ သံပြားစသည့် အမှတ်
အသား မဲပြား၊ ထိစသည် ပေါက်ကွဲစွန်းရွေးနှိုက်ရန် ပြုလုပ်
ထားသောအရာ။ ၃၊ ကံတိုက် ရွေးချယ်သောစနစ်။ (မဲချ၊
မဲဖောက်၊ မဲဖွင့်စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

မဲကောက် - ကြိ/မဲကောက်/ မဲစနစ်ဖြင့် ရွေးထုတ်သည်။ မဲစနစ်
ဖြင့် ရွေးချယ်သည်။ “နိုင်ငံမှာ မဲကောက်၍ တယောက်ကျ၊
တယောက်ကျ နေ့တိုင်းမဲနေတိုင်း ဘီလူးစား ခံမယ်ဘုရား၊”
သာရီတ။ ၁၁၀။

မဲကျ - ကြိ/မဲကျ/ မဲစနစ်အရ အခွင့်တရုတ်ရာသည်။ တစ်
တရာအတွက် မဲချရာ၌ ပေါက်မဲရသည်။

မဲချ - ကြိ/မဲချ/ မဲစနစ်အရ သက်ဆိုင်သူများ၏ ကျရာကို
သိရှိစေရန် မဲအမှတ်အသားများ ပြုလုပ်စေသည်။ မဲအမှတ်
အသားကို သက်ဆိုင်သူတို့ ကိုယ်စီနှိုက်ယူစေသည်။

မဲခြောက်ခြောက် - ကြိဝိ/မဲချောက်ချောက်/ မည်းခြောက်
ခြောက် - ကြိဝိ။ ၅။

မဲခွဲ - ကြိ/မဲခွဲ/ အများ၏ ဆန္ဒသဘောထားကို ကွဲပြားခြားနား
စွာသိရှိရန် မဲစနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းအားဖြင့် ဖြစ်စေ
ဆောင်ရွက်သည်။

မဲဆန္ဒ - န/မဲဆန်ဒါ/မဲ - န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

မဲဆန္ဒနယ် - န/မဲဆန်ဒါနယ်/ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်ရွေးကောက်
တင်မြှောက်နိုင်ရန် အလိုငှါ၊ လူဦးရေနှင့် ရပ်ကွက်အသေ
အလိုက် ပိုင်းခြားထားသောရပ်ဝန်း။ ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်
အရွေးခံရာနယ်ပယ်။

မဲဆန္ဒရှင် - န/မဲဆန်ဒါရှင်/ မိမိဆန္ဒကို မဲအားဖြင့် တရားဝင်
ထုတ်ဖော် တင်ပြနိုင်ခွင့်ရှိသူ။

မဲဆွယ် - ကြိ/မဲဆွယ်/ ၁၊ အရွေးခံသူ မဲရရှိရေးအတွက် မဲဆန္ဒ
ရှင် များအား နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သွေးဆောင်သည်။
၂၊ [ဥပစာ] တဘက်ဘက်သို့၊ ပါအောင် ဆောင်ရွက်သည်။

မဲလီ - န/မဲလီ/ရွက်ပေါင်း အရွက်ရှိ၍ အဝါရောင်အပွင့်များ

အချိန်လိုက် ဖူးပွင့်သည့် ပင်စောက်ကြီးတမျိုး။ (အရွက်
အမှူးစသည်ကို ဟင်းလျှာအဖြစ် စားသုံးရပြီး အရသာအေး
သက်၍ ဆေးဖက်လည်းဝင်သည်။)

မဲဇာပို့ - ကြိ/မဲဇာပို့/ [ဥပစာ] အမှုထမ်းတစ်ဦးအား ခက်ခဲ
ပင်ပန်းစွာ စားသောက်နေထိုင် လုပ်ကိုင်ရမည့် အဝေးဝေး
တခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ပို့သည်။

မဲတင်း - ကြိ/မဲတင်း/ ၁၊ အခြားတဘက်နှင့် နှိုင်းစက်ရာတွင်
လျော့ကွာမှုကို ပြည့်ညီအောင် ဖြည့်ပေးသည်။ ၂၊ စိတ်အား
လျော့မည်ကို မလျော့အောင် ထိန်းချုပ်ထားသည်။

မဲနယ် - န/မဲနယ်/အပြာရောင်ဆိုးဆေးမှုန့်တမျိုး။ (အဖြူထည်
များကို လျှော်ဖွပ်ရာတွင် အနည်းငယ်သုံးလေ့ရှိသည်။)

မဲနယ်ပင် - န/မဲနယ်ပင်/မဲပင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မဲနယ်ရောင် - န/မဲနယ်ရောင်/ အပြာရောင်တမျိုး။

မဲနှိုက် - ကြိ/မဲနှိုက်/ မိမိကံအလိုက် အကျိုးသွားကို သိရှိရန်
မဲပြား မဲလိပ်ကိုရယူသည်။

မဲပေး - ကြိ/မဲပေး/ မိမိ၏ အဆုံးအဖြတ်ကို မဲအားဖြင့် ဖော်ပြ
သိစေသည်။

မဲပေါက် - ကြိ/မဲပေါက်/ မဲနှိုက်ရာတွင် အခွင့်တခုကို ရရှိသည်။
(ဗလာမဲပေါက်သည်ဟုလည်း အသုံးရှိသည်။)

မဲပုံး - န/မဲပုန်း/ ဆန္ဒမဲပြားကို ထည့်သောပုံး။

မဲပုံးထောင် - ကြိ/မဲပုန်းထောင်/ မဲစနစ်ဖြင့်ဆန္ဒယူသည်။

မဲပြာပဆိုး - န/မဲပြာပဆိုး/ [ဥပစာ] အပြုလိုက်အပြောင်းအလဲ
မရှိပဲ ကြာတွေ့ သိမြင်ရသည့်အရာ။

မဲပြား - န/မဲပြား/ မဲ - န၊ ၂၊ နှင့် အတူတူ။

မဲဖောက် - ကြိ/မဲဖောက်/ မဲချ - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

မဲမဲသဲသဲ - ကြိဝိ/မဲမဲသဲသဲ/ လုံ့လ အပြည့်အဝဖြင့်။ ရည်စူး
ချက် ဖြင့်၊ ပြိုင်ပြိုင်မြဲစွာဖြင့်။

မဲမဲသဲသဲ - န/မဲမဲသဲသဲ/ မည်းမည်းသည်းသည်း - န၊ ၅။

မဲရုံ - န/မဲယုန်/ မဲဆန္ဒပေးရာ၌ အများအားဖြင့် လျှို့ဝှက်၍
မဲပေးရာနေရာ။

မဲလိပ် - န/မဲလိပ်/ မဲစနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ရာ၌ သုံးသည့်စာရွက်
လိပ်။

မဲအိုး - န/မဲအိုး/ သုံးပုံတွင် မြန်မာပွဲ ၁၄ ပြားအနက် ၁၀
ပွင့်ပုံ၊ နှစ်ချပ် အရေအတွက်ရှိသော မဲချပ်တမျိုး။

မဲ

မဲ - နဝိ/မဲ/ မရှိဖြစ်သော။ (မိဘမဲ့၊ အကြောင်းမဲ့၊ အခါမဲ့၊
အတုမဲစသည်ဖြင့် နောက်ဆက်ပစ္စည်းအဖြစ်လည်းသုံးသည်။)
“ဘုန်းကံနဲ့နဲ့၊ ကုသိုလ် မဲ တဲ့ လူများမှာတော့။” ဘေရီ၊
ဒု။ ၄၇။

မဲ - ကြိ/မဲ/ ပါးစပ်ကို ချုံ့တွန့်သည်။ မကြည်သာသောစိတ်ကို
မျက်နှာထားဖြင့် ဖော်ပြသည်။

မဲခွက်ခွက် - န/မဲခွက်ခွက်/ ရှုံ့တွန့်ချိုင့်ဝှမ်းသည် မျက်နှာပုံ။

မဲမြိုး - န / မဲဗျူး / လိုက်လဲ ရွှင်ယူခြင်း မရှိပဲ၊ မနာလိုစိတ်၊ သို့မဟုတ် ကဲ့ရဲ့လိုစိတ်ဖြင့် အပေါ်ယံ ပြုံးဟန်။

မဲမဲ - ခြံဝို / မဲမဲ / အတန်ငယ် လျော့ပါးလျက်။ မပြည့်မဝ အားဖြင့်။ “မနက်ကို နို့ ဆီဗူး သံခွက်နဲ့ လေးလုံး မဲမဲ ချက်ရ ပါတယ်။” စာမိမာန၊ ၅၊ ၄၊ ၄၄။

မဲရွှေ - ကြံ / မဲယွဲ့ / အလွန်မဲဟန်ပြုသည်။

မော

မော - ကြံ / မော / ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်း၍ အားအင် ကုန်ဆုံးမှု ဖြစ်သည်။

- စည်း / မော / လွန်ကဲခြင်းကိုဖော်ပြသော ကြံယာနောက် ဆက် စကားလုံး။ (တင့်မော၊ ရှုမော၊ ကြာမော၊ မှန်မော၊ သာမော စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

မောမန်း - ကြံ / မောမန်း / ကိုယ်စိတ်လှုပ်ရှား အားထုတ်မှု ကြောင့် နှစ်းနယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

မောဟ - န / မောဟာ / တွေ့ဝေခြင်း။ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမဲ့ ခြင်း။ [ပါ]

မော့

မော့ - ကြံ / မော့ / ၁၊ အမြင့်သို့ ဦးခေါင်း မော်ကြည့်သည်။ အထက်သို့ မျက်နှာမူသည်။ ၂၊ မြင့်တက်သည်။ “ဆီဗျေး မော့ လာပြန်ပြီ” တင်းစာ။

- နဝိ / မော့ / မိုမောက်သော။ အပေါ်သို့ ထောင် သော။ “အောင်မြေကြော့ကြော့၊ ကုန်း မော့မော့ နှင့်။” လက်ဝဲ၊ ၃၈။

မော်

မော် - ကြံ / မော် / ၁၊ အထက်သို့ မျက်နှာမူသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] ဝင်ကြားကုတ်ယူသည်။ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်။ “ခုလိုဖြင့် ပျော်တိုးအရွယ်၊ မော်အုံးမယ်ကရီ။” ထပ်။ ၁၂။ ၃၊ စွန်း ထွက်သည်။ သာလွန်လွန်းမိုးသည်။ “လောတ ဒေါသ မင်းမုရ ဖြစ်၍ မောယသည် မော်ခွင့်မရ။” လယ်မြေ၊ ၃၊ ၂၁။

- န / မော် / မြင့်မောက်သော ကုန်းစွန်း။ ကမ်းကျေ စွန်း။ “မြိုင်လမ်းဆိပ်၊ ကုန်းမော်ထိပ်မှာ၊ အိပ်၍မသေ၊ မတ်တတ်သေဟူ။” ဟော့* ၁၈၂။

မော်ကွန်း - န / မော်ကွန်း / မော်ကွန်း / ၁၊ နောင်ကာလကြာရှည် အမှတ်တရဖြစ်စေရန် မှတ်တမ်းတင် ရေးဖွဲ့ချက်။ (စကား ပြေ၊ လကာ နှစ်မျိုးရှိသည်။) ၂၊ ကာလကြာရှည်၊ မြဲမြံ ကြွင်းကျန်အောင် သိမ်းဆည်း ထိန်းသိမ်းထားသော မှတ်တမ်းများ။

မော်ကွန်းတင် - ကြံ / မော်ကွန်းတင် / မော်ကွန်းတင် / မှတ်တမ်း

ပြုသည်။ အမှတ်တရဖြစ်အောင် မှတ်သားရေးထိုးထားသည်။ အထက်ကရ ဖြစ်စေသည်။

မော်ကွန်းတိုင် - န / မော်ကွန်းတိုင် / မော်ကွန်းတိုင် / ကမ္ဘည်း၊ အမည်၊ တည်နှုတ် စသည် အကြောင်းအရာကို ရေးထိုး၍ စိုက် ထူထားသောတိုင်။

မော်ကွန်းထိုး - ကြံ / မော်ကွန်းထိုး / မော်ကွန်းထိုး / ၁၊ မှတ်တမ်း တင်သည်။ ၂၊ (မှတ်တမ်းတင်လောက်အောင်) ထူးကဲစွာ ရွက်ဆောင်သည်။ “တရားမျိုး၌၊ ရွှေတိုက်တော်စိုး၊ မော်ကွန်းထိုးလျက်၊ တန်ခိုးရန်ဝါ၊ သတင်းဖြာသည်။” နာနာ* ၅၄။

မော်ကွန်းထိန်း - ကြံ / မော်ကွန်းထိန်း / မော်ကွန်းထိန်း / အရေးကြီးသော မှတ်တမ်းများကို စောင်ရွက်သိမ်းဆည်း ထားသည်။

- န / မော်ကွန်းထိန်း / မော်ကွန်းထိန်း / အရေး

ကြီးသော မှတ်တမ်းများကို ကြိုကြပ်သိမ်းဆည်းရသူ။

မော်ကွန်းဝင် - န / မော်ကွန်းဝင် / မော်ကွန်းဝင် / စစ်ရေးနိုင်ငံရေး အားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ရရှိအောင် ဆောင်ရွက် ခဲ့သဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ခံရသူ။ (ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ ဟူ၍ သုံးဆင့်ရှိသည်။)

မော်ကြား - ကြံ / မော်ကြား / ဝင်ဝါပ လွှားသည်။ မိမိကိုယ်ကို ကုတ်တင်လိုသောစိတ်ဖြင့် ပြောဆိုပြုမူသည်။

မော်ဇာ - န / မော်ဇာ / မှဇာ / ခြေအိတ်ရှည်။ [ဘင်]

မော်ဇာ - န / မော်ဇာ / တဆက်တည်း အချက်မျှားစွာ အလို အလျောက်ပစ်နိုင်သော ကျည်အိမ်ပါရှိသည့် သေနတ်တမျိုး။ (တိထွင်သူ ဂျာမန်အမျိုးသား ဝိတပေါလ်မော်ဇာ ၁၈၇၀-၁၉၁၄ ကို စွဲ၍တွင်သည်။) [လိပ်]

မော်တာ - န / မော်တာ / ယာဉ်နှင့် စက်ယန္တရားတို့အတွက် လှုပ်ရှားနိုင်မှုစွမ်းအင်ပေးမြည့်သော လျှပ်စစ် စက်ကိရိယာ။ လျှပ်စစ် စွမ်းအင်ဖြင့် တွန်းကန် အားပြုသော စက်။ မော် တော်။ [လိပ်]

မော်တာ - န / မော်တာ / ဗုံးကျည် မြောက်တင် ပစ်လွှတ်နိုင် သော ပြောင်းကျယ် လက်နက်ကြီး တမျိုး။ [လိပ်]

မော်တော် - န / မော်တော် / ၁၊ မော်တာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

၂၊ စက်တပ်ဆင်ထားသောရေယာဉ်။ မော်တော်ဘုတ်။ [လိပ်]

မော်တော်ကား - န / မော်တော်ကား / လောင်ချီဖြင့်အတွင်း၌ ပေါက်ကွဲကာ တွန်းကန်လှည့်ပတ်အား ဖြစ်စေသည့် (မော် တော်) စက်မျိုးဖြင့် မောင်းနှင်ရသော ၃ ဘီး သို့မဟုတ် ၄ ဘီးတပ် ကုန်းသွားအမြန်ယာဉ်။ [လိပ်]

မော်တော်ဆိုင်ကယ် - န / မော်တော်ဆိုင်ကယ် / မော်တော် စက်မျိုးဖြင့် မောင်းနှင်ရသော ၂ ဘီးတပ် ကုန်းသွား အမြန် ယာဉ်။ [လိပ်]

မော်တော်ဘုတ် - န / မော်တော်ဘုတ် / မော်တော်စက်မျိုးဖြင့် မောင်းနှင်ရသော ရေယာဉ်။ [လိပ်]

မော်တော်ယာဉ် - န / မော်တော်ယာဉ် / မော်တော်ကား - န၊ နှင့်

အတူတူ။

မော်နာ - န / မော်နာ / လည်ပင်းကျိတ်တွင် မို့ရောင်တတ်သော
အနာ။

မော်ဝီးယား - န / မော်ဝီးယား / ဘိန်း စသည်တွင် အဓိက ပါရှိသော ယစ်မူးစေတစ်သည့် ပင်ထွက်ဆေးပစ္စည်း။ (ယစ်မူးစေရန် လည်းကောင်း၊ နာကျင်မှု သက်သာစေရန် ထုံဆေးအဖြစ် လည်းကောင်း အသုံးပြုကြသည်။) [လိပ်]

မော်လတီ - န / မော်လတီ / အစုစုကောင်းကောင်းချစ်ချစ်၊ ဆောင်
ချစ်ချစ်ပြန်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ [အစုစု]

မော်လီကျူး - န / မော်လီကျူး / ဖြစ်စဉ် တစ်ခု၏ မူလဓာတ်
သဘောကို ဆောင်မြဲဖြစ်သော အသေးဆုံး အစိတ်အပိုင်း။
[လိပ်]

①

မံ - ကြို / မန် / အပေါ်ယံမှ ထပ်အုပ်လိမ်းကျံသည်။

မိဘုရား-န / မိနိယား / ဘုရားဆင်းတု ထုလုပ်ရာတွင်ထွက်ရှိ
သော လွှစာ၊ သစ်စ စသည်နှင့် အလေး အမြတ် ထားသော
သင်္ကန်း အဝတ်အဆင် စသည်တို့ကို သစ်စေး သရိုးနယ်၍
ပြုလုပ်သော ရုပ်ပွားဆင်းတု။

မံသ - န / မန်သု / အသား။ အမဲသား။ [ပၤ]

03-

မိုး-နဝိ / မိုး / ပြည့်မောက်သော။ ပိုသော။ “လင်ပန်းတွင် ဆန်
ကို မိုး လှအောင် ထည့်လျက်။” ကစေ၊ ပ။ ၂၆။

မိန့်စာလုံး - န / မိန့်စာလုံး / စက်ဖြင့် တလုံးချင်း စီရသော
ခဲစာလုံးမျိုးဖြင့် နှိပ်ထားသည့် စာလုံးပုံစံ။ [လိပ်]

CO₂

မိုး - နဝ် / မိုး / စူကြွသော။ မျက်နှာပြင်ထက်သို့ ဖူးမောက်
သော။

မိုး - စည်း / မိုး / တစ်တစ်ခုသော နာမ်ပုဒ်ကို လေးနက်ထင်ရှား
စေလိုရာ၌ သုံးသောစကား။ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဖြစ်သဖြင့်။

“သူ့ကြင်ရာ မို့ မှာခဲ့သည် တချက်။” ပုည၊ ၂။ ၅၅။
မို့လို့-စည်း / မို့လို့ / မို့-စည်း၊ နှင်အတတ်။ “မင်းမို့ လို့

နေရက်သည်။” က။ ၁၂၆။

031

မိုး - န / မိုး / ၁၊ ကောင်းကင်အာကာသ။ ၂၊ ကောင်းကင်မှ
 ရာချသော ရေစက်ရေပေါက်။ ၃၊ မိုးရွာသွန်းသော ရာသီ။

မိုးဥတု။ “မိုးလွန်မှ ထွန်ခဲ့သည်။” ပုံ။

-ကြိ/မိုး/ခ၊ အပေါ်ယံက ဖုံးအုပ်သည်။ “ဝါးကပ်မိုး
သောအခါ တံစက်မိုက်ကို မျက်နှာမူရ။” ဂျင်နီ၊ ငှာဇီ။

၂။ အထက်၌ တစ်တရာဖြင့် ဒုပုဒ်ဆိုင်းမြောက်တင်ထားသည်။
(ထီးမိုး၊ ဇောမိုး စသည်လည်း အသုံးရှိသည်။) “တက်စုံမိုး
ရွှံ့ ရှိမိုးပါး၊ ဘုရား” ရှိ။ ၂။ ၃။ ကံဖြင့် သာလွန်သည်။
“သောကဝိတ်မင်းရိုး၊ အထိပ် မိုး သည်၊ တန်ခိုးဖန်မြောက်”

ပြည့်စုံ* သာ။

မိုးက - န / မိုးက / မိုးရေစက်စိုခြင်း မရှိစေရန် ကောက်ကားကွယ်
နိုင်သောဖယောင်းပုဆိုး၊ ဆီစိမ့်ပုဆိုး၊ ကာလပတ်၊ ပလတ်စတစ်
စသည် ရေလုံ၊ ရေခံအချပ်အလွှာ။ ယင်းအချပ်အလွှာဖြင့်
ချုပ်လုပ်ထားသော မိုးရေကားအဝတ်အထည်၊ မိုးကားအင်္ကျီ-
န၊ လည်းရ။

မိုးကုတ်-န/မိုးဂါတ်/ အများအားဖြင့် ရေလုံသော ပတ္တမြား
ရှက်ဖျင်ထူဖြင့် အမိုးအကာ ပြုလုပ်ထားသော အဆောက်
အအုံ။ ရွက်ထည်တံ။

မိုးကာရွက်သည် - ၄ / မိုးဂါယုက်ထယ် / ဗမာ့သား၊ ရေနံစသည်
သုတ်လိမ့်မိသား၍ ရေလုံသော အထူးစားရွက်ဖျဉ်။ ဆိမ့်
အဝတ်ထ။

မိုးကာအင်္ကျီ - ၈ / မိုးဂါအင်းဂျီ / ရေလုံ အဝတ်အထည် အချပ်
အလွှာ ကမ္ဘိုးမျိုးဖြင့် ချုပ်လုပ်ထားသော အပေါ်မှ ဝတ်ရ
ရသည့် မိုးရေကာအင်္ကျီ။

မိုးကောင်း - ကြံ / မိုးကောင်း / ခမိဦး၊ မိုးလယ်၊ မိုးနှောင်း
သုံးပါးလုံး သင့်တင့်ညီညွတ် မှန်ကန်လုံလောက်စွာ ရွာသွန်
သည်။ ။ မီး အကောင်မပြတ် သည်းထန်စွာ ရွာသွန်သည်။

၃၊ [ဥပစာ] ခေတ်ထသည်။ (မလိုလားသော သဘောဖြင့်
ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။)

မိုးကောင်းတော - န / မိုးဂေါင်းဒေါ / မိုးကောင်းစွာ ရွာသွန်
သည့်အခါမှ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရသော ဒေသ။

မိုးကောင်းမြေ - န / မိုးခေါင်းမေ့ / မိုးရေကို အစိုပြု၍ စိုက်ပျိုး
လုပ်ကိုင်ရသော မြေ။ (ဆည်ရေသောက်မြေနှင့် ခွံခြားခေါ်
ဆိုသည်။)

မိုးကောင်းလယ် - န / မိုးဂေါင်းလယ် / မိုးကောင်းမြေ - န၊ နှစ်
အတူတူ။

မိုးကိန်း-န / မိုးကိန်း / တစ်တရာသော အမှတ်အသားဖြင့် သိ
သည့် မိုးရွာရန်အလားအလာ။မိုးရွာရက်ကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်
ဟောဆိုချက်။ မိုးကိန်း။

မိုးကုပ်စက်ဝိုင်း - ၆ / မိုးကုပ်စက်ဝိုင်း / အရပ် ငွေမျက်နှာ
အဝေးတွင် မြေပြင်နှင့် မိုးသား ထိပ်သည်ဟု ထင်မှတ်ရသော
အစပ်ကြောင်း။

မိုးကျ - ကြို / မိုးကျွဲ / မိုးဥတု ဆိုက်ရောက်လာသည်။

မိုးကျွန်း - န / မိုးကျွန်း / ကျွန်းတို့တွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော
ကူးစက်ဆွေးနွေးကြောင့် ဖြစ်သည့် ဝမ်းသက်နာ။ (ကပ်နာ
ကမ္ဘာနာ ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မိုးကျရွှေကိုယ် - န / မိုးကျဟွေကို / ၁။ တပြိုင်ဘက် ကင်း
အောင် ထူးခြား သာလွန်သူ။ “စိန်မျက်ခုံးကို မိုးကျရွှေကိုယ်
လို ထင်လာသည်။” မြဝတီ၊ ၁။ ၉။ ၂၇။ ၂၊ [ဥစာ၊
ရက်တရက် ပေါ်ထွက်လာသောအရာ။ ၃၊ [ဥစာ၊] ဧဝ

ရင်းမြစ် ဖြစ်စဉ်အရ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း မဟုတ် သည့် အရာ။ “ရင်းသည်အလေ့ပေါက် မိုးကျရွာကိုယ်လော။” ကပ္ပ။ ၃၇၆။ ငှါ [ဥပစာ] အထက် အာဏာပိုင်တို့က တိုက်ရိုက် ခန့်ထားစေလွှတ်သောသူ။ “ဆင်းရဲသားများသည် ထိုမိုးကျရွာကိုယ်တို့ စည်းစိမ်လမ်းမူနိုင်အောင် ကြိုးလေးသော အခွန်များ ပေးဆောင်ကြရသည်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၇။ ၁၁၈။

မိုးကျလက်ဖက် - န / မိုးကျလက် / ပြုတ်ထားသော တန်ကျွ ရွက်နှု စသည်ကို ကြက်သွန်ကြော်၊ နှမ်း၊ ဆီ၊ ဆား၊ ပဲမှုန့်၊ ပုစွန်ခြောက်မှုန့်၊ ကြက်သွန်စိမ်း၊ ဝေ့တ်သီးစိမ်း တို့ဖြင့် ရောစပ် သုတ်ထားသည့် စားဖွယ်။

မိုးကျူး - ကြံ / မိုးကျူး / မိုးလိမ်ကစားရာတွင် ပစ်ခင်းသော မိုးသည် စည်းအပြင်သို့ လွန်၍ ကျရောက်သည်။ (ပစ်သူ အလွတ်ကုန်သည်။) မိုးပစ်ကစားရာတွင် ပစ်မိုးစေ့တိမ်း၍ ကျရောက်သည်။ (မိုးကျူးသကဲ့ ပစ်ခွာ မိုးကျူးဟု အော်မိပါ က၊ ကျသေ့ ခြေတဆန်စားအတိ နေရာအပြောင့်ရွှေ့၍ ပစ်ခွင့် ရသည်။)

မိုးကျိန်း - န / မိုးကျိန်း / မိုးကိန်း - န၊ နှင့် အတူတူ။
မိုးကြီး - ကြံ / မိုးကြီး / မိုးသည်ထန်လွန်ကဲသည်။
မိုးကြီးမုခ် - န / မိုးကျိုးမုခ် / အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာ သွန်းချ သောမိုး။

မိုးကြီးစေကြီး - န / မိုးကျိုးလေးကျိုး / ၁၊ လေဟန်နှင့် ရောလျက် သည်းစွာ သွန်းချသောမိုး။ ၂၊ [ဥပစာ] ဝင်ကြား ပ လွှား ပြောဆိုချက်။

မိုးကြိုး - န / မိုးကျိုး / ၁၊ အာကာသတွင် သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်သည့် ဆန်ကျင်ဘက် လျှပ်စစ်ဓာတ် အချင်းချင်း ပွတ်တိုက် ထိခတ်ရာမှ ပြင်းထန်စွာ မြည်ဟိန်း ပေါက်ကွဲ လောင်ကျွမ်းခြင်း။ ၂၊ အာကာသတွင် ဓာတ်ချင်းထိခတ် ပေါက်ကွဲရာမှ စဉ်ထွက်ထိမှန်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော အတုံးအခဲ။ မိုးကြိုးသွား - န၊ လည်းရှူ။ ပ၊ ကြေးနှင့်ရွှေ ရောစပ်ထားသော သတ္တု။ ငှါသိကြားမင်း၏ လက်နက်။ ဝရဇိန်လက်နက်။

မိုးကြိုး - န / မိုးကျိုး / သုံးပုံတွင် ခြောက်ပေါက်မှ နှင့် စီတင်း ကောက် နှစ်ချပ်တွဲကို ခေါ်တွင်သည့် အမည်။

မိုးကြိုးစက်ကွင်း - န / မိုးကျိုးစက်ကွင်း / မိုးကြိုးထိရာ အနီး ဝန်းကျင်တဝိုက်။ (မိုးကြိုးပစ်ရာတွင် တိုက်ရိုက်ထိမှန်ခြင်း မရှိစေကာမူ မိုးကြိုး လျှပ်စစ်လောင်ကျွမ်းမှု၏ အရှိန်ခိုက်ဟပ် မှုကို အနီးအဝေး ပမာဏအလိုက် ခံစားရတတ်သည်။)

မိုးကြိုးပစ် - ကြံ / မိုးကျိုးပစ် / အာကာသတွင် ထိခတ်ဖြစ်ပေါ် ပေါက်ကွဲသော မိုးကြိုး (လျှပ်စစ်လောင်ကျွမ်းမှု) ဓာတ် လွှင့်စဉ် ရိုက်ခတ်ထိပါးသည်။

- န / မိုးကျိုးပျစ် / ကျိန်ဆိုသောစကား။ (မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုလျှင်၊ မိုးကြိုးထိပါးစေဟု ရည်ညွှန်း ကျိန်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။)

မိုးကြိုးရောင် - န / မိုးကျိုးယောင် / ရွှေနှင့် ကြေး ရောစပ်သော သတ္တုအရောင်။ အဝါနုနှင့် ပန်းရောင် ရောစပ်သောအရောင်။

မိုးကြိုးလွှဲ - န / မိုးကျိုးလွှဲ / မိုးကြိုးပစ်ရာမှ ဖြစ်ပေါ်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်ကို မြေသို့ သွယ်ပို့ခြင်းဖြင့် အန္တရာယ် ကင်းစေ ရန် အဆောက်အအုံထက် အတန်ငယ်မြင့်၍ ထူရိုက် တပ်ဆင် တားသော သတ္တုကြိုး။

မိုးကြိုးသွား - န / မိုးကျိုးသွား / ၁၊ မိုးကြိုးပစ်ရာတွင် ဖြစ်ပေါ် ၍ မြုပ်ကျန်နေသည့်အရာဟု ယူဆသော အတုံးအခဲ။ ၂၊ သိကြားမင်း၏ ဝရဇိန်လက်နက်။ ပ၊ လက်နက်ကဲ့သို့ သုံးနိုင်သော တတက်အသွား သို့မဟုတ် အစောင်း ချွန်ထက် သော သဘာဝ ကျောက်စ၊ ကျောက်လွှာချပ်ငယ် တမျိုး။ ငှါ တတက် ဝိုက်ကားသော ကျောက်လက်နက် ပုံစံ ပြုလုပ် ထားသော ခေါက်ခြာ အဆောင်း တမျိုး။ “ရဟန်းတော် များ ဝါဒအလျောက် ဦးထုပ်လုံး၊ ဦးထုပ်ပြား၊ မိုးကြိုးသွား၊ တလပတ်နိဗ္ဗူ၊ ဆောင်ရွက်ကြသည်ကို...” လောင်း၊ ၁၃၁။

မိုးကျွတ် - ကြံ / မိုးကျွတ် / မိုးရာသီ ကုန်ဆုံးသည်။
မိုးခါးရေသောက် - ကြံ / မိုးကျိုးယေသောက် / [ဥပစာ] အများ နည်းတူ လိုက်လျော ဆောင်ရွက် ပြုမူသည်။

မိုးခေါ် - ကြံ / မိုးခေါ် / ၁၊ မိုးကို တောင့်တသည်။ ၂၊ မိုး ရွာသွန်းစေရန် လွန်ဆွဲခြင်း။ ဖားတော်ဦးခြင်း စသည့် ဒေသ စရိုက် အမျိုးမျိုးအရ ဆောင်ရွက်အားထုတ်သည်။

မိုးခို - ကြံ / မိုးခို / ၁၊ မိုးရေမရှိစေရန် တရုတ်စုသော အကွယ် အမိုး အောက်တွင် ဝင်ရောက်နေသည်။ ၂၊ မိုးရာသီရောက် သဖြင့် ယခင် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်မှုများကို ရပ်နား၍ မိုးကုန် ချိန်ကို စောင့်သည်။ “ရန်လုံးပြုပါတဲ့၊ ရွှေတိုမြို့မှာ မိုးခိုစို့ လေး။” ဇေယျ။ ၁၉၉။ ပ၊ [ဥပစာ] အရိုက်အတန်းအားဖြင့် မိမိခိုးနေထိုင်သည်။

မိုးခိုသား - န / မိုးကျိုးသား / ကျွဲနွားတို့တွင် ခါးရှေ့ပိုင်း ကျော ဘစ်မိုး၌ မြှောင်နေသည့် အသားနု။

မိုးခေါင် - ကြံ / မိုးခေါင် / ရွာသင့်ချိန်တန်လျက် ရက်ကာလကြာ မိုးမရွာပဲ ရှိသည်။

မိုးခေါင်ရေရှား - နဝိ / မိုးဂေါင်ယေယျား / မိုးလည်း ပါးရှားလျက် မြေအောက် ရေနေ ဆုတ်သဖြင့် ရေရရှိရန် ခက်ခဲသော။

မိုးချွန်း - ကြံ / မိုးချွန်း / လေဟန်ကြောင့် မိုးတိမ်မိုးသား ရွေ့လျား တိုးထွေရာမှ ထစ်ကြိုး မြည်ဟိန်းသည်။

မိုးချုပ် - ကြံ / မိုးချုပ် / နေတောက်နုဆူး၍ ကောင်းကင်အလင်း ကွယ်ပျောက် မည်မော့သည်။

မိုးချုပ်နေဝင် - န / မိုးချုပ်နေဝင် / နေဝင်လူနီနှင့် နေဝင်ဆဲ အချိန်ကာလပိုင်း။

မိုးခြိမ်း - ကြံ / မိုးချိန်း / မိုးချွန်း - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

မိုးငွေ - န / မိုးငွေ / မိုးတိမ်မိုးရေ ဖြစ်လာမည့် အမိုးအငွေ။ အစိုဓာတ်ကိန်းသောလေ။

မိုးဝဲ - ကြံ / မိုးဝဲ / မိုးစည်း - ကြံ၊ ရှူ။

မိုးဝက်မိုးပေါက် - န / မိုးဝက်မိုးပောက် / သွန်းကြရွာချသော မိုးရေပမာဏ။

မိုးစင်စင်လင်း - ကြံ / မိုးစင်စင်လင်း / အမှောင်လုံးဝပျောက်၍ နေရောင်ခြည် အပြည့်အဝ ပေါ်ထွက်သည်။

မိုးစည်း - ကြံ / မိုးစီး / မိုးစဲ / မိုးရွာသွန်းခြင်းမှ တန်ခိုးရသည်။
မိုးအဟုန်လျော့ပါးသွားသည်။

မိုးစည်းနှီး - န / မိုးစီးနှီး / အိမ်မိုးသက်ကျယ်ပျံ့၊ ခန့်ပျံ့ စသည်
ကို အခြေတန်နှင့် ဆိုင်းတွဲချည်နှောင်ရသည်တောင်ဆုပ်ခန့်၍
အပြားသေးသော နှီးတမျိုး။ မိုးနှီး။

မိုးစည်းလေသော - န / မိုးစဲလေသော / မိုးရွာသွန်းခြင်း၊ လေပြင်း
တိုက်ခြင်း ကင်းသော အခါ။ သာယာ ကြည်လင်သော ရာသီ
ဥတု။

မိုးစေ့ - ကြံ / မိုးစေ့ / မိုးအဆက်မပြတ် တဖွဲဖွဲ ရွာသွန်းသည်။
မိုးဆင် - ကြံ / မိုးဆင် / မိုးရွာချရန် မိုးသားတိမ်လိပ်များ
မည်းမှောင် အုံ့မှိုင်း စုစေလေသည်။

မိုးဆင်လေဆင် - န / မိုးဆင်လေဆင် / မိုးလေဝသအရိပ်အမြည်။
ရာသီဥတု အခြေအနေ။

မိုးဆွင့်က် - န / မိုးဆွင့်က် / အလွန်မြင့်စွာ ပျံ့တက်နိုင်ပြီး၊
အသံ သာယာစွာ တွန်ကျူးတက်သော အမြီးရည် နှစ်ခွဲ ရှိ၍
အဖြူနှင့် အမည်း သို့မဟုတ် အပြာရင့်ရောင်ရှိ ပျံ့လွှားငှက်
တမျိုး။

မိုးတိုးမတ်တတ် - ကြိဝိ / မိုးတိုးမတ်တတ် / ၁။ ကိုယ်စနစ်စနစ်ရပ်
လျက်။ “ဓမ္မက မိုးတိုးမတ်တတ် နဲ့၊ ထိုင်ကြည့်ပါလားဟု
ပရိသတ်က ဟစ်အော်၏။” အဆိုက်အတန် အားဖြင့်။ ၁။
တဖြုတ်။ “မိုးတိုးမတ်တတ် ကြည့်စေချင်ပါသည်။”

မိုးတိတ် - ကြံ / မိုးတိတ် / မိုးရွာခြင်းမှ ရပ်စဲသည်။

မိုးတိပ်တိုက် - န / မိုးတိန်တိုက် / မိုးရွာသွန်းနိုင်သော တိမ်စု။

မိုးတင်း - န / မိုးတင်း / မိုးရာသီကာလ။ မိုးဥတု - န၊ လည်းရှု။

မိုးထိုး - ကြံ / မိုးထိုး / ဥပစာ) အလွန် မြင့်မားသည်။ “ကုန်

ပစ္စည်း တန်ဖိုးမှာ မိုးထိုး သွားလေတော့၏။” လူ့စည်း။

ပ။ ၁၄၄။

မိုးထင်း - ကြံ / မိုးထင်း / အဝတ်အထည် စသည်တွင် မိုးရေ
စွတ်စိုရာမှခြောက်ချိန်တန်လျက် မခြောက်ပဲ အစက်အပြေးက်
များ စွဲထင်ကပ်ငြိလာသည်။

မိုးနှီး - န / မိုးနှီး / မိုးစည်းနှီး - န၊ နှင့် အတူတူ။

မိုးနှဲ - န / မိုးနှဲ / အပူပိုင်း ဒေသတွင် ပေါက်လေ့ရှိသော အရွက်
မာကျော ပြောင်စိမ်း၍ အပင်၌ ဆူးရှည်ပေါက်သော နွယ်
ယောင်ပင်ယောင် တမျိုး။

မိုးနှင်း - န / မိုးနှင်း / နှင်းကဲ့သို့ တဖွဲဖွဲရွာကျသောမိုးပေါက်မှုန်။

မိုးနှောင်း - န / မိုးနှောင်း / မိုးဥတု၏ နောက်ပိုင်း ကာလ။
မိုးကျွတ်ခါနီး အချိန်။

မိုးနှောင်းဆည် - န / မိုးနှောင်းဆယ် / မိုးရာသီ၏ နောက်ပိုင်း
မြစ်ရေ ကျဆင်းချိန်တွင် အင်းများမှ ငါးများ ပြေထွက်
လိုက်ပါခြင်း မရှိစေရန် ရေကြောင်းကိုဖြတ်၍ တားဆီးဆောက်
လုပ်ထားသော ဆည်တမျိုး။ (ကျားကြီးဆည်၊
တောကျဆည်၊ နွေဆည်၊ ရေပြန်ဆည် စသည်ဖြင့်လည်း
ခေါ်သည်။)

မိုးပါး - ကြံ / မိုးပါး / မိုးရွာခြင်း နည်းလျော့သည်။

မိုးပေါ် - န / မိုးပေါ် / အာကာသ ကောင်းကင်ရပ်ဝန်း။

မိုးပေါ်ကျ - နဝိ / မိုးပေါ်ကျ / (အကြောင်းရင်း အဆက်အစပ်
အလွယ်တကူ မမြင်သပ်) အလိုအလျောက် လျင်မြန်စွာ
ကျရောက်ပျံ့နှံ့ ကူးစက်တတ်သော။

မိုးပေါက် - န / မိုးပေါက် / မိုးရေအစက်။ ရွာကျသောမိုးစက်။

မိုးပျံ - နဝိ / မိုးပျံ / အထက်သို့ ပျံတက်နိုင်စွမ်းသော။
အာကာသသို့ လွင့်မျောလုပ်ရှား ရွေ့လျားနိုင်သော။ (မိုးပျံ
ပူဖောင်း၊ မိုးပျံတပ်၊ မိုးပျံပန်းကန်ပြား စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်း
သည်။)

မိုးပြေး - န / မိုးပြေး / တနေရာရာ၌ ကြာရှည်ရွာသွန်းခြင်း မရှိပဲ
အခိုက်အတန့်မျှ ပက်ဖျန်းရွာချသင်း လေဟန်ဖြင့် အခြား
နေရာများသို့ ရွေ့ပြောင်း ရွာချသွားတတ်သောမိုး။
ရုတ်တရက်ရွာ၍ ရုတ်တရက် တိတ်သောမိုး။

မိုးပြဲအယ် - န / မိုးပြဲအယ် / သံကြွပ်သတ္တုဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော
အဝဲ ကားလန်၍ အစောက် လုံးဝန်းသွားသော အယ်တိုက်ကြီး။

မိုးပြို - ကြံ / မိုးပြို / [ဥပစာ] မပြစ်စဲကောင်း ဖြစ်လာသည်။

မိုးပွင့် - န / မိုးပွင့် / မိုးရွာချရာတွင် မြက်ခင်း သို့မဟုတ်
အောက်ခံဓာတ်တစ်ခုပေါ်တွင် အစက်အပေါက်လိုက် တင်ကျန်
နေသော။ မိုးရေလုံး။

မိုးပွင့် - န / မိုးပွင့် / အသားအရေ ချောမွတ်စေရန် လိမ်းကျံ
ရသော ကရုဏမာမှုနှင့် စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် လိမ်းဆီ
တမျိုး။

- ကြံ / မိုးပွင့် / မိုးရွာပြီးနောက် မြန်၍ နေသောသည်။

မိုးဖျက် - ကြံ / မိုးဖျက် / ခိုတ်သိမ်းမှု၊ ပွဲလမ်းကျင်းပမှု စသည်ကို
ပျက်ပြားအောင် မလိုလားအပ်သော အခါတွင် မိုးရွာသွန်း
သည်။

မိုးဖွား - န / မိုးဖွား / မိုးမှုန်ငယ်။ အမှုန်အဖွဲအားဖြင့် ရွာချသော
မိုးစက်ငယ်။

မိုးဖွဲ - န / မိုးဖွဲ / ၁။ အနည်းငယ်ရွာသွန်းသောမိုး။ ၂။ မိုးဖွား - န၊
နှင့် အတူတူ။

မိုးမခ - န / မိုးမခ / မိုးရေမလိပ် စိစွတ်သော မြစ်ချောင်းကမ်း
ဘေးတွင် ပေါက်လေ့ရှိပြီး၊ ကြီးပွားခြင်းမြန်၍ အက်ကွဲသော
အခေါက်နှင့် ပျော့သော အသားရှိသည့် ပင်စောက် တမျိုး။
(မိုးမခပင် မျိုးကို များစွာရှိသည်။)

မိုးမဆုံးမြေမဆုံး - ကြိဝိ / မိုးမဆုံးမြေမဆုံး / [ဥပစာ] အပိုင်း
အခြား မရှိပဲ၊ အတောမရှိသော။

မိုးမလျော့မလျှင် - ကြိဝိ / မိုးမလျော့မလျှင် / [ဥပစာ] ပညာ
သတ်ကင်းမဲ့လျက်။ မိုက်မဲထောင်လွှားလျက်။

မိုးမိ - ကြံ / မိုးမိ / မိုးစုတ်စိုခြင်း ခံရသည်။

မိုးမီးလောင် - ကြံ / မိုးမီးလောင် / [ဥပစာ] ကြီးကျယ်သော
အရေးအခင်း ကိစ္စ ဖြစ်ပွားသည်။

မိုးမှောင်ကျ - ကြံ / မိုးမှောင်ကျ / မိုးသားမိုးတိမ် အုံ့မှိုင်း
ပိတ်ဆိုးမှုကြောင့် အလင်းရောင် အားနည်း မှေးမှိန်ခြင်းသို့
ရောက်သည်။

မိုးမှန် - ကြံ / မိုးမှန် / အချိန်အခါအလိုက် မိုးသင့်တင့်လုံလောက်
စွာ ရွာသွန်းသည်။

မိုးပုန် - န / မိုးပုန် / ကျနေထဲ သေးငယ်သော မိုးရေအစက်။
 မိုးမျှော် - ကြို / မိုးမျှော် / ၁၊ အထက်သို့ ဦးတည်သည်။
 ၂၊ အလွန် မြင့်မားသည်။
 - န / မိုးမျှော် / အပေါ်သို့ ထောင်၍ သီးသော အစပ်လွန်ကဲသည့် ချော်သီး တမျိုး။
 မိုးမွန် - ကြို / မိုးမွန် / များပြား ကဲလွန်သည်။ ပြန်ပြောသည်။
 အတိုင်းထက် အလွန်၊ ဒုက္ခတွေ မိုးမွန် ၍ နေကြရကုန်၏။
 အရိယသစ္စာ။ ၁၁။
 မိုးယံ - န / မိုးယံ / အထက် အာကာသ တခွင်တပြင်။
 မိုးရေ - န / မိုးရေ / ၁၊ မိုးရွာသွန်းသောရေ။ ၂၊ ပေါင်းချေး ခံယူရရှိသည့်ရေ။ ဓာတ်သတ္တု စသည့် ကင်းစင်သောရေသန့်။
 မိုးရေခဲ - န / မိုးရေခဲ / ရဟန်းတို့ ဝိနည်းအရ ဆောင်ခွင့်ပြု သော သင်္ကန်းတမျိုး။
 မိုးရေချိန် - န / မိုးရေချိန် / အချိန်ကာလအလျောက် တိုင်းတွာ မှတ်သားတွက်ယူသည့် မိုးရွာသွန်းမှု အတိုင်းအတာ ပမာဏ။
 မိုးရိပ် - န / မိုးရိပ် / ၁၊ မိုးရွာသွန်းမည့် အခြေအနေ။ ၂၊ မိုးရွာ မည် မရွာမည် ကြိုတင်မှန်းဆ သိသာချက်။
 မိုးရိပ်မိုးဆင် - န / မိုးရိပ်မိုးဆင် / မိုးရွာမရွာ ခန့်မှန်းနိုင်သည့် အခြေအနေ။ မိုးသားမိုးတိမ်တို့၏ ပမာဏ၊ အကွာအဝေး စသည့်အပေါ်တွင် မှန်းဆနိုင်သော အလားအလာ။
 မိုးရွာ - ကြို / မိုးရွာ / အာကာသမှ မိုးပေါက် မိုးရေ သက်ဆင်း ကျလာသည်။
 မိုးလ - န / မိုးလ / မိုးရာသီဟု သတ်မှတ်သော ဝါဆိုလ၊ ဝါခေါင်လ၊ တော်သလင်းလနှင့် သီတင်းကျွတ်လ။
 မိုးလားကဲလား - ကြိတ် / မိုးလားကဲလား / [ဥပစာ] ပကတိထက် ပိုမိုကဲလွန် ချဲ့ထွင်လျက်။
 မိုးလေဝသ - န / မိုးလေဝသ / ၁၊ အပူချိန်၊ လေ၏ စိုထိုင်းဆ၊ လေ၏ဖိနှိပ်မှု၊ လေတိုက်နှုန်း၊ မိုးရွာမှု၊ တိမ်၊ ဆီနှင်း၊ ရေတက် ရေကျ၊ မြေငလျင် စသော သဘာဝ အခြေအနေ အရပ်ရပ်။
 ၂၊ [ဥပစာ] အခြေအနေ။ “နိုင်ငံရေးမိုးလေဝသကို ကြည့်ပြီး ရေးကြရသည်။” တင်းစာ။
 မိုးလင်း - ကြို / မိုးလင်း / ညဉ့်ကုန်ဆုံး၍ နေရောင် ပေါ်ထွက် လာသဖြင့် နေသို့ ရောက်သည်။
 မိုးလုံလေလုံ - နဝိ / မိုးလုံလေလုံ / အမိုး အကာ ရှိသော။
 မိုးဒဏ်လေအင်္ဂါ ခံနိုင်စွမ်းရှိသော။
 မိုးလယ် - န / မိုးလယ် / မိုးရာသီ၏ အလယ်ပိုင်း ကာလ။
 မိုးလျှော - န / မိုးလျှော / ၁၊ မိုးရေ စီးဆင်းရာ အမိုမြင်။ ရေ ဆင်း။ ၂၊ အဆောက်အအုံ မျက်နှာစာ တဘက်တွင် မိုးပက် ခြင်း၊ နေရောင်ထိုးခြင်း စသည်တို့မှ ကာကွယ်ရန် နံရံနှင့် တွယ်ဆက်ထားသောအမိုးငယ်၊ ပင်ရင်း အဆောက်အအုံထက် နံရံသော အဆွယ်ဆောင်၏ အမိုး။
 မိုးသား - န / မိုးသား / ၁၊ ကောင်းကင် အမှီးအငွေ့ များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အငွေ့စု။ မိုးရွာသွန်းချရန် အံ့မှိုင်း ယှက်ဆိုင်းနေသည့် မိုးငွေ့စု။ ၂၊ ပကတိ ကောင်းကင်ပြင်။

မိုးသားမြှေးခေါ် - ကြို / မိုးသားမြှေးခေါ် / မိုးရာသီကုန်ဆုံးချိန် ၌ တစ်ကြိမ်မြည်ဟိန်းသည်။
 မိုးသီး - န / မိုးသီး / ၁၊ အာကာသ၌ အအေးဓာတ် လွန်ကဲသဖြင့် မိုးငွေ့ များ အေးခဲလျက် ကျလာသည့် မိုးရေ အတုအမူငယ်။
 ၂၊ သာဓုစေ အလုံးကြီး။
 မိုးသေးမိုးစွဲ - န / မိုးသေးမိုးစွဲ / အနည်းအပါး အမှန်အမှားမျှ ရွာသော မိုး။
 မိုးသက်မုန်တိုင်း - န / မိုးသက်မုန်တိုင်း / မိုးရေမိုးပေါက်တို့ကိုပါ သွန်ချလျက် ပြင်းထန်စွာတိုက်သော လေဟုန့်။
 မိုးသောက် - ကြို / မိုးသောက် / အရုဏ်တက်သည်။
 မိုးသောက်ကြယ် - န / မိုးသောက်ကြယ် / နေထွက်ခါနီး အရုဏ် တက်စတွင် အရှေ့ဘက် ကောင်းကင်ယံ၌ တွေ့ရတတ်သော ကြယ်။ ဗုဒ္ဓဟူးကြယ်။
 မိုးသောက်ယံ - န / မိုးသောက်ယံ / ညဉ့်ကို သုံးပိုင်း ပိုင်းခြား ရာတွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော အချိန်ကာလပိုင်း။ နံနက် ၂ နာရီမှ ၆ နာရီအထိ အချိန်ပိုင်း။
 မိုးအေး - ကြို / မိုးအေး / မိုး မပြုတ်ရွာကာ မိုးရေသွန်းဖျန်းထား မှုတို့ကြောင့် မိမိအေးသည်။
 မိုးအုံ့ - ကြို / မိုးအုံ့ / ၁၊ မိုးသားမိုးတိမ်တို့ ဆိုင်းဖွဲ့ ပိတ်ဆီး သည်။ ၂၊ မိုးရွာမည် အခြေအနေ ဖြစ်ပေါ်သည်။
 မိုးဥတု - န / မိုးအုဒ / အမျှားအားဖြင့် မိုးရွာပြုအတိုင်း ရွာသွန်း လေ့ရှိသော ကာလအပိုင်းအခြား။ (ဝါဆိုလပြည့်မှ တန်ဆောင် မုန်လပြည့်၊ ဇူလိုင်လမှ အောက်တိုဘာလ ခန့်အထိ ကာလကို ပိုင်းခြားမှတ်သားလေ့ ရှိသည်။)
 မိုးဦးကျ - ကြို / မိုးအူကျ / မိုးရာသီသို့ စတင်ဝင်ရောက်သည်။ မိုးဥတု စတင်သည်။
 - န / မိုးအူကျ / မိုးရာသီ စတင်ချိန်။

မက်

မက် - ကြို / မက် / ၁၊ စွဲလမ်းသည်။ တပ်နှစ်သက်သည်။ တွယ်တာသည်။ “လအေးရာထူးကိုက်သည့် ဉာဉ်သည် ယနေ့ တိုင်မကွန်သေးချေ။” မြဝတီ ၇၊ ၇။ ၁၃။ ၂၊ အာရုံ၌ စွဲထင် သည်။ “အိမ်မက်သောအခါ ဉာဉ်မက်သော် သုံးနှစ်အတွင်း အကျိုးအပြစ်ပေးအံ့။” အိပ်။ ၁၀။
 မက် - ကြို / မက် / လေကို ဘေးတဘက်သက်သို့ တိမ်းလည်စေ သည်။ ပဲ့သည်။ (ခိုင်းမက်ဟုလည်းသုံးသည်။) “ဝိပဿနာ၊ ပညာရွတ်က၊ ခိုင်းကမက်၍။” ငွေ့* ၁၅။
 မက်ကလောင် - န / မက်ကလောင် / စာပိုဒ်တွင် ပြည်တည်အဖွဲ့ ငယ်များပေါ်၍ အပြင်းပျားတတ်သော ရောက်တမျိုး။
 မက်ကွန် - န / မက်ကွန် / ငါးကြိမ်မျှားဖမ်းသည့် ပန်ကွန်တမျိုး။
 မက်ခရ - န / မက်ခရ / မှုကွန် - န၊ ၅။

မက်ထရစ် - န / မက်ထရစ် / တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ရမေသော စာမေးပွဲ။ အထက်တန်းကျောင်း နောက်ဆုံးအဆင့် (၁၀ တန်း) စာမေးပွဲ။ [လိပ်]

မက်ထရစ် - န / မက်ထရစ် / ဆယ်စုလိုက် ရေတွက်သောစနစ်။ ဒသမဂန်း။ (အက္ခရာအစေး၊ အခြင်အတွယ်နှင့် အချိန်ဝန်တွက်ချက်ရာ၌ အသုံးများသည်။) [လိပ်]

မက်ထရစ် - န / မက်ထရစ် / ခဲစာလုံးသွင်းပုံစံ။ တစုံတရာ ပုံစံပြုလုပ်သော အရာ။ [လိပ်]

မက်မော - ကြိ / မက်မော / စွဲလမ်းစိတ် ပြင်းပြသည်။

မက်မန်း - န / မက်မန်း / အရသာချဉ်ဖန်၍ မှည့်လျှင် နီညိုရောင် နီဝါရောင် လုံးဝိုင်းသော အသီးငယ်သီးသည့် ပင်လတ်တမျိုး။ [ရှမ်း]

မက်မွန် - န / မက်မွန် / မှည့်လျှင် အရသာချိုချဉ်ရှိ၍ လုံးဝိုင်းပြီး ထိပ်ဖျားချွန်သော အသီးသီးသည့် ပင်လတ်တမျိုး။ (မက်မုန်ဟူ၍လည်း ရေးသည်။) [ရှမ်း]

မက်လင်ချဉ် - န / မက်လင်ချဉ် / ချဉ်သောအသီးသီး၍ အရွက်ချော့ရှည်ပြီး အကိုင်းအခက်များသော ပဉ္စင်းပင်ဆေးကပ်ဝင်သည့် အပင်သွယ်တမျိုး။

မက်လုံး - န / မက်လုံး / တပ်နှစ်သက်ခြင်းမဖြစ်ပဲ မနေနိုင်အောင် ညှို့ဆောင်နိုင်သောအရာ။

မုက်

မုက္ခပိဋ် - န / မုတ်ဗေဏ် / မြတ်စွာဘုရားနှုတ်တော်မူ ဟောကြားအပ်သော ပါဠိတော်၊ ပိဋကတ်တော်။ ဘုရားဟော။ [ပါ]

မောက်

မောက် - နဝိ / မောက် / ပြည့်လျှောက်လွန်သော။ ပြည့်မြီမြင့်တက်သော။ (ကုန်းမောက်၊ ဆံထုံးမောက်၊ စလယ်မောက် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

- ကြိ / မောက် / ၁၆ ကြားသည်။ မာနတ်သည်။ “ပုဆိုးသစ်ကြီးများနဲ့မို့၊ စကားအတော် မောက် ပါကလား။” ဦး၊ ပ။ ၁၅။

မောက်ချ - န / မောက်ချ / မြန်မာစာတွင် အာ သရအတွက် သင်္ကေတရေးရာ၌ ရှည်မြင့်အောင်ရေးရသည့် ရေးချတမျိုး။ (-) (ခ ဂ င ဒ ပ ဝ အက္ခရာများတွင် ဝိုက်ချ တွဲသည့်အခါ ဆကက အဟတ တို့နှင့် မရောမွှားစေရန် အတန်ငယ်ရှည်မြင့်စေ၍ ရေးလေ့ရှိသည်။)

မောက်တို - န / မောက်တို / ရွှေးကမြန်မာစစ်သည် တပ်သားတို့ ဆောင်းလေ့ရှိသည့် ထိပ်ဖူး၍ ဦးဆောင်းတမျိုး။

မောက်တို

မောက်တင် - န / မောက်တင် / ဝမ်းဘဲမျိုးအပါအဝင် သန့်မာလျှင်မြန်စွာ ပျံသန်းနိုင်ပြီး အပိုတွင်နှုတ်သီးရင်း၌ အသားအမောက်ရှိသော ရေအိုင်စပ်နေ ငှက်တမျိုး။

မောက်မာ - ကြိ / မောက်မာ / မာနကပ်ထန် တောင်လွှားသည်။

မောက်လူ - န / မောက်လူ / ရွှေးမြန်မာ စစ်သည်တပ်သားများဆောင်းလေ့ရှိသော ထိပ်ဖူးရှည်သည့် ဦးဆောင်းတမျိုး။ (မောက်ရွာလည်း ခေါ်သည်။)

မောက္ခိတော - န / မောက်ခိတော / ယုဇန - န၊ နှင့် အတူတူ။

မိုက်

မိုက် - နဝိ / မိုက် / ၁၊ အလင်းရောင်ကင်းမဲ့သော။ “ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်ညဉ့်ကဲ့သို့ မိုက်၏။” ကုလား၊ ပ။ ၁၂၂။ ။ စဉ့်စားဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမဲ့သော။ အန္တရာယ်ကို မဆင်ခြင်ပဲ အတင့်ရဲသော။ လူဆိုးက မိုက်သောသူရှိလျှင် တွက်ခဲ့ဟုဆိုသည်။”

မိုက် - န / မိုက် / လက်မ ထောင်ထားသော လက်ဆုပ်၏ အတိုင်းအတာ။ ရှစ်လက်သစ် သို့မဟုတ် တတောင်၏ သုံးပုံတပုံအတိုင်းအတာ။ (၆ လက်မ သို့မဟုတ် ၁၅. ၂၄ စင်တီမီတာ နှင့် ညီမျှသည်။ ရှေးရိုးအစဉ်လာအရ ရှစ်လက်သစ်တမိုက်၊ သုံးမိုက်တတောင်၊ ခုနစ်တောင် တတာဟူ၍ တိုင်းတာကြသည်။)

မိုက် - န / မိုက် / ၁၊ သတ္တု၊ ဓာတ်ဆေးစသည့် ကျိုချက်ရာ စောက်နက်သော မီးပြင်းမဲ့ အစိုဓာတ်တမျိုး။ လဲ။ မိုက်ခွက်။ ။ ရွှေမှုန့်ရောစပ်ပါရှိနေသော မြေအမှုက်သဖိုက်စသည်။ [မွန်]

မိုက် - န / မိုက် / အသံချဲ့စက်၏ စကားပြောခွက်။ [လိပ်] မိုက်ကန်းကန်း - ကြိဝိ / မိုက်ကန်းကန်း / ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမဲ့ရိုင်းပျော့။

- နဝိ / မိုက်ကန်းကန်း / ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမဲ့ရိုင်းပျော့သော။

မိုက်ကျင် - ကြိ / မိုက်ကျင် / ပန်းထိမ်မိမြေဟောင်းနှင့် ရွှေမှုန့်ပါသော အမှိုက်သဖိုက်စသည်မှ ရွှေမှုန့်များကို ဒယ်ပက်တွင် အနုညှပ်ထိုင်အောင် ရေဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်သဲ့ဆေးသည်။ (မိုက်ထုတ်သည်ဟုလည်း သုံးသည်။)

မိုက်ကြေးခွဲ - ကြိ / မိုက်ကြေးခွဲ / မိမိကိုယ်တိုင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိပါပဲလျက် တရားဝင်မရထိုက်သောအကျိုးအခွင့်ကို အတင်းအကျပ်ရယူသည်။

မိုက်ခဲ - န / မိုက်ခဲ / ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်းမဲ့၍ မိုက်မဲစွာ ပြုမူတတ်သူ။

မိုက်ခွက် - န / မိုက်ခွက် / မိုက် - န၊ ၁၊ နှင့်အတူတူ။ မိုက်စတုံး - ကြိ / မိုက်စတုံး / မိုက်စတုံး / ထပ်မံ မပေါ်ပေါက်တော့ပဲ ပြီးပြတ်စဉ်မီးသွားသည်။

- န / မိုက်စတုံး / အလွန်မိုက်မဲသူ။ “နဖူးဟက်တက်ကဲ့၍ သွေးခဲပြီးကျတုံးအောင် အပုပ်မ မိုက်စတုံးကို ချွန်နှံသုံး နှင့် ကစားမဟဲ့ဟု။” မှိုင်း၊ ဒု။ ၁၄။

မိုက်တွင်းနက် - နဝိ / မိုက်တွင်းနက် / အလွန်မိုက်မဲ ညက်တုံးသော။

မိုက်ထုတ် - ကြံ / မိုက်ထုတ် / မိုက်ကျင် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

မိုက်မဲ - နဝိ / မိုက်မဲ / ဆင်ခြင်ညက် ကင်းမဲ့သော။ အသိတရားမရှိသော။

မိုက်မှား - ကြံ / မိုက်မှား / မပြုမဲ့အပ်သည်ကို မဆင်မခြင် ပြုမရှိသည်။

မိုက်ရှုရ - ကြံဝိ / မိုက်ယူယဲ / ဆင်ခြင်ညက် ကင်းမဲ့ခြင်းဖြင့် ဝမ်းကားစွာ။ မဆင်မခြင်အားဖြင့် စွန့်စားလျက်။

- န / မိုက်ယူယဲ / ယင်းသို့ မိုက်မဲသော။

မိုက်ခိုင်း - နဝိ / မိုက်ယိုင်း / အသိညက် ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် ယုတ်မာ ကြမ်းကြုတ်သော။

မိုက်လုံးကြီး - နဝိ / မိုက်လုံးကျီး / ဆင်ခြင်ညက် ကင်းမဲ့ ထုံအလွန်းသော။

မိုက်သွေးဝင် - ကြံ / မိုက်သွေးဝင် / မဆင်ခြင်တတ်သော စိတ်ကြောင့် ရမ်းကားလိုစိတ် ပြင်းပြသည်။

မုခ်

မုခ် - န / မုတ် / အပေါက်ဝ။ တံခါးပေါက်။ [ပါ]

မုခ်နား - န / မုတ်ခန်း / ပေါင်းကူးအမိုးပြာသာဒ် စသည် (အများအားဖြင့် လခြမ်းသဏ္ဌာန် မို့ ခုံးစေလျက်) ဆက်စပ် အုပ်မိုးထားသော ဝင်ပေါက်၏ အထက်ပိုင်း။

မုခ်ပေါက် - န / မုတ်ပေါက် / ပုထိုး၊ စေတီ၊ လှိုဏ်၊ စောင်းတန်း စသည်၌ အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်နိုင်သော သို့မဟုတ် အထက်သို့ တက်နိုင်သော ဟင်းလင်းပေါက်။

မုခ်ဝ - န / မုတ်ဝါ / ဂူဘုရားလှိုဏ်၊ စောင်းတန်း စသည်၌ဝင်ထွက်ရာအပေါက်။

မုခ်ဦး - န / မုတ်အား / ထွက်ဝင်လမ်း၏ ထိပ်၌ မွမ်းမံပြုလုပ်ထားသော ပေါင်းကူးပါ အဆင်အယင်။

မက်

မက် - န / မက် / ခ၊ ကိလေသာကုန်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကိုမျှော်မှောက်ပြုနိုင်မည့် လမ်းကြောင်း။ ၂၊ ကိုယ်ခန္ဓာရှိ အပေါက်ကြီး သုံးပေါက်။ (မုခမဂ်၊ တံတွေးထွက်ပေါက်။ ပဿာဝမဂ်၊ ယောနိမဂ်) ကျင်ငယ်ထွက်ပေါက်။ ဝစ္စမဂ်၊ ကျင်ကြီးထွက်ပေါက်။ ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိသည်။) [ပါ]

မက်တရား - န / မက်တယား / ကိလေသာကို ပယ်ဖျောက်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ပေါက်မြောက်အောင် အာရုံပြုနိုင်သော တီးတက်မြင့်မားသည့် အဆင့်။ (သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ်၊ အရဟတ္တမဂ် ဟူ၍ ၄ ပါးရှိသည်။) [ပါ]

မက်ဇေး - န / မက်ဂဇေး / ခ၊ ရေသေ့ အသီးသီး၏ ဖတ်စရာ၊ မှတ်စရာစာတို့ကို စေသာစွာ စုပေါင်းစိုက်နှိပ်ဖော်ပြသည့် အများအားဖြင့် လစဉ်ထုတ် စာစောင်။ ၂၊ ရိုင်းဖယ်၊ စက်

သေနတ် စသော လက်နက်တို့တွင် ကျည်ဆန် ယမ်းတောင် အများကိုတဖြိုင်တည်း စီသွင်းထည့်ထားနိုင်သည့် ကျည်အိမ်။

[အရစ်]

မုဂ်ဂရစ်ပါး - န / မက်ဂ်ယစ်ပါး / နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော လမ်းစဉ်ရှစ်မျိုး။ (မုန်သော အမြင်၊ အကြံ၊ စကား၊ ပြုလုပ်မှု၊ အသက်မွေးမှု၊ လုံ့လပြုခြင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း၊ တည်ငြိမ်ခြင်း ဟူ၍ ရှစ်ပါးရှိသည်။) [ပါ]

မင်

မင် - န / မင် / ခ၊ စာရွက် စသည်ပေါ်တွင် ထင်ကျန်အောင် ခြစ်တ် တစုံတရာဖြင့် တို့၍ရေးရသည့် အရောင်ရှိသော မျှော်ဝင်ရည်။ ၂၊ အရာဝတ္ထု တခုခုပေါ်တွင် အရောင်တမျိုးမျိုး စွဲထင်အောင် ဖိနှိပ်ကူးထင်စေသည့် အစေး။ (ပုံနှိပ်မင်၊ တံဆိပ်ရိုက်မင် စသည် ကွဲ၏။) ၃၊ ကိုယ်ခန္ဓာတွင် စာလုံးသို့မဟုတ် ပုံစံ အနက် သို့မဟုတ် အနီစွဲထင်အောင် ထိုးနှံထားသည့် ဆေးမှတ်။ (မင်မှတ်၊ မင်ကြောင် ဟူ၍လည်း ခေါ်တွင်သည်။) “နားညောင်းခါးစည်းနှင့် မင် သေးသေး ငါးပြက်ပြက်။” လောင်းရေး၊ ၁၃၇။

မင် - ကြံ / မင် / တပ်မက်တွယ်တာသည်။ လိုလားမက်မောသည်။ “ပုဂ္ဂိုလ်ခင်မု တရားမင်သည်။” ပေါ်ဇော၊ ၅၊ ၅။

မင်ကျမင်း - န / မင်ကျမင်းနု / ပုံနှိပ်စာလုံး ရိုက်နှိပ်ထားရာတွင် စွဲထင်မှု အခြေအနေ။

မင်ကြောင် - န / မင်ကျောင် / မင် - န၊ ၃၊ နှင့် အတူတူ။ (ခါးအောက်နှင့် ခူးအထက်၌ရှိလျှင် ထိုးကွင်း ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မင်ခံစက္ကူ - န / မင်ခံစက်ကူ / အပေါ်မှ ဖိနှိပ်ရေးခြစ်ခြင်းဖြင့် အောက်ရှိ စာရွက် စသည် အပေါ်သို့ မင်စေး ထိကပ်ကူးထင်စေသော မိတ္တူပွားရာ၌ အသုံးပြုရသည့် မင်စေးတင်စက္ကူပါစာမျိုး။

မင်စာ - န / မင်ဇာ / ဘုရား ပုထိုး နံရံတို့၌ ကြာရှည်ခံသော မင်ဖြင့် ရေးထိုးထားသည့် စာ။ အမှတ်အသား။

မင်နှိပ်စက္ကူ - န / မင်နှိတ်စက်ကူ / ရုတ်တရက်မသေ့ မခြောက်ပဲ သီးစုနေတတ်သော မင်ရာမင်စက် တို့ကို မပြုမဲ့မစွန်းစေရန် စီမံဝင်စေ၍ စုပ်ယူနိုင်စွမ်းရှိသော စက္ကူပူတမျိုး။

မင်လုံး - န / မင်လွန်း / ပုံနှိပ်စက်များတွင် အသုံးပြုသော ခဲစာလုံး မျက်နှာပြင်ကို မင်သုတ်လိုမို့ပေးသော ကြက်ပေါင်စေး သို့မဟုတ် ကျွဲကော်ဇလိပ်တုံး။

မင်သေ့ - န / မင်သေ့ / ကိုယ်လက်အင်္ဂါတွင် စာလုံး သို့မဟုတ် ပုံစံ အနက် သို့မဟုတ် အနီ စွဲထင်အောင် ထိုးနှံထားသည့် ဆေးမှတ်။ “အဆီဝေဝေ၊ မခြောက်သွေ့၊ မင်သေ့ ထိုးပါလော၊” ကဏ္ဍိယ* ၁၇၆၉။

မင်သေ့ထိုး - ကြံ / မင်သေ့ထိုး / ကိုယ်ခန္ဓာတွင် အမြဲ စွဲထင်အောင် စာလုံး သို့မဟုတ် ပုံစံတစုံတရာကို ဆေးထိုးစုတ်ထိုးဖြင့် ဆေးနှင့် စိုက်သွင်း ရေးခြယ်သည်။

မင်အိုး - န / မင်အိုး / မင်ပါရှိသော ပုလင်း၊ ဗူး စသော ထည့်စရာ။ မင် ထည့်သိုထားရသော ပစ္စည်း။

မင်လသုတ် - န / မင်လသုတ် / မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော မင်လာတရား ဆုံးသုံးစုံစီပါးကို ဖော်ပြသည့်ဂါထာစု။ [၁]

မင်လာ - န / မင်လာ / ၁။ လိုလားနှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းမြတ်သော အမှု။ ကျက်သရေရှိသော အရာ။ ၂။ မကောင်းကျိုးပျောက်၍ တိုးတက်ကြီးပွားကြောင်း တရား။ ၃။ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း။ ထိမ်းမြား လက်ထပ်မှု။ (မင်လာ ဖိတ်စာ၊ မင်လာကြေး၊ မင်လာ အခမ်းအနား၊ မင်လာဆွမ်း၊ မင်လာဆောင် စသည်ဖြင့်သာ ကွဲ၍ သုံးလေ့ရှိသည်။) [၁]

မင်လာ - န / မင်လာ / သုံးပုံစုံတွင် ခြောက်ပေါက်မနှင့် သုံးပေါက်ချွန်း အတွဲတစုံ။ (မင်လာအူပေါက်၊ မင်လာဦး ဟူ၍ရှိသည်။)

မင်လာကြေး - န / မင်လာကြေး / ၁။ ထိမ်းမြားမင်လာပွဲတွင် သတို့သား၊ သတို့သမီးတို့၏ နှစ်ဘက် ဆွေမျိုးများနှင့် မိတ်ဆွေ သင်္ကဟတို့က ချီးမြှင့် ပေးအပ်သော ဥစ္စာ ပစ္စည်း ရွှေငွေစု။ ၂။ ရပ်ကွက် ကာလသားများအား မင်လာဆောင် သူတို့က ပေးရသောငွေ။ ၃။ သတို့သား သို့မဟုတ် သတို့သမီး တဘက်ဘက်က တင်တောင်းရသော ငွေကြေးဥစ္စာ။ “မိမိကိုယ်တိုင်က မိန်းကလေးအတွက် ထိုက်သင့် မင်လာကြေး မပေးနိုင်ပဲ မှားယွင်းမိခဲ့သည်ရှိသော်။” ကချင်။ ၁၂။

မင်လာခါးပြတ် - န / မင်လာခါးပြတ် / မင်လာအူပေါက် - န။ နှင့် အတူတူ။

မင်လာစကား - န / မင်လာစကား / ၁။ မင်လာရှိသောစကား။ ၂။ ကြောင်းလမ်းစုံ၊ လက်ထပ်ပွဲ စသည်တို့တွင် မင်လာ ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဆိုသော စကား။

မင်လာဆောင် - ကြံ / မင်လာဆောင် / သတို့သားနှင့် သတို့သမီးတို့ ထိမ်းမြားလက်ထပ်သည်။ လက်ထပ်ပွဲဆင်ယင်သည်။

မင်လာ - န / မင်လာ - သတို့သားနှင့် သတို့သမီးတို့ လက်ထပ်ပွဲ။ လက်ထပ် အခမ်းအနား။

မင်လာဆွမ်း - န / မင်လာဆွမ်း / လက်ထပ် မင်လာကို အကြောင်းပြု၍ ကျွေးမွေးလှူဒါန်းသော ဆွမ်း။

မင်လာတရား - န / မင်လာတရား / မင်လာ - န။ ၂။ နှင့် အတူတူ။

မင်လာနေ - န / မင်လာနေ / မင်လာရှိသော အမှုများကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသောနေ့။ မြန်မာနှစ်ဆန်းတရက်နေ့။ (သင်္ကြန်အတက်နေ့ပြီး နောက်တရက်။)

မင်လာရှိ - နဝိ / မင်လာရှိ / ကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံသော စတုတ္ထသော။

မင်လာအူပေါက် - န / မင်လာအူပေါက် / သုံးပုံစုံတွင် သုံးပေါက်ချွန်းနှင့် ခြောက်ပေါက်မ ပုံနှစ်ချပ်စုံကို ခေါင်မဟုတ်သူက ချုပ်ခြင်း။ မင်လာ ခါးပြတ်။ (မင်လာအူပေါက်ကို တဘက်မှ ငါးပေါက်စုံ၊ စီတင်းစုံ၊ ပါတင်းစုံ၊ ကျူစုံ တို့က နိုင်နိုင်သည်။)

မင်လာဦး - န / မင်လာဦး / ၁။ သတို့သားနှင့် သတို့သမီးတို့ မင်လာဆောင်ပြီးစ နေ့ရက်ကာလ။ ၂။ တသက်တာတွင် ပထမအကြိမ် ထိမ်းမြားလက်ထပ်သည့် ကာလ။

မင်လာဦး - န / မင်လာဦး / သုံးပုံစုံတွင်ခေါင်ရသူက ရွေးဦးဆုံးသုံးပေါက်ချွန်းနှင့် ခြောက်ပေါက်မ ပုံနှစ်ချပ်စုံကို ချုပ်ခြင်း။ (မင်လာဦး ရသူကို အခြားဖဲတွဲများက မနိုင်နိုင်ချေ။)

မင်

မင် - သမ် / မင် / ရွှေ ကြိယာကို လေးနက်စွာ ထောက်ထား ညွှန်ပြ အကြောင်းပြသော စကားအား။ မှတော။ ချေမှု။ ပေမှ။ ပြီးပြီပဲ။ (ပေနှင့် တွဲ၍ပေမည်၊ ပေမဲ့ အနက်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။) “ရတောင့်ရဲမဲ့လှတဲ့ အခွင့်အခါမျိုး ရ မင် ဟာ။” တွေ။ ၁၇။

မင် - စည်း / မင် / ကြိယာ၏ အနက် ပြီးမြောက်ပြည့်စုံခြင်းကို ထင်ရှားစေသော စကားလုံး။ ပေါ။ “အင်္ဂကောင်း ဖြစ်ကြပြန် မင် ကိုး။” စကြာရှင်။ ၁၇၀။

မင်း

မင်း - န / မင်း / ၁။ တိုင်းနိုင်ငံကို စီမံအုပ်ချုပ်သူ။ ဘုရင်။ အစိုးရ။ ၂။ အကြီးအကဲပြုသူ။ အစိုးရသူ။ (လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ တရားမင်း စသည် အသုံးရှိသည်။)

မင်း - နစ / မင်း / နာသုနာဓိမာဒ။ မိမိက ဦးတည်ရည်ညွှန်းပြောဆိုသော (ရင်းနှီးသူ၊ အရွယ်ငယ်သူ) တဘက်သား။ (သင်၊ ခင်ဗျား၊ မင်း၊ နှင့် စသည်ဖြင့် လေးမြတ်မှု၊ ရင်းနှီးမှု၊ နှိမ့်ချမှု စသည် သဘောထားအလျောက် အသုံးကွဲသည်။)

မင်း - စည်း / မင်း / လွန်ကဲခြင်း၊ ရင့်မာခြင်း သဘောကို ဆောင်သော စကားလုံး။ (လွန်မင်း၊ အိုမင်း၊ ကြီးမင်း၊ ကြောက်မင်း၊ ဝေးမင်း စသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။)

မင်းကွာ - န / မင်းကွာ / ကွမ်းရွက် သဏ္ဌာန် အရွက်ခွံ၍ အခြားအပင်ကို ခွံနွယ်၍ပေါက်တတ်ပြီး၊ ကန်စွန်းပွင့်သဏ္ဌာန် အပွင့်ပွင့်သော၊ အမြစ်ကို ဆေးဖော်ရသည့် အပင်တမျိုး။

မင်းကျင့်တရား - န / မင်းကျင့်တရား / နိုင်ငံကို စီမံအုပ်သော မင်းတို့ ဖြည့်ကျင့်အပ်သည့် ကျင့်ဝတ်ဆယ်ပါး။ (အလှူပေးခြင်း၊ သီလ ဆောက်တည်ခြင်း၊ ပေးကမ်းဆွန့်ကြဲခြင်း၊ ကိုယ်နှုတ်သိမ်မွေ့ခြင်း၊ ဥပုသ်ဆောက်တည်ခြင်း၊ အမျက်မထွက်ခြင်း၊ ပြည်သူနှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်း၊ ပြည်သူကိုမညှဉ်းဆဲခြင်း၊ သည်းခံခြင်း၊ ခြောက်မတ် မှန်ကန်စွာ ကျင့်ခြင်း ဟူ၍ ဆယ်ပါးရှိသည်။)

မင်းကြီး - န / မင်းကြီး / ၁။ ဘုရင်။ ၂။ မြန်မာဘုရင်လက်ထက် ဝန်အဆင့်ရှိ မင်းထမ်း။ (ယောမင်းကြီး၊ မြဝတီမင်းကြီး၊ ကင်းဝန်မင်းကြီး စသည် အသုံးရှိသည်။) ၃။ ဗြိတိသျှခေတ်

အုပ်ချုပ်ရေးတွင် လုပ်ငန်း ၄၁ နှုတ် ဘုရား အကြီးအချုပ်။
 ၄၊ စစ်တုရင် ကစားပွဲ၌ အချွန်အနိုင်အတွက် အရေးပါသော အရပ်တမျိုး။

မင်းခယောကျ်ား - န / မင်းခါယောကျ်ား / ရွှေခေတ် ဘုရင့် အမှုတော်ကို ထမ်းရွက်သူ။ မင်းမှုထမ်း။

မင်းခမ်းမင်းနား - န / မင်းခန်းမင်းနား / ၁၊ မင်း၊ အစိုးရနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အစဉ်အလာပြုလုပ်မြဲ အဆောင်အရွက် အစီအမံအတိုင်း ပြည်ညီအောင်ဆောင်ရွက်သည့် အခင်းအကျင်း။

၂၊ နိုင်ငံအစိုးရတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ထိုက်တန်စွာ တင့်တယ်လျောက်ပတ်အောင် စီမံဆောင်ရွက်သည့် အခင်းအကျင်း။

မင်းချင်း - န / မင်းလျင်း / ဘုရင့်အမှုလုပ်။ မင်းအပါး၌ ခစားထမ်းရွက်ရသော အမှုထမ်း။

မင်းခဲ - န / မင်းခင် / မင်း (သို့ မဟုတ်) အစိုးရ က (ကိုက်ညီရအောင် အခြေခံမှု အဖြစ်) သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်း။ (ရွှေ၊ အလေး၊ တင်းတောင်း အတိုင်းအတာ စသည်။)

မင်းစိုးရာဇာ - န / မင်းစိုးမာဇာ / မင်းမှု ထမ်းဆောင်သော အာဏာနှင့် တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်စု။

မင်းစဉ်မင်းဆက် - န / မင်းစဉ်မင်းဆက် / နှစ်ကာလအရည်အစဉ်တစိုက် တပါးပြီးတပါး စိုးစံ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော မင်းမျှားအစဉ်။ မင်းအဆက်ဆက်။ မင်းလက်ထက် အဆင့်ဆင့်။

မင်းဇာတ် - န / မင်းဇာတ် / ၁၊ တင်ရှားသော မြို့ပြ နိုင်ငံတော် စတင်ထူထောင်သော မင်း၏ အနွယ်မပြတ် အုပ်စိုးသော မင်းစု။

၂၊ အထက်မင်း၏ တိုက်ရိုက် အဆက်အနွယ် နန်းမွေခံမဟုတ်ပဲ စိုးစံသည့် မင်းနှင့် ထိုမင်းနောက် တိုက်ရိုက် အနွယ်မပြတ် အုပ်စိုးသော မင်းစု။

မင်းတိုင်းကျေး - ကြိဝိ / မင်းဒိုင်းကျေး / [ဥပစာ] စိတ်ထက်သန်ခြင်းမရှိ၊ တာဝန်ပြီးကုန်ရုံမျှအားဖြင့်။ ဝတ်ကျေဝတ်ကုန်။

မင်းတပ် - န / မင်းတပ် / မင်းတပ် / ၁၊ ပိတ်ပြီးသော တံခါးရွက်ကို မဟမကွာအောင် အတွင်းမှ တံခါးရွက်နှင့် တံခါးဘောင်ရှိ ကွင်း သို့မဟုတ် တွင်းချိုင့်ကို ဆက်သွယ်သွင်းလျှိုသော မောင်းတံ။ ကန်လန်ကျင်။

မင်းထီး - န / မင်းထီး / တပါးမင်း လက်အောက်ခံခြင်း မပြုပဲ တထီးတနန်းခွဲခြား၍ သီးသန့်စိုးအုပ်စံနေသောမင်း။ သီးခြားမင်း။ “သိင်္ဂါပြခြားနား၍ မင်းထီးပြုလေ၏” သုသော။

ဒု။ ၁၀၈။

မင်းထိုက်စိုးတန် - ကြိဝိ / မင်းထိုက်စိုးတန် / မင်း၊ မှူးမတ်စသော အထက်တန်းလွှာနှင့် လျောက်ပတ်တင့်တယ်စွာ။ မြင့်သော အဆင့်အတန်းနှင့် လိုက်ဖက်စွာ။

မင်းဇာတ်သင်္ဃာ - ကြိ / မင်းဇာတ်သင်္ဃာ / ရာဇဝတ် ပြစ်မှု တစ်တရာကျူးလွန်သဖြင့် မင်း၊ အစိုးရတို့၏ စီရင် အပြစ်ပေးခြင်းခံရသည်။

မင်းနားပေါက် - ကြိ / မင်းနားပေါက် / မင်း၊ အစိုးရတို့ ကြားသိသည်။ “မင်းနားပေါက်၍ မင်းအခြောက်စားသဖြင့်” လူချွန်၊ ၁။ ၉၆။

မင်းပရိယာယ် - န / မင်းပရိယာယ် / အုပ်ချုပ်သူတို့ အနေဖြင့်

နိုင်ငံ ပြိမ်ဝပ်သာယာရေးအတွက် အမြော်အမြင်ရှိသည့် အားလျော်စွာ လွှဲပြောင်းစီမံဆောင်ရွက်မှု အနည်းနည်း။

မင်းပါးစိုးခွင့် - န / မင်းဗားစိုးခွင့် / ၁၊ မင်း၏ ရွှေ့မောက်။ ထီးနန်း လွှတ်တော် ဝန်းကျင်။ ‘အာဏာရှိသူ အသိုင်းအဝိုင်း။ “ငယ်ကပျော်လွန်း၊ ကျမ်းဂန်တရာမှ မသင်ငြားသော်၊ မင်းပါးစိုးခွင့်၊ မခင်နိုင်ပဲ။” ညွှန်ပေါင်း၊ ၈၊ ၁၇၀။ ၂၊ မင်းအစိုးရတို့၏ ရုံးပြင်ရွှေ့မောက်။ တရားဥပဒေစီရင်မှုအရာ။ “မင်းပါးစိုးခွင့် ရောက်ရမည့်အမှုမျိုးကို ပေးဝေးက ရှောင်လိုပါသည်။”

မင်းပေးမြေ - န / မင်းပေးမြေ / ရွှေ့ခေတ်က မင်း (အစိုးရ) က ချီးမြှင့်ပေးအပ်ထားသောမြေ။ (ဘိုးဘွားပိုင် မြေအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သည်။)

မင်းပေါက် - န / မင်းပောက် / ၁၊ ဆိုင်းဝိုင်းပတ်လည် ပန်းပြားရံကာထားရာ၌ နောက်ဘက်မှ ဝိုင်းဆရာ ဝင်ထွက်ရန် ဖောက်ထားသည့် အပေါက်။ ၂၊ ရုပ်သေးစင် လက်တန်းတွင် နှုတ်ကတော်၊ အပျိုတော်ရုပ် စသည့် ဝင်ထွက်ရန် လက်တန်းဝါးအလယ်၌ မဆက်ပဲ လုပ်၍ထားသော အပေါက်။

မင်းပေါက်စိုးပေါက် - န / မင်းပောက်စိုးပောက် / မင်း သို့မဟုတ် အထက် အရာရှိကြီးများ၏ လောကတွင် ဝင်ဆံ့သူ။ အရာအထူး ကြီးသူများနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသူ။

မင်းပိုင်းစိုးပိုင်း - န / မင်းပိုင်းစိုးပိုင်း / အရာ အထူး ကြီးသော အစိုးရ အမှုထမ်းတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင် လောက။

မင်းပျိုမင်းလွင် - န / မင်းပျိုမင်းလွင် / အသက်အရွယ် ငယ်ရွယ်သောမင်း။ နုပျိုသော မင်းညီမင်းသား။

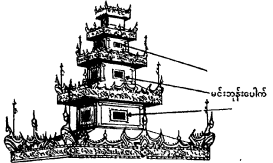
မင်းပြိုင် - န / မင်းချိုင် / တချိန်တည်းတွင် နေရာ ဒေသ တခြားစဉ် အသီးသီးမင်းပြုနေသူ။ တချိန်တည်းမင်းပြုဖက်။

မင်းပြစ်မင်းဇာတ် - န / မင်းချစ်မင်းဇာတ် / မင်းအစိုးရတို့က အပြစ်အလျောက် စီရင်အပြစ်ပေးမှု။

မင်းလွဲစိုးလွဲ - န / မင်းလွဲစိုးလွဲ / ၁၊ အစိုးရ ၄၁ နှုတ် ဘုရင့် သို့မဟုတ် တာဝန်ရှိ မှုထမ်း ပုဂ္ဂိုလ် တဦးဦးက ကြီးမှူးကျင်းပသော အစိုးရနှင့် ဆိုင်ရာ အခမ်းအနား။ ၂၊ အရာထမ်း အမှုထမ်းအများ တက်ရောက်သော အခမ်းအနား။

မင်းတေး - န / မင်းတေး / မင်းပြစ်မင်းဇာတ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မင်းဘုန်းပေါက် - န / မင်းဖုန်းပောက် / နန်းဆောင် အမိုးပြဿာန်တွင် အများအားဖြင့် တတိယအဆင့် ဇောက်လုပ်ဆင်ယင်ထားသည့် မုခ်တံခါးပေါက်။ သိကြားပေါက်။

မင်းမာ - နှဝိ / မင်းမာ / သင်။ နင်။ (ရင်သီးသော စကားအသုံး အနှုန်း)။ “နံနင်းပါအောင်မင်းမာသာပြုဝါချင်ရဲ့” မေ့။ ၁၄။

မင်းမူ - ကြံ / မင်းမူ / ခ၊ မင်းအဖြစ်စိုးစံအုပ်ချုပ်သည်။ မင်းပြုသည်။ “မင်းအဘော၊ မင်းတို့တို့သည် မင်းစိုးစိုးမျိုး မဟုတ်ဘဲ နှင့် မင်းမူထုသလောဟုဆို၍” ကိပ္ပိ။ ၅၁။ ၂။ [ဥပစာ] အခြားသူများ အပေါ်တွင် နိုင်ထက်စီးနင်း လွှမ်းမိုးသည်။ တောင်လွှား စိုးမိုးသည်။ မိမိ ဆန္ဒ ရှိသမျှ ဆန့်ကျင်မှု မရှိပဲ ပြုလုပ်ခွင့် ရယူသည်။ “နှင်းအေးမှာ ဒေါ်မိုးသူ အပေါ်တွင် မင်းမူ လေသမျှ” ရှု။ ၁၀၊ ၁၁၀။ ၂၂၇။

မင်းမဲ့စိုးပြည် - န / မင်းမဲ့စိုးပြည် / ခ၊ အုပ်စိုးသူ မင်းကင်းလပ်နေသောပြည်။ ၂။ နှစ်စတကျ ထိန်းသိမ်း အုပ်ချုပ်မှု ကင်းမဲ့၍ တရားဥပဒေ ချိုးဖောက်ပြုကျင့်သော အခြေအနေ။

မင်းမဲ့ဝါဒ - န / မင်းမဲ့ဝါဒ / အုပ်ချုပ်သူ ကင်းမဲ့သည့် အဖြစ်ကို လိုလားနှစ်သက်သော သဘောထား အယူအဆ။

မင်းမိန့် - န / မင်းမိန့် / မင်း၊ အစိုးရတို့က ထုတ်ပြန်သော ပြဋ္ဌာန်းချက်။

မင်းမျိုးမင်းနွယ် - န / မင်းမျိုးမင်းနွယ် / မင်းမှ ပေါက်ပွားသူ အဆက်ဆက်။ မင်းနှင့် သွေးစပ်သော ဆွေမျိုး။

မင်းမြောက်တန်ဆာ - န / မင်းမြောက်တော / မင်းအဖြစ် ရောက်အောင် ဘိသိက်ခံရာ၌ ဆင်ယင်စွဲဆောင်အပ်သော အဆောင်အယောင်။ (သန်လျက်၊ ထီးပြု၊ သင်းကျစ်၊ ရွှေခြေခင်း၊ သားမြီးယပ် ဟူ၍ ငါးမျိုးရှိသည်။)

မင်းမှ - န / မင်းမှ / မင်း၊ အစိုးရ၏ လုပ်ငန်း အပိုင်းအခြား။ အစိုးရအတွက် လုပ်ဆောင်သော တာဝန်ဝတ္တရား။

မင်းမှတန်း - န / မင်းမှတန်း / မင်း သို့မဟုတ် အစိုးရ၏လုပ်ငန်း တာဝန်ကို ခွဲဝေဆောင်ရွက်သူ။

မင်းမှမင်းစာ - န / မင်းမှမင်းစာ / မင်း၊ အစိုးရနှင့် သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းကိစ္စ အာရုံစိုက်ရန်။

မင်းမြောင် - န / မင်းမြောင် / ခ၊ မင်း၊ အစိုးရကို မှီတယ် ကပ်ရပ်၍ မြှောက်ပင့်ခေး ထမ်းရွက်သူ။ ၂။ မင်း၊ အစိုးရ အကောက်အကားအကွယ်ယူ၍ မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် မတော်မမှန်ပြုသူ။

မင်းမြောင်စိုးကပ် - န / မင်းမြောင်စိုးကပ် / မိမိကိုယ်တိုင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှ လုပ်ကိုင်ခြင်း မပြုပဲ မင်း၊ အစိုးရ အမှိုက်အဝါကို မှီခို၍ ရပေါက်ရလမ်း ရှာဖွေခေးသောက်နေသူ။

မင်းရေးကျယ် - ကြံ / မင်းရေးကျယ် / မင်းမှကွဲ မြားခြေပြင် ကျေးဇူးသည်။

မင်းရောင်စိုးဝါ - န / မင်းရောင်စိုးဝါ / မင်း၏အဆောင်အယောင် အခမ်းအနား။ မင်းစိုးဟန်ပန်း။ “ထဦးသော အမျိုးသမီးသည် ကြံမာတင်တယ် ဆန်းကြယ်သော မင်းရောင်စိုးဝါ အရာရာတို့ကို ကြည့်ရှုစိတ် ထပ်မြင်သောအခါ” ဝိမာ။ ၁။ ၁၁။

မင်းလေးပါးနာ - န / မင်းလေးပါးနာ / စိန်နီ၊ ကန့်၊ ဆေးအနံ့၊ ဟင်မိုင်းအနံ့ တို့ကို ဆာကျွတ်၍ ဖော်ထုထားသည့် နှာ။

မင်းလမ်း - န / မင်းလမ်း / ခ၊ မင်းသွားလာရန် (သို့) ဖြူခင်း ရုဇမတ်ကာ၊ ငှက်ပျောပင် စိုက်လျက် ပြင်ဆင် ခင်းကျင်း

ထားသော လမ်း။ ၂။ နိုင်ငံအကြီးအကဲတို့ သွားလာရန် သတ်မှတ်ထားသော လမ်း။ ၃။ ပွဲခင်း၌ ဇာတ်ခုံတည်သည့် နေရာလွတ် ချွန်ထားသော လူသွားလမ်း။ ၄။ လမ်းကြီး။ လမ်းမတော်။ “ဘုရားသခင်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်း အသရေကို ဆောင်လျက် မြို့လယ်ခေါင် မင်းလမ်းဖြင့် ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏” ဇာ။ ၅၇၀။ ၅။ အိမ်၏ထုပ်လျောက် ပတ်လည်တွင် ကပ်ရိုက်ထားသော တန်း။ “အချို့မှာ ထောက် မထောက်ဘဲ၊ ပွင့်ပြီး ပြတင်းရွက်ကို ကျားမော့၌ဖြစ်စေ၊ မင်းလမ်း၌ဖြစ်စေ သံချိုတ်ဖြင့် ချိတ်၍ ထားကြသည်။” ယဉ်ကျေးမှု။ ၂။ ၈။ ၇၈။ ၆။ လေ သမုန်တို့၏ ပေါင်းမိုး အပြင်တက် (ဖောင်းရစ် အထက်) ဝဲယာတွင် လေညှိနှင့် လေပျံ၊ လူ ကူးသန်းလျှောက် သွားရန် ခင်းထားသောနေရာမြေပင်။

မင်းလျှာ - န / မင်းလျှာ / မင်းအဖြစ်တင်မြှောက်ရန် လျှာထားခြင်းခံရသူ။ အိမ်ရှေ့မင်း။ နန်းအမွေ။

မင်းလွင် - န / မင်းလွင် / မြေမှလွင့်ပျံတက်၍ လေပြင်ထဲတွင် ပြုမှုနှင့် ရေဆင်းပျံလွင့်နေသော အခိုးအငွေ့။

မင်းသမီး - န / မင်းသမီး / ခ၊ ဘုရင်၏ သမီးတော်။ ၂။ ဇာတ်၊ အပြန်၊ ရုပ်သေး စသည်တို့တွင် သီဆို၊ ကပြ၊ သရုပ်ဆောင်သော မိန်းမ သို့မဟုတ် ထိုသရုပ်ဆောင်မိန်းမအဖြစ် သီဆို ကပြသူ။ ၃။ ပြဇာတ်၊ ရုပ်ရှင် စသည်တွင် အဓိက သရုပ်ဆောင်သော မိန်းမ။

မင်းသမီးကုင် - န / မင်းသမီးကုင် / ရုပ်သေး သဘင်၌ မင်းသမီး ရုပ်ကို ကြိုးဆွဲရသူ။ မီးကိုင်။ (ကြိုးဆွဲ ကျွမ်းကျင်နိုင်နင်း သူများသာမင်းသမီးရုပ်ကို ဆွဲလေ့ရှိသည်။)

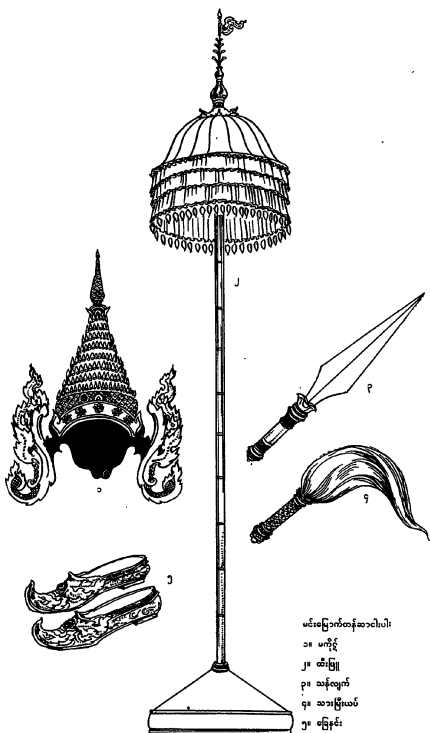
မင်းသား - န / မင်းသား / ခ၊ ဘုရင်၏သားတော်။ ၂။ ဇာတ် ရုပ်သေး စသည်တို့တွင် သီဆို၊ ကပြ၊ သရုပ်ဆောင်သော ယောက်ျား သို့မဟုတ် ထိုသရုပ်ဆောင်သော ယောက်ျားအဖြစ် သီဆိုကပြသူ။ ၃။ ပြဇာတ်၊ ရုပ်ရှင်စသည်တွင် အဓိက သရုပ်ဆောင်သော ယောက်ျား။

မင်းသားကြီး - န / မင်းသားကြီး / မင်းသားကြီး / ခ၊ ဘုရင်၏ သားတော်ကြီး။ ၂။ ဇာတ်၊ ရုပ်သေး စသည်တွင် ဘုရင်၊ နောင်တော်၊ သိကြား စသော အရံဇာတ်ဆောင် အနေဖြင့် ပါဝင်ကပြသီဆိုသရုပ်ဆောင်ရသော ဝါရင့်သက်ကြီးမင်းသား။

မင်းသားကြီးကိုင် - န / မင်းသားကြီးကိုင် / ရုပ်သေး သဘင်တွင် မင်းသားကြီးအခန်း၌ ပါဝင်၍ ပြောဆိုရှုတ်ဖတ် သရုပ်ဆောင်ပြီး မင်းသားကြီးရုပ်ကို ကြိုးဆွဲရသူ။ (ဇာတ်စာ၊ ဇာတ်ဝင်စကား အရအဓိပ္ပာယ်၊ နှုတ်တော်လက်တန်း ပြောနိုင်သူ ဝါရင့် မင်းသားကြီး သို့မဟုတ် ဇာတ် စာရေးဆရာများ ကိုယ်တိုင် မင်းသားကြီး ကိုင်လေ့ရှိသည်။)

မင်းသားကြမ်း - န / မင်းသားကြမ်း / ဇာတ်၊ ရုပ်သေး စသည်တို့တွင် လူဆိုးခန်း၊ ထိုးကြိတ် သတ်ပတ်ခန်း စသည်များ၌ အများအပြား၍ သရုပ်ဆောင်ရသည့် ဇာတ်ရုပ်သူသည်။

မင်းသားလတ် - န / မင်းသားလတ် / ခ၊ ဇာတ်၊ ရုပ်သေး စသည်တို့တွင် ဇာတ်ရံ မင်းသားအဖြစ် လိုရာတွင် ပါဝင် သရုပ်ဆောင်ရသော လေးခင်း၊ ခေးခင်း၊ အခုန်အပျံ ကျွမ်းကျင်

မင်းမြေကန်တန်ဆာငါးပါး

၁။ မက္ခိန်

၂။ ထီးမြူ

၃။ သန်လျက်

၄။ သားမြီးယပ်

၅။ ခြေစင်း

သည့် ဝါရင်မင်းသား။ (ရုပ်၊ အသံ စသည့် လျော့ပါးသည့် အခါ ခေါင်းဆောင် ဇာတ်စမ်းမင်းသားအဖြစ်မှ မင်းသားလတ် ဇာတ်ရုံအဖြစ် ဝင်ရောက်ကပြကြသည်။) ၂။ ဇာတ်၊ ရုပ်သေး စသည်တို့တွင် လေ့ကျင့်သင်ကြားဆဲ မင်းသားငယ်။

မင်းသိရိုးထင် - ကြိဝ် / မင်းသိရိုးထင် / မင်း။ အစိုးရတို့ ပေါက်ကြား သိရှိစေလျက်။

မင်းသိရိုးသံ - န / မင်းသိရိုးသိရိုး / မင်း။ အစိုးရ စသော အခွင့် အာဏာရှိသူတို့၏ ပြောဆိုသုံးနှုန်းသည့် ရေသံ။

မင်းသိရိုးသံ - န / မင်းသိရိုးသိရိုး / မင်း။ အစိုးရက အလေး အမြတ်ပြု၍ စေပါးသုံးစွဲသောအရာ။

မောင်း

မောင်း - န / မောင်း / ၁။ သားချင်းတို့ အနက် မိန်းကလေးက ယောက်ျားကလေးကို ဆွေမျိုးတော်စပ်ပုံ။ (အသက်အရွယ် ကြီးငယ်ကို လိုက်၍ မောင်းကြီး မောင်းငယ် ဟု ခွဲခြားခေါ်သည်။ မိခင်၏သားချင်း၊ ဖခင်၏သားချင်း တို့မှ မွေးဖွား သူချင်းမှာ မောင်ဝမ်းကွဲ တော်စပ်သည်။) ၂။ ချစ်မြတ်နိုး သောသူ၊ လင်ယောက်ျား စသည်ကို မိန်းမက ခေါ်တွင်သော အာလုပ်စကား။ ၃။ အသက်ငယ်ရွယ်သော ယောက်ျားကို အသက်ကြီးသူတို့က ခေါ်တွင်သော အာလုပ်စကား။

- နစ / မောင်း / နာသုအတွက်သုံးသောနာမ်စား။ သင်။ မင်း။ (အသက်ကြီးသူက ငယ်သော ယောက်ျားကိုသာ ရည်ညွှန်းသုံးနှုန်းသည်။)

မောင်းကြီး - န / မောင်းကြီး / ၁။ သားချင်းတို့ အနက် အသက်ငယ် သော မိန်းကလေးက အသက်ကြီးသော ယောက်ျားကလေး ကို ဆွေမျိုးတော်စပ်ပုံ။ (ဝမ်းကွဲ သားချင်းမျှားကိုလည်း ခေါ်ဝေါ်လေ့ ရှိသည်။) ၂။ ငယ်သော မိန်းမက ကြီးသော ယောက်ျားကို မြတ်နိုးစွာ ခေါ်တွင်သော အာလုပ်စကား။

မောင်းစုံ နှမစုံမွေး - န / မောင်းစုံနှမစုံမွေး / တရားဝင် လက်ထပ်ထားသော ပေါင်ဆင်းဆဲ လင်နှင့်မယားတို့မှ မွေးဖွားသော သားသမီး။ နှစ်ပါးစုံမြင်။ (လင်ပါ၊ မယားပါ သားသမီးမျှားနှင့် ခွဲခြားခေါ်ဝေါ်ရာ၌ သုံးသည်။)

မောင်းနှမ - န / မောင်းနှမ / သားချင်းမျှားတွင် မိန်းကလေး နှင့် ယောက်ျားကလေးတို့ အပြန်အလှန် ဆွေမျိုးတော်စပ်ပုံ။ (ဝမ်းကွဲသားချင်းမျှားလည်း တော်စပ်သည်။)

မောင်းနှံစုံ - န / မောင်းနှံစုံ / လင်မယား။ ကြင်ဖော် ကြင်ဖက် အတွဲ။

မောင်းဖား - န / မောင်းဖား / မောင်းဖွား / မောင်း - န။ ၁။ နှင့် အတူတူ။ (မောင်းဖွားဟုလည်း သုံးလာခဲ့ကြသည်။)

မောင်းဗွဲ့ - န / မောင်းဗွဲ့ / ယောက်ျားကို ဖွဲ့ဆိုသော ကဗျာ။

မောင်းမခေါ်ပဲ - န / မောင်းမခေါ်ပဲ / ပဲကြီးမျိုးအဝင် အစေ့ငယ် ၍ ပြားပြီး အထူသာ ချိုလေးသော ပဲစေ့တမျိုး။

မောင်းမင်းကြီးသား - နစ / မောင်းမင်းကြီးသား / ယောက်ျား တစ် တဦးကို အထူးတလည် ရည်ညွှန်းလိုရာတွင် သုံးသောစကား။

မောင်းမောင်း တတ လုပ် - ကြိ / မောင်းမောင်း ဗာမာ့လတ် / ယောက်ျားတစ်ဦးကို ယုယစွာ ချောမြူမြှောက်စားသည်။ တောင်းပန် ခ ယ သည်။

မောင်းမယ် - န / မောင်းမယ် / ၁။ ယောက်ျားကလေးနှင့် မိန်းကလေးတို့ကို အတူတကွ ရည်ညွှန်း သုံးနှုန်းသောစကား။ “ဆရာစကားကို မောင်းမယ်(တို့) အပြု နာခံ မှတ်သားထား ပါလေ။” ၂။ လင်မယား အစုံ။ “သူ့အောင်သွယ် လို့မို့၊ တူ မောင်းမယ် စကားအစအန နီးပြန်တော့” ခေါင်း သစ်။ ၃၂၀။

မောင်းရင် - န / မောင်းရင် / ၁။ ကြီးသူက ငယ်သူယောက်ျားကို ရည်ညွှန်း ခေါ်ဝေါ်သော အာလုပ်စကား။ ၂။ မောင်းရှင် - န၊ ရှ။

- နစ / မောင်းရင် / နာသု နာမ်စား။ တမ္ပယောဂပုဒ်။ (ယောက်ျား တစ်ဦးကို ကြီးသူက ရည်ညွှန်း သုံးစွဲလေ့ ရှိသည်။)

မောင်းရင်ခို - န / မောင်းရင်ခို / ကပ်ငြိလွယ်သော အသီးချွန် ကလေးမျှား သီးလေ့ရှိသော မြက်ငယ်တမျိုး။ မျောက်မြီး မြက်။ မျောက်မြားမြက်။

မောင်းရင်ပြန်ချိန် - န / မောင်းရင်ပြန်ချိန် / သန်းခေါင် မတိုင်မီ အချိန်။ လူလင်ပြန်ချိန်။ (ဉာဏ် ကာလသားမျှား လူပျို လှည့်ရာမှ ပြန်ချိန်။)

မောင်းရှင် - န / မောင်းရှင် / ရှင်သာမဏေကို ခေါ်ဝေါ်သော စကား။ ကိုရင်။

မောင်းရှင်ဆိုင်းထမ်း - န / မောင်းရှင်ဆိုင်းထမ်း / ကောင်ကင်၌ အရှေ့တောင်နှင့် အနောက်မြောက် စောင်းလျက် (ဆိုင်းကို ထမ်းထားသော သူငယ်ပုံသဏ္ဌာန်) သုံးလှတန်းဖြစ်သော သရဝဏ်နက္ခတ်။

မောင်းရှင်လောင်း - န / မောင်းရှင်လောင်း / ရှင်သာမဏေဝတ် မည့် သူငယ်။ ရှင်လောင်း။

မောင်းလည်နှမလည် - န / မောင်းလည်နှမလည် / မောင်းနှမတစ် က အခြား မောင်းနှမတစ်နှင့် အပြန်အလှန် အိမ်ထောင်ပြုရာ တွင် အချင်းချင်းတော်စပ်ပုံ။

မောင်း

မောင်း - ကြိ / မောင်း / ၁။ နေရာမှ ရွေ့လျားထွက်ခွာအောင် နှင်လွှတ်သည်။ ထွက်ပြေးသွားစေသည်။ (အမျှားအားဖြင့် တိရစ္ဆာန် စသည်အတွက်သာ သုံးသည်။) “ခွေးဆိုး ခွေး ကောင်းကို မောင်း၍ စမ်းရာသည်။” ရာဇသေ။ ၄၇။ ၂။ စက်၊ ယန္တရား စသည်ကို လည်ပတ် လှုပ်ရှားစေသည်။ ယခု စသည်ကို ရွေ့သွားအောင်ပြုသည်။ “အသွားမှန်စွာ နှင် မောင်းပါတော့မည်။” ဝိရီ၊ ပ။ ၅၆။

မောင်းပဲ - စည်း / မောင်း / မှိုင်းခြင်း၊ ရင်ခြင်း သဘောကို ထင်ရှားစေရန် တွဲဖက်သုံးသော စကားလုံး။ (နီမောင်း၊

ညိုမောင်း၊ လျှံမောင်း၊ ရောင်မောင်း စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

- နဝိ / မောင်း / အညိုအပြာရောင်သည့် အရောင်ရှိသော။

“မဋ္ဌိဂ္ဂ”။ မောင်းသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည် လည်းကောင်း။” သာသနံ။ ၂၁၅။

မောင်း^၂ - စည်း / မောင်း / ရှည်သွယ် မြင့်မားခြင်း အနက်ဖြင့် နာမ်ကို အထူးပြုသောစကားလုံး။ (သာဓက။ ။ နှာမောင်း၊ လက်မောင်း၊ နှယ်မောင်း။)

- န / မောင်း / ခါ (လူ၏) ကိုယ်ခန္ဓာအထက်ပိုင်းတွင် ပခုံးတဘက်စီမှ ထွက်သော ခက်မ။ လက်မောင်း။ “မိလရာခနစ်ရာတို့သည် မောင်းနှစ်ဘက်တို့ကို ထိပ်ထက်ချီလျက်။” ဇာတိ။ ၂၈။ ၂။ မြေမျှပ်ဆိုတွင် ထောင်းရန် ကျည်ပွေ့ကို တုံးလုံး သစ်သားတံရှည် တဘက်ထိပ်တွင် တပ်ဆင်လျက် မောင်းတုံး၏ အရင်းစွန်းကို ခြေဖြင့်နှင်းပြီး အဖျားကို ကြွချည်ကျချည်ပြုကာ ထောင်းရသောကိရိယာ။ ၃။ အလေးအပင် ပစ္စည်းကို ပင့်မရာတွင် သက်သာလွယ်ကူအောင် ထိန်းထောက် အားပြုရသော ခေါက်တန်နှင့် ဆိုင်းကြိုးပါ ကိရိယာ။ ၄။ သေနတ် စသည်တွင် ကျည်ရိုက်တံကို ကွာဟစေရန်နှင့် ရိုက်ခတ်စေရန် ထိန်းချုပ်စေားသော ခလုတ်။ (ရိုက်တံတဘက်စွန်း၏ လှုပ်ရှားမှုကို ဆိုချက်၏အခြားတဘက်စွန်းမှ စတော့ချသဖြင့် မောင်းသော ခိုသည်။) ၅။ စက်ကိရိယာတို့ကို ထိန်းချုပ်သော လက်ကိုင်အတံ။ ၆။ အရင်းတဘက်စွန်း၌ ပိုးထားသော အလေးချိန်အားဖြင့် ဝါးတံ သစ်သားတံ ကိုင်းအဖျား၌ ချိတ်ဆွဲထားသော ရေငင်ပုံကို ရေတွင်းထဲမှ အလွယ်တကူ ပင့်မ ဆွဲတင်နိုင်သော ရေငင်ကိရိယာ။ မောင်းတက်။ “တုလံ၊ ရေငင်စရာ မောင်းကို လည်းကောင်း။” ဗုဒ္ဓသစ်။ ၁၉၅။

မောင်း^၃ - န / မောင်း / ခါ အလယ်၌ အခုံးဖွပ်သော ဝိုင်းချပ်တွင် အနားကပ်စေလျက် ငွေ၊ ကြေးဖြင့် သွန်းခတ်ထားသော အသံမြည်ဟည်းအောင် တုန်ကတီးခတ်ရသော ပစ္စည်း။ ၂။ တနေလျှင် နာရီပေါင်းခြောက်ဆယ် သတ်မှတ် ပိုင်းခြားထားသော မြန်မာတနာရီ။ (မောင်းတီး၍ အချိန် အမှတ်ပြုသဖြင့် တမောင်း၊ နှစ်မေ့နှင့် ဟု ရေတွက်သည်။) စက်တနာရီသည် နှစ်မောင်းခွဲခန့်နှင့် ညီမျှသည်။) ၃။ မောင်းအဖျားကို အကြီးအသေး သစ်တိုင်လိုက် တွဲစပ်ထားသော တုရိယာ။ မောင်းတီးလုံး။ မောင်းဆိုင်း။

မောင်း^၄ - န / မောင်း / အနိမ့်သန့်ငင်သုံး အချိန်အတွယ်တမျိုး။ (၄၀ ဆီယာ တမောင်း။ တမောင်းသည် ၂၂ ပီယာခွဲခန့် သို့မဟုတ် ၈၂ ပေါင် ခန့်နှင့် ညီမျှသည်။) [ပါရဂူ]

မောင်းကျောက် - န / မောင်းကျောက် / (ဆန်ဖွပ်) မောင်း၏ ကျည်ပွေ့။ “ယောင်တောင်တောင် ကြောင်တက်တက် မောင်းကျောက် မှန်သည့် ကြက်ကဲ့သို့။” ကျည်း။ ၂၂။

မောင်းစက် - ကြိ / မောင်းစက် / ခါ လူအဖျား ကြားသိစေလိုရာကို မောင်းထု၍ ဟစ်အော်ကြားသိစေသည်။ ၂။ [ဥပစာ] လူအဖျား ကြားသိအောင် ပြုသည်။

မောင်းချောင်း - န / မောင်းကျောင်း / အဘက်ကို မောင်းအသွင်းဖြင့် အဖိုးသိပ်တွင်းသို့ ပြန်၍ ဂျိုးခေါက်သေးစိုင့်သော ဓားငယ်တမျိုး။

မောင်းခွေးလက်စွပ် - န / မောင်းခွေးလက်စွပ် / (မောင်းကျောင်းမှ) အဖျားတွင် တပ်သော အခွေးကဲ့သို့၊ ကျောက်ပန်းမခြယ်ပုံ ပြုလုပ်ထားသော လက်စွပ်။

မောင်းခွက် - န / မောင်းဂွက် / သစ်သား သို့မဟုတ် မောင်းတုံးကို မောင်းထောင်းရန် တွင်းထားသော အချိုင့်။ ဆုံ

မောင်းခွက်^၂ - န / မောင်းဂွက် / တီးခတ်ရသောတုရိယာမောင်းတွင် အတွင်းဘက် အလယ်၌ နိမ့်ချိုင့်နေသောကင်း

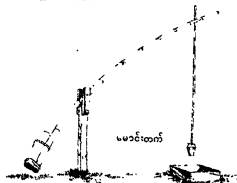
မောင်းဆက် - န / မောင်းဇက် / ကြိုးစ နှစ်ပင်ကို အပူအအေး ပြုပြစ်အောင် ဆက်နှည်း။

မောင်းဆိုင်း - န / မောင်းဆိုင်း / အနည်းဆုံး အသံရန်သံစုံအောင် သံစုံအလိုက် မောင်းကြိုးငယ် စိတ်နှံ၍ ကြိုးနှင့်ခက်၌ တားသော တုရိယာ။ မောင်းတီးလုံး။ လက်လိမ့်မောင်း။ (လက်လှမ်းမှီအောင် နှစ်တန်း၊ သုံးတန်း စသည် ခွဲဆင့်၍ လည်းကောင်း၊ မောင်းလုံးရေတိုးချဲ့၍လည်းကောင်း ပြုလုပ်သေးသည်။)

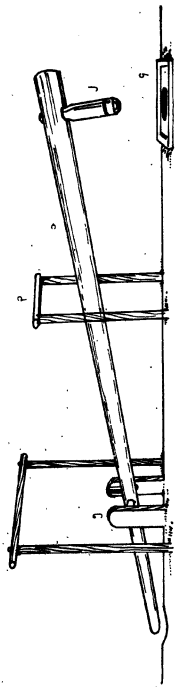
မောင်းညို - န / မောင်းညို / စပါးပင်၏ ရင်မှည့်သော အဆင့် “စပါးပင်ဖျားမခြောက်မီ မောင်းညိုကို ရိတ်သည်။” ဘာသာစာ။ ၂၄၆။

မောင်းတံ - န / မောင်းခန့် / ခါ ဝန်စည် မြှောက်သယ်သော မောင်း၏ ကိုယ်ထည်။ ၂။ ဆန်ဖွပ်သော မောင်း၏ အမာခံ ကိုယ်ထည်သစ်ချောင်း။ မောင်းတုံး။ ၃။ စက်ယန္တရားစသည်တွင် အခြေခံတီးကို လည်စေရန် သွယ်ထားသော အတံ။

မောင်းတက် - န / မောင်းဇက် / ခါ ရေတွင်းစသည်၌ရေငင်ရန် အတွက် တိုင်ထိပ်တွင် ရွှေ နေ့ကန်နိမ့်မြင့် လှုပ်ရှားသွားအောင် တပ်ဆင်ထားသော သစ်သားတံဝါးပိုးတံ စသည်တွင် အရင်း၌ အလေးချိန် ထပ်ပိုးထားခြင်းဖြင့် အဖျားမှ ရေပိုးကို လွယ်ကူစွာ ဆွဲတင်နိုင်သော ကိရိယာ။ ၂။ အဆစ်တစ်ခု၌ တဘက်တချက်ထွက်သော အတက်ဖျားကို အရင်း၌ ခြေနှင်းသလို အတိပြတ်ချန်ထားသည့် လေ့ကားအဖြစ် တချောင်းတည်း ထောင်၍ အသုံးပြုသော ကြွပ် စသော ဝါးတိုင်။

မောင်းတင် - ကြိ / မောင်းတင် / ခါ သေနတ်၊ ရှေးလေးစသည်ကို

ပမာဏ ၃။ မောင်းတိုင်

၁။ မောင်းတိုင် ၄။ ဆွဲကွက်

၂။ မောင်းတိုင် ၅။ ညှပ်တိုင်

ပစ်ခတ်ရန် အသင့် မောင်းခလုတ်ပြင်ဆင်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါးကို အသင့်ပြင်ဆင်အားခံထားသည်။ “အားထုတ်မည်ဟု စိတ်ကို မောင်းတင်ရန်စေသနာ။” တိ။ သ။ ၁၀၀။ “ခန္ဓာအိမ်ကြားအောင် ပါးစပ်ကို မောင်းတင်၍ ဆဲနေသည်။”

မောင်းတိုင် - န / မောင်းတိုင် / ၁။ ဆန့်ဖွပ်သော မောင်းတိုင် အရင်းပိုင်းရှိ မောင်းတပ်ရသော တိုင်နှစ်တိုင်။ ၂။ ရေငင် မောင်းလက် ပြုလုပ်ရာတွင် မောင်းတံ ချည်တပ်သော တိုင်မြင့်။ ၃။ [တန်း] ရင်းဆွဲ အဖျားဘက်တွင် စုစည်းထားသည့် အပိုင်းရှိ ပါးစပ်။

မောင်းတုံး - န / မောင်းတုံး / မောင်းတံ - န။ ၂။ နှင့် အတူတူ။

မောင်းထု - ကြိ / မောင်းထု / ၁။ တီးမောင်း၏ အလယ်ဖက် အဝတ်စည်းရိုက်ထဲဖြင့် ရိုက်ခတ်သည်။ ၂။ မောင်းခတ် - ကြိ။ ၁။ ၂။ တို့နှင့် အတူတူ။

မောင်းထောင်ချိုင့် - န / မောင်းခေါင်ဂျိုင့် / မောင်းထောင်ခွက် - န။ နှင့် အတူတူ။

မောင်းထောင်ခွက် - န / မောင်းခေါင်ခွက် / နှီးသားကို သရိုးသစ်စေးဖြင့် မွမ်းမံပြုလုပ်ထားသော အဝကျယ် အောက်ကျားခွက်ရှည်။ မျှော့ခွက်။ (မောင်းထောင်ရွာ၌ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယွန်းခွက်ပုံအတိုင်း ဒန်သတ္တုဖြင့် ပြုလုပ်သော အလားတူ ခွက်ကိုလည်း မောင်းထောင်ခွက် ဟုပင် ခေါ်သည်။)

မောင်းထောင်း - ကြိ / မောင်းထောင်း / မောင်းကို ခြေဖြင့် နှင်းခြင်းအားဖြင့် ဆွဲအတွင်းရှိ ဆန်ကို ဖြူစေရန်၊ အခွံကျွတ် ရေရန်၊ မုန့်ညက်စေရန် စသည် တမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်သည်။

မောင်းထောင်းဆန် - န / မောင်းခေါင်းဆန် / မောင်းဖြင့်သင့်ရုံ ဖွပ်ထားသဖြင့် ဖွဲ့နွဲ့လွှာထပ် အတန်ငယ် ကျန်ရှိနေသေးသော ဆန်။

မောင်းထိန်း - န / မောင်းထိန်း / သေနတ်မောင်းစသည်ကိုမလို အပ် မရွေ့လျားအောင် ထိန်းချုပ်ထားသော ခလုတ်။

မောင်းနှင်း - န / မောင်းနှင်း / ၁။ လယ်ယာတို့တွင် ရေသယ်၊ ရေသွင်းရန် ခြေဖြင့်နှင်း၍ ခပ်ခြင်း၊ သွန်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သည့် ကိရိယာ။ “ပျိုးထောင်ဝါဆို၊ မိုးကလိ၍၊ ခွေးညှိပျိုးခင်း၊ ဆင်မောင်းနှင်းနှင့်၊ ရေသွင်းရောင်း” နှုတ်။ ၂၇။ ၂။ ဝန်စည် တစ်တရာကို သစ်ချောင်း သစ်တိုင် စသည်ဖြင့် အလယ်အောက်တွင် ခုတ်ခဲလျက် နောက်ဘက်စွန်းကို ပိန်းကား ရွှေ့ဘက်စွန်းဖြင့် ကော်လိုမ့် ပင့် မနိုင်သောကိရိယာ။ ကုတ်။

- ကြိ / မောင်းနှင်း / ယင်းကုတ်တံကိုတဘက်စွန်းမှ မိန့်ပ်သည်။

- ကြိမိ/မောင်းနှင်း / (ကုတ်ကိုတဘက်စွန်းတဘက်မြင့် ဖြစ်စေသကဲ့သို့) နှစ်ဘက်စွန်း မဟုတ်ပဲ တဘက်နှင့်တဘက် ပြန်ဘက်အားဖြင့်၊ တဘက်စွန်း တဘက်မြင့်၊ တဘက်အောက် တဘက်အပေါ်၊ တဘက်ဗယ် တဘက်ညာ စသည်အားဖြင့်။ “ဤတိက္ကံကို ဗယ်ညာ မောင်းနှင်း တိရ

သည်။” (ဗယ်နှင့်ညာကို စုံမတီးပဲ ဗယ်အလျင်တီးပြီးမှ ညာသံပြိုင်ကို နောက်တီးရသည်ကို ညွှန်းသည်။)

မောင်းနှင် - ကြိ / မောင်းနှင် / မောင်း - ကြိ။ ၁။ ၂။ နှင့် အတူတူ။

မောင်းပြန် - နဝိ / မောင်းပြန် / ၁။ အကြိမ်ကြိမ် ပြန်ထပ်ပြုမှု တတ်သော။ (မောင်းပြန်သေနတ်စသည်ရှိသည်။) ၂။ အနည်းငယ်မျှသော ထိခိုက်မှုဖြင့် အင်အားကြီးမားစွာ တွန်းထွက် ရိုက်ကန်တတ်သော။ (မောင်းပြန်ခား စသည် ရှိသည်။)

- ကြိမိ / မောင်းပြန် / ၁။ ဆဲ တိုးထပ်ပြန်လျက်။ “ငှင်းတို့ ငွေပွားကြသော သားသီးတို့ မှာ အသက် ၄၀ တမ်းဖြတ်ပြုလျက် ဤကဲ့သို့ မောင်းပြန် တဆထက်တဆ အသက်တမ်းတက်လေသော်။” လောပိ။ ၁၂၆။ ၂။ အလျော် ရငွေနှင့် မူလလောင်းကြေးကို ထပ်ပေါင်း၍ တဖန်လောင်း စားခြင်းအားဖြင့်။

မောင်းပြန်သေနတ် - န / မောင်းပြန်သေနတ် / ခလုတ်တချက်ဆွဲ၍ ပစ်ခတ်လျှင် ယမ်းခိုးနှင့် စပန်နီ၏ ကန်အားဖြင့် အလီအလျောက် ရိုက်ခတ် ရှေ့နောက် ဆက်လက် လုပ်ရသဖြင့် အချက်ပေါင်းများစွာ ဆက်ကာဆက်ကာ ပစ်လွှတ်နိုင်သော သေနတ်။

မောင်းမြှုတ် - ကြိ / မောင်းမြှုတ် / သေနတ်ကျည်ရိုက်ခတ်လွှတ် ထွက်စေရန် ခလုတ်ကို ဆွဲဖွင့်လွှတ်သည်။ သေနတ် ပစ်သည်။

မောင်းမ - န / မောင်းမ / ၁။ ဆောင်ရ နှိန်ရ မဟုတ်သော မိဖုရားငယ်။ (မောင်းမသည် ကိုယ်လုပ်တော်ထက် အဆင့် နိမ့်သည်။) ၂။ ဘုရင်၊ မိဖုရား စသည်၏ ရံရွှေဖြစ်သော နန်းတွင်း အပျိုတော်။

မောင်းမမိသ် - န / မောင်းမမိသ်သန် / ဘုရင်၊ မိဖုရားတို့၏ အခြံအရံ နန်းတွင်း အံ့မလုပ် မိန်းမများ။

မောင်းမလည် - န / မောင်းမလည် / ၁။ အဆောက်အအုံတွင် ဥပစာအမိုးအတွင်း ကြမ်းခင်းရှိမြင့်အဆင့်အဖြစ် ပြုလုပ်ထားသော နေရာ။ ၂။ ယင်းနေရာတွင် ပိတ်ကာထားသော သစ်သားပြား။

မောင်းမဲ - ကြိ / မောင်းမဲ / ထိတ်လန့် ရှို့ကြောက်စေရန် ကျယ်လောင်စူးရှသော အသံဖြင့် ပြစ်တင် ပြောဆိုသည်။ ကြမ်းမောင်းသည်။ (ငေါက်မဲ၊ ခြိမ်းခြောက်၊ ဆဲရေး စသော စကားချပ်များနှင့် အနက်တွဲစပ်သုံးနှုန်းသေးသည်။)

မောင်းလက် - န / မောင်းလက် / မောင်းတက် - န။ ၁။ နှင့် အတူတူ။

မောင်းလက်တံခါး - န / မောင်းလက်ခါး / မော်တော်ကား စသည် ယာဉ်မင်္ဂလာနှင့်အောင် အောင်းတက်တွင် အလေးချိန် ဆွဲထားသည့်မောင်းတံကို ဘေးတဘက်ရှိတိုင်တွင်တပ်ကာ အဝင်အထွက်လမ်း၌ ကန့်လန့်ဆွဲချ ပိတ်ကာထားသည့် အတားအဆီး။

မောင်းအိုး - န / မောင်းအိုး / ၁။ လူ၏ပခုံးနှင့်ဆင်စပ်နေသော လက်ရင်းပိုင်း။ ၂။ အင်္ကျီလက်တွင် လက်ရင်း အပွပိုင်း။ ၃။ ဆင်၏လက်မောင်းရင်းတွင် ဖုတ်နေသောအစိတ်အပိုင်း။

မိုင်

မိုင် - န / မိုင် / အင်္ဂလိပ် အက္ခရာအစောတိုင်း စံ။ (တမိုင်လျှင် ပေပေါင်း ၅၂၀၀။ မြန်မာအတောင် ၃၇၂၀ နှင့် ညီမျှသည်။) [လိပ်]

မိုင်တိုင် - န / မိုင်တိုင် / လမ်းဘေးတွင်စိုက်ထူထားသည့်ခရီးလမ်း အကွာအဝေးကို ညွှန်ပြသော မှတ်တိုင်။ (ဖာလုံအလိုက် အမှတ်အသား ပြသည်။)

မိုင်း

မိုင်း - န / မိုင်း / သတ္တုတူးဖော်ယူသောမြေတွင်း။ (ကျောက် မိုင်း၊ သံမြေမိုင်း စသည်ဖြင့် ခေါ်တွင်သည်။) [လိပ်]

မိုင်း - န / မိုင်း / သာမန်အားဖြင့် မမြင်သာအောင် ကုန်း၌ ဖြစ်စေ၊ ရေ၌ဖြစ်စေ ဂုဏ်မြှုပ်ထား၍ ထိခိုက်မိခြင်း သို့မဟုတ် စနက်တံဖြင့် ချို့မြှုပ်ထားခြင်း စသည် နည်းတမျိုးမျိုးဖြင့် ပေါက်ကွဲစေနိုင်သောပစ္စည်း။ [လိပ်]

မိုင်းကိုင်ကျွေး - န / မိုင်းကိုင်စက်ကူ / သလပ်၏ အခေါက် စသော သစ်ခေါက်လျှော်အထူဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အမျှား အားဖြင့် ရှမ်းပြည် မိုင်းကိုင်မြို့ထွက် ဂုံစက္ကူကြမ်းတမျိုး။ (အမျှင်တွဲစပ်နေ၍ စုတ်ပြဲခြင်း နည်းပါးသောကြောင့် အဖိုဖက်နံ ယွဉ်းမျှား ထုပ်ဖိုးခြင်း၊ ကျောက်စာ မင်စာ ပုတ်ကူးခြင်း၊ အင်းချခြင်း စသည်အတွက် အသုံးပြုသည်။)

မိုင်းထောင် - ကြံ / မိုင်းထောင် / မိုင်းဗုံးကို ပေါက်ကွဲအောင် စီမံ၍ ချထားသည်။

မိုင်းဗုံး - န / မိုင်းဗုန်း / မိုင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

မိုင်းရှင်း - ကြံ / မိုင်းယွင်း / မြေမြှုပ်ရေမြှုပ်ပုံမျှားကို ဖယ်ရှားသည်။

မိုင်းလုံးကော်ဇော - န / မိုင်းလုန်းကော်ဇော / မိုင်းလုံးကော်ဇော - န၊ ၅။

မစ်

မစ္စရိယ - န / မစ်ဆရိယာ / ဝန်တိုခြင်း။ သဝန်တိုစိတ်။ [ပါ]

မစ္စရိစိတ် - န / မစ်ဆရိစိတ် / မျစ်ဆရိစိတ် / မစ္စရိယ - န၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

မိဂ်

မိစ္ဆာ - နဝိ / မိတ်ဆာ / မှားသော (အယူ)။ [ပါ]

- န / မိတ်ဆာ / ခ၊ မှားသောအယူ။ အယူမှား။ ၂။ အယူမှားသောသူ။ “ငှက်သူငယ်ကို၊ မကျယ်ပညာ၊ လူမိစ္ဆာတို့၊ ကြင်နာမဲ့တော့၊ ယူလေ၍။” သစ္စာ* ၇၆။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ - န / မိတ်ဆာဒိတ်ထိ / ခ၊ မှားသောအယူ။ အယူမှား။

၂။ အယူမှားကို လက်ခံယူဆသူ။ “ကံကိုမယုံလျှင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပါသည်တုရား။” ထီး၊ ပ။ ၁၁၀။ [ပါ]

မင်

မဋ္ဌိမ - န / မျစ်ဇိမာ / အလယ်အလတ်။ [ပါ]

မဋ္ဌိမထေရ် - န / မျစ်ဇိမာဇထေ / ဆယ်ဝါမှဝါနှစ်ဆယ်အတွင်း ဖြစ်သောထေရ်။ [ပါ]

မဋ္ဌိမပဋိပဒါ - န / မျစ်ဇိမာပဋိပဒါ / အစွန်း နှစ်ဘက်မရောက်သော အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်။ [ပါ]

မဋ္ဌိမယ - န / မျစ်ဇိမာယန / ညဉ့်လယ် အချိန်ပိုင်း။ ညဉ့်၏ အလယ်ပိုင်း။ (ညဉ့် ၁၀ နာရီမှ နံနက် ၂ နာရီခန့် အထိ ကာလ။) [ပါ]

မဉ်

မဉ္ဇရီ - န / မင်ဇရီ / မျင်ဇရီ / ခ၊ ပန်းပွင့်ပိုင်။ ပန်းပြတ်။ ၂။ ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအလိုက် ပိုင်းခြားဖွဲ့သ် ရေးသားထားသောကျမ်း။ “တောဒဉ္ဇည်း မဉ္ဇရီ၊ ဝစီနတ်တက်၊ ဆောင်လေ့ကျက်၍။” မန်ဗျာ။ ၁၂၁။ [ပါ]

မဉ္ဇူ - န / မင်ဇူ / မင်ဇူ / မျင်ဇူ / နတ်ပန်း။ (ဂန္ဓမာဒန တောင် ပတ္တမြားရှည် ပေါက်သည်ဟု ကျမ်းဂန်များ၌ ဖော်ပြသည်။) “မုလေးပွင့်ဖြူ၊ မဉ္ဇူ မခန်း၊ ပန်းလည်းမရွေး။” သစ္စာ* ၁၄၀။

မည်

မည် - ဝိ / မျီ / အနာဂတ် ကာလကို ညွှန်းသော ကြိယာဆုံး စကားလုံး။ “စစ်မက်မိုလ်ခြေနှင့် တိုက်ဖျက်မည်။” ဝက်။ ၂၉။

မည် - နဝိ / မျီ / မေးလိုရာ၌ မသိသောတစ်စုံတရာကို ညွှန်သော အမေး စကားလုံး။ အဘယ်။ ဘယ်။ (မည်သည်၊ မည်မျှ၊ မည်သူ၊ မည်သို့၊ စသည်ဖြင့် ဖုတ်စုရတုံ၌သာ သုံးလေ့ရှိသည်။)

မည် - ကြံ / မျီ / ခ၊ အမည်ရသည်။ ခေါ်မှတ်ခြင်းခံရသည်။ နာယူတတ်၊ နားထောင်တတ်သောကြောင့် သောတ မည်၏။” ၂။ ဆိုလိုရာရောက်သည်။ သဘောအဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်သည်။ “အငှားအရမ်း၊ အဘိုးအဖေပေး၍ ဖျက်ဆီးသည်မည်၏။” ဓမ္မပြန့်။ ၃၇။

- စည်း / မျီ / သက်မဲ့အရာတို့ကို အမျိုးအစားစားခြားပြလိုရာ၌သုံးသော အရေအတွက်ပြ စကားလုံး။ (နှုတ်ပြော၌ တမယ်၊ နှစ်မယ် ဟူ၍ ပြောဆိုသည်။) “ဉာဏကြောက်မည်၊ တုကင်းစည်တိ။” ကိုး* ၂။

မည်ကားမတ္တ - န / မျီဂါမတ်တ / ထူးခြားချက်၊ ထွက်သောလွန်မှု စသည် မပါမရှိသောသမန်အရာ။ သာမန်လူ၊ အမည်ခံမျှသာ ဖြစ်သောအရာ။

မည်စည်ပင် - န / မှီဇီပင်/မယ်ဇယ်ပင်/ မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်း တွင် ပေါက်ရောက်လေ့ရှိသည်။ အပွင့်ခြောက်ကို စားသုံးရပြီး၊ အစေ့အဆီ ထုတ်ယူရရှိသည့် ဂွက်အုပ်ပင်စောက်ကြီးတမျိုး။

မည်မည်ရရ - န / မယ်မယ်ယာယာ / ထုတ်လေး ပြောဆိုသော အောင် ထိမိပိုင်နိုင် ထင်ရှားသော အရာ။ ပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုရ လောက်သောအရာ။ သေချာပီပြင်စွာ ဖြစ်ပျက်သောအရာ။ “မင်းလှမင်းထင်ရာစာ ထိုးစိုက်ခဲ့သော အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာတမ်း ကျောက်စာတခုကလွဲ၍ အခြား မည်မည်ရရ မရှိသေးချေ။” မျက်ပွင့်၊ ၁။ ၁၉၅။

- ကြိဝိ/မယ်မယ်ယာယာ/ ပြည့်စုံပီပြင်စွာ။ “ရန်ကုန် ရောက်ကတည်းက ရုပ်သေးဟူ၍ မည်မည်ရရ မကြည့်ရသည့် မှာ ကြာလှပြီ။” မျက်ပွင့်၊ ၁။ ၁၀၁။

မည်ရွှေ့ မည်မျှ - န / မျီယွေ့ မျီမျှ / အထွေထွေအတိုင်းအဆ ပမာဏကို သိလိုရာ၌ မေးမြန်းညွှန်ပြသော စကား။

မည်သူမဆို - စည်း / မျီသူ/မဆို / ခြွင်းချန် ခွဲခြားခြင်း မရှိပဲ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကို ညွှန်ပြသောအခါ၌သုံးသောစကားလုံး။

မည်သူမည်ဝါ - နစ / မျီသူ/မျီဝါ / ကွဲပြား ထင်ရှားစွာ မသိရ သော တစုံတယောက်ကို ရည်ညွှန်းမေးမြန်းရာ၌ သုံးနှုန်း သော နာမ်စားပုဒ်။

မည်သို့ မည်ညာ - နစ / မျီသို့ မျီညာ / တစုံတခုသောပြုလုပ်ပုံ၊ ပြောဆိုခေါ်ဝေါ်ပုံတို့ကို ရည်ညွှန်းမေးမြန်းရာ၌ သုံးသော နာမ်စားပုဒ်။ “မည်သို့ မည်ညာ၊ အမျှကြာအောင်” ပုညဝတ်။ ၄၇။

မည်

မည် - စည်း / မျီ / အနာဂတ်ကာလကို ညွှန်းသော နာမဝိသေသန စကားလုံး။ “သံသရာရေး၊ လာမည်ဘေးကို၊ မျှော်တွေ့ဝံ့စား၊ အိုချစ်သားတို့” ဇင်း၊ ပ။ ၂၃။

မည်း

မည်း - နဝိ / မဲ / ၁၊ ကျီးကန်း အဆင်းကဲ့သို့ ရှိသော။ ယင်း အရောင်ဘက်သို့ သန်းသော။ ၂၊ မှောင်ရိပ်ထိုးသော။

မည်းကြိုး - န / မဲဂျိုး / ၁၊ ကလေးငယ်များတွင် အန္တရာယ် ကင်းအောင် ခါး၊ လည်၊ လက်စသည်၌ စည်းနှောင်ထား လေ့ရှိသည့် အများအားဖြင့် အမည်းရောင်ရှိသောကြိုးငယ်။ ၂၊ ဆံပင်ကိုထုံးစံ ခုတ်၌ စု၍စည်းသောကြိုး။

မည်းခြောက်ခြောက် - ကြိဝိ / မဲချောက်ချောက်/အသားအရေ စိုပြေခြင်းမရှိ၊ ညိုရင့်ရောင်သန်းလျက်။

မည်ညစ် - နဝိ / မဲညစ် / ပင်ကို အရောင်အဆင်းမကြည်လင်း၊ မလင်းပွင့်ပဲ စွန်းပေသော။

မည်းနက် - နဝိ / မဲနက် / ၁၊ လွန်စွာ အမှောင်သည်း၍ အခြား အရောင်မထင်သာအောင် မိုက်သော။ ၂၊ ကျီးကန်းအဆင်း ကဲ့သို့၊ လွန်ကဲစွာ နက်ကျောသော။

မည်းမည်းသည့်သည့် - န / မဲမဲသဲသဲ / ကိုယ်အင်္ဂါ ပြည့်ဖြိုး၍ အသားအရေမည်းနက်သော သူ၊ အရာဝတ္ထု။

- ကြိဝိ / မဲမဲသဲသဲ / ထုတ်စိမ်းညှိစွာ။

“စပါး မည်းမည်းသည့်သည့် ထသည်။”

မည်းသည်း - နဝိ / မဲသဲ / အလွန်များပြားသော။

မက်

မဏ္ဍိုင် - န / မန်ဒိုင် / ၁၊ အလယ်ချက်။ အချက်အချာ။

“လေးကျွန်းမဏ္ဍိုင်၊ တောင်ဦးကိုင်သို့။” သာဓိ* ဂပ။

၂၊ ကြီးမားခိုင်ခံ့၍ မလွှဲမရှားတည်သောအရာ။ “စိတ်ထား ခိုင်ခိုင်နှင့် သမာဓိမဏ္ဍိုင်ကလဲ မယ်မင်းမယိုင်” ထေရီ၊ ၄။

၁၂။ “သက်သေမဏ္ဍိုင်၊ မပျက်နိုင်သည်၊ ခန့်ခိုင်မြင်းမိုရ်၊ တောင်မင်းတည်း။” အဓွလင်။ ၅၄။

၃၊ ဝန်းရိုင်းသော အပြင်။ “အထွတ်ဘုန်းခိုင်၊ မြေမဏ္ဍိုင်၌၊ မထိုင်ရသေး။” ပါမိ* ၅၆။

၄၊ ကြည်လင်ခြင်း၊ ကြည်လင်ရာ။ “သုံးလောက ဓာတ်၊ ဘဝဇာတ်ကို၊ သိတတ်မြင်နိုင်၊ ဘက်မဏ္ဍိုင်အား။” မင်းကျော်* ၂၁။ [ပါ]

မက်း

မဏ္ဍပ် - န / မန်းဒပ် / လူအများစုဝေး၍ တစုံတရာဆောင်ရွက် ရန် ပြုလုပ်ထားသော၊ ယာယီအဆောက်အအုံ။ [ပါ]

မဏ္ဍပ်တိုင်တက် - ကြိ / မန်းဒပ်တိုင်တက် / [ဥပစာ] မိမိကိုယ်၊ မိမိလုပ်ရပ် သို့မဟုတ် မိမိကိုယ်စွမ်းကို ပေါ်ထင်အောင် အထူးတလည်ပြုသ ဝင့်ကြွားသည်။ “အလှူရှင်မှန်းသိအောင် မဏ္ဍပ်တိုင်တက်ပြသည်။” ပုံ။

မတ်

မတ် - နဝိ / မတ် / -တည့်ဖြောင့်သော။ (စောက်မတ်၊ ဖြောင့် မတ်ဟူ၍လည်း တွဲ၍သုံးသည်။)

- ကြိ / မတ် / တည့်ဖြောင့်အောင်ပြုသည်။

မတ် - န / မတ် / လင်၏ညို၊ညီမ၏လင်။

မတ် - န / မတ် / လေးပုံတပုံပမာဏ။ (ငွေတကျပ်၏ လေးပုံ တပုံတန်ဖိုးရှိ အသပြာ။ တကျပ်သား၏ လေးပုံတပုံအလေး ချိန်။ တမတ်သား။ တလက်မ၏ လေးပုံတပုံအတိုင်းအရှည်။ တကေ၏ လေးပုံတပုံအကျယ်အဝန်း။ တနာရီ၏ လေးပုံတပုံ အချိန်ကာလ စသည်။)

မတ် - န / မတ် / အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်အရ တတိယလ။ (မြန်မာ တပေါင်းလ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကျရောက်သည်။) [လိပ်]

မတ်ခွက် - န / မတ်ခွက် / လက်ကိုင်ကိုင်ပါရှိသောအစောက်နက် ခွက်တိုင်း။ [လိပ်]

မတ်ကတ် - န / မတ်ကတ် / မော်တော်ကား စက်တီးစသည့်တွင်
ဘီးအပေါ်မှ ကိုယ်တည်နှင့် တွဲလျက် ဆောင်းအုပ်သော
ရွှေ့ကာ။ [လိပ်]

မတ်စေ - န / မတ်စိ / ငွေတကျပ်၏ လေးပုံတပုံ တန်ဖိုးရှိသော
အသပြာ။

မတ်စောက် - နဝိ / မတ်စောက် / အထက်အောက်တဖြောင့်
တည့်နီးပါး ဒေါင်လိုက်တည်သော။ (မတ်စောက်သော
တောင်၊ မတ်စောက်သော ရေတွင်းဟူ၍သုံးသည်။)

မတ်တတ် - ကြိဝိ / မတ်တတ် / ၁။ ကိုယ်ခန္ဓာ အထက်အောက်
တဖြောင့်တည့်တည့်စေလျက်။ ၂။ တည့်တည့်တောင်လျက်
အနေအထားအားဖြင့်။

- န / မတ်တတ် / ၁။ အခိုက်အတံ့ကာလ။ ခဏမျှ။
(မတ်တတ်ရပ်ဆိုမျှ တိုသောအခိုက်ကို တစ်စားသုံးဖွယ် ရှိ
သည်။) ၂။ တစုံတရာပြုလုပ်ဆဲအခိုက်ကာလ။ ခရီးခွတ်လတ်။

မတ်တတ်ကလေးထိုင် - န / မတ်တတ်ကလေးထိုင် / ခြေတံ ရှည်
သော ကလေးထိုင်။ (ထမင်းစားပွဲ၌ ကလေးငယ်များထိုင်
ရန် သို့မဟုတ် ကစားပွဲ၌ အကဲဖြတ်ခိုင်လုံကြီး ထိုင်ရန်နှင့်
လက်တန်းခုံမြင့်သော၊ ဘဏ်၊ အပေါင်ဆိုင်၊ အရက်ဆိုင်စသည့်
တို့၌ မူထမ်းတို့ထိုင်ရန် ပြုလုပ်ထားလေ့ရှိသည်။)

မတ်တတ်စာ - န / မတ်တတ်စာ / လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်ဆဲ
ကျန်းမာသန်စွမ်းခိုက် စားသောက်ရန် ဥစ္စာကြေးငွေစသည်။
တုံးလုံးစာ - န၊ နှင့်နှိုင်းယှဉ်။

မတ်တတ်စင်း - န / မတ်တတ်စင်း / အဝတ် အထည် တို့တွင်
ရက်ကန်းအန်လိုက်ပြုလုပ်ထားသည့် အစင်းကြောင်း။ (ဝတ်
ဆင်ရာ၌ အစင်းသည် တောင်လျက် မတ်တတ်နေလေ့ရှိ
သည်။)

မတ်တတ်နာ - န / မတ်တတ်နာ / အိပ်ရာတွင် လဲလျက်မနေ
ပဲ၊ သွားလာလှုပ်ရှားနေလျက်နှင့်နှိုက်သောရောဂါဝေဒနာ။

မတ်တတ်ပြေး - န / မတ်တတ်ပြေး / ကလေးငယ်များမတ်တတ်
ရပ်၍ ပြေးသွားနိုင်သော တနင်္ဂနွေ သုံးနှစ်အရွယ်။

မတ်တတ်သွား - န / မတ်တတ်သွား / ကလေးငယ်များမတ်တတ်
ရပ်၍ သွားနိုင်စအရွယ်။

မတ်ပဲ - န / မတ်ပဲ / ပင်နီမံ ပဲပင်မျိုးမှ သီးသော အတောင့်မှ
ထုတ်ယူရရှိသည့် အနက်ရောင်ပဲစေ့တမျိုး။ [ဟိန္ဒူ]

မတ်ရပ်မော် - န / မတ်ယတ်တော် / ရပ်လျက် နေတော် မူပုံ
အတိုင်း ထုလုပ်ထားသည့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်။ (ဒေသစာရီ
ကြွဟန်၊ ဗျာဒိတ်ပေးဟန် စသည် ကွဲပြားသည်။)

မိတ်

မိတ် - န / မိတ် / ၁။ ခင်မင်ကျွမ်းဝင်သော အပေါင်းအဖော်။
သိကျွမ်းရင်းနှီးသော ပရိသတ်။ ၂။ သင့်မြတ်သော အဖော်
အဖက်။ ဆီလျော်သော တွဲဖက်။ “အပြာနှင့်အဝါ၊ တနင်္ဂနွေ
နှင့် ကြာသပတေးတို့သည် မိတ်ဖြစ်သည်။” [ပါ]

မိတ် - န / မိတ် / ပူဇော်သည့်အခါ ကိုယ်ခန္ဓာအရေပြားပေါ်
တွင် ပေါ်ထွက်သည့် ယားယံစေသော အဖုအပိန်ငယ်များ။

မိတ်ကပ် - န / မိတ်ကတ် / ၁။ မျက်နှာပြင် ညက်ညော့ချောမွတ်
တင့်တယ်စေရန် လိမ်းကျံသောမုန့်နံ့သာ။ ၂။ ရုပ်ပြောင်း
ရုပ်လွှဲပြုပြင်ရန် ခြယ်သော အပြင်အဆင်။ [လိပ်]

မိတ်ဆက် - ကြိ / မိတ်ဆက် / ၁။ မသိကျွမ်းသောသူ သို့မဟုတ်
မရင်းနှီးသူတို့ ကိုယ်တိုင် အချင်းချင်းဖြစ်စေ၊ တပါးသူက
ထိုသူတို့အကြားတွင်ဖြစ်စေ ခင်မင်ရင်းနှီးအောင် သွယ်ဝပ်
သည်။ ၂။ မိတ်သဟာယဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်သည်။

- န / မိတ်ဆက် / ၁။ တစုံတရာကို အရင်းခံအားဖြင့်
သိနားလည်ထားစေရန် အကြောင်းဆက်စပ် ဖော်ပြရေးသား
သော နိဒါန်း၊ စကားချီးစသည်။ ၂။ ကြိုတင် သိနားလည်
ထားရန် လမ်းညွှန်၍ ဟောပြောသော စကားဦး။

မိတ်ဆက်ပွဲ - န / မိတ်ဆက်ပွဲ / တက်ရောက်လာသူအချင်းချင်း
သိကျွမ်း ခင်မင်ရင်းနှီးရန် အခါအခွင့် ရစေသည့် ပွဲသဘင်။

မိတ်ဆက်လွှာ - န / မိတ်ဆက်လွှာ / ၁။ မိတ်ဆွေအဖြစ် ခင်မင်
ကျွမ်းဝင်စေရန် ရေးသားဆက်သွယ်သောစာ။ ၂။ မိတ်ဆက်-
န၊ ၁၊ နှင့် အတူတူ။

မိတ်ဆုံ - ကြိ / မိတ်ဆုံ / ထိတွေ့ ဆက်ဆံသည်။ “ရယ်သွင်း
သွေးခြင်းနှင့်သာ မိတ်ဆုံရသည်။” လူချွန်၊ ပ။ ၆၂။

မိတ်ဆုံပွဲ - န / မိတ်ဆုံပွဲ / မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းများ
အချင်းချင်း ထိတွေ့ဆက်ဆံနိုင်သော အခါအခွင့်
ပွဲလမ်း။

မိတ်ဆွေ - န / မိတ်ဆွေ / တဦးနှင့်တဦး အကျိုးလိုလားစွာ
ခင်မင်ဆက်ဆံသော အပေါင်းအသင်း။

မိတ်ဆွေဖြစ် - ကြိ / မိတ်ဆွေဖြစ် / မိတ်ဆွေအဖြစ်သို့ ရောက်
သည်။ ခင်မင်ကျွမ်းဝင်စွာ ဆက်သွယ်မိသည်။

- ကြိဝိ / မိတ်ဆွေမျှ / ခင်မင်ကျွမ်းဝင်မှုရစေရန်
အလိုငှာ။

မိတ်ဓာတ် - န / မိတ်ဓာတ် / [ဗေဒင်]တဦးနှင့်တဦး ပူးတွဲဆက်ဆံ
ဆောင်ရွက်ရန် သင့်မြတ်သောနေ့နံ့တွဲ။ (အောင်ပ၊ ကလေး
ဆွေသား၊ တော်ရင်း၊ မိတ်ဖက်ချင်း ဟူသော လင်္ကာအရ၊
တနင်္ဂနွေ - ကြာသပတေး။ တနင်္လာ - ဗုဒ္ဓဟူး။ အင်္ဂါ -
သောကြာ။ စနေ - ရာဟုတို့ကို မိတ်ဓာတ်ဟု မှတ်သား
သည်။) ရန်ဓာတ် - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

မိတ်ပေါက် - ကြိ / မိတ်ပေါက် / ပူဇော်သည့်အခါ ကိုယ်ခန္ဓာ
အရေပြားပေါ်တွင် ယားယံစေသော အဖုငယ်များ ပေါ်ထွက်
သည်။ မိတ်ထွက်သည်။

မိတ်ပျက် - ကြိ / မိတ်ပျက် / မိတ်ဆွေအဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်။
ဆက်ဆံရေး ပျက်ပြားသည်။

မိတ်ဖက် - န / မိတ်ဖက် / ၁။ သင့်တော် အဆင်ပြေသော
အတွဲအဖက်။ အချင်းချင်း ရန်သူတော မဆန့်ကျင်သော
အလိုက်အတွဲ။ “တနင်္ဂနွေကြာသပတေး မိတ်ဖက်ဖြစ်သည်။”
၂။ ကြင်ဖက်။ “ငှက်ဖိုများသည် မိတ်ဖက်ရှာသည့် အခါ၌။”
စွယ်ကျမ်း၊ ၃။ ၂၆၀။

မိတ်မြစ်ဆွေမြစ် - ကြိဝိ / မိတ်ပျစ်ဆွေပျစ် / မိတ်ဆွေမြစ် - ကြိဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

မိတ်ဖွဲ့ - ကြိ / မိတ်ဖွဲ့ / မိတ်ဆွေအမြစ် ရောက်အောင် အားထုတ် ဆက်ဆံသည်။

မိတ်လိုက် - ကြိ / မိတ်လိုက် / ၁။ တိရစ္ဆာန်များသဘာဝအတိုင်း အဖိုနှင့်အမ ဆက်ဆံသည်။ ၂။ တိရစ္ဆာန်များ အထီးက အမနောက်သို့ တကောက်ကောက် ရပ်ပ်လိုက်သည်။

၃။ [ရိုင်း] ကာမဆက်ဆံသည်။

မိတ်လင်စုံ - န / မိတ်လင်စုံ / ၁။ လင်စုံယောကျ်ားပါအစုံ။ ဇနီးမောင်နှံစုံ။ ၂။ ပါဠိစောနိသျှပါ အဘူတပေါင်းတည်း ပါရှိသောကျမ်း။ (စကားပြေ လက်ံ စသည် အတွဲစုံကိုလည်း ရည်ညွှန်းသုံးစွဲသည်။)

- ကြိ / မိတ်လင်စုံ / ၁။ အတွဲအဖက်အားဖြင့်ပြည့်ဝ စုံလင်သည်။ "ဤတွင် သီဟဆေးကြိုက် တောင်နည်းနှင့်အသီး ပြန့်နှံ့တို့ကို မိတ်လင်စုံအောင်တော်ပြုခြင်းတည်း။" ကဝေ၊ ၁။ ၇၁။ ၂။ သတင်ပညာ၌ အဆို အက အတီး စုံညီစွာ တတ်မြောက်သည်။ "သတင်ပညာ ကျမ်းကျင့်သည်ဆိုရာ၌ အဆို၊ အက၊ အတီး စုံလင်စွာပါရှိမှသာ မိတ်လင်စုံသည်ဟု ခေါ်ပါသည်။" သွေ၊ ၂။ ၄။ ၄၉။

မိတ်သလင် - န / မိတ်သလင် / မိတ္တလင် - န၊ ၅။

မိတ်သင်္ကဟ - န / မိတ်သင်္ကဟ / ခင်မင်ရင်းနှီးသော အပေါင်း အသင်း။ [ဝါ]

မိတ္တ - န / မိတ်တူ / တစုံတခုသော မူရင်းအရေးအသား၊ ရုပ်ပုံ၊ ပုံစံ စသည်နှင့် တူညီအောင် ကူးပွားစားသောအရာ။

မိတ္တုမှန် - န / မိတ်တုမှန် / မူရင်းနှင့်မချွတ်မလွဲ ထင်တူ တူညီ ကြောင်း ဝန်ခံဖော်ပြထားသည့် ပုံတူခွံ။ တိကျတူညီသော ပုံစံပွား။

မှတ်

မှတ်^၁ - န / မှတ် / ၁။ (တိရစ္ဆာန်တို့၏) ကျင်ငယ်ရည်။ "မြင်းမှတ်၊ နွားမှတ်နှင့်ပြုတ်၍ ယူရ၏။" စွယ်၊ ၁။ ၃၂၀။

၂။ သဘာဝအရွယ်ထက် ပိုမိုကြီးထွားသော ငှော့ကျိတ်။ ကပ်ပယ်အိတ်ရောင်နွား။ [ဝါ]

မှတ်^၂ - န / မှတ် / ရွားစောင်းလက်ပံအနှစ်ကို ကျိုချက်ထား သော အရသာခါးသည့် ဆေးဖက်တမျိုး။ (မှတ်ခါးဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မှတ်ကောင် - န / မှတ်ကောင် / ရေငန်တွင် နေလေ့ရှိသော တခါတရံတွင် ကိုယ်ခွံတွင်း၌ ပုလဲပြုလုပ်တတ်၍၊ အခွံကို ကန့် ကမာအဖြစ် အသုံးပြုရသော ရေသတ္တဝါတမျိုး။

မှတ်ခွံ - န / မှတ်ခွံ / မှတ်ကောင်၏ကိုယ်ခွံ။

မှတ်ဆိတ် - န / မှတ်ဆိတ် / ၁။ မေးဖျားတဝိုက်တွင် ပေါက် သော အမွေးအဆုံ။ ၂။ ပညောင်ပင် စသည့် သစ်ပင်များမှ အမျှင်အမျှင်တွဲကျသော လေရှူမြစ်ငယ်များ။

မှတ်ဆိတ်ပျားစွဲ - ကြိ / မှတ်ဆိတ်ပျားစွဲ / [ဥပစာ] အခွင့် ကောင်းနှင့် အလွယ်အသင့် ကြုံကြိုက်သည်။

မှတ်တိုင် - န / မှတ်တိုင် / ၁။ ယက်ကန်စင်တွင် ချည်လိပ်လုံး ကို ထိန်းရန် စိုက်ထားသော စင်ဒါရို တိုင်တို့တမျိုး။ ၂။ ချည် ရစ်သောခုပေါ်၌ ရစ်တီးတပ်ဆင်ရန် စိုက်ထားသော တိုင် ငယ်။ ၃။ ထယ်သန် တပ်ဆင်ရန် ရွှေ့ပေါက်ပါရှိသော တိုင်တိုင်။ (ထယ်လျှာတိုင်ဟူ၍လည်းခေါ်သည်။)

မှတ်ပုတီး - န / မှတ်ပုတီး / ၁။ ပုလဲလုံးများကို လည်၌ဆင်ရန် ကြိုးနှင့် ကူးသံထားသော အဆင်တန်ခါး။ (မှတ်ခွံတွင်းမှ ရသော ပုလဲဖြစ်၍ မှတ်ပုတီးခေါ်သည်။) ၂။ မှတ်ခွံ (ကန့် ကမာ)ကို သွေး၍ ပြုလုပ်ထားသော အလုံးငယ်များကို သီထားသည့် ဆွဲဆင်စရာအကုံးအစွဲ။

မှတ်ဆုံစေလ - န / မှတ်ဆုံစေလ / အာရုံတိုက် တောင်ပိုင်းတွင် မိုးရာသီ၌ အနောက်တောင်ဘက်မှ လည်းကောင်း၊ ဆောင်း နှင့်နေရာသီ၌ အရှေ့ မြောက်ဘက်မှလည်းကောင်း အချိန်မှန် တိုက်ဆင်သောလေ။ [အရဗီ]

မတ္တ - န / မှတ်တု / မုတ်^၁ - န၊ ၂။ နှင့် အတူတူ။

မေတ်

မေတ္တာ - န / မျစ်တာ / ချစ်မြတ်နိုးခြင်း။ သူတပါးအပေါ် ခင်မင်သော စိတ်ထား။ [ဝါ]

မေတ္တာစာ - န / မျစ်စာ / ၁။ တစ်တဦးအား တောင်းပန် သောအကြောင်းအရာကို အခြေပြု၍ ရေးဖွဲ့ သိက္ခာထားသော စာ။ ခင်မင်မှုကိုအခြေပြု၍ ရေးသားကြားရောက်သောစာ။ ၂။ ချစ်ခင်ကြောင်းဖော်ပြ၍ တဘက်သား၏ တုံ့ပြန်ချစ်ခင် မှုကို ပန်တောင်းသောစာ။ ရည်စားစာ။

မေတ္တာတီး - န / မျစ်တာရုန်း / မျစ်တရုန်း / ၁။ အလွန်ခင်မင် မြတ်နိုးသူ။ ၂။ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း လုံးဝမရှိသူ။ မေတ္တာရှေးရှု ခြင်း လုံးဝမရှိသူ။ (မေတ္တာကိုခြင်းခံရသူ ဟူသော အနက် ဖြင့် လုံးလွဲတင်စားသော စကား။)

မေတ္တာထား - ကြိ / မျစ်တာထား / လေးစားခင်မင်သောစိတ် သက်ရောက်သည်။ လေးစားခင်မင်သည်။ စေတနာရှိသည်။

မေတ္တာပို့ - ကြိ / မျစ်တာပို့ / သူတပါးတို့ ကိုယ်စိတ် ကျန်းမာ ချမ်းသာစေရန် အတွက် ဆုတောင်း မြွက်ဆိုသည်။ ဆန္ဒ ရည်ညွှန်းပွားများသည်။

မေတ္တာပျက် - ကြိ / မျစ်တာပျက် / ထား ရှိ သော ခင်မင် လေးစားမှု ပြယ်သည်။

မေတ္တာမျှ - ကြိ / မျစ်တာမျှ / တဦးကို တဦး အလေးအနက် ချစ်ခင်မှုချင်း တူညီတိုက်ဆိုင်သည်။ ချစ်ကြိုက်သည်။

မေတ္တာရီ - ကြိဝိ / မျစ်တာရီ / ၁။ မိမိအကျိုး တစုံတရာ မျှော်လင့်ခြင်းမရှိပဲ၊ စေတနာသန့်သန့်ဖြင့်၊ ၂။ အကြောင်းမဲ့ သက်သက်။

မေတ္တာရပ် - ကြုံ / မျစ်တယတ် / သူတပါး၏ လိုက်လျောမှုကို
ရယူရန် ပန်ကြားသည်။ တောင်းပန်သည်။

မေတ္တာရပ်ခံ - ကြံ / မျစ်တယတ်ခန့် / မေတ္တာရပ် - ကြံ၊ နှင့်
အတူတူ။

မေတ္တာရှိ - ကြံ / မှတ်တယို / ချစ်ခင်သည်။ ချစ်ခင်လေးမြတ်
စိတ်ညွတ်သည်။

မေတ္တာလက်ဆောင် - န / မျစ်တာလက်ဆောင် / တစ်တရာ
ကုန်ကျစေခြင်းမရှိပဲ၊ စေတနာဖြင့်အခမဲ့ပေးသောအရာ။

မင်း

မုဋ္ဌအက္ခရာ - န / မုတ်ဇောအက်ဇော / လျှာထိပ်ကို ထိခတ်
ပွတ်တိုက်၍ ရွတ်ဆိုရသော အက္ခရာ။ (ဇ၊ ဌ၊ ဋ၊ ဍ၊ အ၊
ရ၊ ဋ) [ပါ ၂]

မုဒ္ဒဉာန် - န / မုတ်ဒါထန် / ဋ၊ ဌ၊ ဍ၊ ဎ၊ ဏ၊ ဏ၊ ဏ၊ အက္ခရာတို့ကို ရှုတ်ဆိုရာ၌ ခံတွင်းလေထိခတ်ရာ လျှာထိပ်အရပ်။ [ပါ]

၆၃

မနိကျည်း - န / မဂျီး / ချဉ်သော အနှစ် အသား ရှိသော၊
အစေ့မှ အသီးတောင်များ သီးသည့် ကမ္ဘာ့အပူပိုင်း
ဧဆပေါက် ပင်စောက်ကြီးတမျိုး။

မန်ကျည်းစေ့ ကမ္ဘဝါ - ၃ / မဂျီဇေ ကမဝါ / မဂျီဇီ ကမဝါ /
မန်ကျည်းစေ့သံဏ္ဌာန် လေးထောင့်ပုံ မျဉ်းမျှားကို ထူထဲစွာ
ရေးခြယ်သည့်အကရာများဖြင့် ရေးသားထားသောကမ္ဘဝါ။
(စာသားကမဝါဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မန်ကျည်းစေ့ကွက် - န / မဂျီးဗိုက် / လက်မဝက်နီးပါး လေး
ထောင်အကွက်ငယ်များပါရှိသည့် အဆင်။

မန်ကျည်းပနီ - န / မဂျီးပနီ / အခေါက်၊ အပွင့်နှိ၍ ဆေးဖက်
ဝင်သော မန်ကျည်းပင်တမျိုး။

မနုဒါလီ - န / မနုဒါလီ / ကိုယ်ထည်ကြီး၍ ခြေတိုသော ဘဲကြီး
တမုဒါလီ [လိပ်]

မန်နေဂျာ - န / မန်နေဂျာ / ကွမ္မတီ လုပ်ငန်း၊ ဌာန စသည်
တခုခုကို တာဝန်ယူ ကြီးကြပ်စီမံဆောင်ရွက်သော ဝန်ထမ်း။
ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်သူ။ [လိပ်]

မန္တလေး - န / မန်ဒန် / တစ်တရားသော အကျိုးကျေးဇူးအလိုငှာ
မင်းမှတ်ရွတ်ဆိုရသော စကားစု။ (ဝေအကျမ်းများတွင် ပါဝင်
သည်။ အများအားဖြင့် ဥုံ၊ ခြောင်းခံ၍ ရွတ်လေ့ရှိသည်။)
[၁]

မန္တလေး - နံ / မန်ဒါဒါသက? / မွေးသည်မှ ဆယ်နှစ်အထိ
နှုတ်သောအရွယ်။ [ပါ]

မန္တလေး - န/ မန်ဒလ်မင်း / စကြာဝတေးမင်းတပါး၏ အမည်။
[၁]

မင်း

မန်း-ကြိ / မန်း / ဒ၊ မန္တန်စသည်ကို ဌာန်ကရိုက်ပီသစွာ ရွတ်သည်။ ၂၊ (တစုံတရာသော ဘေးအပစ် ပျောက်ပြယ်

စေရန်) ချုံ့သြောင်းခံ၍ ဂါထာ မန္တန်ဂွတ်သည်။ “သုဇာမန္တ၊ မန်းပါမုလျှင်၊ ထဲပ ဂေဂါ၊ ငြိမ်းပါမည်ရင်း” သုဇာနီ၁၇။

မန်း-န / မန်း / အနာစသည်၌ ဟတ်လည် မည်းညို ရောင်ကြွ
လာသော အခြေအနေ။

မန်းဆန် - ကြံ / မန်းဆန် / ပြောဆိုပြုမူပုံ သိမ်မွေ့ယဉ်ကျေးသည်။ (မန္တလေးမင်းနေပြည်တီးနန်း အလေ့စရိုက်ကိုစွဲ၍ တင်စားသောသည်။)

မန်းမရေး - န / မန်းမယွေး / မှန်ဆန်း ပေါက်ပေါက်ကို
 ထန်းလျက်ရည်နှင့်နှယ်၍ အပြားအပျဉ်ပြုလုပ်ကာ၊ လှီးစိတ်
 ထားသည့် စာဖွယ်။ (မှန်ဆန်းမရေးဟုလည်းခေါ်သည်။)

မန်းပွတ် - ကြံ / မန်းပွတ် / ဂါထာမန္တန်စသည်ကို ညှို့ ခြောင်း
ခံရုံ ရှက်ဆီသည်။

မန်းရည် - န / မန်းယေ / နီကြင် ရောင်ရမ်းနေသော အနာမှ
စီးယိုကျသည့် သားနံရည်။

မန်းလိုက် - ကြံ / မန်းလိုက် / အနာစသည် သွေးဆိပ်တက်၍
ရောင်ကြည်တင်းလာသည်။

မန်းဝင် - ကြိ / မန်းဝင် / မန်းလိုက်သောအနာ ပြန်၍မြဲသည်။
မန်းသော့ဝင် - နှ / မန်းယောင် / ထိပ်လယ်တွင် ထုံးထားသော

မင်းအင်း - န / မင်းအင်း / အနံ့ စကြာရောင်ရမ်းခြင်း။

မန္တရား - န / မန်းဒယား / မန္တန် - န၊ နှင့် အတူတူ။ [သ]

မာန်

မာဇ်

မာန် - န / မန် / ထောင်လွှားမောက်မာမှု။ ခက်ထန်မှု။ [ပါ]
မာန်ကျ - ကြိ / မန်ကျာ / မောက်မာမှု လေးပြယ်သော်။

မာန်စောင် - န / မန်စောင် / သူတပါးကိုတုပြိုင်၍ ဖြစ်ပွား
သော ဇမာက်မာစိတ်။

-ကြိ/မန်စောင် / တစုံတဦးအပေါ်တွင် မလိုလား
ဆန်ကျင်ဖီဆန်သောစိတ်ပေးပါ။ ဘာသာ။ အတိုက်အခံရန်ပြုရန်

အခွင့်စောင့်သည်။

မာန်စယ် - ၁ / မုန်ဇယ် / ၁။ ခက်ကန်ကောင်လားနိုင်စမ်း။

၂။ ဆင်၊ တောင်ကံ၊ စသည့်မာန်ထုပ် သစ်ပင်ကိုတိုးဝှေ့၊ ဆုတ် ကျိုးပဲ့ကျန်ခဲ့သော စွယ်ဖျားပိုင်း။ (သိဒ္ဓိဆေးဝါး၊ စီရင်ဆုတ် သုံးသည့်။)

မာန်စွယ်ကျိုး - ကြံ / မန်စွယ်ကျိုး / [ဥပစာ] ထောင်လွှား
မောက်မာနိုင်စွမ်း လျော့ကျသည်။ မောက်မာခြင်းကင်းသည့်
အနေသို့ ရောက်ရှိသည်။

မာန်တက် - ကြံ / မန်တက် / ခက်ထန်ထောင်လွှားမှု တို့ပွားသည်။ မိုးလယ်အောက်၊ ဂုဏ်မာန်တက်သား၊ တောင်ဖက်တည်း။” ဖလိပိ* ၇၁။

မာန်ပါ - ကြံ / မန်ပါ / ၁၊ (သရုပ်ဆောင်ရာ၌) မာန်သရုပ် ပေါ်လွင်ပီသသည်။ “မင်းသားကြီး သိကြားလုပ်သည်မှာ မာန်ပါ လှသည်။” ၂၊ ရဲရင့်တက်ကြွသော အသွင်အပြင် ဆောင်သည်။ “ဆင်ရုပ်ပုံမျှားမှာ အသက်ဝင် လှုပ်ရှားနေဘိ သကဲ့သို့ ရှိ၍ မာန်လည်းပါလှသည်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၂၊ ၂၄၁။

မာန်ဖို - ကြံ / မန်ဖို / ၁၊ ခက်ထန်မောက်မာမှု အရှိန်အဝါဖြင့် တဘက်သားကို တုံ့ပြန်သည်။ ရန်စောင်သည်။ ၂၊ မိမိ၏ သာလွန်မှုတစ်ခုခုကြောင့် တပါးသူအပေါ်၌ ပမာမခန့်နေ သည်။ ဂုဏ်ခံသည်။ “မာန်ဖိုမကျန်း၊ စည်းစိမ်ဝန်း၌” ကိုကုန်။ ၄၅။

မာန်မာန - န / မန်မာန / မာန် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မာန်ဝ - ကြံ / မန်ဝ / ခက်ထန်စိတ်ဖြင့် ကြံမိဝါးမြည်တွန်သည်။

မာန်ယစ် - ကြံ / မန်ယစ် / ခက်ထန်ထောင်လွှားခြင်း၌ နှစ်သိမ့် သာယာသည်။

မိန်

မိန် - န / မိန် / တပေါင်းလနှင့် တိုက်ဆိုင်သောရာသီ။ (ငါး နှစ်ကောင်ရပ်ဖြင့် မှတ်သားသောရာသီ။) [ပါ]

မိန်ကောင် - န / မိန်ဂေါင် / ညဉ့်အခါ၌သာ ကျက်စားပြီး ဦးခေါင်းကြီး၍ လည်တံကိုသောဖြူမဲ့ရောင်၌ ငှက်ငယ်တမျိုး (လင်ကောင်ပို၊ ငှက်ဆိုးဟူ၍လည်း ခေါ်တွင်သည်။)

မိန့်

မိန့် - ကြံ / မိန့် / နှုတ်ဟုမြှောက်ကြားသည်။ (မြင်မြတ်သူတို့ အတွက်သုံးလေ့ရှိသည်။ မိန့်ကြား၊ မိန့်မြှောက်၊ မိန့်မှာ စသည် တွဲစပ်သုံးသည်။)

မိန့်ကြား - ကြံ / မိန့်ကျား / သူတပါးသိအောင် ဖော်ထုတ် ပြောဆိုသည်။ အမှာစကားပြောသည်။

မိန့်ခွန်း - န / မိန့်ဝွန်း / ပရိသတ်အစုအဝေးကို အလေးအနက် မြှက်ဟပြောဆိုသော စကား။ အလေးအနက် ပြောဆိုချက်။

မိန့်ဆို - ကြံ / မိန့်ဆို / မှာထားပြောကြားသည်။

မိန့်မှာ - ကြံ / မိန့်မှာ / တစုံတရာသိမှတ်လိုက်နာရန် ပြောကြား သည်။

မိန့်မြှက် - ကြံ / မိန့်မျှက် / ပြောဆိုသည်။ (မြင်မြတ်သူတို့ အတွက် သုံးစွဲသည်။)

မိန့်ဟ - ကြံ / မိန့်ဟ / မိန့်မြှက် - ကြံ၊ နှင့် အတူတူ။

မိန်း

မိန်းကလေး - န / မိန်းခလေး / ငယ်ရွယ်နုနယ်သော အမျိုး သမီး။

မိန်းမ - န / မိန်းမ / ၁၊ သန္ဓေလွယ်ခြင်းဖြင့် မျိုးနွယ်ဆက် ပွားပေးနိုင်သော လူသတ္တဝါ။ ၂၊ ဇနီး။ မယား။

မိန်းမကျိပ် - န / မိန်းမကျိ / မိန်းမအင်္ဂါဇာတ်။ ယောနိ။

မိန်းမကြီး - န / မိန်းမာဂိုး / ၁၊ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သော မိန်းမ။ ၂၊ မယားကြီး - န၊ နှင့် အတူတူ။

မိန်းမကြမ်း - န / မိန်းမကျန်း / ဇာတ်ကျွဲကဇာတ်၊ ရုပ်ရှင် စသည် တွင် နှိပ်စက်ဆိုးသွမ်းသူမိန်းမ၏နေရာမျိုးတွင် သရုပ်ဆောင် ရလေ့ရှိသော မင်းသမီး။

မိန်းမချည် - န / မိန်းမချီ / ကြိုးမျှားတဘက်စီကို လိမ်၍နှစ်ထပ် ချည်သော အသုံးမျှားသည့်ချည်နည်းတမျိုး။

မိန်းမငယ် - န / မိန်းမငယ် / ၁၊ ငယ်ရွယ်သော မိန်းမ။ / မိန်းမငယ် / ၂၊ မယားငယ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မိန်းမညက် - န / မိန်းမာညက် / မိန်းမညက် / ၁၊ အခက်အခဲမှ အလွယ်လွတ်မြောက် သက်သာအောင် ကြံဆ နည်းလမ်းရှာ တတ်သော ဖြတ်ထိုးဘက်။ ၂၊ လိမ်ညက်။

မိန်းမတွက် - န / မိန်းမတွက် / ရေမှူးခြင်းမရှိပဲ၊ အစိတ်စိတ် အလံလံ ခွဲဖြာ၍ မှတ်တတ်ဖြင့် တွက်ချက်နည်း။ ဈေးတွက်။

မိန်းမတိန် - န / မိန်းမတိန် / ပြည့်တန်ဆာများကို မွေးမြူ သိမ်းသွင်း၍ စီးပွားရှာသူ။

မိန်းမပေါ့ - န / မိန်းမပော့ / ၁၊ အလုပ်အကိုင် အတည်တကျ ရပ်တည်လုပ်ကိုင်လုံခြုံခြင်းမရှိ၊ စိတ်လေ နေတတ်သောမိန်းမ။ ၂၊ မိန်းမတို့၏ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ လျော့ပါးသူ။

မိန်းမပျက် - န / မိန်းမပျက် / စာဆိုတ္တ ကိုယ်ကျင့်ပျက်ပြားသော မိန်းမ။ အရှက်အကြောက်ကင်းမဲ့စွာ နေထိုင်အသက်မွေးသော မိန်းမ။

မိန်းမပေတ် - န / မိန်းမပေတ် / တစုံတဦးနှင့်အတူ တွဲဖက်လိုက်ပါ သော အခြားမိန်းမ။

မိန်းမပူ - န / မိန်းမာပူ / ၁၊ မိန်းမနှင့်ပတ်သက်ရှုပ်တွေ့သော အမှုအခင်း၊ ကာမမှု။ ၂၊ မိန်းမတို့ပြုဖွယ်ကိစ္စ။ မ သဘာဝ ကိစ္စ။

မိန်းမပွင့် - န / မိန်းမပွင့် / ပြည့်တန်ဆာ - န၊ နှင့် အတူတူ။

မိန်းမပုလဲမိန်းမပုလဲ - ကြံဝိ / မိန်းမပုလဲမိန်းမပုလဲ / ၁၊ မိန်းမတို့ ပြုမှု လေ့ရှိသော အပြုအမူ အလေ့အထအားဖြင့်။ (ယောက်ျား များအတွက်သာသုံးသည်။) ၂၊ သဘောထား သေးသိမ် ပျော့ညွှတ်စွာ။

မိန်းမလျှာ - န / မိန်းမလျှာ / ယောက်ျားဇာတ် ဖြစ်လျက်၊ မိန်းမ၏စိတ်ထားအမူအရာ၊ အလေ့အကျင့်စွဲဝင်နေသူ။

မိန်းမဝတ် - န / မိန်းမဝတ် / ၁၊ မိန်းမများသာ ဝတ်ဆင်လေ့ ရှိသော အဝတ်အထည် ပုံစံမျိုး။ ၂၊ မိန်းမများဝတ်ဆင် လေ့ရှိသော လုံချည်ကွင်းအရွယ်အစား။ (အမျိုးအားဖြင့် သုံးတောင်နှင့်တူတူ။)

မိန်းမဝတ် - န / မိန်းမဝတ် / မယားတို့ လိုက်နာပြုက် ၊ ဝတ္တရားငါးပါး။ မယားဝတ် - န၊ လည်းကောင်း။

မိန်းမသူ - န / မိန်းမသူ / ၁၊ မိန်းမဇာတ်ရှိသူ။ အမျိုးလမ်း။ “ကြီးငယ်မဟု၊ မိန်းမသူတို့ သည်” ဟိတော။ ၁၇၃။ ၂၊ မိမိ လင် သို့မဟုတ် မယား၏မိခင်။ ယောက်ျားအမ။

မိန်းမူး - ကြံ / မိန်းမူး / ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်းမှုကြောင့် အာရုံ

မကြည်မလင် တွေဝေသည်။ “မျက်ရည်လျှောက်၊ မိန်းမူး
ရွက်ကာ၊ ဝေးမြေတကာ။” သီလဝ* ၅၈။

မိန်းမော - ကြံ / မိန်းမော / ၁၊ သတိဉာဏ်မုန့်ဝါးတွေဝေသည်။
“ဆင်းရဲသားတည်း၊ ဖြစ်ငြားသလော၊ မိန်းမောကြကာ၊ မသိ
သဘဲ။” ဘူပေါင်း* ၂၅။ ၂၊ သတိလစ် မေ့မမြဲသည်။

မုန့်

မုန့် - န / မုန့် / ၁၊ ဆင်ထီး၏ နားသယ်(ပါးစောင်အထက်)မှ
မာန် (ကာမဂုဏ်စိတ်) ကြောင့် ယိုထွက်သော အရည်။
၂၊ ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်သောစိတ်။ (ဆင်၏ မုန့်ယိုသော
ကာလ၌ ဖြစ်သောစိတ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်တင်စားသည်။) “မြူစူ
ရန်စစ်၊ မာန်မုန့်ယစ်ကို၊ မဖြစ်ရာမြူ။” ဘလ္လာ* ၁၀၃။
၃၊ တက်ကြွတက်သန်သောစိတ်။ “ပညာမုန့်ယို၊ ငယ်ရွယ်
ပျိုက။” တော၊ ပမာဏ။ ၁၃။

မုန့်ညင်း - န / မုန့်ညင်း / ၁၊ အရွက်နှင့်အစေ့ကို စားသုံးရသော
တနင်္ဂပင်ငယ်တမျိုး။ (မုန့်ညင်းဖြူ၊ မုန့်ညင်းစိမ်း၊ မုန့်ညင်းနီ
ဟူ၍ရှိသည်။) ၂၊ မုန့်ညင်းစေ့တလုံး၏ အလျားခန့်အတိုင်း
အတာ။ အနည်းငယ်မျှသော ပမာဏ။ “ကျေးဇူးပုံကို၊
တမုန့်ညင်းမျှ၊ မကြွင်းရအောင်။” ဇယျီ* ၁၁၈။

မုန့်ညင်းဆီ - န / မုန့်ညင်းဖီ / မုန့်ညင်းစေ့ကို ကြိတ်၍ရသော
အဆီ။

မုန့်တိုင်ပင် - န / မုန့်တိုင်ပင် / ဆူးရှိသောရွက်တံနှင့် ရွက်လက်
ခြာသော (အနံ့ရွက်ပုံ) အရွက်များဥပြစ်လုံးမျှ ကားထွက်သည့်
အပင်တမျိုး။ (ညောင်ရေအိုးပန်းအဖြစ် အသုံးပြုသည်။)

မုန့်တိုင်ပင် - န / မုန့်တိုင်ပင် / အင်တိုင်းတောများတွင် ပေါက်
လေ့ရှိ၍ အမြင့်ပေ ၄၀ ခန့်မြင့်သော သစ်ခွပင်တမျိုး။

မုန့်တိုင်း - န / မုန့်တိုင်း / အဟုန်ပြင်းစွာ တိုက်သောလေ။
လေပြင်း။

မုန့်တွင်း - န / မုန့်တွင်း / ဆင်၏နားသယ်ရှိ မုန့်ရည်ယိုကျသော
တွင်းပေါက်။

မုန့်ယို - ကြံ / မုန့်ယို / ၁၊ ဆင်ထီး၏ နားသယ်ရှိ မုန့်တွင်းမှ
အရည် ကျဆင်းသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] ခေါ်သမျှကမာန်
ဆန်ပြင်းသည်။ မထိန်းသိမ်း မဆောက်တည်နိုင်အောင်
စိတ်ဆိုးသည်။ “လူလင်တန်စို၊ စိတ်မုန့်ယိုနှင့်။” မဃ* ၁၁၅။

မုန့်လာ - န / မုန့်လာ / အရွက်ပြန့်ရှိသော ပင်နီခုံစားပင်တမျိုး။
(ရွက်စားမုန့်လာ၊ ပန်းမုန့်လာ၊ မုန့်လာထုပ် စသည် ကွဲပြား
သည်။)

မုန့်လာထုပ် - န / မုန့်လာထုပ် / ဂေါ်ဖီထုပ် - နှု၊ နှင့် အတူတူ။

မုန့်လာဥ - န / မုန့်လာအူ / အရွက်ပြန့်နှင့် ဥမြစ်ရှိသော ရွက်တံ
ပတ်လည်ပြာထွက်သည့် ပင်နီမိတ်မျိုး။ (မုန့်လာဥနီ၊ မုန့်လာ
ဥဝါ၊ မုန့်လာဥဖြူ စသည်ကွဲပြားသည်။)

မုန့်လာဥချို - န / မုန့်လာအူချို / ဥကို သကြားချက်လုပ်ရသော
မုန့်လာဥတမျိုး။ (ဥရောပတိုက်တွင် ကြံအစား၊ မုန့်လာဥချို
ကို သကြားကုန်ကြမ်းအဖြစ် ထုတ်လုပ်စိုက်ပျိုးသည်။)

မုန့်လာဥစပ် - န / မုန့်လာအူစပ် / ဥမြစ်ကို ဟင်းလျှာအဖြစ်
စားသုံးရသော မုန့်လာမျိုး။

မုန့်သောက် - န / မုန့်သောက် / ၁၊ မုန့်ရည်အမြဲစွတ်စို၍ ရဲမာန်
တက်ကြွနေသော ဆင်။ ၂၊ [ဥပစာ] ဉာဏ်ပညာ ထက်မြက်
သော ပုဂ္ဂိုလ်။ “မုန့်သောက် ဇာနည်၊ မဟာထေရ် ဖြစ်တော်
မူသော တောင်တွင်းပုဂ္ဂိုလ်ကျော်။” အင်သင်။ ၄၅။

မုန့်အိုး - န / မုန့်အိုး / ဆင်ထီး၌ မုန့်ရည်ထွက်ရာ မုန့်တွင်း
ပတ်လည် အသားနူး။

မုန့်

မုန့် - န / မုန့် / အဆာပြေအဖြစ် လည်းကောင်း၊ အရသာခံရန်
အတွက်လည်းကောင်း ပြုပြင်ထားသော အချိန်မရွေး
စားသောက်နိုင်သည့် စားသောက်ဖွယ်တမျိုးမျိုး။

မုန့်ကတော့ - န / မုန့်ကခေါ် / ပဿျူ၊ မုန့် - နှ၊ နှင့် အတူတူ။

မုန့်ကတို့ခွာ - န / မုန့်ကတို့ခွာ / ကောက်ညှင်း မုန့်ညက်လုံး
အတွင်း၌ ထန်းလျက်၊ အုန်းသီး၊ ပဲ စသည် ဌာနာချို့
ကြော်ထားသော အချိန်စားဖွယ်။

မုန့်ကလားမည်း - န / မုန့်ကလမဲ / ကောက် ညှင်း င ချိပ် မုန့်၊
သကြား၊ အုန်းနို့ စသည် ရေစပ်၍ ဖယ်ပြားနှင့် ထိုးမွှေထား
သော မုန့်နီစားဖွယ်။ [ယိုး]

မုန့်ကျူရီး - န / မုန့်ကျူယိုး / အဆပ်ပါ ကျူရီးခေါင်းဆံတွင်
ထန်းလျက်ရည်နှင့် နယ်ထားသော မုန့်ညက်ရည်ပျစ်ထည့်၍
မီးဖုတ်ထားသောစားဖွယ်။ (မုန့်ကျူဝါးဟုလည်းခေါ်သည်။)

မုန့်ကြာခွက် - န / မုန့်ကျာခွက် / အချဉ်ဖောက်ပြီး မုန့်ညက်နှင့်
ထန်းလျက်ရည် ရောနယ်ထားသည့် အရည်ပျစ်ထည့်၍
အယ်စောက်ထဲတွင် ကြော်ထားသည့် အလယ်ဖောင်ဆိုပြီး
အနားကြပ်သော မုန့်ကြော်စားဖွယ်။ (မုန့်လင်းတောင်၊
မုန့်ပေါက် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သောဆန်။)

မုန့်ကြာစေ - န / မုန့်ကျာစီ / ပြုတ်ထားသော ကောက်ညှင်း
မုန့်ညက်လုံးငယ်များကို ထန်းလျက်ရည်ကျနှင့် ကျိုထား
သည့်စားဖွယ်။ (မုန့်ဆတ်ချေး၊ မုန့်ဆိတ်ချေး၊ မုန့်ပိန့်စေ၊
ပျားမုန့် စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သောဆန်။)

မုန့်ကြာရိုး - န / မုန့်ကျာယိုး / နပ်အောင်ပေါင်း၍ အပြင်သား
ကြပ်သော အယ်တွင် တလိန်းထိုး၍ဖြစ်စေ၊ ဖက်နှင့် ထုပ်ကာ
ကင်၍ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ထားသော ကောက်ညှင်းနှင့်
ဆန်ကြမ်းရောမုန့်ချောင်း။ (ထန်းလျက်ရည်ပျစ်နှင့် တို့၍
စားရသည်။ မုန့်ချောင်းဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မုန့်ကြာလိပ် - န / မုန့်ကျာလိတ် / ထန်းလျက်ရည်ထောထားသော
မုန့်ညက်ရည်ကို အယ်တွင်ကြော်၍ လိပ်ထားသည့် စားဖွယ်။

မုန့်ကြိုးလိပ် - န / မုန့်ကျိုးလိန် / ကောက်ညှင်းရော ဆန်ကြမ်း
မုန့်ညက် သို့မဟုတ် ပဲမုန့်ညက်ကို အချောင်းအလိပ်
ပြုလုပ်ကာ ဆီနှင့်ကြော်၍ သကြားရည် လိမ်းထားသော
စားဖွယ်။

မုန့်ကြက်အူ - န / မုန့်ကျက်အူ / ကောက်ညှင်းရော ဆန်ကြမ်း၊

မုန်ညက်ကို အချဉ်ဖောက်၍ အရည်ပျဉ်ဖျက်ကာ ဆီပွယ်ထဲသို့ ရစ်စေလောင်းချ၍ အခွေလိုက်ကြော်ကာ ထန်းလျက်ရည်ပျဉ် စိမ်ထားသော စားဖွယ်။ (မုန်ချိုသွင်း၊ မုန်ကြက်ဥ၊ ဟူ၍လည်း အေဓာအလိုက် ခေါ်သေးသည်။)

မုန်ကျသည်း - န / မုန်ကျသုံး ဆန်ကြမ်း မုန်ညက်ကို ထုံးကြက်ဥကရည် အနည်းငယ် ထန်းလျက်ရည်ထိုး၍ ဖျော်၍၊ မုန်သား ခဲအောင် ကျိုချက် အအေး ခံထားသော မုန်နပ် စားဖွယ်။

မုန်ကြပ် - န / မုန်ရွတ် / ခ၊ ဂျ၊ မုန်ညက်ကို အချဉ်ဖောက်၍ အပြား၊ အချောင်း စသည်ပြုလုပ်ကာ မာကြပ်အောင် ပေါင်းဖိုဖြင့် ဖတ်ထားသော စားဖွယ်။ ။ ခေါက်ဆွဲ၊ ကြာဆံ စသည်ကို ကြပ်အောင်ကြော်၍ အုန်းနို့ ခေါက်ဆွဲတွင် ထည့်စားလေ့ရှိသော စားဖွယ်။

မုန်ခဲဖွယ် - န / မုန်ခဲဖွယ် / ဆန်မုန်ညက်နှင့်သကြား၊ ထောပတ် ရောနယ်၍ အလုံးအခဲပြုကာ ကြော်ထားသော စားဖွယ်။

မုန်ခေါင်းအုံး - န / မုန်ခေါင်းအုန်း / ခ၊ ကောက်ညှင်းနှင့် ထန်းလျက်ကို ရောစပ် ထောင်းထားသော အပြားကို လေးထောင့်အချပ်ငယ်များ ဖြတ်တောက်၍ ပူအောင် သွန်လှော်ထားသော စားဖွယ်။ ။ ထောင်းထားသော ကောက်ညှင်းပြားကို ခေါင်းအုံးသဏ္ဌာန် အချပ်ငယ် ဖြတ်တောက်၍ လှော်ကာ ထန်းလျက်ရည် ဆန်းထားသော စားဖွယ်။

မုန်ချိုသွင်း - န / မုန်ဂျိုသွင်း / မုန်ကြက်ဥ - န၊ နှင့် အတူတူ။

မုန်ချောင်း - န / မုန်ဂျောင်း / မုန်ကြာဦး - န၊ နှင့် အတူတူ။

မုန်ခွက်သား - န / မုန်ခွက်သား / မုန်အုပ်ကလေး - န၊ နှင့် အတူတူ။

မုန်စလင်းတောင် - န / မုန်စလင်းခေါင် / မုန်ကြာခွက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မုန်စိမ်းပေါင်း - န / မုန်စိမ်းပောင်း / ဆန်ကြမ်းမုန်ညက်ကို ထန်းလျက်ရည်ရော၍ ဖြစ်စေ၊ ပဲလွမ်းပြုတ်စေ (အုန်းသီး၊ သကြား) စသည်ရော၍ဖြစ်စေ အငွေ့ဖြင့် ပေါင်းထားသော စားဖွယ်။

မုန်ဆီကြော် - န / မုန်ဆီဂျော် / ခ၊ ကောက်ညှင်း မုန်ညက်နှင့် ဆန်ကြမ်းမုန်ညက် အနည်းငယ်တွင် ထန်းလျက်ရည် ရောစပ်ထားသောမုန်ရည်ကို ဆီပွယ်ပြန်တွင် လောင်ထည့်ကာ ကြော်၍ထားသော စားဖွယ်။ ။ ကောက်ညှင်းပေါင်းကို ထန်းလျက် ရောစပ်၍ ထောင်းကာ အပြားအချပ်ပြု၍ အခြောက်လှန်းပြီးနောက် ဆီပွယ်ပြန်တွင် ကြော်ထားသော စားဖွယ်။

မုန်ဆန်း - န / မုန် ဇန်း / ကောက်ညှင်းစပါးနုကို လှော်၍ ပြားအောင် ထောင်းထု အခွံချွတ်ထားသည့် စားဖွယ်။

မုန်ဆန်းမလွေး - န / မုန် ဇန်းမလွေး / မုန်ဆန်းကိုလှော်၍ ထန်းလျက်ရည်နှင့်နယ်ကာ အထူးအခဲပြုပြီး ဓားနှင့်လှီးစိတ် ရောင်းချသော စားဖွယ်။

မုန်ဆပ်သွား - န / မုန်ဆတ်သဖူး / ဖယ်ပြားတွင်

ကောက်ညှင်း အနည်းငယ်ရောသော ဆန်မုန်ကို စကာချ၍ ကျက်နပ်စေလျက် အုန်းသီး၊ ထန်းလျက်၊ ပဲလွမ်းပြုတ်စေ စသည်ထည့်ကာ အပြားအရည်ခေါက်ထားသော စားဖွယ်။

မုန်ညက် - န / မုန်ညက် / ဆန်၊ ဂျ၊ ပဲ စသည်ကို ညက်အောင် မုန်ကြိတ်ဆန့် ကြိတ်ချထားသော မုန်သား။

မုန်တီ - န / မုန်တီ / ဆန်မုန်ညက်ကို ရေနှင့်နယ်ကာ အလုံးပြု၍ မကျက်တကျက်ပေါင်းပြီး နန်းခွက်ဖြင့် ရေဆုတ်သို့ အမျှင် အမျှင်ညစ်၍ ပြုလုပ်ထားသော စားဖွယ်။ (ဆီကျက်၊ ပဲမှုန့် စသည်ဖြင့်သုပ်၍ စားသုံးကြသည်။) မုန်ဟင်းခါး - န၊ လည်းခူ။

မုန်တွန့်စ - န / မုန်တွန့်စ / ဆန်မုန်ညက်ကို ရေနှင့် နယ်ကာ အလုံးပြုပြီး မကျက်တကျက်ပေါင်း၍ ပေါင်းအိပ်စပ်ပါးပေါ်သို့ နန်းခွက်ဖြင့် အမျှင်အမျှင်ညစ်ချကာ နှပ်အောင်ပေါင်းပြီး သကြားအုန်းသီးမှုန့် စသည်နှင့် စားရသော စားဖွယ်။ (မုန်တွန့်စ၊ မုန်တွန့်ဆံ၊ မုန်တွန့်စံ စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်ကြသည်။) [တမိုက်]

မုန်ထုပ်ကြီး - န / မုန်ထုပ်ကြီး / မုန်ဖက်ထုပ် - န၊ နှင့်အတူတူ။

မုန်နပ် - န / မုန်နပ် / ခ၊ ဆန်မုန်ညက်အနုနှင့် ထန်းလျက်ရည် ရော၍ ပျဉ်အောင်ကျိုထားသော စားဖွယ်။ (လူမမာများ အတွက် ဓာတ်စာအဖြစ်ကျွေးမွေးလေ့ရှိသည်။) ။ ဆန်မုန်ညက်၊ သကြား၊ အုန်းနို့ စသည် အရည်အပျဉ် ရောနယ်၍ ကျက်နပ်အောင် ကျိုချက်ကာ၊ အခဲအမျှင်ပြုလုပ်ထားသော စားဖွယ်။

မုန်နှစ် - န / မုန်နှစ် / ရေအနည်းငယ်နှင့် ဖျော်ထားသော မုန်ညက်။ ရေနှင့်ကြိတ်ထားသောမုန်ညက်စီ။

မုန်ပဲလှော် - န / မုန်ပဲလှော် / ဂျ၊ မုန်ညက်၊ သကြား၊ နို့ စသည်ဖြင့် ရောစပ်၍ ပေါင်းဖို၍ အလုံးလေးများ ဖတ်ကာ အပေါ်တွင် ရောင်စုံသကြားထိပ်ဖုတ်ထားသော စားစရာ။ (သကြားဆူးပေါက်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မုန်ပဲသားရော - န / မုန်ပဲသားရော / စားနေကျထမင်းဟင်းမှ အပ အလွတ်စားသောက်ဖွယ်ရာ။

မုန်ပေါက်စိ - န / မုန်ပေါက်စိ / ကောက်ညှင်း မုန်ညက်လုံးအတွင်း၌ အုန်းသီး၊ သကြား၊ ပဲစသည်ဌာပနာ၍ ပေါင်းထားသော စားဖွယ်။

မုန်ပေါင်း - န / မုန်ပောင်း / စကာချပြီး ဆန်မုန်ကို ရေအနည်းငယ်နှင့် ခပ်ထတ်ထက်သိပ်ပြီးနောက် ခြစ်ယူ၍ ပုံစံခွက်ထဲထည့်ကာ ပေါင်းအိုးတွင် ကျက်နပ်စေလျက်၊ ပဲပြုတ်စေသို့ မဟုတ် သကြားအုန်းသီးစသည်ထည့်ထားသော စားဖွယ်။

မုန်ပိန့်စေ - န / မုန်ပိန့်ခဲစေ / မုန်ကြာစေ - န၊ နှင့် အတူတူ။

မုန်ပျားသလက် - န / မုန်ပျားသလက် / ဖောက်ထားသော ဆန်မုန်ညက်ရည်ကို ထန်းလျက်ရည်ရော၍ဖြစ်စေ၊ ထန်းလျက်ရည်မပါ။ ပဲလွမ်းပြုတ်စေ ခြူးလျက်ဖြစ်စေ အိုးကင်း၌ လောင်ထည့်၍ ကျက်နပ်စေသော စားဖွယ်။ (အချိုအရင့်၌ မုန်အိုးကင်းကို။ မုန်ပစ်သလက်ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

မုန်မိုး - န / မုန်မိုး / ခ၊ မုန်ဝယ်စားရန်အတွက် ပေးသည့် ငွေစ

အနည်းငယ်။ ၂။ အလိုရှိရာသုံးစွဲရန် စေတနာသက်သက်ဖြင့်
ပေးကမ်းသည့် အနည်းငယ်သောငွေကြေး။

မုန့်ဖိုးပဲဖိုး - န / မုန့်ဖိုးပဲဖိုး / မုန့်ဖိုး - န၊ နှင့် အတူတူ။

မုန့်ကံထုပ် - န / မုန့်ကံထုပ် / ကောက်ညှင်းမုန့်ညက်တွင်
 အုန်းသီး၊ သကြား သို့မဟုတ် ပဲပြင်စေ့နှင့် ထန်းလျက်၊
 ခူရင်းယိုစသည် ဌာပနာ၍ ငှက်ပျောက်၊ အင်းပက်၊ စလွန်
 စသည်ဖြင့်ထုပ်၍ ပေါင်ဆားသောစားဖွယ်။ (အဆာသွတ်
 အဖြူနှင့် ထန်းလျက် ရေနယ်ထားသော အနီဟူ၍
 ကွဲသည်။)

မုန့်ဗတ် - န / မုန့်ဗတ် / တစုံတရာနှင့် ရောစပ်ခြင်းမရှိသေးသော
မုန့်သားသက်သက်။

မှန်ပိုင်တောင့် = န / မှန်ပိုင်ဒေါင့် / ဆန်မှန်ညက်ကို ရေနှင့်
နယ်ကာ အလုံးပြု၍ မကျက်တကျက် ပေါင်းပြီးလျှင်
ဗိုင်းတောင့်ငယ်ကဲ့သို့ အချောင်း၊ အတောင့်ကလေးများ
ပြုလုပ်၍ တဖန်ပေါင်းထားပြီး အုန်းသီးမှုန့်၊ သကြား၊
စာအုန်းမှုန့်၊ နှမ်းတောင့်စသည်ဖြင့် ရောစပ်၍ စားရသော
တခုပင်။ (ထုံးမှုန့်၊ ပဲမှုန့်တွင်လည်း ရောနှောတည်လေ့
ရှိသည်။)

မုန့်မုန့် - နှု / မုန့်မုန့် / ဆန်၊ ဂျုံ၊ပဲ စသည်ကို ညက်အောင်
ထောင်းထားသည့် အမွန့်။

မုန့်ရေ - န / မုန့်ယေ / ဒယ်အိုးကင်းပြားတွင် ဆီသုတ်ပြီး
မုန့်ညက်နှင့် ချင်း၊ ကြက်သွန်မြိတ် စသည်တို့ကို ရောစပ်၍
ဖြစ်စေ၊ မုန့်ရည်ကျလောင်း၍ ယင်းတို့ကိုအပေါ်မှ ပြူး၍
ဖြစ်စေ ပါးလျှော့ကြော်လျက်၊ ပဲပြုတ်စေ့ဖြူးကာ ခေါက်
ထားသော စားဖွယ်။ (ရေမုန့်ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။)

မုန့်လေဗွေ - န / မုန့်လေဗွေ / ကောက်ညှင်းပေါင်းနှင့်
 ထန်းလျက် နေဝပ်၍ ဖြစ်စေ၊ ထန်းလျက်မပါပဲ ဖြစ်စေ
 ထောင်ကာ အပြားအယဉ်ပြု၍ အခြောက်ခံပြီးနောက်
 မီးတောက်တွင် ကြပ်ပွဲအောင် ကင်ထားသော စားဖွယ်။
 (တနည်း) ထန်းလျက်ထူလျက်ဖြစ်စေ၊ ထန်းလျက် မပါပဲ
 ဖြစ်စေ ကောက်ညှင်းမုန့်ညက်ရည်ကို ပေါင်းအိုးပြားတွင်
 ပိတ်ခဲ အပြားအယဉ်လက် တချပ်ချင်းပေါင်း၍ အခြောက်
 ခံပြီးနောက် မီးတောက်တွင်ကြပ်ပွဲအောင် ကင်ထားသော
 စားဖွယ်။

မုန့်လက်ကောက် - နှ / မုန့်လက်ကောက် / ကောက်ညှင်းမုန့်ညက်
ကို အခွေပြု၍ ကြော်ထားသော စားဖွယ်။

ပုန်လက်ဆောင်း - န / ပုန်လက်ဆောင်း / မကျက်တကျက်
ပေါင်ထားသော ဆန်ပုန်သက်ကို နန်းခွက်တွင်ထည့်၍ ရေဆူ
အိုးထဲသို့ အစက်အပေါက်အဖြစ် ကျဆောင် ပွတ်ချပြီး
ပုန်ဖက်ကို အုန်းနို့၊ ဘကြားရည် သို့မဟုတ် ထန်လျက်ရည်
စသည်တွင် ထည့်ဖျော်၍ စားသုံးရသော စားဖွယ်။
[သိုး]

မုန့်လက်သွီး - န / မုန့်လက်သွီး / ဂုံ၊မုန့်သက်တွင် နို့၊ သကြား
 နောက်၍ အချောင်းငယ်များပြုလုပ်ပြီး ပေါင်းဖိုတွင် ဖုတ်
 ထားသော စားဖွယ်။

မုန့်လင်မယား - န / မုန့်လင်မယား / မုန့်အုပ်ကလေး - န၊ နှင့်
အတ္တတ္တ။

မုန့်လိပ်ပြာ - နှ / မုန့်လိပ်ပျာ / ပေါင်းထားသော ဆန်မုန့်ညက်
ပြားတွင် ပဲပြုတ်စေ့နှင့် ထန်းလျက်ဌာပနာ၍ ခေါက်ဆုပ်
ထားသော စားဖွယ်။

မုန့်လုံးကြီးကြော် - န / မုန့်လုံးချိုးချော် / ကောက်ညှင်းမုန့်
ညက်လုံးထဲတွင် အုန်းသီး၊ သကြား၊ သို့မဟုတ် ပဲပြုတ်စေ
နှင့် ထန်းလျက်ငှာပုခွံ၊ ကြော်ထားသောစားဖွယ်။ (မုန့်
လုံးကြီးဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ပုဂံလုံးကြီးအုန်းနို့ ဟယ် - န / မုန့်လုန်းဂျီး အုန်းနို့ဇ် /
 ကောက်ညှင်း မုန့်ညက်လုံးထဲတွင် အုန်းသီး၊ သကြား
 ဌာပနာကာ ဆွေငှက်မကင်းအိုးနှင့် အထက်မီး အောက်မီး
 ထိုးကာ ပုတ်၍ အုန်းနို့ ဆန်းထားသော စားဖွယ်။

မုန့်လုံးရေပေါ် - န / မုန့်လုံးယေဇာ / ကောက်ညှင်းမုန့်ညက်
လုံးထဲတွင် ထန်းလျက်၊ ကြံသကာ စသည်ထည့်၍
ရေနွေးဆူရေတွင် ကျက်နပ်အောင်ပြုတ်ကာ အုန်းသီးမုန့်
ဖြူးထားသည့် စားဖွယ်။ (မခေါ်မုန့် ဟုလည်း ခေါ်
သည်။)

မုန့်ဝက်သားခေါက် - ၃ / မုန့်ဝက်သားခေါက် / ကောက်ညှင်းရေ
ဆန်ကြမ်းမုန့်ညက် အဖြူထည်တလွှာ၊ ထန်းလျက်ရေ
မုန့်ညက်တလွှာ စသည် အထပ်ထပ်အလွှာလွှာပြု၍ ပေါင်း
ထားသောစားဖွယ်။

မုန့်သိုင်းရဲ၊ - န / မုန့်သိုင်းချွန် / မုန့်သိုင်းကျွန် / ကောက်ညှင်း
အနည်းငယ်စေ့ထားသော ဆန်ကြမ်းမုန့်ညက်ပြားကို ကျက်
နပ်စေပြီးနောက် ဆီသုတ်ကာ အုန်းသီး၊ သကြားဌာပနာ၍
ခေါက်လိပ်ထားသော စားဖွယ်။

မုန့်သေတ္တာ - ၄ / မုန့်သစ်တာ / ၁။ သံပြုသေတ္တာဗူး စသည်၌ လေလိုက်၍ ရောင်းချလေ့ရှိသော ကြာရှည်ခံအောင် ဖုတ်ထားသည့် မုန့်အမျိုးမျိုး။ ဘီစကွပ်မုန့်။ ၂။ ယင်းမုန့်နှင့် တကွသော သံဗူး။

မုန့်ဟင်းခါး - န / မုန့်ဟင်းဂါး / (မုန့်တီ)မုန့်ဖတ်ကို ဆန်လှော်၊
ပဲမှုန့်၊ ငါး၊ ငှက်ပျော့အူ စသည်တို့နှင့် ချက်ထားသော
ဟင်းပျဉ် သို့မဟုတ် ငရုတ်ကောင်းကံသောဟင်းခါး စသည်
တို့ နှင့်ရော၍ စားရသည့် စားဖွယ်။

မုန့်အားကင်းကပ် - န / မုန့်အိုးဂင်းကတ် / မုန့်ပျားသလက် - န၊
 နှင့် အတူတူ။

မုန့်အုပ်ကလေး - ၃ / မုန့်အုပ်ကလေး / ဆီပိခွက်ခန့်ချိုင့်ခွက်ငယ်
အများပါ ဒယ်အိုက်ကင်းထဲတွင် ဖောက်၍ အုန်းသီးပိတ်ထည့်
ထားသော ဆန်မုန့်ညက်ရည်လောင်းကာ ကျက်နပ်စေပြီး
နောက် သကြားဖြူ၊ ရွှံ့စားရသောစားဖွယ်။ (နှစ်ချပ်ချင်
အပ်ထား၍ဆောင်းချလေ့ရှိသည်။ မုန့်ခွက်သား ဟုလည်း
ခေါ်သောသည်။)

မုန့်ခါးနောက် - န / မုန့်အုန်းနောက် / ခ၊ ဆန်မုန့်ညက်တွင်
အုန်းနို့စသည်ရော၍ ဖက်နှင့်ထုပ်ကာ နပ်အောင်ပေါင်းထား
ပြီး သကြား စသည်ဖြူး၍စားရသော စားဖယ်။ ။ ဆန်မုန့်

ညက်ကို အုန်းနို့၊ သာဂုစု စသည်ရော၍ ဆွနွင်းမင်းအိုးနှင့် ကျိုထားသောစားဖွယ်။

မုန်း

မုန်း - ကြံ / မုန်း / ၁၊ မချစ်မနှစ်သက်၍သည်။ “မခေါ်ဘဲကို လည်ချေက မကြာခဏမုန်းတတ်သည်။” ဝိဓိ။ ၁၄၈။
၂၊ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာသည်။ မခင်မတွယ်၍သည်။ “ကြုံမတွေ့ ချင်ဘူ၊ ဘုံစလေ့မုန်းလှပြီ။” သာ။ ၈၇။
မုန်းဆေးဖော် - ကြံ / မုန်းဆေးဖော် / [ဥပစာ] သူတပါး မုန်းစေမည့် အပြုအမူအပြောအဆိုတို့ကို ကျူးလွန်သည်။
မုန်းတီး - ကြံ / မုန်းတီး / ပြင်းပြစွာမုန်းသည်။

မပ်

မပ် - ကြံ / မတ် / တိမ်းလဲသည်။ ကြံကြံ မရပ်မတည်နိုင် ရှိသည်။ (တိမ်းမပ်၊ မေပ်မပ်စသည် တွဲစပ်၍သုံးသည်။)

မုံ

မုံ - န / မုန် / ၁၊ ပန်းအင်္ဂု၊ မပွင့်သေးသောပန်းစူး။ “လှတင် မုံအား၊ ကြင်မွှေးစွာသည်၊ အိုင်ကြာကန်လုံး။” ဓမ္မ* ၅၁။
၂၊ [ဥပစာ] အင်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသောအရာ။ (လက်အုပ်ကြာမုံ၊ ခံတွင်းအာမုံ စသည် အသုံးရှိသည်။) ၃၊ ပွင့်ပေါ်လှစေ ဘုရားလောင်း။ “ရင်မုံကျပ်ဝင်၊ ထွတ်ထိပ်တင်လျှင်။” စိန်ကျော်၊ ၁။
- ကြံ / မုန် / ငုံသည်။ ပွင့်အာရန်၊ အခြေပါးသည်။ “သောအာဟံ၊ ထိုနေမင်းသည်၊ မောဓဟံ၊ မုံ၍နေသော၊ ဇနေ၊ ကြာပန်းတို့ကို၊ ဒိဗ္ဗတေ၊ ထွန်းပ၏။” ပေါဒီ။ ၉။

မယ်

မယ် - န / မယ် / ၁၊ မိန်းမကို ခေါ်ဝေါ်သည့် အာလုပ်စကား။ (အမျိုးအားဖြင့် ရွယ်တူချင်းနှင့် ကြီးသူက ငယ်သူကို ခေါ်ဝေါ်ထည့်သုံးသည်။) အမယ်။ ၂၊ မိန်းမ၏ အမည်အစ။ (ရင်းနှီးစွာ ခေါ်ဝေါ်ထည့်သုံးသုံးသည်။ မယ်ချေ၊ မယ်ဘယ်၊ မယ်လုပ်စသည်။) ၃၊ ထူးခြားထင်ရှားသော အမျိုးသမီးအား အမည်သစ် သို့မဟုတ် ဘွဲ့စသည်ပေးရာ၌ အစကား၍ ခေါ်သောစကားလုံး။ (အချို့အမည်၌ အသုံး တွင် တွဲစပ်သည်။ မယ်ဗမာ၊ မယ်ခက်၊ ရွှေမန်းမယ်၊ ပြည်ထောင်စုမယ်စသည်။) ၄၊ ယင်းသို့ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ခံရသောဂုဏ်ပုဒ်အတိုကောက်။ ၅၊ မိခင်။ (မယ်တော်ဟူ၍ လည်းသုံးသည်။) “သားမောင်တို့၊ မယ်၊ မိဘုန်းကြွယ်ကား။” ကိုး* ၁၄၅။

မယ် - စည်း / မယ် / မည်၏ ပြောစကားသံ။
မယ်ကယ် - န / မယ်ကယ် / ထားပယ်မြှတ်အေသတို့တွင် အမျိုး အားဖြင့် ပေါက်ရောက်လေ့ရှိ၍၊ မာသောအနှစ်ကို လက်ကိုင် တုတ်၊ ဘီးစသည်ပြုလုပ်လေ့ရှိသော ပင်စောက်ကြီးတမျိုး။ (သစ်ဆင်စွယ်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)
မယ်စော - န / မယ်စော / ကောက်လတ်စပါးတမျိုး၏ အမည်။
မယ်ဇလီ - န / မယ်ဇလီ / မဲဇလီ - န၊ ၅။
မယ်ဇက် - န / မယ်ဇက် / ရေအိုင် တောစပ်တွင် နေထိုင် ကျက်စားလေ့ရှိသော ငှက်တမျိုး။
မယ်ဇယ်ပင် - န / မယ်ဇယ်ပင် / မည်စည်ပင် - န၊ ၅။
မယ်ညို - န / မယ်ညို / ရေအိုင် တောစပ်တွင် ကျက်စားတတ် သော ခြေတံဆင့်နှင့်အမောက်ရှိ၍ အပြူ၊ အပြာ၊ အနီအဝါ၊ အညို ရောင်စုံပါရှိသော အမွှေးအတောင် ကွက်ကြားရှိသည့် ငှက်တမျိုး။
မယ်ညို - န / မယ်ညို / ယင်ကောင်ကြီးတမျိုး။
မယ်တော်ပျံ - န / မယ်တော်ပျံ / ရဟန်း၏မိခင် သို့မဟုတ် ရဟန်းအိယကမ္မ ကွယ်လွန်သည့် အသုဘ။ ယင်းအသုဘ အခမ်းအနား။ (သာမဏေ၊ သီလရှင်တို့၏မိခင် ကွယ်လွန် ရာ၌လည်းသုံးသည်။)
မယ်တော်အိကစားနည်း - န / မယ်တော်အိကစားနီး / အိုးခြမ်း ကဲ့ချပ်ပြားမိုးငယ် မိုးပြား သို့မဟုတ် ခုံညင်းကို တဦးက ထောင်၍ တဦးကခြေညှိ၊ လက်တင်စသည် အနည်းနည်း သယ်လာကာ မှန်အောင် ပစ်ချကစားရသည့် ကလေးများ ကစားလေ့ရှိသော ကစားနည်းတမျိုး။
မယ်ဇလင် - န / မယ်ဇလင် / အောက်ပိုင်းစိုက်သော သစ်သား အိုးပြားတွင် မောင်းလက်တံတံတံ၍ သတ္တုကြိုးသွယ်တန်း ကာ လက်ချောင်းနှင့်ဖြစ်စေ လက်ခတ်နှင့်ဖြစ်စေ တီးခတ် ရသည့်သံစုံကြီးတပ် တူရိယာတမျိုး။ [လိပ်]
မယ်ဘွဲ့ - န / မယ်ဘွဲ့ / ၁၊ မိန်းမကို ခေါ်သောကဗျာ စသည်။ ၂၊ ထူးခြားထင်ရှားသည့် အမျိုးသမီးတဦးအား ချီးမြှင့် သည့်ဘွဲ့။ (ဓမ္မစကြာမယ်၊ မက်ရှင်မယ်၊ လှယဉ်ကျေးမယ် စသည်။)
မယ်မင်းကြီးမ - နစ / မယ်မင်းဂျီးမုဒ် / အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား အထူးတလည်ချည်ညွှန်းရာတွင် သုံးသောစကား။
မယ်သီလ - န / မယ်သီလ / ဖွားသီလ - န၊ နှင့် အတူတူ။

မာရ်

မာရ် - န / မန် / ကောင်းမှုကို ပိတ်ပင်ပယ်သတ်တတ်သော တရား။ (မာရ်နတ်သား၊ ကိလေသာ၊ ခန္ဓာသခြင်းတရား၊ လောဘကုသိုလ်၊ အာကုသိုလ်ဟူ၍ ငါးပါးရှိသည်။) [ပါ]
မာရ်နုတ် - န / မန်နုတ် / ကောင်းမှုကို ဟန့်တားပိတ်ပင်တတ် သော ပရနိမ္မိတဝေဝတ္တိနတ်ဘုံတွင် နေထိုင်သောနတ်ဆိုး။ ဒေဝပုတ္တမာရ်။ [ပါ]

မလင်

မဇ္ဈိကာတန်ဆာ - န / မနိလိကာဇော / ၁၊ ပန်းပြောက်ပန်းနွယ်
တို့ကို ရွှေချည်၊ ငွေချည် စသည်တို့ဖြင့် လှပခမ်းနားစွာ
ဖြယ်လှယ်ထိုးချုပ်ထားသည့် ဝတ်ရုံ။ (ဘုန်းကံရှင်မိန်းမတို့
သာ ဝတ်ဆင်ရသည်။) မဟလ္လတာတန်ဆာ။ ၂၊ ဘုန်းကြီးပျံ
စသည်တွင် ခေါင်းတလားဖုံးအုပ်ရန် ကံနုတ်ပန်းမျှား၊ ရုပ်ကြွ
မျှားကို ရွှေချည်၊ ငွေချည်ဖြင့် ထိုးချုပ်ထားသည့် အတည်
လွှာ။ (မဇ္ဈိကာမိဖုရားက မြတ်စွာဘုရားအား လှူဒါန်း
ခဲ့သည့် ဝတ်ရုံကိစ္စ၌ ခေါ်သည်။ ဇိနတ္ထ။ ၇၅။ ၈။) [ပါ]

မိလင်

မိဇ္ဈာ - န / မိနိလာ / ၁၊ ငွေတဆ၊ ခဲနှစ်ဆ၊ ကြေးနီတဆ
ရေစပ်ထားသည့် သတ္တုစပ်။ ၂၊ ယင်းသတ္တုအရောင်၊ ပန်း
ရောင်ကဲ့သို့ ခြောက်ရောင်။ (တိမ်ရောင်တွင် မိဇ္ဈာရောင်
မှီတတ်သဖြင့် တိမ်နှင့်တွဲစပ်၍ ကဗျာလင်္ကာအများ၌ ဖွဲ့ဆို
လေ့ရှိသည်။)
မိဇ္ဈာ - န / မိနိလာ / အညစ်အကြေး။ မလင်။ [တိနီ]
မိဇ္ဈာကန် - န / မိနိလာကန် / ရေဆုံအိမ်သာ ရေလောင်း
အိမ်သာတို့တွင် မစင်စီးဆင်းရန် ဆက်သွယ်ထားသည့် အုတ်
ကြမ်းခင်း၊ နံရံနှင့် အဖုံးပါကျင်း။
မိဇ္ဈာအိုး - န / မိနိလာအိုး / မစင်စွန့်ရန် သီးခြားထားသော
အိုးခွက်။ (အချိန်မကုလတွင် သုံးရန်ဖြစ်စေ၊ ကလေးငယ်
နှင့် လူမမာအတွက်ဖြစ်စေအသုံးပြုလေ့ရှိသည်။) ကန်ဖလား၊
ကမုတ်အိုး၊ နောက်ဖေးအိုး၊ ညအိုး စသည် အမျိုးမျိုးခေါ်
သေးသည်။)

များ

များ - ကြိ / များ / ၁၊ တခုထက် အရေအတွက် ပိုလွန် သည်။
“ဗိုတွင်ပိုသတ်များသည်။” ၂၊ ပေါကြွယ်သည်။ ဖောသီ
စွာရှိသည်။ ၃၊ ဗမာဏကလွန်သည်။ “ဤဟူသုံးမျေးများ
သည်။”
- စည်း / များ / ၁၊ ဗဟုဝစ်ကိန်းပြကောင်းလုံး။ (တခု
ထက်ပိုက်သောအရေအတွက်ကိုပြရန်နာမ်နှင့်တွဲ၍သုံးသည်။)
၂၊ တခုတခုသောကတ္တားကို လေးနက်စေရန် ခွဲခြားရည်ညွှန်း
ပြောလိုရာ၌ သုံးသောစကားလုံး။ “မဉ္ဇုမာတို့ များ၊ အအိပ်
စုံမက်လိုက်တာ။” မျောက်ဦး။ ၂၉။ “ငါများပြဇာတ်မင်းသား
ဖြစ်သွားရင်တော့။” ရှ၊ ၄၊ ၃၇။ ၇၇။ ၃၊ ကြိယာကိုလေးနက်
အောင် (ဝိဇ္ဇာ) ထပ်ပွားရာ၌ ကြိယာနစ်လျှံကြွား၍ချပ်သော
စကားလုံး။ “သေများသေချင်ပါရော့ မိမိငယ်။” ဝံသသင်္ဂါ
ပ။ ၃၁၀။

များမြား - ကြိ / များများ / အမျိုးအမည် အရေအတွက် ကြွယ်
ပွားသည်။
များမကြာမီ - ကြိဝိ / များမကျောမို့ / အချိန် ကာလ လွန်စွာ
မကုန်ဆုံးခင် အတောအတွင်း။
များများစားစား - ကြိဝိ / များများစားစား / အရေအတွက်
ကြွယ်ပွားသည်ဟု ဆိုရလောက်အောင်။
များလျား - ကြိဝိ / များလယား / ၁၊ [ပေါ] မပြီးပြတ်၊ မပြည့်ဝ
သေးပဲ။ တန်းလန်း။ “ဆိုစများလျားထားပေချေမိ၊ ငါ့ဝန်ရှိခဲ့။”
ဘုပေါင်း*၆။ ၂၊ အသွယ်သွယ်အားဖြင့်။ “ပုပ်သည့်ငါးကို၊
များလျားသွယ်ရှက်၊ သမန်းမြက်ဖြင့်။” ဝရ*၁၆။ “ဗုဒ္ဓိဇ္ဈာ
ကို၊ ချည်ကာယူငြား၊ ကြိုးများလျားနှင့်။” ဟိချုပ်။ ၄၃၄။
များသောအားဖြင့် - ကြိဝိ / များသောအားဖြင့် / ယေဘုယျ
အားဖြင့်။ အမျှအစုံဖြစ်ပျက်တတ်သော ဓလေ့သဘောအရ။

မျော

မျော - ကြိ / မျော / ၁၊ ရေအလျဉ်း စုန်၍ပါသွားသည်။
“ထိုသုံးလုံးသည် မိုးကြိုးရွာ၍ မျောလေလျှင်။” ကိပုံ။ ၇၆။
၂၊ ရေပေါ်၌ပေါလျက် စုန်ဆန်ရွှေလျားသည်။ “ရေအတု
ထက်၊ နစ်လှသောသော၊ မျောလတ်တုတ်။” ဇယျိ*၃၂။
၃၊ [ဥပစာ] ရှုန်ဆန်နိုင်ခြင်းမရှိအလိုက်သင့် လျော့ပါးလိုက်ပါ
ရသည်။ “နစ်မျောဘဝ၊ ပါယ်တွင်းကုရှင့်။” မဃ* ၂၃၆။
“ဗုဒ္ဓအိန္ဒြဝါဒအတိုင်း... မျော မပါတော့ဘဲ၊ ဗိဋ္ဌလောကထဲ၌
နေသို့ ကြိုးစာရလေတော့သည်။” ဒိဋ္ဌေ၊ ၃၇။ ၄၊ မိန်းမော
သည်။ “မီးသမီးလည်း လက်နက်အရှိန်ပြင်းသည်နှင့် မျော
စေ။” ဝံသသင်္ဂါ၊ ပ။ ၁၆၅။ ၅၊ လိုရင်းမဆိုက်ပဲ တပါးသော
အကြောင်းအရာသို့ လိုက်လျောညီထွေပါသည်။ “တရားမျောကုန်
ပါအုန်းမယ်။” ကောက်။ ၁၄။
မျော - န / မျော / မြန်မာနိုင်ငံ မိုးကုတ်အသွေတွင် ထွက်ရှိသော
ကျောက်မျက်တမျိုး။ (မျောနီ၊ မျောနက်ဟူ၍ရှိသည်။)
မျော - န / မျော / ရေနေပိုင်းတွင် ပေါက်ရောက်လေ့ရှိသော
သစ်ပေါ်အပင်ပေါက် သစ်ချောင်းငယ်။ (မျောတိုင်၊ မျောခုတ်
စသော အသုံးရှိသည်။)
မျော - နဝိ / မျော / ၁၊ ရှည်လျားသော၊ အလျားပို၍ရှည်
သော။ (ရှည်မျောမျောဟု အသုံးမျှားသည်။) “လက်စွပ်
ကျောက် ပုံသဏ္ဌာန်မှာ အတန်ငယ်မျောသည်။” ၂၊ အချိန်
ကာလကြာမြင့်သော။ “သုံးလူချာလည်း၊ သာယာလှမော၊
နေရက်မျော၍။” နာပျို့*၂၄။
- န / မျော / ဝန်များစွာ သယ်နိုင်အောင် လှည်းသန်
ဗမာဏအတိုင်း ခေါက်ခတ်သော အထက်အောက် ပါးလုံး
ရှည်တစ်စုံတွင် ကြိုးခက်၍ ဘေးနံတဘက်စီ၌ ဘောင်သဖွယ်
ကာရံထားသော ယာသီလှည်းအိမ်ရှည်တမျိုး။
မျောတိုင် - န / မျောတိုင် / မျော - န၊ နှင့် အတူတူ။
မျောတွင်း - န / မျောတွင်း / တောင်ကမ်းပါးသို့ ကျောက်ဖော်
ယူသော မြေတွင်း။

ဗျောဝါး - န / ဗျောဝါး / လှည်းအိမ်(ဗျော) ပြုလုပ်ထုတ်
အပေါ်လက်တန်းဘောင်အဖြစ် အသုံးပြုရသည့် ဖြောင့်သော
ဝါး။

မျို

မျို - ကြံ / မျို / ၁။ တစ်တရာကို ခံတွင်းမှ အစာအိမ်တွင်းသို့
ရောက်အောင် အားထုတ်မျော့ချသည်။ (ချဲ့ နှင့်လည်း
တွဲ၍ သုံးသည်။) ၂။ တစ်တရာကို အခြားတစ်တရာက
အပေါ်မှ ခံအုပ်နွဲ့လွှမ်းသည်။ “ထိုကြုတ်ကို ရွှေကြုတ်ဖြင့်
မျို၍”။ ဣကုဏ်။ ၂၀၉။ ၃။ တစ်တရာကို မြေအောက်သို့
ရောက်အောင် ဆွဲစုပ်ယူသည်။ (မြေမျိုသည်ဟု အသုံးများ
သည်။) ၄။ အတွင်း၌ အကျိုးဝင်သွားစေသည်။ “နေ့ကို
ရက်စား၊ ရက်အားလမျို”။ မဃ* ၃၄၄။

မျိုသိပ် - ကြံ / မျိုသိတ် / မျိုသိတ် / ဆန္ဒအာသာနှင့် ခံစားမှု
တစ်တရာကို ဖလွှင့်ဖော်ပါ။ ချုပ်တည်း သည်းခံသည်။
အောင့်အည်းသည်။

မျိုး

မျိုး - န / မျိုး / ၁။ သဘာဝသွင်ပြင်၊ စွမ်းအင်၊ သဘောစရိုက်
စသည့် တနည်းတပ် ကိန်းအောင်းသော အရာတို့တွင်
သီးခြားတူရာအရာ။ အတန်းအစား စသည် သတ်မှတ်ခိုင်းခြား
ချက်။ “ပြည့်စုံသော အစည်းအရုံးမျိုး ဩဇာနဲ့ ဖြစ်ပေါ်၍
မလာနိုင်”။ မတ်စ်။ ၁၆။ “လေမျိုး ဂဝ၊ သည်းခြေမျိုး
ငှာ၊ သလိပ်မျိုး ၂၀”။ ဆေးဗေဒ။ ၁၁၉။ ၂။ မိဘအနွယ်
တစ်တရာမှ သွေးသားဆက်စပ်၍ တဆက်တည်း ဆင်းသက်
လာသူများ။ အမျိုး။ “အားသုံးထောင်ထား၊ မျိုးလေးပါး
တို့။” ကိုး* ၁။ ၃။ အနွယ်ဆက် ပွားစေနိုင်သော အစေ့
အမြစ်၊ ပင်စည် စသည်အရာ။ “မျိုးပေါစပါ၊ ကွဲနွားစွန့်
ရှောင်”။ မဃ* ၄၉၀။ ၄။ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သော
အကြောင်းခံ။ “သဒ္ဓါလှူမျိုး၊ တကြိမ်ပျိုးက”။ ကိုး* ၂၂။
၅။ တိရစ္ဆာန်တို့၏ အမျိုး အနွယ် ဆက်ပွားသော ဗီဇ
သားလောင်း။ ဗီဇ။ “ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော သတ္တဝါကို မျိုး
ရှိသည်ဆို၏သို့”။ ဝိဇ္ဇနိ၊ တ။ ၄၉၂။

မျိုးကုန်း - ကြံ / မျိုးကုန်း / မျိုးနွယ်ဆက်ပွားနိုင်စွမ်း ပျက်သုဉ်း
သည်။

မျိုးကပ် - ကြံ / မျိုးကပ် / တိရစ္ဆာန်၌ သန္ဓေဗီဇဗြဲတွယ်သည်။

မျိုးကြဲ - ကြံ / မျိုးကြဲ / အပင်ပေါက်ပွားစေရန်အတွက် ငှာ အစေ့
တို့ကို စိုက်ခင်းပြင်၌ အနှံ့ အပျံ့ ပျံ့နှံ့ပက်သည်။

မျိုးကွဲ - ကြံ / မျိုးကွဲ / အမျိုးအစား ခြားနားသည်။

- န / မျိုး ဂွဲ / ၁။ သတ္တိ၊ ဗီဇ၊ သွင်ပြင် စသည် ခြားနား
သော အရာတို့၏အစု။ ၂။ အမျိုးဇာတ် မတူညီသော
လူစု၊ လူမျိုးကွဲ။

မျိုးချ - ကြံ / မျိုးချ / ၁။ မျိုးစေ့စတင် စိုက်ပျိုးသည်။

၂။ [ဥပစာ] အကျိုးတစ်တရာအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည်။ “မိမိ
ရွှေက၊ မျိုးချပါလော၊ ကံနှစ်ဖြာသည်”။ ဗုဒ္ဓပျို့* ၃၈။

မျိုးချစ်စိတ် - န / မျိုးချစ်စိတ် / မိမိမျိုးနွယ်(နိုင်ငံ)၏ အကျိုး
စီးပွားကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် အထူးအားပြင် တာဝန်
ခံယူသိမှတ်သောစိတ်။

မျိုးခြား - ကြံ / မျိုးချား / ၁။ အမျိုးအမည် ကွဲပြားသည်။
၂။ လူမျိုးကွဲပြားသည်။

- န / မျိုးလျား / ၁။ ကွဲပြားသော အမျိုးအစား။
၂။ ကွဲပြားသောလူမျိုး။

မျိုးပေါး - န / မျိုးအပား / ပြန်လည် စိုက်ပျိုးရန် မျိုးစေ့အဖြစ်
သိမ်းဆည်းထားသော လက်ရွေးစပ်ပဲသန့်။

မျိုးစေ့ချ - ကြံ / မျိုးဗီချ / ၁။ မျိုးချ - ကြံ။ ၁။ နှင့်အတူတူ။
၂။ အခြေခံစတင်သည်။ အရင်းမူလအစဖြစ်စေသည်။ “မိမိတို့
ချောင်းကဗျာတွင် ရာသီလွဲကို ထည့်ဆို၍ ရေးစပ်ရာမျိုးစေ့ချ
ခဲ့သည်”။ လူ။ ၈။

မျိုးစပ် - ကြံ / မျိုးစပ် / ၁။ မျိုးရင်းအုပ်စုတူ အပင်များ
တမျိုးနှင့်တမျိုး ပူး၍ စိုက်ခြင်း၊ ကိုင်းဆက်ခြင်း၊ ဗီဇ
မျိုးစေ့ချင်း ထေ့နှောစပ်ခြင်း စသည်ဖြင့် မျိုးသစ်ရအောင်
ပြုလုပ်သည်။ ၂။ မျိုးရင်းအုပ်စုတူ တိရစ္ဆာန် အထီးနှင့်
အမကို ပေါင်းဆင်းစေ၍ မျိုးနွယ်သစ် ထွန်းကားစေသည်။
သားစပ်သည်။

- န / မျိုးဇတ် / အမျိုးအစားတခုထက်ပို၍ ရောနှောနေ
သောအရာ။ အမျိုးအနွယ်တခုထက်ပို၍ ဗီဇသဘော စွဲမှီ
ထင်ရှားသော သတ္တဝါ။

မျိုးဆက် - ကြံ / မျိုးဆက် / အမျိုးအနွယ် မပြတ်အောင် ပွား
သည်။ အမျိုးအနွယ်ထိန်းသိမ်းသည်။

- န / မျိုးဆက် / ၁။ အမျိုးအနွယ်တခု ပြန့်ပွားသော
အရာ။ ဆွေမျိုးအစဉ်။ ၂။ အစဉ်ဆက်၍ အကျိုးပြုသော
အရာ။ “အကုသိုလ်မျိုးဆက်ဆုံးသည်နှင့်တပြိုင်နက် တချက်
တည်း ကုသိုလ်ဗီဇတို့ သည်လည်း မျိုးဆက်ဆုံးကြကုန်၍”
လယ်မြေ၊ ဒု။ ၅၉။

မျိုးစုစိုးတူ - န / မျိုးစုစိုးတူ / အမျိုးအစဉ် တူညီသောအရာ။
အမျိုးအနွယ်နှင့် သဘောသဘာဝမပျက် တူညီသောသူ။

မျိုးထား - ကြံ / မျိုးထား / နောက်တဖန် စိုက်ပျိုးရန် မျိုးစေ့
အဖြစ် သိမ်းသည်။

မျိုးပြတ် - ကြံ / မျိုးပြတ် / အဆက်အနွယ် မကျန်ပဲသွယ်သည်။
အစုတုံးသည်။

မျိုးပွား - ကြံ / မျိုးပွား / ၁။ အပင် စသည်တို့ မျိုးဗီဇ
ဆက်လက် တည်တံ့ပွားများစေရန် မျိုးစေ့ကို ပျိုး၍ဖြစ်စေ
ကိုင်းစည်း၍ဖြစ်စေ ကိုင်းဆက်၍ဖြစ်စေ စိုက်ပျိုးခြင်းပြုသည်။
၂။ တိရစ္ဆာန် စသည်တို့ မျိုးဗီဇဆက်လက် တည်တံ့ပွားများ
စေရန် မျိုးစပ်ခြင်း စသည် ပြု၍ သားပေါက်စေသည်။

မျိုးဗောက် - ကြံ / မျိုးဗောက် / ၁။ မျိုးစေ့ ၃ စသည်မှ အပင်
ပေါက်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်သည်။ ၂။ ဥကို အကောင်ဖြစ်
အောင် ပြုလုပ်သည်။ ၃။ အမျိုးအမည်မတူသော အရာ

နှစ်မျိုးကို ပေါင်းစပ်ပေးခြင်းဖြင့် မျိုးသစ်ရအောင် ပြုလုပ်သည်။ မျိုးစပ် - ကြို၊ လည်းရှု။ ငှါ၊ အမျိုးအမည်တူသော အရာနှစ်မျိုးကို ပေါင်းစပ်စေခြင်းဖြင့် မျိုးပွားစေသည်။

မျိုးဖျက် - န / မျိုးဖျက် / မိမိမျိုးနွယ်၏ ဂုဏ်သိက္ခာ လျော့ကျအောင် ပြုလုပ်ကျူးလွန်သူ။ မိမိအမျိုးအနွယ်ကို မစောင့်ရှောက်ပဲ အမျိုးကျွန်ုပ် လက်ထပ်ထိမ်းမြားသူ။

မျိုးရိုး - န / မျိုးရိုး / အစဉ်နွယ်ဆက်သော အမျိုး။

မျိုးရိုးထိုက် - ကြို / မျိုးရိုးထိုက် / အမျိုးအနွယ်နှင့် စာရိတ္တ၊ ပုံပန်း စသည် တူညီလိုက်၍ ဖြစ်ပွားသည်။

မျိုးရိုးစာ - န / မျိုးရိုးစာ / ၁၊ ကာလကြာရှည် စားသောက်ရန် ကောက်ပဲ စသော စားသောက်ဖွယ်။ “ရမက်တော်တို့၊

မျိုးရိုးစာ ပြတ်သောကြောင့်။” ကဝိဒီ၊ ၁၂၁။ ၂၊ ဖောက်မီးထောက်ပုံသော ငွေကြေး၊ အစားအစာ စသည်။ ၃၊ တဖန်စိုက်ပျိုးရန် မျိုးစေ။ ၄၊ ရင်းနှီးလုပ်ငန်းရန် ကြေးငွေဥစ္စာ။

မျိုးရိုးကွာ ဟု သပြေတထောင့်၊ ယူဆောင်ကြေးငွေ။ ကုသ* ၃၃၃။ “တသိန်းသော မျိုးရိုးကွာကို ရ၍။” မာလင်၊ ပ။ ၂၀၇။

မျိုးရိုး - ကြို / မျိုးရိုး / ၁၊ ဇီးရိုသည်။ ၂၊ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ပျက်ရာ အနွယ် အဆက်ရှိသည်။ “သူ၏ ခြေချောင်းလက်ချောင်းတို့သော အင်္ဂါမျိုးတို့မှသာ မခင်ဘက်မှ မျိုးရိုးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။”

မျိုးသန့်စပါး - န / မျိုးသန့်စပါး / ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အမျှင်းအမှော် စသည်တို့ ကင်းစင်အောင် ပြတ်စီးရှေးချယ်ထားပြီး မျိုးကွဲမရောမနှောသော အောင်မြင်ပြည့်မြဲသည့် စပါး။

မျိုးအောင် - ကြို / မျိုးအောင် / မျိုးစေ၊ မျိုးစပ်မှ အညွန့်အညောင် ကောင်းစွာပေါ်ထွက်ရှင်သန်ပွားစီးသည်။ ဗီဇမှ ထမြောက်စွာ မျိုးနွယ်ဆက်ပွားနိုင်စွမ်းရှိသည်။ အမျိုးဆက်နိုင်စွမ်းသည်။

မျိုးဥယျာဉ် - န / မျိုးဥယျာဉ် / မျိုးပွားရန်အတွက် အပင်အမျိုးမျိုးကို အစေ့၊ ဥမြစ် စသည့် ဗီဇတဖန်ဖြစ်ပေါ်သည်အထိ မခွဲမထွက် ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းထားရှိသည့်မြေ။ ပွားပြန့်ရန် မျိုးစပ်များ ကြိုတင်စိုက်ပျိုးပြုစုထားသည့် မြေ။ (မျိုးပွားဥယျာဉ်ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မျက်

မျက် - ကြို / မျက် / ၁၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါတနေရာရာတွင် ထိခိုက်လှုပ်ရှားမိသည့်အခါတိုင်း အတွင်းမှ ထိုးကျင့်နာကျင်မှု ဖြစ်သည်။ “အဆစ်အကြော မျက်တတ်၏။” ကုသု၊ ၅၅။ ၂၊ အမှီး၊ ဆူး စသည် ကိုယ်အင်္ဂါတွင်းသို့ စူးဝင်မှုကြောင့် တချက်တချက် အခံရခက်အောင် ထိုးကျင့်မှုဖြစ်သည်။ “ကြာကြာဝါက အမှီး မျက်မည်။” တက်လမ်း။ ၈၂။

၃၊ လည်ချောင်းထဲတွင် အမှီးစသည် ငြိကပ်နေသည်။ ၄၊ တစ်တည်းအပေါ်တွင် စိတ်ခုသသည်။ ဒေါသစိတ်ဖြင့် အမြီးသိုထားသည်။ “စိတ်လည်းမဆိုး မမျက်လေနှင့်။” အိမ်၊ ၃၇။ ၅၊ ဘုရင်စသည်၏ အမိန့်ဖြင့် တစ်တည်းကို သတ်ဖြတ်စီရင်သည်။ ကွပ်မျက်သည်။ “မရသော် နှင်တို့ကို မျက်အံ့။”

မှန်၊ ပ။ ၃၂၈။
- န / မျက် / ၁၊ အကြောတပြောင်းတပြောင်းပေါ်ပေါ် ထုံးစံ၊ ဖုတ်နေသောအရာ။ “ထင်းမျက်ကို ပေါက်ရာမှ ပုဆိန်ပုံရသည်။” ၂၊ အဖိုးတန်အနှစ် ကျောက်ရတနာမျိုး။ “ဗိုးပရန်အဆင်းနှင့် တူကုန်သော နို့စွာသော မျက်မျိုးတို့ဖြင့်။”

ငါး၊ စ။ ၁၅၅။ ၃၊ ချည်ခင်း၏ အစိတ်အပိုင်းကို ရေတွက်သော ပမာဏ။ “ချည်တမျက်၊ ဈာန်တမျက်။” ဗျဉ္ဇူ၊ ၁၈။

မျက်ကလဲဆန် ဟု - ကြိဝိ / မျက်ကလဲဆန်ဗျာ / မမြဲမသက်ယောက်ယက်ခတ်လျက်။ အထိတ်တလန့် အံ့ဩချောက်ချားလျက်။ (မျက်ကလဲဆန် ဖွားဖွားလည်း သုံးသည်။)

မျက်ကန်း - န / မျက်ကန်း / ၁၊ မျက်စိမမြင်သူ။ ၂၊ [ဥပစာ] အသိညက်ခေါင်းပါးသူ။

မျက်ကြောတင်း - ကြို / မျက်ကြောတင်း / [ဥပစာ] အမြင်ကတ်သည်။ ရှုမြင်ရသည့် ရွှံ့ရွာစက်ဆုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ “နိုင်ငံခြားသားအား ကိုမင်တန်တို့က မျက်ကြောတင်းစပြုလာသည်။” အား၊ ပြိုင်၊ ပ။ ၃၄။

မျက်ကြောပြတ် - ကြို / မျက်ကြောပြတ် / [ဥပစာ] မြင်နိုင်သော အပိုင်းအခြားမှ ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ မမြင်လိုက်ရပဲရှိသည်။ အာရုံ အမျှင် ပြတ်သည်။ “ဇရပ် နောက်တွင် မျက်ကြောပြတ်သွားတော့၏။” လေရူး၊ ၂၆။ ၂၊ မျက်စိထဲတွင် (အဆောင်အဝါတောက်ပလွန်း၍) ကျိန်းစပ်ကာ မသိသာဖြစ်သည်။ “တကွမ်းချနတ်နှင့်တူသည်။ ဇမ္ဗူရွှေရုပ်ရှင်လူစိုက်အံ့ဩ၊ ရွှံ့ကြမောသည်။ မျက်ကြောပြတ် လူချင်မျှ။” မန်လည်။ ၁၀၉။ “ရွှေဝါမှန်ရော၊ မျက်ကြောပြတ်မျှ၊ ကြယ်စုံကျသို့။” နာနာ* ၇၅။

မျက်ကြောမထွေ - ကြို / မျက်ကြောမထွေ / [ဥပစာ] အမြင်ကတ်သည်။ တွေ့ဆုံရင်ဆိုင်ရန် မလိုမလားရှိသည်။

မျက်ကြောစေ - နဝိ / မျက်ကြောစေ / အာရုံ တခုသို့ စူးစိုက်လွန်းသဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ရောဂါကြောင့် သော်လည်းကောင်း မျက်ခွံကျယ်စွာ ဖွင့်မရသော။

မျက်ကွက် - န / မျက်ကွက် / အနား ခြောက်ဘက် ထောင့်ခြောက်ထောင့်ရှိသော အကွက်အပေါက်များ။ ခြင်းလုံးကွက်ပုံ ပေါ်အောင် ရက်ထားသော ဝါးခြင်းတောင်းရက်ပုံ။

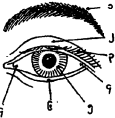
မျက်ကွင်း - န / မျက်ကွင်း / ၁၊ မျက်လုံးပတ်လည် အဝန်း။ မျက်ရစ်ဝန်း။ “နားခွေလုံးနှင့်၊ မျက်ကွင်း နှာခေါင်း၊ လက်ချောင်းရှည်သွယ်။” ပြာသို့* ၆၅။ ၂၊ [ဥပစာ] ရွှေချပ်ဖွယ်ရှိသောအရာ။ မြတ်နိုးအပ်သောအရာ။ “လူသုခပေးတို့၏ ပတ္တမြားမျက်ကွင်း ဖြစ်တော်မူသော။” ကိကျင်၊ ၅၇၇။ ၃၊ နာနတ်သီးစသည် သစ်သီး၌ ပါရှိသော အမွှေဖတ်အကွက်။ အာလူး စသော ဥမြစ်နှင့် နှင်းဆီစသော မျိုးပင်တို့တွင်

အညှောက်ပေါ်ထွက်နိုင်သောအပူအရောင်ကွက်။ ငှ၊ သွတ်ဖိနှပ်၊ ဖိဝံ့တို့သည်၌ ကြိုးလျှိုရန်အပေါက်တွင် ကွပ်ထားသော သတ္တုကွင်းငယ်။ လေပေါက် အနားသတ်ကွင်း။

မျက်ကွယ် - န / မျက်ကွယ် / မမြင်ကွယ်ရာအရပ်။ မျက်ပျောက် မဟုတ်သော တပါးအရပ်။

မျက်ကွယ်ပြု - ကြို / မျက်ကွယ်ပူ / မကြည့်ပဲ ရှောင်လွှဲသည်။ မမြင်ဘိသကဲ့သို့ နေသည်။

မျက်ခေါက် - န / မျက်ခေါက် / မျက်နှိမ့် ပျော့တွဲကျသော အရေပြား။

- ၁။ မျက်ခုံးမွေး
- ၂။ မျက်ခေါက်
- ၃။ မျက်တောင်မွေး
- ၄။ မျက်တောင်
- ၅။ မျက်နှုတ်
- ၆။ မျက်ခမ်း

မျက်ခေါင်း - န / မျက်ခေါင်း / မျက်လုံးတည်ရှိရာ တွင်းချိုင့်။ မျက်လုံးတွင်း။

မျက်ခမ်း - န / မျက်ခမ်း / မျက်လုံးအိမ်အပုံးဖြစ်သော အထက် အောက် အရေပြားအနား။

မျက်ခမ်းစပ် - ကြို / မျက်ခန်းစပ် / မျက်ခမ်းတွင် မျက်တောင် အတွင်းသို့ စိုက်ဝင်ခြင်း၊ သွေးခြည်မျှင်သန်း၍ ရောင်ခြင်း၊ မျက်ရည်မပြတ်ကျခြင်း စသည့် ဝေဒနာပေါင်းစု ဖြစ်ပေါ်သည်။

- န / မျက်ခန်းဇတ် / ၁။ ယင်းဝေဒနာခံစားရသော မျက်စိရောဂါ။ ၂။ ယင်းဝေဒနာခံစားရသူ။

မျက်ခမ်းလွယ် - ကြို / မျက်ခန်းလွယ် / [ဥပစာ] မျက်ခုံးလွယ် - ကြို၊ နှင့်အတူတူ။

မျက်ခုံး - န / မျက်ခန်း / မျက်လုံးအိမ်အထက် မျက်တွင်းခိုးစွန်းပေါ်ရှိ အတန်ငယ်ရှိသော အမွေးအမှင်ပေါက်သည့် အစိတ်အပိုင်း။

မျက်ခုံးမွေး - န / မျက်ခန်းမွေး / မျက်ခုံးပေါ်တွင် ပေါက်ရောက်သော အမွေး။

မျက်ခုံးလွှပ် - ကြို / မျက်ခန်းလွှတ် / [ဥပစာ] အများအားဖြင့် တစ်တရာ မကောင်းကျိုးဖြစ်ပွယ် နိမိတ်ဖြစ်ပေါ်သည်။

မျက်ချေး - န / မျက်ချီး / မျက်စိထဲမှ ယိုထွက်တတ်သော အညစ်အကြေး။ မျက်ဝတ်။

မျက်ချောင်ကျ - နဝံ / မျက်ချောင်ကျ? / မျက်တွင်း နိမ့်ရှိုင်း ပိန်ခွက်သော။

မျက်ခြည်ပြတ် - ကြို / မျက်ချေပျတ် / ၁။ မျက်စိ မြင်ကွင်းမှ ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ ၂။ [ဥပစာ] အဆက်အစပ် ပျောက်ကွယ်သည်။

မျက်ခွံ - န / မျက်ခွန် / မျက်စိကို ဖုံးအုပ်ထားသော အပေါ်အရေပြား။

မျက်ခွက် - န / မျက်ခွက် / ဦးခေါင်းတွင် မျက်လုံး၊ နှာခေါင်း၊ ပါးစပ် စသည့် ပါရှိသော ရှေ့ပိုင်းမြင်ကွင်း။

မျက်စပ် - ကြို / မျက်စာပျစ် / ၁။ မျက်ခုံးကို လျင်မြန်စွာ ပင်တင်သည်။ ၂။ တစ်တံတွဲအား သိစေလိုသောအရာကို ရိပ်မိသိမြင်စေရန် မျက်ခုံးဖြင့် အချက်ပြသည်။ ၃။ [ဥပစာ] တစ်တံရာကို ရည်မှန်းသည်။

မျက်စပျက်န - န / မျက်စာမျက်န? / မျက်ခုံး မျက်လုံး၏လှုပ်ရှားမှု။ “သူ့စကားပြောလျှင် မျက်စပျက်နနှင့် ပြောလေ့ရှိသည်။”

မျက်စိ - န / မျက်စိ / ၁။ သတ္တဝါ၏ မြင်နိုင်သော အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း။ ၂။ မြင်တတ်သော အသိဉာဏ်။ မြင်တတ်သော သဘော။ မြင်နိုင်စွမ်း။ “အရှင်မင်းကြီး၊ ကိလေသာ၌ မျက်စိ မရှိပါဟု လျှောက်၏။” ပုရာဏ။ ၁၄၃။ ၃။ အပင်တို့တွင် အညှောက်ထွက်မည့် အစို့တက်။ “ပင်စည်ဟူသည့် တမျိုးမျိုးသော အရွက်နှင့် မျက်စိတို့ ထွက်မပြုနိုင်ပါ။” စိုက်။ ၁၂၁။

မျက်စိကစား - ကြို / မျက်စိကစား / ထူခြေမရအောင် ကြည့်သည်။ မျက်နှာမရွှေ့မပြောင်းပဲ မျက်လုံးဖြင့်သာ ခိုး၍ ကြည့်သည်။

မျက်စိကျ - ကြို / မျက်စိကျ? / [ဥပစာ] အမြင်အာရုံ၌ နှစ်သက်တပ်မက်သည်။ ကြည့်ရှုခြင်း၌ နှစ်သက်သာယာသည်။

မျက်စိကျယ် - ကြို / မျက်စိကျယ် / ၁။ [ဥပစာ] အိပ်ချင်စိတ် ပြယ်သွားသည်။ အိပ်မရဖြစ်သည်။ “ငိုက်နေရတင် ချဉ်သီးစားသဖြင့် မျက်စိကျယ်သွားသည်။” ၂။ [ဥပစာ] အမြင်အမြင်ရှိသည်။ အမြင်ကျယ်သည်။

မျက်စိကြိုးနားကြီး - န / မျက်စိကြိုးနားကြီး / [ဥပစာ] အကြားအမြင်များသူ။ “ရန်ကုန်မှာကြီး ယူနီတာစီတီကျောင်းထွက် မျက်စိကြိုးနားကြီးသဲ။” ဗမာ။ ၁၁။

မျက်စိကြောင် - နဝံ / မျက်စိကျောင် / မျက်စိသွယ်အိမ်အရောင်ကြောင်သော။ “မျက်စိကြောင်နှင့် အစွယ်ပေါက်သော ပုဆောင်တပ်ပုဏ္ဏားရှိသည်။” ကိပ္ပံ။ ၃၇။

- ကြို / မျက်စိကျောင် / [ဥပစာ] အိပ်လို့ပါလျက် အိပ်မပျော်ပဲ ရှိသည်။ “မျက်စိကြောင်က ဥစ္စာကလူကိုချောက်လျက် ရှိရာတွင်။” ဇာတ်။ ၁၀၆။

မျက်စိကွယ်ရာနားကွယ်ရာ - န / မျက်စိကွယ်ရာနားကွယ်ရာ / မမြင်မကြားရသောအရပ်။ သိတ်ကွယ်ရာအရပ်။

မျက်စိပေါးမွေးစူး - ကြို / မျက်စိပေမွေးစူး / [ဥပစာ] အမြင်ကတ်သည်။ အကြည့်ရကတ်သည်။

မျက်စိစူး - ကြို / မျက်စိစူး / ၁။ အမြင်နက်နဲသည်။ စေ့စပ်စွာ မြင်တတ်သည်။ ၂။ အကုန်းပါစွာ သတိပြုမိလွယ်သည်။ မျက်စိရှင်သည်။ ၃။ မျက်စိတွင် ဆူစူးတိသကဲ့သို့ နာကျင်သည်။

မျက်စိစွန် - ကြို / မျက်စိစွန် / မျက်ခမ်း သို့မဟုတ် မျက်ခွံအတွင်းဘက်တွင် ပြည့်တည်သော အပူငယ် ပေါ်ထွက်သည်။

မျက်စိဆူး - ကြို / မျက်စိဆူး / မျက်စိနာသော ဝေဒနာ ခံစားရသည်။

မျက်စိကျည်းလွဲ - ကြိ / မျက်စိကျည်းလွဲ / [ဥပစာ] မလှသည်ကို လှသည်ဟု ထင်သည်။

မျက်စိတဆုံး - န / မျက်စိတဆုံး / ရှုမြင်နိုင်သော အပိုင်း အခြား။

 - ကြိဝိ / မျက်စိတဆုံး / ခ၊ ရှုမြင်နိုင်သောအပိုင်း အခြားအထိ။ ၂၊ [ဥပစာ] နောင်အရှည်အတွက် အမြော် အမြင်ရှိစွာ။

မျက်စိတမှိတ် - န / မျက်စိတမှိတ် / မျက်တောင်တခါခတ်မျှသော ကာလ။ တခဏမျှသောအခိုက်။

မျက်စိနာ - ကြိ / မျက်စိနာ / မျက်စိတွင် ကျိန်းစပ်နာကျင်သော ဝေဒနာ ခံစားရသည်။

 - န / မျက်စိနာ / မျက်စိတွင် ကျိန်းစပ်နာကျင်စွာ ဖြစ်ပေါ်ခံစားရသော ဝေဒနာ။

မျက်စိနောက် - ကြိ / မျက်စိနောက် / [ဥပစာ] စိတ်နောက်ကျ ဖွယ်ရာ တွေ့မြင်ရသည်။ အမြင်စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သည်။

မျက်စိမျက် မျက်နှာမျက် - ကြိဝိ / မျက်စိမျက် မျက်နှာမျက် / မျက်နှာအမူအရာ ခွတ်တရက် ပြောင်းလဲသွားလျက်။ အမူ ပျက်လျက်။

မျက်စိပျာ - ကြိ / မျက်စိပျာ / ခ၊ မျက်စိအမြင် မကြည်မလင်း ရှိသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] ထိတ်လန့်၍ အာရုံရှုပ်ထွေးသွားသည်။

မျက်စိပွင့် - ကြိ / မျက်စိပွင့် / [ဥပစာ] အသိအမြင် တိုးတက် သည်။ ဉာဏ်ပွင့်လင်းသည်။ “ပဌ မရေ့ဦးစွာ ဂျပန်မျက်စိပွင့် သည်မှာ ဂျပန်ပြည်သို့ အမေရိကန် စစ်သင်္ဘောကြီးဆိုက် ရောက်စဉ်ကဖြစ်၏။” ရုတ်နင့်ပန်။ ၅။

မျက်စိပန်း - ကြိ / မျက်စိပန်း / အိပ်ရေး ပျက်သောကြောင့် မျက်လုံးကြောများ နှမ်းနယ်ကျိန်းစပ်သည်။

မျက်စိမကောင်းမျက်နှာမကောင်း - ကြိဝိ / မျက်စိမကောင်း မျက်နှာမကောင်း / ညှိုးနွမ်းသော အသွင်အပြင် ဆောင် လျက်။

မျက်စိမလှ မျက်နှာမလှ - ကြိဝိ / မျက်စိမလှ မျက်နှာမလှ / [ဥပစာ] အမြင်သိမ်ငယ်၊ မတင့်မတယ်ရှိလျက်။ သုတပါး အပြစ်တင် ဗြိုင်းခြင်း ခံရလျက်။ “ဗေဗေ အရှုပ်တွေ မရှင်းဘဲနဲ့ သေသွားရတဲ့အတွက် သားသမီးများ ဘယ်အထိ မျက်စိမလှ မျက်နှာမလှ ဖြစ်နေကြတယ်။... ဆိုတာ မြင်စေ ချင်မိမိလှတယ်။” မေ့သည်။ ၁၀၁။

မျက်စိမဲ့ - နဝိ / မျက်စိမဲ့ / အမြင်အားနည်းပါးသော။ အမြင် အား ယုတ်သော။

မျက်စိမှား - ကြိ / မျက်စိမှား / အမြင်အားဖြင့် လွဲမှားစွာ အမှတ်ပြုမိသည်။ စေ့စပ်စွာ ဆင်ခြင်သတ်မပြုမိပဲ ရှိသည်။

မျက်စိမှောက် - ကြိ / မျက်စိမှောက် / အမြင် လျှမ်းသည်။ မြင်သာလျက် မမြင်မိပဲရှိသည်။ “မျက်စိမှောက်၍ ဆောက်ပါ များချက် မိလျှင်။” ကဝိန်။ ၁၆၅။

မျက်စိမှောက် - န / မျက်စိမှောက် / မျက်မှောက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မျက်စိမှိတ် - ကြိ / မျက်စိမှိတ် / ခ၊ မျက်ခမ်းစေ့၍ မျက်လုံးကို

ပိတ်သည်။ ၂၊ မျက်တောင် ဆင့်ခတ်၍ဖြစ်စေ၊ အခိုက်မျှ မျက်ခမ်းစေ့၍ဖြစ်စေ အချက်ပြုသည်။ (မျက်စေ့မှိတ်ပြဟု အသုံးများသည်။) ၃၊ [ဥပစာ] ဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင်ပါလျက် မျှသိပ်လက်ခံသည်။ “အိမ်ထောင်နှစ်ဆက်စလုံးနဲ့ ပတ်သက် လို့ မိဘကောင်းကို နာခံပြီး မျက်စေ့မှိတ်ခဲ့တယ်။” ၉၊ ၉၊ ၉၈။ ၂၂၇။ ၄၊ [ဥပစာ] ကွယ်လွန်သည်။ “မိဘများ မျက်စိမမှိတ်ခင် အိမ်ထောင်ချသွားဘို့ စိတ်ကူးမိသည်။” သွေး၊ ၃၂။ ၄။

မျက်စိမွန် - နဝိ / မျက်စိမွန် / အမြင် မသဲကွဲသော။ အမြင် မွန်ဝါးသော။

မျက်စိယဉ် - နဝိ / မျက်စိယဉ် / အမြင်အားဖြင့် တင့်တယ် ပြေပြစ်သော။ “ဤလူချည်ဆံမှာ မျက်စိယဉ်ပါသည်။ ခြားခြားမြဲမြဲ၊ စပ်မြဲမြဲအရောင်မရှိပါ။”

 - ကြိ / မျက်စိယဉ် / မြင်နေကျဖြစ်၍ မထူးမဆန်း ရှိသည်။ “သူတို့အဖို့ ရိုးနေကောင်း ရိုးနေပြီဖြစ်သော၊ မျက်စိယဉ်နေပြီဖြစ်သော။” မြဝတီ၊ ၃၊ ၉။ ၂၃၂။

မျက်စိရိုင်း - ကြိ / မျက်စိရိုင်း / ခ၊ အမြင်အားဖြင့် ပြေပြစ် ခြင်းမရှိဖြစ်သည်။ ၂၊ ကြည့်ရှု၍ မသင့်မတော် ခုန့်ရင်း သည်။ ရှက်ဖွယ်ဖြစ်သည်။

မျက်စိရည်နားရည်ဝ - ကြိ / မျက်စိယေးနားယောဝ / အကြား အမြင် အတွေ့ အကြုံ အရည်အချင်း ရင့်ကျက်သည်။

မျက်စိရှက် - ကြိ / မျက်စိရှက် / ကြည့်မြင်ရသဖြင့် ရှက်၍ ခြင်း ကိုခံစားရသည်။ ရှက်ဖွယ်ဖြစ်၍ မကြည့်မှ ကြည့်ရဲရှိသည်။

မျက်စိရှင် - ကြိ / မျက်စိရှင် / အမြင် ထက်မြက်လျှင်မြန်သည်။

မျက်စိရှုပ် - ကြိ / မျက်စိရှုပ် / အမြင် ထွေးယုတ်သည်။ ကြည့် မြင်ရသည်မှာ စိတ်ရှုပ်ဖွယ်ရှိသည်။

မျက်စိလည် - ကြိ / မျက်စိလည် / ခ၊ အရပ်မျက်နှာနှင့် လာလမ်း ပြန်လမ်း စသည်မသိပဲ တစ်လည်လည်ရှိသည်။ ၂၊ မျက်စိ မှူးမိုက်သည်။ အမြင်အာရုံ အနှောင့်အယှက် ဖြစ်သည်။ “အလွန်သိမ်မွေ့သည့်ဖြစ်သောကြောင့် နုနုကို နေရောင် ကျောက်လျှင် မျက်စိလည်သဖြင့် မူးမော်၍ မြက်ခင်း၌ လည်း သွား၏။” ထိကုဏ်။ ၁၃၃။ ၃၊ [ဥပစာ] အမြင် မရှင်းပဲ လွဲမှားစွာ မြင်သည်။ “ယဉ်ကျေးမှု၌ မျက်စိလည်နေ သောသူတို့သည်။” တင်စာ။ ၄၊ [ဥပစာ] အာရုံလွင့်ပါး၍ မရည်ရွယ်သော အခြားတစ်ပါးအာရုံ စသည်သို့ ကျရောက် သည်။

မျက်စိလည်ရာ - ကြိ / မျက်စိလည်ရာ / မရည်ရွယ်။ မစိစဉ်ပဲ အမှတ်မထင်သောခရီးသို့ ဆိုက်ရောက်သည်။ (ပြောသူက လာသူအား ရည်ရွယ်ချက်မရှိပဲ ရောက်လာလေဟန် ခေါ်၍ ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။) “ယဉ် ဘယ်ဆိုက မျက်စိလည်တော်မူ လာပါလေ။” တင်စာ။

မျက်စိလျှမ်း - ကြိ / မျက်စိလျှမ်း / ကြည့်မြင်နိုင်လောက်သော အရာကို သတိလွတ်၍ မမြင်မိပဲ ရှိသည်။ မြင်သင့်ရာကို ကျော်လွှား၍ မြင်သည်။

မျက်စိသူငယ် - န / မျက်စိသူငယ် / ညှိုးငယ်သောသွင်ပြင်။

သိမ်းယူသောအဖြစ်။ “ပိုနီမှာ ပျက်စိသွယ်နှင့် တကောင် ကြက်ကလေးဖြစ်သည့်နောက်တွင်။” ပျိုးချစ်၊ ပ။ ၂၂။

ပျက်စိသွယ်နားသွယ် - န / ပျက်စိသွယ်နားသွယ် / ပျက်စိ သွယ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပျက်စိအေး နားအေး - ကြိဝိ / ပျက်စိအေး နားအေး / စိတ် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေမည့် အမြင်အကြား ကင်းမဲ့စွာ။ ကိတ်ဆိတ်အေးငြိမ်စွာ။

ပျက်စိအောက် - န / ပျက်စိအောက် / မြင်သာသော အနီး ဝန်းကျင်။ လက်ဝင်း။ ပစ္စက္ခတာလ။ မျက်မှောက်။

ပျက်စိစောင်းထိုး - ကြိ / ပျက်စိစောင်းထိုး / ၁။ မျက်နှာမလှည့်၊ မျက်စိသွယ်အိမ်ကို ညှေားတက်တက်သို့။ ဓမ္မေ၊ ကြည့် သည်။ ၂။ မှန်သက်စိတ်ဖြင့် ဓမ္မေကြည့်သည်။ “ပေ့နိုင် တော်မူလွန်းလှချောက်လား ညီညီတို့ ဆို၍ ပျက်စိစောင်းထိုး စေ။” ဝိရိ၊ ပ။ ၃၂၈။ ၃။ ရည်ရွယ်မှုနီးထားသည်။ “အနောက်နိုင်ငံကြီးများသည် မြန်မာနိုင်ငံအား သိမ်းပိုက် ခန့် ပျက်စိစောင်းထိုးနေခဲ့ကြသည်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၆။ ၂၈၄။

— ကြိဝိ / ပျက်စိစောင်းထိုး / တခုနှင့်တခု (ဝိယာ တဘက်တက်သို့) ဓမ္မေစောင်းသောအားဖြင့်။ ဓားလွယ် ခုတ်။

— နဝိ / ပျက်စိစောင်းထိုး / မျက်နှာမူရာမှ ဘေး တဘက်တက်သို့ ဓမ္မေစောင်းလျက် တည်ရှိသော။ “သာယာယံ ဇလဝံနှင့် ပျက်စိစောင်းထိုး သော်ကမြို့” စိုး၊ ၆၂၇။

— န / ပျက်စိစောင်းထိုး / မျက်နှာမူရာမှ ဓမ္မေစောင်း သောနေရာ။ “ဝေးလွန်းလွန်းဝဲဘက် မျက်စောင်းထိုးဆီ၌ ကထိကများ၏ ဘန်ဂလိုအိမ်များမှ။” မေ့ရက်။ ၁၀၂။

ပျက်စဉ်း - န / ပျက်စဉ်း / မျက်စိဝေဒနာအမျိုးမျိုး ပျောက် ကင်းစေရန် ခတ်ရသောအေး။ (အများအားဖြင့် အရည်၊ သို့မဟုတ် အရည်ပျစ်ဖြစ်သည်။)

ပျက်ဆ - န / ပျက်ဆာ / ပကတိ မျက်လုံးဖြင့် မှန်ဆချက်။ “ပယ်ကွက်ပေါင်းမည်ပျ၊ မျက်ဆနှင့် သိနိုင်သည်။” ချုပ်ပုံ၊ ပ။ ၄၃။

ပျက်ဆန့် - န / ပျက်ဆန့် / မျက်လုံးအိမ်အတွင်းရှိ အရည်လုံး။

ပျက်တောင် - န / ပျက်တောင် / မျက်ခမ်တွင် ပေါက်သော အမွှေး။

ပျက်တောင်ခတ် - ကြိ / ပျက်တောင်ခတ် / ၁။ မျက်လုံးခွံကို ဂွင့်ချည်မိတ်ချည် ပြုလုပ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] ကြယ်ရောင် စသည် တပျိုဖျပ်လင်းလက်သည်။ အရောင်ပြိုပြိုပျက်သည်။ ၃။ [ဥပစာ] မီးရောင်မှိုမှိုချည် လင်းချည်ဖြစ်သည်။

ပျက်တောင်မွေး - န / ပျက်တောင်မွေး / ပျက်တောင် - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပျက်တွင်း - န / ပျက်တွင်း / ပျက်ခေါင်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

ပျက်တွင်းကျ - နဝိ / ပျက်တွင်းကျ / မျက်ဝန်းအပြင် ပိန်ခွက် သော။ ပျက်ချောင်ကျ - နဝိ၊ လည်ရွယ်။

ပျက်တွင်းချောင် - နဝိ / ပျက်တွင်းချောင် / ပျက်တွင်းဟောက် - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

ပျက်တွင်းဟောက် - နဝိ / ပျက်တွင်းဟောက် / ပျက်တွင်း ခိုင်ခိုင်သော။

ပျက်ထောင် - န / ပျက်ထောင် / မျက်လုံး၏ ထောင့်စွန်း။

ပျက်နက် - န / ပျက်နက် / မျက်လုံးအလယ်ရှိ အများအားဖြင့် နက်သော အဝန်းအဝိုင်း။

ပျက်နှာ - န / ပျက်နှာ / ၁။ သတ္တဝါတို့၌ မျက်စိ၊ နှာခေါင်း၊ ပါးစပ်စသည် တည်ရှိရာ ဦးခေါင်း၏ရှေ့ဘက်ပိုင်း။ ၂။ အပြန် အပျဉ်။ (မြေမျက်နှာ၊ ရေမျက်နှာ၊ စည်မျက်နှာ စသည် အသုံးရှိသည်။) ၃။ အရှေ့၊ အနောက် စသော အရပ်စိသာ။ (အရှေ့မျက်နှာ၊ အနောက်မျက်နှာ စသည် အသုံးရှိသည်။) ၄။ [ဥပစာ] - အချိန်အခါ၊ ငှက်ကွက်ထောက်ထားရမည့် ဂုဏ်၊ ကျေးဇူးစသည်။ “သက်နိုးမျက်နှာစောက်ပါအုံး။” စ၊ ၂၈။

ပျက်နှာက - န / ပျက်နှာ / တစုံတစုံ၏မျက်နှာတွင် ပေါ်သော အရိပ်အသွင်။

ပျက်နှာကောင်းရ - ကြိ / မျက်နှာကောင်းရ / တစုံတစုံ၏ နှစ်လို ချိုးမွှမ်းကျေ နပ်ခြင်း ခံရသည်။ (အများ အားဖြင့် မျက်နှာကောင်းမရရာ သုံးသည်။)

ပျက်နှာကြီး - နဝိ / ပျက်နှာကြီး / ဂုဏ်သိန်တင့်တယ် ထည်ဝါ သော။ မိမိပတ်ဝန်းကျင်တွင် ထင်ရှားသော။ “မိမိကိုယ် တိုင်ပျက်နှာကြီး ပညာရှင်သူတော်တို့ ဖြစ်နိုင်သို့ရန် အဘိုး တန် ပါရမီများကို ဖြည့်ကျင့်နိုင်ကြပါစေသော။” ကိုယ်ကျင့်။ ၂၉၃။

— န / ပျက်နှာကြီး / ဥစ္စာနေ၊ ဂုဏ်၊ အချိန်အခါ စသည်ပြည့်စုံသူ။

ပျက်နှာကြီးငယ်လိုက် - ကြိ / မျက်နှာကြီးငယ်လိုက် / အဆင့် အတန်းလိုက်၍ ခွဲခြားဆက်ဆံသည်။

ပျက်နှာကြောတင်း - နဝိ / ပျက်နှာကြောတင်း / မျက်နှာထား တင်းမာသော။

— ကြိ / မျက်နှာကြောတင်း / မျက်နှာထားကို တင်းမာအောင် ပြုသည်။

ပျက်နှာကြောတည့် - ကြိ / မျက်နှာကြောတည့် / တဦးနှင့်တဦး ဆက်ဆံမှု ပြေလည်သင့်မြတ်သည်။ (မျက်နှာကြောမတည့် ဟုအသုံးများသည်။) “ပျက်စောင်းထိုးလိုက်တည်တည်ကြည့် လိုက်နှင့်၊ မျက်နှာကြောတည့်ပြီး သဘောတရား နေကြသည်။” ပန်ခေါက်၊ ၂၁။

ပျက်နှာကြက် - န / ပျက်နှာကြက် / ၁။ အဆောက်အအုံ၏အထက် တွင် အမိုး (သို့မဟုတ် အထက်အဆင့်၏ ကြမ်းခင်း) နှင့် ကပ်လျက် ပိတ် ပျဉ်၊ ထရု၊ အင်္ကျီစသည် စသည် အပြန်အလှန် တပြင်လုံးကပ်ထားသည့် အပြန်အလှန်။ ၂။ အိုးစည်၊ ဗုံ စသည်၏ မျက်နှာပြင်အပြည့် ဖုံးကြက်ထားသည့် သားရေ ပြင်။

ပျက်နှာကြည့် - ကြိ / ပျက်နှာကြည့် / ၁။ အဝိပ်အခြေကို အကပ်တည်သည်။ ၂။ မျက်နှာလိုက် - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။ “သောတာပန်တို့ အား ပျက်နှာကြည့်၍ ပေးခြင်းမည်သည် ရှိသလော ဟု လျှောက်ကုန်၏။” မင်လတ်၊ ၆၂၅။

မျက်နှာချ - ကြို / မျက်နှာချာ / ၁၊ မျက်နှာကို အောက်သို့
ငဲ့၍နေသည်။ “မထေရ်ကို မြင်ပါလျက်လည်း၊ မမြင်ဘိ
သကဲ့သို့ပြု၍ အောက်သို့ မျက်နှာချမူ၍ စားနေသလျှင်
ကတည်း။” မဃဝတ်၊ ဒု။ ၁၃၇။ ၂၊ [ဥပစာ]အောက်ကျခံ
သည်။ မဃိမဆန်ဝံသီသည်။ ၃၊ သစ်တုံးစသည် မျက်နှာပြင်
ကို ရွေ့ချသည်။ ကျောက်မျက်စသည် အပျဉ်ပါးလျှအောင်
သွေးသည်။

မျက်နှာချေ - န / မျက်နှချို / မျက်နှချေ / မျက်နှာကိုချေညက်
တင့်တယ်အောင် လိမ်သပ်ရသော နံ့သာမှုန့်။

မျက်နှာချိုသွေး - ကြို / မျက်နှချိုသွေး / တစုံ တဦး၏
မျက်နှာသာပေးမှု၊ အကြိုက်တွေ့မှုအတွက် လိုက်လျောသယ
ပြုမှုသည်။

မျက်နှာချင်းဆိုင် - ကြို / မျက်နှာချင်း ဆိုင် / ၁၊ တဦးနှင့်တဦး
တိုက်ရိုက် လူကိုယ်တိုင်တွေ့ ဆုံသည်။ ၂၊ တဦးနှင့်တဦး အမှု
အခင်း၊ လုပ်ငန်း၊ ခြင်းဆုံမှုစသည် ဖက်ပြိုင်သည်။

- ကြိဝိ / မျက်နှာရှင်းပိုင် / ၁၊ တချွန်တခု
အပြန်အလှန် တူရုံမျက်နှာမူလျက်။ ၂၊ လူချင်း တိုက်ရိုက်
တွေ့ဆုံလျက်။

မျက်နှာငယ် - နဝိ / မျက်နှာငယ် / မျက်နှာငယ်/ဂုဏ်သိန် နိမ့်ကျ
သော။ အပယ်ခံအဖြစ် အားငယ်သော။ အရှိန်အဝါ နည်း
ပါးသော။

- န / မျက်နှာငယ် / ဂုဏ်သိန်နိမ့်ကျသူ။ အားကိုး
အားထား နည်းပါးသူ။

မျက်နှာစာ - န / မျက်နှာစာ / ၁၊ အဆောက်အအုံ၏ ရွှေ့ဘက်
တခွင်တပြင်။ ၂၊ အရပ်ဒီသာ။ “အထက်မျက်နှာစာလည်း
ကျေးခြေကုန်ယက်ဖြင့် ကာ၏။” ပါရာ။ ၄၉။

မျက်နှာစိမ်း - နဝိ / မျက်နှာစိမ်း / ၁၊ [ဥပစာ]သိကျွမ်း ရင်းနှီး
ခြင်းမရှိဖြစ်သော။ ၂၊ [ဥပစာ] အတွေ့အကြုံ အလေ့
အကျင့်မရှိသေးပဲနေသော။

- န / မျက်နှာစိမ်း / မသိမကျွမ်းဘူးသူ။ ဆွေမျိုး
သားချင်းမတော်စပ်သူ။

မျက်နှာစုဉ် - နဝိ / မျက်နှာစုဉ် / ပါဝင်ရမည့်သူများ အစုံ
အလင် စုရုံးပါဝင်သော။

- ကြိဝိ / မျက်နှာစုဉ် / ပါဝင်ရမည့်သူများ အစုံ
အလင် စုရုံးပါဝင်လျက်။

မျက်နှာထား - န / မျက်နှာထား / ၁၊ မျက်နှာပေါ်တွင် တွေ့
မြင်ရသော ပကတိအရိပ်အသွင်။ “မျက်နှာထားဆိုးသော
ဂျပန့်။” ကိမုတ်။ ၁၇၂။ ၂၊ တင်းမာသော မျက်နှာအမူ
အရာ။ “မြဲပလာလည်း ရုတ်တရက်အံ့တဲ့၍၊ မသိပါဘူး
ဆိုပြီးလျှင် မျက်နှာထားနှင့် တင်ရမည်မှာ.....” ဝိသယာဓိ။ ပ။
၄၃၃။

မျက်နှာထိမျက်နှာထား - န / မျက်နှာထိမျက်နှာထား / မျက်နှာထိ
မျက်နှာထား / အရေးမစိုက် မလိုက်မလျော တင်းမာသော
မျက်နှာအမူအရာ။

မျက်နှာထောက် - ကြို / မျက်နှာထောက် / တစုံတဦး သို့မဟုတ်

အကြောင်းတစုံတရာကိုဦးကွက်၍ မိမိမူလ ဆန္ဒကို လွှဲဖယ်ပြုမှု
သည်။ ငဲ့ကွက်သည်။

မျက်နှာနာ - ကြို / မျက်နှာနာ / [ဥပစာ]မကင်းရာမကင်းကြောင်း
အားနာရမည့်အခြေရှိသည်။

မျက်နှာပူ - နဝိ / မျက်နှာပူ / [ဥပစာ] အားနာလွန်းသဖြင့်
ရှက်ခြင်း ရှုံ့ခြင်း ခံစားရသော။

မျက်နှာပေး - န / မျက်နှာပေး / မျက်နှာထားပုံ။ မျက်နှာ အမူ
အရာ။

မျက်နှာပိုး - န / မျက်နှာပိုး / မျက်နှာအမူအရာ။

မျက်နှာပိုးသေ - နဝိ / မျက်နှာပိုးသေ / မျက်နှာ လှနေရသော။
ပျက်ချောသော အမူအရာကင်း၍ တည်ငြိမ်ရှိသောသွင်ပြင်
ပေါ်သော။

မျက်နှာပိုးသတ် - ကြို / မျက်နှာပိုးသတ် / လှနေပြုက်သော
မျက်နှာအမူအရာကို တန်ခပ်ပြုပြင်သည်။

မျက်နှာပေါက် - န / မျက်နှာပေါက် / ၁၊ မျက်နှာပုံပန်း။ ၂၊ မျက်နှာ
ပေါ်တွင် မြင်သာသော သွင်ပြင်အမူအရာ။

မျက်နှာပန်း - န / မျက်နှာပန်း / အလွယ်တကူ သတိပြု မြင်သာ
သော အပေါ်ယံမြင်ခင်း။ အမြင်ပသာဒ။ အသွင်အပြင်။
“ရည်ရွယ်ချက်မပြည့်စုံဘဲ ပြန်ရမည်ဆိုလျှင် မျက်နှာပန်းလှ
မည် မဟုတ်သဖြင့်။” လူချွန်၊ ပ။ ၁၀၂။

မျက်နှာပန်းပွင့် - န / မျက်နှာပန်း / အပြုပွင့်လှ အဆင်လိုက်ပွင့်၍
ရန်မွေးသော ပင်ရပ်ပန်းတမျိုး။ ဆန်ကွပ်ပန်း။ “ကြက်မောက်
ရင်ခေါ်၊ တောက်ရပ်မျက်နှာပန်း၊ လက်ထုတ် စသောသစ်ပင်
တို့ မပွင့်သော ပန်းရန်။” ဝေဇာတ်။ ၄၅။ “မဟာလောက၊
ဗုဒ္ဓာရွက်သွန်း၊ မျက်နှာပန်းလည်း ပွင့်ဆန်းမပွင့်။”
ဘု* ၂၁။

မျက်နှာပန်းပွင့် - နဝိ / မျက်နှာပန်းပွင့် / [ဥပစာ] တင့်တယ်
ထည်ဝါ၍ လူအများ၏ လေးစားဂုဏ်တင် နှစ်လိုခြင်းခံ
ရသော။

မျက်နှာပန်းလှ - နဝိ / မျက်နှာပန်းလှ / အမြင်အားဖြင့်
တင့်တယ်သော၊ ပြရပ်ကောင်းသော။

မျက်နှာပန်းသာ - နဝိ / မျက်နှာပန်းသာ / မျက်နှာပန်းလှ - နဝိ၊
နှင့် အတူတူ။

မျက်နှာပျက် - ကြို / မျက်နှာပျက် / ၁၊ မျက်နှာအမူအရာ
အဆိုးဘက်သို့ ရုတ်တရက် ပြောင်းလဲသည်။ စိတ်
ချွေ့ကပ်ချားသော အသွင်ပေါ်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ]ခင်မင်
ရင်းနှီးမှုပျက်ပြားသည်။ ၃၊ အရက်ရသည်။ ဂုဏ်သိက္ခာ
ထိခိုက်သည်။ “မထေရ်ရဲခိုင်တဲ့အတွက် အရက်ရပြီး
မျက်နှာပျက်ရကြောင်းကို။” မဃရီ၊ တ။ ၁၇၂။

မျက်နှာပြ - ကြို / မျက်နှာပြ / ၁၊ (ကိုယ်တိုင်) အမြင်ခံသည်။
မြင်အောင်ပြသည်။ “မြို့ဝန်သား အခြေအရံများနှင့် မြို့
ပြင်သို့ ထွက်၍ မျက်နှာပြ၏။” ဓိပုံ၊ ၃၇၈။ ၂၊ ကိုယ်တိုင်
တွေ့မြင်ခြင်းဖြင့် ထောက်ထား ငဲ့ညှာအောင်ပြသည်။
“ကိုဘဆန်တို့တိုက်သို့ သွား၍ သနားအောင် မျက်နှာပြ
လေ၏။” သနံမေ၊ ဒု။ ၂၂။ ၃၊ ဖူးမြော်သည်။ “သိရန်ရ

မင်းကြီးကို မျက်နှာပြင်ဦးမှ ကောင်းပေမည်။” ဝံသသစ်၊ ၄။ ၁၄၃။ “အားလုံးနံနက်အခါ လာရောက်ခဏား မျက်နှာပြင်ကြရသည်။” ချုပ်ပုံ၊ တ။ ၈၆။ ၄။ မျက်နှာလုပ် - ကြံ့နှင့် အတူတူ။ “သားယောကို မျက်နှာပြင်ရုံ ကြံ့စွာသော ကျောက်ဖြင့် တချက်တည်းပြီး (မျောက်ဦးခေါင်းကို) ထုလေ၏။” ဥတ္တမ။ ၂၂။

မျက်နှာပြင် - ကြံ့ / မျက်နှာပျံ့ / အရပ်မျက်နှာတခုခုသို့၊ ဦးတည်ရွေ့သည်။

မျက်နှာပြင် - န / မျက်နှာပျံ့ / ၁။ မျက်နှာအဝန်းအပြင်။ မျက်ခွက်ဝန်း။ ၂။ ပြန်သော အဝန်းအပြင်။ (မြေမျက်နှာပြင်၊ ရေမျက်နှာပြင်၊ စည်မျက်နှာပြင် စသည် အသုံးရှိသည်။)

မျက်နှာပြောင် - နဝိ / မျက်နှာပြောင် / ၁။ [ဥပစာ] မကောင်းမှုကို ပြုရာ၌ မရှက်မကြောက် ရဲရင့်သော။ ၂။ မတည်မကြည်၊ ပြက်ရယ်သော အမူအရာရှိသော။ စပ်ပြည်းပြည်း။ မျက်နှာပြောင်သော ယောက်ျားများကဲ့သို့။ ပုန်လောင်း။ ၂၈။

မျက်နှာပြောင်တိုက် - ကြံ့ / မျက်နှာပြောင်တိုက် / မလုပ်သင့်ရာကို မရွက်မရွံ့ အားမနပ် ကြောင်တောင်ပြုမှုသည်။

မျက်နှာပွင့် - နဝိ / မျက်နှာပွင့် / [ဥပစာ] အများနှစ်သက်လေးမြတ်ခြင်းရသော။ “ငါးပိသိမ်များ မျက်နှာပွင့်နေဆဲ။” တင်းစာ။

မျက်နှာပွင့်လန်း - နဝိ / မျက်နှာပွင့်လန်း / ဂုဏ်ခြံပ်တင့်တယ်ထင်ပါသော။ အများ၏လေးစားခြင်း၊ ခင်မင်ခြင်းခံရသော။

မျက်နှာဖုံး - န / မျက်နှာဖုံး / ၁။ မူလရပ်သွင်ပြောင်းဆဲအောင်၊ သို့မဟုတ် မပေါ်လွင်အောင် မျက်နှာတွင် ဖုံးအုပ်ရသော အရာ။ ၂။ [ဥပစာ] ဖုံးကွယ် ဟန်ဆောင်ချက်။ အရေခြုံမှု။ အယောင်ဆောင်မှု။ “ငြိမ်းချမ်းရေးမျက်နှာဖုံးဖြင့် ပူးသတ်လိုရေး။” နှစ်ကျော့။ ၄။ ၃။ စာစောင်၊ စာအုပ် စသည်၏ ရေ (နောက်) မှ ဖုံးအုပ်သောရွက်ချပ်။ (ရွှေ၊ ဖုံးကျော့ဖုံးဟူ၍လည်း ခွဲခြားခေါ်ဝေါ်သည်။) ၄။ ဗြိတိသျှနိုင်ငံစသည် အေတခု၌ ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်။ “မန္တလေးမြို့ပေါ်မှ မျက်နှာဖုံးများအား တပွဲဘိတ်၌ ဧည့်ခံပြသလိုသည်ဟု။” ရွှေရည်။ နိဒါန်း။

မျက်နှာမျက် - ကြံ့ / မျက်နှာမျက် / [ဥပစာ] ဂုဏ်သိက္ခာ နိမ့်ကျတိပါးအောင် ပြုသည်။ “မင်းမမြစ်ခင်ကမ၊ အမတ်ကြီးကို ဤသို့ မထောက်မချင့် မျက်နှာမျက်တုံ။” သုဘော၊ ၂။ ၃၄၆။

မျက်နှာပြင် - န / မျက်နှာပျံ့ / ၁။ အသားအရောင် ပြူသော လူမျိုး။ (အထူးသဖြင့် ဗြိတိန်နှင့် ဥရောပနိုင်ငံသားများကို ရည်ညွှန်းသုံးနှုန်းလေ့ရှိသည်။) ၂။ အကုသုတ္တံ မျက်နှာပြင် သွယ်ပါးသော ပုန့်ပုံခံစာလုံးမျိုး။ မျက်နှာပည်း - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

မျက်နှာပွင့် - ကြံ့ / မျက်နှာပွင့် / ပန်းပုရုပ်လုံးစသည်၏ မျက်လုံး၊ နှုတ်ခမ်းစသည် မေးမြန်သည်ကို ပေါ်ထင်အောင် ပြန်၍ ရေးသည်။ (ရုပ်ပွားတော်များအတွက် မျက်နှာတော်ပွင့်သည်ဟု အသုံးရှိသည်။)

မျက်နှာမကောင်း - နဝိ / မျက်နှာမကောင်း / (မျက်နှာ၌) မသားမယာ၊ မချမ်းမြေ့သောအသွင် ပေါ်သော။

- ကြံ့ / မျက်နှာမကောင်း / ဆက်ဆံမှု အဆင်မပြေဖြစ်သည်။

မျက်နှာမူ - ကြံ့ / မျက်နှာမူ / မျက်နှာပြင် - ကြံ့၊ နှင့် အတူတူ။

မျက်နှာမဲ့ - နဝိ / မျက်နှာမဲ့ / [ဥပစာ] ဂုဏ်သိန်း၊ ထောက်ထားသည့် ရသမှုအချိန်အခါ စသည် ကင်းကွာသော။

မျက်နှာပည်း - နဝိ / မျက်နှာမဲ့ / [ဥပစာ] စက်ဆုပ်ရွံ့မုန်းမုန့်စိမြို့သော အမူအရာ ပေါ်ထင်သော။

- န / မျက်နှာမဲ့ / အကုသုတ္တံ မျက်နှာပြင် ထုံထဲသော ပုန့်ပုံခံစာလုံးမျိုး။ မျက်နှာပြင် - န၊ ၂။ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

မျက်နှာများ - နဝိ / မျက်နှာများ / ကတိသစ္စာ မစောင့်စည်းပဲ လူများစွာနှင့် ချစ်ရေနှိုက်ရေအားဖြင့် ဆက်သွယ်သော။ “သူဟာ...အပျိုပေါက်အရွယ်က စပြီး အင်မတန် မျက်နှာများခဲ့တယ်။” နှစ်နှစ်။ ၃၈၇။

မျက်နှာမြင် - ကြံ့ / မျက်နှာမျင် / သားသမီး မွေးဖွားသည်။ မီးမွှားသည်။

မျက်နှာမဲ့ - နဝိ / မျက်နှာမဲ့ / [ဥပစာ] ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော။ ဂုဏ်ခြံပ်သိမ်ငယ်သော။

- န / မျက်နှာမဲ့ / ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ။ ဂုဏ်ခြံပ်သိမ်ငယ်သူ။

မျက်နှာရ - ကြံ့ / မျက်နှာယာ / သူတပါး၏ နှစ်သက်လိုလားခြင်း၊ ကျေးဇူးတင်ခြင်း ခံရသည်။

မျက်နှာရွေး - န / မျက်နှာရွေး / တည်ကြည်ခန့်ညားခြင်းမရှိ၊ ပြက်ချော်သော မျက်နှာသွင်ပြင်ရှိသူ။

မျက်နှာရဲ - နဝိ / မျက်နှာရဲ / ဝံ့စားသော၊ တုန်လှုပ်ရွက်ရွံ့ခြင်းမရှိ၊ ရက်ရက်လွယ်လွယ် ပြုစုမိသော။

မျက်နှာရိပ်မျက်နှာကံ - န / မျက်နှာရိပ်မျက်နှာကံ / အတွင်းစိတ်ကြောင့် မျက်နှာတွင် ပေါ်ထင်သော အမူအရာ။

မျက်နှာရွေး - ကြံ့ / မျက်နှာရွေး / ၁။ လိုလားသူ၊ မလိုလားသူ ခွဲခြားရွေးစစ် ဆက်ဆံသည်။ ၂။ ရင်နှိုးယှဉ်ပါးသူ၏လက်၌ သာ (ကလေး) ပျော်မွေ့သည်။ “ဤကလေးသည် သူ၏အချစ်မခံ၊ အလွန်မျက်နှာရွေးသည်။”

မျက်နှာရို - နဝိ / မျက်နှာရို / တင့်တယ်သော။ ဂုဏ်သိန်ပြည့်ဝသော။ “အစိုးရက အသိအမှတ်ပြုတဲ့ကျောင်းမှ မျက်နှာရိုတယ်။” မောင်ဝ။ ၁၄၂။

မျက်နှာလိုမျက်နှာရ - ကြံ့ဝိ / မျက်နှာလိုမျက်နှာယာ / အခွင့်အရေးကို မျှော်ကိုးလျက် တစုံတစဉ်၏ လိုလားနှစ်သက်မှုကို ဖြည့်စွမ်းသော အားဖြင့်။

မျက်နှာလိုက် - ကြံ့ / မျက်နှာလိုက် / လိုလား ဆန္ဒရှိသူကို အခြားသူထက် အခွင့်အရေး ပိုမိုပေးသည်။ အဂတိလိုက်စားသည်။

မျက်နှာလုပ် - ကြံ့ / မျက်နှာလုပ် / ကိုယ်ကျိုးကို မျှော်ကိုးကာ တစုံတစဉ် နှစ်သက်ကျေနပ်စေရန် အထူးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြုဆောင်ရွက်သည်။

မျက်နှာလှ - နဝိ / မျက်နှာလှ / မျက်နှာမန်းလှ - နဝိ၊ နှင့် အတူတူ။

မျက်နှာလွဲ - ကြံ / မျက်နှာလွဲ / ခ၊ လျစ်လျူရှုသည်။ ဖယ်ကြည့်သည်။ ၂။ မိမိဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ကို အခြားတစ် တဦးအား ပြောင်း၍ ပေးအပ်သည်။ မိမိကိုယ်စား ဆောင်ရွက်စေသည်။ ၃။ ကွယ်လွန်သည်။ “ယခုလို မြီးကန် မွေးဘခင်ကြီးက မျက်နှာလွဲသွားတော့” မဉ္ဇူနီ၊ ပ။ ၉။

မျက်နှာလွဲစပ် - ကြိဝိ / မျက်နှာလွဲစပ် / [ဥပစာ] မိမိတာဝန် ကို မလေးစားပါ၊ ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေဟု တပ်သည့်အဖို့ တာဝန် ချလျက်၊ ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေဟု တာဝန်မဲ့သဘောထားလျက်။ မျက်နှာသားပေး - ကြံ / မျက်နှာသားပေး / လိုလားသဖြင့် အခွင့် အရေးပိုမိုခံစားစေသည်။ သူတပါးထက်ပို၍ အရေးထားသည်။ ၂။ စားပေးသည်။ ကာသားပေးသည်။

မျက်နှာသိ - န / မျက်နှာသိ / သိကျွမ်းအောင် ရင်းနှီးမှုသူ။

မျက်နှာသေ - န / မျက်နှာသေ / ညှိုးငယ်သောသွင်ပြင်ပေါ်သည် မျက်နှာ။ တက်ကြွလှုပ်ရှားခြင်းကင်းမဲ့ငြိမ်သက်သော မျက်နှာ သွင်ပြင်။ အမူအရာမဆောင်သော မျက်နှာ။

မျက်နှာသိုး - န / မျက်နှာသိုး / မကြည်မလင် မှန်ကွပ်အလိုမကျ သော မျက်နှာသွင်ပြင်။ အောက်သိုးသိုး မျက်နှာအမူ အရာ။

မျက်နှာသစ် - ကြံ / မျက်နှာသစ် / ခ၊ မျက်နှာကို သန့်စင် အောင် ပြုသည်။ မျက်နှာဆေးကြောသည်။ ၂။ သစ်သီး စသည်၏ အညာဘက်ထိပ်ပြင်ကို လှုပ်၍ လှီးဖွင့်သည်။ (ဆွမ်းတော်တင်ရာ၌ ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။) ထန်းစ၊ ထန်းနို့ မျက်နှာကို လှီးသည်။ “ထူးစည်းတားသော ထန်ခိုင် ချောင်းမျက်နှာဝကို သူ့ ဓားနှိုးဖြင့် မျက်နှာသစ်ပေးလိုက် သည်။” စာမိမာန်၊ ၃၊ ၁၁။ ၄၉။ ၃။ ရေတွင်း စသည်၌ သဲနွန်းများကို ဖယ်ရှား၍ ရေတွက်ကောင်းအောင် ပြုပြင် သည်။ ၄။ သစ်တုံး သစ်ခြမ်း စသည်ကို မျက်နှာပြင်ညီ ခြေအောင် ဓားဖြင့်ရွေသည်။

- န / မျက်နှာသွပ် / တွေ့မြင်ဖူးခြင်းမရှိသေးသော သူစိမ်း။ မသိ မကျွမ်းမူသေးသူ။ “မျက်နှာသစ်တွေ့မှားပြီ။ မျက်နှာဟောင်းတွေက များတာပေါ့လေ။” အာတိ၊ ၃။ ၁၃၀။

မျက်နှာသုတ်ပဝါ - န / မျက်နှာသုတ်ပဝါ / မျက်နှာ၊ ကိုယ်လက် စသည် ပွတ်တိုက်သန့်စင်ရသော အမျှားအားဖြင့် ချည်ပွ မွေးဖွား ရက်လုပ်သည့် အထည်ပိုင်း။

မျက်နှာသန့်စင် - ကြံ / မျက်နှာသန့်စင် / သားသမီး ဖွားမြင်သည်။ မီးဖွားသည်။

မျက်နှာသန့် - ကြံ / မျက်နှာသန့် / မျက်နှာတွင် မလိုလား မနှစ်မြို့ သောအမူအသွင်ပေါ်သည်။ အလိုမကျ စက်ဆုပ်ဟန် ပြသည်။

မျက်နှာအို - ကြံ / မျက်နှာအို / မျက်နှာတွင် နှစ်သက်အလိုမကျ ခြင်း မရှိ၍ မရွှင်ပျသောအသွင် ပေါ်သည်။

မျက်နှစ် - န / မျက်နှစ် / မျက်နှစ် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မျက်ပါး - န / မျက်ပါး / အလွန် ပါးလွှာအောင် ထုထိတ်ထား သော ရွှေမျှန်အပျဉ်။ ရွှေမျက်ပါး။

မျက်ပေါက် - န / မျက်ပေါက် / အထက်အောက် မျက်ခမ်းဖြင့် ဘောင်ဆတ်အပ်သော မျက်လုံးအခန်း။

မျက်ပျင်း - န / မျက်ပျင်း / မျက်လုံးအောက်တွင် တွဲကျသော အရေပြား။

မျက်ပွင့် - န / မျက်ပွင့် / ခ၊ သွေးပြီး ကျောက်မျက်အလုံး။ ၂။ [ဥပစာ] မြတ်နိုးချစ်ခင်သော သားသမီးကို ချစ်မြတ်နိုး စွာ ခေါ်ဝေါ် သွန်းဆိုသော ကား။

မျက်ဖြူဆိုက် - ကြံ / မျက်ဖြူဆိုက် / ခ၊ မျက်လုံးအိမ်အတွင်း သွယ်အိမ် အပေါ်ဘက်သို့ ကပ်၍ အမြူသားချည်းလိုပင် ပေါ်သည်။ (ရောဂါဝေဒနာ ပြင်းပြ၍ ဖြစ်စေ၊ ရုတ်တရက် ထိတ်လန့် သွေးတက်၍ ဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်လေ့ ရှိသည်။) ၂။ [ဥပစာ] ရောဂါဝေဒနာ သည်းထန်ပြင်းပြသည်။ သေဝမ်းနိုး ရှိသည်။ ၃။ [ဥပစာ] ထိတ်လန့် ချောက်ချားသည်။ စိုးရိမ် ချောက်ချားဖွယ် အခက်အခဲ အကျပ်အတည်း ကြုံတွေ့ရ သည်။

မျက်ဖြူလန် - ကြံ / မျက်ဖြူလန် / မျက်ဖြူဆိုက် - ကြံ၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။

မျက်မမြင် - န / မျက်မမြင် / မျက်စိအလင်းမရသူ။ မျက်လုံး ကွယ်သူ။ မျက်ကန်း။

မျက်မှန်းကျိုး - ကြံ / မျက်မှန်းကျိုး / ကြည့်ရှုလိုစိတ်မရှိအောင် ရှုံ့စက်ဆပ်သည်။ ကြာရှည် စွဲမြဲစွာ မှန်းတီးသည်။

မျက်မြင် - ကြိဝိ / မျက်မြင် / ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင် သိရှိရလျက်။

- န / မျက်မြင် / လက်ငင်းတွေ့မြင်ရသောအခြင်းအရာ၊ အခြေအနေ။ “ယခု မျက်မြင်ကား ရောဝတ်ဖြစ်ကမ်းထိပ်မှ ပေ ၄၀၀ ခန့်ကွာသော အရပ်၌ ရွှေစည်းခုံတရား ရှိသည်။” ကပျတ္တ၊ ၂၄၄။

မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ - န / မျက်မြင်ကိုတွေ့ / ကိုယ်တိုင် ကြုံတွေ့ သိမြင်ရသော ခြင်းရာ။

- ကြိဝိ / မျက်မြင်ကိုတွေ့ / ကိုယ်တိုင်ကြုံတွေ့ သိမြင်ရသောအားဖြင့်။

မျက်မြင်မိဉ္ဇ - ကြိဝိ / မျက်မြင်မိတ်သွာ / မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ - ကြိဝိနှင့် အတူတူ။

မျက်မြင်သက်သေ - န / မျက်မြင်သက်သေ / ဖြစ်ပျက်ခြင်းရာကို ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ရသူ။

မျက်မွေးစူး - ကြံ / မျက်မွေးစူး / [ဥပစာ] အကြည့်ရက်တည်။ ကြည့်မြင်ရသည့်အတွက် မသာယာ၊ မနှစ်လိုမြင်ရသည်။

မျက်မွေးတဆုံး - ကြိဝိ / မျက်မွေးတဆုံး / [ဥပစာ] အရှည် မြော်မြင်ချက် မထားပဲ။ အမြော်အမြင်နည်းပါးစွာ။

မျက်မှောက် - န / မျက်မှောက် / ခ၊ မျက်စိအောက် မြင်ကွင်း။ မြင်နိုင်သော ဝန်းကျင်။ “မျက်မှောက် သိမြင်လျက်၊ သေဘေးမှ ကြောက်ခြင်းလည်း မရှိ။” ဇိကုတ်၊ ၂၅၁။ ၂။ လက်ငင်းကာလ။ မြင်တွေ့ နေရသော အချိန်ပိုင်း။ “ပျော် ဖွယ်မှုဖြင့်၊ ယခု မျက်မှောက်၊ ငါ့ထံရောက်သည်။” သူပေါင်း*။

၇၂။ ၃။ သက်ရှိဘဝကာလ။ (တမလွန်နှင့် ဆန်ကျင်ဘက်)
“သံသရာကပါပသောလျှောက်၊ ခုမျက်မှောက်တွင်။” ဂါထာ*
၂၃။

မျက်မှောက်ပြု - ကြံ / မျက်မှောက်မျှ / တစ်တစ်သော အာရုံသို့
ဦးတည်ဆက်ရောက်သည်။ ဉာဏ်သောသောမြင့် ကိုယ်တိုင်ခံစား
သော သိ ပိုင်းခြား ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရသည်။ “ဤကဲ့သို့ သော
သန္တရခန်းကြီးသည် ကေန့်ရုံ၏ဟု သိခြင်း၊ မြင်ခြင်း၊
မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည် နိဗ္ဗာနပုဒ်ဝေဠာန် အလင်းကြီး
မည်၏။” လင်း။ ၂၃။

မျက်မှောင် - န / မျက်မှောင် / မျက်စိနှစ်ဘက်အကြား နှာခွီး
အထက်နေရာပြင်။

မျက်မှောင်ကပ် - ကြံ / မျက်မှောင်ကပ် / ၁။ မျက်မှောင်
အရေပြားကို တွန့်ကျိုးခြင်းဖြင့် မျက်ပေါက် အတန်ငယ်
ကျဉ်းစေသည်။ ၂။ မကြည့်လင် မကျေချမ်းသော အမူအရာ
ပြုသည်။ (မျက်မှောင်ကြုတ်ဟုလည်း သုံးသည်။)

မျက်မှန် - န / မျက်မှန် / မျက်စိအမြင်အားကို တိုးမြှင့်ရန်ဖြစ်စေ၊
စူးညှော့သော အလင်းမှ ကာကွယ်ရန် ဖြစ်စေ၊ မျက်လုံးရှေ့မှ
ကာတပ်သော အမျှားအားဖြင့် ကိုင်းပါသည့် မှန်ချပ်စုံ။

မျက်မှန်း - ကြိဝိ / မျက်မှန်း / အမြင်အားဖြင့် ရမ်းဆဲလျက်။

မျက်မှန်းကောင်း - နဝိ / မျက်မှန်းကောင်း / အမြင်အားဖြင့်
နီးစပ် မှန်ကန်အောင် ရမ်းဆန်စွမ်းသော။

မျက်မှန်းတန်း - ကြံ / မျက်မှန်းတန်း / ၁။ အမှတ်ထင်ထင် စွဲစိုက်
သတ်ပြု၍ မြင်မှတ်မိသည်။ (မျက်မှန်းတပ်ဟုလည်း သုံး
သည်။) “မြင်လျှင်မြင်ချင်း မျက်မှန်းတန်းမိသော မိန်းကလေး
နှစ်ယောက် ရှိက” တင်းစာ။ ၂။ ရင်နှိုး ခင်မင်ခြင်း
မရှိစေကာမူ မြင်ရန်မျှား၍ သိကျွမ်းမိသည်။ “ထမင်းစား
ရေသောက် နှုတ်ခွန်းဆက်ရင်းက အနည်းငယ် မျက်မှန်းတန်း
မိသောအခါ” နိမ့်။ ၁၃၁။

မျက်ရည် - န / မျက်ယေ / မျက်ယို / သဘာဝအားဖြင့် မျက်လုံး
သန့်စင် စွတ်စိုစေရန်လည်းကောင်း၊ ဝမ်းနည်းမှု၊ ရယ်ရွှင်မှု၊
စိတ်ထိခိုက်လှုပ်ရှားမှုစသည် ဖြစ်ပေါ်သည့်အခါလည်းကောင်း
မျက်လုံးအိမ်ထဲမှ စိမ့်ထွက်ယိုကျတတ်သော အရည်။

မျက်ရည်ခံထိုး - ကြံ / မျက်ယေကံထိုး / မျက်ယိုကံထိုး / ငိုယို
တောင်းပန်သောနားခံသည်။ မျက်ရည်စက်လက်နှင့် သနား
ဖွယ်ပြုသည်။

မျက်ရည်နှင့်မျက်ခွက် - ကြိဝိ / မျက်ယေနဲ့မျက်ခွက် / အမြဲ
မပြတ်လိုပင် ငိုယိုလျက်။

မျက်ရည်ပေါက်ကြီးငယ်ကျ - ကြံ / မျက်ယေပောက်ကြီးငယ်
ကျ / ကိုယ်စိတ်ထိခိုက် ခံစားမှု တစ်တစ်ကြောင့် ပြင်းစွာ
ပွန်ငိုကြွေး စိတ်ဒုက္ခရောက်ရသည်။

မျက်ရည်ယိုမှီး - န / မျက်ယေယိုမှီး / အခိုးအငွေ့ သင့်စေခြင်း
ဖြင့် မျက်ရည်ယိုကျနေသော မှီးတမျိုး။ (အဓိကရက်
လူအုပ်လူစုခွဲရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ရန်သူကို တိုက်ခိုက်
ရာတွင်လည်းကောင်း သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။)

မျက်ရည်ဆည် - ကြံ / မျက်ယေလယ် / စိတ်တွင်း ခံစားရမှု

တစ်တစ်ကြောင့် ဖြစ်စေ၊ အလင်းရောင် စူးခြင်းကြောင့်
ဖြစ်စေ၊ မျက်လုံးအိမ်အတွင်း၌ မျက်ရည်မျှား စိမ့်ယိုပြည့်
ဝိုင်းလာသည်။

မျက်ရည်လည်ရွှံ - ကြိဝိ / မျက်ယေလယ်လွှဲ / ငိုလျက်တန်းလန်း
နှင့်။ မျက်ရည်ပြည့်ယိုသော မျက်လုံးမျှားနှင့်။

မျက်ရည်လွယ် - နဝိ / မျက်ယေလွယ် / ၁။ ငိုလွယ်သော။
၂။ စိတ်ထိခိုက်လွယ်သော။

မျက်ရည်ဝဲ - ကြံ / မျက်ယေဝဲ / မျက်လုံးအိမ်၌ မျက်ရည်မျှား
ယိုစိမ့်စ ပြုသည်။

မျက်ရည်ဝိုင်း - ကြံ / မျက်ယေဝိုင်း / မျက်လုံးအိမ်တွင်
မျက်ရည်မျှား ပြည့်လွန်းလာသည်။

မျက်ရည်ညှ - ကြံ / မျက်ယေညှ / မျက်ရည်မျှား ယိုဆင်းမိတ်လျှံ
မကျမီ စုအိုင်၍နေသည်။

န - န / မျက်ယေအု / အစက်အပေါက်ကြီး အမြစ်
ယိုဆင်းမကျမီ စုအိုင်နေသော မျက်ရည်စု။

မျက်ရိပ်ပြ - ကြံ / မျက်ယိတ်ပျဉ် / မျက်စိမျက်နှာ အမူအရာဖြင့်
တစ်တစ်ကို သိရှိစေသည်။ အချက်ပေးသည်။

မျက်ရိပ်မျက်က - န / မျက်ယိတ်မျက်က / မျက်နှာရိပ်မျက်နှာ
က - န / နှင့်အတူတူ။

မျက်ရှု - န / မျက်ယူ / မိဘက သားသမီးကို ချစ်မြတ်နိုးစွာ
ခေါ်ဝေါ်ညွှန်းဆိုသော စကား။

မျက်လုံးအိမ် - န / မျက်လုံးအိမ် / ၁။ မျက်လုံးတည်ရာ။
၂။ မျက်ခေါင်း - န၊ နှင့်အတူတူ။

မျက်လည် - န / မျက်လွှဲ / တစ်တစ်ခါ အမြင်ကို တမျိုးတမည်
ဖြစ်အောင် ကျွမ်းကျင်ပီရိစွာ လှည့်စားပြတတ်သောအတတ်။

မျက်လွှာ - န / မျက်လွှာ / ၁။ မျက်ဆန်၌ ဖွဲ့တည်နေသော
အကြည်လွှာအတပ်။ “မံသတ္တု၏ အလယ်၊ ရွှေဝယ်တည်
နေသော သူတို့၏ အရပ်ထင်ကောင်းသော မျက်လွှာ(၇)
ထပ်တို့၏ အတွင်း၌” မနောရထ။ ၅၀။ ၂။ မျက်ခွံအရေ
ပြား။ “သူမသည် ကိုထွန်းဝေအား မျက်လွှာကို အသားပင့်၍
ကြည့်လေသည်။” လွမ်းရစ်။ ၂၆။

မျက်လွှာချ - ကြံ / မျက်လွှာချ / မျက်ခွံကိုမျက်လုံးရှေ့ အပြင်၌
အုပ်လျက်နှင့် သွယ်အိမ်ကို အောက်ဘက်သို့ စိုက်၍
ကြည့်ရှုသည်။ ရွှေ တူရုရှီ ချပ်ရံကို မကြည့်မြင်မိအောင်
တူရုရှီချပ်တည်းသည်။

မျက်ဝါးထင်ထင် - ကြိဝိ / မျက်ဝါးထင်ထင် / မျက်စိရှေ့တွင်
အတိုင်းသားတွေ မြင်ရလျက်။

မျက်ဝတ် - န / မျက်ဝတ် / မျက်ခွေး - န၊ နှင့်အတူတူ။

မျက်ဝန်း - န / မျက်ဝန်း / မျက်လုံးအိမ်အတွင်း၌ သွယ်အိမ်
အဝန်း။

မျက်သား - န / မျက်သား / ၁။ မျက်ဆန်အပြုသား။ ၂။ ယင်း
မျက်ဆန်ပေါ်၌ယက်မြှေးလျက်ရှိသောသွေးကြောငယ်များ။

မျက်သားအာက - ကြံ / မျက်သားအာက / မျက်သားနီမြန်းလာ
သည်။

မျက်အိုး - န / မျက်အိုး / ကျောက်မျက် မြှုပ်တပ်ရန်

အများအားဖြင့် ရွှေထည်ပစ္စည်းတို့၌ ပြုလုပ်ထားသည့် ဇွန်ကုပ်စသည်ရှိသော တွင်းချိုင့်။ ကျောက်အိုး။

မျောက်

မျောက် - န / မျောက် / လူ၏လက်ကဲ့သို့ ကိုင်တွယ်နိုင်သော လက်၊ ခြေ၊ အမြီးရှိပြီး အသိဉာဏ်အဆင့်မြင့်သော၊ ကျောရိုးရှိ သွေးနွေးသတ္တဝါတမျိုး။

မျောက် - န / မျောက် / ကွမ်းရွက်ပုံအရွက်ရှိ၍ စားသုံးရသော အမြစ်ကြီးများ ဥလေ့ရှိသော နွယ်ပင်တမျိုး။

မျောက်ချော - န / မျောက်ချော / အပွေးပါးလွှာ၍ သနပ်ခါးရောင် ပြောင်ချောသောပင်စည်ရှိသည့် ပင်စောက်သစ်ပင်ကြီးတမျိုး။

မျောက်ထိုင် - န / မျောက်ထိုင် / ၁။ ရိတ်ခွင်ကျဉ်းသော တံစဉ်ကောက်တွင် တဆစ်ချိုးအရိုးတပ်ထားသည့် တံစဉ်ပုံတမျိုး။ ၂။ ဆိုင်းအဖွဲ့တွင် နှံသမားထိုင်လေ့ရှိသော ခြေထောက်နိမ့် နောက်မိုလန့်သော ကုလားထိုင်တမျိုး။ ၃။ စောင်းကောက်၏ လက်ရုံးပုံတမျိုး။

မျောက်နှုတ်စေးပင် - န / မျောက်နှုတ်စေးပင် / ကပ်စေးသောအစေးထွက်ရှိသည့် အလေ့ကျပေါက် ပင်နိမ့်တမျိုး။

မျောက်ပန်းလှန် - ကြိမ် / မျောက်ပန်းလှန် / ပန်းဘက်နှင့် မျောက်ဘက် (ခေါင်းဘက်) ပါရှိသော ပိုက်ဆံပြားကို ပင့်မြှောက်ချ၍အပေါ်ဘက် ကျရာကို အလောင်းအစားပြုသည်။ ပိုက်ဆံပြားမြှောက်ပစ်နည်းဖြင့် အပျော်ကစားသည်။

မျောက်မ ထား - ကြိမ် / မျောက်မထား / လင်သားထင်ရှားရှိသောမိန်းမက အခြားယောက်ျားနှင့် ဖောက်ပြားဆက်ဆံသည်။ လင်ငယ်နေသည်။

မျောက်မျက်စင်ခတ် - ကြိမ် / မျောက်မျက်စင်ခတ် / [ဥပစာ] အငြိမ်မနေနိုင်ပဲ လှုပ်ရှားပျာယာခတ်လျက်။

မျောက်မျဉ်း - န / မျောက်မျဉ်း / ဆဏ္ဍာန် အိပ်ပျော်ခြင်း။ ပျော်တဝက်နိုးတဝက်၊ မပျော်တပျော်ရှိခြင်း။ “မျောက်မျဉ်းမျက်နိုးတဝက်စွာမြင်နေခြင်း” ကောက်။ ၁၉၄။

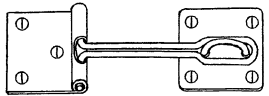
- ကြိမ် / မျောက်မျဉ်း / ဆဏ္ဍာန် အိပ်ပျော်သည်။ ပျော်တဝက် နိုးတဝက်အိပ်သည်။ “ဤစပီကြားမျောက်မျဉ်းသောအခါ၌ မြင်မက်တတ်ကြပါတယ်။” စိုး။ ၂၆။

မျောက်ပြား - န / မျောက်များ / ဖောင်ရင်ငို - န၊ နှင့်အတူတူ။

မျောက်မြီး - န / မျောက်မျီး / ၁။ ဖောင်ရင်ငို - န၊ နှင့်အတူတူ။ ၂။ ဗူးသီး၏အညာတံ။ “မထွင်းသေးသောဗူးကို မျောက်မြီးဖြင့် ရေကိုနှစ်စေပြီးလျှင်။” ကုလား၊ ပ။ ၁၁၄။ ၃။ မျောက်လက် - န၊ နှင့်အတူတူ။ ၄။ အမြောက်တမျိုး။ “အမြောက်မျောက်မြီး၊ မွှေးကြီးလေးယောက်။” ကုသ* ၁၄၄။

မျောက်လက် - န / မျောက်လက် / အဖုံး သို့မဟုတ် တခါရွက်ကို စေ့ပိတ်ရာတွင် ပုံသေတဘက်ကွင်းကို အခြားပတ္တံ

လက်ယှက်ကွင်းတစ်ခုဖြင့် စွပ်သွင်း၍ ပြုထွက်လာသော မူလကွင်း၌ သော့ခလောက် ကန့်လန့်တ စသည် လျှို့ဝှက်ရသည့် ကိရိယာ။

မျောက်လက်

မျောက်လောင်း - န / မျောက်လောင်း / ၁။ [ဥပစာ] အလွန်ဆော့သူ။ ၂။ [ဥပစာ] ခုံရင်းအခြေအနေ။ တိုးတက်မှု မရှိသူ။ “စစ်ဖြစ်လို့ စပါးဈေးကောင်းပေမဲ့၊ ဒို့လယ်သမားမှာတော့ မျောက်လောင်းပါသဲကွ။” မိုး။ ၂၁။

မျောက်သစ်ကိုင်းလွတ် - ကြိမ် / မျောက် သစ်ကိုင်းလွတ် / [ဥပစာ] မှီခိုအားထားရာကင်းမဲ့လျက်။

မျဉ်း

မျဉ်း - န / မျဉ်း / တစုံတခုသော မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ တဆက်တည်းသွယ်တန်း၍ ရေးခြစ်ထားသော အရေးအကြောင်း။ (မျဉ်းဖြောင့်၊ မျဉ်းကောက်၊ စိတ်မှန်းမျဉ်း စသည် ကွဲပြားသည်။)

မျဉ်းကျား - န / မျဉ်းကျား / ယာဉ်သွားလမ်းပေါ်တွင် လူဖြတ်ကူးရန် မျဉ်းကြောင်းများ ရေးမှတ်ပြထားသောနေရာ။

မျဉ်းကြိုး - န / မျဉ်းကြိုး / သစ်ရွှေသမား၊ လက်သမား စသည်တို့ သစ်ခွံစိတ်ရာ၌ မျဉ်းဖြောင့်အောင် အရာပေးရန်၊ နှုတ်အိုး၊ မြေပြုစုသည့် တမျိုးမျိုးသုတ်လိမ်း၍ တင်းတင်းဆွဲကာ ရိုက်ခတ်ရာထင်စေသည့်ကြိုး။ တံမျဉ်းကြိုး။

မျဉ်းကြောင်း - န / မျဉ်းကြောင်း / တစုံတခုသော မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ အကြောင်းလိုက် အရာပေး ရေးခြစ် ရိုက်နှိပ်ထားသည့် မျဉ်း။

မျဉ်းကွေး - န / မျဉ်းကွေး / ကွေးသောမျဉ်း။

မျဉ်းစောင်း - န / မျဉ်းစောင်း / ၁။ မျဉ်းမတ်၊ မျဉ်းလဲ မဟုတ်သော တဘက်ဘက်စွေစောင်းသည့်မျဉ်း။ ၂။ အကွရာ၊ ဂဏန်းစသည်တို့ကို ခွဲကန်ပိုင်းခြားရေးပြလိုရာ၌ ရေးသားသည့် အပေါ်ပိုင်း လက်ယာဘက်သို့ စောင်းသော ဒေါင်လိုက်မျဉ်းတို။

မျဉ်းဆွဲ - ကြိမ် / မျဉ်းဆွဲ / မျဉ်းကြောင်းထင်အောင် ရေးသားသည်။

မျဉ်းညွှပ် - န / မျဉ်းညွှတ် / (လက်ရေး ညီညာစွာ ရေးရန် အတွက်) အလျားလိုက် သွယ်ပြိုင်နေသော မျဉ်းစုံ။ (နှစ် ကြောင်းမျဉ်း၊ လေးကြောင်းမျဉ်း စသည်ရှိသည်။)

မျဉ်းတံ - န / မျဉ်းတံ / မျဉ်းရေးသားရာ၌ ခံတံ သို့မဟုတ် မင်တံ စသည့် စောင်းမေးဖိုကပ်ရန် အနားနှစ်ဘက် ဖြောင့်ညီသည့် သစ်သား၊ သတ္တု၊ ပလတ်စတစ် စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အလျားရှည်အတံ။ (အမျှားအားဖြင့် အလျားတပေရှည်၍၊ အနားတဘက်စီ၌ လက်မအစိတ်အပိုင်း၊ စင်တီမီတာအစိတ် အပိုင်း စသည့် မှတ်သားထားသဖြင့် အတိုင်းအတွာ တိုင်းတာ ရန်လည်း အသုံးပြုနိုင်၍ ပေတံဟုလည်းခေါ်သည်။)

မျဉ်းနီ - န / မျဉ်းနီ / ထိပ်နှစ်ဘက်နှင့် နံနှစ်ဘက်တွင် ဟယ်ပြဝါး တပ်နီးတည်းသုတ်ထားသော ပေစာထုပ်အမျိုးအစား။

မျဉ်းနက် - န / မျဉ်းနက် / ထိပ်နှစ်ဘက်နှင့် နံနှစ်ဘက်တွင် သစ်စေးနက် တပ်နီးတည်းသုတ်ထားသော ပေစာထုပ် အမျိုးအစား။

မျဉ်းပစ် - ကြို / မျဉ်းပစ် / မျဉ်းကြိုးစသည်ဖြင့် မျဉ်းကြောင်း ထင်အောင် ပြုလုပ်သည်။

မျဉ်းမြိုင် - န / မျဉ်းမြိုင် / တကြောင်းနှင့် တကြောင်း နေရာ အားလုံးတွင် အကွာအဝေးညီစွာ သွယ်ပြိုင်နေသောမျဉ်း။ မည်မျှ ဆက်လက်ဆွဲသွားသည်ဖြစ်စေ အမျှားနှစ်ခု မဆုံ နိုင်သောမျဉ်းအစုံ။

မျဉ်းမတ် - န / မျဉ်းမတ် / အထက်အောက် တဖြောင့်တည်း သော မျဉ်း။

မျဉ်းလဲ - န / မျဉ်းလဲ / အလျားလိုက် ရေးဆွဲထားသောမျဉ်း။

မျဉ်းလုံး - န / မျဉ်းလုံး / မျဉ်းရေးဆွဲရာ၌ မျဉ်းတံကဲ့သို့ အသုံး ပြုရသော ဖန်၊ သတ္တု၊ သစ်သား၊ စက္ကူ စသည့် တမျိုးမျိုးနှင့် ပြုလုပ်ထားသည့် အလျားရှည်လုံးချောင်း။

မြ

မြ - န / မျှ / ဖန်သားကဲ့သို့ ကြည်လင်သည့် အစိမ်းရောင် တွင်းထွက် ကျောက်မျက်တမျိုး။

မြ - နဝိ / မျှ / (အသွား စသည်) ထက်သော၊ မြည့်သော၊ ရပြတ်နိုင်အောင် အသွားပါလုပ်သော။

- စည်း / မျှ / အေး၊ ချမ်း၊ ချွန်၊ ချို စသည့် နာမဝိသေသန ပုဒ်များ၏နောက်၌ ဆက်စပ်သုံးနှုန်းလေ့ရှိသော စကားလုံး။ (တခါတရံ လွန်ကဲသော အနက်သဘောကို ဖော်ပြသည်။)

မြကွက် - န / မျှ / ကွက် / မြကျောက်များကို သွေးလေ့ရှိသည့် ကျောက်ကွက်ပုံစံတမျိုး။ (စတုဂံပုံကို ထောင့်သိမ်း၍ ပတ်လည် အနားစောင်း ဂွဉ်မျက်နှာ ဖော်ထားလေ့ရှိသည်။)

မြကွက်

မြမန်းသုပ် - န / မျှ / မန်းသုပ် / သင်္ဘောသီးစိမ်းကို အမျှင် အမျှင်ခြစ်ကာ၊ ပစ္စန်ခြောက်မှုန့်၊ ပဲမှုန့်၊ ကြက်သွန်စိမ်း၊ ကြက်သွန်ကြော်၊ ဆီချက် စသည်နှင့် သုပ်ထားသောစားဖွယ်။

မြရာ - န / မျှ / သွာ / အကိုင်းအခက် အုပ်ဆိုင်း ဝေစည်၍၊ အလေ့ကျ ပေါက်တတ်သော၊ အသီးလုံးငယ်များကို ဖောင် ဖောင်ဖောက်ရာတွင် အသုံးပြုရသည့် အပင်စောက်တမျိုး။

မြာ

မြာ - န / မျှ / [ဘန်း]အမျိုးသမီးကို ခေါ်ညွှန်းသည့်စကား။ (မြာခြာ၊ မြာပေ၊ မြာလိုက် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

မြာတိုင် - န / မျှ / တိုင် / အိမ်စသော အဆောက်အအုံတွင် ထုပ် နှင့်ခေါင်ကို ဆက်သွယ်ထောက်ခံထားသော အထောက်။ (ထုပ်လျား၏ သုံးပုံတပုံအဖြစ် ထားလေ့ရှိသည်။)

မြား

မြား - န / မျှ / ဝ၊ အမျှားအားဖြင့်လေးညှိကိုသုံး၍ ပစ်လွှတ် ရသော အရင်းတွင် ခလက်ပါနီ ချွန်ထက်သောအဖျား ရှိသည့် လက်နက်။ ။ ယင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော အညွှန်းလက္ခဏာ အမှတ်အသား။

မြားဆိပ်ပင် - န / မျှ / ဆိပ်ပင် / အရွက်အဖျားစိုင်း၍ ချွန်ပြီး အခေါက် နက်ပြာရောင်ရှိ၍ အဆိပ်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဆေးအဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်သောအစေးထွက်သည့် ပင်မြင့်ကြီးတမျိုး။

မြားမြ - ကြို / မျှ / မျှ / တစုံတခုကို ထင်ရှားစွာ သတိပြု ကြည့်ရှုစေလို၍ ဖြစ်စေ၊ တစုံတခုသောနေရာကို ညွှန်ရန် ဖြစ်စေ၊ မြားဦးသဏ္ဌာန်ပုံကို ရေးသား၍ ဦးတည်ပြညွှန်သည်။

မြားမြောင် - နဝိ / မျှ / မျှောင် / [ပေါ်]အလွန်မျှားပြားသော။ အရေအတွက် ကြွယ်ပွားသော။ “စည်တံနှစ်ထောင်၊ ရှစ် ထောင်အောင်လျှင်၊ မြားမြောင်နွယ်ဆက်၊ စဉ်မပျက်တည်း။” ပါဠိ* ၁၁။

မြားရွက် - န / မျှားရွက် / မြားတံဖြောင့်မတ်စွာ သွားအောင် မြားတံ၏ အရင်ဆွန်း၌ ပဲ့သဘော တပ်ထားသည့် အချပ် အလွှာ။

မြားဦးပုံ - န / မျှားဦးပုံ / မြားသွား၏တသွားချွန်နှင့်တူသော ထောင့်ကျွေးပုံစံ။

မြီ

မြီ - န / မျှ / တစုံတဦးအား ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ခံယူထားသော ပေးခွင့်။ ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ချေးယူငွေ။ အကြွေး။

မြီစား - န / မျှ / စား / တစုံတဦးထံမှ ကြွေးချေးယူသူ။ ငွေကြေး တန်ဖိုးတစုံတရာ ရယူသူ။ (မိမိစားရင်း၌ သူတပါးထံမှ ရရှိသည့် အဝင်ပိုင်း။)

မြိုင် - န / မျီယုင် / တစုံတစဉ်းအား၊ ကြွေးထုတ်ချေးလိုက်သူ။
ငွေကြေးတန်ဖိုး တစုံတရာပေးသူ။ မိမိထုတ်ပေးငွေကို ပြန်၍
ရယူပိုင်ခွင့်ရှိသူ။ (မိမိစာရင်း၌ သူတပါးအား ထုတ်ပေးရသည့်
အထွက်ပိုင်း။)

မြီး

မြီး - န / မျီး / အမြီး - န၊ ၁၊ ၂၊ ရှ။
မြီးကူး - န / မျီးကူး / အိမ်တွင်အမျှအမျှအားဖြင့် နောက်မျက်နှာစာ
၌ ပုဒ်ကချစ်စွာ မပါပဲ နောက်တိုး ထပ်ဆွယ်ဆောက်လုပ်
သည့် အဆောင်။
မြီးကောင်ပေါက် - န / မျီးကောင်ပေါက် / ၁၊ အမြီးပေါက်ခါစ
သတ္တဝါ။ ၂၊ ဥပစာ။ အရွယ်ရောက်စံ ဖြစ်သူ။ (အမျှ
အားဖြင့် မိန်းကလေးများကို တင်စား၍ သုံးသည်။)
မြီးစွပ် - န / မျီးစွပ် / အမြီးစွပ်၌ အမြူရောင်ပတ်လည် ပါရှိ
သော နွား။ (ကြန်စွန်နား၏ အင်္ဂါတရပ်ဖြစ်သည်။)
မြီးဆက် - န / မျီးဆက် / ကြက်ငှက် စသည်၏အမြီး။ “သစ်
တောက်ငှက်တော်၊ သံကျော်ဆက်ရက်၊ မြီးဆက်ဖားဖား။”
ညွှန်ပေါင်း ၂။ ၆၆။
မြီးဆောင်း - န / မျီးဆောင်း / ကုန်စည်ရောင်းဝယ်ရာတွင်
ရောင်းသူက ဝယ်သူအား အလျှော့တွက် ကာမိအောင် အပို
ထပ်ဖြည့်ပေးသောစည်း။ အပိုစေခန့်ချိန်။ (မြီးဆောင်းချိန်
ဟုလည်း သုံးနှုန်းသည်။)
- ကြို / မျီးဆောင်း / လျော့ပါးနစ်နာခြင်း၊ မရှိစေရန်
အလျှော့တွက် ကာမိအောင် အပိုထပ်ဖြည့်ပေးသည်။
မြီးဆွဲပင်အိုး - ကြိဝိ / မျီးဆွဲပင်အိုး / ဥပစာ။ အလောတကြီး
ပူဆာဆော်သြလျက်။ အပူထပ်ပိုင်းအားဖြင့်။
မြီးညောင်းရိုး - န / မျီးညောင်းရိုး / မီးညောင်းရိုး / လူ၏
ကျောရိုး အဖျားစွန်း။ (မြီးညောင်း၊ မြီးညောက်ဟူ၍လည်း
သုံးသည်။)
မြီးညောင်ကောင် - န / မျီးညောင်ကောင် / အမြီးရှည် အထက်
အောက် အမြဲလှုပ်ရှားနေတတ်၍ ရေစပ် မြက်တောတွင်
ကျက်စားလေ့ရှိသော ပိုးမွှားအား ဂုဏ်ပေးတမူ။
မြီးညှပ်ကောင် - န / မျီးညှပ်ကောင် / အမြီးပိုင်းတွင် ကောက်ပြီး
ညှပ်သဖွယ် စူးချွန်နစ်ဘက် ပါရှိသော ခြေခြောက်ချောင်းရှိ
ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။
မြီးဘဲ - န / မျီးခန့် / ခွေး၊ နွား၊ ကျား စသော တိရစ္ဆာန်များ၏
အမြီးချောင်း။
မြီးဘုံး - န / မျီးဆုန်း / ကောက်ကြီးစပါးတမျိုး။
မြီးထူး - န / မျီးထူး / တိရစ္ဆာန်၏ အလယ်ကျောရိုး နောက်ဘက်
စွန်း။
မြီးပျမ်း - န / မျီးပျမ်း / ၁၊ မြင်း၏အမြီးပုတ်။ ၂၊ မြင်း၏
အမြီးရင်းအောက်ကို သိုင်းပတ်တပ်ဆင်ထားသော ကြိုး။
မြီးပျမ်းကြိုး။
မြီးပေ - န / မျီးပေ / ဆန်နှင့်ပြုလုပ်ထားသော မုန့်မျှင်များနှင့်

ပြုတ်ထားသော ပဲပင်ပေါက်၊ အသား၊ မုန့်ညှင်းချဉ်၊ ပဲငါးပိ၊
ငရုတ်သီးမုန့်၊ ကော်ရည်ဖျစ် စသည် လေ့စပ်ထားသော
စားဖွယ်။ [တရုတ်]
မြီးဝန်ငှက် - န / မျီးဝန်ငှက် / ဒီးဝန်ငှက်မျိုး၊ အပါအဝင်
ဦးခေါင်းတဝိုက်တွင် ညိုမည်း၍ အမွေးအတောင် အင်္ဂါရောင်ရှိ
သော၊ ညှဉ်းအခါ အော်မြည်ကျက်စားတတ်သည့် ငှက်တမျိုး။

မြူ

မြူ - န / မျူ / ၁၊ သေးငယ်သောအမုန့်။ သေးငယ်သော
ရုပ်ခြပ်အစိတ်အပိုင်း။ ကလာပ်။ (အသွားမြူ၊ ပရမာအကျမြူ
စသည် ရှိသည်။) ၂၊ သေးငယ်နည်းပါးသော၊ ပမာဏ။
“သစ်မြတ်ကိုမူ၊ စိုက်ဆောက်ထူ၊ တမြူမတိမ်းရ။” သိသော*
၁၆။ ၂၊ မြေလွှာအထက်ဝန်းကျင်၌ ရစ်ဆိင်းနေတတ်သော
အမှီးအမွေ့။ ၄၊ ဥပစာ။ ဆို ပိတ်ဆိုင်းအုံနေတတ်သော
အညစ်အကြေး။ “ရန်သူမြို့ကြေး၊ မြူအမှေးတို့မှ ကင်း
ဝေး စင်ကြယ်တော်မူပြီးသော” ထမ္မ။ ၂။
မြူ - န / မျူ / မြူအိုးတလုံးစာ အရည်အခြင်အတွယ်။ “နာ
သိကို နွားနို့ သစ်တမြူတွင် ကျို၍ အသန်တလဲလဲသွန်”
ဝိဇ္ဇာ ဓရ။ ၂၂၇။
မြူ - န / မျူ / သံသောင်ခုံစပ်တွင် အလှေကျပေါက်တတ်သော
အရွက်ကိုသပ်၍စားရသည့် တနှစ်ခပ်ပင်မျိုး။
မြူအိုး - န / မျူအိုး / မြူ - န၊ ၃၊ နှင့် အတူတူ။
မြူစွပ် - န / မျူစွပ် / လျှို့ဝှက်ဖြင့် သေးငယ်သော အချောင်း
အမျှင်များ ပြုလုပ်ထားသော၊ ပြုတ်ဖြောစားသုံးရသည့်
စားစရာ။ [တရုတ်]
မြူတာအိုး - န / မျူတာအိုး / ရေချမ်းတည်သော အိုးငယ်။
ဝမ်း သို့မဟုတ် လည်တံရှည်သော ညောင်ရေအိုး။
မြူနီစပယ် - န / မျူနီစပယ် / သီးခြားမြို့၊ ဒေသတခု၏
စည်ပင်သာယာမှုကို တာဝန်ယူ စီမံခန့်ခွဲရသော အုပ်ချုပ်ရေး
အဖွဲ့။ [ဗြိတိ]
မြူအိုး - န / မျူအိုး / ထန်းစုံ၊ ခိုင်၌ ထန်းရည်ခဲယူရန် ဆွဲထား
ရသော ရေတပ်သားခွံခန့်ဝင် အဝကျယ်မြေအိုးလုံး။

မြူး

မြူး - ကြိ / မျူး / ၁၊ အလွန်အမင်း ပျော်ရွှင်ဝမ်းသာမှုဖြင့်
လှုပ်ရှည်သည်။ (ကုန်မြူး၊ ရှင်မြူး၊ လွင်မြူး စသည်ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ မြူးကြဲ၊ မြူးခုန်၊ မြူးထူး စသည်ဖြင့်
လည်းကောင်း တွဲစပ်၍လည်း သုံးသည်။) “စိတ်ကူးနှင့်မြူး
လျက်” သနား။ စာင။ ၂၊ မြိမ်မသက် လှုပ်ရှားကြရသည်။
“လေပြေလေအေးကလေးတို့သည် ရှေ့ကထက် မြူးလာကြ
လေ၏” မယ်မြူး။ ၁၂။ ၃၊ စိတ်တက်ကြွပျော်ရွှင်ဖွယ်ဖြစ်
သည်။ “ဤသံချင်းမှာ အလွန်မြူးသည်။” ၄၊ စကား၊
စိတ်ကူး စသည် သွက်လက်လွယ်ကူစွာ သွန်ထွက်သည်။

“သူ၏နှုတ်မှ ပြူး၍ထွက်လာကြပါသည်။” ပေါ်ဇော်၊ ပ။ ၂၇၄။

မြေ

မြေ-န/၊ မျေ/ ၁၊ သတ္တဝါတို့ မှီခိုနေထိုင်ရာနှင့် အပင်တို့ မှီတွယ်ပေါက်ပွားရာဖြစ်စေသော ကမ္ဘာ၏ မျက်နှာပြင်လွှာ။ ယင်းအလွှာ၏အစိတ်အပိုင်း။ ၂၊ ကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်လွှာ၌ ပါရှိသော နမူသော ကလာယ်မှုန်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား၍ ရေစိမ့်ဝင်နိုင်ပြီး လိုရာပုံ သွန်းလုပ်နိုင်သော အမှုန်အစိတ်။ မြေသား။ ၃၊ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အိမ်ထောင်တည်ဆောက်ခြင်း စသည်ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်သော ဒေသအပိုင်းအခြား။ အကွက်အခင်း။ ၄၊ နိုင်ငံ။ ဒေသ။ “ရွှေမြေ သထုံ၊ သုဝဏ်ဘန္တုန်း” ဟေ* ၄။ “ဒါရီ၊ မြေ၊ ဒါရီ၊ မြေ၊ ဒါရီ၊ ပိုင်နက်မြေ” နိုင်ငံတော်သီချင်း။

မြေကဇုတ် - န/၊ မျေကဇုတ် / မြေသားဖြင့် ဖုံးပိထားသော အတားအဆီးအကွယ်အကာ။

မြေကိုင် - ကြံ / မျေကိုင် / မြေလက်စသည် လိုသလိုလုပ်ရှား၍ မရပဲ ထိုကျွန်ုပ်ကိုင်ခံ အကြောအဆစ်လွှဲသည့် ရေဒနာခံစားရသည်။ (မြေပေါ်၌ လဲကျ၍ ဖြစ်ပေါ်သည့်အခါ မြေဖုတ်ဖမ်းစားသည်ဟု မှတ်ယူ ခေါ်တွင်ခြင်းဖြစ်သည်။)

မြေကျက် - န/၊ မျေကျက် / ၁၊ မီးရှို့၊ မီးသင်းထားသောမြေ။ ၂၊ ခုတ်ထွင် ဆွန်းယက်ပြီး စိုက်ပျိုးရန် ပြုပြင်ထားပြီးသောမြေ။

မြေကျွဲကျွဲ - ကြံ / မျေကျွဲကျွဲ / မြေတိုက်နံရံ၊ စပါးကျို၊ ပုတ်စသည် နံရံတို့ကို မြေမှုန့်အရည်ဖျစ်(ရှို့၊ ရည်)နှင့် သုတ်လိမ်းသည်။

မြေကြီး - န/၊ မျေကြီး / ၁၊ ကမ္ဘာ၏မြေအပြင်။ ၂၊ မြေသား။ ၃၊ စကြာဝဠာတွင် ဂြိုဟ်တခုအဖြစ် ပါဝင်သော လူသားတို့၏ ကမ္ဘာ။

မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ - ကြံဝိ / မျေကြီးလက်ခတ်မလွဲ / (မြေကြီးတို့ လက်ဖြင့်ပုတ်လျင် မလွဲတမ်း ထိနိုင်သကဲ့သို့) မချွတ်မသွေ ကေနံမယူ။

မြေကြော့ - ကြံ / မျေကျော့ယူနု / [ဥပစာ] ခရီးလမ်း အကွာအဝေး ထိုကျွဲ သွားစေသည်။ (သွားခရီးတို့တောင်စွဲဖြင့် ခရီးရောက်စေသည်။)

မြေကွက် - န/၊ မျေကွက် / သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားသောမြေ။

မြေကွက်စိုက် - ကြံ / မျေကွက်ယိုက် / တစုံတရာ အသုံးချရန်အတွက် မြေအပိုင်းအခြား သတ်မှတ်ခန့်ခွဲသည်။ မြေကွက်များ ခွဲစိတ်သတ်မှတ်သည်။

မြေကျွန် - န/၊ မျေကျွန် / အတွင်းသားဖြင့် ရှေးခေတ် အင်္ဂလန်နှင့် ဥရောပနိုင်ငံများ၌ သူတပါး၏လယ်မြေတွင် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ပေးခြင်းဖြင့် မှီခိုစားသောက်နေရသော အနိမ့်ဆုံး လူတန်းစားဟူ၍။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးမှု လုပ်အားဖြင့် ကျွန်ခံအသက်မွေးရသူ။

မြေခံရောင် - န/၊ မျေရောင် / ၁၊ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် အောက်ခံ မြေအနေအထား။ ၂၊ [ဥပစာ] ကြီးပွားထွန်းကားမှုကို အကြောင်း အထောက်အပံ့ ပြုနိုင်သော အခြေခံ။

မြေချ - ကြံ / မျေချ / ၁၊ တစုံတရာကို မြေပေါ်သို့ ကျရောက်စေသည်။ ၂၊ ပျိုးပင်များကို လိုရာနေရာ၌ ပုံသေချ၍စိုက်ပျိုးသည်။ ၃၊ အလောင်းကို မြေမြှုပ်သင်္ဂြိုဟ်သည်။

မြေချ - ကြံ / မျေချ / လယ်ယာမြေကို အငှား လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးသည်။ လယ်ထောက်ခံ ချသည်။

မြေခွေး - န/၊ မျေခွေး / ကိုယ်အလျားရှည်၍ခြေတိုပြီးချွန်သော နှုတ်သီး၊ ဖွားသောအမြီး၊ ထောင်သော နားရွက်ရှိသော မြေတွင်းအောင်း တောရိုင်း သားစား တိရစ္ဆာန်ငယ် တမျိုး။

မြေခွေး - န/၊ မျေခွေး / မြေတွင်းအောင်းတတ်သော ပုရန်နှင့် တူသည့် ပိုးကောင်ငယ်တမျိုး။

မြေခွဲ - ကြံ / မျေခွဲ / မြေကို ထယ်ကြမ်းထိုးသည်။

မြေခွန် - န/၊ မျေခွန် / မြေကိုအသုံးပြုခွင့်ရသည့်အတွက် အစိုးရအား ထမ်းဆောင်ရသည့်ငွေ။

မြေငွေ - န/၊ မျေငွေ / မြေမှ လွှင့်ပျံ့သောအခိုး။

မြေငှား - ကြံ / မျေငှား / မြေကိုပိုင်ဆိုင်သူထံမှ အခကြေးငွေ စသည် ပေးဆောင်၍ မိမိအကျိုးငှာ အသုံးချသည်။ - န/၊ မျေငှား / ၁၊ မြေကိုငှားယူသူ။ ၂၊ ငှားယူထားသောမြေ။

မြေစာ - န/၊ မျေစာ / အဆစ်တိုင်းမှ သေးငယ်သော ရွက်ချွန်းရှည်မျှားထွက်၍ မြေ၌ တွားပေါက်လေ့ရှိသော ဆေးဖက်ဝင် မြက်တမျိုး။

မြေစာ - န/၊ မျေစာ / တစုံတခုသောနေရာမှ ဖြိုဖုတ်ဖော်ရရှိသော မြေသား။

မြေစာကျွေး - ကြံ / မျေစာကျွေး / သစ်ပင်၏အခြေ၌ မြေသား အုံထပ်၍ အပင်ကို အားရည်အောင်ပြုသည်။

မြေစာပင် - န/၊ မျေစာပင် / ၁၊ မြေစာ - နှင့်အတူတူ။ ၂၊ [ဥပစာ] ယှဉ်ပြိုင်သွန်စိတ်နှစ်တက်ကြားတွင် ရောက်နေသောကြောင့် နှစ်နှာရသော ကြားလူ။

မြေစာမြက် - န/၊ မျေစာမြက် / နေစာမြက်။

မြေစာပွဲ - န/၊ မျေစာပွဲ / ဝက်မြေစာပွဲ - နှင့်အတူတူ။

မြေစိုက် - နဝိ / မျေစိုက် / မြေပေါ်တွင်တိုက်ရိုက်စိုက်တည်သော။ - န/၊ မျေစိုက် / ၁၊ အောက်ခံတိုင်ပေါ်စေပဲ မြေသို့ နံရံနှင့် အခင်းထိ၍ ဆောက်လုပ်ထားသော တထပ်အဆောက်အအုံ။

၂၊ အုတ်တိုက်ကုလားကျောင်းစသည် အောက်ခံမရှိ မြေမှ တဖြောင့်တည်းတက်သော ပုထိုးစေတီ။

မြေစိုက်ကြီး - န/၊ မျေစိုက်ကြီး / ပိုလှံသော လျှပ်စစ် ဇာတ်လိုက်မှု အနုစာရယ်မှ ကာကွယ်ရန် မြေထဲသို့ အမျှားတောက်မြှုပ်သွင်း၍ ကျန် အမျှားတောက်ကို လျှပ်စစ် ခလုတ်ခံထိခံတပ်ထားသောကြီး။

မြေခိုင်ခံ - န/၊ မြေခိုင်ခံ / သွေ့ခြောက်သော မြေညက်လုံး၊ ခရောင်းခံ။

မြေစမ်းခရမ်းပျိုး - ကြံ / မျေစန်းခယန်းပျိုး / [ဥပစာ] အခြေအနေ အကျိုးအပြစ် စသည်ကို စူးစမ်းလေ့လာရန် စမ်းသပ်ပြုလုပ်သည်။ "အပျော်ထမ်း ရေတပ်ကလေး တခုကို မြေစမ်းခရမ်းပျိုးသည့်အနေမျိုးဖြင့် တည်ထောင်ခဲ့၏။" ငါးနှစ်။ ၇၇။

မြေစမ်း - န / မျေစိမ်း / ၁။ မီးမရှိ မသင်းသော မြေညက်။ ၂။ သီးနှံတစ်တရာ မစိုက်ပျိုးပေးသေးသောမြေ။ သီးနှံနှင့် သင့်မသင့် စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခြင်း မရှိသေးသော မြေ။

မြေဆီမြေနှစ် - န / မျေစီမျေနှစ် / အပင်ကို အားဖြည့်နိုင်စွမ်းသောမြေ။ မြေထဲ၏ အပေါ်ယံဩဇာဓာတ်ရှိ မြေသား။

မြေဆီတ္တာ - န / မျေစီတ္တာ / ကမ္ဘာမြေထုအပေါ်ယံရှိ မြေဩဇာဓာတ် ကိန်းအောင်းသော မြေသားထပ်။

မြေဆေး - န / မျေလေး / အနည်အနှစ် ထင်ရှားစွာထင်ခြင်းဖြင့် အသွေးအရောင်ကို ဆောင်သော ရေရှည်ဖျော်၍ သုံးရသည့် ပန်းချီဆေးတမျိုး။

မြေဆွေး - န / မျေငွေး / နူးမြေ နေသော သစ်ရွက်ခြောက်၊ အမှိုက်သမိုက် စသည့် အရာဝတ္ထုတို့ ရေဝင်နေသည့် မြေဩဇာဓာတ် ကိန်းအောင်းသော မြေပွ။

မြေညီထပ် - န / မျေညီထပ် / အဆောက်အအုံ တစ်ခုတစ်ခု မြေပြင်နှင့် တညီတည်းကပ်သို့ တည်သောအထပ်။ (မြေညီထပ် အထက်တွင် ပထမထပ်၊ ဒုတိယထပ် စသည်ဖြင့် ရေတွက်သည်။ သို့ရာတွင် ကထမ၊ နှစ်ထပ် စသည် ရေတွက်သောအခါ မြေညီထပ်ကို တထပ်ဟု တည်သွင်းရေတွက်လေ့ ရှိကြသည်။)

မြေညီဇက် - န / မျေညီဇက် / မြေပြင်ကို ညီညာအောင်ပြုလုပ်ပေးနိုင်သော ယန္တရား။

မြေတောင်မြောက် - ကြံ / မျေဒေါင်မျောက် / ၁။ အပင်ကို အားစည်အောင် မြေပွခြင်း၊ မြေသစ်ဖို့ခြင်း၊ မြေဩဇာကျွေးခြင်းရေလောင်းခြင်း စသည် ပြုလုပ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] တီးတက်ထွန်းကားအောင် အားပေးအားမြှောက်ပြုသည်။

မြေတိုင်း - န / မျေတိုင်း / မြေပြင်နှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်းစွာ စစ်ဆေးပိုင်းခြား သတ်မှတ်မှုဆိုင်ရာ အတတ်ပညာ။

မြေထု - န / မျေရ / ကမ္ဘာမြေလွှာပြင် အစိုင်အထု၊ မြေသား၏ ထုထည်။ မြေသားဖြစ်ပုံ။

မြေထည် - န / မျေဒယ် / မြေစေးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အိုးအင်ခွက်ယောက် စသည်။

မြေထုပ်စည်း - ကြံ / မျေရုတ်စီး / ပန်းပင် သစ်ပင် စသည်တို့တွင် အကိုင်းကို ဖြတ်တောက်စိုက်ပျိုးခြင်း မပြုမီ ဖြတ်မည့်နေရာ အထက်အကိုင်းရင်း၌ အမြစ်ထွက်တွယ်နှင့်စေရန် အုန်းဆစ် စသည် ပတ်အုံချသည့်ပုံ ထားသည်။ (ကိုင်းစည်းသည် ဟုလည်း သုံးသည်။)

မြေထွက်ပစ္စည်း - န / မျေခွက်ပျစ်စီး / မြေမှ ထုတ်ဖော်တူးယူရရှိသည့် တတ္ထု၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည့် ဝတ္ထုပစ္စည်း။ သယ်သောတ္ထု။

မြေနှိမ့် - န / မျေနှိမ့် / အနီရောင်ရှိသော မြေပွန့်။

မြေနှုတ်ကျွန်း - န / မျေနှုတ်ကျွန်း / ရေပြင်အောက်မှ နှုတ်ဖို့သဖြင့် ဖြစ်ထွန်းလာသော ကုန်းမြေ။

မြေနှုတ်ကျွန်းပေါ် - န / မျေနှုတ်ကျွန်းပေါ် / နှုတ်တင်၍ ကျွန်းဖြစ်ပေါ် တတ်သော ရပ်ဝန်း။

မြေနေရာ - န / မျေနေယာ / အဆောက်အအုံ ထုစုံ တရာဆောက်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးရန် သတ်မှတ်ထားသော နေရာ။

မြေနှင်းခွာစိုက် - ကြံဝိ / မျေနှင်းခွာစိုက် / (ကျွန်းစသည်) ကြီးငယ်ကောင်ရေ စုစုပေါင်းအားဖြင့်။ (မြေနှင်းခွာထောက် ဟုလည်း သုံးသည်။ လူအရေအတွက်ကိုလည်း တင်စားသုံးသည်။)

မြေနှင်းတော် - န / မျေနှင်းတော် / သီဟာသနပလ္လင်ထားရှိသော ညီစာခံရာ အဆောင်။ (နှင်းတော်၏ ရွှေပိုင်းတွင် ရှိသည်။) "မင်းသားမင်းမြေး မှူးတော်မတ်တော်တို့ကို မြေနှင်းတော် ရာဇပလ္လင်ရေတွင် သစ္စာတော်ပေးပေ သည်။ အင်ရုံ။ ၇၀။

မြေနှိမ့်ရာလှိုက် - ကြံ / မျေနှိမ့်ရာလှိုက်စိုက် / [ဥပစာ] အင်အားနည်းပါးသူကိုပင် ထပ်ကာ ဖိနှင်းထိပါးနှိပ်နှာစေသည်။ - ကြံဝိ / မျေနှိမ့်ရာလှိုက်စိုက် / [ဥပစာ] ယင်းသို့ နှိပ်နှာစေလျက်။

မြေပဲ - န / မျေပဲ / အပင်မှ မြေတွင်းယူ အညှောက်ထိုးဝင်၍ ဥလေ့ရှိသော အဆီထွက်သည့် ပဲစေ့တောင်တမျိုး။

မြေပဲလိပ် - န / မျေပဲလိပ် / ခြေပဲလှော်မှုန့်ကို ကြံသကာ သို့မဟုတ် ထန်းလျက် ကပ်စေရန် စသည်တို့နှင့် ရောစပ်၍ တလိမ့်တူးဖြင့် အထပ်ထပ်အပြန်ပြန် ဖိကြိတ်၍ အထပ်အလွှာ ဖြစ်စေပြီး လိပ်ထားသော စားဖွယ်။

မြေပေါ် - နဝိ / မျေပေါ် / ၁။ မြေပြင်လွှာအထက်တွင်တည်သော။ ၂။ [ဥပစာ] မလျှို့မ့ဂုဏ် အထင်အလင်း သိသာထင်ရှားစွာ တည်သော။

မြေပေါက်ဆား - န / မျေပေါက်ဆား / မြေငန်ကို ဆယ်ယူရေဖျော်၍ ချက်လုပ်သောဆား။ မြေမှရသောဆား။

မြေပိုင် - န / မျေပိုင် / တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိထားသော မြေ။ (မြေပိုင်၊ ဂရန်မြေ၊ နှစ်ရည် အငှားပတ္တာမြေ စသည် ရှိသည်။)

မြေပိုင်ခွင့် - န / မျေပိုင်ယုင် / ၁။ အိမ်မြေ၊ ခြံမြေ၊ ယာမြေ၊ ဥယျာဉ်မြေ စသည့် မြေတွက်ကို ပိုင်ဆိုင်သူ။ ၂။ မိမိပိုင်မြေကို တဆင့် သီးစားချထားခြင်း၊ လုပ်သားအမျှား ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အဖိုးအခဖြင့် လွှဲပြောင်းအငှားချခြင်း စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် ခွဲကန်၍ အငှားချခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း အသက်မွေးသူ။

မြေပုံ - န / မျေပုံ / ၁။ စရိုက်ထားသော မိုးမောက်သည့် မြေသားအစု။ ၂။ အလောင်းမြှုပ်ဖို့ ထားသည့် နေရာ။

မြေပုံ - န / မျေပုံ / ၁။ မြေညက်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ရပ်လုံး၊ ရွှံ့ပုံစံခွက်။ ၂။ မြေအနေအထား တည်ရှိဟန်ကို ရေးဆွဲသတ်မှတ် ဖော်ပြထားသည့်ပုံ။ စကြဝဠာအတွက် ဖြစ်စေ၊ ကမ္ဘာတခုလုံးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ဒေသတခုရပ်အတွက်

ဖြစ်စေ ပထဝီပညာရပ်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ကို ပြည့်စုံရေးသား
 ပို့မဟုတ် စိုက်ကူးထားသည့် အမှတ်အသားပုံ။

မြေပုံပတ် - ကြံ / မျေပုန်ပတ် / ရေးဆွဲချက်နိပ်ထားသော မြေပုံ
 ကိုကြည့်၍ မြေပုံပါ အမှတ်အသားတို့၏ ပြည့်စုံချက်အရ
 မြေပုံကိုယ်စားပြုရာ ပကတိနယ်မြေဧက တည်နေပုံ
 အကြောင်းစုကို နားလည်အောင် လေ့လာသည်။

- န / မျေပုန်ပတ် / ယင်းသို့ လေ့လာသောပညာ။
 ယင်းသို့ လေ့လာတတ်သိခြင်း။

မြေပြင် - န / မျေပျင် / မြေအဝင်း။ မြေသားလွှာ။ မြေကြီးထူ
 မျက်နှာပြင်။

မြေပြင် - န / မျေပျင် / သို့သော်လည်း မြေအဝင်း။ နိမ့်မြင့်
 မှီ ချိုင့်ခြင်းကင်း၍ ပြေညီသောမြေပြင်။ လွင်ပြင်။

မြေပြုစု - န / မျေပြုစု / ရေးခြစ်ရန် ဖြူသောမြေမှုပြင်
 ပြုလုပ်ထားသော အချောင်းအတံ။

မြေမျက်နှာပြင် - န / မျေမျက်နှာပြင် / မြေလွှာ၏ နိမ့်မြင့်
 ထင်ရှားသော သွင်ပြင်။ မြေပြင်လွှာ။

မြေမှုန့် - န / မျေမှုန့် / ပျောင်းညက်သော မြေကြီးအမှုန့်။
 မြေဖုန်။

မြေယာ - န / မျေယာ / စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သော လယ်ကွက်၊
 ယာကွက်။

မြေယာစနစ် - န / မျေယာစနစ် / မြေယာကို ပိုင်ဆိုင်မှု၊ အသုံး
 ပြုမှုဆိုင်ရာ စည်းကမ်းနည်းလမ်းများ။ မြေယာနှင့် ပတ်သက်
 ၍ စီမံခန့်ခွဲပုံ။

မြေရိုင်း - န / မျေရိုင်း / ထွန်ယက်ပြုပြင်ခြင်း မရှိသေးသော
 မြေ။ မစိုက်မပျိုးပဲ သဘာဝအတိုင်း လွတ်ထားသောမြေ။

မြေရှင် - န / မျေရှင် / မြေယာကိုပိုင်ဆိုင်သူ။ မြေပိုင်ရှင်။

မြေရှင်ရန် - န / မျေရှင်ရန် / မြေယာအများ ပိုင်ဆိုင်၍
 မိမိကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုပဲ မြေကို အရင်းအနှီး
 ပြု၍ အကျိုးအခွင့်ခံစားရယူသောစနစ်။

မြေလတ် - န / မျေလတ် / (မြန်မာ) နိုင်ငံ၏ အလယ်ပိုင်း
 ရပ်ဝန်းဒေသ။ အညာနှင့်အကြေး အကြားဒေသ။

မြေလပ် - န / မျေလပ် / ခ၊ စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ လစ်ကြွင်းကျန်
 ရှိနေသော စိုက်ပျိုးမြေ။ မစိုက်ပျိုးပဲ ချန်လှပ်ထားသောမြေ။
 ၂၊ ရှေးအခါက ရှမ်းပြည်နယ်ဒေသတွင် ဓော်ဘွားပိုင် မဟုတ်
 သောမြေ။

မြေလွတ် - န / မျေလွတ် / ခ၊ အဆောက်အအုံ၊ စိုက်ပျိုးပင်
 စသည် မရှိသော ဟင်းလင်းမြေပြင်။ ၂၊ ပိုင်ရှင်မရှိသောမြေ။

မြေလှန် - ကြံ / မျေလှန် / ခ၊ အထက်မြေနှင့် သမစရန်
 အောက်မြေကို တူးကော်သိမ်းတင်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] မြေ
 ပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံအပင် စသည်အားလုံးဖြိုဖျက်ပယ်ရှင်း
 သည်။

မြေလျှိုမိုးပျံ - ကြံ / မျေလျှိုမိုးပျံ / တန်ခိုးထွေ့ပါးစွာစွမ်းပြင်
 မြေထု၊ လေထု၊ ရေထုကို ဖြတ်လျှိုးသွားလာသည်။

မြေလွှာ - န / မျေလွှာ / မြေသားတမျိုးစီ၏ အပြင်လိုက်ဖြစ်နေ
 သော အထပ်။

မြေဝင် - န / မျေဝင် / မြေတွင်မြုပ်စိုက်ရသော အရာတို့တွင်
 မြေတွင်း၌ မြုပ်ဝင်နေသည့် အစောက်ပမာဏ။

မြေခိုင်းဇာတ် - န / မျေခိုင်းဇာတ် / (ရှေးအခါက မြန်မာနိုင်ငံတွင်
 ကပြခဲ့သော) မြေပြင်ပေါ်၌ ပန်းပင်၊ လှံ၊ မဟုတ် စိုက်ထား
 သော ပန်းကိုင်၊ စသည်ကို ပိုင်ဆိုင်၍ ကပြရသော အကဗွဲ့။
 (ပန်းပိုင်ဇာတ်၊ မြေခိုင်းပန်းပင်လှည့်ဇာတ် ဟူ၍လည်း ခေါ်
 သည်။)

မြေဝပ်ငှက် - န / မျေဝပ်ငှက် / နေအခါ မြေဝပ်ငှက်အဖြစ် ည
 အခါမှ ထွက်၍ ပိုးမွှားဖမ်းစားတတ်သော အမြီးအတောင်
 ချွန်းရှည်သည့် အညိုဖျော့နုရောင် ငှက်တမျိုး။

မြေဝယ်မကျ - ကြံ / မျေဝယ်မကျ / [ဥပစာ] သွန်းသင်
 ညွှန်းပြသော ဩဝါဒအတိုင်း တသမေပတ်မီး တိကျပြည့်စုံစွာ
 လိုက်နာလျက်။

မြေသရွတ် - န / မျေသရွတ် / ကျောက်အုတ်တို့ကို စီထပ်
 ထု၍လည်းကောင်း၊ မြေပြင်၊ နံရံ စသည်ကို သပ်ရပ်
 ပြုည့် စေလိုရာ၌လည်းကောင်း လိမ်မိုးကွဲ သုံးစွဲသည့်
 မြေဓေး။

မြေသား - န / မျေသား / မြေအထူအစိုင်း။

မြေသင်း - န / မျေသင်း / တောမီးလောင်ထားသောမြေ။
 မီးသင်းထားသောမြေ။

မြေသင်းခဲ - န / မျေသင်းခဲ / မီးဖုတ်သားသော သို့မဟုတ်
 မီးမြှိုက်ထားသော မြေခဲ။

မြေသင်းမိုး - န / မျေသင်းမိုး / ကဆုန်လတွင် ရွာသွန်းလေ့ရှိ
 သောမိုး။ (တောမီးလောင်သော မြေတို့မှ မြေသင်းနို့
 လိုင်ထွက်စေသောမိုး။)

မြေသင် - န / မျေသင် / ခ၊ တောချို၊ စသည်မှ အသစ်ခုတ်ထွင်
 ရရှိသော မြေ။ ၂၊ အောက်မြေလွှာမှ တူးယူဖို့ တင်ထား
 သော မြေ။

မြေအားမြေလတ် - န / မျေအားမြေလတ် / စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်
 ခြင်း၊ အဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ခြင်း မရှိသော
 မြေကွက်။

မြေအောက် - န / မျေအောက် / ခ၊ မြေပြင် အလွှာ၏ အထဲ၊
 အောက်အရပ်။ ၂၊ [ဥပစာ] ဥပဒေအောက်၏ပြင်ပ။ လျှို့ဝှက်
 ပုန်းအောင်းရာအရပ်။ (နာမဝိသေသနအဖြစ် သုံးသုံးများ
 သည်။)

မြေအောင်း - ကြံ / မျေအောင်း / ခ၊ မြေအောက်လိုက်၊ တွင်း
 တို့တွင် ခိုလှုံသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] လျှို့ဝှက်၊ ရပ်၌ ပုန်းခို
 သည်။ ဥပဒေအောက်ပြင်ပသို့ ရှောင်တိမ်းသည်။

မြေအောင်းသား - န / မျေအောင်းသား / မြေတွင်းနေသတ္တဝါ
 တို့၏ အသား။ (ကြွက်၊ မြွေ၊ ဖွတ်စသည်တို့၏ အသား
 မျိုး။)

မြေဩဇာ - န / မျေဩဇာ / ခ၊ သီးနှံပင်များကို အားမြစ်
 စသည့် အဆီအနှစ်ဓာတ်ပါရှိသော မြေသား။ ၂၊ မြေသား၏
 အဆီအနှစ်ဓာတ် တိုးမြှင့်ရန် ရေစပ်ရသော၊ နွားချေး
 မြေဆွေးစသည်။ ဓာတ်မြေဩဇာ - န၊ နှင့်ဦးလှိုင်။

မြေ.

မြေ. - စည်း / မျေ. / နှစ်သက် လိုလားဖွယ်အားဖြင့် ပိုလွန် ပြည့်ကဲခြင်းသဘောကို ဖော်ပြရာ၌ ကြိယာတွင် ဖြည့်စပ်သော စကားလုံး။ ပဒေသိလိဒ္ဓပုဒ်။ (ကောင်းမြေ၊ ချောမြေ၊ ချမ်းမြေ၊ စေ့မြေ၊ တင့်မြေ၊ လင်းမြေ စသည်အသုံးရှိသည်။)

မြေး

မြေး - န / မျေး / သားသမီးမှတဆင့် ပေါက်ပွားသော သားသမီး။

မြ

မြ - ကြိ / မျ / ခ၊ အခိုင်အမာစွဲတည်သည်။ မပြောင်းမရွှေ့ တည်တံ့သည်။ ၂၊ မလှုပ်မကွာ စွဲကပ်သည်။ ၃၊ မပြတ် ခစား ထမ်းရွက်သည်။

- စည်း / မျ / ဖြစ်နေကျ၊ ဖြစ်ရိုးမပြောင်းမလွဲသော သဘောကို ဖော်ပြလိုရာ၌ ကြိယာတွင်ဆက်၍ သုံးသော စကားလုံး။

မြမြ - ကြိ / မျမြန် / မလှုပ်မရွှေ့ ခိုင်မာစွာစွဲတည်သည်။

မြေ့

မြေ့ - ကြိ / မျေ့ / အလွန်နွမ်းရိမ့်ပျော့တော့သည်။ “မြွေကို ရိုက်ထားတာမြေ့နေတာပဲ။”

မြေ့မြေ့ - ကြိဝိ / မျေ့မြေ့ / အလွန်နွမ်းရိမ့်ပျော့တော့စွာ။

မြော်

မြော် - ကြိ / မျော် / ခ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တိုင်းထွာဆင်ခြင်သည်။ ၂၊ ရှုမြင်သည်။

မြော်မြင် - ကြိ / မျော်မျှင် / ခ၊ အရှည် အဝေး တိုင်းဆချင်ချိန်၍ ရှုကြည့်ဆင်ခြင်သည်။ ၂၊ ထောက်ထားငဲ့ကွက်သည်။ ၃၊ မိမိ ပစ္စည်းဥစ္စာကို နှမြောသောစိတ်ဖြင့် မိမိအကျိုးကိုသာ ထောက်ဆတွက်ချက်သည်။

မြို့

မြို့. - န / မြို့. / မျေး၊ လမ်းစသည်သတ်မှတ်တည်ဆောက်ထား၍ ရွာထက်ကြီးသော လူနေရပ်ဝန်း။ (အုပ်ချုပ်ရေးဒေသ အပိုင်းအခြားအရ မြို့ဟု သတ်မှတ်ပေးလေ့ရှိသည်။)

မြို့. ကြီးမြို့ကြီး - န / မြို့. / မြို့. ချီးမြှားချီး / အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကူးသန်းသွားလာရေးစသည် အချက်အချာကျ၍ ကြီးကျယ်စည်ကား လူနေများသောမြို့။

မြို့. ကြီးသား - န / မြို့. / ချီးမြှား / [ဥပစာ] လူမှုဆက်ဆံရေး ကျင့်ဝတ်ကို လိုက်နာစောင့်စည်းတတ်သော ရည်ဖွန်သူ။

မြို့. ခံ - န / မြို့. / မြို့. ခပ်ဒေသတွင် နဂိုက ရှိနှင့် နေထိုင်နှင့်သောသူ။ (အရပ်တပါးမှ လာရောက် နေထိုင်သူ များနှင့် ခွဲခြားရည်ညွှန်းသည်။)

မြို့. စောင့်တပ် - န / မြို့. / စောင့်တတ် / မြို့. ၏ လုံခြုံရေးကို တာဝန်ယူရသော လက်နက်ကိုင်တပ်။

မြို့. တော် - န / မြို့. / မြို့. / နိုင်ငံတခုတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရရုံး စိုက်ရာ မြို့. ကြီး။

မြို့. နေလူတန်းစား - န / မြို့. / နေလူတန်းစား / ခ၊ မြို့. ပေါ်တွင် အခြေစိုက်နေထိုင်သော လူများ။ ၂၊ အများအားဖြင့် လစား၊ နေစား၊ အရောင်းအဝယ် စသောလုပ်ငန်းမျိုးဖြင့် အသက်မွေး နေထိုင်သောလူအစု။

မြို့. နယ် - န / မြို့. / နယ် / မြို့. နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုများကို ပေါင်းရုံးပွဲ့ စည်း သတ်မှတ်ထားသော အုပ်ချုပ်ရေးဒေသအပိုင်းအခြား။

မြို့. ဖတ်လမ်း - န / မြို့. / ဖတ်လမ်း / မြို့. ၏အပြင်စွန်း၌ ဝိုင်းပတ်၍ ဖောက်လုပ်ထားသော ပတ်လည်လမ်း။

မြို့. ပျက်ခေရမ်း - န / မြို့. / ပျက်ခေရမ်း / လက်သန်းများ အရွယ် အသီးများ အပြတ် အခိုင်လိုက် တွဲလျက် သီးတတ်သော ခရမ်းငယ်တမျိုး။

မြို့. ပြ - နဝိ / မြို့. / မြို့. / အရပ်ဘက်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ဆိုင်သော။ (စစ်တက်နှင့် ခွဲခြားလိုရာ၌ ရည်ညွှန်းသည်။)

မြို့. ဖိတ်နေ - န / မြို့. / ဖိတ်နေ / ညုတ်နေထိုင်မိတာနေ။ (မြန်မာ လဆန်း ၇ ရက်၊ လဆန်း ၁၄ ရက်၊ လဆုတ် ၇ ရက်၊ လဆုတ် ၁၄ ရက် သို့မဟုတ် ၁၃ ရက် (ရက်မစုံရ) များ။) တောဖိတ်နေ - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

မြို့. ပ - န / မြို့. / မြို့. / မြို့. နယ် အုပ်ချုပ်ရေး လက်အောက်ခံ ပူးတွဲထားသော ရပ်ရွာကျေးရွာများ မပါဝင်သော မြို့. တမြို့. တည်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ အပိုင်းအခြား၊ မြို့. ကွက်သီးခြား။ ၂၊ မြို့. ၏အလယ်ဗဟိုကျရာအပိုင်း။

မြို့. မိမြို့. - န / မြို့. / မိမြို့. / မြို့. ပေါ်တွင် ဂုဏ်အား၊ ပညာအား၊ အသက်အား စသည် ကြီးမြင့် ထင်ရှားသော အများအကျိုးဆောင်ရွက်သူ။ မြို့. မျက်နှာဖုံးပုဂ္ဂိုလ်။

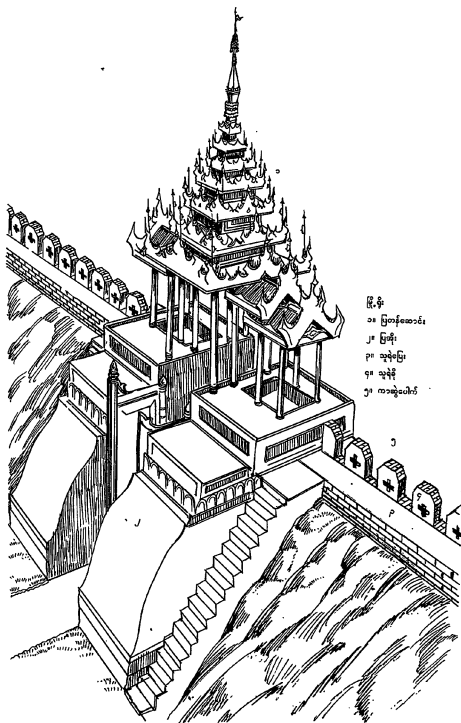
မြို့. မျက်နှာဖုံး - န / မြို့. / မျက်နှာဖုံး / မြို့. မိမြို့. - န၊ နှင့် အတူတူ။

မြို့. ရာနင်း - ကြိ / မြို့. / ရာနင်း / မြို့. တည်ရန် မြေနေရာကို ခုတ်ထွင်လင်းလင်းပြင်ဆင်သည်။

မြို့. ရံ - န / မြို့. / ရံ / မင်းနေပြည်မှတစ်ပါး ပတ်ဝန်းကျင်၌ အခြားသော အရံမြို့. ငယ်များ။

မြို့. ရိုး - န / မြို့. / ရိုး / နန်းမြို့. ကို ပတ်လည်ပတ်သန်း ကာရံထားသည့် အုတ် သို့မဟုတ် မြေဘောင်မြင့်နံရံတိုင်း။

မြို့. လုံးကျွတ် - နဝိ / မြို့. / လုံးကျွတ် / တမြို့. လုံးတွင် နေထိုင်သူတို့ အများအားဖြင့် ပါဝင်ဆင်နွှဲသော။
- ကြိဝိ / မြို့. / လုံးကျွတ် / ယင်းသို့ ပါဝင်ဆင်နွှဲလျက်။

မြို့ရိုး

၁။ ပြတန်စောင့်

၂။ ပြတို

၃။ သုရံပြ

၄။ သုရံ

၅။ ကာမ္ဘီပေါက်

မြို့ဝန် - န / မျို့ဝန် / မြန်မာမင်းလက်ထက်က မြို့ကြီးတမြို့
ကို ကြီးကြပ်စီမံအုပ်ချုပ်ရသူ။
မြို့သိမ်းအပ် - န / မျို့သိမ်းတတ် / မြို့ရွာကို သိမ်းပိုက်ရန်
တားနပ်ပေးထားသောတပ်။

မြိုး

မြိုးမြိုးမြက်မြက် - ကြိတ် / မျိုးမျိုးမျက်မျက် / ခ၊ အရသာ
ထူးကဲစွာ။ မြိန်ရှက်ဖွယ်ရှိစွာ။ ၂၊ [ဥပစာ]ထိုက်သင့်အောင်
များပြားစွာ။

မြက်

မြက် - န / မျက် / အမျှအတိုင်းဖြင့် ခေါင်းပွပ်စည်၌ အဆစ်
အမျက်တို့မှ ရှည်ပြားသော အရွက်၊ အရွက်တံသည် ထွက်
တတ်၍ အလေးကျပေါက်သော သက်တိုမြစ်ဖွဲ့ပင်မျိုး။ (စပါး၊
ပြောင်း၊ ကျူ၊ ကြံ၊ ဝါး၊ သက်ကယ်၊ ဂျုံစသည်တို့သည်
မြက်မျိုးအပါအဝင် မြစ်သည်။)

မြက် - ကြံ / မျက် / ခ၊ အရသာခံစားမှုတစုံတရာ ထိထိမိမိ
ရှိသည်။ (အရသာမြက်သည်၊ ဆားမြက်သည် စသည်ဖြင့်
သုံးနှုန်းသည်။) ၂၊ အသွားပြတ်ရသည်။ ၃၊ ထိနင့်အောင်
တန်ဖိုးမျှာသည်။

မြက်ကလုံးပင် - န / မျက်ကလုံးပင် / အဖူးတံအရိုးကို
သက်ကယ်၊ ဖျားစသည့် ရက်လုပ်ရသည့် လယ်ကွက်များတွင်
ပေါက်တတ်သော မိုးတံရွည်မြက်ပင်တမျိုး။

မြက်ကြားမှို - န / မျက်ကြားမှို / မြက်ခင်းအကြားတွင် ပေါက်
တတ်သော အရိုးဆွယ်၍ အပွင့်ငယ်ပြီး နုနယ်သည့်စားကောင်း
သော မှိုတမျိုး။

မြက်ခင်းမြင် - န / မျက်ခင်းမျှင် / မြက်ပင်များ ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်
သော မြေပြန့်အမြင်၊ မြက်ပင်ရိုက်ထားသော မြေပြန့်။

မြက်ခတ်စက် - န / မျက်ခတ်စက် / မြက်ပင်များကို ဖြတ်တောက်
ရိတ်လှီးပေးသော စားသွားပါယန္တရား။ မြက်ဖြတ်စက်။

မြက်ခတ်ခား - န / မျက်ခတ်ခါး / ခ၊ မြက်ပင်များကို ခတ်ဖြတ်
ရသည့် စားရည်တမျိုး။ ၂၊ မြက်တောထဲသော အရပ်တွင်
မယ်ရပ်လွဲခတ်နိုင်သော စားပြားကန့်လန့်တပ် လက်ကိုင်ရိုးရွည်
ပါသော စားတမျိုး။

မြက်ချပ်ဖတ် - န / မျက်ချပ်ဖတ် / မြက်ချားပါးသော နွေကာလ
အထိ၊ ကျွန်းကျွန်းနိုင်အောင်၊ ကျင်းတွင် ဖိသိပ်သိုလှောင်
ထားသော မြက်များ။

မြက်ခြောက် - န / မျက်ချောက် / သွေ့ခြောက်နေသော ကဲ့
နွားစား မြက်။

မြက်ခြင်း - န / မျက်ချင်း / ခြောက်ထောင့်
အကွက်ခိုင်းများပေါ်အောင် ဝါးကြော
ဖြင့် ရက်ထားသော အဝကား၌
အစောက်ရွတ်ချွန်သော ခြင်းတောင်း။
မြက်ပတ်မြက်စည်း - န / မျက် ပချက်စီး /
မြက်ပင် တမျိုး၏ အပွင့်တမျိုးဖြင့်
ပြုလုပ်ထားသော အမွှေးဖွား တံမြက်
စည်း။

မြက်ထိုး - န / မျက်ထွန်း / ရိတ်ဖြတ်၍
စုချည်ထားသောမြက်စည်း။

မြက်ဖုတ် - န / မျက်ဖုတ် / ခ၊ တအံ့တည်းသော ပင်တံရင်းမှ
ကားမြဲထွက်၍ ပွားဆင့်ပေါက်ရောက်သော မြက်ပင်အံ့။
၂၊ တနေရာတည်းတွင် ထွေးသက်ပေါက်နေသောမြက်ပင်စု။

မြက်ဖျာ - န / မျက်ဖျာ / မြက်ပင်တမျိုး၏ မိုးတံဖြင့် ရက်လုပ်
ထားသည့်အခင်း။

မြက်ဖြတ်စက် - န / မျက်ဖျတ်စက် / မြက်ခတ်စက် - န၊ နှင့်
အတူတူ။

မြက်မှန်ညှင်း - န / မျက်မှန်ညှင်း / ခြောင်တန်းပြီး အလယ်ကြော
ချိုင်ကျေးသော ရွက်တံချွန်များထွက်၍ ဥမြစ်ငယ်ရှိသော
ဆေးဒက်ဝင်မြက်တမျိုး။

မြက်မြက် - ကြိတ် / မျက်မျက် / ခ၊ စူးရှစွာ။ ၂၊ အရသာ
လေးနက်ထိမိစွာ။ ၃၊ ပြင်ဆင်ရုံး၊ ဩဇာရှိသောအသံဖြင့်။
“ဝါစာ မြက်မြက်၊ နှုတ်ထွက်နာလို့ ခေချိုမျှ၊” သစ္စာ* ၁၀၀။

မြက်လျှော - န / မျက်လျှော / မြက်ခင်းကြား၌ ကျက်စားနေ
တတ်သော အဆိပ်မဲ့မြွေငယ်တမျိုး။

မြက်သီး - န / မျက်သီး / (စပါးရိတ်သိမ်းရာတွင် ရောပါလာ
တတ်သော) မြက်ပင်မှ သီးသည့် အခွံခိုင်းလုံး၍ အဆန်
ရှိသော အသီးလုံးကလေးတမျိုး။

မြက်သီးဆန် - န / မျက်သီးဆန် / ကောက်ပင်မျိုးဝင် အပင်
တမျိုးမှ သီးသော ဆန်ကဲ့သို့၊ ချက်ပြုတ်စားသောက်ရသော
မာကြမ်းသည့် အသီးတမျိုး။

မြောက်

မြောက် - ကြံ / မျောက် / ခ၊ အထက်သို့ ကြွပင့်တက်သည်။
အထက်သို့ လွှင့်ရောက်သည်။ ၂၊ (အတတ်ပညာအစွမ်း)
ပေါက်ရောက်မြင့်မားသည်။ ၃၊ အောင်မြင် ပေါက်ရောက်
သည်။

- နဝိ / မျောက် / ခ၊ တစုံတခုသော အတိုင်းအတာသို့
ရောက်ရှိသော။ “မြောက်ကျိပ်ကိုးယောက်၊ မှန်ကင်းထောက်
၍၊ မြောက်သည် မင်းတွင်း၊ သာကီဝင်ဟု။” ဓမ္မ* ၃၀။
၂၊ သွေးကြွသော။ မာန်တက်သော။ “သုတကာမြောက်ပေး
တိုင်း မြောက်နေရန် မသင့်”

- စည်း / မျောက် / ကေန့်အမှန် ထိရောက်ဖြစ်ပျက်
ပြီးစီးခြင်း သဘောကို ဖော်ပြရာ၌ ကြိယာတွင် တွဲစပ်သော

စကားလုံး။ “စားခဲ့တဲ့မြောက်၊ သူတော် လျောက်ဖြင့်။”
ပေါ့ဦး။ ၁၂၈။

မြောက် - န / မျောက် / တောင်တက်နှင့် ဖီလာဖြစ်သော အရပ်
မျက်နှာ။

မြောက်ကျွန်း - န / မျောက်ကျွန်း / မြန်မာကျမ်းဂန်များ၌
ဖော်ပြချက်အရ စကြဝဠာရှိ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းအနက်
မြင်းမိုရ်တောင်၏ မြောက်ဘက်မျက်နှာတွင် တည်ရှိ၍
ကျွန်းဦး၌ ပဒေသာပင်ပေါက်လျက် ယူဇနာ ၈၀၀၀ ကျယ်
သော ကျွန်း။

မြောက်မြား - နဝိ / မျောက်များ / များပြားသော။ အရေ
အတွက်များသော။

မြောက်သားတော် - န / မျောက်သားခေါ် / ဘုရင်၊
မင်းညီမင်းသား၊ မင်းသမီး စသည်တို့၏ ကြင်ယာ၊ ခင်ပွန်း
တို့ကို ခေါ်ဝေါ်သောအမည်။

မြိုက်

မြိုက် - ကြို / မျိုက် / ၁။ မီးတောက်ဖြင့် လောင်ကျွမ်းခြင်းခံရ
သည်။ ၂။ ထက်မြက်စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ “တထိန်ထိန်လျှင်၊
ဝရဇိန်တုန်းမြိုက်၊ ချွန်းချွန်းမြိုက်သား။” ရခိုင်ချီ* ၃၉။
၃။ အရောင်ဟပ်သည်။ “ရောင်မြိုက် ကော်ရော်၊ ရွှေစက်တော်
လည်း၊ ရုပ်ပေါ် ရှစ်ကွက်။” ညွှန်ပေါင်း၊ ၃။ ၅၇။

မြိုက် - န / မျိုက် / မပျက်စီးသောတရား။ အမြိုက်။ [သ]
မြိုက်ကန် - ကြိဝိ / မျိုက်ခန့် / တဟုန်တည်း။ ရုတ်ခြည်းအား
ဖြင့်။

မြင့်

မြင့် - ကြို / မျှင့် / ၁။ မျက်စိအကြည်ဓာတ် (ပသာဒ)၌
ရုပ်အဆင်ရှိတတ်သည်။ စွဲတတ်ရာကို ခွဲခြားသိမှတ်မိသည်။
၂။ [ဥပစာ] အသိဉာဏ်ပေါ်သည်။ “တရားကိုမြင်မှ ငါဘုရား
ကို မြင်ရာရောက်တော့မပ။” ဗုဒ္ဓခြေ၊ ၁၁၀။ ၃။ ကြိုတင်
တော့ခေါ်တတ်သည်။ “မင်းဘုရားရွှေထီးလည်း နန္ဒသင်္ကြန်ကို
မြင်လှပေသည်ဟူ၍ ချီးမွမ်းတော်မူပြီးလျှင်။” ကုလား၊ ၃။
၂၄၃။ ၄။ အလားအလာတတ်သည်။ အလားရှိသည်။ (ကိန်း
တွင် ပေါ်တတ်သည်။) ၅။ မွေးဖွားသည်။ (ဖွားမြင်မှုဖွားကို
မြှုပ်၍ အသုံးတွင်သည်။) “ညာခေါင်အေဝီ၊ မဟေသီ
မြောက်တင်ထားသော်လည်း သားသမီးမမြင်။” ဝိဇယ၊ ၈၀။

မြင့်ကွင်း - န / မျှင့်ကွင်း / ရွှေကြည့်မိသည့်အချက်၊ နေရာအဝန်း
အခွင်။ ရှုပ်လှဲ။

မြင့်ကွင်းကျယ် - န / မျှင့်ကွင်းကျယ် / ၁။ ကျယ်ပြန့်သော ရွက်
ပြင်။ ၂။ အလျားရှည်ပိတ်ကားတပြန့်လုံးတွင် ရုပ်ပုံတင်သည့်
ရုပ်ပုံငှက်ား။

မြင့်မြင့်ကတ် - ကြို / မျှင့်မြင့်ကတ် / ကြည့်ရှု၍ နှစ်လိုခြင်းမရှိ
ဖြစ်သည်။ အမြင်ရ ရှိရှာစက်ဆုပ်သည်။

မြင့်မြင့်ကရာ - န / မျှင့်မြင့်ကရာ / မျက်စိနှင့် ထင်လာသမျှ
သောအရာ။ အလုံးစုံရှုကြည့်သမျှသောအရာ။

မြင့်မြင့်ထင်ထင် - ကြိဝိ / မျှင့်မြင့်ထင်ထင် / မျက်မြင်ထင်ရှား၊
မြင်သာလောက်သော အချိန်အနေအားဖြင့်။

မြင့်သား - န / မျှင့်သား / သတ်သည်ကို မြင့်ရသော သတ္တဝါ၏
အသား။

မြှင့်

မြှင့် - နဝိ / မျှင့် / ၁။ (ထက်အောက်) အရပ်ပမာဏ အထက်
အပို့ ရှည်သော။ မနိမ့်သော။ ၂။ အထက်အပို့၌ တည်
သော။ (အဆင့်အတန်းမြင့်၊ ဘဝမြင့် စသည်အသုံးရှိသည်။)
၃။ ကြာရှည်သော။ ကာလကြာသော။ “မမြင့်နေရက်၊ ငယ်
ရွယ်သက်က။” ကိုး* ၁၅။

မြှင့်မား - နဝိ / မျှင့်မား / ၁။ အလွန်မြင့်သော။ ၂။ အရေအတွက်
များသော။ အင်အားကြီးမားသော။

မြှင့်မောက် - နဝိ / မျှင့်မောက် / ပကတိမျက်နှာပြင်ထက် စူတက်
သော။

မြှင့်မြတ် - နဝိ / မျှင့်မြတ် / အရည်အသွေး၊ အဆင့်အတန်း၊
ဂုဏ်စသည် ထူးကဲသာလွန်သော။

မြင်း

မြင်း - န / မျှင်း / ခွာလုံးနှင့် ခြေလေးချောင်ရှိ၍ အဟုန်ပြင်းစွာ
ပြေးနိုင်သော မြက်စား သွေးပူ ခို့တိုက်တိရစ္ဆာန်။

မြင်းကောင်ရေအား - န / မျှင်းကောင်ယေအား / စက်၏
စွမ်းအားကို ရေတွက်တိုင်းတာသော စက်နီး။ (တစ္ဆေနှင့်တွင်
တပေါင်လေးဒဿာဝန်ကို တပေမြင့်အောင် တွန်းမြောက်နိုင်
သောအား၏ အဆပေါင်း ၅၅၀ နှင့်ညီမျှသည်။)

မြင်းကောင်းခွာလိပ် - ကြိဝိ / မျှင်းကောင်းခွာလိပ် / [ဥပစာ]
အရည်အချင်းရှိလျက်နှင့် ချွတ်ချော်တိမ်းပါးလျက်။

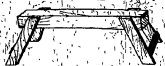
မြင်းကျား - န / မျှင်းကျား / မြင်းမျိုးနွယ်အဝင် အာဖရိကတိုက်
ဇာတိဖြစ်သော အဖြူနှင့်အနက် သို့မဟုတ်အညိုကျားအစင်း
များရှိသော မြင်းတမျိုး။

မြင်းခင်း - န / မျှင်းခင်း / ၁။ ရွေးမြန်မာဘုရင်လက်ထက်
မြင်းတပ်သားတို့စွမ်းရည်ပြ အခမ်းအနား၊ မြင်းရေးပြပွဲ။
မြင်းခင်းတော်၌။ ၂။ မြင်းပြေးရာလမ်း။ မြင်းကွင်း၊ မြင်းတပ်ချီ
တက်ရာဝန်း။ ၃။ (အမျှားအားဖြင့် ရုပ်သေးစသည်တွင်)
မြင်းရုပ်ထွက်သည့်အခါ တီးမှုတ်လေ့ရှိသည့် တေးသွား
သီချင်း။

မြင်းခင်းတော်ပွဲ - န / မျှင်းခင်းခေါ်ပွဲ / မြင်းခင်း - န၊ ၁။ နှင့်
အတူတူ။

မြင်းခေါင်း - န / မျှင်းခေါင်း / မြန်မာဘုရင်လက်ထက် မြင်းစီး
အမှုထမ်းများကို ကြီးကြပ်ရသူ။

မြင်းခုံ - န / မျင်းခုံ / ၁။ အလှူသန့်သောပျဉ်ချပ်တွင် အခြေလေးချောင်းတပ်ထားသောထိုင်ခုံခြင်။ ၂။ လက်သမားတို့ ရွှေပေါ်ထိုးရာတွင်သုံးသည့် သစ်ချောင်းတပ် ခုံသည်။

မြင်းခုံ - န ၁

မြင်းခွာ - န / မျင်းခွာ / မြင်း၏ ခွာပုံအရွက်ငယ်ရှိပြီး မြေတွင် တွင်းချွန်အသစ်တို့မှအမြစ်တွယ်ပေါက်တတ်သော ဆေးဗက်ဝင် မြေကွပ်ပင်တမျိုး။

မြင်းစားကျွန်း - န / မျင်းစားကျွန်း / အဆန်အသား ကြမ်းသော ကောက်နှံသီးသည့်အအေးပိုင်းဒေသစိုက် ကောက်ပင်တမျိုး။

မြင်းစားပဲ - န / မျင်းစားပဲ / အစေ့လုံးချွန်သော ပုပ်ပျပ်မျှါးဝင် ပဲတမျိုး။

မြင်းတက်ခွံ - န / မြင်းတက်ခွံ / ၁။ ခေါက်ချိုးချထားသော ကြိုး၏ ကြိုးဖျားနှစ်စက် ကြိုးရင်းခေါက်ထဲသို့ လျှို၍ စုံထွက်စေသော ချည်နည်းတမျိုး။ ၂။ ပျို့နှင့်ရတုဝိစိတ်တွင် တပိုဒ်၏ အဆုံးဘာရန် စပ်စီအောင်ပို့ဆိုနည်း။ (သာကေ။ ။ (၁) ထုံနံပက္ခာ... ရင်လျက်ပြအံ့ ကြံမင်။ (၂) မပျံ့မရွှင်... ဝေဝင်ည်းတည်တံ့ကျင့်စေ။ (၃) ညဉ့်ထွားထွား... ငါကားဗာယံနံ ကျွတ်လတ္တံ့။ ။ ကိုး* ၁၃၀ - ၁၄၂။)

မြင်းတက်ခွံ - န ၁

မြင်းစောင်း - န / မျင်းစောင်း / မြင်းကိုထားသောနေရာသို့ မဟုတ် အဆောက်အအုံ။

မြင်းတစ်ရာ - န / မျင်းတစ်ရာ / အတွင်းတစ်ရာကြီး ၉ လုံးအနက် ကြယ်လုံးရေ ၁၃ လုံးပါဝင်သော မြင်းပုံသဏ္ဌာန်ရှိ တစ်ရာကြီး။ (သရဝဂ်၊ နေသိဒ္ဓိ၊ သတ္တဗိသျှနက္ခတ်သုံးလုံးနှင့် ယှဉ်၍ သွားသည်။)

မြင်းတား - န / မျင်းတား / ၁။ မြင်းတပ်အကူးအပြတ်ကို တားဆီးရန် ပြုလုပ်ထားသော ဆူးငြောင့် အတားအဆီး။ ၂။ စည်းခိုးအပြစ် တန်းများဖြင့်ပို့ချည်ထားသော အကာတံတိုင်း။

မြင်းပွဲ - န / မျင်းပွဲ / မြင်းအပြိုင်ပြေးစေခြင်းအားဖြင့် အလောင်းအစားပြုလုပ်သောပွဲ။

မြင်းဖျ - န / မျင်းဖျ / လူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာအပြင်တွင် မူလအသားအရောင်အတိုင်း ကာလကြာရှည်ထင်ရှားစွာ ဇူပို့ဖူးထွက်နေသော အကျိတ်အလုံး။

မြင်းမိုရ် - န / မျင်းမို / ၁။ မြန်မာကျမ်းဂန်များတွင် ဖော်ပြသော စကြဝဠာကျွန်းကြီးလေးကျွန်း၏ အလယ်ဗဟိဒ္ဓိ ယူဇနာရှစ်သောင်းလေးထောင်မြင့်သောတောင်ကြီး။ ၂။ အိမ်စသော အဆောက်အအုံတွင် (ခေါင်မိုးထိပ်စွန်းနှစ်ဘက်ရှိ) ထုပ်တန်း

နှင့် ခေါင်မိုးအကြား ဘေးနံရံနှင့်တစ်တည်း သုံးထောင်ချွန်းနေရာကို ပိတ်ကာထားသော အကာ။

မြင်းမိုရ်တော - န / မျင်းမိုရ်တော / ခုနစ်တောင်လျှင် တတာအားဖြင့် တိုင်းတာသော ရှေးမြန်မာအတိုင်းအတာ။ (တာ ၁၀၀၀ လျှင် မြန်မာတတိုင်ဖြစ်၍၊ တတာလျှင် ၁၂၆ လက်မ သို့မဟုတ် ၃၂၀.၀၄ စင်တီမီတာနှင့်ညီမျှသည်။)

မြင်းမိုရ်တောင် - န / မျင်းမိုရ်တောင် / မျင်းမိုရ်တောင်/မြင်းမိုရ် - န၊ ၁။ နှင့်အတူတူ။

မြင်းမိုရ်ပိတ် - န / မျင်းမိုရ်ပိတ် / မျင်းမိုရ် - န၊ ၂။ နှင့်အတူတူ။

မြင်းမိုရ်ပွဲ - န / မျင်းမိုရ်ပွဲ / သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှ သုံးရက်နေ့အထိ မြင်းမိုရ်တောင်သဏ္ဌာန် စင် ဆောက်လုပ်၍ ဆီမီးထွန်းညှိပူဇော်ပွဲ။

မြင်းမြီး - န / မျင်းမြီး / မြင်းအမြီးကို အရင်းမှ စုစည်း၍ လက်ကိုင်မိုးတပ်ထားသော ခြင်ရိုက်တံ။

မြင်းရထား - န / မျင်းရထား / မြင်းတကောင်နှစ်ကောင်စသည် ဆွဲသောလေးဘီးတပ်ယာဉ်။

မြင်းလား - န / မျင်းလား / သားစပ်ရန်အတွက် သင်းကွပ်ခြင်းမပြုပဲ ထားသော မြင်းထီး။ #

မြင်းလောင်း - ကြို / မျင်းလောင်း / မြင်းမြိုင်ပွဲ၌ အလောင်းအစားပြုသည်။

မြင်းလမ်း - န / မျင်းလမ်း / ယာဉ်မဝင်လောက်သော တိရစ္ဆာန်သွားလမ်း။ တောရပ်ကျေးရွာများတွင် ဆောက်လုပ်စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုပဲ ကျွဲ နွားသွားလှောင်ထွက်ရန် အလွတ်ထားသော လမ်း။

မြင်းလည်း - န / မျင်းလည်း / မြင်းတကောင်ဆွဲသော နှစ်ဘီးတပ်ယာဉ်။

မြင်းဝမ်းဆည် - န / မျင်းဝန်းဆယ် / ကျေရေတွင် မျှော့ပါသော ငါးများ တင်ကျန်စေရန် မြစ်ချောင်းများကို ဖြတ်၍ ထောင်ချောက်သဖွယ် ယင်းများ ပိတ်ထောင်ထားသည့် ဆည်တမျိုး။

မြင်းသရိုက် - န / မျင်းသရိုက် / စဆိုဝတွင် သွေးကြောစုကြွ၍ ရောင်ရမ်းခြင်း သွေးယိုခြင်း စသည် မြစ်ပေါ်တတ်သော ရောဂါ။

မြင်းသိုး - န / မျင်းသိုး / အရွယ် ရောက်သော၊ မသင်းကွပ်ရသေးသည့် သာမန်မြင်းထီး။

မြင်းအား - န / မျင်းအား / မြင်းကောင်ရေအား - န၊ ၂။ နှင့်အတူတူ။

မြောင်

မြောင် - န / မျောင် / ၁။ ကုန်းမြင့်နှစ်ရပ်ကြား အလျားရည်၍ အနံကျဉ်းသော ချိုင့်ဝှမ်း။ ၂။ အလျားရည်သွယ် ပြိုင်တန်းသော အရာကို ရေတွက်သော ဇာတ်သင်္ချာ ကောင်းလုံး။ အမြောင်း။

မြောင်း

- မြောင်း - န / မျောင်း / ၁၊ (အမျှားအားဖြင့် လူတို့ တူးဖောက်ထားသော) အလျားရှည်ချိုင့်။ ၂၊ ရေစီးဆင်းရာ ရှည်သွယ်သောချိုင့်လမ်း။ ရေစီးလမ်းကြောင်းလမ်း။ ရေညှင်းလမ်း။
- ၃၊ အလျားရှည်သော နိမ့်ခွက်ရာ။ ချိုင့်ခွက်သောလမ်းကြောင်း။
- ၄၊ စက္ကူကတ်ထုကို ချိုးခေါက်ရာ၌ လွယ်ကူအောင် ချိုင့်ခွက်ရာဖိနှိပ်ပြုလုပ်ထားသည့် လမ်းကြောင်း။
- မြောင်းထိုး - ကြံ / မျောင်းထိုး / ၁၊ နိမ့်ချိုင့်သော လမ်းကြောင်းပေါ်အောင် တူးရွင်းစသည်ဖြင့် တောက်လျှောက်တူးဖော်သည်။ ၂၊ သစ်သားတွင် ချိုင့်ရာလမ်းကြောင်း ပေါ်အောင် အထူးပြုပြင်ထားသော မြောင်းပေးခြင်း တိုက်စားသည်။
- ၃၊ ဆိုပိတ်နေသော ရေစီးလမ်းကြောင်း အသည်ကိုပွင့်ပေါက်အောင် ပြုလုပ်သည်။
- မြောင်းမ - န / မျောင်းမ / ရေလျှောင့်ကန်၊ ရေထိုင် စသည်မှတိုက်ရိုက် သွယ်ဆင်းလာသော ရေထွတ်လမ်းကြောင်းကြီး။
- မြောင်းမြောင်း - ကြိတ် / မျောင်းမျောင်း / အလျား ရှည်၍ ကျဉ်းလျက်။ (မြောင်းမြောင်းကလေး၊ ရှည်မြောင်းမြောင်း စသည်ဖြင့် အသုံးများသည်။)

မြိုင်

- မြိုင် - န / မျိုင် / စိမ်းစိုအုပ်ခိုင်းသောတောကြီး။
- မြိုင် - နဝိ / မျိုင် / ၁၊ အထီးတည်းမပျံ့ အမွှေးအမှင် အပြည့်အလိုက်၊ အသိုင်းအဝိုင်း စသည် ပြည့်စုံ ကောင်းမွန်သော။ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာရှိသော။ (အထီးမြိုင်သည်၊ ဟင်းမြိုင်သည် စသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။) ၂၊ စည်ပင်များပြားသော။ ဝေဆာသော။
- မြိုင်ကျ - ကြံ / မျိုင်ကျ / တိရစ္ဆာန်မျှ၊ နဂါးစိတ်ဖြင့် မြူးကြွသည်။ တိရစ္ဆာန် မိတ်လိုက်သည်။
- မြိုင်ဆိုင် - နဝိ / မျိုင်ဆိုင် / ဝေဆာ သိုက်မြိုက်သော။ မြိုင် - နဝိ၊ ၁၊ လည်းရွှ။
- မြိုင်ထ - န / မျိုင် / မြန်မာဇာတ်သဘင်၌ ဘုရင့်သားတော် (မင်းသား) သည် ကြင်ယာမင်းသမီးနှင့်တကွ တကွသိုလ်မှ မိမိနေပြည်တော်သို့ အပြန် လမ်းခရီးတောမြိုင်၌၊ စခန်းချပြီးနောက် ထိုစခန်းမှတစ် ဖြန့်ထ၍ ခရီးဆက်သည့်အခန်းအပြစ် ဘိဆိုသရုပ်ဖော်လေ့ရှိသော တောဝှမ်း၊ မယ်ဖွဲ့ စသည့် နှစ်ပါး ှားသီချင်း။ ယင်းသီချင်းစကားများအလိုက် ကပြသော ကကွက်အထူး။
- မြိုင်သံ - န / မျိုင်သွန် / တောဟိန်း၍ လွှဲလွှဲလာသော ပဲ့တင်သံ။ တစုံတရာ အတားအဆီးကို ထိခိုက်၍ ပဲ့တင်ထပ်သော အသံ။

မြစ်

- မြစ် - န / မျစ် / ၁၊ တောင်မြေအိုင်စမ်း စသော အမျှား ဦးတည်ရာမှ ပင်လယ်၊ သမုဒ္ဒရာ၊ အိုင်ကြီးများသို့တိုင်အောင် ရေအလျဉ်းကြီးစွာ အမြဲ သယ်ဆောင် စီးဆင်းသော လမ်းကြောင်းကြီး။ ၂၊ မြောက်အရပ်။ (မြစ်အောက်ဟူ၍ လည်းခေါ်တွင်သည်။)
- မြစ် - န / မျစ် / မြေးက ပွားမြင်သော သားသမီး။
- မြစ် - ကြံ / မျစ် / တားဆီးပိတ်ပင်သည်။ ဟန့်တားသည်။
- မြစ်ကူးချောင်းခြား - န / မျစ်ကူးချောင်းကျား / မြစ် ချောင်းစသည် ကျော်ဖြတ်သွားလာရသော အရပ်။ ဝေးကွာသော တပါးအရပ်။
- မြစ်ကမ်း - န / မျစ်ကမ်း / မြစ်၏ ဘေးနှစ်ဘက်ရှိ ရေနံ့စပ်လျက်ရှိသော ကုန်းမြေ။
- မြစ်ကျဉ်း - န / မျစ်ကျဉ်း / မူလမြစ်ကြောင်းမှ မြစ်ကြောင်းသစ် ခွဲပြောင်းသွားရာ၌ မူလမြစ်နှင့် အဆက်ပြတ်၍ ကျန်ခဲ့သောမြစ်၏ အပိုင်းအပြတ်။ မြစ်ဟောင်းရာ။
- မြစ်ကျဉ်း - န / မျစ်ကျဉ်း / မြစ်ကြောင်းတလျှောက်၌ အခြားနေရာများထက်ပို၍ ကျဉ်းသောနေရာ။ (ကျောက်တောင်၊ မြေခာ စသည်ကို ရေမတီးနိုင် မတိုက်စားနိုင်သော မြစ်၏ သဘာဝအရ ကျဉ်းမြောင်းနေလေ့ရှိသည်။)
- မြစ်ကြားကုန်းမြေ - န / မျစ်ကြားကုန်းမြေ / ဝဲယာနှစ်ဘက်တွင် မြစ်တသွယ်စီ စီးဆင်းနေသော မြစ်ကြားမြေ။ ဒိုးအပ်မြေ။
- မြစ်ကြော - န / မျစ်ကြော / မြစ်၏ စီးဆင်းရာလမ်းကြောင်း။ မြစ်ပြင်အတွင်း (လေ့လာဘော်လျားနိုင်အောင်) ရေပြင်တစ်တည်း နက်ရှိုင်းဆက်စပ်နေသည့် မြစ်ကြောင်းတလျှောက် ရေနက်ကြောင်း။ (မြစ်ကြောကိုလိုက်၍ နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်လေ့ ရှိသည်။)
- မြစ်ကြောင်း - န / မျစ်ကြောင်း / ၁၊ မြစ် စီးဆင်းရာလမ်း။ ၂၊ မြစ်လမ်းခရီး။
- မြစ်ခုံ - န / မျစ်ခုံ / မြင့်မားသော မြစ်ကမ်း။
- မြစ်ချင်းပြီး - နဝိ / မျစ်ချင်းပြီး / (အခြားဆေးမည် ရေဖက်ရန်လုပ်ပုံ) တမျိုးတည်းဖြင့် ရောဂါအနာ တစုံတရာ ကုသနိုင်သော။
- ကြိတ် / မျစ်ချင်းပြီး / ယင်းသို့ ကုသနိုင်စွမ်းလျက်။
- မြစ်ခြောက်နာ - န / မျစ်ချောက်နာ / ချောင်းဆိုးသွေးပါ အဆုတ်ရောဂါ။ (ဇယဟုန်နာ၊ သောသ နာ စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သည်။)
- မြစ်ခြင်းလုံး - န / မျစ်ချင်းလုံး / မြစ်ကြောကို သိရှိနိုင်အောင် ရေကြောင်းအလိုက် မျှောချရသော ဗူးသီးခွံစသည့် ပေါ့ပါးသော ပစ္စည်း။ ဗူးမျော - ကြံ၊ လည်းရွှ။
- မြစ်ခွဲ - န / မျစ်ခွဲ / မူလမြစ်ကြောင်းမှ ခွဲဖြာထွက်၍ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာတွင်းသို့ စီးဝင်သော ရေကြောင်း။
- မြစ်ဆိပ် - န / မျစ်ဆိပ် / ၁၊ မြစ်ကြောင်းတလျှောက်တွင် လေ့လာဘော် စသည် ဆိုက်ကပ်ရန် သတ်မှတ်ထားသော နေရာ။

၂။မြစ်ကမ်းတလျှောက်တွင် အတက်အဆင်းပြေသော၊ ရေချိုးရေပစ်လျှော်ရုံရာ နေရာ။

မြစ်ဆုံ - န / မျစ်ဆုံန / မြစ်ငယ်နှစ်မြွှာ ရပေါင်းစပ်ပျက်ရာအရပ်။

မြစ်ဆုံ - န / မျစ်ဆုံန / အစို့၊ အတက်၊ မြစ်မြွှာ၊ မြစ်ဆွယ်တို့ ပြာထွက်ရာ သစ်ပင်၏ အရင်းပိုင်း။ အမြစ်ဆုံ။

မြစ်ညာ - န / မျစ်ညာ / မြစ်၏အဖျားပိုင်း။ အထက်ပိုင်းအရပ်။

မြစ်တေး - န / မျစ်တေး / မြစ်၊ အိုင် စသော ရေပြင်စပ်တွင် ငါးကို ကျွမ်းကျင်စွာ ဖမ်းယူစားသောက် တတ်သော၊ အတောင်အောက်ဘက် ဖြူ၍ နှုတ်သီးချွန်ပြီး၊ အလျား ၁၈ လက်မခန့်ရှိ ငှက်တမျိုး။

မြစ်တေးဆစ် - န / မျစ်တေးဆစ် / ခွာရှိ တိရစ္ဆာန်၏ခြေသောက်တွင် ခွာအထက် သိမ်သောအပိုင်း အပေါ် နောက်ဘက် အမွှေးအမှင်ခွံသွယ်များရှိသော ခြေအရင်းအဆစ်ပိုင်း။

မြစ်သာ - ကြိ / မျစ်သာ / ၁။ တားမြစ်သည်။ မကောင်းမှုမှ ရှောင်ရှားစေရန် ဟန့်တားသည်။ ၂။ ဆုံးမသွန်သင်သည်။

မြစ်နား - န / မျစ်နား / မြစ်ကမ်းအနီးအပါးအရပ်ဒေသ။

မြစ်ပေါက် - န / မျစ်ပေါက် / မြစ်ထဲသို့ စီးဝင်သော မြစ်လက်တက်၏ အဝ။

မြစ်ပျံ - န / မျစ်ပျံန / ညောင်မှတ်ဆိတ် စသော သစ်ပင်အချို့တွင် ပင်စည်မှထွက်၍ လှေပြင်ထဲ၌ တွဲကျနေသော အမြစ်များ။ လျှော့မြစ်။

မြစ်ပြင် - န / မျစ်ပြင် / မြစ်၏အပြန့်။ မြစ်ကမ်းနှစ်ဘက်အကြား ရေအပြင်။

မြစ်ဖျားခံ - ကြိ / မျစ်ဖျားခံန / ၁။ မြစ်အဖြစ်သို့ အရင်းအစပြု၍ စီးဆင်းသည်။ မြစ်ကြောင်းစတင်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] အရင်းအမြစ် စတင်သည်။ မူလအခြေခံသည်။

မြစ်မြတ်ဆေး - န / မျစ်မြတ်ဆေး / ဇရာဂါဝေဒနာ တခုခုကို အရင်းအမြစ် မကျန်ရစ်အောင် လုံးပျောက်ကင်းသည်အထိ ကုသ ခိုင်သော ဆေးဝါး။

မြစ်မ - န / မျစ်မ - (အခြားမြစ် တခုခုထဲသို့ စီးသွယ်ပေါင်းဝင်သော မြစ်မျိုးမဟုတ်ပဲ) မြစ်ဖျားခံရာမှ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ စသည်ထဲသို့ တိုက်ရိုက်စီးဝင်သော မြစ်ကြီး။ မြ်ထွက်ခွဲထွက်သည့် မြစ်ကြောင်းငယ် မဟုတ်သော မူလ မြစ်ကြီး။

မြစ်မ - န / မျစ်မ - အပင်တို့တွင် မြေအောက်သို့ အနက်ဆုံးစွဲဝင်သော မူလအခြေခံရာ ရေသောက်မြစ်။

မြစ်ရေချိန် - န / မျစ်ရေချိန် / မြစ်ရေ အတိုး အလျော့အတိုင်းအတာ ပမာဏ။

မြစ်ရိုးမြစ်စဉ် - န / မျစ်ရိုးမြစ်စဉ် / မြစ်ကြီး၏ ဝဲယာ ကမ်းတလျှောက် မြို့ရွာဒေသ။

မြစ်လက်တက် - န / မျစ်လက်တက် / မျစ်လတက် / မြစ်မကြီးထဲသို့ စီးဝင်သော မြစ်ငယ်။

မြစ်လိုက်ပင် - န / မျစ်လိုက်အပင် / ဝဉ္စပင် - န။ နှင်အတွတူ။

မြစ်ကျွန်းပေါ် - န / မျစ်ကျွန်းပေါ် / မြစ်မကြီးမှ မြစ်ခွဲများ ပြာထွက်ရာ ပင်လယ်ကမ်းနီးနီးကျင်ဒေသ။

မြစ်ဝှမ်း - န / မျစ်ဝှမ်း / မြစ်ဖြတ်သန်းစီးဆင်းရာ မြေပြန့်၏ ဝဲယာ ဝန်းကျင်အရပ်။

မြည်

မြည် - ကြိ / မျီ / ၁။ အသံပေါ်ထွက်သည်။ “တုံးတင်ကို တက်တက်မြည်အောင် ခေါက်လျှင်။” ဝိဇ္ဇေ။ ၁၀။ ၂။ အသံပေါ်ထွက်အောင် ပြုလုပ်သည်။ “ငှက်သံကဲ့သို့ အတွေ့ထွေမြည်သည်ကို ငရမန် ထွက်၍ ကြည့်လျှင်။” ကိပ္ပ။ ၁၆။ ၃။ အပြစ်ထုတ်ဖော်ရှေ့တင်သည်။ “အားလုံးကပင် မယ်သီကို ဝိုင်း၍ မြည်ကြသည်။” ခြေလေး။ ၃၉။

မြည်ကြွေး - ကြိ / မျီကြွေး / သားငှက် စသည်တို့ သာယာစွာ အော်ဟစ်တွန်ကျူးသည်။

မြည်တမ်း - ကြိ / မျီတမ်း / မသာယာသောစိတ်ဖြင့် ရေ့တင်ပြောဆိုသည်။

မြည်တွန်တောက်တီး - ကြိ / မျီတွန်တောက်တီး / သူတပါး၏ အပြစ်ကို ဘော်ပြ၍ ရေ့တင်ပြောဆိုသည်။ မနှစ်သက်ဖွယ် စကားရည်လျားစွာ ရေ့တင်ပြောဆိုသည်။

မြည်ဟည်း - ကြိ / မျီဟည်း / ကျယ်လောင်ပြင်းထန်သော အသံမြစ်ပေါ်သည်။

မြဉ်

မြဉ် - နဝိ / မျီ / ၁။ ညံ့ပျောင်းနူးမွသော။ ဆွေးရိသော။ ၂။ ဓားစသည်၏ အသွား အလွန်ပြတ်မွသော။

မြဉ်း

မြဉ်း - ကြိ / မျီး / ၁။ အရသာကို စမ်းသပ် စားသုံးသည်။ (မြဲလုလည်း ရှေးကသုံးသည်။) ၂။ တစုံတရာသော သောက်ဖွယ်နှင့်တွဲ၍ အနည်းငယ်စီ စားသောက်သည်။ (လက်ဖက်ရည်ကြမ်း၊ ထန်ရည် အရက်တို့နှင့် တွဲဖက် စားသောက်လေ့ရှိသည်။) ၃။ [ဥပစာ] မလုပ်မကိုင် ဖူးဆေးသော အလုပ်တစုံတရာကို ကိုယ်တိုင်စူးစမ်း စတင်လုပ်ကိုင် ကြည့်သည်။

မြဉ်း - န / မျီး / နားရွက်ကြီး၊ နံကိုင်၍ လည်ရွည်ကာ ခြေလက်တို့ပြီး ကုန်းတက်ခရီးနှင့် ဝန်တင်ရန်အတွက် အသုံးပြုလေ့ရှိသည့် မြင်းမျိုး အပါအဝင် ခြေလေးချောင်း တိရစ္ဆာန်။

မြတ်

မြတ် - နဝိ / မျတ် / ၁။ ဂုဏ်အရည်အချင်း ထူးကဲသာလွန်သော။ အဆင့်အတန်းမြင့်မြောက်သော။ ၂။ ပိုလွန်သော။

- ကြိ / မျတ် / ၁။ မူလရင်းနှီးငွေ သို့မဟုတ် ကုန်ကျ

မေ့တတ်လေသည်။ ၂။ အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းသည်။

မြတ်စွာဘုရား - န / မျတ်စွာယဟား / ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင် အား ဂုဏ်တော်မြောက်ချီး၍ ခေါ်ဝေါ်သော အမည်၊ အာလုပ်။

ဘုရား - န၊ လည်း၍။

မြတ်စွန်း - ကြံ / မျတ်စွန်း / အမြတ် ပေါ်ထွက်သည်။ ကုန်ကျသည်ထက် ပို၍ရှိသည်။

မြတ်စိုး - ကြံ / မျတ်စိုး / ၁။ အထူးနှစ်သက် ကြည်ညိုသည်။ အထူးတန်ဖိုးထား၍ လိုလားသည်။ ၂။ လေးမြတ်စွာ စုံမက်ချစ်ခင်သည်။

မြတ်လေး - န / မျတ်လေး / အမျှင်တံ ပေါင်းစွဲသောအရွက်မျိုးရှိ၍၊ နှဲ့ အော်လန်ကဲ့သို့ သော အပွင့်ငယ်များ အဖြူ၊ အနီပွင့်တတ်သည့် နွယ်ရုံပင်တမျိုး။

မြိတ်

မြိတ်ဆာ - န / မျိတ်ဆာ / ၁။ ယက်ကန်းစင်တွင် အဝတ်အထည်မရက်သည့် စွန့်ပယ်သော တိုင်ချည်အစွန်းအစများ။

၂။ တဘက်၊ စောင် စသည်၌ အနားတွင် မရက်ပဲ ချွန်လုပ်ထားသော ချည်စ။ ၃။ ပြောင်းဖူးအတွင်း ပါရှိသောအမျှင်ရ။

မြိတ်ဆာချည် - န / မျိတ်ဆာချ် / မြိတ်ဆာ - န၊ ၁။ နှင့်အတူတူ။

မြိတ်ဆာဆက် - န / မျိတ်ဆာဆက် / ယက်ကန်းတွင် ချည်ပင်ချင်း ဆက်သည့် အလွယ်ဆက်နည်း။

မြိတ်ဖူးစ - န / မျိတ်ဖူးစ / ယက်ကန်းစင်တွင်လိုရာအထည်သားစတင်မရက်မီ လိပ်ပတ်တွင်သွင်းရန် အထည်သားနှင့်ချွတ်၍ အပိုရက်ထားသောအပိုင်း။ (အထည်မြတ်သောအခါမြိတ်ဖူးစအထက်မှ စ၍ မြတ်သည်။)

မြန်

မြန် - နဝိ / မျန် / ၁။ လှုပ်ရှားမှု သွက်လက်သော။ ၂။ လိုအပ်သောအချိန်ထက် စောစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သော။

- ကြံ / မျန် / ရှေ့လျား လှုပ်ရှားသင့်သည်ထက် ပိုလွန်စေသည်။

မြန်ဆန် - ကြံ / မျန်ဆန် / ၁။ လှုပ်ရှားမှု သွက်လက်သည်။ ၂။ လိုအပ်သည့်အချိန်ထက် စောစွာပြီးစီးနိုင်စွမ်းသည်။

မြန်ထက် - ကြံ / မျန်ထက် / မြန်ဆန် - ကြံ၊ နှင့်အတူတူ။

မြန်မာ - န / မျန်မာ / မြန်မာနိုင်ငံတွင် နှစ်ကာလရှည်စွာ အစဉ်အဆက်ပျံ့နှံ့စွာ အတူတကွအခြေစိုက်နေထိုင်သော တိုင်းရင်းသား လူမျိုး။

- နဝိ / မျန်မာ / ယင်းလူမျိုးများနှင့် သက်ဆိုင်သော။

မြန်မာနိုင်ငံ - န / မျန်မာနိုင်ငံ / အာရှတိုက်အရှေ့တောင်ဘက်ဆုံး ကျွန်းဆွယ် အနောက်ပိုင်း (ကမ္ဘာ၏မြောက်လတ္တီတွတ် ၁၀° နှင့် ၂၀° ၃၀' အကြား အရှေ့လောင်ဂျီတွတ် ၉၂° နှင့်

၁၀၀° အကြားတွင်) အိန္ဒိယကျွန်းဆွယ်နှင့် တရုတ်ပြည်အကြား၌တည်ရှိသော နိုင်ငံ။

မြန်မာပြန် - န / မျန်မာပြန် / ဘာသာတရား (အထူးသဖြင့်ပဋိဘာသာမှ) မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထားသော စာအုပ်စာတမ်း။

မြန်း

မြန်း - ကြံ / မျန်း / တနေရာမှ တနေရာသို့ ရွေ့လမ်းသွားသည်။ (ကြွမြန်း၊ ဖြန့်မြန်းစသော ကြိယာများတွင်၊ ကြွ၊ ဖြန့် စသည် ချွန်၍သုံးဖွယ်ရှိသည်။)

- စည်း / မျန်း / တစုံတရာပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းသဘော၊ ပြီးစီးခြင်း သဘောတို့ကို ပေါ်ထင်စေရန်၊ ကြိယာတွင် ပြည့်စုံသုံးသော စကားလုံး။ (ကြွမြန်း၊ စံမြန်း၊ ဆင်မြန်း၊ ပေးမြန်း၊ ဖြန့်မြန်း၊ မေးမြန်း၊ သိမ်းမြန်း၊ သွေ့မြန်း စသည်ဖြင့် သုံးလေ့ရှိသည်။)

မြန်း - ကြံ / မျန်း / မိန်းမနှင့် ယောက်ျားကို ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရေးအတွက် မိဘများ တဘက်နှင့်တဘက် အပြေအကျော စေရန်ဆွေးနွေးသည်။ စေရန်ကြောင်းလမ်းသည်။

မြိန်

မြိန် - ကြံ / မျိန် / ခံတွင်းတွေ့သည်။ စားသောက်၍ နှစ်သက်ကျေနပ်သည်။

မြိန်ရည်ရွက်ရည် - ကြိဝိ / မျိန်ယေယုက်ယေ / မိန်ယေယုက်ယေ / နှစ်မြိုက်စွာ။ အားပါးတရ။

မြိန်ရှက် - ကြံ / မျိန်ယုက် / မိန်ယုက် / မြိန် - ကြံနှင့်အတူတူ။

မြုပ်

မြုပ် - ကြံ / မျုပ် / ၁။ မြေ၊ ရေစသော တစ်တရာအတွင်း၌ ကျန်စ်တည်ရှိသည်။ ၂။ အတွင်းသို့ နှစ်ဝင်သည်။ “အောက်မှ ကြိုးမပေါ်စေရန် သားရေကို ကြိုးတလုံးမျှ မြုပ်အောင် ငေးသွားဖြင့် ကြိုးချုပ်မည့်နေရာအောက်တည့်တည့်မှ ခွဲပေးရလေသည်။” မြတ်တီ၊ ၄၊ ၁၀။ ၁၀၅။ ၃။ မမြင်မထင်သာ၊ အတန်ကြာ ပျောက်ကွယ်နေသည်။ “ထိုလူ၏သတင်းကို မကြားရသည်မှာ ကြာပြီ။ မည်သည့်ဒေသတွင် မြုပ်လေသည်မသိ။”

မြို

မြို - / မျို / ၁။ အသီးအပွင့်မသိပ် ရှိသည်။ သားသမီး မထွန်းကားပဲရှိသည်။ သန္ဓေပေးနိုင်စွမ်း ယူနိုင်စွမ်းမရှိ ဖြစ်သည်။ ၂။ အပြင်သို့ မပြူးထွက်ပဲ အတွင်း၌ လျှိုအောင်းနေသည်။ ၃။ ပြောလိုရာကို မခွင့်မထုတ်မပြောမဆိုပဲ စိတ်ထဲတွင်

ထိန်းချုပ်ထားသည်။ တပါးသူမသိရအောင် မပွင့်မဖော်ပဲ ခိုအိပ်ထားသည်။ ၎င်း အရောင်ထွက်သင့်သလောက် မထွက်ပဲ ရှိသည်။

မြို့ - န / မျှန် / ၁၊ ကြက်ငှက်စသည် ၂ ဥသော သတ္တဝါ၏ ဥပေါက်ချိန် ကာလတခုအတွင်း ဥသော ဥအပေါင်းအရ။ ကြက်ငှက်ငယ်စု။ အသိုက်။ ၂၊ တိရစ္ဆာန်အစုအသိုက်။ တရုတ်တပေါင်းတည်းနေသော သို့မဟုတ် မွေးမြူထားသော တိရစ္ဆာန်အစု။ ၃၊ တရုတ်တည်းတည်သော အရာဝတ္ထုအစု။ တရုတ်တည်း တည်ရှိရာနေရာ။

မြို့ - န / မျှန် / မြင်း၏ကျောပိုင်း။ (မြို့ပန်း၊ မြို့ရိုးဟူ၍ မြင်းကြည့်၍ အသုံးရှိသည်။)

မြို့ - ကြိ / မျှန်စိစိ / ပွင့်လင်း ပြတ်သားခြင်းမရှိ၊ မဝံ့မရဲ မျှိုသိပ်ထားလျက်။ မပွင့်မလင်းပဲ။

မြို့

မြို့ - ကြိ / မျှန် / ခံတွင်း၌ ငုံ၍ တပြည်းပြည်း ပွတ်ချေ စားသောက်သည်။

မြို့ - ကြိ / မျှန် / နိမ့်ပျပ်သည်။ နိမ့်ဆင်းသည်။

မွ

မွ - နဝိ / မွ - ၁၊ ကျက်နပ်ခြင်း၊ နူးမြင်း စသည်တို့ကြောင့် အစေးအကပ်နည်းပါးလျက် ဖွားရွာလျက်တည်သော၊ ကြောကွဲလွင့်ကွာလွယ်သော။ ၂၊ ပြန့်ကျဲလျက်တည်သော။ များစွာသော။

မွေ

မွေတော် - န / မွေဝေါ / ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာတွင် ကြွင်းရစ်သော အသုံးအဆောင် ဓာတ်တော်စသည်။

မွေ့

မွေ့ - ကြိ / မွေ့ / အသာအယာနှစ်သက်ခံစားနေသည်။ (ပျော်မွေ့၊ အိပ်မွေ့၊ လျောင်းမွေ့၊ မွေ့လျော် စသည်ဖြင့် တွဲစပ်သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။)

မွေ့ - နဝိ / မွေ့ / နူးညံ့သော။ (မွေ့ညက်၊ သိမ်မွေ့ စသည်ဖြင့် တွဲစပ်သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။)

မွေ့ - န / မွေ့ယာ / အိပ်စက်နားနေရန်အတွက် အဝတ်အထည် စသည် အခွံတွင် လိမ့်၊ ဝါဂုမ်း၊ ငှက်မွေ့။ ကြက်ပေါင်စေ့မွေ့အနီးဆံ စသည် တမျိုးမျိုးသွတ်ထားသော အဝတ်။

မွေ့ - န / မွေ့ယာလွှမ်းပိတ် / မွေ့ယာအပေါ်မှ ထပ်၍ ဖုံးအုပ်သော မွေ့ရာဝင်း။

မွေ့ - လျော် - ကြိ / မွေ့လှလှော် / မွေ့လှော် / ၁၊ ပျော်ပျက်စွာ အချိန် ကုန်လွန်စေသည်။ ၂၊ ကာမဂုဏ်၌ သာယာမှုခံစားသည်။

မွေး

မွေး - ကြိ / မွေး / ၁၊ အမိဝမ်းမှ ဖွားမြင်သည်။ ၂၊ ပိုင်ဆိုင်ရယူ၍ ထိန်းသိမ်းမြူစောင့်ရှောက်ထားသည်။ ၃၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးသည်။ ၎င်း တယူတယူပျိုးထောင်သည်။ တည်တံ့ရှင်သန်အောင် လုံ့လပြုသည်။ ၄၊ ဖြစ်တည်စေသည်။ တစုံတခုသော အခြေသို့ ရောက်သည်အထိ ငုံ့လင့်သည်။ ၆၊ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းသည်။ ဂူမီးတောက်ရအောင်ပျိုးသည်။ မီးလှုံမျှား ရှင်သန်လာအောင် မွေးမြူသည်။

မွေးကင်းစ - န / မွေးကင်းစာ / မွေးကင်းစာ / လူ၊ တိရစ္ဆာန် စသည် မွေးမြင်စဉ်း အရွယ်။ ငယ်ဦးစအရွယ်။ နို့၊ ဝိ၊ ကလေးငယ်။

မွေးကျေးဇူး - န / မွေးကျေးဇူး / အမိအဘတို့ အပေါ်တွင် သားသမီးတို့က အတုံ့ပြုရန် တင်ကျွန်သောတာဝန်။ မိဘက သားသမီးကို ပြုစုကျွေးမွေးခဲ့ရသည့် ပင်ပန်းအားထုတ်မှု။

မွေးကျွတ်နာ - န / မွေးကျွတ်နာ / အခြေပြားပေါ်၌ အမွေတွင်း၌ ဖြစ်တတ်သော ပြည်တည်နာငယ်။

မွေးချင်း - န / မွေးချင်း / မိဘတစ်တည်းမှ ဖွားမြင်သူများ။ မိဘကွဲ ညီအစ်ကိုမောင်နှမများ။

မွေးချင်းပေါက်ဖော် - န / မွေးချင်းပေါက်ဖော် / မွေးချင်း - နှစ်ဦး အတူတူ။

မွေးစာချင်း - န / မွေးလင်း / မွေးစာချင်း - နှစ်ဦး အတူတူ။

မွေးစား - ကြိ / မွေးစား / ၁၊ မိမိသားသမီးချင်းပမာ ကောက်ယူကျွေးမွေး ပြုစုထားသည်။ သားသမီးအမှတ်ပြုသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] အခြားဘာသာစကားတခုမှ ပေါ်လာရကဲ့ မိမိဘာသာစကားတွင် သွတ်သွင်းလက်ခံသုံးစွဲသည်။

မွေးစုတ်တက် - န / မွေးစုတ်တက် / အထည်သား ပေါ်၌ ချည်စုအခေါက် အထပ်ထပ်ဖွားရများရှိအောင် ရက်လုပ်ထားသော တဘက်။

မွေးဆိုးတောင်ညစ် - ကြိဝိ / မွေးဆိုးတောင်ညစ် / ၁၊ ရုပ်ဆင်းသွင်ပြင်ညှိုးခြောက်ပိန်ချိုးလျက်၊ စိမ့်ဖြူလန်းဆန်းခြင်းမရှိပဲ။ “ကိုယ်မှ ရင်ပိုမိုသည်၊ တကျိုးကျိုးမွေးဆိုးတောင်ညစ်ရှိသည်။” ၂၊ ဆင်းရဲချူချူလျက်။ “ဆင်းရဲလိုက်သည်မှာ မွေးဆိုးတောင်ညစ် နှင့် လူချင်းမတူနိုင်ပါ။” ယု။ ၇၉၈။

မွေးညင်း - န / မွေးညင်း / လူ၏ ကိုယ်တွင် အနှံ့ပေါက်သော အမွေးနှံ့။

မွေးညင်းပေါက် - န / မွေးညင်းပေါက် / လူ၏ကိုယ်တွင် အနှံ့ပေါက်သော အမွေးနှံ့တွင်း။ အမွေးနှံ့ပေါက်ရာ အခြေပြားချိုင့်တွင်း။

မွေးညှပ် - န / မွေးညှပ် / မေးညှပ် / မှတ်ဆိတ်၊ နှုတ်ခမ်းမိုးစသည် အမွေးအမှင်ကို ဆွဲနှုတ်ရာတွင် အသုံးပြုသောအရာ။

မွေးတိုင်းကိုယ် - ကြိဝိ / မွေး ခိုင်းကို / ခါမွေးဖွားစဉ်ကအတိုင်း
 ဝတ်စားတန်ဆာမပါပဲ။ မိမွေးတိုင်းမွေးတိုင်း။ ၂။ [ဥပစာ]
 ပဉ္စသဉ္စစာ တစုံတရာ မသယ်မပါ လူလွတ် ကိုယ်ချဉ်းအား
 ဖြင့်။ “ကျားကနှောင်းသူ၊ ထားမူကြွေးခံ၊ ပစ်ပစ်ပစ္စည်း၊ ကို
 လည်း ရပ်ဆို၊ မွေးတိုင်းကိုယ်နှင့်ချင်းကုန်ဟူ။” အဋ္ဌသံ။ ၄၃။

မွေးတွင်း - န / မွေးတွင်း / မွေးညှင်းပေါက် - န၊ နှင့် အတူတူ။

မွေးနေ့ - န / မွေးနေ့ / ခါ တစုံတယောက်ကို ဖွားမြင်သော
 နေ့။ ၂။ ဖွားမြင်သည်မှ နှစ်ပတ်လည်ထပ်သော နှစ်ပြည့်နေ့
 များ။ ၃။ နေ့ချွန်နေ့တွင် မွေးဖွားရာနေ့။

မွေးနံပြိုဟ် - န / မွေးနံပြို / တစုံတယောက်ကို ဖွားမြင်သော
 နေ့နှင့် ဆိုင်ရာပြိုဟ်။

မွေးပုလဲ - န / မွေးပုလဲ / မှတ်ကောင်ကိုပမ်းယူ၍ ပုလဲထုတ်လုပ်
 စေရန် စီမံပြုလုပ်ပြီးနောက် သီးဆန်ပင်လယ်ရေပြင်၌ ပြုစု
 မွေးမြူထားရာမှ အချိန်စေ့လျှင် ခွံယူရရှိသော ပုလဲ။ သဘာဝ
 ပုလဲ - န၊ နှင့် နှိုင်းယှဉ်။

မွေးပက် - န / မွေးပက် / တစုံတခုနှင့် တချိန်တည်း တနေ့တည်း
 ပြိုင်၍ ဖွားမြင်သူ။ ဖွားပက်။

မွေးဗက်ပေး - ကြိ / မွေးဗက်ပေး / မိမိ၏စိတ်ရသွန်ကိုသားပေါက်
 လျှင် ကောင်ရေထက်ဝက်စီ ဝေယူရန် သို့မဟုတ် ကြီးပြင်း
 လာ၍ ထူထောင်ချလျှင် အကျိုးအခွင့် အညီအမျှ ခွဲဝေ
 ယူရန် ကတိဖြင့် အခြားသူအား ထိန်းသိမ်းမွေးမြူရန် ပေး
 အပ်ထားသည်။

မွေးဖွား - ကြိ / မွေးဖွား / အမိဝမ်းမှ ကျွတ်လွတ်သည်။

မွေးမြူ - ကြိ / မွေးမြူ / ခါ ပိုင်ဆိုင်ရယူ၍ ထိန်းသိမ်းပြုစု
 စောင့်ရှောက်ထားသည်။ ၂။ တယုတယ ပျိုးထောင်သည်။
 တည့်တည့်သန်အောင်လုံ့လပြုသည်။

မွေးရက် - န / မွေးရက် / ခါ တစုံတယောက်ကို ဖွားမြင်သော
 ရက်။ ၂။ သန္ဓေနေ့လ စေ့မြောက်ဖွားမြင်မည်ဟု ခန့်မှန်းထား
 သောရက်။

မွေးရပ် - န / မွေးရက် / တစုံတယောက်အား ဖွားမြင်သော
 အရပ်ဒေသ။ ဇာတိရပ်မြေ။

မွေးရှင်တော် - န / မွေးယုင်ဒေါ် / မြတ်စွာဘုရား၏ နဖူးတော်
 မျက်မှောင်နှစ်ဘက်အကြား၌ လက်ယာရစ်တွန့်ခွေ၍ တည်
 သောအမွှေးတော်။ ဥက္ကလုံ။

မွေးလ - န / မွေးလ / တစုံတယောက်အား ဖွားမြင်သောလ။

မွေးလူနာ - န / မွေးလူနာ / မီးဖွားရန်ဆေးရုံသို့ ရောက်ရှိ
 လာသော မိန်းမ။

မွေးလက်မှတ် - န / မွေးလက်မှတ် / မွေးဖွားစဉ်ကာလတွင်
 ဖွားစာရင်းမှတ်သားသောဌာနက ထုတ်ပေးသော မွေးနေ့
 မှတ်တမ်းလွှာ။

မွေးသပဇင် - န / မွေးသပဇင် / သားသမီးကို ပြုစုကျွေးမွေး
 စောင့်ရှောက်သောပခင်။ ဖခင်ရင်း။

မွေးသမိခင် - န / မွေးသမိခင် / သားသမီးကို ပြုစုကျွေးမွေး
 စောင့်ရှောက်သော မိခင်။ မိခင်ရင်း။

မွေးသက္ကရာဇ် - န / မွေးသက်ဂယစ် / မွေးသက္ကရာဇ် / တစုံ

တယောက်ကို ဖွားမြင်သော ခုနှစ်(လ-ရက်-နေ့)။ ဖွားမြင်
 သော ခုနှစ်အရေအတွက် အမှတ်အသား။

မွေးသင်္ချေ - န / မွေးသင်္ချေ / ခါ မွေးဖွားစ ကာလ။ ငယ်စဉ်
 ကာလ။ “မွေးသင်္ချေကပင် လယ်တဲတွင်ကြီး၍ လယ်ကိုသာ
 လုပ်ခဲ့ပေသည်။” ယာမြေ။ ၄၅။ ၂။ မတွက်ဆခိုင်အောင်
 ရှည်ဝေးသော အတိတ်ကာလ။ “မွေးသင်္ချေက ဖြစ်ပျက်ခဲ့
 တာတွေကို ပြန်ပြောနေလို့ အကျိုးမထူးပါ။”

မွေးသစ်စာ - နဝိ / မွေးသစ်စာ / မွေးဦးစေ့ဖြစ်သော။

- န / မွေးသစ်စာ / မွေးဦးကာလအရွယ်။

မွဲ

မွဲ - နဝိ / မွဲ / ခါ ဥစ္စာစည်းစိမ် ကင်းကွာဆင်းရဲသော။ “လူကို
 ယုံသဖြင့် အကြွေးချကာ အရေမဆီကံသမို် မွဲတတ်သည်။”
 ညွန့်ပေါင်း။ ၈။ ၃၀၃။ ၂။ နည်းလျော့ခေါင်းပါးသော။
 “ငါ့ကံနယ်မွဲမှ ပွဲပလေတယ်။” ထေရီ၊ ခု။ ၄။ ၃။ အရောင်
 အဆင်း မွေးဖိုန်သော။ “နှစ်လမျှလသော၊ ဟင်းသပဏါးရေ
 တိုသည် မွဲလေ၏။” အဘိဓမ္မာ။ ၉၅။ ၄။ (မျက်စိ) မြင်အား
 နည်းညံ့သော။ “မျက်စိက မွဲတော့ မသွက်တူး။” ခင်ကာ။
 ၂၃။

မွဲခြောက်ခြောက် - ကြိဝိ / မွဲချောက်ချောက် / အရောင်အဆင်း
 စိုပြည်ကြည်လင်ခြင်းမရှိ ခိုင်းမှုန်လျက်။

မွဲဆေးဖော် - ကြိ / မွဲဆေးဖော် / [ဥပစာ] ဆင်းရဲအောင် အမူ
 ရှာသည်။ မိမိကိုယ်ကို ဥစ္စာပစ္စည်း ကုန်ခန်းဆင်းရဲအောင်
 မိမိပင် အားထုတ်ပြုလုပ်သည်။

မွဲတေ - နဝိ / မွဲတေ / မွဲ - နဝိ၊ ခါ ၂။ နှင့် အတူတူ။

မွဲပြာ - န / မွဲပြာ / အပြာရောင် သမ်းသော မီးခိုးရောင်။
 ကြည်လင်တောက်ပခြင်း မရှိသော အရောင်။

မွဲပြာကျ - ကြိ / မွဲပြာကျ / ပစ္စည်းဥစ္စာ ကုန်ခန်းဆင်းရဲခြင်းသို့
 ရောက်သည်။

မွတ်

မွတ် - ကြိ / မွတ် / ခါ ဆာလောင်သည်။ အစာပြတ်လပ်၍
 အလွန်စားချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်သည်။ (ဆာမွတ်၊ မွတ်သိပ်
 စသည်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။) ၂။ အစာပြတ်လပ်သည်။ စား
 သောက်ဖွယ် ကင်းမဲ့သည်။

မွတ်စလင် - န / မွတ်စလင် / မုဆလင် / အစ္စလာမ်ဘာသာ၌
 သက်ဝင်ယုံကြည်သူ။ (မုဆလင်ဟုလည်း အရေးရှိသည်။)

မွတ်သိပ် - ကြိ / မွတ်သိပ် / ခါ အစာရေစာကို စားသောက်လို
 စိတ် ပြင်းပြသည်။ (အရည်၊ ရေစသည် ဆာလောင်ရာ၌
 အမျှအအားဖြင့်သုံးသည်။) ၂။ အလိုဆန္ဒပြင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်
 သည်။ “ဘာသာစာပေကို မသင်ရ မနေနိုင်အောင် မွတ်သိပ်
 လှ၏။” ကျော်ရေဦ။ ၂၇။

မွန်

မွန်^၁ - နဝိ / မွန် / ကောင်းမြတ် တင်အပ်သော။ အလေးအမြတ် ပြုထိုက်သော။ (ကောင်းမွန်၊ မြတ်မွန်၊ တင့်မွန် စသည်ဖြင့်လည်း တွဲ၍သုံးသည်။) “အလေးအတူ၊ စင်တော်မူသည်၊ ဤသူသဘော၊ မွန်လှမော၏။” ပါဠိ* ဂ။

မွန်^၂ - န / မွန် / မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်းအရပ်တွင် အမျိုးသမီးများထားသော။ (တော်၊ ရှင် စသည်အစား မွန်ဟု ထူးတတ်ကြသည်။) “သုဿ်ဇောတို့၊ ခေါ်ဝေါ်ကြလျှင်၊ ဗျာရှင် ဩမွန်၊ ကျွန်တော်ကျွန်ုပ်၊ ... နှုတ်ချိုသာက။” ဟံချုပ်။ ၃၀၁။

မွန်^၃ - န / မွန် / မြန်မာနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းတွင် စောစွာကပင် အခြေစိုက် နေထိုင်လာခဲ့သော မြန်မာတိုင်းရင်းသား လူမျိုးတမျိုး။

မွန်ဓမာ - / မွန်ဓမာ / [ဘာသာဗေဒ] အနောက်ဘက်တွင် မွန်နှင့် အရှေ့ဘက်တွင် ဓမာအကြားမွန်ကို နှင့်အခြေခံထားသော ဘာသာစကားစု။ (မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွန်၊ ပလောင်၊ ဝါယင်းနှင့် ဒနောဘာသာစကားများ ပါဝင်သည်။)

- နဝိ / မွန်ဓမာ / ယင်းဘာသာစကားစုနှင့် သက်ဆိုင်သော။

မွန်ဆိုင်း - န / မွန်ဆိုင်း / ဝါ လခြမ်းပုံ ထောင်လျက် သစ်သားအိမ်တွင် ကြေးနောင်များ လက်ဝဲမှ လက်ယာသို့ ကြိုးငယ်စဉ်လိုက် တပ်ဆင်ထားသော တူရိယာပစ္စည်းတမျိုး။ ၂၊ မွန်အမျိုးသားတို့၏ တူရိယာအတိအကျမူတိ။

မွန်မြတ် - နဝိ / မွန်မျတ် / လေးစား တန်ဖိုးထားလောက်ဖွယ် ထူးခြားဂုဏ်မြင့်သော။

မွန်ရည် - နဝိ / မွန်ယို / မွန်ယေ/ဗေဖာရွေလိမ္မာသော။ ပြေလည်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတတ်သော။

မွန်း

မွန်း^၁ - န / မွန်း / နေနှင့် ကမ္ဘာမြေ အပြောင့်ဆက်သွယ်ရာ စိတ်မွန်းလမ်းကြောင်း။ (မွန်းတည့်၊ မွန်းစောင်း၊ မွန်းတိမ်၊ မွန်းနတ်၊ မွန်းယိမ်း၊ မွန်းလယ်၊ မွန်းလွဲ စသည် တွဲစပ်၍ သုံးသည်။) တနေ့တနင်္ဂနွေ အလယ်ဗဟိုကျသော အချိန်။ “အမျှားမွန်ကူ၊ စက်တော်မူသည်၊ ဇမ္ဗူပင်ဝန်း၊ မွန်းမစောင်းချို။” ဝေပျို့* ၃။

မွန်း^၂ - ကြိ / မွန်း / အသက်ရှူ ဆိုပီတိ၍ မသက်မသာ ခံစားရသည်။ (ရေမွန်း၊ နှစ်မွန်းဟူ၍ အသုံးရှိသည်။)

မွန်း^၃ - န / မွန်း / ခင်းနှီးဆင်မင်သူအား အစချီ၍ ခေါ်တွင်သော အာလုပ်စကား။ (မွန်းစေတု၊ မွန်းအောင် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

မွန်းချက်နေ - န / မွန်းချက်နေ / အလွန် အပူရှိန်မြင့်သော မွန်းတည့်နေ့ရောင်ခြည်။ “မိုးခေါင်ပင်တွက်၊ ရဲမွှားတက်သည်၊ မွန်းချက်နေဟွန်၊ တန်ခိုးသန်သား။” ဂါထာ* ၆၃။

မွန်းစောင်း - ကြိ / မွန်းစောင်း / နေသည်ဦးခေါင်းတည့်မတ်ရာမှ အနောက်ဘက်သို့ များစွာ ရွေ့လွန်သည်။ ညနေပိုင်းသို့ ရောက်သည်။

- န / မွန်းစောင်း / ညနေစောင်း အချိန်။

မွန်းတည့် - ကြိ / မွန်းတည့် / နေသည် ဦးခေါင်းထိပ်တည့်တည့်တွင် တည်သည်။ နေ့၏ အလယ်သို့ ရောက်သည်။ နေ့ထက်ဝက်ကျိုးသည်။

- န / မွန်းစဉ် / နေ ၁၂ နာရီတိတိအချိန်။ နေဝက်ကျိုးချိန်။

မွန်းတည့်မျဉ်း - န / မွန်းစဉ်မျဉ်း / ကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်၌ မှတ်သည့် နေရာတွင်မဆို အထက်ကောင်းကင် အာကာသ အမြင့်ဆုံး ဖြစ်သော နေရာကို ဖြတ်စေလျက် တောင်မြေဘက် ဝင်ရိုးစွန်းတဘက်မှ တဘက်အထိ စိတ်မွန်းဖြင့် လျာထားကြည့်သည့် လမ်းကြောင်း။ (ထိုနေရာတွင် နေ၊ လ၊ နက္ခတ် စသည်တို့ ရောက်ရှိက အမြင့်ဆုံးအနေတွင် ရှိမည်ဖြစ်သည်။)

မွန်းတိမ်း - ကြိ / မွန်းတိမ်း / နေသည် ဦးခေါင်းတည့်မတ်ရာမှ အနောက်ဘက်သို့ ရွေ့လွန်သည်။

- န / မွန်းဒိန်း / နေ ၁၂ နာရီမှ ၂ နာရီခန့်အတွင်း အချိန်။

မွန်းယိမ်း - ကြိ / မွန်းယိမ်း / မွန်းတိမ်း - ကြိ၊ နှင့် အတူတူ။

- န / မွန်းယိမ်း / မွန်းတိမ်း - န၊ နှင့် အတူတူ။

မွန်းလတ် - န / မွန်းလတ် / နံနက် ၉ နာရီမှ မွန်းတည့်ခန့်အကြား အချိန်။ နံနက်နောင်းပိုင်း။ “ညီငယ်သည် မွန်းလတ်အချိန်အထိသာ ပျံနိုင်၍ ပင်ပန်းပျက်စီးအံ့ဆဲဆဲတွင်။” ငါးကောက်၊ တ။ ၆၀၆။

မွန်းလွဲ - ကြိ / မွန်းလွဲ / နေသည် ဦးခေါင်း တည့်မတ်ရာမှ အနောက်ဘက်သို့ ရွေ့လွန်သည်။

- န / မွန်းလွဲ / မွန်းတည့်၏ နောက်ပိုင်းအချိန်။ မွန်းတည့်နှင့် ညနေအကြား အချိန်။

မွပ်

မွပ် - န / မွပ် / မွန်^၂ - န၊ ရှု။ “ဟောကြည့်စမ်း မွပ်၊ တွန့်ကို သယ်ပြည့်ထွက်တယ်၊ မြိုးအက်လို သီး။” ရှေးကဗျာ။

မွမ်း

မွမ်းပံ - ကြိ / မွန်းမန် / ကောင်းမွန်ပြည့်စုံသည်ထက် ပို၍ ကဲမြင့်အောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သည်။

မွမ်းပံသင်တန်း - န / မွန်းမန်သင်တန်း / ဝိပြီး အရည်အချင်းထက် ပို၍သာလွန်အောင်သော်လည်းကောင်း၊ အခြေအနေ၊ အချိန်အခါတို့နှင့်လျော်စွာ ပြည့်စုံ အောင်သော်လည်းကောင်း ထပ်ဆင့်၍ သင်ကြားပို့ချပေးသော သင်တန်း။

မှ

မှ - ဝိ / မှာ / တစုံတခုသော အရာ၊ တစုံတခုသောနေရာကို စွန့်ခွာယ်ထွက်ကြောင်း ထင်ရှားစေသည့် စွန့်ခွာယ်ရာပုဒ်၏ နောက်မှ ဆက်သော အညွှန်းစကား။ အပါဒါနပုဒ်ညွှန်း ဝိဘတ်။ “သေဘောမ္မ လွတ်ရအံ့သောအကြောင်းကိုလျှင် ငါ ရှာအံ့ဟု။” ပါရာ။ ၁။

- စည်း / မှာ / အခြားတပါးသော နှစ်ကို ပယ်မြစ်ခွာကန်၍ ဆိုလိုရာနာမ်ကိုသာ အထူးထင်ရှားစွာကိုင်ပြလိုရာ၌ သုံးသော စကားလုံး။ “အဲဒီလိုသားမှသား။” စိုး။ ဂဇ။

- သမ် / မှာ / အခြားတပါးသော ကြိယာကို ပယ်မြစ်ခွာကန်၍ ဆိုလိုရာ ကြိယာကိုသာ အထူးအရင်းခံ အကြောင်းပြ ဖြစ်စေလိုရာ၌ သုံးသောစကားဆက်။ (“သော်သာလျှင်။ သောအခါ၌သာ” တို့နှင့်ညီသည်။) “ကုန်အောင်စွန့်ခါပြီးမှ ရသေ့မလေ၏။” ပါရာ။ ၁။ (အခြားအရာကို ဆောင်ရွက်ပြီး နောက် ရသေ့မမူ၊ မစွန့်ခါရပ်လည်း ရသေ့မမူ၊ စွန့်ခါပြီးမှသာ ရသေ့မူသည်ဟု ဆိုရာရောက်သည်။)

မှ (တပါး) - ဝိ / မှာ (ဗဟု) / တစုံတခုသောအရာ (ကပ်၍ ဆိုသောပုဒ်)ကို လွတ်၍ အခြားတပါးအားဖြင့် ရည်ညွှန်း သော ကတ္တားပုဒ်၊ ကံပုဒ်ကိုကြည့်၍ အခြားသောအားဖြင့်။ ကလွ၍။ မူအပ။ “ဘုရားမှတပါးထင်ရှားကော် အမှန်မသိနိုင် ကောင်းသဖြင့်။” တေ။ ၇၈။

မှာ

မှာ - ကြိ / မှာ / ၁။ တစုံတစဉ်းအား မိမိအတွက် နောင်အခါ သို့မဟုတ် အခြားတပါးအရပ်၌ ဆောင်ရွက်ပေးရန် တာဝန် ပေးအပ်လိုက်သည်။ တစုံတစဉ်းအား ရောက်လာရန် သို့မဟုတ် တစုံတရာပေးပို့လိုက်ရန် စေ့ဆော်အကြောင်းကြားသည်။ “စာပါးလွှဲ လိုက်မှာသည်။” ထပ်။ ဂပ။ “ခေါက်ဆွဲများမှာ၍ စားကြပြီသော်။” ရှု။ ၉၊ ၉၇။ ၂၁။ ၂။ နောင်လူတို့ သတ်ပြု လိုက်နာဖွယ်ရာ ညွှန်ပြထားခဲ့သည်။ “နန်းကျောင်းအရှင်ဘုရား မှာတော်မူသည်။” ဝေါ။ ပ။ ၂၇။

မှာ - ဝိ / မှာ / ၁။ နေရာပြဝိဘတ်။ တည်နေရာ သို့မဟုတ် တည်ရာဝတ္ထု၊ လက်ခံပိုင်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် စသည်ကို ဆက်စပ် ညွှန်ပြသော စကားလုံး။ “လောကမှာ သည်ကဲ့သို့သောသူ များရှိပေသေးသည်။” ဥတ္တမ။ ၂၂။ “သူ့မှာ စားအုပ်တအုပ် ရှိသည်။” (ကတ္တားမပါလည်း သုံးလေ့ရှိသည်။) “လှင်ကန် တောင်းလေ။ မှာပြေးမှာဝန်း၊ မှာသွန်းဟန်ပြီ။” သံ* ၁၆၈။ “အပြားပြားနှင့်၊ မှာပါးမှာထု၊ မဟုရပ်။” သံ* ဂဇ။ ၂။ ကတ္တားဝိဘတ်။ တစုံတခုသော အပြုအမူ၊ အဖြစ်အပျက်၊ ကြိယာတမျိုးမျိုးနှင့် တစပ်တည်း ပြုမူဖြစ်ပျက်သော သဘော ကို ဆက်စပ်ဖော်ပြသော စကားလုံး။ “ကြိုင်ရှေးသိထား၊ ရွှေရပ်ရာမှာ၊ ရုပ်ဝါထူးထွေ၊ ရွှေရုပ်ဆိုး ပြုံးပြုံးပြောင်

ပြောင်။” သူတာ* ၁၉၁။ “ညနေ ငါးနာရီထိုးသည့်တိုင် စကားဝိုင်းမှာ မပြတ်သေးသဖြင့်။” ရှု။ ၈၊ ၉၅။ ၁၉၈။ ၃။ ကဝိဘတ်။ တိုက်ရိုက်ကံသဘောထက် တဆင့်ခံကံသဘော ကို ထင်ရှားစေသော ကဝိဘတ်။ “လက်ဆောင်ကိုခံ၍ သူ့ မှာလည်းမကူ၊ တို့မှာလည်းမကူ။” ကုလား။ ၃။ ၅၅။ (သူ့ ကိုဟူသော အနက်ထက် သူ့အထံမှာဟူသော အနက်ကို ထင်ရှားစေသည်။)

မှာ - စည်း / မှာ / ၁။ အနာဂတ်ညွှန်းပစ္စည်း။ အနာဂတ်ကာလ ညွှန်း “မည်”နှင့် အပြုခံ ကံညွှန်း “ကို”တို့ကို တချက်တည်း နှင့်အပြီး ပေါင်းစပ်ရာ၌သုံးသော စကားလုံး။ “ပြော မှာသာ ပြောစမ်းပါ။” (ပြောမည့်ဟာကိုသာ ပြောစမ်းပါ ဟူ၍ ဆိုလိုလျက်၊ မည်+ဟာ မှ မဟာ။ မှာ။ ဟူ၍ ပြောင်းလဲလာသည်။) ၂။ အနာဂတ်ညွှန်းပစ္စည်း။ အနာဂတ် ညွှန်း “မည်”အစား၊ ကြိယာနောက်တွင် ဆက်၍သုံးသော စကားလုံး။ “ဘယ်တော့ လာမှာလဲ။” “သွားအုန်းမှာ လား။”

မှာထား - ကြိ / မှာထား / ၁။ တစုံတစဉ်းအား တစုံတရာပြုမူ ဆောင်ရွက်ရန်၊ စား၊ နှုတ်၊ လူကြုံ စသည် တနည်းနည်းဖြင့် ကြိုတင်ပြောကြားသိစေသည်။ ၂။ ကိုယ်တိုင်ရောက်လာရန်၊ တစုံတရာကို ပို့ဆောင်ရန်၊ တစုံတစဉ်းကို စေလွှတ်ရန် စသည် အတွက် အကြောင်းကြားသည်။ ၃။ နောင်လူတို့ သတ်ပြု လိုက်နာဖွယ်ရာ ညွှန်ပြထားခဲ့သည်။

မှာရှိ - ကြိ / မှာဟို / မှာထား - ကြိ နှင့်အတူတူ။

မှား

မှား - နဝိ / မှား / အမှန်မဟုတ်သော။ မမှန်ကန်သော။ မသင့် မရာသောအားဖြင့် ချွတ်လွဲသော။

- ကြိ / မှား / ၁။ (မကျူးလွန်သင့်သည့်) ကျူးလွန် ဖောက်ပြားသည်။ မှောက်မှားသည်။ “မှားချင်းမှားလျှင် ကျူးလွန်သောမှားပါမယ်၊ တခြားသူနဲ့တော့ မမှားနိုင်ပါဘူးဟု ရုန်းဆန့်င့် ပြောလေ၏။” ၂။ (ဆင်တော်) သေလွန်သည်။ “ဆွန့်နုပြောင်ကျော်၊ ဆင်တော် မှားကြောင်း။” သုသော၊ ဆ။ ၅၆။

မှားယွင်း - နဝိ / မှားယွင်း / မမှန်ချွတ်လွဲသော။ “ဤတလူဝယ်၊ အယူမှားယွင်း၊ သီလကင်း၍။” ဓမ္မ* ၄၉။

- ကြိ / မှားယွင်း / ကျူးလွန် ဖောက်ပြားသည်။ မှောက်မှားသည်။ “မိမိမယား သူတပါးနှင့် မှားယွင်းရာတွင် မွေးမြင်သည့်ထားလည်းကောင်း။” အဓမ္မ။ ၃၉။

မှားယွင်းမှု - န / မှားယွင်းမှု / [ပုဒေါ] ပြစ်မှုကျူးလွန် ကြောင်း အထောက်အထား သက်သေမခိုင်လံ့၍ ရှိစွတ် စွဲချက်မတင်နိုင်ပဲ ပယ်ဖျက်နှုတ်သိမ်းရသောအမှု။ မခိုင်လံ့ သောကြောင့် ပယ်ဖျက်လွတ်ကင်းစေသောအမှု။

မိုး

မူ

မိုး-ကြိ/မိုး/ခ၊ တစ်ခုတည်း မတ်ရပ်တည်သော အဆုတ်တစ်ခု
အားဖြည့်ကပ်၍ တည်စေသည်။ ယှဉ်ကပ် စိုက်ထောင်
သည်။ “တစ်ပေါ်တစ်ခုလျက်ရှိလေသည်။” ကာယ။ နိဒါန်း။
(က)။ ၂။ ဆည်းကပ်အားထားသည်။ “ရှင်သူဌေးကြီးကို မိုး
ရမ္မာ လွှတ်ပါသည်။” ကိကျင်။ ၃၇။ ၂။ အထောက်အထား
အခြေခံပြုသည်။ အစွဲမှလျှပ်သည်။ “ဤနည်းကို မိုး၌ ထိုထို
သော ဇာတ်တို့၌။” ကိကျင်။ ၁၄၇။ ၄။ စွဲဝင်ပူးကပ်သည်။
“ဘိလူးသဘာက၊ နှောင့်ယှက်ကပ်မိုး၊ ဝေသာလီဝေ။” မွေ။
၁၁။ “အပမိုးသည်။”

မိုးမိုး-ကြိ/မိုးမိုး/ခ၊ ဆည်းကပ် အားထားသည်။ အားကိုး
ရပ်တည်သည်။ “အစစားလုပ်သား တယောက်တွင် မိုးမိုးသူ
နှစ်ဦးရှိသည်ဟူ။” လုပ်ဗေ။ ၄၇။ ၂။ အထောက်အထား
အခြေခံပြုသည်။ “ကျမ်းပေစာဖြင့်၊ နည်းနာမိုးမိုး၊ လေ့ကျက်
ဆိုသည်။” ဝ။ ၅၆။

မိုးမိုးရာ-န/မိုးမိုးရာ/အ၊ အားကိုးရပ်တည်ရာ။ အမှီပြုရာ။
မိုးမြေမြေ-ကြိ/မိုးမြေမြေ/အ၊ အထောက်အထား အခြေခံ
ပြုသည်။ ကိုးကားထောက်ဆသည်။

မိုးစင်း-ကြိ/မိုးစင်း/ခ၊ မိုးလုံရာအဖြစ် စွဲရပ်အခြေပြုသည်။
“လေးခြာယာယ၊ မျှတမိုးစင်း၊ သံတင်းသုံးခါ၊ နေထိုင်ပါ၍
သာလျှင်။” မေဃသာရ။ ၁၇၇။

မိုးဝဲ-ကြိ/မိုးဝဲ/ခ၊ အာဟာရအဖြစ် စားသုံးသည်။ “မိုးဝဲလိုက်
သော အစာသည် သွေးသားဖြစ်၍။” ပါဏာဝု။ ၂၁။
၂။ သာယာပူ ရယူစားသည်။ မေထုန်မူပြုသည်။ “သုတပါး
တို့ယစားကို မိုးဝဲ၏။” သံဝတ်။ ၇၇။ ၃။ ပေါင်းယှဉ်ဆည်းကပ်
သည်။ “ထိုသူတော်ကောင်းတို့ကိုသာ မိုးဝဲ ဆည်းကပ်၍၊
သူတော်တရားကိုသာ နှစ်သက်သောကြောင့်။” ဓမ္မ။ ၄၂။

မိုးအုံး-န/မိုးအုံး/ခ၊ ခေါင်းအုံးကဲ့သို့ သော ကျောမိုးစရာ။

မိုး

မိုး-ကြိ/မိုး/ခ၊ ထောက်မိုး အားထားရာပြုသည်။ အခြေခံ
သည်။ “ဆင်းမင်းခြေရာကို အစဦးသဖြင့် လိုက်ကုန်၏။”
သမ္ပန္န။ ၃။ ၁၆၄။ ၂။ အကိုးအထောက်ပြုသည်။ နည်းယူ
သည်။ “ထူးဆန်းကြသိ၊ ကျမ်းရိုးမိုးလျက်။” ဘူပေါင်း* ၂။
၃။ လွှဲပြောင်းဆိုက်ဝင်သည်။ မိုးလွှဲသည်။ “ဟောသရပ်ကိုတမိုး
တော့မည်။” သာ။ ၈၉။ “အသက်ခန္ဓာ၊ လွှဲသောခါလည်း၊
ချမ်းသာခိုင်ဖြိုး၊ နတ်ရပ်မိုးသည်။” ဟင်္သာ* ၉၇။ ၄။ ကပ်ငြိ
၍ တည်သည်။ “မိနိမ္မေယျသည် သန္ဓေမိုးလာသော သား
ကို။” ဗမာ။ ၁၂၂။ ၁။ မိုးဝဲစားသောက်သည်။ “ပဋိညာဉ်
ကို ပြုလိုက်တိုင်း ချဉ်ဆားမိုးအံ့သောငှာ။” တေ။ ၁၃၉။
“ပွဲတော်မိုးတို့၊ သစ်သီးရေ၍၊ ရွာမရ။” ပဋ။ ၃။

မူ-ကြိ/မူ/အ၊ အရေထားသည်။ “ခော်ကွားတို့ကို ယူလောက်။”
ထီး။ ၈။ ၆။

-န/မူ/ဝ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စ။ အပြုအမူ။ အားထုတ်ဆောင်ရွက်
သည့်အခြင်းအရာ။ အမူ။ (စားမူ၊ ဝတ်မူ၊ နေမူ၊ လှူမူ စသည်
ဖြင့်အသုံးရှိသည်။) ၂။ အရေးအရာ။ ဓလေ့။ “မြန်မာမှု၌
သဝေတိုးနောက်ပတ်ရှိသည်မထင်။” ဝေါ။ ပ။ ၁၁၀။ ၃။ အပြစ်
သဘောသို့ ရောက်သော ကျူးလွန်ချက်။ (မိုးမူ၊ တိုက်မူ၊
လိမ်လည်မှုစသည် အသုံးရှိသည်။)

မူစင်း-န/မူစင်း/ရ၊ စုဝတ်ရေး သင့်သော ဖြစ်ပျက်ခြင်းရာ။
ပြုမူကျူးလွန်ချက်။

မူ

မူ-ကြိ/မူ/အ၊ အကြီးအကဲ ပြုသည်။ ဦးဆောင်သည်။
“သယံဇာတ၊ အားသစ်မြဲကြပ်၊ ကိုယ်မူကွပ်လျက်။”
ညွန့်ပေါင်း။ ၈။ ၁၈၆။

-န/မူ/အ၊ အကြီးအကဲ။ (တပ်မူ၊ စပိမူ၊ အဆောင်မူ၊
စသည်ဖြင့် သုံးလေ့ရှိသည်။)

မူမတ်-န/မူမတ်/ဘ၊ ခုတ်၏အတိုင်ပင်ခံ အကြီးအကဲပုဂ္ဂိုလ်။

မွေး

မွေး-ကြိ/မွေး/ခ၊ မျက်နှာပြင်အပြန့် ယှက်သန်းဖုံးလွှမ်း
သည်။ မြေးသည်။ “ရေကန်ပေါ်၌ ရေညီမွေးအံ့၊ အပေါ်ကို
လှစ်၍ အထိရေကို သောက်ရာသကဲ့သို့။” ပါရာ။ ၃၂။
“ကောင်းကင်ထက် မွေးသော တိမ်ပြာကို။” ရာကျော်။ ၅၉။
၂။ မျက်လုံးကို မျက်တောင်၊ မျက်ခွံတို့ဖြင့် ယှက်သန်းဖုံးပိတ်
သည်။ “ဇာတိကြာစောက်ညောင်မှ၊ မွေးမျက်တောင် ယှက်
ရင်း။” တပ်။ ၃၂။ ၃။ အခိုက်အတန့်အိပ်သည်။ “တဲပေါ်
တက်၍ နှစ်ကျပန်ကျ မွေးကြမည်ပြုရာတွင်။” မြဝတီ။ ၂။
၂။ ၂၇၃။

-နဝိ/မွေး/ခ၊ (မျက်လုံး)ကျဉ်မြောင်းသော။ မှအရောင်
အားနည်းသော။ “ခေါင်းရောင်နေ မွေးသကဲ့ အခိုက်တွင်မှ
ခေါင်းဆောင်တွေ ရွေးနှုမလိုက်ပြန်တော့။” မိုင်းခိုက်။
၁၂၅။

မွေး-ကြိ/မွေး/အ၊ အသာအယာ မှီတွယ်သည်။ ကိုယ်တိုင်
အားထုတ်မှုမရှိပဲ၊ အခြားတပါးကို အားပြု၍ လိုက်သည်။
“ခြေတင်အံ့ကို အနုနှင့်မွေးလျက်။” ချစ်သိုလ်။ ၁၀၈။

မွေးဖွဲ့န-နဝိ/မွေးဖွဲ့န/အ၊ အရောင်အဝါ အားပျော့သော။ အပိုနီ
အဝါ လျော့ပါးသော။ (ဂုဏ်သိန်မွေးဖွဲ့နီ၊ တန်ခိုးမွေးဖွဲ့နီ၊
ခေတ်မွေးဖွဲ့နီစသည် အသုံးရှိသည်။)

ပုံ.

ပုံ. - န / ပုံ. / အသားအရေပေါ်တွင် သံဘာဝအလျောက် စွဲထင်နေသော အစက်အပြောက်ငယ်။ (ပုံ.နက်၊ ပုံ.နီစသည်ဖြင့် ခိုသည်။)

ပုံ.စွန်း - ကြံ / ပုံ.စွန်း / [ဥပစာ] ထိပါးနစ်နာမှု တစုံတရာဖြစ်သည်။ မနွယ်မရာဖြစ်သည်။

မမှ်

မမှ် - န / မမှ် / ၁။ ရေသေအမြင်၌ အညှိတက်၍ ပေါက်သော အပင်ပျံ့မျိုး။ ၂။ ပန်းပု၊ ပန်းထိမ်၊ ဗိသုကာပညာစသည်တို့တွင် ခြယ်လှယ်သော အမွမ်းအပြောက်တမျိုး။ “ဗလား အောက်ပန်းမှာ မမှ်လှည့်၍ရစ်သောပန်းဖြစ်သည်။” စွယ်ကျမ်း၊ ၃။ ၂၇၂။

မမှ် - န / မမှ် / ကောက်ပဲ စသည်တို့၏ အစေ့အသီးအစွဲအပျင်းအသီးနှံခြောက်။ (ပဲမှော်ဟု အသီးများသည်။) “မြန်မာပြည်တွင် အလွယ်တကူ ရနိုင်သော စပါးမှော်မြေပဲခွံလွှာ၊ ပဲမှော်များ ကောက်ရိုးဆွေးများ။” နှင်းဆီ၊ ၉၇။

မမှ် - န / မမှ် / ရနံ့။ ပယောဂ၊ အင်းအိုင် စသည်တို့နှင့် ပတ်သက်သော လောကီအတတ်ပညာတရပ်။

မမှ် - န / မမှ် / ကျောက်စိမ်းထွက်ရာဒေသ။

မမှ်ချဉ် - န / မမှ်ချဉ် / ဆေးဖက်ဝင်သော မြေကပ်အပင်ငယ်တမျိုး။

မမှ်ပေါက် - ကြံ / မမှ်ပေါက် / မမှ်အတတ်၏ အစွမ်းရရှိအောင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ရာတွင် မအောင်မြင်ဖြစ်သော ကြောင့် စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။

မမှ်ဖူး - န / မမှ်ဖူး / ၁။ မမှ်သွင်းရာတွင် မအောင်မြင်သဖြင့် စိတ်ကယောင်ချောက်ချားဖြစ်နေသူ။ ၂။ [ဥပစာ] စိတ်မနှံ့သူ။ တစုံတရာ စွဲလမ်းမှုကြောင့် စိတ်မတည်ငြိမ်သူ။

မမှ်သွင်း - ကြံ / မမှ်သွင်း / ၁။ တစုံတခုသော လောကီပညာစွမ်း ကိန်းစင်အောင် အစီအရင်ပြုသည်။ ၂။ မိမိလိုရာလိုက်နာဆောင်ရွက်အောင်ပြု၊ ယောင်လှည့်စားသွေးဆောင်သည်။ “မိုးတိုက်ကာ မမှ်သွင်း၍ ပျော်ခြင်းဖြင့် မူးမေ့စေနိုင်သော အကျွန်ုပ်တို့သည်။” သာရီ၊ တ။ ၂၀။

မမှ်အောင် - ကြံ / မမှ်အောင် / မမှ်အတတ်၏ အစွမ်းရရှိအောင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ရာတွင် အောင်မြင် တမြောက်သည်။

ပုံ

ပုံ - န / ပုံ / ၁။ ဆွေးမြေ့သော အရာဝတ္ထုတို့ကို ဖွဲ့၍ ကြီးထွားပေါက်ပွားလွယ်ပြီး ထိခွက်ကဲ့သို့၊ ခိုးတံထိမ်း ရှက်ပြန့်သို့၊ မဟုတ် ရှက်ပုံပါရှိတတ်သော သက်တိပင်မျိုး။ (ခိုးတံခို၊ ခိုးတံခွံနှင့် စားကောင်းသောမို့ မစားကောင်းသောမို့ ဟူ၍

ကွဲပြားသည်။) ၂။ စိုထိုင်း သီးအောက်သော အရာတို့တွင် ကပ်ငြိ၍ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော အလွန်သေးငယ်သည့် မြူမှုန် သို့မဟုတ် ချည်မျှင်သဏ္ဌာန်အရာများ။ ၃။ မို့ပွင့်သဏ္ဌာန် ပြားပြန့်သော ထိပ်ဖူးပါသည့် သတ္တုချောင်း။ (မို့ပွင့်၊ သိမို၊ ကြေးမို၊ ရွှေမို့ စသည်ဖြင့် တွဲ၍ သုံးလေ့ရှိသည်။) မို့ကျင်း - န / မို့ကျင်း / မို့ပွင့်များ တစုတစ်တည်း ပေါက်ရောက်လေ့ရှိသောနေရာ။ စားကောင်းသောမို့ စိုက်ပျိုးရာ သတ်မှတ်သည့် ဘောင်အခင်း။

မို့ကြပ် - န / မို့ကြပ် / ပုစွန်စာ - န။ နှင့် အတူတူ။ မို့ချိုးမျှစ်ချိုး - ကြိဝိ / မို့ချိုးမျှစ်ချိုး / [ဥပစာ] အတင်အမြင်သေစွာ နှိမ့်ချလျက်(ပြောသည်။) နှိမ့်ကျ သိမ်ငယ်အောင်ပြုလျက် (ပြောသည်။)

မို့ခြောက် - န / မို့ခြောက် / စားသုံးရန် အခြောက်လှန်းထားသည့် သစ်ကပ်မိုတမျိုး။

မို့တက် - ကြံ / မို့တက် / စိုထိုင်းသော အရာဝတ္ထုတို့တွင် မျက်နှာပြင်၌ သေးငယ်သော အပင်အမှိုက်ကလေးများ တပြင်တည်း ပေါ်ပေါက်သည်။

မို့နီတို - န / မို့နီ / အစိုးတံတွင် အရွက်သုံးရွက်ဆိုင်ထွက်၍ အပွင့်ဝါနှင့် အသီးကောင့်ငယ်သီးသော စားသုံးရသည့် မြေကပ်နွယ်နွတ်မျိုး။

မို့ပေါက် - ကြံ / မို့ပေါက် / [ဥပစာ] (မို့ပွင့်ပေါက်သကဲ့သို့) အလွန် ပေါများသည်။ “သိုးစင်ကလောက် အပြစ်တွေ့ မို့ပေါက်နေတဲ့ မိန်းမတွေကို။” မုဉ်ရီ၊ ပ။ ၁၄၉။

ပို့

ပို့ - န / ပို့ / လဲပင်၊ လက်ပံပင်တို့၏ အသီးမှရရှိသော နို့ညှပ်သည့် အမျှင်ထွေး။

မှက်

မှက် - န / မှက် / ယင်ကောင်ကြီးနှင့်တူ၍ ကွဲနွေးတို့ကို ကိုက်ခဲပြီး သွေးစုပ်ယူတတ်သော၊ အကောင်နောက်ဘက်သို့ ကားသည့် ဖိုးကောင်တမျိုး။

မှက်စု - န / မှက်စု / လျှာ၊ နှုတ်ခမ်းအတွင်းဘက် စသည်တို့တွင် အပြုစက် အပြောက်ငယ်များပေါ်၍ နာကျင်စေသော သူငယ်နာတမျိုး။

မှောက်

မှောက် - ကြံ / မှောက် / ၁။ ကိုယ်၏ရှေ့ပြင်ကို အောက်ဘက် ကြမ်းပြင်နှင့် တပြေးတည်းဟပ်မီအောင် စန့်စန့်တည်နေသည့် လှံချသည်။ ၂။ အရာဝတ္ထု၏ မျက်နှာပြင်ကို အောက်ဘက်သို့ ရောက်စေလျက် တားသည်၊ ရောက်အောင်ပြုသည်။ ၃။ မတ်မတ်တည်ရာမှ စောင်းလဲ၍ အထက်

အောက် ပြောင်းပြန်တည်သည်။ ငါ့ မတည်မတို၊ လွဲမှား ပျက်စီးသည်။ (အကြံမှောက်၊ ပညာမှောက်၊ နိုင်ငံမှောက် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

မှောက်ခုံ - ကြိမ် / မှောက်ခုံ / အထက်ဘက် မျက်နှာက အောက်ဘက်သို့ တူမျှပြုလျက်။

မှောက်မှား - ကြိမ် / မှောက်မှား / ခ၊ အမှန်နှင့် ဆန့်ကျင်ကာ လွဲသွေဖောက်ပြန်သည်။ အလွဲအမှားကို မိုက်ခွာ ပြုလုပ် ကျူးလွန်မိသည်။ “အယုမှောက်မှား၍ သောင်းကျန်းပုန်ကန် လေသော အကြောင်းကို။” ဟံသာပုံ။ ၄၃၇။ ၂။ ဣန္ဒြေ သိက္ခာကို မထိန်းမစောင့်ပဲ မကျူးလွန်သင့်သူနှင့် ကာမဂုဏ် ဆက်ဆံသည်။ “နိဝါကာလည်း ပန်းသည်ပုဏ္ဏားနှင့် နေ့တိုင်း မှောက်မှားကြလေ၏။” ငါးသီလ။ ၃၅။

မှောက်လျက် - န / မှောက်လျက် / ရွှေ့ဘက်သို့ မဟုတ် အပေါ် ဘက်မျက်နှာ အောက်ဘက်သို့ ကျရောက်သည့် အနေ အထား။ (မှောက်လျက်ပစ်၊ မှောက်လျက်အိပ် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

မှ်

မှ် - န / မှ် / ခ၊ အတိအမှတ်တွင် အဆိုအတီးသမားတို့ လိုက်နာအပ်သော ဟန်ထား။ “အိုင်ချင်း၊ ချောင်း စသည်တို့ ကို ဟန်၊ မာန်၊ မှ်မောင်းကျကျနနှင့် အဝင်အထွက် မှ်ကန် စွာ နှုတ်တက်ရွှေ့ ရွတ်ဆိုနိုင်သည်။” စွယ်ကျမ်း။ ၈။ ၂၅၅။ ၂။ သရုပ်ပိုသော အမူအရာ။ “ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် လိမ်လည်ပုံ မှ်မပျက်ရအောင်။” ဟိတောပြန်။ ၁၈၈။

မှ်စာ - န / မှ်စာ / တစ္ဆေငယ်။

မှ်ဆံ - န / မှ်ဆံ / ခြေဆံ၊ မြင်း စသော ထိရစွာန်တို့တွင် လည်ကုပ်တလျှောက်၌ပေါက်သော ခွဉ်လျှားသည့် အမွှေးစု။

မှ်ဆက်မိ - ကြိမ် / မှ်ဆက်မိ / ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်၍ မလှုပ် နိုင်၊ မရူးနိုင်ဖြစ်သည်။

မှ်မောင်း - န / မှ်မောင်း / မှ် - န၊ ခ၊ နှင့် အတူတူ။

မှ်မှီး - န / မှ်မှီး / ခ၊ မြင်း၏လည်တိုင်။ “မှ်မှီး နားရွက်၊ လက်ဖျံအငယ်သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်။” မြင်းကျမ်း။ ၂၁။ ၂။ စောင်း၏သားရေပြင်၌ စောင်းကြိုးစွန်း တဘက်တပ်ချည် ရန် တွယ်ထားသော ကိုင်ဆံ။ “မှ်မှီးတွင် စောင်းကြိုးမျှား တပ်ရန် အပေါက်မျှားရှိ၏။” စွယ်ကျမ်း။ ၄၊ ၅။ ၃။ ကျောက် မျက်တွင် အကွက်တခုနှင့်တခု ထိစပ်ဆုံကူးရာအနားစောင်း။ “အကွက်မျှား တကွက်နှင့်တကွက် ထိစပ်တိုက်ရာ မှ်မှီးမျှား ဖွာမနေခြင်း။” ရွှာ၊ ၁၆၊ ၁၈၇။ ၇၉။

မှ်သေ - နဝိ / မှ်သေ / အမူအရာ ပိုသော။

မှောင်

မှောင် - နဝိ / မှောင် / အလင်းရောင် ကင်းသော။ “နေဝင်၍ မှောင်သောကြောင့်။” စာတကျ။ ပ။ ၁၇။

- န / မှောင် / အလင်း ကင်းမဲ့သော အမှိုက်တိုက်။ “ကမ္ဘာဦးသူ၊ မှောင်ကြီးထူ၍။” ခေါ၊ ပ။ ၂၂၆။ ၂။ ညက် ခေါင်းပါးမှု၊ မိုက်မဲမှု။ “အခြင်းသန်ခြင်း တည်းဟူသော မှောင်တမျိုးမှ လွတ်ကင်း၍။” နိရို၊ ပ။ နိဒါန်း။

မှောင်ကြီးမည်းကြီး - န / မှောင်ကြီးမဲကြီး / အလင်းရောင် လုံးဝ မရှိသောဝန်းကျင်။ “အိမ်ကိုပိတ်၍ မှောင်ကြီးမည်းကြီးထဲတွင် ချက်ကြီးတို့ တသို့ လိုက်၍ သွားလေသည်။” စာအ။ ၃၁။

မှောင်ကွယ် - န / မှောင်ကွယ် / အလင်းရောင် တိုက်ရိုက်တိုးဝင် ခြင်းမရှိသောနေရာ။

မှောင်ခို - ကြိမ် / မှောင်ခို / ခ၊ အမှောင်ရိပ်တွင် ပုန်းကွယ်နေ သည်။ ၂။ ဥပဒေအရ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်၍ အရောင်းအဝယ်ပြုသည်။ ပိတ်ပင်ထားသော ကုန်ပစ္စည်းကို ရောင်းဝယ်သည်။

- န / မှောင်ရိပ် / တရားဝင်ရောင်းဝယ်ခြင်းမပြုပဲ ဥပဒေကို ဆန့်ကျင်၍ (လျှို့ဝှက်သို့သိပ်စွာ) ရောင်းဝယ်သူ။

မှောင်ခိုမျိုး - န / မှောင်ခိုမျိုး / အကောက်အခွန်မဆောင်ပဲ ခိုးသွင်းသည့် ကုန်ပစ္စည်းမျိုးကို ရောင်းဝယ်သည့် နေရာ။ တရားမဝင်သောကုန်ပစ္စည်းကို ရောင်းဝယ်ရာ နေရာ။

မှောင်ချ - ကြိမ် / မှောင်ချ / ခ၊ မှောင်အတိ ဖြစ်စေသည်။ (အမျှားအားဖြင့် လေကြောင်းရန်ကို ကာကွယ်ရန် ညဉ့် အချိန်၌) အလင်းရောင်ဟူသမျှကို ပယ်ဖျောက် ပိတ်ကွယ် သည်။ ၂။ [ဥပစာ] လူအမျှားမကြားမသိရအောင် သို့သိပ် ပုံးကွယ်သည်။ “အိမ်အသတင်း မှောင်ချရေအဆို။” တင်းစာ။

မှောင်မိုက် - နဝိ / မှောင်မိုက် / နေရောင်၊ လရောင်၊ ကြယ်ရောင်၊ အလင်းရောင် စသည် ကင်းမဲ့သော။

မှောင်မည်း - နဝိ / မှောင်မည်း / အလင်းရောင် လုံးဝကင်းမဲ့သော။

မှောင်ရိပ် - န / မှောင်ရိပ် / အလင်းရောင်မှ ကာကွယ်အုပ်စိုး ထားခြင်း ခံရသောနေရာ။

မှောင်

မှောင် - ကြိမ် / မှောင် / စွက်ဖက်နှောင့်ယှက်သည်။ “မြွေပူရာမှာ ကင်းမှောင်သည်။” ဝိစိတ်။ ၁၀၃။

မှိုင်း

မှိုင်း - ကြိမ် / မှိုင်း / ဆိတ်ငြိမ်စွာ မသွာမကြည်ငေးဝိုင်းသည်။ မှိုင်းတွေချ - ကြိမ် / မှိုင်းတွေချ / ရွှင်လန်းတက်ကြွခြင်းကင်းစွာ ငေးဝိုင်းဆုတ်နစ်နေသည်။

မှိုင်း

မှိုင်း - န / မှိုင်း / ခ၊ မီးလောင်ကျွမ်းရာမှ ထွက်သော အညစ် အကြေး။ မြူမှုန်မြှုပ်သော အနံ့မည်း။ ၂။ [ဥပစာ] သူတပါး

မှတ်

ကို အသိဉာဏ် မကြည်မလင် ယောင်ဝါးလိုက်နာအောင် လွှမ်းမိုး ဆွဲဆောင်ချက်။ “ကွန်မျူနစ်တို့၏ မှိုင်းမိသော နိုင်ငံရေးအမြင်” စွယ်ကျမ်း၊ ၇။ ၁၈၅။

—နဝိ / မှိုင်း / အရောင်မပွင့်မလင်း မှိုင်းဝါးသော။ ခိုဝေ အုံ့ဆိုင်းသော။

မှိုင်းခံ - ကြံ / မှိုင်းခန့် / မှိုင်းခိုးသင့်အောင်ပြုလုပ်သည်။ မှိုင်းခိုးစု ဝင်အောင် ပြုလုပ်သည်။

မှိုင်းတိုက် - ကြံ / မှိုင်းတိုက် / ၁။ မှိုင်းခိုးစွဲအောင် ပြုလုပ်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] တစ်တိုင်းအား သူ၏ ပင်ကိုဉာဏ်ဖြင့် ကြည်လင် စွာ ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုနိုင်အောင် လွှမ်းမိုးဆွဲဆောင် သွန်သင်သည်။ “အဲဒီ မမှမန့်တဲ့ အကြောင်းပြချက်တွေကို သုံးပြီး တွင်တွင်ကြီး မှိုင်းတိုက်ထားလို့ဖြစ်တယ်။” ရှု၊ ၅၊ ၅၂။ ၄၃။

မှိုင်းမ - ကြံ / မှိုင်းမာ / အခြားသူအား အခက်အခဲမှလွတ်မြောက် အောင် ကူညီစောင့်ရှောက်သည်။ “ငယ်သော တိုင်းနိုင်ငံ ကလေးတို့ အပေါ်၌ နိုင်ငံတစ်ခု မှိုင်းမထိန်းစောင့်သော အနေဖြင့် အုပ်ချုပ်ခြင်း” နိုင်ငံခြေ၊ ၆၂။

မှိုင်းမိ - ကြံ / မှိုင်းမိ / သူတပါး၏ လွှမ်းမိုး ဆွဲဆောင်လှည့်ဖြား သွန်သင်ချက်ကို ခံရသည်။ “အုပ်ချုပ်ရေး ပရိယာယ်ကြား တွင် မှိုင်းမိနေသော လူထု၏ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်သည် ပွင့်လာ ကာ။ ကမ္ဘာ့နေရာ၊ ၁။ ၁၀၂။

မှိုင်းလှိုင်းကော်စော - န / မှိုင်းလှိုင်းကော်စော / မှိုင်းလှိုင်းကော်စော / အထည်ပြည့်ပန်းပြောက်ပန်းကွက် စသည် ဖော်၍ ရက်လုပ် ထားသော အမွေဖွား အခင်းမျိုး။

ပုည့်

ပုည့် - နဝိ / ပဲ့ / ၁။ သစ်သီးစသည် ပျော့ပျောင်း၍ အရသာ ထူးကဲခြင်းသို့ ပြောင်းလဲသော။ ၂။ [ဥပစာ] အသက်အရွယ် အလွန်အမင်းသောအဆင့်သို့ ဆိုက်သော။ ရင့်ရော်သော။ “ခန္ဓာပုည့်သော်၊ နတ်တည်ဆောင်ယောင်၊ ရွှေမျှားတောင် ဝယ်။” သစ္စာ* ၂၂၈။ ၃။ ပြည်တည်နာ စသည်၌ ပြည်ပျောင်း ပျော့ကြွေပျော်သော။ “အိုင်း အဖုသည်ထ၍ တစကချင်း ပုည့်ပြီးလျှင်။” သံဝတ်။ ၅၉၄။ ၄။ အဆင်းရပ်သွင်၊ အရောင် အဝါ စသည် တင့်တယ်သော။ ပျိုမျစ်ပြည့်ဖြိုးသော။ “တင့် တယ်ထွန်းစဉ်၊ ရှုခွန်းပုည့်နှင့်” မဆ* ၅၈။

ပုည့် - ကြံ / ပဲ့ / အမည်သတ်မှတ်ပေးသည်။ အမည်တပ်သည်။ ခေါ်တွင်သည်။ “မြန်မာသံယောဂီဝန်ဟူ၍ ကျမ်းမည်ကို ပုည့်စေချင်သည်။” ဝိနော* ၉၆။

ပုည့်ကြွေကြွေ - ကြံ / ပဲ့ / ကြွေကြွေ / [ဥပစာ] အရွယ်အိုမင်း၍ ကွယ်လွန်သည်။ အပုည့်ကြွေကြွေသည်။ “ဘုန်းတော်ကြီး ဘုရားသည် အပုည့်ကြွေ ကြွေသည့် လက္ခဏာရှိသည်ဟု အဝိန့် ရှိတော်မူလေ၏” မှိုင်း၊ ၃။ ၁၁၀။

မှတ် - ကြံ / မှတ် / ၁။ အသိဉာဏ်၌ စွဲယူသည်။ “ဟောအပ် ပြီးသော အနက်တို့ကို မမှတ်နိုင်သော သူတို့၏ အကျိုးငှာ ၎င်း။” ဂိဟိ။ ၁၃။ ၂။ သဘောပိုက်သည်။ နှလုံးမည်။ “ညောင်း၏မဟူ၊ ပူ၏မမှတ်၊ မွတ်၏မထင်။” တန်ခိုး* ၁၇။ ၃။ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သည်။ ပုံသေနိသတ်သည်။ “နေရက် ဆုံးဖြတ်၊ အချိန်မှတ်သား။” ပြည်စုနီ* ၇၂။ ၄။ တိကျ သေချာစွာ ထုတ်ဖော်ပြဋ္ဌာန်းသည်။ “အမိန့်တော်မြတ် မှတ်တော်မူပြန်၍” ဟိ။ ၃။ ၅။ ထင်မြင်သည်။ ထင်စားသည်။ “ရေမိကျောင်းကို၊ ကယ်ကောင်းထင်လတ်၊ ငါးဟုမှတ်၍။” သစ္စာ* ၂၀၉။ ၆။ မမေ့မပျောက်အောင် စိတ်ထဲ၌ ထိန်းသိမ်း ထားသည်။ မမေ့မပျောက်အောင် ရေးသွင်းသည်။ ၇။ သင်္ကေတ အားဖြင့် ရေးထိုးထားသည်။

မှတ်ကရော - အာ / မှတ်ကရော / ၁။ တစ်စုံတစ် ခုဖြစ်လာသော အခါ၌ သိသာထင်ရှား သိမှတ်လောက်စရာတခု ဖြစ်ရလေ တော့ပြု ဟူ၍ အံ့အားသင့်စွာ ရေရှည်သော စကား။ “အမှတ်ကရော၊ အနုမ္မ ကောင်းကောင်း ပြေးတော့တယ်။” မောင်ဝ။ ၁၇၁။ ၂။ နောင်အစဉ် သတ်မှတ်လေဟူ၍ နှိုးဆော် သတ်ပေးသော စကား။

မှတ်ကျောက် - န / မှတ်ကျောက် / ရွှေအရည်အသွေး (အရောင် အမျိုးအစား)ကို နှိုင်းယှဉ် သုံးသပ် လေ့လာရာ၌ ရွှေကို ပွတ်တိုက်ကြည့်ရသည့်မျက်နှာပြင်ညီမျှသော အမည်းရောင် ကျောက်တုံးငယ်တမျိုး။

မှတ်ကျောက်တင် - ကြံ / မှတ်ကျောက်တင် / ၁။ ရွှေကို မှတ်ကျောက်တွင် ပွတ်တိုက်သော မှတ်ပေါ်၍ ရွှေစစ်ရောင်နှင့် နှိုင်းယှဉ် စစ်ဆေးသည်။ ၂။ [ဥပစာ] လက်တွေ့အားဖြင့် စစ်ဆေးစိစစ် အကဲဖြတ်သည်။

မှတ်ချက် - န / မှတ်ချက် / ၁။ ရေးမှတ်ထားသော အကြောင်း အရာ အတိုချုပ်။ ၂။ ဂရုပြု၍ မှတ်သားရန် ညွှန်ပြချက်။ အမိန့်အမှာ။ “ဆရာများအတွက် မှတ်ချက်များကို။” သင် နည်း။ ၂၀။ ၃။ သုံးသပ်လေ့လာချက်။ ကောက်ချက်။ ထင်မြင်ချက်။ “မြန်မာပြည်ခေါင်းဆောင်ကြီးတို့နှင့်ပတ်သက် ၍ မှတ်ချက်သဘော။” ခွေး၊ ၃။ ၄၃။

မှတ်စာ - န / မှတ်စာ / ၁။ မှတ်သားထားသောစာ၊ အမှတ် အသားစသည်။ “ကမ္ဘာ့မှတ်စာနှင့်တကွ ရွှေဆိုး၊ ငွေဆိုး မြှုပ်ထားခဲ့သည်ကို။” နန်းစဉ်။ ၁၁၂။ ၂။ မြန်မာဘုရင် လက်ထက် လက်အောက် အမှုထမ်းတို့ လိုက်နာရန် ညွှန်ကြားချက်။ စာချွန်အမိန့်။ “လှေတွင် ပါသသူတို့သည် ခိုက်ရန်မဖြစ်ရ၊ မင်္ဂလာမရှိသောစကားကို မပြောမဆို ရမည့် အကြောင်းကို မှတ်စာ ပေးအပ်သည်။” အင်ရှ်၊ ၁၈၈။

မှတ်စာ - န / မှတ်စာ / ၁။ ကျောက်မျက်မှန် သွေးရာတွင် မှတ်ပြင် ပေါ်၌ ထည့်ရသည့် ကျောက်စီးသွေးမှုန့်၊ စိန်မှုန့်၊ ကျောက် မှုန့်စသည်။ ၂။ ပုံ ကျ န သော ကျောက်မျက်မှန် အဖြစ် မသွေး

လောက်သော ကျောက်ခိုင်း ကျောက်ညှို့။ (အမှန်ပြု၍ ကျောက်သွေးရည် အသုံးပြုသည်။)

မှတ်စု - န/မှတ်စု / တစည်းတပေါင်းတည်း သွင်းမှတ်ထားသော စာစု။ မှတ်သားချက်များ။

မှတ်ညွှန်း - န/မှတ်ညွှန်း / မမေ့မပျောက်အောင် ထိန်းသိမ်းနိုင် စွမ်းသော အရည်အသွေး။

မှတ်တိုင် - န/မှတ်တိုင် / အများပြည်သူတို့ သိမှတ်ဖွယ်ရာ အညွှန်း၊ အမှတ်အသား တစုံတရာကို ကြာရှည်လေးမြင့် တည်အောင် ရေးသားချက်ကပ် စိုက်ထူထားသောတိုင်။ အမှတ်အသားတိုင်။ အညွှန်းတိုင်။ မော်ကွန်းတိုင်။

မှတ်တမ်း - န/မှတ်တမ်း / တစုံတရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာကို အလေး အနက်ပြု၍ ကြာရှည်လေးမြင့် တည်တံ့အောင် ရေးသား မှတ်တင်ထားသည့်အရာ။

မှတ်တမ်းတင် - ကြို / မှတ်တမ်းတင် / တစုံတရာထူးခြားထင်ရှား သောအရာကို ကြာရှည်လေးမြင့်တင်ကျွန်အောင် မှတ်သား ထားသည်။ အမှတ်အသားတင်ကျန်စေသည်။

မှတ်ထား - ကြို / မှတ်ထား / အသိဉာဏ်၌ ကြာရှည်စွဲမြဲစေ သည်။

မှတ်ပုံတင် - ကြို / မှတ်ပုံတင် / ၁။ မိမိပိုင်ပစ္စည်း။ အမှတ်တံဆိပ် စသည်တစုံတရာကို အခြားသူများ တပ်ခြင်း။ အလွဲသုံးစား လုပ်ခြင်း မပြုနိုင်စေရန်၊ တရားဥပဒေအရ မိမိပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြု ခံယူသည်။ ၂။ တရားဥပဒေအရ သက်ဆိုင်ရာ နှုတ်တွင် အသိအမှတ်စာရင်းတင်စေသည်။ (အလုပ်သမား မှတ်ပုံတင်၊ နိုင်ငံသား မှတ်ပုံတင် စသည်ဖြင့် သုံးသည်။)

- န/မှတ်ပုံနှင့်/မှတ်ပုံ တင်ထားသောအရာ။ အသိ အမှတ်ပြု လက်မှတ်။

မှတ်မိ - ကြို / မှတ်မိ / တစုံတရာ တွေ့မြင်ကြားသိဖူးသောအရာ ကို တဖန်ပြန်၍ ခွဲခြားသိမြင်နိုင်စွမ်းသည်။ မမေ့မပျောက် အမှတ်စွဲခိုင်သည်။

မှတ်မှတ်ရရ - ကြိတ် / မှတ်မှတ်ယာယာ / သေချာ ကွဲပြားစွာ မှတ်မိသောအားဖြင့်။ အမှတ်ရစေနိုင်လောက်စွာ။

မှတ်သား - ကြို / မှတ်သား / အကြောင်းအချက်၊ တစုံတရာကို ကြာရှည်လေးမြင့် တင်ကျန်စေ၍ နောင်အခါ အသုံးပြုနိုင်ရန် ရေးသွင်းထားသည်။ အာရုံ၌ စွဲယူထားသည်။

မှိတ်

မှိတ် - ကြို / မှိတ် / ၁။ အထက်အောက် မျက်ခမ်း စေ့ပိတ်သည်။ ၂။ မီးအလင်းရောင်ငြိမ်းအောင်ပြုသည်။ ၃။ အောင့်အညည်း မျှိုသိပ် သည်းခံသည်။ အလိုဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် စွဲစိုက် လုပ်သည်။ “မပျော်မရွှင်ဘဲ၌ မှိတ်၍ နေပြန်ရရှာတယ်။” ထေရီ၊ ပ။ ၁၁။

မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် - ကြိတ် / မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် / မှိန်ချည် လင်းချည် ဖြစ်လျက်။ (မျက်စိ) ဖွင့်ချည်ပိတ်ချည် ပြုလျက်။

မှုတ်

မှုတ် - ကြို / မှုတ် / ၁။ ခံတွင်းလေဟုန်လွင့်ထုတ်သည်။ ခံကွင်းမှ လေဟုန်ပြင်းစွာ ထွက်စေသည်။ (လေမှုတ်၊ မီးမှုတ်၊ မန်းမှုတ်၊ ပြောင်းခါးမှုတ် စသည် သုံးနှုန်းသည်။) ၂။ [ဥပစာ] အေးသဟုန်ဖြင့် တုံ့ပြန်ပြောဆိုသည်။ ဘုပြောသည်။ “ကိုရင် တို့ သခင်တွေ့ခေါ်လာလို့ မှုတ်မှုတ်ရရ မြင်ဘူးလို့ကံရတာကိုး ဟု သူ့ကြီးမင်းကလည်း ပြန်မှုတ်လိုက်လေသည်။” လယ်မြေ။ ၃၂။ ၃။ (နှံ၊ ပလွေစသော) အခေါင်းပြွန်တပ်၊ တွန့်ယာကို ခံတွင်းလေအားဖြင့် မြှင့်အောင်ပြုလုပ်သည်။ ၄။ ကိုယ်တွင်းရှိ လေ၊ အနီးစသည် ကန်ထွက်သည်။ ၅။ ပန်းထုတ်သော လေအားဖြင့် တစုံတရာပြုလုပ်သည်။ (ဆေးမှုတ်၊ ကပေမှုတ် စသည် အသုံးရှိသည်။)

မှုတ် - န/မှုတ် / ၁။ အစောက်ရှိသော ထည့်စရာအခွံအခွက်။ (အမှန်းမှုတ်၊ ထန်းစေ့မှုတ်စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂။ အရိုး လက်ကိုင်စသည်ပါရှိသော ခပ်စော့ခွက်ငယ်။ (ဆီမှုတ်၊ ခေမှုတ် စသည်အသုံးရှိသည်။) ၃။ ခြင်္သေ့က၊ ခပ်ခွက် စသည်တို့ဖြင့် ရေတုတ်သော စကားလုံး။

မှုတ်ဆေး - န/မှုတ်ဆေး / ကိရိယာ တစုံတရာကိုအသုံးပြု၍ လေဟုန်ဖြင့် ပန်းထုတ်ပြီး စွဲထင်ကပ်ငြိစေသော သုတ်ဆေး မျိုး။ ၂။ နှာခေါင်းထဲသို့ဝင်အောင် ပြွန်တပ်ဖြင့် မှုတ်သွင်း ရသော ဆေးမှုန့်။

မှန်

မှန် - နဝိ/မှန် / ၁။ ဖောက်ပြန်ယွင်းမှားခြင်းကင်းသော၊ မမှား ယွင်းသော။ တော်တည့်သော။ ၂။ အစဉ်ဖြစ်မြဲအတိုင်းဖြစ် သော။ (ဓမ္မတုဏှာ၊ မိုးလေမှန်၊ ကျောင်းတက်မှန် စသည် အသုံးရှိသည်။)

- ကြို / မှန် / ထိခတ်စေလိုရာကို မလွဲမသွယ်ခတ်မိသည်။

မှန် - န/မှန် / ၁။ ကြည့်လင်သော ဖန်သားအပြားအချပ်။ ၂။ အောက်ဘက်၌ ပြားသွတ်ထား၍ ကြည့်သူ၏ရုပ်သွင်အရိပ် ထင်ရှားမြင်သာသော ဖန်သားချပ်။

မှန်ကား - န/မှန်ကား / ရွှေ၊ နေ့ဘက် ဘေးပတ်လည်အပေါ်ပိုင်း၌ မှန်ချပ်များတပ်ဆင် ကာရံထားသည့် လူစီးမော်တော်ကား။

မှန်ကူ - န/မှန်ကူ / ၁။ ထောင့်ကားနှစ်ဘက်၊ ထောင့်ချွန်နှစ်ဘက် ပါဝင်သောအနားလေးဘက်ရှိ ချွန်းကွက်ပုံစံ၊ မှန်ကူသီးပုံစံ။ ဆွန်းမကင်းကွက်။ ၂။ ဗြဟ္မဏန္ဒယ်ဝင်ပုဏ္ဏားနှင့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံသားအချို့ နှုတ်မျက်မှောင်ကြားတွင် ရေမှီမျှလေ့ရှိသော ထောင့်ချွန် သို့မဟုတ် အစက်အပြောက်။ ၃။ [ဥပစာ] မြတ်နိုး ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ် (ဘုရား မင်း စသည်)။ အထွတ်အမြတ်။ “လူနတ်မှန်ကူ၊ ပန်းမညိုဟု၊ သရဘုအချက်။” မင်္ဂလာ*ကဉ်။ ၄။ သာလွန်ထူးခြားသူ။ “လှမှန်ကူတဆူသား၊ ဇမ္ဗူလုံးချင်ရ တယ်။” ပညာတေး။ ၂၃။ ၅။ အချက်အချာ။ “မဟာမထဝန် ဥယျာဉ်၏မှန်ကူအမွယ်ဖြစ်သောအရပ်တည်း။” သမန်း၊ ၃။ ၉။

မှန်ကွက် - န / မှန်ကွက် / အထက်အောက် ထောင်ချွန်စက်က ပါ၍ အနားညီပြိုင်သောပုံစံ။ ဆန့်ငါးမကင်းကွက်။ ထုမတ်ကွက်။

မှန်ကင်း - န / မှန်ကင်း / ခန့်ခန်းဆောင်ပြာသစ် စသည်၏ အထက်တုရင်းဖျားတွင် တပ်ဆင်ပွမ်းမံထားသော အထွတ်။ ၂။ [ဥပစာ] အထွတ်အမြတ် ပုဂ္ဂိုလ်။ “အခေါင်မှတ်သည်၊ တမူတ် မှန်ကင်း၊ ဦးရီးမင်း။” ဘုလင်း ၄၃၄။ ၃။ [ဥပစာ] ထူးကဲသောလွန်သောအရာ။ “ဖြူလှပနဲ့ ရှင်း၊ လှမှန်ကင်းနှင့်” နေဝင်း ၅* ၁၃။

မှန်ကန် - နဝိ / မှန်ကန် / မမှားယွင်းသော။ တော်တည့်သော။ မလွဲမသွေသော။

မှန်စိုး - န / မှန်စိုး / မျက်နှာပြင် တဘက်မှတစ်ဘက်သို့ မှန်။ (နာရီမှန်၊ မျက်မှန်၊ ရုပ်ပုံမှန်ကား စသည်တွင် သုံးသည်။)

မှန်စာ - န / မှန်စာ / ကြည့်မှန်ပေါ်၌ ထင်သောရောင်ပြန်အရိပ်တွင်မှ အမှန်အတည်ပေါ်သော ပြောင်းပြန်အရောင်အသား။ (ပုံနှိပ်ခံစာလုံးပေါ်၌ ထွင်းနှိပ်ထားသည့် အက္ခရာစာလုံးသို့ မဟုတ် ရေးထားသောစာရွက်၏ ကျောဘက်မှ ထောင်ကြည့်၍မြင်ရသော အက္ခရာစာလုံးပုံစံ။)

မှန်စာ - န / မှန်စာ / စက္ကူခွန် ပြတ်ပွဲတွင် ခွန်ကြိုးကို ပွန်းရခိုင်စွမ်းရှိအောင် လိမ်းသုတ်ရန်အတွက် ဖန်မှန်နှင့် ကော်ရည်ရောစပ်ထားသောအရာ။ [ဟိန္ဒူ]

မှန်စီ - န / မှန်စီ / အောက်ဘက်၌ ပြေးသွတ်ထားသော အရောင်စုံ မှန်စ၊ မှန်စ၊ (ရံစ) စသည်တို့ကို လှပသောပုံစံ အမျိုးမျိုးပေါ်အောင် သရုပ်၊ သရုပ် စသည်ဖြင့် စီကပ်ထားသော လက်မှုပညာ။ ယင်းလက်မှုပညာ လက်ရာ။

မှန်စီဓမ္မချ - န / မှန်စီဓမ္မချ / ရောင်စုံမှန်ချပ်ငယ် သို့မဟုတ် ကျောက်များကို လှပသော အဆင့်ပုံစံ ဖော်ထားသော သရုပ် အပွမ်းတွင် သွင်းဖြုတ် စီခြယ်၍ သရုပ်ကွပ်ဘောင်နှင့် သရုပ်ပြင်ကို ဓမ္မပြန်ချသော အတတ်ပညာ။ ယင်းအတတ်ပညာ လက်ရာ။

မှန်တင်ခုံ - န / မှန်တင်ခုံ / ကြည့်မှန် တပ်ဆင်ထား၍ အမျှအတန်ဖြင့် အမျိုးသမီး အလှပြင်ပစ္စည်းများ ထားသို့သော တင်စရာခုံ။

မှန်တန်း - ကြိဝိ / မှန်တန်း / အထူးတလည် စေတနာ သက်ဝင်ခြင်း မရှိပဲ ဝတ္တရားကျေရအောင်ဖြင့်။ ပြုလုပ်သည့် ဆိုရရုံအားဖြင့်။ သာမန်အခြေအနေအထားဖြင့်။

မှန်နောက် - န / မှန်နောက် / ထုတ်ချင်းပေါက် မမြင်ရစေရန် မျက်နှာပြင် မှန်ဝါးအောင် အထူးပြုလုပ်ထားသည့် မှန်ချပ်။

မှန်နန်း - န / မှန်နန်း / မြန်မာဘုရင်၏ နန်းတော်တွင်ပန်မှန်တို့ဖြင့် စီခြယ် ဆောက်လုပ်ထားသည့် မင်း အမြဲစံလေ့ရှိသော အဆောင်မကြီး။

မှန်ပါ - န / မှန်ပါ / မိမိထက် အသက်ရှက်ကြီးသူတို့၏ စကားကို ကြားနေရာ၌ ဝန်ခံနာယူသောအားဖြင့် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာတို့ ပြန်ထောက်ပြည့်ပြောသောစကား။

မှန်ပါဘုရား - န / မှန်ပါဘုရား / [ဥပစာ] မိမိအထက်အရာရှိ၊

အကြီးအကဲ စသူတို့ ညွှန်ကြားပြောဆိုသမျှကို လေးနက်သုံးသပ် စောစကတက်ခြင်း မပြုပဲ အမြဲခေါင်းငုံ့ထောက်ခံနာယူသော အလေ့အထ။ “မှန်ပါဘုရား လုပ်နေကြသလောက်။” ပုံပြင်၊ ၁။ ၁၄၃။

မှန်ပြ - န / မှန်ပြ / ၁။ စောင်းကောက်၏ လက်ခုံးထိပ်။ (မှန်ချပ်ငယ်ကို သရုပ်ဆွဲ၍ ထည့်သွင်း တပ်ဆင်ထားတတ်သည်။) ညောင်ရွှေ။ ၂။ ရှင်းလင်း လွယ်ကူအောင် ဖွင့်ဆိုဖော်ပြထားသော ကျမ်း။ (မှန်ပြ သင်္ဂြိုဟ်၊ မှန်ပြသတ်ပုံ စသည် သုံးနှုန်းသည်။)

မှန်ပြတင်း - န / မှန်ပြတင်း / မှန်ဖောင်း / အပြင်ရွှေခင်းကို မြင်နိုင်ရန်နှင့် အလင်းရောင်ရှိရန် တံခါးရွက်၌ မှန်တပ်ထားသော လေထွန်ပေါက်။

မှန်ပြောင်း - န / မှန်ပြောင်း / ၁။ အဝေးရွှေခင်းကို ကြည့်လင်ထင်ရှားစွာ မြင်ရအောင် စိမ့်ပြုလုပ်ထားသော မှန်ဘီလူးတပ်ပြောင်းတံ။ ၂။ မီးတောက် စသည့် ကာကွယ်ရန် အခေါင်းပြုလုပ်ထားသော ဖန်ထည်ပစ္စည်း။

မှန်စီရီ - န / မှန်စီရီ / ထွင်းဖောက် မြင်နိုင်သော မှန်ပါ တံခါးချပ် သို့မဟုတ် မှန်ခင်းမှန်ကာ ပါရှိသော စီရီ။ ၂။ ရေ့မျက်နှာဘက်တွင် ကြည့်မှန် (ကိုယ်လုံးပေါ် မှန်) တပ်ဆင်ထားသော စီရီ။

မှန်စီလူး - န / မှန်စီလူး / မှန်ပလူး / ပကတိ မြင်အားထက် အဆများစွာချဲ့၍ မြင်နိုင်စွမ်းအောင် ပြုလုပ်ထားသော မှန်ချပ်။ ယင်းမှန်ပါ တံခါးပေါက်။

မှန်တောင် - န / မှန်တောင် / ရုပ်ပုံကားချပ် စသည့် ထည့်သွင်းရန် မှန်ချပ်သွင်းထားသော သစ်သား၊ သတ္တု စသည်တောင်။

မှန်ရောင်ဟင်းချို - န / မှန်ရောင်ဟင်းချို / အဖတ် မပါပဲ အရည်ကြည်အတိုင်း ချိုအောင်ချက်ထားသော ပြုတ်ရည်။

မှန်လည်ပေါက် - န / မှန်လည်ပေါက် / တံခါး၏ အထက်တွင် လှည့်၍ရသည့် မှန်တပ်ထားလေ့ရှိသော အပေါက်။

မှန်အိမ် - န / မှန်အိမ် / မှန်ပြောင်း တပ်ဆင်ထား၍ ရေနံသီးစာဖြင့် ထွန်းညှိရသော မီးတိုင်။ (စာပွဲတွင် မှန်အိမ်၊ လသာမှန်အိမ်၊ လက်ဆွဲမှန်အိမ် စသည် အမျိုးမျိုး ရှိသည်။)

မှန်း

မှန်း - ကြိ / မှန်း / ၁။ ချင့်ချိန် တွေးဆသည်။ ခန့်တွက် ရမ်းဆသည်။ “အချင့်အချိန် မည်မျှကုန်မည်ဟု မှန်း၍ ကြည့်။” ဥတ္တမ၊ ၅၇။ ၂။ ရည်ရော်သည်။ မျှော်ရွယ်သက်မှတ်ထားသည်။ “သင့်သားနှင့် ငါ့သမီး ထိမ်းမြားအံ့ဟု မဖွားမိကပင် မှန်းထားသော မိန်းမ။” အဋ္ဌကထာ၊ ၂၃၂။ ၃။ ရမ်းဆဦးတည်သည်။ ပစ်မှတ်အဖြစ် ရည်မှတ်သည်။ “မီးသို့ မှန်း၍ ပြန်လာရာ မကြာမီ အိမ်သို့ ပြန်ရောက်ကြောင်းကို။” တိုးပွား။ ၁၃၀။

- စည်း / မှန်း / ကံနှင့် ကြံယူစပ်သော စကားလုံး။ (နှာမ၊ ကြံယူတို့၏ အတိအကျ ဖြစ်ရပ်စင်စစ်ကို ဖော်ပြလှရာ၌

သိကြောင်းသိဖွယ်ဖြစ်သော ကံပုပ်မျိုးနှင့် ကြံယာကို စပ်သွယ်၍ သုံးလေ့ရှိသည်။ ဟူ၍၊ ဖြစ်ကြောင်းကို၊ မည်ဟု၊ မည်ကို စသည် သဘောရောက်သည်။) “သောက်၍ ယစ်လျှင် လှမှန်းမသိမပြင်။” ထိပုံ။ ၁၇၇။ “အားနည်းမှန်းသိမှ နှယ်ပခြပ်မြင်ဆောင်၍။” ထိကုဏ်။ ၁၄၁။ “ဘယ်ရက်တွင်မှ အိပ်စက်ရမှန်း၊ စားရမှန်းမသိ။” တေ။ ၉၉။

— အာလုပ်/မှန်း/တစုံတရာစားစမ်းရာ၌လည်းကောင်း၊ကြည့်ရှု လိုရာ၌လည်းကောင်း အားယူ ပြောဆိုလေ့ရှိသော အာလုပ် စကား။ (ပြစမ်းဟူသော သဘောအနက်မျိုးရှိသည်။) “တို့နန္ဒာ လယ်တော်တိုက်မအေးညည်းစိုက်တဲ့ ကောက်သွယ် ငယ်၊ မှန်း ဘယ်မျိုးကြီး။” ညွန့်ပေါင်း၊ စ။ ၁၀၀။

မှန်းချက် - န / မှန်းရက် / ခန့်တွက်ချက်၊ ကြိုတင်တွက်ချက်၊ ချိန်ဆချက်။

မှန်းခြေ - န / မှန်းရေ / ကြိုတင်တွက်ဆသော အတိုင်းအဆ။ ခန့်တွက်ထားသော အနေ။

မှန်းခြေကိုင် - ကြို / မှန်းရေကိုင် / ကြိုတင်တွက်ဆသည်နှင့် တိုက်ဆိုင် ညီညွတ်သည်။ ကြိုတင်ရည်ရွယ်သည့် အတိုင်း ပြည်မြောက်သည်။

မှန်းခြေပေါက် - ကြို / မှန်းရေပေါက် / ကြိုတင် တွက်ဆသည့် ပမာဏသို့ ထိရောက်ပြည့်မီသည်။ ရည်ရွယ်တွက်ဆသည့် အတိုင်း အောင်မြင်ထိရောက်သည်။

မှန်းဆ - ကြို / မှန်းဆာ / ကြိုတင်၍ အတိုင်းအဆ၊ ကာလ၊ ပမာဏ စသည်ကို ခန့်တွက် သတ်မှတ်သည်။ ဆင်ခြင်မှုဖြင့် ကောက်ယူမှတ်သားသည်။

မှန်းထား - ကြို / မှန်းထား / ကြိုတင်၍ ရည်ရွယ် ထားသည်။ ရည်စူးသတ်မှတ်ထားသည်။

မှန်းမိ - ကြို / မှန်းမိ / ချိန်ဆနိုင်လောက်သည်။

မှန်းမျှော် - ကြို / မှန်းမျှော် / မျှော်မှန်း - ကြို နှင့် အတူတူ။

မှိန်

မှိန် - နဝိ / မှိန် / ၁၊ အလင်းလျော့ပါး အားနည်းသော။ (ဖီရောင်မှိန်၊ နေရောင်မှိန် စသည် အသုံးရှိသည်။) ၂၊ အရောင် မျော့တော့သော။ အရောင်မပွင့်သော။ ပကတိ အရောင် အသွေး လျော့ပျက်လွင့်ပါးသော။ ၃၊ [ဥပစာ] အင်အား အရှိန်လျော့ပြယ်သော။ (တန်ခိုးမှိန်၊ သတင်းမှိန်၊ ကဲမှိန် စသည်အသုံးရှိသည်။)

မှိုင်း

မှိုင်း - ကြို / မှိုင်း / ၁၊ ပျောင်းချေ့ငြိမ်သက်စွာ မျက်စိပိတ်၍ အာရုံစိုစားနေသည်။ “ယစ်ညော့စိမ် အဆီဖိန်းလို့ မှိုင်းစေ မယ်လေး။” သာ။ ၁၀၈။ ၂၊ ရောဂါဝေဒနာ တစုံတရာ ကြောင့် မိန်းမောသည်။ မလွှပ်မယုတ်နိုင်ပဲ ရှိသည်။ ၃၊ အိပ် မပျော်ပဲလျက် မျက်စိမှိတ်၍ ငြိမ်သက်စွာ နားနေသည်။

မှုန်

မှုန် - နဝိ / မှုန် / ၁၊ ထင်ရှားပေါ်လွင်မှု လျော့ပါးသော။ ၂၊ မကြည်လင်သော။ “ထားမေ၏ မျက်နှာမှာ မှုန်ရာက ကြည်လာ၏။” လမ်း။ ၁၃၄။ ၃၊ ဟင်းလင်း မမြင်သာအောင် ရှိသော။ “မီးခိုးနှင်းကြီးများကဲ့သို့ မှုန်လှသည်ဖြစ်၍။” ပြင်သစ်မှတ်။ ၃၂။ ၄၊ အမြင်အား လျော့နည်းသော။ မှုန်တိမှုန်မွှား - ကြိဝိ / မှုန်တိမှုန်မွှား / ရှင်းလင်း ကွဲပြားစွာ မမြင်သာပဲ။

မှုန်မှုန်မွှားမွှား - ကြိဝိ / မှုန်မှုန်မွှားမွှား / ကြည်လင်ကွဲပြားခြင်း မရှိပဲ။ မြင်တွေ့ ရရံအားဖြင့်။

— န / မှုန်မှုန်မွှားမွှား / သေးမွဲသော အရာ။ သေးငယ်သော သတ္တဝါ။ ငါးမှုန်မှုန် မွှားမွှားကလေးကို ချက်စားသည်။”

မှုန်မွှားမွှား - ကြိဝိ / မှုန်မွှားမွှား / ကြည်လင် ပြတ်သားထင်ရှား မမြင်သာပဲ။

မှုန်ဝါးဝါး - ကြိဝိ / မှုန်ဝါးဝါး / မှုန်မွှားမွှား - ကြိဝိ၊ နှင့်အတူတူ။

မှုန်သိုးသိုး - ကြိဝိ / မှုန်သိုးသိုး / မကြည်သာ မနှစ်မြို့သော အမူအရာနှင့်။

မှုန့်

မှုန့် - န / မှုန့် / ကြေညက်နေသော အမှုန့်အမွှား။ အသေးအမွဲ။ မြူဘဝ။ အမှုန့်။ (နံ့သာမှုန့်၊ ခြေမှုန့်၊ နှင်းမှုန့်စသည်အသုံး ရှိသည်။)

— နဝိ / မှုန့် / အလွန်ကြေညက်သော။ “မှုန့်ခိုင်သမျှ မှုန့်နေ သော မြူမှုန့်ကလေးမှောင် ကလပ် အမျိုးအစားပေါင်း အလွန်များပြားစွာ ပါရှိ၏။” ကိုယ်ကျင့်။ ၃၀၆။

မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် - ကြိဝိ / မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် / မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် - ကြိဝိ၊ ရှ။

မှုန့်

မှုန့် - ကြို / မှုန့် / ၁၊ ထူထဲရာကို ပါးလွှာအောင် ပြုသည်။ “ဝါးငါး မြေကြီးကျပ်၍တွန့်နှင့်မှုန့်သည်။” ၂၊ ပြန့်ညှစ်အောင် ပြုသည်။ “ပန်းချီကားပေါ်တွင် ဆေးတင်၍ စုတ်နှင့်မှုန့်

သည်။” ၃။ ချေဖျက်သည်။ သုံးစားပစ်သည်။ “အမျက်
သန်းသန်း၊ ခုန်သွန်းသို့။” ဘွဲ့ပေါင်း* ၁၂။
မှုန်းတာ - န / မှုန်းတာ / လေ့ပြိုင်မှုတွင် ပန်းဝင်တာ၏
နောက်တွင် ထားရှိသော တာမှတ်တိုင်။

179

မြာ-န / မျာ / အသီးစသည်တွင် အတွင်း၌ ပေါင်းစုဖွဲ့စည်းထားသော အစိတ်အမြောင်း။ “မင်းကွတ်သီးတွင် မြောက်မြာ ပါသည်။”

63

မြို့-နယ်/ဗဟို/ခြေလက်မဲ့၍ ကိုယ်လုံးဖြင့် လူ့လွန်သွားလာ
တတ်သော အလျားရှည်သည့် အသားစားသော သတ္တဝါ
တမျိုး။

မြေကြီးလင်းမြေ - ၄ / မွေ့ကျီးလင်းမွေ့ / ကစားနည်း တမျိုး။
 (ကလေးတည်းခို၊ ခါးကဲ့ တည်းခိုတိုက်ကာ စိတ်ခံရပ်စဲ၍၊
 ရှေ့ဆုံးလူက နောက်ဆုံးလူကို ထိအောင် လှည့်ကွေ့ ထိပတ်
 ရသွှံ့ နောက်ဆုံးလူက အတွဲပြုတ်စေပဲ - လွတ်အောင်ရှောင်
 တိမ်းရသည်။ မြေကြီးလိုက်ပတ် ကစားနည်းဟုလည်း ခေါ်
 သည်။)

မြွေစိမ်း - န / မွေစိန်း / ကိုယ်လုံးသေး၍ ရှည်လျားပြီး အထောင်စိမ်းသော မြွေတမျိုး။ (မြွေစိမ်းခေါင်းကြီး၊ မြွေစိမ်းမြီး၊ ခြောက် ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မြွေစိမ်းပြီးကြောက် - န / မြွေစိမ်းမီးချောက် / အပြီးဖျား ပဲ့ညှိ
 ရောင်ရှိရှိ ကိုယ့်ရောင်စိမ်းပြီး အဆိပ်ပြင်းတန်သော မြွေစိမ်း
 တချိုး။

မြေစွယ်ကျီး - န / မွေဇွယ်ကျီး / [ဥပစာ] (အစွယ်ကျီး၍
ကိုက်ခေါ်ခွင့်မရှိသော မြွေကဲ့သို့) မာန်မာနလျှော့ချစွဲထား
သဖြင့် မသိသကဲ့မို့ ငြူစတိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုတတ်သောသူ။

မြေဆိုး-န / မြေဇိုး / အဆိပ်ပြင်းထန်သော မြေပွေး။ မြေ
ဟောက်။ မြေစိမ်းပြီးချောက်စသော မြေမျိုး။

မြေတွန် - ကြံ / မွေတွန် / မြေအော်မြည်သည်။

မြွေနှားပင်းပိတ် - န / မွေနှားပိတ် / ဥဗ္ဗမပေါက်ပဲ မြွေခိခင်၏
ဝမ်းကို ကိုက်ပောက်၍ ထွက်လာတတ်သော မြွေပွေးမျိုး။
(အဆိပ်အလွန်ပြင်းထန်သည်။)

မြေပတ် - န / မွေဗဒုတ် / အဆိပ်ကင်းမဲ့သည့် မြေတမျိုး။
(မြေပတ်တိုဟုလည်း ခေါ်သည်။)

မြွေပါ - န / မွေဗာ / မြွေကိုနိုင်နင်း၍ မြွေကိုပင် ကိုက်ဖြတ်
စားသောက်တတ်သော အမြီးဖွား၍ တိုသောခြေလေးချောင်း
ရှိ တပခန့်အရွယ် သတ္တဝါတမျိုး။

မြို့ပါးကင်းပါး - န / မွေ့စားကင်းစား / မြွေများကင်းများ
 ခိုအောင်းနေတတ်သော အရပ်။ မြွေကင်း ရှိနိုင်သောအရပ်။

မြို့ပူကောင်းမှောင် - ကြုံ / မွေ့ယာကင်းမှောင် / [ဥပစာ]
ဒုက္ခတစ်ရာ ဖြစ်ပွားထူထောင် သေးငယ်သော ပြဿနာက
ထပ်မံ၍ ဒုက္ခပေးပြန်သည်။ အခက်အခဲကြုံရာ၌ ထပ်မံ၍
အခက်အခဲဖြစ်စေသည်။

မြေပေါက် - ကြံ / မွေပေါက် / မြွေက ဦးခေါင်းကို ရှေ့သို့ ဆန့်ထုတ်၍ ရုတ်ကဒဲအစွယ်ဖြင့် ဖိကိုင်သည်။

မေ့ဗွေး - န / ဓမ္မဗွေး / ချောင်ထဲတွင် လည်းကောင်း၊ အကြို
အကြားတွင် လည်းကောင်း၊ ငြိမ်သက်စွာ ခွေနေတတ်၍
ထိလာသူကို လျင်မြန်စွာ ပေါက်တတ်သော၊ အကွက်ရှိသည့်
အဆိပ်ပြင်း မြေတမျိုး။

မြွေပွေးခါးပိုက်ပိုက် - ကြံ / မွေ့ပွေး ဂဗိုက်ပိုက် / [ဥပစာ]
အန္တရာယ် ပြုတတ်သူကို ပြုစုမွေးမြူထားသည်။ ဘေးရန်
မကင်းရာကို အားပေးသည်။

မွေ့မွေ့ပိုထိုး - ကြုံ / မွေ့မွေ့ပိုထိုး / [ဥပစာ] သူတပါးကို
လှည့်ပတ် အကောက်ကြံတတ်သူမှာ အခြားသူ၏ လှည့်ပတ်
အကောက်ကြံခြင်းကို ခံရသည်။ ပါးနပ်သူအား ထိုသူထက်
ပါးနပ်သူက လှည့်စားသည်။

မြွေမသေထုတ်မကျိုး - ကြိတ် / မွေမသေထုတ်မကျိုး / [ဥပစာ]
နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ထိပါးနှစ်နာခြင်း မရှိစေပဲ။ နှစ်ဘက်ပြေလည်
ကျေနပ်စေလျက်။

မြွေရေလဲ - န / မွေယေလဲ / မြွေက အရေသစ်လဲရန် ချွတ်ခွာစွန့်
ပစ်ခဲ့သော အပေါ်ရေပါးအခွံ။

ဓမ္မရိုး - န / ဓမ္မယိုး / ၁၊ [ဥပစာ] ပန်းပုလက်ရာတွင် ပန်းကြိုး
ပန်းခွေစသည်၌ အလယ်မောက်သော အရေးအကြောင်း။

၂၊ [ဥပစာ] လှသွားတွင် ထုအထူးသုံးဖြစ်သော အလယ်
မောက်ခုံးရာနေရာ။ ၃၊ [ဥပစာ] လယ်မြေ ထွန်ယက်ရာတွင်
ထယ်သွားမရောက်မစူးမိပ် ကျန်ရှိသောမြေကြော။

မြေလွယ် - န / မြေလန့်မယ် / ခ၊ မြေကို ဖမ်းယူမွေးထားပြီး
မြေနှင့်ကစားပြခြင်း။ ။ ယင်းသို့ အားဖြင့် အသက်မွေးသူ။

ဓမ္မလိမ္မေကောကံ - န / ဓမ္မလိနဓမ္မဂေါကံ / [ဥပစာ]
ဗယ်တလှည့် ညာတလှည့် တပြန်စီ တွန့်ကောက်သွားသော
လမ်းကြောင်းပုံစံ။ အလိမ်အတွန့်လမ်းကြောင်း။

ကော့.ကော့လျက်။

မေ့သတော - န / မေ့သဒါ / လူကုအန္တရာယ် ပြုခသော
 ငနးတောရှည်မြေမျိုး။

မွေဟောက - န / မွေဟောက / မာနထသည့်အခါ ဦးခေါင်း
လည်ဆစ်အောက်၌ ပါးပျဉ်းကော့ထောင်၍ လာတတ်သည့်
အဆိပ်ပြင်း မြေတမျိုး။

ပြန်

မြက်-ကြံ/မျက်/မွက်/ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။ အမိန့်ရှိသည်။ (မြက်ကျူး၊ မြက်ကြား၊ မြက်ဆိုမြက်ညှိုး၊ မြက်ဖော်၊ မြက်ဟု စသည် အသုံးရှိသည်။)

မြွက်ကြား - ကြိ/ မျက်ကျား/ မွက်ကျား/ တစုံတစားသိရှိအောင် ထုတ်ပေး ပြောဆိုသည်။

မြွက်ဆို - ကြိ/ မျက်ဆို/ မွက်ဆို/ နှုတ်တက်ခွတ်သည်။ ပြောကြားသည်။

မြွက်ပေး - ကြိ/ မျက်ပေး/ တစုံတရာ သိရောကို ထုတ်ပြောသည်။

မြွက်ဟ - ကြိ/ မျက်ဟ/ မွက်ဟ/ ထုတ်ပေး ပြောဆိုသည်။

မျ

မျ - ကြိ/ မျှ/ ၁၊ ခွဲဝေသည်။ မိမိနည်းတူရရှိအောင်ခွဲပေးသည်။ ၂၊ မပိုမလျော့တူညီသည်။ ၃၊ ပမာဏချင်း တူညီသည်။ “သစ်ပင်ရိပ်နှင့်မျှသော အရပ်သို့ ဝင်သောသူအား စားပိုင်စေဟူ၍” ကိပ္ပံ။ ၁၇၉။ ၄၊ လိုက်ဖက်ဆီလျော်သည်။ “မြို့နှင့် မျှအောင် ပြလက်ရမ်းဆောက်၍” ဗိပုံ။ ၃၇၄။

- စည်း/ မျှ/ အရေအတွက် ပမာဏကို ပြလိုရာ၌ လည်းကောင်း၊ ကတ္တားပုဒ်၊ ကံပုဒ်ကို ကန့်သတ် မော်ပြလိုရာ၌ လည်းကောင်း၊ တားမြစ်ကြိယာနှင့် သုံးရာတွင် အဆုံးစွန် မြစ်ပယ်လိုရာ၌ လည်းကောင်း သုံးသောစကားလုံး။ (အနည်းဆုံး၊ ယုတ်စွာအဆုံး၊ သာလျှင်၊ ပင်လျှင် စသည့်အနက်ရှိသည်။) “ပိုသို့၊ လူငါးဆယ်မျှလာသည်။” “မည်သူမျှ လွတ်လပ်ချမ်းသာခွင့်မရကြချေ။” “အနတ္တကိုမျှ မချကော် မသိဘဲလျက်။” စတု။ ၈။ ၁၄။

မျှတ - ကြိ/ မျှတ/ ၁၊ သင့်တင့်စွာ လုံလောက်ပြည့်ဝစေသည်။ ၂၊ တခုထက်တခု မပိုမလျော့ရှိသည်။ ၃၊ ညီတူရအောင် ဝေခွဲသည်။

- နဝိ/ မျှတ/ အရေအန့် အညီအမျှ တုံ့ပြန်သဘောထားတတ်သော။ ဘက်မလိုက်သော။

မျှား

မျှား - ကြိ/ မျှား/ ၁၊ အစာဖြင့် ဆွဲဆောင် ဖမ်းယူသည်။ “သံမျှားချိတ်ဖြင့် ငါးတို့ကိုမျှား၍” မဇု။ ၅၅၆။ ၂၊ မိမိဘက်သို့ ပါအောင် သို့မဟုတ် ရမိအောင် သွေးဆောင်ဆွဲငင်သိမ်းသွင်းသည်။ “အရင်မင်းကြီးကို သမီးနှင့်မျှား၍ သတ်ရအောင်ကြံသည်မဟုတ်လော။” ကိကုဏ်။ ၅၃။ ၃၊ တဖြည်းဖြည်းဆွဲဆောင်သည်။ တဖြည်းဖြည်းတိုးစေသည်။ “အစာကိုမျှား၍ ကျွေးသည်။” ကဓိပုန်။ ၂၀၈။

မျော

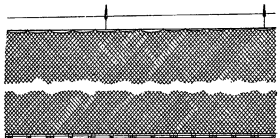
မျော - ကြိ/ မျော/ ၁၊ ရေပြင်ပေါ်၌ ရွေ့ပါစေသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] မိမိဆန္ဒပြည့်မှုကို ရှေးရှုလျက် သည်းခံခြင်းဖြင့်

တတက်သားအလိုသို့ အတိုင်းအဆအားဖြင့် လိုက်ပါသည်။ တစုံတခုသောအတိုင်းအတာအတို ဆိုက်ထောက်စေသည်။

မျောခွက် - န/ မျော့ကွက်/ မောင်းထောင်ခွက် - န၊ နှင့်အတူတူ။

မျောစာ - န/ မျော့စာ/ သစ်ဝါးစသည်ထုတ်ဆောင်ရွက်ပြီးသား သယ်ယူနိုင်ခွင့် ပေးသည့်စာ။ “မျောစာတံဆိပ်လက်မှတ်ခံယူရန်မျောထုတ်ယူပါမည်။” လွှတ်။ ၇၉။ ၂၊ အရပ်တပါးသို့ သွားလာနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာမှ အသိအမှတ်ပြုစာ။ ၃၊ [ခုံး] အခြားဌာနများသို့ ဖြန့်ဝေပေးပို့သည့်စာ။

မျောပိုက် - န/ မျော့ပိုက်/ ရေစီးတွင် တွဲလျားဆွဲချ မျော့ပါနေစေလျက် ထောင်ရသော ငါးဖမ်းပိုက်တမျိုး။

မျောပိုက်

မျော့

မျော့ - န/ မျော့/ ၁၊ ရေသေတွင်ကျက်စားတတ်၍ ခြေလက်မပါသောကိယ်ထည်ကို ဆန့်နိုင်ကျွမ်းနိုင်ပြီး၊ ကျွဲ၊ နွား၊ လူ စသည် အခြားသတ္တဝါများကို ကပ်တွယ်၍ သွေးကိုစုပ်ယူစားသုံးတတ်သည့် ကျော့ရိုးမဲ့ ခွေးကျိမျော့ပုပ်သော သတ္တဝါ။ (ပင်လယ်မျော့ဟူ၍လည်း ရှိသည်။) ၂၊ [ဥပစာ] အဆောက်အအုံတွင် ထပ်ပိုးတွယ်ကပ်သောတန်း စသည်ကို မြဲမြံအောင် ကုပ်ထားသောအရာ။ မျော့ကုပ်။ “တွင်းဖောက်ရှက်သွယ်၊ အမြစ်တွယ်သို့၊ မျော့မယ်နရုပ်၊ သံညှပ်ကုပ်၍။” သာဓိ* ၄၈။

မျော့ - န/ မျော့/ မိမိမှ အောက်ငါးဆက်မြောက် ဆွေအက်။ မြစ်၏မြေး။ “အောက်သော်တခြား၊ သားနှင့်မြေးမြစ်၊ တဆစ်တိမျော့၊ မှတ်လော့ကျွတ်ဆက်၊ ကျမ်းဂန်ထွက်၏။” မလ* ၃၈၈။

မျော့ကုပ် - န/ မျော့ကုပ်/ မျော့ - န၊ ၂၊ နှင့်အတူတူ။

မျော့ကြိုး - န/ မျော့ကြိုး/ ဆန့်နိုင် ရန်နှင့်စွမ်း ရှိသော ကြက်ပေါင်စေးအပြား သို့မဟုတ် အလုံးရည်။ သားရေကြိုး။

မျော့ကြောင်း - န/ မျော့လှောင်း/ မျော့ကြောင်း - န၊ နှင့်အတူတူ။

မျော့သွေးစမ်း - ကြိ/ မျော့သွေးစမ်း/ [ဥပစာ] အခြေအနေကို မပိုမရ တရွေ့ရွေ့စမ်းစမ်းသည်။ မပိုမရ စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်သည်။ “ကျွန်တော်က မျော့သွေးစမ်းသလို မေးမိလေသည်။” သံသာ။ ၂၂၃။

ပျော်

ပျော် - ကြံ / ပျော် / ၁ (အဝေးရပ်သို့) မျက်နှာတူမှုရှိ ကြည့်သည်။ ၂ မရောက်လာသေးသည်ကို သို့မဟုတ် ရောက်လာမည်ကို တမ်းတရည်ရော်ငုံလှည့်သည်။

ပျော်ကိုး - ကြံ / ပျော်ကိုး / ၁ ဖြစ်လာရောက်လာမည့် အလားအလာကို ရှုလှည့်သည်။ ၂ ရှေ့ရှုလှည့်မှန်းသည်။ အလားအလာကိုတွက်ချက်မှန်းထားသည်။

ပျော်ခေါ် - ကြံ / ပျော်ခေါ် / အလားအလာ တစ်တရာကိုတွေ့ဆောင်သည်။ ငြိမ်သက်မှုနီးကားသည်။

ပျော်စင် - န / ပျော်စင် / အဝေးသို့ လမ်းရှိ ရှုကြည့်ရန် ပြုလုပ်သော စင်မြင့် အဆောက်အအုံ။

ပျော်မှန်း - ကြံ / ပျော်မှန်း / မဖြစ်လာသေးသောအရာ ဖြစ်စေလိုသောအရာ စသည်အလားအလာကို ရည်မှတ်သည်။

ပျော်လင့် - ကြံ / ပျော်လင့် / အနာဂတ်ဖြစ်ပျက်မှု တစ်တရာကို အားတက်ယုံကြည်စွာ စောင့်စားသည်။

ပျော်လင့်ချက် - န / ပျော်လင့်ချက် / ဆိုက်ရောက်လာစေလို၍ စောင့်စားနေသော အားတက်နှစ်သိမ့်ဖွယ် အလားအလာ။

ပျို

ပျို - န / ပျို / မင်္ဂလာ။ မင်္ဂလာရှိခြင်း။ လိုလားမြတ်နိုးဖွယ် ဖြစ်မြောက်ပြည့်စုံမှု။ “ဘုန်းတန်မပျို၊ ထိုမင်းတို့တွင်။ ပျိုမင်္ဂလာ၊ ညွှန်ပြာဘုန်းသစ်။” သူဇာ* ၆၂။

ပျင်

ပျင် - ကြံ / ပျင် / အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာဖြစ်အောင် ခွဲပြာသည်။

- န / ပျင် / ပင်လယ်ကမ်းစပ်၌ ကျက်စားတတ်သော ငါးပိပြုလုပ်ရသည့် အလွန်သေးငယ်သော သတ္တဝါတမျိုး။

ပျင်ငါးပိ - န / ပျင်ငါးပိ / ပျင်ကောင်ကလေးများကို ထောင်း၍ ဆားနှင့်ပြုလုပ်ထားသော ငါးပိ။ စိမ်းစားငါးပိ။ မေငါးငါးပိ။

ပျစ်

ပျစ် - န / ပျစ် / ဟင်းလျာအဖြစ် စားသုံးရသော အမြစ်ခြေမှ ထွက်စ ဝါးပင်အစို။

ပျစ်ချဉ် - န / ပျစ်ချဉ် / ဆန်ဆေးရည်၊ ဆား စသည်နှင့် ချဉ်အောင် ထည့်သိပ်ထားသော ပျစ်။

ပျစ်စို့ပေါက် - န / ပျစ်စို့ဗောက် / [ဥပစာ] ဖွံ့ဖြိုးထွားကျိုင်းပျံ့မြွယ်သောသူ။

ပျစ်ဆတ် - န / ပျစ်ဆတ် / အချဉ်မထည်သော သို့မဟုတ် ပါးပါးလျှပ်ထားသော ဝါးပိုးပျစ်စိမ်း။

ပျဉ်း

ပျဉ်း - ကြံ / ပျဉ်း / ဖြည်းဖြည်းသက်သာ ကြာရှည်စွာ ပြုလုပ်သည်။ “မင်းကြီး မပေးလိုသည်ကို အဖန်တလဲလဲ ပျဉ်း၍ တောင်းဖန်များသဖြင့်။” ကိကျက်။ ၃၁။

ပျဉ်းပျဉ်း - ကြံ / ပျဉ်းပျဉ်း / ဖြည်းဖြည်း သာယာစွာ။ ပြင်းအားကို အနည်းငယ်မျှ တစတစ တိုးစေလျက်။ “မီးကို ပျဉ်းပျဉ်း မီးမြှင့်၍ထိုး။” ဝိဇ္ဇာဓရ။ ၁၆။

မြူ

မြူ - ကြံ / မြူ / ၁ မိမိအလိုသို့ ပါအောင်ဆွဲဆောင် အားထုတ်သည်။ ချော့ချော့ ဖြားယောင်းသည်။ ၂ မိမိနောက်သို့ တနည်းနည်း လိုက်ပါအောင် ပရိယာယ်နှင့် များသည်။ “သူရဲသားတောင်လောက်နှင့် မင်းရဲကျော်စွာတပ်ပါးသို့ သွား၍ မြူချေ။” ကုလား။ ၁။ ၃။ ၄။

လိုချင်ရမ္မက်ရှိအောင် ပြုသည်။ နှစ်သက် တပ်မက်အောင် သွေးဆောင်သည်။ “ပန်းသစ်သီးလည်း၊ ဖြင့်ညီးပြောထူ၊ ရောက်လာသူအား၊ မြူတိသောနယ်။” ဘလ္လာ* ၅၅။ ၄။

ကြည်သာ ပျော်ရွှင်အောင် ယုယချော့မော့သည်။ “ကလေးကို မြူကြလေ၏။”

မြူဆွယ် - ကြံ / မြူဆွယ် / မိမိအလို ပါအောင်ဆွဲဆောင်သည်။ အလိုရမ္မက်ကြွအောင် လုံ့လထုတ်သည်။

မြေး

မြေး - ကြံ / မြေး / ယှက်သန်းသည်။ ကွယ်ပိတ်သည်။ ငြိမ်ဖုံးအုပ်သည်။ “ခါချဉ်ထုပ်ဖြင့် မြေးသော တလုံးသောသရက် ဖုည့်သည်။” ကိပုံ။ ၃၆၀။

မြေးယှက် - ကြံ / မြေးယှက် / ၁၊ ရစ်သန်းဖုံးကွယ်သည်။ ကပ်ငြိရစ်ဆိမ်းသည်။ ၂၊ ကူးလူးရောနှော၍တည်ဆည်။ “အပင်ချင်း မြေးယှက်လျက်။” တို့တိုင်းပြည်။ ၆၇။

မြောက်

မြောက် - ကြံ / မြောက် / ၁၊ အရာဝတ္ထုတစ်တရာကို မြင်တက်အောင် ပင့်မသည်။ ကြွတက်အောင် ပြုသည်။ အထက်သို့ ပင့်တင်သည်။ ၂၊ မြင်သောအရာ၊ မြတ်သောအရာသို့ တင်သည်။ ရောက်စေသည်။ “တပါးသော မင်းသမီးကို မိဖုရားမြောက်ရာတွင်။” ကိကျက်။ ၉၁။ ၃။ [သင်္ချာ] အလီအကြိမ်ကြိမ်ပွားထပ်သည်။

မြောက်ကိုး - န / မြောက်ကိုး / [သင်္ချာ] တစ်တရာသော တည်ကိုးကို အကြိမ်ပေါင်း မည်မျှပွားရမည် ဟူ၍ ညွှန်ပြသောကိုး။ မြောက်ပွားရမည့် အကြိမ်ပေါင်း။

မြောက်မြေ - န / မျောက်ချေ / [သင်္ချာ] မြောက်ကိန်း - န၊ နှင့်အတူတူ။

မြောက်စား - ကြံ / မျောက်စား / တစ်တိုင်းကို လိုလားစွာ အရေးပေးသည်။ အလေးတမူပြု၍ချီးမြှောက်နေထိုင်သည်။

မြောက်ထိုးပင်ကော် - ကြံဝိ / မျောက်ထိုးပင်ဂေါ / ယုတ်ညံ့သောစေတနာနှင့် မြောက်ပင်ပေးသောအားဖြင့်။ အခြားသူတိုင်းအား ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်စေရန် မြောက်ပင်ပေးလျက်။

- နဝိ / မျောက်ထိုးပင်ဂေါ / ယုတ်ညံ့သောစေတနာနှင့် မြောက်ပင်သော။ ခုန်တိုက်လိုသော စိတ်ဖြင့် မြောက်ပင်သော။

မြောက်ပေး - ကြံ / မျောက်ပေး / တစ်တိုင်းအား သွေးကြွစိတ်ကြီးစင်အောင် ပြုမူပြောဆိုသည်။ သွေးမြောက်အောင် ပြုသည်။

မြောက်ပင် - ကြံ / မျောက်ပင် / ချီးပပြောဆိုသည်။ စိတ်ကျေနပ် တက်ကြွအောင်ပြုသည်။ ပကတိအနန္တထက် ပိုက်၍ တင်စားချီးကျူးသည်။

မြောက်ဖော်ကိန်း - န / မျောက်ဖော်ကိန်း / [သင်္ချာ] အကွာရကိန်း၏ရှေ့တွင်ရှိ၍ ယင်းကိုမြောက်ပွားရသောအခြားကိန်း။ (သာဓက။ ။၎င်း၊ တွင်ပါဝင်သော ၄ ဂဏန်း။)

မြောက်ရကိန်း - န / မျောက်ယာဂိန်း / [သင်္ချာ] ကိန်းတခုကို မြောက်ပွားသဖြင့် ရရှိသော ရလဒ်။ မြောက်ရလဒ်။

မြောက်ရလဒ် - န / မျောက်ယာဇလတ် / [သင်္ချာ] မြောက်ရကိန်း - န၊ နှင့်အတူတူ။

မြောက်လမ်း - န / မျောက်လတ် / [သင်္ချာ] မြောက်ရကိန်း - န၊ နှင့်အတူတူ။

မြောက်လုံးပင်လုံး - န / မျောက်လုံး ပင်လုံး / မြောက်ပင်ပြောဆိုချက်။ မြောက်ပင်စကား။

မြိုက်

မြိုက် - ကြံ / မျိုက် / ခ၊ မီးတောက်တွင် တစုံတရာကိုပူလောင်စေသည်။ မီးတောက်ဖြင့်လောင်ကျွမ်းစေသည်။ ။ [ဥပစာ] တစုံတည်းထံမှ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အခွင့်အရေးရရှိအောင် (ထိုသူအား အသိပတ်ကွယ်၍ မိုက်ပအောင်) လှည့်ပြားသည်။ “ရွှေလက်ကောက်ကို ကျွန်တော်မြိုက်၍ ယူမေးပါမည်။” စိန်။ ၁၂၈။

မြင့်

မြင့် - ကြံ / မျှင့် / ခ၊ တည်နေရာ မြင့်တက်စေသည်။ အထက်သို့ ရွှေ့ရောက်စေသည်။ “မီးကို မျှင်းမျှင်း၊ မီးမြှင့်၍ထား။” ဝိဇ္ဇာဝေ။ ၁၆။ ။ အဆင့်တိုးတက်စေသည်။

မြင့်တင် - ကြံ / မျှင့်တင် / ခ၊ အထက်သို့ တိုးပင်သည်။ ။ ပို၍မြင့်သောနေရာ အဆင့် အရာ အထူး စသည်သို့ ပို့ဆောင်သည်။

မြောင်

မြောင် - ကြံ / မျောင် / ခ၊ အနီးအပါး၌ တည်သည်။ ကပ်၍ တည်သည်။ “ဘိလ္လာမြောင်တုံ တောင်ခါးပန်းမှာ။” ပဗ္ဗ။ ၁၇။ ။ ဝန်းရံသည်။ ခိုမှီသည်။ ဥ၊ အတူတကွ ဆောင်သည်။ တွဲစပ် ပူးဝင်သည်။ င၊ အပါး၌ သွယ်ယှဉ်သည်။ “မြစ်ရိုးကိုမြောင်၍ မောင်းခွဲကြသည်။” စာမိမာန၊ ၁၊ ၆။ ၃၈။ ။ တွဲဖက် ယှဉ်ကပ်သည်။ ဆွယ်ခို၍ တည်သည်။ “စင်္ကြံအဆွယ်ကလေးနှစ်ခုမြောင်လျက်ရှိလေသည်။” ဂဃာ။ ၁၃။ ၆၊ အပိုထပ်ဆောင်းသည်။ “၁၀ နှစ်သို့ ထောင်၊ ငွေဒဏ်မြောင်၍၊ ခံဆောင်ရမည့် အပြစ်တည်း။” သတ်ချုပ်။ ၁၄၅။ ။ (ပေါင်တံနှစ်ဘက်နှင့်) အလျားလိုက် သွယ်ပြိုင်သည်။ “ခါးတောင်းကို မြောင်အောင်ကျိုက်ပြီး။” အာဂလူ။ ၂။

မြောင့်

မြောင့် - န / မျောင့် / ခ၊ ရှည်လွယ်သော အစိတ်အမြွှာ။ “ထိုအသီး၌ မြောက်မြောင့်သော အရတို့သည် ထင်ကုန်၏။” ကိကုဏ်။ ၃၁၈။ ။ အလျားရှည်ပြိုင် မှီချွန်သော အနားစောင်း။ “ပတ္တမြားရတနာသည်...ရှစ်မြောင့် ရှိ၏။” သီရိ၊ ၃၇။

မြှုပ်

မြှုပ် - ကြံ / မျှုပ် / ခ၊ မြေ၊ ရေ စသော အထုတစ်ခုတရာအတွင်း၌ အလုံးစုံနှစ်ဝင်အောင်ပြုသည်။ ။ [ဥပစာ] လုပ်ငန်းတစုံတရာ၌ ရင်းနှီးထားသည်။ ဥ၊ မပေးပြပဲ ခြွင်းလုပ်ဖယ်ချန် ထားသည်။ နှစ်ပျောက်နေစေသည်။ “အချို့ဇာတ်ကွက် ဇာတ်ခန်းကို မြှုပ်၍။” ဟိန်။ ၁၀။ င၊ မသိမမြင်အောင်သိဝှက်ပုံကွယ်ထားသည်။ “အသားဇာတ်မြှုပ်၍ နေထိုက် ပေသတည်း။” နိရို၊ ပ။ ၁၃၃။

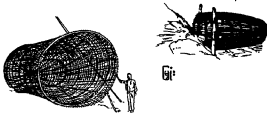
မြှုပ်ကွက် - န / မျှုပ်ကွက် / ပုံကွယ်ထားသော အရေးပါသည့် အကြောင်းအရာ၊ အခန်းကဏ္ဍ။

မြှုပ်နှံ - ကြံ / မျှုပ်နှံ / မြှုပ် - ကြံ၊ ခ၊ ။ နှင့်အတူတူ။

မြိုး

မြိုး - န / မျှိုး / ငါးထောင်ရန်အတွက် ဝါးတံမျှားဖြင့် ရက်လုပ်ထားသော အဝင်ပေါက်သာခိုပြီး ပြန်၍ပွတ်ကိုင်နိုင်သော၊ လျှာပါရှိသည့် ငါးဖမ်းကိရိယာတမျိုး။ (မြိုးကတုံး၊ မြိုးတုံး

လုံး၊ မြိုးစမ်း၊ လေးမြိုး၊ မြိုးပေါင်းလဲ၊ မြိုးဖုံလုံး၊ မြိုးရင်ကွဲ၊ မြိုးယက်ဖောက် စသည်ကွဲပြားသည်။)

မွှား

မွှား - န / မွှား / ၁၊ ကျွဲနား စသည်များကို တွယ်ကပ်၍ကိုက်ခဲသွေးစုပ်တတ်သော ပိုးကောင်ငယ်။ ၂၊ [ဥပစာ] အသေးအမွှား၊ အရမ်းမထားလောက်သောအရာ။ (အသေးအမွှား၊ ပလွှား စသည်ဖြင့် အသုံးရှိသည်။)

မွှားပေါက် - န / မွှားပောက် / မြေစိုက်မီးလင်းဖို့များ၌ မီးခိုးထွက်ရန် ခေါင်းတိုင်သဖွယ် မီးဖိုထိပ်မှ ဖောက်ထားသော အပေါက်ငယ်။

မွေ

မွေ - ကြံ / မွေ / ၁၊ သမအောင်ဖြစ်စေ၊ ပျော့ညက်အောင် ဖြစ်စေ၊ လက်၊ ဇွန်း၊ ယောက်၊ တုတ်တစသည် တစုံတရာဖြင့် ထပ်တလဲလဲနှောက်သည်။ နှောသည်။ ၂၊ တစုံတရာဖြင့် ဖိနှိပ်ရစ်ခိုက်၍လှည့်သည်။ ဝှေ့ရမ်းပစ်စေသည်။ ၃၊ အနှံ့လှန့်လှော့ရှာဖွေသည်။ ဖရိုဖရဲဖြစ်စေသည်။ ၄၊ [ဥပစာ] နှောင့်ယှက်သည်။ အကျိုးမဲ့ ပြုသည်။ (ဂြိုဟ်မွေသည် ကံမိုးမွေသည်၊ ကြမ္မာမွေသည် စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းသည်။)

မွေနှောက် - ကြံ / မွေနှောက် / ၁၊ ရောပြုမိအောင် ပြုသည်။ ရှုပ်ပွေအောင်ပြုသည်။ ၂၊ အပျံ့အနှံ့ထွက်ဝင်ရှာဖွေသည်။ နှံ့စပ်စွာ ပေါက်ရောက်သည်။ “သူဇာတာသည် အတန်ငယ် မွေနှောက်ရှာဘွေဟန်ပြု၍” မွေဝက်၊ ၃။ ၁၇၂။

မွေ့

မွေ့ - ကြံ / မွေ့ / အစိုပြင်းစွာ ဝေ့စိုက် တိုက်ခတ်သည်။ မွေ့နှောက်လှုပ်ရှားသည်။

မွေး

မွေး - နဝိ / မွေး / နှစ်သက်သာယာဖွယ်ရန်ခံစားရရှိစေသော။ ရန်ကောင်းထွက်သော။ ရန်ကောင်း ဆောင်သော။ - ကြံ / မွေး / နှမ်းသည်။

မွေးကြူ - နဝိ / မွေးကြူ / ရန်သင်းပျံ့သော။

မွေးကြိုင် - နဝိ / မွေးကြိုင် / ရန်ကောင်းလွှမ်းပျံ့သော။

မွေးထုံ - နဝိ / မွေးထုံ / ရန်ကောင်း ကြယ်စွာတည်သော။ မွေးပျံ့ - နဝိ / မွေးပျံ့ / ရန်ကောင်းအနံ့လွင့်ထွက်သော။ မွေးလှိုင် - နဝိ / မွေးလှိုင် / ရန်ကောင်းဖောသိစွာ သင်းကြူသော။

မွတ်

မွတ် - နဝိ / မွတ် / ၁၊ အထိအတွေ့အားဖြင့် အပူအပြုတ်မရှိ ချောပြေညက်ညောသော။ ၂၊ နူးညံ့သော။ မွန်ညက်သော။ “သနပ်ခါးမှာ မွတ်သည်။” ပုလဲ၊ ၃၀။ ၃၊ အရသာအားဖြင့် လျှာပေါ်တွင် အမှုန်များကို ထိစမ်းမိစေသော။ “ကန်စွန်းသို့ သည် အေး၏။ မွတ်၏။” ဗီဝိ၊ ၈၉။ ၄၊ အလွန်လည်ပတ်သော။ လည်ရှိန်ပြင်းသော။ “လေတိုး၍ရလတ်ကလေးသည် မွတ်နေအောင် လည်လေသည်။” စာဝိမာန်၊ ၂၊ ၅၊ ၇၁။ ၅၊ [ဥပစာ] ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်သော။ လည်ထယ်ပန်းနပ်သော။ “ပေါတုကစကားများမွတ်နေတာတဲ့” နားခဲ၊ ၁၅၅။

မွန်

မွန် - ကြံ / မွန် / ၁၊ အသက်ရှူမဖြောင့်ပဲ ရှိသည်။ နှာခေါင်းတွင်းသို့ မြူတစုံတရာ ထိခတ်ခြင်း ခံရသည်။ ၂၊ အာရုံရှုတ်ထွေး၍ သတိစိတ်ကိုအခိုက်အတန့်မျှ လွှမ်းမိုးမိတ်ခြင်း ခံရသည်။ အဆိပ်စသည်ပျံ့နှံ့သဖြင့် အသက်ရှူပျက်ပြားသည်။ ၃၊ အနံ့၊ အသံသို့ မဟုတ် အတွေးတစုံတရာ ကလွန်စွာ လွင့်ပျံ့လွှမ်းမိုးသည်။ “ကြွေးကြော်သံတို့လည်း မွန်နေအောင် ကြားရ၏။” တင်းစာ။

မွန်ထူ - ကြံ / မွန်ထူ / လွန်ကဲစွာ မွန်သည်။ (မွန်ထွန်ဟူ၍လည်း အသုံးရှိသည်။)

မွန်း

မွန်း - ကြံ / မွန်း / ၁၊ (အသံ) ပျံ့လွှမ်းသည်။ စိုးမိုးလွှမ်းသည်။ “တက်စီးကမ္ပဋ္ဌာန်၊ ဆော်သမ္ပန်းလျက်၊ ရဟန်းစိရိယ၊ ထွန်းနားက၍။” ကိုး* ၉၃။ ၂၊ အပေါ်မှထပ်၍ဖုံးအုပ်သည်။ “နှစ်မပါဘဲ၊ ပေါ်သွားရှင်းရှင်း၊ အခေါက်မွန်းသို့။” နာပျို့* ၇၂။ ၃၊ မွန်းအောင်ပြုသည်။ မွန်းစေသည်။ သက်ရှိ သတ္တဝါတစုံတည်းကို ရေ၌နှစ်သည်။

မွမ်း

မွမ်း - ကြံ / မွမ်း / ၁၊ မွမ်းမံခြယ်လှယ်သည်။ ပို၍မြတ်နိုးဖွယ် တင့်တယ်အောင်ပြုသည်။ “နှုတ်တပဒြား၊ မြသားအုပ်ခက်၊ လည် ဇက် ပြုံးပြုံး၊ မျက်စုံ မွမ်းလျက်။” ထိကက်၊ ၁။ ၂၊ ပြည့်လျှမ်းသည်။ “ကန်ရေပြည့်လျှမ်း၊ ငါးတိမွမ်းလည်း၊ ဖမ်းမထောင်၊ တောမဲ့အောင်လျှင်။” သံ* ၁၄၉။

မှမ်း / ကြိ / မှမ်း / မှန်း / မြှမ်း - ကြိ၊ နှင့်အတူတူ။

မြှင်း

မြှာ

မြှာ - ကြိ / မြှာ / အစိတ်စိတ်ခွဲမြှာသည်။ “အမြှာမျှာမြှာထွက်လာတတ်သည်။” မြေဆီ။ ၂၈။

မြှင်း - ကြိ / မှမ်း / အစိတ်စိတ်ပြစ်အောင် ဓားစသည်ဖြင့် လှီးသည်။ အမြှင်းအမြှင်းရစ်လှီးသည်။ “မြှီးမြှီးဖျင်းဖျင်း၊ တားထက်စဉ်း၍၊ ညှဉ်းမြှင်းသောထက်၊ ဆယ်ဆတက်ကို။” ငရဲ* ၆၀။

ယ

ယ - န / ယာ? / ဗျည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ့်ခြောက်လုံးမြောက်ဗျည်း။ ယ ပက်လက်၊ ယ ငယ်၊ ယ ကလေး စသည့်အမည်အမျိုးမျိုးရှိသည်။

ယကလေး - န / ယာကလေး / ယ အကူရာ၏အမည်။

ယကွင်း - န / ယကွင်း / ရေတွင် နှစ်၍ ငါးပမ်းရသော ငါးပမ်းကိရိယာ တမျိုး။ (လေးထောင့် ပိတ်ပါးစ၏ ထောင့် ဖြတ်အနားစွန်းတစ်စုံကို ကန်ထားသော ကြက်ခြေခတ် ဝါးကိုင် နှစ်ခုပါရှိသည်။)

ယကွင်း

ယကွင်းထောင် - ကြိ / ယကွင်းထောင် / ရေစီးတွင် ပါလာသော ငါးကလေးများကို ကျော့ဖမ်းရန် ယကွင်းကို ရေတွင်နှစ်ချထားသည်။

ယခု - န / ယခု / ပြောဆိုဖော်ပြဆဲကာလ။ လက်ငင်းကာလ။

- နဝိ / ယခု / လက်ငင်းကာလနှင့်ဆိုင်သော။ လက်ငင်းကာလအဖို့ ဖြစ်သော။

- ကြိဝိ / ယခု / ပြောဆိုဖော်ပြဆဲကာလ၌။ လက်ငင်းကာလ၌။

ယခုတွင် (က) - ကြိဝိ / ယခုင် (ဂါ) / ပြောဆို ဖော်ပြသော ကာလပတ်ဝန်းကျင် အချိန်အတန်တွင်။ မကြာသေးမီအချိန်တွင်။

ယခုန - ကြိဝိ / ခုန? / ယခုန? / ယခုတွင် (က) - ကြိဝိ၊ နှင့်အတူတူ။

ယခုနေ - န / ယနေ / ယခုနေ / မျက်မှောက်ကြုံရဆဲရက်၊ ကာလ။

- ကြိဝိ / ယနေ / ယခုနေ / မျက်မှောက် ကြုံဆဲရက်၊ ကာလ၌။ “မပေါင်းချင်လျှင် ယခုနေကွာပါ။” စကား၊ ပ။ ၁၁၆။

ယခင် - ကြိဝိ / ယခင် / ပြောဆို ဖော်ပြသည့်ကာလ မတိုင်မီ အတိတ်က။ လွန်ခဲ့သောကာလက။

- နဝိ / ယခင် / လွန်ခဲ့သောကာလ၌ ဖြစ်သော။ လွန်ခဲ့သောကာလနှင့်ဆိုင်သော။

ယခင်ယခင် - ကြိဝိ / ယခင်ယခင် / ရှည်လျားစွာ လွန်ခဲ့ပြီးသောကာလက။

- နဝိ / ယခင်ယခင် / ရှည်လျားစွာ လွန်ပြီးသောကာလနှင့်ဆိုင်သော။ ယင်းကာလ၌ ဖြစ်ခဲ့သော။

ယခေါင် - ကြိဝိ / ယခေါင် / [ပေါ်]လွန်စွာ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သော ရှေးကာလ က။

- နဝိ / ယခေါင် / လွန်စွာရှည်ဝေးသော အတိတ်က ဖြစ်သော။ ယင်းကာလနှင့်ဆိုင်သော။ “မိမိရမ်းရမ်း၊ ယခေါင် ငြမ်းဟု၊ ထုံးတမ်းစံရွှ၊ အတန္တုကား။” ဘီရိ* ၁၄၆။

ယငယ် - န / ယာငယ် / ယ ပက်လက်၏အမည်။ (ရ ကောက်၊ ရ ကြီးနှင့် ခွဲခြားခေါ်ဆိုသည်။)

ယတိ - န / ယတိ / ပြောဆိုရေးသား ရွတ်ဖတ်ရာ၌ စကားအားလျော်စွာ တန်ဖိုးခြားဖြတ်ရသော အပိုင်းအခြား။

“လင်္ကာ ယတိ၊ စောင်းသို့ ညှိ၍။” ဘူလင်* ၄၄၅။ [ပါ]

ယတိပြတ် - ကြိဝိ / ယတိဗျတ် / အပြီးအပိုင် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်လျက်။ ပြီးပြတ်စေလျက်။ “တခုခုကို ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ထားပြီး။” မြတ်နိုး။ ၃၁၅။

ယတိမှတ် - န / ယတိမှတ် / ယတိကို သိသာထင်ရှားစေသည့် အရေး သို့မဟုတ် ပုံနှိပ်အမှတ်အသား။ (အပြောက်စက် . ၁ တုံးတို - ၁ ရေဖွင့်* စသည်ကို ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်အဆုံး၌ နေရာလပ်ခြားခွာ၍ဖြစ်စေ ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။)

ယတြာ - န / ယဇာယာ / ကဇာတာ ညှိခိုက် ကြုံတွေ့ ရမည့် မလိုလားမှန်သို့၊ ပ ပျောက်စေရန် သို့မဟုတ် မိမိလိုလားရာ ပြည့်ဝစေရန် ဗေဒင်ကိန်းအရ ပြုလုပ်သော အဆောင်အရွက်။ [ပါ]

ယတြာဓရ - ကြိ / ယဇာယာဓရ / ဆိုက်ရောက်လာမည်ဟု ယုံကြည်ထားသော မကောင်းကျိုး ပြယ်စေရန် သို့မဟုတ်

လိုလားသောဆန္ဒပြည့်ဝစေရန်၊ ဗေဒင်ပညာအရ လိုက်နာ၍ အစီအရင်ပြုလုပ်သည်။

ယထာဘူတ - န/ယဉာဏ်တုတု/ ဖြစ်တိုက်သည့်သဘာဝအတိုင်း ပုန်ကန်ညှိညွှတ်စွာ ဖြစ်ပျက်ခြင်း။ အမှန်အတိုင်း ဖြစ်ခြင်း။ “မိမိကိုယ်ကာယကိုယထာဘူတကျသည့်နည်းလမ်းဖြင့်ကြည့်၍ ဆင်ခြင်ခြင်း။” ဗုဒ္ဓကား။ ၁၂။ [ပါ]

ယထာရဟ - ကြိဝိ / ယထာရဟ / ရတိုက်သည့်အတိုင်း။ ဖြစ်သင့် ရသင့်သည့် အားလျော်စွာ။ အထိုက်အလျောက် အားဖြင့်။ [ပါ]

ယန - န / ယနာ / ယုံမှားခြင်း။ တိကျသောချာ မဆုံးဖြတ် မကောက်ယူနိုင်ပေ၍ခြင်း။ (သင်္ကာယန၊ယနမကင်း စသည်ဖြင့် တွဲစပ်၍ သုံးလေ့ရှိသည်။)

ယနမကင်း - ကြိ / ယနာမကင်း / သံသယဖြစ်သည်။ စိတ်မသင့် ဖြစ်သည်။ ယုံမှားသည်။

ယနေ - န / ယနေ / ၁၊ ပြောဆိုဖော်ပြသောကာလ၌ ကျရောက် သည့်ရက်။ ၂၊ မျက်မှောက်ကြုံရဆဲကာလ။

- နဝိ / ယနေ / ယင်းရက်ကာလနှင့် ဆိုင်သော။

- ကြိဝိ / ယနေ / ပြောဆိုဖော်ပြသဖြစ်သော ရက်၌။

ယပက်လက် - န / ယာပက်လက် / ယ အကုရာ၏အမည်။

ယပင် - န / ယပင် / ယက်ကန်စင်၌ နတ်ကို ချည်ပင်အတွယ် တကူ လျှီသွင်းနိုင်ရန် ပြုလုပ်ထားသော ကော်တံ တမျိုး။

ယပင် - န / ယပင် / က၊ ခ၊ ပ၊ ဖ၊ ဗ၊ လ၊ စသော ဗျည်း များတွင် ယပက်လက်တွဲယှဉ်ရာ သို့ မဟုတ် ပင်ခံထားရာ၌ ယ ပက်လက်၏ အသွင်ပြောင်းလဲထားသော အရေးအသား။ (၂)။ အခြားဗျည်းအောက်၌ ပင်ခံထားသော ယ ဗျည်း။

(ပါဠိ သင်္ကာရီကံသင်္ကာ ဝေါဟာရများတွင် က၊ တ၊ ဒ၊ န၊ ယ၊ ဝ၊ သ တို့ ၌လည်း ယ ပင်၍ရေးသည်။)

ယမက - န / ယမက / ဆန့်ကျင်ဘက်တစ်ခု။ အတွဲအဖက် အားဖြင့်တည်သော ပုဒ်အစုံ။ “ရမိုး ယမက ရောင်လုံထွန်း ပြက်၊ ခြောက်ရောင်ယက်သော ရွှေကြက်ယက် စေတီတော် မြတ်။” ကြတ်။ ၅၀။ [ပါ]

ယမကာ - န / ယမကာ / သောက်ဖွယ် ဖျော်စပ် ထားသော အရည်။ အဖျော်။ ဖျော်ရည်။ “ထမင်းရေစာ၊ ယမကာနှင့်။” ကိုး* ၂၈။ [ပါ]

ယမတောယမက - ကြိဝိ/ယမဒေါယမက / (သေမင်းသို့ မဟုတ် ငမမင်း လိုက်ဘိသကဲ့သို့) အထိတ်တလန့် အပူတပြင်း ပြုမူလုပ်ရှားလျက်။ ရေးကြီးသုတ်ပျား။ “လူ့ဘောင်တွင် ဒုက္ခခံခဲ့ရသည်၊ ဆာဝါကညဉ်းမန်း၊ ယမတောယမက၊ သေ စာရင်းချမှတ်လို့၊ လက်ရမ်းမင်းသည့်နယ်။” ဥပက* ၇၀။ [ပါ]

ယမဒါဌာရက် - န / ယမဒါဌာယက် / ကျန်းမာရေးကိုထိခိုက်စေ သည့် ဥစ္စာစာသိရှိသော မှီကုန်ဆောင်းကူးကာလ။ (သီတင်း ကျွတ်လဆုတ် ၈ ရက်မှ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၈ ရက်နေ့ အတွင်း။) [ပါ]

ယမနေ - န / ယမနေ / သစ်သားမပျော့မမာ ညက်ညော၍

အခေါက် ဖြူရောင်သန်းသော အပင်တမျိုး။ (အသီးမှာ ဆေး ဖက်ဝင်သည်။)

ယမမင်း - န / ယမာမင်း / ၁၊ ငရဲကို အစိုးရသူ။ ငရဲမင်း။

၂၊ သေမင်း။ “ဒုက္ခပျောက်ကင်း၊ ယမမင်းလည်း၊ နှိပ်နင်း မနိုင်၊ ကြမ္မာခိုင်၍။” ဓမ္မ* ၆၃။ [ပါ]

ယမား - န / ယမား / မိုးရွာချိန်တွင် တောင် ပေါ် ချောင်း ဖျား မှ အုခိန် အဟုန်၊ စွာ စီးဆင်း သောရေ။ ယင်းရေစီးရာ တောင် ကျချောင်း။

ယမားယပ် - န / ယမားယပ် / ယတ် မားယတ် / ယပ်မားယပ်-န၊ ရှ။

ယမဆံ - န / ယမန်ဇန့်/နောက်သို့ တွဲလျားချွေးထားသောဆံပင်ရှည်။

ယမဆံ

ယမိုက်ပြာဒိဟာ - န / ယမိုက်ပြာဒိဟာ / မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်မှ ရေတဘက် မီးလျှံတဘက် စသည်အစုံပြိုင်၍ ထွက်စေလျက် ပြသသော တန်ခိုးတော်။ [ပါ]

ယမင်း - န / ယမင်း / လှပသောမိန်းမငယ်။

ယမင်းရုပ် - န / ယမင်းယုတ် / လှပသော မိန်းမငယ်အရုပ်။

ယမန်နေ - န / ယမန်နေ / ယနေသို့ မရောက်မီ လွန်ခဲ့သောနေ့။

ယမုန် - န / ယမုန် / ယမုန်နာ - န၊ နှင့်အတူတူ။

ယမုန်နာ - န / ယမုန်နာ / မြစ်။ (အိန္ဒိယနိုင်ငံ အလာဟာဘတ် မြို့ အရှေ့ဘက်တွင် ကံမြစ်ထဲသို့ လက်ယာဘက်မှစီးဝင် သော မြစ်လက်တက်ကြီး၏ အမည် ယမုန်ကုက္ကို၍ ခေါ်တွင် သည်။) [ပါ]

ယမြား - န / ယမြား / [ပေါ်]အလောင်းစင် စသည်ကိစ္စ ချည်၍ ရှေ့မှ လူအများဆွဲကိုင်သွားရသော ပိတ်စရည်။

ယရုပ်ပီ - ကြိ / ယ ၃ ယပ် / ရုပ်ပီပီပြင်ခြင်းမရှိ ဖြစ်သည်။ (ယ နှင့် ခ ကို) ကွဲပြားပီပြင်စွာ ရွတ်ဆိုခြင်း မပြုနိုင်ရှိသည်။ စကားမျှလည်း၊ ယ - ရုပ်ပီ၊ ထစ်လံထစ်လစ်။ မဂ်ရိုး* ၂။

ယသတ် - ကြိ / ယသတ် / စာရေးရာတွင် ယ၏ အသံ အပြည့် အဝ မထွက်ပေါ်စေပဲ၊ အယ်၊ အံသံရရန် အ နောက်မှယဗျည်း အပေါ်တွင် () လက္ခဏာကို ထည့်သည်။ ယဗျည်းဖြင့် အသတ်ပြုသည်။ ယ ဗျည်းကိုသတ်သည်။ (ယံ) - န / ယသတ် / ယင်းသို့ သတ်ထားသော ယ အက္ခရာ။

ယာ

ယာ - န / ယာ / ၁၊ စပါးမှတစ်ပါး အခြားသီးနှံ စိုက်ပျိုးသော မြေကွက်။ ၂၊ တောင်စောင်း၊ ကုန်းတန်းမြေပြင် အရပ်တို့ တွင် တောခုတ်မြေရင်း၌ စိုက်ပျိုးရာမြေကွက်။ တောင်ယာ-န၊ ၁၊ လည်းရှု။

ယာ - ကြိ / ယာ / ကွမ်းရွက်ကို ထုံး ကွမ်းသီးစသည် ထည့်၍ အနား စုသိမ်းခေါက်ထပ်သည်။

- စည်း / ယာ / ယင်းသို့ သိမ်းခေါက်ထားသော အထုပ်အခေါက်ကို ရေတွက်သည့် သင်္ချာစကားလုံး။ “ကွမ်းတယာမျိုး မပါလက်ချည်း။” ငရဲ၊ ၁၁၅။

ယာ - န / ယာ / လက်ယာဘက်။ လက်ယာ။ “တို့စိန္တေရှင်တော်ပွဲမှာလ၊ ယာဝဲတွဲနှစ်ဖော်။” တသ၊ ၃။

ယာကွက် - န / ယာကွက် / ပဲပြောင်းစသော သီးနှံစိုက်ပျိုးရန် သတ်မှတ်ထားသော မြေအပိုင်းအခြား။

ယာခင်း - န / ယာခင်း / ပဲပြောင်းစသောသီးနှံ စိုက်ပျိုးထားသော စိုက်ခင်း။

ယာခတ် - ကြိ / ယာခတ် / ပဲပြောင်းစသော သီးနှံစိုက်ပျိုးရန် မြေကွက်လပ် ရရှိရေးအတွက် သစ်ပင် ပေါင်းပင်များကို ဝှင်လင်းခတ်ထွင်သည်။

ယာဂု - န / ယာဂု / ဆန်တဆ၌ ရေခြောက်ဆ ထည့်ကာ ဆန်လုံးကွဲ၍ ကျိုထားသော သောက်ဖွယ်။ [ပါ]

ယာစက - န / ယာစက / တောင်းရမ်း စားသောက်ခြင်းဖြင့် အသက်မွေးသူ၊ တောင်းရမ်းတတ်သောသူ။ [ပါ]

ယာစပါး - န / ယာစပါး / တောင်စောင်း လှေခါးတစ် မြေပြန့်စသော ကုန်းခေါင်ရာ၊ ကျဉ်းမြောင်းရာ နေရာတို့တွင် အခြောက်စိုက်သောစပါး။

ယာစော - န / ယာစော / ၁၊ စောစွန် စောစပ် စသည်တွင် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သော စိုက်ခင်းကွက်။ ၂၊ တပြင်တည်းစပ်နေသော ယာခင်းများ။

ယာထွက် - နဝိ / ယာထွက် / ယာခင်း၌ စိုက်ပျိုးထွက်ရှိသော။
- န / ယာထွက် / ယာခင်းထွက်သီးနှံ။

ယာယီ - နဝိ / ယာယီ / အတည်အမြဲမဟုတ်ပါ။ အခိုက်အတန့်သို့ မဟုတ် သတ်မှတ်သော ကာလ၌သာ တည်ရှိသော။ ခေတ္တခဏမျှသာ တည်တံ့သော။

- ကြိဝိ / ယာယီ / အခိုက်အတန့်ကာလအဖို့။ အခိုက်အတန့်အားဖြင့်။ “ဤလောက်မှာ ကံညိုခိုက်တော်တန်၊ ယာယီသာစံရသည်။” ပညတ်စ၊ ၈၈။

- န / ယာယီ / ၁၊ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် တည်ရှိမှု။ ၂၊ မိမိအိုးအိမ်မှ အခိုက်အတန့်ခွာထွက်သွားလာခြင်း။ ခရီးသွားလာမှု။ ပြောင်းရွှေ့မှု။ ၃၊ လူသေအလောင်းသယ်ယူသည့်စင်။ [ပါ]

ယား

ယား - ကြိ / ယား / ၁၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ကုတ်ခြစ်လာချင်အောင် ကျိကျိရွှေ့ ခံစားမှုဖြစ်ပေါ်သည်။ ၂၊ [ဥပစာ] မငြိမ်မသက်လှုပ်ရှားကြွရွှေ့သည်။ “ပြေးချင်သည်မှာ လျှာ မား ချိနေသည်။”

ယားကျိကျိ - ကြိဝိ / ယားကျိကျိ / ယားခြင်းကို မခံရပ်သောအောင် ခံစားလျက်။

ယားနာ - န / ယားနာ / အရေပြားပေါ်တွင် ပေါက်သော ယားစေ့သည်အနာမျိုး။ (ပွေး၊ ၈၊ နှင်းခူစသည်။)

ယားယံ - နဝိ / ယားယန် / အရေပြား အနံ့အမြား ယားစေသော။

ယီး

ယီးတီးယားတား - ကြိဝိ / ယီးတီးယားတား / ၁၊ မဖွယ်မရာ။

“လေးလံတဲ့ဝန်ကြီး၊ ခေါင်းပေါ်က စီးတော့မယ်၊ ယီးတီးယားတား၊ အချိန်နဲ့ မျှားပြီး။” သန်း၊ ပ။ ၃၃။ ၂၊ သဲကွဲရေရာမှမရှိပဲ၊ မပြတ်သားပဲ။ “ဝတ္ထုတပုဒ်ရေပိုထားရာ သူရိယတိုက်က ယီးတီးယားတား လုပ်နေ၏။” ရွှေခေါင်း၊ ၇၇။ ၃၊ အမှုပုံအမှတ်ပုံ အချိန်ပြုန်းကာနေလျက်။ “ယီးတီးယားတား၊ သေ၍သွားလည်း၊ တရားမကြွယ်၊ အထုပ်ငယ်လျက်။” ဂ၊ ပ။ ၇၄။

- နဝိ / ယီးတီးယားတား / နှယ်နှယ်ရရ။ သာမန်ဖြစ်သော။

ယီးတီးယောင်တောင် - ကြိဝိ / ယီးတီးယောင်တောင် / ၁၊ ပြတ်သားကွဲပြားသော ရည်ရွယ်ချက်မရှိပဲ။ “ယီးတီးယောင်တောင်နှင့် တော်အောင်ရော်အောင် အမှတ်တမဲ့ နေတဲ့လူများမှာတော့။” ခေရီ၊ တ။ ၂၄။ ၂၊ ငေးကြောင်လျက်။ မည်သို့ပြုမူမည်ကို ကွဲပြားရေရာ မသိရှိပဲလျက်။ “အခိုက်မခွေ၊ အလိုက်နေချိ၊ အခြေမကြီး၊ အချဉ်နှိုးလျှင်၊ ယီးတီးယောင်တောင်၊ ခုတ်င်အောင်တည်။” ဂ၊ ပ။ ၇၄။

ယီးတီးယိုင်တိုင် - ကြိဝိ / ယီးတီးယိုင်တိုင် / ကိုယ်ကို တည့်မတ်အောင် ထိန်းနိုင်ခြင်းမရှိပဲ ယိမ်းထိုးလျက်။

ယီးတိုက် - ကြိ / ယီးတိုက် / (လေ့လော့စဉ်) လူအများပြိုင်တူအားတုတ်ရန် အချက်ပေးအားညှိသည်။

ယီးလေ့လေ့ - န / ယီးလေ့လေ့ / ယီးတိုက်ရာတွင် တပြိုင်တည်းညှိ၍ အားပေးအောင်ဟစ်သံ။

ယီးလေးခို - ကြိ / ယီးလေးခို / တန်းစသည် အမြင့်နေရာတွယ်စရာတခုတွင် လက်ကိုအားပြု၍ ခြေလွတ်ကြွအောင် တွဲလဲချိတ်တွယ်ထားသည်။ (ယီးလေးခို ဟုလည်းသုံးသည်။)

ယု

ယုဂန္ဓိရ် - န / ယုဂန္ဓိရ် / အာဖိကပ္ပစသော ကျမ်းများအရ မြင်းမိုရ်တောင်၏ အရံဖြစ်သော တောင်ချွန်လုံးအနက် နေလသွားရာလမ်းနှင့် တညီတည်းမြင့်သည်ဟု မှတ်ယူသော တောင်ရံတလုံး။ ယုဂန္ဓိရ်၊ [ပါ]

ယုဂန် - န / ယုဂန် / ယုဂန္ဓိရ် - န၊ နှင့်အတူတူ။ [ပါ]

ယုနေ - န / ယုနေ / ဖြူဆွတ်၍ အဖျားကော့လိပ်သော ပွင့်ပတ်ငါးခပ်ရှိသည့် အပွင့်ငယ်များစွာပွင့်သော ပန်းပင်တမျိုး။

ယုယ - ကြိ / ယုယ / ကြင်နာမြတ်နိုးမှုဖြင့် ညင်သာစွာ ပြုမူသည်။

ယုယုဝိုက်ထွေး - ကြံ / ယုယုဝိုက်ထွေး / ကြင်နာမြတ်နိုးစွာ
 ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြုစုသည်။
 ယုဝ - န / ယုဝ / လူငယ်။ ပျိုရွယ်သောယောကျ်ား။ အသက်
 ၁၆ နှစ်မှ ၃၂ နှစ်အတွင်း အရွယ်။ [ပါ]
 ယုဝတ် - န / ယုဝတ် / ပျိုရွယ်သောမိန်းမ။ [ပါ]

ယူ

ယူ - ကြံ / ယူ / ၁။ မိမိလက်ဝယ် သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်မှုအတွင်း
 သို့မဟုတ်အောင် အားထုတ်သည်။ လက်ဖြင့် မိမိကိုယ်တက်
 သို့သိမ်းငင်သည်။ လက်ခံသည်။ ၂။ လက်ခံယူကြည့်သည်။
 “ဘုရင်မင်းခေါင်လည်း မင်းရာဇာလျှောက်သော စကားကို
 ယူတော်မူမူ” ကုလား။ ပ။ ၄၄၄။ ၃။ အမှတ်ထားသည်။
 စွဲမှတ်သည်။ “ကြယ်စွမ်းလုံးပင် မြင်းမိုဝ်တောင်ကို လက်ချီ
 ခုတ်ချည်းလည်သည်ဟူ၍ယူသည်။” ဝိနော။ ၂၂။ ၄။ ကိုယ်တွင်
 စွဲမြဲကပ်သည်။ “အင်္ဂါသုံးပါး၊ ကြိမ်လတ်ငြားမူ၊ ယူ သား
 ကိုယ်ဝန်၊ ပဋိသန္ဓ်ကား။” ပါဠိ။ ၄၃။ ၅။ သယ်ဆောင်သည်။
 “ဆက်ဆက်ပင်ပျက်စီး၍၊ ငရဲမီး ယူ မည့်အင်ကို။” ဝတ်စာ။
 ၁၄။ “ငွေဝတ်သင်းကြူ၊ ခိုင်မာညှို့သို့၊ လေယူတိုင်းကြိုင်။”
 ကော။ ၃၃။ ၆။ အိမ်ထောင်ဖက်အဖြစ် ဆောက်နှင်းသည်။
 “မိန်းမတယောက်သည် နိုင်ငံခြားသား လူမျိုးကွဲတယောက်
 ကိုယူအံ့။” ဗမာမ။ ၃၅။ ၇။ (အစားအစာ) စားသုံးသည်။
 “ရေစာယူရှိတော်မူ၏။” မှန်၊ ပ။ ၃၆၄။

ယူကလပ် - န / ယူကလပ် / ရည်ချွန်းသောအရွက်မှ အပူခိုး
 ကိန်းသော ရနံ့ရှိသည့်အပွင့်ထွက်ပြီး၊ အခေါက်ဖြူချော၍
 မြင့်မားသော သစ်ပင်ကြီးတမျိုး။ (ပုဂံမွေးပင်ဟုလည်း
 ခေါ်သည်။) [လိပ်]

ယူကလပ် - န / ယူကလပ် / ဂျီဩမေတြီ - န၊ ၅။ [လိပ်]

ယူကျုံးမရ - ကြံဝိ / ယူကျုံးမယာ / ဖြေဆည်ဆောက်တည်၍
 မရနိုင်အောင် ဝမ်းနည်းကြေကွဲလျက်။

ယူငင် - ကြံ / ယူငင် / တစ်တခုကို ထားရှိရာနေရာမှ လက်ဖြင့်
 လှမ်းကိုင်ယူသည်။

ယူဆ - ကြံ / ယူဆာ / စိတ်တွင် မှတ်သွင်း သဘောထားသည်။
 တွေးတော၍ ထင်မြင်ချက် တစ်တခုပြုသည်။

ယူဆချက် - န / ယူဆာလျက် / စိတ်တွင် သဘောပိုက်မှတ်ထား
 ချက်။ နားလည်သဘောပေါက်သလို မှတ်သွင်းချက်။

ယူဆောင် - ကြံ / ယူဆောင် / မိမိခံစားထားသည့်သမ္ဘာ
 သွားရာအရပ်တပါးသို့ ပါမီစေသည်။

ယူစနာ - န / ယူစနာ / ခရီး အကွာအဝေး အတိုင်းအတာ။
 (မြန်မာ တာ ခြောက်ထောင်လေးရာ သို့မဟုတ် ခြောက်တိုင်
 နှင့် တာလေးရာရှိသည်။ ၂၀၄၀၂၅၆ မီတာ သို့မဟုတ်
 ၁၂၂၂ မိုင်နှင့် ညီမျှသည်။)

ယူထားချက် - န / ယူထားလျက် / သဘောပိုက် မှတ်သားချက်။

ယူနီဖောင်း - န / ယူနီဖောင်း / အများအတွက်အသွေးအဆောင်
 နှင့်ပုံစံ တူညီသတ်မှတ်၍၊ ဝတ်ဆင်သော ဝတ်စုံ။ တူညီဝတ်စုံ။
 [လိပ်]

ယူနီဖောင်းသေတ္တာ - န / ယူနီဖောင်းသစ်တာ / သတ္တုပြားနှင့်
 တပြင်တည်း ပြုလုပ်ထားသော အဖုံး တွဲလျက်ပါရှိသည့်
 သေတ္တာတမျိုး။ [လိပ်]

ယူနီဗာစတီ - န / ယူနီဗာစတီ / တက္ကသိုလ် - န၊ နှင့် အတူတူ။
 [လိပ်]

ယူနီယန် - န / ယူနီယန် / ရည်ရွယ်ချက်၊ လုပ်ငန်းစဉ်စသည်
 တူညီသူများ စုပေါင်း၍ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့၊
 အစည်း။ သမဂ္ဂ။ [လိပ်]

ယူနစ် - န / ယူနစ် / ၁။ အရေအတွက်တခုအဖြစ် စုစည်း
 သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားသော လုပ်ငန်း၊ အင်အား၊ လုပ်ချိန်၊
 ဝတ္တုပစ္စည်းစသည့် ပမာဏ။ စံမှတ်။ ကေမူ။ ၂။ အခြေခံ၊
 အခြေစိုက်ဖြစ်သော အဖွဲ့အစည်း။ အောက်ခြေ အရင်းခံကျ
 သော အဖွဲ့။ ၃။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကေမူ။ ဝပ်အား။
 (ဝပ်အားတထောင်ကို တနာရီအသုံးပြုလျှင် တယူနစ်
 တက်မည်။) [လိပ်]

ယူဇုတ် - န / ယူဇုတ် / ဂျာမဏီနိုင်ငံက စတင်သုံးစွဲသော
 ရေပျံသင်္ဘောတမျိုး။ [ဂျာမန်]

ယူမှတ် - ကြံ / ယူမှတ် / နားလည်သည်။ သဘောပိုက်သည်။
 “ပကတိနေဝန်း၏အပြင်ဘက်ကဝန်းပိုင်းလျက်ဖြစ်စေ၊ တစိတ်
 တအေသ နေဝန်းနေလုံးသန်သန်တခြားပေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ နေ
 ၏ အတုသဏ္ဌာန်ဟု ယူမှတ်လေ။” ကမ္ဘာဦး။ ၂၇၇။

ယူရီးယား - န၊ / ယူရီးယား / ဓာတ်မြေဩဇာတမျိုး၏အမည်။
 (နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ် ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်၍၊ အရွက်၊ အပင်
 သန်စွမ်းစေနိုင်သည်။ ပုလဲလုံးသဏ္ဌာန် ထုတ်လုပ်သဖြင့် ပုလဲ
 မြေဩဇာဟုလည်း ခေါ်တွင်သည်။) [လိပ်]

ယူရေနီယံ - န / ယူရေနီယန် / ရေနီယိုသတ္တိကြွသော မီးခိုးရောင်
 သတ္တုတမျိုး။ (အနုမြူဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ရာတွင် အခြေခံ
 ပစ္စည်းဖြစ်သည်။) [လိပ်]

ယော

ယောဘုယု - န / ယောဗုဒ္ဓယု / အများအားဖြင့် ဖြစ်တတ်
 ပျက်တတ်သော သဘော။ အတိအကျမဟုတ်သော အကြမ်း
 မျင်းသဘော။ [ပါ]

ယောရွှ - န / ယောယု / ခရစ်ယာန် အယူဝါဒကို စတင်ဟောပြော
 ဖြန့်ချိသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်။ ခရစ်တော်။ [လိပ်]

ယဲ

ယဲ - နဝိ / ယဲ / ယိုင်နဲ့သော။ အားနည်းသော။

ယဲယဲ - ကြံဝိ / ယဲယဲ / အားနည်းနွမ်းဖျော့လျက်။ သေလွ
 ဖျော့ပါးအခြေအနေရှိလျက်။ ပြုတ်လုတ်ကုန်လျက်။ “ကိုယ်

တော် ယုံယုံ၊ အာမဲ့ပီပီ။” ဘုပေါင်း* ၈။ “ပိုးစား၍ယုံယုံ၊
တခြမ်းပဲ ကြက်ယက်၊ ခေါင်ပျက်ကမိုးယို။” ဝါပီ* ၁၂။

ယော

ယောဂ - န / ယောဂါ / သဒ္ဓါ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုညွှန်းသောနာမ်စား၏
မျိုးကွဲအစု။ (အမှယောဂ၊ နာမယောဂ၊ တုမယောဂဟူ၍
သုံးမျိုးခွဲသည်။) [ပါ]

ယောဂီ - န / ယောဂီ / ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်။ [ပါ]

ယောဂီရောင် - န / ယောဂီယောင် / နိဗ္ဗာန်ရောင်။ (ကမ္မဋ္ဌာန်း
အားထုတ်သူ ယောဂီတို့ လတ်စင်လေ့ရှိသည်။)

ယောဇနာ - ကြံ / ယောဇနာ / အနက်ပြန်ဆိုသည်။ ပါဠိ၊
မြန်မာ စသည့် အနက်တူစု ယှဉ်၍ပြသည်။ “ငှင်းသုံးကါသာ
တို့၏အနက်ကို... ယောဇနာခွဲပြီ။” ဝေပတ။ ၁၂၅။ [ပါ]

- န / ယောဇနာ / ယင်းသို့အနက် ပြန်ဆိုထားသည့်
ကျမ်း။

ယောနီ - န / ယောနီ / မိန်းမကိုယ် - နှ၊ နှင့် အတူတူ။ [ပါ]

ယောဗက် - န / ယောဗက် / ယောဗက် / ဆေးလိပ် လိပ်ရသည့်
ပြောင်းဖူးကပ်ခွံ။ ပြောင်းဖူးအက်။ (ယောနယ်ဘက်မှ
မျှားစွာထွက်သည်။)

ယောဇာရည် - န / ယောဇာရီ / ယောနယ်တွင် ရက်လုပ်
လေ့ရှိသည့် အနက်ပြောင် သို့မဟုတ် အနက်စတွင် အဖြူ
ပြောက်စသည့် ဖော်ပြချက်သည့် အထည်ချောတမျိုး။

ယောဝါသောဝါ - န / ယောဝါသောဝါ / သာမန်မျှဖြစ်သူ။
မည်မည်ရရ မရှိသူ။ [ပါ]

ယော့

ယော့ - သမ် / ယော့ / ရော့ - သမ်၊ ၅။ “ထိုမှာစကား၊ ဆို
ဟန်မျှားကို၊ ပစ်ထားပြီးယော့၊ ငါကန်တော့၏။” ဓမ္မ* ၂၂။
“မျှားလေပြီးယော့၊ စစ်စစ်တော့ဟု။” ဘုပေါင်း* ၂၀။ “လှူ
မြေကျော်ထင်၊ မြင်ရပြီယော့၊ မျက်စိလျော့တော့။” ဘုံ*
၃၈။

ယော်

ယော်ယမ်း - ကြံ / ယော်ယန်း / ရော်ရမ်း - ကြံ၊ ၅။

ယံ

ယံ - န / ယန် / တည်နေရာကိုပြသော စကားလုံး။ (မိုးယံ၊တိမ်
ယံ၊ အာကာယံ၊ တောင်ယံ၊ မြစ်ယံ၊ ကမ်းယံ၊ စသည်ဖြင့်
သုံးသည်။)

ယံ - န / ယန် / ညဉ့်ကာလ၏အပိုင်းအခြား။ ယာမ်။ (ညဉ့်ဦး
ယံ၊ သန်းခေါင်ယံ၊ မိုးသောက်ယံဟူ၍ သုံးစိုင်းရှိသည်။) [ပါ]

ယံဝါတံဝါ - နဝိ / ယန်ဝါတန်ဝါ / နယ်နယ်ရရ။ သာမည။
မြစ်ဆန်းကာမျှသော။ “ဓမ္မကထိက နာမည်ထူးဟာ ယံဝါ
တံဝါ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်နဲ့မဆက်ဆံ။” ဂနိယပ်။ ၉၀။ [ပါ]

- န / ယန်ဝါတန်ဝါ / တင်မီထင်ရာ။ ထောက်တတ်ရာရာ။
“စိတ်တို့သည် အစဉ်မမှန်ဘဲ၊ ယံဝါတံဝါ ဖြစ်၍ နေကြသည်
မို့သော်။” လင်းပြ။ ၃၂။ “ပရိသတ်က လူတွေဟာ ထင်ရာ
မြင်ရာ ယံဝါတံဝါပြောဆိုကြပါတယ်။” ဒေရီ၊ ၈။ ၄၈။ [ပါ]

ယို

ယို - ကြံ / ယို / ၁၊ မလှမလှ ပွင့်ပေါက်ရာကို ဖြတ်သန်း၍
စီးထွက်သည်။ စီးဝင်သည်။ “အိုးရေယိုသည်၊ လေရေယိုသည်၊
မျက်ရည်ယိုသည်၊ သွားရည်ယိုသည်။” ၂၊ မစင်စွန့်ထုတ်သည်။
“ကြောင်သူတော်ဟု ဆို၏၊ ယိုတော့ ကြက်မွေးပါသည်။”
ကျော်ပုံ။ ၁၁။ ၃၊ မကုန်သင့်ပဲ ကုန်ဆုံးသည်။ “ငွေယိုသည်၊
ငွေယိုပေါက်။”

- နဝိ / ယို / ၁၊ ပျက်ယွင်းသော။ “ရွာသုတ်၊ ကြမ္မာယို
လေ၏။” ထကျော်။ ၃၇။ “ရွှမ်းသည့်ပဟိုရ်၊ ချိန်မယိုတည်း။”
ကုသ* ၁၆။ ၂၊ လျော့သော။ “မည်သည်ကမည်သည့်အချက်
တွင် သာ၍ မည်သည်က မည်သည့်အချက်တွင်ယိုနေသည်။”
အထက်တန်း။ ပ။ ၁၈။ “ယိုလို့လည်း မလိုချင်ဘူး။ ပိုလို့လဲ
မလိုချင်ဘူး။” ယု၊ ၈၂၄။

ယို - န / ယို / အသီးအနှံတို့ကို သကြားစသည်ဖြင့် ပျစ်ခဲလာ
သည့်အထိ ကျိုချက်ထားသော စားဖွယ်တမျိုး။

ယိုစီး - ကြံ / ယိုစီး / ၁၊ အပေါက်တစ်ခုထဲမှ ရေ သို့မဟုတ်
အရည်စိမ့်ထွက်သွယ်ဆင်းသည်။ အလျဉ်းပြုတ် သွန်ထွက်
ကျသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ပွားသည်။ “ယိုစီး
ကံလေ၊ မြစ်ရေမက၊ များပေလေ၏။” သံဝေ* ၁၀။

ယိုပေါက် - န / ယိုပောက် / ၁၊ စိမ့်ထွက်သော အပေါက်။
၂၊ လစ်ဟင်း ပြုန်းတီးနေသောအခြေ။ အကျိုးမဲ့ကုန်ကျရန်
အခွင့်အလမ်း။

ယိုဖိတ် - ကြံ / ယိုဖိတ် / ၁၊ ထည့်သို့ရောတခုခု၏ ပြင်ပသို့
ထွက်လွှဲကျသည်။ “ပုကန်ထဲက ဟင်းယိုဖိတ်သည်။” ယုဇာနည်။
၈၂၄။ ၂၊ [ဥပစာ] လေလွင့်ဆုံးပါးသည်။ အလဟဿ
ကုန်ဆုံးသည်။ ၃၊ [ဥပစာ] မထိန်းမဆည်းနိုင်ပဲ စိတ်အာရုံ
လွတ်ထွက်သည်။ ထက်သန်ပြင်းပြသည်။ “ကရုဏာယိုဖိတ်၊
ရွှေးရွှေစိတ်နှင့်။” ဂါဇန်* ၃။

ယိုယွင်း - န / ယိုယွင်း / လေ့သမားတို့ တက်ပြိုင်လှော်ခတ်ရာတွင်
အားညီအချက်ပြုသော သံပြိုင်ဟစ်သံ။

ယိုယိုမရွက်တီး - န / ယိုယိုမယွက်တီး / တစ်တည်းကို (လက်ညှိုး
ကွေးချည်ဆန့်ချည်ပြကာ) ရက်၍ အောင် ပြတ်နယ်သရော်
သော စကား။ “ထူရုဒ္ဓတိမယ်လျှကာ၊ ပုဏ္ဏကတိလူးကို ယိုယို
မရွက်တီး ဆိုသကဲ့သို့။” စိုး၊ ၆၄။

ယိုယွင်း - နဝိ / ယိုယွင်း / ၁၊ ပကတိအခြေအနေမှ ပျက်ရေ
သော။ ပျက်စီးသော။ “တုရင်တိုင်များလည်း ပျက်ယိုင်

ယိုယွင်းခဲ့တဲ့သော။” နေကန်။ ၁၁။ ၂။ ပျက်ချော်တိမ်းစောင်းသော။ မပြည့်မီသော။ ချို၊ တဲ့ပျက်ကွက်သော။ “တိုသည့်မင်းပင်၊ ယိုယွင်းကျင့်ဝတ်၊ ချွတ်လွတ်လေသော်။” သီလဝေ ၁၁၂။

ယိုလာယီး - န / ယိုလာယီး / ယိုယီး - န၊ နှင့်အတူတူ။
ယိုတိမ် - န / ယိုအိန် / ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ရာအဆောက်အအုံ၊ အိမ်သာ။

ယို

ယို - ကြံ / ယို / ရိုသေမှုဖြင့် ကိုယ်ကိုညွတ်ကိုင်းကျ၊ ယိုသည်။ နောက်သို့ အတန်ငယ်ကျ၊ ချိ ဆုတ်သည်။ “ညတ်တွားကျ၊ ကျ၊ ပြားပြားယို၊ ချိ” မဃ ၃၆၇။
ယိုယို - န / ယိုယို / မြင်း၊ နွား၊ ဝက်စသည်တို့ကိုခေါ်သံ။

ယိုး

ယိုး - ကြံ / ယိုး / ၁။ အရာဝတ္ထုတခုကို တူရာ အခြားအရာဝတ္ထုအဖြစ် ထင်မှတ်သည်။ “ဘုရားစူဠာ၊ စေတီဘာနှင့်၊ ပမာတူဘိ၊ ယိုးဖွယ်ရှိသည်။” ဝိနိကျော ၂၅။ ၂။ စွပ်စွဲသည်။ “နွားပျောက်၏ဆို၊ မောင်ကိုမယိုး၊ မုဆိုးဆွေလင်။” သာဓိ* ၃၇။

ယိုးစွဲလိုက် - ကြံ / ယိုးစွဲလိုက် / ထပ်တူနီးပါးတူညီသည်။ အဆင့်အခြေ များစွာမကွာပဲရှိသည်။

ယိုးစွပ် - ကြံ / ယိုးစွပ် / စွပ်စွဲသည်။

ယိုးတိုးယိုင်တိုင် - ကြံဝိ / ယိုးတိုးယိုင်တိုင် / ပစ္စည်း၊ ဝတ္ထု၊ တိုင်၊ တံ စသည် တည်မတ်ခိုင်ခံ့ခြင်းမရှိ၊ လှုပ်နှံလျက်။

ယိုးအယားကြက် - န / ယိုးအယားကျက် / ခြေထောက်တွင်အမွေးများစွာရှိသော ကြက်ပုတမျိုး။

ယိုးအယားပန်း - န / ယိုးအယားပန်း / ပန်းချီ၊ ပန်းပု အဆင်တန်ဆာအဖြစ် အပွင့် အရွက် အနွယ် အခက်တို့ကို အလိုက်သင့် ကျော်ဖြတ်ခေါ်ဝေါ်စေလျက် ပုံစံအမျိုးမျိုး ရေးခြယ်ထုလုပ်ထားသော ပန်း။

ယိုးအယားပန်း

ယိုးအယားသီချင်း - န / ယိုးအယားသီချင်း / ယိုးအယားလူမျိုးတို့ တီးမှုတ်သီဆိုဟန်ကို အတုယူပြုပြင်၍ ဖွဲ့ဆိုထားသည့်မြန်မာသီချင်းကြီးတမျိုး။

ယိုးအယားအက - န / ယိုးအယားအက / ယိုးအယားလူမျိုးတို့ကခုန်ဟန်ကို အတုယူပြုပြင်၍ကပြလေ့ရှိသည့် စည်းလေးလေးနှင့် ကိုယ်လက်ကို ပျောင်းညွတ်ညင်သာ နှံ့နောင်းစွာ လှုပ်ရှားရသောအကတမျိုး။

ယိုးမယ်ပွဲ - ကြံ / ယိုးမယ်ပွဲ / လုံးညွှန် အကြောင်းရှာသည်။ ဖြစ်ပျက်မှု၏ အကြောင်းရင်း မဟုတ်ပါပဲလျက်၊ အကြောင်းရင်း အခြေခံဖြစ်လေဟန် ပြောဆိုသည်။ “ကံကိုယိုးမယ်ပွဲ၍ မကြောက်၊ ဉာဏ်နှင့်ဝီရိယကို လက်နက်သွယ် အားကိုးကာ ကြိုးစားကြပါကုန်။” တီးတက်။ ၇၁။

ယိုးမှား - ကြံ / ယိုးမှား / ယိုး - ကြံ၊ ၁။ နှင့်အတူတူ။

ယိုးမှားကြော် - န / ယိုးမှားလျော် / ပစ္စုန်စာရွက်စသည်ကို နှပ်နှပ်လှိုက်ကာ မုန့်နှစ်နှင့်ရေ၍ အပြားလိုက်ဆီနှင့်ကြော်ထားသည့်စာပွယ်။

ယက်

ယက် - ကြံ / ယက် / ၁။ လက်ချောင်းဖြင့် မိမိဘက်သို့ ဆွဲခြစ်သည်။ ဆွဲခြစ်ယူခြင်းဖြင့် လမ်းကြောင်း ဖြစ်စေသည်။ ၂။ ခြေလက်တတ်စသည်ဖြင့် တစုံတရာကို ဘေးသို့ ခြစ်ထုတ်သည်။ ၃။ မိမိကိုယ် သို့မဟုတ် လေ့စသည်ကို ရှေ့သို့ ရှေ့အောင် ရေပြင်ထက်ဆွဲဝိုက်ယူ၍ နောက်ဘက်သို့ တွန်းပယ်ပစ်သည်။

ယက်ကန်ယက်ကန် - ကြံဝိ / ယက်ကန် ယက်ကန် / ၁။ ခြေတဘက်ဘက် သို့မဟုတ် နှစ်ဘက် အပြင်ဘက်သို့ ယမ်းလျက်။ “ပုခိုင့်ပိုင်ဖြစ်သွားလျှင်၊ ခြေကိုယက်ကန်ယက်ကန်ဘဲလိုသွားသည်။” မြဝတီ၊ ၃၊ ၉။ ၁၃၂။ ၂။ ဥပစာ၊ ငြင်းဆန်ရုန်းပယ်လျက်။ မချူမကယ်သားအောင် အကျပ်အတည်းတွေ့လျက်။ ကွယ်ရာမဲ့လျက်။ “အလုပ်လုပ်ရင်း အရင်းမြှုတ်သွားလို့ ယက်ကန်ယက်ကန်ဖြစ်နေတယ်။”

ယက်ကန် - န / ယက်ကန် / ၁။ ချည်စသော အမျှင်မျိုးကို အတိုင်နှင့်အဖောက် ကျော်နှင်း လျှိုသွင်း၍ ခုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်း။ ခုတ်လုပ်သည့်အတတ်ပညာ။

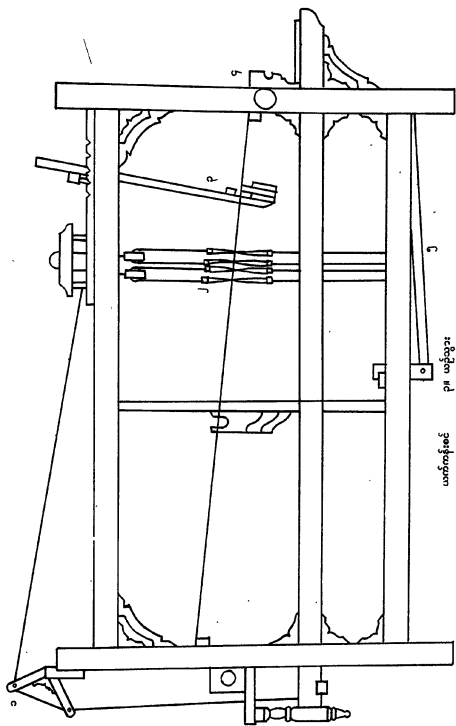
ယက်ကန်းကြိုး - န / ယက်ကန်းဂျိုး / ၁။ ယက်ကန်းစင်တွင် တိုင်ချည်ကို အလျှော့အတင်းပြုလုပ်နိုင်ရန် ထုံးစံထားသော ကြိုး။ ၂။ ကိုယ်လုံးသေး၍ အလျားချည်ပြီး အရောင်စိမ်းသော မြွေငယ်တမျိုး။

ယက်ကန်းခွ - န / ယက်ကန်းခွ / ယက်ကန်းစင်တွင် တိုင်ချည်တို့ကိုခံထားသော ထပ်တန်းနှစ်ချောင်းနှင့်လက်ထိပ်အနားရှိ သစ်သားတန်း။ (အထက်ခွ၊ အောက်ခွ၊ နောက်ခွဟူ၍ ရှိသည်။)

ယက်ကန်းခတ် - ကြံ / ယက်ကန်းခတ် / ယက်ကန်းစင်၌ (လက်ခတ်ကိုဆွဲဝတ်၍) အထည်ရက်သည်။

ယက်ကန်းစင် - န / ယက်ကန်းစင် / ယက်ကန်းခုတ်ရန် အတွက် တန်ဆာပလာအစုံတပ်ဆင်ထားသောခုံ။ ယက်ကန်းယန္တရား (လက်ယက်ကန်းစင်၊ ဝက်ယက်ကန်းစင်ဟူ၍ ရှိသည်။)

ယက်ကန်းဆက် - ကြံ / ယက်ကန်းဆက် / ယက်ကန်းခုတ်ရန် ချည်ထွေးမှု သွယ်ယူလာသော တိုင်ချည်ပင်မျှားကို အသားလိပ်လုံးတွင် လက်စချန်ထားသော ခြိတ်ဆာချည်အစုမျှားနှင့် တပ်ချင်းဆက်သည်။

ယက်ကုန်စင် ၃။ ယဉ်လွှား
 ၁။ ဓမ္မာဓိပတိ ၄။ လိပ်တုံး
 ၂။ နှိပ် ၅။ ခြေစင်း

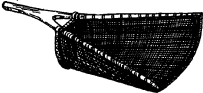
-န/ယက်ကန်းဝက် / ယက်ကန်းချည် ဆက်
သကဲ့သို့ ကြိုးချင်း တပင်နှင့်တပင် ကွင်းကျော့၍ ဆက်
နည်း။ မိန်းမချည် - န/ လည်း။
ယက်ကန်းရှယ် - ကြို/ ယက်ကန်းရှယ် / ခ၊ ယက်ကန်းရက်ရန်
တိုင်ချည်များကို လိုရာ အကွက်အဆင်အလိုက် ရစ်ပတ်
သွယ်တန်းသည်။ ၂၊ [ဥပစာ] သွားချည် ပြန်ချည် တုံ့လှယ်
ကူးသန်းသည်။ “ဝမ်းပံ့ထူးလာ၊ ဟင်္သာတုံ့ ပယ်၊ ယက်ကန်း
ရှယ်သို့၊ ရေဝယ်ဆွတ်လွှား၊ ကြာဝယ်နှားလျက်။” မိန်
ကျော်* ၁၂ (၃)။

ယက်ကြောင်း - န/ ယက်ကျောင်း / လှေသင်္ဘောစသည် သွား
လာရာတွင် နောက်ဘက်ရေပြင်၌ ထင်၍ ကျန်ခဲ့သော ရေစီး။
ယက်ပန်း - န/ ယက်ပန်း / လှေသင်္ဘောစသည် သွားလာရာ၌
ဦးပိုင်းဝဲယာရေပြင်တွင် ရေထုကွဲဖြာ၍ ဝေကျသော ရေမှုန်
လေ့များ။

ယက်ပန်းစား - ကြို/ ယက်ပန်းစား / ခ၊ လှေသင်္ဘော စသည်
ရေကို ဦးတိုက်ခွဲဖြာ၍ အဟုန်ပြင်းစွာ ရွေ့သို့ တိုးရွေ့သည်။
“ရေယာဉ်အသွားနှုန်း သွက်သည်။ ၂၊ တိုးဝေ့ခြင်းဖြင့် ရေ
ပြင်ကို ဖွာထွက်စေသည်။

ယက်ပန်းရည် - န/ ယက်မန်းယေ / ဆန်ကို နူးသွားအောင်
ရေဖြင့် ကျက်ကျိုထားသော ယောက်ဖွယ်။

ယက်သဲ - န/ ယက်သဲ / ငါးကိုရေစစ်၍ တင်ကျန် နေစေရန်
ဝါးခြမ်းစိပ်ငယ်များကို ကြိမ်နှင်ကပ်၍ တဘက်တွင်ရေချည်ပြီး
တဘက်တွင် ချိုင့်ကားအောင် ပြုလုပ်ထားသော ငါးဖမ်း
ကိရိယာ။

ယက်သဲ
ယောက်

ယောက် - ကြို/ ယောက် / ခ၊ ရက်ဖောက်လုံးတွင် ချည်ရစ်
ပတ်သည်။ ၂၊ အဝတ်စသည်ကို လည်းပမ်း၊ ပန်းစသည်၌
ရစ်သိုင်းသည်။

ယောက် - န/ ယောက် / ကော်ခပ်ရသော စပိုဆောင်သုံး
ဖစ္စည်း။ (ယောက်ချို၊ ယောက်မ၊ ယောက်ကော်စသည်ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ခွက်ယောက်စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း သုံးနှုန်း
သည်။) [မွန်]

ယောက် - စည်း / ယောက် / လူကိုရေတွက်ရာ၌သုံးသောစကား
လုံး။ (နတ်တယောက်၊ ဗြဟ္မာတယောက် ဟူ၍လည်း
သုံးသည်။)

ယောက် - န/ ယောက် / လုံးဖန်သွင်ပြင်။ ကြိုးထွားဖွဲ့ခြင်းမှ
အနုအတား။ ကိုယ်ပေါက်ကိုယ်ယောက်။ “ဟင်္သာငယ်လျှင်၊

နုနယ်ကိုယ်ယောက်၊ ပျံအားမြောက်သော်၊ မရောက်အေး၊
အားနည်းသေး၏။” ရာသီ* ၆၁။

ယောက်ကော် - န/ ယောက်ကော် / ယောက်ချို - န/ နှင့်အတူတူ။

ယောက်ချိုး - န/ ယောက်ချိုး / ခ၊ အဖိုဖြစ်သော လူသား။
(နတ်မိန်းမ စသည်ဖြင့်လည်း သုံးသည်။)
ပုလ္လင်ဇာတ်။ ၂၊ အိမ်ထောင်ရှင်လင်သား။ လင်။

ယောက်ချိုးကိုယ် - န/ ယောက်ကျို / ယောက်ချိုး၏လိင်အင်္ဂါ။
ယောက်ချိုးတန်ဆာ။

ယောက်ချိုးဘသား - န/ ယောက်ကျား ဗဒ္ဒသွား / အမျိုး
အားဖြင့် ယောက်ချိုးတို့၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုတွင် မိမိ
ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ဘေးမှဖြစ်စေ အားပေးသော ကြွေးကြော်
ကောင်း။ ၂၊ “ယောက်ချိုးဘသား၊ ငါတကား ဆိုတဲ့မာန်နှင့်။”
ဓမ္မိ၊ ၃၊ ၈၀။

ယောက်ချိုးလျှာ - န/ ယောက်ကျလျှာ / ယောက်ချိုး၏ အမူ
အကျင့်ဟန်ပန်ကို လက်ခံပြုမူနေတတ်သောမိန်းမ။ ယောက်ချိုး
စိတ် ပေါက်နေသော မိန်းမ။

ယောက်ချိုးသူ - န/ ယောက်ကျသူ / ယောက်ချိုးဇာတ် မှီသူ။
အမျိုးသား။

ယောက်ချို - န/ ယောက်ချို / ခပ်ခွက်နှင့် အရိုးတံကို တဆက်
တည်းပြုလုပ်ထားသော ခပ်စရာဖစ္စည်း။ ဟင်းခပ်ဇွန်ကြိုး။

ယောက်ချို

ယောက်မ - န/ ယောက်ဖာ / ခ၊ မိမိ၏အမ သို့မဟုတ်နှမ၏
လင်။ မိမိမယား၏အကို သို့မဟုတ် မောင်။ ယင်းသို့
တော်စပ်ပုံ။ ၂၊ ယောက်ချိုးအချင်းချင်း ရင်းနှီးချစ်ခင်သဖြင့်
ခေါ်ဝေါ်သော အာလုပ်စကား။

ယောက်မခွေးခေါ်ငှက် - န/ ယောက်ဖာခွေးခေါ်ငှက် / တောင်ပေါ်
နှင့် တောင်ခြေတွင် ကျက်စားလေ့ရှိသော ရှည်၍ချွန်သော
အတောင်ရှိသည့် ဥဩမျိုးဝင် ငှက်ငယ်တမျိုး။ (အော်မြည်
သံကိုရ၍ ခေါ်တွင်သည်။)

ယောက်မ - န/ ယောက်မာ / ခ၊ မိမိ၏အကို သို့မဟုတ်
မောင်၏မအား။ မိမိလင်၏အမ သို့မဟုတ်နှမ။ ယင်းသို့
တော်စပ်ပုံ။ ၂၊ မိန်းမအချင်းချင်း ရင်းနှီးချစ်ခင်သဖြင့်
ခေါ်ဝေါ်သော အာလုပ်စကား။

ယောက်မ - န/ ယောင်းမာ / သစ်သားကို တဆက်တည်း အရိုး
ရော အရွက်ပြားပါ ခုတ်ထွင်ထားသော အိုးမွှေစရာသွား
အဆောင်။

ယောက်မ

ယောက်ယီးယောက်ယက် - ကြိဝိ / ယောက်ယီး ယောက်ယက် / မငြိမ်မသက်၊ ရည်ရွယ်ချက်မရှိ လှုပ်ရှားသွားလာလျက်။

ယောက်ယက်ခတ် - ကြိ / ယောက်ယက်ခတ် / မငြိမ်မသက်၊ ရည်ရွယ်ချက်မရှိ လှုပ်ရှားသွားလာသည်။ မတည်မငြိမ်ရှိသည်။

တနေရာမှတနေရာသို့ ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန် သွားလာနေသည်။

ယောက်လုံး - န / ယောက်လုံး / ခ၊ အလယ် လက်ကိုင်ရိုးတပ်ပါ ချည်ရစ်ပတ်သော ရစ်လုံး။ တညင်းလုံး။ ၂၊ စက္ကူ၊ အတည် စသည် ရစ်ပတ်ရသော အောက်ခံလိပ်တုံး။ လိပ်လုံး။ “စက္ကူ ပျားကိုယောက်လုံးကြီးနှင့် ယောက်လိပ်သည်စက်။” ပြင်သစ် မှတ်။ ၁၃၆။

ယောက်သွား - န / ယောက်သွား / ခ၊ ထုံးကျောက်ကဲ့သို့သော ခွံမာနှစ်ဘက် ရင်ဆိုင်ကပ်နေသော ကိုယ်ခွံရှိသည့် ရေသတ္တဝါ။ ၂၊ ယောက်သွား၏ ကိုယ်ခွံ။ ၃၊ တစုံတရာပေါ်ယူနိုင်သော မိုးတံ တပ် ပပ်စရာပစ္စည်း။ (အရွက်မှာ ယောက်သွားခွံ ကဲ့သို့ပင် ရှည်ဝိုင်း၍ ခွက်သည်။)

ယောက္ခမ - န / ယောက်မော့ / လင် သို့ မယုတ် မယား၏မိဘ။

ယုဂ်

ယုဂ် - န / ယုတ် / ကမ္ဘာ၏ သက်တမ်းကို ပိုင်းခြားရာ၌သုံးသော ဝေါဟာရ။ (ကတယုဂ်၊ ကမ္ဘာတည်သည်မှ နှစ်ပေါင်း ၁၇၂၀၀၀ အထိ၊ တေတြယုဂ်၊ ထိုနောက် နှစ်ပေါင်း ၁၂၉၆၀၀၀ အထိ၊ ဒွါပယုဂ်၊ ထိုနောက် နှစ်ပေါင်း ၈၆၄၀၀၀ အထိ၊ ကလိယုဂ်၊ ထိုနောက် နှစ်ပေါင်း ၄၃၂၀၀၀။ ယခု ကာလသည် ကလိယုဂ်အတွင်း ဖြစ်သည်။) [ပါ]

ယင်

ယင် - ကြိ / ယင် / ဆင်နွဲကျင်းပသည်။ အခမ်းအနားပြုလုပ် သည်။ အဆောင်အယောင်ပြုသည်။ “နာမာအနွတ်၊ သို့ တမှုတ် ယင်သော၊ အရှင်ဘဝသျှင်မင်းတရားကြီး၏” ဗိမာန်။ ဒိုဒါနိုး။

ယင် - န / ယင် / ယင်ကောင် - န၊ ရှ။

ယင်ကောင် - န / ယင်ဂေါင် / အပုပ်အညှိပေါ်တွင် နားနေ စားသောက်၍ ရေကိုပိုး ကူးစက်ပျံ့ပွား စေတတ်သော၊ အခြေ ခြောက်ချောင်းနှင့်ပျံနိုင်သော ပိုးကောင်တမျိုး။

ယင်ချေးဥ - န / ယင်ချေးအု / [ဥပစာ] လူ၏မျက်နှာပြင်တွင် ပေါ်ပေါက်တတ်သော ယင်၏ချေးအပြောက်သဏ္ဌာန် အစက် အပြောက်။

ယင်နားစာ - န / ယင်နားဇာ / ယင်ကောင်နားသော အစား အစာ။

ယင်ပေါင်ငှက် - န / ယင်ဗောင်ငှက် / ရေစပ် တောအုပ်တို့တွင် ကျက်စား၍ ငါးကိုဖမ်းယူ စားသောက်တတ်သောငှက်တမျိုး။

ယင်ပေါင်စာငါး - န / ယင်ဗောင်စာငါး / သေးငယ်သောရေချို ရေစီးနေ ငါးကလေးတမျိုး။

ယင်ပျား - န / ယင်ဗျား / အတောင်ပံနှစ်ခုသာပါ၍ အဆိပ် မရှိသော ပျားကောင်ငယ်တမျိုး။

ယင်ပြင် - န / ယင်ဗျင် / ရင်ပြင် - န၊ ၂၊ ရှ။

ယင်မဲခိုင်း - န / ယင်မဲခဲယိုင်း / ခေါင်းနှင့်ကိုယ်လုံးပါ အစိမ်း ရောင် ပြောင်လက်၍ အကောင်ကြီးပြီး အတောင်ခတ်သံ ပို၍ ကျယ်လောင်သော ယင်ကောင်တမျိုး။ (ယင်မဲခိုင်း၊ ယင် မဲရည်၊ ယင်မဲခိုင်း၊ ယင်မဲယောင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ရေးကြသေးသည်။)

ယင်း

ယင်း - န / ယင်း / ခ၊ ဝါးစိတ် ငယ်များကို ကြီး သို့မဟုတ် ကြိမ်နှင့် စီခက်၍ အပြား အပြင် ပြုလုပ် ထားသည့် ပစ္စည်း။ ၂၊ ယင်းသို့ ပြုလုပ် ထားသော ငါးဖမ်းကိရိယာ။ ၃၊ နေမိုးကာပစ္စည်း။

ယင်း - န၊ ၃

ယင်း - န / ယင်း / ခ၊ သုံးဖွဲ့တွင် အပွင့် ဂပွင့်ပါရှိ၍ တတိယ အကြီးဆုံးဖြစ်သော မြန်မာဘက်မှဖဲချပ်တမျိုး။ (ယင်း ၂ ချပ် ပါရှိ၍ ထင်နှင့်တိထက်ငယ်သည်။) ၂၊ ကက်ဖဲတွင် အနိပွင့် ဂပွင့်ပါရှိ၍ ဒုတိယအကြီးဆုံးဖြစ်သော ကက်ဖဲချပ်တမျိုး။ (ယင်း ၆ ချပ်ပါရှိ၍ ထင်နှင့်တိထက်ကြီးသည်။)

ယင်း - နဝိ / ယင်း / တစုံတရာကို ထပ်ဆင့်ပြန်လည်၍ ညွှန်းပြ ရုဉ်း သုံးသော စကားလုံး။ ၎င်း။ ထို။

- န / ယင်း / ထိုအရာ။ ၎င်းအရာ။

ယင်း - သမ် / ယင်း / တစုံတရာ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ဆဲ၌ တပြိုင်တည်း ဆောင်ရွက်သော အခြားပြုလုပ်မှုတစုံတရာကို ယှဉ်ပြုရန်သုံးသော စကားလုံး။ “ဆွမ်းခံယင်းငှက်သည်။” ပုံ။

ယင်းထောင် - န / ယင်းဒေါင် / မတ်ရပ်ထောင်ထားသောငါးဖမ်း သည်ယင်း။

ယင်းလိပ် - န / ယင်းလိတ် / ခွေလိပ်၍ တင်နိုင်သော မိုးကာ နေကာ ယင်း။ ယင်း - န၊ ၃၊ လည်းရှ။

ယင်းသွင်း - ကြိ / ယင်းသွင်း / [ဥပစာ] လှည့်ဖြား သွေးဆောင် သည်။ အလိုသို့ ပါအောင် ဖြားယောင်းနားချသည်။

ယောင်

ယောင် - ကြိ / ယောင် / ခ၊ သတိလစ်ဟင်းစွာ ပြောဆိုပြုမူ မိသည်။ ထိတ်လန့်စွာ တစုံတရာ လှစ်ဖော်ဆိုပြည်မိသည်။

၂၊ အပ်ချော့ခိုက် အာရုံရောက်ရာ လှုပ်ရှားအသံထွက်၍ ပြုမူ ပြောဆိုမိသည်။ ၃၊ အမှတ်မထင် လွဲမှား ယွင်းချော့စွာ ပြုမူသည်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုမရှိပဲ ပြုမူသည်။ “မကောင်း

သောအလုပ်ကိုမူကား ယောဇ်ရှိမှမလုပ်မိအောင်။” လက်ပြန်
နေ။ ၇၇။

ယောဇ် - န / ယောဇ် / အသွင်။ ပုံစံ။ တူနည်းသော အသွင်။
အယောဇ်။ “ဘီလူးမလည်း၊ ရှုပ်ဆောင်းမှု၊ လူယောဇ်ပြုမှု။”
မဟော်နာ* ၂၂။

- နဝိ / ယောဇ် / အစစ်အမှန်မဟုတ်သော။ အတုအပ
ဖြစ်သော။ “ရှင်ကောင်းကားမဟုတ်၊ ရှင်ယောဇ်ဖြစ်သော
ကြောင့်။” ထိပုံ။ ၃၅။

- စည်း / ယောဇ် / ကဲ့သို့၊ နှလုံး၊ အလားစသည့်အနက်
ရှိသော အနှိုင်းစကားလုံး။

ယောဇ်ချာချာ - ကြိဝိ / ယောဇ်ချာချာ / မည်သို့၊ လုပ်ကိုင်
ဆောင်ရွက်ရမည်ကို ဝေခွဲမခွဲဖြစ်လျက်။

ယောဇ်ချောက်ဆယ် - ကြိဝိ / ယောဇ်ချောက်ဆယ် / တစုံတရာ
ကို စွဲစိုက်တည်တံ့စွာ မလုပ်မကိုင်ပဲ။ အတည်မကျပဲ။ ချော
ယောင်လျက်။

ယောဇ်တိယောဇ်ကန်း - ကြိဝိ / ယောဇ်တိယောဇ်ကန်း / တစုံ
တရာကို သေချာရေရာစွာ နားမလည်မတတ်ကျွမ်းပဲ။ မည်သို့
ပြုမူဆောင်ရွက်ရမည်ကို ကွဲပြားရှင်းလင်းစွာ မသိပဲ။

ယောဇ်တိယောဇ်ချာ - ကြိဝိ / ယောဇ်တိယောဇ်ချာ / ပါးနပ်
လိမ္မာတတ်သိခြင်းမရှိသဖြင့် ကျနသေချာစွာ မလုပ်မကိုင်တတ်
ဖြစ်လျက်။ မည်သို့မျှ မဆောင်ရွက်တတ်ပဲ တွေ့ခိုင်လျက်။

ယောဇ်တိ ယောဇ်တောဇ် - ကြိဝိ / ယောဇ်တိ ယောဇ်တောဇ် /
သတိတင်လင်း ပြတ်သားခြင်းမရှိပဲ။ ပြုမီပြုရာ ပြုမူလျက်။
ကွဲပြားရေရာစွာ မလုပ်မကိုင်တတ်ပဲ။

ယောဇ်နန - ကြိဝိ / ယောဇ်နနန / ယောဇ်ချာချာ - ကြိဝိ၊
နှင်အတူတူ။

ယောဇ်ပေပေ - ကြိဝိ / ယောဇ်ပေပေ / ခ၊ ၁။ ချည်ရွယ်ချက် မရှိပဲ
တစုံတရာသော ပတ်ဝန်းကျင်၌ လူးလာလျက်။ “ဒီနားမှာ
ဘာလို့ ယောဇ်ပေပေ လုပ်နေရတာလဲ။ ခိုးမယ်ဝက်မယ်ကြံ
နေသလား။” ၂။ မလုပ်မဟုတ် တွေ့ဝေငေးငိုင်လျက်။ မည်သို့
ပြုရမည်မသိဖြစ်လျက်။ “တယောက်မျက်နှာ တယောက်
ကြည့်ယင်း ယောဇ်ပေပေဖြစ်နေကြတော့၏။” အတာ၊ ပ။
၁၄။

ယောဇ်ပေါဇ် - ကြိဝိ / ယောဇ်ပေါဇ် / မိမိ၏ ဆင်ခြင်ဉာဏ်မပါပဲ၊
သူတပါး ပြုမူသည့်အတိုင်း အမှတ်မထင် ချောနှောလိုက်ပါ
လျက်။

ယောဇ်မှား - ကြိ / ယောဇ်မှား / သတိလစ်ဟင်းမှုကြောင့်
ယွင်းချော်စွာ ပြုလုပ်မိသည်။ သာမန်အားဖြင့် ပြုမီဖွယ်
မရှိသည့်အရာကို မတော်တဆ ပြုမူမိသည်။

ယောဇ်ယောဇ် - စည်း / ယောဇ်ယောဇ် / ခ၊ မှားယွင်း ထင်စား
သော သဘောကို ဖော်ပြသည့် စကားလုံး။ “ပုဏ္ဏားများ
လည်း၊ သားများ ယောဇ်ယောဇ်၊ မျှလောက်အောင်လျှင်။”
ကိုး* ၈၊ ၂။ ဆင်ဆင်ထပ်တူနီးပါးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသည့်
စကားလုံး။ “ဆိုပြန်ယောဇ်ယောဇ်ချက်စား။” ကုထုံး။ ၇၃။
၃။ မကွဲမပြားအခြေအနေကို ဖော်ပြသည့် စကားလုံး။

“ပယောက ယောဇ်ယောဇ်၊ စုန်းယောဇ်ယောဇ်။” ဒိနိဒ္ဒ။ ၁၀။

- ကြိဝိ / ယောဇ်ယောဇ် / ကွဲခြားရုံမျှ။ သိသာ
ရုံမျှ။ “ပနက်အုအတိုင်းအတွဲထက်အနည်းငယ်ယောဇ်ယောဇ်
ကြီးပြီး။” ဆောက်။ ၄၆၂။

ယောဇ်ယမ်း - ကြိ / ယောဇ်ယန်း / ခ၊ သတိလွတ်ကင်း ယွင်းမှား
စွာ ပြုမူပြောဆိုသည်။ ၂။ အိပ်ပျော်ခိုက် အာရုံရောက်ရာ
လှုပ်ရှားအသံထွက်၍ ပြုမူပြောဆိုမိသည်။

ယောဇ်လည်ယောဇ်လည် - ကြိဝိ / ယောဇ်လယ် ယောဇ်လယ် /
တစုံတခုသော ပတ်ဝန်းကျင်၌ တစ်ရပ်ရပ် သွားလာလျက်။
အခြားတပါးသို့ သွားရန် ထွက်ပေါက်မသိပဲရှိလျက်။

ယောဇ်လည်လည် - ကြိဝိ / ယောဇ်လယ်လယ် / ရှင်းလင်း
ပြတ်သားကွဲပြားစွာ မသိမမြင်ပဲ။ ပြတ်သား ဖြူးဖြောင့်စွာ
မလုပ်ကိုင်တတ်ပဲ။

ယောဇ်ဝါးဝါး - ကြိဝိ / ယောဇ်ဝါးဝါး / ခ၊ ကွဲပြား သေချာစွာ
အတတ်မသိပဲ။ တတ်သိယောဇ် ဆောင်လျက်။

ယောဇ်အာ - ကြိဝိ / ယောဇ်အာအာ / ပါးနပ်ကျင်လည်မှုမရှိပဲ
ထိုထိုင်းနဲ့ချာလျက်။

ယောဇ်း

ယောဇ်း - နဝိ / ယောဇ်း / အနည်းငယ် သွေ့ခြောက်သော။
“ဦးထိုးရောင်ကောင်း၊ သစ်ဆွေးယောဇ်းသို့၊ မပေါင်းဖြစ်
သာ၊ မယိုခန့်အား။” ဇပျို့* ၂၄၄။

ယိုင်

ယိုင် - နဝိ / ယိုင် / ခ၊ အထက်အောက် ဖြောင့်မတ်စွာ မရပ်တည်
ပဲ တဘက်ဘက်သို့ ထိမ်းစောင်းသော။ မတည်မခိုင်သော။
၂။ [ဥပစာ] မတည်မငြိမ်ပဲ ယွင်းရွေ့ ပြောင်းလဲသော။ မူလ
နေရာမှ ပျက်ရွေ့သော။ “ဟင်းရွက်ဆီ(ချေးနှုန်း)ယိုင်ပြီ။”
တင်းစာ။

ယိုင်တီးယိုင်တိုင် - ကြိဝိ / ယိုင်တီးယိုင်တိုင် / ကိုယ်ကို မထိန်းနိုင်
ပဲ ယိမ်းထိုးလျက်။ လှုပ်နှံလျက်။

ယိုင်း

ယိုင်းပင်း - ကြိ / ယိုင်းပင်း / ရိုင်းပင်း - ကြိ၊ ၅။

ယဏ်

ယဏ် - ကြိ / ယဏ် / ခ၊ အရက်သေစာ စသည်၏ အချိန်အဝါဖြင့်
အာရုံတွေပြား စိုးဝါးခြင်းဖြစ်သည်။ မူးဝေသည်။ ၂။ သတိ
မှတ်ယွင်း လစ်ဟင်းလျက် ဒေါသ မောဟစသည်၏ လွှမ်းမိုးမှု
ကို ခံရသည်။ ၃။ ခံစားမှု စံစားမှုထုတ်တွင် သာယာသည်။

ယဏ်ထုတ် - န / ယဏ်ထုတ် / အပြတ်စေအားဖြင့် အရက်သေစာ

သောက်စားနေတတ်သူ။ “သူတော်မဟုတ်၊ ကျန်ယစ်ထုတ်၊ ပြစ်တုတ်အပြီပြီ။” ကဝိသတ် ၁၃၃၄။

ယစ်မူး - ကြုံ / ယစ်မူး / ယစ် - ကြုံ၊ ၁၊ နှင်အတူတူ။

ယစ်မျိုး - န / ယစ်မျိုး / ၁၊ သောက်ရှူစားသုံးလျှင် မူးယစ်စေတတ်သော ဘိန်း၊ အရက်စသည့် အရာများ။ ၂၊ အစိုးရက ပြည်တွင်းအကောင်အခွန် သတ်မှတ်ကောက်ခံ၍ ရောင်းချခွင့်ပြုသော မီးခြစ်၊ အရက် စသော ကုန်ပစ္စည်း။ (အချို့ နိုင်ငံ၌ ဆေးရွက် စသည်ကိုပါ ထည့်သွင်း သတ်မှတ်သည်။)

ယစ်ရွှေရည် - န / ယစ်ရွှေရည် / အရက်။ မူးယစ်စေတတ်သော အဖျော်ယမက။

ယဉ်

ယဉ် - န / ယဉ် / ၁၊ ပြာဟကဝါဒိ စသည့်က အန္တရာယ်ကင်းပရံ ကောင်းကျိုးရမည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် မီးနတ် ရိုးရာနတ် စသော ကိုးကွယ်ရာတို့ကို ပူဇော်ဖွယ် အသီးသီးဖြင့် ပူဇော်ခြင်း။ ၂၊ အသက်သတ်၍ ပူဇော်ခြင်း။ [ပါ]

ယဉ်ဆရာ - န / ယဉ်ဆရာ / ယဉ်ပူဇော်မှုအစီအရင်ကို ညွှန်ပြ၍ ဦးဆောင်စီမံပေးသူ။

ယဉ်တလင်း - န / ယဉ်တလင်း / ယဉ်ပူဇော်ရာ နေရာပြင်။ ယဉ်သဘင်ကျင်းပရာ နေရာ။

ယဉ်တိုင် - န / ယဉ်တိုင် / ၁၊ ယဉ်ပူဇော်ထားသော တိရစ္ဆာန်တို့၏ ဦးခေါင်းစသည် ဆွဲချိတ်ထားသောတိုင်။ ၂၊ ယဉ်ပူဇော်ရာ ကွင်းပြင်၌ ဆင်ယင်ထားသော အလှအပခြယ်လှယ်ထားသည့် တိုင်မြင့်များ။

ယဉ်နတ် - န / ယဉ်နတ် / လူမျိုး၊ လူစု၊ ဒေသ စသည်အလိုက် ယုံကြည်ကိုးစားမှုဖြင့် ရှိသော ပ သ လေ့ရှိသောနတ်အမျိုးမျိုး။

ယဉ်ရွှေ - န / ယဉ်ပလင် / ယဉ်ပူဇော်ရာခုံ။ [ပါ]

ယဉ်

ယဉ် - နဝိ / ယဉ် / ၁၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့၊ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော။ ရန်ကြမ်းမိုင်းမိုင်းခြင်းမရှိသော။ ၂၊ မိုင်းစိုင်းထိတ်လန့်ခြင်းမရှိသော။ အချဉ်းအကပ်ခံသော။ “ဥယျာဉ်သည်သည် မြက်ချိုဖြင့်များ၍ ယဉ်စေပြီးသော်။” ကိပု၊ ၃၃၇။ ၃၊ အမြင်အတွေ့ အလေ့အကျင့်များ၍ ကျွမ်းဝင်ရင်းနှီးသော။ အထုံရသော။ “စိကူးလိုက်သည်များကို နားမယဉ်သေးလျှင် လွင်ပါး၏။” သတ်ကြီး။ ၁၁၅။ ၄၊ အမြင်မရိုင်းသော။ “မိုးရိုးနှင့် ယဉ်သော အဝတ်အဆင်။” ၅၊ သိမ်မွေ့ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသော။ သာယာညှင်းပျောင်းသော။ “စိတ်ကူးကို အမျိုးမျိုး ယဉ်ဆောင် လှုံ့ဆော်၍ ပေးနိုင်သည်။” လူမှု၊ ၄၇။ ၆၊ အာနိသင် လျော့ပြယ်သော။ အကျိုး သက်ရောက်မှု လျော့ပါးသော။ “စားနေကျဝမ်းနှုတ်ဆေးသည်ယဉ်သွားတတ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်။” အာဟာရ။ ၁၂၀။ ၇၊ မစားကောင်းရာမှ စားကောင်းလာသော။ “ဤပိန်ညှာ ယဉ်နေပြီ။”

၈၊ အလျင်အမြန် အလွယ်တကူ လုပ်ကိုင်တတ်သော။ “လက်ခြေယဉ်၊ စိတ်ချဉ်သွားလွှား၊ ခိုးသူအားလျက်။” မင်္ဂလိက* ၉၃။

ယဉ် - န / ယဉ် / အချိန်အဟုန်ဖြင့် စီးဆင်းနေသော ရေ၊ အလျဉ်း - န၊ လည်း၍။ “ဩဇာယဉ်ကြီး၊ လေးမြာစီးသည်။” ဘူလင်* ၁၀။

ယဉ်ကျေး - နဝိ / ယဉ်ကျေး / ၁၊ သိမ်မွေ့ နူးညံ့၊ ညင်သာပြေပြစ်သည့် အမူအရာရှိသော။ မိုင်းပျံခြင်းမရှိသော။ ၂၊ တံတွင် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်တတ်၍ တိုးတက်သည့် အသိဉာဏ်ရှိသော။

ယဉ်ကျေးမှု - န / ယဉ်ကျေးမှု / ၁၊ သိမ်မွေ့ ပြေပြစ်သော အပြုအမူ။ ၂၊ လူမှုအဆင့်အတန်း ပြောင်းလဲတိုးတက်လာစေသော တတ်သလိမ္မာမှု။ “ကျောက်လက်နှက်မျှသည် ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းကို ပေးပြနေသည်။” ၃၊ အစဉ်အလာ ထိန်းသိမ်းလာခဲ့သောထုံးတမ်း၊ ဓလေ့၊ ကျင့်ဝတ်။ “ရသေ့ကြီးရဲ သမီးချောကလေးကိုအဆောတလျင် လိုက်ပြီးတားလိုက်ချင်ပေ။ ယဉ်ကျေးမှုကဟန်တားထားလို့ မလိုက်...”။ သလာ။ ၂၉။

၄၊ သာယာကြည်နူးဖွယ်အာရုံ ခံစားရရှိစေနိုင်အောင် အကျိုးပြုနိုင်သော နှုတ်မှုလက်မှု အတတ်ပညာ။ ယင်းအတတ်ပညာစွမ်းရည်ဖြင့် စီမံဆောင်ရွက် ပြသမှု။

ယဉ်စေ - နဝိ / ယဉ်စေဥ / ယဉ်ယဉ်ကလေးဖြစ်သော။ “အသားအနည်းငယ် ညိုသလို ထင်ရသော်လည်း ယဉ်စေနှင့် လှည့်ဖြစ်သည်။” ချစ်။ ၇။

ယဉ်စွန့်တန်း - န / ယဉ်စွန့်တန်း / အိက္ခေတ နေသွားလမ်း၏ မြောက်ဘက်၊ တောင်ဘက်တို့တွင် တည်ရှိသော အစွန်းအကျဆုံး နေသွားလမ်းကြောင်း။ (ဥတ္တရာယဉ်စွန့်တန်းနှင့် အဘိဓာာ ယဉ်စွန့်တန်းဟူ၍ရှိသည်။)

ယဉ်ပါး - နဝိ / ယဉ်ပါး / ၁၊ မိုင်းစိုင်း ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိသော။ အချဉ်းအကပ်ခံသော။ “ဥယျာဉ်များသည် ထိုသမင်ကိုမချောက်မလှန့်မှု၍၊ ယဉ်ပါးအောင်ပြု၏။” လယ်ခြေ၊ ပ။ ၃၆၈။ ၂၊ ကျွမ်းဝင်ရင်းနှီးသော။ အလေ့အကျင့်ရသော။ အထုံရသော။ “ကာလကြာသော် လူတို့လည်း အနေအထိုင်တို့ဖြင့် ယဉ်ပါးလာလေ၏။” မော်စကီ။ ၁၀။

- ကြုံ / ယဉ်ပါး / ငြိစွန်းသည်။ ကာမ ဆတ်ဆံသည်။ “သူ့ လက်တွင်းမှလည်း လွတ်လမ်းမရှိသဖြင့် သူ့နှုတ်ပင် ယဉ်ပါးရပါသည်။” ထောင့်ည။ ၁၁၆။ “ယာစောင့်သော မိန်းမကို ပြည့်ရှင်မင်း လက်စွပ်ပေး၍တကြိမ် ယဉ်ပါးသည့်ကာလ။” န။ ၃၂၂။

ယဉ်ဘောင် - န / ယဉ်ဘောင် / အဟုန်ပြင်းစွာ စီးဆင်းသော ရေအထူအဝန်း။ ရေပြင်ထု။ “လေးကျွန်း နှစ်ထောင့်၊ ယဉ်ဘောင်နက်ကျယ်၊ ပင်လယ်လေးစင်း။” ဗာလောမော်* ၇၇။

ယဉ်သွား - န / ယဉ်သွား / ယသွား / ယက်ကန်း ရက်ရာတွင် တိုင်ချည်အကြား ကျော့သွင်းပြီးသော ဖောက်ချည်ကို ရက်သားဖျင်စပ်နှင့် ထိကပ်သိပ်သည့်စေရန် ဆွဲစိပေးရသည့် ကိရိယာ။ (ဝါးတမျှင်များ ခေါင်လိုက်စီ၍ဘောင်ကွပ်ထားသည်။)

ယဉ်

ယဉ် - နဝိ / ယဉ် / ဂုဉ်လျာသော။ “ပုဆိုးယဉ်ယဉ်။ ဆင်ဝတ်စဉ်၊ ရှင်ရဉ်ဉ်ဆံကိက်။” ကဝိသတ်* ၁၆၉၃။

ယဉ်သိ - နဝိ / ယဉ်သိ / ဂုဉ်လျာသော။ (ကယဉ်ကသိဟုလည်းသုံးသည်။) “မောင်နှံပီပီ၊ ချစ်ယဉ်သိမြင့်။” ကိုး* ၂၁၈။

ယဉ်း

ယဉ်း - ကြိ / ယဉ်း / အနာ၊ ဒုက္ခရာစသည် ပိုမိုဆိုးရွားစွာ ကြုံရောင်သည်။ အနာဆီပီ တက်သည်။

ယဉ်းနာ - န / ယဉ်းနာ / သွေးဆိပ်သင့်၍ စူးကြရောင်ရမ်းလျက် နီညိုသောအနာ။ ပျောက်နိုင်သော အရေပြားအနာ။

ယာဉ်

ယာဉ် - န / ယဉ် / ခ၊ ဆွဲအား၊ တွန်းအားစသည်ဖြင့် ရွေ့လျားနိုင်သော၊ တနေရာမှတနေရာသို့ စီးနင်းသွားလာရန်နှင့် ကုန်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အသုံးပြုရသည့် အရာ။

၂။ စီးနင်းရသောတိရစ္ဆာန်။ ဝန်သယ်စေသောတိရစ္ဆာန်။ [ပါ]

ယာဉ်ကြော - န / ယဉ်ကြော / ယာဉ်မျှား တဘက်ဘက်သို့ ဦးတည်မောင်းနှင်ရွေ့လျားရာ လမ်းကြောင်း။

ယာဉ်ခွန် - န / ယဉ်ခွန် / ယာဉ်အမျိုးမျိုးအတွက် အဓိရုဏ် ကောက်ခံသော ငွေ။

ယာဉ်ထီး - န / ယဉ်ထီး / မင်းစီးယာဉ်တို့တွင် စိုက်လေ့ရှိသောထီး။

ယာဉ်ထိန်း - န / ယဉ်ထိန်း / ယာဉ် အသွားအလာကိုအန္တရာယ်ကင်းရှင်းလွယ်ကူအောင် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရသောအမှုထမ်း။

ယာဉ်မောင်း - န / ယဉ်မောင်း / စက်ယာဉ်တမျိုးမျိုးကို မောင်းနှင်သူ။

ယာဉ်ရပ် - န / ယဉ်ရပ် / ယာဉ်အသီးသီး ရပ်တန့်ထားရန် သီးခြားသတ်မှတ်ပေးထားသော နေရာ။

ယုတ်

ယုတ် - နဝိ / ယုတ် / ခ၊ လျော့သော။ မပြည့်သော။ လိုသော။ “တရုတ်ပြည်လုတ်၊ တယောက်ယုတ်ဖြင့်၊ ရုတ်ရုတ်သံသ၊ တပွဲတပြိုင်။” သိ* ၁၂၂။ ၂။ နိမ့်ကျသော။ ညံ့ဖျင်းသော။ “မိမိထက်မြတ်သောသူ၊ တူသောသူ၊ ယုတ်သောသူတို့၌ ၎င်း။” ကဉာဏ်။ ၉၈။

ယုတ် - နဝိ / ယုတ် / အကျင့်ဆိုးသွမ်းသော။ “ယုတ်သောသူနှင့် မပေါင်းရာ။”

ယုတ်ကန်း - နဝိ / ယုတ်ကန်း / ခ၊ ဖိုက်ခဲ ဆိုးရွားသော။ ၂။ အကျင့်စွာရှိတတ်ဖျင်းသော။

ယုတ်စွာဆုံး - ကြိဝိ / ယုတ်စွာအဆုံး / အနည်းဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အားဖြင့်။

ယုတ်ညံ့ - နဝိ / ယုတ်ညံ့ / နိမ့်ကျ ညံ့ဖျင်းသော။

ယုတ်နိမ့် - နဝိ / ယုတ်နိမ့် / တန်းတူ ဆက်ဆံခြင်းမပြုလိုအောင် အဆင့်အတန်း သိင်ငယ်သော။

ယုတ်ပတ် - နဝိ / ယုတ်ပတ် / ညစ်ညမ်းစွာ အကျင့်ပျက်သော။ ညစ်ညမ်းသော။

- ကြိ / ယုတ်ပတ် / ယိုးစွပ်သည်။ စွပ်စွဲပြောဆိုသည်။ “လူတကာကို ပြစ်ဒုဒုယုတ်ပတ်၊ ချောပတ်တက်က။” ဟံချုပ်။ ၁၀၈။

ယုတ်မာ - နဝိ / ယုတ်မာ / ယုတ် - နဝိ၊ နှင့်အတူတူ။

ယုတ်လျော့ - နဝိ / ယုတ်လျော့ / ယုတ်လယော့ / မှီသင့်မှီအပ်သော အတိုင်းအဆကို မပြည့်မီသော။ လိုသော။

ယုတ္တိ - န / ယုတ်တိ / လက်ခံယုံကြည်ရလောက်သည့် အထောက်အထား အကြောင်းအချက်။ ဆင်ခြင်နိုင်စရာရန် အချက်အလက်။ “သာကိဝင်မင်းမျိုးဟူသော စကားသည် ယုတ္တိရှိ၏။” တိုးပွား။ ၁၃၀။ [ပါ]

ယုတ္တိစမ်း - ကြိ / ယုတ်တိစမ်း / မိမိရရ ယုံကြည်ခြင်းငှာ သင့်မသင့်၊ အကြောင်းရင်းလျော်မလျော်ကို ဆင်ခြင်ဝေဖန်စစ်ဆေးသည်။ “လူ့ဘောင်ဖြစ်တမ်း၊ ယုတ္တိစမ်း၍၊ ချီးမွမ်းသွယ်မော၊ ကိုယ်သဘောကို။” သိ* ၁၇၀။

ယုတ္တိတန် - ကြိ / ယုတ်တိတန် / ယုံကြည် လက်ခံလောက်ဖွယ် အကြောင်းအချက် အထောက်အထားရှိသည်။

ယုတ္တိယုတ္တာ - န / ယုတ်တိယုတ်တာ / ယုတ္တိ - န၊ နှင့်အတူတူ။ “ကျမ်းဂန်လာသည်လည်းမဟုတ်၊ ယုတ္တိယုတ္တာလည်းသက်သက်မရှိပါ။” လယ်မြေ၊ ဒု။ ၁၇၇။

ယာဉ်

ယာဉ် - န / ယုတ် / ဂိုက် - န၊ နှင့်အတူတူ။ [လိပ်]

ယန်း

ယန္တရာ - န / ယန်းအယား / လည်ပတ်လှုပ်ရှားခြင်းဖြင့် တစ်တခုသော စွမ်းအင်ကို ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်သော ကိရိယာ။ စက်။ [ပါ]

ယုန်

ယုန် - န / ယုန် / အမွေရှိ၍ နာဂဗွတ် ရည်ထောင်သော ခြေလေးချောင်း မြက်စားတိရစ္ဆာန်ငယ်တမျိုး။

ယုန်တုတ် - န / ယုန်ရုတ် / ယုန်တကောင်။ အသားစားရန်အလို့ငှာ ဖမ်းဆီး သို့မဟုတ် သတ်ဖြတ်ထားသော ယုန်တကောင်လုံး။ “သားပေါင်သားလက်၊ ကြက်ငှက်ယုန်တုတ်၊ ခါဘုတ်ဓမ္မပွတ်။” သိ* ၁၆၇။

ယုန်ထင်ကြောင်ထင် - ကြိဝိ / ယုန်ထင်ကျောင်ထင် / [ဥပစာ] ရှင်းလင်းသေချာစွာမသိပ်။ ဇေဝဇေဝ။

ယုန်လှေပင် - န / ယုန်လှေပင် / ချဉ်းကပ်သောလူ၊ တိရစ္ဆာန်

တို့ကို ငြိတွယ်တတ်သည့် အသီးချွန်ငယ်များစီ၍ အတံလိုက် ထွက်သော မြက်ခိုင်ပင်တမျိုး။ “ခလုတ်တေ၊ ဆူးလေရာ ညှပ်၊ စေးနဲငယ်ထွေး၊ ယုန်သွေးကပ်သောကြောင့်။” ညွှန် ပေါင်း၊ ၈။ ၁၁၆။

ယုန်သွေး - န / ယုန်သွေး / အဝါရောင်သန်းသော အနီရောင် တမျိုး။

ယပ်

ယပ် - ကြို / ယတ် / လေကို ခတ်သည်။ လက်၊ ယပ်တောင် စသည် အပြားအချပ် တခုတရာကို အထက်အောက် သို့မဟုတ် ဝဲယာလှုပ်ရှားသည်။

- န / ယတ် / ၁။ လေကိုခတ်ရသော အပြားအချပ်ပစ္စည်း။
၂။ လေ၊ နေကို ကာကွယ်ရန် ပေရွက်ထန်းရွက် စသည်ဖြင့် ဖြူးလှုပ်ထားသည့် ရဟန်းတို့ သုံးဆောင်သော အပြားအချပ် ပစ္စည်းတမျိုး။

ယပ်

ယပ်စောင်းတရား - န / ယတ်စောင်းတယား / [ဥပစာ] တဘက် သားကို စောင်းချိတ်ပြောသော စကား။

ယပ်တောင် - န / ယတ်တောင် / လေကို ခတ်ရသော အပြား အချပ်ပစ္စည်း။

ယပ်ထောင်တရား - န / ယတ်ထောင်တယား / တရားဟောပုဂ္ဂိုလ် ရှေ့တွင် ယပ်ကိုထောင်၍ စကျွံခြေချကာ အသံသာယာမှုကို မင်္ဂလိ ရွတ်ဆိုဟောပြောသော တရား။

ယပ်မားယပ် - န / ယတ်မားယပ် / ရှည်သော အချိုးတံအပေါ် ပိုင်းတွင် အရွက်ဝိုင်းတပ်ထားသော နန်းတွင်းသုံးယပ်တမျိုး။ (အမျှားအားဖြင့် အမျှားတွင် ကိုင်းလေ့ရှိသည်။)

ယပ်လှဲတရား - န / ယတ်လှဲတယား / ယပ် လှဲစာ မပါပဲ ဖြစ်စေ၊ ယပ်ကို လှဲချထား၍ဖြစ်စေ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်က အသံ သာယာမှုဖြင့် ဟောပြောသောတရား။

ယပ်လှည်းတရား - န / ယတ်လှဲတယား / ယပ်လှဲတရား - န၊ ရှ။

ယမ်း

ယမ်း - ကြို / ယန်း / လက်စသည်ကို ရှေ့လှုပ်သည်။ မွေ့ သည်။ “လက်ခြေယမ်းယမ်း လှည့်ရမ်းတို့။” မဟောဒနာ*ဂ၊ ၁။

ယမ်း - န / ယန်း / ယမ်းစိမ်း၊ ကန့်နှင့် မီးသွေးယပ်တရောင် ထားသော တောက်လောင် ပေါက်ကွဲစေနိုင်သည့် ပစ္စည်း။ သေနတ်စသည်အတွက် လောင်စာ။

ယမ်းချေး - န / ယန်းချေး / (ယမ်းနှင့် ဖြိုမြှိုက် ပစ်ခတ်ရသော) သေနတ်ပြောင်း စသည်တွင် ကပ်ငြိကျန်ခဲ့သော လောင်မြိုက် ပြီးယမ်း။

ယမ်းချေးပန်း - ကြို / ယန်းချေးပန်း / ၁။ လောင်မြိုက်သော ယမ်းထုပ်မှ ပွဲမြင်သော လောင်စာများ အရှိန်ပြင်းစွာ တွန်းကန်ပြာထွက်သည်။ ၂။ [ဥပစာ] တစုံတဦးကို ဦးတည် သော ဆူပူမာန်မဲ ဖြစ်တင်မှုများ အခြားသူတဦးဘက်သို့ ဦးလှည့်ထားစက်သည်။ “ချောစိန်ကိုပါဆက်ပြီး ယမ်းချေးပန်း ပြန်၏။” သွေး၊ ၁၉၀။ ၁၇၃။

ယမ်းစိမ်း - န / ယန်းစိမ်း / အသားကို မပုပ်မသိုးစေရန်အတွက် ဆေးဝါးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ယမ်းမှုန့် ဖြူးလှုပ်ရန် အတွက် လည်းကောင်း အသုံးခံသည့် အဖြူရောင် သံသရာတ ပုံဆောင်ခဲတမျိုး။ ပိုတက်ဆီယမ်နိုက်ထရိတ်။

ယမ်းတိုက် - န / ယန်းတိုက် / ခဲယမ်းမီးကျောက် သိုလှောင်ထား သော အဆောက်အအုံ။

ယမ်းတောင့် - န / ယန်းတောင့် / သေနတ်စသည်တွင် ထည့်သွင်း ပစ်ခတ်ရသော၊ ယမ်း၊ စနက်ပါကျသည်။

ယမ်းတောင့်အိမ် - န / ယန်းတောင့်အိမ် / သေနတ်တွင်ထည့်သွင်း ပစ်ရန် ယမ်းတောင့်များကိုစီသွင်းထည့်ထားရသည့်သေနတ်ပါ ဗူးစောက်ရှည်။ ယမ်းတောင့်များ စီသွင်းထည့်၍ သေနတ် တွင် လဲလှယ် တပ်ဆင် အသုံးပြုနိုင်သော အပိုဗူး။

ယမ်းပုမီးကျ - ကြိဝိ / ယန်းပုမီးကျ / [ဥပစာ] (ယမ်းပုံ ပေါ်သို့ မီးကျရောက်သဖြင့် ပေါက်ကွဲသကဲ့သို့) တဟုန်တည်း ခေါသပြင်းထန်စွာပေါ်လျက်။ “ဥတေနမင်္ဂါကြီးလည်း ယမ်းပုံ မီးကျသောအလားကဲ့သို့ ပြင်းထန်စွာအမျက်ထွက်လတ်၍။” ရတနာ၊ ၁၁၀။

ယမ်းတီးပွား - န / ယန်းတီးပွား / အင်အား အဟုန်ကြီးမားစွာ ပေါက်ကွဲစေနိုင်သော ပစ္စည်းတမျိုး။

ယမ်းမှုန့် - န / ယန်းမှုန့် / လောင်စာအဖြစ် အသင့်ရောစပ် ပြုပြင် ထားသော ယမ်းအမှုန့်။

ယမ်းအား - န / ယန်းအား / ယမ်းဖြင့် ဖောက်ခွဲရာတွင် ပေါ်ပေါက်သော တွန်းကန်အား။ ပေါက်ကွဲမှု ပြင်းထန်အား။

ယမ်းအိမ် - န / ယန်းအိမ် / ယမ်းတောင့်အိမ် - န၊ ရှင့် အတူတူ။

ယာပ်

ယာပ် - န / ယာ် / ယာ် - န၊ ရှ။

ယိမ်း

ယိမ်း - ကြို / ယိန်း / ၁။ ရှေ့ နောက်လဲယာသို့ တိမ်းညွတ်သည်။ စောင်းငဲ့လှုပ်ရှားသည်။ “တပင်နှင့်တပင် နှံ့ကာ ယိမ်းကာ။” ဇီဝိပ၊ ၂၂၆။ ၂။ တညှိမတ်ခြင်းမရှိ၊ တိမ်းစောင်းသည်။ “တရားသမာပတိ၊ မပြတ်ယူသိမ်း၊ ညနေယိမ်းတွင်။” နာနာ* ၂၃။

-န / ယိန်း / ကပြသူအများစုပေါင်း၍ သင့်က ကကွက်
မျှားဖြင့် စာညီတညာ လှုပ်နှံကပြသော အကတမျိုး။
ယိမ်းထိုး - ကြုံ / ယိန်းထိုး / ခ၊ ကိုယ်ကို မထိန်းနိုင်ပဲ လှုပ်ယိုင်
သည်။ ၂။ လှုပ်ရှားခြင်းဖြင့် ယိမ်းယိုင်စေသည်။
ယိမ်းယိုင် - ကြုံ / ယိန်းယိုင် / မတည်မငြိမ် တိမ်းစောင်းလှုပ်ရှား
သည်။
ယိမ်းသေ - န / ယိန်းသေမာ / ယိမ်းအကတွင် ပါဝင်ကပြသော
အမျိုးသမီး။

ယုံ

ယုံ - ကြုံ / ယုန် / သူတပါး တင်ပြပြောကြားသည်ကို ဖြစ်စေ၊
နှောင်တွင် ဖြစ်ပျက်မည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုတစ်ရာကို ဖြစ်စေ
ကော်အမှန်ဖြစ်မည်ဟု ယူမှတ်သည်။
ယုံကြည် - ကြုံ / ယုန်ကြုံ / ခ၊ တစ်ခုတစ်ရာဖြစ်ပျက်မည်ကို ကော်
မှတ်ယူသည်။ သူတပါး တင်ပြပြောကြားချက်ကို အမှန်
တကယ်အဖြစ် မှတ်ယူသည်။ "ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်
ကြကုန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးတို့အား ဘာသာရေးနှင့်
စပ်၍ပြောဖွယ်မရှိ ဖြစ်သည်။" တိုးပွား။ ၅၃။ ၂။ စိတ်တွင်
စွဲဝိုက် မှတ်သွင်းထားသည်။ စိတ်ချသည်။ အတည်အမှန်
အားထားဖွယ်။ လိုက်နာဖွယ် အဖြစ် နှလုံးဝိုက်သည်။
"လူကြီးမင်းတို့ ကောင်းကောင်း ဂရုစိုက် ခံကြလိမ့်မယ်လို့
ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါတယ်။" ပြည်တီ။ ၁၆။
ယုံစား - ကြုံ / ယုန်စား / ချော်လင့်တကြီး ဂုံးစောင်းကျိုးစိတ်ချ
ထားသည်။ တခြေငုံတည်း စွဲဝိုက်မှတ်ယူထားသည်။
ယုံတမ်း - န / ယုန်စန်း / တကယ်အမှန်မဟုတ်ပဲ၊ ယုံလိုက် ယုံနိုင်
ရုံမျှ ဖြစ်သော စကား၊ အကြောင်းအရာ။ မယုံချင်စဖွယ်
ရှိသော အကြောင်းအရာ။
- နဝိ / ယုန်စန်း / တကယ်ယုံကြည်နိုင်ဖွယ် မရှိသော။
ယုံတမ်းစကား - န / ယုန်စန်းစကား / ယုံကြည်နိုင်ဖွယ် မရှိသော
စကား။
ယုံမှား - ကြုံ / ယုန်မှား / ခ၊ မစေ့ မဆုံးဖြတ်နိုင် ရှိသည်။
သံသယရှိသည်။ နတ်လောင်းကျောင်းသား၊ ဇိနသွန်းနတ်ဘုရား
ကျောင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ယုံမှားစွာဖြစ်တယ်
ထု မလိုတော့ချေ။" ပုဂံခေတ်။ ၂၂၂။ ၂။ မယုံသင့်ပဲ
ယုံကြည်မိသည်။ "အမတ်မိုက် ငါးယောက်တို့၏ စကားကို
ယုံမှား၍" ဂီတိ။ ၁၅၈။

ယုံ့

ယုံ့ - နဝိ / ယုန် / ခ၊ မစန့်မပြန့်၊ အတွင်းသို့ ကျုံ့ဝင်သော။
ခါးမချ၊ ရေမျှမလျှော့၊ တောစောင့်ကြူကြူ၊ ခိုင်ထွဋ်မော၊
ခေါခေါယုရုပ်၊ ဦးစွပ်သင်တိုင်း။" မနော* ၁၅။ ၂။ ယုတ်
လျော့သော။ "ကြင်ဟောင်းထပ်လို့၊ ကြင်မယုံ့သည်။"
သခင်ကြီး* ၃၉။

ယုံ့ခါး - နဝိ / ယုန်ယုံ့ / ကျုံ့တွန့်သော။ မူလအနေအထား
ပျက်ပြားချွတ်ယွင်းသော။

ယွဲ

ယွဲ - နဝိ / ယွဲ / ခွဲ - နဝိ၊ ရှ။

ယွဲ

ယွဲ - ကြုံ / ယွန်း / ခ၊ ရှုံ့တွန့်သည်။ "စစ်မက်ထိုးလည်း အကျိုး
မနု၊ ပဲနွယ်ယွဲသည်။" သ* ၁၆။ ၂။ ယိုယွင်းဆုတ်ယုတ်သည်။
"တနေ့တပါး ပျက်ပြားနိုင်ငံ၊ ယွဲလတ်ရကား၊ ငါသာမှား၏။"
တိတိ* ၄၂။

ယွက်

ယွက် - နဝိ / ယွက် / ယွင်းပျက်သော။ "ဉာဏ်စက်ရဟတ်၊
ကျွန်းဂန်တတ်လျက်၊ မမတ်လွဲလက်၊ တရားယွက်ဆုံ။"
ဩပျို့* ၃၄။

ယွင်း

ယွင်း - နဝိ / ယွင်း / ခ၊ ပကတိအခြေအနေမှ ပျက်သော။
၂။ ချွတ်လွဲသော။ မှားသော။

ယွန်း

ယွန်း - နဝိ / ယွန်း / အနည်းငယ် စောင်းသော။ "အနောက်
မြောက်စွန်း၊ စဉ်းငယ်ယွန်းသည်။" ရှိ။ ၃၅။
- ကြုံ / ယွန်း / ခ၊ အနည်းငယ် စောင်းသည်။ "သိလ္လာ
ခူလယ်အထက်သို့ ယွန်း၍ ကျောက်မြောင်း အရှေ့ပတ်က
နေစေ၏။" သုသော။ ၈။ ၆၅။ ၂။ သွားရောက်သည်။
တနေရာရာသို့ ထွက်ခွာသွားရောက်သည်။ "သူတော်မြတ်
ခန္တိပါလ၊ စံမှီကာယွန်းစို့အသော။" ပုညတေး။ ၃၂။
ယွန်း - န / ယွန်း / မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ဘက်၊ ထိုင်း
(ယိုးဒယား) နိုင်ငံတွင်း ဇင်းမယ်ဒေသတွင် နေထိုင်သော
လူမျိုး။ "အုန်းဘောင်နှင့်ယွန်း၊ ထူးတဆန်းတည်း။" မင်း
မယ်* ၄၇။
ယွန်း - န / ယွန်း / ခ၊ ဝါးတည်၊ သစ်သားတည်တွင် သစ်စေး
သဖိုးကိုင်ကာ၊ မြိန်းဖြစ်စေ၊ ဆေးရေ၊ ရွှေဇစ်ရေ စသည်
ဖြစ်စေ၊ ခြယ်လွယ်ပြုလုပ်သော (ယွန်းအမျိုးသားဆို၊ မူလ
ပြုလုပ်သုံးစွဲလေ့ရှိသည့်) အိမ်သုံးပစ္စည်း။ ယင်းလက်ရာ။
၂။ သစ်စေးသဖိုးကိုင်၊ ခြယ်လွယ်လုပ်ကိုင်မှု အတတ်ပညာ။
ယွန်းခွက် - န / ယွန်းခွက် / သစ်စေးသဖိုးကိုင်၍ ပြုလုပ်ထား
သောခွက်။ ယွန်း - န၊ ခ၊ လည်းရှ။

ယွန်းဆောင် - န / ယွန်းဆောင် / အမိုးနှစ်ထပ် ကပ်လျက် ဆောက်လုပ်သော ရှည်လျားသော အဆောင်။

ယွန်းဇဝါ - န / ယွန်းဇဝါ / ယွန်းထည်ပေါ်တွင် ရွှေဖြင့်သာ ယွန်းခက် ခုပ်ပုံစသည် ရေးခြယ်ခြင်း အတတ်ပညာ။ ယင်း ဇဝါရာ။

ယွန်းတိုက်ခွက် - န / ယွန်းခိုက်ယွက် / လေးထောင့် စတုရန်းပုံ ရှိသော လှေခွက်။

ယွန်းထိုး - ကြံ / ယွန်းထိုး / ယွန်းထည် ပြုလုပ်သည်။ သစ်စေး သရိုက်ဖြင့် မွမ်းမံခြယ်သည်။

ယွန်းထည် - န / ယွန်းဇဝါ / ယွန်းလက်ရာဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အသုံးအဆောင်။

ယွန်းပေါင်ပုရပိုက် - န / ယွန်းပောင်ပုရပိုက် / အပုံးချပ်တွင် သစ်စေးသရိုက်ဖြင့် ခုပ်ပုံဖော်၍ ခြယ်လှယ် ထားသော ပုရပိုက်။

ယွန်းပန်း - န / ယွန်းဗန်း / ယွန်းထည်မျှား၌ ကောက်ကြောင်း ကို အခြေခံ၍ ခြယ်လှယ်လေ့ရှိသော ပန်းခက်ပန်းနွယ်ပုံစံ။

ယွန်းပန်းချီ - န / ယွန်းဗကျီ / ယွန်းထည်၌ သံစုတ်ဖြင့် ရေးခြစ်၍ ပုံဖော်လေ့ရှိသော ခုပ်ပုံရေးလက်ရာ။ ယင်းအတတ်ပညာ။

ယွန်းယွန်း - ကြံဝိ / ယွန်းယွန်း / မျက်နှာချင်းဆိုင် သို့မဟုတ် တည့်မတ်ရာမှ အတန်ငယ်ရွေ့ယိုင် စေ့စောင်းလျက်။

ယွန်းအပ် - န / ယွန်းအပ် / ယွန်းလက်ရာဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အပုံး၊ အခွက် စသည် ပါရှိသော ထည်သီစရာ ကြွတ်။

ယှိ

ယှိ - ကြံ / ယှိ / ရှိ - ကြံ၊ ရှိ။

ယှက်

ယှက် - ကြံ / ယှက် / ၁။ တချွန်တခု ပေါင်းစပ်ပြီတင်သည်။
“အစွယ်ချင်းယှက်၍ တိုက်ကြသည်။” အင်းလူး၊ ၂၅။

၂။ ပူးတွဲသည်။ မျက်နှာပြင်ချင်း အပ်၍ ပူးကပ်သည်။ “ရသေ့ အား ရှိခိုးစိမ့်သောငှာ လက်နှစ်ဖက်ကို ယှက်စေသော်။” ၆။

၁၅။ ၃။ ပေါင်းစပ်ရောနှောသည်။ “ပိုးစာနှောင်ဆက်၊ မေတ္တာ ယှက်၍။” မြင့်၊ ပ။ ၁၅၂။

ယှက်တင် - ကြံ / ယှက်တင် / ၁။ ပေါင်းဝင် ရောနှောသည်။ ရောထွေးသည်။ “အယူအဆမျှားနှင့် ရောထွေးယှက်တင် ရှိနေခဲ့၏။” ရေသောက်၊ ၂၉။ ၂။ အပြန်အလှန် ကူးလူး ဆက်သွယ်သည်။ “ကြေးငွေယှက်တင်ရှိကြသည် ကောင်းရှိ၍။” ကြံ၊ ၁၀။ ၃။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံသည်။ (မျိုးနွယ်ချင်း) ဆက်စပ်သည်။ “သာကီဝင်တို့ ကဲ့သို့ မျိုးနွယ်ယှက်တင်ကာ။” ရှေးဗျာ၊ ၉၉။

ယှက်သန်း - ကြံ / ယှက်သန်း / အပြန်အလှန် ကူးလူးဆက်သွယ် သည်။ “ပင်ကူအိမ်သဖွယ် အသွယ်သွယ် ယှက်သန်းလျက် ရှိလေသည်။” သမိုင်း၊ ပ။ ၃၁။

ယှဉ်

ယှဉ် - ကြံ / ယှဉ် / ၁။ ဘေးချင်းတိုက် အပြိုင်ရပ်တည်သည်။ “သရက်ပင်စဉ်၊ ခက်ချင်းယှဉ်သား၊ ဥယျာဉ်တော်ကြီး၊ ပျော် မညှီးသို့။” ဇပျို့၊ ၂၅၃။ ၂။ ပြိုင်ဘက်ပြုသည်။ “ဘေးချင်း ယှဉ်ဆုတ်ရန်။” ပေါ်ဇော်၊ ပ။ ၆၇။ ၃။ ခိုင်းနှိုင်းသည်။ အတူ တွဲဖက်သုံးသပ်သည်။ “ရွှေတံဘဲကား၊ နည်းနာစီလျှင်၊ ထုံးပုံ ယှဉ်လျက်။” ဟင်္သာ၊ ၉၆။

ယှဉ်တွဲ - ကြံ / ယှဉ်တွဲ / အတူတကွ တည်ရှိသည်။

ယှဉ်နှို - ကြံ / ယှဉ်နှို / အပြိုင်ပါဝင်သည်။ အပြိုင်ဆောင်ခွက် သည်။

ယှဉ်ပြိုင် - ကြံ / ယှဉ်ပြိုင် / တစုံတည်းနှင့် ဖက်တွဲ၍ ထိုသူထက် သာလွန်အောင် ကြိုးစားသည်။

ယှဉ်ဖက် - ကြံ / ယှဉ်ဖက် / အပြိုင်ပြုသည်။

- န / ယှဉ်ဖက် / ပြိုင်ဆိုင်ဖော်။ တွဲပြိုင် ဖော်ပြထား သောတဘက်နေရာ။ “မိမိယှဉ်ဖက်မျှည်းနှင့် ထောက်သော်။” ဝေါ၊ ပ။ ၃၀။